V

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Județeana
MUREȘ
TIRGU-MUREȘ

Nr. 1 (241)
Anul IX
9 ianuarie 1960

ÎNTÎLNIRE CU
MAREA
pag. 13-14-15-16

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

235 211 P

ÎN NOAPTEA DE

①

②

③

REVELION

① Ana Boghină, Erou al Muncii Socialiste, în mijlocul tovarășilor ei de muncă, la revelionul organizat în întreprindere. („Industria Bumbacului").

② Pace și prietenie între toate popoarele lumii! (La carnavalul tineretului de la Palatul Republicii).

③ Tot la Palatul Republicii, actorul Puiu Călinescu în costumul unui vajnic mușchetar.

④ Alt aspect de la neuitatul revelion din Palatul Republicii.

⑤ Actorul Mircea Colan și regizorul Traian Zecheru închină un pahar în cinstea noului an cu Ana Ioan, muncitoare textilistă, și cu Ivan Ilie, muncitor brutar. (Revelionul organizat la Casa de cultură a tineretului din raionul I. V. Stalin).

⑥ La fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej".

⑦ O „privire" indiscretă a fotoreporterului prin fereastra Casei de cultură a tineretului din raionul I. V. Stalin.

⑧ Aho, aho, copii și frați! (Echipa Casei de cultură a tineretului din raionul Grivița Roșie).

La început de '60

Fotoreportaj
de
A. PETRUŢ (text)
şi A. MIHAILOPOL
(fotografii)

...Ai fi spus că te afli într-o adunare de constructori, de zidari, betonişti, macaragii, tîmplari, dulgheri. Evident aşa ai fi crezut, dat fiind că în acea adunare a membrilor de partid din uzină era vorba mereu şi mereu despre apartamente. „Muncitorii din secţia noastră — spunea de pildă un tovarăş — se angajează pe anul 1960 la o economie echivalentă cu cinci apartamente..." „Noi — spunea altcineva — propunem cutare măsură tehnico-organizatorică în secţia noastră, care să scadă preţul de cost cu atîtea procente, din care se vor putea vărsa atîtea mii de lei sfatului popular pentru construcţia de apartamente destinate oamenilor muncii". Şi aşa mai departe. Totuşi, în sală, nici pomeneală de zidari sau dulgheri; dar „apartamentele" reveneau în fiece cuvîntare.

Comuniştii de la uzina „21 Decembrie" din Capitală, strungari şi rectificatori de precizie, maiştri montori, ingineri, tehnicieni discutau în ziua aceea de sfîrşit de an despre sarcinile uzinei lor pe anul 1960, despre datoria lor de comunişti de a fi elementul mobilizator al întregului colectiv al uzinei în realizarea şi depăşirea planului.

Deţinătoare a drapelului de fruntaşă pe ţară, uzina aceasta de mecanică fină şi-a încheiat activitatea pe anul 1959 cu frumoase realizări. Planul anual al producţiei globale a fost realizat la 27 noiembrie şi reprezintă un plus de 11,5% faţă de sarcină; angajamentul de economii în valoare de 1.600.000 lei a fost şi el depăşit cu circa 300.000 lei; succese au fost obţinute şi în ce priveşte reducerea preţului de

Meşterul Vass Anton de la secţia încărcare termometre şi vacuumetre pare că se pierde în pădurea de cabluri... Nici o teamă, le ştie el rostul.

cost, și în îndeplinirea planului pe ceilalți indici etc. Micrometrele și șublerele, manometrele și comparatoarele, matrițele linotip și aparatele de desen produse de uzina „21 Decembrie" se bucură de faimă în toată țara. Serviciul tehnic al uzinei studiază îndrăznețe proiecte de viitor pentru sporirea sortimentelor: aparataj medical (tensiometre și aparate pentru respirație artificială), dendrometre (pentru măsurarea înălțimii arborilor din păduri), aparate pentru măsurarea tasării pămîntului la turnătorii, planimetre, truse accesorii de cale (cu precizie de ordinul micronilor) etc.

Iată deci suficiente temeiuri pentru abordarea cu curaj a planului sporit pe 1960. Problema economiei, a reducerii prețului de cost, este, evident, în centrul atenției generale. Fiind vorba în speță de produse de mecanică fină, materia primă, carburanții etc. ocupă un loc secundar în componența prețului de cost al produselor; aici manopera determină ponderea cea mai mare. „Adică — au remarcat comuniștii în adunarea lor generală — la noi este vorba de îmbunătățirea necontenită a procesului tehnologic, pe de o parte, de perfecționarea calificării cadrelor, pe de altă parte. Aici stă secretul economiilor". Și, în raport cu aceste criterii, ei și-au luat angajamente ce depășesc apreciabil sarcinile de plan fixate de ministerul de resort (Ministerul Industriei Grele). Așa, de pildă, numai la capitolul „preț de cost" sarcina de reducere fixată de minister era de 9%, iar angajamentele comuniștilor au ridicat-o la 10,5%. Resursele? Le-au aflat ei cercetînd cu pricepere și seriozitate rezervele existente în uzină. Să se modifice radical — au cerut ei — procesul tehnologic, greoi astăzi, la fabricarea cutărui produs. Să se folosească material plastic în loc de metal la cutiile de ambalaj ale instrumentelor de măsurat; e mai frumos și mai ieftin. Să se fabrice în uzină carcasa cutărui tip de manometru, pentru ca prețul de cumpărare plus transportul să nu încarce prețul produsului. Să se scurteze timpii de lucru la confecționarea cutărei piese, fiindcă posibilități există. Să fie stimulată activ mișcarea inovatorilor și raționalizatorilor. Să se studieze cu simț de

① O harnică brigadă la secția montaj-manometre (principalul produs al uzinei). Ilie Petrescu (stînga, în rîndul doi) e un exemplu pe brigadă și pe întreaga fabrică.

② Inovatorul. Inginerul Traian Șerban, inițiatorul și constructorul unei mașini pentru confecționarea în uzină a plăcilor marcate la aparatele de măsurat presiuni. Inovația sa a adus uzinei însemnate economii.

③ Frumos club are uzina (păcat că nu are și o cantină la fel), iar amatorii de șah, pietre, table, radio, televizor etc. găsesc aici tot ce poftesc... Numai cei ce vor să citească găsesc adesea pe ușa bibliotecii cu 3.000 de volume doar niște intransigente sigilii. Ce părere au tovarășii din comitetul de întreprindere despre organizarea muncii la bibliotecă?

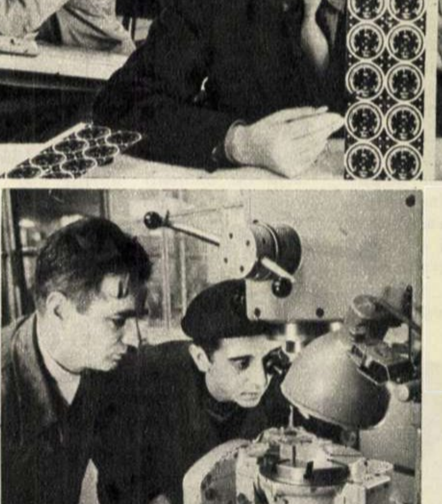

Tovarășilor Nicolae Vasile (stînga) și Victor Amărăscu li s-a încredințat o prețioasă mașină de înaltă tehnicitate: mașina pentru trasat și găurit prin coordonate. ←

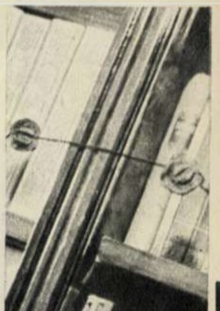

„Ei, tovarăşi — se adresează tovarăşul Dumitru Teleaşe, secretarul organizaţiei de bază, colaboratorilor săi apropiaţi — angajamentele noastre sînt frumoase. Totul e... să le depăşim". ←

Ion Niculescu, priceput ajustor, din mîinile căruia micrometrul iese ceea ce trebuie să fie: o piesă de mare precizie. ↓

răspundere posibilităţile de mecanizare şi automatizare în sectoarele rămase în urmă... Şi tot aşa, propunerile comuniştilor se completau, se amplificau, sporind încrederea oamenilor în propriile lor posibilităţi, în viitoarele lor succese.

Ca în orice adunare de comunişti, critica s-a manifestat viu la adresa unor servicii (ca planificarea, de pildă) sau a unor secţii care îngreunează munca în ansamblu. De asemenea — au propus comuniştii — măsurile tehnico-organizatorice adoptate să fie aplicate punctual, conform graficului de termene prevăzut. Iar dacă se vor anticipa aceste termene, cu atît mai bine...

★

În imaginile fotografice de faţă veţi cunoaşte cîteva aspecte din uzină, pe cîţiva dintre muncitorii, tehnicienii şi inginerii ei care, laolaltă cu întregul colectiv, laolaltă cu oamenii muncii din întreaga ţară, îşi închină toate forţele lor aplicării în viaţă a directivelor partidului nostru, în lupta pentru o viaţă mai bună.

În această luptă, comuniştii merg mereu în frunte.

Asamblarea pieselor la comparatoare este o treabă extrem de migăloasă ce se execută, precum se vede, cu ajutorul aparatelor optice de mărit. Tovarăşul B. Dobran e renumit pentru aptitudinile lui în lucrările de înaltă precizie.

☆

...Şi, ca încheiere, o fotografie luată la încheierea zilei de lucru. ↓

TREI într-un

Ku-Krî-Nik-Sî! Despărţiţi-l în silabe şi pseudonimul acesta va începe să-şi dezvăluie „enigma" şi să-şi afirme componenţa umană. Prin urmare: Ku — de la Kuprianov, Krî — de la Krîlov şi Niksî — de la Nikolai Sokolov. Laolaltă, o semnătură care, notată modest în colţul unei caricaturi politice virulente, al unei mari compoziţii picturale, al unui peisaj delicat sau al unei şarje amicale, a devenit cunoscută, de-a lungul ultimilor 30 de ani, în întreaga lume. În zilele acestea, opera Kukrîniksîlor ne vizitează la noi acasă, nu prin intermediul paginilor de ziar sau al reproducerilor colorate, ci „în persoană": în persoana colectivă a vreo 300 de lucrări. Iar sălile Muzeului Simu i-au oferit ospitalitate, pridídind acum cu greu să primească pe vizitatorii interesaţi într-o cunoştinţă directă cu această surprinzător de variată operă.

Îi cunoaştem din ziare pe cei trei mari artişti sovietici — sudaţi într-o personalitate artistică atît de armonioasă şi unitară — ca pe nişte pasionaţi publicişti, luptînd pe baricadele actualităţii cu armele satirei plastice. Şi îi revedem ca atare în expoziţie: caricaturi incisive, exprimînd cu vehemenţă ura împotriva fascismului, mari afişe mobilizatoare, vitrinele „Tass" în care imaginea e însoţită de versurile lui Marşak, ni-i arată pe cei trei Kukrîniksî ca pe nişte ostaşi pe frontul luptei artişti. Tema o constituie viaţa poporului, lupta şi eroismul lui sau necruţătoarea demascare a duşmanilor săi. Să privim tabloul „Pravda": o fată tînără, pe chipul căreia desluşeşti dîrzenie şi neînfricare, deschide uşa şi întinde gazdei pe furiş ziarul „Pravda", în timp ce în încăperea alăturată se zăresc benchetuind ocupanţii hitlerişti. Chiar şi în anii întunecaţi ai cotropirii fasciste, „Pravda" şi-a spus mai departe cuvîntul. Sau iată-l pe Kerenski, jalnic şi ridicol în „Ultima lui apariţie", îmbrăcîndu-şi în faţa oglinzii rochia unei surori de caritate, în timp ce chipul îi e împietrit de spaimă.

Intri în altă sală şi, în faţa desenelor ilustrînd „Mama" lui Gorki, „Don Quijotte" al lui Cervantes, „Calvarul" lui A. Tolstoi ori lucrări ale lui Cehov, încerci un sentiment cu adevărat copleşitor: publiciştii satirici, marii creatori de compoziţii picturale, liricii cîntăreţi ai peisajelor şi ai florilor, s-au supus de astă dată lui Gorki, lui Cervantes şi Tolstoi şi, într-o tehnică nouă, variată, mereu alta, au transmis ideile lucrărilor acestora într-un limbaj plastic original, expresiv.

Cînd revezi apoi şarjele prieteneşti făcute unor actori ai Comediei Franceze, cînd contempli din nou acea admirabilă serie de portrete satirice „De la Renaştere la abstracţionism", făcute unor cunoscuţi artişti plastici, capeţi defi-

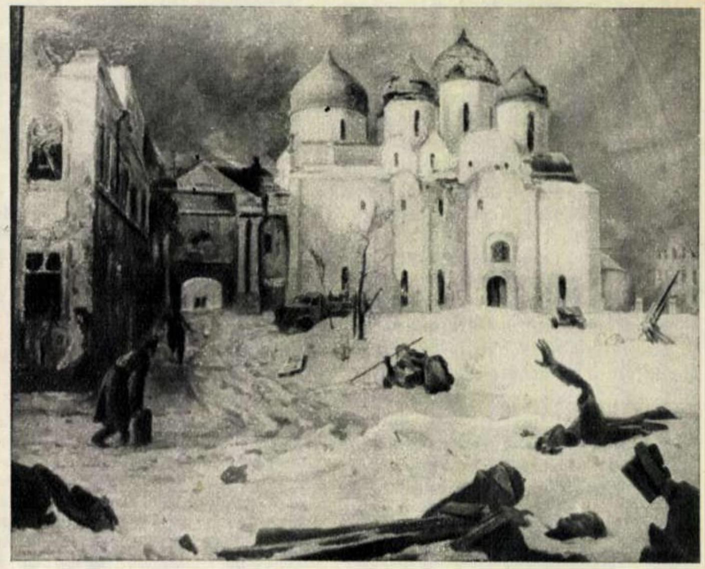

KUKRÎNIKSÎ: „Fuga fasciştilor din Novgorod"-ulei.

antifasciste şi, în general, în bătălia împotriva vechiului.

Şi iată că într-o sală alăturată ni se oferă o altă faţetă a talentului lor. Pseudonimul s-a desfăcut în silabele-i componente, fiecare artist şi-a reluat numele propriu şi, singur în faţa pînzei, într-o oră de răgaz, a lăsat să vibreze coarda lirică a sufletului său: Kuprianov s-a simţit atras de peisajul marin, în care bărcuţe saltă uşor pe valuri calme, profilîndu-se pe un cer de un albastru pur, peisaj în care totul e scăldat în lumina caldă a amurgului; Krîlov a pictat cu sentiment copii şi flori, făcîndu-ne confesii asupra unei sensibilităţi pline de gingăşie; iar Sokolov ne-a dăruit pe pînză străzi, case şi colţuri de natură. Şi în toate aceste picturi simţi acelaşi puternic sentiment de dragoste pentru natura rusă, pentru frumuseţile mai mărunte sau mai mari ale vieţii, pentru viaţa însăşi.

Apoi, iată din nou semnătura Kukrîniksî şi pe cei trei artişti reuniţi pentru a da împreună marile lor compoziţii în ulei. Sînt doar cîteva picturi de acest fel în expoziţia bucureşteană, dar ele sînt suficiente pentru a ne edifica asupra intensei forţe dramatice şi a ştiinţei compoziţionale a celor trei

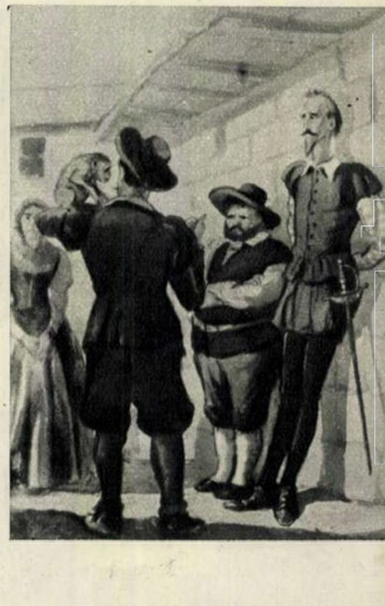

KUKRÎNIKSÎ: „Ilustraţie la Don Quijotte".

TALENTE pseudonim

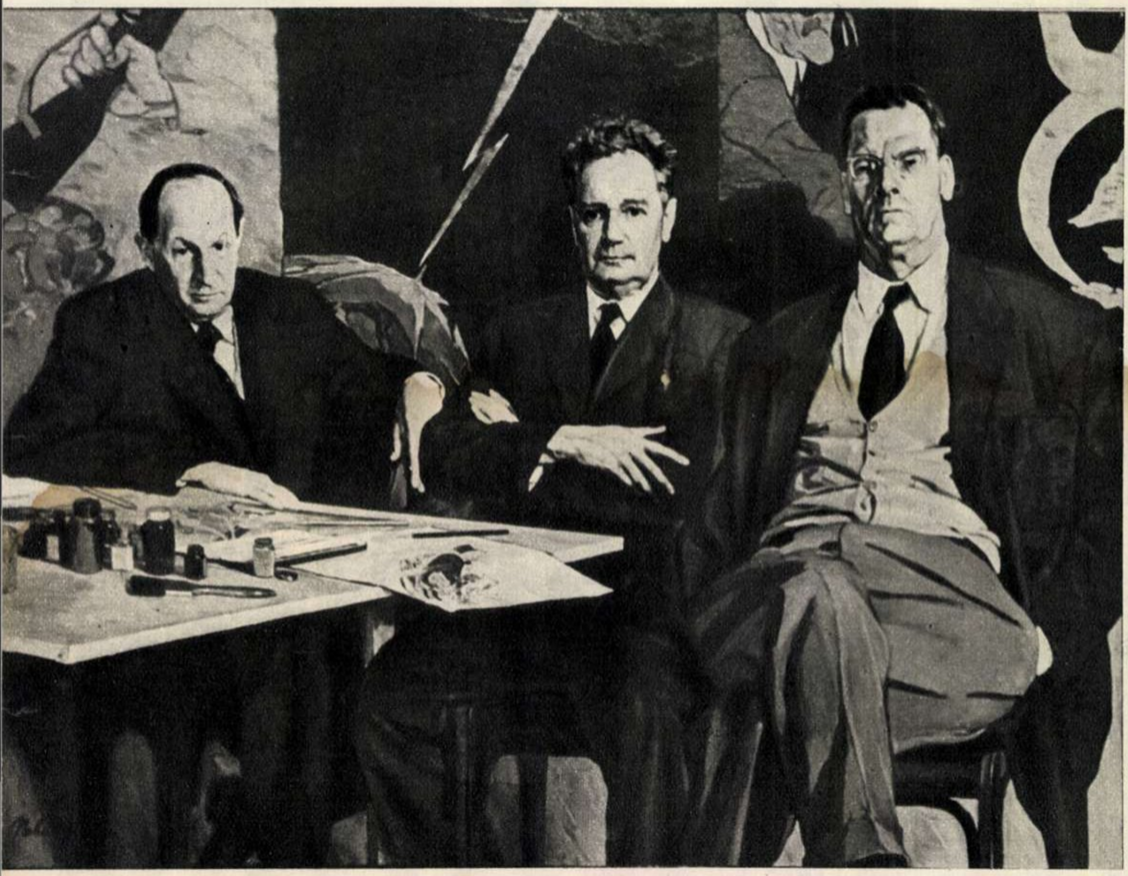

P. KORIN: „Pictorii sovietici Kukriniksî".

nitiva convingere că în fiecare din aceste lucrări s-au contopit, într-adevăr, trei talente neobişnuite.

★

Se povesteşte că, prin anul 1925, s-au prezentat la redacţia revistei moscovite „Komsomolia" trei tineri care şi-au oferit serviciile ca graficieni. La răspunsul că revista, avînd un caracter literar, nu prea obişnuieşte să publice desene şi că, în general, trei plasticieni ar fi prea mult pentru necesităţile revistei, ei au precizat:

— Dar noi desenăm împreună şi e ca şi cum am fi unul.

— Şi semnaţi cu trei nume?

— Nu, cu unul: Kukrîniksî.

— Şi ce ştiţi să faceţi?

— Caricaturi, desene...

Li s-a cerut celor trei tineri să dea o probă şi drept modele s-au oferit cei doi scriitori aflaţi în redacţie. Sub privirile uimite ale celor de faţă, băieţii s-au pus pe treabă. Pe o hîrtie albă, primul din ei a început desenul, apoi cel de-al doilea a mai adăugat cîteva trăsături, iar ultimul l-a definitivat şi l-a înaintat redactorului: caricatura era excepţională.

Aşa au început să lucreze împreună trio-ul Kukrîniksî. Ce au dat de-a lungul acestor trei decenii şi mai bine, putem vedea — în parte — şi în expoziţia din Muzeul Simu.

Sanda FAUR-DIMA

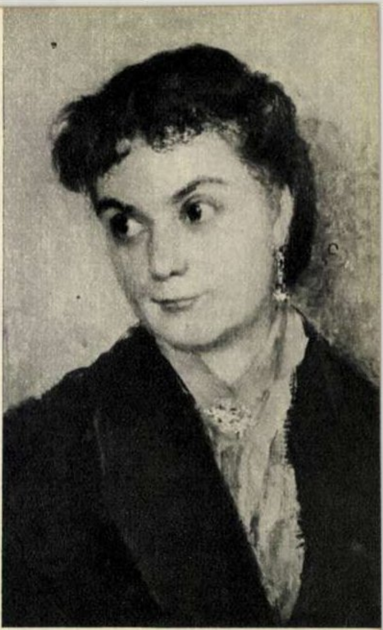

N. A. SOKOLOV: „L. O. Griţenko, artistă a poporului"–ulei.

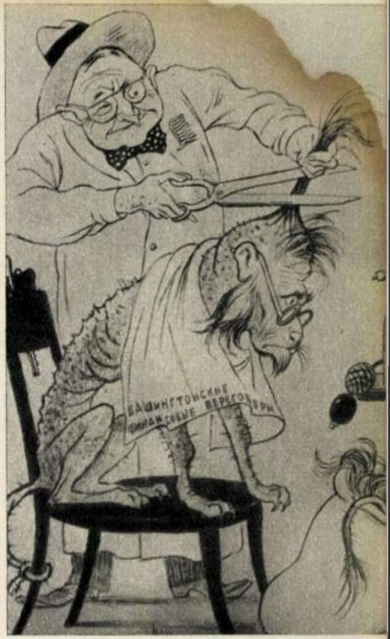

KUKRÎNIKSÎ: „Tunsoare a la Wall-Street" – caricatură în tuş.

KUKRÎNIKSÎ: „Ultima apariţie a lui Kerenski"–ulei.

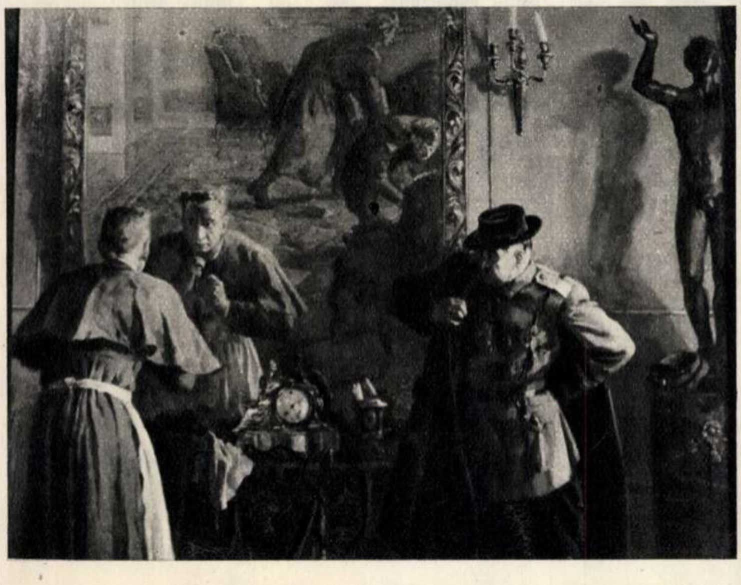

KUKRÎNIKSÎ: Vitrina TASS nr. 899: „În audienţă la un comandant turbat" — afiş.

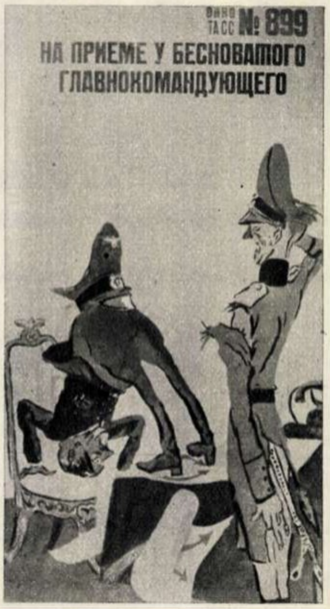

ОКНО ТАСС № 899
НА ПРИЕМЕ У БЕСНОВАТОГО ГЛАВНОКОМАНДУЮЩЕГО

KUKRÎNIKSÎ: Afişul „În propriul său lanţ".

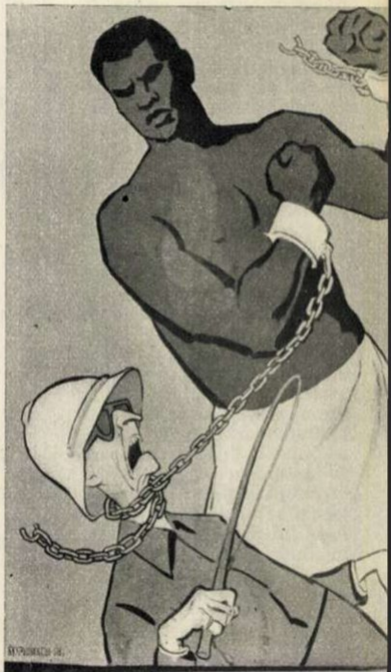

TORENTUL DE LA YGUAZÚ

Regiunea cataractelor Yguazú, locul de unde a pornit răscoala.

de Maria DIMITRIU

Un „peon“ — muncitor agricol paraguayan — amestec de indian și spaniol.

La Asunción am sosit pe bordul avionului care face escală numai de două ori pe săptămînă în capitala Paraguayului. Poate că nu întîmplător toate avioanele care circulă pe linia Braniff, ce străbate întreaga Americă Latină, poartă înscrise cu litere mari același nume, cinic și amenințător: „El Conquistador“ (Cuceritorul). Ca să le fie mereu treaz în minte sud-americanilor, că și azi cuceritorii sînt aceia care dictează în țările lor, chiar dacă nu e vorba de cuceritorii spanioli înzăuați, de acum cîteva veacuri, ci de conquistadori moderni, înarmați atît cu cecuri cu acoperire în dolari, cît și cu mitraliere și avioane de bombardament... Dar, cum mi-am dat seama în timpul vizitei prin mai multe țări din America Latină, paraguayenii, ca și celelalte popoare din această regiune a globului, vor să scape cît mai curînd de noii cuceritori, ca și de cei care le fac jocul. O dovedesc cu prisosință recentele evenimente. Dar asupra acestui lucru voi reveni.

Cum am coborît din avion, două lucruri mi-au atras atenția: o statuie și numărul mare de polițiști și soldați. Statuia generalului Alfredo Stroessner — omul monopolurilor americane — te urmărește parcă la tot pasul. Statuile, tablourile, numele dictatorului le găsești peste tot; însuși aeroportul poartă numele lui Stroessner. Tot așa, întîlnești pretutindeni poliție și armată. Și faptul nu e fără legătură. Și astăzi îmi stăruie în minte cuvintele pline de ură și revoltă pe care cineva le-a șoptit lîngă mine, în timp ce priveam statuia din incinta aeroportului: *„Fără polițiști, nici măcar statuia nu i s-ar mai afla aici“.* Întorcînd capul spre a vedea cine rostise aceste cuvinte, am mai putut vedea doar o siluetă ce se îndepărta...

O șosea lungă de 15 km duce de la aeroport pînă în capitală. Ne-am așteptat să dăm peste un oraș cît de cît modern, care să merite denumirea de capitală a țării. E drept că încă de la aeroport, văzînd placardele care chemau cetățenii să contribuie cu bani la canalizarea orașului, am fost oarecum edificați. O dată ajunși în oraș, am constatat însă că, oricît de înapoiată am fi putut bănui că e capitala unei țări jefuite și subordonate imperialismului, aspectul provincial al orașului Asunción ne-a uluit. Mizeria din țară răzbate și aici, ca o plagă ce se întinde. Un singur cartier este mai îngrijit: Miraflores, unde locuiesc însuși dictatorul și acoliții săi. Capitala nu are decît o singură arteră cu canalizare. În rest, poți vedea în oraș case mai puțin decît modeste, cu curți interioare numite „patio“ și în care mai sînt folosite și azi fîntînile de fier de pe vremea spaniolilor. Pe străzi și chiar în „centru“, pe lîngă numeroși polițiști, puzderie de cerșetori desculți și zdrențăroși încearcă în fel și chip să te convingă să cumperi diferite amulete sau alte „suveniruri“, dar de fapt sînt mulțumiți dacă le arunci un „guarani“ (monedă paraguayană — n.a.).

O stradă centrală din Asunción, capitala Paraguayului.

Car colonial cu care muncitorii agricoli transportă trestia de zahăr.

Aspectul sărăcăcios al capitalei și al locuitorilor ei îți oferă imaginea concretă a roadelor aservirii unei țări relativ bogate imperialismului hrăpăreț. Ca și în alte țări latino-americane, înrobirea Paraguayului de către monopolurile americane se face și aici sub paravanul faimosului „ajutor“ american. La Asunción, ca și oriunde am mers în Paraguay, am văzut acele mașini care aveau înscrise pe ele doar cuvintele: „Punctul patru“. Este binecunoscut acest „punct patru“ al doctrinei Truman, care, prin acordarea de așa-zise „împrumuturi“, tinde la înrobirea de fapt a economiei țărilor care le-au acceptat. Paraguayenii, care au simțit pe propria lor piele ce înseamnă „punctul patru“, urmăresc cu ură și neliniște mașinile cu această inscripție, știind că regiunea cutreierată de ele va fi, mai devreme sau mai tîrziu, acaparată de monopolurile americane. Am fost, de pildă, în provincia Chaco, una din cele mai bogate regiuni ale țării. Și pe-aici au trecut mașinile „punctului patru“. Rezultatul? Firma „King Ranch“ a obținut un teritoriu de 10.000 ha pentru plantații de bumbac și „yerba maté“ (renumitul ceai sud-american), iar „Standard Oil“ și „Union Oil of California“ au acaparat aproximativ 30% din întregul teritoriu al provinciei. Cum trăiesc oamenii de pe plantațiile monopolurilor? Am fost acasă la un „peon“, unul din miile de muncitori agricoli din această regiune. „Locuința“ sa nu este decît un bordei mizer, fără acoperiș. Ne-a primit o femeie căreia nu-i puteai da mai puțin de 50-60 de ani. Am aflat cu surprindere că n-are decît 30 de ani, dar lipsurile și necazurile au îmbătrînit-o de timpuriu. Înainte, mai putea munci alături de bărbatul ei, pe plantație, dar acum foamea și bolile au transformat-o într-un schelet.

Poporul paraguayan s-a ridicat în nenumărate rînduri la luptă pentru a pune capăt acestor condiții neomenești de trai. Dar imperialismul yankeu își avea la Asunción omul de încredere — generalul Alfredo Stroessner — al cărui regim de teroare „liniștea“ de fiecare dată spiritele, cu ajutorul gloanțelor, bîtelor și gazelor lacrimogene.

Acum, știrile care sosesc din Paraguay vestesc o nouă răbufnire explozivă a mîniei poporului asuprit și exploatat.

Răscoala declanșată în regiunea Misiones, unde se află pitoreștile cataracte de la Yguazú, s-a dezlănțuit asemeni torentului năvalnic al apelor. La această mișcare, care are un dublu caracter — antioligarhic și antiimperialist — participă mase largi ale populației: muncitori, țărani, o parte a burgheziei naționale. În ciuda terorii dezlănțuite de poliția lui Stroessner, în care se află la loc de cinste

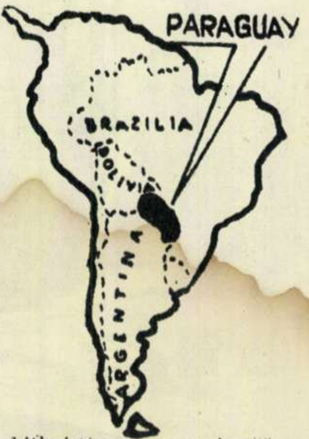

hitleriști „cu experiență“, lupta poporului paraguayan a intrat într-o nouă etapă. După formarea Frontului unic de eliberare națională, cu participarea mai multor partide de opoziție, printre care și partidul comunist — aflate toate în ilegalitate — în mai multe regiuni ale țării au izbucnit răscoale. O parte a armatei s-a alăturat răsculaților, iar Stroessner este tot mai izolat, fiind părăsit pînă și de cea mai mare parte a conducerii și membrilor partidului „Colorado“ — partidul guvernamental. Astfel, așa cum relata deunăzi agenția „Associated Press“, o parte din detașamentele de guerilă sînt conduse de Villamayer, lider al grupării politice formate recent de Mendes Fleitas, fost președinte al Băncii centrale a Paraguayului și membru pînă nu demult al partidului „Colorado“. Luptele dintre insurgenți și trupele guvernamentale au cuprins principalele orașe, răsculații înaintînd spre centrul țării. În capitală, la Asunción, unde oamenii umblă desculți pe lîngă limuzinele luxoase ale reprezentanților monopolurilor străine ce jefuiesc țara, tablourile atîrnate pretutindeni din ordinul dictatorului și însuși scaunul lui Stroessner au început să se clatine.

A fost o vreme cînd monopolurile străine, pentru a înlocui un dictator cu altul care le convenea mai mult, organizau din culise așa-zisele „revoluții de palat“. Astăzi, poporul este cel care, în Paraguay ca și în alte țări latino-americane, a pornit la luptă pentru înlăturarea dictaturii de tip fascist și pentru scuturarea jugului imperialist.

CUBA SE APĂRĂ

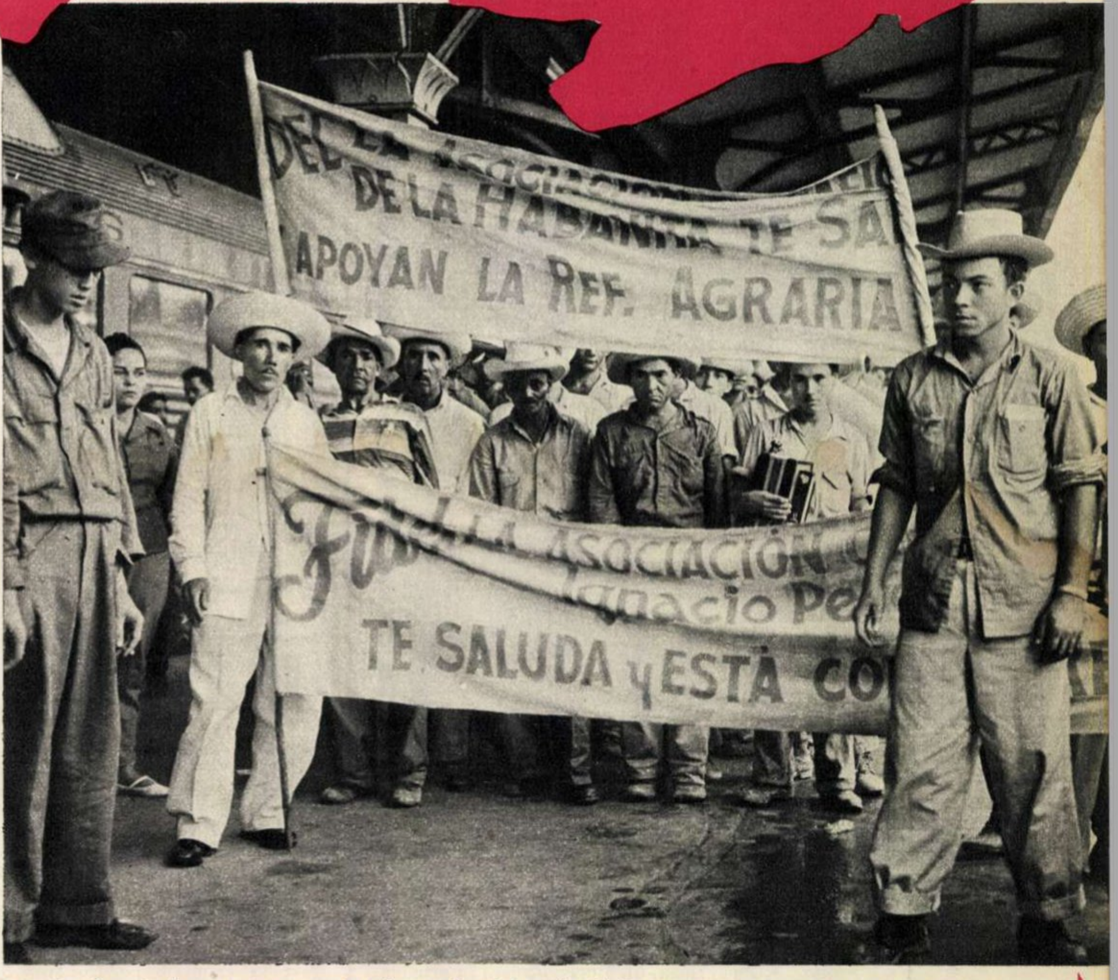

Muncitorii agricoli care au cunoscut apăsarea jugului exploatării monopoliste au salutat şi sprijină cu entuziasm înfăptuirea reformei agrare promulgate de actualul guvern.

...Doar cu o zi înainte, în palatul lui Batista se adunaseră politicieni cunoscuți, cu fețe foarte grave, reprezentanți ai cercurilor industriale din Cuba, consilieri ai dictatorului. Printre cei prezenți se aflau însă și Earl Smith, ambasadorul american la Havana, Manuel Arteaga, arhiepiscopul Havanei, și cîțiva diplomați. Trupele insurgente nu pătrunseseră încă în capitală. Aici, în palatul lui Batista, s-a hotărît în acele ore să se recurgă la o stratagemă clasică: pentru a înșela masele, dictatorul să fie înlocuit de ochii lumii cu un altul, cu un anume dr. Piedra. Acesta urma să „asigure“ apoi reprimarea „rebeliunii“. Dar, la sfîrșitul celor cîteva ore ale consfătuirii lor oculte, complotiștii din palatul prezidențial, în cap cu ambasadorul american, au trebuit să-și ia tălpășița prin ușa de serviciu, sub ocrotirea unor gărzi înarmate. Orașul fierbea. Străzile Havanei intraseră în stăpînirea poporului. Înlocuirea „pașnică“ a lui Batista era tardivă.

O zi mai tîrziu — la 2 ianuarie 1959 — intrarea triumfală în Havana a insurgenților, care străbătuseră Cuba de la Santiago pînă în bîrlogul lui Batista, punea capăt regimului dictatorial.

Din 1933 și pînă în 1959, cu o întrerupere doar de cîțiva ani, Cuba s-a aflat sub stăpînirea dictatorului Batista, omul monopolurilor americane. Economia țării era supusă marilor monopoluri din Statele Unite, 90% din plantațiile de zahăr, cafea și tutun ale acestei țări bogate erau secătuite de capitalul străin. La o populație de 6 milioane de locuitori, 500.000 erau șomeri, iar alți 900.000 lucrau numai 3-4 luni pe an. Aceasta se petrecea în țara pe care Cristofor Columb, cu 467 de ani în urmă, o caracterizase drept *„cel mai minunat ținut din cîte au apărut vreodată în fața privirii omenești“*.

Ziua de 2 ianuarie va rămîne înscrisă cu litere de foc în istoria poporului cuban. Este începutul unei perioade noi, care a făcut Cuba să renască, care a dat impuls luptei întregului popor pentru consolidarea independenței patriei sale abia cucerite, pentru izgonirea totală a jefuitorilor străini. În scurtul răstimp de un an, Cuba a făcut pași serioși înainte și aceasta în ciuda marilor piedici care au fost create de reacțiunea internă și externă. Reforma agrară, hotărîtă în munții Sierra Maestre, leagănul mișcării din „26 Iulie“, a început să fie transpusă în fapt și urmează să împroprietărească în scurt timp 200.000 de țărani. Au fost expropriate 117 companii străine. Marile monopoluri americane își văd puse sub semnul întrebării toate

NOTE

ÎN DOSUL SÎRMEI GHIMPATE

Cinci africani din Rhodezia, arestați după proclamarea stării excepționale, au demascat, într-o scrisoare adresată ziarului englez „Guardian", viața de iad a populației de culoare din Africa, ținută în dosul sîrmei ghimpate a lagărului de concentrare.

„Noi trăim — relatează autorii scrisorii — în condiții îngrozitoare, în barăci dărăpănate, asemănătoare unor grajduri pentru vite. Acoperișurile sînt stricate şi, cînd plouă, înăuntru toarnă cu găleata". Pentru a completa sumbrul tablou al vieții acesteia de ghetou, cei cinci africani arată că „mîncarea nu este bună nici pentru porci".

CASE... PE ROȚI

Potrivit cifrelor oficiale date publicității de biroul englez al locuințelor, aproape 150.000 de oameni din Anglia locuiesc în vagoane de cale ferată, neputîndu-şi permite a închiria alte locuințe. Locatarii vagoanelor — în cea mai mare parte muncitori — sînt nevoiți să plătească, pe lîngă nenumăratele rate care li se percep pentru ca vagoanele să devină „proprietatea" lor, şi suma de 16 șilingi pe săptămînă pentru folosirea terenului pe care staționează aceste „locuințe".

DE-ALE MCCARTHYSMULUI

Un cunoscut avocat american, Martin Popper, secretar general al Uniunii avocaților americani, a fost trimis în judecată pe motiv că „a insultat Congresul", refuzînd să declare dacă este sau nu comunist.

Deşi, precum se ştie, McCarthy a murit, practicile mccarthyste nu au dispărut încă din S.U.A.

SUPĂRAREA CARDINALULUI

Recent, cardinalul francez Peltain s-a plîns de permanenta descreștere a credinței religioase în rîndurile parizienilor. „Potrivit celor mai recente date statistice — a precizat el — numai 10 la sută dintre locuitorii Parisului şi împrejurimilor lui frecventează bisericile în zilele de duminică". Această constatare i-a prilejuit cardinalului un furibund atac împotriva caracterului laic al școlii franceze.

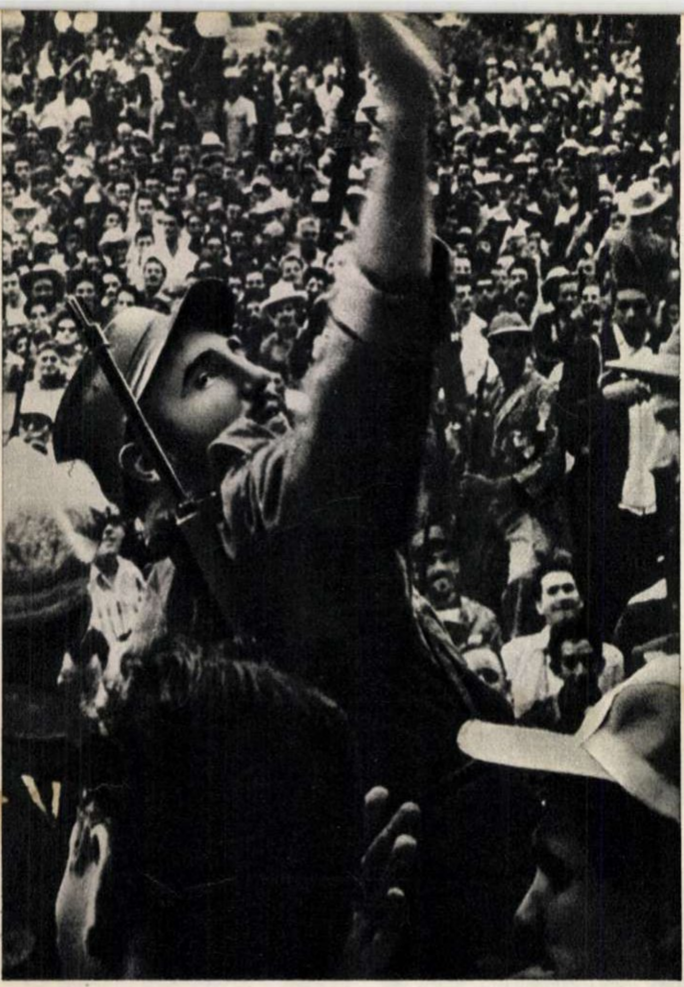

Aspect de la un uriaș miting antiimperialist în capitala Cubei, la care a luat cuvîntul primul ministru Fidel Castro.

Una din victimele bombardamentelor efectuate recent asupra Cubei de către avioane venind din S.U.A.

Asemenea imagini ale mizeriei puteau fi văzute la Havana ca și în alte orașe ale Cubei, în imediata apropiere a vilelor luxoase ale reprezentanților monopolurilor americane, pe vremea regimului lui Batista.

domeniile lor potențiale de profit în Cuba. După cum scrie ziarul „La Prensa", revoluția cubană n-a dat un moment pace cercurilor imperialiste din S.U.A. Iată de ce imperialiștii americani au tunat și fulgerat împotriva noului regim instaurat în Cuba. Un senator american, dl. Morse, declara în primele zile după revoluție: „Îl vom pune în genunchi pe Castro". Iar ziarele reacționare americane au categorisit drept „reformă barbară", „lege draconică", „lipsă de democrație" tot ce se face în Cuba spre binele maselor, împotriva colonialismului. Furioși la culme că victoria celei de-a șaptea revoluții antiimperialiste cubane îi va lăsa fără „zaharnița" lor de pînă acum, imperialiștii americani au trecut și la atacuri criminale. Ei au organizat din umbră o serie de atentate împotriva lui Fidel Castro, primul ministru al Cubei, iar de pe teritoriul S.U.A. și-au luat zborul acele avioane „de naționalitate necunoscută" care au bombardat în mod barbar localități din Cuba, făcînd nenumărate victime.

Cînd, cu decenii în urmă, Adunarea Constituantă a Cubei a adoptat, sub presiunea S.U.A., documentul cunoscut sub numele de „Enmienda Platt" (amendamentul Platt), care consacra dominația S. U. A. în Cuba, acaparatorii americani nu-și închipuiau că vreodată Cuba le va scăpa din mîini.

Și iată că astăzi, la un an de cînd paginile presei internaționale publicau știrea intrării trupelor răsculate în Havana, cercurile imperialiste din S.U.A. își dau seama, scrîșnind din dinți, că „politica bîtei" nu mai este astăzi eficace, că întreaga Americă Latină urăște colonialismul yankeu și luptă pentru lichidarea lui.

S. VERONA

- **Un nufăr din inima Deltei...**
- **Au luat startul la... învățătură**
- **În doi, viața e mai plăcută!**

ÎN

Șase tineri bucureșteni — trei băieți și trei fete — se întîlnesc în aceste pagini. Cine sînt ei? Înainte de a-i prezenta, îngăduiți-ne să-i întîmpinăm cu un bogat buchet de garoafe și cu calde strîngeri de mînă, pentru că este vorba de trei perechi, din numeroasele perechi de tineri proaspăt căsătoriți, „promoția" — ca să zicem așa — a anului care s-a încheiat...

...Pe tinerii de care vorbim nu i-am cunoscut. Întîlnirea cu ei a suscitat deci o mie și una de întrebări: despre viață, despre iubire, despre vîrstă, despre studii, despre familii, despre aspirații... — toate acestea foarte utile pentru cunoașterea lor. Două întrebări s-au dovedit complet desuete. Prima: s-au căsătorit din dragoste sau din dragoste... pentru zestre? A doua: s-au cunoscut singuri sau au apelat la serviciile vreunei... pețitoare?

Întîlnirea cu noua tinerețe ne-a dovedit cît de anacronice sînt astăzi asemenea întrebări, ce puteau rezulta doar din niște moravuri astăzi lichidate. Ele au dispărut de mult — le-a alungat viața nouă — o dată cu agențiile matrimoniale, cu „mica publicitate", cu tot ce „furniza" — contra taxă sau tarif — cele mai „fericite" oferte și cereri în căsătorie.

Așadar, nu-i de loc de mirare că tinerii cu care ne întîlnim azi, cei trei băieți și cele trei fete, s-au căsătorit fără pețitor și fără „pretenții de zestre".

S-au căsătorit pur și simplu fiindcă se cunoșteau bine, fiindcă se iubeau, fiindcă aveau aceleași năzuințe, aceeași educație sănătoasă.

De atunci, de cînd s-au căsătorit, a trecut un an sau aproape un an. Cum stau azi lucrurile în căminele lor? Iată-le. Vi le prezentăm pe scurt în text și imagini...

UN NUFĂR DIN INIMA DELTEI...

Costel și Nina. El 26, ea 21 de ani. Profesiunea? Amîndoi muncesc la Complexul „Grivița Roșie". Și totuși povestea lor de dragoste s-a înfiripat departe de București. A început nu cu un trandafir, nici cu un buchețel de viorele, ci cu o floare mai rară: un nufăr alb, cules de Costel din inima Deltei pentru inima Ninei. Cît a trecut de-atunci? Parcă ieri au fost în excursie pe Dunăre. Și totuși... a trecut un an de cînd Nina, absolventa școlii medii de metalurgie, este soția lăcătușului Costel Neagoe. Un cămin cald, plăcut, o viață echilibrată, curată, așa cum și-au dorit-o. Și toate acestea, realizate la proporția condițiilor lor materiale și a avîntului cu care au pornit în viață. Sînt fericiți? Fără îndoială.

Cineva le-a pus totuși o întrebare indiscretă:

— Ați avut și neînțelegeri?

— Sincer vorbind, una singură! — se apără Nina. Cauza? Fotbalul. A trecut însă...!

Nu ne-a fost greu să aflăm cum s-au aranjat lucrurile în această privință. Costel, suporter cu tradiție al „Rapidului", a trebuit să opteze. Nu în favoarea altei echipe, ci în favoarea Ninei. Fiindcă Ninei nu-i prea place sportul cu balonul rotund. Îi plac călătoriile, muzica, excursiile, alpinismul. Costel s-a adaptat și iată-l acum, față în față cu reporterii, răsfoindu-și însemnările de călătorie din ultimul an.

— Concediul din '59? Da, noi l-am petrecut împreună pe malul mării, la Eforie... Ne-am vizitat apoi familia în împrejurimile Calafatului... Ceva mai tîrziu, un schimb de experiență cu utemiștii din Transilvania ne-a

Mereu, mereu cu gîndul la Daniel!... Sau poate la Daniela!...

ANUL I...

Fotoreportaj de F. URSEANU (text) și Elena GHERA (fotografii)

adus pe amîndoi, pentru două zile, la Cluj. Apoi... recent... am vizitat Moscova și Kievul... O călătorie de neuitat într-o excursie a A.R.L.U.S.-ului. Aici însă am fost singur, trimis de U.T.M. De fapt — încearcă să precizeze Costel — seria călătoriilor în străinătate a familiei noastre a deschis-o Nina... A fost la Sofia cu ansamblul artistic al Clubului Grivița Roșie,din care face parte.

— Sînteți deci chit!

— Nu cred. Eu am călătorit cu TU-104. Așa ceva nu și-a planificat încă Nina. Poate în acest an. Pînă atunci ne mai trebuie și altele. Să vi le spun? Mobilă nouă și... casă nouă. Cu casa nu ne-am grăbit. Să ne vie mai întîi... Daniel!

— Cine?

— Primul nostru... urmaș!

— Dar dacă-i fată?

— Simplu: Daniela! Vă place numele?!

O zi de neuitat din viața lui Costel și Nina Neagoe: ziua căsătoriei!

Depunerile la C.E.C. ale tinerilor soți Neagoe sporesc lună de lună. Și, din cînd în cînd, în clipele de răgaz, socotesc cu chibzuință cum vor folosi banii. Deci: atîta pentru mobilă de cea mai bună calitate (ambiția lui Costel!); atîta pentru lucrușoarele copilului (ambiția Ninei: să fie din cele mai frumoase); atîta pentru aragaz (ați ghicit: ambiția mamei-soacre! Și cu mama-soacră — v-o spunem noi — nu e bine să te certi)...

Diminețile de duminică Costel și le petrece adesea întovărășindu-și soția la tîrguieli. Și, după cît se vede, îndeletnicirea aceasta nu-i displace. Soț ideal, ce mai!

Pe litoral, la Eforie. Nina și Costel, iulie 1959... ↓

AU LUAT STARTUL LA... ÎNVĂȚĂTURĂ

Într-un bloc din str. Episcopul Vulcan s-a mutat recent o pereche tînără și simpatică: Petrică și Nuți Trandafir. Vîrsta lor: 26 și respectiv 21 de ani. Cine-s noii noștri prieteni? Dacă cunoașteți viața sportivă a Capitalei, îi identificați precis. El: interul dreapta al „Laminorului"; ea: pretendentă la un titlu de campioană la popice (palmares: 392 doborîte dintr-o sută de lovituri trase în 45 minute; record:

Cît e de... cuminte Petrică!... Nici n-ar putea fi altfel, mai ales cînd e vorba de învățătură. Explicațiile pe care i le dă Nuți în rezolvarea unei probleme de matematică îi vor prinde bine. Căci ea este în clasa a X-a, în vreme ce el urmează acum clasa a VIII-a...

395). Meseria lor, bineînţeles, e însă alta. El — controlor de calitate la turnătoria uzinelor „Boleslaw Bierut"; ea — normatoare la laminorul aceleiaşi întreprinderi. V-am spus tot? Nu! Interesant în momentul de faţă e să aflăm şi noi, să aflaţi şi dv. ce-au „cucerit" tinerii în primul an de căsnicie.

Pe cine să intervievăm mai întîi?

— Pe amîndoi!

— De acord! Răspundeţi însă pe rînd!

Cei doi tineri aşteaptă emoţionaţi întrebările. Întrebare directă:

— Ce-aţi realizat în primul an de căsnicie?

— Un apartament — îl vedeţi şi dv. — în blocul uzinei... Un radio „Concert" — îl vedeţi de asemenea... Un aragaz, două diplome sportive... O vacanţă plăcută la Borsec şi două excursii: una la munte, la Sinaia, alta la mare, la Vasile Roaită. Toate-n vară!

— Cum vă petreceţi timpul liber?

— Deocamdată... sîntem ocupaţi: citim mult!

— Foarte bine, vă felicităm; care-s preferinţele dv. în această direcţie?

Răspunsul vine pe două voci:

— Algebră... chimie... matematică... istorie... Sîntem... şcolari — eu într-a X-a, el într-a VIII-a.

— Atunci, vă urăm succes la examene!

La rîndul ei, tînăra soţie urmează cu sfinţenie sfaturile soţului în timpul antrenamentelor... Doar e pretendentă la titlul de campioană la popice...

Muzică, muzică, dar ademenitor este şi mirosul bucatelor pe care le pregăteşte cu pricepere Nuţi, vrednica soţie.

Antrenament pe toată linia! De data aceasta, antrenamentul are loc la „sala" de... bucătărie. L-am surprins pe interul dreapta al echipei de fotbal „Laminorul" antrenîndu-se la... ştersul farfuriilor. E şi aceasta o probă obligatorie pentru obţinerea titlului de ....„soţ model". Pentru cine-l rîvneşte, de bună seamă!

ÎN DOI, VIAŢA E MAI PLĂCUTĂ

Anghel Niculae, electrician la „Griviţa Roşie" şi-a luat de soţie o musceleancă brunetă, voinică, isteaţă şi frumoasă. „Bravo şi să-ţi trăiască!" — i-au zis prietenii, vecinii şi tovarăşii de muncă.

La început însă, lucrurile nu merseseră chiar atît de uşor, cu părinţii fetei.

— Daţi-mi fata de nevastă...

— Peste un an... Cînd o avea şi ea zestrea adunată! — i-au răspuns muscelenii.

— O iau fără! — a ripostat, mîndru şi ambiţios, Anghel. Am meserie bună, Maria voastră, aşijderea: e doar soră de spital. În doi — pleda el cu convingere — viaţa e şi mai uşoară, şi mai frumoasă. Aşa că, zestrea ne-om face-o noi!

Aşa a luptat tînărul pentru fata iubită.

Părinţii l-au crezut. I-au acordat credit moral şi... fata.

De atunci n-a trecut nici un an. S-au ţinut tinerii de cuvînt? Vizitaţi-i la locuinţa lor din bulevardul Pieptănari 12 — aşa cum am făcut şi noi — şi vă veţi convinge. Şifonier triplu, divan elegant, radio şi altele. Cum şi în ce fel au realizat ei toate astea numai în şase-şapte luni? „Într-un singur fel — explică azi Anghel — muncind amîndoi, chivernisind bănuţii, plătind regulat ratele. Nu-i tocmai uşor, dar trebuie. Sîntem doar la începutul vieţii: eu n-am decît 25 de ani, ea n-a împlinit încă 20!"

De altfel, candidatul de partid Anghel Niculae şi-a cîştigat faima de bun gospodar şi-n atelierul în care lucrează. Brigada pe care o conduce a valorificat dintr-o dată 27.000 kg fier vechi.

De aceea, nu ne-am mirat prea mult aflînd că tînărul gospodar şi-a planificat şi la el acasă excedentele bugetare. În planurile lor există şi un televizor, şi un aragaz cu trei ochiuri, şi altele...

Precum se vede, în doi viaţa devine din ce în ce mai frumoasă...

Anghel e curios. Asta e cusurul lui! Acum e curios să afle dacă tînăra sa soţie, adîncită în studierea cărţii de bucate, a ajuns în sfîrşit la capitolul care tratează despre mîncarea sa preferată...

Stînga: în faţa hărţii C.F.R., o problemă greu de rezolvat: cum îşi vor folosi ceferistul Anghel Niculae şi tînăra sa soţie, biletele de tren gratuite... El ar dori un voiaj în Transilvania; ea, o călătorie în Muscel. A cui dorinţă se va impune? Sîntem convinşi că tinerii noştri vor pleca în Transilvania... via Piteşti!

Dreapta: Maria e radioasă! Are şi de ce. Au pornit să-şi cumpere televizorul mult dorit.

Jos: Maria Niculae, soră la Spitalul de copii „Emilia Irza", întîmpină şi ea... greutăţi la locul de muncă.

Un acvariu e o fereastră în mare prin care faci cunoştinţă cu viaţa extrem de interesantă a adîncurilor. Chiar dacă nu eşti copil, totul ţi se pare fantastic în această lume de basm.

→

Marea Neagră, orele 5,30 dimineaţa. Mahuna staţiunii de cercetări se întoarce de la plasele fixe din larg. Laboratoarele vor dezvălui noi şi noi secrete prin studierea rarelor „piese" prinse în adîncuri (fotografia din dreapta, jos).

ÎNTÎLNIRE CU MAREA

Am vrut să luăm un interviu mării, dar marea s-a scuzat politicos în mai multe rînduri. Era ocupată. În primăvară îşi înfrumuseţa litoralul cu noi construcţii şi zorea să le termine degrabă. Ne-a refuzat. Pe urmă, toată vara, marea a fost gazdă primitoare pentru sutele de mii de oameni ai muncii sosiţi la odihnă şi era şi mai ocupată. Abia mai pridîdea cu musafirii. Se străduia să-i mulţumească pe toţi şi împărţea cu generozitate sănătate şi bună dispoziţie. N-a fost chip nici atunci.

Pe toamnă am fost din nou oaspeţii mării. Am găsit-o mai liniştită. Musafirii plecaseră. Dar e un fel de a spune, mai liniştită. Marea nu e niciodată prea calmă. Îşi spărgea valurile de mal şi gemea parcă, tînjind după zilele zgomotoase cînd pe plajă roiau mii de oameni.

Dar am stat de vorbă cu marea şi ea ne-a povestit lucruri interesante. Ne-am dat întîlnire pe

Dănuţ, fiul cercetătorilor principali soţii Porumb, de la Staţiunea de cercetări marine Agigea.

ţărm, la Agigea, la Staţiunea de cercetări marine „Prof. I. Borcea". Şi convorbirea cu marea a avut loc prin intermediul acesteia.

★

Ce ascunde această imensitate de ape? Poate că la început întrebarea s-a născut din simpla curiozitate a omului contemplînd marea. E sigur însă că a doua oară ea a izvorît din necesităţi de ordin ştiinţific şi, în ultimă instanţă, de ordin practic, impuse de viaţă

Marea cu frumuseţile ei a fascinat pe rînd toate generaţiile, a inspirat poeţii de la Ovidiu încoace, artişti de toate genurile au venit la ţărmurile ei să-şi afle muza. Iar navigatorii o străbat de mult de-a lungul şi de-a latul. Marea însă a rămas multă vreme o imensă necunoscută

Cînd în 1925 prof. I. Borcea punea bazele staţiunii de cercetări de la Agigea, despre apele noastre marine se ştia cam tot atît cît ştiau şi strămoşii noştri cei mai îndepărtaţi: marea e bogată în peşte... pe fundurile ei cresc alge... animalele şi plantele sînt de mai multe feluri... Nimic precis.

Staţiunea, pe atunci modest utilată şi trăind din miluirea diverşilor potentaţi şi din bugetul sărac al Universităţii din Iaşi, a cărei anexă era, îşi începea cercetările în condiţii de pionierat. Prima mare întrebare la care trebuia să se răspundă era legată de felul speciilor şi numărul lor. Studiul calitativ al faunei şi florei marine în apele maritime romîneşti trebuia să stabilească cu precizie numărul acestor specii de animale şi plante şi constituia prima etapă de cercetare. Astăzi, ca urmare a studiilor începute atunci, se ştie că în apele mării trăiesc 1.600 specii de animale şi 350 specii de plante.

În a doua etapă de cercetare întrebările au devenit mai complexe şi totodată mai dificile. Erau întrebări care priveau relaţiile existente între diferitele specii, felul lor de viaţă, migraţiile lor, locurile unde se găsesc mai des anumite specii etc.

Cu această a doua etapă, staţiunea intră în anii regimului de democraţie populară şi cunoaşte o mare dezvoltare şi preţuire.

Îmbogăţindu-se cu noi laboratoare utilate cu cele mai moderne aparate necesare studiilor complexe, staţiunea îşi orientează cercetările în mult mai mare măsură decît în trecut, spre nevoile practice. Astăzi, ca urmare a acestor studii întreprinse în ultimii ani, staţiunea constituie un mare ajutor pentru întreprinderile piscicole de pe litoral. Empirismul pescarilor în prognoza pescuitului este înlocuit acum cu explicaţia ştiinţifică a fenomenelor care favorizează apariţia unor specii de peşti în apele noastre teritoriale.

Cercetările actuale asupra temperaturii, salinităţii, curenţilor şi a elementelor din mediul de apă au o importanţă deosebită în valorificarea raţională a bogăţiilor noi. Se ştie de pildă, astăzi, că apariţia unei specii într-un anumit loc este determinată de existenţa în acel loc a hranei preferate, de factorul meteorologic şi de sensul curenţilor. Chimistul care cercetează elementele din apă la apariţia unei anumite hrane poate da ca iminentă apariţia speciei cunoscute ca amatoare de asemenea hrană.

Interesante sînt apoi cercetările de aclimatizare a diverselor specii care, obişnuit, trăiesc în apele Mării Mediterane sau la gurile fluviilor. Marea Neagră este denumită, uneori, un imens laborator viu, tocmai pentru faptul că fenomenele de aclimatizare sînt foarte frecvente. Pînă în 1933, se ştia că pălămida intră în Marea Neagră doar în perioada de hrănire, iar pentru înmulţire se întoarce în Mediterană. Profesorul Borcea a găsit însă pui de pălămidă, cetăţeni ai Mării Negre, unde se aclimatizaseră. La fel, pînă acum 5-6 ani, toată lumea ştia că scrumbia albastră se înmul-

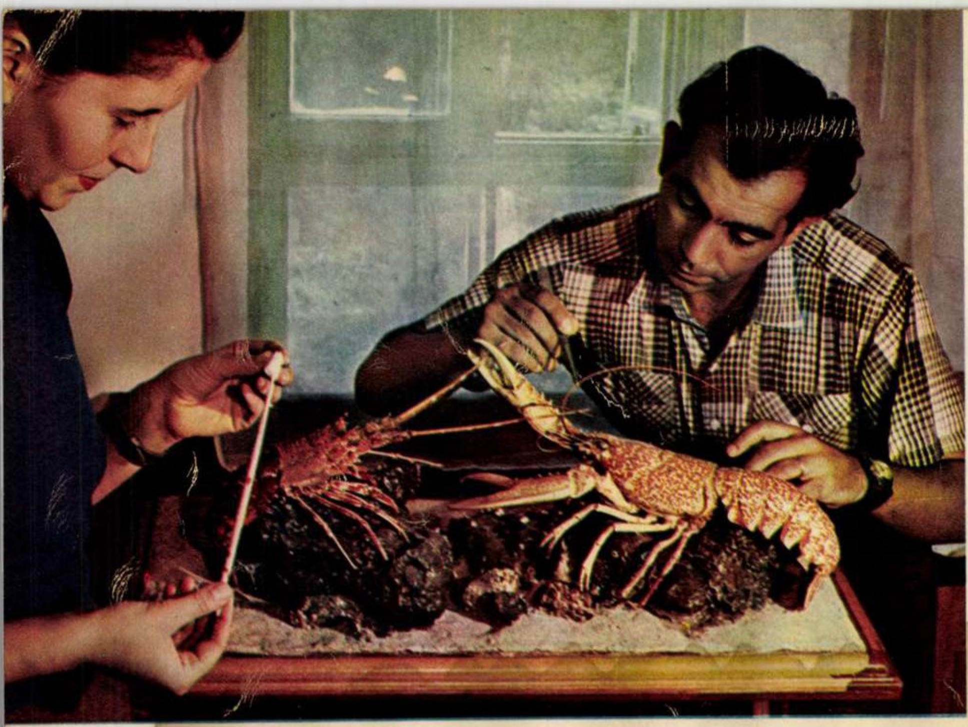

Homarul şi langusta în luptă. Două frumoase exemplare aduse de pe ţărmurile Siciliei au sugerat talentaţilor tehnicieni restauratori, Paul Ionescu şi Luiza Lăceanu, executarea unei interesante piese de muzeu (sus).

Domeniul de studiu al tînărului Petrică Pascal îl constituie plantele marine de fund nisipos (mijloc).

Se mai întîmplă să uiţi pentru moment aparatul de fotografiat pe biroul directorului staţiunii. Pentru siguranţa aparatului, ţi se dă un paznic care la prima vedere îţi strecoară mii de fiori. Un şarpe viu. Dar nu vă speriaţi, pentru că şi el este tot o piesă de studiu (jos).

Pentru lacul Siutghiol (Mamaia) este caracteristic şi interesant amestecul de animale de apă dulce, marine şi salmastre. Cercetătoarea principală Maria Ştefan, ajutată de pescarul Patap Merculov şi laborantul Mihai Ploscaru, culege material necesar experienţelor de fiziologie.

ţeşte tot în apele Mării Mediterane. Pescarii au adus însă pui de scrumbie mici cît un beţişor de chibrit, culeşi în apele noastre. Reieşea că unele exemplare şi-au depus icrele în apele noastre şi o parte din pui au supravieţuit. Fenomenul acesta este foarte important nu numai pentru ştiinţă şi nu este numai o curiozitate, ci, totodată, un indiciu că, prin intervenţia omului, a-

Geneza şi caracteristicile Mării Negre

● De-a lungul erelor geologice, Marea Neagră a fost precedată de alte 11 mări. Ea face parte din uriaşul bazin al mării Tethys, care acum 30-40 milioane de ani acoperea tot sudul Europei.

● Marea Neagră se deosebeşte complet de alte mări atît prin conformaţia bazinului şi regimului său hidrografic, cît şi prin constituţia fizico-chimică a apelor sale.

● Din cauza influenţei apelor mediteraniene ce intră prin Bosfor, în Marea Neagră s-au format două straturi de apă cu salinităţi bine distincte, ce nu se amestecă între ele. De la 180 metri adîncime şi pînă la fundul mării, adică 9/10 din volumul ei, masele de apă sînt aproape lipsite de viaţă, datorită hidrogenului sulfurat provenit din activitatea bacteriilor anaerobe.

● Suprafaţa Mării Negre este de 413.488 km p, adîncimea maximă de 2.246 metri, iar salinitatea de 17-18 gr/litru, adică de două ori mai redusă decît a oceanelor şi a Mării Mediterane.

● Din 175 specii de peşti existente în Marea Neagră şi Marea de Azov, 105 sînt emigrante din Marea Mediterană, 31, autohtone şi 37, de apă dulce.

Ephedra, o plantă foarte rară la noi. Specifică dunelor, se află în rezervaţie naturală chiar pe teritoriul staţiunii, unde formează o adevărată pajişte.

Ştiaţi că...

● În Marea Neagră trăiesc aproximativ un milion de delfini, care consumă anual o cantitate de peşte ce depăşeşte cu mult tot pescuitul ţărilor riverane? Delfinii sînt vînaţi acum pentru untura lor bogată în vitamine şi pentru pielea din care se va confecţiona încălţăminte foarte rezistentă la umezeală şi la rupere.

● Între algele care cresc pe fundul mării, cercetătorii noştri au arătat că se găsesc unele ce pot servi la extragerea iodului sau ca nutreţ pentru vite, iar altele care conţin agar-agar, o substanţă foarte întrebuinţată în medicină pntru culturi de diverse bacterii?

● Pe fundurile pietroase, între 5-15 metri adîncime, trăieşte căluţul de mare, un peştişor cu aspect asemănător algelor de care se agaţă răsucindu-şi codiţa? Interesant este faptul că, la acest peşte, grija pentru gestaţia progeniturii îi revine masculului.

● În Marea Neagră trăiesc rechini care ajung pînă la 2 metri în lungime şi din ficatul lor se extrage un ulei care rivalizează în vitamine cu untura de peşte?

● Crabul de mare este supranumit şi sanitarul mărilor, deoarece mănîncă animalele moarte de pe fund, după cum linul, în apele dulci, este numit doctorul peştilor, presupunîndu-se că peştii bolnavi, frecîndu-se de stratul de mucus cu care este acoperit linul, s-ar vindeca?

● Dorada este un peşte care pătrunde din Marea Mediterană şi prezintă un interesant fenomen de hermafroditism: se comportă un an ca femelă, iar în anul următor ca mascul?

climatizarea poate fi realizata pe scară mare.

Viitoarea etapă a cercetărilor va trebui să răspundă unor probleme mai complexe. Pescuitul rațional, care trebuie făcut în așa fel încît să nu se atace speciile, cere stabilirea unor date precise. E necesar să se știe gradul de înmulțire a speciilor care prezintă o importanță economică și în viitor, cantitatea acestora să fie exprimată în număr de bucăți sau tone, pentru ca pescuitul să nu depășească niciodată creșterea naturală ce se realizează anual prin înmulțire. Se înțelege că aceasta este o treabă din cele mai dificile, dar de pe acum s-a stabilit, de pildă, că numărul delfinilor existenți în apele Mării Negre este de circa un milion.

Pentru asemenea cercetări se folosesc diverse mijloace, printre care aviația. Se fac fotografii luate de sus, în care peștii din cîrduri pot fi chiar și numărați.

Cercetarea adîncurilor este de neconceput fără colaborarea cu stațiunile similare aflate în celelalte țări riverane. La Sevastopol se află una din cele mai vechi stațiuni marine din lume, cu care de altfel cercetătorii noștri au stabilit legături de colaborare încă înainte de război, în condițiile dificile de atunci. Profesorul Cărăușu păstrează la loc de cinste o scrisoare primită din Sevastopol și datată 1937. Scrisoarea era semnată de profesorul Vodianițki și constituia începutul colaborării între cele două stațiuni de la Marea Neagră. Douăzeci de ani mai tîrziu, cei doi oameni de știință se întîlneau la Agigea, cu ocazia vizitei cercetătorilor din Sevastopol în țara noastră. Erau acum alte condiții și colaborarea devenise cu adevărat fructuoasă. Iar în anii din urmă a fost constituit un comitet permanent internațional, cu reprezentanți ai celor trei stațiuni de pe coastele Mării Negre – Sevastopol, Agigea și Varna – un adevărat comandament unic care coordonează cercetările din apele Mării Negre.

Traian PROSAN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Nea Mitică Diaconu este mecanic al stațiunii de peste 30 de ani. Cu o grijă aproape părintească construiește, repară și supraveghează toate instalațiile și aparatura specială cu care lucrează cercetătorii.

NATUR UND VOLK
НАУКА
Рыбоводство и рыболовство
рыбов и риболов
Natural Histo
中國科學
SCIENTIA SINICA
Volume VIII
July, 1959
OCROTIREA NATURII
4
HALÁSZAT
VI. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Prof. dr. Sergiu Cărăușu, laureat al Premiului de Stat, neobosit cercetător, este totodată și directorul Stațiunii de cercetări marine Agigea. ↓

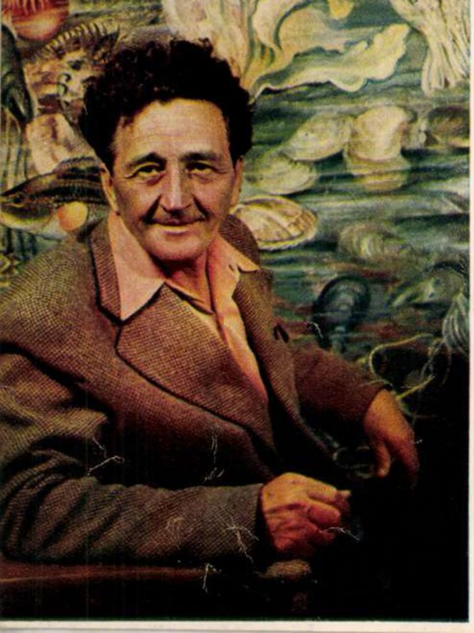

Toate cele cinci continente sînt prezente aici. Din Europa și Australia, America, Africa și Asia, aproximativ 300 de publicații sînt primite cu regularitate de către stațiune (sus). Biblioteca stațiunii, foarte bine dotată cu literatură de specialitate, atrage cercetători din toată țara, care găsesc aici material bogat de studiu (dreapta).

CAMERUN
LA CEASUL LIBERTĂȚII

Delegația tineretului din Camerun, la o sesiune a Comitetului Executiv al F.M.T.D.

Harta lumii, așa cum am privit-o în ultima zi a lui 1959, nu mai seamănă cu cea din prima zi a lui 1960. Nu e o greșeală a cartografilor, ci cu totul altceva: familia popoarelor care și-au cucerit independența s-a îmbogățit cu încă un membru — poporul Camerunului.

În bordeie săpate în pămînt, camerunezii au absolvit școala conștiinței politice. Din suferință s-a născut revolta anticolonialistă. Din suferință s-a născut libertatea acestui popor. Diplomați englezi și francezi, folosind răsuflate argumente colonialiste, au căutat în fel și chip să împiedice actul independenței Camerunului. La tribuna O.N.U., dumnealor vărsau lacrimi de crocodil jurîndu-se că n-ar exista „condiții încă prielnice pentru obținerea deplinei independențe". (Adică nu fusese prădat încă totul...) Cînd „argumentele" s-au epuizat, 60.000 de baionete au fost îndreptate spre mulțimile însetate de libertate. 60.000 de baionete n-au fost însă suficiente... Să fim înțeleși: eșecul nu se datorește unui calcul strategic greșit al comandamentului colonialist. Baionete sînt multe la număr și ucigătoare, dar lupta pentru libertate a poporului este o armă mult mai puternică, invincibilă.

Probabil că înainte de a-și face bagajele, guvernatorul colonialist al Camerunului a mai privit nostalgic locurile de care se despărțea. Și poate că a luat o cărțulie de istorie, s-o răsfoiască...

...Era prin 1884. O corabie se apropia de țărmul Camerunului. Din ea au coborît cîțiva europeni. Nu erau primii. Încă din secolul al XV-lea portughezii își făceau deseori apariția pe aici, pentru a vîna negri pe care-i vindeau ca sclavi în America. De astă dată însă, veniseră niște germani. Nu cu intenția de a vîna sclavi pentru America, ci cu aceea de a prinde robi pentru uz propriu, pe propriile lor plantații. Colonialiștii germani au pus stăpînire pe Camerun, au introdus munca obligatorie pentru băștinași și au jefuit sistematic bogățiile țării. Răscoalele băștinașilor au fost, una după alta, înecate în sînge. Și anii s-au scurs. În 1918, francezii și englezii ocupară Camerunul. Motivul: despăgubiri de război. Cum spunea un fruntaș camerunez, poporul Camerunului era socotit drept o simplă marfă, destinată să răscumpere pagubele de război pe care imperialiștii germani le provocaseră rivalilor lor englezi și francezi. Jugului colonialist la fel de apăsător, i s-a adăugat o nouă calamitate: francezii și englezii au împărțit în două Camerunul. Franța a luat partea mai mare — patru cincimi din teritoriul țării; restul — Anglia. Nimeni nu i-a întrebat pe cei 5 milioane de camerunezi ce părere au despre această tranzacție.

Într-un singur an societățile ce dețin plantații de banánieri în Camerun au obținut venituri de 3 ori mai mari decît sumele plătite pentru salarii unei armate de zeci de mii de muncitori. Trustul de aluminiu și electricitate „Alucan and Evelcam Secteties" plătește azi 0,80 franci pentru un kilowat de energie electrică și-l revinde cu 60 de franci. Urmarea: la un capital investit de 4,5 miliarde franci, se scot într-un singur an beneficii de 7,5 miliarde franci.

...Domnul guvernator oftează. E greu să te desparți de asemenea locuri. Ce n-au făcut el și superiorii lui din ministerele coloniale spre a împiedica această despărțire? În iunie 1959 s-a încercat chiar și exterminarea patrioților camerunezi care luptau înarmați cu... cuțite, topoare și puști de vînătoare. Crudă, tragică, dar inutilă încercare!... Manevrele diplomatice la O.N.U. au eșuat și ele. Consiliul de tutelă al O.N.U. a stabilit ca la 1 ianuarie 1960 partea franceză a Camerunului să devină independentă. Diplomația engleză a manevrat spre a alipi Camerunul britanic la Nigeria. Îi era avantajos, deoarece în Nigeria există o aristocrație latifundiară docilă, ușor de manevrat în interesul Albionului. Plebiscitul care a avut loc în partea de nord a Camerunului britanic a fost însă o înfrîngere a colonialiștilor. Deși urnele au fost măsluite, majoritatea alegătorilor s-au pronunțat împotriva alipirii la Nigeria și, implicit, pentru unire cu Camerunul francez, devenit independent la 1 ianuarie 1960. La O.N.U. o mulțime de delegații s-au pronunțat pentru unirea Camerunului într-un singur stat. La tribună a urcat atunci și reprezentantul Republicii Populare Romîne, care a susținut această cerere dreaptă.

...Din nou oftează domnul guvernator! Bunicii lui se descurcau parcă mai lesne în meseria de vătafi coloniali. Acum meseria aceasta pare iremediabil sortită dispariției definitive... S-au schimbat vremurile, domnule guvernator!

Camerunezii cunosc pentru prima oară gustul bucuriei. Dar știu că mai au de înfruntat multe încercări. Au primit o moștenire înfiorătoare de la colonialiști: 95% din locuitorii țării sînt analfabeți, 70% bolnavi de malarie, 650 din 1.000 de nou născuți mor înainte de a împlini un an, în țară există un singur spital și un medic la 100.000 locuitori, o cumplită înapoiere economică. Îngrozitoare moștenire! Colonialiștii vor atenta desigur la independența noului stat. Nu vor lipsi marionetele colonialiste puse în mișcare de la Paris.

Greutățile nu-i sperie însă pe camerunezi. Ei sînt hotărîți ca independența lor să devină reală, ca să pună capăt dramei pe care au trăit-o secole întregi și al cărei sfîrșit l-a vestit prima zi a noului an.

Deci, la 1 ianuarie 1960 harta lumii s-a schimbat. Dar știm de pe acum că noua hartă se va învechi curînd. Cartografii vor avea iar de lucru. În anul acesta vor deveni independente și alte popoare. Iar poporul camerunez speră ca anul 1960 care i-a adus independența să-i aducă și reîntregirea țării.

Eugeniu OBREA

În asemenea colibe mizere își duc viața, de secole, camerunezii aflați sub jugul urgiei colonialiste.

MONUMENTUL ELIBERĂRII DIN MARTIRAJ

La 27 ianuarie, cu prilejul celei de-a 15-a aniversări a eliberării lagărului din Oswiecim (Auschwitz) de către Armata Sovietică, va fi inaugurat în R. P. Polonă un monument ridicat în memoria acestui eveniment.

Pentru realizarea monumentului s-a instituit, anul trecut, un mare concurs, la care au fost prezentate nu mai puțin de 111 proiecte. Cei mai de seamă sculptori polonezi și-au trimis lucrările care trebuiau să exprime pe de o parte tragedia deținuților din cel mai mare lagăr hitlerist de exterminare de pe teritoriul Poloniei, iar pe de altă parte să imortalizeze recunoștința față de eliberatori.

Juriul concursului a premiat proiectul unui tînăr sculptor din Varșovia, Edmunt Majkowski, care cu patru ani în urmă absolvise Academia de Arte Plastice.

Înalt de 20 de metri, monumentul are o concepție originală. E compus din două blocuri de granit cenușiu, reprezentînd în basorelief scene ale întîmpinării ostașilor sovietici eliberatori, iar sus, statuia unui om care rupe lanțurile.

Dezvelirea monumentului va avea loc în cadrul unei impunătoare solemnități, pentru care s-au făcut din vreme mari pregătiri.

Monumentul martirajului și al victoriei. Proiect realizat de sculptorul polonez Edmunt Majkowski. →

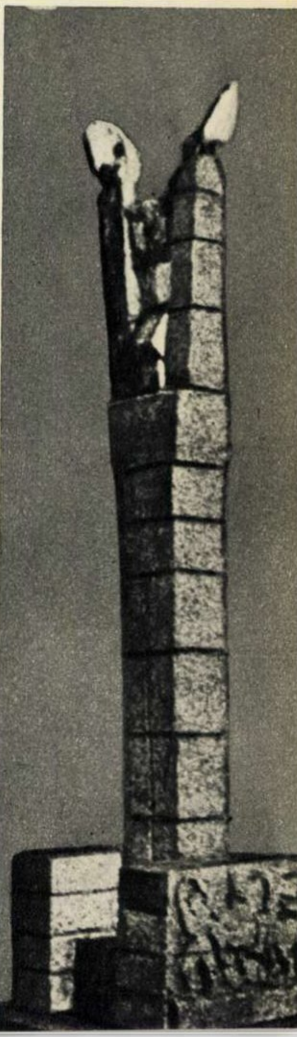

A 36-a

de HUSZÁR Sándor

Ilustraţie de Tia PÉLTZ

Primăvara năvălise în curtea uzinei. Mayer lucrase pe afară preţ de o jumătate de ceas şi acum umbla plîngîndu-se că soarele i-a pîrlit sfîrcurile urechilor, ca în miezul verii. Birtalan, în schimb, scoase din buzunar o basma păturită cu grijă şi, desfăcînd-o, făcu să apară trei firişoare de iarbă verde. Tovarăşii se arătară mulţumiţi de această performanţă. Se auziră glasuri:

— Mostrele-s destul de bune.

La scurte intervale, liniştea din cameră e spartă de huruituri ce vin dinspre acea aripă a clădirii, care se află încă în construcţie.

Mecanicii se aşezaseră tocmai să mănînce, cînd, de după uşa care se deschisese, apăru un cap roz-liliachiu; era căpăţîna lui Szekely Zsiga.

Mayer îl observă cel dintîi:

— Zsiga, băieţi! Iacătă-l pe Zsiga. Noroc, bătrîne! Te-ai întors? Nu te-ai rătăcit prin oraşul ăla mare şi întortocheat? Ia povesteşte-ne...

Oamenii se lăsară păgubaşi de mîncare, dădură mîna cu cel nou venit şi prinseră a-l descoase.

— De tine nu mă mai apropii... Auzi tu? — grăi Zsiga, clipind bătăios din ochii roşii ca de iepure. În cele din urmă izbucni însă în rîs, adăugînd: ce ruşine mi-ai făcut!

Mayer nu pricepu şi se apropie gesticulînd a îndoială:

— Cu ce ţi-am făcut ruşine, măi Zsiga?

— Şi-o mai faci pe neştiutorul!? Nu-ţi ajunge că mi-ai tras o clapă ca aia?

— Dar spune ce s-a întîmplat, Zsiga-baci? — întrebă Janko nerăbdător.

Zsiga-baci e în hainele de duminică, iar sub beregată şi-a trîntit un nod de cravată cît un măr creţesc.

— Sîmbătă seară, ce să vezi, intră la mine val-vîrtej secretarul ăsta — le explică celorlalţi — de crezui că iar am uitat de seminar şi vine să mă ia la trei parale. Zic: „Nu fi „şovinist“, Mayer, mai bine fă-ţi autocritica că nu m-ai mobilizat la timp“. Deabia atunci catadicsi să-mi spună că trebuie să plec la Bucureşti. Cum? Şi de ce?... N-a suflat o vorbă. „Las-că vezi tu!“ — zice.

Mayer începu să chicotească şi scoase merindea. Zsiga-baci continuă:

— Ştiţi cum e neamţul: cînd n-are de lucru, îşi dărîmă casa şi o clădeşte din nou. Îmi zic: s-o fi stricat caloriferul la minister şi Mayer mă trimite pe mine. Nu-mi displace; vreme cam am, treaba o isprăvesc cît ai zice „peşte“ şi-n felul ăsta mai iau şi eu o leacă de „luft“ de Capitală.

— Nu cumva ai întîrziat? — întrebă Mayer îngrijorat.

— Nu zice vorbă mare, că mult n-a lipsit. Abia-abia am găsit, în ultimul minut, uşa unde trebuia să mă prezint. Noroc că eu cam am trecere la femei; văd una mărunţică pe coridor şi-o iau: „Săru'mîna, frumuşico...“

Mayer făcu pe speriatul:

— Băăă! Om bătrîn şi fără minte! Sper că nu i-ai spus de la care întreprindere eşti!

— Ei, ba nu! I-am spus că-s de la uzina de sodă şi că-s trimis de tovarăşul Mayer.

— Şi?

— Şi ce? În două minute fui acolo unde trebuia să fiu. M-a dus ea aşa, de-a dreptul. Trebuie să recunoşti că nu le prea „vezi“ la chestii d-astea. Aici e vorba de o strategie mai înaltă.

— Dă-i înainte, Zsiga! — îl zoriră muncitorii. De ce ai fost chemat la Bucureşti?

— Aşa, ca chestie... — răspunse el cu indiferenţă, desfăcîndu-şi paltonul. Făcu o mică pauză, apoi se aşeză pe o ladă. Urmărea feţele celor ce-l priveau, apoi începu să se sucească şi aşa, şi altminterea, pînă îi căzu paltonul în lături, ca din întîmplare, şi-i licări pe piept o mică decoraţie sclipitoare.

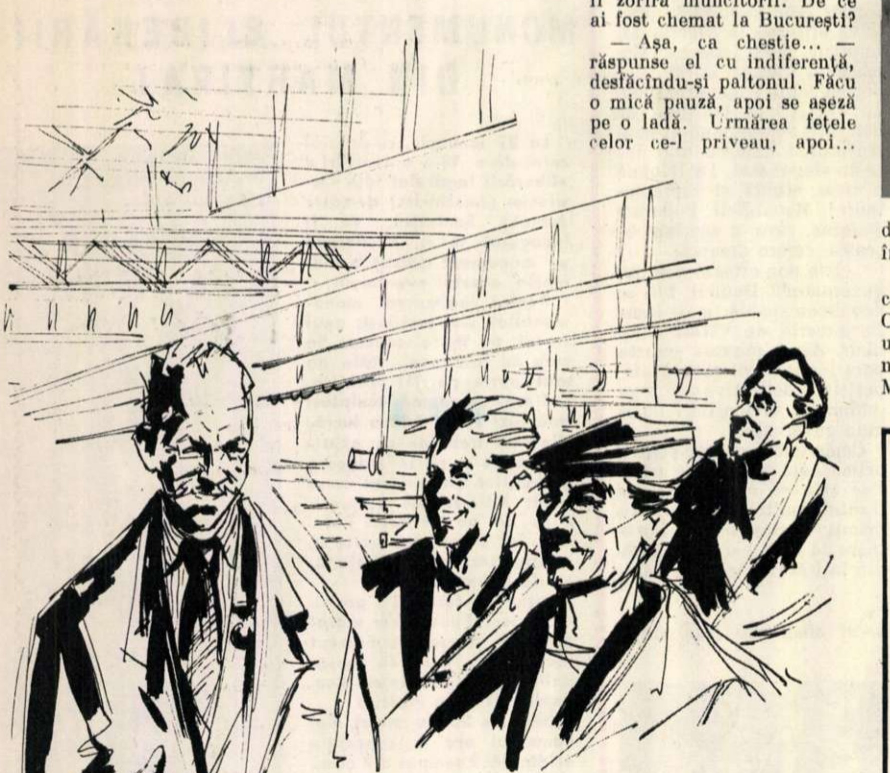

— Tiii! Ia priviţi!

— Ordinul Muncii!

— Şi încă clasa întîi!

Bătrînul făcu pe ruşinosul şi se grăbi să o acopere.

— Povesteşte-ne o dată...

— Ce să vă povestesc, bă? Ce să vă povestesc?

— Spune... Ce-a fost?

— Păi, ce să fie? M-au dus într-o sală mare, plină cu lume. Deşi ştiam, întreb pe unul de lîngă mine: „Cine-s aceia de pe podiu, colega?“ Zice: „Aceia-s prezidiu“. „Just, just — zic — tocmai“. Dar numai eu ştiu cum holbam ochii în dreapta şi-n stînga, doar-doar oi zări o ieşire pe unde să fug. Căci eram sigur, măi tovarăşi, că mărunţica aia mă vîrîse unde nu-mi fierbe oala. Deodată numai ce aud: „Szekely Sigismund“... Se face o linişte... Pe urmă iar: „Tovarăşul Szekely Sigismund“. Şi mai mare liniştea... Apoi, deodată, numa' ce aud răsunînd paşi prin sală.

— Ce! Erau doi Szekely Sigismund acolo? — se cruci Mayer.

— Draci!

— Păi atunci ai cui erau paşii?

— Ai mei... De asta la început nici eu nu mi-am dat seama.

Mecanicii izbucniră în hohote. Lui Birtalan trebui să-i dea cineva după ceafă, să nu se înece.

— Păi atunci cine era ăl de ziseşi că te ruşinase? — îl întrebă Mayer.

— Stai aşa, măi fecior, că-ţi spun eu şi chestia asta. Carevasăzică, mă rog frumos, urmă banchetul. Ehei! Asta n-am să ţi-o iert niciodată! Mă aşezaseră din întîmplare lîngă tovarăşul Ionescu, de la minister. Mereu mă-ndemna: „Serveşte, Zsiga-baci... Ia şi bea, tovarăşe Szekely...“ „Mulţămesc frumos — ziceam — dar zău dacă mi-ar merge pe gît barem o bucătură“. Mă ia de scurt: „De ce nu poţi mînca?“ Mi se făcu ruşine, nu cumva să creadă cine ştie ce... Şi ce bucate mai erau pe masă, şi cu ce poftă mîncau ăilalţi!...

— Şi tu de ce nu mîncai? — se-nfurie Mayer.

— Cum de ce? De unde era să ştiu eu pentru ce mă trimiţi la Bucureşti?

— Ei şi ce?

— Cum ei şi ce? Ştii bine că mie nu-mi place să-mi las munca pentru burtă. Timpul meu de lucru e socotit la ţanc. Am aşa ca un fel de mică inovaţie a mea: mănînc dimineaţa şi mănînc iar la prînz, cînd ajung acasă.

— Ei şi?

— Ei! Mă oprisem în faţa ministerului şi-mi făcusem o socoteală: ăştia m-au chemat să le lucrez ceva. Deci: înainte de a porni la treabă, am luat un sfert de „poliş“ cu muştar şi o juma' de pîine.

Băieţii se tăvăleau de rîs. Numai Zsiga-baci zîmbea cu amărăciune.

Mayer îi atinse braţul:

— Felicitări, Zsiga-baci! Îmi place cum ai chitit-o şi p-asta! E a treizeci şi şasea inovaţie pe care o faci!...

În romîneşte de
Nic. A. STRĂVOIU

MOZAIC

Abn Al Kasem Ash-SHABI
(Tunisia)

VOINŢA DE A TRĂI

Dacă într-o bună zi poporul va voi să trăiască,
înaltul munte nu va putea decît să se bucure.
Atunci noaptea se va sfîşia
şi toate lanţurile se vor sfărîma...
Cine-i lipsit de dragostea vieţii
se preface în ceaţă şi curînd se destramă.

Prin prăpăstii, peste munţi şi sub arborii mari,
vîntul şi-a desfăşurat prevestirea:
„Dacă ţinta spre care tind e nobilă şi înaltă,
voinţa îmi dă aripi, nu mă tem de primejdii,
şi nu ocolesc cărările aspre şi întortocheate,
nici focul ţîşnind din adîncul pămîntului.
Cine nu-ndrăzneşte să urce pe culmile-nalte
în noroi şi mocirlă pe veci va trăi“.

Arzi, sînge tînăr, în inima mea,
porniţi împotrivă-mi, năprasnice vînturi...

Toate repetă: „Dacă într-o bună zi poporul va voi să trăiască,
înaltul munte nu va putea decît să se bucure“.

In romîneşte de Taşcu GHEORGHIU

CÎNTECUL MINERILOR DIN CÎȘLEA

De cele mai multe ori, cîntecul popular, trecînd din gură în gură, își îmbogățește sau își precizează sensurile, devenind rod al unei activități creatoare colective. E însă cu putință oare ca însuși momentul creației cîntecului să fie un act colectiv? Da! În zilele noastre, fenomenul se petrece adesea pe scenele căminelor culturale. Cum se naște un scheci pentru programul unei brigăzi artistice? De multe ori colectivul se așază laolaltă, hotărăște tema, apoi unul spune un vers, altul un alt vers și, cu încetul, cîntecul e gata!

Astă-vară, echipa pentru culegerea de cîntece noi a Institutului de Folclor a descins la Cîșlea, lîngă Tulcea. Aici se află o întreprindere minieră pusă în funcțiune în timpul regimului nostru de democrație populară. Numeroși ciobani din stepa dobrogeană au schimbat cața pe perforator și și-au însușit înalta calificare a mineritului. Peste puțină vreme ei și-au durat la Cîșlea un cămin cultural al lor. Avînd nevoie de un „număr" pentru brigada artistică de agitație, minerii de la Cîșlea au pus... mînă de la mînă și și-au făcut un cîntec al lor, un cîntec care să-i reprezinte... E printre achizițiile de preț, dobîndite în vara ce-a trecut, în Dobrogea, de către Institutul de Folclor:

„Mai acum cîțiva ani,
Nu erau decît ciobani,
Ce-și pășteau pe munți golași
Turmele de oi și vaci.
Dar în ziua de temei
August, douăzeci și trei,
Viața nouă a ajuns
Dealurile a străpuns
Sfredelind pînă găsit-a
Aurul cel nou: barita!"

Cine-i autorul cîntecului? Un autor colectiv: minerii din Cîșlea!

Viorica FILIPOIU

CĂRȚI DE PE TOATE MERIDIANELE...

● **UN TÎNĂR OFIȚER RUS** renunță în 1870 pentru totdeauna la cariera armelor, hotărît să se dedice explorărilor geografice. Chemat de nesfîrșitul zărilor, pornește spre Oceanul Pacific, zăbovește un timp în Malacca și insulele Filipine, apoi se stabilește pe o perioadă de 12 ani în Noua Guinee, unde studiază viața papuașilor, întreprinzînd totodată o nobilă și dezinteresată acțiune umanitară și civilizatorie în rîndurile triburilor primitive. Exploratorul se numește Nikolai Mikluho-Maklai (1846-1888) și viața sa bogată în întîmplări neprevăzute ne-o povestește el însuși în jurnalul său de călătorie, recent tradus în romînește și în curs de apariție la Editura Științifică.

● **DUPĂ ÎNCHEIEREA** ultimului război mondial, istoria zilelor noastre înregistrează o mare acțiune de trezire la independență și luptă împotriva colonialismului a țărilor din Africa și Asia. Popoarele pun mîna pe arme și izgonesc pe împilatorii lor seculari. Ideea aceasta străbate ca un fir roșu cartea ziaristului australian Willfred Burchett, **„Pe Mekong în sus"**, care ne povestește într-o formă captivantă cele văzute și întîmplate în anii din urmă în Laos și Cambodgia: starea de cruntă mizerie a băștinașilor, aspirațiile lor spre libertate și independență, efortul de a transpune în fapt aceste aspirații. Documentarul bogat și autentic al lui W. Burchett a apărut în Editura Științifică.

● **ANI ÎNDELUNGAȚI,** scriitorul grec Menelaos Ludemis a fost privat de libertate și trimis de către cîrmuirea reacționară pe insula morții, Makronisos. Vina scriitorului constă în faptul că a luptat și luptă pentru o viață nouă în Grecia. Anii de grele, încercări nu l-au descurajat însă pe scriitor. În condiții extrem de dure avînd adesea la dispoziție doar un ciot de creion și bucățele de hîrtie, el a scris în celulele de pe Makronisos romanul **„Un copil numără stelele"**, a cărui versiune romînească ne-o oferă acum Editura Tineretului.

● **EPOCALELE REALIZĂRI** ale oamenilor de știință care au reușit să deschidă drumul spre explorarea universului continuă să exercite o influență hotărîtoare asupra alegerii temelor pentru povestirile științifico-fantastice. Scriitorul polonez Stanislas Lem ne prezintă o astfel de povestire în cartea sa **„Norul lui Magellan"**, care apare în colecția „Cutezătorii" a Editurii Tineretului.

LITERAR

ȘANTIER LITERAR

● Nina Cassian a predat la E.S.P.L.A. un volum de versuri cu titlul provizoriu „Sărbătorile zilnice". În prezent, Nina Cassian lucrează la o piesă de marionete destinată adulților — „Provincia Cosmos" — și face ultimele corecturi la o carte de versuri pentru copii, inspirată din viața unei gospodării agricole colective.

● Dimos Rendis pregătește volumul trei și ultimul al romanului „Ulița Piperului sălbatic."

● În romanul „Divorț", la care lucrează în prezent, Ștefan Luca își propune să dezbată cîteva probleme de morală din zilele noastre.

● „Dintre sute de catarge" — romanul luptelor purtate de un grup de partizani romîni în primăvara anului 1944 — pe care-l scrie Haralamb Zincă, este aproape gata.

● Tînărul prozator Fănuș Neagu lucrează la romanul „7 văi și-o vale adîncă", a cărui acțiune se petrece într-o gospodărie agricolă colectivă din Bărăgan.

● Criticul literar Savin Bratu a terminat de scris o monografie despre viața și opera cărturarului ieșean G. Ibrăileanu. Cartea va apare în colecția „Oameni de seamă".

S-A ÎNTÎMPLAT ÎN NICARAGUA

Cu cîtăva vreme în urmă, în ziarul guvernamental nicaraguaian „Novdadas", care apare la Managua, a apărut un anunț cu privire la instituirea unui concurs literar pentru cea mai bună poezie închinată fostului dictator Anastasio Somoza, care și-a cîștigat ura poporului.

Președinte al juriului a fost numit însuși ministrul Culturii, Rene Sih.

În cele din urmă, juriul a hotărît ca premiul să fie acordat unei poezii al cărei autor semna cu numele de Jose Santos Rais. Poezia, publicată și în presă, era un imn de slavă înălțat amintirii „devotatului patriot", „cinstitului cavaler al Americii" etc.

Fapt ciudat însă: autorul poeziei nu se prezentă să-și ridice premiul. Au început să circule diferite zvonuri și chiar autoritățile au considerat suspect faptul că în textul poeziei nu se pomenește nici măcar o singură dată numele odiosului dictator, ci se folosesc doar formulări vagi ca: „marele patriot" etc.

Și iată că lectura atentă a poeziei a arătat, că dacă se citește în acrostih, se obține numele de Rigoberto Lopez Perez, adică exact numele celui care l-a răpus pe tiranul Somoza, tatăl actualului dictator al Nicaraguei.

Această senzațională știre s-a răspîndit în întreaga țară cu iuțeala vîntului. S-a ajuns pînă acolo încît s-a oferit, pentru un exemplar din ziarul în care a apărut poezia, de o sută de ori prețul lui.

Dar scandalul nu se încheie aici. Guvernul a pornit o anchetă pentru a stabili vinovățiile. Directorul ziarului a fost arestat, adjunctul acestuia a fost concediat și trecut pe „lista neagră" și, în sfîrșit, ministrul Culturii a trebuit să-și dea demisia.

L. S.

Teodor BALȘ

VISEZ

Spre comunism îmi lunecă visarea
cum apele curgînd visează marea.
Sub copcile de aur ale zării
meridiane noi i-am dat visării;
zvîrlit-am buzdugane-n porți de vise
și porțile rămaseră deschise!...
Visam supuse fluvii și-am supus —
pămîntul sterp din nou pe rod l-am pus,
disloc ghețarii și topesc zăpezi
și fac să treacă renii prin livezi.
Dezleg atomi și-n chingi îi strîng, să soarbă
puterea care-mi zace-n preajmă, oarbă;
pustiului dau mări și din izvoare
trag nervii de lumină în motoare.
Desfac un pumn de vise pe planșetă
și cerului îi dărui o planetă,
nasc creierul atomic să-mprumute
din geografia numerelor mute
dimensiuni nescoase la lumină
să-ntindă gîndu-n ele rădăcină.
Adun necunoscutul în tipare
și-i pipăi chipul în laboratoare,
dau visului noi spații să se-avînte
și inimii-i dau strune noi să cînte,
cuvîntului — ideea care arde
și mișc cu el un glob de miliarde
pe axa comunismului, în soare.
Visez! Și visu-i clipa viitoare,
explozia gîndirii în mișcare...

NOAPTE CU LUNĂ LA SOCI

Noaptea de magnolii plină
doarme-n voaluri de Șiraz;
pe zăpezi, în Caucaz,
despletită, luna plină.

Lunecă peste talaz
briza mării, în surdină;
despletită — luna plină,
pe zăpezi, în Caucaz.

O armonică suspină
în magnolii, sub zaplaz;
pe zăpezi, în Caucaz,
despletită — luna plină.

Noaptea-mi trece pe obraz
mîna-albastră de lumină;
despletită — luna plină,
pe zăpezi, în Caucaz...

PE TEME INTERNAȚIONALE

Guvernul din Laos își poate menține puterea doar printr-un regim de crîncenă teroare împotriva maselor populare.

Jaf, mizerie, haos,
Arestări din gros...
Celor mulți din Laos
Le-a ajuns... la os.

Fostul secretar de stat american Dean Acheson a recomandat intensificarea cursei înarmărilor (Dean se citește Din).

Vorbind astfel despre-armament
Are de-ales Dean Acheson
De vrea să nu dea faliment:
Să iasă Dean... din acest ton.

Autoritățile coloniale belgiene au folosit tancurile împotriva manifestanților pentru independență.

Cine-a spus că-n Congo
Nu e libertate?
Libere se plimbă
... Carele blindate

Pe zi ce trece, crește amestecul politic și economic al S.U.A. în Filipine.

Industria filipineză
E pusă azi la greu canon:
În loc de sfoară de Manilla
Se trag doar sfori de...
WASHINGTON.

Guvernul vest-german tolerează și încurajează organizațiile militariste revanșarde și neofasciste.

Guvernul de la Bonn se vede
Că e format din... pacifiști.
Atît de mult iubește pacea
Că-i lasă-n pace pe... fasciști.

S. M. RUSSU

Rugăciunea lui Cian Kai-și.

Sfinte Wall-Street, îndurare!
Dă-mi puteri să mă mențiu,
Eu sînt mic, tu fă-mă mare,
Eu sînt mort, tu fă-mă viu!

I. AVIAN

Cuvinte încrucișate

FURTUNA

ORIZONTAL: 1) Autorul romanului „Poarta furtunilor" — ... Jora, personaj din „Pasărea furtunii". 2) Dramă de Bill Beloțerkovski — A dușmăni. 3) De-a lungul trotuarului, adună apa după ploaie — Cerul, după furtună. 4) Literă... interogativă — Soare — Căpetenii. 5) Un oraș ca un... copac — O lună bîntuită de vifor. 6) Patru anotimpuri — Covrig de sfoară — Persoana a treia. 7) Cunoscut scriitor sovietic, autorul romanului „Furtuna" — Interjecție. 8) Șoricar (reg.) — Posezi — Vîrstă a pămîntului. 9) Victimă a... guturaiului — „Două...", volum de versuri de N.S. Tihonov. 10) Dialect francez — Plouat — Liniște (pl.). 11) Dramă de A.N. Ostrovski — Atmosferă (fig.). 12 „... furtunii", de Petru Dumitriu — În portul nostru.

VERTICAL: 1) Anunță încetarea furtunii — Suspin. 2) Personaj din feeria „Furtuna" de W. Shakespeare — Vodă da și... ba. 3) Făcea în vechime oficiul de... meteorolog — „Dialogul vîntului cu...", volum de versuri de Nina Cassian — Receptă (abr.). 4) Cneazul lui... Borodin — Pronume — 10 x 10. 5) A cînta înlocuind cuvintele cu „la" — Poftim, acasă! — O porție de ploaie la domiciliu. 6) Curajoasa soție a meșterului Manole, care a înfruntat furtuna — Pămîntul după viscol — În natură! 7) Rupere de nori la început! — Vîrf în Munții Rodnei — Hotar. 8) Locul sigiliului — Oraș în Spania. 9) Romancier portughez (1845-1900) — Tînăr scriitor romîn, autorul povestirii „Furtuna". 10) „Curcubeu peste ...", volum de versuri de Demostene Botez — Localitate în Franța. 11) „Și se duc ca clipele/Scuturînd..." (Eminescu) — Numărați: „De-o vîrstă cu furtuna" de Solodar, „Nemaipomenita furtună" de Davidoglu și „Uraganul" de Ciu Li-bo. 12) Furie dezlănțuită — Nimicire (fig.).

1 C	2 A	3 M	4 I	5 L	6 A	7 R	8 ■	9 A	10 [illegible]	11 A	12 M
2				A	N	I		■	U	R	I
3				L	A	■	S	E	N	I	N
4 C	E	■	O	A	■		■	C	A	P	I
5 R	A	M	■	I					R	E	
6	■	A	N	■	L	A	T	■	E	L	■
7		R	E						■	E	
8		E	■	A	I	■				■	
9 ■	N	A	S	■						T	
10		■	U	D	■	T	A	C	E	R	I
11 F	U	R	T	U	N	A	■			E	
12	■	P	A	S	A	R	E	A	■	I	

CU SARE

Metamorfoza celor 4.000

Scurt roman de mister și...
de V. D. POPA

Rezumatul capitolelor precedente nu-l mai dăm. În schimb, publicăm în rezumat capitolele următoare, care se potrivesc în bună măsură (în ce privește atitudinea față de contractări) cu faptele petrecute la gospodăria agricolă colectivă din com. Creața, raionul Snagov.

Capitolul 18: Vocile de la miezul nopții

Miezul nopții era anunțat prin cele 12 bătăi ale clopotului Joianei, cea mai bătrînă producătoare de lapte a gospodăriei colective. Tăcerea fu despicată în acel moment de un cor de 50 de voci, format din tot atîția purceluși de curînd născuți și treziți din somn în urma unui coșmar. Se făcea că la ei venise Ignatul, cînd de fapt venise doar îngrijitorul, pe care nu-l chema Ignat, ci Filip.

Capitolul 19: Lupta

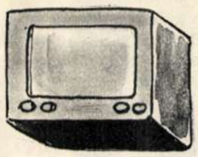

În acest timp, acasă la el, Pandele, membru în consiliul de conducere al colectivei, se lupta crîncen. Se lupta cu insomnia. Îl frămînta o idee: să propună consiliului ca din cei 50 de purcei nou născuți, 10 să fie contractați cu statul, iar restul să se vîndă sătenilor din comună cu 100 de lei bucata. Cu cei 4.000 de lei dobîndiți pe purcelușii vînduți sătenilor se va cumpăra un televizor pentru clubul colectivei. Astfel, animalele nu le vor mai da bătaie de cap, întrucît televizorul consumă curent electric și nu furaje.

Capitolul... încasări: Slab! Foarte slab!

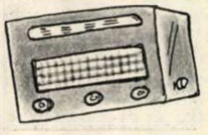

Așa exclamase Pandele către socotitor, văzînd că în decurs de o săptămînă se vînduseră numai 10 purceluși. Iar socotitorul socoti necesar ca din banii luați pînă atunci pe purceii vînduți să ceară o parte, ca să se cumpere niște hamuri pentru cai. Televizorul mai putea să aștepte, întrucît nu merge la șaretă, ci la curent de 220 V. Pandele fu de acord să se cedeze cîteva sute de lei. Apoi, se gîndi că nu se va mai putea lua televizor, neajungînd banii. Și cum colectiviștii nu puteau folosi hamurile pentru distracție, ci pentru cai, Pandele propuse să se cumpere mai bine un aparat de radio. Degeaba Vlad, alt membru în consiliul de conducere, fu de părere să se facă contract și pentru restul de purcei ce-și așteptau cumpărătorii. Pandele îl combătu, arătîndu-i că pînă vor crește animalele, colectiviștii n-aveau să asculte la club guițatul acestora în chip de romanță...

Capitolul 4 + 1, cu ochi magic: Substituirea radioului

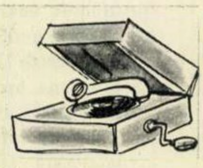

Deși Pandele nu este scamator, reuși să transforme aparatul de radio pe care intenționa să-l cumpere, într-un patefon cu plăci, fiind ajutat la aceasta și de către socotitor, care, din banii rămași după vînzarea tuturor purceilor la săteni, mai ceruse o jumătate pentru cumpărarea unor putini de depozitat brînza. S-a convins de necesitatea lor, spunîndu-și că oricît de frumos ar cînta un radio, brînza se strică dacă nu stă în putină.

Capitolul penultim: Sacrificarea patefonului

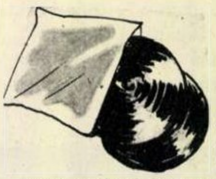

Cu toate că patefonul nu este animal, chiar dacă rage cînd placa este prea veche, el trebui să fie sacrificat de Pandele încă înainte de a intra în inventarul gospodăriei. Asta pentru că din cei 500 de lei, cîți mai rămăseseră după cumpărarea putinilor, peste jumătate se mai cheltuiră pe cumpărarea unei roabe, care atunci cînd merge nu cîntă ca patefonul, ci scîrțîie ca buna chibzuială a lui Pandele. De aceea, din banii rămași s-au cumpărat numai niște discuri, ce vor fi ascultate la patefonul Tincăi. Astfel se va face o mare economie la cumpărarea de ace pentru patefon.

Capitolul final: Spargerea

Eroul întîmplărilor de față nu e spărgător; cu toate acestea, a comis recent o spargere. Și cînd te gîndești că încă nu apucase să asculte nici una dintre plăcile cumpărate cu ceea ce mai rămăsese din banii obținuți pe cei 40 de purcei vînduți prin comună. Catastrofa s-a petrecut după ce Stelică, președintele colectivei din satul vecin, intrase în sediul conducerii gospodăriei. Venise cu un autocamion nou-nouț, care trăsese la poartă. I-l arătase lui Pandele spunîndu-i:

— Ia uite ce ne-au adus nouă toți porcii predați la O.R.A.C.A., după îngrășare, conform contractului! Cu banii luați ne-am cumpărat mașina asta. Cum s-ar zice, glumi Stelică, am făcut un schimb egal: un kil de porc pe un kil de autocamion!... Dar voi ce-ați făcut cu purceii?

— Zece i-am contractat, iar restul de 40 i-am vîndut de mici pe la săteni.

— Și pot să aud și eu ce-ați realizat cu banii?

— Nu poți, că n-am aici patefonul Tincăi. Dar îți arăt... Și cînd Pandele deschise dulapul, 6 din cele 7 discuri de patefon cumpărate plonjară pe dușumea, transformîndu-se în cioburi. Singurul disc scăpat de la dezastru fu „Geamparalele". Asta îl făcu pe Stelică să remarce:

— Geam-paralele pierdute!

DIN UZINE ADUNATE

Stan, maistrul nostru matrițer, a adus ieri vestea că Manole, ajutorul său, are o metodă nouă, pe care n-o cunoaște nimeni și nici nu o arată cuiva.

— Cum vine asta, meștere? Tocmai Manole să facă asta?

— Uite c-o face!

— Și ce fel de metodă e aia?

— Păi nu-i chiar atît de simplu să vi-o spun, că n-o cunosc nici eu. E... noua „Metodă pentru pian", după care învață...

★

La masa tovărășească din clubul întreprinderii, tovarășul Macarie — „moș Artemie" cum îi spunem noi — ne povestea că în tinerețea lui a fost hoț.

— Hoț, măi băieți. Dar sînt patruzeci de ani de atunci, așa că nu mă mai poate ajunge nici o pedeapsă.

— Și... ai furat mult, moș Artemie?

— Cinci ani, zi de zi, ceas de ceas. Și noaptea...

Și, în hazul tuturor, „moș Artemie" completă:

— Dar cum nici o hoție nu rămîne nepedepsită, pe mine mă băteau și maiștrii, și patronii: furam... meseria.

ÎN PATRU RÎNDURI

Unei tinere extravagante

O blonda mea, te-am întîlnit
Demult, acum o lună.
Și sînt, șateno, fericit.
O, scumpa mea cea brună!

Unui soț care susține că la el acasă cîntă cocoșul

Sînt de acord, amice dragă,
Ți-am repetat de-atîtea ori:
Cocoșul tace-o zi întreagă
Și cîntă doar odat': în zori...

Unui „critic" bătăios cu umoriștii

De ce nu judeci realist
Și mă lovești în cap cu-un par?
De n-aș mai fi eu umorist
Ai fi tu critic literar?

I. AVIAN

ȘI PIPER

O VIZITA NOCTURNA

— folleton —

Cioc!... Cioc!... Cioc!... Sării buimăcit din pat și, în fugă, îmi aruncai o privire spre ceasul de pe noptieră. Era miezul nopții... Deschisei ușa. În odaie pătrunse un moșneag cu obrajii rumeni, cu ochii zîmbitori, privindu-mă șăgalnic de sub streașina sprîncenelor.

— Nu mă cunoști? Sînt Moș Gerilă — se recomandă neobișnuitul meu musafir, cu aerul cel mai firesc. Dumneata ești gazetar, nu?

— Hm!... Aproape... — bîiguii eu.

— Să mă explic. Știi că am avut mult de lucru cu pomul de iarnă. Așa că am cutreierat prin magazinele cu jucării și nu numai... „în documentare" — cum spuneți dumneavoastră, gazetarii — ci direct pentru... aprovizionare. Am colindat deci prin toate magazinele. Am văzut, am achiziționat și am împărțit multe jucării frumoase, nu zic ba. A făcut fabrica „Bucuria Copiilor" o limuzină care mi-a plăcut. Mi-au plăcut și caii cu balansoar, și ursuleții galbeni, de pîslă, și caruselul cu avioane, și cel de lemn cu figurine din jenilia, de la „Arta Populară", dar...

Moșul se întrerupse cîteva clipe, pentru ca, pe un ton conspirativ, să mă întrebe:

— Spune-mi rogu-te, tovarășe gazetar, dumneata ai studiat fauna din epocile preistorice?

— Oarecum — răspunsei eu nedumerit.

— Atunci — continuă Moș Gerilă — cunoști lumea dispărută a atîtor specii de monștri, iguanodoni, dinosauri, taxodoni, stegosauri, dihănii respingătoare cu bășici, cu bube, fel de fel de vietăți reptiliene, care mai de care mai hîde... Ei bine, îți jur că am revăzut această „lume dispărută", chiar în magazinele noastre de jucării. Du-te și dumneata să vezi broasca țestoasă sau crocodilul livrat de fabrica „Bucuria Copiilor". Nu pretind că pisica sau cîinele, confecționate de „Pionierul" din Botoșani, aduc numaidecît cu niște pterodactili, dar nici a pisică sau a cîine nu aduc. Nu-ți mai spun că binecunoscuta eroină a poveștilor pentru copii, Baba Cloanța cotoroanța, e mult mai grațioasă și mai plină de farmec și gingășie decît păpușile confecționate la cooperativa „Arta Aplicată", care se uită cruciș, ori alte păpuși cu capetele încăputate și cu obrajii pătați de parcă ar fi zăcut de vărsat. Socot — continuă Moș Gerilă — c-ai fi bucuros dacă nu ți-aș pomeni și despre trusa de traforaj la al cărei fierăstrău nu se poate monta pînza. Dar n-am ce-ți face. Despre asta mi s-a plîns chiar tatăl unuia din micii mei prieteni, inginerul Mircea Popovici de la IPROMIN; la fel cum Iacob Ivanov de la TAROM mi s-a plîns de „trenul de munte" fabricat de „Ambalajul Metalic" din Timișoara, tren care merge, dar nu la munte ci la vale. Ai vrea poate să nu-ți pomenesc nici despre „mașina cu magnet" (creată de cooperativa „Artă și Precizie"), care stă nemișcată, în loc să se îndepărteze la apropierea magnetului, sau despre „elefantul pășitor" care... nu pășește (fabricație I.I.S. „Haia Lifschitz" — Oradea). Unele jucării sînt de-a dreptul periculoase. „Copilul pe drezină" sau „Difuzorul de presă" sînt două jucării din tablă cu îndoituri tăioase și osii din cuie care ies în afară și înțeapă... Stai, fii liniștit că nu-ți spun nimic despre maimuțoiul de stofă de care se sperie copiii. Pot cel mult să ți-l arăt, ca să te bag și pe d-ta în sperieți...

★

Dacă m-aș conforma unui șablon frecvent în foiletonistică, aș scrie acum că vizita lui Moș Gerilă nu a avut loc decît în vis și că trezindu-mă a doua zi de dimineață, am dat o raită prin magazinele cu jucării pentru a constata că oaspetele meu îndrugase doar minciuni. Din păcate, trebuie să mărturisesc că totul s-a petrecut aievea. Jucăriile cu pricina există într-adevăr în magazine și în depozitele fabricilor. Cît despre Moș Gerilă, a fost și el unul autentic: chiar tovarășul Moș Gerilă de pe lîngă comitetul nostru de întreprindere, care se travestește în fiecare an cu clasica mantie roșie și barbă albă, pentru a împărți daruri copiilor adunați în jurul pomului de iarnă...

Adrian DASCĂLU

AUZITE DE LA...

...LOMONOSOV

Un filfizon de la curtea țarului, văzîndu-l o dată pe Lomonosov cu haina ruptă în coate, i-a spus ironic:

— Știința își scoate capul pe-acolo...

— Banicidecum, stimabile — i-a răspuns Lomonosov. Pe-acolo își vîră nasul prostia!

...SHAW

Văzîndu-l pe Bernard Shaw cufundat în gînduri, un cunoscut editor american s-a apropiat de dînsul, spunînd:

— Ofer un dolar, mister Shaw, ca să aflu la ce vă gîndiți acum.

— Vai, gîndurile mele nu fac nici doi cenți.

— Și totuși la ce vă gîndeați? — stărui editorul.

— La dumneavoastră — i-a răspuns cu un zîmbet Shaw.

...TWAIN

Odată, pe cînd era redactor la un ziar, Mark Twain a primit niște versuri proaste, intitulate „De ce trăiesc?"

Restituind manuscrisul, Twain a răspuns scurt autorului:

„Fiindcă ai trimis versurile prin poștă și nu te-ai prezentat la redacție în persoană".

...SHERIDAN

După premiera comediei „Școala calomniei" de Sheridan, dramaturgul englez Cumberland, care a scris mai multe tragedii, i-a spus autorului:

— Am văzut ieri comedia dumitale și n-am zîmbit niciodată...

— Ești un ingrat! — i-a răspuns Sheridan. Eu am văzut ieri o tragedie de-a dumitale și am rîs de la început și pînă la sfîrșit.

UMOR DE PESTE HOTARE

PĂȚANIA UNUI FAMILIST AMERICAN

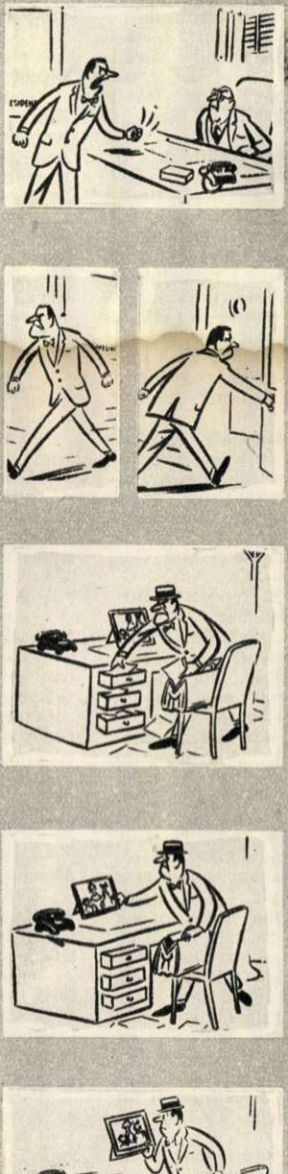

sau O DEMISIE RATATĂ...

(Din „New Yorker")

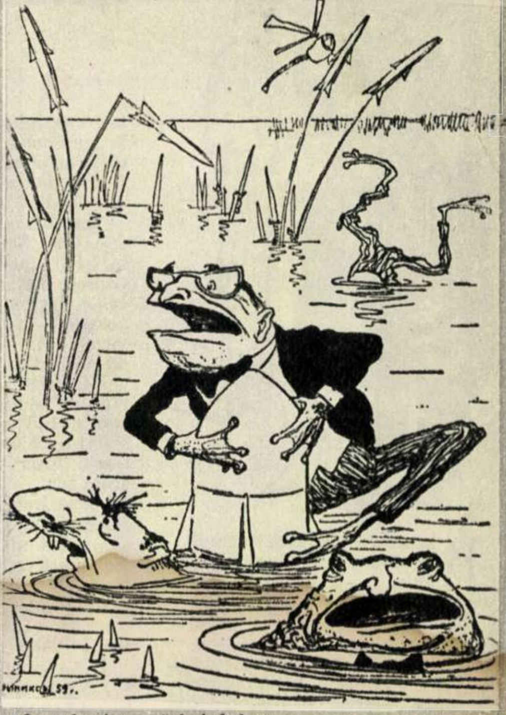

În mlaștina „războiului rece"...

Desen de Kukrîniksî, din „Literaturnaia Gazeta"

ÎN BERLINUL DE VEST

LA PREMIERĂ

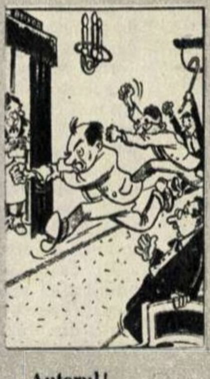

— Autorul!...

(Din „Ogoniok")

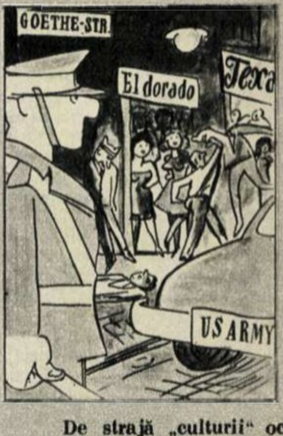

De strajă „culturii" occidentale...

Desen de Kurt Klamann, din „Eulenspiegel"

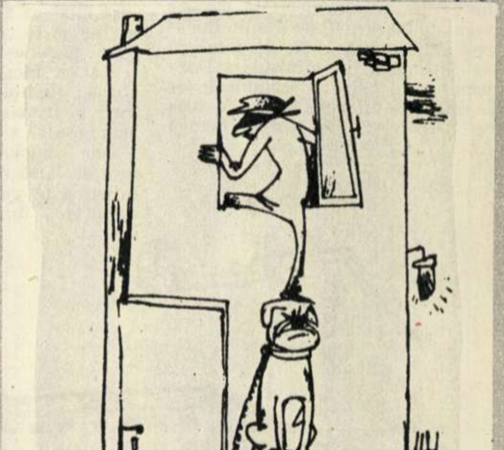

Fără cuvinte.

(Din „Eulenspiegel")

„ALO, AICI KATIȚA DE LA CRISTUR!“

Schiță de Stela NEAGU

Ilustrații de Niki POPESCU

— București! Urmează București! — răsună pe culoarul vagonului vocea răgușită a conductorului.

Într-un compartiment călătoresc trei fete; ușor de ghicit după port de unde vin: cizmulițe roșii, fuste cu o mie de cute, lăibărașe împodobite cu paiete lucitoare — trei ardelence.

Rozi, cea mai mare dintre ele, a și sărit în picioare, întinzîndu-se după cufărul din plasă.

— Voi n-ați auzit? Sosim la București! — se răstește ea la celelalte.

Ester își adună și ea lucrurile la repezeală; numai Katița, cea mai mică dintre ele, nu prea se arată grăbită. S-ar fi grăbit și ea poate, dar n-are pentru ce. Și nu știe nici ea de ce se simte parcă fără chef. Rozicăi și Esterei nu le-a mai tăcut gura de la Cristur și pînă aici, tot vorbind despre București. Parcă s-ar fi născut în Capitală și nu la Cristur. Uită-te la ele — gîndește Katița. Bine că avem legătură peste patru ore spre Constanța și nu le mai rămîne decît puțin timp să se grozăvească!

Dar ce, parcă ele nu tot pentru prima oară vin în București? Vezi bine că da. Dar Geza, fratele Rozicăi, e inginer la minister în București. Prin scrisori ori prin viu grai, cînd venea acasă la Cristur în concediu, numai de Capitală le povestea. Iar Rozi, tot timpul drumului nu făcuse altceva decît să deșerte sacul de lucruri aflate despre București de la fratele ei, de parcă ea ar fi inginer la minister și Geza membru al brigăzii legumicole de la colectiva din Cristur. Iar în ceea ce o privește pe Ester, care-și are logodnicul, pe Ianos, student la agronomie, se întrecuse, la rîndul ei, în pălăvrăgeli cu Rozi. Parcă ar fi fost bucureștence sadea.

— Dar „Casa Scînteii“ o cunoști? — întrebase Rozi.

— Casa Scînteii, de acolo de pe lac? Păi cine n-o cunoaște? — răspunsese Ester. Cîte nu mi-a vorbit Ianos despre ea! Auzi: cică o cunoaște! — gîndise Katița. N-o fi văzut decît fotografia de pe cutia de chibrituri!

Ea, Katița, a tăcut tot timpul drumului. Parcă putea să intre în vorbă? Așa e cînd n-ai cunoștințe în București! Dacă ar fi știut că va fi așa, s-ar fi lipsit și de Eforie, și de mare, și de tot... Nici maică-sa n-a vrut s-o lase. Dar Feri-baci, președintele colectivei, a ținut morțiș ca drăcușorul ăsta mic, cu nasul cîrn și fața pistruiată ca o „Katița-bogar“ (gărgăriță) — care se spune că aduce noroc — să plece. Să plece, fiindcă merită; e doar cea mai harnică din brigadă.

Dar iată că între timp trenul se oprește în gară. Cele trei fete din Cristur coboară în forfota de pe peron. În față, Rozica și Ester, care-și caută fratele și logodnicul anunțați telegrafic de sosirea lor, iar în spate Katița, tîrîndu-și fără chef bagajul.

Deodată Rozi se repede înainte spre un tînăr stingher.

— Geza, Geza, sînt aici!

Dar, pe loc, bucuria de o clipă de pe fața ei lasă loc unei adînci dezamăgiri. L-a confundat. Nu era Geza. Încetul cu încetul, peronul se golește, trenul este scos din gară. Nu mai rămîn pe peron decît puțini oameni. Printre ei, Rozi și Ester par caraghioase strigînd mereu: „Geza! Ianos!“ Katița se apropie de ele și o pornesc împreună spre ieșire. Se opresc pe scări și privesc tulburate. În fața lor, marele oraș vuiește neîntrerupt.

Ei, la o asemenea festă nu s-a gîndit nici una. Dacă băieții n-au venit, înseamnă că nu vor vedea nimic din București. Prin pusta de la Cristur mai ai curajul să te aventurezi cu Bodri, cîinele ciobănesc. Dar prin vălmășeala asta, nici cu toți dulăii Cristurului nu ți-ai lua inima-n dinți s-o iei razna, mai ales cînd ai doar cîteva ore și nu e cine să te conducă. Te lași mai bine păgubaș.

Katița începe să fredoneze un cîntec, zîmbind provocator. Ochișorii ei frumoși parcă spun: „Ei, acuma să vă văd, bucureștencelor!“

Dar „bucureștencele“ n-au ce face decît să se resemneze și să se întoarcă în gară, căutînd sala de așteptare. Rozi observă entrala telefoanelor din incinta gării, se oprește și-n ochi îi apare licărul ideii salvatoare:

— Tu, Ester, cunoști numărul de telefon al lui Ianos?

— Îl cunosc. E tare lung, dar îl am notat—zice Ester triumfătoare.

— Și eu îl am pe al lui Geza. Așa că-i chemăm de îndată la gară! Nu înțeleg de ce n-au venit!

Fetele dau degeaba telefoane, fiindcă ele află că inginerul e în ședință, iar studentul în examen. Așa că n-au încotro. Trebuie să se mulțumească cu sala de așteptare. În momentul cînd, plouate, tocmai se pregăteau să iasă de la „telefoanele“ gării, Katița se oprește și își așază cufărul jos.

— Fetelor, ia stați. Mi-am amintit că am și eu o cunoștință în București.

Katița se îndreaptă spre operatoare și o întreabă:

— Tovarășă, ce număr o fi avînd tovarășul ministru?

— Care ministru?

— Care?... Păi, cel de la agricultură.

Operatoarea caută în carte și-i dă numărul. Katița intră într-o cabină. Rozi și Ester, buluc după ea.

Drăcușorul cu nas cîrn formează numărul:

— Cu tovarășul director general aș vrea să vorbesc.

— Cu care director general? — întreabă centralista.

— Cu tovarășul director general care a fost la noi în colectivă, la Cristur.

Centralista zîmbește la celălalt capăt al firului. Acum bănuiește cu cine stă de vorbă.

— Da, vă dau legătura, vorbiți aici.

Katița e nevoită să dea din nou explicații șefei de cabinet.

— Dar ce să-i spun tovarășului director general? Cine-l caută?

— Vă rog, spuneți-i că-l caută Katița de la Cristur, din colectivă.

După cîteva clipe, în sfîrșit, Katița aude și o voce bărbătească:

— Da, poftim vă rog, cine sînteți?

— Alo, aici e Katița de la Cristur. Acolo e tovarășul director general?

— Da, eu sînt.

— Păi, nu vă mai aduceți aminte de mine, de Katița...?

— Nu vă supărați, nu-mi aduc aminte.

— Cum nu vă aduceți aminte? Nu ați fost dv. la Cristur?... Nu m-ați premiat pe mine?... Nu m-ați bătut pe umăr și mi-ați spus că sînt cea mai tînără premiată pe țară?

Omul de la celălalt capăt al firului se dumirește cam cine poate fi la telefon și nu vrea să-i strice bucuria fetei, spunîndu-i că nu el a fost la Cristur, ci adjunctul său.

— A, Katița de la Cristur? Acum îmi aduc aminte. Ești sănătoasă? Da? Și mămica ta e sănătoasă?

— Și ea e sănătoasă. Dar mămica dv. e la fel de sănătoasă? — întreabă Katița.

Directorul general abia-și poate stăpîni rîsul.

— E sănătoasă! Dar tu ce faci, Katița, în București?

— Ce să fac, tovarășe director general, merg la mare cu încă două fete de la noi. Și ele sînt fruntașe și colectiva ne trimite la Eforie. Stăm patru ore la București și am zis că ar fi bine să vedem un pic Capitala noastră. Dar n-am cunoștințe...

— Nici tovarășele tale n-au cunoștințe?

— Ele s-au lăudat tot timpul drumului (se uită batjocoritor la prietenele ei) că au, dar se vede că prietenii și rudele le-au uitat.

— Unde sînteți voi acuma?

— La gară, la telefoane!

— Ascultă Katița—spune tovarășul director general—eu sînt tare ocupat acum, așa că nu pot veni, dar îl trimit pe nenea Popescu cu mașina să vă ia și să vă plimbe puțin prin București. Pe urmă vă duce înapoi la gară. Voi așteptați-l acolo.

— Foarte mulțumim, tovarășe director general! Știam eu că n-o s-o uitați pe Katița.

— Concediu plăcut, fetiță din Cristur!

— Mulțam frumos, tovarășe director general, și dv. la fel.

Nu trec nici zece minute și un om bondoc, cu chelie, o caută la „telefoanele“ gării pe Katița din Cristur.

— Eu sînt!—strigă bucuroasă Katița.

Șoferul zîmbește fetiței îndrăznețe și-i strînge mîna fragilă în palma lui lată, prezentîndu-se:

— Popescu.

Fetele îl urmează apoi afară din gară, unde le așteaptă o limuzină mare, neagră.

Nenea Popescu le poftește pe Rozica și pe Ester în spate, iar pe Katița lîngă el, în față.

Katița se uită întrebătoare la șofer, parcă ar zice: „Cum, mașina mea și ele în spate?“ Dar nenea Popescu înțelege din privirea ei și se grăbește să răspundă:

— Aici, în față, stă de obicei tovarășul director general.

— Aha!—zice Katița și, satisfăcută, ocupă locul.

În București e o căldură toridă. Asfaltul se topește sub tălpi. Nădușeala îi moleșește pe trecători. Dar într-o mașină care zboară ca vîntul, cu perne moi, cu ferestre deschise prin care aerul intră năvalnic, e tare plăcut.

Pe Calea Victoriei, mașina trece prin fața unui palat mare. Katița se apropie de șofer și-l întreabă discret:

— Ce e aici, în casa asta?

— Aici a huzurit regele. Acum e Palatul Republicii.

Și Katița, întorcîndu-se spre tovarășele ei, dă explicații:

— Vedeți casa aceea mare de acolo? În ea a huzurit regele, da' acum e Palatul Republicii. Ei, fetelor, vă place la București?...

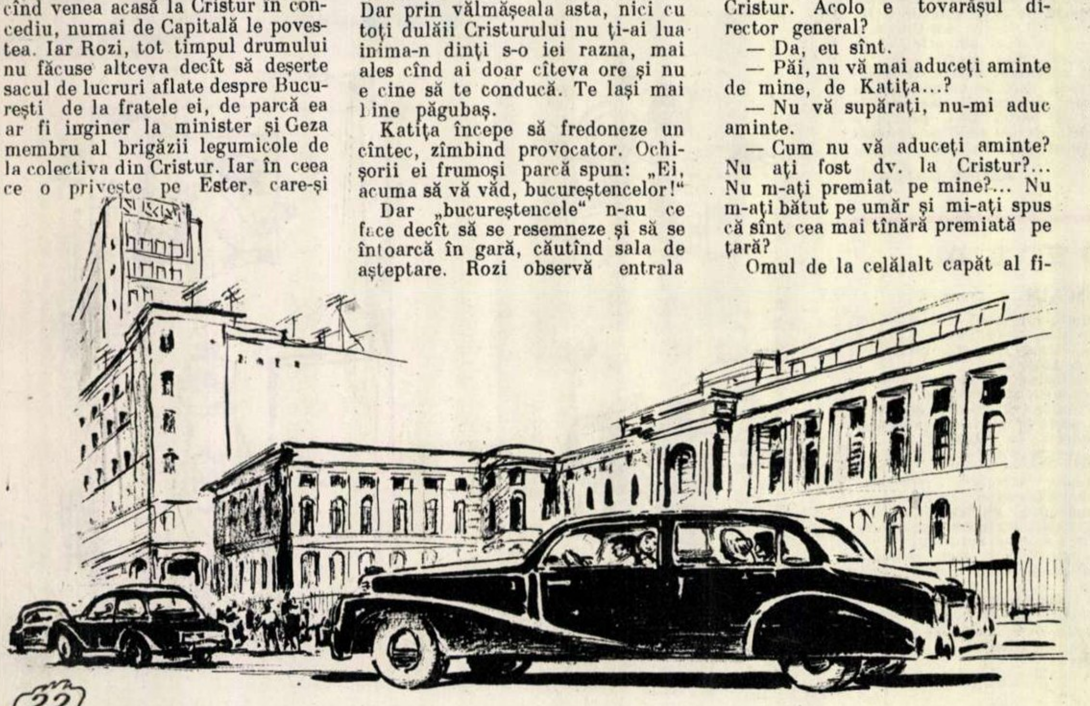

OPINII...PE SCURT

DESPRE NILA ȘI INTERPRETA EI

Există piese—și lucrul este bine cunoscut — cu evident caracter de portret dramatic, piese al căror erou central domină și polarizează acțiunea și în funcție de care sînt aduse sau scoase din scenă celelalte personaje. Asemenea lucrări oferă partiturile actoricești mult năzuite de artiști, tocmai prin posibilitățile de bogată evoluție psihologică pe care le presupun.

Piesa „Nila“ de dramaturgul sovietic A. Salînski, pusă în scenă de Teatrul Tineretului, face parte din familia acestor lucrări dramatice și ea este cu atît mai valoroasă cu cît eroina pe care o consacră are o deosebită înălțime și frumusețe morală, o noblețe și o putere de sacrificiu cu adevărat eroice.

Fără îndoială că distribuirea Olgăi Tudorache în acest rol a fost bine gîndită, oferind rolului interpreta potrivită, iar tinerei actrițe, posibilitatea de a demonstra dintr-o dată și masiv trăsăturile specifice talentului ei, dovedite mai fragmentat poate în unele spectacole anterioare. Spectatorul simte sinceritatea cu care actrița trăiește pe scenă viața Nilei, sentimentele ei, momentele dramatice prin care trece eroina. Olga Tudorache a conturat în linii puternice profilul moral al Nilei, i-a dat dîrzenia și forța morală, i-a subliniat abilitatea dar și amărăciunea cu care simulează prietenia cu fasciștii. E drept că uneori artista și-a lipsit personajul de o anumită căldură și gingășie feminină pe care textul le cerea; dar nu aici stă, după părerea noastră, carența principală a realizării ei scenice.

Olga Tudorache are o puternică personalitate artistică; faptul e incontestabil. Se știe însă că personalitatea actorului e cu atît mai pregnantă pe scenă, cu cît ea se supune mai total personalității eroului interpretat, trăsăturilor sale specifice. Or, Olga Tudorache, în loc să se dăruiască rolului Nilei și să meargă spre ea pînă la o totală identificare, a adus eroina la datele propriei sale personalități. Pe scena Teatrului Tineretului, Nila are vocea aspră a Nastasiei, dîrzenia bărbătească a Femeii-comisar și lipsa de feminitate a amîndurora: Olga Tudorache a folosit aceleași mijloace de expresie artistică repetate în multe din rolurile anterioare și aceasta a scăzut din autenticitatea Nilei. Și încă ceva: e foarte bine ca publicul să înțeleagă că Nila e personajul principal al piesei, că drama ei l-a preocupat în mod special pe autor; dar actrița trebuie să evite a demonstra ostentativ acest lucru — așa cum, pare-se, a încercat uneori Olga Tudorache. Regizorul (D. Neleanu) ar fi trebuit să intervină prin temperarea acestui exces de zel al talentatei actrițe și să urmărească a o încadra armonios în restul colectivului. El trebuia în același timp să-i asigure un partener de talie corespunzătoare, în așa fel încît acesta să nu apară copleșit de rol și de creația colegei lui (cum i s-a întîmplat lui Cornel Gîrbea). Reușita spectacolului ar fi fost astfel deplină, iar succesul Olgăi Tudorache în acest mare rol, complet.

S. ANDREI

CUVINTE REGĂSITE

Logopedul îl învață pe micul pacient pronunția unui sunet.

Fotografie de E. GHERA

Copilul nu rostește cuvîntul... Mama l-a repetat de zeci de ori și totuși, în ciuda tuturor insistențelor ei, băiatul, cu ochii măriți de uimire, nu-l poate reproduce...

— Spune pat... pat... pat — stăruie mama.

Dar băiatul nu sezisează; ca să fie mai convingătoare, i-l arată:

— Ăsta-i pat... pat... pătuțul tău în care dormi...

Dar cuvîntul dispare de pe buzele mamei, iar copilul nu-l regăsește și drama s-a dezlănțuit...

— Ce se întîmplă oare cu copilul nostru? — se întreabă părinții deznădăjduiți. Aude și totuși nu vorbește sau, dacă rostește un cuvînt, o face cu multă greutate... De ce?

Tulburările de acest soi pe care le manifestă unii copii în vorbire sau în învățarea scrisului și cititului, preocupă din ce în ce mai mulți specialiști și au dat naștere unei noi discipline științifice: logopedia.

S-a rupt firul logic...

La cabinetul de logopedie al policlinicii „Grigore Alexandrescu“ din Capitală a venit o fetiță de opt ani. Mama, neliniștită, explică logopedului că Mariana învață greu, că nu asimilează materiile și că nu înțelege de loc problemele de aritmetică. Aparent, Mariana nu prezintă nici o anomalie: vorbește clar, e receptivă și totuși... La o examinare mai atentă, apar simptomele.

Logopedul îi cere cartea de citire, o deschide la mijloc și o invită afectuos pe Mariana să citească. Fetița, avînd în față un text necunoscut, pe care nu l-a învățat încă, privește mută pagina tipărită și, cu toate că cunoaște alfabetul, nu reușește să citească, îi e teamă. Cînd i se dă apoi un text pe care l-a învățat, ea îl parcurge nespus de ușor. Dar logopedul nu se lasă înșelat de ușurința cu care citește fetița. Experiența îl face să-și dea sema că de fapt Mariana a memorat textul. Și dovada o are îndată ce, acoperind un rînd, lasă un singur cuvînt liber și îndeamnă fetița să-l reproducă: ea nu izbutește, cu toate că, în parte, cunoaște fiecare literă. S-a rupt firul logic al memorizării! La o altă probă de acest gen, pe același text, Mariana reușește totuși. Care e secretul? Era un cuvînt scurt — cuvîntul „și“ — ușor de citit... La examinarea caietelor fetiței, logopedul descoperă cîteva greșeli cărora unii pedagogi nu le dau prea mare importanță, dar care în realitate, sînt simptomatice. Mariana scrie „întroase“ în loc de „întoarse“ și „decenbre“ în loc de „decembrie“. (A înlocuit pe m prin n, o eroare tipică). Diagnosticul e clar acum: disgrafie și dislexie specifice, adică anumite anomalii caracteristice în citit și în scris.

Este aceasta o anomalie iremediabilă? Evident că nu! Ea înspăimîntă cîteodată părinții, mai mult decît ar trebui, și-i determină să-și supună copiii la eforturi neștiințific conduse și nerecomandabile.

La cabinetul logopedic — asemenea cabinete există pe lîngă majoritatea policlinicilor pentru copii din București — munca de remediere ce se duce în asemenea cazuri e metodică și dă rezultate excelente. De fapt, aici asiști la lecții, întocmai ca la școală. Profesorul e nespus de amabil. Una dintre metodele cele mai eficiente pe care le folosește este aceea de a determina copilul să-și descopere singur greșeala. Fraza cu cuvîntul stîlcit e însemnată cu un punct pe caiet: „Ai greșit aici! Vezi unde?“ Și, la o repetată citire, copilul descoperă singur greșeala și e radios! În felul acesta este silit să gîndească și se sensibilizează la greșelile lui tipice, evitîndu-le în viitor.

★

Tulburările de vorbire la copii sînt, în marea lor majoritate, perfect vindecabile. Acest lucru îl atestă cu tărie practica logopezilor. Trebuie însă sezisate din timp. Și cuvintele care n-au fost spuse vor fi rostite, cele rostite prost își vor recăpăta înfățișarea normală, iar efortul și încordarea în vorbire dispar, lăsînd să curgă fraza clară a vorbirii curente.

C. BOZBICI

O NOUĂ OPERĂ ROMÎNEASCĂ

Pe scena Operei de Stat din Cluj se reprezintă noua operă romînească a compozitorului Tudor Jarda, „Neamul Șoimăreștilor“. Reproducem aici o imagine din spectacol.

În fotografie: Ion Piso (Tudor Șoimaru) și Ileana Handrea (Anița), într-o scenă din opera „Neamul Șoimăreștilor“, realizată pe scena Operei Romîne din Cluj, în regia lui Ilie Balea și scenografia lui Valer Vasilescu.

Fotografie de I. MICLEA

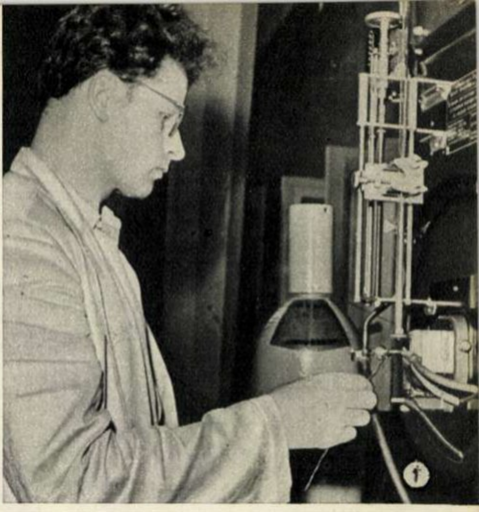

PĂRUL DE AUR

Dacă cosînzenele n-ar fi fost numai plăsmuiri ale povestitorilor de basme și ar fi existat într-adevăr, tare s-ar fi minunat aflînd că părul lor de aur a fost întrecut de mîna meșterilor făurari ai zilelor noastre.

Aceștia nu l-au „rupt din soare“ — cum făceau cosînzenele — ci l-au „tors“ dintr-un bulgăre de aur — sau dintr-unul de argint, de alamă sau chiar din fontă — cu ajutorul unei mașini anume inventate. Firul astfel obținut este de șapte ori mai subțire decît firul de păr al omului. Iar ca lungime, poți, dacă vrei, să-l faci să înconjoare pămîntul. Dintr-un singur kilogram de metal poți să tragi un fir lung de la București pînă la Moscova.

Omul sovietic a făurit acest fir nu pentru a-l folosi ca podoabă capilară, ci dintr-o necesitate mult mai practică: firul acesta este microcablul folosit ca rezistență la mașinile electronice de calculat și la diferite alte instrumente ale tehnicii moderne.

În fotografiile pe care le publicăm, vedem pe inginerul Vasili Parhacev, unul din constructorii mașinii de „filat“ metale, în plin proces de producție (foto 1). Vedem apoi dispozitivul mașinii care topește metalul și, sub acțiunea unui cîmp magnetic de înaltă frecvență, îl face să se scurgă la grosimea firului dorit (foto 2) și să se înfășoare pe o bobină specială (foto 3). În fotografia 4, vedem o buclă de „păr de aur“, prezentată în pavilionul Academiei de Științe a U.R.S.S., din cadrul Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

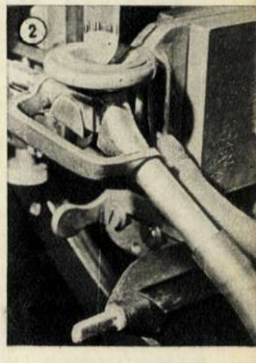

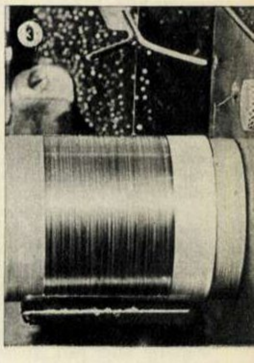

De vorbă cu medicul

VACCINAREA ANTIGRIPALĂ

Ca să te poţi apăra eficace de un duşman, trebuie să-i cunoşti forţele şi drumul pe care te poate ataca. Ca să ne putem apăra de gripă, este bine să cunoaştem cauza care o provoacă, precum şi căile ei de pătrundere în organism.

CE ESTE GRIPA?

Gripa este o boală infecţioasă, generală, a organismului, dată de un virus (microb care e atît de mic, încît nici nu poate fi văzut cu microscopul obişnuit). Gripa nu trebuie confundată cu catarul sezonier (guturaiul, traheita banală etc.). Boala este generală, dar poate da şi complicaţii la aproape toate organele principale ale organismului.

CARE SÎNT CĂILE DE PĂTRUNDERE ÎN ORGANISM?

Pătrunderea se face de obicei prin căile respiratorii superioare: gură, nas, faringe şi, ceva mai rar, pe calea digestivă. În caz de epidemie, gripa se răspîndeşte cu o iuţeală uimitoare de la om la om, fie prin contact direct (folosirea aceluiaşi pahar sau tacîm), fie indirect (prin strănut şi tusea bolnavilor). Iuţeala cu care se răspîndeşte duce la îmbolnăvirea unor mase mari de oameni din mai multe ţări şi continente, luînd caracterul de pandemie. Epidemia de la începutul anului 1959, de exemplu, a cuprins globul pămîntesc, de la Statele Unite şi pînă în Asia, făcînd numeroase victime. În ţara noastră, graţie efortului comun al întregului activ medico-sanitar, epidemia a putut fi stăvilită într-un timp relativ scurt şi cu un număr scăzut de victime.

CUM SĂ NE APĂRĂM?

Un mijloc care s-a dovedit foarte eficace este vaccinarea antigripală. Această acţiune de vaccinare a început de curînd în ţara noastră prin întreprinderi şi instituţii. Vaccinarea se face prin pulverizarea în nări a unei cantităţi mici de vaccin; ea se face cu una sau două tulpini de virus. În general nu dă nici o reacţie supărătoare, iar modul de administrare o face suportabilă de către orice persoană. Există unele contraindicaţii foarte limitate. Nu se vor vaccina persoanele care au o boală acută febrilă, oricare ar fi aceasta (amigdalită, pneumonie etc.), cei ce au un catar acut al căilor respiratorii superioare, suferinzii de boli cronice pulmonare. De asemenea, bolnavii cu forme active de tuberculoză pulmonară, bolnavii de inimă cu insuficienţă cardiacă de gradul II şi III, persoanele slabe ce prezintă o debilitate vădită şi femeile în ultimele patru luni de sarcină.

Eficacitatea vaccinării merge pînă la un an. Este deci bine să ne prezentăm de îndată pentru vaccinare, la chemarea organelor sanitare, atît în interesul individual cît şi în interesul colectivităţii în mijlocul căreia trăim şi muncim. Ne vom scuti astfel multe necazuri nouă şi familiilor noastre.

La întrebările cititorilor

ORIGINEA ŞI FOLOSIREA MĂNUŞILOR

Răspundem prin materialul de mai jos tovarăşei Iuliana Cojoc din Timişul de Sus, care ne întreabă de cînd există mănuşile, la ce au servit prima oară şi cum trebuie să fie asortate cu restul îmbrăcăminţii.

Mănuşile, în forma lor cea mai simplă — adică fără despărţituri pentru fiecare deget — există din cele mai vechi timpuri. Ele şi-au făcut apariţia o dată cu nevoia pe care a simţit-o omul de a-şi apăra corpul de frig sau de răniri. Probabil, o dată cu primele piei pe care omul primitiv le-a folosit ca veşminte. În „Odiseea" lui Homer, putem citi că Ulise l-a văzut, la un moment dat, pe tatăl său smulgînd nişte ciulini cu ajutorul unor mănuşi groase care-l fereau de înţepături. Şi Homer, relatînd aceasta, nu vorbeşte ca de ceva nou, de unde concluzia că mănuşile erau de mult intrate în uzul oamenilor din antichitate.

În Evul Mediu portul mănuşilor a devenit un semn al eleganţei. În acea epocă — şi chiar mai tîrziu — aruncarea unei mănuşi însemna provocarea la duel. Mănuşile căpătaseră de mult despărţituri pentru fiecare deget şi erau confecţionate atît din piele, cît şi din stofe scumpe.

În secolul al XIII-lea găsim la Paris o primă corporaţie a meşteşugarilor mănuşari. Aceştia lucrau mănuşi în diferite culori, din piele şi din stofe fine. Mănuşile din piele căptuşite cu blană au apărut pentru prima oară la vînătorii din regiunile nordice ale Rusiei.

Mănuşile au folosit mai tîrziu şi în chirurgie. Fabricate din cauciuc fin şi sterilizate, ele au servit — şi continuă să servească — la protejarea împotriva infecţiilor.

Ca obiecte vestimentare, mănuşile — în special cele pentru femei — urmează azi, ca şi îmbrăcămintea, o linie a modei, atît în privinţa croielii, cît şi a culorilor. Anul trecut, spre exemplu, erau la modă mănuşile lungi, în culori pastel. Anul acesta ele nu se mai poartă atît de lungi, iar culorile sînt mai şterse. În general, culoarea lor s-a asortat întotdeauna cu a genţii şi a pantofilor. În privinţa materialului, în afară de cele confecţionate din piele naturală, vopsite în diferite culori, au apărut mănuşi din materiale plastice, care imită pielea, şi din catifea reiată, precum şi altele, combinate din piele şi din tricotaje.

În imaginile pe care le reproducem, vedem o pereche de mănuşi combinate din material plastic şi tricotaj gri, încheiate cu o cataramă mică şi o altă pereche, din piele, încheiate în loc de butoni sau nasturi, cu un elastic invizibil. Ambele perechi sînt căptuşite cu tricotaj din păr de Angora.

Poşta REDACŢIEI

C. TARAN — Paşcani. Pentru recalculare, urmează să vă adresaţi secţiei de prevederi sociale din raza raionului dv., unde veţi depune toate actele necesare.

MIHAI PINTILIE — comuna Baia, raionul Fălticeni. Dacă puteţi face dovada cu acte că aţi cotizat cel puţin 10 ani şi aveţi vîrsta de 60 de ani, puteţi obţine pensie de bătrîneţe, cu reducere de vechime. Pentru procurarea actelor, vă puteţi adresa secţiilor financiare în raza cărora aţi lucrat, Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale sau Arhivelor Statului. Actele obţinute pe această cale, împreună cu adeverinţele eliberate de alte întreprinderi unde aţi mai lucrat, le puteţi depune la secţia de prevederi sociale de pe lîngă raionul în care domiciliaţi.

CONSTANTIN GHERGHEL — Constanţa. Insecticidul despre care aţi citit este de ordin biologic. Se urmăreşte fabricarea unui produs care să provoace perturbări grave în echilibrul hormonal, al insectelor dăunătoare. Prin ruptura echilibrului hormonal se poate întîrzia sau grăbi procesul de creştere a insectelor. Or, a apărea prea devreme sau prea tîrziu, trezirea la viaţă în condiţii necorespunzătoare de climă şi hrană înseamnă pentru o insectă moartea sigură.

Un asemenea insecticid hormonal ar prezenta marele avantaj de a nu afecta cu nimic mediul înconjurător insectelor vizate — ceea ce nu se poate realiza în cazul preparatelor toxice. Experienţe reuşite s-au făcut pînă acum cu acest nou gen de insecticid atît în Uniunea Sovietică, cît şi în alte ţări şi nu rămîne decît ca el să fie produs pe scară industrială şi la un preţ accesibil.

VICTOR FRÎNCU — Focşani. Progresul ştiinţei şi al tehnicii, descoperirile din toate domeniile, pătrunderea din ce în ce mai profundă în secretele naturii confirmă azi mai mult decît oricînd şi fără nici o rezervă, marele adevăr al materialismului dialectic, confirmă în totul punctul de vedere marxist-leninist că lumea poate fi cunoscută, că inteligenţa omului posedă o imensă forţă de transformare a naturii. Epoca nouă deschisă de către ştiinţă respinge definitiv şi fără nici un fel de reticenţă idealismul, agnosticismul şi concepţiile reacţionare ale religiei. Continuaţi opera dv. de lămurire şi sîntem convinşi că pînă la urmă veţi reuşi în cazul ce ni-l relataţi.

VERA SOCOLOV — Iaşi. Nu trebuie să confundăm dansurile populare cu baletul. Ceea ce a existat în China veche a fost dansul popular. Primele spectacole de balet interpretate de dansatorii chinezi au fost fragmente din „Spărgătorul de nuci" şi din „Frumoasa din pădurea adormită". Îndrumaţi de maeştri sovietici, elevii şcolii din Pekin au reuşit, anul trecut, să prezinte pentru prima oară „Lacul lebedelor", care e, după cum se ştie, un spectacol foarte pretenţios. Spectacolul a fost pus în scenă de regizorul sovietic P.A. Gusiev, artist emerit al R.S.F.S.R., şi interpreţii s-au dovedit foarte talentaţi. Al doilea spectacol cu un balet întreg montat în R.P. Chineză a fost „Corsarul", în care Gusiev a introdus şi dansuri chinezeşti în acompaniamentul instrumentelor muzicale corespunzătoare.

GEORGETA VOICU — Bucureşti. Epoca de apariţie a dinţilor e în funcţie de constituţia copilului. Dinţii de lapte apar, în general, între 6 luni şi 2 ani de la naştere, iar cei permanenţi încep să apară de la vîrsta de 7 ani. La cei permanenţi apar întîi molarii inferiori şi superiori, apoi incisivii (între 7-8 ani). Urmează premolarii şi caninii inferiori şi superiori, între 9 şi 13 ani. Ultimele care apar sînt măselele de minte, între 19 şi 25 de ani. Copiii trebuie obişnuiţi să se spele cu periuţa şi cu pastă din momentul în care le apar dinţii permanenţi, aşa cum trebuie obişnuiţi să meargă la dentist de la prima senzaţie de durere la un dinte.

RALUCA VASILESCU — Brăila. Viitorul Festival Internaţional al Filmului va avea loc în luna iulie 1960, la Karlovy Vary, în R. Cehoslovacă. În urma acordului intervenit între Uniunea Sovietică şi Republica Cehoslovacă, acest festival va fi organizat, în anii ce vin, alternativ, la Moscova şi Karlovy Vary.

ILIE BRAHNEA — Bucureşti, LAURENŢIU NEAGU — Cluj, NUŞA — com. Leordeni, reg. Piteşti, MARIA POPP — Sighet, VALERIA OANCEA — Buzău. Asupra „lăptişorului de matcă" am revenit de cîteva ori pînă acum cu amănunte, în cadrul poştei noastre. Credeţi-ne că mai mult decît am scris nu ştim nici noi. Unele preparate cosmetice pe baza acestei substanţe sînt în curs de elaborare. Noi am publicat totuşi, în nr. 48 al revistei, o reţetă de cremă mai concentrată, precum şi modalitatea de procurare a lăptişorului. Cînd vor apare în comerţ produsele speciale care vă interesează, veţi afla şi dv., căci nu va face nimeni un secret din ele. O veste bună pe care v-o putem da este că „lăptişorul de matcă" la borcan pentru cura internă, pe care-l vinde întreprinderea de stat „Apicola", s-a ieftinit, de la 112 la 90 lei.

CITITORII CĂTRE CITITORI

● Studentul Andronache N. Ştefan de la Institutul Pedagogic din Galaţi, str. Dobrogeanu Gherea nr. 27, colecţionează vederi şi ar dori să facă schimb de piese cu alţi colecţionari.

● Dumitrescu Margareta din Tg. Neamţ (reg. Bacău), str. 7 Noiembrie nr. 48., doreşte de asemeni să facă schimb de vederi şi de portrete de artişti.

SFATURI practice

ÎNGRIJIREA ÎNCĂLŢĂMINTEI ÎN TIMPUL IERNII

Un specialist în materie de încălţăminte îmi spunea într-o zi:

— Durabilitatea pielii şi a cauciucului folosite în meseria noastră ar putea fi prelungită dacă oamenii le-ar acorda minimul necesar de îngrijire, mai ales în timpul iernii, cînd zăpada topită atacă încălţămintea mai mult decît ploaia şi decît orice.

Un pantof umezit de zăpadă, lepădat şi lăsat la întîmplare să se usuce, se va scoroji în scurtă vreme, se va deforma, iar pielea lui va crăpa la îndoituri. Or, acest lucru se poate evita, dacă avem grijă să ne procurăm din vreme o cutie cu boabe de ovăz, în care să afundăm de fiecare dată încălţămintea udă, după ce am pus-o pe şanuri. Ovăzul are proprietatea de a absorbi umiditatea fără a lăsa pielea să se asprească, iar şanurile menţin forma încălţămintei.

Dacă totuşi, la un moment dat, pielea rămîne scorojită, îi putem reda supleţea ungînd-o cu următoarea compoziţie:

Ulei de ricin — 150 gr;
Seu de oaie — 50 gr;
Ceară galbenă — 50 gr;
Răşină purificată — 10 gr.

Amestecul se fierbe într-un vas şi, după ce se răceşte, se aşterne în strat subţire pe toată suprafaţa pielei.

Operaţia aceasta făcută de două ori pe lună în timpul iernii, nu numai că menţine pielea flexibilă, dar o face şi impermeabilă.

La pantofii de culori deschise, se recomandă, în locul amestecului de mai sus, ungerea cu albuş de ou sau cu glicerină.

Petele de murdărie de pe încălţămintea de culoare deschisă se scot mai bine cu o cîrpuşoară înmuiată în lapte, decît cu benzină, care degresează şi decolorează pielea.

Pingelele devin mai trainice şi mai flexibile dacă se ung de cîteva ori cu ulei de in. Procedeul se foloseşte şi contra scîrţîiturilor.

Şoşonii, galoşii şi cizmele de cauciuc se spală cu apă şi se lasă să se usuce într-un loc unde nu bate căldură prea mare. După ce s-au uscat, se ung cu cîteva picături de glicerină.

În timpul iernii, e bine să avem preparată o sticluţă cu o soluţie obţinută dintr-o bucată de cauciuc tăiată mărunt, peste care am turnat o cantitate de 6 ori mai mare de sulfo-carbură. Sticluţa se păstrează într-o cameră încălzită şi se agită din cînd în cînd, pînă ce cauciucul se dizolvă complet. Cu această soluţie, astupăm orice crăpătură pe care o observăm la încălţămintea de cauciuc. Cu cît crăpătura e mai mare, cu atît aplicăm de mai multe ori soluţia de mai sus, pînă ce se astupă complet.

Cît despre lustruitul pantofilor, credem că nu mai e cazul să arătăm că el face parte nu numai din măsurile de protecţie a încălţămintei, dar şi din ţinuta îngrijită a fiecărui om.

JOSIANA

Abraham Lincoln alungat... din Los Angeles

La Los Angeles (S.U.A.) s-a petrecut recent un fapt care ar părea de necrezut, dacă n-ar fi descris chiar de ziarul „Daily Oklahoma".

Nu demult, o statuie a lui Abraham Lincoln, fost preşedinte al S.U.A., luptător pentru dreptate şi libertăţi democratice, a fost aşezată în sala tribunalului din oraş. Cuvintele adresate de preşedinte, la timpul său, locuitorilor oraşului, au fost înscrise pe soclul statuii: „Vă părăsesc sperînd că flacăra libertăţii va arde în inimile voastre, atîta timp cît va mai exista o singură îndoială cu privire la faptul că toţi oamenii sînt născuţi pentru a fi liberi şi egali".

Dar tocmai de la această inscripţie a pornit totul. La un moment dat, au început să se audă în oraş diferite voci, mai întîi în şoapte, şi apoi din ce în ce mai tare, cum că „statuia", mai bine zis Lincoln, „apasă pe conştiinţa judecătorilor" şi nu le permite să pronunţe hotărîri... obiective. S-a găsit chiar un avocat care a susţinut că există legi ce interzic ca în sălile tribunalelor să se afle vreun element de natură să influenţeze pe judecători în timpul proceselor şi, întrucît statuia lui Lincoln ar influenţa, chipurile, pe judecători, este pe deplin justificată pretenţia ca ea să fie mutată în alt loc.

Oamenii cinstiţi au crezut că toate acestea vor rămîne doar o glumă de prost gust. Dar, în cele din urmă, primarul oraşului a hotărît ca statuia să fie mutată... Şi astfel înaltele idealuri democratice ale lui Lincoln nu mai „tulbură" conştiinţa juraţilor din Los Angeles...

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

SÎNGELE SE POATE CONSERVA TIMP DE TREI ANI

Se ştie că sîngele destinat transfuziilor nu se putea conserva pînă acum în bune condiţii mai mult de 21 de zile. Dar oamenii de ştiinţă nu s-au mulţumit cu acest termen şi au studiat îndeaproape posibilitatea practică de prelungire a duratei conservării. Şi astfel s-a descoperit un nou procedeu, care permite păstrarea sîngelui timp de trei ani şi chiar mai mult. Noul procedeu constă în folosirea azotului lichid, cu ajutorul căruia se poate obţine o temperatură de minus 200 de grade. Congelîndu-se la acest grad de frig, sîngele îşi păstrează toate calităţile necesare unei repuneri în circulaţie.

STAREA DE IMPONDERABILITATE... O ADEVĂRATĂ PLĂCERE

Savantul sovietic B. Danilin şi-a exprimat de curînd părerea că, în cele mai multe cazuri, lipsa de greutate pe o perioadă scurtă nu provoacă perturbări esenţiale în funcţiunile fiziologice ale organismului. Rezistenţa organismului la efectele imponderabilităţii variază însă de la individ la individ.

În cursul primelor experienţe la care sînt supuşi viitorii astronauţi, se observă mişcări dezordonate, perturbări în circulaţia sîngelui, senzaţii eronate, care la unii dispar însă, după cîteva antrenamente. Omul se adaptează în general uşor condiţiilor de imponderabilitate, îşi recapătă puterea de orientare şi siguranţa mişcărilor.

Cunoscutul pilot de încercare S. Anokin, de pildă, executînd picaje cu avioane de mare viteză, a cunoscut adesea starea lipsei de greutate, pe care a suportat-o foarte uşor. Americanul Charles S. Yeager, în schimb, s-a simţit foarte rău în cursul unor probe de acest fel. De aici şi din multe alte exemple rezultă că suportarea stării de imponderabilitate este o chestiune individuală, ca de altfel şi răul de mare. Unele persoane se simt prost, chiar în clipa atingerii punctului de greutate zero, plîngîndu-se de ameţeli şi de dureri de cap; altora, dimpotrivă, plutirea liberă în interiorul cabinei de experimentare le prilejuieşte o adevărată... plăcere.

Fără îndoială că această adaptabilitate la starea lipsei de greutate va fi hotărîtoare în alegerea viitorilor piloţi ai rachetelor cosmice.

CULTURI LEGUMICOLE ORIGINALE

În cadrul unor cercetări microclimatice, în Republica Democrată Germană s-au experimentat culturi de legume efectuate pe foi de... masă plastică. Solul a fost acoperit cu asemenea foi de culoare închisă, care au proprietatea de a spori cantitatea de căldură şi de a reduce totodată evaporaţia. Plantele tinere au fost introduse în pămînt prin nişte tăieturi practicate în foile de masă plastică şi puse să se dezvolte astfel, în condiţiile unei „clime artificiale".

Influenţa acestei clime — realizate cu ajutorul foilor de masă plastică — asupra creşterii şi dezvoltării plantelor poate fi comparată cu cea a regiunilor subtropicale.

ALGELE LA TREABĂ

La instalaţiile de decantare ale marilor oraşe s-a putut observa că, în unele bazine, procesul de epurare se desfăşoară mai rapid decît în altele. S-a constatat că era vorba de bazinele cu o bogată vegetaţie de alge. În urma cercetărilor făcute, s-a ajuns la concluzia că oxigenul cedat de alge în timpul creşterii lor ajută bacteriilor la descompunerea reziduurilor din apă, deci la curăţirea acesteia. În schimb, bacteriile furnizează bioxid de carbon şi combinaţii azotoase, care, împreună cu substanţele minerale din apa reziduală, favorizează dezvoltarea algelor. Algele nu constituie însă numai un ajutor eficace în epurarea apelor industriale şi menajere ale oraşelor, ci şi o excelentă substanţă nutritivă pentru animale. Iată de ce, în ultima vreme, apele reziduale ale unor oraşe sînt conduse în nişte bazine mari, unde sînt curăţate cu ajutorul algelor. De partea cealaltă a bazinelor iese o apă relativ curată, care poate fi refolosită în industrie şi, împreună cu ea, iese o cantitate importantă de alge. Acestea sînt tratate chimic, uscate şi transformate în hrană pentru vite.

UN ASPIRATOR CARE SPALĂ RUFE

Gospodina a terminat tocmai cu curăţatul covoarelor. Acum, ea cufundă aspiratorul în cazanul cu rufe şi începe... spălatul.

Această dublă performanţă aparţine „Vîntuleţului", noul aparat electrocasnic, construit la o uzină din Vilnius (R.S.S. Lituaniană). Pentru spălatul rufelor, aspiratorul este înzestrat cu un dispozitiv special, extrem de simplu, care este cufundat în apă, în timp ce aspiratorul trimite în cazan, printr-o ţeavă, aer cald. Jetul de aer cald străbate soluţia de spălat şi agită rufele, care se curăţă astfel perfect.

„Vîntuleţului" i s-au adus însă şi alte perfecţionări. Pentru a se evita smulgerea firelor de covor, din cauza curentului puternic de aer, constructorii i-au adaptat un regulator cu vacuum, care subţiază aerul. Noul aspirator-spălător de rufe dispune de un comutator universal, acţionat cu piciorul.

BUSINESSMENII AMERICANI ŞI LUPTA DE CLASĂ

Este un fapt îndeobşte cunoscut că monopoliştii americani se străduiesc în fel şi chip să demonstreze inexistenţa claselor şi a luptei de clasă în Statele Unite. Aceste noţiuni — „clasă" şi „luptă de clasă" — sînt considerate subversive şi se preconizează chiar ideea ca ele să nu figureze nici măcar în dicţionare. Teama de a folosi noţiunea de „clasă" merge atît de departe, încît unii se feresc de a o întrebuinţa fie şi în alte sensuri decît cel de clasă socială. Astfel, la calea ferată, vagoanele de clasa întîi au fost denumite vagoane pullman, iar serviciile publice de clasa întîi au căpătat denumirea de „lux", iar cele de clasa a doua — de „turism".

Iată însă şi o excepţie. Una din lecţiile destinate oamenilor de afaceri, prin care aceştia sînt îndrumaţi cum să facă mai bine comerţ, apărută în „Management journal", se intitulează: „De ce trebuie să ai conştiinţă de clasă la vînzarea mărfurilor". Industriaşii şi negustorii americani află cu această ocazie că în materie de afaceri există... clase sociale şi că trebuie să ţină seama de situaţia de clasă a partenerului. E drept, acesta e un caz rar în care businessmenii americani vorbesc făţiş despre împărţirea în clase a societăţii americane. Există însă nenumărate alte cazuri cînd — fără a spune lucrurilor întocmai pe nume — monopoliştii recunosc nu numai existenţa claselor, ci şi a luptei de clasă. Mai ales atunci cînd trebuie să facă faţă unor greve muncitoreşti atît de viguroase ca aceea a celor 500.000 de oţelari americani.

CĂLDURA SOARELUI ATINGE 190 MILIOANE DE GRADE

Pînă nu demult era stabilit că Soarele are o temperatură de 11 milioane grade Fahrenheit în exterior, iar în interior — de 36 milioane grade.

În urma cercetărilor întreprinse de curînd cu ajutorul unor instrumente speciale, montate pe rachetele cosmice, s-a stabilit că razele solare ating o temperatură de 190 milioane de grade.

Cunoaşterea acestor date are o deosebită importanţă pentru rezolvarea problemei zborurilor interplanetare.

GIMNASTICA LA DOMICILIU

...este titlul noii rubrici pe care o introducem în revista noastră, începînd din acest număr.

Aplicarea exerciţiilor fizice, bine alese, provoacă în organism o serie de modificări pozitive: muşchii se reliefează mai pronunţat sub piele, corpul devine mlădios, cu o ţinută corectă şi frumoasă.

Exerciţiile fizice ameliorează afluxul sîngelui spre inimă, înlesnind circulaţia acestuia. Contractarea şi relaxarea musculară, însoţite de respiraţia profundă, sînt de o mare însemnătate în gimnastica individuală, mai ales a celor care au profesii legate de o mai lungă şedere pe scaun sau în picioare.

CÎND, CÎT ŞI CUM?

Orele de dimineaţă, imediat după somn şi înainte de mişcare, sînt cele mai indicate pentru exerciţii. Cei ce nu au posibilitatea să facă gimnastică în aceste ore pot face exerciţiile după două ore şi jumătate de la masa de prînz. Spaţiul de care dispuneţi (oricît de restrîns ar fi) este suficient pentru executarea întregului program de gimnastică. Exerciţiile se fac în faţa ferestrei întredeschise (iarna) şi deschise larg (vara), într-un costum cît mai uşor (chiloţi, maiou).

10 MINUTE — ZILNIC

Pentru a da rezultatele dorite, exerciţiile trebuie executate zilnic. Numai cauzele excepţionale, de pildă boala, pot justifica întreruperea temporară a gimnasticii.

În numerele viitoare, vă vom prezenta programe avînd ca scop redobîndirea supleţei, combaterea constipaţiei, a îngrăşării, îndreptarea spatelui, dobîndirea unei ţinute corecte etc.

Cu ajutorul gimnasticii medicale şi cu colaborarea dumneavoastră, veţi putea să vă menţineţi sănătatea şi să vă întăriţi organismul.

Primul program cuprinde:

EXERCIŢII DE GIMNASTICĂ IGIENICĂ

avînd ca scop dezvoltarea generală a organismului şi menţinerea sănătăţii.

Exerciţiul nr. 1

STÎND, CU PICIOARELE DEPĂRTATE: rotarea braţului stîng prin faţă sus şi prin înapoi în jos, urmărind braţul cu privirea şi inspirînd adînc pe nas (1). Revenirea cu expiraţie (2). Aceeaşi mişcare cu braţul drept (3-4). Repetaţi exerciţiul de 8 ori.

Exerciţiul nr. 2

STÎND: ridicarea pe vîrfuri, cu ridicarea braţelor lateral (inspiraţie) (1) — ghemuire, încrucişînd braţele în faţă (2) — ridicare pe vîrfuri, cu braţele lateral (3) — Revenire în stînd (4). Repetaţi exerciţiul de 4 ori.

Exerciţiul nr. 3

DEPĂRTAT, BRAŢELE LATERAL: executăm două arcuri de braţe sus (inspiraţie) (1-2) şi două arcuri jos, o dată cu aplecarea trunchiului înainte (expiraţie) (3-4). Degetele caută să atingă glezna (4). Executăm apoi aceeaşi mişcare, coborînd trunchiul spre stînga, palmele ating glezna. La fel, spre dreapta. Repetaţi exerciţiul de 4 ori.

Exerciţiul nr. 4

DIN MERS, ridicăm alternativ cîte un picior înapoi şi ambele braţe sus.

Exerciţiul nr. 5

STÎND CU BRAŢELE ÎNTINSE OBLIC ÎNAINTE: ridicarea piciorului stîng la palma dreaptă (1) şi coborîre (2). Aceeaşi, cu piciorul drept la palma stîngă. Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

Exerciţiul nr. 6

DEPĂRTAT STÎND, mîinile pe şolduri: rotare mare a trunchiului, de 4 ori spre stînga şi de 4 ori spre dreapta. (Ţineţi ochii deschişi!)

Exerciţiul nr. 7

SPRIJINIT CU MÎINILE PE PERETE (palmele îndreptate înainte): flexarea braţelor (expiraţie) şi întinderea lor (inspiraţie). Cine poate, execută acest exerciţiu jos, pe podea.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

N.A. — Cifrele din paranteză indică timpii mişcării.

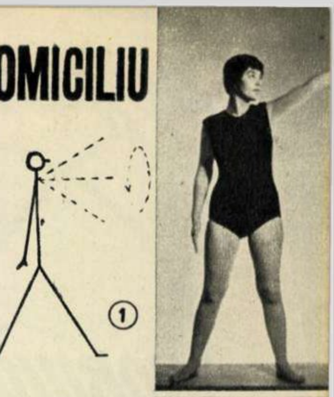
①

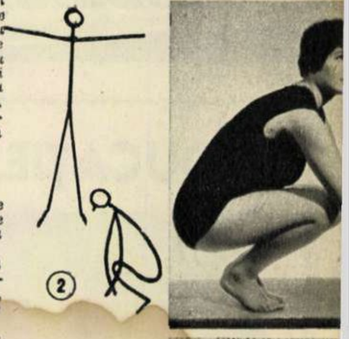
②

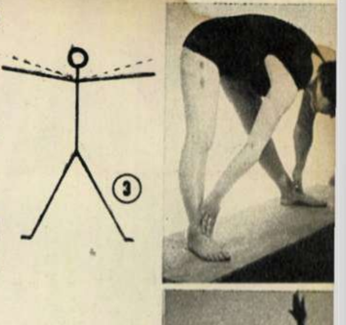
③

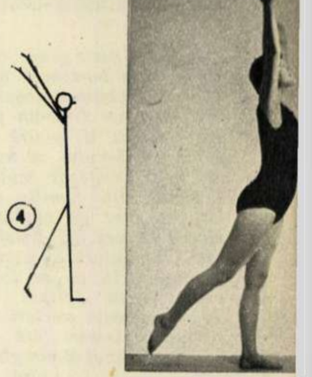
④

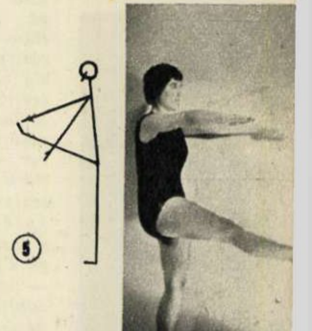
⑤

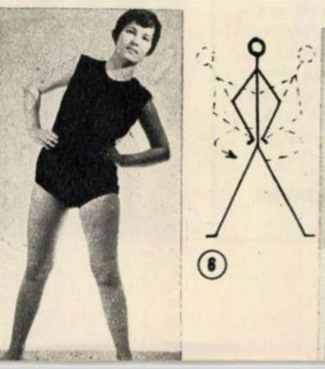
⑥

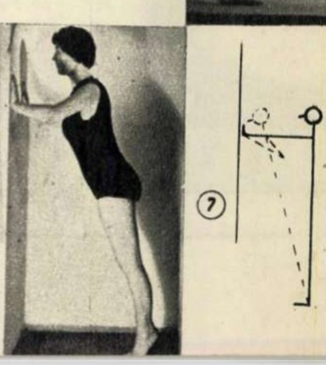
⑦

În jurul globului

EDUCAȚIE...

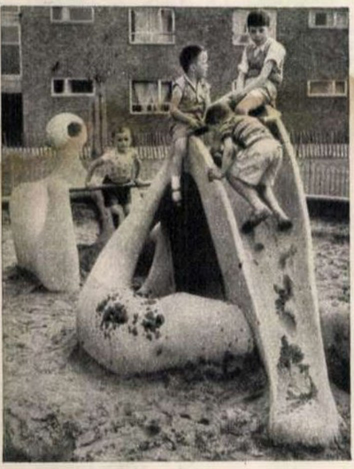

Nu se poate spune că municipalitatea londoneză neglijează educația estetică a copiilor... Iată un teren de jocuri dintr-un parc din Londra: momîia de piatră care formează panta toboganului se numește „Gulliver“ și e creată de sculptorul Trevor Tennant, din familia abstracționiștilor, al căror șef adulat este englezul Henry Moore. E îndoielnic că micuții beneficiari ai acestei jucării au recunoscut în ea pe faimosul erou al aventurii în Liliput. Bănuim că, după zadarnice eforturi de imaginație și după întrebări fără răspuns logic, ei s-au resemnat să accepte acest Gulliver fără să-l înțeleagă. Astfel, primul timp din operația extirpării rațiunii s-a .comis. Așa intenționează unii să „călească“ simțul absurdului, de care vor avea nevoie viitorii spectatori ai sculpturii abstracte. Iată... materialul didactic „Gulliver“ de Trevor Tennant — iată opera pentru adulți (de Henry Moore), sculptură care reprezintă — ce? — pe Faust sau pe Pitecantropus, totul sau nimicul... Nu ne putem pronunța. Dar vă asigurăm că „cine știe“... nu cîștigă nimic!

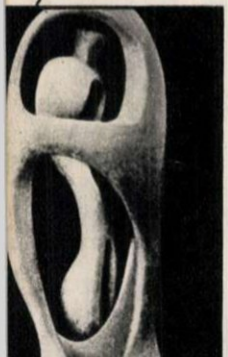

Anca ARGHIR

La Berlin s-au desfășurat recent lucrările Conferinței internaționale în problemele cancerului, organizate de Ministerul Sănătății din R.D. Germană și Academia de Științe a R.D. Germane. În fotografie: un aspect din timpul lucrărilor conferinței.

Inscenarea judiciară de la Düsseldorf împotriva unui grup de activiști ai mișcării pentru pace din R.F.G. a stîrnit indignarea opiniei publice mondiale. În fotografie: o delegație franceză, în frunte cu prof. dr. Pfrimmer (în centru), sosită la Düsseldorf, pentru a-și exprima protestul și pentru a urmări dezbaterile procesului.

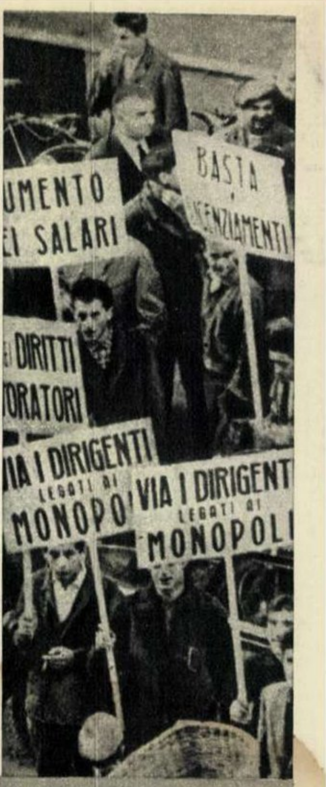

O demonstrație a muncitorilor oțelari de la uzinele Breda din Milano (Italia), împotriva concedierilor și pentru mărirea salariilor.

Ancheta în jurul asasinării fostului prim-ministru al Ceylonului S. Bandaranaike a declanșat o criză politică în țară. Precum se știe, reprezentanții opoziției și-au exprimat în parlament neîncrederea în guvernul Dahanayake în legătură cu cercetările întreprinse. S-au ivit puternice divergențe chiar în guvern, care au dus în cele din urmă la remanierea cabinetului și dizolvarea parlamentului. Ca ministru de Interne a fost numit Stanley De Zoisa, bănuit de complicitate la asasinarea lui Bandaranaike. În fotografie: una dintre cele șapte persoane arestate de poliția ceyloneză și acuzate de participare la asasinarea fostului prim-ministru este adusă la tribunal.

FĂRĂ

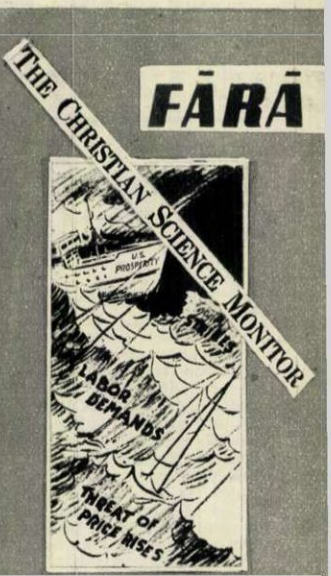

Dificultățile în care se află economia americană sînt un subiect mult dezbătut în presa din S.U.A și nu numai sub forma unor articole sau comentarii. Caricatura de mai sus, apărută în ziarul american „The Christian Science Monitor“, înfățișează nava așa-zisei „prosperități americane“, încolțită de valurile grevelor, ale revendicărilor clasei muncitoare și ale amenințării creșterii prețurilor.

MOSTRA DEL MANIFESTO ROMENO
2

R.P.R. PESTE HOTARE

În mai multe orașe din Italia — printre care Roma, Milano, Bologna, Parma, Veneția, Sulmona, Genova — a fost prezentată o Expoziție de machete-afișe a R.P.R., pusă la dispoziție de către Institutul romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea. Expoziția a fost vizitată de personalități și oameni de cultură, de ziariști și, în general, de un numeros public.

Reproducem două imagini din această expoziție.

1) Vizitatorii admirînd afișele romînești expuse la Bologna.

2) La Expoziția de machete-afișe a R.P.R., organizată la Roma.

ANT, ARC și TICA

ÎN APROPIEREA STAȚIUNII ANTARCTICE de la Mirnîi, biologul sovietic V.M. Makușok a găsit un pui de pinguin din rasa albinos, alb în întregime, numai ciocul și piciorușele avînd o nuanță trandafirie. Cum mai avea încă doi mici pinguini, el le-a dat celor trei denumirea de Ant, Arc și Tica.

VICTORIA REGIA se numește această plantă lacustră de soiul nufărului de la noi, care poate fi întîlnită în insula Iava (Indonezia). Particularitatea interesantă a plantei constă nu numai în mărimea frunzelor sale, ci și în faptul că nervurile care le străbat sînt atît de puternice, încît frunzele pot susține ușor un copil de 2-3 ani.

COMENTARII

Catastrofa de la Fréjus (sudul Franței) provocată de prăbușirea barajului Malpasset de pe rîul Reyran, care s-a soldat, conform cifrelor date publicității de Ministerul de Interne al Franței, cu 306 morți și 106 dispăruți și cu pagube de zeci de miliarde franci, continuă să se afle în centrul atenției presei franceze. Numeroase ziare subliniază că nu poate fi vorba de o întîmplare, de o „calamitate naturală". În facsimilul alăturat, reprodus din ziarul „Libération", se scrie: „Întîmplarea nu joacă aici nici un rol. Barajul Malpasset a fost construit în urmă cu opt ani în mod dezorganizat. El a rămas nefolosit și fără supraveghere timp de mai mulți ani. Nu s-a ținut cont în această privință de avertismentele consiliului general din Var (departamentul în care se află localitatea Fréjus — n.r.). În urmă cu 48 de ore (înaintea catastrofei — n.r.) au fost constatate fisuri, dar nici o măsură de prevedere n-a fost luată".

În fotografia de jos: localitatea Fréjus, după dezastru.

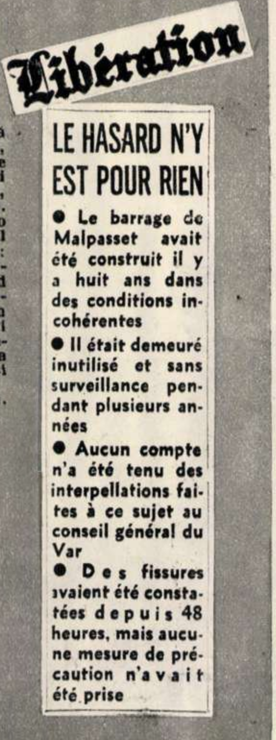

Libération

LE HASARD N'Y EST POUR RIEN

- Le barrage de Malpasset avait été construit il y a huit ans dans des conditions incohérentes
- Il était demeuré inutilisé et sans surveillance pendant plusieurs années
- Aucun compte n'a été tenu des interpellations faites à ce sujet au conseil général du Var
- Des fissures avaient été constatées depuis 48 heures, mais aucune mesure de précaution n'avait été prise

ÎMBRĂCAT ÎNTR-UN COSTUM SPECIAL DE PROTECȚIE, acest iepuraș este pregătit pentru a fi lansat în cosmos cu ajutorul unei rachete; înapoindu-se pe pămînt, el va prilejui savanților sovietici noi observații asupra condițiilor de zbor în cosmos.

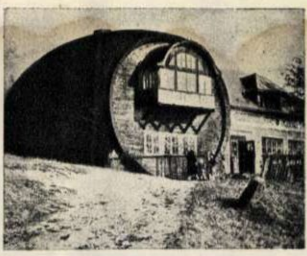

URIAȘUL BUTOI din fotografie este un original restaurant din Cehoslovacia, construit într-o stațiune de odihnă, în apropiere de Liberec. În interior, restaurantul este amenajat în stil rustic, cu mobilier în ton și cu iluminația asigurată de niște lampioane cu luminări.

ÎNȚEPĂTURA TĂMĂDUITOARE... Acest agricultor din Alesne (Franța), pe nume Charles Lecousy, dînd peste un cuib de viespi în timp ce cosea iarba, a fost înțepat de una din ele la ureche. Urmarea interesantă a acestei înțepături a fost că bătrînul țăran și-a recăpătat auzul la urechea cu care nu mai auzea de 40 de ani.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei;
un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic
Casa Scînteii „I. V. Stalin".

OBIECTIV

● Ironizînd rămînerea în urmă a Occidentului în domeniul cuceririi cosmosului, deputatul laburist englez Harold Wilson a declarat în Camera Comunelor: „Sovieticii au fotografiat cealaltă față a Lunii. Culmea aspirațiilor Occidentului a fost aceea de a fotografia cealaltă față a actriței Jayne Mansfield". Reproducînd butada, ziarul parizian „Libération" o intitulează cu aceeași ironie: „Fiecare cu ambiția lui"...

● Alte victime ale bombei de la Hiroșima. Obsedat de gîndul că și-a molipsit fiica de „ciuma atomică", japonezul Hirohide Tokeda, care a supraviețuit bombardamentului atomic din 1945, și-a ucis copilul și apoi s-a sinucis.

300 MILIOANE DOLARI

● Matematică simplă: în ultimii șapte ani, „ajutorul" american acordat țărilor arabe s-a cifrat la 136 milioane dolari, în timp ce numai profitul net realizat într-un singur an de firma petroliferă americană ARAMCO în Arabia Saudită trece de 300 milioane dolari.

● E o veche meteahnă a dictatorilor sud-americani, aceea de a contracta datorii peste hotare și mai ales în S.U.A., pînă în ultima clipă a guvernării lor. Dictatorul Somoza nu face excepție din acest punct de vedere. Mai ales acum, cînd luptele din Nicaragua pentru răsturnarea regimului său despotic se intensifică. Forțele revoluționare i-au avertizat însă pe protectorii lui Somoza că nu vor recunoaște nici un fel de datorie contractată de acesta la băncile americane.

● Expansiunea americană în Sahara se face pe o cale mai ocolită, prin intermediul Băncii internaționale de reconstrucție și dezvoltare. Se anunță de altfel că oferta de credit în valoare de 50 milioane dolari, pentru construirea unei conducte petrolifere de 660 kilometri ar însemna pentru Franța o recunoaștere a influenței americane și în această zonă. Ca să nu se dezmintă proverbul: peștele mare înghite pe cel mic. Mai ales în apele tulburi ale N.A.T.O.

● Autoritățile coloniale din Kenya au luat recent unele măsuri pentru o așa-zisă „înlăturare a barierelor rasiale în ce privește proprietatea asupra pămîntului". În legătură cu aceasta, citim în săptămînalul londonez „The Observer": „Noile măsuri stabilesc drepturile persoanelor de culoare de a poseda pămînt în regiunea rezervată pînă acum exclusiv albilor, fără a crea însă prilejul pentru exercitarea acestui drept". Cum s-ar zice, dreptu-i drept, dar cine caută prilejul își găsește... beleaua.

● Pentru a se pune la adăpost față de orice „surprize", autoritățile coloniale din Senegal au luat măsuri ca în timpul vizitei pe care a făcut-o generalul De Gaulle în această țară, toți funcționarii de culoare care simpatizează cu mișcarea de eliberare să fie... consemnați la domiciliu.

● Criza din Ruhr. Potrivit ziarelor vest-germane, închiderea minelor din Bochum va afecta direct sau indirect 100.000 de muncitori și tehnicieni. Încă o mostră a „miracolului economic" din Germania occidentală.

● Încercările de ultimă oră ale guvernanților de la Bonn de a stăvili cursa ascendentă a prețurilor prin măsuri paleative, ca importul de carne congelată, conserve și brînzeturi, sînt taxate de presa vest-germană drept „pilule calmante". Nemulțumirea populației lovite de scumpete a devenit atît de amenințătoare, încît ziarul burghez „Die Welt" dă alarma: „Se aud bubuiturile înfundate ale viitorului val revendicativ".

D. B.

În jurul globului

Bibl. Rep.

CUCERITORII BUCEGILOR

Fotoreportaj de E. DASCĂLU

① *Prima lecție. Instructorul de schi își ia în primire grupa de începători.*

② *Ajutor tovărășesc și... cavaleresc.*

③ *Un soare neobișnuit pentru luna ianuarie își aduce generoasa contribuție la bucuriile copiilor.*

④ *Hai la drum!...*

⑤ *După micul dejun, elevii din tabăra de la cabana „Valea cu brazi" (cota 1.500) sînt gata să înceapă o nouă zi.*

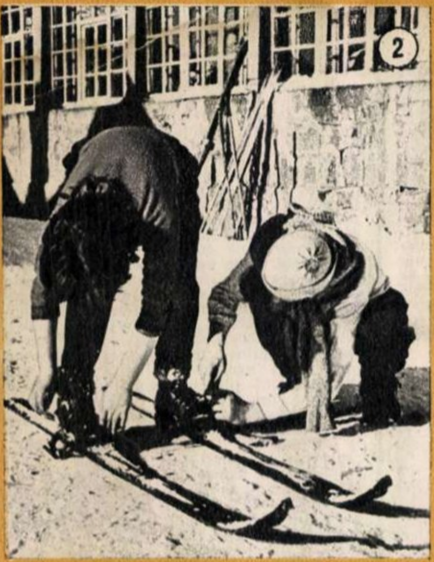

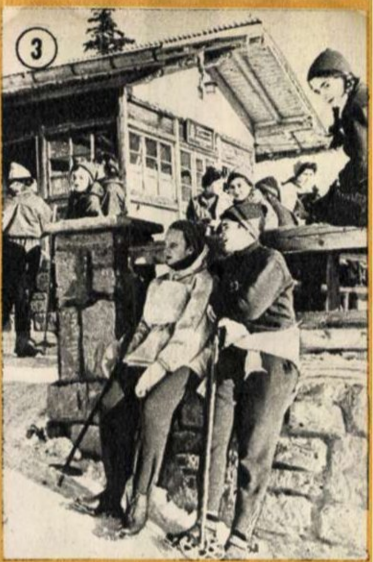

2
SPORTIVI
DE ELEVI
CURESTI

800 de elevi și eleve fruntași la învățătură și iubitori de sport din toate școlile bucureștene, grupați în jurul celor două școli de elevi sportivi, au petrecut zece zile din vacanța lor de iarnă în Bucegi.

Inițiativa aceasta a secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei și a Comitetului Orășenesc al U.T.M. tinde să se transforme într-o adevărată tradiție. Vacanța de iarnă în munți prilejuiește beneficiarilor ei nu numai comoara amintirilor neșterse; ea constituie în primul rînd un mijloc educativ de mare eficiență. Viața în colectiv, cu disciplina și regulile ei împotriva pornirilor egoiste și individualiste, stimularea dîrzeniei și a curajului și ridiculizarea lașității și a slăbiciunilor de caracter, adîncirea sentimentelor de dragoste pentru frumusețile patriei, iată numai cîteva din valorile morale ce îmbogățesc viața sufletească a copiilor la capătul minunatei lor vacanțe.

De toate acestea s-au ocupat cu dăruire profesorii și instructorii sportivi din colectivul de conducere al taberelor, în frunte cu inimosul director Ion Stănescu, organizînd meticulos fiecare oră din programul zilei, din care nu lipseau nici primele noțiuni de schi sau antrenamentele avansaților, nici excursiile chibzuit organizate, nici serile literare și conferințele instructive, nici jocurile de cabană etc. etc.

PREȚUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate ţările, uniţi-vă !

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 2 (242)
Anul IX
16 Ianuarie 1960

VÎRSTA VISELOR
(pag. 3-4-5).

SPRE NOI SUCCESE ÎN CUCERIREA COSMOSULUI

În preajma actualei sesiuni a Congresului S.U.A., un ziar american de mare tiraj recomanda ca ordinea tradițională de desfășurare a lucrărilor să fie încălcată și să se examineze de urgență problema rămînerii în urmă a Statelor Unite față de U.R.S.S. în problema cercetării spațiului cosmic. A doua zi după apariția propunerii mai sus amintite, pe prima pagină a tuturor ziarelor americane puteau fi citite următoarele titluri cu litere mari, anunțînd comunicatul agenției TASS cu privire la viitoarele experimentări de către Uniunea Sovietică a *unei noi rachete*, perfecționate: *„O surpriză pentru mulți...“; „Uimitorul comunicat al agenției TASS...“; „Impresie colosală produsă în Statele Unite...“; „O impresionantă realizare sovietică...“*

Lansarea cu succes de către Uniunea Sovietică a sateliților artificiali ai Pămîntului și a rachetelor cosmice a devenit astăzi un lucru obișnuit. Și, totuși, la citirea fiecărui nou comunicat TASS — așa cum sublinia ziarul francez LE FIGARO, *„omul de pe stradă nu poate decît să-și pună o singură întrebare: ce dar nou ne vor face rușii de data aceasta?“*

Majoritatea comentariilor pe marginea recentului comunicat TASS pun problema pregătirii nemijlocite a zborului omului în cosmos, ca urmare a noii serii de experiențe anunțate de Uniunea Sovietică. Astfel, ziarul WASHINGTON POST AND TIMES HERALD scrie că oamenii de știință americani remarcă în mod deosebit faptul că Uniunea Sovietică *„posedă deja rachete destul de puternice pentru a plasa un satelit cu un om pe bord, pe o orbită în jurul Pămîntului, sau pentru a asigura ajungerea în Lună a unei rachete înzestrate cu aparatură. Oamenii de știință americani consideră, de asemenea, că apropiatele experiențe cu noile rachete sovietice vor duce poate curînd la soluționarea problemei zborurilor interplanetare“*.

Unul din aspectele cele mai semnificative ale ecoului stîrnit în întreaga lume în urma comunicatului agenției TASS îl constituie, fără îndoială, reflexiile amare exprimate în S.U.A. în legătură cu locul deținut de americani în cercetarea spațiului cosmic. În cercurile științifice competente se subliniază că, față de orice proiect similar american, Uniunea Sovietică are 2-4 ani avans. *„Rusia lasă și mai mult în urmă Statele Unite în domeniul creării rachetelor cosmice* — scrie NEW YORK TIMES — *în timp ce noi* (Statele Unite-n.a.) *vom avea nevoie de ani de zile numai pentru a atinge nivelul la care se află în prezent Uniunea Sovietică“*.

În aceeași ordine de idei se subliniază în mod deosebit și precizia datelor anunțate în legătură cu experimentarea noilor rachete. Ziarul danez BERLINSKE TIDENDE, sintetizînd parcă părerea care domnește în toate capitalele occidentale, scrie: *„Rușii i-au întrecut pe alții mai mult decît se putea presupune“*.

După cum reiese din comentariile presei americane și vest-europene, problema rămînerii în urmă a S.U.A. față de Uniunea Sovietică este considerată ca *o problemă fără posibilitate de rezolvare*. Ziarul italian UNITA, punînd față în față recentele declarații făcute de președintele Eisenhower — în care acesta recunoștea succesele mari înregistrate de Uniunea Sovietică în domeniul cosmic —și comunicatul agenției TASS, scria: *„Președintele Eisenhower a chemat pe americani să nu se mîhnească prea mult în legătură cu succesele U.R.S.S. în cucerirea cosmosului și să reflecteze mai mult asupra „forței spirituale“. Probabil că Statele Unite au și pierdut orice speranță de a ajunge din urmă Uniunea Sovietică în domeniul cosmic“*.

Întreaga omenire a salutat comunicatul agenției TASS, ce anunță noi victorii viitoare ale dezvăluirii tainelor cosmosului, ca pe *„o nouă etapă pe calea progresului“* (COMBAT), care vădește marea forță creatoare a științei și tehnicii sovietice.

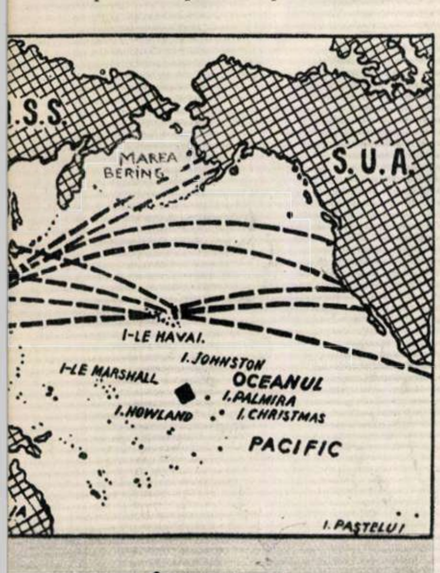

La planetariul din Moscova sînt prezentate ultimele realizări ale tehnicii cosmice sovietice.

Pe hartă: pătratul negru indică regiunea în care se consideră că vor cădea penultimele trepte ale noilor rachete sovietice, iar liniile punctate — cele mai importante căi maritime.

ÎN PRIMELE ZILE ALE ANULUI

La Fabrica de încălțăminte „Flacăra roșie“ s-a terminat instalarea bandei rulante pentru confecționarea mecanică a pantofilor bărbătești —modele care se apropie de tipul „Romarta“. →

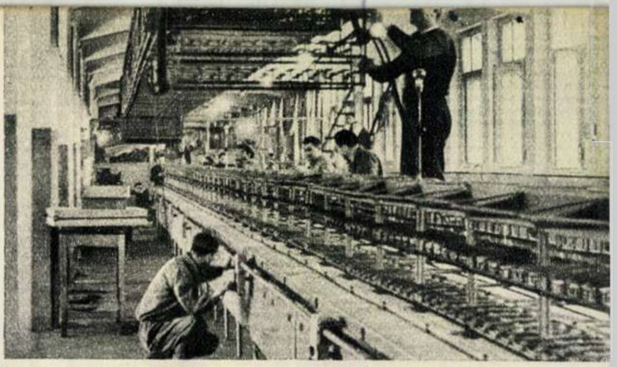

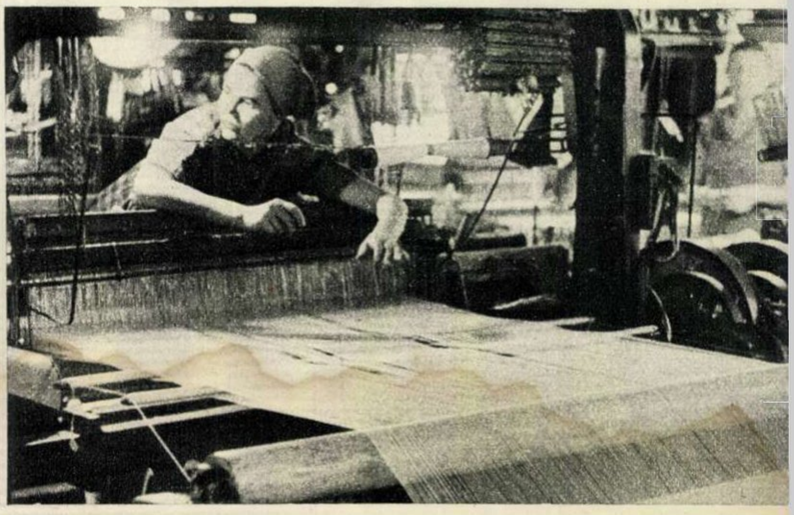

↑ Fabrica „Mătasea populară“ a început să producă mătase din fire de relon. Se vor livra magazinelor cîte 15.000 metri pe lună din sortimentul „Vanda Relon 3“. Un lucru interesant: firele de relon, avînd o rezistență mai mare decît firele de mătase naturală, turațiile mașinilor de țesut sînt mai mari.

În fotografie: se lucrează la mașina de țesut mătasea din relon.

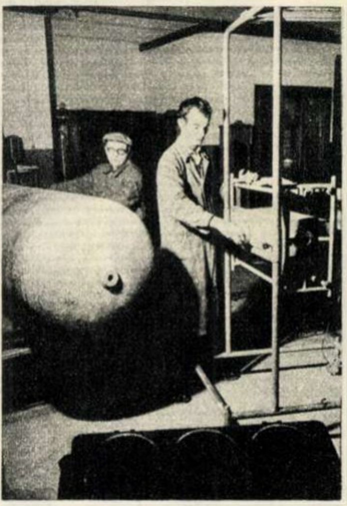

← La Atelierele C.F.R. „Grivița roșie“ s-a trecut la confecționarea de cazane necesare locomotivelor intrate în reparații, cu ajutorul sudurii automate. Față de sistemul folosirii niturilor, sudura automată prezintă următoarele avantaje: timpul de reparație a locomotivei se reduce, se reduce greutatea cazanului, productivitatea crește.

În fotografie: se execută controlul de calitate a sudurii, cu un aparat de raze „X“.

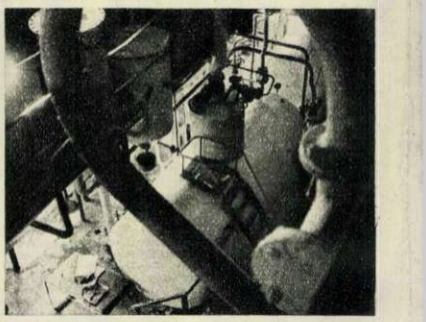

↑ Cîteva modificări aduse instalațiilor, unele îmbunătățiri la presele de ulei și rezultatele n-au întîrziat să apară. Fără noi investiții, Fabrica de ulei „Biruința“ și-a mărit capacitatea de producție cu 25 la sută. În primele zile ale anului 1960 s-au produs zilnic cu 15-18 tone mai mult ulei decît în aceeași perioadă a anului trecut.

Anul acesta, Uzinele „Vasile Roaită“ și-au înnoit sortimentul de pompe centrifugale. În clișeu: muncitorii Hampu Marin și Clenciu Alexandru fac ultimele completări la una din noile serii. ↓

VÎRSTA VISELOR

Fotoreportaj de C. BOZBICI (text)
și Elena GHERA (fotografii)

O să începem istorisirea noastră rugîndu-vă mai întîi să priviți fotografia alăturată, ca să faceți cunoștință cu principalul erou. „Dar cum — ne veți întreba cu justificată uimire — noi vedem aici mai multe chipuri, nu unul singur? Or, poate din neatenție, cineva a schimbat fotografia?“... Nu, nu! Totul e așa cum am dorit noi: douăzeci de fețe zîmbitoare; douăzeci de chipuri care iradiază bucuria de a trăi. Și ne pare rău că în acest cadru vesel n-au încăput și celelalte o sută, o mie, un milion de fețe vesele și zîmbitoare, care de drept ar fi trebuit să fie aici. Căci personajul nostru e adolescența.

... O fetișcană din Paris a scris acum cîtva timp o carte. Avea șaptesprezece ani și de-abia începuse să descopere sensurile existenței. I-a dat un titlu: „Bună-ziua tristețe!“ și a semnat-o: Françoise Sagan. Fata avea șaptesprezece ani și saluta tristețea în loc să preamărească tinerețea, dragostea de viață, eroismul, veselia. Și, atunci, unii oameni mai în vîrstă, cei care posedă înțelepciunea anilor trăiți, s-au întrebat: oare această generație care se lasă devorată de melancolie nu e bolnavă? Dintre toate răspunsurile doar unul poartă cu sine adevărul: nu generația ci societatea capitalistă e bolnavul; proastele ei rînduieli generează această stare. Cum să nu fie triști miile de copii și tineri italieni care n-au localuri de școală unde să învețe? Cum să nu fie abrutizați adolescenții cărora li se oferă drept lectură fetidele comicsuri care propovăduiesc crima și fac elogiul „superman“-ului? Cum să nu fie triști copiii spanioli care îndură foamea?

Izvorul tristeților sau al bucuriilor nu rezidă în nu știu ce stări echivoce, ci în orînduirea socială. De aceea să-i privim din nou pe tinerii noștri, care ne sînt atît de aproape. Viața lor e alta. Ei trăiesc într-o țară socialistă, primesc o educație sănătoasă. Uitîndu-vă la ei nu vă întrebați oare ce preocupări au, la ce visează? Dacă am răsfoi doar cîteva minute jurnalele lor, cîte lucruri am afla! Prima iubire... (O, dar asta e foarte secret! Deci să trecem mai departe...). Prima hotărîre... Să ne oprim puțin aici. De fapt e vorba de prima hotărîre serioasă. „Vreau să devin arhitect“. Alina Maxim e o desenatoare foarte talentată, ar putea ajunge chiar și pictor, dar, vezi, ea vrea să fie arhitect. Putem oare să n-o încurajăm? Să citim altă filă: „...mă preocupă

În clasă nu e nimeni. Numai cei doi „matematicieni“ care caută să afle dezlegarea acestei probleme. Doi tineri — aceeași preocupare: matematicile. Chiar din timpul liber ei dedică acestei pasiuni destule ore. Iordan Ion (dreapta) vrea să ajungă inginer mecanic; Grigore Dinu (stînga), cercetător atomist.

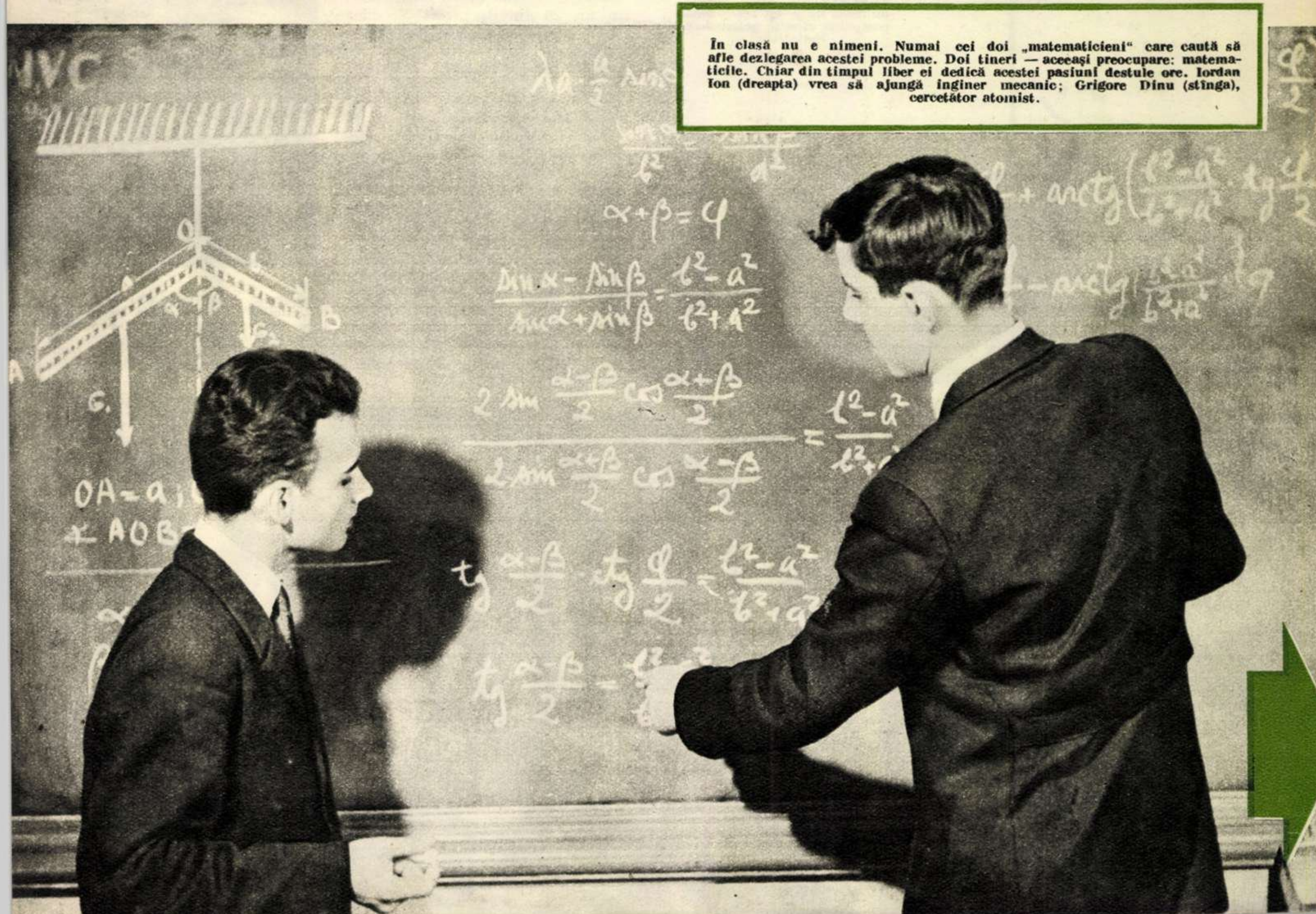

Timpul liber trebuie folosit cît mai plăcut şi mai instructiv. Comitetul U.T.M. discută cu secretarii de clasă planul de acţiune pentru vacanţa de iarnă.

Instalarea unei antene de radio nu e un lucru prea complicat cînd te pasionează radiofonia.

problemele ştiinţifice ale epocii, astronautica, cibernetica, fizica atomică şi, în general, mă interesează noutăţile din toate domeniile ştiinţifice. De multe ori pentru aceste probleme îmi neglijez lecţiile..." Vai, am comis o indiscreţie notînd ultima propoziţie, dar e prea tîrziu! Ce-o să facă Grigore Dinu cu atîtea pasiuni? Pentru care va opta? Îl vom întîlni peste cîţiva ani — cu prilejul unui reportaj — la pupitrul unei maşini electronice care calculează viitoarele planuri ale unei uzine sau într-un laborator atomic? Cînd are atîtea posibilităţi, nu ne rămîne decît să aşteptăm... şi să răsfoim mai departe filele tainice... Primul succes! Dar după cîtă trudă... Cineva ne spunea despre Mihai Tănăsescu că e împrăştiat. Se ocupă de prea multe probleme. Evident că trebuie să cunoşti o mulţime de lucruri cînd vrei să construieşti un avion telepilotat. Şi iată rezultatele strădaniei şi perseverenţei: planurile avionului...

Altă filă: prima înfrîngere. Dar uneori o înfrîngere valorează cît o victorie! Lucrurile s-au petrecut astfel: Constantin Dîmboviceanu s-a îndrăgostit de... matematici. Îşi petrecea seri de-a rîndul rezolvînd probleme. Şi, curajos, cum îi stă bine unui tînăr, s-a prezentat la „Olimpiada de matematici". La etapa pe Capitală: premiul întîi. La ultima etapă, pe ţară, alţii, pregătiţi mai bine, îl întrec. E o amintire amară, recunoaştem. Dar nu-i aşa că o asemenea înfrîngere te îndîrjeşte şi mai mult?

...File, nenumărate file ne povestesc despre preocupări şi vise. De fapt însă noi nu am răsfoit tainice jurnale intime, ci am folosit un procedeu mult mai... gazetăresc: ne-am adresat, printr-o anchetă, elevilor Şcolii medii mixte nr. 26 din Bucureşti. Şi dacă răspunsurile primite la întrebările noastre ne vorbesc în special de prezent, în acelaşi timp ele ne prevestesc şi viitorul. De aceea ni se pare firesc să-i vedem pe aceşti tineri aievea, predînd lecţii de la catedre, colindînd în expediţii geologice munţii în căutarea bogăţiilor patriei noastre, lucrînd în laboratoarele uzinelor sau la maşinile de înaltă tehnicitate ale întreprinderilor, pe şantiere ca ingineri sau tehnicieni, zburînd spre Lună ca astronauţi... Idealurile lor de astăzi nu sînt numai vise tinereşti. Ele pot şi trebuie să devină certitudini. Patria socialistă le-a deschis drumuri largi în viitor. Ea îi cheamă spre înălţimi, ca să-i împlinească frumuseţea şi să-i sporească avuţia.

Lansarea sateliţilor artificiali şi a „lunicilor" a stîrnit mare interes printre tineri, îndemnîndu-i să studieze complexele probleme tehnice ale acestora. Elevul Raiter Andrei e un pasionat al problemelor zborului cosmic. ↑

← Pînă să conduci un automobil trebuie să-i cunoşti mai întîi motorul. În cadrul orei de politehnizare, Niţu Doina, Ghioca Paul şi C. Constantin studiază organele de distribuţie ale automobilului.

→ Un grup de elevi din clasa a X-a învaţă să instaleze o linie telefonică.

Timpul o să precizeze dacă aceste fete vor deveni pictoriţe sau nu. Deocamdată una din pasiunile lor e desenul. şi minuscula expoziţie organizată la cererea reporterilor noştri atestă că ele au talent.

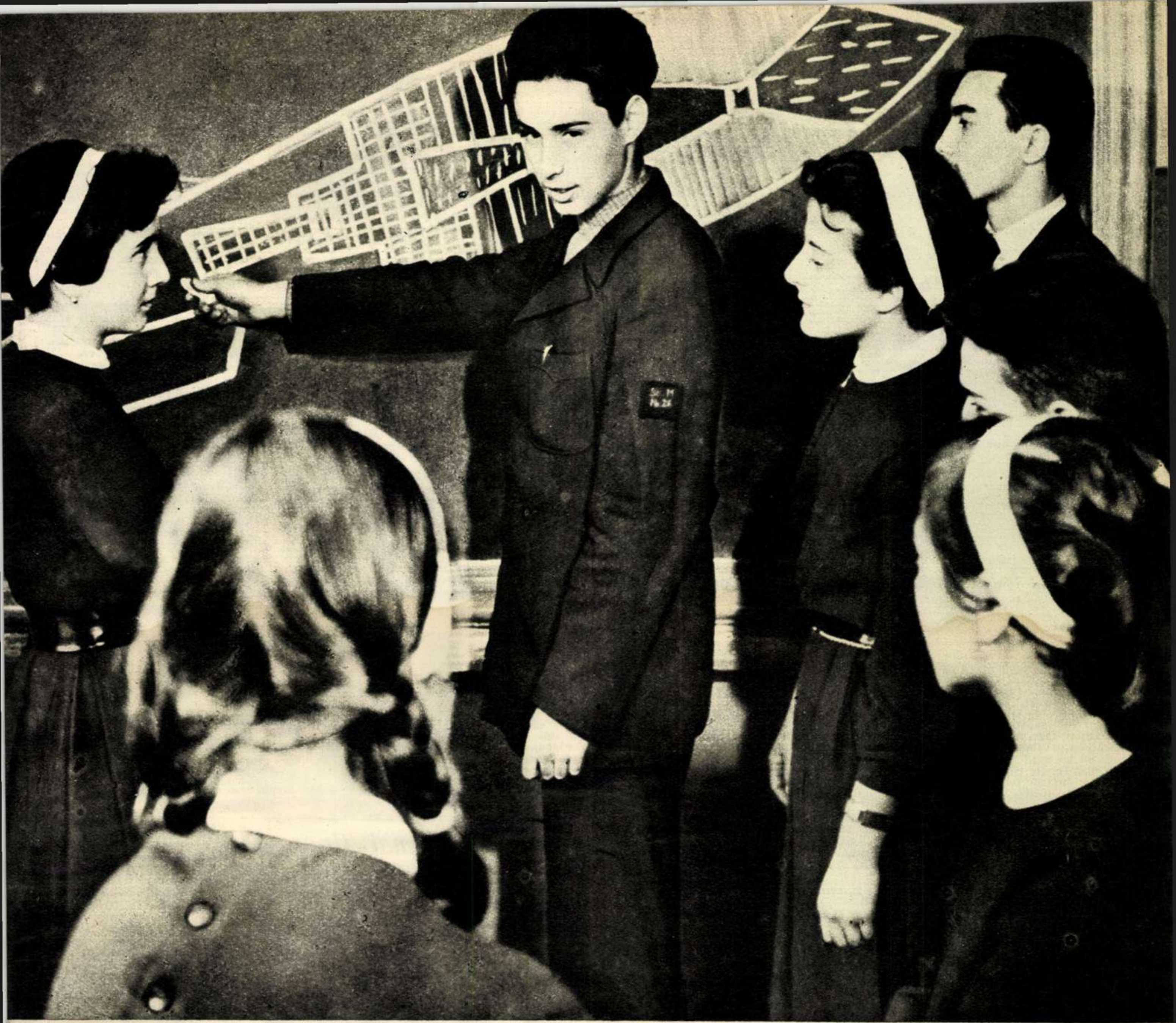

Micile experiențe din laboratorul personal al elevului Florin Pușcașu se soldează uneori și cu asemenea explozii în miniatură. Așa se întîmplă cînd te mînă curiozitatea!... ▶

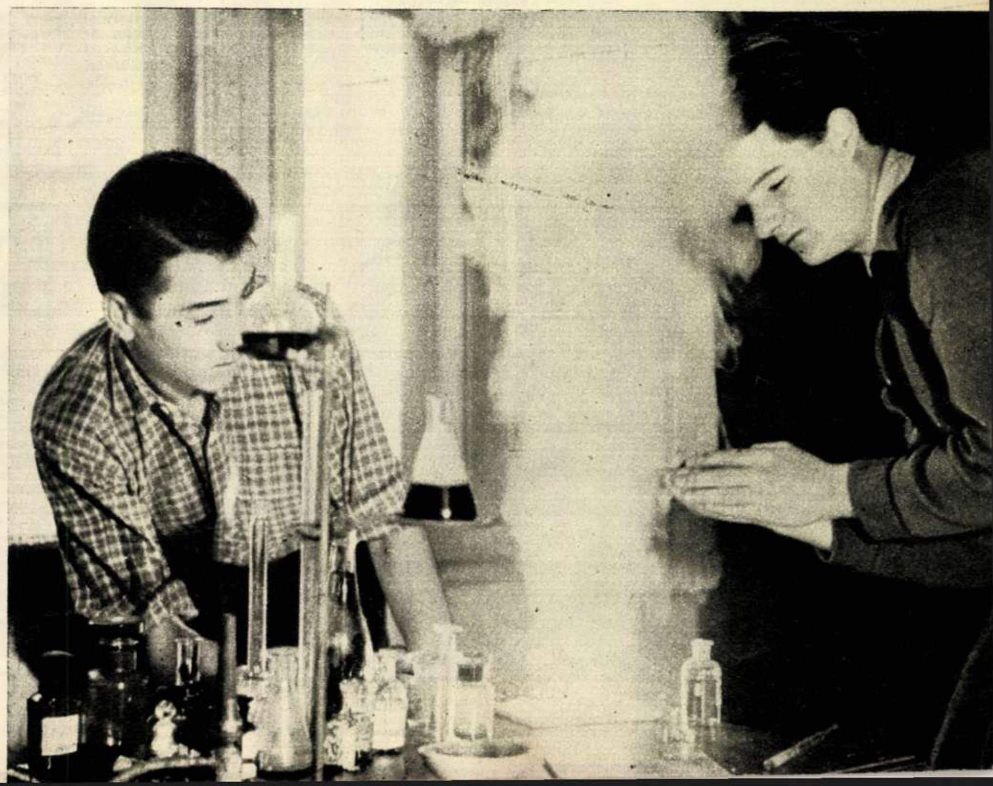

Unii joacă volei sau baschet, alții joacă fotbal sau se întrec în bazinele de înot. Și toți fac gimnastică pentru cîștigarea unei bune condiții fizice.

ŞCOALA SERALĂ

de
Francesco GISONDI
(Italia)

Ploua, şi încălţămintea mea era şubrezită. Aşa e totdeauna în noiembrie, luna cea mai tristă a anului. De dimineaţă şi pînă noaptea tîrziu doar ceţuri şi ploi mărunte, fără sfîrşit. Din pricina aceasta a trebuit să-mbrac paltonul cu mult înainte de a-i veni vremea. Binecuvîntat fie cel ce l-a inventat. Deşi vechi şi tocit, paltonul ăsta tot mai ţine de cald; în plus, mi-acoperă şi pantalonii peticiţi. De aceea nu-l scot aproape niciodată, nici măcar la cursuri.

Îndată ce păşii în clasă, îmi frecai mîinile îngheţate. Pornii prin întuneric să caut comutatorul.

Clasa în care predau se află în pivniţa unei case de muncitor. Nu are decît un dulap, trei mese, scaune şi cîteva bănci. Pe perete, între două placarde „făcute de mînă", drapelul naţional; una din placarde reprezintă o mînă care ţine o făclie aprinsă; cealaltă, mai multe mîini încleştate pe steaguri. Lîngă uşă, o hartă nouă a Italiei.

Împărţii caietele şi pusei pe fiecare măsuţă cîte o sticluţă de medicamente, din acelea pe care le folosim drept călimări.

„Bună-seara, profesore".

Mi-a fost imposibil să-i conving să-mi spună simplu „învăţător".

Cel care intră era unul dintre cei mai tineri elevi ai mei: dacă avea 16 ani; slab şi puţin cam deşirat.

— Bună, Lelli. Pe ăilalţi nu i-ai văzut?

— La plecare, i-am strigat şi pe Minchi şi pe Grilli. Minchi mi-a spus că într-un sfert de ceas e gata. Şeful nici să n-audă de şcoală. Cîntec vechi. Crede că dacă-l lasă să cîştige o bucăţică de pîine trebuie să stea tot timpul în atelier... Grilli tocmai se spăla. Trebuie să pice dintr-o clipă într-alta.

O vreme în încăpere domni liniştea. Apoi, tînărul mai întrebă:

— Aţi corectat temele, profesore?

— Nu, n-am avut nici o clipă liberă azi.

— Cred că am făcut multe greşeli.

Tînărul scoase din buzunar o smochină uscată şi-ncepu să ronţăie. Îmi oferi şi mie. Luai una.

Dinspre curte auzirăm pocnetele unei motociclete.

— Ăsta-i Tempestilli — spusei, recunoscîndu-i motocicleta după zgomotul eşapamentului. E un motor pe care-l auzi de la kilometri.

Într-adevăr, Tempestilli îşi făcu apariţia, mă salută cu bucurie şi puse cîteva ziare pe masă.

— Sînt ştiri interesante, profesore — îmi spuse, întinzîndu-mi un exemplar. E vorba despre partizanii păcii — îmi arătă el un articol.

Tempestilli difuzează şi vinde ziarul „Lavoro". Zilnic, călare pe motocicleta lui, străbate zeci de kilometri. În fiecare săptămînă ne aduce cîteva exemplare, pe care le citim şi le discutăm pe-ndelete.

Sosiră cîţiva fochişti, care salutară în cor:

— Bună-seara. Noroc, fraţilor.

Hainele lor miroseau a scrum. Erau cam greoi la scris, fiindcă aveau mîini butucănoase şi neîndemînatice. Luară gazetele, le răsfoiră, apoi le dădură din mînă-n mînă.

— Nu vreţi să luaţi loc şi să citim împreună?

În clipa aceea apăru pe uşă şi Grilli. Ne salută.

— Mi-a fost imposibil să mă spăl. Abia cînd şefu' a dispărut am putut şi eu s-o iau din loc — se scuză el.

Îl bătui prieteneşte pe umăr. Era curier la un depozit de cărbuni. Din cap şi pînă-n picioare, doar pulbere neagră.

Nu mai lipseau decît cîţiva.

Începurăm să citim. Nu erau pe deplin mulţumiţi. Ar fi vrut să fie şi mai multe articole care să vorbească despre lupta lor. Totuşi, în mare măsură erau satisfăcuţi. Vedeam asta pe chipurile lor. Cînd sosi şi Dijoris, o fată de 19 ani, lucrătoare la o fabrică de mătase, însoţită de Molina, care era servitoare, aproape că nu le luară în seamă. Fetele se aşezară în tăcere şi lecţia începu. Anunţai: „Tema noastră de azi o constituie cele citite"...

Deodată, auzii în spate o voce: „Bună-seara!"

Mă-ntorsei. Un domn înalt intrase în clasă. Era foarte elegant. Pe nasul său acvilin stăteau încălecaţi nişte ochelari de aur. Avea un cap chel şi urechi clăpăuge. Obrajii, mai să-i plesnească de trai bun.

— Bună-seara — răspunsei.

— Dumneavoastră sînteţi învăţătorul Mercurelli?

— Exact. Cu ce vă pot fi de folos?

Omul nu răspunse imediat. Îşi roti privirea prin clasă. De bună-seamă că nu-i plăceau placardele.

— E de-a dreptul sufocant fumul ăsta — spuse el în sfîrşit. Apoi îşi scoase tacticos o batistă mare cît un cearşaf, impecabil călcată; îşi suflă nasul fără nici o grabă.

— Sînt inspector şcolar şi am venit în inspecţie.

Îi întinsei mîna.

— Fiţi binevenit — spusei. Aceştia-s elevii mei. Mă surprinde că v-aţi deplasat personal. De obicei ştiam că vine omul de serviciu ca să semneze şi să inspecteze...

— Am primit ordin de sus — murmură el grav, descheindu-şi nasturele de la haină. Nici de respirat nu se poate aci. Nu ştiţi că la şcoală fumatul e interzis?

— Scuzaţi, vă rog, dar nu le pot interzice...

Fără să mă privească, mormăi în barbă:

— Ar trebui să daţi dv. exemplu...

— Permiteţi-mi să vă atrag atenţia că sînt singurul nefumător. Cînd însă tinerii îmi cer voie, nu pot să nu le permit.

— Le-aţi acordat prea multă libertate — mîrîi el răutăcios.

„Elevii" începură să tropăie. Mai tîrziu, unii dintre ei îmi povestiră că-l cunoşteau pe inspector de pe vremea cînd purta cămaşă neagră, pretinzînd să fie salutat cu salutul fascist, căci altfel „îi saluta" el cu o pereche de palme.

— Da, e adevărat — îi răspunsei. Găsiţi că e rău?

— Da' ce-ţi închipui? — se răsti el, devenind roşu ca un rac fiert, N-au destul timp ziua să fumeze în afara şcolii?

La aceste cuvinte, Mihail, unul din fochişti, se ridică.

— S-ar putea şi asta, dacă am avea tot atîta timp liber cît aveţi dumneavoastră. Noi însă am lucrat din zori şi pînă acum. N-am avut nici o secundă de libertate, măcar să putem privi în jurul nostru. Fumatul cel puţin ne potoleşte foamea şi nervii.

Fochiştii ceilalţi dădură aprobativ din cap. Unii mai spuseră cîte ceva.

— E o şcoală pentru muncitori — intervenii eu. Şi credeţi-mă că i-am ales: sînt unul şi unul.

— Ei, bine, bine — replică inspectorul.

Tocmai atunci intră şi Spaguolo.

— Bună-seara — spuse el, îndreptîndu-se spre bancă.

— Cine-i ăsta? Şi de ce vine tîrziu? — se răsti inspectorul, oprindu-l pe Spaguolo.

— Sînt angajat la o frizerie şi nu pot veni decît după ora de închidere.

Îl întrerupsei:

— De altfel, lucrul ăsta nu ne deranjează.

— Nu găsesc că e just — mîrîi iar inspectorul.

Ţigările treceau din mînă-n mînă. Muncitorii erau calmi. Inspectorul tremura de mînie. Privirea lui se aţinti asupra curierului depozitului de cărbuni, care şedea în clasă cu şapca pe cap.

— Măi, tu ăla, de ce nu-ţi scoţi şapca în clasă ?

Grilli nu răspunse.

— Scoateţi şapca! — ordonă inspectorul.

— Nu.

Inspectorul se repezi şi-i smulse şapca de pe cap. Grilli era chel, complet chel, fără un fir de păr măcar. Şi-l pierduse în urma unei maladii grave.

— Ce mutră idioată mai are şi ăsta! — rînji cinic inspectorul.

În clipa aceea, toţi colegii lui Grilli se ridicară şi-l înconjurară pe inspector.

Atmosfera deveni încărcată.

— Poftiţi, vă rog — şi-i arătai inspectorului direcţia uşii.

„Elevii" se calmară şi se aşezară.

Ridicai şapca lui Grilli, o ştersei şi i-o aşezai pe cap. În ochii băiatului tremurau bobiţe de lacrimi.

— Şi acuma să trecem la dictare — spusei. Vă voi dicta un text din cele pe care le-am citit azi. Scrieţi, vă rog: „În Italia — se acordă — tuturor — dreptul — la — cultură"...

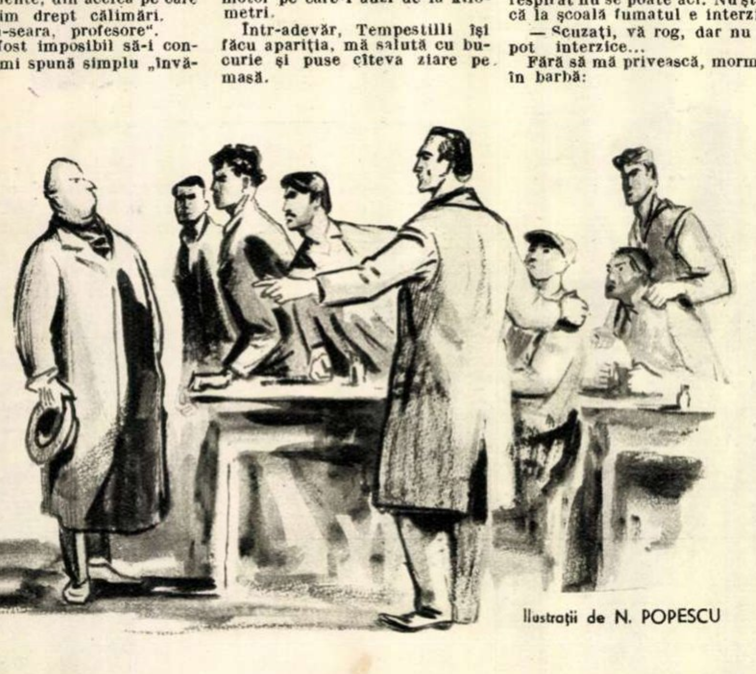

Ilustraţii de N. POPESCU

MOZAIC

Cel mai tînăr şi cel mai bătrîn creator de cîntece noi

Cine e cel mai tînăr şi cine e cel mai bătrîn creator de cîntece noi din Dobrogea colectivizată? Tare greu de răspuns la asemenea întrebare! Totuşi, dacă ne limităm la arena cercetărilor făcute aci astă-vară de către colectivul pentru culegerea de cîntece noi al Institutului de folclor din Bucureşti, îl vom afla pe Penu Sechila, din partea celor mai bogaţi în ani, şi pe băieţaşul Alexandru Teodorescu, din partea celor abia ieşiţi la largul lumii.

Penu Sechila din comuna Niculiţel (raionul Tulcea) are 57 de ani. E un foarte bun păstrător şi purtător de cîntece. Însă din ziua în care a fost invitat să cînte la Festivalul tineretului din Tulcea, Penu Sechila a devenit creator de folclor nou... Prea-plinul unei asemenea bucurii l-a îndemnat să dea frîu liber gîndurilor şi sentimentelor ce abia aşteptau să iasă la lumină. El şi-a precedat cîntarea din fluier cu versuri anume făcute de el pentru acel prilej:

„...Am sosit şi eu acum/ Obosit, ca după drum/ Fiindcă mi-a venit rîndul şi mie/ Să vă spun o bucurie:/ Fluierişca mea/ pînă acuma n-a cîntat/ nici pe scenă, nici în sat./ Dar acum are să cînte,/ Să ţină raionul minte;/ O chindie, o bătută,/ Dintre cele mai cu foc,/ De-ar să stea soarele-n loc/ Şi luna să strălucească/ Republica să-nflorească".

Alexandru Teodorescu are 13 ani. Printre alte poezii, el a compus una intitulată „Patria":

„Foaie verde şi-o lalea/ Mie-mi place a lucra, / A lucra aşa mereu/ C-am scăpat de ce e greu./ Împreună noi lucrăm/ Căci aşa o să spălăm/ Ce e rău cu ce e bine/ Pentru vremea care vine/ Şi va munci pe ogoare/ Ţărănimea muncitoare/ Ca recoltele să crească / Republica să-nflorească..."

Alexandru Teodorescu e elev în clasa a VI-a şi doreşte să devină scriitor... Dar chiar la stadiul lui actual ne putem pune întrebarea: Ce e Alexandru Teodorescu, un tînăr creator de folclor nou sau un foarte tînăr poet cult? Delicată întrebare!

Învăţămîntul de toate gradele îmbrăţişează azi mase din ce în ce mai largi ale ţărănimii muncitoare, aşa încît mai toţi creatorii de folclor nou sînt oameni cu carte. Pe de altă parte, foarte mulţi artişti culţi se inspiră din folclor. Alexandru Teodorescu stă la mijloc de drum.

Viorica FILIPOIU

LITERATURĂ „SUBVERSIVĂ"

Ziarul vest-german „Die Welt" relatează că autorităţile de la Bonn sînt foarte neliniştite de faptul că studenţii din Germania occidentală cumpără din ce în ce mai multe cărţi din Berlinul răsăritean. Ziarul relevă şi cauza: «mai întîi, cărţile sînt mai ieftine şi, în al doilea rînd, pentru că în Germania occidentală unele din cărţile de care au nevoie studenţii sînt trecute pe lista „literaturii subversive"».

Sînt interzise între altele şi romanele lui Johannes Becker, Arnold Zweig, Anna Seghers, Willi Bredel.

Ca pe vremea lui Hitler.

ÎN VIZITĂ LA MUZEUL LITERATURII ROMÎNE

Vizitatori în sălile literaturii clasice.

În fața unui mare panou care străjuie intrarea în sălile Muzeului de literatură romînă s-a oprit un grup de muncitori de la Complexul C.F.R.-„Grivița roșie". Unul dintre ei, mecanicul Constantin Zaharia, a scos un carnet și a notat: „Literatura romînă s-a născut și s-a dezvoltat în strînsă legătură cu viața poporului romîn, ca o reflectare a luptei de veacuri a maselor populare pentru înfăptuirea unirii, dobîndirii independenței și pentru eliberarea socială".

M-am alăturat acestui grup doritor să cerceteze amănunțit și să afle cît mai multe lucruri despre istoria veche și nouă a literaturii noastre. Mulți dintre ei (am aflat, mai tîrziu, despre cîțiva că sînt elevi la Școala medie serală de pe lîngă Complexul C.F.R.-„Grivița roșie") nu mai pridideau să noteze în caiete și în bloc-notesuri explicațiile ghidului. Cu un interes deosebit au fost cercetate panourile și vitrinele conținînd documente și referințe multiple cu privire la apariția tipăriturilor în limba romînă și a primelor creații originale cu caracter literar. Fotografii, scrisori și texte, în parte inedite, despre activitatea pașoptiștilor contribuie la reconstituirea imaginii directe a epocii de la 1848. Nu lipsesc nici documentele care atestă contribuția scriitorilor la înfăptuirea actului revoluționar al Unirii Principatelor Romîne. Rînd pe rînd, cu fiecare vitrină sau panou, vizitatorii au cunoscut alte etape ale istoriei literaturii noastre, strădaniile creatoare ale atîtor generații de scriitori care au făurit gloria scrisului romînesc.

Mulți vizitatori rămîn surprinși în fața documentelor care descoperă condițiile mizere de existență ale unora dintre cei mai mari scriitori din trecut ai poporului nostru. Marea burghezie și exponenții ei literari, incomodați de realitatea amară a sfîrșitului lui Eminescu sau Creangă, au încercat să treacă sub tăcere adevăratele proporții ale sărăciei acestor geniali creatori. Muzeul a scos la lumină scrisori, manuscrise și felurite alte documente grăitoare care atestă adevărul despre grelele împrejurări în care au trăit și creat acești scriitori.

Ultima sală a muzeului, recent deschisă: „15 ani de literatură nouă", reprezintă o imagine vie a grijii deosebite de care se bucură creatorii în anii democrației populare. Vizitatorii se opresc îndelung în fața exponatelor care vorbesc despre progresul și realizările literaturii noastre realist-socialiste. În această sală am întîlnit-o și pe eleva Alexandra Bejan din clasa a XI-a a Școlii medii nr 26. Venise să culeagă date pentru o lucrare literară cu privire la poezia contemporană romînească și legătura ei cu viața. Expoziția i-a oferit numeroase idei. Mulțumirea acestei vizitatoare, care mi-a mărturisit că vine pentru a cincea oară la Muzeul literaturii romîne, e înscrisă în cartea de aur:

„Vizita la acest muzeu mi s-a părut o bogată și instructivă lecție despre istoria literaturii noastre noi".

Muzeul literaturii romîne se bucură zilnic de vizita a tot mai mulți cetățeni. Exponatele sale îi ajută să cunoască și să prețuiască literatura romînă de la cele mai vechi începuturi pînă în zilele noastre.

AL. NICHITA

În sala de la parter se află expuse portrete, cărți și manuscrise ale scriitorilor noștri contemporani.

LITERAR

ACTUALITĂȚI LITERARE

Din țară

● *SZÉMLER FERENC pregătește pentru tipar volumul de versuri „Actualitatea" și partea a doua a romanului „Solstițiul". De asemenea, Szémler Ferenc se ocupă cu traducerea în limba maghiară a poeziilor lui Al. Macedonschi.*

● *O CULEGERE DIN VERSURILE scriitorului german din R.P.R. Alfred Margul Sperber va apare curînd în traducere romînească.*

● *TEODOR MAZILU anunță volumul de proză satirică „Proștii sub clar de lună" și romanul „Aceste zile și aceste nopți", inspirat din viața unui șantier.*

● *ȘERGIU FĂRCĂȘAN a predat Editurii Tineretului o ediție revăzută a romanului științifico-fantastic „O dragoste din anul 41.042" (apărut inițial în colecția editată de revista „Știință și tehnică").*

● *„VARA ROMANTICĂ" se numește romanul pentru tineret la care lucrează în prezent Octav Pancu-Iași.*

● *„PĂMÎNT ȘI CER" se va numi noul volum de versuri al lui Ion Horea.*

DUPĂ DEBUTUL făcut în dramaturgie (Opinia publică) tînărul scriitor Aurel Storin își va face debutul și în poezie cu volumul „Strada".

De peste hotare

● *„CÎND URLĂ LUPII" este unul din romanele curajoase ale portughezului Aquilino Ribeiro, care prezintă amplu drama țăranilor portughezi deposedați de pămînturile lor, confiscate de stat în scopuri militare. Pentru acest roman, Ribeiro, în vîrstă de 74 de ani, a fost acționat în judecată de către autoritățile fasciste ale Portugaliei.*

● *SEMION KIRSANOV a terminat o culegere de versuri intitulată „Caietul Leningradului". Actualmente, el lucrează la un poem care poartă drept titlu numele lui John Reed, autorul cărții „Zece zile care au zguduit lumea".*

● *O IMPRESIONANTĂ carte a apărut recent în R. D. G.; este vorba de o culegere de scrisori adresate de luptătorii din rezistență familiilor și prietenilor lor, înainte de a fi executați de fasciști. Culegerea a fost întocmită de Heinz Schumann și Gerda Werner.*

● *SCRIITOAREA CEHĂ Jarmilla Glazarova a publicat de curînd romanul intitulat „Sărmana țesătoare", o frescă a vieții satelor din munții Beschizi, în timpul dominației hitleriste în Cehoslovacia.*

Teodor BALȘ

PE CONTINENTUL MARII REVOLUȚII

Spre apele Colchidei legendare
călătorim de două zile-n larg;
izbite-n prora vasului, se sparg,
imense, bărăganele de sare.

Autostrada spumei efemere
în urma motonavei se destramă
sub cerul cu amurguri de aramă,
sub fagurele lunii plin de miere.

Adorm pe puntea beată de lumină
sub constelații umede, spre zori,
visînd cum munții Gruziei, din nori,
în legănarea vasului — se-nclină.

Cînd adiere dulce-aduce vîntul
din rotunjimea zărilor de plumb,
strigăm, ca marinarii lui Columb,
cu ochii-n ceața vînătă: „Pămîntul!"

Sub soarele de aur al Rusiei,
pe continentul Marii Revoluții
am coborît, ca-n vremi, Argonauții,
să-i dăruim colanul prieteniei...

PARTIDULUI

În patruzeci și patru te-am cunoscut, sub focuri,
erai cu noi alături și-n mii de alte locuri.
Tăind în fronturi drumul spre noile amieze
făceai în inimi struna nădejdii să vibreze.

Ți-am cunoscut și forța și setea de-nălțime
în marile torente de oameni, în mulțime.
Dezlănțuind dezghețul la ceasul primăverii
din stradă-ai dus săracii-n palatele puterii.

Te-am cunoscut pe cîmpuri în patruzeci și cinci
cînd măsurau țăranii moșia, sub opinci.
Nou inginer hotarnic, puneai pentru vecie
balanța rînduielii-ntre ieri și ce-o să fie.

Ți-am cunoscut în fabrici, în cireșar, lumina
spre mîinile prădate cînd întorceai uzina;
tu, piatra unghiulară puneai la temelia
coloșilor puterii de azi, din Romînia.

Te-am cunoscut la focul imenselor cuptoare
luînd probă din oțelul epocii viitoare;
între mineri, sub munții cu platoșele sparte,
umanizînd întinsul tărîmurilor moarte.

Te-am cunoscut sub zarea culcată pe cîmpia
întinsă cît hotarul ce-a strîns gospodăria.
Acolo-ntipărită e urma ta rămasă
pe unde activistul trecu din casă-n casă.

Te-am cunoscut la ceasul de veghe înnoptată
cînd mișcă viitorul sub fruntea-nfierbîntată;
tu, intuindu-i chipul senin al frumuseții,
îl treci din mîine-n astăzi, conture noi dînd vieții.

Și cîntecelor mele tu deschizînd izvorul
le-ai dat puteri să cheme în ele viitorul.

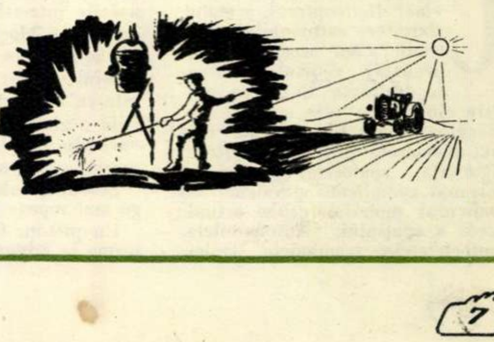

Anchetă în viitor:

CE VEHICUL PREFERAȚI?...

de **Radu NOR**
Ilustrații de D-tru IONESCU

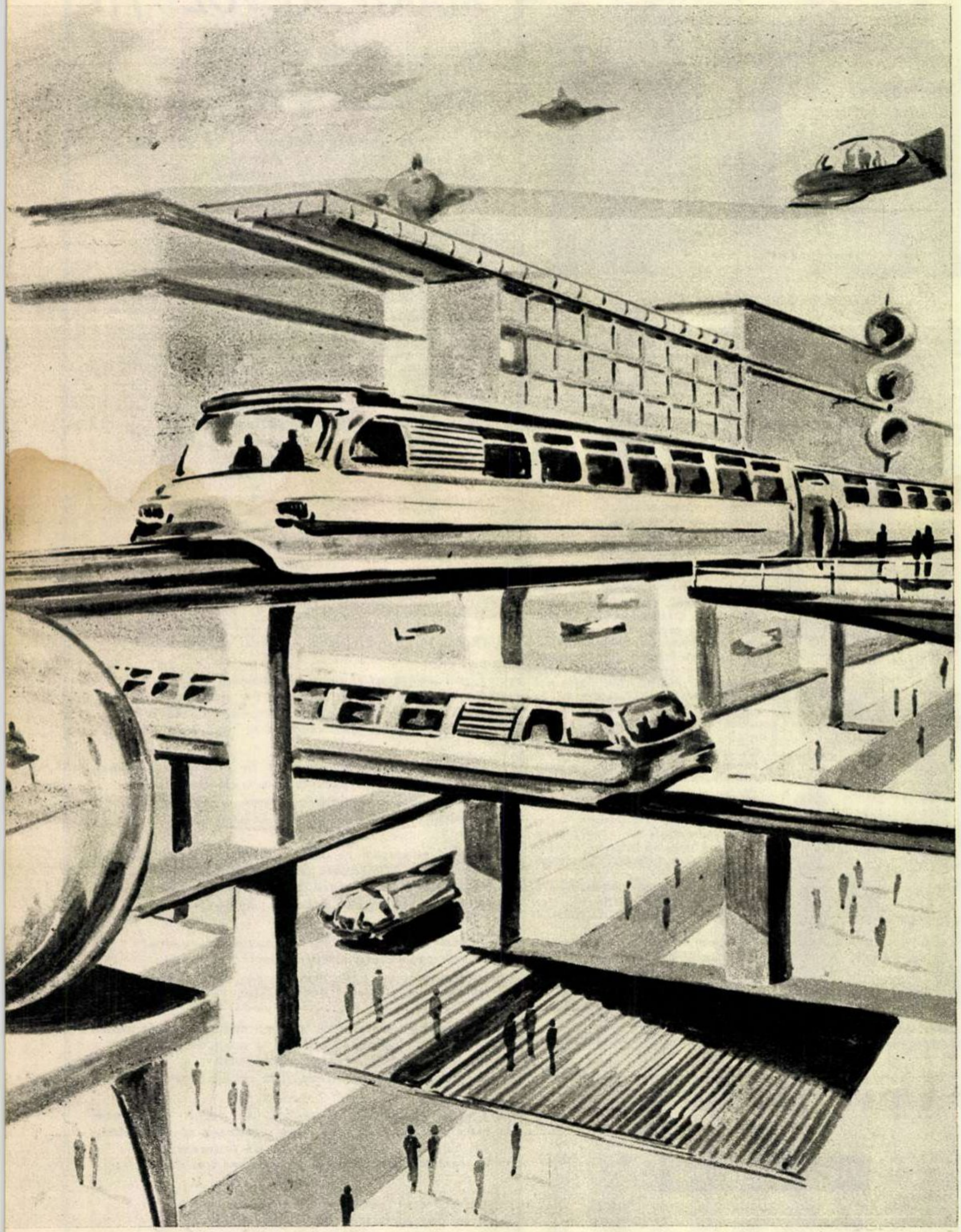

Ce mijloc de locomoție vă convine? Helicopterul, scaunul zburător, automobilul electronic? Căci acestea vor fi, probabil, vehiculele curente de peste 15-20 de ani. Prin ele și prin alte aparate asemănătoare vor fi rezolvate cele trei deziderate principale: viteza, siguranța, confortul, precum și cele mai complicate probleme ale traficului mondial urban actual, aceea a spațiului. Automobilele, motocicletele, tramvaiele, troleibusele și autobusele aglomerează străzile într-atît încît uneori circulația se blochează complet pentru minute în șir. De asemenea, spațiul necesar garării vehiculelor este cu totul necorespunzător. Circulă o glumă, repetată în diferite variante și limbi, în mai toate marile orașe ale lumii:

„Un automobilist: Cum pot ajunge mai repede în strada cutare?

Un pieton: Coborîți și luați-o pe prima la stînga!“

Toate aceste neajunsuri vor fi înlăturate. Cum? Să ne imaginăm

UN ORAȘ MODERN AL VIITORULUI

Circulația se desfășoară în cea mai mare parte în aer și sub pămînt. Pe acoperișurile-terasă ale clădirilor sînt aerogările, stațiile pentru helicopterele-taxi și pentru scaunele zburătoare. De-a lungul bulevardelor se văd stîlpi de beton armat care susțin liniile ferate aeriene. Aceste linii nu au decît o singură șină, pe care lunecă trenurile electronice. La suprafața pămîntului, pe arterele orașului, au acces doar autoturismele și pietonii... Sub nivelul străzilor, la primul etaj subteran, se află căile de transport pentru mărfuri, iar mai jos, la cel de-al doilea etaj, circulă metrourile ultrarapide care fac legătura între diferitele cartiere ale orașului.

Totul se desfășoară într-un ritm susținut, aproape fără zgomot și într-o ordine desăvîrșită, imprimată de agenți de circulație electronici, care conduc și coordonează întregul trafic.

SCAUNELE ZBURĂTOARE

Cum arată și cum funcționează ele? Dacă helicopterele-taxi sau metrourile ni le putem imagina ușor, scaunele zburătoare sînt întrucîtva mai complicate.

Ele au fost construite pe principiul „turboliotului“, prezentat în 1959 la marea paradă aeriană de la Moscova. S-a văzut atunci un aparat de formă ciudată, un fel de platformă metalică cu un tub gros la mijloc, ridicîndu-se în aer, făcînd diferite manevre și aterizînd apoi, aidoma unui helicopter.

Din perfecționarea acestui aparat au rezultat scaunele zburătoare. Ele n-au nici elice, nici aripi și nici obișnuitul tren de aterizaj. Aspectul lor aduce cu cel al unui cilindru străveziu, în interiorul căruia se află un fotoliu confortabil și cîteva aparate de bord. De-a lungul aparatului, în spatele fotoliului, se vede un tub metalic, iar altul este amplasat orizontal. La aterizare și decolare, din trupul scaunului zburător apar patru picioare scurte, înzestrate la capete cu arcuri, care anihilează șocurile.

Tuburile despre care am vorbit aparțin unui mic motor turboreactor, cu funcționare verticală la ridicare și coborîre și cu funcționare orizontală la zbor.

Au fost construite scaune zburătoare de diferite mărimi, pentru una sau mai multe persoane.

ȘOFER INVIZIBIL DAR SIGUR

O perfecționare a acestor scaune o constituie automobilul zburător, cu care se va putea călători, după dorință, și pe pămînt, și în aer. Forma perfect aerodinamică și motorul de construcție specială, cu combustibil solid concentrat, îi îngăduie atingerea unei viteze medii de 200 km pe oră. Conducerea este atît de simplă încît nu cere nici un fel de pregătire specială, putînd fi efectuată și de un copil. Cum se explică această simplitate? Mașina are, prin însăși construcția sa, un șofer sigur: un creier electronic care funcționează în baza unei comenzi-program, înregistrate pe bandă de magnetofon. Pe această bandă este prevăzută direcția de mers și viteza de parcurs.

Orice obstacol ivit în cale este sezisat de către o instalație radar,

care transmite creierului electronic avertismentul; acesta din urmă schimbă într-o fracţiune de secundă direcţia maşinii, evitînd accidentul. Constructorii noilor maşini s-au gîndit, desigur, şi la comoditatea călătorilor. Fotoliile sînt escamotabile, putînd servi şi ca paturi. În timpul mersului nu e necesar să stea nimeni la volan. Pasagerii pot citi, pot dormi sau pot viziona un program de televiziune.

Pentru drumuri mai lungi, pentru excursii şi călătorii mai îndepărtate se folosesc automobilele mari, aşa-numitele „case mobile". Ele sînt dotate cu mobilier pliant, cu o maşină de gătit cu raze infraroşii şi cu frigider. Depozitul de combustibil solid, amplasat în spatele maşinii, asigură o călătorie de cîteva mii de kilometri.

Dacă există şi baie? N-o putem afirma cu siguranţă; în orice caz, pînă atunci se poate vorbi cu proiectanţii, ca s-o prevadă...

LOCOMOTIVA FĂRĂ MECANIC

Şi acum cîte ceva despre trenuri... Ele se deosebesc fundamental de cele cu aburi, folosite încă pe scară largă în 1960. Trase de locomotive cu turbine cu gaze, ele lunecă pe o singură şină, montată pe stîlpi înalţi de beton armat. Sistemul de conducere, electronic, se aseamănă cu cel al automobilelor, iar viteza de circulaţie este, în medie, de 300 de km pe oră, putînd ajunge însă şi la 450 km pe oră. Cum s-a ajuns la acest nou mijloc de tracţiune?

S-a pornit de la experienţe făcute cu trenuri electrice monoşină, care au atins viteze de 200 km/oră, avînd un mers lin, fără zdruncinături şi o stabilitate perfectă. Apoi s-a adaptat acestor locomotive motorul cu turbină cu gaze, care dezvoltă viteze mari, reducînd totodată costul combustibilului.

În cele din urmă, aceste trenuri au fost înzestrate cu creier electronic, care fac din mecanicul de locomotivă numai un controlor al funcţionării aparatelor. Trebuie amintit că o locomotivă electronică a fost experimentată, încă în 1958, în Uniunea Sovietică. Un colectiv al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., în frunte cu inginerul N.S. Nicolaev, după o serie de experienţe efectuate pe linia Kuibîşev, a creat o locomotivă fără mecanic, încercată pe calea ferată Kunţevo-Moscova.

Precis la minuta şi secunda prevăzută, locomotiva electronică a părăsit gara. Strecurîndu-se prin labirintul de macazuri şi linii, ea şi-a mărit treptat viteza. La urcuşuri, motoarele electrice lucrau cu putere sporită, la coborîşuri intrau în acţiune frînele, la trecerea peste poduri viteza se micşora, iar pe drum drept ea sporea vertiginos. Exact după mersul trenurilor, locomotiva electronică s-a oprit pe peronul gării de destinaţie.

Pe distanţe mari însă, vor fi folosite locomotivele atomice. Combustibilul necesar pentru o zi va fi o cantitate de 45-50 de grame de uraniu-235, iar perioada de funcţionare de 3 pînă la 4 luni, fără întrerupere. Reactorul atomic de formă sferică, cu un diametru de numai 30 cm, va dezvolta o capacitate termică de 30.000 kW şi o forţă de 7.500 C.P. El va fi complet izolat de vagoanele de pasageri sau de mărfuri, printr-un blindaj gros de plumb. Vagoanele vor fi etajate, avînd la parter cabinele de dormit, restaurantul, saloanele şi băile, iar sus, sub acoperişul de masă plastică străvezie, pasagerii, instalaţi în fotolii comode, vor putea admira frumuseţea peisajului.

STĂPÎNUL ŞOSELELOR

Desigur că pe lîngă traficul feroviar va exista şi cel rutier. Vehiculul principal al şoselelor va fi electrobusul. Acesta va asigura transporturile între oraşe, schimbul de mărfuri între diferitele regiuni şi ţări.

Să ne oprim o clipă la şoselele viitorului. Ele se vor construi cu ajutorul unor maşini speciale care vor fărîmiţa pămîntul cu ajutorul ultrasunetelor, îl vor nivela, vor aşeza cablurile electrice, vor acoperi totul cu o masă plastică specială şi vor tasa apoi noua şosea.

Prin cabluri va circula curent electric de înaltă frecvenţă, recepţionat de un dispozitiv special al electrobuselor. Acestui sistem i se vor aduce însă şi perfecţionări. În locul conductelor electrice subterane vor putea fi construite, pe nişte stîlpi, radiatoare hiperbolice, care vor asigura circulaţia curentului electric, fără cabluri, de-a dreptul prin aer. Antenele electrobuselor vor capta această energie, aşa cum antena de radio captează undele radiofonice.

*

Desigur că astăzi nu pot fi prevăzute încă detaliile de construcţie ale mijloacelor de locomoţie descrise mai sus. Dar evoluţia ştiinţei şi tehnicii, ritmul în care se desfăşoară cercetările în domeniul energiei atomice şi electronicii ne îndreptăţesc să credem că acesta va fi viitorul.

...Ce vehicul preferaţi? Scaunul zburător, helicopterul, automobilul electronic? Nu vă puteţi decide pînă cînd nu le experimentaţi? Bine... Atunci amînăm ancheta.

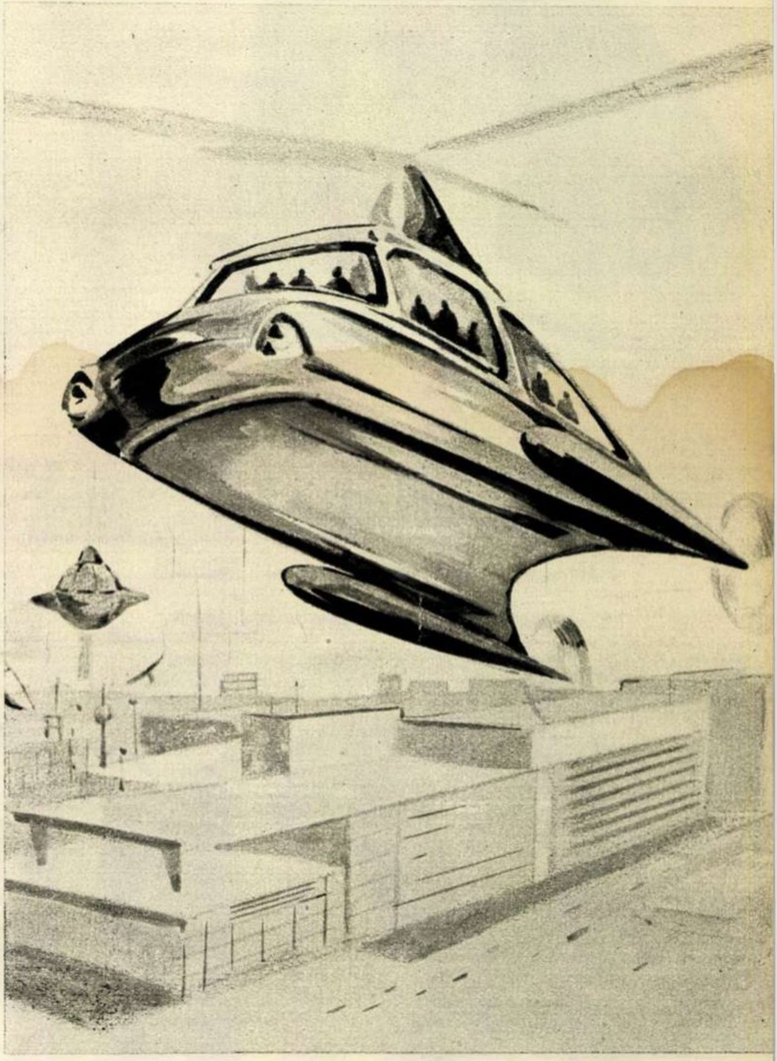

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

11.500 km pe minut

Ştiinţa şi tehnica ne pun mereu în faţa unor noi realizări ce par de domeniul fantasticului. Cît de ciudat i se pare pietonului, care înaintează cu 100 de metri pe minut (6 km/oră), că noile locomotive electrice, cu o viteză de 331 km/oră, străbat în acelaşi interval (un minut) 5,517 km. Şi, totuşi, această viteză uluitoare a fost dublată de ultimele modele ale automobilelor de cursă, care ating o viteză de 700 km/oră, deci de 11,5 km pe minut. Un asemenea automobil dispune de nu mai puţin de 4.400 C.P. (cît 116 maşini „Wartburg" de cîte 38 C.P.) şi are aceeaşi forţă ca locomotiva electrică de care am vorbit mai sus.

Ca să căpătăm o imagine şi mai clară: cu 4.400 C.P. putem ridica, într-o secundă, o greutate de 3 tone şi un sfert la o înălţime de 1 metru. Aceste automobile de cursă sînt înzestrate cu un motor turbopropulsor de 11.000 turaţii pe minut, lungimea lor este de 10 metri, iar lăţimea de peste 2,50 metri.

Eclipsă de stele

Eclipsele astronomice nu sînt specifice doar Lunii şi Soarelui. Din cauza mişcărilor felurite ale corpurilor cereşti din sistemul nostru solar, rezultă o multitudine de eclipsări reciproce, dintre care unele sînt deosebit de rare.

Planetele, de pildă, pot fi acoperite şi deci eclipsate atît de Soare cît şi de Lună. Observabile sînt însă numai eclipsările făcute de Lună. Trecerea planetei Venus în dreptul Soarelui este un fenomen rar, care are loc de 4 ori în 243 de ani. Ultima trecere a fost înregistrată la 6 decembrie 1882, iar următoarea va fi la 8 iunie 2004.

Foarte frecvente sînt acoperirile stelelor fixe de către Lună, fenomene pe care astronomii le înregistrează cu regularitate şi le cercetează minuţios. Eclipsările stelelor fixe de către celelalte planete sînt, în schimb, extrem de rare. Un asemenea fenomen a avut loc la 7 iulie 1959, cînd, între orele 15 şi 16, Venus a eclipsat steaua luminoasă Regulus din constelaţia Leului. Deoarece în literatura astronomică sînt menţionate foarte puţine cazuri de acest fel, fenomenul a fost cercetat cu mare atenţie de către specialişti care îşi continuă acum studiile pe baza observaţiilor făcute.

Pînă la 35.000 de ani

La Institutul pentru construcţia de instrumente al Academiei de Ştiinţe din Republica Democrată Germană a fost construit un aparat de mare importanţă pentru cercetările arheologice şi paleontologice. Aparatul, denumit paleontometru, funcţionează pe principiul carbonului radioactiv şi serveşte la determinarea vechimii unor obiecte descoperite cu ocazia săpăturilor.

Din urmele de carbon radioactiv de origine naturală, aflate în interiorul pieselor arheologice sau al fosilelor, se poate deduce vîrsta acestora. Limitele între care funcţionează aparatul se află între cel puţin 300 de ani şi cel mult 30-35.000 de ani.

BALADA OSTAȘULUI

Articol scris pentru „Flacăra" de G. SAHNAROVICI

Ciuhrai, realizatorul binecunoscutului film „Al 41-lea", și-a terminat nu de mult noua sa creație cinematografică: „Balada ostașului". Ecranele și iubitorii de film o așteaptă. Pînă atunci, iată cîteva fotografii și unele amănunte despre subiectul și interpreții filmului.

Ostașul a cărui „baladă" ne-o povestesc pe peliculă creatorii noului film sovietic e un flăcău rus care primește, în plină desfășurare a războiului antifascist, o scurtă permisie: două zile dus, două zile întors, două zile acasă. Și Alioșa o pornește la drum.

Va reuși să ajungă în satul lui, să-și îmbrățișeze măicuța dragă și să-i repare acoperișul șubrezit, care-i dăduse atîtea griji? S-ar părea că nu, pentru că cele mai neprevăzute întîmplări amînă fără milă clipa revederii. Realizatorii filmului au folosit aceste împrejurări pentru a releva caracterul acestui flăcău simplu, de la țară, generozitatea sufletului său, capacitatea de a se uita pe sine, trăsături caracteristice omului sovietic.

Iată, Alioșa întîlnește în cale un soldat necunoscut care-l roagă să se repeadă pînă în oraș, pe strada Cehov, și să-i ducă nevestei lui, o dată cu vestea că e sănătos, și două bucăți de săpun — un dar modest de pe front. Ar fi putut oare Alioșa să-l refuze? Și iată-l pe ostașul nostru căutînd-o pe soția camaradului necunoscut, găsind-o în altă casă și cu un alt soț, dar pornind mai departe să-l caute pe tatăl soldatului, pentru a-i da lui cadoul trimis. L-a găsit pe bătrîn pe moarte, într-un spital, și i-a îndulcit ultimele clipe povestindu-i că fiul său luptă vitejește, că e sănătos și că tot regimentul e mîndru de el. Abia după ce se achită de această misiune, Alioșa fuge la gară să prindă trenul. Dar vai, acesta plecase!

Asemenea întîmplări survin la tot pasul și drumul spre casă se lungește tot mai mult. La un moment dat, Alioșa cunoaște în tren un ostaș care și-a pierdut ambele picioare pe front, și drama sufletească a acestui om, îndoielile lui chinuitoare îi sfîșie inima: în ce fel îl va primi oare tînăra sa soție acum, cînd a rămas invalid? Alioșa rămîne cu el pe peron pentru a fi de față la întîlnirea impresionantă a invalidului cu soția sa și... scapă din nou trenul. Firește, tînărul ostaș va ajunge acasă cu o mare întîrziere. Abia a apucat să-și îmbrățișeze mama, care vine într-o fugă de la cîmp, că și trebuie să se despartă de dînsa.

Un lanț nesfîrșit de piedici. Nu cumva s-ar putea crea impresia că toate acestea reprezintă simple pretexte pentru o comedie banală?

Nu, nu este de loc o comedie, deși autorii filmului nu sînt lipsiți de simțul umorului. Pînă și în situații triste ei găsesc loc pentru un zîmbet blînd și cald. E drept că acest zîmbet are o nuanță de tristețe. Aflăm încă din prolog că Alioșa Skvorțov nu s-a întors din război, că a căzut în luptă, asemenea altor mii și mii de tineri tot atît de curați sufletește, tot atît de nobili în simplitatea lor, tot atît de curajoși și buni.

În drum spre casă, soarta i-o scoate în cale pe Șurka, o fată tînără de tot, cu nasul în vînt, și iată că aflăm în film și o mică poveste de dragoste. Dar iubirea lor, care a izbucnit brusc, se întrerupe tot atît de brusc: Șura a ajuns la destinație, iar Alioșa trebuie să plece mai departe...

În aceste episoade, tînărul și talentatul regizor Ciuhrai s-a dovedit a fi un subtil și inteligent cunoscător al sufletului omenesc. El i-a îndrumat cu măiestrie pe interpreții celor două roluri principale: Volodea Ivașov și Janna Prohorenko. Amîndoi sînt studenți în anul II la Institutul de cinematografie, amîndoi debutează în acest film jucînd rolurile unor tineri de o vîrstă cu ei: el are 20 de ani și ea 18. Cu toate acestea, ei au cunoscut ororile războiului nu numai din cărți. Tatăl Jannei, fost aviator, a căzut în luptele de la Leningrad lăsînd-o în grija mamei — lucrătoare la o tipografie — cînd era abia o copilă. Janna a trăit și tragedia blocadei, și toată amărăciunea evacuării în spatele frontului. În același timp, părinții lui Volodea Ivașov, muncitori la o uzină din Moscova, au trecut și ei prin grele încercări în timpul războiului.

Cineaștii moscoviți merită să fie felicitați pentru noua lor operă, care înfățișează cu o mare forță și putere de convingere lumea lăuntrică a omului sovietic, bogăția morală și frumusețea sa spirituală.

Rolul mamei este deținut de cunoscuta artistă A. Maksimova.

Tînăra actriță J. Prohorenko în rolul Șurkăi.

Între Alioșa (V. Ivașov) și Surka (J. Prohorenko) se înfiripă o mică poveste de dragoste.

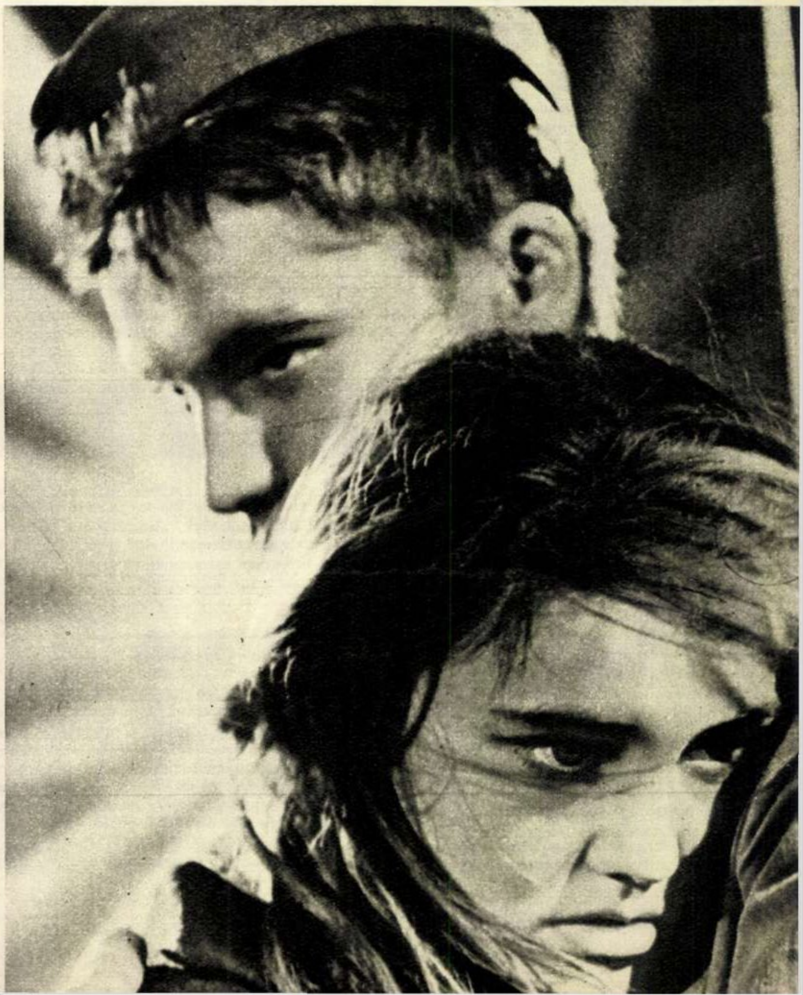

Preocupată să-și ronțăie aluna, veverița habar n-are că a fost prinsă în obiectiv. ←

Unde o fi mămica?—se întreabă puiul de elan. ↓

DIN ALBUMUL UNUI AMATOR

De mic copil moscovitul Nikolai Nemnonov îndrăgea animalele și-i plăcea să le urmărească viața. Cînd a crescut mai mare și a învățat să mînuiască aparatul fotografic, și-a ales ca subiecte preferate pe vechii lui prieteni — animalele și păsările. Petrecea ore întregi în parcul zoologic, unde ele îi „pozau" cu drăgălășenia lor firească, fără să-l... mustre vreodată pentru fotografiile neizbutite. Pasionatul fotograf amator a reușit să surprindă pe peliculă scene amuzante, pline de lirism, iar fotografia în culori i-a permis să redea bogata gamă de nuanțe a cadrului pitoresc în care se desfășoară viața animalelor.

Colecția pasionatutui fotograf a devenit cu timpul un interesant album al viețuitoarelor Parcului zoologic din Moscova. Oferim cititorilor noștri cîteva din ele.

↑ *Sînt mititel, sînt pui de sturz, ce vrei cu mine?*

Idilă pe malul lacului (berze). →

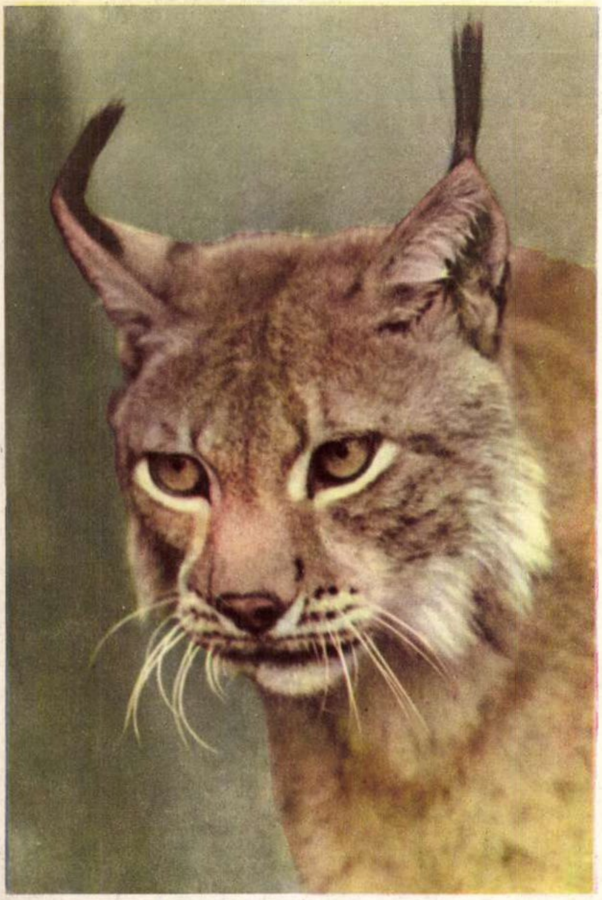

← *Aparențele înșală. Această frumoasă pisică este, în realitate, o fiară periculoasă. E rîsul — spaima pădurilor.*

Graurul, lipsit de pene colorate, şi-a ales, în schimb, un cadru mai viu colorat.

Imbufnată dar curioasă, bufniţa „pozează" prefăcîndu-se indiferentă.

Cu biberonul. ↓

Solitară și tăcută, tocmai ea, gaița, cu renume de pasăre gureșă!

Tragedia de-a fi tînăr în lumea capitalistă

Ziarul „Washington Post“ a publicat deunăzi un amplu articol redacțional pe tema: fericirea de a fi tînăr în așa-zisa „lume liberă“, adică în lumea capitalistă. „În lumea liberă — scrie ziarul — fiecare tînăr are posibilități nelimitate... Nu trebuie să ne ostenim prea mult ca să demonstrăm acest lucru“.

Citești și rămîi stupefiat: cu cîtă dezinvoltură minte ziarul american! Domnii de la „Washington Post“ s-au ostenit — și încă foarte serios — să prezinte drept realitate cele enunțate mai sus. Dar, în afară de o lungă înșiruire de generalități și afirmații neargumentate articolul nu conține nimic. Era și imposibil, de altfel, să demonstreze ceea ce nu se poate demonstra.

La rîndul nostru, ne-am propus să demonstrăm cu date și dovezi zdrobitoare cît de puțin aduce cu fericirea traiul neomenos pe care-l duc milioane de tineri din lumea așa-zisă liberă, căreia îi face reclamă „Washington Post“ și în general presa burgheză occidentală. Ca să fim obiectivi, am răsfoit pur și simplu unele numere mai recente ale publicațiilor ce apar în țările capitaliste și am spicuit fapte care vorbesc despre viața tineretului. Și nu facem altceva decît să prezentăm cîteva dintre aceste fapte, însoțite de imagini grăitoare.

Tragedia ucenicilor

Sub titlul „O meserie ? Un țel foarte greu de atins!“ revista franceză „JEUNE GÉNÉRATION“ scrie: „Dintr-o mie de tineri francezi, mai mult de 600 intră efectiv în producție fără să cunoască nimic precis, fără nici un fel de calificare profesională. Iar dintre ceilalți 400 doar 140 pot să urmeze o școală de ucenici. Restul, rămîn doar să dorească o școală pe care n-o vor putea însă urma niciodată“.

Despre posibilitățile de calificare ale tinerilor muncitori englezi a scris, în unul din numerele sale recente, revista de tineret „CHALLENGE“ din Marea Britanie: „Să vedem cum se prezintă viața unui tînăr muncitor de la mașină. Cinci ani de zile el „învață“ meseria. În prima perioadă după angajare e folosit mai mult la măturatul atelierelor... Doar pe furate, de la muncitorii vîrstnici, dacă poate prinde ceva din rosturile mașinii. Abia după 4-5 ani e repartizat într-un atelier, la o muncă anumită. Dar nici aici nu i se dă posibilitatea să se perfecționeze, să urmeze un curs de calificare...“

Din cele scrise săptămînalului „JUGEND VORAN“ de către ucenicul mecanic-auto Kurt Ittinger, ne putem face o idee despre „posibilitățile“ tinerilor austrieci de a-și însuși o meserie: „Noi muncim zilnic de la ora 7 dimineața pînă la 7 seara — scrie Kurt — și ne îndeletnicim cu căratul lucrurilor, cu dereticatul în ateliere și prin casa patronului. De învățat nu învățăm nimic și ori de cîte ori ne îndreptăm ochii spre mașini sîntem goniți la frecatul podelei“.

Dar ce-i așteaptă oare pe foarte mulți dintre acei care, cu prețul unor neînchipuite eforturi, izbutesc totuși să învețe o meserie? Plaga neagră a șomajului.

„Vreau să muncesc“

Tînărul metalurgist francez Jacques Bervier a scris ziarului „L'AVANTGARDE“: „Cît de trist e să mă gîndesc la ziua de mîine. Am învățat o meserie, dar șomajul mă

Abia pășit în rîndul muncitorimii, tînărul japonez află și cît costă „îndrăzneala“ de a-ți cere dreptul la un trai mai omenos.

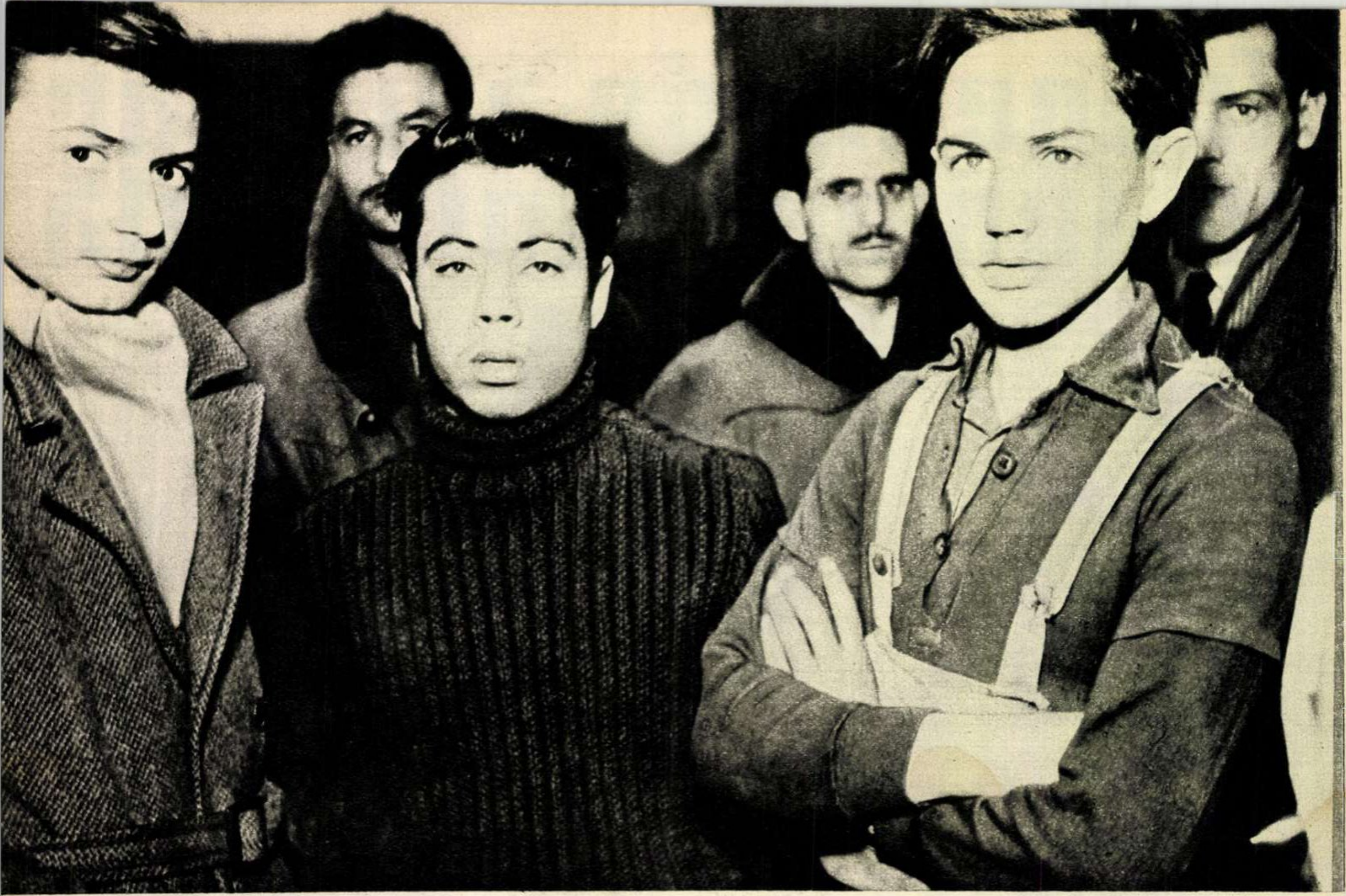

↑ Cînd au intrat ca ucenici la Uzinele metalurgice Rhône, acești tineri francezi nutreau speranța să învețe o meserie, să-și poată asigura o existență. Dar iată că la o vîrstă fragedă ei s-au întîlnit cu șomajul.

Doborîtă de foame și sleită de puteri, această tînără din Chicago (S.U.A.) zace acum pe caldarîmul uneia din străzile cartierului Skid Rowe, lîngă cutia de tablă în care speră să adune, din mila trecătorilor, cîțiva cenți. ↓

ă de grotă!.. Nu-i o
ră de stil și nici o
entricitate", ci-o crun-
ealitate. În Sicilia ne-
ărate familii de ita-
i „locuiesc" în ase-
menea caverne.

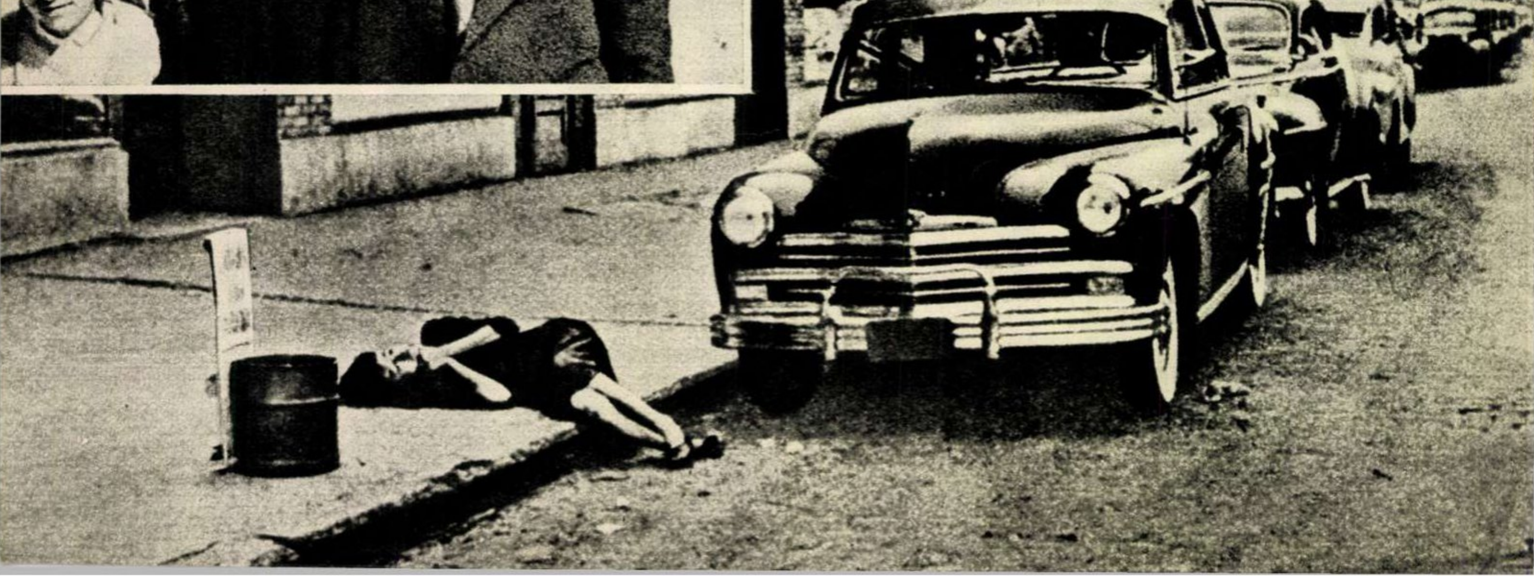

Vînzători de ziare pe străzile unui oraș argentinian. Îi poți întîlni în orice citadelă capitalistă. Ca și alții de vîrsta lor, ar fi trebuit să se afle pe băncile școlii, dar în „raiul“ capitalist învățătura cere mulți, foarte mulți bani...

silește să cerșesc sau să fur. Cea mai mare dorință a mea este să găsesc de lucru pentru a-mi putea cîștiga existența“.

În citadela lumii capitaliste, reporterul revistei americane „FORTUNE“ s-a adresat tînărului mecanic Harry Barstin cu întrebarea: „Ce dorință nutrești?“ Tînărul a răspuns: „De un an sînt șomer, așa că înainte de toate îmi doresc să capăt de lucru“. O frază simplă pe care Harry a spus-o cu multă sinceritate și în același timp cu multă amărăciune.

Nenumărați tineri din țările așa-zisei „lumi libere“ doresc, asemeni lui Jacques Bervier sau Harry Barstin, să găsească de lucru. În Statele Unite există actualmente milioane de tineri șomeri totali și parțiali. În Italia numărul șomerilor sub 25 de ani se cifrează la 650.000. În mica Olandă numărul tinerilor șomeri trece de 30.000, iar în Danemarca atinge 25.000. 40 la sută din numărul tinerilor șomeri din Germania occidentală sînt tineri. Cîte suferințe ascund aceste cifre!...

Cămine de studenți în... bunkere

Iată cum descrie ziarul vest-german „DER BLITZ“ condițiile în care sînt nevoiți să trăiască studenții săraci din centrul universitar Bonn: „În clădirea scundă de beton, cu ziduri groase, fără ferestre, domnește o noapte veșnică. Bunkerul (cazemata), acesta de pe Goethestrasse servește drept adăpost pentru 27 de studenți lipsiți de mijloace. Ei și-au botezat locuința „Bastilia“. Nici că s-ar putea un nume mai potrivit. Fiecare încăpere — de șase metri pătrați — e o pivniță umedă, întunecoasă și mucegăită. Un pat străvechi, o ladă și un cui în perete — iată toată „mobila“. Aceeași mizerie cruntă o întîlnim în bunkerele de pe Popeladarferstrasse, pe Theaterstrasse etc... Locatarii acestor bunkere sînt îmbrăcați mai mult decît sărăcăcios. Hrana lor obișnuită e compusă din cartofi, pîine și o cafea care-i mai mult apă. Carne mănîncă numai la zile mari“.

Cel mai adesea, ca să se poată întreține, să-și poată asigura minimul strict necesar, studenții proveniți din familiile oamenilor muncii sînt nevoiți ca, paralel cu învățătura, să-și caute și ceva de lucru. Iată, spre exemplu, un anunț apărut în ziarul „HAMBURGER FREIEPRESSE“: „Un grup de 35 de studenți, majoritatea de la politehnică, se oferă pentru orice muncă gospodărească. Pretențiile sînt foarte mici. Adresați-vă la redacție“.

S-ar putea ca, biruind greutățile enorme care le stau în față, toți acești studenți să-și termine studiile. Dar, odată licențiați, cîți dintre ei vor căpăta de lucru?

„La ce-mi folosesc studiile?“

Revista italiană „VIE NUOVE“ a publicat o scrisoare primită de la o tînără învățătoare. Marina Giantali. Marina scrie: „Acum trei ani am primit diploma de învățătoare. Cîte greutăți n-au înfruntat părinții ca să pot învăța. Dar ca răsplată a muncii încordate depuse la învățătură eu am avut de îndurat doar suferințe. N-am avut posibilitatea să-mi folosesc diploma. În cele din urmă m-am hotărît să mă duc la Florența, să găsesc cu orice preț de lucru. Cu multă greutate am putut găsi un loc de servitoare. Am întîlnit acolo multe tovarășe de muncă, fete nefericite ca și mine. Dar nici această „fericire“ n-a durat mult. Curînd am fost concediată“. Marina Giantali s-a zbătut, a studiat. Și ce a ajuns? Un șomer cu diplomă!

Zeci și zeci de mii de asemenea șomeri cu diplomă se numără în țările capitaliste. „În Austria — scrie ziarul austriac „VOLKSSTIMME“ — 60 la sută din absolvenții facultăților șomează“. Iar ziarul vest-german „KURIER“ relatează: „În anul care vine, fiecare al treilea absolvent al facultăților noastre va fi de prisos. În Berlinul occidental, din 37.000 tineri care formează ultimele promoții de absolvenți ai facultăților numai 1.200 au găsit plasament“. În Turcia, potrivit celor relatate de ziarul „VATAN“, numeroși absolvenți ai facultăților de filologie și drept lucrează în porturile Izmir și Istambul, ca hamali. Licențiați muncind ca măturători, bucătari, chelneri, vînzători, hamali, servitori sînt lucruri frecvente și în S.U.A., Anglia, Belgia, Spania etc.

Dorințe și năzuințe minunate, strivite sub cizma murdară a unei orînduiri nedrepte.

Faptele relatate mai sus sînt cît se poate de edificatoare asupra suferințelor, greutăților imense, nedreptăților revoltătoare pe care rînduielile capitaliste le hărăzesc milioanelor de tineri ai căror părinți nu sînt nici bancheri, nici trustmeni, nici mari moșieri... Cum rămîne atunci cu reclama mincinoasă din „Washington Post“?

Em. RUCĂR

Viena. S-au căsătorit doi tineri și au pornit în căutarea fericirii. Și iată-i aruncați pur și simplu în stradă pentru că proprietarul le-a majorat din nou chiria, pe care și așa o plăteau cu greu.

ȚICNIȚII DIN MODESTO

Locuitorii orașului Modesto din California (S.U.A.) au fost martorii unei ciudățenii. Pe una din străzi, într-o atmosferă infernală de fluierături, urlete, hohote isterice, un grup masiv de tineri fără căpătîi s-au năpustit asupra unei cabine telefonice. A izbucnit vreun incendiu? A fost lansată cu succes o rachetă americană spre Lună sau a murit o pisică celebră? Sub privirile uluite ale trecătorilor, tinerii au început să se îngrămădească unul peste altul în cabina prea puțin încăpătoare. Evident, într-o asemenea împrejurare îți poți închipui că, de voie sau de nevoie, în interiorul cabinei se pot înghesui cel mult cinci oameni, cu condiția să renunțe la nevoia de a respira. Flăcăii din Modesto au realizat însă o performanță unică: stivuindu-se orizontal și vertical, stîlcindu-se în fel și chip, ei au depășit cifra de 15, apoi de 25, au ajuns la 30, au trecut chiar de 31...

În momentul în care cel de-al 34-lea se repezea vijelios peste masa de carne a celorlalți „colegi“, fără să țină seama de urletele celor striviți, cabina s-a prefăcut în țăndări, proiectînd în toate direcțiile conținutul turbulent. A doua zi, locuitorii din Modesto au aflat din ziare că n-au fost martorii unui caz izolat, ci ai unui fenomen de nebunie colectivă ce bîntuie și pe străzile nordicului Oslo, și în puritanele orașe englezești, și în orașele „europenizate“ ale Africii de sud.

Medicii susțin că nu este o epidemie virotică și nu se impune în mod special vaccinarea populației. Totodată ei n-au manifestat intenția de a da acestei maladii vreun nume latinesc și de a o introduce în enciclopediile medicale — ceea ce nu înseamnă că jocul stupid de-a stîlceala nu reprezintă un pericol public.

Isprava tinerilor din Modesto și din alte orașe occidentale exprimă concretizat mizeria spirituală, procesul de descompunere a unei lumi condamnate de istorie. Coordonatele „civilizației“ burgheze contemporane se înscriu prin asemenea „eroisme“. Cultul neseriozității înlătură cultura și știința. Este declarat primejdios pentru „existența umană“ (citește existența capitalismului) efortul de a gîndi. Tineretul nu trebuie să gîndească, întrucît aceasta poate trezi simțul dreptății și dragostea pentru o viață demnă.

Stîlceala în cabine telefonice este urmată de stîlceala pe motociclete sau stîlceala în autoturisme. 40 de studenți ai Colegiului din Long Beach au reușit să se înghesuie într-o limuzină. O „inovație“ au adus-o „băieții turbați“ de la Colegiul din Graton (Connecticut) — S.U.A. — care au hotărît ca locul de stîlceală să fie un... W.C. Recordul stabilit a fost de 84 „supermani“! Pentru atingerea acestei impresionante cifre, nu se știe precis cîți dintre concurenți au trebuit să intre de-a dreptul în hazna. Și toate acestea sînt prezentate în paginile ziarelor de senzații drept mostre ale curajului tineresc, drept victorii asupra complexelor de inferioritate, posibile numai în climatul „libertății“ burgheze! Closetul pe care elevii de la Graton și l-au ales drept loc pentru exercitarea acestor „înalte virtuți“ nu este decît cel mai firesc simbol al eforturilor unor asemenea eroi!

Mihai DIMA

SCANDAL ÎN LUIZIANA

Earl Long a fost pînă nu de mult guvernator al statului Luiziana, unul din cele 50 de state ce constituie S.U.A. Iată însă că, nu de mult, după o cuvîntare de două ore ținută în senat, Earl Long a fost legat fedeleș și depozitat direct într-un balamuc.

Ziarele de scandal au început să publice reportaje senzaționale, opinia publică a fost intrigată. Și atunci s-au dat explicațiile de rigoare: guvernatorul statului Luiziana a fost internat în sanatoriu în urma unui ordin emis de judecătorul Gibson, pe baza faptului că în cuvîntarea ținută în senat ar fi dat semne de vizibilă demență.

Doi ziariști americani, curioși cum sînt ziariștii și îndoindu-se de afirmațiile care stau la baza sentinței judecătorului Gibson, s-au dus să-i ia un interviu guvernatorului gătit cu cămașă de forță. Ziariștii relatează că, intrînd în încăperea în care se afla Earl Long, l-au salutat de la distanță cu expresia: „Hallo, Guvernor!“. Guvernatorul i-a privit și, recunoscîndu-i, s-a apropiat de ei și a început să discute liniștit. Ce le-a povestit guvernatorul pensionar al casei de sănătate? El susține — bineînțeles — că nu este cîtuși de puțin nebun, ci că a fost închis în balamuc în urma presiunii unor puternici ai zilei, cărora nu le convin o serie de reforme propuse de dînsul, și în urma intrigilor propriei sale soții. Ziariștii, păstrînd o așa-zisă „obiectivitate“, nu precizează mai mult, ci se mulțumesc numai să relateze aceste lucruri, lăsînd ca opinia publică să se întrebe mai departe: este Earl Long nebun sau nu este?

Dar, mai ales, opinia publică își pune încă o întrebare:

Dacă niște propuneri oarecare — oricît de ciudate ar fi — făcute într-un for legislativ, au putut să-l ducă pe guvernatorul Luizianei la balamuc, cum de nu se găsesc în America judecători care să dispună internarea urgentă acelor maniaci ai războiului, care — în pofida opiniei a însuși poporului american, care dorește pace și coexistență — mai dansează dement pe marginea prăpastiei cu bombele atomice în mînă?!...

HISARTEPE-BATAK-BUNĂRGICA

Monumentul ostașilor sovietici căzuți pentru eliberarea Bulgariei, de pe colina Bunărgica.

de M. MÎRZA

La început nu am înțeles de ce dintre atîtea locuri și localități vizitate îmi stăruiau în memorie, atît de pregnant, tocmai acestea. Așa că m-am hotărît să refac itinerariul și să-mi reamintesc impresiile din întîlnirile mele cu Hisartepe, Batak și Bunărgica.

Cu Hisartepe — colină pe care este așezat unul din cele mai vechi cartiere ale Plovdivului și una din cele trei coline cuprinse în puternica cetate a lui Filip al II-lea — m-am întîlnit într-o dimineață. După ce lăsasem în urmă monumentala clădire a hotelului „Balkan-Turist" și străbătusem o parte din artera principală a orașului, la îndemnul însoțitorului meu am intrat pe o stradă izolată ce se strecura, parcă cu greutate, printre casele cu arhitectură de ev mediu. Tumultul orașului se ștersese fără urmă și, în liniștea ce devenea dominantă, se auzea din ce în ce mai puternic zgomotul sec al pașilor noștri. Dintr-o dată, ca într-o metamorfoză fantastică, zidurile caselor au devenit ziduri crenelate și strada își găsi sfîrșitul în pragul unei porți de cetate: pe aici se intra, înainte cu mai bine de două milenii, în puternicul Filipoli. Cîți dintre falnicii osteni ai lui Alexandru cel Mare au trecut prin această poartă privind printre sulițele lor lungi, pentru ultima oară, zidurile reci ale cetății și cîmpia bogată a Trakiei?

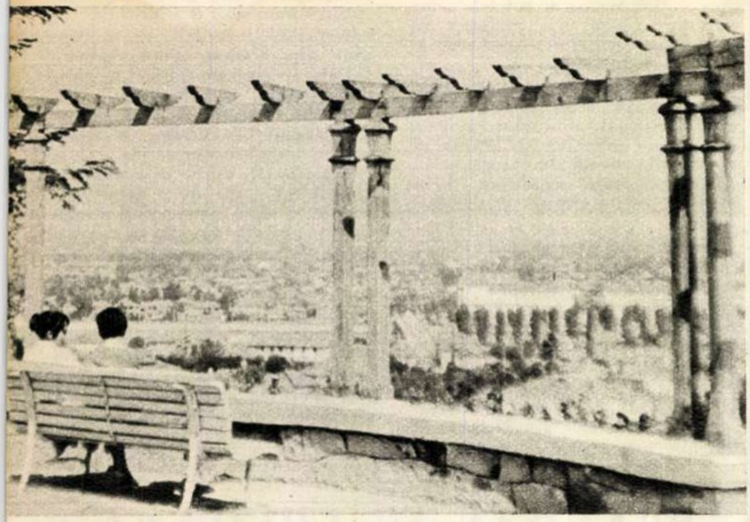

De pe terasele noi ale colinei Bunărgica poate fi admirată panorama Plovdivului.

Hisartepe — cu vestigiile sale de milenii, cu casele sale în arhitectura evului mediu, cu bazilicile sale unice, cu caldarîmurile moștenite de la turci — e un muzeu uriaș. Aici se află și casa în care, în 1833, a locuit — păzit de 40 de ieniceri — Lamartine cînd a întreprins voiajul său în Orient; aici întîlnești biserici pe care negustorii bigoți ai secolului trecut le-au înzestrat cu marmură de Carrara, plătită cu aur greu; aici găsești și unul dintre cele mai interesante muzee etnografice.

Într-o mică piațetă, la 50 de metri de poarta cetății Filipoli, ziaristul bulgar Ivan Iofkov, care mă însoțea, mi-a întrerupt meditațiile: „Aici, în timpul războiului, fratele meu a lichidat un agent al siguranței, care încerca să-l aresteze tocmai cînd transporta niște manifeste..."

Cuvintele acestea au smuls instantaneu vălul imaginilor de pînă atunci. Prezentul a luat locul trecutului. Nu numai vestigiile, nu numai pitorescul, ci mai ales oamenii erau acei care trebuiau priviți și admirați: oamenii pe lîngă care treceam, cu care vorbeam, ei care au fost martorii și participanții la cea mai mare bătălie și la cea mai mare transformare din istorie.

★

Pornind din Plovdiv în drum spre Batak, șoseaua se alătură unui rîu de munte, face serpentine, trece printre coloane de munți uriași, prin tunele de verdeață și pe lîngă cunoscuta hidrocentrală subterană de la Poșta.

→

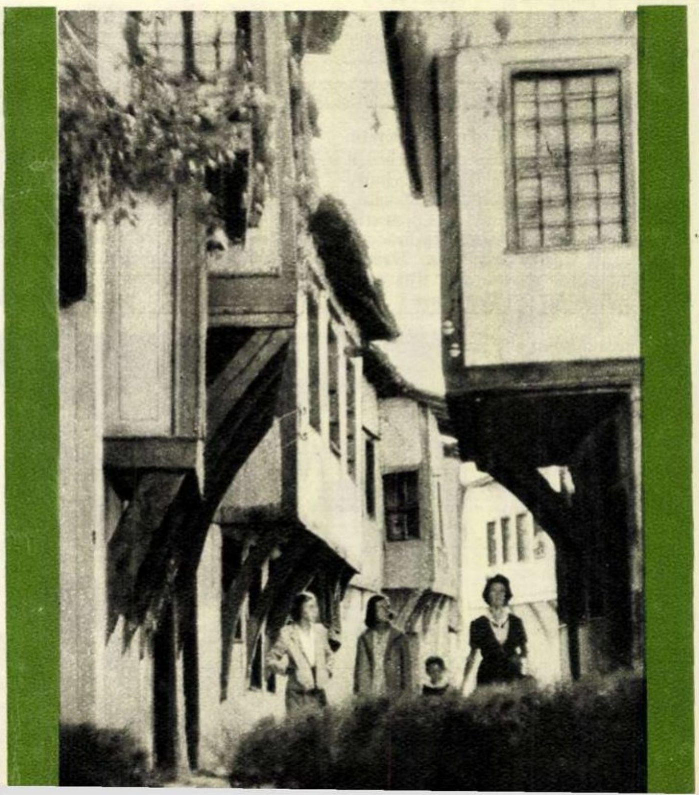

Casele de pe colina Hisartepe sînt construite într-un stil cu totul original.

În timpul răscoalei din 1876 împotriva jugului otoman, patrioții conduși de Gheorghi Benkovski au eliberat printre alte localități și Batakul. Sub stindardul pe care scria „Svoboda ili smîrt" (Libertate sau moarte), 500 de oameni din Batak au format un detașament condus de Petre Goranov. Reprimînd sălbatic mișcarea insurecțională, turcii au trecut prin foc și sabie întreaga populație a orașului Batak.

După decenii, în timpul celui de-al doilea război mondial, populația din Batak avea să plătească iarăși Libertății tributul său de sînge. În ziua de 2 septembrie 1941, atunci cînd trădătorii poporului bulgar au împins țara, alături de hitleriști, în războiul împotriva Uniunii Sovietice, zeci și zeci de patrioți din Batak au intrat în unitățile de partizani, luptînd cu îndîrjire împotriva ocupanților fasciști. Din cei 156 de oameni de la tabăra de partizani „Teheran" au supraviețuit abia 11. Urnele funerare ale celor căzuți pentru libertate se află într-un mausoleu situat în centrul localității. În dreptul lor se găsesc flori, multe flori, și mereu proaspete. Și nu sînt flori primite sau așezate de vizitatori, ci de fiii, frații, surorile, părinții celor căzuți.

★

Colina Bunărgica am vizitat-o spre seară, cînd soarele îmbrăca într-o lumină purpurie Plovdivul care se reflecta roșiatic în undele Mariței. Bunărgica este de fapt amenajată în ultimii ani. Terasele, pavilioanele, aleile pietruite, scările largi, toate poartă pecetea noului. Pe ele își fac promenada cotidiană tinerii din Plovdiv. Tot aici vin și copiii și oamenii mai în vîrstă. De aici poți vedea pînă departe cîmpia Trakiei și întreg Plovdivul cu colinele sale. La rîndul ei, și colina Bunărgica poate fi văzută de la zeci și zeci de kilometri depărtare. Semnul de recunoaștere este înaltul monument al ostașilor sovietici care au căzut pentru eliberarea poporului bulgar.

★

După ce mi-am reamintit de întîlnirile mele cu Hisartepe, Batak și Bunărgica, mi-am dat seama de ce stăruiau în memoria mea aceste trei denumiri. Asociația a izvorît de fapt de la cuvintele spuse de Iofkov pe Hisartepe, s-a dezvoltat cu impresia puternică care mi-a produs-o jertfele patrioților din Batak și încununarea simbolică a acestora: monumentul eroilor sovietici de la Bunărgica.

SFATURI practice

Supele şi valoarea lor nutritivă

Pînă la începutul secolului nostru, au fost discuţii aprinse între biologi asupra valorii nutritive a supelor. Unii medici susţineau că supele — chiar cele în care se fierbe carnea — conţin prea puţine elemente nutritive, iar alţii, printre care şi savantul biolog Armand Gauthier, afirmau, că, dimpotrivă, supele sînt cît se poate de hrănitoare, datorită în special cantităţii lor de albuminoide asimilabile şi sărurilor minerale pe care le conţin.

În cele din urmă, cele două tabere s-au împăcat, condiţionînd valoarea nutritivă a supelor în funcţie de elementele din care se prepară. Iar atunci cînd, în afara albuminoidelor, a sărurilor minerale şi a grăsimilor s-a descoperit rolul pe care-l au în alimentaţie caloriile şi vitaminele, condiţionarea s-a întins şi la dozarea şi păstrarea acestor elemente în timpul fierberii.

Dacă o supă îşi extrage, din carnea şi din zarzavaturile respective albuminoidele, grăsimile şi sărurile minerale, fără a le altera calitatea, în schimb, datorită fierberii, vitaminele îşi pierd din potenţialul lor. Aşa că, pentru a păstra dozajul necesar, o gospodină pricepută va adăuga bulionul şi o parte din zarzavaturi către sfîrşitul procesului de fierbere. Cu cît aceste zarzavaturi sînt ţinute mai puţin pe flacără, cu atît vitaminele se păstrează mai bine. Un complex ideal de calităţi nutritive se poate obţine de la o supă adăugîndu-i, în momentul servirii la masă, cîte un gălbenuş de ou crud de fiecare porţie — care nu numai că dă gust bun, dar este şi foarte bogat în vitamine. Modul acesta de a servi o supă este indicat în special pentru copiii în perioada de dezvoltare.

În general supele sînt hrănitoare. Prin substanţele extrase din carne şi din legume (întotdeauna fără o fierbere exagerată), ele sînt excitante ale sucurilor gastrice, sînt tonice şi, în acelaşi timp, foarte digestibile. Consumul lor este indicat mai ales în timpul iernii, cînd omul simte nevoia compensării cantităţii de calorii consumate prin procesele metabolice din organism.

JOSIANA

Poşta REDACŢIEI

SAIZU GRIGORI, Abrud. Hărţile geografice datează, într-o formă primitivă, din cele mai vechi timpuri ale civilizaţiei, dar ele au început să fie oarecum mai exacte şi să se întindă la spaţii mai mari pe vremea fenicienilor, navigatori vestiţi ai antichităţii. Abia spre sfîrşitul evului mediu hărţile încep să devină mai precise, contururile continentelor fiind treptat rectificate şi completate pînă la forma pe care le-o cunoaştem astăzi, pe măsură ce oamenii întreprind tot mai multe călătorii şi expediţii. Aceste contururi ale continentelor sînt destul de precise în hărţile zilelor noastre, ele fiind verificate atît de pe sol, cît şi din aer. Mai sînt însă şi astăzi locuri neatinse de piciorul omului pe unele continente — şi deci fără o indicaţie geografică precisă — ca, spre exemplu, pe continentul antarctic. Iată şi unul din motivele pentru care specialiştii în geografie, în frunte cu cei sovietici, participă la expediţiile ce se fac acum în Antarctica. Cu ajutorul mijloacelor ştiinţifice moderne vom avea în curînd nu numai hărţi precise ale locurilor încă necunoscute de pe pămînt, dar şi altele care să oglindească exact fundul oceanelor.

Cît despre cuvîntul „generaţie", în sensul de care vă interesaţi, el înseamnă descendenţă din tată în fiu. Durata unei generaţii în istorie poate fi deci calculată în raport cu media de viaţă a omului. Tatăl face parte dintr-o generaţie, fiul din alta.

MARIA DOROBANŢU, Giurgiu. Nu credem să fie vorba de igrasie, ci mai curînd de o temperatură prea ridicată în casă şi de aerisire insuficientă. De la igrasie nu se aburesc geamurile şi nici capul copilului nu transpiră. Fenomenele acestea se observă de obicei în bucătărie, unde se găteşte. Nu cumva gătiţi şi spălaţi rufele în camera copilului? Dacă totuşi credeţi că nu e altceva decît igrasie, cereţi Sanepidului să constate condiţiile de igienă ale locuinţei.

VASILE UNGUREANU, Petrila. Originea roşirii buzelor ca şi a fardării în general se pierde în negura vremurilor. Grupele umane cele mai înapoiate din punctul de vedere al civilizaţiei — patagonezii, spre exemplu, sau unele triburi din Australia — practică fardul mai ales la ceremoniile religioase. În China antică morţii erau fardaţi în alb şi negru, iar în vechiul Egipt, în roşu şi galben. Un medic de pe vremea împăratului Traian, pe nume Criton, a scris un tratat de frumuseţe inspirat din reţetele lăsate de Cleopatra. Dacă fardurile în aplicarea lor exagerată au rămas în uz numai în teatru şi cinematograf, în schimb rujul de buze îl folosesc şi azi mai toate femeile. Se întrebuinţează însă din ce în ce mai atenuat — atît cît să marcheze coloritul şi conturul buzelor. Desigur că nu există motive prea serioase pentru ca un bărbat să interzică soţiei sale să folosească roşul de buze. Este însă păcat ca, atunci cînd o femeie are în obraz şi pe buze roşu de la natură, să recurgă la acest artificiu.

N. TUDOR, Sibiu. Căderea şi încărunţirea prematură a părului se datoresc adeseori unei proaste funcţiuni a circulaţiei sîngelui sau unei defecţiuni în funcţiunile glandelor — în special a glandei tiroide. Un regim alimentar raţional, în care să se ţină seama de absorbţia iodului, a siliciului şi a sulfului, este cel mai indicat tratament. Părerea noastră este, deci, să nu încercaţi tratamente locale, ci să combateţi cauza internă, iar pentru aceasta vă sfătuim să consultaţi un medic.

VALENTIN SÎRBU, Piatra Olt. Dacă vreţi să cunoaşteţi greutatea globului pămîntesc în kilograme, scrieţi dv. pe o hîrtie cifra 61 şi adăugaţi după ea 23 de zerouri. Densitatea medie a pămîntului este aproximativ de 5 ori şi jumătate decît a apei. Teoretic, apa de mare ar trebui să îngheţe la minus 2,5 grade Celsius. În realitate ea nu îngheaţă însă decît la temperaturi mult mai scăzute, din cauza permanentei mişcări a valurilor de la suprafaţă şi a curenţilor calzi care circulă atît orizontal, cît şi vertical (de jos în sus şi invers).

ELISABETA PRUNCU, Tîrgovişte. Vă înşelaţi: înălţimea oamenilor nu e azi mai mică decît în era primitivă ci dimpotrivă. Talia medie a bărbaţilor din epoca neolitică era de 1,62 m, iar cea a bărbaţilor din epoca noastră este în medie de 1,68 m. Vedeţi deci că nu trebuie să judecăm după excepţii ci după medie, pentru că exemplare de uriaşi au apărut întotdeauna pe pămînt. În privinţa perioadei de dezvoltare s-a constatat că omul continuă să crească pînă la vîrsta de 30 de ani. Aşa că dv., care nu aţi ajuns încă la această vîrstă, aveţi şanse să mai creşteţi. Să ştiţi că nu există nici o legătură între înălţime şi calităţile intelectului omului respectiv.

MIHAIL COSTESCU, Bucureşti. Nu trebuie să fiţi revoltat de insuccesul unui tratament în materie de reumatism. Boala aceasta, ale cărei cauze sînt încă în discuţia medicilor din toată lumea, are manifestări atît de variate, încît e foarte greu de nimerit cel mai indicat tratament la fiecare caz în parte. Desigur că frigul şi umiditatea favorizează crizele, dar nu totdeauna acestea sînt cauzele reumatismului. Dacă tratamentul aplicat pînă acum nu v-a ajutat, înseamnă că aveţi un reumatism de o formă mai complicată. Încercaţi o internare la secţia de reumatologie a spitalului Brîncovenesc. Acolo se aplică cele mai noi tratamente pentru combaterea acestei boli.

MARIANA BĂRBULESCU, Cîmpina; M. PRELIPCEANU, Cugir; CALIOPI TOMESCU, Bucureşti; HOMOC IRMA, Lugoj. Urmărind revista noastră, credem că aţi citit între timp revenirile pe care le-am făcut în cadrul acestei rubrici asupra procurării şi folosirii lăptişorului de matcă. Vă dăm totuşi şi dv. adresa unde puteţi scrie pentru a vă procura lăptişorul: „Apicola", Bucureşti str. Lipscani, nr. 29. Fireşte că substanţa poate fi extrasă din borţele speciale ale larvelor de regină de către oricare apicultor, cu condiţia însă să se pricepă la aceasta. În orice caz, noi vă recomandăm numai borcanele gata preparate puse în vînzare de „Apicola" care au fost dozate sub control ştiinţific.

ŞTEFAN DĂNILĂ, Muzeul raional Bistriţa. Vă felicităm pentru bogata activitate depusă. Materialul care o prezintă este însă prea amplu (un adevărat raport de activitate!) astfel că numai o revistă de specialitate l-ar putea publica. În ce ne priveşte, vom extrage esenţialul, publicînd o informaţie, însoţită de fotografia trimisă. Vă urăm spor la muncă!

ŞTIAŢI CĂ...

...potopul despre care vorbeşte biblia n-a fost altceva decît o revărsare catastrofală de ape care au acoperit complet regiunile dintre Tigru şi Eufrat? După Usserius, catastrofa s-a produs în anul 2348 î.e.n.

...în timp ce unele revărsări ale apelor sînt distrugătoare, altele întreţin de mii de ani viaţa unor ţări? Astfel, dacă nu s-ar revărsa Nilul şi Indusul, întreaga fertilitate a ţărilor pe care le udă ar dispare.

...primul baraj pentru reţinerea apelor a fost construit acum 4000 de ani, de Sufral, în apropierea Babilonului?

...cele mai întinse revărsări cunoscute în istorie le-a produs Fluviul Galben din China? Apele acestui fluviu au ajuns uneori pînă la 600 de kilometri de albia lor. Milioane de oameni au pierit datorită acestor revărsări, iar fluviul şi-a schimbat de cinci ori pînă acum albia. În anii puterii populare s-au făcut uriaşe lucrări de prevenire a unor astfel de catastrofe.

...una din cele mai catastrofale revărsări de ape ale secolului nostru a fost înregistrată în primăvara anului 1913, în Statele Unite? Afluentul lui Mississipi, Miami River, a produs atunci cea mai mare inundaţie cunoscută în America.

...în Europa, una din inundaţiile cele mai grave a fost provocată de rîul Tisa, în anul 1879? A fost distrus atunci complet oraşul Seghedin, cu o populaţie de peste 75.000 de locuitori.

...în ultimul mileniu, Sena s-a revărsat de peste 35 de ori, producînd pagube colosale? În anul 1910 apele acestui fluviu au inundat, printre altele, tot centrul Parisului.

...Fluviul Albastru din China are trei revărsări caracteristice în fiecare an: una cu ape roşii, alta cu ape galbene şi alta cu ape limpezi? Culorile respective îşi au originea în diferitele substanţe minerale ale aluviunilor din sol tîrîte în apele fluviului o dată cu topirea zăpezilor precum şi în substanţele cuprinse în norii de praf din atmosferă, praf ce este dizolvat în picăturile de ploaie ce ajung apoi în fluviu. Din fericire însă rar se întîmplă ca una din aceste revărsări să fie catastrofală.

...în timpul revărsărilor, apele fluviilor cresc uneori pînă la zece metri peste nivelul lor obişnuit?

...cel mai vechi sistem de protecţie împotriva inundaţiilor a fost construit în Europa pe fluviul Po din Italia, acum douăzeci de secole?

...cele mai noi şi mai sigure sisteme de protecţie au fost construite în Uniunea Sovietică şi, în ultimul timp, în R. P. Chineză?

De vorbă cu medicul

În acest număr răspundem, în cadrul rubricii noastre, cîtorva întrebări puse de cititori.

CARATANASE DAN — Hîrşova. **Simptomele descrise de dv. sînt insuficiente pentru stabilirea unui diagnostic, mai ales prin... poştă. Este interesant de ştiut dacă imediat după crizele de dispnee (sete sau lipsă de aer) urmează o tuse cu expectoraţie mucoasă. În cazul acesta se poate vorbi de crize de astm bronşial. Adresaţi-vă cu încredere medicului care vă îngrijeşte.**

Este indicat, în criză, să faceţi injecţii cu Corfilin, o fiolă de 5 cm cubi intravenos, iar în perioada liniştită să faceţi un tratament cu aerosoli din acelaşi Corfilin: o fiolă pe şedinţă şi o şedinţă la două zile. Acestea însă sub controlul medicului care vă îngrijeşte.

I.C. — Călimăneşti. **Este aproape sigur că e vorba de o stare trecătoare. Consultaţi un urolog care să stabilească dacă nu suferiţi de o hipertrofie de prostată. Dacă aceasta nu există, faceţi pentru eliminarea sau ameliorarea simptomelor descrise de dv. zece injecţii de Testosteron de 10 miligrame, urmate de alte 10 injecţii de Testosteron de 25 miligrame (una la două zile). În acelaşi timp, faceţi şi 20 de injecţii de Stricnină de 3 miligrame, în două serii de cîte 10 fiole, cu un interval de o săptămînă între ele. Injecţiile de Stricnină le veţi face zilnic. Tot acest tratament trebuie făcut însă sub supraveghere medicală.**

OD. NICOLAI — Rădăuţi. **Nu reiese din scrisoarea dv. ce tratamente vi s-au aplicat în spitalele în care aţi fost internat. Dar, dat fiind că este vorba de spitale specializate, credem că vi s-au aplicat cele mai moderne tratamente cunoscute astăzi. În ce priveşte boala dv., numai un specialist poate hotărî şi aplica tratamentul.**

UN GRUP DE ELEVI. **Prima dv. întrebare nu este prea clară. Vreţi să vă crească mai repede părul capului pentru că v-a căzut sau pentru că... l-aţi tuns? Dată fiind vîrsta dv., e mai greu de presupus că aţi rămas... chei. În cazul că vă găsiţi în cea de-a doua situaţie, aşteptaţi creşterea normală a părului. Dacă aţi suferit cumva (cu toţii?) de vreo maladie de piele sau păr, adresaţi-vă unui specialist dermatolog care, pentru a stabili tratamentul corespunzător, trebuie neapărat să vă consulte.**

Iată şi răspunsul la cealaltă întrebare a dv. Ozena are un tratament destul de complex: toaleta foselor nazale prin spălături cu soluţie cloruro-sodică izotonică încălzită; instilaţii sau tampoane cu glicerină glucozată 25%; pensulaţii cu următoarea formulă: iod metaloid 0,10 gr, iodură de potasiu 0,50 gr, glicerină 50 gr, sau cu vitamina A uleioasă; ionizări cu acetilcolină; pulverizaţii cu ape minerale iodice sau sulfuroase.

Efecte bune dar trecătoare se obţin cu aerosoli de penicilină sau streptomicină. Se mai aplică tratamente generale ca: autohemoterapie, autovaccin, vitamina A şi complex B. În forma avansată, se apelează la tratamentul chirurgical.

COLŢUL MICULUI DESENATOR

Dragi copii,

Începînd cu acest număr revista noastră organizează un joc instructiv pentru voi. În fiecare săptămînă vă vom indica un semn, ca acela de mai jos, şi voi va trebui să compuneţi un desen cu ajutorul lui.

Azi, vă indicăm primul semn şi, alături, vă prezentăm două soluţii pentru ca să vă daţi seama de felul în care, pornind de la acest semn, ajungeţi la un desen.

Copii, încercaţi să găsiţi şi alte desene cu ajutorul semnului dat. Cele mai frumoase vor fi publicate în revista „Flacăra".

Trimiteţi desenele voastre executate în tuş sau cerneală pe adresa revistei „Flacăra", menţionînd pe plic pentru „Colţul micului desenator". Nu uitaţi să indicaţi pe desen numele şi adresa voastră, şcoala şi clasa respectivă.

Problema nr. 1

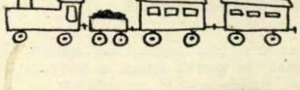

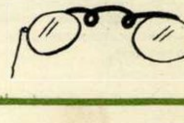

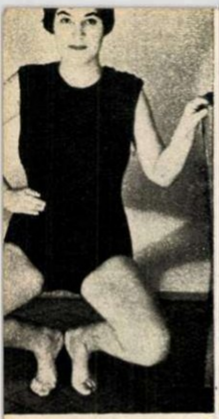

Exercițiul nr. 1

Stînd, mîna sprijinită pe spătarul scaunului: **îndoirea genunchilor de 6 ori, avînd grijă să tragem aer cînd ne ridicăm în picioare.**

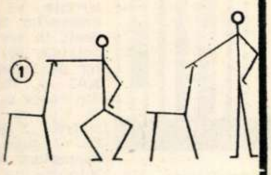

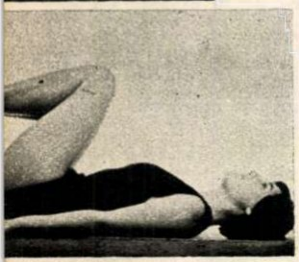

Exercițiul nr. 2

Culcat pe spate, mîinile de-a lungul corpului: **îndoirea genunchilor la piept (1) (inspirăm), întinderea picioarelor la verticală (2) și coborîrea lor încet, jos, (3 - 4) (expirăm). Repetați exercițiul de 6 ori.**

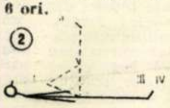

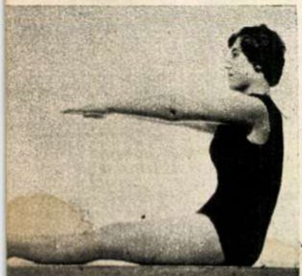

Exercițiul nr. 3

Culcat pe spate, brațele întinse: **(cu vîrfurile picioarelor sub șifonier, studio, fotoliu etc.) cu avînt de brațe, ridicarea trunchiului la verticală (1), revenire (2). Repetați exercițiul de 8 ori.**

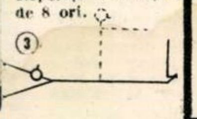

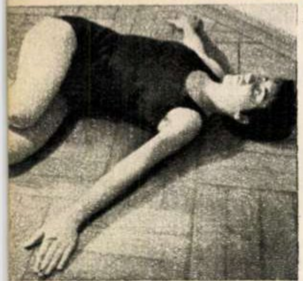

Exercițiul nr. 4

Culcat pe spate, genunchii îndoiți la piept, brațele puțin depărtate de trunchi: **coborîm picioarele spre stînga (inspirăm) (1), revenim (expirăm) (2). Aceeași mișcare spre dreapta. Repetați exercițiul de 8 ori.**

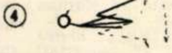

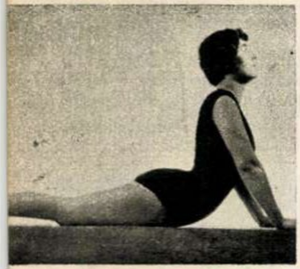

Exercițiul nr. 5

Vom face exercițiul numit: barca. *Culcat cu fața în jos, sprijinit în mîini:* **încordăm bine spatele și fesele, capul privește înainte; îndoim brațele și ne lăsăm cu pieptul în jos, în timp ce picioarele (cu genunchii foarte întinși) se ridică înapoi, în sus. Repetați exercițiul de 10 ori.**

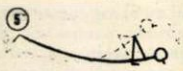

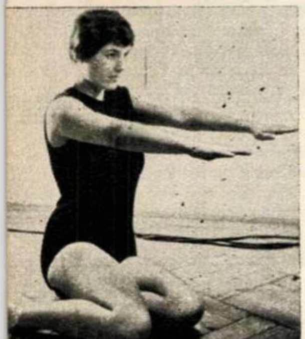

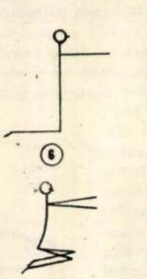

cițiul nr. 6

e genunchi, brațele întinse înainte: **ne așezăm,** *fără să* **idicăm genunchii, în partea stîngă a picioarelor și ne idicăm din nou pe genunchi, făcîndu-ne un elan cu rațele întinse înainte (este interzisă atingerea podelei u mîinile). Aceeași mișcare spre dreapta. Se execută de ori pe fiecare parte.**

Mers liniștit.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Despre orientarea porumbeilor călători

Prin materialul de mai jos, răspundem tovarășilor Aurel Voicu din Slobozia și Costea Ion din Rădăuți, care ne-au cerut lămuriri asupra orientării porumbeilor călători.

Aptitudinea porumbeilor de a se reîntoarce la cuibul lor de la mari distanțe e cunoscută de multă vreme de oameni. Secole de-a rîndul, atunci cînd nu se cunoșteau telefonul, T.F.F.-ul sau alte mijloace rapide de comunicație, această aptitudine a fost folosită pentru transmiterea mesajelor urgente. Ba și astăzi încă armatele unor țări dispun de porumbei special dresați pentru transmiterea mesajelor. Pentru că foarte rar se întîmplă ca un porumbel să nu se înapoieze la cuibul lui de la distanțe de sute de kilometri.

Firește că, atunci cînd e vorba de folosirea porumbeilor pe distanțe mai mari, ei sînt în prealabil dresați și antrenați pentru asemenea zboruri. În cursul antrenamentelor ei învață nu numai să cunoască bine împrejurimile locului unde își au cuibul, dar și să-și dezvolte simțul orientării.

Simțul de orientare al porumbeilor a fost studiat îndeaproape de fizicieni și biologi, dar — ca și la păsările migratoare, ca și la insecte sau la unele viețuitoare acvatice — misterul n-a fost încă deplin lămurit.

S-a enunțat astfel ipoteza că simțul de orientare al acestei păsări s-ar datora sensibilității ei față de anumite forțe ale naturii, care variază în intensitate după poziția geografică. Orientarea spre locul de unde a plecat nu ar fi altceva decît tendința porumbelului de a se deplasa în direcția în care aceste forțe prezintă intensitatea cu care el e obișnuit — adică spre regiunea în care își are cuibul.

Dintre forțele socotite ca avînd un rol determinant la imprimarea direcției ar fi, în primul rînd, magnetismul terestru, apoi forța exercitată de rotația pămîntului asupra oricărui corp ce se deplasează — exceptînd cele care se mișcă paralel cu axa de învîrtire a globului. Pe aceste două elemente, conjugate cu viteza lui de zbor, porumbelul și-ar fonda (inconștient, bineînțeles) — susține această ipoteză — sistemul lui de navigație care-i permite să-și regăsească cuibul.

Sînt însă unii cercetători care au constatat că în orientarea porumbelului mai intervine și poziția soarelui la anumite ore, în raport cu locul în care a fost obișnuit să trăiască. Aceștia aduc în sprijinul afirmației lor faptul că porumbelul nu se poate orienta noaptea și nici pe ceață.

Noi nu putem să apreciem care dintre susținătorii uneia sau alteia din cele două ipoteze au mai multă dreptate. Poate nici unii, nici ceilalți; poate, în oarecare măsură, și unii și alții. Rămîn încă multe necunoscute în mecanismul de interpretare al valorilor de inducție produse de aceste forțe, așa cum necunoscut rămîne însuși sistemul de percepere al lor de către porumbel. Nu se știe precis, spre exemplu, dacă la facultatea de percepere a forțelor exercitate asupra lui contribuie întregul sistem nervos sau numai anumite organe adecvate. Biologii au remarcat că, în partea posterioară a globului ocular, porumbeii prezintă o mică excrescență numită pecten și se întreabă dacă nu cumva acesta este un organ special pentru orientare. Cum nu s-ar putea face dovada decît prin extirparea acestei excrescențe și cum operația nu e posibilă fără a atinge validitatea ochiului, totul rămîne deocamdată în stadiu de ipoteză.

Așa că fizicienii și biologii mai au încă de lucrat pînă la elucidarea completă a problemei orientării porumbeilor călători.

Gimnastica la domiciliu

VREȚI SĂ SLĂBIȚI? (1)

În majoritatea cazurilor, îngrășarea excesivă apare în urma unei alimentări prea abundente, din lipsă de mișcare sau din ambele cauze.

În afară de aspectul neplăcut, diformant, îngrășarea are repercusiuni asupra sănătății, producînd modificări importante în buna funcționare a organismului.

Localizările de grăsime sînt comune ambelor sexe; însă la femei, în special, ele pot lua proporții alarmante. Depunerile sînt mai frecvente în regiunea abdomenului, feselor, coapselor, umerilor.

Asociate cu un regim alimentar recomandat de medic, exercițiile fizice sînt eficace în combaterea îngrășării. Ele reușesc ca, prin efortul fizic depus la executarea lor, pe de o parte să scadă grăsimea în exces, iar pe de alta să contribuie la repartizarea grăsimii în mod armonios.

Nu așteptați ziua cînd abdomenul va începe să crească și să vă deformeze corpul. Consacrați zilnic exercițiilor fizice minimum 10 minute. Repetați-le cu perseverență și răbdare: rezultatele le veți constata după cîteva luni și nu în două-trei zile, cum poate unii dintre dumneavoastră ați fi înclinați să credeți.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

NOTĂ

Înaintea complexului de exerciții pentru slăbire se vor executa în mod obligatoriu 4-5 exerciții de trunchi, brațe și picioare (de genul celor pentru gimnastica de înviorare indicate de noi în Flacăra nr. 1) : întinderi, îndoiri de brațe și picioare, rotări de brațe și trunchi, extensii și îndoiri ale trunchiului.

De asemenea, după fiecare exercițiu indicat de noi se vor face 5-6 inspirații și expirații profunde.

Acest program va fi urmat 21 zile.

FĂRĂ NICI UN GRAM DE FIER...

...Este vorba de o rară achiziție etnografică — unică în toată țara — a Muzeului raional din Cîmpulung Moldovenesc: un car vechi de peste 200 de ani, construit numai din lemn, fără nici o piesă de metal.

Nici măcar un cui de fier? Nu. Pînă și cuiele sînt din lemn de conifer, ca și inelele de la osii, ca și cele de la leucă. Roțile nu au rafuri (șine), iar obezile au o grosime de 10 cm. Acest car — de aproape două ori mai mare decît unul obișnuit — este prevăzut cu două oiști (osiile fiind prea puțin mobile și întoarcerea carului făcîndu-se cu greutate, animalele de tracțiune erau înhămate cînd la un capăt al lui, cînd la celălalt, după necesități). Carul are un loitrar oval, încheiat în cuie de lemn de tisă, pe care se fixau, cu gînjuri de curpen, budanele în care cărăușii transportau vin sau alte băuturi, de la Odobești la Cîmpulung.

Carul a fost achiziționat de la țăranul Dumitru Crăciunescu din comuna Mănăstirea Humorului, raionul Gura Humorului.

M. L.

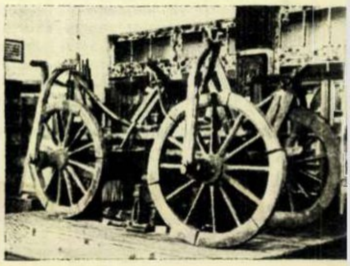

DEZLEGAREA JOCULUI „FURTUNA“ APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Camilar — Adam. 2) Uraganul — Urt. 3) Rigolă — Senin. 4) Ce — Ra — ! — Capi. 5) Ulm — Ianuarie. 6) B — An — Lat — El. 7) Ehrenburg — Ep. 8) Uie — Ai — Eră — I . 9) Nas — Torente. 10) Oc — Ud — Tăceri. 11) Furtuna — Eter. 12) T — Pasărea — Ie.

Cuvinte încrucișate

UN'-DOI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	C			I			T		
2	B	A			T			I		
3	I	■		■	E	L	■	T		
4	S	O	L	O	■	D	U	E	T	■
5	■				I	■	N	I	■	S
6	M				L		G	■		I
7	I				O		■			N
8	■	?	I	■	T	O	C	■	N	G
9	A		■		■	C	U	P	L	U
10	B	I	P	E	D	■	C	I	U	R

ORIZONTAL: 1) Unu'... 2)... doi. 3) Un oarecare... — ... și unul reprezentativ. 4) Cîntă unul... — ... cîntă doi. 5) A plînge „numărul unu“ — Numărul unu! 6) Vorbește unul... — ... ba dimpotrivă... 7)... vorbesc doi — Unul de față la unirea a două inimi. 8) Este... — ... unul la scris, dar sînt două la pantofi — ... două din pingele! 9) Două litere cu patru picioare — Doi. 10) Iată și unul cu două picioare... — ... și altul cu mii de ochiuri.

VERTICAL: 1) Două puncte dintr-un șut — Una mie plus a doua parte — Au locul 1 și 2 în alfabet. 2) Un atom de calciu — Doi suflători. 3) Unul împărțit în două (sau mai multe). 4) Doi... unu pentru noi — Un semicerc inutil — Nota doi! 5) Polițe 1/2! — Un pilot fără cap... printre Spartani. 6/ Un „1“ din oțel — Cinste, omenie (arhaic). 7) Un careu 10/10 — Un „G“! — Unul singur... în pădure! 8) Un zăcămînt cu care ocupăm locul doi în Europa — Prefixul lui „2“. 9) Nici unul mai mult! — Doi. 10) Operă comică de Planquette — Unul.

Cuvinte rare: OGOD.

CU SARE ȘI PIPER

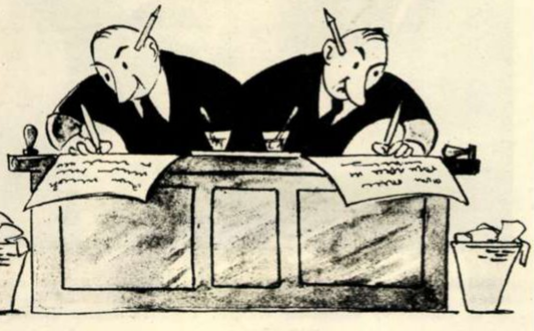

NECOLEGIALITATE

Către fabrica „Avîntul"

Referitor la repetatele dv. urgentări — scrise, telefonice și telegrafice — în legătură cu data exactă la care intenționăm să vă expediem materiile prime restante din luna trecută, vă informăm că intenția noastră a fost și este să vi le trimitem în mod cert și indiscutabil. Bineînțeles, dv. nu trebuie să trăiți cu speranța că le veți primi imediat, întrucît a trăi numai cu speranța asta și a nu face nimic altceva ar fi o dovadă de lipsă de operativitate. De aceea, este cazul să vă faceți din timp loc pentru depozitarea lăzilor cu materiale ce vi le vom trimite.

Din urgentările dv. am reținut faptul că sînteți amenințați să intrați în gol de producție, și acest fapt ne dă foarte mult de gîndit, așa că... lăsați-ne să ne gîndim mult și bine, că timp avem berechet.

Ne-a întristat însă nespus de mult afirmația dv. că am fi niște simpli birocrați. În legătură cu aceasta, găsim necesar să vă precizăm că atît eu cît și colegul meu, Temistocle Pîrjoală, sîntem uniți ca frații siamezi în privința aversiunii noastre împotriva birocratismului. Amîndoi ne-am străduit ca în munca noastră să nu existe, nici măcar în fașă, condiții care să favorizeze apariția birocratismului, cum ar fi, de exemplu, registre și evidențe... la zi, și din această cauză n-avem de unde ști că n-ați primit încă ceea ce ziceți că trebuia să primiți luna trecută. Dar, dacă ziceți dv., noi vă credem pe cuvînt că, în definitiv, ce interes ați avea să ne păcăliți, acum, la o dată atît de depărtată de ziua de 1 aprilie, zi tradițională pentru astfel de practici neserioase?...

Sîntem de acord cu dv. că trebuie să lucrați ritmic, și vă compătimim sincer pentru situația neplăcută în care vă aflați din cauza noastră. Vom vedea noi ce este de făcut; însă, pentru orice eventualitate, vă sfătuim să aveți răbdare, căci, vorba proverbului: cu răbdarea treci marea. Și parcă numai marea? Trec și zilele și vine chenzina, numai prima nu vine! Și asta din cauza lipsei dv. de colegialitate, deoarece l-ați informat și pe tov. director de micile neînțelegeri ivite între noi, ceea ce dovedește că nici nu știți dv. ce nefotogenici am apărut eu și colegul meu, Pîrjoală, în caricatură, la gazeta de perete, mai ales că dînsul poartă și mustață. De altfel, tovarășului director nici nu-i plac reclamațiile, așa că nu-l mai informați, că... se informează și singur și tot aia e, adică, de fapt, tot aia nu e, adică prima de la care am fost tăiați fără nici un pic de milă, deși ne-a durut foarte mult.

Din asta rezultă că dacă dv. sînteți în gol de producție, noi sîntem în gol de primă, așa că una cu alta se compensează și vă puteți consola astfel cu ideea legii compensației. Barem cu atît să vă alegeți și dv. în locul materiilor prime. Pînă atunci, dv. rămîneți în așteptare iar noi rămînem supărați pentru atitudinea dv. necolegială și încheiem semnînd

(SS) Indescifrabil

Pt. conf. V. RĂDULESCU

Fostul demnitar hitlerist și criminal de război von Papen a fost recent numit șambelan al papei.

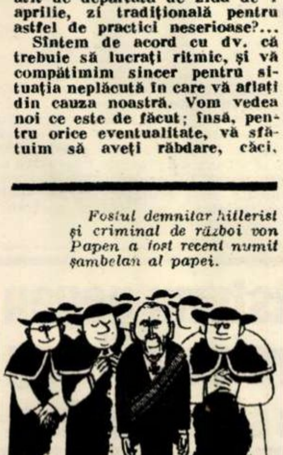

— Habemus Papen!

Desen de Zbigniew ZIOMECKI
(Din „Szpilki")

CIOBUL DE STICLĂ

(fabulă populară chineză)

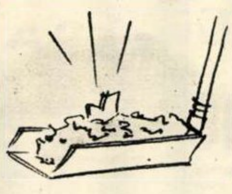

Un ciob de sticlă ascuțit,
Pe drum, în praf s-a cuibărit.
Și-ascuns în colburi și noroaie,
Pîndea un cauciuc să-l taie,
Să strice-un lucru mai de preț,
Ori să înțepe un drumeț.
Și s-a-ntîmplat pe la amiază
Că-n el s-a oglindit o rază.
În sticla rece, se iscară
Sclipiri, lumini de piatră rară.
„Ehei—striga prea fanfoș ciobul—
Să vină diamantul, snobul
Care pretinde că mă taie,
Să vadă foc, și nu de paie!
Da! Sînt mai tare decît el!
Ce să mai spun despre oțel!?
Acum, de-o trece vreo mașină,
Nu-i fac doar pagubă puțină
La cauciuc, ca-n alte dăți,
Ci am s-o tai bucăți, bucăți!"

Dar cum sticlea trufaș în soare,
Chitind să taie, să omoare,
Zărindu-mi-l și măturoiul,
L-a strîns degrabă, cu gunoiul...

DIN TEATRUL DE ALTĂDATĂ

Se povestește că neuitatul actor Tony Bulandra, întîrziind odată la un spectacol „Othello" în care interpreta rolul titular, s-a machiat în grabă, astfel că apăru pe scenă ca maur din cap pînă-n picioare, cu excepția... mîinilor, care erau de o albeață strălucitoare.

Greșala fu observată de îndată ce actorul ieși pe scenă — și pînă la pauză în sală nu mai conteni rumoarea. Ba unii spectatori chiar chicoteau.

Pentru a da o lecție celor ce rîseseră, Tony Bulandra apăru după pauză cu aceleași mîini albe. Publicul rămase o clipă consternat: să nu fi observat actorul eroarea de machiaj? Dar nu trecură nici cîteva secunde și Tony Bulandra își trase jos de pe mîinile de maur o pereche de mănuși albe...

★

Celebrul actor rus Sila Nikolaievici Sandunov se întîlni cu un cunoscut pe care nu-l mai văzuse de mult. Între timp, acesta din urmă urcase treptele ierarhiei și ajunsese prim-secretar senatorial.

— Ce s-a întîmplat cu dv? Nu v-am mai văzut de o mulțime de vreme — îi spuse Sandunov sincer bucuros de această întîlnire.

— Nici nu e de mirare — îi răspunse secretarul — sînt ocupat, domnule! Bineînțeles, pentru dv. problema se pune altfel: pe dv. poate să vă vadă oricine în schimbul unei jumătăți de rublă!

— Asta așa e! — replică sec Sandunov. La excelența dumneavoastră e greu să pătrunzi cu numai o jumătate de rublă!

★

În ajunul unui tradițional bal mascat al actorilor, actorul francez Sacha Guitry, despre care se spunea că bea „de stinge", s-a adresat cunoscutului clovn Chocolade, rugîndu-l:

— Sfătuiește-mă, prietene, cum să mă costumez în așa fel ca nimeni să nu mă poată recunoaște?

— Într-un om nebăut! — i-a răspuns scurt Chocolade.

★

La puțin timp după războiul franco-prusac, în urma căruia Germania a ocupat provinciile franceze Alsacia și Lorena, celebrul actor Coquelin a fost invitat să joace cîteva spectacole la Berlin. Telegrama prin care era invitat se termina astfel:

„Vă rugăm să ne comunicați urgent ce onorariu vreți să primiți".

„Alsacia și Lorena"! — telegrafie Coquelin, refuzînd categoric invitația.

Auzite de la...

...Suvorov

Cineva l-a întrebat pe Suvorov care sînt, după părerea lui, oamenii cei mai curajoși din lume.

— Trei oameni — a răspuns marele general. Eroul roman Curtius, fiindcă s-a aruncat într-o prăpastie ca să salveze Roma; cneazul Iakov Dolgorukov, fiindcă îi spunea lui Petru I adevărul; dar cel mai curajos e Anton, starostele din satul meu, fiindcă înfruntă singur ursul.

...Voltaire

Voltaire a fost întrebat odată:

— În ce raporturi vă aflați cu dumnezeu?

— Ne salutăm, dar nu vorbim — a răspuns scriitorul.

Umor din uzine

Desene din gazetele satirice ale Fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

În magazia întreprinderii a zăcut timp de 8 luni de zile un stoc de 16.500 m finet, fără destinație în producție (În urma apariției acestei caricaturi stocul a fost lichidat — N.R.).

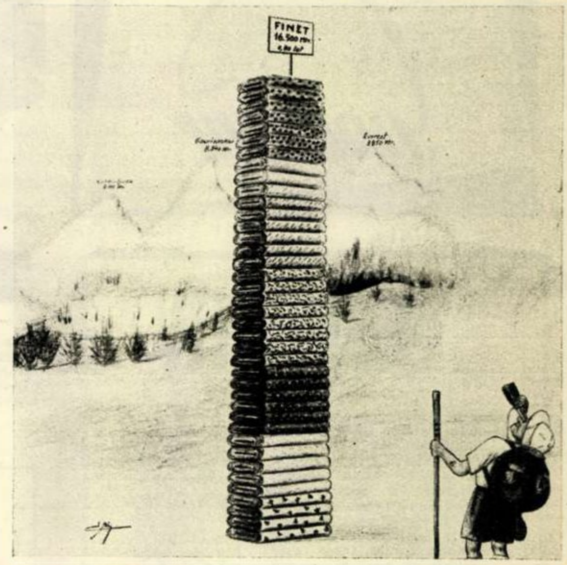

Spre culmi nebănuite.

În magazia de produse finite a secției de tricotaje s-a stocat o cantitate de 20.000 perechi ciorapi art. 1127, din neglijența funcționarelor Bratu Elena, planificatoare, și Simion Aneta, de la serviciul vînzări.

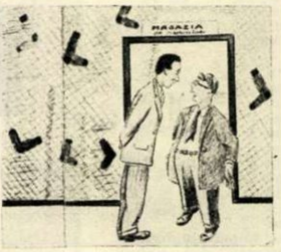

— Cîți ciorapi îți cumperi într-un an?
— Vreo zece perechi...
— Atunci știi ce? Cumpără tu tot stocul ăsta și în acest fel scapi de grija ciorapilor pentru cel puțin 2.000 de ani!...

Tov. Lipcan Margareta, alimentatoare la șepci, banda 79, sectorul III, muncește defectuos, fiind nervoasă în relațiile de muncă și în același timp cam prea comunicativă în discuțiile amicale din timpul producției.

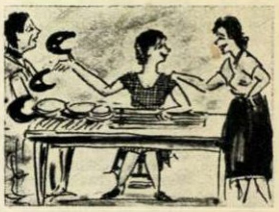

— N-am timp de discuții, tovarășe!... Îți plac cozoroacele, bine! Nu? Iarăși bine!... Ei, și acum, draga mea, spune-mi ce film ai mai văzut?...

Tovarășele Moldoveanu Ecaterina și Costache Ecaterina din sectorul III pierd minute prețioase cu convorbirile telefonice în timpul celor opt ore de muncă.

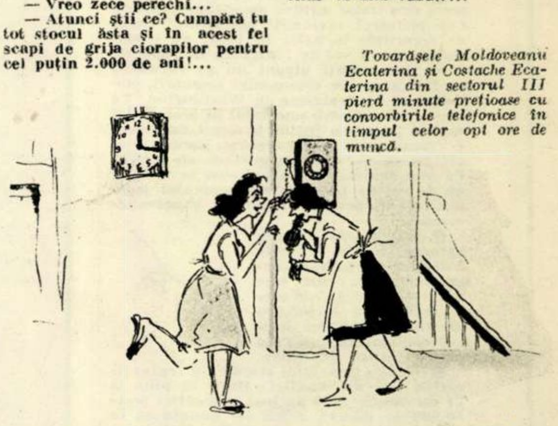

— Te rog să scurtezi convorbirea... Sînt în producție...
— Ei și?! Eu nu-s tot în producție?!

Dactilografa Elena Haiducu obișnuiește să facă diverse drumuri, plimbări etc. în interes personal în timpul producției.

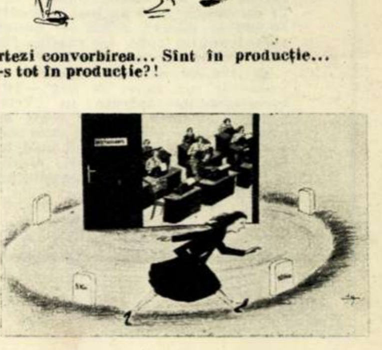

Antrenament pentru proba de marș...

În jurul globului

OBIECTIV

● La început de an nou, revista „Life", care excelează de obicei în proslăvirea „prosperității" americane, face constatări sumbre în legătură cu creșterea alarmantă a costului vieții în S.U.A. Ceea ce îi îngrijorează mai ales pe cei de la „Life" este faptul că această „cursă a scumpetei" și consecințele ei constituie problema electorală nr. 1 a campaniei pentru alegerile prezidențiale ce vor avea loc anul acesta în S.U.A.

● Turcia, blagoslovită de „ajutorul" american, nu poate stăvili nici ea cursa prețurilor, care au crescut la o serie de produse de larg consum între 3 și 6 ori în comparație cu anul 1939. Nu degeaba scrie ziarul *Vatan* din Istambul că în prezent *Turcia este campioana Europei în ceea ce privește scumpirea vieții.*

● Iată și o perspectivă spaniolă: potrivit știrilor sosite recent, în cercurile oficiale din Madrid se estimează la peste o jumătate milion numărul muncitorilor spanioli care vor fi fără lucru în primăvara lui 1960.

● Vătaf colonialist cu vechi state de serviciu în solda imperiului britanic, Charles Swart și-a început activitatea în funcția de proaspăt guvernator al Uniunii sud-africane. Din biografia lui reținem următorul „amănunt": în 1948, în calitate de ministru al justiției, a acordat poliției sud-africane împuternicirea de a reprima orice rezistență din partea populației de culoare sub deviza: *„întîi trage și apoi pune întrebări!"*

● Manevrele în legătură cu semnarea unui nou tratat militar americano-japonez, sub pretextul revizuirii așa-zisului tratat de securitate încheiat în 1951, au stîrnit un asemenea val de indignare în Japonia. încît guvernanții niponi nu se încumetă să fie gazde ale ceremoniei semnării, preferînd să se deplaseze la Washington. La rîndul lor, autorii americani ai proiectului noului tratat au inclus în acest document o clauză prin care guvernul japonez este obligat să *apere* bazele militare ale S.U.A. Cu alte cuvinte, și unii și alții se tem. Și au de ce: de împotrivirea poporului japonez față de politica războinică a anumitor cercuri.

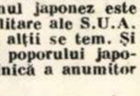

● Într-o țară în care aproape 50 de miliarde dolari se cheltuiesc pentru înarmare, cum este cazul cu S.U.A., nu este de mirare că 10.000.000 de elevi învață în școli supraaglomerate și în multe cazuri insalubre.

● Umbra șomajului stăruie în regiunile carbonifere ale Angliei. După ce pînă la 31 decembrie 1959 au fost concediați peste 60.000 de mineri, acum se anunță că în cursul anului 1960 vor rămîne fără lucru alți 55.000 de muncitori și tehnicieni.

● *„100.000 de copii algerieni suferă de foame și vor suferi de frig"* — titlul unei corespondențe apărute în „Tribune de Genève". Soarta acestor copii năpăstuiți este *„o rușine pentru civilizația noastră"* — scrie ziarul, fără a pomeni însă un cuvînt despre adevărații vinovați, al căror război murdar continuă să semene mizeria și moartea în Algeria.

D. B.

NOS 40
Augmentez nos Salaires
CNEP
CGT
NE

În întreaga Franță au loc mari demonstrații ale oamenilor muncii pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. În fotografie: o manifestație a salariaților băncilor din Paris.

Celebra balerină sovietică Galina Ulanova a fost decorată recent cu ordinul „Drapelul Roșu al Muncii". În fotografie: K. E. Voroșilov, înmînînd Galinei Ulanova înalta distincție.

În timpul recentei greve a docherilor newyorkezi, pasagerii transatlanticului „Queen Elisabeth" au trebuit să aștepte mult pe chei eliberarea bagajelor lor.

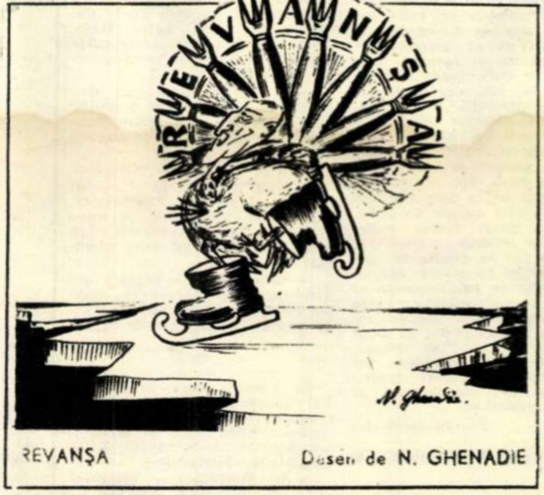

REVANȘA Desen de N. GHENADIE

Încercînd să împrăștie o demonstrație a studenților din Tokio împotriva politicii de remilitarizare a Japoniei, polițiștii s-au văzut în cele din urmă siliți să bată în retragere.

FĂRĂ COMENTARII

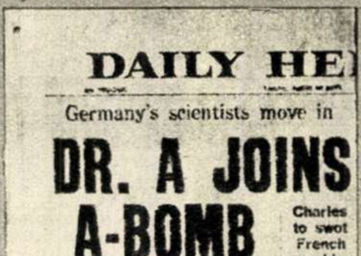

DAILY HE

Germany's scientists move in

DR. A JOINS A-BOMB CLUB IN SECRET

Charles to swot French on his holiday

Facsimilul de mai sus reprodus după ziarul englez „Daily Herald" demască într-o relatare intitulată „Dr. A. (Adenauer — n. r.) intră în secret în clubul atomic" participarea specialiștilor Bonnului la realizarea bombei atomice franceze. Precum se știe, în urma vizitei lui Adenauer la Londra și a recentei sesiuni a Consiliului N.A.T.O., a fost perfectată și o înțelegere anglo-vestgermană cu privire la fabricarea de armament în comun.

Presa vest-germană este silită să recunoască existența unui val de nemulțumire în rîndurile populației, față de scumpirea costului vieții în R.F.G. și Berlinul occidental. În legătură cu noua creștere a prețurilor la o serie de bunuri de consum ca și la transportul public, ziarul „Bild Zeitung" scrie: „Furtună de proteste împotriva prețurilor sporite la transportul în comun. Toate acestea ne așteaptă: abonamente mai scumpe, tarife sporite noaptea, desființarea biletelor pe distanțe parțiale".

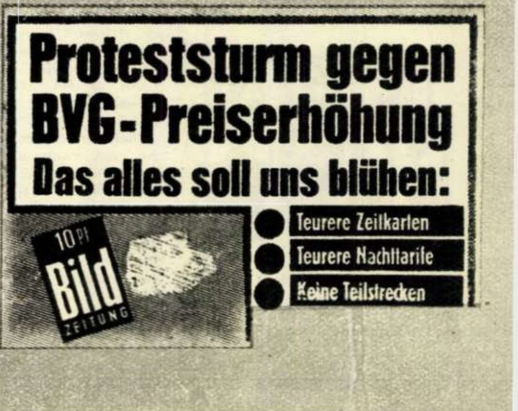

Proteststurm gegen BVG-Preiserhöhung

Das alles soll uns blühen:

- Teurere Zeitkarten
- Teurere Nachttarife
- Keine Teilstrecken

10 Pf
Bild
ZEITUNG

Wilhelm Pieck, președintele R. D. Germane, eminent fruntaș al mișcării muncitorești din Germania și internaționale, a împlinit recent 84 de ani. În fotografie: Wilhelm Pieck, în mijlocul familiei.

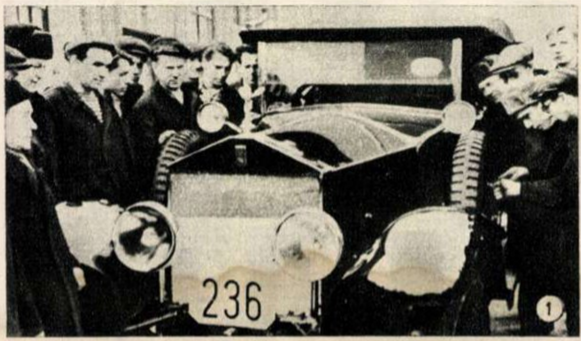

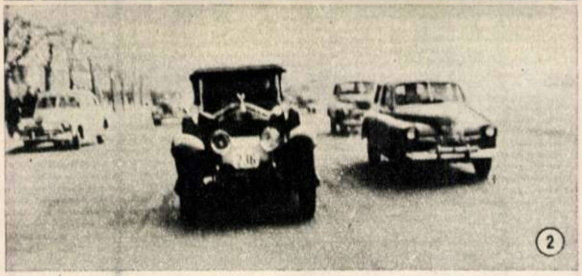

AUTOMOBILUL CU CARE A CĂLĂTORIT V.I. LENIN (foto 1) a fost restaurat de colectivul secției experimentale a Uzinei de automobile „Lihaciov“ din Moscova și transportat la Muzeul central „V.I. Lenin“. Iată acest automobil (foto 2), condus de maistrul V.N. Kurbatov, din uzină, pe străzile Moscovei, îndreptîndu-se spre muzeu.

RUINELE ACESTEI CAZEMATE de lîngă Trier (Germania occidentală), așa cum s-au păstrat de la capitularea Germaniei hitleriste și pînă azi, constituie un memento pentru revanșarzii vest-germani.

☆

→

REVEDERE... emoționantă între un cangur și o lama cu prilejul redeschiderii stagiunii circului „Bertram Mills“ din Londra.

INSTALAȚII MODERNE, complet automatizate, sînt folosite în dirijarea circulației feroviare din R.P. Polonă. Fotografia înfățișează un sistem de comandă automată a semaforului și macazurilor, construit de specialiști polonezi, și care constituie unul din cele mai noi sisteme de acest fel din Europa.

LA EISENACH, IERI ȘI AZI. La sfîrșitul războiului, din uzina de automobile de la Eisenach nu rămăsese decît o grămadă de dărîmături (foto 1). Astăzi, pe porțile uzinei de automobile din Eisenach — cea mai mare uzină din R.D.G. — ies tot mai multe limuzine (foto 2) ale căror calități sînt apreciate în întreaga lume.

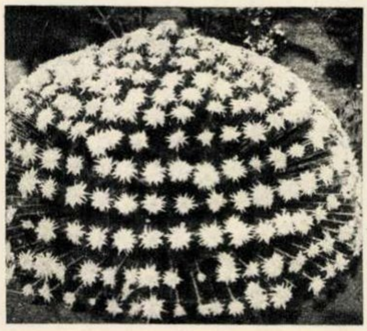

540 CRIZANTEME PE O SINGURĂ TULPINĂ. Această excepțională realizare a fost prezentată recent la o expoziție de crizanteme organizată în provincia Guansi (R.P. Chineză).

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Vlad MUȘATESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic
Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

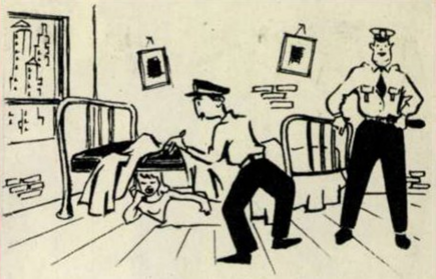

Cum se dobîndește celebritatea!

În Statele Unite, cucerirea „celebrității“ se săvîrșește pe căi atît de năstrușnice încît ar uimi pe orice muritor de rînd, neobișnuit cu performanțele americane. Celebru a ajuns copilul în vîrstă de 10 ani care și-a ucis părinții. Faimă și-a cîștigat eroul care a scuipat la 22 de metri distanță; ca vedetă a zilei s-a impus americanul care a izbutit în mai puțin de o oră să bea 60 de halbe de bere; celebru și adulat a ajuns concurentul care a izbutit să stea timp de 6 zile cățărat în vîrful unui stîlp...

Mă rog, celebrități mondiale!

Geloasă pe faima acestor „fericiți“, o tînără și obscură actriță din Hollywood, Lynne Baggett, dornică și ea de „celebritate“, și-a frămîntat mintea zile și nopți spre a găsi o ieșire din anonimatul în care-și ducea viața.

Prin talent, respectiva actriță nu-și putuse cîștiga faimă și poate că această soluție nici nu s-ar fi dovedit prea fericită dacă ținem seama că zeci și zeci de artiști talentați se zbat de ani de zile în teribila dilemă: „A fi sau a nu fi... angajat“.

Literatura la modă n-a putut-o ajuta nici ea prea mult. Spargeri, crime, violuri, șantaje —iată tot ce a găsit în paginile celor mai faimoase romane. Din păcate, însă, metode bătătorite și folosite pînă la refuz, înaintea ei, de alți candidați la celebritate.

Și atunci, în toiul unei frămîntări creatoare, Lynne Baggett a găsit soluția salvatoare! În aproximativ o săptămînă va sui treptele celebrității! Ziarele vor scrie despre ea!... Jurnalele de actualități o vor prezenta la matineu și seara, fabricanții îi vor cumpăra numele și-i vor pune fotografia pe cutiile cu cremă de ghete, pe țigările cu filtru și pe stilourile cu pastă! Și apoi, apoi, filmul!... Vedetă!...

În consecință, viitoarea celebritate a trecut la acțiune. Simplu și rapid: s-a ascuns sub pat. Se vor întreba, firește, mulți dintre cititori: cum adică? La Hollywood e suficient să te ascunzi sub pat ca să devii celebru? Nu, desigur nu. Eroina noastră, însă, nu s-a rezumat numai la această banală acțiune. În prealabil ea a închis toate ușile apartamentului, și-a luat așternutul și și-a făcut patul... sub pat, jurînd (nu știm în fața cui anume) că în tot acest răstimp nu va mînca și nu va bea absolut nimic și că nu va ieși de acolo decît... scoasă!

Opt zile a locuit Lynne Baggett în acest dormitor sui-generis. Alarmați, vecinii au anunțat pompierii. Sosiți imediat, aceștia au spart ușile pătrunzînd înăuntru. Au răvășit toată locuința, au căutat în camere, în cămară, în pod, în pat, numai sub pat n-au căutat. În clipa cînd erau pe cale să plece, a răzbătut pînă la urechile pompierilor un suspin prelung, sfîșietor, venind din străfundul somierei!...

Și astfel Lynne Baggett a fost descoperită. Transportată de urgență la spital, victima, aproape leșinată de foame, a mai găsit totuși puterea să exclame:

— Aduceți un fotograf! Am postit opt zile ca să devin celebră!

Și, totuși, Lynne Baggett nu e celebră. Motivul? Foarte simplu: dacă în Statele Unite celebritatea s-ar dobîndi exclusiv numai pe baza zilelor de post, desigur că milioane de șomeri s-ar trezi celebri peste noapte...

Radu VALERIU

În jurul
Globului

Sala Floreasca a fost arhiplină duminica trecută. Numerosul public a ținut să fie prezent la meciurile de handbal în 7, feminine și masculine, ce se anunțau foarte disputate. În fotografie: un aspect de la întîlnirea dintre echipele Dinamo-C.C.A. (16-16).

Întîlnirea de hochei pe Patinoarul artificial „23 August" dintre C. C. A.-Steagul roșu (10-2) în cadrul turneului amical din 9-11 ianuarie.

Sîmbătă și duminică, pe Valea Carpului și în jurul cabanei Piatra Arsă s-a dat startul oficial în activitatea competițională de schi. La aceste întreceri — din care redăm un aspect de la slalomul special — au participat toți schiorii de valoare din țară, în frunte cu componenții lotului olimpic.

ALPINISMUL

de Al. MIRODAN

Filmul „Avalanșa" ne înfățișează pentru prima oară — dacă nu greșesc — în cinematografia noastră (artistică) alpinismul. Văzîndu-l pe Aurel Irimia cățărîndu-se printre stînci și nămeți de zăpadă, spectatorului îi e limpede ce înseamnă un urcuș. Pentru că alpinismul înseamnă urcuș, cu tot ce cuprinde cuvîntul mai viu, mai greu și mai adînc.

Alpinismul înseamnă, înainte de toate, curaj. Orice s-ar spune, amatorul de urcuș riscă; escaladarea unui munte nu se realizează într-un fotoliu. Cine vrea să-i fie moale rămîne jos, la hotel; dar jos e jos, nu știu cum să spun. Alpinistul, în schimb, renunță la multe pentru a ajunge sus. El spune „la revedere" căldurii, alegînd gerul care plesnește obrajii, aruncă papucii încălțînd bocancul, pierde siguranța dăruită de trotuar, angajîndu-se într-o călătorie atît de nesigură, pe vizavi de abis.

Uneori...

Bibl. Reg.

Se întîmplă.

Alteori te zdrelești sau îngheți, sau te rătăcești în noapte.

Se întîmplă.

Asta-i condiția înălțimii: vîrfurile obligă. Alpinismul înseamnă nu numai curaj, dar și înțelepciune, ca să nu zic inteligență. Aici, entuziasmul e cenzurat de rațiune, urcușul nu se face în flăcări, ci cu nespusă socoteală. E un amestec de cald și rece, formînd mult rîvnitul echilibru. Fiecare pas în sus se săvîrșește pe baza cunoașterii exacte a terenului; fiecare metru cîștigat este rezultatul utilizării exacte a materialului (corzi și metal); fiecare salt peste văgăuni este urmarea unui calcul parcă matematic. Cine-și închipuie, necunoscător, că maestrul sportului despre care vorbim se plimbă printre stînci și hăuri, cu ochii închiși și zîmbet plin de beatitudine, trebuie scuturat și trimis să cerceteze izvorul succesului obținut de alți alpiniști, în alte ascensiuni. Simfonia a V-a Beethoven ne-a lăsat-o ca pe un mare strigăt al sufletului, dar muzicologii reci au stabilit că fiecare parte a strigătului artistul a construit-o pe hîrtie, notă cu notă, socotind volume și suprafețe. Scriind piesa de teatru, autorul se simte adeseori purtat de valurile dramei spre infiniturile mari și mici, dar capul său nimerește în stîncile aspre ale noțiunilor de timp și spațiu teatral, care-l întorc îndărăt și răcorit. Dar dragostea? Nu izbutește, mai totdeauna, aceea întemeiată pe înțelegere calmă?

Alpinismul e un sport foarte cerebral.

Alpinismul mai este, să nu uităm această trăsătură, un sport al perseverenței pînă la capăt. E una din puținele discipline care nu îngăduie nici victoria printr-un singur „moment" de încordare supremă (knock-out-ul în box), nici succesul parțial (o etapă cîștigată de ciclist în „Cursa păcii"), nici măcar posibilitatea de a te hrăni din avantajul obținut într-o primă fază a efortului (ca la fotbal, unde, cu 3-4 puncte înscrise în repriza I, o echipă, dacă nu e complet inconștientă, se poate cruța relativ în repriza a II-a). Alpinismul nu cunoaște jumătatea de drum; a sui pînă la culme înseamnă a străbate *întreg* drumul. E ca la școală, unde nu dobîndești diploma decît dacă ai trecut, cu succes, toate clasele și toate examenele.

Să practicăm, așadar, alpinismul.

PRETUL 2 LEI

— FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII —

„CEASUL S-A OPRIT LA MIEZUL NOPȚII". O producție „Bielorusfilm" (construită în forma captivantă a filmului de aventuri) ce evocă fapte autentice petrecute la Minsk în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Lupta partizanilor bieloruși împotriva ocupanților fasciști constituie miezul acțiunii. În rolul eroinei principale, un nume nou pentru noi, demn de reținut: artista R. Gladunko (foto 1).

„SABIE ȘI ZAR", realizare a studiourilor maghiare, încearcă să fie un film de epocă. Intriga se țese în genul poveștilor cu mușchetari. Scenariul însă e puțin interesant și lipsit de consistență (foto 2).

„MUMU". S-ar putea spune că spectatorii îl descoperă, prin mijlocirea ecranului, pentru a doua oară pe marele scriitor rus Turgheniev. Povestea iobagului surdomut, cu forță de Hercule și suflet gingaș, este profund demascatoare, ea simbolizînd, de fapt, soarta iobăgimii ruse din veacurile de asuprire țaristă (producție a Studioului „Mosfilm") (foto 3).

„PĂRINȚI ȘI COPII" ne oferă o nouă întîlnire cu opera lui Turgheniev, de astă dată în transpunerea cinematografică a Studioului „Lenfilm". Filmul ne poartă în lumea intelectualității ruse din secolul trecut, zguduită de lupta între ideile progresiste promovate de unii tineri și conservatorismul inuman al reprezentanților claselor stăpînitoare. Domină figura lui Evgheni Bazarov, adept al ideilor înaintate ale democraților revoluționari ruși (foto 4).

„DESIGUR... NELLY!" (producție „Defa"Berlin) vorbește direct cu numerosul și importantul public al copiilor, punînd cu destulă pricepere, în discuție, probleme curente ale vîrstei lor. Oglindirea cusururilor lui Nelly—o fetiță poznașă, cam egoistă și cu veleități de vedetă — și apoi arătarea felului în care ea s-a îndreptat pot fi socotite drept exemple utile în educarea tineretului de vîrstă școlară (foto 5).

1

2

3

4

5

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 3 (243)
Anul IX
23 Ianuarie 1960

Printre constructorii de tractoare din Orașul Stalin (pag. 5-6-7).
Fotografie de S. STEINER

FOTOCRONICA FLACĂRII ● FOTOCRONICA

La 14 ianuarie, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne, Ion Gheorghe Maurer, a primit pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Ungare la București, Béla Némety, care și-a prezentat scrisorile de ← acreditare.

Dirijorul finlandez Tauno Hannikainen, care ne-a vizitat țara, a dirijat cîteva concerte care s-au bucurat de aprecierea iubitorilor de muzică din țara noastră. Fotografia redă o imagine de la sfîrșitul concertului dat de orchestra simfonică a Radioteleviziunii.

Teatrul Muncitoresc C. F. R. Giulești a pus în scenă piesa „Doi tineri din Verona" de William Shakespeare. În fotografie, aspect din ← timpul repetițiilor.

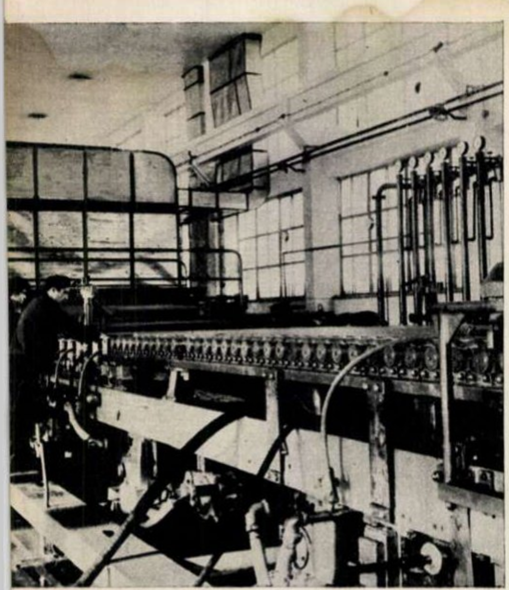

La începutul acestui an, la fabrica „Reconstrucția" din orașul Piatra Neamț au intrat în funcțiune noi utilaje. Fotografia reprezintă o instalație care va da o producție ← sporită de hîrtie velină.

Duminică 17 ianuarie a avut loc în comuna Bragadiru festivitatea inaugurării noii gospodării colective „30 Decembrie", în prezența celor 155 de țărani muncitori care și-au unit de bunăvoie pămînturile. În fotografia din stînga: se citește actul de constituire a G.A.C.

FILMELE SĂPTĂMÎNII ● FILMELE SĂPTĂMÎNII ● FILMELE SĂPTĂMÎNII

„ȘTRENGARII". Studioul sovietic „Mosfilm" ne prezintă o izbutită comedie, inspirată de o problemă a vieții cotidiene: educația tineretului. Eroii filmului, doi tineri muncitori inteligenți, talentați, dar ușuratici, alcătuiesc — prin această trăsătură negativă — o notă distonantă în colectivul în care trăiesc și lucrează. Cum, de cine și în ce fel vor fi aduși pe drumul cel bun cei doi tineri? — Iată, în esență, subiectul „Ștrengarilor". Un film pe care vi-l recomandăm (foto 1).

„UN MECI NEOBIȘNUIT". La rîndul său, studioul ucrainean „A. Dovjenko" din Kiev ne trimite comedia cinematografică „Un meci neobișnuit", un film al cărui erou principal este, de asemenea, tineretul. De astă dată, acțiunea ne poartă într-un înfloritor colhoz sovietic. Activitatea cultural-sportivă are aci ... repercusiuni dramatice asupra unui îndrăgostit gelos și orgolios. Din fericire, totul se termină cu bine, inclusiv meciul! Un personaj convingător, viol și pitoresc — Iușka — este realizat de tînărul actor V. Karpov (foto 2).

„REVOLTA PEONILOR". Un film mexican ce face eforturi de a reînnoda tradiția impresionantelor fresce cinematografice („Rio Escondido", „Fata mexicană") închinate luptei poporului mexican pentru libertate și progres. Primează însă, în acest film, nu atît marile evenimente sociale care au răscolit Mexicul la începutul acestui secol, cît multiplele și complicatele drame sentimentale ale unor personaje mai puțin interesante decît peonii (peoni: țărani săraci din Mexic). Acestora, filmul le rămîne dator (foto 3).

„LILI". Compania americană de filme „Metro Goldwin Mayer", amatoare de melodrame spectaculoase, și-a pus cu autoritate emblema pe frontispiciul genericului lui „Lili". Filmul nu excelează nici prin temă, nici prin seriozitatea cu care o susține. Dar e salvat de interpretarea plină de poezie și inteligență a unei actrițe necunoscută încă, dar excelentă: Leslie Caron (foto 4).

①

②

③

④

ÎN NUMELE OMULUI

Soarele renaşte în fiece dimineaţă la răsărit. Lumina străbate meridianele lumii, de la răsărit. Porumbeii, nesfîrşiţi, vin de la răsărit. De răsărit e nedespărţită fericirea lumii.

De bună seamă, pe lumea asta pot să fie inşi care refuză să creadă acest adevăr; ei sînt acei care vor să scrie istoria la întuneric, nu la lumină; vor s-o scrie cu sînge—nu cu mistria, cu strungul, cu tractorul sau cu pana. Dar oamenii simpli, care populează planeta în proporţie hotărîtoare, au bunul obicei de a judeca totul, de a pune faţă-n faţă faptele. În ultimii ani diversele veşti care au pornit din răsărit către celelalte puncte cardinale ale lumii au ajuns în inima popoarelor nu numai cu iuţeala mijloacelor moderne de transmisie, dar — şi acesta-i esenţialul — cu măreţul mesaj de umanism, de pace. Printre aceste veşti s-au numărat, după cum ştim, şi cele privitoare la dezarmare.

Să ne aducem aminte. Cel de-al doilea război mondial i-a impus Uniunii Sovietice un efectiv sporit de forţe armate: 11.365.000 oameni. La puţină vreme după victoria asupra fascismului — în 1948 — forţele armate ale Uniunii Sovietice au fost reduse pînă la 2.874.000 de oameni. Se spera atunci că şi puterile occidentale vor fi călăuzite de ideile menţinerii păcii şi prieteniei. Însă lucrurile s-au petrecut altfel. A început şantajul cu bomba atomică şi Occidentul a adus pe lume o seamă de blocuri agresive. În asemenea situaţie, în numele apărării patriei şi al păcii în lumea întreagă, Uniunea Sovietică a fost silită să-şi sporească din nou efectivul trupelor sale. Dar la foarte scurt timp, ea a dovedit încă o dată lumii că este gata în orice clipă să reducă din nou forţele sale armate. Ceea ce a şi făcut, procedînd la mai multe asemenea reduceri succesive. Desfăşurînd un ritm nemaiîntîlnit de construcţie economică, purtînd mari bătălii de cuceriri tehnico-ştiinţifice, patria lui Lenin a dovedit lumii, în fapt, dorinţa ei fierbinte de slujire a păcii.

După vindecarea rănilor pricinuite de război, Uniunea Sovietică a început noi bătălii pentru înflorirea industriei şi agriculturii, pentru noi izbînzi în domeniul ştiinţei şi culturii. Sarcina trasată de Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. — aceea de a ajunge din urmă şi a depăşi Statele Unite în ce priveşte producţia pe cap de locuitor — este pe cale de a fi înfăptuită. Nikita Sergheevici Hruşciov a subliniat că în perioada 1953-1959 sporul producţiei industriale calculate pe cap de locuitor a fost de 71 la sută în Uniunea Sovietică şi de 0,3 la sută în Statele Unite. În acelaşi timp, Ţara Sovietică a început asaltul pentru cucerirea cosmosului, continuînd să promoveze ferm politica de coexistenţă paşnică, de destindere internaţională, de dezarmare totală şi generală. Iată faptele: în decurs de trei ani, 2.140.000 de oameni s-au întors în civilie, în fabrici, laboratoare, institute, în sovhozuri şi colhozuri. În numele vieţii şi al civilizaţiei, ei chemau ţări şi popoare cu orînduiri sociale diferite la întrecerea în lupta — paşnică şi minunată luptă!—pentru locuinţe mai multe şi mai confortabile, pentru mai mult lapte şi mai multă carne, pentru cărţi şi cîntece mai frumoase.

Vă reamintiţi? Toate aceste chemări veneau de la răsărit. Şi iată că de cîteva zile posturile de radio şi ziarele din lumea întreagă au vestit din nou o istorică hotărîre a Uniunii Sovietice: reducerea unilaterală a forţelor sale armate cu 1.200.000 oameni în decurs de 1-2 ani.

De bună seamă că măsura aceasta nu va aduce nici un fel de prejudiciu capacităţii de apărare a Ţării Sovietice. Aşa cum a precizat Nikita Sergheevici Hruşciov, astăzi Armata Sovietică dispune de mijloace de luptă şi de putere de foc cum nici o armată n-a mai avut vreodată.

Considerentele după care s-a călăuzit Uniunea Sovietică în luarea acestei măsuri caracterizează de minune esenţa orînduirii sovietice. Abordăm această problemă — a spus şeful guvernului sovietic — nu de pe poziţiile politicii de forţă, ci de pe poziţiile raţiunii. Înaltele idealuri umaniste, dorinţa fierbinte de pace şi de bună înţelegere cu toate popoarele lumii — iată ce a stat la baza noii hotărîri, privitoare la reducerea forţelor armate.

Statul sovietic săvîrşeşte acest act în momentul în care construcţia desfăşurată a comunismului cucereşte poziţii tot mai înaintate. De la tribuna sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S. primul ministru sovietic a spus: „NOI AM ÎNCEPUT CU BINE SEPTENALUL NOSTRU“.

Rezultatele muncii întregului popor sovietic în toate domeniile sînt într-adevăr minunate. Ele constituie fapte care sporesc necontenit prestigiul Uniunii Sovietice, care măresc speranţele întregii lumi muncitoare, care se vrea definitiv eliberată de ameninţările războaielor, care vrea să se bucure pe deplin de binefacerile muncii paşnice.

Prin noua măsură a Uniunii Sovietice, popoarele îşi dau seama, o dată în plus, că pacea merge braţ la braţ cu marele popor sovietic, care face totul pentru ca aripile porumbeilor să fluture nestingherit de la un capăt la altul al lumii.

G. CIUDAN

EI AU DEZBRĂCAT HAINA MILITARĂ...

Imagini de la cea de-a treia reducere a efectivului forţelor armate ale Uniunii Sovietice, care a avut loc în 1958

Vestea recentei hotărîri a sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S. — o nouă mărturie concretă a politicii de pace a marelui popor sovietic — a stîrnit un uriaş ecou în întreaga lume. Numai în perioada anilor 1955 - 1958, forţele armate sovietice au fost reduse cu 2.140.000 de oameni. Iar azi, călăuzită de aceleaşi nobile ţeluri, Uniunea Sovietică ia încă o dată, unilateral, măsura de a reduce efectivul forţelor armate cu încă 1.200.000 de oameni, în decurs de 1-2 ani.

① Trenul porneşte spre casă...

② Printre cei lăsaţi la vatră se numără şi Nikolai Molceanov.

②

①

③ După demobilizare, Nikolai Sidler s-a stabilit cu familia în Angarsk, unul dintre cele mai tinere orașe ale Siberiei răsăritene. Aici și-a însușit meseria de zugrav, devenind apoi șeful unei brigăzi de tineret. Iată-l acum împreună cu ceilalți membri ai familiei sale, amenajîndu-și noua locuință.

④ Nikolai Baranțev își predă arma. După cum arată fotografia, lucrul acesta urmează să-l facă și alți ostași.

⑤ O dată cu Nikolai Baranțev a fost lăsat la vatră și fratele său, Anatoli (cel rezemat de roata autocamionului).

⑥ Iată-i acum în locurile lor natale. Nikolai conduce o macara, iar Anatoli, tot șofer, ca și în armată, lucrează pe același șantier.

⑦ Familia Baranțev, la sfîrșitul unei zile de muncă. Bătrînii se bucură de cei doi feciori care se întrec și în muncă, și în petrecere.

⑧ A. Emelianov a fost pînă nu demult marinar și a făcut parte din cadrele active ale Flotei Baltice. Acum se află din nou în Moscova sa, în mijlocul celor dragi.

⑨ Fostul marinar A. Emelianov a revenit la meseria sa: strungar la Uzina de rulmenți nr. 1, din Moscova. Acum, procesul de producție e și mai perfecționat decît atunci cînd a părăsit uzina, intrînd în cadrele armatei.

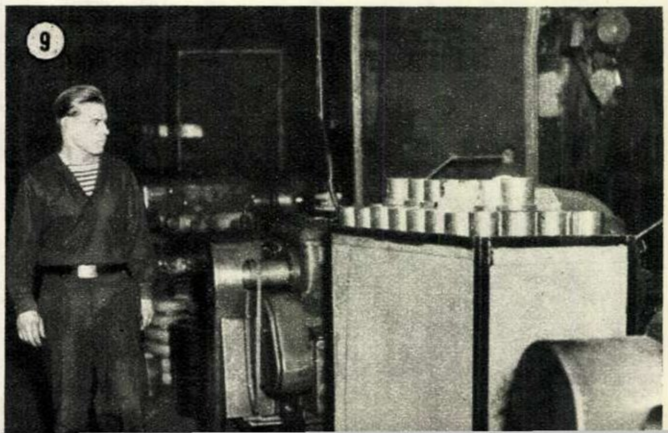

Cu urechea la inima mașinilor...

Fotoreportaj
de F. URSEANU (text)
și S. STEINER (fotografii)

Un tunel cu raze de uscare infraroșii. Prin el trec sute de piese care folosesc la fabricarea tractoarelor.

Acum, la începutul lui 1960, harnicii muncitori, ingineri și tehnicieni ai uzinelor „Ernst Thälmann“ s-au angajat să sporească ritmul de fabricație a tractoarelor — ritm care va duce la livrarea, în cursul acestui an, a unui număr de cel puțin 15.000 de tractoare.

Pentru realizarea și depășirea acestui plan, uzina din Orașul Stalin trebuie să asigure o sumă de condiții. Printre acestea — și nu pe plan secund — se află problema întreținerii utilajului. E vorba de sute de agregate și instalații care trebuie întreținute în așa fel, încît ritmul perfect de fabricație să nu fie întrerupt nici o clipă din cauza „îmbolnăvirii“ vreunei mașini sau chiar a unei simple piese. Cu alte cuvinte, este vorba despre necesitatea menținerii în permanență a unei stări de deplină „sănătate“ a tuturor utilajelor din uzină.

Cine-i „doctorul“ mașinilor? Se știe: ca în orice uzină, mecanicul-șef. Așadar, mecanicul-șef trebuie să afle exact și la timp cum bate inima fiecărui... strung, inima fiecărei mașini de frezat, inima unei uriașe raboteze, a fiecărei piese, a fiecărei benzi de transport ori a celui mai mare ciocan de forjă — uriașul care preface blocul de oțel în piesele cele mai variate.

De aceea, nu-i de mirare că aici, la uzina de tractoare „Ernst Thälmann“, mecanicul-șef al uzinei este „multiplicat“ de o duzină de mecanici-șefi de sectoare și de zeci de mecanici-maiștri ori lucrători cu sarcini și rosturi precise: urmărirea zilnică a fiecărui utilaj, cunoașterea calităților și capacităților fiecărei mașini, controlarea tuturor acestor instalații la date fixe, repararea lor la termenul dinainte stabilit și, de cele mai multe ori, modernizarea lor. Într-un cuvînt, fac toate acestea înainte ca mașina să se... îmbolnăvească. Și, mai ales, înainte ca ea să aibă nevoie de reparații capitale, costisitoare. În medicină, unde este vorba de combaterea maladiilor, o astfel de acțiune preventivă se numește *profilaxie*. În uzină, unde e vorba de combaterea bolilor la... mașini, acțiunea nu-și schimbă prea mult sensul, ci capătă doar o denumire ceva mai tehnică: *reparație preventivă planificată*. Și într-un caz, și în altul, măsurile au același caracter: *de prevenire*. Repa-

Modernizarea mașinilor și mica mecanizare își au proiectanți proprii, afectați exclusiv „mecanicului-șef“.

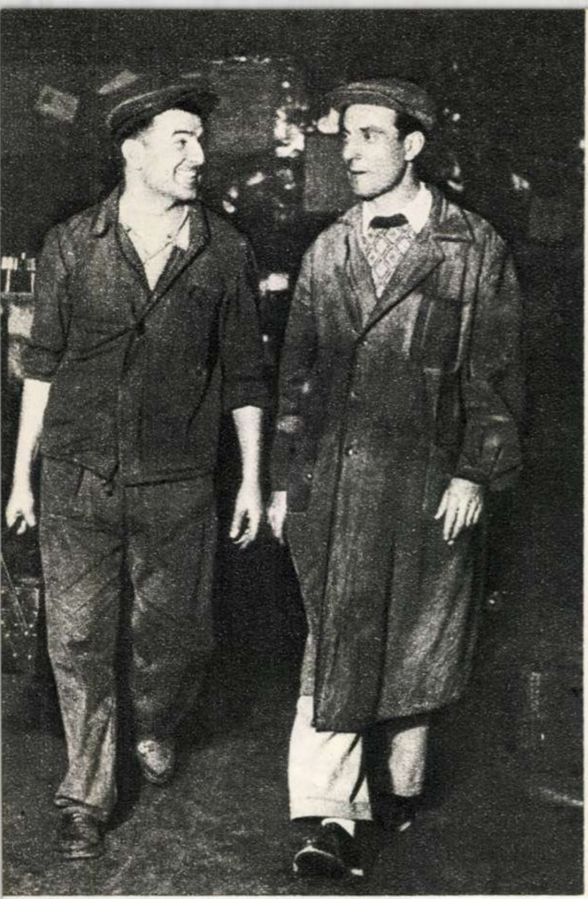

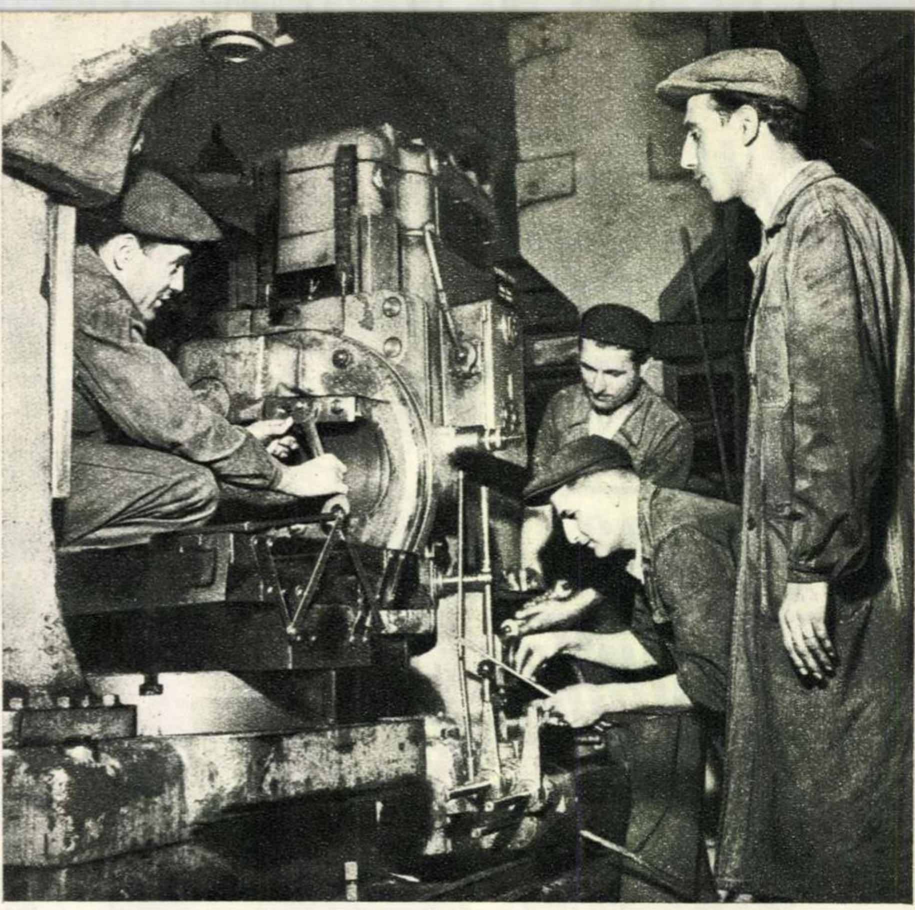

Încotro se îndreaptă grăbiţi meşterul Florea Cioc şi lăcătuşul Ion Badea (stînga)? Ne-o spune trusa cu scule pe care o poartă unul dintre ei: se duc să „vindece" o maşină... Iată-i acum, lucrînd la repararea maşinii, împreună cu alţi lucrători ai „mecanicului-şef" din sectorul „motor" (dreapta). După cîteva ore, instalaţia respectivă îşi va relua activitatea.

raţiile preventive planificate au adus uzinei „Ernst Thälmann", în anul 1959, o contribuţie serioasă atît la realizarea economiei de 22 milioane, cît şi la realizarea, cu două luni înainte de termen, a planului anual de fabricare a tractoarelor.

★

Care sînt sarcinile sectorului mecanic-şef al uzinelor de tractoare, în 1960? Multiple şi importante. În primul rînd — aşa cum subliniază Expunerea tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959 — în acest sector „capacităţile de producţie şi forţele de muncă vor trebui folosite în cea mai mare măsură pentru modernizarea maşinilor, pentru mecanizarea şi automatizarea proceselor de producţie, folosindu-se pe scară largă creditele bancare pe termen scurt puse la dispoziţie în acest scop". E vorba deci de o serie de măsuri care vor contribui la mărirea productivităţii maşinilor, măsuri care vor îndrepta atenţia „mecanicului-şef" spre modernizarea şi mecanizarea într-o şi mai mare măsură a utilajului — acolo unde investiţiile sînt amortizabile într-un termen scurt. În acelaşi timp, spre reducerea numărului şi a volumului reparaţiilor capitale, atunci cînd e vorba de maşini vechi, a căror refacere costisitoare nu e de loc rentabilă. Mai merită oare reparaţii capitale unele „arhaice" strunguri „Pittler"? Mai e cazul să se investească sume importante pentru nişte maşini de găurit care şi-au trăit de mult viaţa? Desigur că nu! — spun specialiştii de aici. Asemenea utilaje „suferinde" de „uzură fizică şi morală" nu mai pot face faţă ritmului nou de producţie, fiind depăşite şi de progresul tehnic.

...Fotoreporterul care ne însoţeşte la uzina de tractoare are o decepţie: nu poate încă reda în imagini (sîntem doar la începutul anului) unele îmbunătăţiri tehnice — modernizări, automatizări etc. — care-s deocamdată în stare de proiect sau pe cale de realizare şi despre care ne-au vorbit şi tovarăşul Oniga, directorul uzinelor, şi tovarăşul inginer-şef Grama, şi tovarăşul inginer Apostol, care e mecanic-şef.

Şi acum, au „cuvîntul" fotografiile...

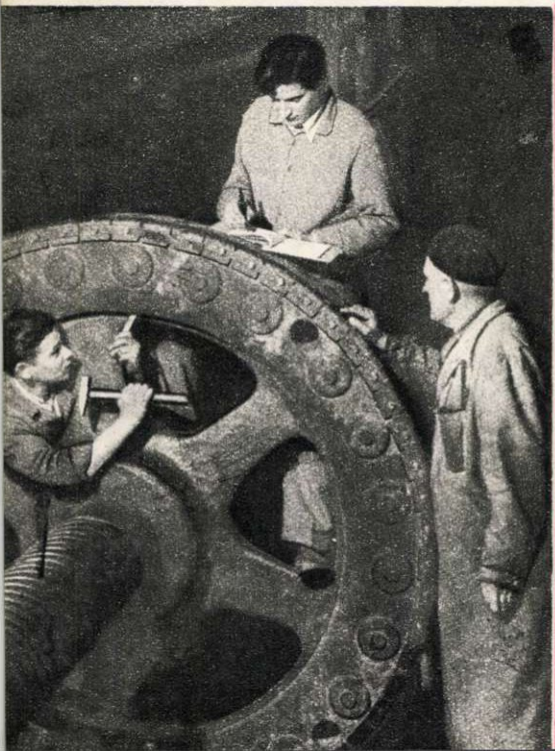

Această „mică" piesă, care cîntăreşte cîteva tone, a intrat recent în „sanatoriul mecanicului-şef" (stînga). Ea face parte dintr-o instalaţie importantă, care stătea nefolosită într-o uzină din Arad. Adusă la uzina de tractoare, va fi valorificată ca presă pentru debitarea (tăierea) arborilor-motor ai tractoarelor. Acum, această operaţie se face prin tăierea cu oxigen, operaţie scumpă şi nerentabilă. La grăbirea punerii în funcţiune a presei contribuie şi inginerul Liviu Maior, tehnologul Költze Bella şi ajustorul Gh. Bîrsan. Tot pentru aceeaşi presă lucrează şi maiştrii Karol Slaminek şi Ludovic Hentzig (dreapta), care strunjesc o ...piuliţă ce nu are decît... o mie de kilograme. Interesant este că piuliţa respectivă, care iniţial era din bronz, se execută acum din fontă nodulară. Ideea aparţine Eroului Muncii Socialiste Ilie Trandafirescu.

Fără piese de rezervă, e foarte greu să faci față unor reparații. De aceea, „mecanicul-șef" își are stocurile permanente de piese de schimb — piese executate tot în atelierele sale.

Ce pun la cale inginerul Radu Apostol, mecanicul-șef al uzinei (dreapta), și maistrul principal Ion Vizitiu (stînga)? Discută măsurile ce pot fi luate pentru scurtarea timpului de reparare a utilajelor.

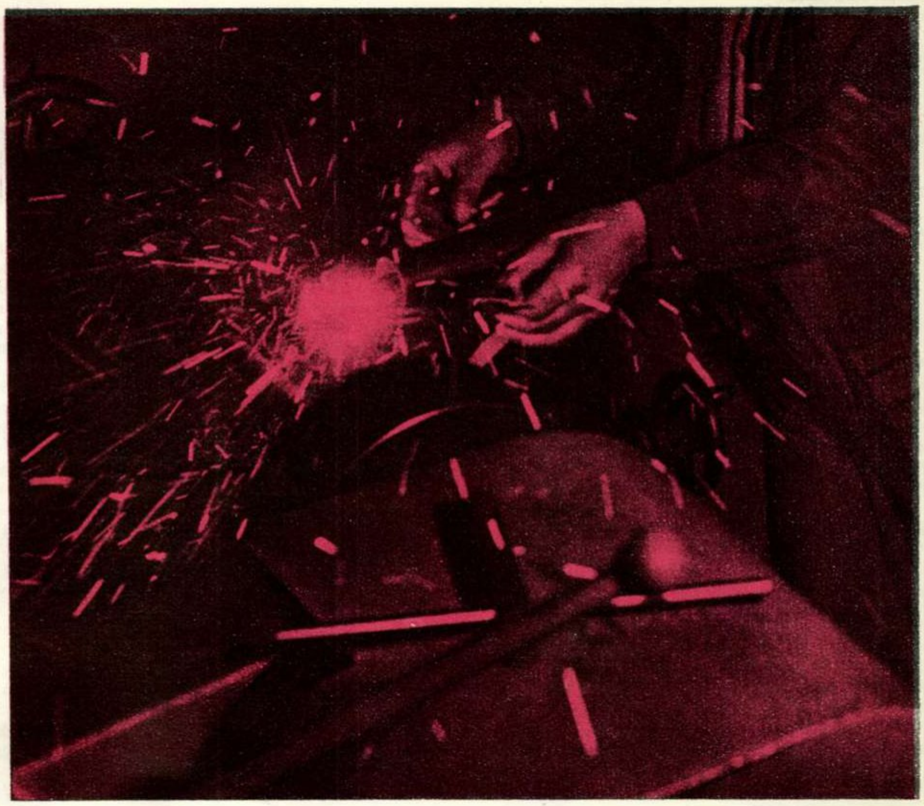

Nu toate piesele uzate ale mașinii se aruncă! Pinioane, axe tocite ani și ani sau diferite piese din fier pot fi readuse la viață. Cum? Printr-o operație nouă: metalizarea. Mașini speciale, pulverizînd metal topit peste piesele respective, le întineresc. Fotografia alăturată ne prezintă operația de metalizare a pieselor uzate.

De unde iese acest tractor? Dintr-un tunel! Un tunel în care tractorul proaspăt vopsit a primit o... baie de raze infraroșii. În acest fel, vopseaua s-a uscat în cîteva minute. Înainte, uscarea se făcea afară și numai cu bunăvoința ...soarelui.

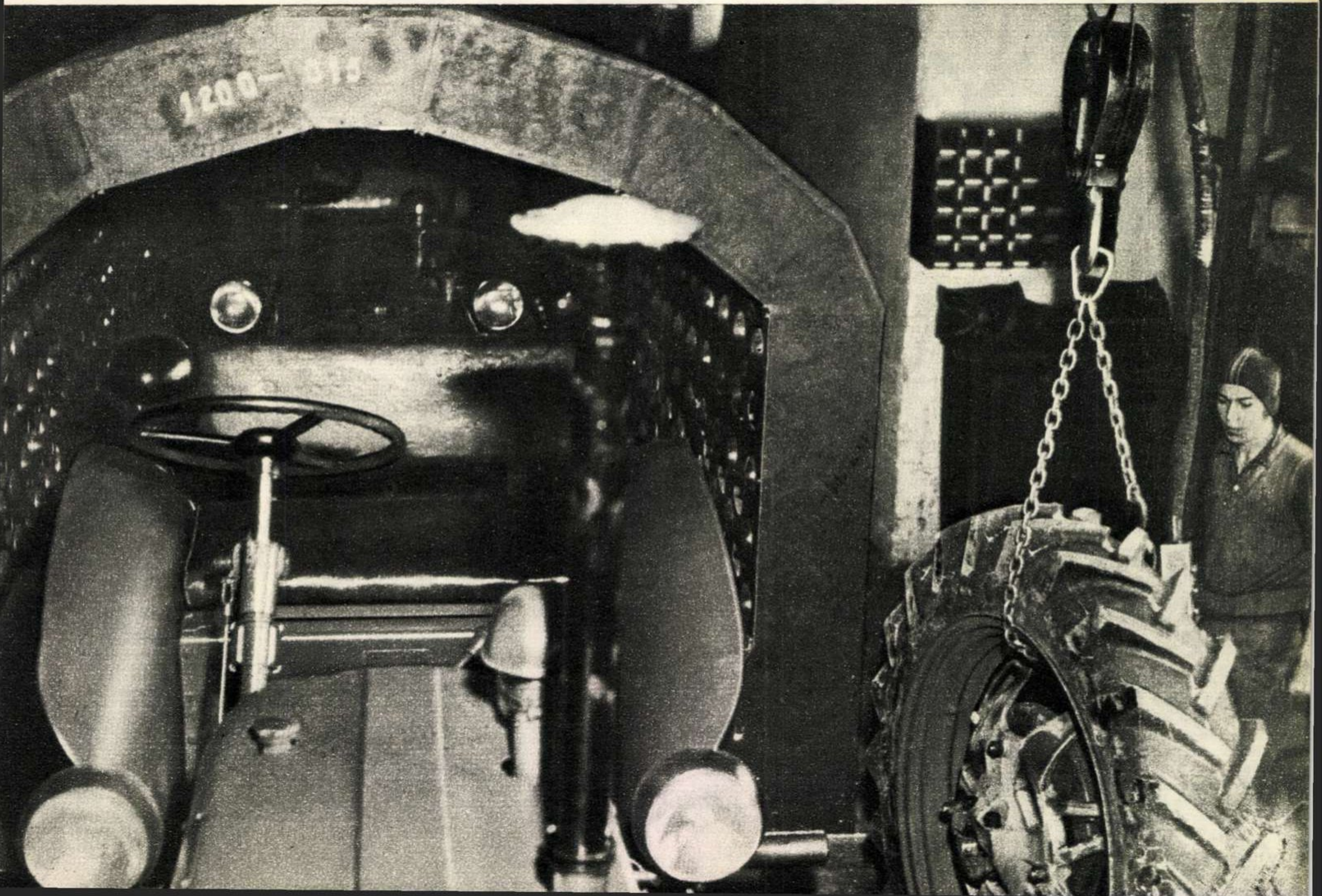

MOZAIC

Ion ISTRATI

SCRIPCA

(povestire)

Ilustrație de Pita RUBIN

Într-un zori de zi, cînd abia făceam ochi, m-am pomenit, nitam-nisam, cu tata, membru al întovărășirii agricole „Biruința" din satul baștinei mele. Cînd am deschis ușa cu gînd să-l îmbrățișez, m-au și însăilat, pe dată, niște tremurici și mi-am dat seama că afară era un ger zdravăn, de zbîrnîiau pietrele.

— Iaca-s venit cu Gheorghe! — mă încunoștință el fără zăbavă, arătîndu-mi cum, la vreo cinci-șase pași în urmă, sta neclintit, cu cușma vineție pusă de-a cățeaua și suflată de brumă, un țăran 'nalt-'nalt și trupeș, îmbrăcat cu un suman făcut din lînă laie și avînd picioarele adînc îngropate în niște cizme negre de cauciuc.

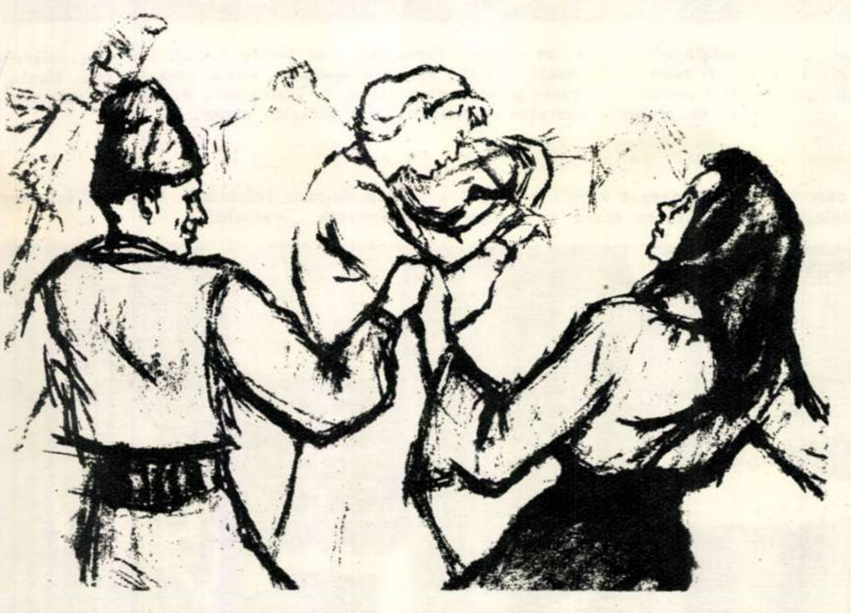

— N-avem cînd ședea mult — mai adăugă tata. Noi am venit... cu scripca!

— Bun înțeles — întregi spre grabnică adeverire și Gheorghe și, îndoindu-se din șale, păși peste prag, înăuntru, ștergînd cu căciula ușorul ușii. Noi, fără scripcă, n-avem ce căuta acasă. Dar o găsim. La Ieși, musai o găsim!

M-am uitat lung și nedumerit cînd la tata, cînd la celălalt plugar, am strîns a neputință din umeri și n-am priceput o iotă.

— Care scripcă, ce fel de scripcă? — am apucat eu a-mi frămînta mintea degeaba.

Pe cît îl știam, Gheorghe — om cam de-o baie și de-o iarbă cu mine, ca unii care ne-am născut și am făcut întîia noastră scăldușcă în același an și care, tot împreună, mai tîrziu, am ieșit la horă, pe toloaca plușată cu troscot verde din mijlocul satului — n-avea nici un har la cîntatul pe strune. „Măi, al naibii — mi-am zis în sinea mea — aista-i tot poznit la gură și tot șugubăț a rămas, ca și atunci cînd flăcăia și cînd, rotind sîrbele cu polcile, le cerca pe fete la joc ca pe niște mînzoace și le învîrtea de le făcea iască".

Într-adevăr, nu mult după ce am luat loc cu toții pe scaunele din odaie, începînd a vorbi de una și de alta, fel de fel de fleacuri din cele care sprintenesc mintea, deschid baierile inimii și prelungesc viața, și cînd tocmai isprăveam de sorbit din ceaiurile fierbinți care ne stătuseră dinainte ca să ne mai încălzim, Gheorghe arcui semn numai dintr-o sprînceană spre tata și, spre a întemeia sfat de trebuință, zise:

— Așa că asta-i: noi, azi după-amiază, luăm calea-ndărăt, că altfel nu-i chip. Azi, nene, vremea merge grozav de iute-nainte și atîtea se întîmplă pe lume, atîtea se mai născocesc, încît ce te miri? Numai ce-ai s-auzi mîine-poimîine că s-o *iventat* o mașină care să-nvie morții!

— Ha-ha-ha! — am izbucnit fără să vreau în nestăpînite hohote.

— Degeaba rîzi — mă opri Gheorghe — fiindcă nu cunoști. Poftim, spuie-ți și moșu' Ion (adică tata), dacă te mințesc, zău! Știi, moșule, problema cu moartea mamei!

— Daaa — întări tata — asta-i cum nici nu se mai poate de strașnic.

— Păi nu?! — făcu mai departe Gheorghe. Iaca, asta s-o petrecut ast-primăvară, cam pe timpul cînd am intrat noi la „Biruința". Într-un rînd, cam pe subt amiază, stam afară cu fumeia, cu copchiii și cu mama și mîncam laolaltă. După ce ne-am ospătat noi în legea noastră, o văd pe mama că ia un țolișor, se duce și-l așterne sub nucul din grădină, la umbră, și se culcă. Și doarme, nene, ca la jumata' de ceas, doarme liniștit ca la un ceas, dar cînd să se scoale, ce-ți închipui dumneata?

— S-o trezit moartă! — spuse serios tata.

— *Ezact* — zise Gheorghe. S-o culcat bună teafără și s-o trezit moartă!

— Dacă nu era scripca ceea de la Alecu lui Marțîn, aleluia, Gheorghe — lămuri tata.

— Asta am și vrut să spun — continuă fostul meu coleg de odinioară. Fiindcă ce se-ntîmplă? Lîngă noi, în casa lui Alecu lui Marțîn, sta în gazdă doctorița de la dispensar.

— Scripca, nu?! — am întrebat eu.

— Bun înțeles că ea, cine alta? — se miră de întrebare Gheorghe. Am dat fuga după dînsa, a venit într-un suflet, i-o băgat repede o *ijăcție* și, ce mai tura-vura, mama, săraca, fiindcă s-o spăriet moartea dintr-însa, a holbat ochii ș-o înviet! Și-așa că, de atunci încoace, eu unul am mare considerație față de doctorița ceea. Și nu numai eu...

— ...Tot satul — preciză tata.

— Satul?! — tresări Gheorghe, zvîcnind bărbia înainte și rotunjindu-și, pe fața-i roșcovană, doi ochi uimiți, albaștri. Și raionul, nene, îi dă considerație! Ce-i drept, la început, cînd o venit în sat, rar care voia să fie pus față cu dînsa. Toți îi ziceam „Scripca". Porecla — la ce să zic nu? — eu i-am scornit-o. Eram în martie la tîrg și, cum s-o brodit nu știu, dar dacă m-o întrebat de unde-s și că ea-i doctoriță și-i numită la noi, cînd am văzut-o plină de glod, circel de frig și slabă, am înșfăcat-o-n brațe și-am și suit-o-n căruță, înfundînd-o în paie și învelind-o cu sumanul meu din spate. Dam să croiesc în cai și să pornesc spre casă, cînd o aud că-și aduce aminte și strigă: „Vai, am uitat la han violina!" „Ce-ai uitat?" — mă strîmb eu. „Vioara" — zice. M-am dat jos și i-am adus-o. Ce violină, nene, ce vioară?! Era, toată ziua, o scripcă răpănoasă și răsucită parcă de toate reumatismele de pe lume. „Ce fel de doctoriță îi mai fi și tu?! — am zis în gîndul meu. Scripcă, nu doctoriță!" Și scripcă o rămas.

— Eeei, da' pe urmă? — îl ispiti tata pe Gheorghe.

— Nici asta nu-i minciună — recunoscu Gheorghe — pentru că femeia, nene, ce-i femeia? Femeia îi ca ardeiul: pînă nu guști, nu știi de-i iute ori nu-i iute. Dar ce zic eu ca ardeiul? Nu, nu ca ardeiul. Femeia e ca urzica: dacă te-atingi fin de dînsa, te înghimpă; dar dacă o prinzi repede și cu curaj, n-ai de ce te teme. Așa am cunoscut-o și eu pe doctoriță. Ții minte, moșule? Toată ziua umbla doctorița noastră de colo, colo, cotrobăia, sfătuia, îngrijea de cei cu necazuri, ținea conferințe, mă rog, activitate serioasă, nu șagă; seara însă, lua scripca, se așeza în mijlocul casei și-i împușca niște cîntări, de te ungea cu unt și cu miere pe la inimă. Azi așa, mîine așa, pînă cînd, într-o duminică dimineață, nu mult după problema cu moartea mamei, mă chibzuiesc și mă socotesc cu locțiitorul secretarului organizației de bază și — hop! — mă duc la doctoriță acasă și-i spun categoric: „Uite ce, tovarășă! Dacă te crezi că poți face ceva bun cu scripca ceea a dumitale, în loc să cînți seară de seară și s-aduni pe sub ferestrele casei fel de fel de cărăcudă care te ascultă și se boldește pe furiș pe după perdele, vino mai degrabă să cînți echipei noastre de dansuri populare de la întovărășire!" Socoți că s-o supărat? Nuuu, o venit aproape seară de seară și ne-o cîntat din scripcă, și-așa am pus la punct echipa după aceea, că la 23 August, cînd cu serbarea, toți cei de la raion ne-o zis „brava".

— Și-acum? — am întrebat.

— Acum — oftă Gheorghe — toate-s bune, una-i rea. Avem echipă bună, dar scripca nu mai este. Și nu mai este, fiindcă s-o măritat și doctorița noastră și s-o mutat aici, la Ieși. De asta, ce ne-am gîndit? Fiindcă acuși se termină anul financiar și vine iarna, cînd trebuie întărită munca culturală, și fiindcă noi, cei de la întovărășire, am cheltuit fondul cultural pe un radio și pe mai nu știu ce și ne-o mai rămas ca la o mie de lei, „hai la Ieși", am zis, să cumpărăm o scripcă, fiindcă la raion deocamdată nu-s. La noi în sat este un flăcău, proaspăt venit de pe un șantier, care a-nvățat pe-acolo să scîrțîie și el din vioară. Are însă o vioară scorojită, de sar surcele dintr-însa. Așa că noi, fiindcă avem și alte *interesuri* pe la Ieși, am venit aici, ne ducem acuși la adresa doctoriței și-o rugăm să meargă, să ne-aleagă la cumpărat o scripcă dată dracului!

— Și așa că asta-i povestea cu scripca! — încheie tata.

ȘANTIER

— MARIA BANUȘ are în lucru un nou volum de versuri inspirate din viața nouă a patriei noastre.

— „EROUL DE PE ACROPOLE", noua piesă de teatru a lui Aurel Baranga, se află în stadiu de finisare. Dramaturgul are în proiect și un volum de publicistică.

— ION BĂNUȚĂ pregătește volumul de versuri „Cetatea Soarelui". De asemenea, scriitorul lucrează la un volum de însemnări de călătorie.

— O LUCRARE DRAMATICĂ de Al. Mirodan, aflată într-un stadiu avansat, „Prințesa și cei opt", este destinată teatrului de marionete.

— ÎN CINSTEA CELUI DE-AL TREILEA CONGRES AL PARTIDULUI, Alexandru Andrițoiu lucrează la o carte de versuri intitulată „Comunist".

— URMĂRIND DESTINUL LUI MITRIȚĂ ȘI ILEANA — eroii romanului „Cuscrii" — pe șantierul de la Bicaz, Al. I. Ghilia definitivează volumul II al acestei cărți.

— DESPRE VIAȚA NEÎNFRICATULUI LUPTĂTOR UTECIST PETRE GHEORGHE, Pop Simion scrie în prezent o carte pentru Editura Tineretului.

LITERAR

IMPROVIZAŢIE DE CÎNTEC NOU

Moş Bică Holban, membru al colectivei „Pămînt desţelenit" din comuna Ciobanu, raionul Hîrşova, e un vestit cîntăreţ de balade. Moş Bică a transmis şi muzicalitatea sa, şi dragostea sa pentru cîntece, şi valorosul său repertoriu, nepoţilor săi. Cel mai mic dintre aceştia — şi el flăcău de vreo 24 de ani — fiind întrebat astă-toamnă de către un membru al Institutului de folclor din Bucureşti dacă ştie vreun cîntec nou, a răspuns: „Un cîntec nou? Nu ştiu... Dar dacă vreţi, vă fac eu unul pe dată..." Şi, într-adevăr, nepotul lui moş Bică Holban a improvizat un cîntec nou, din care transcriem ultimele strofe:

...„Veseli sînt acum colectiviştii
Cînd ies cu cîntec şi alai la muncă
Cînd văd că-i ajută tractoriştii
Să strîngă griu-n cîmp şi fînu-n luncă.
Şi-atunci cînd griul curge din combină
Ca aurul tăiat de pe ogor,
Un cîntăreţ micuţ la mandolină
Le cîntă hora muncitorilor.
Şi ei atunci întind o horă mare
Alături de combină pe-un răzor
Iar cîntăreţu'ncepe un solo-voce,
Un cîntec de-al colectiviştilor..."

Felul spontan în care au venit pe lume aceste versuri — încă insuficient „lucrate", desigur — ne face să întrevedem cît de avansat e procesul de gestaţie a cîntecului nou în Dobrogea colectivizată. Ca sentiment, ca ideę, ca necesitate, cîntecul nou e pe buzele fiecăruia. Cîţiva creatori populari i-au şi dat glas. Dar ce e de făcut pentru ca el să capete aripi, să-şi ia zborul, să devină un cînt general?

În acest sens, contribuţia directorilor de cămine şi de case de cultură poate fi şi ea substanţială. Ei sînt aceia care trebuie să-i descopere şi să-i încurajeze pe creatorii populari locali, mobilizîndu-i în jurul căminului cultural, dîndu-le un rol activ în compunerea repertoriului de cîntece sau al brigăzilor artistice de agitaţie.

În vederea unei mai largi depistări a creatorilor de folclor nou, Institutul de folclor din Bucureşti îşi propune să utilizeze o altă metodă: organizarea unui mare concurs pe ţară, la care vor fi chemaţi să participe toţi cei ce păstrează sau creează cîntece noi.

Iniţiativa e bună.

V. F.

LA CASA SCRIITORILOR

În faţa scriitorilor din Capitală, a conferenţiat recent tovarăşul Em. Florescu, vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării, despre „Unele probleme de bază ale economiei socialiste în R.P.R.". Conferinţa s-a ţinut sub egida Uniunii Scriitorilor din R.P.R, şi a organizaţiei de bază P.M.R. a scriitorilor din Bucureşti.

Tov. Em. Florescu, în timpul conferinţei.

O parte din asistenţă în sala de la Casa Scriitorilor.

DE VORBĂ CU AL. KIRIŢESCU

Pe dramaturgul Al. Kiriţescu l-am aflat la Casa de creaţie şi odihnă a artiştilor de la Mogoşoaia; autorul „Gaiţelor" revedea textul ultimei sale lucrări dramatice: piesa „Moş Teacă".

— Această lucrare dramatică — îmi comunică amabil scriitorul — se află în stadiul „citirii" la masă la Teatrul de Stat din Piteşti.

— Acolo va avea loc şi premiera pe ţară?

— Da. Şi mă bucur mult. Piteştiul e oraşul meu natal şi, în amurgul carierei mele de autor dramatic, îi datoram acest omagiu filial.

Îmi exprim oarecum mirarea, ştiind că piesa reclamă o distribuţie mare şi numeroase grupuri de figuranţi. Dramaturgul intervine însă prompt:

— Am încredere în forţele artistice ale teatrului din Piteşti. De altfel, alături de colectivul de dramă, la realizarea spectacolului îşi vor da aportul Ansamblul de estradă din localitate, precum şi numeroşi actori amatori, recrutaţi dintre muncitori, ostaşi şi elevi. Doresc, prin această piesă, să trezesc ura împotriva anumitor mercenari ai burgheziei pe veci apuse, împotriva slugilor monarhiei al căror reprezentant a fost şi Moş Teacă.

Pe masa de lucru a dramaturgului, am zărit cîteva foi înnegrite de replici. Am riscat o întrebare:

— O nouă piesă?

— Da. Scriu o comedie cu subiect actual, dar titlul să nu-mi cereţi a-l divulga. De ce? Simplu! Fiind mai ales vorba de teatru, a numi titlul înseamnă a spune şi subiectul.

Se lăsase seara. Mă pregăteam de plecare, cînd maestrul Al. Kiriţescu m-a rugat să comunic cititorilor următoarele:

— În curînd împlinesc vîrsta de 72 de ani. Partidul clasei muncitoare şi guvernul ţării ne oferă nouă, creatorilor de artă, toate mijloacele cu putinţă pentru a crea noi opere care să poarte pecetea unei reînnoite tinereţi. În ce mă priveşte, mă strădui să nu ţin seama de cele peste şapte decenii pe care, din păcate, le port pe umeri. Voi scrie o piesă tinerească, entuziastă, actuală şi sper că şi... bună.

Al. NICHITA

ACTUALITĂŢI DE PESTE HOTARE

● **ÎN EDITURA „CLUB DU MEILLEUR LIVRE"** din Paris a apărut de curînd un volum cuprinzînd 150 de poezii ale lui Paul Eluard. Cartea este prefaţată de Claude Roy şi ilustrată de Picasso.

● **PRESA LITERARĂ MAGHIARĂ** a primit cu deosebită căldură primul roman al tînărului scriitor H. Szabo József: *Klári* (povestea unei învăţătoare care-şi duce munca într-un sat îndepărtat din răsăritul Ungariei).

● **COLABORATORII INSTITUTULUI DE LITERATURĂ CEHĂ** pregătesc o cuprinzătoare monografie a cunoscutului scriitor Jaroslav Hasek.

● **O CULEGERE DE POVESTIRI DIN VIAŢA TINERETULUI GERMAN** şi, în special, a tinerilor tehnicieni fruntaşi în producţie constituie tema generală a volumului „Cei care visează ziua de mîine" de Gerhard Bengsch.

● **AU APĂRUT PENTRU PRIMA OARĂ** în limba vietnameză volumul I din „Capitalul" lui Karl Marx şi „Anti-Dühring" de Friedrich Engels.

● **ÎN REVISTA LITERARĂ GRUZINĂ „SVETILO"** au fost tipărite recent nouă scrisori inedite ale lui Balzac. Scrisorile, păstrate în muzeul gruzin, datează din epoca celei de-a doua călătorii în Rusia a marelui scriitor francez. Tot în limba gruzină a apărut pentru prima oară un ciclu de povestiri istorice de Stefan Zweig.

● **EDITURA DE STAT „DETGHIZ"** din Moscova va tipări, în cursul anului acesta, peste 600 de noi volume. O noutate în activitatea acestei edituri o constituie faptul că trei oameni de artă, balerina Galina Ulanova, actorul Nikolai Cerkasov şi compozitorul Aram Haciaturian, au colaborat la volumul „Pentru educaţia estetică a elevilor".

Demostene BOTEZ

ŢARA MEA

Streinule, atunci cînd vei vedea
În zare, şir de coşuri noi
La fabrici, înălţîndu-se ca plopii,
Să ştii că te apropii
De ţara mea,
Că ai ajuns la noi.
Streinule, atunci cînd ai să vezi
Cît va cuprinde-n zări privirea ta
Arînd pe cîmp tractoarele cirezi,
Şi ai să-auzi, ca nişte pianine,
Cîntînd în ţevi, semănătoare verzi,
Să ştii că ai ajuns în ţara mea,
Că ai ajuns la mine.
Streinule, cînd tu în depărtări
Vei bănui a munţilor spinări
Învolburate-n nori ca-ntr-o părere,
Ca nişte turme mari de dromadere,
Şi cînd din adîncimea lor de piatră
Tu pe mineri îi vei vedea
Scoţînd cărbuni din ancestrala vatră -
Să ştii că ai ajuns
În ţara mea.
Cînd drumul lung al drumeţiei tale,
Ce-n zorii rozi ai unei dimineţi
Va trece munţi cu fagi bătrîni la poale,
Şi-n zare desluşi-vei, ca un zid,
Negreaţa unui codru de molid,
Iar, sus, cununa lui de stînci şi nea,
Cu cristaline frumuseţi,
Ca într-un cadru ireal,
Să ştii că eşti pe culme la Predeal,
În ţara mea.
Streinule, cînd vei găsi-n oraşe,
Pe unde-au fost cocioabe vechi de lemn
Sau ziduri dărîmate de război,
Păienjeniş de schele uriaşe,
Ori alt oraş întreg de case noi
Şi străzi cu tei ce-au înflorit abia,
Să ştii că toate-acestea-s semn
Că treci prin ţara mea.
Streinule, de-ai să-ntîlneşti în cale,
Pe-o uliţă, după-nserat, pe lună,
Vreun muncitor, înaintînd agale,
Spre curtea casei lui, cu voie bună,
Şi de-i vedea,
Vorbind cu el, că-i mîndru şi e demn,
Să ştii atunci că asta-i semn
Că ai vorbit c-un om din ţara mea.

UNUI UTEMIST

Copilăria ta, pe unde este?
Că nu-i de-acum, din zilele aceste.
Dar oare ai avut copilărie?
Nici amintirea ta nimic nu ştie.
Au însemnat-o sînge şi război
Şi moartea la fereşti, cu ochii goi.
În urma ta e-o lume în amurg
Şi-n faţa ta, poporul Demiurg.
Cu el înveţi şi tu cum să înfrunţi:
Să stăvileşti pîraele din munţi,
Să faci furnal în clocot de crater,
Să-nscrie arabescuri noi pe cer
Pe unde într-un sat ieşea-n văzduh
De-a dreptul fum prin coperiş de stuh,
Să sapi adînc pămîntul, să plantezi
Podgorii nesfîrşite şi livezi,
Să dai, de mîna ta, acum făcut,
De toate, celor care n-au avut...

Să-nveţi şi să înfăptuieşti apoi
Prin munca mîinii tale visul lor, —
Zidar de temelii şi viitor,
Ţu schimbul cel de mîine-al lumii noi.

Și unii și alții...

Fotoreportaj de Ana ROMAN (text) și Elena GHERA (fotografii)

Mai bine de 60 de fruntaşi ai muzicii romîneşti şi-au asumat sarcina de a îndruma nemijlocit activitatea unor formaţii muzicale din întreprinderi. E greu de prevăzut cine are mai mult de cîştigat de pe urma acestui contact: membrii formaţiilor artistice sau compozitorii? Raidul fotografic pe care l-am întreprins în cîteva întreprinderi bucureştene, încercînd să schiţeze răspunsul la această întrebare, ne îndeamnă să tragem concluzia că şi unii, şi alţii...

Printre cele „şapte fete cucuiete"

...Ce bine se repetă, cînd te acompaniază la pian un compozitor! I-aţi recunoscut, fără îndoială: sînt Aurel Giroveanu, autorul unor melodii care zboară pe buzele tuturor, şi cele „şapte fete cucuiete" ale brigăzii artistice de agitaţie de la „7 Noiembrie". Brigada nu mai are nevoie de recomandări. după atîtea succese şi premii I pe ţară! Acum pregăteşte programul jubiliar menit să-i încununeze cei zece ani de activitate. Şi ajutorul aşteptat a venit în persoana compozitorului Aurel Giroveanu, care a îndrumat colectivul în alegerea repertoriului muzical, a prelucrat orchestraţia, ba a compus şi un cîntec nou: „Vecina mea e ţesătoare".

„Îi mulţumim tovarăşului Giroveanu pentru preţiosul său ajutor" — spun membrii brigăzii.

„Eu însă mă consider îndatorat faţă de acest talentat şi entuziast colectiv — răspunde compozitorul. Alături de aceşti oameni, care nu se mulţumesc cu succesele din producţie, ci folosesc şi versul şi muzica pentru a transmite mai departe avîntul lor, sper că şi creaţia mea viitoare va căpăta un sens mai adînc".

Acompaniate la pian de compozitorul A. Giroveanu, cele „şapte fete cucuiete" cîntă cu mai multă voioşie, parcă.

SEMN DISTINCTIV: ENTUZIASMUL

Prin însăşi firea lui, Radu Paladi e înclinat spre gravitate şi autoexigenţă. De cînd activează însă printre coriştii de la uzinele „23 August", pare să fi devenit şi mai sever cu sine şi cu ceilalţi:

— Unor oameni care, după orele de muncă din uzină, vin cu atîta entuziasm să se dedice muzicii, nu avem dreptul să le dăm lucrări plate, nefinisate sau prea alambicate. Dacă scriu ceva pentru prietenii mei de la „23 August"? Nu încă. Va trebui să mai vin de multe ori printre ei, să mă familiarizez cu munca şi viaţa lor, înainte de a-mi permite să le ofer vreo compoziţie de-a mea.

Precum se vede, compozitorul îşi pune multe speranţe în materialul de viaţă pe care i-l oferă uzina. Şi perspectivele activităţii de aci sînt frumoase: din iniţiativa comitetului de partid, munca culturală a fost structural reorganizată în ultima vreme, astfel că, în prezent, corul numără 138 de oameni proveniţi din toate sectoarele de producţie. Pe toţi îi uneşte dragostea pentru muzică şi convingerea că, în felul lor, şi coriştii sînt propagandişti politici. Un singur motiv de „dezbinare" : la Universitatea populară de muzică li s-au rezervat doar 56 de locuri — şi cei rămaşi pe dinafară sînt supăraţi foc!

Repetiţia corului uzinelor „23 August" se face astăzi în prezenţa compozitorului Radu Paladi. ↑

O EXPERIENȚĂ EMOȚIONANTĂ

Discuţii ca aceasta dintre tînărul compozitor Aurel Stroe şi Gheorghe Bujduveanu, dirijorul corului Complexului C.F.R. „Griviţa Roşie", au loc adeseori. Dar nu în timpul repetiţiei, căci rostul compozitorului nu este de a se substitui dirijorului, ci de a sfătui şi ajuta. Şi, mai ales, de a... învăţa! Căci de la un cor cu tradiţie, cum e cel al ceferiştilor, are şi mesagerul Uniunii Compozitorilor ceva de învăţat. În ce măsură corespund noile creaţii de muzică de mase cerinţelor mereu sporite ale celor mulţi? De ce nu orice piesă corală este însuşită cu aceeaşi uşurinţă şi plăcere de către corişti? Să fie de vină doar slaba lor pregătire muzicală? Nu pare să fie aşa! (De altfel, asistăm în ultima vreme la o uriaşă campanie de iniţiere muzicală a oamenilor muncii). Secretul constă mai degrabă în măiestria realizării componistice. O melodie avîntată, o armonizare simplă şi ingenioasă totodată cuceresc fără rezerve pe corişti. Dar... nimic nu e mai complicat decît să fii simplu. Aceasta pare să fie principala concluzie a ceea ce a constituit pentru compozitorul Aurel Stroe „cea mai emoţionantă experienţă din carieră" — întîlnirea cu coriştii de la „Griviţa Roşie".

Dirijorul corului ceferiştilor bucureşteni, Gh. Bujduveanu, sfătuindu-se cu compozitorul Aurel Stroe. →

NIMIC NU MERGE DE LA SINE...

Se pare că brigada artistică de agitaţie a fabricii de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej" nu a apărut prea uşor pe lume: oamenii se lăsau rugaţi, mobilizarea era slabă, activitatea aşijderea. Compozitorul H. Mălineanu, care s-a oferit să-i îndrume pe artiştii amatori din fabrică, a constatat-o din proprie experienţă. Şi noi, o dată cu dînsul: de două ori ne-am deplasat împreună la fabrica de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej" şi, de fiecare dată, repetiţia şi reportajul s-au amînat din lipsă de artişti. Vorba unuia din refrenele textului introductiv al programului brigăzii: „Brigada merge, dar... cu cine?" Oameni talentaţi există. Cîţiva dintre ei ne zîmbesc din fotografie: soţii Marinescu, Rodica Popescu, Paraschiva Lupa, Maria Ştefănescu şi alţii. Dar unde sînt ceilalţi? O uzină ca aceasta poate fi o adevărată mină de talente. Compozitorul însă nu şi-a pierdut elanul: „Va trebui cu orice chip să dăm viaţă brigăzii! Ce-aţi zice de un concurs pe secţii şi ateliere, pentru depistarea elementelor celor mai dotate? N-ar fi acesta un stimulent?..."

De acord, tovarăşe Mălineanu!

Compozitorul H. Mălineanu, în mijlocul artiştilor amatori de la fabrica de confecţii „Gh. Gheorghiu-Dej". →

ARTA VIETNAMULUI

La prima privire, arta vietnameză amintește de cea chineză prin motivele inspirației și prin asemănarea procedeelor tehnice: lac, lucrături în fibre vegetale, țesături pe mătase, sculpturi în fildeș sau în plută. Asemănarea provine din împrejurări materiale comune între cele două popoare: climat, relief, vegetație, care oferă atît modelele cît și uneltele artei lor, precum și din încrucișări de experiență de-a lungul timpului.

Artiștii vietnamezi au o configurație spirituală și o tradiție artistică proprie. Fondul artei lor e un realism structural și un optimism dinamic. Stilul artei naționale e decorativ, folosind procedee de stilizare cu o plasticitate foarte accentuată, mergînd uneori pînă la grotesc. Imaginea iradiază o vitalitate robustă, un simț sănătos al frumosului legat de realitate, o bucurie exuberantă a vieții; dansatoarea de fildeș rîde din toată inima, manifestînd o candidă voluptate a propriei frumuseți; statueta pescarului sau figurile de pe basorelieful de fildeș sînt viguroase în dinamismul gestului lor de muncă; totul constituie un spectacol încîntător, plin de armonie, iar acest spectacol e însăși viața.

În țesătura pe mătase sau pictura cu lac de pe obiectele casnice, artiștii vietnamezi au atins virtuozitatea, deși ele nu sînt atît de spectaculoase prin aglomerarea amănuntelor ornamentale, cum sînt obiectele lucrate de alte popoare ale Orientului. Aici, podoaba moderată, simplă, apare nu ca un lux, ci ca un strict necesar.

Lampă de masă din fildeș sculptat. →

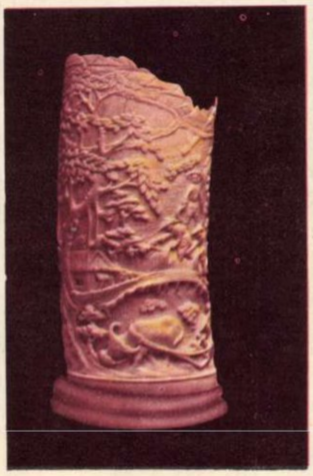

Servici de ceai din argint încrustat. ↓

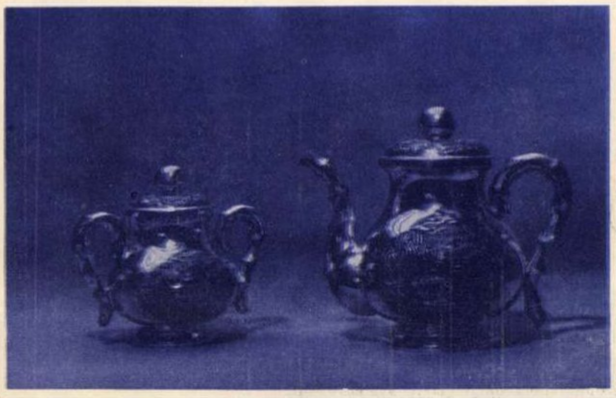

„Împărțirea pămîntului“ — sculptură de Tran van Lam. ↓

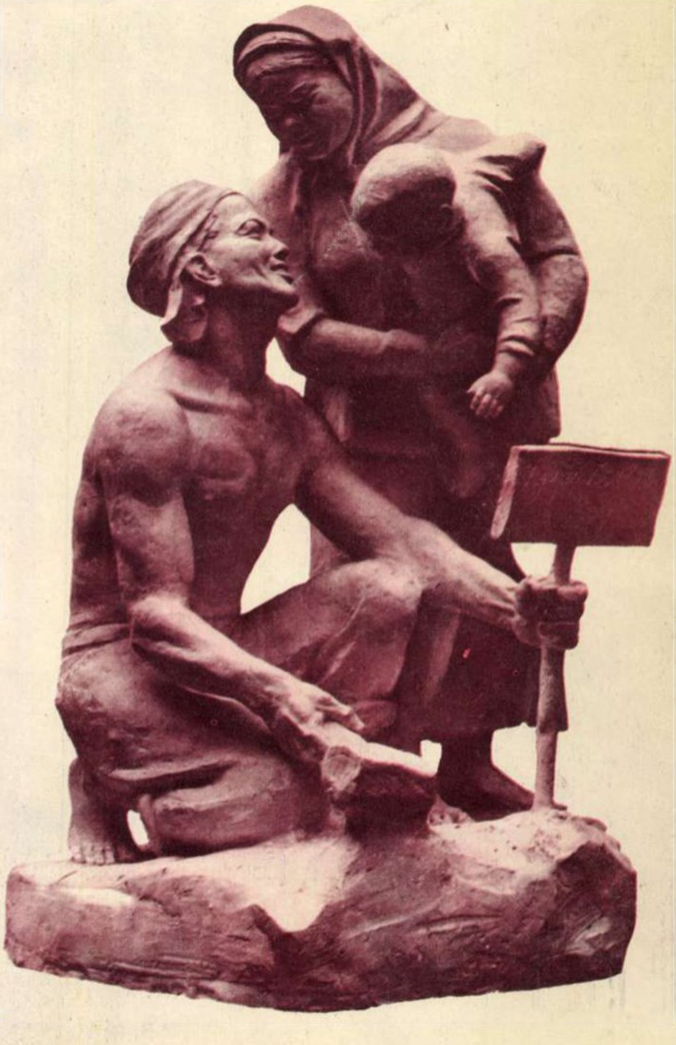

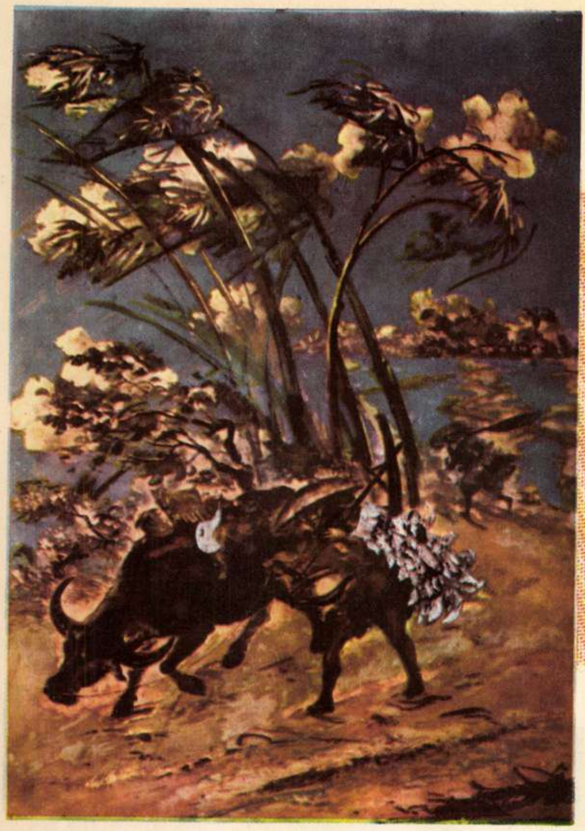

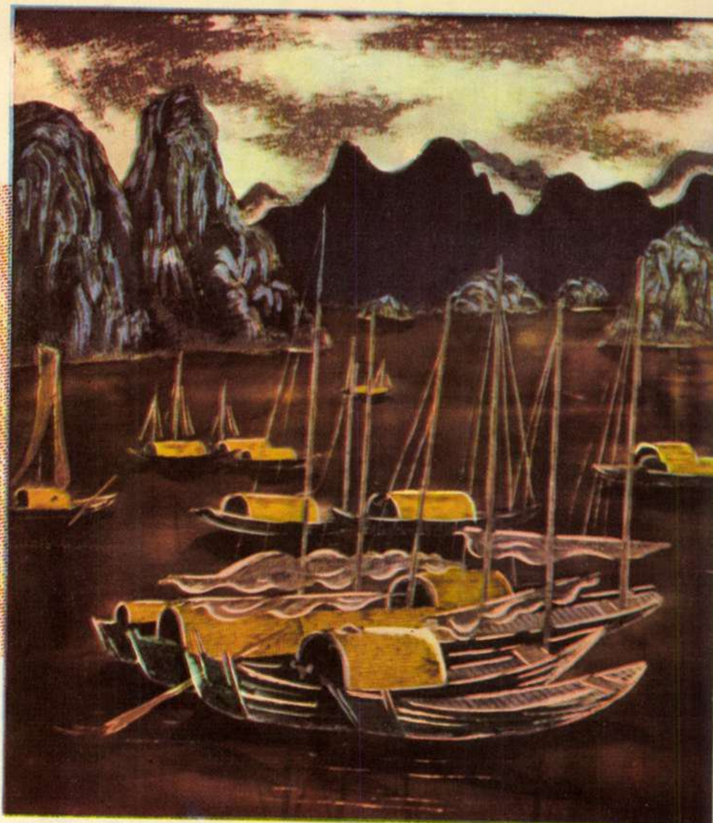

Pictură în lac. ↑

Culesul orezului — pictură în lac. →

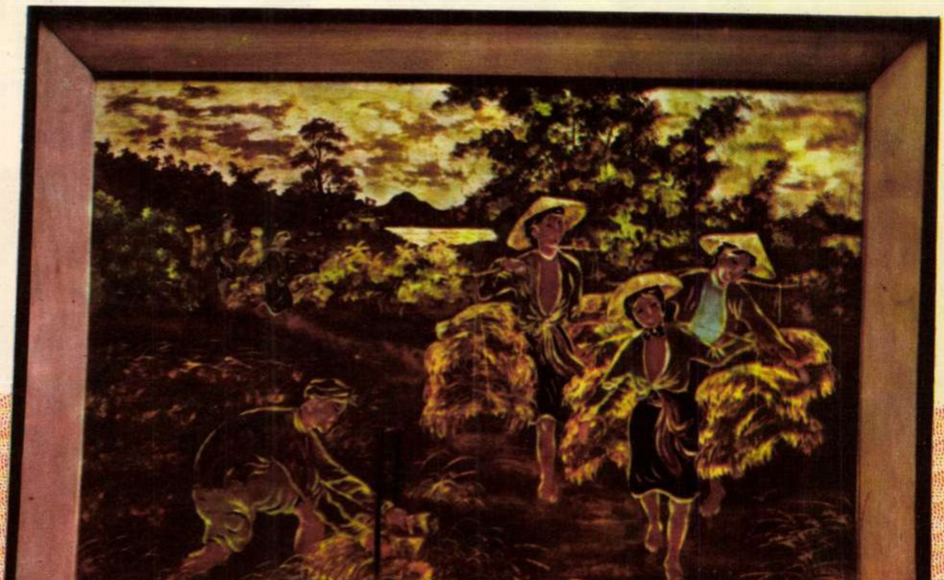

Peisaj de munte — copertă de album din lemn şlefuit şi lăcuit. ↓

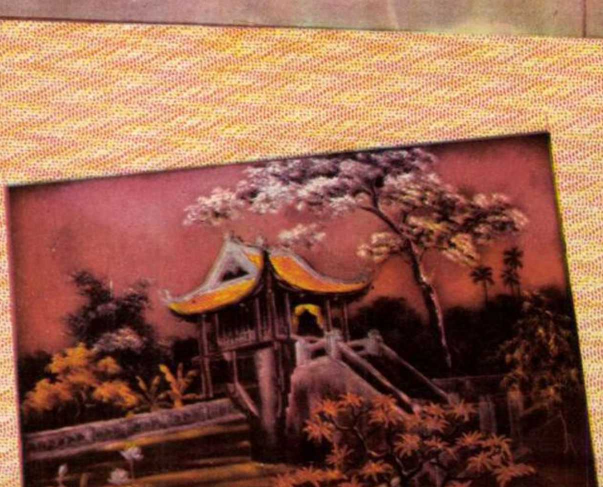

Pagoda cu un singur picior — copertă de album din lemn şlefuit şi lăcuit. ←

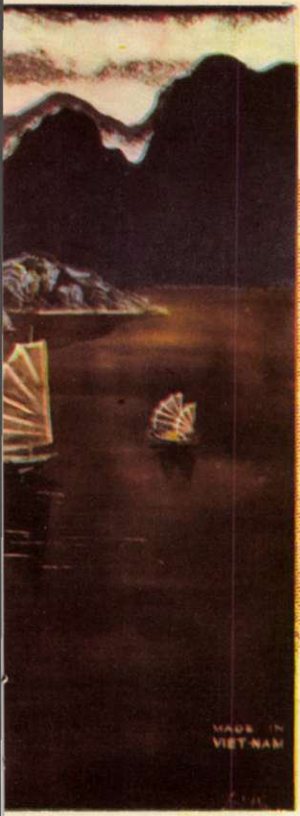
MADE IN VIET-NAM

Golful Halong — panou decorativ din lemn lăcuit. ←

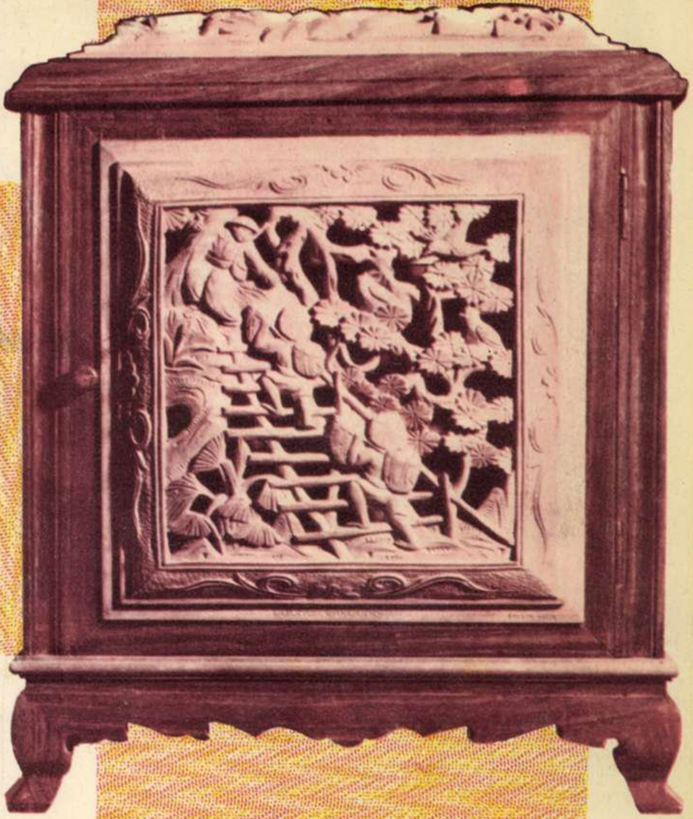

Casetă de lemn avînd ușița sculptată în fildeș. →

Dansul primăverii — pictură în lac. ↓

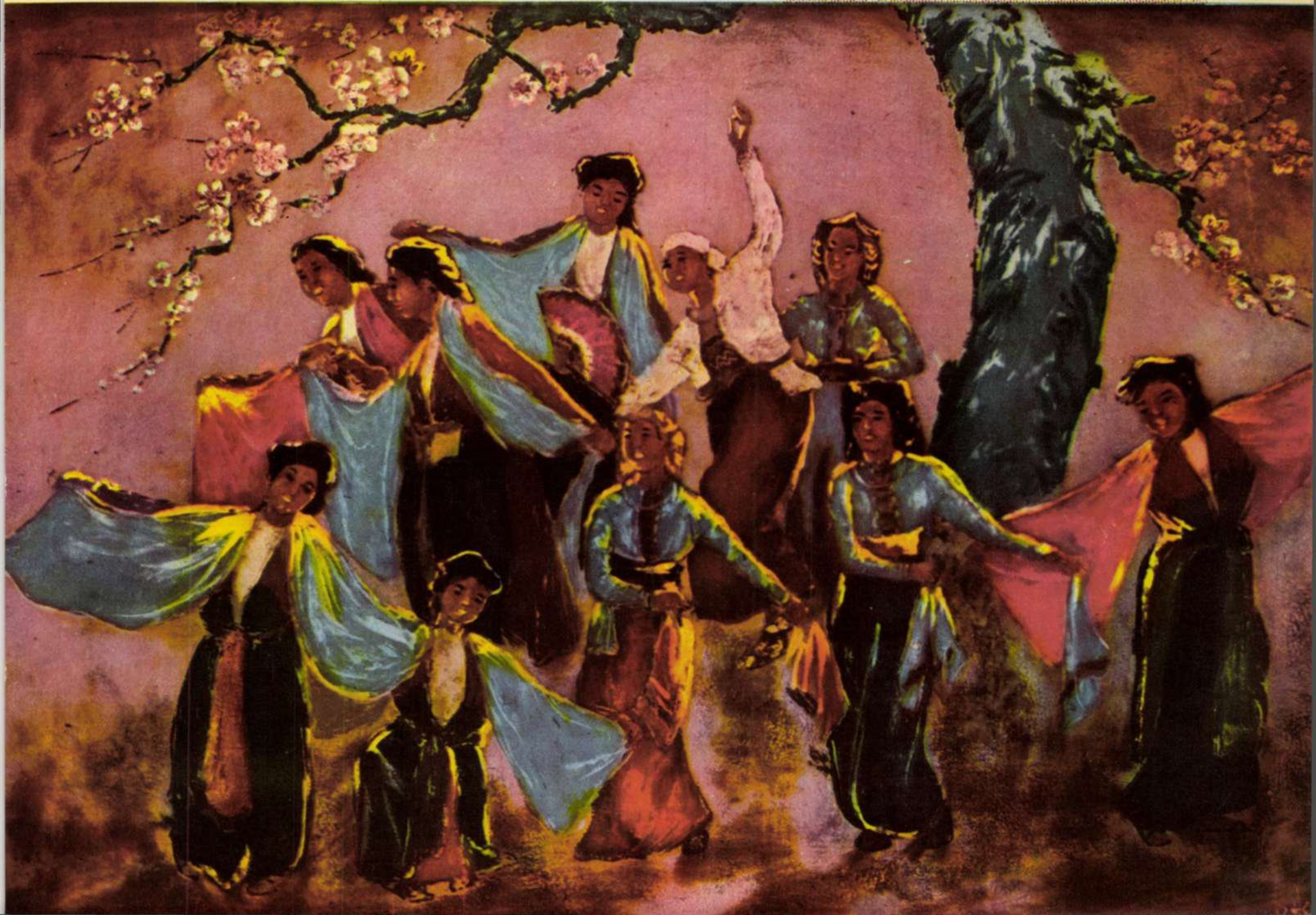

↑ Pagoda cu un singur picior — copertă de album din lemn şlefuit şi lăcuit.

Capac de cutie din lemn şlefuit şi lăcuit.

↑ Platou de fructe şi cutie din trestie împletită.

Vas încrustat.

Pudrieră din lemn pictat şi lăcuit. ↑

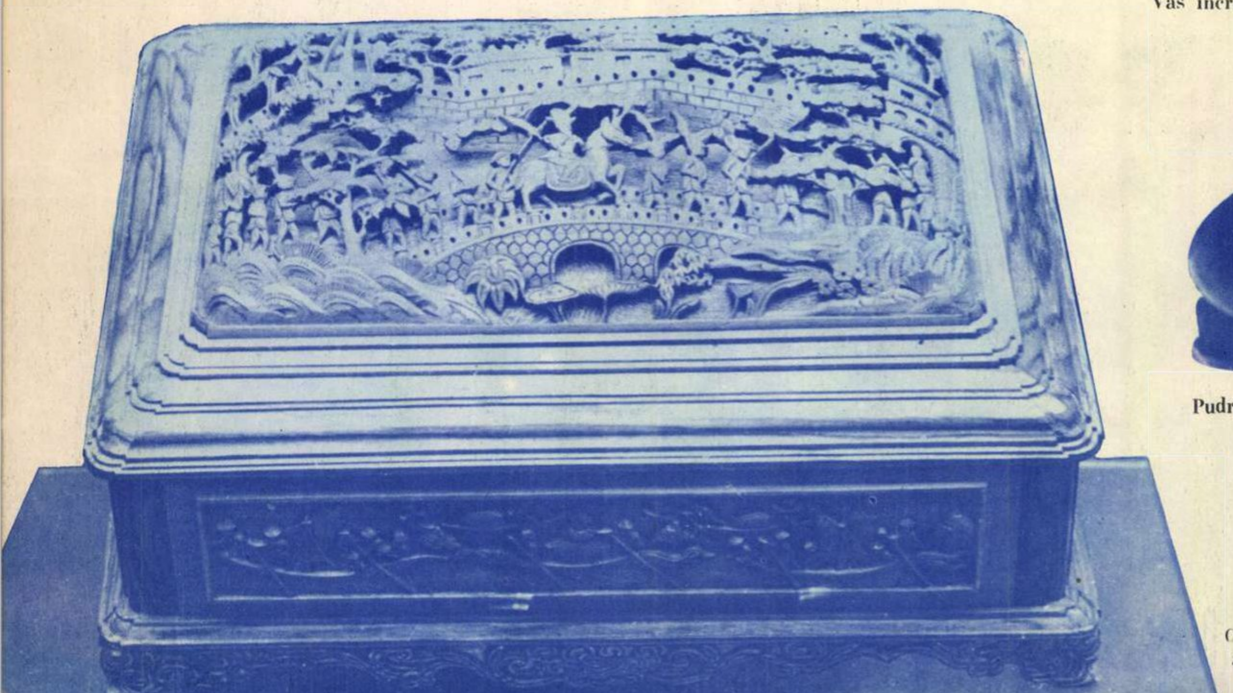

← Casetă metalică încrustată.

UMBRE și LUMINI la BANARAS

de Mia GROZA

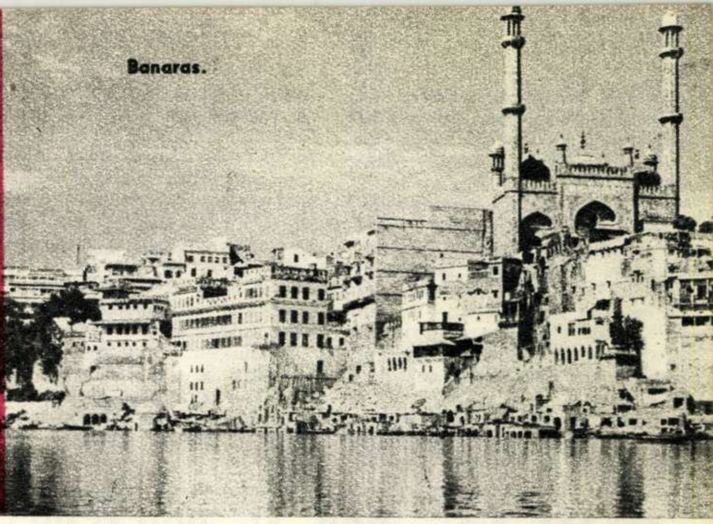
Banaras.

Puține orașe din India oferă cu atîta dărnicie vizitatorului străin posibilitatea cunoașterii nemijlocite a ceea ce a aflat din cărți despre străvechea cultură indiană, despre monumentalele temple, statui și alte opere de artă înscrise printre valorile culturale ale umanității, ca Banarasul (denumit îndeobște, dincolo de hotarele Indiei, *Benares*). Iată simțămîntul care nu m-a părăsit din acea frumoasă dimineață de toamnă cînd, în timpul unei simple plimbări cu barca pe Gange, mi s-a înfățișat pentru prima oară privirilor panorama acestui străvechi oraș.

Printre clădirile masive, ornamentate cu sculpturi în piatră și lemn, care se îngrămădesc pe mal și care sînt despărțite de fluviu doar prin niște trepte ce se afundă în apă, strălucesc în bătaia razelor de soare nenumăratele turle și turnuri viu colorate sau aurite ale templelor. Tabloul este completat de mulțimea pestriță — mii și chiar zeci de mii de locuitori ai orașului sau pelerini veniți de departe — ce forfotește în imediata apropiere a malului, pe trepte sau chiar în apă. Căci, se știe, Banarasul este considerat drept centrul religiei hinduse — așa cum Mecca este al celei musulmane. Gangelui, socotit fluviu sfînt, i se atribuie atît darul de a tămădui trupul de boli, cît și acela de a „spăla" sufletul omului de păcate. Așa se face că în apa tulbure, gălbuie, se scaldă oameni bolnavi — schilozi, orbi și chiar leproși – laolaltă cu oameni sănătoși. În mulțime am distins multe femei purtînd sariuri din cele mai frumoase, brățări de argint la mîini și la glezne și colane în jurul gîtului. (De altfel aici, la Banaras, și în localitățile din împrejurimi, se țes cele mai renumite sariuri din întreaga Indie). Asistînd, cu uimire legitimă dar și cu amărăciune, la acest spectacol al misticismului dus le extrem, mi-am adus aminte de faimoasele „teorii" colonialiste cu privire la „fatalismul iremediabil" și „pasivitatea" care ar caracteriza, pasămite, poporul indian.

Teoreticienii împilării colonialiste perorau cu exces de zel despre „religiozitatea înnăscută" a indienilor, despre „înclinația lor spre meditație" și „disprețul" lor față de tehnică și confort. În realitate, colonialiștii — la început cei portughezi, apoi cei olandezi și, în cele din urmă, cei englezi, care au stăpînit India aproape două veacuri — aveau interesul și făceau totul ca, prin orice mijloace, să fie întreținut acest misticism, pentru a ascunde cauzele reale ale mizeriei în care se zbăteau indienii. Cît de pline de dureros adevăr sună și astăzi cuvintele rostite cîndva de marele Rabindranath Tagore: „Cînd torentul veacurilor de dominație engleză va seca, în sfîrșit, cîtă murdărie și mîl nu vor rămîne în albia lui".

Dar India nouă — India care sărbătorește acum cea de-a 10-a aniversare a proclamării republicii — a pășit cu avînt la îndepărtarea acestui mîl. O poți vedea nu numai în regiunile unde începe să se dezvolte industria noii Indii independente, ci chiar și aici, în străvechiul Banaras. O poți citi, de pildă, pe chipurile entuziaste ale studenților care umplu bibliotecile, labo-

În virtutea unui vechi ritual, bătrînele acestea au făcut și ele un drum lung pînă la Banaras, pentru a-și da aci sfîrșitul. După religia hindusă, cei care mor la Banaras își „salvează" sufletele. →

Localnici și pelerini veniți de departe, bolnavi și oameni sănătoși, se scaldă laolaltă în apele Gangelui, la Banaras. ↓

Un grup de participante la cel de-al treilea Congres al Federației femeilor din întreaga Indie, care și-a desfășurat lucrările la Banaras. ↓

Statuia zeului Șiva — cel mai mare dintre zeii hinduși. ↓

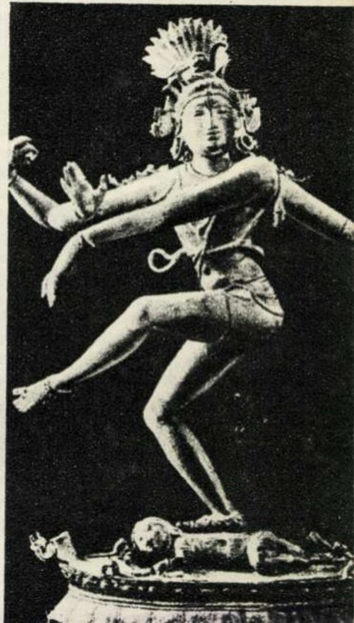

ratoarele, sălile de cursuri ale uneia din cele mai mari universități din țară, cu predare în limba hindu — B.H.U. (Banaras Hindu University).

Cel de-al treilea Congres al Federației femeilor din întreaga Indie — care s-a ținut aici, la Banaras, și la care am participat, în calitate de delegată a Consiliului național al femeilor din R.P.R. — a fost și el un fapt simbolic pentru vremurile noi spre care tinde poporul indian, harnic și însetat de libertate.

Simțămîntului de amărăciune care mă încercase la priveliștea dezolantă a scăldatului ritual în Gange, i-a luat locul un sentiment de încredere în viitorul Indiei, atunci cînd am văzut cum, la congresul de la Banaras, femei venite din toate colțurile Indiei își afirmau răspicat voința de a contribui, alături de frații și soții lor, la renașterea măreției țării lor, a unei Indii libere, industrializate, capabile să asigure poporului său greu încercat o viață nouă, un trai mai bun, progres social.

Mărturisesc că am părăsit India cu gîndul de a o revedea așa cum o vor femeile indiene pe care le-am cunoscut nu numai la congres, ci și în tot timpul călătoriei mele prin țara lor.

BHILAI – ROD AL PRIETENIEI SOVIETO - INDIENE

Timp de veacuri, India, a cărei străveche civilizație nici măcar colonialiștii n-o pot contesta, s-a aflat în robie și înapoiere. Asupra acestui imens teritoriu asiatic își întinseseră ghearele „civilizatorii" veniți din partea vestică a continentului european. Ca să-și justifice jaful, aceștia au confecționat teorii colonialiste, decretînd cu cinism că indienii ar fi chipurile „lipsiți de însușiri umane", că „nu sînt demni" să li se încredințeze propria lor țară, „perla Orientului".

Dar această perioadă întunecată din istoria poporului indian este azi de domeniul trecutului. În urma colonialiștilor au rămas însă „roadele" operei lor „civilizatoare": o economie înapoiată și un popor zbătîndu-se în mizerie. Pentru a lichida greaua moștenire a trecutului de înrobire colonialistă, poporul indian a pășit pe drumul făuririi unei industrii naționale, ca să alăture independenței politice cîștigate și independența economică.

Și iată, nu demult, o știre venind din Bhilai a vestit un important succes obținut pe acest drum: la uzina siderurgică din Bhilai, construită cu ajutorul Uniunii Sovietice, a fost desăvîrșit ciclul metalurgic complet. La Bhilai lucrează 800 specialiști sovietici, iar numeroși ingineri, tehnicieni și muncitori indieni au fost instruiți în mari uzine din U.R.S.S., fără a mai vorbi de creditul pe termen lung acordat Indiei în condiții avantajoase pentru finanțarea construcției.

Uzina va produce anual un milion de tone oțel — adică aproximativ tot atît cît produce azi întreaga industrie indiană, iar faptul că e situată în partea centrală a țării, parte înapoiată din punct de vedere economic, deschide posibilități largi de dezvoltare diferitelor ramuri industriale din această regiune.

Dar semnificația Bhilaiului depășește mult aceste date și cifre seci.

Bhilaiul este nu numai un simbol al Indiei noi care se ridică din întuneric, ci și simbolul unei adevărate prietenii. La Bhilai — așa cum s-a subliniat într-unul din discursurile rostite la mitingul festiv consacrat inaugurării ciclului complet al uzinei — împreună cu tehnica nouă, se vădesc relații internaționale bazate pe respect și încredere reciprocă, pe înțelegere și prietenie. Iată de ce ziarul indian „Navdjivan" scria: „Uzinele metalurgice din Bhilai vor rămîne sute de ani un glorios simbol al prieteniei și colaborării dintre Uniunea Sovietică și India".

N. STOIAN

Pentru construirea uzinei de la Bhilai, în porturile indiene sosesc mereu utilaje de înaltă calitate, produse de peste 400 de întreprinderi industriale din U.R.S.S.

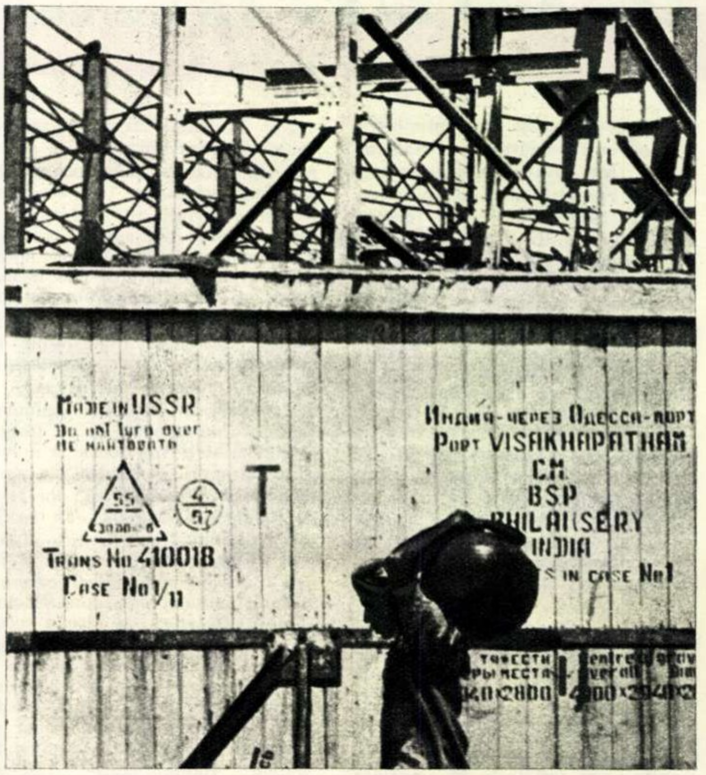

O POLITICĂ CONDAMNATĂ

N.A.T.O. văzut de presa occidentală

„Poate că odată și odată istoricii vor trebui să cerceteze motivele agoniei pactului N.A.T.O., care a început în toamna acestui an. Ei vor descoperi poate că printre gropari se numără timpul care a trecut peste această alianță". Aceste cuvinte, aparținînd săptămînalului vest-german Vorwärts, pot constitui pentru ceea ce în Occident se consideră „politică fermă", un fel de bilanț al anului ce a trecut. În legătură cu aceasta, este semnificativ și următorul fapt. Întrebat de un ziarist ce consideră drept cel mai important rezultat al politicii N.A.T.O. în 1959, un diplomat occidental i-a răspuns fără ezitări: palatul din pădurea Boulogne.

Remarca diplomatului nu trebuie considerată drept o simplă butadă. Ea reflectă adevărul gol-goluț: singura realizare (pe înțelesul cel mai ad literam) a N.A.T.O. o constituie noul sediu al blocului agresiv — edificiul din Port Dauphiné, masa de beton în formă de V, simbolizînd, după părerea revistei L'Express, unitatea militară occidentală.

Această clădire își are istoricul său mai mult decît semnificativ pentru întreaga stare de spirit existentă în cadrul pactului nord-atlantic. Ea trebuie să consemneze, chipurile, „eforturile comune". De aceea Belgia a pus la dispoziție birourile și ușile; Anglia — utilajul pentru restaurant; S.U.A. — instalațiile pentru încălzit și condiționare a aerului; Italia — marmura; Germania occidentală — utilajul telefonic... Construcția a costat aproximativ 8 milioane dolari.

Cu mult fast au fost prezentate ziariștilor noile săli ale clădirii. Există însă și o zonă „interzisă", păzită de poliție. Ea cuprinde labirintele de culoare, birourile în care se află așa-zisul „creier al N.A.T.O.". „Dar nici un ziarist — scrie L'Express, referindu-se la teritoriul interzis — nu are nevoie să ridice această perdea de securitate, pentru a ști că tot ce se află în spatele ei se poate exprima printr-un singur cuvînt: haos!" Totul face — remarcă ziarul Vorwärts citat mai înainte — ca N.A.T.O. să semene cu „un cadavru frumos"...

Oare liniile politice stabilite de N.A.T.O. pentru perioada de viitor permit o altă apreciere? Axarea pe continuarea cursei înarmărilor, majorarea în acest scop a alocațiilor, planul de zece ani prezentat de delegația americană și care propune zece ani de eforturi pentru pregătirea unui pumn armat în inima Europei, ridicarea din ce în ce mai agresivă a Germaniei occidentale vădesc întru totul caracterul anacronic, primejdios al politicii promovate de pactul agresiv nord-atlantic, politică îndreptată împotriva aspirațiilor unanime ale popoarelor.

O parte precumpănitoare a comentariilor presei occidentale în legătură cu politica de viitor a N.A.T.O. nu poate omite faptul că această politică este în mod inevitabil condamnată. Corespondentul din Paris al ziarului New York Times a relatat un fapt petrecut la recenta sesiune N.A.T.O. „Reprezentanții Danemarcei, Norvegiei și Belgiei — scrie el — au declarat, într-o convorbire particulară, că nu cred că parlamentele lor vor accepta sporirea cheltuielilor pentru apărare. Un diplomat belgian a explicat astfel acest lucru: „Poporul nostru crede că intenționăm să realizăm un acord cu rușii cu privire la menținerea păcii și, întrucît aceasta este poziția sa, de ce mai avem nevoie de povara suplimentară a cheltuielilor pentru apărare? Acesta este un indiciu al succesului obținut de pe acum de Moscova în ofensiva sa de pace".

Logica unui asemenea punct de vedere se impune de la sine. Țările vest-europene, împotriva cărora vîrfurile conducătoare ale N.A.T.O. recurg la cele mai diferite presiuni, nu au nici un interes să traducă în viață planuri îndreptate împotriva propriei lor securități.

Apropiata conferință a șefilor de guverne din Răsărit și Apus poate valorifica în măsură mai mare cotitura care s-a produs în relațiile internaționale. În această atmosferă, politica perimată a forței face notă discordantă.

S. V.

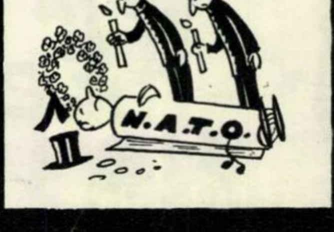

Izvor de bogăție

Dominica, vaca de rasă Șviț, și cele 99 de surate ale ei sînt cele mai mari consumatoare de porumb-siloz. În dreapta: trei batali de rasă care, făcînd parte dintr-un lot experimental, au ajutat cercetătorilor să stabilească coeficientul de digestibilitate al porumbului-siloz.

Dominica prînzește. Dominica, vaca de rasă Șviț, e puternică, masivă. Noi, cei cîțiva care am fost încuviințați să asistăm la momentul solemn al prînzului, admirăm în tăcere, jocul musculaturii acestei... semizeițe. Ce amestec de ambrozie și nectar a clădit-o pe Dominica? Ispitit de această întrebare, unul dintre vizitatori uită orice lege a politeței, vîră de-a dreptul mîna în platoul Dominicăi și scoate un pumn de hrană, pe care acum ni-l trecem cu toții pe la nas... Mirosul e aromitor. Mai întîi miroase ca atunci cînd deschizi un borcan proaspăt de murături; apoi simți ca o adiere de pîine dospită și, în sfîrșit, vine aroma cea mai intimă și cea mai adîncă: un miros de fîn proaspăt cosit...

Aspectul acestui aliment nu e extravagant: ai spune că e vorba de niște tăiței gălbui, puțin umectați. Dar Dominica și cele 99 de surate ale sale îl mănîncă cu fervoare; acest fel de bucate se include în meniu sub denumirea de porumb-siloz.

ȘI GUSTOS, ȘI RENTABIL

Simplu: porumbul de siloz e porumb conservat prin murare. De fapt e... „iarbă de iarnă“. Ce vrea să spună acest paradox? Că porumbul-siloz conține tot atîta suculență și tot atîtea substanțe nutritive ca și verdeața din pășune și că priește la fel de bine animalelor.

Porumbul-siloz e la ora actuală — pe baza avantajelor pe care le oferă — furajul cel mai apreciat. Într-atît, încît R.D.G., bine cunoscută pentru culturile ei de sfeclă furajeră, renunță astăzi la aceasta în favoarea porumbului-siloz.

Dar cum și-a cîștigat porumbul de siloz asemenea prestigiu, învingînd-o pe concurenta sa nr. 1: sfecla de furaj?

Ambele fac parte din categoria nutrețului de iarnă cu mult suc — a „suculentelor“, cum li se spune. Dar porumbul-siloz are două avantaje: în primul rînd, o producție mai mare de unități nutritive pe aceeași suprafață; în al doilea rînd, cheltuieli de întreținere mai mici. Ne aducem aminte cît de migăloasă e scoaterea și tăierea frunzelor de sfeclă de pe cîmp; cele zece degete omenești nu pot fi încă scutite de amestec aici. Ei bine, recoltarea porumbului-siloz e complet mecanizată, se săvîrșește printr-o singură operație și cu o singură mașină de recoltat și tocat. Aceasta, pentru că la porumbul-siloz se recoltează toată masa verde. Animalele vor consuma tot: tulpini, frunze, știuleți, pănușe, boabe și cópili (lăstarii de la baza tulpinii). Așadar, un agregat complex intră în lanul de porumb, taie strujenii de la pămînt, îi toacă bucățele, îi aruncă în remorcă și... hai cu ei la siloz.

PORUMBIELUU'!..

Vine un moment, în lunile calde, cînd noi, tîrgoveții, auzim în colț de stradă strigătul cunoscut: „Porumbielu'! Caldu' porumbielu'! Fierbinte porumbielu'!“... Cauți în ceaunul cu apă fiartă sau rogi vînzătoarea: „Dă-mi unul mai tinerel!“ În limbaj agrotehnic, la porumb, „unul mai tinerel“ înseamnă un știulete în faza de coacere lapte-ceară. Plimbi știuletele la gură ca pe o muzicuță și din bob țîșnește un suc lăptos: 70-75% lichid! Înseamnă că acest porumb a fost cules în momentul cînd mașina de recoltat trebuie să intre în lan și pentru porumbul-siloz. Acum ori niciodată! De ce această punctualitate imperioasă? Pentru că — ne spun specialiștii de la Institutul de cercetări pentru cultura porumbului din Fundulea — la faza de coacere lapte-ceară, porumbul a asimilat din pămînt cele mai multe substanțe nutritive; și tot în acest moment, substanțele nutritive sînt repartizate în mod uniform în toată masa plantei... Or, după cum am

Îngrijitorul de la Institutul de cercetări pentru cultura porumbului din Fundulea vă prezintă două generaţii: taurul de rasă Lebedinsk şi cea mai recentă progenitură a sa. Ca reproducător, taurul e obligat să consume rezonabil porumb-siloz, în ciuda deosebitului său apetit pentru această delicatesă.

arătat, interesul nostru e ca animalele să consume cu acelaşi nesaţ întregul volum verde al plantei. Iată de ce, porumbul-siloz trebuie recoltat exact în faza lapte-ceară.

DUPĂ TOATE REGULILE ARTEI

Forma primară a silozului e, îndeobşte, o groapă. Dar oricum s-ar prezenta aceasta, să reţinem că principala operaţie a însilozării e o tasare energică a porumbului. Ce se obţine, de fapt, prin această presare? O cît mai completă excludere a aerului din siloz. Pentru că, altfel, ar putea să năvălească aici miriade din acele nesăţioase amatoare de plin aer: microorganismele aerobe! Procesele vitale ale acestora ridică într-atît temperatura în siloz, încît la deschiderea lui am constata că nutreţul s-a stricat şi animalele ar spune „nu". Există însă un caz şi mai grav: cînd degradarea nutreţului nu e completă şi refuzul vitelor nu e categoric... Într-adevăr, se întîmplă ca din pricina însilozării nefăcute la timp (nu la faza lapte-ceară) sau în proaste condiţii (cu pătrunderea aerului) porumbul să mucegăiască în parte, iar vitele, flămînde, să-l consume totuşi... Atunci e baiul cel mare! Căci atunci am pierdut şi muncă, şi bani, şi timp, iar pe deasupra vitele se pot îmbolnăvi. Totul, din pricina unei neglijenţe care pentru nimica toată ar fi putut fi evitată...

Dacă însă însilozarea s-a făcut după toate regulile artei, atunci, în acest uriaş... borcan subteran de murături, începe un proces de fermentaţie lactică.

Şi tocmai acidul lactic ne interesează — acel acid care dă kefirului sau iaurtului gustul acela puţin dulceag, puţin înţepător. apetisant, răcoritor, cu calităţi dietetice — care e nu numai pe placul nostru, ci şi pe placul rumegătoarelor!

FACTORUL PSIHOLOGIC

De ce pomenim oare de slăbiciunea animalelor pentru porumb-siloz? Să fie acesta doar efectul „tandreţei" noastre, al dorinţei noastre ca locatarii staulelor şi saivanelor să se simtă bine şi să fie fericiţi? Nu numai... Să recunoaştem că „zoofilia" noastră nu e dezinteresată...

Într-adevăr, porumbul-siloz, pe lîngă primele lui două mari calităţi — bogăţia în hidrocarburi şi digestibilitatea — mai are şi un al treilea avantaj de care, vrem nu vrem, trebuie să ţinem cont: gustul lui apreciat de animale.

În această direcţie, experienţele unor tineri cercetători de la institutul din Fundulea sînt de-a dreptul revelatoare. Ele dovedesc că, tocmai din cauza acestui factor psihologic — gustul apreciat — animalele reuşesc, atunci cînd raţia lor e compusă pe bază de porumb-siloz, să-şi extragă din alimente mai multe substanţe nutritive! Lucrul acesta capătă importanţă la nivelul economiei naţionale. Dacă animalele izbutesc să-şi extragă mai multe substanţe nutritive din porumbul-siloz — care e mai ieftin — noi putem să le reducem din raţie adausul de nutreţuri concentrate — care sînt mai scumpe (porumbul boabe, mazărea, ovăzul, tărîţele, şroturile, făina de carne). Va să zică, cheltuielile de întreţinere a vitelor se reduc, preţul de cost al laptelui şi al cărnii scade... Iată, aşadar, cum un factor al psihologiei animale capătă un rol important şi trage în balanţă, în ce priveşte problema majoră a sporirii producţiei animale.

★

Porumbul-siloz dă rezultate surprinzătoare la hrănirea şi îngrăşarea animalelor. Mai cu seamă în ce priveşte vacile cu lapte. La Institutul de cercetări pentru cultura porumbului, un lot experimental de vaci cu lapte, hrănite pe bază de porumb-siloz, şi-au mărit în 90 de zile producţia de lapte cu 25%. Iar laptele lor a devenit mai gras decît cel obişnuit cu 11,2% — cu alte cuvinte, din el s-ar fi putut fabrica cu 1,4% mai mult unt! Taurine dintr-un alt lot experimental, puse la îngrăşat pe seama cocenilor muraţi în amestec cu melasă şi uree, dau sporuri zilnice de greutate de 900 de grame! Oile şi porcii se înscriu şi ei în josul listei, ca buni consumatori ai acestui nutreţ deosebit de rentabil. Despre bunele rezultate obţinute prin folosirea porumbului însilozat în hrănirea animalelor, pot să dea date concrete multe gospodării de stat şi colective. Şi totuşi... în unele G.A.C.-uri şi G.A.S.-uri i s-au rezervat porumbului-siloz cele mai slabe loturi... În altele, i s-au dat îngrijiri agrotehnice de mîntuială... Alţii s-au uitat cu jind în groapă şi le-a fost „milă" să... „înmormînteze" porumbul, iar altii l-au însilozat... ca vai de lume. Au făcut treabă de cîrpaci, iar cînd au văzut rezultatul, că porumbul s-a stricat sau că vitele s-au îmbolnăvit, au încercat să iasă basma curată, dînd vina pe porumbul-siloz.

Adevărul e că acesta nu poate aduce decît servicii — mari servicii şi uşurări în creşterea vitelor. Şi nici nu pretinde un meşteşug prea complicat. Cere însă muncă la timp, muncă organizată şi îndeplinită conştiincios

Rezultatul acestei munci va duce la îndeplinirea sarcinilor date de partid cu privire la creşterea producţiei de carne şi lapte, care să contribuie la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Viorica FILIPOIU

Fotografii de Elena GHERA

PESTE DRUM DE CASA MEA...

Foileton de I. AVIAN

Pe strada mea, chiar peste drum de casa în care locuiesc, s-a deschis acum cîteva luni un şantier de construcţii. Seara, cînd m-am culcat, locul era viran şi drept ca-n palmă. Dimineaţa, cînd m-am sculat, locul nu mai era viran şi nici drept ca-n palmă, ci drept ca-ntr-o covată. De ce? Pentru că începuse din zori săpatul fundaţiilor. Seara m-am culcat frînt obosit. Nici nu era de mirare. Peste drum se săpaseră zeci de metri cubi de pămînt, şi asta e muncă nu glumă, chiar dacă priveşti numai... Dimineaţa, cînd m-am sculat, m-am uitat iar peste drum. Locul nu mai era nici drept ca-n palmă, nici drept ca-n covată. Era drept ca spatele unui dromader. Colo o movilă de nisip, dincolo grămezi de cherestea, la mijloc o groapă cu var, pe margini parapete din cărămizi!... Şi asta, numai în cele şapte ore de somn. Dacă mai dormeam încă două ore, cred că mă trezeam cu parterul gata...

Cînd vedeam cu ce iuţeală se înălţau blocurile, îmi frecam mîinile de bucurie... Cineva de pe şantier mi-a propus să le frec de hîrleţ, că-i mai cu folos şi-i ajut şi pe ei... În timpul meu liber, mă aflam ore întregi printre schele, încît unii de pe acolo se obişnuiseră a-mi spune „tovarăşe şef", ba într-un rînd un zidar mi-a făcut şi scandal pentru că întîrziase aprovizionarea cu ciment!... Într-una din zile, pe cînd mă plimbam printre schele, m-am simţit deodată apucat de spate.

— Lasă-te de bancuri, nene — i-am spus eu — că nu se prinde!

Cel din spate, nimic! Se făcea că n-aude şi mă trăgea în sus...

— Nu se prinde! — am strigat eu din nou, rîzînd.

Întorc capul şi constat, înspăimîntat, că totuşi se prinsese!... Se prinsese cîrligul de la macara!... Trecusem de parter, ajunsesem la etajul unu şi, cînd să trec la doi, haina începu a pîrîi pe la cusături.

— Nene — am zbierat eu — nu sînt material de construcţie!... M-aţi confundat c-o grindă!...

Noroc c-a observat mecanicul la vreme şi m-a depus înapoi, lîngă temelie. Mi-au făcut după aceea un tărăboi nemaipomenit, că mă bag în treburile lor fără nici un rost, şi mi-au interzis să mai păşesc pe şantier. Apoi am plecat într-o deplasare pentru trei luni şi, cînd m-am înapoiat, am privit blocurile şi mi-am dat seama că-s terminate. Apoi m-am uitat în jurul blocurilor şi mi-am dat seama că nu-s terminate!... „Decide-te! — mi-am spus eu hotărît. Sînt ori nu sînt blocurile gata?" „Sînt gata!" — mi-am răspuns. „Uite, locatarii s-au mutat, perdeluţe la ferestre, flori în balcoane, un purcel pe terasă..." „Ba nu sînt gata! — mi-am răspuns tot eu. Uite colo, grămezi de nisip, dincolo groapa pe jumătate cu var, lîngă intrare o stivă de cherestea, cărămizi... Pesemne din economiile astea mai construiesc un bloculeţ..."

Întreb un locatar, care tocmai ieşea din bloc:

— Tovarăşe, cînd se închide şantierul?

— Păi, s-a închis.

— Bine, dar materialele astea?

— Astea nu s-au închis. Au rămas afară!...

— Păcat de cherestea!

— Păcat, asta zic şi eu. Stă afară, se umezeşte şi, pînă cînd nu se usucă, din toate scîndurile astea nu poţi să faci nici măcar un raft în bucătărie...

Mă uit năuc la el, apoi îl întreb:

— Păi bine, măi omule, e cheresteaua dumitale?

— Nu-i a mea, dar pentru ce să cheltuiesc bani pe scînduri, cînd am vreo nevoie, de vreme ce pot folosi rezervele interne ale blocului!...

Acum, de curînd, l-am întrebat noi, locatarii, pe şeful de şantier, cînd ridică de aici materialele şi ne-a răspuns că la construcţia acestor blocuri au realizat atîtea economii la materiale, încît e păcat să cheltuiască bani cu transportul lor... Mîine însă, vine cineva să ridice nisipul.

— De la trust?

— Ce trust, tovarăşe! Am vorbit c-un căruţaş. Îi dăm lui nisipul, îi mai dăm şi 50 de lei să ni-l transporte de aici, că ne face un gunoi în casă, ca-ntr-un coteţ! Săptămîna viitoare îi plătim să ne care varul şi zice omul că dacă mai are două, trei şantiere dintr-astea, cu ajutorul lui dumnezeu şi al trustului, pînă-n vară îşi face casă pe gratis.

Deunăzi, m-am întîlnit pe stradă cu şeful şantierului. Era grăbit.

— Cum merge treaba? — l-am întrebat eu.

— Merge, merge! Acum lucrez pe un alt şantier. Şase blocuri! Aproape gata! Mult a fost, puţin a rămas!

— Apropo, materialele de la şantierul de pe strada mea...

— Ei, ce-i cu ele?

— Ştii, mult a fost, puţin a rămas!...

— Nu-i nimic, alea nu costă bani!... Alea-s din economii!...

Îmi întinde nerăbdător mîna şi-mi spune:

— Mă scuzi, te rog, trebuie să dau fuga la şantier! Mi-am uitat acolo mănuşile. Şi e păcat. De ce să se piardă?...

— Stai frate. nu fi caraghios!... Mănuşile alea sînt făcute din material economisit. Nu costă bani!... Aşa că nu pierzi nimic...

N.U. (Nota uitucului). Uitasem să vă spun că eu locuiesc la Galaţi şi că blocul de peste drum de casa mea a fost construit de Întreprinderea nr. 1 construcţii din localitate

Cuvinte încrucișate

DRUMURI

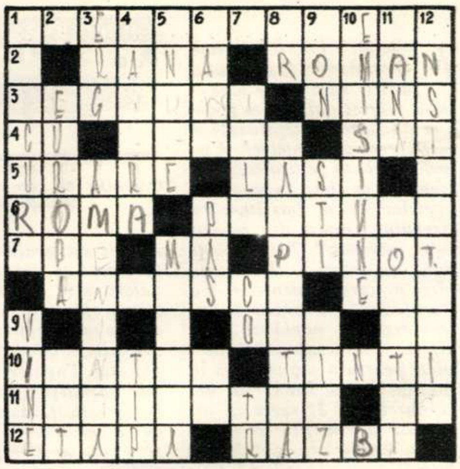

ORIZONTAL: 1) Pe toate drumurile. 2) Lasă cicatrice — „Șoseaua Volokolamskului“. 3) Căi — Așa e drumul de țară, iarna. 4) Împreună — Laptele-cucului — Pronume. 5) „Drum bun!“ — Dai drumul. 6) Se spunea pe vremuri că spre acest oraș duc toate drumurile — Fluviu european. 7) Localitate în Belgia — Ema! — Soi de vin. 8) Vechi — Nimfă transformată în piatră, pentru că a supărat-o pe Junona. 9) Plimbă turiștii pe drumurile țării noastre — Oraș în vechime. 10) A deschide drumuri — A ochi. 11) Merge alăturea cu drumul — Pronume. 12) Parte din drum — A-și croi drum.

VERTICAL: 1) Drum — E în drum spre noi. 2) Continent din care au pornit navigatori celebri, mari deschizători de drumuri — Clar. 3) Unitate de lucru mecanic — Cruntă. 4) Refren tărăgănat — Model. 5) Pronume nehotărît (pl.) — Parcurge drumurile cu diverse viteze. 6) Părinți — Între munți — Poștaș! 7) A se văita — La început de cotitură — Perete! 8) Număr (abr.) — Unde se întîlnesc două sau mai multe drumuri. 9) Drum de apă în titlul unui roman de Șolohov — A cunoaște — Pe drumul București-Pitești. 10) „Drumeții veseli“. 11) Interjecție ce alintă — Expresii. 12) Șosele.

DEZLEGAREA JOCULUI „UN'-DOI“, APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Celibatar. 2) Căsătoriți. 3) O—A—El—Tip. 4) Solo—Duet. 5) Boci —Ni—S. 6) Monolog—Ci. 7) Dialog — Nun. 8) St —Toc—Pg. 9) At — R — Dublu. 10) Biped—Ciur.

SFATURI practice

MAI MULTĂ ATENȚIE ZAHĂRULUI ȘI DULCIURILOR!

Cu un an în urmă, cînd am scris la această rubrică despre „cura de zahăr“, multe cititoare ne-au întrebat dacă dulciurile, în general, au același efect ca și zahărul, dacă acestea nu provoacă diabet, dacă nu atacă dantura, dacă nu îngrașă, ce cantitate se poate consuma zilnic etc.

Deși la unele întrebări am răspuns în cadrul „poștei redacției“, revenim asupra acestui subiect acum, cînd ne aflăm în sezonul de iarnă, care e cel mai indicat pentru consumul zahărului și al dulciurilor în general.

De la bun început, trebuie să reținem că zahărul este o substanță formată din carbon, hidrogen și oxigen — este, deci, un aliment ternar, care are marea proprietate că, o dată invertit de sucul gastric, pătrunde în întregime în corp.

Indiferent cum l-am consuma — sub formă cristalizată, transformat în sirop, în dulceață, în compot sau folosit la prăjituri, la ceai, în cafea — efectul lui e la fel de binefăcător pentru corp. S-ar putea să nu ne facă bine cremele din prăjituri, cafeaua sau, mă rog, alt aliment în care-l adăugăm, dar zahărul nu ne va provoca nici cel mai mic rău. Bineînțeles că nu trebuie să exagerăm. Cantitatea medie ce se poate consuma într-o zi de o persoană care nu face eforturi musculare excepționale poate să meargă pînă la 100 de grame. Această cantitate se poate mări, în raport cu efortul fizic pe care-l facem la un moment dat și cu atmosfera rece din jur. Tocmai de aceea e recomandabil să consumăm mai multe dulciuri în timpul iernii.

Se știe că temperatura corpului omenesc nu se obține decît prin consum de calorii și că acest consum e cu atît mai mare, cu cît corpul se află într-o atmosferă mai rece. Or, ca să-și poată asigura aceste calorii, organismul trebuie să fie hrănit. Și hrana cea mai bună a mușchilor este aceea care, transformată de sucurile digestive, produce o mare cantitate de glucoză și levuloză — adică zahărul.

Că zahărul sau derivatele lui duc la îmbolnăvirea de diabet sau atacă dantura sînt simple născociri. Diabetul n-a fost niciodată determinat de zahărul consumat. Sînt altele cauzele care-l provoacă.

Cît despre cariile dentare, ele sînt provocate de lipsa de îngrijire a gurii și de deficitele minerale — în special deficitul de calciu — pe care le prezintă corpul. Zahărul sau dulciurile nu contribuie la aceste afecțiuni decît cel mult în aceeași măsură cu resturile de alimente care sînt lăsate să fermenteze în contact cu dinții. În afara valorii lui nutritive, zahărul este un diuretic excelent.

E bine să acordăm deci o atenție mai mare zahărului și dulciurilor în alimentația noastră de fiecare zi.

JOSIANA

Poșta REDACȚIEI

OVIDIU FUSULEAC, Făgăraș. Miriapodele pot avea pînă la 750 de picioare. Aceasta este cifra-record întîlnită pînă azi. Prietenul dv. care pretinde că are în insectar un exemplar cu 1.000 de picioare sau nu le-a numărat bine, sau... se laudă. De altfel asemenea insecte nu se întîlnesc decît în regiunile tropicale. Cele care trăiesc în regiunile temperate nu ajung niciodată pînă la recordul menționat mai sus.

MARIA BUNEA, Oltenița. Ceea ce ați citit în romanul acela științifico-fantastic în legătură cu „ochiul electronic“ nu e chiar o simplă fantezie, ci pornește de la o realitate științifică a vremurilor noastre. Există într-adevăr aparate sensibile la razele infraroșii, care pot detecta locul în care a staționat — sau pe unde a trecut — un vehicul cu motor, fără ca acesta să fi lăsat altă urmă decît radiațiile motorului său. Aceste radiații rămîn pe locul unde a staționat motorul timp de cîteva ore și aparatul de înregistrat, fiind ultrasensibil, le semnalează prezența. În modul acesta, o coloană de vehicule în mers poate fi descoperită azi chiar pe cel mai mare întuneric, datorită razelor infraroșii degajate.

BENO SAVER, Lugoj. „Ad calendas graecas“, în traducere fidelă „la calendele grecești“, înseamnă, în traducere liberă, niciodată. E un dicton ironic, care s-a născut la Roma pentru cei care nu-și achitau datoriile la timp. Zilele de întîi ale fiecărei luni se numeau la romani calendas. Or, aceste zile, care erau stabilite la romani ca date fixe pentru plata datoriilor, nu existau la greci. Astfel că, atunci cînd un roman spunea „ad calendas graecas solvere“ — adică a plăti la calendele grecești — însemna a nu plăti niciodată.

Cuvîntul „plancton“ este denumirea în ansamblu a animalelor microscopice care trăiesc în apele dulci sau sărate, de la suprafață pînă la aproximativ 200 metri adîncime. Deci n-a fost nici o greșeală de tipar în materialul pe care ni-l semnalați.

MILUȚA COJEREANU, Iași. Pentru identificarea păsărilor migratoare nu se mai folosesc inele decît în cazuri rare. S-a revenit la procedeul antic al colorării, cu deosebirea că astăzi anilinele care servesc la acest lucru sînt rezistente la orice intemperii și se folosesc după un cod convențional, așa încît nu mai e necesar să prinzi o pasăre pentru a o identifica. Ornitologii știu că o anumită culoare vine dintr-un anumit loc. Simțul vizual al păsărilor se pare că nu e cu nimic influențat de culorile diferite care li se aștern pe pene, căci speciile sînt întîlnite întotdeauna în aceeași colonie, indiferent de diversitatea culorilor individuale. În ultima vreme ornitologii au încercat operația colorării prin injectarea anilinei în ouă. Experiența n-a dat însă rezultate practice, deoarece, deși născuți în culorile cele mai variate, după 5-6 săptămîni puii și-au revenit la culoarea naturală a speciei.

VIORICA VRABIE, com. Dolhasca, Suceava. Pentru urmele lăsate de poliomielită, nu încercați nimic altceva decît ceea ce vă recomandă medicii. Ei sînt la curent cu ultimele tratamente și știu ce să indice la fiecare caz în parte. Pentru cazul fetiței dv., care nu e prea grav, există tratamente de reeducare. Totul e să nu le neglijați.

RADU PĂUNESCU, Focșani. Navigația solitară pe apele oceanelor a fost întotdeauna o întreprindere personală, făcută în scop de record și de reclamă. Cel de care s-a vorbit mai mult, Alain Gerbault, a reușit să rămînă pe apă timp de 101 zile. Acesta a știut însă să-și facă reclamă, fără a fi bătut măcar recordul navigației solitare. Adevăratul record al rămînerii singur pe apă aparține unui matelot chinez care, în urma unui naufragiu, a reușit să se mențină la suprafața apei timp de 130 de zile, pînă cînd a fost salvat. Acesta, cel puțin, n-a făcut-o în scop de reclamă. În general, însă, asemenea aventuri n-au nimic comun cu expedițiile științifice care se fac în colectiv și în mod organizat.

MIOARA GHEORGHIADE, Brăila. E o mare greșeală să vă închipuiți că produsele cosmetice lansate cu atîta reclamă de firmele occidentale sînt — de cele mai multe ori — altceva decît mijloace necinstite de a cîștiga bani. Dovadă, numeroasele dosare care se află permanent în cercetarea justiției, în toate marile centre ale Occidentului. (Numai la Paris au existat anul trecut peste 70 de cazuri în fața justiției). Iată de altfel ce declară un medic autorizat, pe nume dr. Sidi, din Paris, într-un număr recent al revistei „Science et vie“: „Cea mai mare parte din aceste specialități (e vorba, firește, de produsele cosmetice — n.r.) nu conțin substanțele menționate; cînd întîmplător există asemenea substanțe, ele sînt alterate sau distruse, fie prin învechire, fie prin asociere cu alte ingrediente sau prin diferitele manopere la care sînt supuse“. E concludent — nu?

VALENTINA SOLACU, Tg. Jiu. Nu cunoaștem ultimul record mondial al rapidității în materie de dactilografie, dar vă putem informa că la o asemenea întrecere ce a avut loc în R. Cehoslovacă, s-a atins cifra de 200 de cuvinte pe minut. Pentru a putea să dicteze textul cu rapiditatea necesară, cel care avea această sarcină a fost nevoit să se antreneze timp de patru zile. Încercați experiența și veți constata că e mai ușor să bați la mașină decît să dictezi cu asemenea viteză (bineînțeles, dacă ești un virtuos al claviaturii).

DIN CAPRICIILE NATURII! Nu e vorba de stalactite și stalagmite, ci de un lampadar și grilajul din dreptul cazinoului din Constanța, după ce au fost bătute de valurile mării, în timpul unei furtuni urmate de îngheț.

Fotografie de R. CALANCEA

GIMNASTICA LA DOMICILIU

VREȚI SĂ SLĂBIȚI? (II)

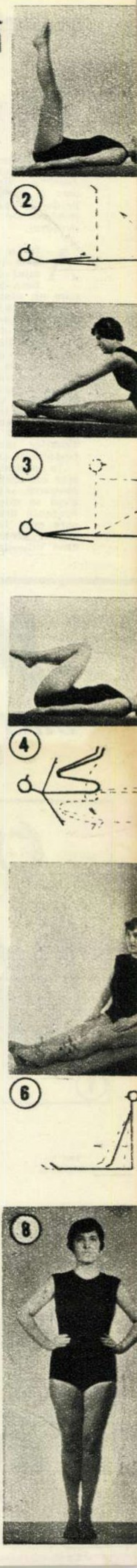

Exercițiul nr. 1

Repetarea, de 15 ori, a mișcării nr. 1 din programul I.

Exercițiul nr. 2

Culcat pe spate, brațele de-a lungul corpului: ridicarea picioarelor la verticală (1) (inspirație). Coborîrea picioarelor (2-3-4) (expirație). Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 3

Culcat pe spate, brațele de-a lungul corpului: ridicarea trunchiului la verticală și aplecarea lui înainte (1). Revenire (2). Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 4

Culcat pe spate, brațele de-a lungul corpului, genunchii îndoiți la piept: coborîm picioarele spre stînga, apoi le întindem și, razant cu podeaua, le ducem spre dreapta, unde le îndoim din nou, ca să revenim la poziția de plecare. Același exercițiu, pornind spre dreapta. Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 5

„Barca“, descrisă în programul nostru precedent. Repetați exercițiul de 10 ori.

Exercițiul nr. 6

Șezînd, cu genunchii întinși, înaintăm pe podea prin împingerea înainte din șold, pe rînd, a cîte unui picior. Mîinile sînt sprijinite pe coapse. Exercițiul durează 2 minute.

Exercițiul nr. 7

Este descris în programul I, la nr. 7. Se execută de 8 ori pe fiecare parte. După acest exercițiu, urmează o pauză de 3 minute, însoțită de mișcări ample de respirație.

Exercițiul nr. 8

Cu mîinile în șold, 8 sărituri ca mingea.

Mers liniștit, respirînd adînc.

Notă

Înaintea complexului de exerciții pentru slăbire, se vor executa în mod obligatoriu 4-5 exerciții de trunchi, brațe și picioare (de genul celor pentru gimnastica de înviorare, indicate de noi în revista „Flacăra“ nr. 1): întinderi, îndoiri de brațe și picioare, rotări de brațe și trunchi, extensii și îndoiri ale trunchiului.

De asemenea, după fiecare exercițiu indicat de noi se vor face 5-6 inspirații și expirații profunde.

Acest program va fi urmat 36 de zile.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

La întrebările cititorilor

MATERIALELE PLASTICE ÎN TEATRU ŞI CINEMATOGRAF

Răspundem, prin materialul de mai jos, tovarăşului Grigore Zambru, din Turnu Severin, care se interesează de folosirea produselor plastice la realizarea spectacolelor de teatru şi cinematograf.

A fost o vreme cînd, pe scenele teatrelor, interpretul unui cavaler medieval trebuia să îmbrace o armură care nu cîntărea mai puţin de 30-40 de kilograme. Astăzi, o asemenea „armură" nu cîntăreşte mai mult de două kilograme, dînd posibilitatea interpreţilor să se mişte cu uşurinţă în orice rol.

Costumele speciale de epocă se confecţionează acum în majoritatea cazurilor, din materiale plastice. Şi tot astfel, decorurile. Pe scenele teatrelor sovietice — ca şi în cinematograf — produsele plastice au luat locul tuturor vechilor materiale folosite în costumaţie şi decor.

În spectacolul „Ioana d' Arc", spre exemplu, realizat recent la Moscova, soldaţii francezi şi englezi se mişcau uşor, cu toată aparenta greutate a zalelor în care erau îmbrăcaţi. Platoşele, săbiile grele şi celelalte arme erau mînuite, de asemenea, cu uşurinţă, iar decorurile, mai impunătoare şi mai autentice ca oricînd prin dimensiunile şi coloritul lor erau schimbate în cîteva minute. Pînă şi frunzele copacilor, făcute altădată din carton, din tifon sau din catifea — materiale care cu timpul se şifonau, se decolorau şi căpătau un aspect neplăcut — sînt confecţionate acum din policlorură de vinil. Chimistul A. Homutov din Moscova a elaborat o reţetă special indicată acestei întrebuinţări a maselor plastice, datorită căreia nu numai că se păstrează nealterate culoarea şi prospeţimea frunzelor, dar se permite şi pătrunderea luminii reflectoarelor, aidoma felului în care razele soarelui străbat prin vegetaţia vie.

La rîndul lor, tehnicienii studiourilor cinematografice folosesc acum pe scară largă materialele plastice. Decorurile şi recuzitele, care se executau altădată în 10-15 zile din „papier-maché", sînt realizate azi în cîteva ore din policlorură de vinil şi din alte produse plastice.

În unele cazuri, materialele plastice sînt folosite pentru protejarea de degradări şi intemperii a decorurilor obişnuite. Vara trecută, de exemplu, s-a construit într-o pădure o căsuţă din carton şi hîrtie, pentru filmul sovietic „Sampo". La un moment dat, regizorul, fiind nevoit să întrerupă filmarea aici şi avînd totuşi nevoie să păstreze intact decorul pentru alte filmări ulterioare, a acoperit toată casa cu lac silico-organic „K-1". Efectul: a venit toamna cu ploile ei dese, a început să ningă, dar casa de carton a rămas nevătămată. Şi, în primăvară, a putut să fie din nou folosită.

În acelaşi timp, pictorul scenograf M. A. Petrovski a propus ca toate vopselele pentru decoruri să fie dizolvate cu latex. În modul acesta, pe lîngă că sînt mult mai durabile şi că îşi păstrează prospeţimea culorilor, vopselele nu se mai desprind de pe decoruri în pulberea aceea care pluteşte permanent în culise şi care irită căile respiratorii ale interpreţilor şi ale maşiniştilor.

Dispare, e adevărat, o dată cu acest praf, şi mirosul acela specific al culiselor, după care oftau unii pensionari îndrăgostiţi de teatru; dar, în schimb, aerul din jurul scenei devine mult mai sănătos.

33 ŞI ŞTAMPILA...

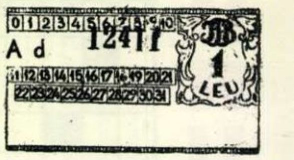

O mostră de corespondenţă neştampilată.

Felicitări I.T.B.! Excepţională ideea cu autobusul 33! O rută foarte bine aleasă, maşini multe, bune şi mai ales prompte. Excepţională şi ideea corespondenţelor! Economie de bani pentru cetăţeni, economie de timp în scoaterea biletelor şi o facilitare a eternului proces de „n-aveţi bani mărunţi?" Totul foarte bun, şi totuşi... Minunata idee a corespondenţelor s-a transformat, în practică, într-o regulată neplăcere cotidiană... Ieri mi s-a întîmplat, pentru a şaptea oară în decurs de o lună, *să am în autobusul 31 surpriza neplăcută şi discuţiile de rigoare, în legătură cu faptul că... biletul de corespondenţă emis pe 33 nu e valabil. De ce? Pentru că are data de ieri. Altul n-a avut nici o dată. Altul, în loc să fie ştampilat, era perforat. Altul... altul...*

Ce se întîmplă cu aceste „corespondenţe" care nu corespund? De ce prezintă ele atîtea vicii şi într-un mod atît de sistematic? E absurd de crezut că există pe 33 taxatori care se distrează pe seama călătorilor, ştampilînd aiurea sau perforînd, în loc să ştampileze. Cred că alta e explicaţia. Taxatorii de pe 33 au fost investiţi (spre deosebire de toţi ceilalţi taxatori I.T.B.) cu o mică... persecuţie: o ştampilă. O ştampilă la care trebuie să schimbe data, să schimbe turul maşinii etc. E uşor de presupus că şi cei mai vajnici taxatori pot să manipuleze greşit ştampila. Să uite să schimbe data, s-o schimbe greşit, s-o confunde cu turul maşinii sau, în sfîrşit, să uite complet de ştampilă şi, potrivit unui puternic reflex condiţionat, să perforeze biletul, în loc să-l ştampileze...

Consecinţele? Serii întregi de călători sînt sancţionaţi fără vină. Au discuţii în autobusele următoare, sînt suspectaţi că folosesc bilete vechi, şi, pînă la urmă, plătesc bilete... noi.

Şi iată cum buna intenţie a I.T.B.-ului se transformă într-o sursă de neplăcere.

Ce-ar fi ca I.T.B.-ul să restudieze creator problema ştampilelor de pe 33?

Constanţa BRATU

Moda

DINTR-O ROCHIE UZATĂ...

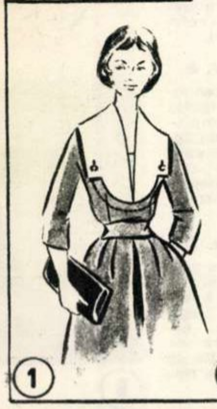

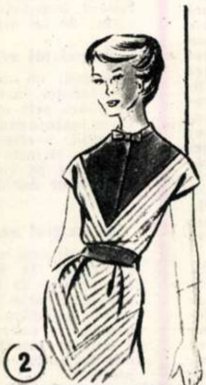

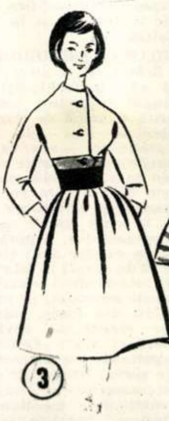

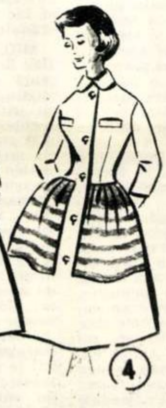

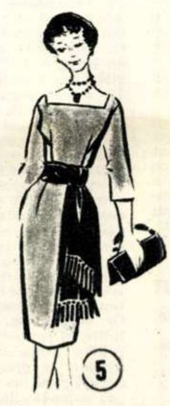

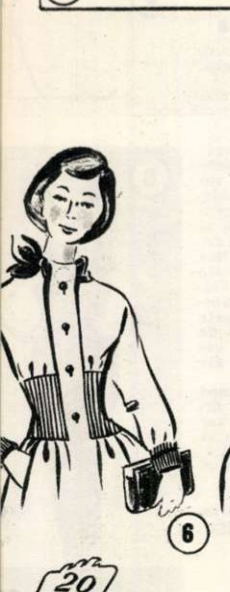

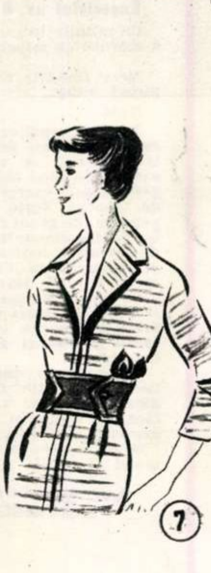

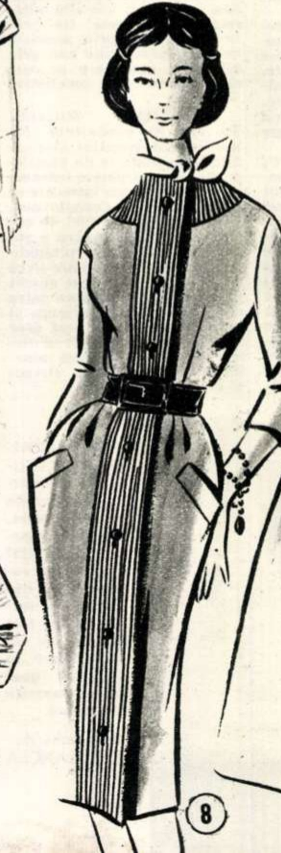

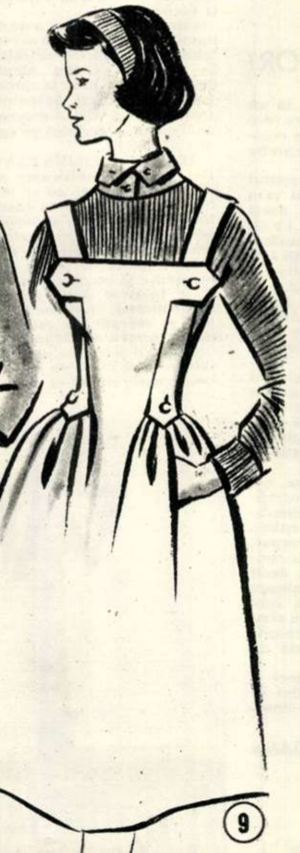

① Pentru a împrospăta o rochie de stofă de culoare închisă (bleumarin, de pildă), vom adăuga acest plastron alb din pichet, prins în colţuri cu cîte un nasture.

② Alt gen de plastron, de astă dată tricotat (cu lucrătura simplă de jerseu), închis pe gît cu ajutorul unei bentiţe legate în fundă. Transformată astfel, rochia în dungi de anul trecut va avea o notă nouă, modernă. Cordonul de piele e de culoarea plastronului.

③ Rochia de după-amiază din stofă, rămasă scurtă în talie, se poate completa ingenios cu două benzi de diferite culori, în armonie cu cea a rochiei. De pildă: rochia gri, banda îngustă galbenă, cea lată, gri închis.

④ Altă soluţie de a transforma o rochie din stofă prin adăugirea benzilor colorate. În fusta largă (croită pe drept), încreţită în talie, introducem două rînduri formate din cîteva benzi de diferite culori. De exemplu: gri, galben-citron, galben-ocru; negru, verde, roşu, citron; bej, ivoar, verde, roşu etc.

⑤ Răscroind puţin decolteul şi adăugînd un cordon lat, din catifea sau mătase neagră, cu franjuri la margine, am obţinut o rochie nouă, elegantă, din rochia noastră neagră veche.

⑥ Talia scurtă se lungeşte uşor cu ajutorul unei corselete tricotate din lînă. Tot astfel se lungesc şi mînecile, cu o manşetă tricotată.

⑦ Altă modalitate de a lungi rochia din talie: rochia sport din stofă tuid va fi completată cu un cordon lat original, în culoarea desenului stofei, plasat de la talie în sus, imitînd o corseletă.

⑧ Rochie din stofă cu garnitură de tricot, cu nasturi şi cordon din piele. Combinaţia e recomandabilă pentru lărgirea unei rochii strîmte.

⑨ Sarafan cu bretele, uşor de transformat dintr-o rochie veche. Este un port practic şi frumos pentru fetele tinere.

Desene de Martha VIDA

COLŢUL MICULUI DESENATOR

Azi, dragi copii, vă prezentăm al doilea semn cu ajutorul căruia să compuneţi unul sau mai multe desene.

PROBLEMA Nr. 2

Iată semnul şi, alături, două posibilităţi de rezolvare.

Pornind de la semn, puteţi face şi alte desene frumoase. Trimiteţi soluţiile găsite pe adresa revistei „Flacăra", cu menţiunea: pentru „Colţul micului desenator". Cele mai frumoase soluţii vor fi publicate.

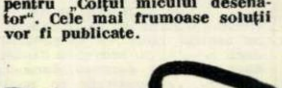

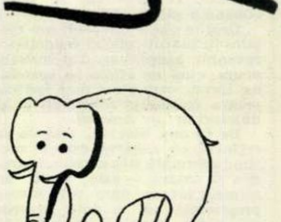

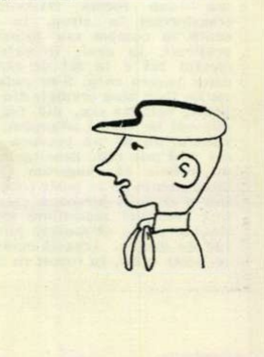

CU SARE ȘI PIPER

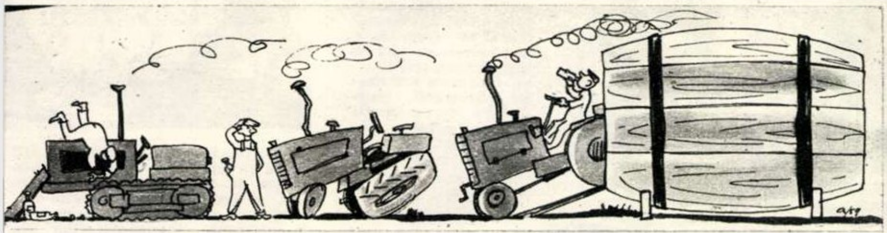

TREI PERSONAJE ÎN CĂUTAREA „ADEVĂRULUI"

— foileton —

În cele ce urmează e vorba de trei personaje care, deși în locuri diferite, au plecat să caute același „adevăr". Dar, mai bine, să asistăm la cele trei secvențe ale filmului nostru...

Amurgul s-a lăsat peste ogoarele din comuna Mischii, raionul Craiova. La marginea unei tarlale a oprit un tractor K.D.P. De pe el coboară un tractorist negricios la chip, care se uită cu grijă în dreapta, în stînga, ca și cum ar voi să se asigure că nu-l paște vreo primejdie. Urcă apoi pe tractor, manevrează și iese din brazdă. Merge către șosea vreo sută de metri și iar oprește. Dinspre motor răzbate un miros suspect. Miros de ulei ars, semn că ar fi nevoie ca tractoristul să facă alimentarea motorului... Dar gîtul îl arde mai tare decît piesele încinse de la motor. Deci, înainte... În curînd, tractorul se pierde în înserarea care a căzut... Peste vreo jumătate de oră, iată, tractorul s-a înapoiat. Obrajii lui Rusu Niculae, din brigada a 5-a a S.M.T.-ului Cîrcea (căci el e primul personaj al filmului nostru), ard ca para focului. Fredonează un cîntec. E bine dispus. Dar, ciudat lucru: în același loc unde oprise la plecare, cînd simțise mirosul de ulei ars, acum tractorul a înțepenit de-a binelea. Degeaba îl zgîlțiie Rusu. Nu mai pornește. Tractoristul demontează o piesă, două și rămîne în drum fluierînd a pagubă: motorul s-a gripat!... Cine-o să plătească paguba? Cine să fie oare de vină?...

★

...Dimineață de toamnă tîrzie. Comuna Fulga, raionul Mizil. Departe, foarte departe, se zărește silueta unui tractor. „Mare nătăfleață, tovarășul ăsta al meu!" — murmură ca pentru sine Pîrvu Stan, ridicînd din brazde plugul suspendat al U.T.O.S.-ului, cu care arase pînă atunci. „Să ari și să tot ari, fără să te mai răcorești nițeluș!"... La această reflecție, rămîne pe gînduri. „Să te răcorești; dar unde?" Zîmbetul i-a înflorit din nou pe față. „Cum unde? Acasă, la Cioranі... Parcă ce, e departe? Un fleac. Numai... 10 kilometri. Cine-o să știe? Nu mă vede nimeni..."

Și iată-l, în căutarea elixirului... Iată-l la drum... Acum s-a reîntors și gonește către tarla. Deodată... Ce naiba? Tractorul ăsta a fost apucat de năbădăi... Ia te uită cum dansează-n șosea!... Cînd la dreapta, cînd la stînga... Și deodată... Trosc! În ce a nimerit? Într-un mal? Și de unde-o fi apărut și inginerul Seceleanu ăsta? Ce caută?

— Rupseși suportul din față, Pîrvule... Și carcasa de la distribuitor... Și... te-aștept de azi dimineață.

...Pîrvu a ieșit pe ușa biroului. S-a oprit în loc. Se gîndește. La ce se gîndește? La hîrtia asta... Auzi: să plătească el 1.280 de lei... Ce nedreptate! Pentru o... cursă și-o ploscă, două, de Riesling! Mare nedreptate!

★

...Președintele gospodăriei colective din comuna Plevna, raionul Lehliu, a plecat. Ce i-a spus? Să aibă grijă. De arături! Eh, lasă, că are el... grijă. Zi, să are adînc, hai? La 35 de cm?... Hm! Și adineauri, la bodegă-n sat, la Plevna, descărcară două butoaie. Parcă a și zărit ce scria cu creta pe ele: „Dealul Mare". Și Dragomir Pantelimon înghite în sec, o dată, de două ori. Pe urmă, iese la șosea și... viteza a cincea. Un kilometru, doi, trei... 24 de kilometri.

...S-a-napoiat dimineața. A reintrat în brazdă. Mahmur... Amețit... Parcă a dormit mai mult ca vreo două ceasuri? Și-acum? Ce să facă? Vine inginerul Ladan și, cu siguranță, o să măsoare cît a arat... Ce să-i spună? Na, uite-l, c-a și sosit...

— Și zi așa, Dragomire, făcuși drum, băiete, nu jucărie...

— Păi... sigur... Du-te, vino...

— Du-te, oprește-te, dă-te jos, comandă...

— Care? Coma... com... comandă toa...ășe inginer? Com... Comanda-i la mine-n mînă...

— Ba nu, a luat-o ospătarul de la bodega din Plevna. Eram în drum cu motocicleta... Cînd te-a servit... Băiat dezghețat, prompt...

— Eh, și parcă... parcă... parcă ce-o să fie?...

...Inginerul se pleacă ici-colo peste brazde, măsoară.

— Ce să fie, Dragomire?... Numai 16 cm, în loc de 30, cum ar trebui. Ce să fie? Aproape două hectare de refăcut. Și...

— Și mai ce?

— Și 11 ore, cît lipsiși de la treabă... Cîte 19,20 lei de fiecare oră.

— Și mai ce, tovarășe inginer?...

— Și-o să te pun și la foaia volantă... Știi, să afle toate brigăzile...

. . . .

Acestea sînt cele trei personaje. Ce căutau ele? Adevărul, pasămite. Însă bătrînul dicton care spune că „adevărul e în vin" i-a înșelat amarnic. Căci, cei trei eroi n-au găsit decît niște sancțiuni și, colac peste pupăză, foiletonul de față.

Al. RAICU

URMAȘUL LUI HERCULE

Eroul meu puternic și viteaz,
un băietan din clasa șaptea A,
e lat în spate, tare în grumaz,
într-un cuvînt: e un voinic sadea.
Cu forța lui cea mare se mîndrește
și-ar vrea pe toți din clasă să-i întreacă
la luptă ori la trîntă doar, firește,
căci cu-nvățatul nu prea se împacă.
De altfel numai grija asta are,
uitînd principiul practic și concret
că unde nu e cap, vai de picioare,
chiar dacă sînt picioare de atlet.
El vrea ca toți de frica lui să știe
și-ar da oricît să poată să se bată,
precum Heracle în mitologie,
cu hidra ori cu fiara cea turbată.
Și fiindcă nu prea are la-ndemînă
nici hidra și nici leul din Nemeia,
de circa șase ori pe săptămînă
îi bate... pe copiii dintr-a treia.

Ion ATANASIU-ATLAS

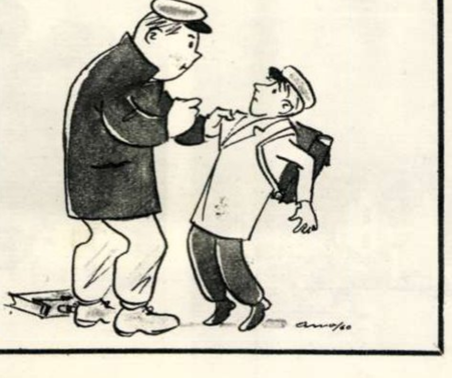

DIN UZINE ADUNATE

Chiriță este cazangiu bun, dar rămîne uneori în urmă cu planul, aruncînd vina pe echipa de fotbal a întreprinderii, în care este fundaș. Și, totuși, îi place să spună cîteodată:

— Eu, măi băieți, merg pe urmele fruntașilor din întreprinderea noastră!

Moș Artemie, care nu iartă pe nimeni cînd este vorba de producție, i-a spus ieri lui Chiriță:

— D-aia ai și rămas în urmă cu treaba!

— Adică... cum vine asta?

— Păi, dacă mergi pe urmele lor, nu le vezi decît spatele! Ia încearcă să mai ajungi și în fața lor...

★

Dialog între fruntași:

— Ieri am tras o nădușeală, de eram tot numai o apă!

— Ca să termini planul?

— Aș! Planul l-am depășit de săptămîna trecută.

— Atunci, de ce-ai mai asudat ieri?

— Pentru că am făcut o baie de aburi pe cinste.

★

— Ai auzit? — îl întreabă Miliță pe Nae, topitorul.

— Ce anume?

— Cică Florică, matrițerul, a rebutat peste două sute de piese.

— Aș! Nu e tocmai așa. În primul rînd, nu e vorba de Florică de la matrițe, ci de Florică de la strungărie. Apoi, nu este vorba de două sute de piese, ci de trei sute. Și ca să vezi cum umblă vorba fără rost, Florică de la strungărie n-a rebutat cele trei sute de piese, ci le-a dat peste plan. Ce spui, e bine așa?

S.M.R.

— De ce nu ți-ai luat nici un angajament în producție?

— Mi-aș fi luat eu, dar vezi, ar fi trebuit să-l și realizez!

★

— Cum reușiți să faceți economii de materiale?

— Simplu: nu facem economii de inițiative și inovații.

★

— În fabrică la noi se fac economii peste economii.

— Și la noi. Numai că noi facem economii... la economii!

V. R.

DIN PRESA DE PESTE HOTARE

PEISAJ OCCIDENTAL

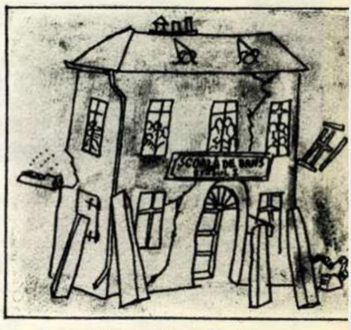

Ravagiile rock'n roll-ului...

PANTOFII CU TOCURI ASCUȚITE

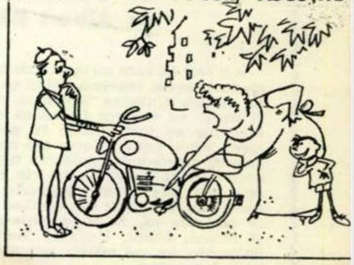

— Ce-i asta, dragul meu?

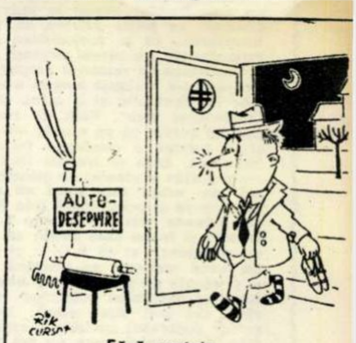

Fără cuvinte.

Ministrul vest-german Oberländer, fost criminal de război, a condus printre altele, sub regimul hitlerist, batalionul S.S. „Nachtigall", comițînd masacre împotriva populației pașnice de pe teritoriile ocupate de fasciști. (Nachtigall=privighetoare — n. r.).

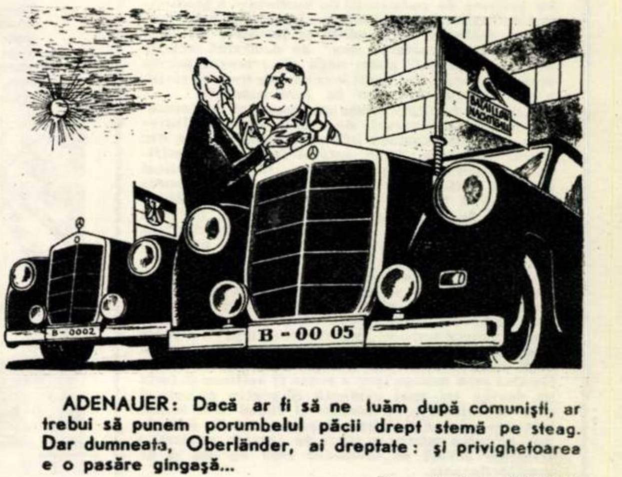

ADENAUER: Dacă ar fi să ne luăm după comuniști, ar trebui să punem porumbelul păcii drept stemă pe steag. Dar dumneata, Oberländer, ai dreptate: și privighetoarea e o pasăre gingașă...

Desen de Peter DITTRICH
din „Eulenspiegel"

În jurul
globului

SCRISOARE DIN S.U.A.

ADEVĂRUL ÎNVINGE

de Albert KAHN

Am trei fii care merg la şcoală şi, în nenumărate rînduri, m-am îngrozit citind ce cuprind manualele lor despre Uniunea Sovietică. Desigur, nu poate fi trecut cu vederea faptul că majoritatea acestor manuale au fost editate în perioada „războiului rece", cînd mulţi dintre aşa-numiţii educatori şi istorici americani considerau răspîndirea de basme antisovietice drept o „datorie patriotică". Printre cele mai „nevinovate" gogoriţe, se află, de pildă, aceea cuprinsă într-un manual de istorie în care se pretinde că, în comparaţie cu Marea Britanie şi Statele Unite, Uniunea Sovietică ar fi jucat, chipurile, un rol relativ minor în cel de-al doilea război mondial...

Fără îndoială că asemenea născociri grosolane nu s-au limitat numai la manualele şcolare. În general, se poate afirma că majoritatea presei americane, ca şi majoritatea altor mijloace de propagandă, au urmat aceeaşi politică.

Cantitatea de material propagandistic antisovietic care s-a revărsat asupra americanului de rînd este incalculabilă şi a atins culmea în perioada „războiului rece". Faţă de această situaţie, nu este de mirare că un număr oarecare de americani şi-au format o concepţie falsă despre Uniunea Sovietică. Ceea ce trebuie însă remarcat este că — în pofida avalanşei de calomnii antisovietice — cei mai mulţi americani au astăzi o atitudine admirativă şi prietenoasă faţă de U.R.S.S. Faptul că, oriunde veţi merge prin S.U.A., veţi întîlni bărbaţi şi femei care susţin că ruşii se aseamănă cu americanii şi că S.U.A. şi Uniunea Sovietică au toate motivele să trăiască împreună în pace şi prietenie nu se datorează numai judecăţii sănătoase şi spiritului prietenos al americanului de rînd. Cel mai mare merit, în această privinţă, revine poporului sovietic însuşi. Asemenea piscurilor Everestului, care nu pot fi ascunse de nori decît vremelnic, realizările uriaşe ale poporului sovietic se înalţă, măreţe, deasupra tuturor falsurilor şi calomniilor. Faptele vieţii sînt neînduplecate şi, după ani de zile, adevărul despre Uniunea Sovietică a străpuns cu o forţă crescîndă valul propagandei antisovietice. Astăzi, aceste fapte iau formă de sputnici şi de rachete spre Lună, iau forma realizărilor impresionante pe care poporul sovietic a început să le înfăptuiască o dată cu noul septenal, iau forma uimitoarelor spectacole date de baletul Teatrului Mare şi de dansatorii Ansamblului Moiseev pe scenele americane, iau forma giganticelor proiecte de construcţii de locuinţe şi a promoţiilor de ingineri din fiecare an. În lumina unor asemenea realizări, un deceniu şi jumătate de plăsmuiri ale „războiului rece" se destramă repede în S.U.A. Şi cine poate nega că procesul acesta de destrămare a fost mult accelerat de recenta vizită a premierului Hruşciov în ţara noastră?

Astfel de realităţi uriaşe nu numai că au demascat multe neadevăruri, dar au şi provocat întrebări ca aceea cuprinsă într-un articol de fond din ziarul „Houston Post", articol intitulat semnificativ „Ignoranţă despre Rusia": „Nu s-a explicat în mod satisfăcător cauza pentru care poporul american a fost ţinut în ignoranţă, în ultimii douăzeci de ani, cu privire la progresul material al Rusiei sovietice... De ce n-a fost informat poporul american în această privinţă, un timp atît de îndelungat?"

Abraham Lincoln a făcut odată următoarea observaţie: „Poţi să induci în eroare un întreg popor cîtva timp, poţi chiar să amăgeşti o parte din popor tot timpul, dar nu poţi să induci în eroare întreg poporul, pentru totdeauna". Se poate spune că, din zi în zi, devine tot mai greu să amăgeşti poporul american. Înfăptuirile omului sovietic sînt prea măreţe spre a putea fi ascunse şi forţa sa devine tot mai evidentă. Şi pentru că sute şi sute de milioane de bărbaţi şi femei din lumea întreagă ştiu că fericirea şi pacea sînt în miinile lor, ei luptă pentru a făuri pe planeta noastră o societate bazată pe dragostea faţă de om şi de realizările sale.

PE STRADA KALININ din Moscova se înalţă această minunată clădire — Casa prieteniei cu popoarele ţărilor străine — care dispune de o mare sală de concerte, una de conferinţe, un salon pentru audiţii muzicale, o sală de cinematograf cu ecran lat, o bibliotecă etc. Aici se organizează seri festive închinate diferitelor aniversări, întîlniri cu reprezentanţii opiniei publice din diferite ţări, vizionări de filme străine etc.

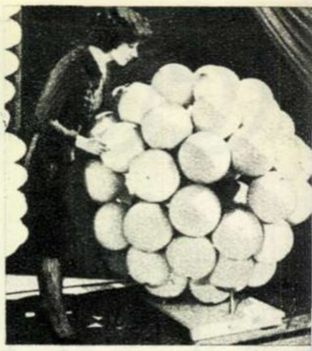

CURIOASA AGLOMERARE DE BILE nu reprezintă vreo năstruşnică „operă de artă" a unui abstracţionist, ci imaginea mult mărită a... virusului poliomielitei, aşa cum va fi înfăţişată telespectatorilor din mai multe ţări în cadrul unor programe prezentate în comun de savanţi din U.R.S.S., Anglia, S.U.A. şi Franţa. Programele vor fi consacrate originii vieţii pe pămînt şi rezultatelor obţinute în lupta împotriva diferitelor flageluri.

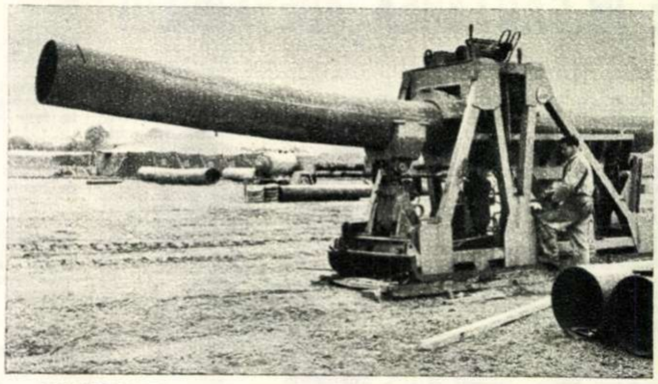

NU ESTE TUN sau altă armă de acest fel, ci o maşină specială de încovoiat conducte. Maşina — produs sovietic — lucrează în Slovacia, pe unul din şantierele marii magistrale petrolifere care va aproviziona cu petrol sovietic cîteva ţări socialiste din Europa, printre care şi R. Cehoslovacă.

PESTE 200 DE CASE DISTRUSE şi numeroase victime a provocat explozia unui camion care transporta trinitrotoluen la fabrica de armament din Yokohama (Japonia).

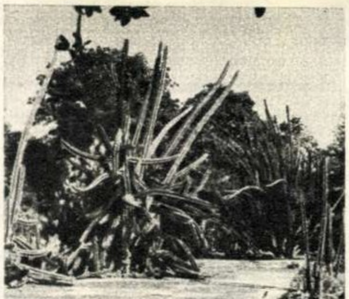

ÎNTR-UNUL DIN PARCURILE DJAKARTEI (Indonezia) pot fi văzute aceste euforbiacee, asemănătoare cactusului mexican — plante suculente fără frunze, avînd tulpina verde şi spinoasă.

RENUMITUL MUZEU DE ARTĂ DIN DRESDA, aproape complet distrus la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, a fost în întregime restaurat de guvernul R.D. Germane. Astăzi, este adăpostită aici celebra Galerie de artă din Dresda.

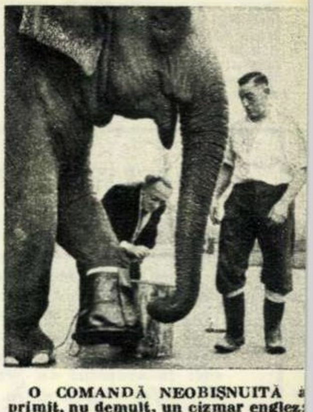

O COMANDĂ NEOBIŞNUITĂ a primit, nu demult, un cizmar englez: i s-a cerut să confecţioneze „ghete" pentru... un elefant din India. Pentru probă, cizmarul s-a folosit de unul din elefanţii grădinii zoologice din Londra.

LA EXPOZIŢIA NAŢIONALĂ DE AGRICULTURĂ a R. P. CHINEZE, deschisă nu demult la Pekin în monumentala clădire înfăţişată în fotografie, au putut fi admirate roadele muncii depuse de ţăranii chinezi în anul care a trecut. În medalion, o varză uriaşă recoltată pe ogoarele comunei Hsisan, provincia Anhuei.

AUTORITĂŢILE DIN UNIUNEA SUD-AFRICANĂ n-au permis soţilor Beecher să-l adopte pe băieţelul de culoare Tommy. Pentru ca să nu se despartă de fiul lor adoptiv, de care s-au ataşat, cei doi soţi au hotărît să părăsească acest stat rasist.

↑ Recenta sesiune a Adunării Naționale a R.D. Vietnam a adoptat noua Constituție. În fotografie: tovarășul Ho Și Min, prezentînd proiectul noii Constituții a R.D. Vietnam.

← Un aspect de la festivitatea ce a avut loc la Academia de științe a U.R.S.S., cu prilejul înmînării a diferite distincții ale Consiliului Mondial al Păcii, unor oameni de știință sovietici. În fotografie: V.M. Cihikvadze, secretar al Consiliului Mondial al Păcii, felicită pe acad. D.V. Skobelțîn, cu prilejul primirii medaliei de argint.

15.000 de mineri japonezi din bazinul carbonifer Miike, al companiei Mitsui, duc o luptă hotărîtă împotriva șomajului și a noilor concedieri anunțate de administrație. În fotografie: la un oficiu de plasare, un grup numeros de mineri protestează împotriva concedierilor.

FĂRĂ COMENTARII

LA TRIBUNE DE GENÈVE

LETTRE D'ANKARA

La tragédie de l'agriculture turque

Într-o corespondență din Ankara, intitulată semnificativ „Tragedia agriculturii turce", ziarul „LA TRIBUNE DE GENÈVE" prezintă tabloul sumbru al agriculturii din Turcia, subliniind că, în scurtă vreme, producția agricolă a țării nu va putea face față necesităților interne. Ziarul arată că, în ciuda solului sărăcit, pe ogoare nu se aplică îngrășămintele, întrucît cele animale sînt folosite „drept combustibil de țăranul lipsit de lemne", iar îngrășămintele chimice sînt „practic necunoscute, singura fabrică, situată la Katakya, neproducînd decît o sută de mii de tone, cifră derizorie față de nevoile țării".

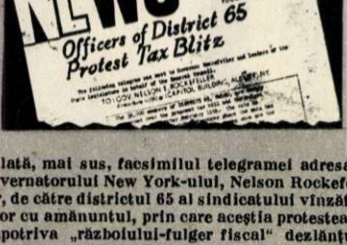

NEWS

from district 65

EDUCATION DEPT.

Officers of District 65 Protest Tax Blitz

TO: GOV. NELSON A. ROCKEFELLER, CAPITOL BUILDING, ALBANY, NY

Iată, mai sus, facsimilul telegramei adresate guvernatorului New York-ului, Nelson Rockefeller, de către districtul 65 al sindicatului vînzătorilor cu amănuntul, prin care aceștia protestează împotriva „războiului-fulger fiscal" dezlănțuit de guvernatorul miliardar împotriva oamenilor muncii din statul New York. Programul fiscal al lui Rockefeller, se arată în telegramă, „*va constitui o altă reducere a salariilor oamenilor muncii, într-o perioadă de continuă creștere a costului vieții***".**

OBIECTIV

● *La Buenos Aires a apărut o carte:* „Cine este stăpînul economiei argentiniene?" *Răsfoind cartea, afli, între altele, că 40 la sută din investițiile de capital străin aparțin S.U.A., că pentru fiecare dolar investit în Argentina de-a lungul ultimilor 40 de ani, monopolurile străine au scos din această țară 4,9 dolari. Mai e nevoie de un alt răspuns la întrebarea cuprinsă în titlul cărții?*

● *„New York Times" se plîngea deunăzi că și în Brazilia crește ostilitatea față de S.U.A. Pentru că și aci „ajutorul" în dolari a făcut adevărate „ravagii economice". Dovadă, faptul că în ultimii douăzeci de ani monopolurile străine au izbutit să stoarcă din Brazilia profituri în valoare de 800.000.000 dolari, față de investiții nete de numai 13.000.000 dolari.*

● *Profesiunea de ziarist devine din ce în ce mai plină de riscuri în Turcia. „Manchester Guardian" constată că în această țară presa este supusă din ce în ce mai mult unei adevărate prigoane: redactorii ziarelor sînt azvîrliți în închisori, editorii sînt supuși la amenzi, iar ziarele sînt suspendate. Recent au fost dați în judecată 28 de ziariști. De la terminarea celui de-al doilea război mondial și pînă azi, nu mai puțin de 1.200 de ziariști turci au fost deferiți justiției, condamnați la amenzi grele și la mulți ani de temniță. Comentariile sînt de prisos.*

● *Criza alimentară ce bîntuie de mai multă vreme în Portugalia a deschis un larg cîmp de activitate bursei negre a produselor alimentare. Specula a luat asemenea proporții, încît regimul dictatorial a decis s-o reprime cu ajutorul unor brigăzi polițiste motorizate. Ce te faci însă că — după cum relatează ziarele occidentale — bursa neagră este patronată de oameni de afaceri avînd cele mai strînse legături cu cercurile guvernamentale?*

● *Motiv de îngrijorare pentru companiile franceze și americane care fac prospecțiuni petrolifere în Sahara: conform previziunilor făcute de experți în materie, în trei ani Libia va produce de trei ori mai mult petrol decît Sahara.*

● *Extras dintr-un raport al Ministerului Ocrotirii Sănătății din Iran: „Un medic la 25.000 de oameni, un chirurg la 500.000 locuitori, un dentist la 125.000 de cetățeni și un farmacist la 142.000 de iranieni". Încă o dovadă a prezenței „ajutorului" american.*

● *Cu prilejul sărbătorilor de iarnă, sute de mii de cetățeni din R. D. Germană au trimis rudelor și prietenilor lor din Germania occidentală numeroase colete cuprinzînd alimente și daruri. Conform unei statistici oficiale, numărul coletelor s-a ridicat la 3.420.100, ceea ce înseamnă că fiecare al cincilea cetățean al R.D.G. a trimis un colet în vest.*

● *Presa vest-germană manifestă o vie îngrijorare față de răspîndirea vertiginoasă a alcoolismului în rîndurile populației din Germania occidentală. Numai într-un singur an numărul celor care și-au găsit moartea din cauza alcoolismului a atins cifra de 51.000, ceea ce este considerat pe drept cuvînt alarmant. De ce recurg germanii din vest la alcool? Ca să uite de „miracolul" domnului Adenauer?...*

D. B.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

În jurul
globului

SPORT

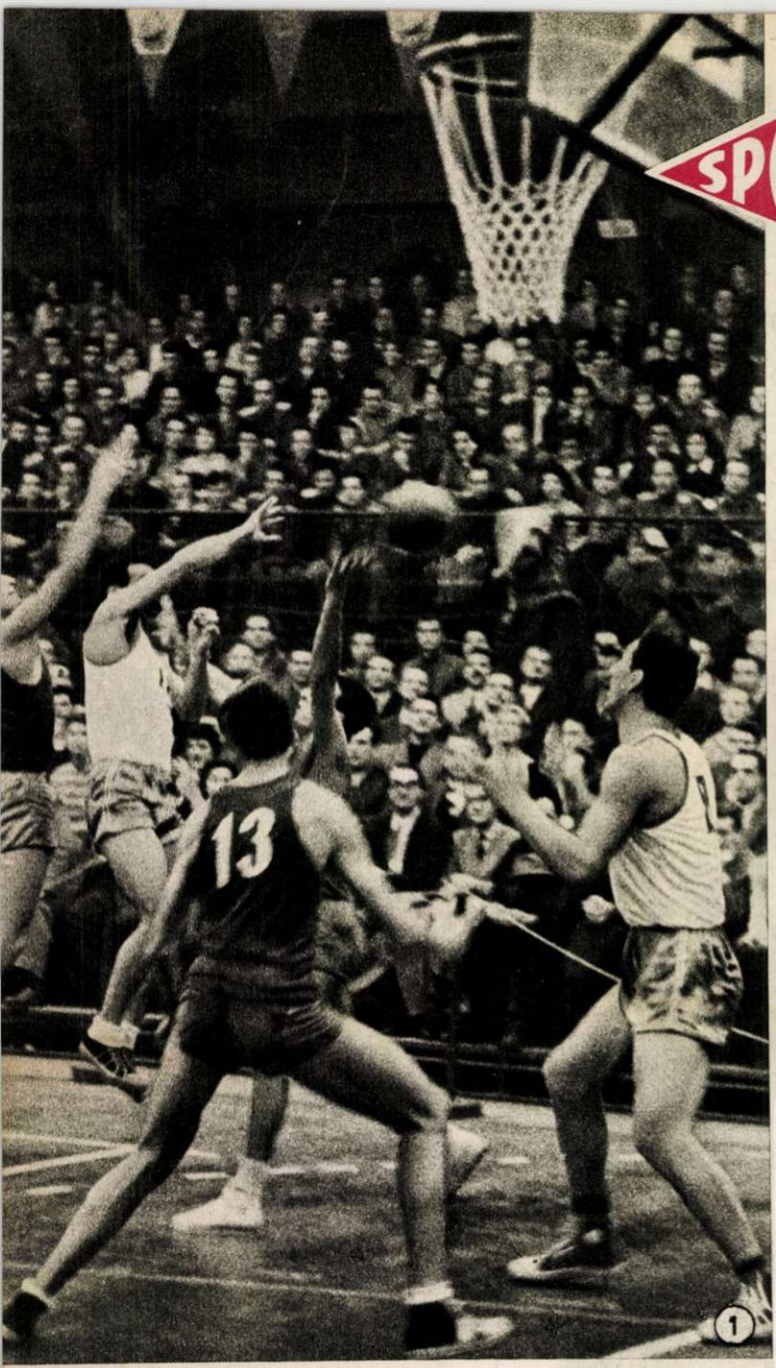

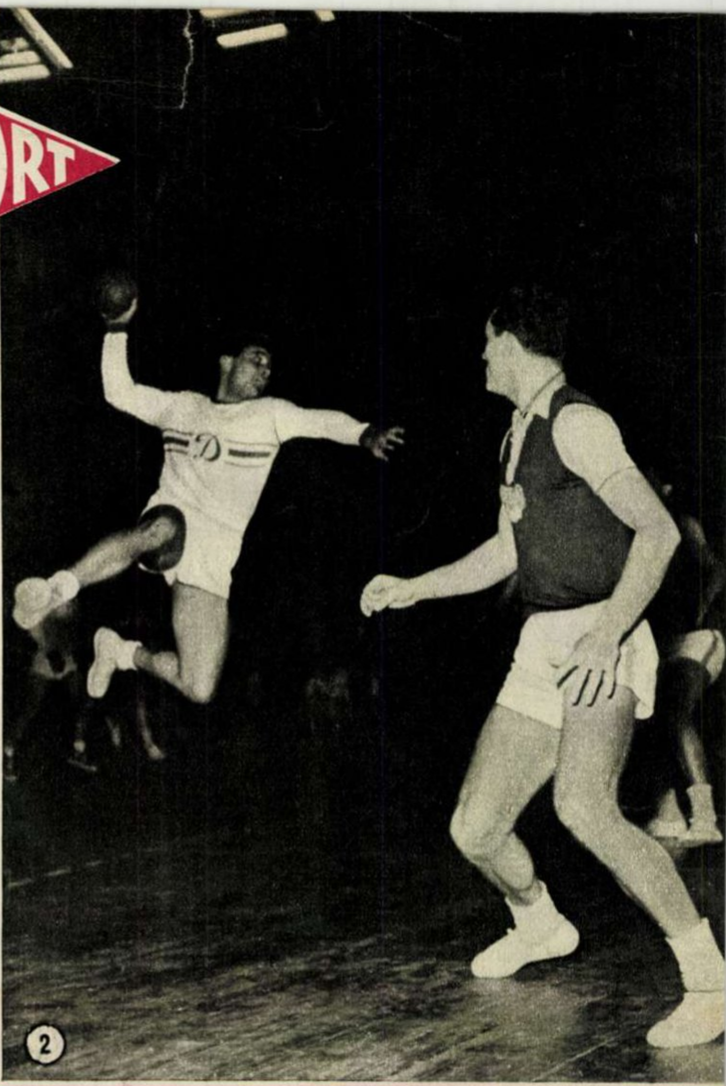

① O spectaculoasă fază din meciul de baschet C.C.A.-Dinamo Tbilisi (87-83), contînd pentru „Cupa campionilor europeni", desfăşurat duminică seara în sala Floreasca.

② Handbaliştii dinamovişti au învins, în cadrul „Cupei campionilor europeni", pe Dukla Praga, cu 23-22. În fotografie: dinamovistul Covaci trăgînd la poartă.

③ În partida de hochei pe gheaţă dintre C. C. A. şi C. S. M. Rădăuţi, din cadrul campionatului republican, militarii au terminat învingători cu 8-0.

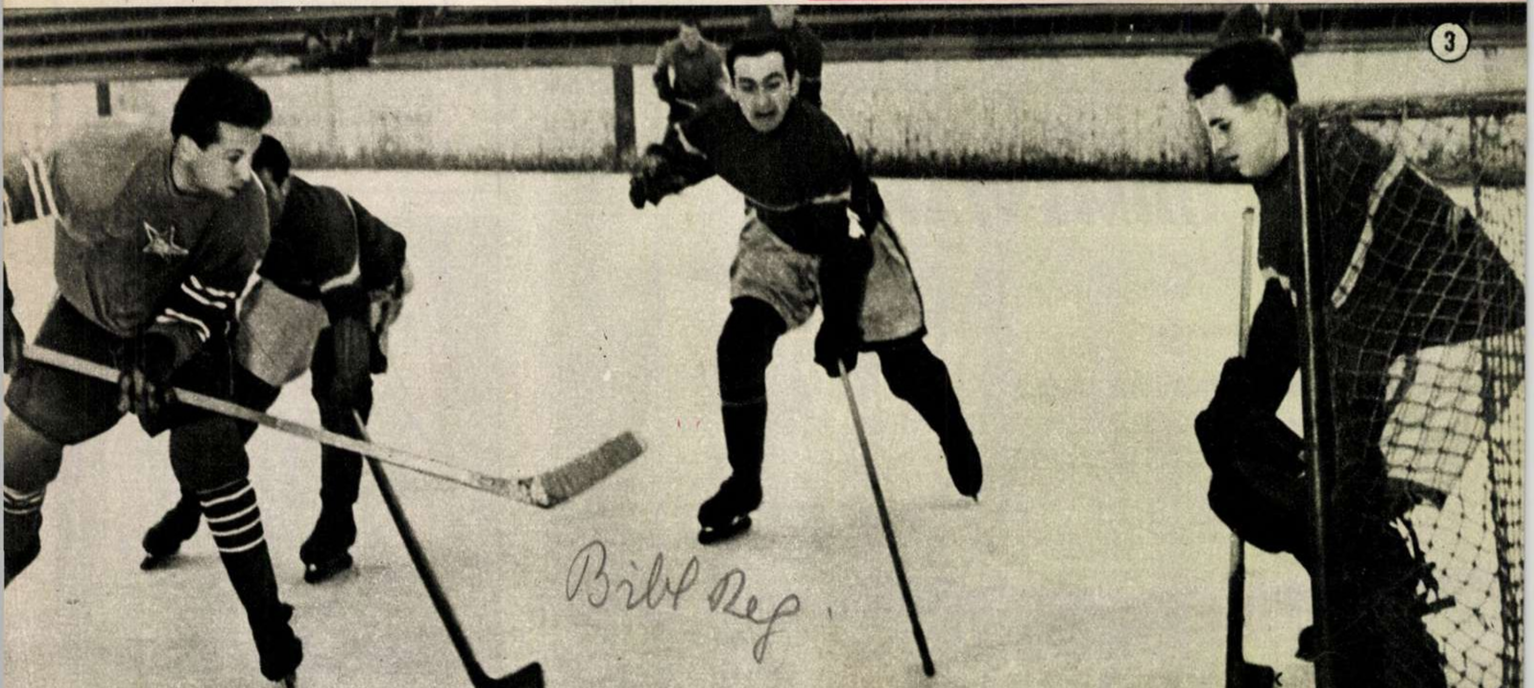

Bibl Ref.

PREŢUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 4 (244)
Anul IX
30 Ianuarie 1960

RECOLTELE DIN GHEAȚĂ

(Citiți reportajul din pag. 6-7).

TRIUMFUL ȘTIINȚEI SOVIETICE
COMUNICAT TASS

DESEN DE V. JARINOV

COMUNISMUL ȘI PLANETA NOASTRĂ

de Ion MIHĂILEANU

Cuvintele sînt prea palide pentru a desena momentele epocale pe care le trăim și care vor schimba radical întreaga istorie a umanității. Generația noastră este participantă și martoră la trei grandioase și gigantice creații: triumful orînduirii socialiste în Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară, cursa pentru cucerirea cosmosului, lupta pentru dispariția definitivă a războaielor din viața planetei noastre. Trăim în secolul în care cele mai îndrăznețe visuri ale înaintașilor noștri, tot ceea ce ar fi putut părea multora drept utopie, devine realitate palpabilă. Rachetele sovietice ajung în Lună și prima planetă artificială se învîrtește în jurul Soarelui, rachetele grele pornite de pe teritoriul Uniunii Sovietice amerizează precis în Pacific pentru a deschide apoi drumul zborului spre alte planete ale sistemului solar; la New York, N.S. Hrușciov prezintă celebrele propuneri de dezarmare generală și totală pentru ca apoi, la Moscova, conducătorul guvernului sovietic să anunțe reducerea cu încă o treime a efectivului forțelor armate sovietice; Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. a înfățișat mărețul tablou al planului septenal, care deschide drumul depășirii economice a celei mai înaintate țări capitaliste, S.U.A., planul victoriei comunismului — pentru ca peste un an să se afle nu numai că septenalul a fost început cu bine, dar că în 1959 producția industrială a U.R.S.S. a sporit cu peste 11 la sută, în loc de 7,7 la sută, cum prevedea planul. Sau, cum spunea N.S. Hrușciov în fața Sovietului Suprem, un lucru bine început este pe jumătate făcut.

Și cucerirea cosmosului, și dispariția războaielor n-ar fi posibile fără existența acelei orînduiri care a început o dată cu bubuiturile de tun ale „Aurorei" în 1917 și a cărei strălucită expresie o constituie grandiosul septenal al construcției comuniste.

Perspectiva depășirii producției materiale a S.U.A. în următorii ani, ca și cifrele de ansamblu ale planului septenal nu mai trezesc, ca altădată, zîmbetele sceptice ale apologeților capitalismului. Prea des au fost contraziși de realitățile istorice, pentru ca să se mai încumete a nega prostește evidența. Perspectiva victoriei comunismului trezește, în cercurile conducătoare ale economiei și politicii din Apus, uimirea și, mai ales, îngrijorarea. În epoca sputnicilor și a rachetelor interplanetare sovietice e greu să se mai vorbească despre „utopii". Presa burgheză e cu deosebire alarmată de soarta capitalismului, de perspectiva că va fi înfrînt în întrecerea economică cu țările socialiste. Ni se pare semnificativ comentariul din „New York Times", ziarul cel mai reprezentativ al cercurilor conducătoare din S.U.A.: *„Dacă țelurile stabilite pentru 1965 și 1970 vor fi realizate efectiv în termen* — scrie ziarul american — *în următorul deceniu lumea comunistă va cîștiga în mod evident întrecerea economică cu Occidentul. Nu este cazul să ne autoliniștim, îndeosebi acum cînd Hrușciov ne-a avertizat în privința ritmului rapid al dezvoltării economice pe care speră să-l atingă în viitorii cîțiva ani*".

Ici, colo, nu cu aceeași obrăznicie ca acum 30 de ani, se mai aud glasuri burgheze care contestă posibilitatea de a se atinge, concomitent, în U.R.S.S. cea mai mare producție industrială și cel mai înalt nivel de trai din lume. Scepticismul arborat de circumstanță, din motive lesne de înțeles, este în același timp însoțit de sentimentul panicii la gîndul consecințelor pe care le va avea belșugul lumii socialiste asupra evoluției sociale a țărilor independente din Asia și Africa, și chiar a țărilor din Europa apuseană, dezvoltate industrial dar cu pături muncitoare supuse exploatării, șomajului și discriminării sociale, culturale și politice.

Să lăsăm însă lupii să urle (urlă de data asta mai timid și a pagubă!) și să ne îngăduim a visa la viitorul nostru apropiat. Pentru că viitorul Uniunii Sovietice este și al tuturor țărilor socialiste. Să ne închipuim că munca manuală grea va fi lichidată în întregime prin mecanizarea completă a proceselor de producție în toate ramurile economiei naționale, că tehnica vie a comunismului va înfăptui generalizarea întreprinderii total automatizate și uzinele se vor transforma în uzine-universități; în același timp se va reduce timpul de muncă și va crește timpul liber, paralel cu creșterea continuă a salariului real — spre deosebire de S.U.A. unde, după calculele sociologilor americani, automatizarea industriei prelucrătoare ar duce la aruncarea în brațele șomajului a peste 15 milioane de lucrători...

În curînd (și acest curînd îl va cunoaște generația actuală) va fi înfăptuit țelul final al comunismului. Generația noastră va trăi această transpunere în viață a celui mai minunat vis!

La Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., N.S. Hrușciov spunea: *„Cîștigînd întrecerea economică cu S.U.A., vom desăvîrși numai prima etapă a construcției comuniste. Nivelul dezvoltării economice atins în această etapă nu înseamnă nicidecum pentru noi stația terminus, ci doar o haltă unde vom putea ajunge din urmă cea mai dezvoltată țară capitalistă, pentru a o lăsa în această haltă și a ne continua înaintarea*".

Domnilor din halta capitalistă, răspundeți la întrebarea istoriei: ce veți face cînd comunismul va deveni realitate pe o imensă parte a planetei noastre?

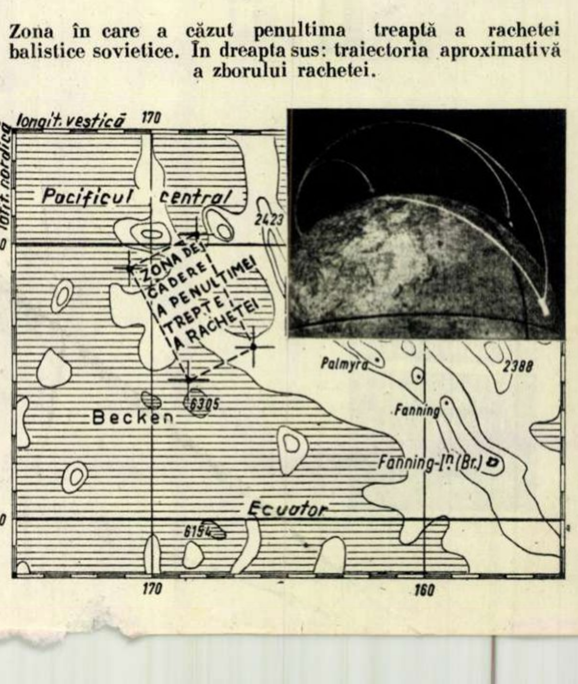

Zona în care a căzut penultima treaptă a rachetei balistice sovietice. În dreapta sus: traiectoria aproximativă a zborului rachetei.

VARĂ ÎN TOIUL IERNII

Reportaj de George CIUDAN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Succesele gospodăriei colective din Valea Roșie atrag tot mai mulți țărani muncitori. Cele două perechi de tineri din fotografie — veniți să prezinte președintelui cererea pentru intrarea în colectivă — fac parte din zecile de familii care au cerut primirea în marea familie a colectiviștilor din Valea Roșie.

— Lasă-ne, dom'le, că am crescut la coada vacii.

— Să-ngropăm porumb necopt în pămînt? Ferească sfîntul!

Constantin Ghețu — președintele — s-a făcut, de mînie, ca sfecla.

— Care va să zică, sînteți împotriva porumbului-siloz?!

— Împotrivă!

Fiind cu totul străini de foloasele porumbului-siloz, oamenii s-au împotrivit. Lucrul acesta s-a petrecut, acum trei ani, la gospodăria colectivă din Valea Roșie, raionul Oltenița.

În scurtă vreme, biroul organizației de bază a convocat adunarea generală a comuniștilor. La ordinea de zi, un singur punct: „Sarcinile membrilor de partid pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. Importanța porumbului-siloz în vederea sporirii producției de lapte și carne".

Zilele care mai rămăseseră pînă la însilozare erau extrem de puține. Comuniștii n-au încetat nici o clipă agitația în jurul acestei probleme. Dar cu toată strădania, roadele au fost mici: s-au însilozat doar 15 tone de porumb.

Cîte unul, în numele prudenței, preciza:

— Nu punem mai mult, pînă nu vedem cu ochii.

Cînd s-a îngropat porumbul, un țăran cu ochii umeziți de lacrimi din pricina „sacrilegiului" s-a tînguit:

— Trimitem pe lumea cealaltă munca noastră. Înmormîntăm porumbul. Aleluia!

Lucrurile au luat însă o întorsătură și mai proastă. Cînd s-a destupat silozul cei ce l-au avut în grijă l-au lăsat în voia domnului. L-au pătruns aerul și ploile. Porumbul a început să putrezească. Nici dracul nu-l mînca. Mirosul de putregai se simțea de la distanță.

Necăjit peste măsură, omul care a lăcrimat cînd s-a făcut însilozarea l-a apucat de mînecă pe Constantin Ghețu:

— Ei, Constantine, ai văzut? Ai ajuns la vorbele mele! L-am prins pe dracul de picior cu silozul tău.

Președintele iarăși s-a înfierbîntat:

— Nu silozul e vinovat, bre! Capul, omule! Capul și mîinile noastre.

— Adică, nu te-ai vindecat de siloz?

— Nici vorbă. La anu', cînd vom munci altfel, ai să vezi siloz în toată legea.

— Să dea domnul să iasă vreo brînză, da' nu prea cred.

Rețineți: faptele acestea s-au petrecut acum trei ani.

ȚĂRANII ÎMPOTRIVA „TRADIȚIEI"

Într-adevăr, în anul următor s-a muncit altminteri. Comuniștii continuau să lămurească necesitatea porumbului-siloz. S-a demonstrat de ce valoarea unităților nutritive ale porumbului-siloz e cu mult mai mare decît cea a porumbului boabe. Bineînțeles că treaba aceasta, dacă s-ar fi făcut în mod „academic", nu ar fi valorat multe parale. Ea a fost însă adresată minții și inimii colectiviștilor, ținîndu-se seama de nivelul omului care n-a suit încă toate treptele revoluției culturale.

Așa stînd lucrurile, oamenii au început să se pătrundă teoretic de importanța porumbului-siloz. Dar țăranul e, prin excelență, un om practic; chiar dacă s-a convins teoretic de un lucru, pînă nu vede, nu crede. E drept că, în ziua însilozării porumbului, n-a mai plîns nici un țăran pentru acest „sacrilegiu" și nici nu s-a găsit vreunul care să zică: „Lasă-ne, dom'le, că am crescut la coada vacii și avem știință de la bunicu'"...

Dar oamenii au măsurat rezultatele ceva mai tîrziu, în toiul iernii și, mai ales, în primăvară, cînd vitele gospodăriei erau grase și frumoase, cu păr strălucitor și cu ugere pline, cum n-au fost niciodată.

— Am fost proști, măi frate, cînd am votat împotriva porumbului-siloz.

— N-am fost proști, bre, am fost, cum se zice... tradiționaliști.

— Tot un drac e!...

CELE MAI PUTERNICE ARGUMENTE

Bătrînii ziceau: „Cu vitele se scoate sărăcia din casă". Dar în trecut, țărănimea muncitoare

HORVÁTH István

CLINCHET ALB

De ce ziceți că iarna-i sălbatică și rea?
Sălbatică? — Ba jucăușă și zvăpăiată-i ea.
Sus, pe Surduc, cît ne-am mai prins la trîntă!
Mă presăra cu diamante — puzderie măruntă —
mă înșfăca de mijloc, sărind și hăulind
în vreme ce pădurea ne îndemna vuind.
Eu m-avîntam cu chiot, voinicește,
iar ea, văzînd că nu mă dovedește,
se da-ntr-o parte, tăcută — și-n tării
spuzea întreaga boltă cu stele albăstrii.

Dar veselă ca azi și-atît de minunată,
nu mi-a fost dat s-o văd în nici-o altă dată,
atît de bucuroasă, de plină de avînt!
Un clinchet alb e lumea, din cer pîn-la pămînt,
un hohot alb, din fulgii cît palma de copil:
te-orbește și te-adoarme, apoi, venind tiptil,
închipuirea-ți spune — cînd stai privind uimit —
că-n bucuria albă pierdută-n infinit,
voioși, cu săniuța, la joacă prinși cu ea,
copiii cîntă imnul confetelor de nea.

Ortac cu îndrăzneții, iarna-i prieten bun.
Ba rîde, ba s-avîntă în danțul ei nebun,
apoi... mă simte poate că o pîndesc, căci iată,
stă iar pe loc și tace... Dar aflu-apoi îndată
ce șotii mai urzește, căci pe nepusă masă,
îmi chiuie și-mi suflă prin hornul vetrii-n casă...
Așa ne hîrjonim, așa mă-ngînă ea —
cum mai puteți s-o credeți sălbatică și rea?!...
Cînd voia bună-i piere și, tristă, își ia seamă,
zîmbește ostenită, făcînd un semn, și cheamă
în locu-i primăvara, mezina-n strai cochet...
Pornește-apoi agale, în sus, către brădet
și dup-atîta trîntă și-atîtea jocuri crunte
se-așterne la hodină, pe-un pisc înalt de munte.

În romînește de Gelu PERIAN

n-avea cum să materializeze înțelepciunea zicalei. Azi putem spune: „Cu vitele se aduce bogăție în gospodăria colectivă". Sau: „Cu porumbul-siloz sporim bunăstarea noastră". În sensul acesta, ca să fim concreți, îngăduiți-ne cîteva exemple.

Furajarea vitelor din gospodăria colectivă din Valea Roșie cu porumb-siloz a modificat balanța veniturilor sectorului zootehnic după cum urmează: 150.731 lei în 1957; 189.328 lei în 1958; 247.454 lei în 1959. Cît timp a respectat tradiția hrănirii vacilor în timpul iernii numai cu dughie, coceni și lucernă, gospodăria colectivă din Valea Roșie a obținut anual, de fiecare vacă, în medie, o producție de lapte ce n-a depășit 1.500-1.600 litri; introducerea în hrana vacilor a porumbului-siloz a modificat rezultatele după cum urmează: producția medie de lapte de fiecare vacă, pe 1959: 2.000 de litri planificați, 2.600 de litri realizați. Mai mult: pînă acum doi ani, la fiecare sfîrșit de februarie colectiva din Valea Roșie era nevoită să scoată bani din pungă și să alerge în diverse comune, pentru a cumpăra furaje. De doi ani, lucrul acesta nu se mai întîmplă. În locul lui, a apărut altul: gospodăria distribuie colectiviștilor importante cantități de furaje pentru zilele-muncă, rămînînd și cu un plus de furaje, pe care-l valorifică, împlinindu-și alte nevoi.

O veste bună: procentul de grăsime al laptelui recoltat în G. A. C.-Valea Roșie s-a ridicat la 4%.

Dar mai exista un avantaj: se știe că, de obicei, vacile dau cea mai mare producție de lapte în timpul verii, iar cea mai scăzută în timpul iernii; e vorba însă de vacile furajate după... tradiție. În ceasul de față lucrurile nu mai stau așa la Valea Roșie; acum, în toiul iernii, producția de lapte este în această colectivă tot atît de bogată ca aceea din mijlocul verii. Mai mult: procentul de grăsime a crescut, față de cel din timpul verii, de la 3,4%-3,6% la 4%. Cum se explică? Prin simplul fapt că valoarea nutritivă sporită a porumbului-siloz își spune cuvîntul.

Deci, ce e de făcut? Să se acorde o deosebită atenție culturii porumbului pentru siloz.

O FAPTĂ DE LAUDĂ

În septembrie anul trecut colectiviștii trebuiau să astupe ultimul și cel mai mare siloz. Aici se afla hrana vitelor pentru două luni. Era într-o sîmbătă după-amiază. Groapa era făcută, pereții uscați, lipiți și văruiți, porumbul trecut prin tocătoare și îndesat de tractor. Se cerea un singur lucru: acoperirea silozului cu pămînt. E un lucru de căpetenie, care trebuie făcut cu pricepere și răspundere. Cerul se învolburase. Norii pluteau amenințători și vesteau furtună. Brațele de muncă erau puține, deoarece toamna reclama culegerea recoltelor de pe cîmp. Către seară, nici un sfert de muncă nu era făcut. Pe ulițe roiau oamenii. Veneau de la cîmp. Un strigăt străbătu satul:

— E-n pericol silozul. Vine ploaia!

Fetele, nevestele și bărbații care se-ntorceau de pe tarlale n-au mai plecat acasă, deși erau pătrunși de oboseală și-i chema cina. Erau peste 150 de oameni. Au apucat lopețile, cazmalele și, neavînd unelte suficiente, au muncit cu sfintele mîini. Printre ei erau și mulți dintre aceia care, în urmă cu trei ani, vedeau în însilozarea porumbului un sacrilegiu. Printre ei se afla și Ivan Tudor, membru în consiliul de conducere.

Cineva l-a înțepat:

— Mă, nea Ivane, ce te omori așa?

Omul, fără să ridice ochii de la siloz, a răspuns scurt și extrem de serios:

— Îmi fac autocritica...

Spre dimineață furtuna s-a liniștit. A început să plouă. Dar, bine adăpostit, porumbul dormea și-și începea fermentația.

Dormeau și colectiviștii care, în noaptea aceea, săvîrșiseră o faptă de laudă.

NU VĂ MULȚUMIȚI CU ACESTE SUCCESE

În 1959 gospodăria colectivă din Valea Roșie a cultivat 35 de hectare cu porumb-siloz. După Expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, ținută în 3-5 decembrie anul trecut, colectiviștii au hotărît să dubleze în 1960 suprafața destinată acestei culturi. Se pare însă că oamenii sînt mulțumiți de producția obținută la hectar (30.000 kg). Și nu e bine, pentru că, în condițiile de aici, producția porumbului-siloz poate fi mult sporită.

Tovarăși colectiviști! Aveți la îndemînă trei motoare. Ia încercați să irigați porumbul pentru siloz și veți obține nu doar 30.000 kg la hectar. Trebuie să faceți lucrul acesta, întrucît, așa cum ați hotărît dv., pînă la sfîrșitul acestui an n-o să mai aveți 30 de vaci, ci 100.

Lucrați în așa fel, încît, și în toiul iernii viitoare, la dumneavoastră să fie vară.

Maria Vasile și Elena Năstase se numără printre mulgătoarele fruntașe ale gospodăriei.
←

La hărnicie şi devotament, trebuie adăugată ştiinţa. Iată de ce inginerul agronom al gospodăriei, Stancu Stoian, le vorbeşte îngrijitorilor şi mulgătoarelor despre metodele înaintate de hrănire a vitelor.

Transportul furajelor de la siloz la grajduri se face mecanizat. ↓

Bascula înregistrează creşterea în greutate a unei vaci hrănite cu porumb-siloz. ↓

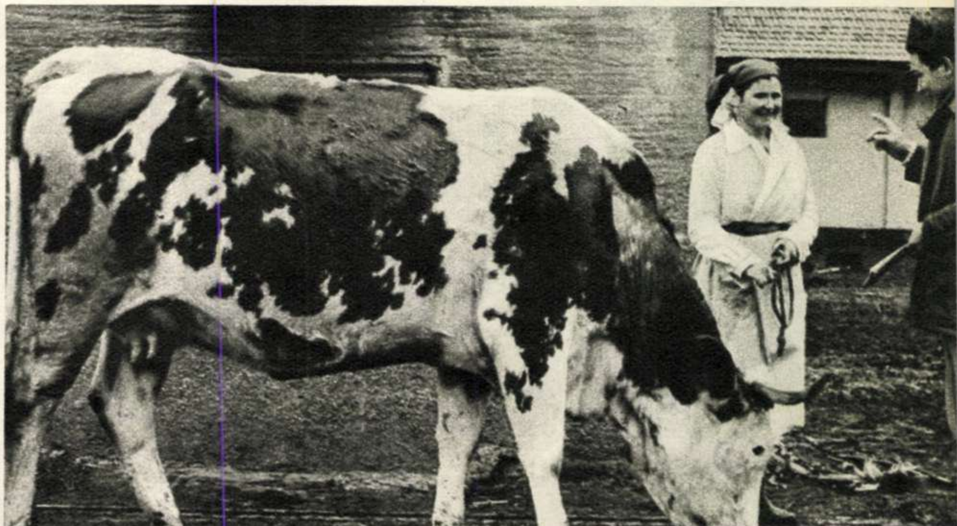

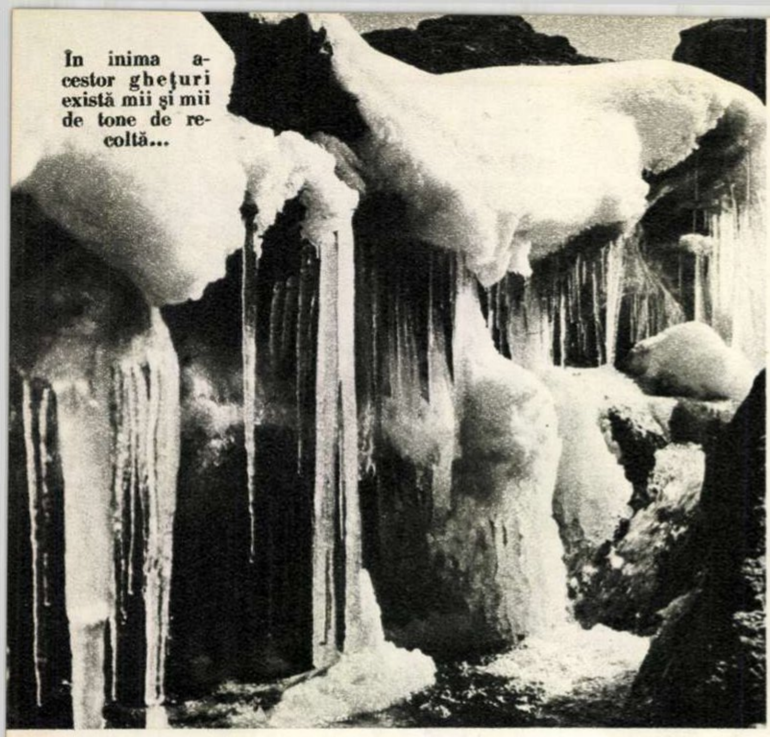

În inima acestor gheţuri există mii şi mii de tone de recoltă...

RECOLTELE DIN GHEAȚĂ

La vastele lucrări de irigaţii din R. P. Chineză participă treizeci de milioane de ţărani.

O sete discretă, dar... respectabilă

Apa este un element primordial al vieţii. Cercetările ştiinţifice au arătat că atît fauna cît şi flora pămînteană şi-au avut leagănul în apă, pentru ca numai după multe milioane de ani să cunoască ceea ce noi numim sol. „Năravul" acvatic îl mai au de altfel şi azi multe forme biologice, iar necesitatea de apă o are toată lumea vie, inclusiv cea vegetală.

Un om trebuie să bea zilnic 1,500 litri apă (sub formă de mîncare şi băutură). Corpul său conţine circa 60% apă — sîngele conţine 79%, iar dinţii (pînă şi dinţii!) au o zestre de 10% apă.

În ce priveşte vegetalele, ele consumă discret dar masiv. Un copac mare, bunăoară, poate absorbi, într-o zi călduroasă, aproximativ ½ tonă de apă! Cantităţi impresionante vehiculează şi utilizează şi culturile de cîmp.

Planeta e generoasă însă...

Oamenii au constatat cu năduf, încă de la începuturile agriculturii, această insaţiabilă sete vegetală. Ce simplu ar fi fost (şi ce simplu ar fi!) să bagi boabele în pămînt fără să-ţi pese de umiditatea lui, fără să-ţi pese de ploaie, şi să scoţi frumos saci de recoltă — precum prestidigitatorul şoareci din joben... Realitatea fizicochimică a brazdei este însă incompatibilă cu basmul. Ca să dea recolte, solul cere nu numai muncă şi îngrijire, ci şi apă. Din fericire, planeta noastră n-are temeiuri să i-o refuze. Dimpotrivă. În afară de cele trei pătrimi din suprafaţa sa, ocupate de oceane şi mări, pămîntul mai are apă şi pe uscat — fluvii, rîuri etc. — şi în atmosferă, precum şi în „investiţii" de gheţuri şi zăpezi. În total, apă evaluată la o greutate de circa 1 miliard de miliarde de tone! Trebuie să recunoaştem că e o cantitate mai mult decît respectabilă!

Dar dacă natura pămînteană a fost generoasă, nu s-a priceput de loc în calcule de amplasare şi în... pedagogie. Aşa se face că pe glob apa este distribuită cu totul neuniform şi că manifestă tot soiul de capricii. Există regiuni pe pămînt unde ea se găseşte în cantităţi suficiente, dar e sălbatică, rebelă şi păgubitoare; există regiuni unde se găseşte în cantităţi mici şi există pustiuri unde ea devine o problemă de viaţă. Ce-i de făcut în faţa acestor situaţii? Ea trebuie cucerită, trebuie smulsă, reeducată şi, uneori, transformată.

Deşerturi-grădină

Niciunde geografia pămîntului n-a cunoscut o intervenţie a omului, mai amplă şi mai creatoare asupra apei, ca în Uniunea Sovietică. Milioane şi milioane de metri cubi au fost domesticiţi sau smulşi solului şi obligaţi să dea recolte nemaiauzite şi curent electric sau să prefacă pustiuri în grădini. Experienţa aceasta vastă este folosită cu succes în campania de cucerire şi valorificare a apei, pornită în ultimii ani în ţările democrat-populare, printre care şi ţara noastră.

Alături de Uniunea Sovietică, China populară poate prezenta şi ea, în direcţia aceasta, un bilanţ strălucit, dobîndit în ultimul deceniu. Lucrările de irigaţie cuprind azi, în această ţară prietenă,

71.300.000 de hectare

asigurînd o progresivă creştere a producţiei agricole. În ce priveşte folosirea apei subterane (una din resursele de irigaţie),

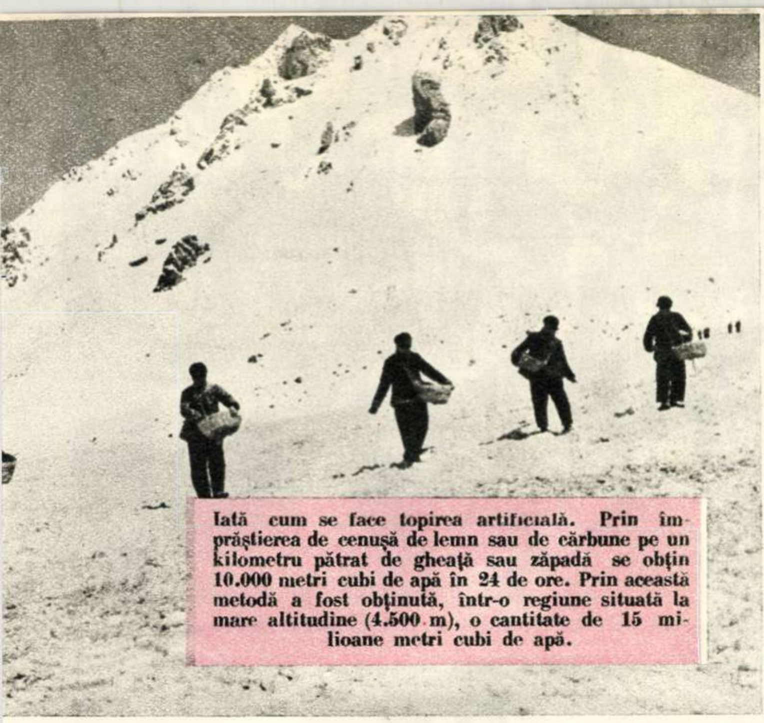

Iată cum se face topirea artificială. Prin împrăștierea de cenușă de lemn sau de cărbune pe un kilometru pătrat de gheață sau zăpadă se obțin 10.000 metri cubi de apă în 24 de ore. Prin această metodă a fost obținută, într-o regiune situată la mare altitudine (4.500 m), o cantitate de 15 milioane metri cubi de apă.

numai în 1958 au fost săpate 3.000.000 de fîntîni.

Anul acesta, lucrările de irigație cunosc o amploare sporită față de anul trecut: la ele participă peste 30 de milioane de țărani, îndrumați și ajutați îndeaproape de specialiști.

Așadar, vaste amenajări de irigație, de domesticire, captare și valorificare a apei. Și, pe lîngă toate acestea — ca o încununare — o amplă acțiune de prefacere a ghețurilor în apă, în vederea irigației, în regiunile secetoase din nord-vest.

Pare simplă topirea gheții, cînd ți-o reprezinți în chip de șapte blocuri uitate pe trotuar de personalul unui restaurant bucureștean, într-o toridă dimineață de vară. Dar blocurile sînt simboluri artificiale, în miniatură. Ghețurile geografiei ignorează absolut orice noțiune de stas... Acolo unde există, ele sînt imense. Într-atît încît, dacă ar fi topite la un loc cu toată zăpada de pe pămînt, globul nostru s-ar căptuși cu un strat de apă gros de 20 de metri.

Din fericire pentru pămînteni, acest lucru nu se întîmplă și nu se va întîmpla. Pentru realizarea unei asemenea „performanțe" ar trebui o energie colosală. E drept că soarele o deține cu vîrf și îndesat dar, din cauza diferitelor rețineri de pe parcursul cosmic și atmosferic, nu ne parvine la sol decît circa 44% din această energie ajunsă la nivelul atmosferei. Deci, atît pămîntenii cît și ghețurile pot fi liniștiți...

Și, totuși, ghețurile Chinei de nord-vest sînt nevoite, în ultima vreme, să facă excepție de la... liniște. Încep să fie topite, în vederea irigației.

Ceea ce n-a făcut mîndrul soare,

în secole și secole, realizează acum oamenii. Campania aceasta cunoaște o deosebită amploare în munții Kilien. Regiunile apropiate, printre care Gansu, inclusiv defileul Hosi, sînt bîntuite de veacuri de o secetă cumplită. Ploaia este necunoscută aici și regiunea a fost dintotdeauna un deșert arid și dezolant.

Și iată că astăzi Gansu, defileul Hosi și alte regiuni se trezesc la viață. Ghețurile eterne de pe Kilien au început să fie topite artificial. Apele țintuite pe munte au început să se scurgă la vale, potolind setea ogoarelor.

Munții Kilien reprezintă un imens rezervor de recolte bogate. În vara anului 1958, o echipă de o sută de cercetători, trimisă de Academia de științe a R. P. Chineze, a efectuat în întreg acest lanț muntos ample studii asupra rezervelor de apă ce ar putea fi valorificate. S-a stabilit că masivele de gheață de aici cuprind cantități evaluate la 40.000 milioane metri cubi, adică de 600 ori capacitatea marelui rezervor de lîngă Pekin. Totodată au fost instalate în munți, la circa 4.000 m altitudine, două stațiuni experimentale de cercetări.

Umăr la umăr, cercetătorii științifici și țăranii Chinei noi lucrează cu îndîrjire. Munții de gheață din nord-vest se topesc. Și, din inima lor, din clocotul apei descătușate, ogoarele altădată pustii vor trage seva recoltelor bogate.

Constanța BRATU

COPERTA NOASTRĂ:

Oamenii de știință chinezi studiază cu grijă ghețurile seculare din munții Kilien, pe care le vor topi dînd mai multă apă agriculturii.

PANAMEZII ÎN LUPTĂ PENTRU LIBERTATE

Evenimentele din Panama nu prevestesc nimic bun pentru imperialiștii nord-americani. De aceea Washingtonul s-a grăbit să trimită în țara canalului ce leagă Atlanticul cu Pacificul un emisar, în persoana lui Livingstone Merchant, subsecretar al Departamentului de Stat al S.U.A., pentru a tempera atmosfera încărcată de la fața locului.

Panamezii nu iubesc imperialismul american, și motivele sînt multiple... În primul rînd, pentru că S.U.A. ocupă zona canalului al cărui teritoriu este panamez; în al doilea rînd, pentru că „United Fruit Company" și „Sinclair Panama Oil" storc toate bogățiile naturale ale țării și vlaga celei mai mari părți din populația care lucrează pe plantații ori în exploatările petrolifere; în al treilea rînd, pentru că muncitorul panamez nu se bucură nici de tratament, nici de salariu egal cu al muncitorului american și, în al patrulea rînd, pentru că, în timp ce panamezii sînt dornici de libertate și independență, jandarmul nord-american venit în zona Caraibelor face tot ce poate pentru a împiedica realizarea acestui deziderat. Dar șirul nemulțumirilor nu se rezumă doar la atît.

În ultimele luni numeroase manifestații ale populației au cerut încetarea exploatării canalului de către companiile americane. Jandarmii yankei le-au răspuns cu focuri de arme și cu gaze lacrimogene. Atunci geamurile ambasadei americane au fost făcute țăndări, steagul înstelat a fost rupt în bucăți, automobilele au fost răsturnate pe străzi, iar cei 9.000 de americani din Panama-City au fost sfătuiți de către autoritățile americane să se retragă în zona canalului, sub oblăduirea trupelor și forțelor polițienești.

Aspect din timpul demonstrațiilor antiamericane din Panama-City. Manifestanții dau foc drapelului american, ca expresie a revoltei împotriva politicii imperialiste a S.U.A. față de țara lor. ↓

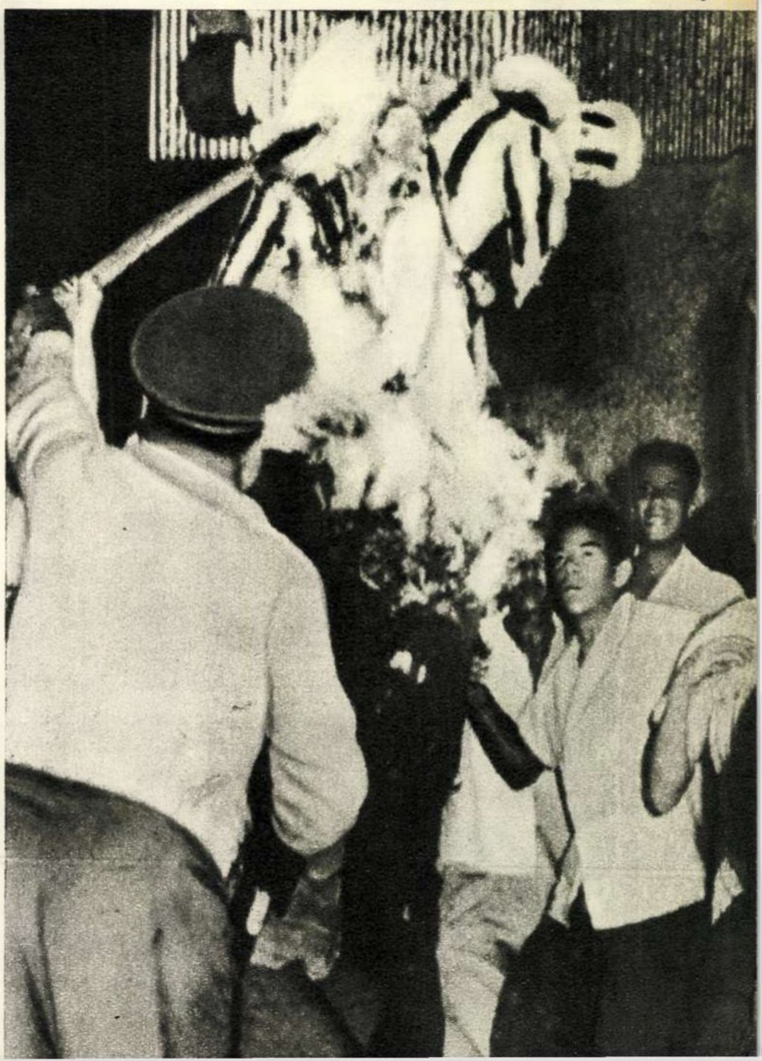

Panamezii urăsc imperialismul american și acest lucru îl dovedesc nu numai manifestațiile ci și declarațiile diverselor organizații obștești și organisme politice. „Uniunea universitară" a cerut guvernului „să denunțe tratatul în baza căruia Statele Unite au pus mîna pe canal pentru totdeauna"; Adunarea Națională a statului Panama a votat în unanimitate o rezoluție în care cere „ducerea la îndeplinire a planului privind preluarea canalului Panama de sub administrația S.U.A. și trecerea lui în mîna statului panamez". Iar domnul Merchant, trimisul S.U.A., ca să potolească spiritele, oferă cu generozitate... o abstracțiune — suveranitatea nominală!!... — și se cramponează de litera învechită a tratatului Hay-Bunau-Varilla din 1903. Cum s-ar zice, domnul Merchant face apel la istorie. Dar să vedem ce spune istoria...

În 1895, secretarul de stat al S.U.A. de atunci, Austin, declara: „Astăzi, Statele Unite sînt de fapt stăpîne depline pe acest continent, iar cuvîntul lor este lege pentru supușii țărilor care se află sub protecția lor". Slujbașul marilor capitaliști se întrecuse pe sine însuși în sinceritate și claritate! Într-adevăr, epoca în care Austin declara cele de mai sus este tocmai epoca în care expansionismul nord-american își începe acțiunile lui sîngeroase: în 1898 cotropește Cuba, apoi Porto-Rico, apoi Filipinele și, în cele din urmă, își fixează atenția asupra Columbiei. În prima etapă intră în luptă artileria diplomatică. Ea tatonează, momește, promite și, la urmă, dictează un tratat înrobitor, prin care Columbia este silită literalmente să cedeze S.U.A. zona canalului Panama, unde compania francezului Lesseps (care între timp dăduse faliment) începuse cu cîțiva ani în urmă construcția.

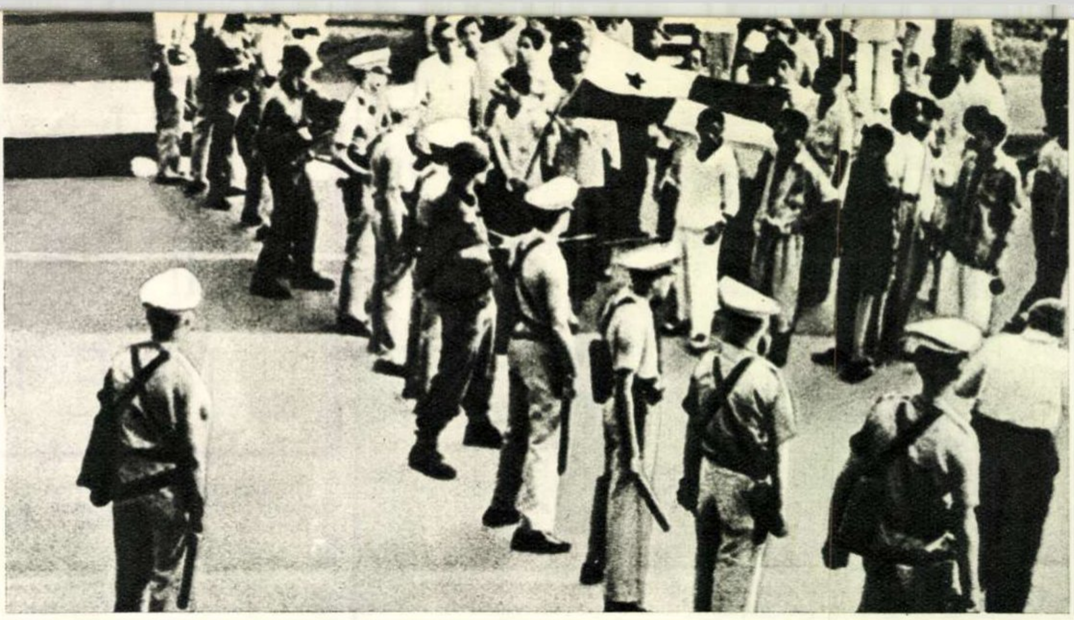

Soldații americani amenință pe manifestanții care vor să arboreze drapelul panamez în zona canalului ↑

Pentru a-i împiedica pe manifestanți să intre în zona canalului, poliția americană face uz de gaze lacrimogene ↓

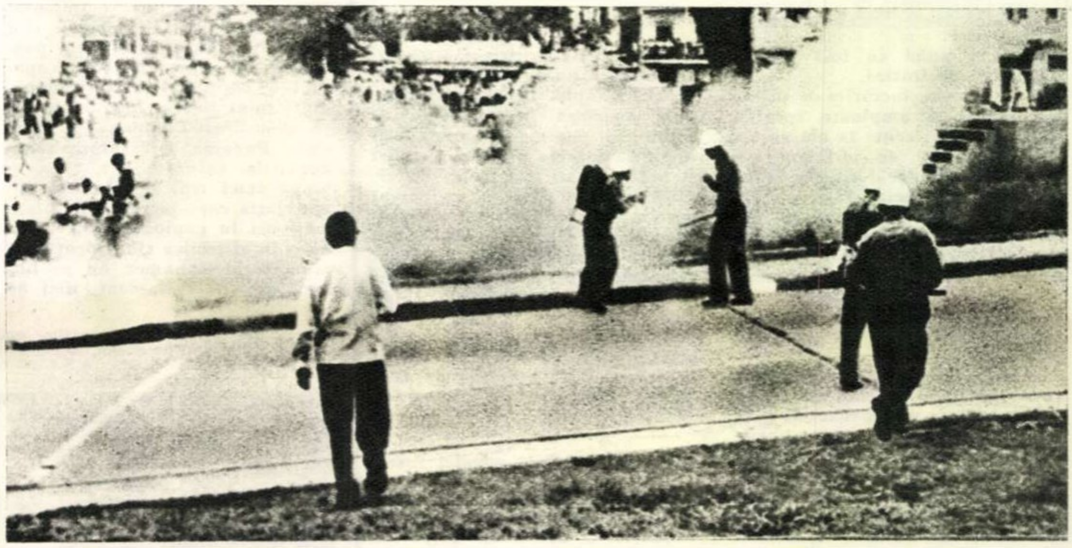

Canalul străbate pămînt panamez, dar este stăpînit cu forța de americani.

Guvernul Columbiei refuză însă ratificarea tratatului. Atunci intră în acțiune forța armată. Porturile istmului sînt blocate de vasele de război ale S.U.A., este înscenată o răscoală a populației istmului. Columbia e silită să cedeze în fața forței brutale și astfel ia naștere statul „independent" Panama, de fapt o nouă colonie a Statelor Unite. Ne aflăm în ziua de 3 noiembrie 1903. Guvernul panamez, instalat de baionetele americane, aprobă tratatul prin care S.U.A. preiau în proprietate „nelimitată" zona canalului, tratat „logic în epoca colonialismului, dar perimat la această oră, cînd ordinea internațională are la bază egalitatea între popoare și națiuni" — cum l-a caracterizat de curînd însuși președintele Republicii Panama, La Guardia.

Împotriva acestui tratat înrobitor luptă cu dîrzenie poporul panamez. Iar ultimele evenimente din zona canalului arată cu claritate că presiunile diplomatice pe care le exercită Departamentul de Stat, cît și utilizarea forței armate — metode folosite timp de mai bine de 50 de ani de imperialismul american în Panama — nu pot împiedica acțiunea fermă a panamezilor pentru dobîndirea adevăratei libertăți.

C. BOZBICI

Un cartier din Panama-City, în care localnicii nu au acces: aici locuiesc stăpînii americani.

IÁNOS BOLYAI

BOLYAI FARKAS
1775-1856
BOLYAI JÁNOS
1802-1860

Bolyai Farkas (tatăl) şi Bolyai Iános (fiul). Statuia se află la Tg. Mureş şi este opera sculptorilor Csorvássy István şi Izsák Mártin.

Se împlinesc o sută de ani de la moartea unui mare om de ştiinţă ale cărui idei revoluţionau atît de mult cunoştinţele oficiale şi convenţionale ale epocii sale, încît puternicii zilei l-au lăsat să moară în mizerie, consemnîndu-i decesul prin mîna unui popă filistin cu vorbele „şi-a trăit viaţa fără folos".

Condica de stare civilă a parohiei reformate din Tg. Mureş poartă de o sută de ani această odioasă inscripţie la adresa lui Iános Bolyai, unul din fondatorii geometriei neeuclidiene, care, după E.T. Bell, a scris „cele mai superbe pagini din istoria matematicii" într-o lucrare numită de Buoncompagni (preşedintele secţiei de matematică a Academiei din Roma): „Cea mai mare realizare a veacului al XIX-lea în domeniul matematicii".

★

Iános Bolyai s-a născut la Cluj, la 15 decembrie 1802. Tatăl său, Farkas Bolyai, studiase matematica la Göttingen şi Iena şi întreţinea corespondenţă cu Gauss, numit încă în acea vreme „princeps matematichorum". Iános dovedeşte din copilărie un talent deosebit pentru geometrie şi algebră, suplinindu-l uneori la catedră pe tatăl său, profesor de matematică, fizică şi chimie la Colegiul din Tg. Mureş. Suplinitorul nu are decît vîrsta de 14 ani şi ar dori să plece la studii la marii profesori ai vremii. Dar e prea tînăr şi prea sărac. El trebuie să mai aştepte cîţiva ani şi să accepte ajutorul unor „magnaţi trufaşi şi înfumuraţi" (cum îi numeşte el însuşi într-o scrisoare), pentru a-şi urma studiile la Viena. Întorcîndu-se capătă post la fortificaţiile din Timişoara, ca sublocotenent de geniu, apoi e avansat locotenent şi în scurtă vreme căpitan. Între timp, explorează spaţiile abstracte ale geometriei, dar cîntă şi la vioară, ba chiar cu atîta virtuozitate, încît — după cîte se spune — într-un rînd înlocuieşte pe concertmaistrul Operei din Viena.

Şi tînărul acesta, lucrînd într-o mare izolare ştiinţifică, fără documentaţie, face să se clatine fundamentul euclidian al geometriei — care fiinţa de două milenii — prin celebra sa lucrare „Ştiinţa absolut adevărată a spaţiului, independentă de temeinicia sau falsitatea axiomei nr. XI a lui Euclid" (care susţinea că într-un plan, printr-un punct se poate duce o singură paralelă la o dreaptă dată şi numai una).

Lucrarea terminată, pare-se, mai demult, apare abia în 1832, ca „Apendix" la un tratat al tatălui său, şapte ani după ce un profesor de la Universitatea din Kazan, Lobacevski, făcuse aceeaşi descoperire, de care Iános Bolyai n-avea să afle decît în 1848, bucurîndu-se de această înrudire spirituală peste meridiane.

Dar noile teorii ale lui Iános Bolyai sînt respinse nu numai de inamicii săi, dar chiar de prietenii săi, care nu-l înţeleg, iar cu propriul său tată duce ani de zile o dispută care ar fi putut culmina într-un duel. Mutat din garnizoană în garnizoană, el e pensionat în 1833, şi locuieşte cînd la Tg. Mureş, cînd într-un sat din apropiere.

Trăind într-o mizerie neagră şi luptîndu-se pentru recunoaşterea geometriei sale neeuclidiene, el găseşte vreme să scrie şi o mică utopie „Teoria fericirii" (păstrată doar fragmentar) în care condiţionează fericirea personală a individului de aceea a întregii omeniri.

Şi cînd revoluţia din 1848 strînge în jurul ei pe cei mai luminaţi intelectuali ai vremii, el trimite lui Kossuth un memoriu ce dezvăluie concepţiile sale progresiste şi în aceeaşi vreme elaborează un plan pentru alungarea armatelor habsburgice din Ardeal.

În mijlocul acestor frămîntări continuă lupta pentru promovarea teoriilor sale, care, descoperind noi proprietăţi spaţiului, aveau să lovească atît de puternic în filozofia idealistă. Dar, neînţeles, izolat, părăsit de toţi, moare la 27 ianuarie 1860.

★

Matematician şi iubitor al muzicii, Iános Bolyai a fost, în acelaşi timp, un luptător. Nu numai deschizînd largi orizonturi ştiinţei prin jertfa carierei sale de eventual profesor conformist, dar şi prin ideile sale sociale, prin concepţiile sale privitoare la convieţuirea populaţiei romîne şi maghiare în Transilvania. „*Nimeni nu iubeşte, nu preţuieşte, nu susţine mai mult ca mine naţiunea romînă* — scria el — *şi ca oameni îi iubesc la fel ca pe maghiari*".

Nici una din aceste pasiuni nu i-a iertat-o patriciatul contemporan — aceea pentru adevărata ştiinţă, aceea pentru poporul de jos, aceea pentru naţionalităţile oprimate. Nu i-a iertat firea pasionată şi dîrză, nu i-a iertat caracterul integru. Astăzi, poporul romîn laolaltă cu oamenii muncii maghiari, i-au ridicat un monument nepieritor, cum se cuvine marilor deschizători de drumuri în ştiinţă, şi celor care au luptat pentru adevăr în mijlocul unei societăţi ostile.

Într-una din sălile bibliotecii Bolyai din Tg. Mureş.

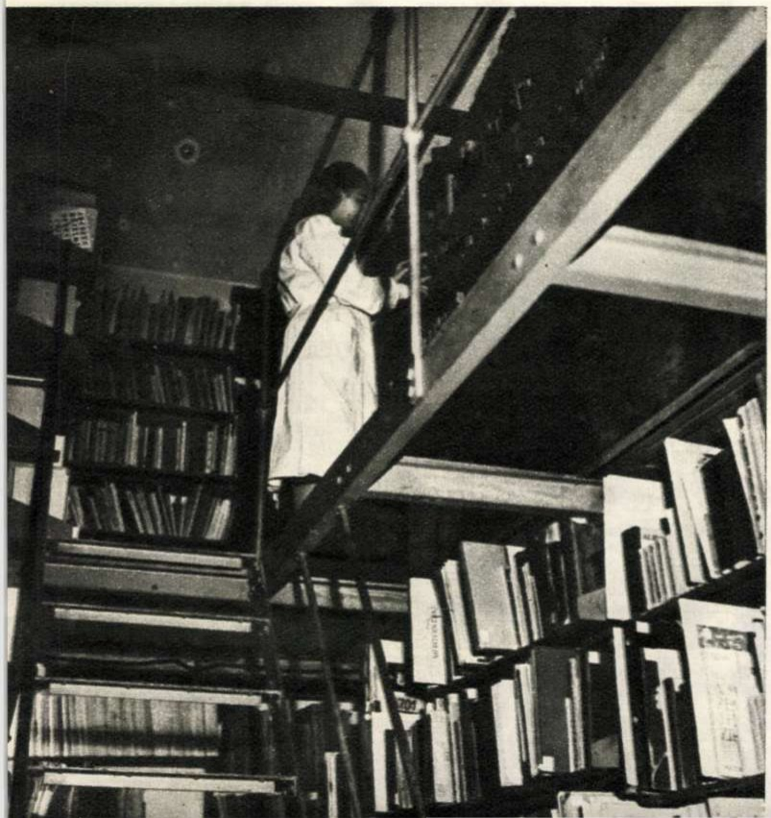

Coperta operei „Appendix", a lui Iános Bolyai, în care sînt expuse bazele geometriei neeuclidiene.

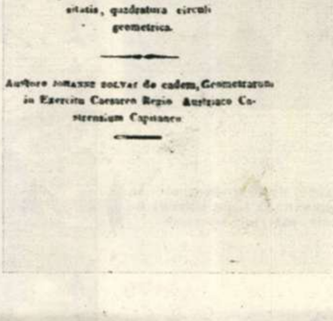

APPENDIX.

Cîteva din compasurile cu care a lucrat Iános Bolyai, aflate în muzeul din Tg. Mureş.

Compasurile lui Bolyai János

E GATA MASA?

Fotoreportaj într-o uzină... gastronomică de F. URSEANU

Cotroceni. Nici un coş de fabrică nu-şi înalţă fumul peste cochetele vile...

Şi, totuşi, în păienjenişul de străzi şi străduţe, Cotroceniul ascunde o „uzină"... gastronomică.

Şi i se spune astfel nu fiindcă mîncarea s-ar prepara ca orice produs industrial, adică pe bandă rulantă, ci pentru două motive care par, de altfel, foarte întemeiate. Primo: pentru că deserveşte un număr mare de cantine. Secundo: pentru că o serie de operaţiuni preliminare gătitului sînt automatizate. Aici se pregăteşte, în condiţiile cele mai moderne, masa pentru o bună parte dintre constructorii marilor şantiere ale Capitalei: pentru muncitorii şi tehnicienii care la ora aceasta înalţă noile blocuri şi marile construcţii edilitare ale oraşului.

★

Cîţi oameni pot primi masa preparată de această „uzină"? Peste 6.000! Asta înseamnă că întreprinderea respectivă expediază zilnic spre cantinele zecilor de şantiere ale Capitalei aproape 40.000 de porţii. Este vorba despre trei mese zilnice, a cîte două şi trei feluri de bucate. Aşadar, 40.000 de porţii, de la cafeaua cu lapte sau ceaiurile de dimineaţă, pînă la supe, fripturi şi prăjituri. Cum se poate realiza o asemenea cantitate de mîncare într-un timp atît de scurt? Iată: o tonă şi jumătate de cartofi sînt curăţaţi de maşini automate într-o singură oră, iar legumele, sortate şi spălate, sînt tăiate mecanic şi expediate din magazie în marile autoclave în care clocotesc ciorbe sau supe substanţiale.

★

Referent culinar. Iată o profesie nouă, strîns legată de calitatea, de gustul şi de varietatea meniurilor. Ei bine, referenţii culinari ai întreprinderii care dirijează „uzina" gastronomică răspund, alături de administrator şi de bucătarul-şef, în faţa celor peste 6.000 de constructori care primesc de trei ori pe zi masa. Şi nici unul din meniurile acestor mese nu trebuie să se repete în termen de 7 zile. Gîndiţi-vă, de asemenea, şi la grija acestor oameni pentru aprovizionarea de iarnă. Cam ce provizii credeţi că necesită „uzina" pînă la primăvară? Iată cîteva cifre: 22 vagoane de cartofi, vreo 15 vagoane de varză, vreo 12 de ceapă şi... ca rezervă 3 vagoane de conserve!

★

E ora micului dejun, a prînzului sau a cinei. De fiecare dată, constructorii coboară de pe schele, din cabinele macaralelor, din cele ale excavatoarelor, îndreptîndu-se spre micile şi cochetele cantine afectate de Sfatul popular al Capitalei marilor şantiere de construcţii. Şi aceasta se întîmplă în peste 40 de diferite colţuri ale Bucureştiului, la zecile de şantiere pe care le deserveşte „uzina" gastronomică. Şi de fiecare dată o masă hrănitoare, gustoasă, curat preparată, ieftină aşteaptă pe fiecare constructor.

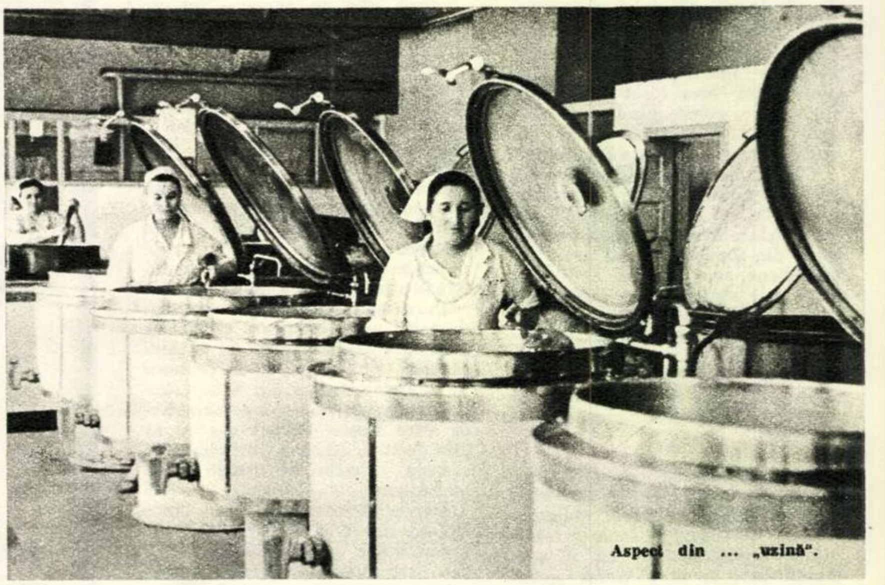
Aspect din ... „uzină".

„Azi avem o mîncare straşnică!" — anunţă voios şeful uriaşului laborator, adică bucătarul-şef Lazăr Orban. Iar lucrătorii de pe şantiere confirmă aproape în fiecare zi această apreciere.

Bucătarul-secund, Dobre Vasile, încearcă ciorba. „Într-o singură zi, prepar atîta ciorbă — spune el — cîtă n-am gătit în cei nouă ani de cînd am absolvit şcoala de menaj şi pînă cînd am venit aici".

Administratorul... „uzinei", tov. Drăgan, îşi inventariază materia primă. Rezultatul socotelilor suscită o întrebare: „o să-i ajungă totuşi 22 de vagoane de cartofi pînă la primăvară?"

Felul trei: cozonac.

De cîte ori întîlniţi maşini care transportă sute de bidoane, să nu vă gîndiţi numai la lapte. Ele pot transporta şi tone întregi de supă gustoasă şi fierbinte pentru cantinele marilor şantiere.

SIMBOLURI ALE PĂCII ȘI ÎNȚELEGERII ÎNTRE POPOARE

KIEV—Vas de cristal.

La cea de-a 500-a aniversare a Capitalei noastre, care a avut loc astă-toamnă, au ținut să fie prezenți și reprezentanții unor capitale și orașe din multe țări ale lumii: Bagdad, Belgrad, Berlin, Budapesta, Hanoi, Helsinki, Montevideo, Moscova, Pekin, Praga, Roma, Sofia, Stockholm, Ulan-Bator, Varșovia, Viena, Washington și orașele Leningrad, Kiev, Șanhai.

Ca omagiu adus Bucureștiului și ca simbol al prieteniei și înțelegerii între popoare, aceste delegații au oferit Sfatului popular al Capitalei prețioase daruri.

Pentru ca aceste obiecte de artă să poată fi văzute de marele public, Muzeul de Istorie a Orașului București a organizat o expoziție specială, care a fost vizitată, numai în prima lună de la deschidere, de peste 25.000 de oameni ai muncii.

Din operele expuse, atrag atenția în mod deosebit: macheta statuii lui Iuri Dolgoruki, întemeietorul Moscovei, macheta spărgătorului de gheață atomic „V.I. Lenin“, oferită de orașul Leningrad, vasul de cristal de Boemia, din Praga, statueta de bronz cu dedicație specială pentru București, trimisă în dar din Varșovia, statueta „Lupoaica“, din Roma, vasul de porțelan, cu încrustații de argint și cu dedicația: „Orașului București, din partea orașului Stockholm“, cupa de argint din Helsinki, copia cheii orașului Washington, statueta din porțelan, din partea orașului Viena, vasul de cristal din Kiev, serviciul de cafea din Bagdad, placheta ce reprezintă vechea cetate a Belgradului, frumoasele broderii din Pekin și Șanhai, drapelele oferite de orașele Hanoi și Ulan-Bator, vasul de porțelan cu dedicație, din Berlin etc.

Reproducerea în culori a acestor obiecte va da posibilitate multora dintre cei ce n-au vizitat expoziția să admire obiectele de artă primite în dar de Capitala patriei noastre, ca semn al păcii, al prieteniei și înțelegerii între popoare.

Prof. Florian GEORGESCU
directorul Muzeului de Istorie a Orașului București

Muzeul de Istorie a Orașului București (interior). →

PRAGA — Vas de cristal de Boemia. ↓

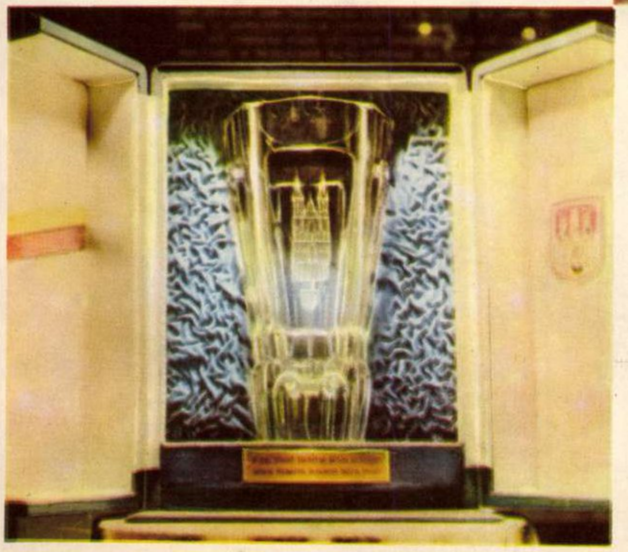

↓ VARȘOVIA — Statuetă de bronz.

← WASHINGTON — Cheia orașului (copie).

MOSCOVA — Statuetă reprezentînd pe Iuri Dolgoruki, întemeietorul Moscovei.

↓

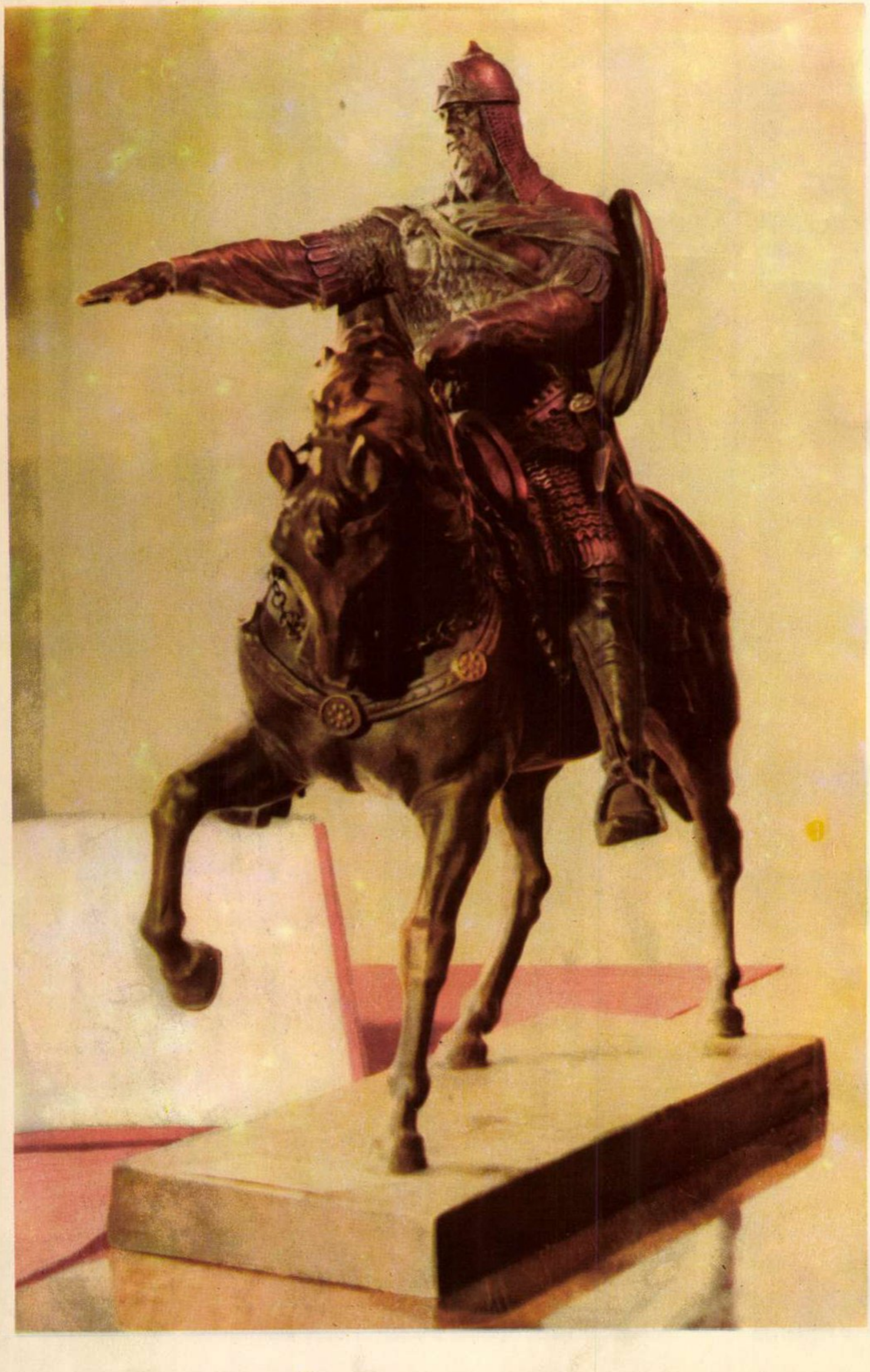

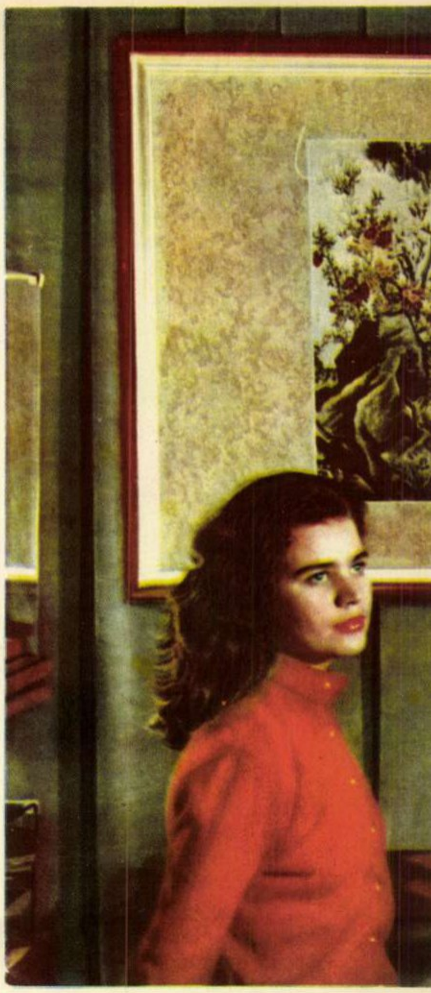

PEKIN — Goblen.

BERLIN — Vas de porțelan.

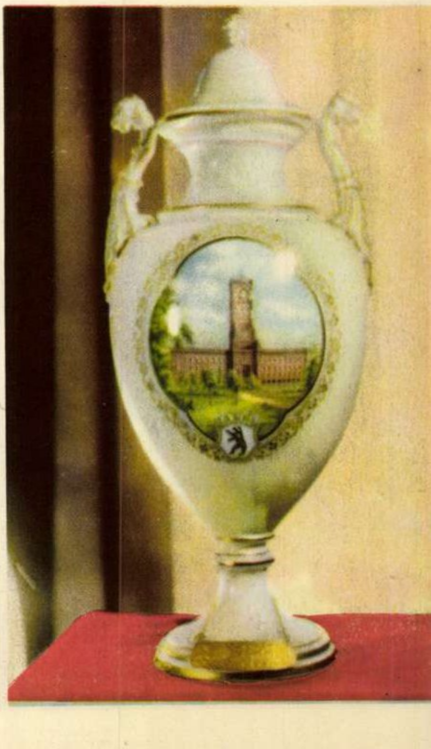

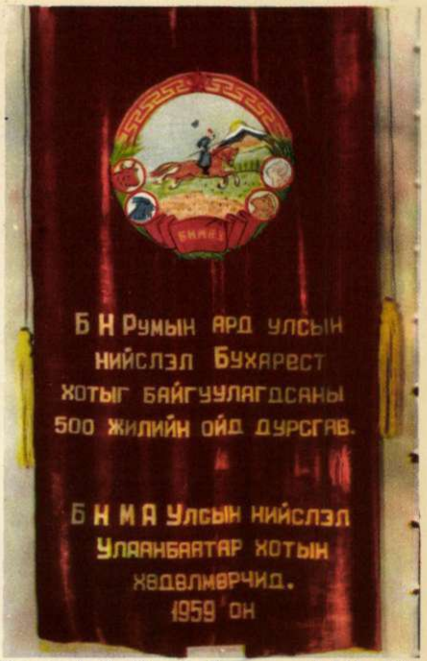
БНМАУ
Б Н Румын Ард Улсын
нийслэл Бухарест
хотыг байгуулагдсаны
500 жилийн ойд дурсгав.
Б Н М А Улсын нийслэл
Улаанбаатар хотын
хөдөлмөрчид.
1959 он

Drapelul dăruit de orașul ULAN-BATOR (R. P. Mongolă).

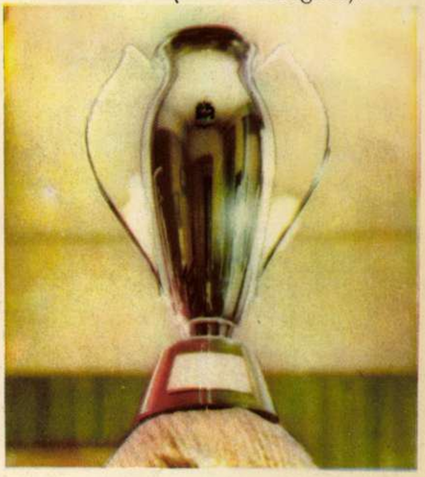

HELSINKI — Cupa de argint.

BAGDAD — Serviciu de cafea din argint.

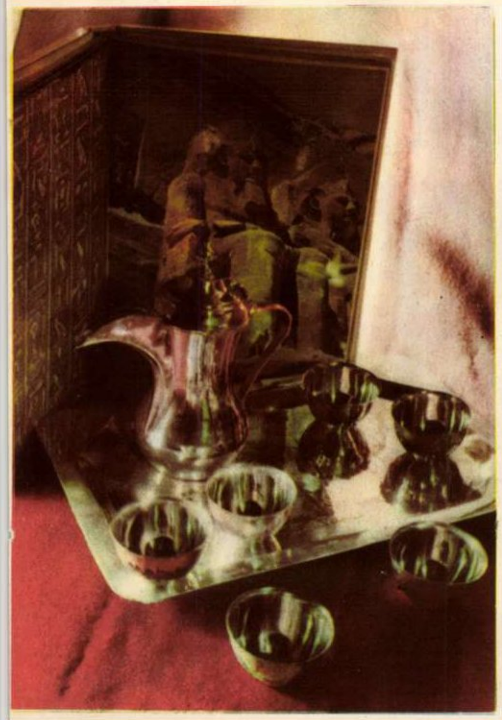

ROMA — Statueta „Lupoaica".

S.P.Q.R
ROMA
ALLA CITTA DI BUCAREST
NEL 500 DELLA FONDAZIONE
1959

↑ LENINGRAD — Macheta spărgătorului de gheață atomic „V. I. Lenin“.

← MONTEVIDEO (Uruguai) — Steguleț și album.

VIENA — Statuetă din porțelan. →

BELGRAD — Plachetă reprezentînd vechea cetate a Belgradului. ↓

Drapelul dăruit de orașul HANOI (R. D. Vietnam). ↓

TRĂIASCĂ SOLIDARITATEA VIETNAMEZO-ROMÂNĂ

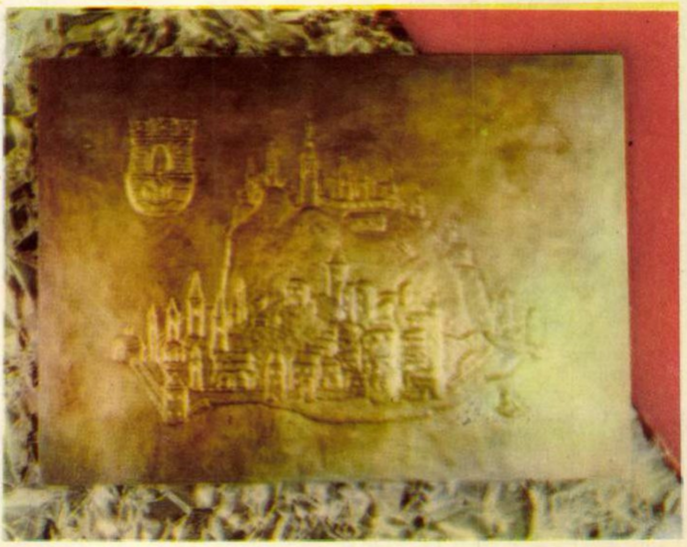

Cei pe care nu-i vedem...

de Sanda **FAUR-DIMA**

Împreună cu micii ei colegi, Silvia Chicoş imprimă o nouă emisiune radiofonică pentru copii

1. VOCEA DIN DIFUZOR

La început, a fost crezută un „copil minune". Apoi, a circulat versiunea că e vorba de pseudonimul unui actor cu experienţă. Ca, în cele din urmă, să se afirme cu tărie că, de fapt, Silvia Chicoş nici nu există, ci e doar un nume pe care îl folosesc pe rînd, la nevoie, actorii liliputani ai Radioului. Şi aşa, alergînd de la o vîrstă la alta, sărind peste decenii şi căpătînd cele mai năstruşnice identităţi, Silvia Chicoş rămînea mereu nevăzută, dar mereu mai îndrăgită de ascultători.

Cine e Niculiţă reporterul? Dar Tică şi Rică? Cine e Silvia Chicoş, care îi însufleţeşte pe toţi aceştia? Scrisorile veneau una după alta la Radio. Întrebau, mărturiseau admiraţie. O cereau pe Silvia în noi roluri.

...Toate astea au început să se întîmple mai demult. să tot fie vreo zece ani de atunci. Tocmai se „născuse" pe undele radiofonice Mişka, băieţelul ager şi vioi din „Cravata roşie". Apăruse, o dată cu el, şi numele Silviei Chicoş. L-au reauzit atunci cînd, strînşi în jurul radioului, ascultătorii mari şi mici au urmărit cu respiraţia întretăiată povestea lui Timur şi a băieţilor lui sau cea a Prinţului şi a Cerşetorului. Iar în dimineţile cînd din aparat ţîşnea voiosul „Bun găsit! La microfon Niculiţă reporterul", laptele se răcea pe masă iar mama îşi uita şi ea, cîteva minute, de treburi. Silvia Chicoş cucerise inimile.

Se mai întreabă astăzi ascultătorii cine e dînsa? Cei mai mulţi au aflat: e cea mai tînără artistă emerită a republicii noastre (şi dacă e „tînără", înseamnă că nu e nici „copil-minune" şi nici vreun bunic cu voce piţigăiată). O artistă care şi-a cucerit publicul fără să fi apărut vreodată în faţa lui.

Acasă la Silvia Chicoş nu veţi găsi pe pereţi — ca la orice actor care se respectă — fotografii cu imagini din rolurile interpretate. Pentru simplul fapt că, în faţa microfonului, Volodea sau Timur, Prinţul sau Cerşetorul, Petea sau Niculiţă au avut cu toţii unul şi acelaşi chip: cel al unei fete scunde şi subţiri, cu pletele negre căzute pe umeri, cu ochii vii. Ba nu, uite o fotografie de spectacol şi, în ea, o fetiţă adevărată, cu fundă în păr şi rochie deasupra genunchilor. E totuşi Silvia Chicoş! Numai că atunci nu şi-a jucat rolul în travesti, ci la exact înfăţişarea şi vîrsta cerută de rol. E rolul de debut...

Teatrul Bulandra prezentase, de puţină vreme, o nouă premieră — „Tessa" cînd, într-o seară, Nineta Gusti (care juca în travesti rolul unei fetiţe) se îmbolnăvi. Cine va apărea în locul ei, cine va putea învăţa rolul, de la o zi la alta? Nimeni nu îşi mai aminteşte, desigur, cui i-a venit ideea să o încerce pe fetiţa maşinistului Chicoş. I s-a dat textul şi, a doua zi, fetiţa de 12 ani intra în scenă ca la ea acasă şi-şi spunea rolul fără greşeală. Abia peste cîteva spectacole a început să simtă că, înainte de a păşi pe scenă, se sufocă: a aflat atunci cu mirare că asta înseamnă emoţie, trac. În spectacolul următor — „Coloniale" — „tînăra actriţă" avea un rol titular. Juca alături de V. Maximilian, Maria Filotti, Ion Talianu, M. Fotino; se „consacrase" ca actriţă de comedie.

... Şi, totuşi, Silvia Chicoş — ascultînd de sfaturile prevenitoare ale familiei — a urmat, atunci cînd a terminat liceul, Academia comercială. Curios, nu? Curios şi... ineficace, pentru că, pînă la urmă, tot teatrului i s-a consacrat, însă teatrului la microfon. Iar cunoaşterea adîncă a copiilor ca şi calitatea pe care o are de a-şi modela vocea după vîrsta fiecăruia dintre ei au consacrat-o drept interpretă a eroilor „minusculi".

O ascultăm la radio pe Silvia Chicoş de peste 10 ani. Timpul i-a maturizat măiestria, dar pentru noi, ascultătorii, Silvia Chicoş rămîne mereu copilă, mereu vioaie, pusă pe şotii, aducîndu-ne întotdeauna pe buze zîmbetul...

2. MÎINILE CARE TRANSMIT VIAŢĂ

— *Prin urmare, iată „rolurile" mele preferate — ni s-a adresat Dorina Tănăsescu. Să vi le prezint? (O dată cu aceste vorbe ale ei, fotoreporterul şi-a făcut, precum se vede, datoria).*

Nu e nevoie: le cunoaştem. Pe Ţăndărică, cel „vesel şi glumeţ, mic dar isteţ" îl ştim de peste zece ani, deşi — fireşte — crescînd, ca tot omul, şi-a mai schimbat de atunci înfăţişarea, mintea şi „stilul"; Fănică Luca, încropit din scîndurele după chipul şi asemănarea celui autentic, ne-a încîntat mai de mult prin concertu-i parodie, iar pe gingaşa şi nefericita Mădălină am urmărit-o în pribegiile ei de-a lungul întregii „Poveşti a porcului". În sfîrşit, îl ştim bine şi pe năzdrăvanul Ivan din „Căluţul cocoşat", ca şi pe birjarul mustăcios din „Punguta cu doi bani".

Pe toţi aceştia îi cunoaştem. Nu la fel de bine, însă, o ştim şi pe cea care i-a metamorfozat din lemn inert în „actori". Căci, în timp ce în faţa ochilor noştri marionetele sînt vesele şi triste, în timp ce ele iubesc, suferă şi trăiesc pe scenă, cea care le-a dăruit fiorul vieţii a rămas ascunsă privirilor publicului. Spectatorii obişnuiţi ai teatrului de păpuşi au „văzut-o" pe Dorina Tănăsescu (fără a o vedea, de fapt) în cincizeci şi patru de roluri: cincizeci şi patru de marionete au jucat pe scenă prin măiestria ei, în cei peste zece ani de cînd arta păpuşărească a primit, din partea regimului democrat-popular, un teatru de stat. Înaintea acestui deceniu, însă, un altul, întreg, a cuprins căutările mai mult sau mai puţin izbutite ale cîtorva păpuşari ce voiau să ridice tradiţia reprezentaţiilor lui Vasilache şi Mărioara la nivelul artei culte. Dorina Tănăsescu se afla printre aceştia. La capătul celor douăzeci de ani stau nu numai zecile de spectacole date prin şcoli, atenee populare, tabere de vară, ci şi un teatru întreg, realizat — împreună cu colega sa Ioana Constantinescu — în Cairo. Cele două artiste romînce, trimise de statul nostru, au creat în capitala Egiptului primul teatru de stat *din istoria acestuia.*

... Teatrul „Ţăndărică" e acum cunoscut în toată lumea. A colindat Europa de la Moscova la Dresda, de la Varşovia la Praga şi Berlin, a poposit în Egipt, iar acum doi ani a fost gazda Festivalului păpuşăresc mondial, primind atunci aplauze şi premii înalte pentru măiestria sa. Pitită în spatele scenei minuscule, Dorina Tănăsescu îşi primea, poate, cu modestia specifică păpuşarului, partea din aplauze care i se cuvenea: în şcolile pe care „Ţăndărică" le-a organizat de-a lungul anilor, au fost elevii ei mulţi dintre cei mai buni marionetişti ai teatrului (Antigona Papazicopol, R. Zolla, Eugenia Dimitriu, Elvira Chladek). La rîndul lor, aceştia duc astăzi mai departe învăţătura primită; şi — prin şcoli, pe la cămine culturale — apar mereu noi iubitori ai artei păpuşăreşti.

Ce a adus-o pe Dorina Tănăsescu spre teatrul de păpuşi? S-ar părea că întîmplarea, dacă ne gîndim că Dorina s-a pregătit pentru a fi profesoară de desen. Primii paşi i-a făcut din îndemnul cunoscutei animatoare a teatrului nostru păpuşăresc, Lucia Calomeri. Pentru următorii paşi au ajutat-o mult scrisorile pline de sfaturi şi învăţăminte pe care celebrul profesor praghez Skupa i le-a trimis ca răspuns la întrebările ei. Profesoara de desen s-a hotărît: vocaţia ei adevărată o chema spre teatrul de marionete. Şi iată, o aflăm şi astăzi aici şi-i dăm, seară de seară, partea de aplauze ce i se cuvine pentru spectacolele pe care „Ţăndărică" le oferă... copiilor de toate vîrstele.

→ Dorina Tănăsescu ne prezintă „rolurile" ei preferate.

100 DE ANI DE LA NAŞTEREA LUI A. P. CEHOV

Prietenul OMULUI

de P. KOŞELEV

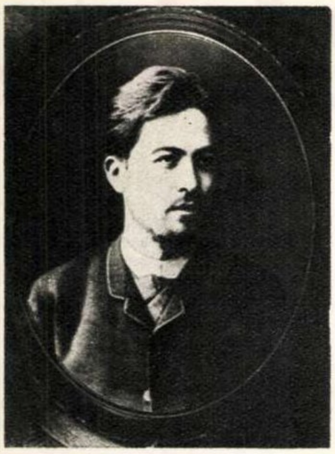
A. P. Cehov în anul 1888.

La sfîrşitul secolului al XIX-lea Anton Pavlovici Cehov a completat starea civilă a Rusiei, aşa cum completase Balzac starea civilă a Franţei la mijlocul aceluiaşi secol. Ţărani, profesori, poliţişti, actori, jochei, preoţi, prinţese apar, în nuvelele sale, în toată configuraţia lor socială şi morală.

„... e unul dintre cei mai buni prieteni ai Rusiei, un prieten înţelept, imparţial şi sincer, un prieten care o iubeşte şi suferă pentru toate durerile ei" — scria Gorki despre Cehov. „Fiecare nouă povestire a lui întăreşte şi mai mult acea notă extrem de valoroasă şi necesară pentru noi, nota de încredere în viitor şi dragoste de viaţă".

Şi, într-adevăr, marele prieten al Rusiei, marele prieten al oamenilor simpli, literatul atît de uman, pe care critica burgheză îl acuza ba de tristeţe iremediabilă, ba de răceală totală, privea cu încredere şi optimism viitorul omenirii: „... totul se va răsturna, se va schimba ca prin farmec. Şi atunci vor fi aici case uriaşe, splendide grădini feerice, fîntîni arteziene nemaivăzute, oameni minunaţi" — spunea el. În opera cehoviană întîlnim în dese rînduri afirmaţii care prevestesc înnoirea din temelii a Rusiei. Studentul Trofim din piesa „Livada cu vişini" exclamă: „Toată Rusia e grădina noastră, noi mergem irezistibil spre o stea orbitoare care arde, acolo, în depărtare. Înainte! Să nu rămîneţi în urmă, prieteni!"...

În acelaşi timp Cehov demască necruţător vechiul şi pe reprezentanţii săi. Variata faună din schiţele şi nuvelele lui Cehov — rataţii, vanitoşii, carieriştii, toţi cei pe care mocirla mic-burgheză îi pinde în apele ei stătute — e scoasă la lumină cu deosebită măiestrie, arătîndu-se şi originea acestor rele. Exploatarea omului de către om îi provoacă lui Cehov adînci accente de indignare. În puternica nuvelă „Duşmanii", doctorul Kirilov adresează lui Aboghin, reprezentant al celor înavuţiţi, usturătoare replici: „...voi socotiţi că medicii şi în genere muncitorii, care nu miros a parfum şi a prostituţie, sînt toţi sortiţi să fie lacheii şi jucăriile voastre!..."

Opera lui Cehov — atît piesele cît şi lucrările de gen scurt, în care s-a dovedit un maestru — care a făcut ocolul lumii, e o emoţionantă chemare la viaţă. Simplă şi măreaţă, caldă şi comunicativă, ea se adresează uriaşului personaj pe care scriitorul l-a iubit cu toate fibrele fiinţei sale: poporul.

★

Cehov s-a născut la Taganrog, la 17 (29) ianuarie 1860, şi a trăit

SIMPLU

acolo pînă în anul 1879, cînd s-a mutat la Moscova. Aici, în casa cu nr. 6 de pe strada Sadovo-Kudrinskaia (în fotografia nr.1: camera de lucru a scriitorului, din această casă), s-a instalat cu întreaga lui familie. Casa avea două caturi și semăna, după descrierea lui Cehov, cu un scrin. Anton Pavlovici, pe atunci în vîrstă de 19 ani, student la Facultatea de medicină a Universității din Moscova și colaborator la diferite reviste umoristice, era capul familiei, pe care trebuia să o întreţină. Iată-l în fotografia nr.2, împreună cu familia sa, în această epocă.

În vara anului 1884 el începe să lucreze ca medic în orașul Voskresensk, lîngă Moscova. De acolo, e curînd mutat la Zvenigorod, pentru a conduce spitalul din localitate. Căsuţa din Zvenigorod în care a locuit Cehov s-a păstrat pînă în zilele noastre și, pe zidurile ei, se văd plăcile albe ce amintesc de marele scriitor.

În anul 1890, Cehov pleacă într-o călătorie lungă și grea, pe insula Sahalin, pentru a pătrunde — cum spunea el — „în adîncurile vieţii poporului". Abia ajuns acolo, scriitorul face un recensămînt al populaţiei, fără a-și neglija, totodată, funcţia de medic. În așezarea Kirovsk, există și azi spitalul în care Cehov dădea consultaţii bolnavilor. Dar călătoria aceasta, care i-a dat mari satisfacţii, i-a zguduit sănătatea și așa șubredă.

În anul 1892, se mută cu întreaga familie la Melihovo, în apropierea Moscovei. Aici, în fundul unei grădini pline de vișini și de meri, își construiește o căsuță cu două odăi, cu cerdac înalt și balcon (casa adăpostește azi un muzeu memorial). Cehov creează în această căsuță multe din operele sale — printre care nemuritoarea piesă „Pescărușul". După nopți de muncă la masa de scris, în zori redevine doctor și dă consultaţii fără plată ţăranilor care au nevoie de ajutor medical.

La Melihovo marele scriitor rămîne aproape șapte ani. Aici și în satele învecinate au fost construite, cu ajutorul lui, trei școli populare, iar înainte de plecare începuse să strîngă bani pentru clădirea celei de-a patra școli, în satul Stepîghino.

Piesa „Pescărușul" e pusă în scenă în octombrie 1896, la Teatrul „Aleksandriiski" din Petersburg. Spectacolul însă nu are succes, lucru care îl întristează profund pe scriitor. Cînd, după doi ani, Teatrul de Artă din Moscova (MHAT) hotărăște să monteze și el această piesă, Cehov nu-și dă decît foarte greu consimţămîntul. În cele din urmă, cedează stăruinţelor unuia dintre conducătorii artistici ai teatrului, V. I. Nemirovici-Dancenko. Scriitorul citește piesa în faţa colectivului teatrului (fotografia nr. 3) care, apoi, se apucă de lucru cu pasiune. Premiera are un succes uriaș și, începînd de atunci, pescărușul devine emblema Teatrului de Artă din Moscova.

De „Pescărușul" mai este legat un eveniment din viaţa scriitorului. La repetiţiile piesei, acesta face cunoștinţă cu artista Olga Knipper, cu care, nu după mult timp, se căsătorește (fotografia nr. 4).

Mai tîrziu boala îl silește să se mute în Crimeea, la Yalta. Orașul nu-i place scriitorului, pentru că îl silește să se rupă de viață, în mijlocul căreia era obișnuit să trăiască, îl rupe de Teatrul de Artă, care aștepta de la el piese noi.

În îndepărtata Yaltă primește însă vizitele lui Gorki (fotografia nr. 5), pe atunci încă prea puţin cunoscut și pe care Cehov l-a apreciat din primul moment, prezicîndu-i un mare viitor. Mai tîrziu, cînd ţarul Nikolai al II-lea a cerut să se anuleze hotărîrea cu privire la alegerea lui A. Peșkov*) ca academician, Cehov și-a manifestat indignarea împotriva despotismului autorităţilor ţariste și, ca semn de protest, a renunţat la propriul titlu de academician. Tot în această perioadă Anton Pavlovici îl vizitează pe Tolstoi, aflat pentru tratament în apropiere de Yalta, după o gravă pneumonie (fotografia nr. 6). Tolstoi îl iubea foarte mult pe Cehov, și — după cele mărturisite de Gorki — cînd se uita la Anton Pavlovici, privirea îi devenea duioasă, de parcă i-ar fi dezmierdat faţa.

★

Prin întreaga sa operă, A. P. Cehov a afirmat dreptul la fericire al oamenilor simpli. Vremea aceasta a venit. Patria lui Cehov vestește acum întregii lumi realizările uriașe ale poporului sovietic, pe care istoria le-a înregistrat cu litere de aur.

Personajele ultimelor lucrări cehoviene ar putea spune, dacă ar trăi, astăzi: „... sînt aici case uriașe, splendide grădini feerice, fîntîni arteziene nemaivăzute, oameni minunaţi"...

---

*) Numele real al lui A. M. Gorki.

ÎN MUZICA ROMÎNEASCĂ

In martie 1933 Opera Romînă din București își deschidea stagiunea muzicală cu un triptic romînesc: baletele „Iris" de Constantin C. Nottara și „La piaţă" de Mihail Jora, precum și opera într-un act, inspirată din lucrarea lui Cehov „La drumul mare", de Constantin C. Nottara. Un an și ceva mai tîrziu (3 octombrie 1934), Opera Romînă din Cluj reprezenta și ea lucrarea izvorîtă din schiţa dramatică a marelui clasic rus, ca apoi „La drumul mare" să ia calea străinătăţii. (Bratislava, Praga).

Libretul acestei opere, scris tot de Constantin C. Nottara, a menţinut atmosfera apăsătoare cehoviană, generată de cruntele nedreptăţi ale orînduirii ţariste, în care oameni otrăviţi sufletește pradă și omoară fără milă. Moșiereasa Maria Egorovna — femeie decăzută, care își părăsise soţul în noaptea nunţii, fugind cu un amant — moare în urma loviturii de secure a vagabondului Merik. Muzica lui Constantin C. Nottara, de cea mai autentică factură veristă, are meritul de a fi adus pe scena romînească atît spiritul critic al lucrării, cît și atmosfera rusă (cîntecul vioi al tînărului Fedia, însoţit de un motiv de armonică, scena de dans popular rus a veselului Kuzma etc.).

Opera „La drumul mare" s-a reprezentat la București cu un mănunchi de cîntăreţi remarcabili ai scenei noastre lirice, printre care George Folescu, Elena Basarab, George Niculescu-Basu, Nicolae Secăreanu, Viorel Chicideanu. Spectacolul a marcat un moment important în creaţia romînească și rămîne un document semnificativ al pătrunderii creaţiei lui Cehov în ţara noastră. Opera a fost reluată în anul 1957 la Ateneu sub formă de concert, de către Ansamblul de cîntece și dansuri al Sfatului popular al Capitalei.

C. V.

Decorul spectacolului montat pe scena Operei Slovace din Bratislava (1935) cu lucrarea „La drumul mare" de Constantin C. Nottara.

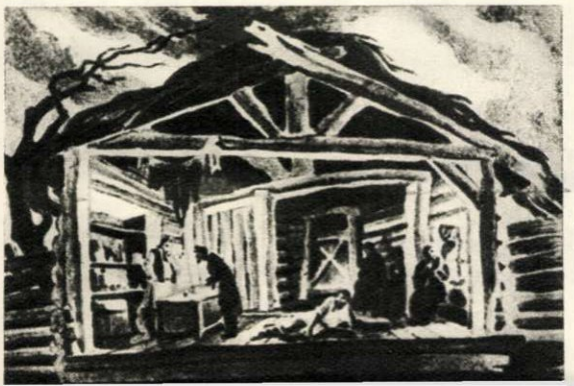

→

Afișul premierei operei „La drumul mare", ce a avut loc la Opera Romînă din Cluj în 1934.

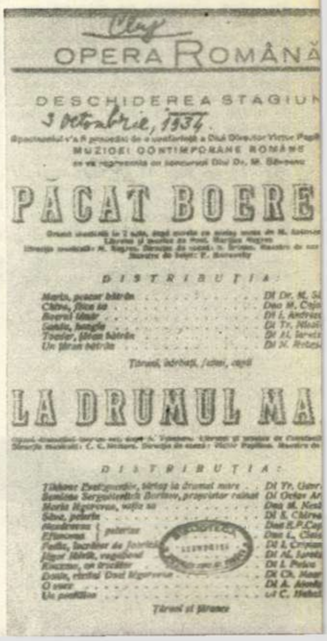

Cluj

OPERA ROMÂN

DESCHIDEREA STAGIU

3 Octombrie, 1934

MUZICEI CONTIMPORANE ROMÂNE

PĂCAT BOERE

DISTRIBUȚIA:

LA DRUMUL MA

DISTRIBUȚIA:

Punctul pe i

Schiță de Dionisie ȘINCAN

Ilustrații de N. POPESCU

După ce petrecură ochiul cablului de oțel după cîrligul remorcherului, Al. Nicolau și Tudor Savu se așezară, spate în spate, pe o ladă de scule, la pupa ambarcației. Ca la o comandă, își scoaseră țigările și, ferindu-se cu pulpanele hainelor de vîntul care se ridica parcă din adîncurile mării, scăpărară brichetele și le aprinseră. Ei își terminaseră munca. Acum urma ca timonierul Dumitru Vladas să-i ducă în port.

Căpitanul remorcherului, Alexandru Enciu, coborîse la cabina din provă. Călătoria aceasta de la digul Binta pînă în port dura două ore. Timp suficient, ca să-și pregătească seminarul de a doua zi, la învățămîntul de partid.

Timonierul trase de sîrmă și sirena vui gros, răgușit. Șuieratul fu luat de vînt și izbit de țărmul înalt, prăpăstios. Țărmul îl amplifică în zece, în o sută de sunete, purtîndu-l departe, în stepa singuratică. Cei rămași pe digul Binta făceau semne cu șepcile.

— Drum bun, drum bun!

Remorcherul luă un rondou larg, așezîndu-se cu prova pe valuri, în direcția portului. Cablul începu să iasă din mare, se întinse încet și, cînd ajunse ca o coardă vibrîndă, vasul se smuci ușor.

— Bun timonier, nenea Dumitru — murmură Tudor.

Elicea se zbătu nebunește sub pupă, apoi își regăsi un ritm normal și se înșurubă în apă. Remorcherul se urni din loc. În urma lui porni, trasă de cablu, uriașa macara plutitoare. Săgeata ei metalică, de 20 de m înălțime, părea aici, în pustietatea mării, și mai înaltă. Era de mirare cum de-și menținea echilibrul pe valurile care începuseră să vină din ce în ce mai dese și mai mari.

Nicolau și Tudor rămaseră la pupă, privind țărmul care se îndepărta. Fumau în tăcere, numai cu gîndurile lor. Deasupra vibra cablul de oțel legat de macara, jos duduiau mașinile, imprimînd vasului o trepidație uniformă, iar elicea îngîna parcă, despicînd pachetele de apă, un cîntec vioi ca un marș. Ei, da, iată-ne din nou la drum! Încep legănările obișnuite, exploziile valurilor în pupă, tangajul și ruliul — aceste mișcări atît de familiare marinarilor — urletul vîntului în sarturi, se ivește pînza fină de apă spulberată de etravă, iar cerul înnorat pare să se legene la dreapta și la stînga, în sus și în jos...

★

Nicolau și Tudor fumau la pupă. Tăceau. Fiecare cu gîndurile lui. Nu prea erau în apele lor. De dimineață căpitanul Enciu îi luase la zor din senin. De cînd pășiseră pe puntea remorcherului, din prima zi, Enciu nu-și prea arătase bunătatea inimii. Om rău nu era. Toată lumea îl știa. Făcea parte dintre acei oameni care vor să pară energici cu orice preț și atunci se arată exigenți pînă în pînzele albe cu cei din jurul lor. Era unul din cei mai vechi căpitani din marina noastră comercială. Pornise de jos, de la cărbunari, lucrînd ani întregi la cuptoare, gol pînă la brîu, cu spinarea șiroind de sudoare, blestemîndu-și viața îngrozitoare. Fusese la cheremul tuturor armatorilor, muștruluit de toți căpitanii, anonim ca și tovarășii lui din pîntecele vaselor. Viața aceasta fără prea multe raze de lumină l-a apăsat vreme îndelungată, silindu-l să se închidă în el ca o floare spre seară, făcîndu-l mereu bănuitor. După ce își terminase stagiul la cuptoare, trecuse în rîndul mecanicilor, apoi șef de echipaj. În această funcție, îi mersese vestea de om cinstit; nimeni nu ar fi putut să se plîngă că a fost nedreptățit. Ba, dimpotrivă! În trecut, pe vasele de transport, în loc să fie mîna dreaptă a căpitanului — așa se întîmpla de obicei cu șefii de echipaj — făcea trup comun cu echipajul. În felul acesta, pe timpul grevelor marinarilor, Enciu era ales întotdeauna în comitete sau în delegații. În asemenea situații oamenii își arătau față de Enciu toată dragostea pe care i-o purtau. La cîțiva ani după eliberare, se prezentă la un examen de ofițeri de marină comercială și-l trecu primul. I se dădu comanda acestui remorcher.

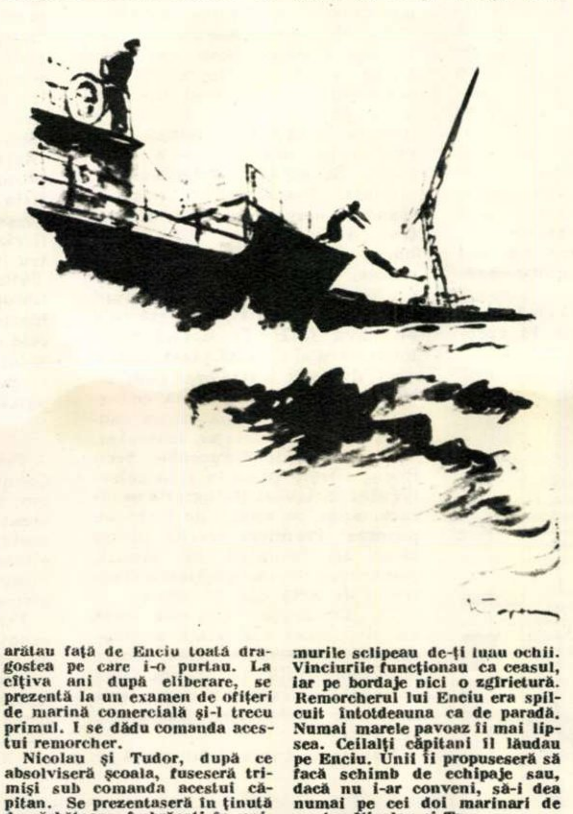

Nicolau și Tudor, după ce absolviseră școala, fuseseră trimiși sub comanda acestui căpitan. Se prezentaseră în ținută de sărbătoare, îmbrăcați în uniforma nou-nouță, cu pantalonii la dungă, cu vestoanele bine călcate, cu cravate, și cu șepcile puse pe-o ureche. Căpitanul Enciu îi privise atent și parcă-l încercase un zîmbet. Și-l alungă de pe față pe dată și se încruntă mai tare.

— Bine, băieți — le spusese el. O să muncim împreună. Cer de la voi disciplină de fier și muncă cinstită. Lepădați hainele astea și luați salopetele. Pe vas, n-aveți nevoie de ele. Începeți treaba cu vopsitul bordajului din tribord.

Băieții rămăseseră puțin îngrijorați.

— Nu-i prea vesel căpitanul — spusese Nicolau îngîndurat.

— Om rău nu mi se pare — își dăduse cu părerea și Tudor. Numai că-i prea posomorît.

După plecarea lor, Enciu începu să se gîndească la trecutul lui. Își aduse aminte cum îl muștruluiau pe el ofițerii și căpitanii și se bucură că astăzi i-a putut primi pe cei doi tineri, neștirbindu-le demnitatea. Își propuse să scoată marinari de nădejde din ei.

Cu intenția aceasta pornind, căpitanul Enciu se arătă și mai sever față de cei doi băieți; aceștia nu precupețiră nici un efort pentru a satisface exigențele comandantului, mai ales că vechimea și faima de marinar încercat ale lui Enciu impuneau tuturor. Își dădeau silința să îndeplinească programul întocmai. Vasul strălucea de curățenie. Pe puntea metalică, te puteai da ca pe gheață. Alămurile sclipeau de-ți luau ochii. Vinciurile funcționau ca ceasul, iar pe bordaje nici o zgîrietură. Remorcherul lui Enciu era spilcuit întotdeauna ca de paradă. Numai marele pavoaz îi mai lipsea. Ceilalți căpitani îl lăudau pe Enciu. Unii îi propuseseră să facă schimb de echipaje sau, dacă nu i-ar conveni, să-i dea numai pe cei doi marinari de punte, Nicolau și Tudor. Enciu rîsese:

— Creați-vă cadre, fraților! Nu știți cum să lucrați cu marinarii și vreți să vi-i dau eu, gata formați?

Era mîndru căpitanul de băieții lui, dar nu le-ar fi arătat mulțumirea, chiar dacă l-ai fi tăiat. În dimineața din ajunul părăsirii portului însă, la căpitănie, într-o ședință cu comandanții de remorchere, i se atrăsese atenția că se poartă prea sever cu tinerii încredințați lui. Se întorsese supărat pe vas, bănuind că Tudor și Nicolau s-au plîns de el. Apoi, liniștindu-se, socotise că ceea ce-i spuseseră cei de la căpitănie poate să aibă un grăunte de adevăr. De unde să știe băieții ce este în sufletul lui? Îi chemase pe amîndoi, cu gîndul să-i mustre blînd pentru că nu-i spuseseră lui mai întîi ce aveau pe suflet. În loc să procedeze așa, biruise însă năravul lui mai vechi și se pomenise ridicînd glasul. Lăsase să-i scape, pe ici pe colo, amărăciunea, spunînd că el vrea să facă marinari din ei, nu păpuși; se încurcase apoi în explicații și, neștiind cum s-o mai scoată la capăt, comandase, supărat pe el însuși:

— Stînga-mprejur! Puneți mîna pe pensule și pe vopsea!

Băieții se îndepărtaseră nedumeriți. Nu știau ce s-a întîmplat cu Enciu, de i-a luat la zor din senin!

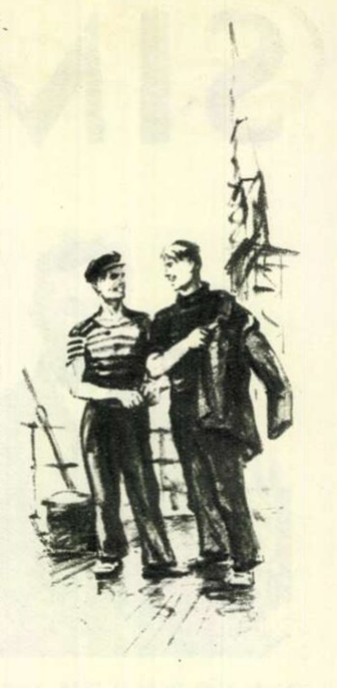

Plecaseră din zorii zilei să aducă macaraua plutitoare de la capul Binta. Macaraua așezase pe fundul mării ultimul bloc de beton de la digul protector și trebuia adusă în port. Ajungînd acolo, cuplaseră macaraua la remorcher; timonierul Dumitru Vladas dăduse semnalul de pornire, ambalase motorul și îndreptase prova spre port. Enciu coborîse la cabina din pupă, să-și pregătească, în timpul drumului, seminarul la învățămîntul de partid de a doua zi. Nicolau și Tudor nu mai aveau treabă pînă la sosirea în port și se așezaseră la pupă, fumînd și contemplînd țărmul, care arăta acum ca o dungă întunecată prin norii de pulbere lichidă.

Vremea se arăta destul de urîtă. După ce ieșiră de la adăpostul capului Binta, vîntul se transformă aproape într-un uragan. Valurile veneau din față ca niște berbeci uriași, iar vasul gîfîia din greu, săltînd și coborînd. Elicea bătea în gol, în momentul în care pupa ieșea din apă și vasul își încetinea mersul. Cînd cădea pupa pe val, elicea se înșuruba din nou în apă și remorcherul se smulgea înainte. Cablul, care slăbise, se întindea brusc și smucitura era dublă. Băieții nu mai putură să stea pe punte. Se refugiară în cabina timonierului. Dar de-abia închiseră cabina, că remorcherul se smuci înainte, ca o săgeată. Căzură cu toții pe spate, izbindu-se de peretele metalic. Se ridicară, neștiind ce s-a întîmplat. Vasul alerga acum cu toată viteza, ușor ca un fulg. Priviră înapoi pe hublou și un strigăt țîșni din toate piepturile: „Macaraua!“

Sărise din cîrlig cablul de remorcare. Probabil, la o smucitură, ochiul de oțel alunecase din pricina buclelor și căzuse în mare. Macaraua se îndepărta cu repeziciune spre țărm. Băieții dădură buzna afară și se ciocniră cu Enciu, care, simțind și el smucitura, năvălise pe punte. Enciu era alb ca varul. O înjurătură groaznică îi sta pe buze, gata să i-o arunce în obraz timonierului; acesta execută întoarcerea, dar poate că nu mai era nimic de făcut. De macara, nu era posibil să te apropii prea mult. Vasul, destul de instabil pe valuri, putea fi zdrobit de postamentul macaralei. Navigară un timp paralel cu macaraua, privind neputincioși cum se apropiau de stîncile de la Lazu. Încă o jumătate de oră și s-ar fi sfîrșit totul. Cum să apari în port, fără macara? Să intri așa, liniștit, să tragi sirena și să arunci parîma la baba... Și pe urmă?... Ei, da! Și pe urmă? „Am pierdut macaraua pe Marea Neagră, tovarăși!“ — asta să le spui?

Enciu își scoase vestonul de pe el și-l zvîrli, împreună cu șapca, în cabina timonei. Cînd se întoarse, mai avu timp să-i vadă pe băieți săltînd de pe bord în aer și dispărînd în valuri. Enciu se cutremură. Un val uriaș se ridică din spate, săltă remorcherul și-l înălță deasupra macaralei. În fracțiunea de secundă care se scurse, Dumitru întoarse timona la 180 de grade; vasul se aplecă pe o parte și țîșni ca o săgeată la stînga. În clipa în care urma ca valul să trîntească remorcherul de postamentul macaralei, acesta se afla la două picioare depărtare. Enciu se uită la Dumitru, fără să scoată un cuvînt. Nu mai avea putere să-i mulțumească.

Cei doi tineri, care urcaseră între timp pe macara, aruncară cablul spre remorcher. Vasul se afla tot la două picioare depărtare de macara. Cablul căzu pe puntea metalică, șiroind de apă. Manevra fulgerătoare a timonierului și intervenția băieților fuseseră salvatoare. Într-o clipă, Enciu se aruncă cu burta pe cablu, îl prinse în pumni și, tîrîndu-se pe punte, ajunse la cîrligul de sub cabina de comandă. Dintr-o smucitură, îl aruncă după gheara de oțel. Remorcherul se poticni, cablul se întinse și macaraua se roti ușurel pe loc, oprindu-se. Remorcherul își întoarse prova înspre portul din zare.

Căpitanul oftă din adîncuri, ușurat. Își privi mîinile sîngerînde și se miră că nu-l ustură. Ridică privirile. În urmă venea macaraua, săltînd pe valuri. Lîngă piciorul ei, două siluete se strîngeau zgribulite, pătrunse de vînt. Căpitanul Enciu ridică mîinile și le făcu semne, ca și cum ar fi avut fanioane. Băieții, dîrdîind de frig, descifrară îndată:

— Bravo, băieți! Utemiști de frunte, primiți salutul unui măgar bătrîn. Boxați între voi! Într-o jumătate de oră, sîntem în port și vă alung răceala cu o sticlă de coniac.

— Ce zici, Nicolau? — întrebă Tudor. Nu ți se pare că bătrînul e prea aspru cu el însuși?

Nicolau zîmbi, cu tot tremurul care-l forfeca:

— El a pus întotdeauna punctul pe i, Tudore. Hai să-i urmăm sfatul și să boxăm. Începe tu! Nu te zgîrci la lovituri!

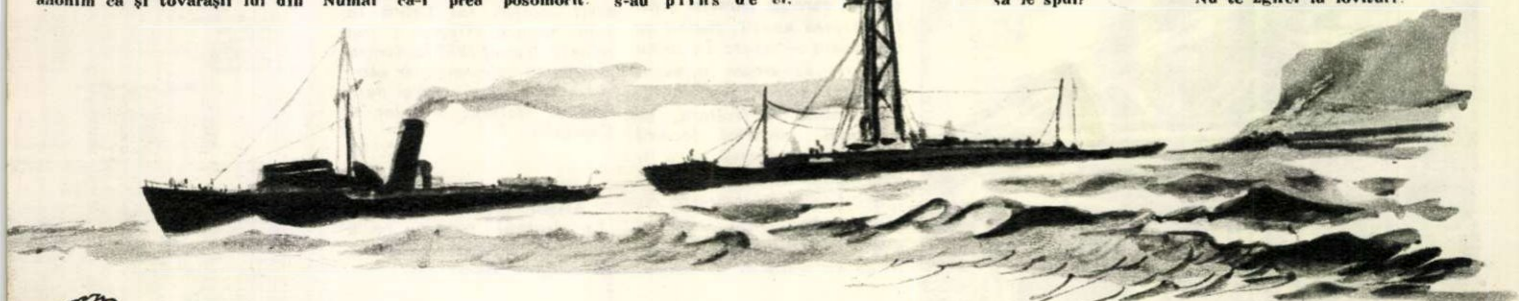

CU SARE ŞI PIPER

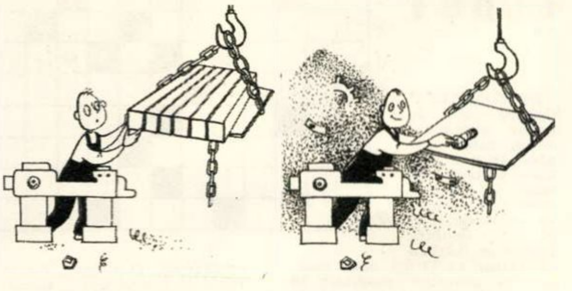

POVESTE ALPINISTĂ

Mare îmi este necazul cînd mă uit prin atelier şi văd, lîngă strungurile băieţilor, movile de şpan. Ca să fiu sincer, însă, şi la mine situaţia e la fel, încît poţi jura că Întreprinderea de colectare a metalelor şi-a deschis, lîngă strung, un depozit de colectat şpan. Degeaba îl cărăm noi, băieţii. Se adună la loc, de parcă atelierul nostru ar avea în plan sarcina să producă... şpan.

Dar dacă te gîndeşti, e normal să se întîmple toate astea, cînd, dintr-o bară groasă de 10 cm, trebuie să scoţi buloane de un ţol. Veţi zice dv: „De ce nu luaţi de la magazie o bară mai potrivită?" Aşa am face dacă am avea de unde alege. Dar, la sfîrşitul lunii, magazia noastră seamănă cu un restaurant în preajma orei de închidere: serveşti ce mai găseşti! Deci, noi trebuie să servim numai asemenea bare. Şi vă închipuiţi ce chin este. Iei o bucată de bară, te uiţi la ea chiorîş, că are un diametru aşa de... „obez", şi-ţi zici: „Ce bine ar fi dacă s-ar inventa un preparat şi pentru slăbirea barelor!"...

Cum nu există un asemenea preparat, slăbirea, adică degroşarea, o facem noi la strung. Şi treaba asta ţine, nu glumă. Ba, să vezi drăcie: se subţiază bara şi se îngroaşă... preţul de cost al buloanelor. Unde mai pui materialul care se risipeşte sub formă de munţi de şpan! Iar cu asemenea „munţi", n-ar fi de mirare să-i vezi într-o zi pe băieţii din atelier venind la lucru în costume de... alpinism, în loc de salopete.

Cu toate aceste neajunsuri, buloanele trebuie lucrate şi nu-i chip de aşteptat pînă vin şi bare de un diametru mai mic. Aşa că, de voie, de nevoie, îl imităm pe ăla din poveste, care a tăiat din pădure coşcogea stejarul, ca să-şi cioplească... o scobitoare.

Lucrurile ar fi mers mai departe aşa, dacă într-o zi n-aş fi auzit, la cantină, doi inşi de la altă masă purtînd următoarea discuţie.

— Măi Nae, ar trebui să ne luăm nişte ochelari de vedere. Poate aşa o să ni se pară în atelier barele mai groase, să putem scoate din ele bolţurile. Că, dacă am avea bare mai groase cu un ţol, nu ne-ar mai durea capul şi am scăpa de atîtea rebuturi.

Eu, auzind că e vorba de bare, am şi întors capul. La masa din spate discutau doi băieţi din secţia sculărie. I-am întrebat:

— Cum e cu barele şi cu rebuturile voastre?

— Da' ce te priveşte pe mata? — se oţărî la mine unul dintre ei. Ori eşti cumva din colectivul gazetei de perete şi cauţi „clienţi"?

— Nu, măi fraţilor, v-am auzit vorbind de bare. Şi povestea asta ne doare şi pe noi, cei din secţia mecanică uşoară...

— A, şi vouă vi s-au trimis bare... scrumbii?

— Scrumbii? — m-am mirat eu.

— Aşa le spunem noi că-s ale naibii de subţiri, faţă de cele care ne-ar trebui. Şi cînd le bagi la strung, numai ce le atingi cu cuţitul şi te şi trezeşti că ai scos un diametru mai mic decît al bolţurilor. De aia avem atîtea rebuturi. Aşa că ne-am gîndit să tratăm barele noastre subţiri cu... untură de peşte, poate s-or mai îngrăşa în diametru. Şi vouă vă trebuie tot bare groase?

— Groase?! Puşchea pe limbă! Dimpotrivă, noi am vrea bare subţiri. Că astea groase, pe care ni le-a dat magazia, ne fac să pierdem o mulţime de timp şi de material.

★

Începînd de ieri, nu mai facem alpinism. Facem buloane. Şi le facem bine şi fără şpan. Alpinism o să facem în concediu. Culmea e că decizia a dat-o, la sugestia noastră, chiar inginerul-şef, care e un alpinist convins: magaziile celor două secţii vor schimba barele între ele. Cum s-a făcut schimbarea, s-a schimbat şi aspectul geografic al secţiei. În loc de munţi avem un bărăgan în miniatură, în care cresc... buloane. Şi creşte şi graficul secţiei. Dar cel mai bucuros dintre toţi sînt eu. Nu că nu-mi plac munţii, dar... mor după mare. Şi acum avem mare... productivitate.

V. D. POPA
şi A. LĂPUŞNEANU

BĂTĂIOSUL

Uitat fiind o noapte în ogradă
Micuţul Pufişor, pornit pe sfadă,
Se oţăra la lună de mînie
Cu lătrături prelungi de isterie...
Blăniţa-i pe spinare se zbîrlise,
Lătrase bietul pînă răguşise,
Dar luna, sus, pe bolta înstelată,
Stătea şi-l asculta netulburată,
Cînd, deodată-un negru nor hai-hui
O înghiţi, pitind-o-n burta lui.
Atuncea bătăiosul Pufişor
A mormăit în barbă-ncetişor:
— De mai stătea pe largul bolţii
Bucăţi-bucăţi o sfîrtecam cu colţii!

Ion RUŞ

FEL DE FEL

— Am izbutit să rezolvăm într-un mod fericit problema reducerilor la deplasări.

— În ce fel?

— Nu mai pleacă nici un salariat în provincie.

— Şi cum ţineţi legătura cu terenul?

— Simplu: îi chemăm pe cei din provincie la centrală.

★

— Nu reuşeşte să facă nimeni nimic pentru ca Marinică să fie şi el primul?

— Ba da: bucătarul. Că prepară nişte mîncări, încît Marinică este totdeauna primul la cantină!

V.R.

TINEREŢE

Sclipesc lumini în noaptea siderală,
prin cosmos trec rachete zeci şi zeci,
eu stau în nava „X"-interastrală
şi-aştept nerăbdător s-ajung la meci.
Am cam întîrziat. Ce ghinion!
(Iar n-a fost gata masa la cantină!)
Şi pînă pe Saturn, la stadion,
fac aproximativ doi ani-lumină.
Cînd se juca în Lună, bunăoară,
stăteam aproape şi, pe timp frumos,
eram ades' tentat în cîte-o seară
să plec de la teren, încet, pe jos...
Ce multă lume-i astăzi în rachetă!
Ce vreţi? Doar e normal să fie-aşa
cînd joacă într-un mare meci vedetă
„Dinamo-Jupiter" cu „C.C.A."...
Văd lîngă mine stînd un bătrînel
şi locul i-l ofer fireşte-ndată.
Mai am destul pîn'la Saturn-Inel,
dar dînsul ar putea să-mi fie tată!
„Staţi! Nu v-am observat. Să mă ier-
taţi!..."
„Nu, am de mers doar două săptămîni.
Mă duc aici, în Marte!... Nu stau!..."
„Staţi!
E locul rezervat pentru bătrîni!"
Se-ncruntă dînsul: „Extraordinar!"
Şi indignat mă trage apoi deoparte:
„Cum? Eu, bătrîn? Sînt doar octogenar
şi joc extremă la „Progresul-Marte "
Ce-ar zice bunicuţa de-ar afla
că mi se-oferă locul în rachetă?!"
„Bunica?''!" „Cred c-ai auzit de ea.
E în echipa Lunii, la ştafetă!"

Ion ATANASIU-ATLAS

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Desene apărute la gazeta de perete satirică a uzinelor „Timpuri noi", din Capitală.

„PONTAJUL"

... Ceasurile de pontaj zăceau nereparate.

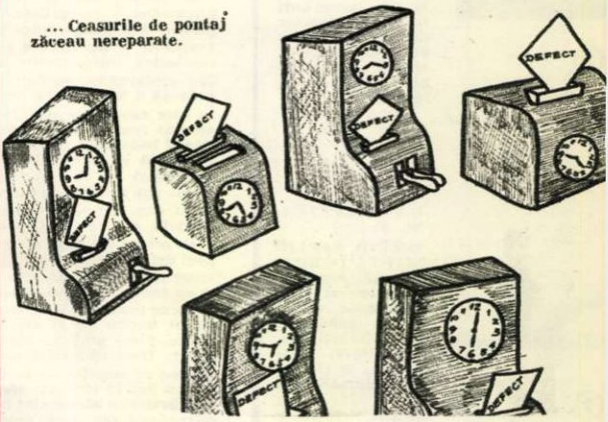

Cu concursul serviciului administrativ al uzinei, expoziţia „Ceasuri de pontaj defecte" rămîne deschisă zilnic, la orice oră...

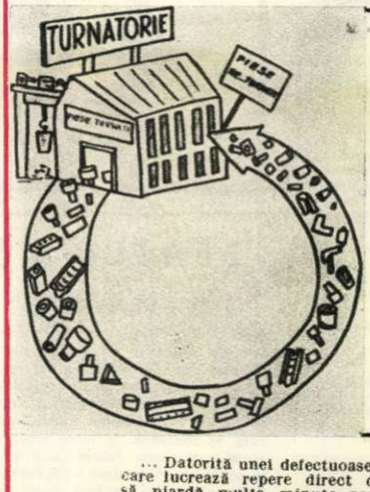

... Procentul de rebuturi la turnătorie era foarte ridicat.

Circuit închis...

... Datorită unei defectuoase organizări, muncitorii care lucrează repere direct din bare erau obligaţi să piardă multe minute pentru tăierea în bucăţi mai mici a barelor mari.

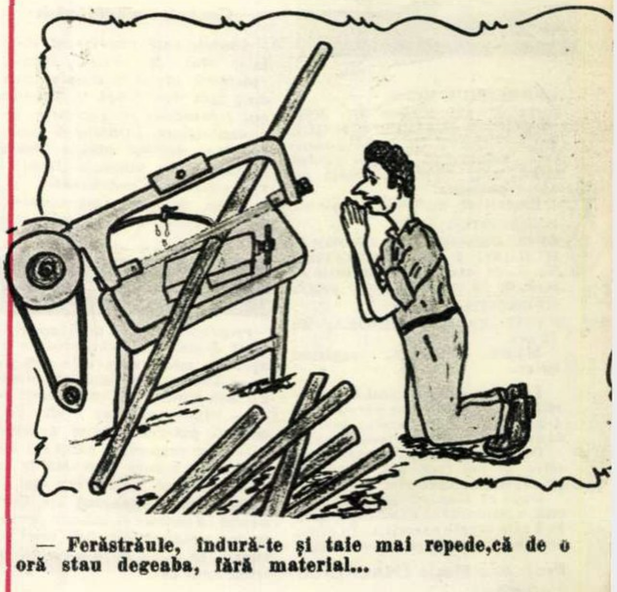

— Ferăstrăule, îndură-te şi taie mai repede, că de o oră stau degeaba, fără material...

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Vreți să slăbiți? (III)

EXERCIȚIUL Nr. 1

Repetarea de 30 de ori a mișcării nr. 1 din programele nr. I și II.

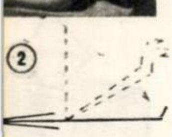

EXERCIȚIUL Nr. 2

CULCAT PE SPATE, brațele de-a lungul corpului: cu genunchii perfect întinși, încrucișați repede picioarele de 6-8 ori, ridicîndu-le la verticală, și lăsați-le apoi lipite, încet, în jos (expirați).

Repetați exercițiul de 4 ori.

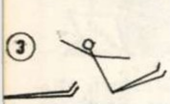

EXERCIȚIUL Nr. 3

ȘEZÎND, SPRIJINIȚI-VĂ ÎN BRAȚE: ridicarea brațelor lateral și a picioarelor oblic, în sus (genunchii foarte întinși) (1). Revenire (2). Căutați ca, la timpul 1, să numărați în gînd: 1, 2... Cu timpul, veți putea menține poziția pînă ajungeți la numerele 9, 10...

Repetați exercițiul de 6 ori.

EXERCIȚIUL Nr. 4

CULCAT PE SPATE. BRAȚELE LATERAL, PICIOARELE RIDICATE LA VERTICALĂ: Coborîrea picioarelor spre stînga (genunchii foarte întinși). Revenire. Coborîrea spre dreapta. Revenire.

Repetați exercițiul de 8 ori.

EXERCIȚIUL Nr. 5

„Barca" descrisă în programele nr. I și II.

Repetați exercițiul de 10 ori.

EXERCIȚIUL Nr. 6

ESTE CEL DESCRIS ÎN PROGRAMUL Nr. II LA EXERCIȚIUL Nr. 6. Durează 2 minute.

EXERCIȚIUL Nr. 7

CULCAT CU FAȚA ÎN JOS, PRIVIREA ÎNAINTE, MÎINILE ÎNCRUCIȘATE ÎN FAȚĂ: înaintăm, împingînd înainte șoldul stîng, apoi dreptul. Brațele nu ating podeaua.

Exercițiul durează 1 minut.

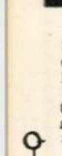

EXERCIȚIUL Nr. 8

ESTE DESCRIS ÎN PROGRAMUL Nr. I LA EXERCIȚIUL Nr. 7. Se execută cu mîinile în șold, de 12 ori în fiecare parte.

EXERCIȚIUL Nr. 9

SĂRITURA CA MINGEA, de 12 ori.

MERS LINIȘTIT, respirînd adînc.

Înaintea complexului de exerciții pentru slăbire, se vor executa 4-5 exerciții de genul celor indicate de noi în revista „Flacăra" nr. 1

De asemenea după fiecare exercițiu se vor face 5-6 inspirații și expirații profunde.

După ce atingeți greutatea dorită, continuați să executați o dată la 2 zile aceste exerciții. În plus: practicați mersul pe jos și înotul.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

SFATURI practice

DESPRE ROȘEAȚA DIN OBRAJI

Sezonul friguros accentuează predispoziția pe care o au multe persoane de a se roși la față. Faptul n-ar prezenta neplăceri dacă s-ar reduce la o simplă îmbujorare a obrajilor în contact cu aerul rece — și care ar dispărea o dată cu cauza. Dar, la unii oameni, această roșeață se menține — de obicei la obraji și la nas — ea fiind cauzată nu numai de o intemperie trecătoare, ci de tulburări în sistemul circulator. În fond, roșeața nu e cauzată de altceva decît de stagnarea sîngelui în vasele capilare care străbat epiderma. Cauze ca: dispepsia, enterita, tulburările digestive etc. determină dilatarea vaselor sanguine la extremități, colorînd, la început în roșu, apoi în violaceu, pomeții obrajilor și epiderma nasului.

E necesar deci să știm că asemenea manifestări ale circulației — exceptîndu-le pe cele trecătoare, care se produc din cauza intemperiilor sau a unei emotivități exagerate — nu trebuie privite ca o simplă problemă de cosmetică. Intemperiile iernii pot contribui la apariția sau accentuarea acestor manifestări, dar nu pot constitui o cauză a lor decît în cazul degerăturilor. Din momentul în care apar și se mențin, petele de roșeață sînt avertismentul unei tulburări interne care e necesar să fie depistată și tratată cu ajutorul medicului. Nu trebuie să credem niciodată că o roșeață care persistă va dispărea totuși, cu timpul, de la sine sau prin tratamente cosmetice. O cremă sau o loțiune pentru față vor contribui, în cel mai fericit caz, ca roșeața să nu se întindă sau să fie mai puțin vizibilă, dar nu vor face niciodată ca ea să dispară.

În orice caz, cînd observăm asemenea manifestări ale unei deficiente circulații sanguine, înainte de a ne convinge dacă ele se mențin sau nu, vom trece experimental la un regim alimentar lipsit de sosuri, de grăsimi animale, de carne conservată, de condimente și de alcool. Baza regimului nostru va fi alcătuită din legume verzi, salate, fructe, pîine prăjită, lapte, brînză de vacă și puține făinoase. Dacă obișnuim cafea, o vom înlocui cu o ceașcă de ceai de mușețel iar pe față ne vom spăla cu ceai de tei sau cu apă în care am adăugat puțin bicarbonat de sodiu. Frecțiunile cu alcool sînt contraindicate, ca și orice loțiuni astringente sau apele calcaroase.

Un produs cosmetic ajutător, în caz de tratament mai îndelungat, este următoarea loțiune, pe care putem cere să ne-o prepare un farmacist:

tinctură de mușețel 20 de picături;
apă de roze 40 de grame;
apă de flori de portocal 40 de grame;
vitamina F 5 grame.

Se aplică de două ori pe zi această soluție, fără să se frecționeze pielea.

Dar, repetăm: nici un tratament cosmetic nu poate face decît să ajute țesutul local și să diminueze efectul culorii. Adevăratul tratament trebuie aplicat cauzei interne. Și aceasta n-o poate face decît un medic.

JOSIANA

A. P. CEHOV

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	E	S	C	A	R	U	S	U	L	■	
2	A				■							
3	V	A	N	I	A	■						
4	L	■		■	R	O	■					■
5	O	N	■	V	I	S	I	N	I	■	D	A
6	V	E						■	M	I	■	
7	I	L	A	N	■		■		■	P	A	C
8	C	I				■	S	O	L	D	A	T
9	I	H	■				■					
10	■	O						■				
11	M	A	D	R	I	D	■	P	E	S	T	E
12		O			■	V	I	U	■			

ORIZONTAL: 1) Celebră piesă de Cehov, străbătută de un cald umanism, în care scriitorul se ocupă de rolul și menirea artei și artistului în societate. 2) Personaj feminin din piesa „Livada cu vișini" — Titlul unei culegeri de povestiri publicate în 1887 și premiate de Academia de științe cu premiul Pușkin (2 cuv.). 3) „Unchiul...", altă piesă de Cehov — Chiaburoaica vicioasă și crudă din povestirea „În rîpă", care „privea zîmbind, cum îl privește primăvara pe trecător vipera ascunsă"... 4) În rol! — Personaj din povestirea „Spovedania". 5) „Un... mîndru", povestirea pățaniei lui Semion Pantelici la nunta lui Sinerîlov — „Livada cu...", ultima și cea mai puternică dintre piesele lui Cehov, în care este tratată problema descompunerii nobilimii — Afirmație. 6) Altă nuvelă a celebrului scriitor — Pronume posesiv. 7) ... Afanasievici Șamraev, din piesa „Pescărușul" — Pachet de tutun (mold.). 8) „Despre ce... găina", vodevil scris de Cehov în adolescență — Ostaș. 9) Sfîrșitul unui stih! — Personaj feminin din schița „Urîtul vieții" — Arzător. 10) Proces chimic — Cîntăreți. 11) Oraș în Spania — Trăiește în mare. 12) Birjarul din schița „Neliniște" — Care trăiește — În temă!

VERTICAL: 1) Anton... Cehov — Osii! 2) Orașul din... scenă! — Satul în care Cehov și-a cumpărat o mică proprietate, unde s-a mutat cu familia și unde a creat numeroase din nemuritoarele sale opere. 3) „Lauda de...", povestirea comisarului Piotr Evtropici — Luntre — Fiu. 4) Drumuri — Povestirea unui intelectual care caută sincer adevărul (2 cuv.). 5) Arbore — Electrod. 6) În orice! — Personaj din povestirea „Din lac în puț" — Marea pe țărmul căreia se află portul Taganrog, orașul natal al genialului scriitor. 7) Unică! — Cămăși țărănești. 8) Din Saxonia — Așezare rurală — Intrarea în... Melihovo, satul unde Cehov a îngrijit, în 1892, bolnavii de holeră. 9) Obidit — Mănîncă bătaie ca să... cînte. 10) Începe o săptămînă nouă — „O ființă fără...", schiță despre o femeie cicălitoare. 11) Oraș în Africa — Alt personaj din povestirea „În rîpă". 12) Un vechi ofițer în șagă! — Irina Nicolaevna, din piesa „Pescărușul".

„BUSINESS" CU PORUMBEI

În pofida marii dezvoltări a transportului feroviar, aerian și maritim, a telegrafului și radioului, și astăzi se mai recurge, totuși, pe alocuri la un mijloc de comunicare arhaic — poșta cu porumbei.

350 de porumbei sînt folosiți, de pildă, de cele mai mari ziare japoneze. Întreținerea și antrenarea acestor păsări comportă, desigur, cheltuieli. Dar patronii ziarelor consideră că... merită. De pildă, uneori este nevoie de ore întregi ca un fotoreporter să poată ajunge, de la locul unde a făcut fotografiile, la redacție, în timp ce porumbeii pot duce filmul acolo în cîteva minute. Deci, o economie de timp foarte bănoasă, în cadrul concurenței...

Serviciile acestor curieri înaripați sînt folosite și în S.U.A. de... vînzătorii de stupefiante. Astfel, proprietarul unei întreprinderi care se ocupa de creșterea porumbeilor călători a primit, timp de mulți ani, pe cale aeriană, marfă de contrabandă din străinătate. Această formă de „inițiativă liberă" a adus afaceristului respectiv venituri frumușele.

SFATUL MEDICULUI: *COLECISTITA*

Ce e colecistita ?

Vezicula biliară este un rezervor de bilă care își golește conținutul în intestinul subțire, ajutînd prin aceasta la digestia alimentelor. Prin forma sa, cît și datorită canalului îngust cu care se continuă și care favorizează o stagnare (stază) a bilei, vezicula se poate ușor îmbolnăvi. Bila însăși este un bun teren de cultură pentru microbi.

Cauzele îmbolnăvirii

Cauzele care favorizează staza bilei sînt de obicei calculii (pietrele), opriți în canalul care duce bila din vezică în intestin sau tulburările în inervația veziculei biliare. În afară de aceste cauze, se mai pot adăuga: febra tifoidă, ptoza viscerală (coborîrea organelor abdominale) și, în plus, la femei, graviditatea. De asemenea, o altă cauză care favorizează apariția bolii este alimentația neregulată, care deregleză golirea veziculei de bila pe care o conține, ducînd la o stază consecutivă.

Formele de boală

Colecistita în faza sa acută se prezintă în mai multe feluri. Cea mai serioasă este forma purulentă, care începe brusc, cu frison puternic, cu febră pînă la 40°, cu vărsături, diaree și dureri violente. În această formă, este necesară cîteodată intervenția chirurgicală.

În ce privește colecistita cronică, ea cuprinde o serie de suferințe mai mult sau mai puțin intense, cu o evoluție lungă, putînd, în unele cazuri, să treacă într-o formă acută. Simptomele în această formă sînt: o jenă în partea de sus, în dreapta, a abdomenului, jenă care poate merge pînă la durere, care se iradiază spre umărul drept și este însoțită de grețuri. Bolnavii au gusturi după masă și, adesea, constipație. Apariția durerilor coincide cu abateri de la regim, eforturi fizice mari, supărări sau emoții. În general, acești bolnavi sînt nervoși, obosiți, au insomnie și capacitate de muncă scăzută.

Tratamentul

În forma acută, în afară de indicațiile generale — cum sînt: repaus absolut la pat, injecții calmante, pungă cu gheață în regiunea veziculei — mai sînt indicate: suspendarea alimentației pentru 24 de ore (permițîndu-se numai ceai) și injecții cu penicilină și streptomicină. De cele mai multe ori se impune intervenția chirurgicală.

În colecistita cronică, unde perioadele dureroase sînt de scurtă durată și se repetă la intervale lungi, trebuie asigurat drenajul bilei și combătută constipația, cu ulei de parafină sau laxaiol. În perioadele fără dureri se iau dimineața, pe nemîncate, două lingurițe de peptocholin, în jumătate de pahar cu apă. Bolnavul trebuie să ia mese mici și repetate la cîteva ore. Trebuie excluse din alimentație: ouăle, organele de animale (limbă, creier etc.), untura, brînzeturile fermentate, cărnurile grase, sosurile, conservele, prăjiturile cu cremă etc. Se permit 30 gr unt (neprăjit) pe zi. În perioadele dureroase se vor consuma: supe de legume trecute prin sită, legume și fructe fierte, pîine albă, rece. Eficace este și gimnastica rațională.

POVESTEA „CALULUI PUTERE"

Proprietarul unei mici mine din Anglia ceru renumitului inventator James Watt să-i procure o mașină cu aburi pentru pomparea apei din mină, muncă la care folosea un cal.

— Dar să fim înțeleși. Mașina trebuie să pompeze într-o oră nu mai puțin decît calul meu! — zise proprietarul.

— Bine — răspunse Watt. În acest caz vom lua ca unitate de măsură puterea calului dumitale.

În ziua respectivă calul fu, bineînțeles, extenuat; totuși cînd fu comparată munca efectuată de mașină cu cea a calului, s-a văzut numaidecît că mașina era mai puternică.

De atunci în tehnică s-a introdus termenul de „cal-putere", cunoscut ca unitate de măsură pentru forța mecanică (egală cu forța mecanică necesară ridicării unei greutăți de 75 kg la înălțimea de 1 metru, în timp de o secundă) unitate care, de fapt, depășește puterea unui cal.

PARADISUL FOCILOR

Marea Bering este unul din cele mai îndepărtate și mai singuratice ținuturi ale Uniunii Sovietice. Peste această mare stăpînește o climă aspră. Cu toate astea, în apele reci ale acestei mări trăiesc laolaltă mii de foci.

În trecut, o exploatare nesăbuită și neomenoasă făcuse ca numărul focilor să scadă pînă la circa 3.000, ceea ce însemna o apropiată dispariție. În urma măsurilor de protecție luate în anii puterii sovietice, numărul focilor a început să crească repede, astăzi cifrîndu-se la cîteva zeci de mii de capete. Acum ele sînt îngrijite, atunci cînd se îmbolnăvesc, ca și animalele domestice.

Poşta REDACŢIEI

D. BONDOC, Bucureşti. O lucrare ştiinţifico-fantastică trebuie construită cu foarte multă grijă. Fantasticul nu poate fi ancorat la întîmplare în realitatea cotidiană (denaturată, la rîndul ei, prin elemente nejustificate şi neverosimile...). Materialul dv. nu are un conflict închegat şi toate elementele utilizate sînt introduse artificial (aparatul de zbor, luleaua, invocarea dintr-o dată a imponderabilităţii etc., etc.). Înainte de a aborda genul ştiinţifico-fantastic documentaţi-vă mult, citiţi, urmăriţi lucrările sovietice de acest gen. Şi apucaţi-vă de lucru numai după ce aţi îndeplinit aceste condiţii şi după ce aţi construit un subiect cu adevărat interesant.

SOARE VASILE AVRAM, Rm. Vîlcea. Materialele de genul celor pe care ni le-aţi trimis nu corespund specificului publicaţiei noastre. Temele abordate n-au nici o contingenţă cu actualitatea, iar din punctul de vedere al curiozităţilor prezentate, ele sînt în general cunoscute.

CORNEL LUNGU, Segarcea. Veţi primi răspunsul printr-un material ce va apărea în paginile noastre.

IOAN TUDORAN, Cluj. Materialul pe care ni l-aţi trimis este documentat şi ridică o problemă interesantă. Dar este scris de... un om de ştiinţă, pentru o publicaţie adresată celor ce vor să se specializeze în astronomie şi în zboruri cosmice. Cititorii noştri vor şi ei, desigur, să cunoască aceste probleme; dar pentru a şi le putea apropia, expunerile trebuie să fie făcute într-o formă mai uşoară, mai accesibilă.

GHEORGHE C. TĂNASE, Sascut. Toţi termenii pe care ne rugaţi să vi-i lămurim îi găsiţi explicaţi în Dicţionarul limbii romîne literare contemporane, pe care-l puteţi consulta la biblioteca din oraşul dv.

IORDACHE DOBRESCU, Roşeţi. Foarte bună iniţiativa dv. de a ne informa asupra noutăţilor din gospodăria de stat la care lucraţi. Încercaţi însă să ne relataţi aceste fapte într-un mod mai direct, mai viu, apropiat de stilul povestirii, al reportajului. Pe lîngă aceasta, materialul trebuie însoţit neapărat de o fotografie. Publicaţia noastră e o revistă ilustrată şi cititorii vor să şi vadă faptele relatate.

CONSTANTIN MĂRCUŞAN, Întorsura Buzăului. De ce abordaţi asemenea subiecte sumbre? De ce nu folosiţi fantezia — o aveţi — şi cunoştinţele dv. pentru realizarea unor schiţe ştiinţifico-fantastice care să intereseze, să educe şi în acelaşi timp să dea încredere omului în forţele sale şi în viitor? Citiţi literatură ştiinţifico-fantastică sovietică. Vă va ajuta să vă daţi mai bine seama ce calităţi trebuie să întrunească lucrările acestui gen.

IONEL GOCIU, Tîrgovişte. E greu să se precizeze care este tipul ideal de frumuseţe feminină, pentru că noţiunea cuvîntului frumuseţe este foarte relativă. Ea diferă nu numai de la o ţară la alta, de la o epocă istorică la alta, dar şi de la om la om. Încît lăsăm decizia pe seama dv.

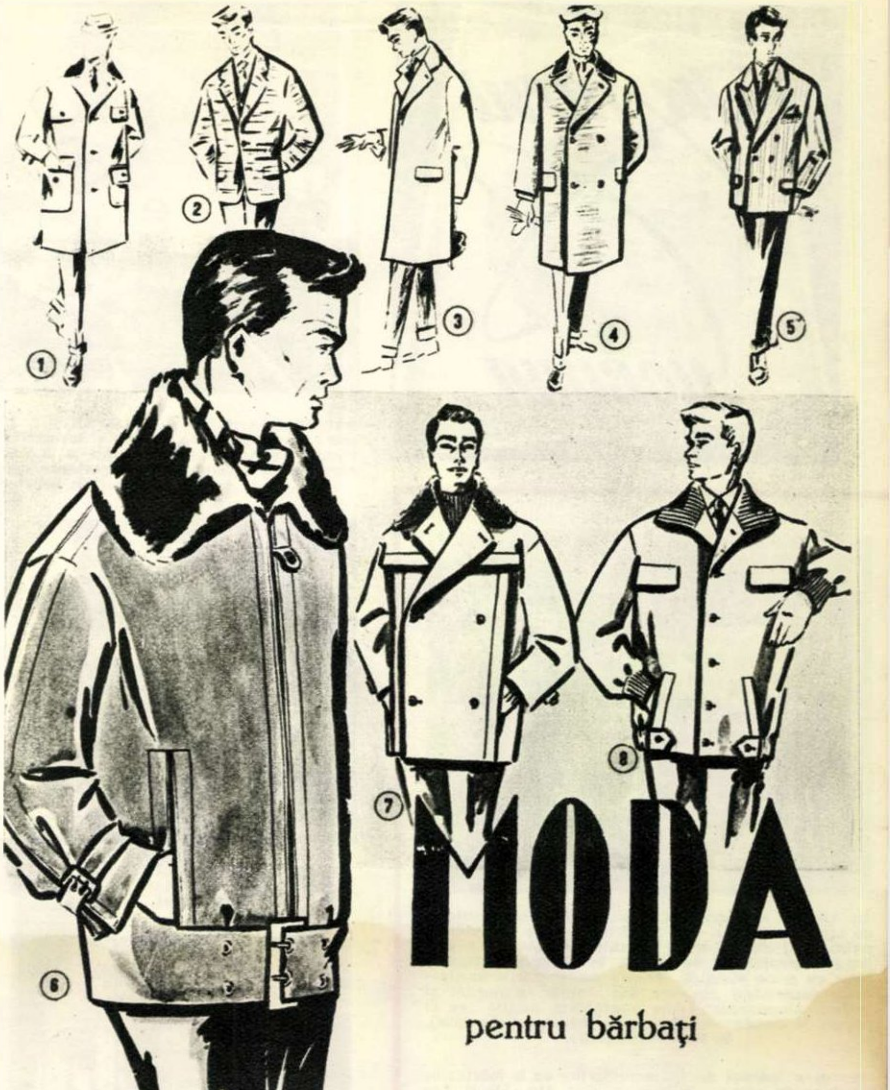

MODA

pentru bărbaţi

Desene de Martha VIDA

1) Un balonseide cu guler şi căptuşeală din blană. Se poartă şi strîns în talie, cu cordon.
2) Sacou la un rînd, din tuid, cu pantaloni uni iar vesta tot uni, de culoare mai închisă.
3) Palton clasic, cu nasturii ascunşi.
4) Alt model de palton din stofă sport cu desen, încheiat la patru nasturi. Guler din blană.
5) Costum clasic la două rînduri de nasturi, din stofă în dungi. Vesta uni de culoarea costumului, într-o nuanţă mai deschisă.
6) Scurtă îmblănită, din balonseide, foaie de cort sau piele. Se încheie cu fermoar.
7) Alt model de scurtă, încheiată la 4 nasturi; buzunarele sînt ascunse în cusăturile feţelor.
8) O jachetă cu gulerul şi manşetele tricotate din lînă; e strînsă la tiv printr-un cordon trasat, ce se prinde cu nasturi de buzunarele tăiate.

START...

● La Budapesta, sportul este practicat de foarte mulţi tineri. Nu-i deci de mirare că astăzi capitala ţării prietene este împînzită cu baze sportive, care de care mai frumoase şi mai bine utilate. Budapesta are 173 de terenuri de fotbal, 233 terenuri de tenis, 104 terenuri de baschet, 418 terenuri de volei, 38 piste de popice, 23 poligoane de tir, 10 piscine descoperite, 2 piscine acoperite şi 3 patinoare artificiale. Cele mai multe dintre aceste baze sportive au fost construite în anii regimului democrat-popular, cînd s-a înălţat şi acea bijuterie a arhitecturii sportive, mîndria Budapestei: „Népsztadion".

● Ştiaţi că şi şahiştii se antrenează? Nu este vorba, desigur, de studiul teoretic, ci de pregătirea fizică. Un exemplu concludent în acest sens ni-l oferă tînărul mare maestru sovietic Boris Spasski, recentul cîştigător al turneului internaţional de la Riga. Înaintea fiecărui concurs la care participă, Spasski studiază îndelung partidele celebre, dar nu uită să practice atletismul, înotul şi halterele. El are şi o probă favorită: săritura în înălţime. Performanţa sa de 1,80 m este destul de puţin obişnuită pentru un... şahist!

● Mulţi boxeri profesionişti, mai ales din S.U.A, trăind ani de zile într-un mediu viciat, se găsesc la apusul carierei fără nici un căpătîi. Pradă mizeriei, ei devin pungaşi, criminali sau gangsteri. Johnny Saxton, de pildă, fost pînă nu de mult campion mondial — acum total vlăguit de puteri şi devenit „neproductiv" — a fost prins pe cînd încerca să fure un portmoneu în metro. Jack La Motta, alt fost campion al lumii, devenit proxenet, a fost condamnat la o pedeapsă corecţională. J. Giardello, fost chalanger la titlul mondial, a ispăşit un an închisoare pentru acte de gangsterism, iar de curînd, Tonny Galento, fostul adversar a lui Joe Louis, a fost condamnat ca patron al unui tripou clandestin din New York. Aşa sfîrşesc nenumăraţi foşti sportivi talentaţi, în condiţiile inumane ale capitalismului.

● „Hocheiul rusesc" este foarte popular în Uniunea Sovietică, mai cu seamă în regiunile nordice. Acest gen de hochei se aseamănă în multe privinţe cu fotbalul, din care pricină este denumit şi „fotbal de iarnă". El se joacă pe un teren de fotbal transformat în patinoar. Echipele au cîte 11 jucători, iar pucul este înlocuit cu o minge de cauciuc (desigur de dimensiuni mai reduse decît cea de fotbal) pe care jucătorii o „şutează" cu o crosă asemănătoare celei de hochei pe iarbă. Interesant este că această populară variantă a hocheiului e practicată şi de femei; Alexandra Ciudina a fost într-o vreme o excelentă jucătoare de „hochei rusesc"!

● Astăzi în R.P.Chineză sporturile naţionale se bucură de o deosebită preţuire spre deosebire de epoca dinaintea eliberării, cînd nu numai că se nesocotea importanţa sporturilor naţionale, dar se interzisese chiar practicarea unora din ele. Acum, tradiţionalele trageri cu arcul, boxul chinezesc, săriturile cu caii prin cercuri aprinse, întrecerile în ridicarea greutăţilor şi scrima chinezească, în care sînt folosite 20 de tipuri diferite de arme, cunosc o înflorire fără precedent.

FINIŞ...

OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN 129 DE ZILE

Ziaristul danez Cristofferson a încercat de curînd să repete recordul de viteză realizat de Phileas Fogg — eroul romanului „Ocolul pămîntului în 80 de zile". Cristofferson a făcut pariu cu un club că va face călătoria întreprinsă de eroul sus-amintit, folosindu-se de mijloace de transport specifice epocii în care se petrece acţiunea romanului. Din păcate, „mijloacele de transport" au jucat o festă ghinionistului „recordman", a cărui călătorie a durat 129 de zile.

COLŢUL MICULUI DESENATOR

Problema nr. 3

Al treilea semn pe care vi-l dăm astăzi vă arată cum puteţi să desenaţi cu ajutorul lui un peşte şi chiar o cămilă.

Încercaţi şi voi, dragi copii, să găsiţi şi alte rezolvări folosind acelaşi semn. Să ştiţi că cele mai frumoase rezolvări vor fi publicate.

Trimiteţi desenele voastre, executate în tuş sau cerneală, pe adresa revistei „Flacăra", menţionînd pe plic pentru „Colţul micului desenator".

Nu uitaţi să indicaţi pe desen numele şi adresa voastră, şcoala şi clasa.

Noi vă dorim spor la lucru.

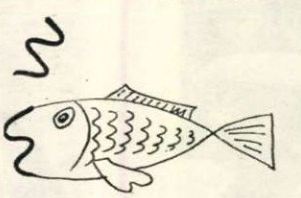

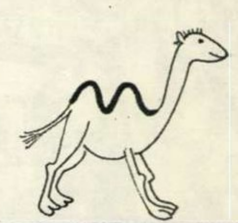

În jurul globului

COAST TO COAST

În Anglia, mişcarea pentru interzicerea experienţelor cu arma nucleară a luat în ultima vreme un puternic avînt, mai ales în urma refuzului S.U.A. de a prelungi „moratoriul" cu privire la încetarea experienţelor cu arma atomică. Printre manifestările partizanilor dezarmării nucleare din Anglia se numără şi „marşul tineretului", care a străbătut Anglia „de la coastă la coastă" — adică de la Liverpool (în apus). la Hull (în răsărit).

Pentru a înăbuşi greva muncitorilor de la fabrica de produse de carne „Wilson & Co" din Albert Lea (Minnesota — S. U. A.) autorităţile au trimis în sprijinul patronilor mai multe companii ale gărzii naţionale. În fotografie: soldaţi în ţinută de campanie. patrulînd prin faţa uzinelor.

Grupul de luptători pentru pace din Europa, Africa şi Asia — care au părăsit recent oraşul Accra, capitala Ghanei, îndreptîndu-se spre poligonul atomic francez din Sahara pentru a protesta împotriva experimentării bombei atomice franceze — au fost arestaţi imediat după trecerea frontierei statului Ghana, de către autorităţile franceze. În fotografie: grupul pe străzile Accrei.

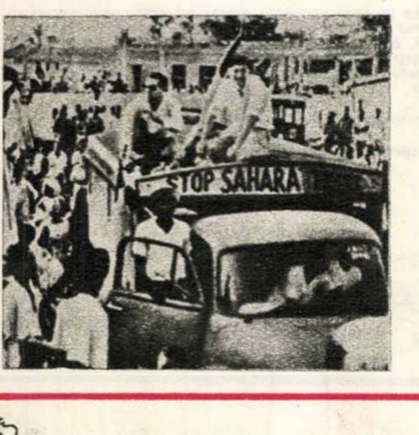

BĂI DE SOARE PE... „ACOPERIŞUL LUMII". Fotografia înfăţişează un moment de odihnă al membrilor expediţiei organizate în Pamir de Academia de ştiinţe a R.S.S. Uzbece. Membrii acestui grup au desfăşurat aici importante cercetări ştiinţifice în cadrul Anului Geofizic Internaţional.

REVĂRSAREA RÎULUI GARONNE a provocat mari inundaţii în sud-vestul Franţei.

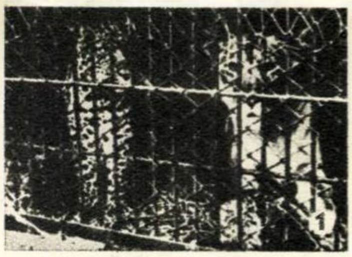

ÎNTR-O GRĂDINĂ ZOOLOGICĂ din Hanshin, în apropiere de Osaka (Japonia), au fost împreunaţi un leopard şi o leoaică (foto 1). Cei doi pui rezultaţi, care se bucură de atenţia micilor vizitatori, se aseamănă la conformaţia capului cu leoaica, iar blana le este pătată ca la leoparzi. (foto 2).

ÎN INSULELE GALAPAGOS se mai întîlnesc şi azi broaşte ţestoase de o mărime neobişnuită; ele ating o lungime de peste 1,5 m şi cîntăresc, uneori, mai mult de 300 kilograme.

LA TEATRUL DRAMATIC DIN PHENIAN a fost recent pusă în scenă cunoscuta piesă a lui Cehov „Unchiul Vania". Un ajutor preţios în montarea acestui spectacol l-au adus regizorul sovietic B.M. Domohovski, artist emerit al R.S.F.S.R., şi pictorul scenograf E.K. Kovalenko, de la Teatrul dramatic „Puşkin" din Moscova.

„PISTOLUL" din stînga este un... aparat de sudură pe bază de unde ultrasonice, realizat de Institutul de acustică al Academiei de ştiinţe a U.R.S.S.

DE RÎSUL... CURCILOR. Ca „punct de atracţie" la o expoziţie de păsări londoneză a fost organizat un concurs de creaţii de pălării din pene. „Creaţiile" prezentate au stîrnit uimire — precum se vede — şi în rîndul păsărilor...

UNDE CADE BILA... Un obicei ciudat din Tailanda: tinerii ce vor să se însoare se aşază într-un singur rînd, în dreptul fiecăruia dintre ei aflîndu-se un disc; fata care vrea să se mărite trebuie să lovească cu o bilă discul din faţa lui. Dacă, însă, bila loveşte alt disc, fata e obligată să se mărite cu posesorul acestuia.

FĂRĂ COMENTARII

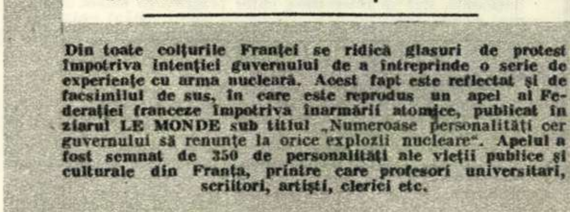

Le Monde

De nombreuses personnalités demandent au gouvernement de renoncer à tout essai d'explosion nucléaire

Din toate colţurile Franţei se ridică glasuri de protest împotriva intenţiei guvernului de a întreprinde o serie de experienţe cu arma nucleară. Acest fapt este reflectat şi de facsimilul de sus, în care este reprodus un apel al Federaţiei franceze împotriva înarmării atomice, publicat în ziarul LE MONDE sub titlul „Numeroase personalităţi cer guvernului să renunţe la orice explozii nucleare". Apelul a fost semnat de 350 de personalităţi ale vieţii publice şi culturale din Franţa, printre care profesori universitari, scriitori, artişti, clerici etc.

SĂPTĂMÎNA ACEASTA PE ECRANE:

UN NOU FILM ROMÎNESC

„Secretul cifrului", o reușită producție a Studioului cinematografic „București", este filmul de debut al regizorului Lucian Bratu și al operatorului Constantin Ciubotaru. Avînd un conținut profund patriotic, filmul adoptă formula genului „de aventuri", dar urmărind în același timp cu finețe psihologică caracterele eroilor săi. Acțiunea filmului, care se petrece în condițiile participării armatei romîne la războiul antihitlerist, este captivantă și se amplifică pe măsură ce întîmplările ne conduc spre finalul realist al înfrîngerii spionilor fasciști. Din echipa interpreților se desprinde un excelent actor de film: Mihai Mereuță, în rolul lui Tălîmbu. Bune compoziții reușesc, de asemenea, Emanoil Petruț și Stamate Popescu. Prima fotografie îi reprezintă pe actorii Geo Maican și Emanoil Petruț într-o scenă din film. În fotografia de jos: Stamate Popescu și Angela Chiuaru.

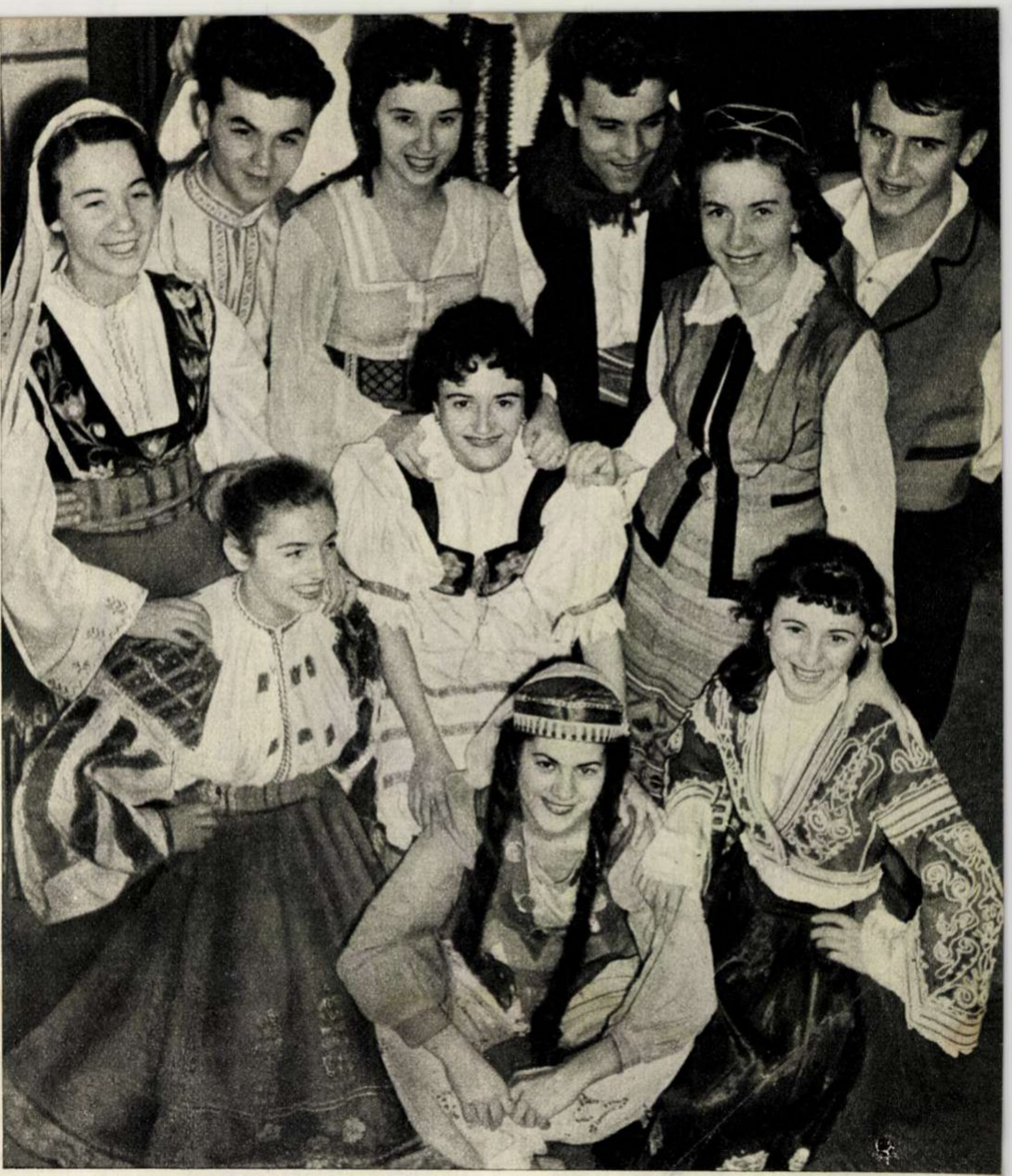

ÎNTÎLNIREA TINERETULUI ȘI STUDENȚILOR DIN REGIUNEA BALCANICĂ ȘI A MĂRII ADRIATICE

Bucureștiul găzduiește Întîlnirea tineretului și studenților din țările regiunii Balcanice și Mării Adriatice. Este o întîlnire a generației tinere care vrea să trăiască în pace și bună înțelegere și care năzuiește ca acest colț al lumii să devină o zonă a păcii.

În fotografie: Ansamblul artistic al U.T.M. a pregătit un interesant program din cîntecele și dansurile popoarelor din regiunea Balcanică și a Mării Adriatice. Imaginea de mai sus înfățișează un grup de dansatori în costumele naționale ale fiecărui popor reprezentat la întîlnire.

OBIECTIV

● În Occident se vorbește tot mai insistent despre disensiune, ca fiind boala incurabilă de care suferă blocul agresiv N.A.T.O. Deplîngînd soarta tristă a acestei „uniuni amenințate de destrămare", ziarul „Libre Belgique" conchide în culmea deznădejdii: „Doar un miracol poate restabili armonia".

Cînd ajungi să-ți pui nădejdea în miracole...

● Colonelul Douglas Lindsay, de la Centrul chimic al armatei S.U.A., propovădui [illegible] chimie preventiv. „Argumen[illegible]
Unit[illegible]
uneia[illegible]
provo[illegible]
Nu ști[illegible]
dar pen[illegible]
acesta [illegible]
visurilor [illegible]

● Pastorul francez Jacques Beaumont a văzut cu proprii săi ochi infernul din lagărele de concentrare create de colonialiști în Algeria. Reîntors la Paris, pastorul descrie în revista „Reforme" tragedia deținuților, denunțînd faptul că, în așa-zisele centre de regrupare, „în fiecare zi mor copii algerieni". De foame, de mizerie, din pricina bolilor. Și „pacificarea" Algeriei continuă...

● Adenauer a împlinit deunăzi 84 de ani. Felicitîndu-l, ministrul său de război, Strauss, l-a numit „părintele Bundeswehrului". Dar nu a avut dreptate. Bundeswehrul nu-i nici pe departe atît de tînăr cum vrea să-l prezinte firma nouă; nu este decît continuatorul armatei Kaiserului și al Wehrmachtului lui Hitler. Deci Adenauer nu poate fi numit părinte al acestei armate imperialiste, ci cel mult nașul ei: i-a dat un nou nume...

● Se întreabă unii: de ce manifestă cercurile conducătoare americane atîta ostilitate furibundă față de noul regim din Cuba? [illegible] două cifre: [illegible]

● Vești din Grecia, la început de an: reducerea alocațiilor bugetare pentru învățămînt și sănătate, majorarea prețurilor la o serie de produse alimentare și a tarifelor la transporturi, introducerea unor noi impozite etc. Se vede treaba că nu-i ușor să irosești 42 la sută din bugetul statului pe cheltuieli militare de dragul N.A.T.O.

● Am reținut, ca foarte actual, următorul citat dintr-un comentariu semnat de Sulzberger, în „New York Times": „Rusia și-a stabilit superioritatea vădită în cercetarea spațiului cosmic. Statele Unite au rămas atît de mult în urmă, încît nu vom fi în stare să întreprindem o nouă încercare serioasă de a lansa o rachetă în direcția Lunii nici măcar într-un an". Ce-i drept, e drept, domnule Sulzberger.

● Cu acordul Wall-Street-ului și al magnaților vest-germani, fostul concern Krupp, care a susținut din plin războiul hitlerist, a fost în întregime reconstituit. Pe vremea cînd se găsea în boxa acuzaților, criminalul de război Krupp nici nu visa o asemenea întorsătură a lucrurilor. Numai că patronii [illegible]eani, care l-au scăpat de la ștreang [illegible] și care-l apără astăzi, nu-l vor [illegible] scăpa mîine de ura și mînia

D. B.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU

Planșele color: fotografii de A. MIHAILOPOL

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

Bibl. Rep.

SPORT

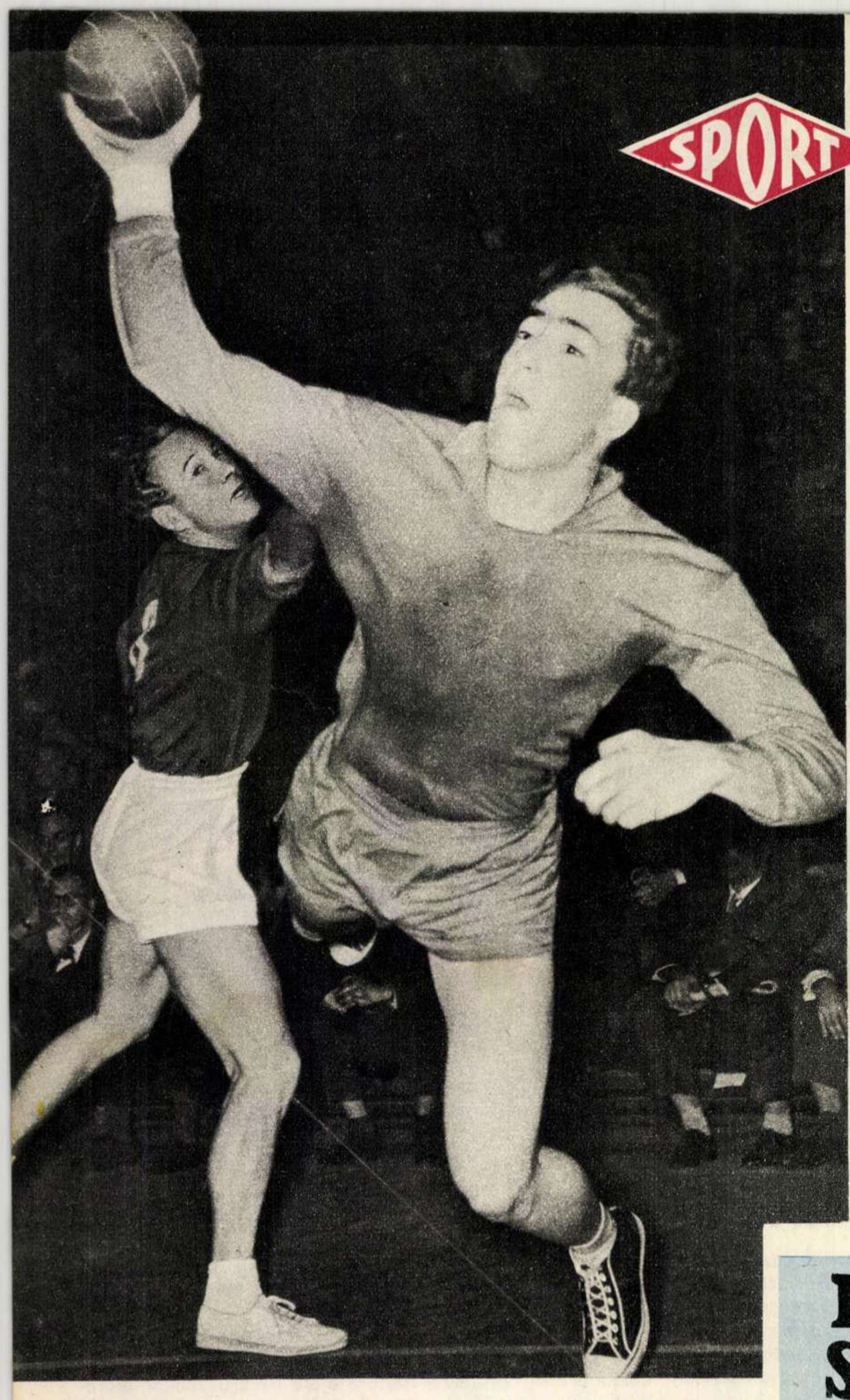

Duminică seara, o dată cu disputarea ultimului meci de handbal în 7, a luat sfîrșit turneul dotat cu „Cupa orașului București". Confirmînd forma lor bună, echipele feminină și masculină ale orașului București au reușit să termine turneul pe primul loc, cîștigînd cupa pusă în joc. Fotografia noastră, care îl surprinde pe Gh. Bădulescu într-o poziție favorabilă de „șut", a fost luată duminică seara, cînd reprezentanții noștri au învins la scor (21-12) redutabila echipă H.C. Copenhaga.

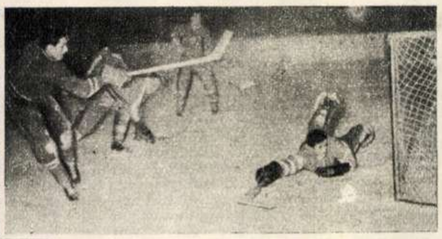

↑Evoluția echipei de hochei pe gheață „Spartak"-Brno a fost așteptată cu interes de publicul bucureștean. În fotografie: o fază din întîlnirea ce a susținut-o cu echipa „Știința"-Cluj, de care a dispus cu scorul de 3-2.

Iubitorii sportului cu mănuși nu se pot plînge de începutul acestui an. Luna ianuarie a fost bogată în competiții pugilistice. Iată un aspect din timpul primei gale, rezervate categoriei mijlocie-mică; pe ring: V. Badea și A. Moise.
←

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

REFACEREA

de Al. MIRODAN

Începuse meciul de cîteva clipe și oaspeții conduceau cu unul, două sau patru puncte.

Trecuseră cîteva minute sau zeci și handbaliștii sau jucătorii de baschet pierdeau, pierdeau...

Venise minutul X.

Era minutul cînd echipele noastre păreau înfrînte, cînd avantajul oaspeților se arăta hotărîtor, cînd, „în mod normal", jucătorii „căzuți la pămînt" nu mai puteau reface terenul sau timpul pierdut. Situație simplă și adînc omenească: a te reface e mai dificil (dar parcă mai prost) decît a face, pentru că înseamnă a te ridica împotriva inerției domoale. E atît de ușor — otravă dulce — să te arunci în somnul înfrîngerii; pentru mulți jucători abdicarea are gust. E dificil să te refaci; pentru a evita deraparea mașinii pe lunecuș, îți trebuie nu numai forță ci, mai întîi o *atitudine*, credința adîncă în *posibilitatea* redresării. Sursa eșecului se află în noi, soluția reparatorie tot acolo. Dacă baschetbaliștii sau handbaliștii noștri au pierdut puncte grele pînă în minutul X, explicația e dată de jocul respectivilor, nu de elemente „obiective"; dacă pe urmă ei și-au revenit, cauza trebuie căutată în același loc, deoarece adversarul nu și-a modificat cu nimic comportarea, adică n-a oferit partenerului condiții... mai „favorabile" de luptă.

De ce vorbim despre lucrurile acestea? Pentru că în ultimele sîmbete și duminici, în sala Floreasca, baschetbaliștii sau jucătorii de handbal au făcut mai mult decît să obțină victorii: ei și-au înfrînt înfrîngerea. A fost o victorie adînc semnificativă pentru *mentalitatea* sportivilor noștri cărora (mai ales în fotbal, nu-i așa?) li s-au reproșat de atîtea ori „căderile"...

Începuse, de cîteva clipe, meciul și oaspeții conduceau cu unul, două sau patru puncte.

Mai trecuseră cîteva minute sau zeci și handbaliștii sau jucătorii de baschet pierdeau, pierdeau...

Venise minutul X.

Erau momente cînd echipele noastre păreau înfrînte, cînd avantajul oaspeților se arăta hotărîtor, cînd „în mod normal" publicul nu mai putea găsi resurse de prețuire și încredere în „cei ce au căzut", în cei ce au adus dezamăgirea. Situație simplă și adînc comună pe stadioane. E atît de comod și la îndemînă să-ți abandonezi favoritul, lepădîndu-te (ca și cum ai fi asistat la o cădere de măști) de prețuire și statornică încredere. E atît de comod să te arunci în valurile calde ale „decepției", ale imputărilor, ale „criticii", descărcîndu-ți amarul prin huo și fluierături. E atît de facil și — deci — lamentabil și — deci — mizer să renegi la ora 5, ființa adorată la 4 și un sfert.

...Dar publicul nostru și-a revenit, găsind în sine resursele iubirii și solidarității.

De ce vorbim despre lucrurile acestea? Pentru că de cîteva duminici încoace, în sala Floreasca, publicul a făcut mai mult decît să se afle alături de învingători, a fost, în minutul X (minutul greu) alături de temporarul „învins".

A fost o victorie adînc semnificativă pentru *atitudinea* spectatorilor noștri, cărora (mai ales în fotbal, nu-i așa?) li s-au reproșat de atîtea ori „căderile"...

PREȚUL 2 LEI

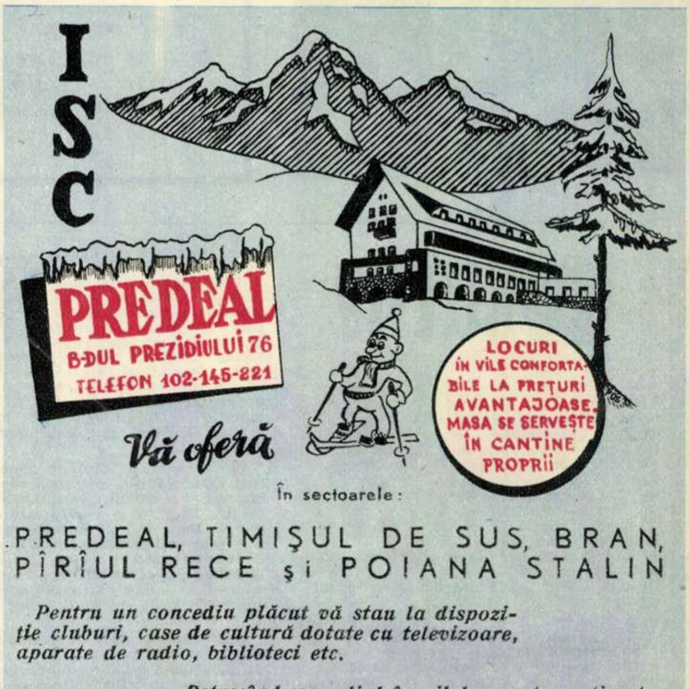

ISC
PREDEAL
B-DUL PREZIDIULUI 76
TELEFON 102-145-221

Vă oferă

LOCURI ÎN VILE CONFORTABILE LA PREȚURI AVANTAJOASE. MASA SE SERVEȘTE ÎN CANTINE PROPRII

În sectoarele:

PREDEAL, TIMIȘUL DE SUS, BRAN, PÎRÎUL RECE și POIANA STALIN

Pentru un concediu plăcut vă stau la dispoziție cluburi, case de cultură dotate cu televizoare, aparate de radio, biblioteci etc.

Petrecînd concediul în vilele noastre veți putea participa și la excursiile ce se organizează în punctele de interes turistic, social-istoric și cultural.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 5 (245)
Anul IX
6 februarie 1960

Întîlnirea tineretului și studenților din țările regiunii Balcanilor și Mării Adriatice (pag. 2).

ÎNTÎLNIREA TINERETULUI ŞI STUDENŢILOR DIN ŢĂRILE REGIUNII BALCANILOR ŞI MĂRII ADRIATICE

Între 30 ianuarie şi 4 februarie, la Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa" din Capitală, s-a desfăşurat Întîlnirea tineretului şi studenţilor din ţările regiunii Balcanilor şi Mării Adriatice, la care au luat parte 250 tineri din R. P. Albania, R. P. Bulgaria, Grecia, Italia, R. P. F. Iugoslavia, R. P. Romînă, precum şi observatori din partea tineretului din Cipru. Concomitent cu întîlnirea, au avut loc întreceri sportive, manifestări culturale şi artistice.

TRAIASCA PRIETENIA
POPOARELOR
SI TINERETULUI
DIN TARILE REGIUNII
BALCANILOR SI A MARII
ADRIATICE

Aspect general al sălii, în timpul raportului tovarăşului Virgil Trofin, prim-secretar al C.C. al U.T.M.

Hans Dall, secretar al C.O.S.E.C. – Secretariatul de Coordonare al Uniunilor naţionale ale studenţilor – stînd de vorbă amical cu participanţi romîni la întîlnire.

La Palatul Pionierilor, cîţiva delegaţi italieni, constituiţi ad-hoc într-un cor, cîntă pentru delegaţii albanezi.

Duminică, seară de dans la Casa de cultură a tineretului din raionul T. Vladimirescu, pentru participanţii la întîlnire.

Aspect din Expoziţia internaţională de fotografii, organizată cu prilejul Întîlnirii tineretului şi studenţilor din ţările regiunii Balcanilor şi Mării Adriatice.

☆

...Şi tradiţionala periniţă.

☆

Schimb de insigne: o tînără albaneza, un italian, un bulgar.

Delegaţi greci, într-un foaier al Casei de cultură a studenţilor, într-una din pauze.

Pe ecrane în aceste zile:

DOUĂ FILME PENTRU ŞI DESPRE TINERET

„DESPRE PRIETENUL MEU", o producţie a studioului „Armenfilm". Profilul moral al omului sovietic, o temă frecventă a cinematografiei sovietice, este reluată şi de noul film armean „Despre prietenul meu", în care doi prieteni, diferiţi ca fire, îşi dezvăluie caracterele într-un moment de mare cumpănă, cînd doar unul dintre ei ştie să facă dovada—cu însuşi preţul vieţii—adevăratei prietenii (foto 1).

„105 LA SUTĂ ALIBI", o producţie a studiourilor cehoslovace. Un film poliţist prin procedeele cinematografice folosite, dar depăşind—prin conţinutul său—limitele senzaţionalului poliţist. El descifrează—dincolo de taina unui asasinat—procesul sufletesc prin care trece un tînăr, vinovat de participare la o fraudă. Un film util, care merită să fie văzut (foto 2).

De la 83 la 3180...

Fotoreportaj de R. RODA

Fotoreportajul de față începe într-un compartiment de tren. În trenul care ne purta de la Craiova la Calafat, între călători se încinsese o discuție însuflețită. Subiectul: „gospodăria noastră".

Este lesne de înțeles că cei patru călători care participau la... taină (ca să folosim termenul auzit de la oamenii noștri) erau colectiviști din diferite gospodării agricole colective din regiunea Craiova și fiecare dintre ei încerca să-i convingă pe ceilalți — și pe noi toți — că „gospodăria lui" e mai bună...

A ieșit învingătoare gospodăria a cărei „reprezentantă", o tînără colectivistă, servise — negru pe alb — o sumă de argumente concretizate în cifre și date deosebit de interesante. Și iată-ne tentați să pornim cu aparatul fotografic pe urmele acestor... argumente, pentru a consemna în imagini — fie ele chiar palide — realizările gospodăriei agricole colective „Viață Nouă" din comuna Poiana Mare, raionul Calafat...

...Se aflau în compartimentul nostru colectiviști din G.A.C. „Scînteia" (raionul Cujmir), „1 Mai" (raionul Calafat), „Tudor Vladimirescu" (raionul Cujmir) și „Viață Nouă" (raionul Calafat)...

Gospodăria agricolă colectivă din Poiana Mare s-a înjghebat în 1950, cu 83 de familii, 274 de hectare și un fond de bază de 63.000 de lei. Vite? 6 vaci și doi cai... Au trecut de atunci aproape zece ani, timp în care gospodăria s-a dezvoltat. Azi G.A.C. din Poiana Mare cuprinde 6.353 hectare și are un fond de bază de 3.500.000 lei, adică de 55 de ori mai mare ca în 1950.

Bunul mers al gospodăriei, starea materială din ce în ce mai bună a colectiviștilor, munca de lămurire dusă de comuniști — cu tact, cu răbdare, an de an, zi de zi, în sînul țăranilor muncitori din Poiana Mare — au avut o înrîurire covîrșitoare asupra întregului sat. Rezultatele? La mijlocul lui ianuarie a.c. au mai fost primite în colectivă 84 de familii din ultimele 121 de familii de țărani muncitori care stătuseră deoparte pînă acum și care și-au exprimat dorința de a intra în gospodărie. Cu aceste 84 de familii, numărul familiilor colectiviste din comuna Poiana Mare se ridică la 3.143, iar prin rezolvarea ultimelor cereri (în număr de 37), tot satul Poiana Mare va fi colectivizat, gospodăria numărînd atunci 3.180 de familii. 3.180 de familii care, pornind pe calea unei vieți mai bune, au intrat în gospodăria agricolă colectivă din Poiana Mare, care se numește „Viață Nouă".

În fotografie: zilnic intră pe poarta gospodăriei numeroase care ale noilor colectiviști, ce-și aduc inventarul agricol.

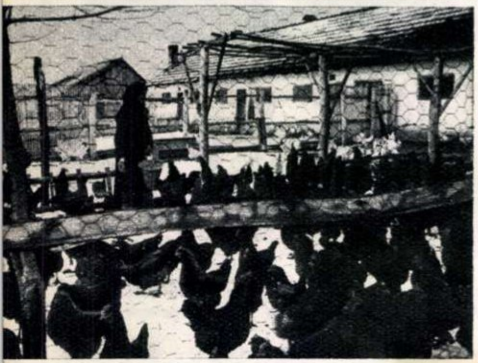

G.A.C. „Viață Nouă“ din Poiana Mare număra la începutul acestui an:
134 vaci de lapte;
431 vite cornute de muncă;
160 capete de tineret bovin;
130 cai și tineret cabalin;
1.629 oi;
103 scroafe de reproducție;
230 porci de îngrășat;
628 păsări matcă (de rasă Rhode-Island, Sussex și Leghorn).

Veniturile gospodăriei s-au ridicat, în anul 1959, la circa 6 milioane lei.

Femei cu care se mîndrește gospodăria colectivă „Viață Nouă“: comunista Eugenia Stalea (mijloc), brigadieră fruntașă. Brigada pe care o conduce a obținut producții peste plan la porumb și grîu. Este președinta comisiei de femei din gospodăria colectivă „Viață Nouă“.

Tica Țacea (stînga), șefă de echipă fruntașă la grădina legumicolă.

Anastasia Mitoi (dreapta), brigadieră fruntașă, conduce cea mai mare brigadă a sectorului II. Cele 72 de hectare cu porumb muncite de brigada ei au dat recolte sporite.

Căminul cultural din Poiana Mare a fost terminat cu ajutorul meseriașilor din gospodăria colectivă „Viață Nouă“, care a contribuit și cu materiale în valoare de circa 40.000 lei. Aici funcționează și o universitate populară: peste 80 de colectiviști s-au înscris la cursurile acestei universități, ce se țin în lunile de iarnă.

Aici locuiește brigadierul Ion Țacu, cu familia sa. Se pare că stăpînul casei pregătește un rond de flori. Îl întrerupem o clipă din lucru, pentru a face cunoștință. Aflăm că este un fost servitor la chiaburi, sărac lipit pămîntului... Azi, starea lui materială, realizată în cadrul colectivei, a constituit un îndemn pentru multe familii de țărani muncitori din comuna Poiana Mare de a se înscrie în gospodăria colectivă. Una dintre acestea este și familia lui Ion Deică. Vecina Gheorghița — pe care am găsit-o tăifăsuind peste gard cu Ion Țacu — intră în vorbă:

— De multe ori am stat și am privit printre ostrețele gardului în curtea vecinilor Țacu, cînd și-au făcut casa asta nouă, cînd își descărcau carele de grîu, de porumb, de legume, primite pentru munca din colectivă. Mă minunam cum se ridicau oamenii ăștia an de an. Îmi plăcea mai cu seamă de țața Ileana Țacu. Era mîndră și se fălea cu munca ei. Și parcă altă prețuire au acum femeile în ochii bărbaților lor. Am intrat și eu în colectivă, mulțumită lui Ion Țacu. Ce am văzut la casa lor și în casele altor colectiviști m-a dus și pe mine pe calea colectivei. Am și eu copii și o să am cîndva fete de măritat, băieți de însurat... N-are să mă doară capul de grija zestrei... S-au însurat flăcăi colectiviști cu fete din colectivă și am văzut cum și-au întocmit gospodăriile. Dacă vă duceți la Ciocșiri, o să vedeți și dumneavoastră...

Ioanca, nevasta lui Gheorghe Ciocșir, pusese hainele la aerisit. Janeta, nevasta lui Petre Ciocșir (mezinul), cosea ceva la mașină. Văzînd atîtea haine și aflînd că aceasta din urmă e proaspăt căsătorită, am întrebat-o ce zestre i-a adus soțului.

— Peste 6.000 hectare!... — ne răspunse ea. Și adăugă: atîta e pămîntul colectivei noastre...

— Ba și zestre — de ce să n-o spunem? — interveni Gheorghița, mama Ciocșirilor, deputată în sfatul popular comunal. A adus fata 11 perne, 8 macaturi de lînă, îmbrăcăminte... Dar zestrea nu e o problemă pentru colectiviști. Iată, noi am luat pentru zilele-muncă în colectivă 3.500 kg grîu, 6.000 kg porumb, 240 kg ceapă, 24 kg zahăr și altele.

În fotografia din dreapta: tinerii Ciocșir se grăbesc spre căminul cultural. Azi e film!...

Familia colectivistului Constantin P. Vîlcu se bucură de bunăstarea agonisită în gospodăria colectivă prin muncă cinstită, exemplară.

— Cînd am intrat în colectivă, în 1952 — ne spune Vîlcu — oamenii din sat rîdeau de mine. Spuneau că-s leneş şi, de lene, intru în gospodărie... I-am lăsat să vorbească, dar cînd am plecat pe drumul socialismului, am mers înainte. Am vrut să dovedesc oamenilor că şi eu pot să fac ceva.

Şi le-a dovedit! A muncit cu tragere de inimă, ca îngrijitor la porci. Acum este îngrijitor-şef la maternitatea de scroafe. El răspunde de cele 103 scroafe de reproducere ale gospodăriei. Realizările sale în muncă, agonisita lui şi a soţiei sale (şi-au făcut casă nouă, au vacă, oi, porci, păsări) i-au făcut pe mulţi dintre cei care altădată rîdeau de el să-i urmeze astăzi calea.

Bătrînii şi oamenii inapţi de muncă primesc din partea colectivei ajutoare în cereale şi bani, asigurîndu-li-se astfel o viaţă liniştită. Bătrînul colectivist Gheorghe Ghinea este unul dintre aceştia.

Comunistul Petre Negulescu — brigadier fruntaş — în faţa casei sale. Brigada sa a obţinut 1.800 kilograme de floarea-soarelui la hectar, faţă de 1.350 kilograme planificate. De asemenea, a depăşit planul de producţie la grîu şi porumb.

Pe tovarăşul Traian Dobre, preşedintele gospodăriei (în fotografie, în picioare), îl poţi afla oriunde: la ferma zootehnică, la sectoare, la contabilitate sau la magazii, oriunde... Acum, îl puteţi vedea în biroul tehnic, unde se pregătesc lucrările în vederea muncilor de primăvară.

Bătrîna colectivistă Ioana Rotaru are un necaz în familie. Brigadierul Constantin Percea o sfătuieşte să se ducă la consiliul de conducere al gospodăriei, care a izbutit adeseori să stabilească relaţii normale între membrii unor familii în care dăduse colţ sămînţa gîlcevii.

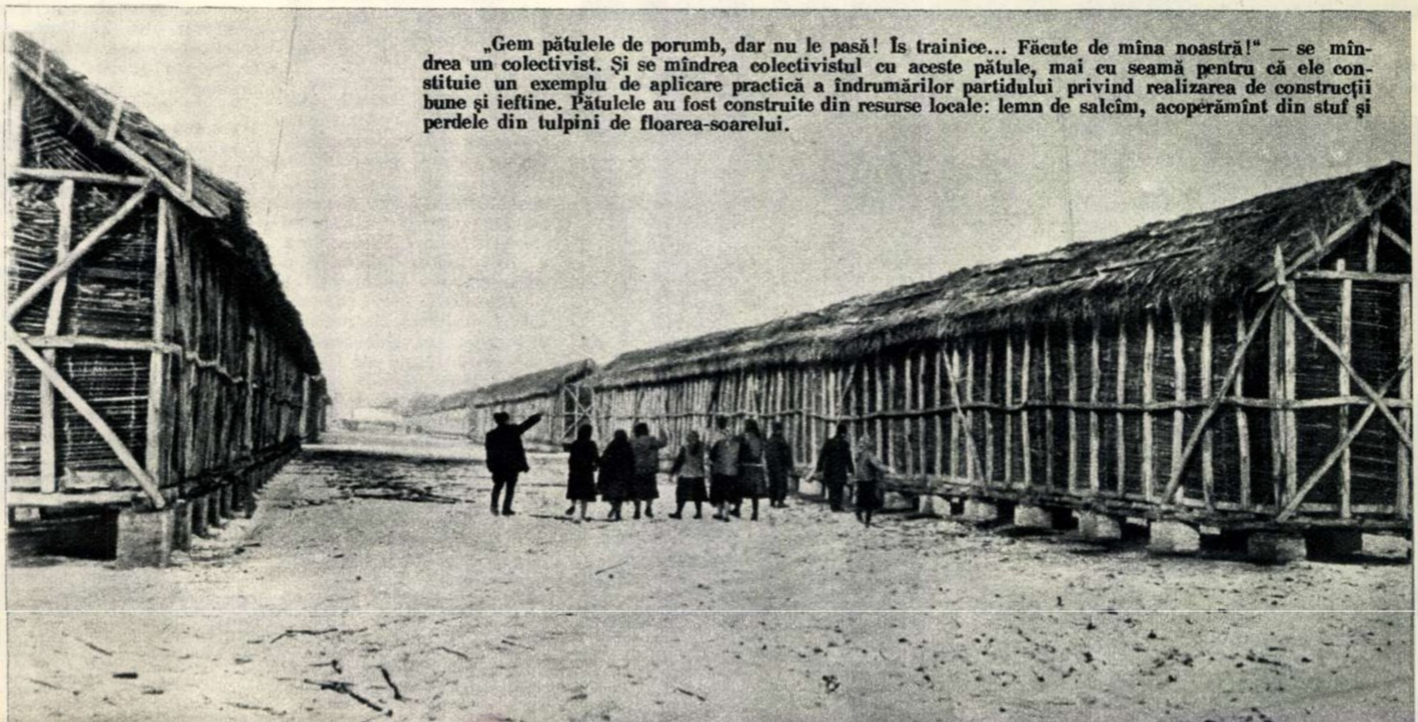

„Gem pătulele de porumb, dar nu le pasă! Îs trainice... Făcute de mîna noastră!" — se mîndrea un colectivist. Şi se mîndrea colectivistul cu aceste pătule, mai cu seamă pentru că ele constituie un exemplu de aplicare practică a îndrumărilor partidului privind realizarea de construcţii bune şi ieftine. Pătulele au fost construite din resurse locale: lemn de salcîm, acoperămînt din stuf şi perdele din tulpini de floarea-soarelui.

EROII ZILELOR NOASTRE

de Radu ŢIULESCU

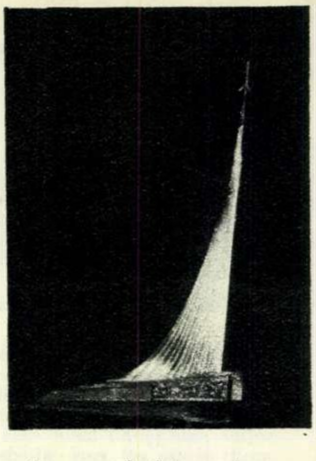

În zilele noastre, eroismul se asociază din ce în ce mai puţin vărsării de sînge şi din ce în ce mai mult acumulării de cunoştinţe. S-ar putea ca, într-un viitor apropiat, oamenii care pregătesc pentru tipar dicţionare să explice noţiunea de erou citînd dintr-un comentariu transmis de agenţia „United Press International" la **începutul** anului 1960: *„Ruşii au fost eroii zilei la prima conferinţă pentru cercetarea spaţiului cosmic, de la Nisa"*. Atlas era considerat unul dintre eroii antichităţii, pentru că purta pămîntul pe umeri. Eroii zilelor noastre — oameni sovietici — poartă în cap planurile călătoriilor de pe Pămînt spre alte planete ale sistemului solar.

De la Moscova vin ştiri care uluiesc lumea. Am spune chiar că Moscova este, la acest început de deceniu, singurul oraş din care pornesc ştiri care uluiesc lumea. Căci Washingtonul anunţă noi eşecuri în lansarea rachetelor — şi asta nu mai produce de mult uluire; Londra socoteşte cu cît a rămas în urmă în ce priveşte posibilităţile de investigaţie a spaţiului cosmic — şi nici asta nu mai produce de mult uluire; iar unii încă se mai gîndesc să sfîşie liniştea Saharei cu o explozie atomică—ceea ce dă naştere la cu totul alte simţăminte decît uluire...

Singură Moscova uluieşte lumea... Comunicatul TASS din 1 februarie vesteşte lumii că o nouă rachetă lansată de Uniunea Sovietică în regiunea Pacificului şi-a atins cu precizie ţinta, încheindu-se astfel cu succes etapa de realizare a unei rachete balistice mai puternice cu mai multe trepte.

Noi cunoaştem forţa calmului rus. E calmul cu care Kutuzov a anunţat, cu mult înainte, înfrîngerea lui Napoleon; e calmul cu care Şaliapin îşi începea cîntecele răscolitoare; e calmul cu care Lenin a hotărît ca, în zorii lui 25 octombrie 1917, soarele să răsară peste o lume nouă...

Calmul e apanajul celor puternici şi Uniunea Sovietică a dat în multe împrejurări dovada tăriei sale: la Berlin, unde un simplu sergent a înălţat steagul roşu peste Reichstag; la Dubna, unde savanţii au pus în funcţiune marele sincrofazotron; la Leningrad, unde muncitorii au lansat primul spărgător de gheaţă atomic; în spaţiul cosmic, pe care l-a străbătut fanionul cu secera şi ciocanul, ce a ajuns în Lună... Acum, Uniunea Sovietică dă încă o dovadă a puterii sale şi nici o viitoare istorie a zborurilor interplanetare nu va putea să nu amintească — însoţită de explicaţia necesară — de o zonă a Oceanului Pacific, undeva între insulele Hawai şi insulele Marshall, zona care a fost atinsă în cursul celor două lansări de penultimele trepte ale superrachetelor sovietice cu mai multe trepte.

După ce au anunţat experienţele din Pacific, savanţii sovietici au fost asaltaţi de ziariştii curioşi. Uluind încă o dată lumea, Moscova a transmis calm amănunte:

— sateliţii grei pot rezolva problema întoarcerii pe Pămînt a navelor cosmice;

— sateliţii grei pot fi prevăzuţi cu motoare — care vor asigura frînarea în păturile dense ale atmosferei (condiţie indispensabilă revenirii intacte pe Pămînt);

— sateliţii grei sovietici vor fi prevăzuţi cu dispozitive electronice de orientare şi cu aparate speciale de fotografiere şi transmisie a datelor culese.

În mod obişnuit, oamenii privesc cu încîntare şi cu mîndrie spre copilul care face — unul după altul — primii paşi. Cu ce s-ar putea asemui simţămîntul de mîndrie şi de bucurie cu care toţi oamenii privesc spre cei care fac — cu atîta siguranţă şi calm — primii paşi spre cucerirea Cosmosului? Acum toţi simt cu mai multă certitudine decît oricînd că se apropie ziua călătoriei spre Lună, spre Marte, spre Venus, ziua în care, solemn şi calm, Moscova va uimi din nou lumea...

Acum aproape 15 ani, cînd prima bombă atomică exploda peste Hiroşima, ziarele americane vorbeau despre începutul „secolului atomic". „Secolul atomic" îşi făcea intrarea în istorie, legat de un asasinat în masă. Le-a revenit oamenilor sovietici cinstea de a deschide, la 4 octombrie 1957 (ziua lansării celui dintîi satelit artificial al Pămîntului), un nou secol — legat nu de uciderea oamenilor, ci de împlinirea celor mai îndrăzneţe visuri omeneşti. Toţi recunosc azi că oamenii sovietici au fost cei care au deschis omenirii „secolul cosmic". Experienţele din Pacific fac parte din acest secol, care e abia la început. Viitorul aparţine secolului cosmic şi eroilor lui, oamenii sovietici...

În toamna lui 1957, un oarecare general american susţinea, plin de ifose, că satelitul sovietic nu e decît o „bucată de fier", pe care oricine o poate arunca cu uşurinţă în înaltul cerului. Dacă respectivul general (pe care era cosmică l-a prins cu mintea rămasă încă în epoca fierului) nu şi-a revizuit pînă astăzi părerea, el are un nou prilej s-o facă acum, la începutul lui 1960, cînd Moscova uluieşte din nou lumea cu calmul ei:

— 1.200.000 de oameni demobilizaţi din armată urmează să plece acasă (nimeni nu e sfătuit, totuşi, să pună la încercare puterea de foc a armelor sovietice);

— cele mai puternice rachete experimentate pînă acum şi-a făcut datoria ştiinţifică (şi nimeni nu e sfătuit să încerce forţa adunată cu atîta calm într-o rachetă sovietică!).

Eroii zilei sînt, ca orice eroi, calmi şi puternici...

Cercetările sovietice făcute cu ajutorul sateliţilor artificiali şi al staţiei automate interplanetare au adus omenirii noi şi preţioase cunoştinţe asupra Cosmosului. Astfel, printre altele, s-a stabilit că Pămîntul este înconjurat de zone formate din particule încărcate electric, de care va trebui să se ţină seama în cadrul măsurilor de protecţie ce se iau pentru crearea securităţii zborului omului în Cosmos.

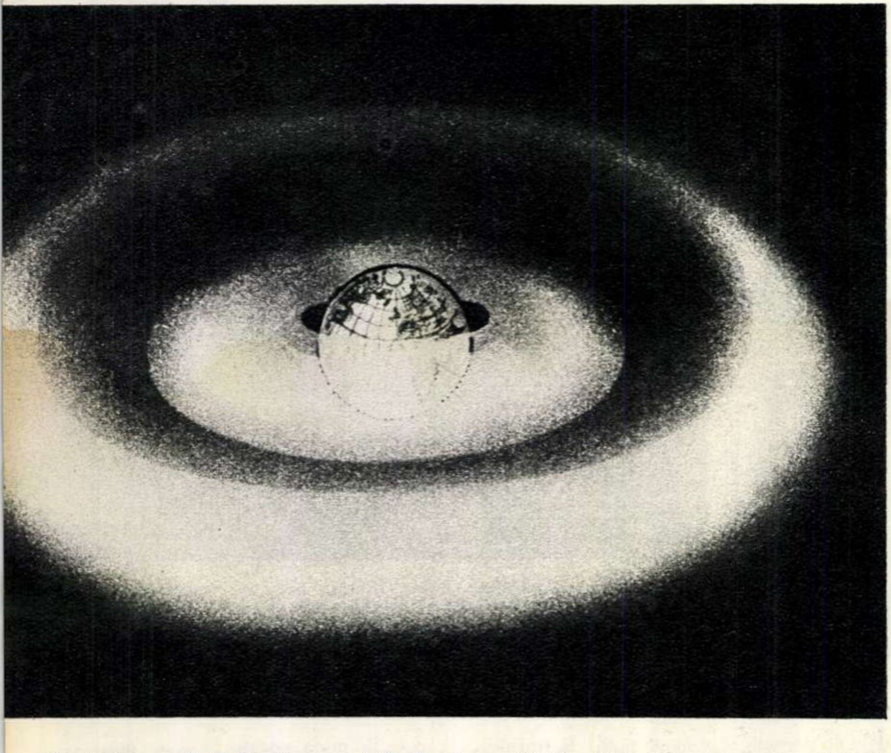

Academicianul N. P. Barabaşov şi I. K. Koval, candidat în ştiinţe fizico-matematice (stînga) examinînd negativele obţinute cu prilejul fotografierii norului de natriu lansat de „Lunnik 2"

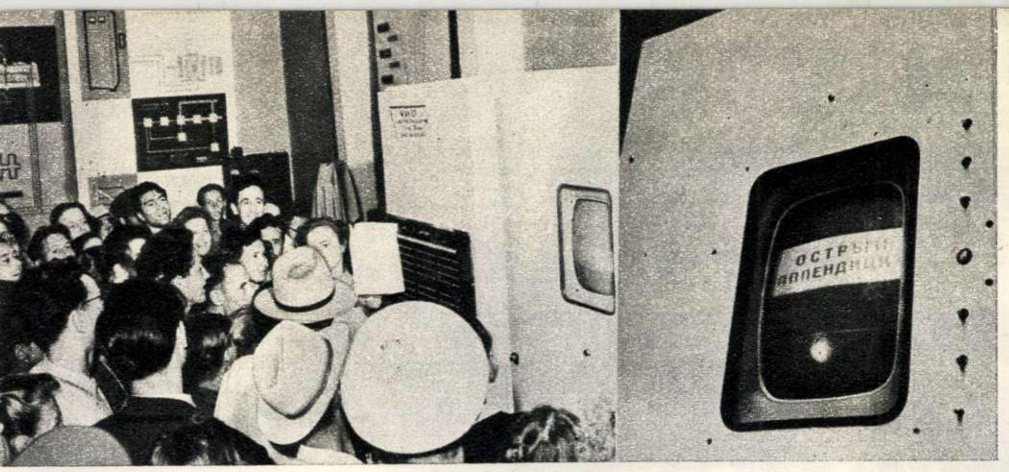

Pe ecranul aparatului a apărut diagnosticul: apendicită acută.

DOCTORUL DIN... APARAT

INDISCREȚII?

Cu stetoscopul și ciocănelul reglementar în față, cu buletinele de analiză alături, doctorul își debitează calm avalanșa indiscrețiilor: ce te doare, cum și cînd te doare, cum stai cu stomacul, de ce a suferit mama, ce boli ai avut tu, de la grădiniță încoace...

De ce întreabă atîtea? Ce vrea?

Și-n timp ce tu îți pui această problemă, „curiosul“ în halat alb încearcă discret eforturile unui serios examen: stabilirea diagnosticului, pe baza căruia să poți fi tratat.

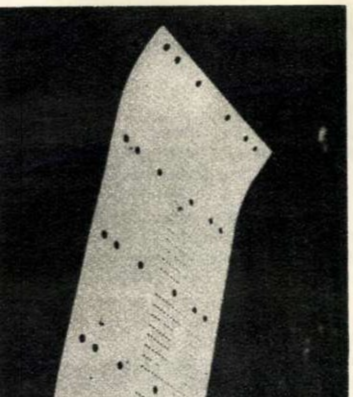

O fișă din interiorul automatului, pe care este înregistrat tabloul unei boli, în toate amănuntele ei; fotografia de jos reprezintă un fragment al fișei.

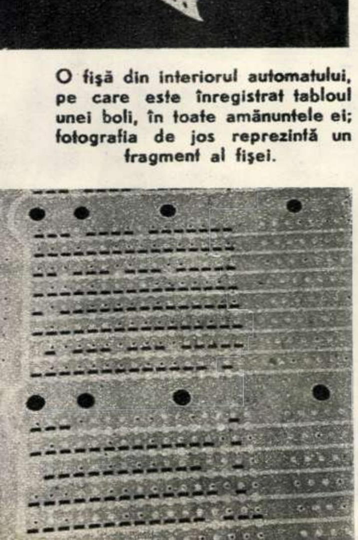

Este, într-adevăr, o treabă atît de grea diagnosticarea unei boli? Să ne gîndim: există un sac mare de simptome pentru toate bolile și există săculețe mai mici pentru simptomele fiecărei boli. Trebuie să scotocești în sacul mare, pe urmă în cele mititele — cu memorie, cu migală, cu subtilitate — și cînd, după multe exerciții de logică, dai să spui „Evrika!“, pacientul îți spune candid: „Știți... de vreo lună simt și în mînă o înțepătură...“

Din nou asocieri, din nou disocieri de simptome, din nou semne de întrebare... Pe deasupra, mai intervine și

O COMPLICAȚIE

Nefiind mașini construite pe bază de prototip, organismele reacționează cu anumite variații de simptome, la aceeași boală, potrivit particularităților individuale. Unul, cînd are gripă, face febră și guturai; altul are dureri de cap — și așa mai departe. Practic? Medicul trebuie să țină seama și de aceste devieri de simptome — ca să le spunem așa. Dar faptul acesta, plus toate cele dinainte, comportă o memorie și o logică impecabile. De aceea, diagnosticul e o treabă destul de complicată.

Și, totuși, el trebuie stabilit de fiecare dată!

Faptul că un medic e bun diagnostician, conștiincios și îndrăzneț, nu ne poate împiedica să credem, totuși, că niciodată, în fața unui caz grav, nu și-a dorit o mașină-minune care să pună diagnosticul, automat, în locul lui. Ei bine, un asemenea automat există astăzi. El a fost construit — pe bazele cuceririlor electronicii — de un colectiv de medici și ingineri sovietici. Deocamdată noua mașină electronică poate diagnostica numai 96 de boli, dar mărirea acestei cifre e o chestiune care ține numai de perfecționare.

CUM FUNCȚIONEAZĂ?

Ne aflăm în pavilionul Academiei de științe din Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. „Pacientul“ e unul dintre vizitatori. Medicul din fața automatului e, momentan, o tînără fată-ghid. „Bolnavul“ își declară, unul cîte unul, simptomele, iar fata apasă de fiecare dată pe cîte un buton al pupitrului, corespunzător simptomului ce poartă un anumit număr.

Pacientul a terminat enumerarea. Ghidul comandă automatului să treacă la lucru: apasă pe patru butoane de deasupra becurilor de semnalizare și, instantaneu, pe circuitul de becuri trece repede o pată luminoasă. Ea este „umbra“ mîinii aparatului, care colectează acum simptomele înregistrate, pentru ca, pe baza lor, să stabilească diagnosticul.

Ce se petrece acum în „mintea“ neobositului „doctor“ din aparat? Cu calm și operativitate... electronică, automatul cercetează cele 96 de fișe de boli, confruntînd simptomele notate în ele, cu acelea comunicate de ghid. Și, într-o singură secundă, memoria sa electronică, triind pînă la 10.000 de variante diferite, alege una singură, pe cea mai precisă.

Iată, pe ecranul automatului a apărut răspunsul. Diagnosticul: apendicită acută. „Extraordinar! Așa este!“ — exclamă pacientul. Lumea îl privește mirată: nu pare de loc bolnav. Nici nu este. A furnizat automatului simptomele de acum doi ani, cînd a avut apendicită acută. Și automatul i-a stabilit diagnosticul, prompt și conștiincios.

★

Automatul electronic pentru diagnostic este încă în experimentare, în curs de perfecționare. Nu va trece însă multă vreme pînă cînd știința și tehnica sovietică vor pune asemenea instalații la dispoziția medicilor și pacienților lor. Complicata operație a diagnosticului va deveni atunci simplă. Cu condiția ca bolnavul să nu omită simptome sau să nu furnizeze unele în plus, pe bază de autosugestie sau de... fantezie — așa cum se mai întîmplă... Pentru că, în asemenea cazuri, automatul îi va da diagnosticul corespunzător simptomelor arătate și nu pe cel al bolii reale. Sau, în alte cazuri, cînd simptomele sînt izvorîte din... ipohondrie, „doctorul“ din aparat se va supăra, pur și simplu, și va refuza să răspundă!

Constanța BRATU

O SECUNDĂ LA 300 DE ANI

De la relativitatea clepsidrei și a umbrei lăsate de bățul primitiv înfipt în pămînt, omenirea a evoluat azi, în materie de ornice, pînă la cele mai neașteptate tipuri de precizie. Producția mondială de ceasuri e în continuă creștere; deși în U.R.S.S. producția în serie a acestor obiecte este relativ tînără, totuși, numai anul trecut, 17 uzine sovietice au fabricat 26.000.000 de ceasuri, a căror gamă de varietate s-a ridicat la 550 tipuri. (Printre acestea se numără și ceasul-inel din fotografia de jos, produs de uzina din Erevan).

Dar inventivitatea și capacitatea creatorilor sovietici în materie de aparate de măsurare a timpului se vădesc, în special, în realizările de mare precizie destinate cercetărilor științifice și diferitelor domenii de activitate tehnico-economică. O asemenea realizare o constituie ceasornicul acționat de așa-numitul generator molecular. Mecanismul acestui ceasornic este pus în mișcare cu ajutorul unor vibrații de mare stabilitate și de joasă frecvență, emise de molecule de amoniac. Acest ornic, denumit și *ceasul atomic*, funcționează atît de precis, încît maxima abaterii lui este de o secundă la... 300 de ani. Pe baza acestei calități deosebite, el oferă savanților sovietici posibilitatea de a-l folosi la verificarea experimentală a teoriei relativității, la măsurarea neuniformității rotației Pămîntului, precum și în alte cercetări de mare subtilitate științifică.

Desigur că viitorul va asigura omenirii și utilizarea în viața cotidiană a unor asemenea ceasuri ultra-exacte. Ele vor aduce prin precizia lor nebănuite avantaje sectoarelor de activitate economică. Vor aduce însă și... mici dezagremente celor ce obișnuiesc să întîrzie. Dar poate că în viitor asemenea oameni nu vor mai exista pe planetă. De ce n-am crede asta?

★

In fotografia de sus: „ceasul atomic“ este acționat cu ajutorul acestei instalații: generatorul molecular.

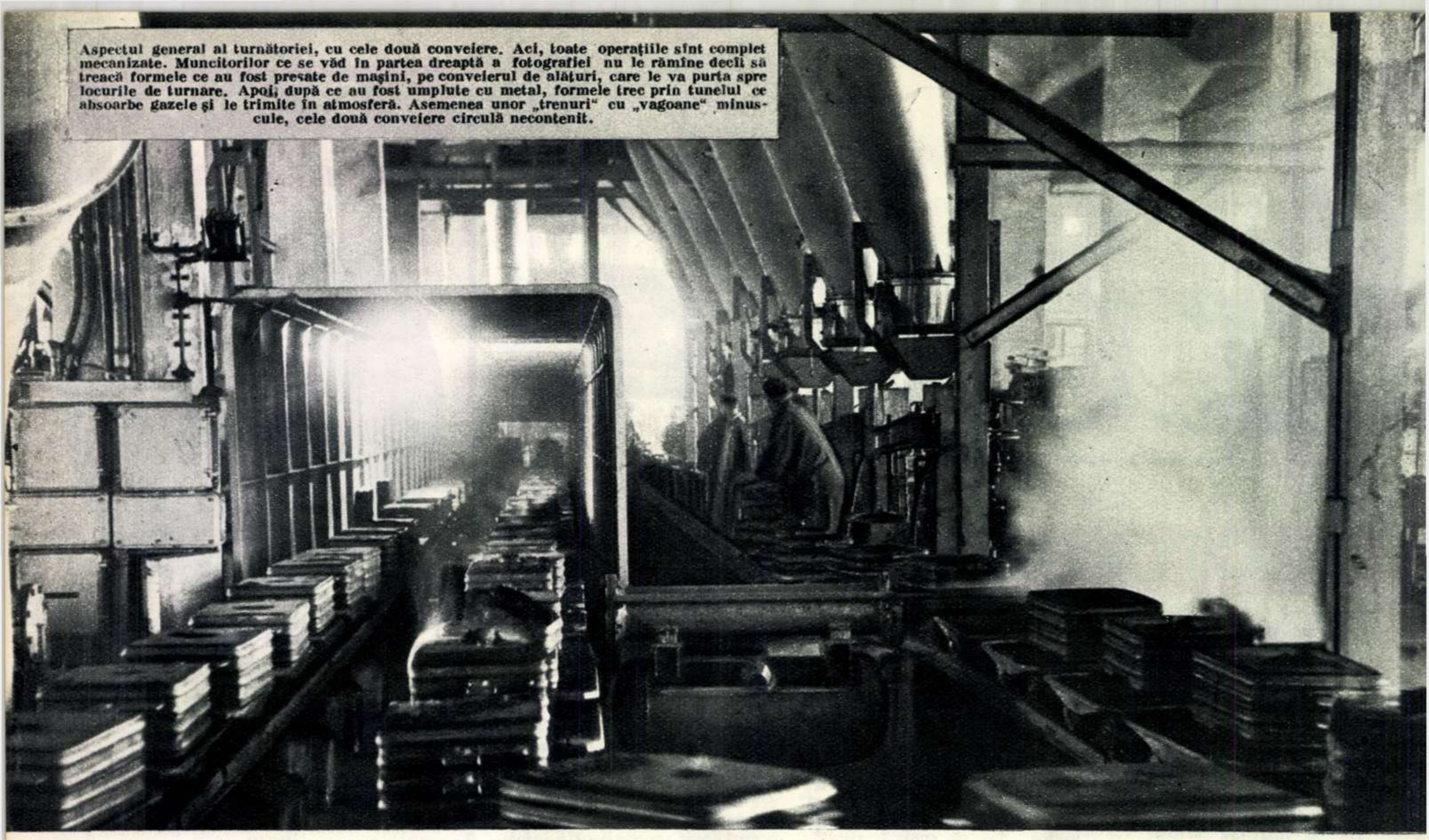

Aspectul general al turnătoriei, cu cele două conveiere. Aci, toate operațiile sînt complet mecanizate. Muncitorilor ce se văd în partea dreaptă a fotografiei nu le rămîne decît să treacă formele ce au fost presate de mașini, pe conveierul de alături, care le va purta spre locurile de turnare. Apoi, după ce au fost umplute cu metal, formele trec prin tunelul ce absoarbe gazele și le trimite în atmosferă. Asemenea unor „trenuri“ cu „vagoane“ minuscule, cele două conveiere circulă necontenit.

DE LA INSTITUT LA UZINĂ

de Traian **PROSAN**

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Uzinele „Semănătoarea“, ca oricare alte uzine vechi, s-au dezvoltat în mod progresiv, în etape. Și-au adăugat în mai multe rînduri noi hale și au devenit, în cele din urmă, una din marile întreprinderi industriale bucureștene. Paralel cu dezvoltarea uzinei, au crescut și sarcinile ei. „Semănătoarea“ era chemată și ea să asigure mecanizarea agriculturii cu mașini agricole și în special cu mașini de semănat și recoltat păioase. Anul acesta, agricultura va trebui să primească 12.000 de semănători și 5.000 de combine, precum și alte mașini agricole. Iar planul acesta vizează în cea mai mare parte uzinele „Semănătoarea“. Cele șase steaguri de fruntașă pe ramură primite de uzină lasă să se vadă strădania și succesele acesteia pentru asigurarea agriculturii noastre cu mașinile de care are nevoie. De-a lungul anilor, au fost îmbunătățite metodele de lucru; fluxul tehnologic, folosirea judicioasă a utilajului și a suprafeței de producție au fost continuu urmărite.

Devenea însă tot mai evident decalajul creat între celelalte sectoare ale uzinei și turnătoria de fontă. Sectorul acesta, de o importanță vitală pentru uzină, amenința să sufoce activitatea celorlalte sectoare. Turnătoria nu mai putea asigura nevoile de piese turnate pentru sectorul prelucrător. Lipsa de capacitate, pe de o parte, și rebuturile mari (care urcau uneori pînă la 13%), pe de altă parte, se răsfrîngeau negativ asupra întregii uzine. Uzinele „Semănătoarea“ aveau nevoie de o nouă turnătorie.

I.T.C.M.E.-ul (Institutul tehnologic pentru construcții de mașini și industria electrotehnică) a primit o sarcină deosebită. Pentru prima dată în țară, urma să se proiecteze o asemenea turnătorie modernă, utilată de industria noastră. Sarcina institutului devenea cu atît mai dificilă, cu cît proiectul și construcția trebuiau realizate în același an. La sfîrșitul anului 1959, turnătoria trebuia să intre în funcțiune. În primăvara trecută, la institut s-a lucrat intens la proiectul acesta nu mai puțin de 110.000 ore. Realizarea proiectului urma să demonstreze maturitatea de concepție a tehnicienilor și proiectanților noștri, capacitatea lor. A urmat o perioadă fructuoasă de colaborare între institut și uzină, în urma căreia s-a născut concepția modernă a viitoarei turnătorii.

Ceea ce vedeam și admiram împreună cu maistrul Bucurescu, iar mai tîrziu cu șeful de brigadă Bîrlog Păun și cu inginerul Cărăbaș, șeful sectorului, era deci concepția materializată a institutului. Noul consta în faptul că toate procesele tehnologice fuseseră mecanizate. Munca manuală, care se făcea în trecut de la prepararea amestecului de pămînt și pînă la faza de curățire a pieselor, era acum înlocuită de coloșii aceștia vopsiți în culori vesele: galben, verde, portocaliu, albastru. Turnătoria cea nouă e capabilă acum de lucruri mari. Productivitatea muncii a crescut de 3,3 ori la fonta maleabilă și de aproximativ 2 ori la fonta cenușie. Rebuturile au coborît vertiginos, de la 13, la 5 la sută și chiar sub această cifră, iar calitatea pieselor turnate s-a îmbunătățit mult. Prețul de cost a fost redus cu 43 la sută la fonta maleabilă și cu 62 la sută la fonta cenușie.

Același institut de cercetări studiază acum sistematizarea uzinei, în cadrul căreia s-a prevăzut introducerea montajului combinelor pe bandă, în flux curgător, care va ridica și mai mult indicele de utilizare a suprafețelor de producție.

Pentru elaborarea proiectului, a fost nevoie la institut de aproximativ 110.000 ore de muncă. În fotografie (de la dreapta spre stînga), patru dintre proiectanții colectivului: inginerii Octavian Olaru, Alexandru Adrian, Friederich Arghir și tehniciana Gabriela Piperea.

★

Cînd am plecat de la „Semănătoarea“, mi-am amintit de cuvintele unui inginer de la I.T.C.M.E. Încercase, cu modestie, să definească institutul în cadrul căruia lucrează. „Noi sîntem o parte dintre cei chemați să asigure progresul tehnic, dezvoltarea industrială a țării — spunea inginerul. Lucrul esențial în munca noastră este legătura cu uzinele. Aici, în institut, se nasc concepțiile moderne, soluțiile cele mai economice. Dar roadele muncii noastre inutil ar fi căutate aici. Dacă institutul a realizat sau nu ceva, trebuie verificat acolo, în uzină. Rezultatele activității noastre se oglindesc acolo“.

Inginerul acesta era unul dintre proiectanții primei turnătorii moderne de fontă, concepute, realizate și utilate complet în țară

FLORI ȘI MOTIVE NAȚIONALE

de Anton **ALEXE**

Ieri...

Buciumeni... Măgura... Bezdead... Valea Leurzii... Moroeni... Valea Țîții... Pietroșița...

Satele se răsfiră de o parte și de cealaltă a Ialomiței reci și repezi. Pămîntul e aspru. Soarele, zgîrcit. Pîinea și uleiul le cumperi de la negustor, pe prune, cînd se fac, și pe mere, cînd scapă de viermi. Ogoare nu există. Livezi de cîte un sfert și pînă la o jumătate de hectar au doar foarte puțini. Negustorii s-au înmulțit ca omizile. Ei trec prin sate și bat în porțile de lemn. Unii cumpără țuică, alții, flori. Flori încrustate cu migală pe țesătura deasă a scoarțelor.

Flori și motive naționale.

Dida are douăzeci și unu de ani. Și-un război de lemn, bătrîn și afumat, cu spata lată. A lucrat la el și maică-sa, și bunică-sa și, poate... Dar cine să mai țină socoteală cîte generații de femei au trudit țesînd covoare cu străvechea unealtă de lemn.

Totuși, o anumită socoteală o țin domnul Pascu din Moroeni și domnul Lică din Pucioasa, care dau de lucru fetelor și nevestelor din Buciumeni. Negustoria nu-i prea complicată. Domnul Pascu angajează în sat, de cu toamnă, zece, douăzeci, pînă la o sută de războaie. Depinde de pruni. Dacă mana, grindina sau viermii fac jertfă mare prin livezile-miniatură din spatele casei, prețul trudei la țesut scade; dacă gospodarul strînge pînă la 4-5 vedre de țuică pe care, în primăvară, le poate vinde sau schimba pe porumb, ulei ori pește sărat, dom' Pascu urcă prețul pe metru al migalei. Și tot el dă arvuna și lîna, pentru care primește covoarele cu păduri, căprioare, sultani, marca țării.

Dom' Pascu și dom' Lică au agenții lor, care, îmbrăcați în port național, vînd bucureștenilor scoarțele cu prețul înzecit. Dar cererea cea mare este pentru flori și motive naționale. Cumpărătorilor — oameni cu stare din Capitală și din alte orașe ale țării — nu le mai place vînătorul cu pantaloni bufanți și pană verde la pălărie, care trage fără cartușe în căprioara cu ochi speriați ca ai Didei. Sultanul își valorifică tot mai greu haremul, oricît de măiestrit ar contura degetele și lîna toarsă subțire odaliscele. Marca țării cu vulturul desuet și ipocritul „Nihil sine deo“ s-a banalizat. Moda lor a fost treptat înlocuită de covoarele oltenești și, mai cu seamă, de covoarele cu flori și motive naționale, după modele vechi, străbune.

★

Dida tușește cumplit. Tușește și scuipă. Scuipă flori mari, roșii, de sînge, pe podeaua de lut. Își stăpînește bătăile inimii, respiră o dată adînc și apoi, cu degete tremurînde de oboseală, trage spata și mai potrivește un rînd rombului în culori naționale. Roșu e focul ce o mistuie pe dinăuntru. Galben e aurul pe care negustorii îl adună o dată cu viața, cu zilele trudite ale țesătoarelor. Albastru e cerul pe care se conturează coasta dealului, unde s-a săpat—ca într-o galerie — cimitirul...

Flori și motive naționale...

Dida lucrează pînă în zori. Cînd se luminează, pleacă pe malul Ialomiței și intră în apa rece, ca să culeagă pietre și să le-ncarce în vagoanele înșirate pe linia de garaj a haltei Țepeș-Vodă. Nu numai de covoare au nevoie negustorii, ci și de pietre pentru pavaj. Marfa asta nu costă mai nimic, pentru că Ialomița o rupe din pieptii munților și o oferă gratuit culegătoarelor. Doar culesul costă ceva mai scump. Brațe și picioare sînt însă destule. Prin părțile acelea, Ialomița nu are pește, ci numai bolovani și pietre. Nu-i nevoie de undiță, ci de mîini dibace de copil, de fată sau moșneag, ca să le prindă de sub valuri (valuri care, chiar și vara, sînt reci ca gheața), într-o cumplită și tragică întrecere. Între pîine, oftică și reumatism. Pentru o pîine și un baboi de pește sărat, mare cît degetul. Plata pe o jumătate de zi de muncă.

După-amiezile, nevestele și fetele părăsesc Ialomița și trec la războaie. Negustorii pretind, fără îngăduință, predarea covoarelor la termen. Banii? După vînzare, din care se va scădea acontul. Cine nu vrea nu mai capătă de lucru. Uneori se-ncurcă socotelile sau dă faliment dom' Lică ori dom' Pascu. Asta se-ntîmplă mai rar — însă niciodată la mai puțin de trei ani.

Dida măiestrește din fir roșu o garoafă ca para focului. Și, pe podeaua crăpată de lut, alte garoafe din sînge care — ca și foamea, oftica și pelagra — sînt tot... naționale.

Astăzi...

Buciumeni... Măgura... Valea Leurzii... Moroeni... Valea Țîții...

Cooperativa „Arta Populară“ din Buciumeni se află într-o vilă albă, cu scări ce urcă spre o mică terasă. Două camere mari de lucru, biroul și magazia de materiale. Șaisprezece războaie pentru două și trei persoane lucrează de zor. Înființată în 1950, cooperativa a pornit cu 20 de femei ce lucrau la 10 războaie. Astăzi, ea numără 50 de membri.

Tovarășa președintă Dumitru Lucia, care de peste 30 de ani lucrează covoare, îmi dă explicații:

— Modelele speciale, lucrate de cooperativa noastră, sînt cele orientale și, bineînțeles, cele cu flori și motive naționale, atît de căutate.

Cooperativa lucrează pe bază de contracte încheiate cu ministere, cu forurile care organizează expoziții de artă populară, după cum a lucrat și pentru Festivalul tineretului de la Viena.

Flori și motive naționale...

A pierit dom' Pascu, de mînă cu dom' Lică, celălalt speculant de covoare.

Oamenii muncesc acum pentru ei înșiși.

★

Florica Petre are 22 de ani. Din 1953 este utemistă. Prietenii îi spun Flori. Este fruntașă la țesut în cooperativa care, la rîndul ei, este fruntașă între cele cinci filiale cu centrala la Pietroșița.

Flori a învățat să țeasă de la maică-sa, moartă de plămîni, ca și Dida. O soră de-a lui Flori, Aurica, lucrează și ea la cooperativă; alta, mai mare, s-a măritat cu un strungar, la Fieni.

Flori completează un romb în culorile naționale. Ea lucrează din 1953 la cooperativă. Și-a făcut mobilă, lucruri și covoare pentru măritișul ei cu Ion din Pietroșița. Este specialistă în covoare cu desene de căprioare, care cer o mare dexteritate — cîte 5-6 feluri de răsuceală numai într-o singură culoare.

Flori lucrează la un război de 3 persoane, împreună cu prietenele ei Dumitru Elena și Petre Elena. Nenumărați metri pătrați de țesătură aleasă ies numai din mîinile ei. Și tot ea alege și combină modelele, de un gust neîntrecut.

— Și-n timpul liber, Flori?

Zîmbește. Ar trebui s-o vedeți zîmbind.

— Mă duc la cămin, unde fac parte din echipa de dansuri naționale, sau la cinematograful din comună. Uneori plec cu fetele la plimbare, în Pucioasa...

— E frumoasă Pucioasa?

— Da, dar mai mult mi-a plăcut la Sinaia și, mai ales, la Vasile Roaită, unde am fost în concediu de odihnă.

Cîteva zeci de cărți compun biblioteca ei personală.

— O, dar am citit peste o sută, de la biblioteca căminului!

— Ce-ți dorești, Flori?

Tace. Figura ei devine serioasă. Dar nu-i stă bine. Începe să-mi numere pe degete:

— Mai întîi, să mă mărit. Dar mai înainte de asta, să-mi mai lucrez un covor de 6/4 metri. Să-mi cumpăr un radio bun. Și vreau să fac o excursie pe mare. Ce minunat este să-ți plimbi privirea pînă departe, departe, pe marea cea făr' de sfîrșit!...

★

Cea mai în vîrstă muncitoare de la cooperativă este Vlădoiu Floarea, în etate de 55 de ani. Iar cea mai tînără, Gagiu Minerva, de 16 ani, utemistă. Fruntașe mai sînt și Petrescu Floarea, și Dumitru V. Elena.

... Lumină electrică, opt ore de muncă, plată cinstită, concediu plătit, excursii, dansuri, teatru și cinematograf, drepturi la pensie...

Toate acestea, *astăzi*.

Din mîinile pricepute ale Floricăi, se ivesc pe covor zvelte căprioare...

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

VASE SANGUINE DUPĂ... MĂSURĂ

Pe masa de operație a unui spital din R.D.G. se află un om tînăr, care ar mai putea trăi sănătos încă cel puțin 20 de ani, dacă o arterioscleroză timpurie nu i-ar fi obturat (astupat) o arteră a piciorului drept. Pînă acum cîțiva ani, într-un asemenea caz n-ar fi existat decît o singură soluție: amputarea.

Astăzi însă, în urma cercetărilor făcute de savanți din mai multe țări, printre care și dr. H. Ermisch, un tînăr chirurg din R.D. Germană, s-a pus la punct metoda curățirii sau înlocuirii vaselor sanguine. Ele sînt curățate cu ajutorul unui dispozitiv special sau, la nevoie, înlocuite prin artere sau vene artificiale, confecționate din fire plastice extrem de fine și avînd maleabilitatea și stabilitatea celor naturale.

Rezultatele obținute permit savanților să pregătească intervenții asemănătoare asupra vaselor sanguine ale inimii și creierului.

Walter Diehl, cel mai tînăr dintre acuzați. La proces a demascat falsitatea celor cuprinse în „actul de acuzare“.

Edith Hoereth-Menge, veche militantă pentru cauza păcii, membră a Comitetului vest-german pentru pace.

Erwin Eckert. Învinuit de „lipsă de conștiință civică“, pentru că a luptat cu înflăcărare pentru pace.

Pastorul Johannes Oberhof. Pentru că a „îndrăznit“ să predice ideile păcii, se află azi pe banca acuzaților.

Gerhard Wohlrath. Ieri a fost persecutat de hitleriști, azi e judecat de autoritățile de la Bonn.

Gustav Thiefes. A luptat pentru ca ororile războiului, pe care le-a trăit personal, să nu se mai repete.

Erich Kompalla. Acuzat și el pentru că în anii din urmă s-a dedicat luptei împotriva militarismului.

Cine acuză la Düsseldorf?

„Fotografierea în sala de judecată interzisă!“ „Interzis!“ Acest cuvînt i-a însoțit pe reporterii germani *Gerhard Neunoj și Jochen Moll*, corespondenți ai revistei *„Neue Berliner Illustrierte“*, în tot timpul cît au asistat la rușinoasa înscenare judiciară de la Düsseldorf împotriva unui grup de fruntași ai mișcării pentru pace din Germania occidentală. Dar, în ciuda interdicțiilor care le-au stat în cale la tot pasul și care urmăreau împiedicarea transmiterii oricărei știri sau fotografii de la proces, corespondenții revistei berlineze au reușit să realizeze o serie de imagini pe care le-au trimis și revistei noastre.

Aspect din sala în care se judecă rușinosul proces ce urmărește să înăbușe glasul partizanilor păcii din R.F. Germană. Un instantaneu grăitor: încă un „martor“ al acuzării a fost demascat ca agent plătit al poliției; pus în situație penibilă, completul de judecată se grăbește să suspende ședința. Așa se spulberă, unul după altul, toate „capetele de acuzare“.

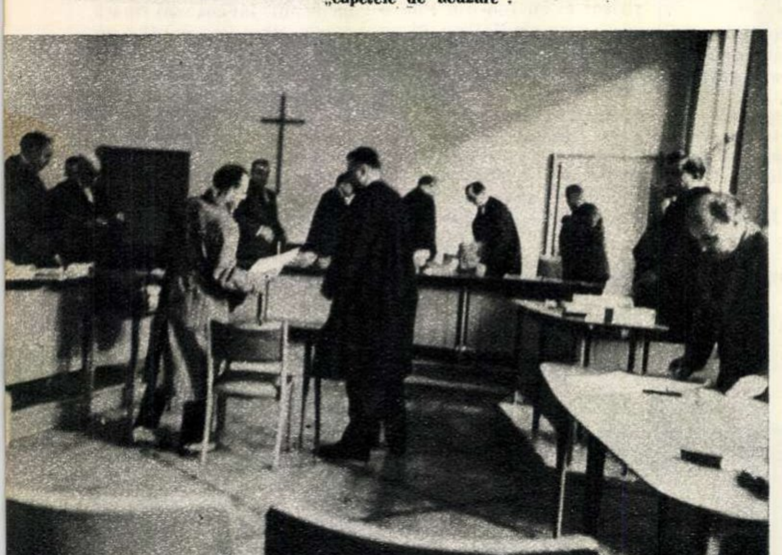

Avocați cu renume din Germania occidentală, împreună cu cunoscutul jurist englez Pritt, și-au asumat sarcina apărării celor șapte fruntași ai mișcării vest-germane pentru pace. De asemenea, au sosit la proces numeroși juriști străini, precum și personalități ale vieții publice din mai multe țări, pentru a asista la dezbateri și a depune în calitate de martori.

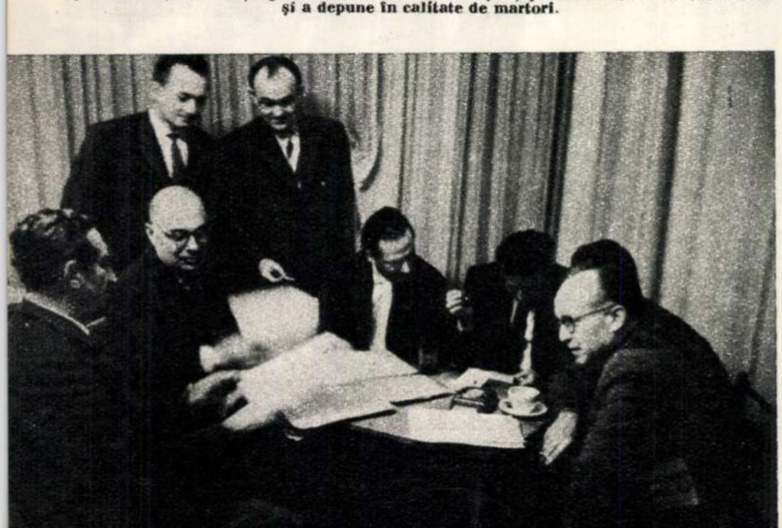

Puținele zile în care au putut asista la dezbateri le-au fost suficiente celor doi ziariști, ca să arunce lumină asupra celor urmărite de reacțiune prin organizarea procesului de la Düsseldorf. „Șapte oameni — relatează corespondenții N.B.I.-ului — sînt aduși pe banca acuzării pentru că luptă consecvent împotriva unui nou măcel mondial. Trei dintre ei sînt membri ai Consiliului Mondial al Păcii: Erwin Eckert, Edith Hoereth-Menge și Walter Diehl. Alegerea lor în acest înalt for a consemnat recunoașterea luptei pe care o dă populația vest-germană împotriva dezlănțuirii unui nou război. Și iată că acești oameni sînt tîrîți în fața judecății. De ce? Nu numai pentru scrierile și cuvîntările lor mai vechi sau mai noi. Militariștii vor să intenteze proces însăși păcii. Revanșarzii de la Bonn se tem de mișcarea mondială pentru pace și dezarmare. Ei vor să înăbușe lupta pentru pace a popoarelor, care a devenit prea puternică, amenințînd să le încurce socotelile cu privire la înarmarea atomică a Germaniei occidentale. Ei văd cu spaimă cum începe să se topească gheața „războiului rece“, cum încep să devină realitate cele susținute ani de-a rîndu de partizanii păcii. Iată de ce judecătorii de la Düsseldorf declară „contrar Constituției“, Comitetul vest-german al luptătorilor pentru pace. Astfel, militariștii intentează proces și... spiritului de la Camp David. Este o „contribuție“ sui-generis la conferința la nivel înalt.

Dar dreptatea este de partea „acuzaților“, de partea lui Erwin Eckert, Edith Hoereth-Menge și a celorlalți fruntași ai mișcării pentru pace din Germania occidentală, care declară răspicat, în fața lumii întregi, pe deplin convinși de justețea cauzei lor: „Am acționat just și considerăm că procesul **acesta nu constituie decît o încercare disperată de a pune stavilă, în Republica Federală, ideilor păcii și coexistenței pașnice, care se impun tot mai mult“.**

Înscenarea judiciară de la Düsseldorf, prin care se urmărește sugrumarea dorinței de pace a populației vest-germane, nu constituie un procedeu nou. Acest proces, cum a subliniat cu tărie unul dintre martori, dr. Klara Maria Fassbinder, cunoscută militantă pe tărîm social din R.F.G., amintește prea bine de „vechile timpuri ale nazismului“. Și, între încercarea de a-i arunca în dosul gratiilor pe fruntașii luptei pentru pace și valul de excese fasciste — inscripțiile naziste și zvasticile apărute pe monumentele victimelor fascismului, pe zidurile așezămintelor religioase și ale diferitelor instituții publice — există o strînsă legătură. Aceste manifestări ale reînvierii fascismului „acompaniază — așa cum a declarat pastorul Oberhof, unul dintre acuzații din procesul de la Düsseldorf — întocmai ca bătăile de tobă, procesul prin care Bonnul dorește să reducă la tăcere mișcarea vest-germană pentru pace“

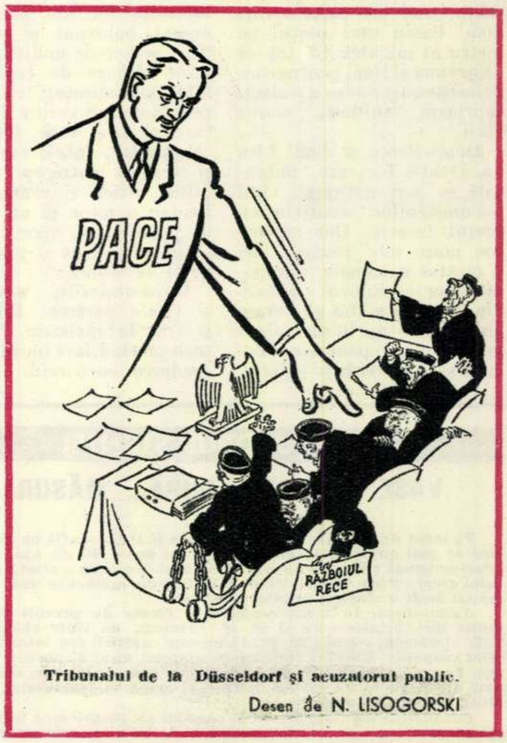

Tribunalul de la Düsseldorf și acuzatorul public.

Desen de N. LISOGORSKI

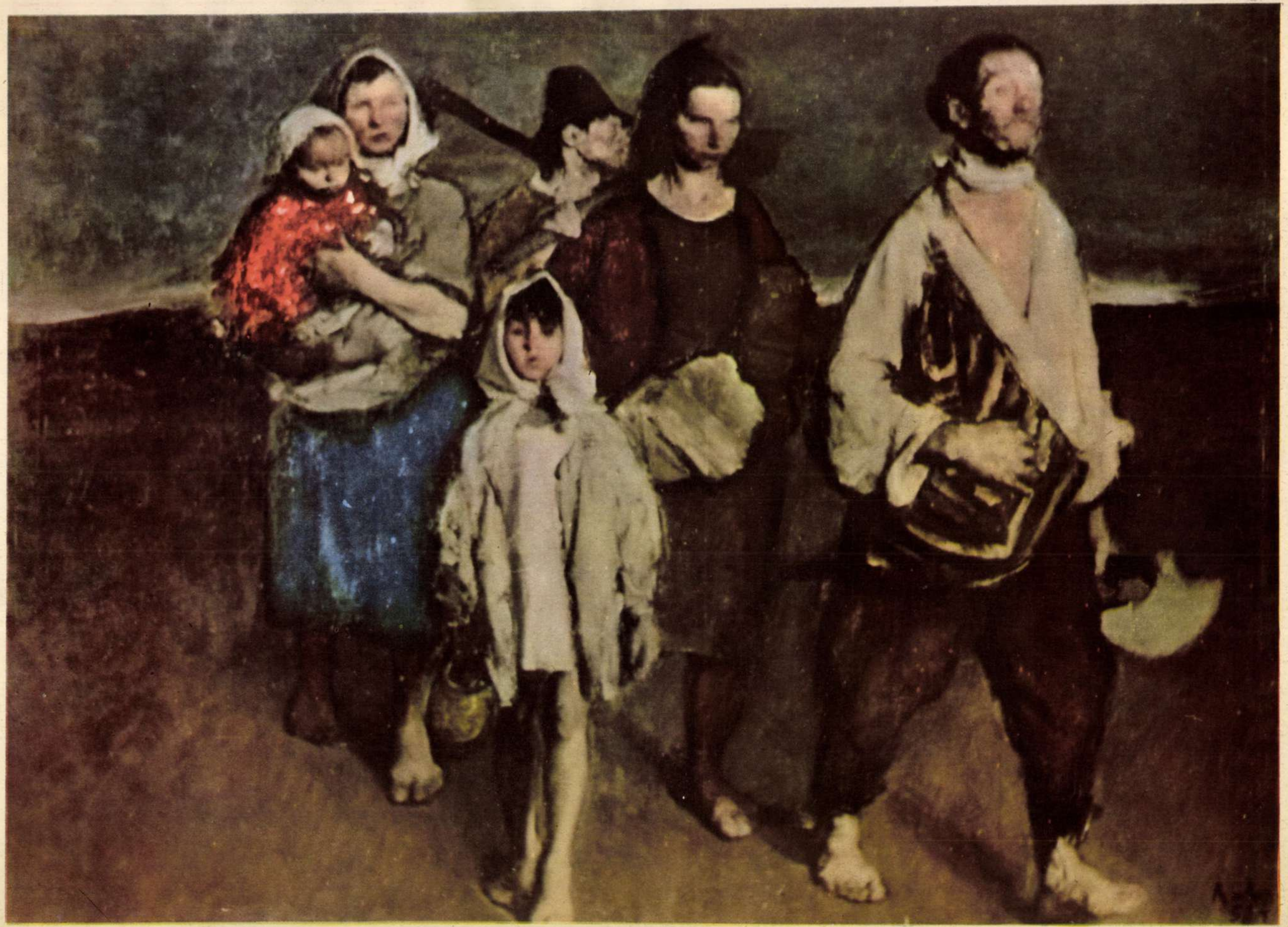

Corneliu BABA: „Țărani” (1907), ulei – 1958

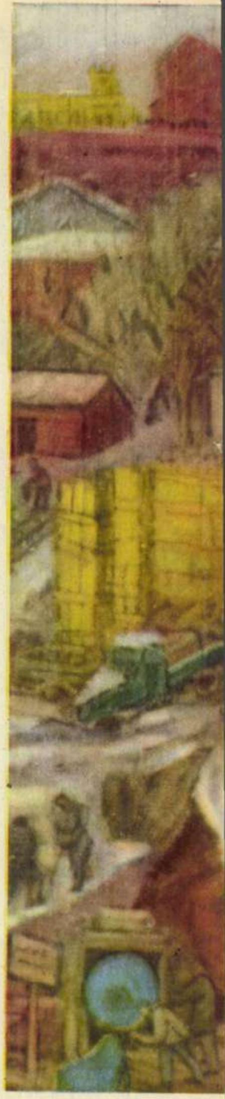

Marius BUNESCU :

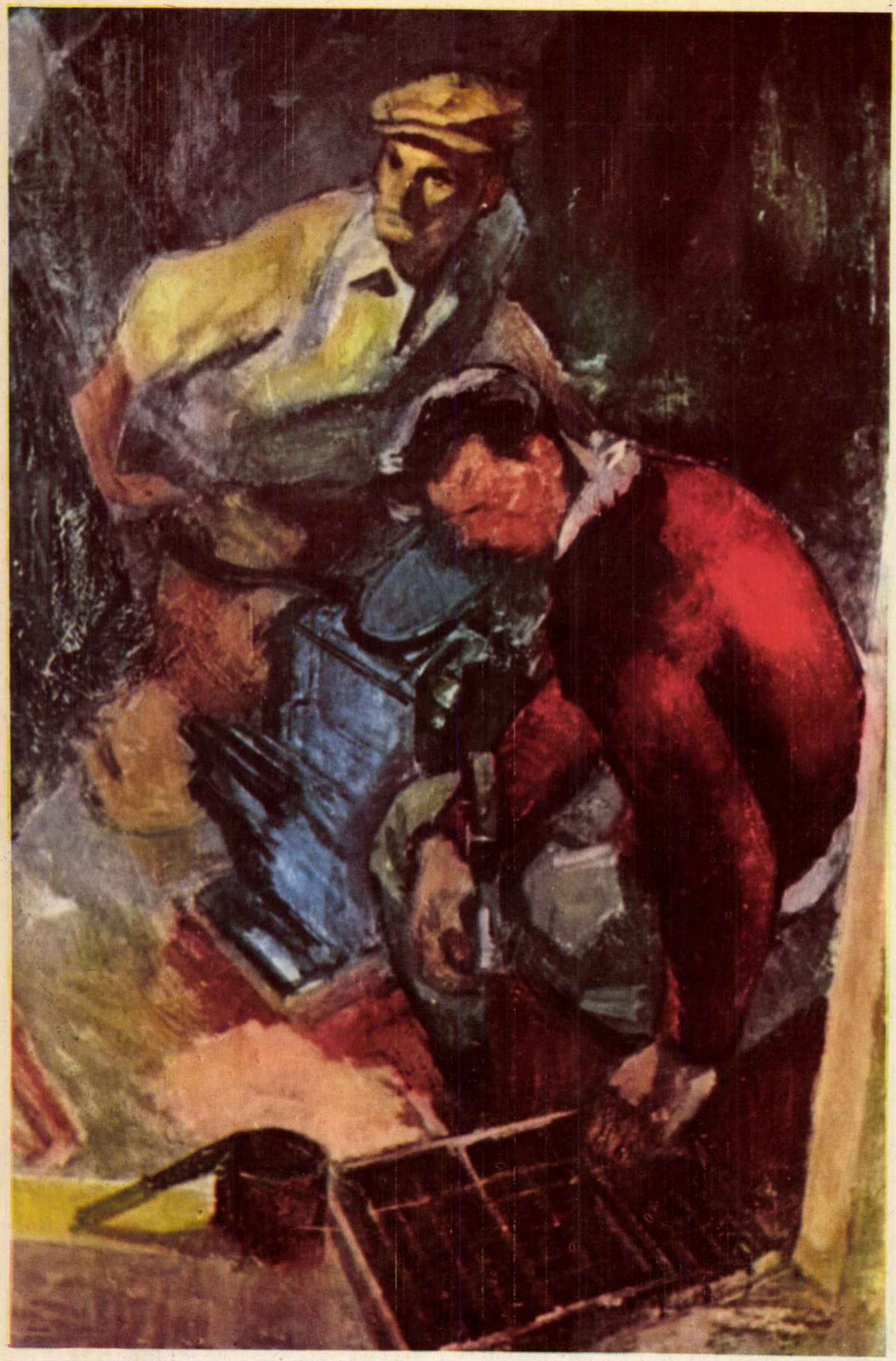

Ştefan SZÖNYI:
„Tipografie ilegală",
ulei – 1948

DIN PICTURA NOASTRĂ NOUĂ

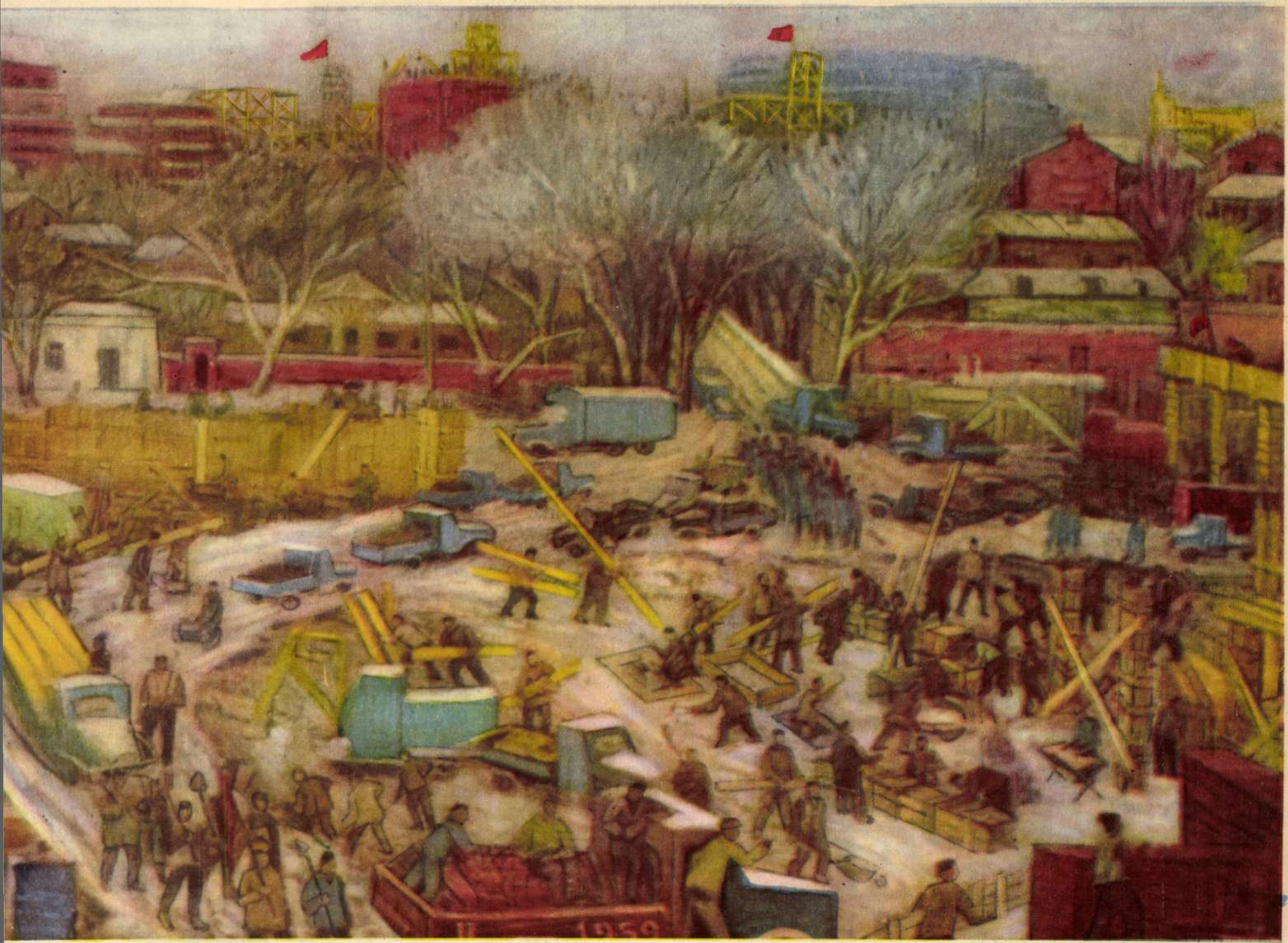

„Bucureşti în construcţie", ulei – 1959

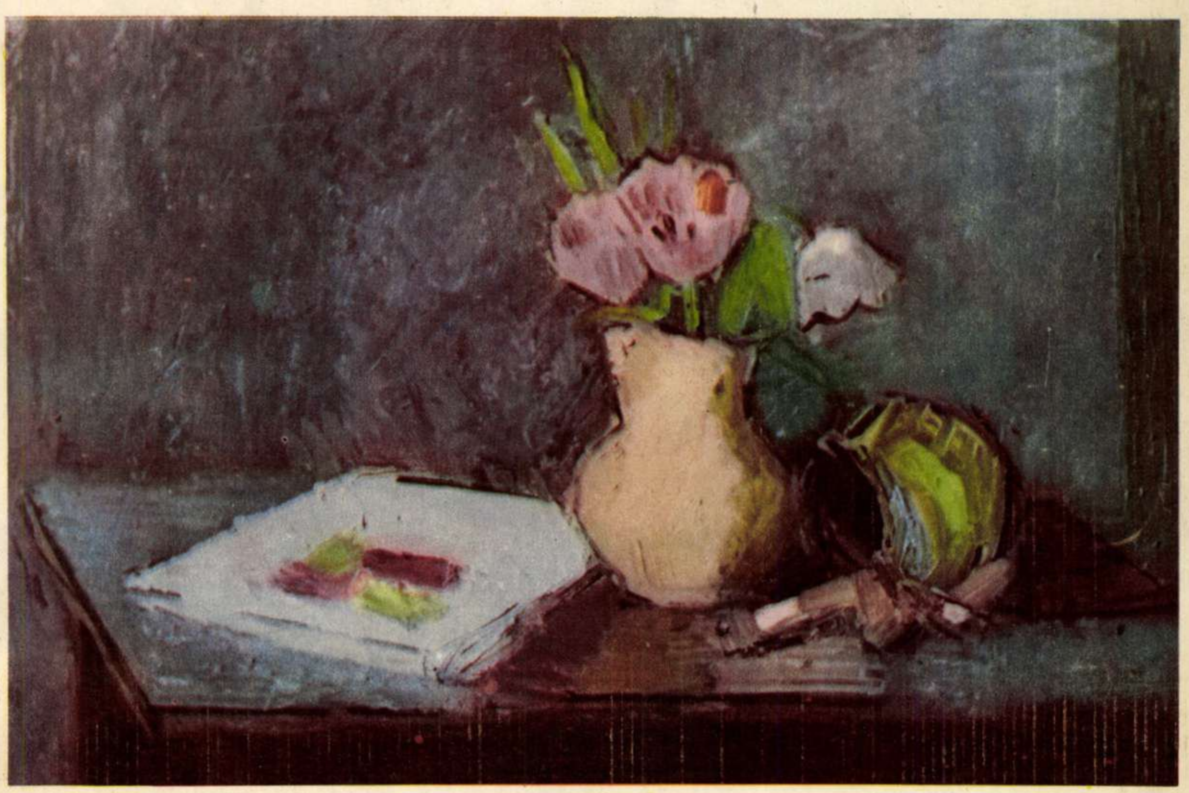

Al. CIUCURENCU:

„Natură statică",

ulei – 1954

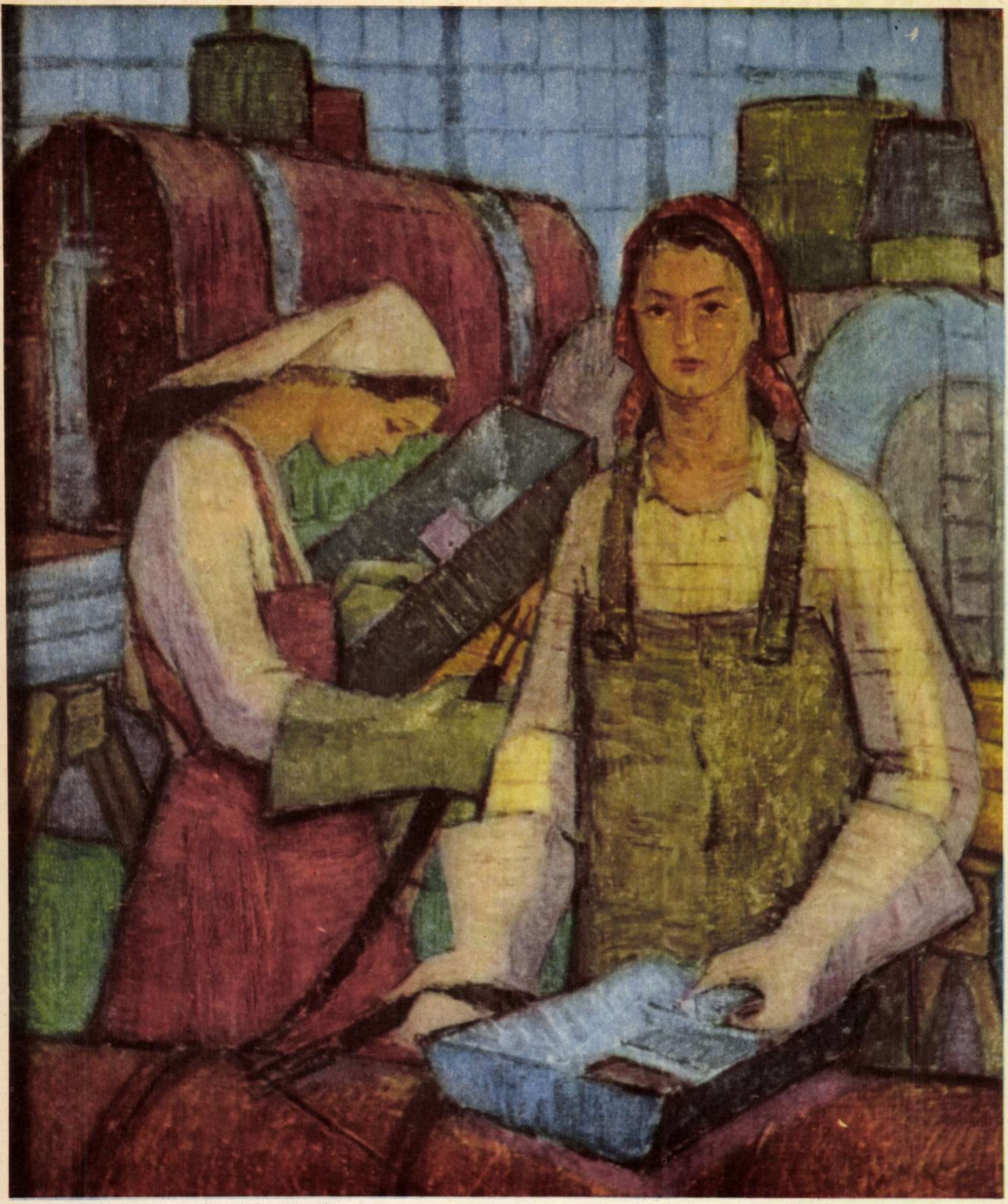

Gh. ŞARU: „Sudoriţe", ulei – 1959

LUCRĂRILE REPRODUSE APARŢIN GALERIEI NAŢIONALE
A MUZEULUI DE ARTĂ AL R. P. R.

ACTUALITĂȚI din ȚĂRILE SOCIALISTE

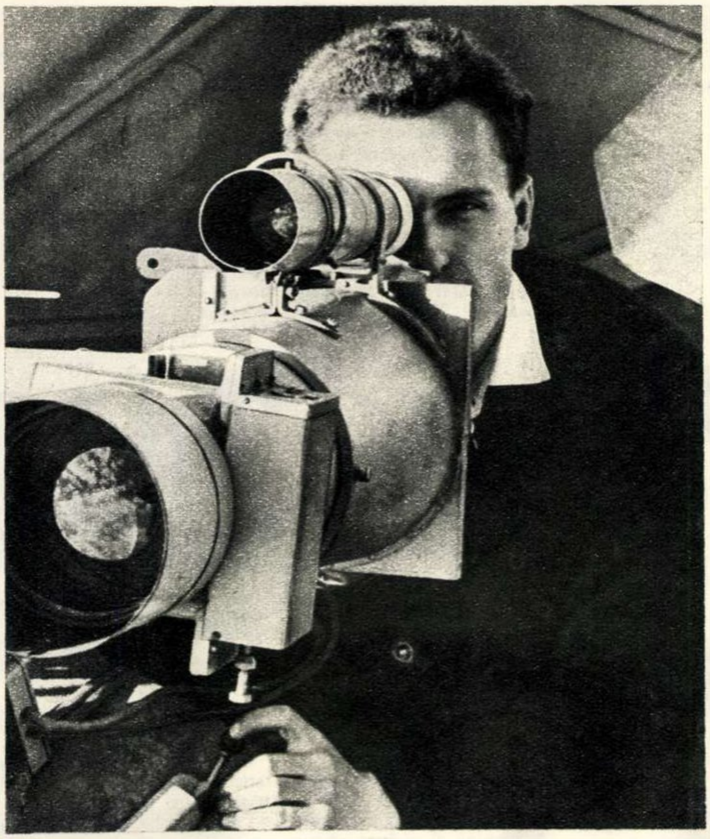

Un original aparat pentru fotografierea evoluției sateliților artificiali a fost realizat de Maris Abele, student al Facultății de fizico-matematici a Universității „P. Stucika", din R.S.S. Letonă. Ceea ce deosebește acest aparat de celelalte existente sînt distanța focală mărită a obiectivului, precum și caseta specială, în care placa sensibilă oscilează de-a lungul axei de deplasare a satelitului. Imaginile punctiforme astfel obținute permit definirea mai precisă a coordonatelor satelitului la un moment dat. În fotografie: studentul Maris Abele, cu aparatul realizat de el.

Marina comercială a R.P. Albania și-a îmbogățit flota cu un nou vas, construit la șantierele navale ale R.P. Polone.

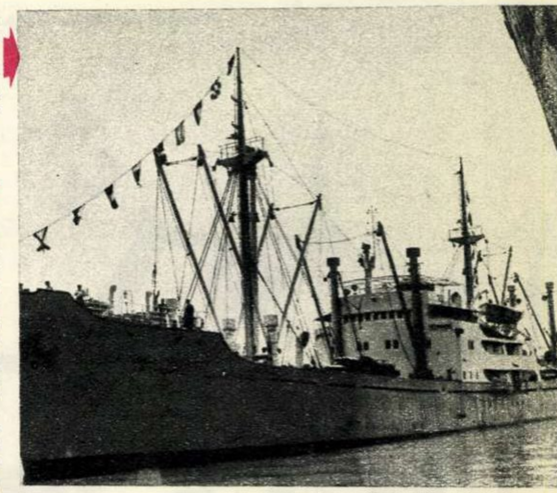

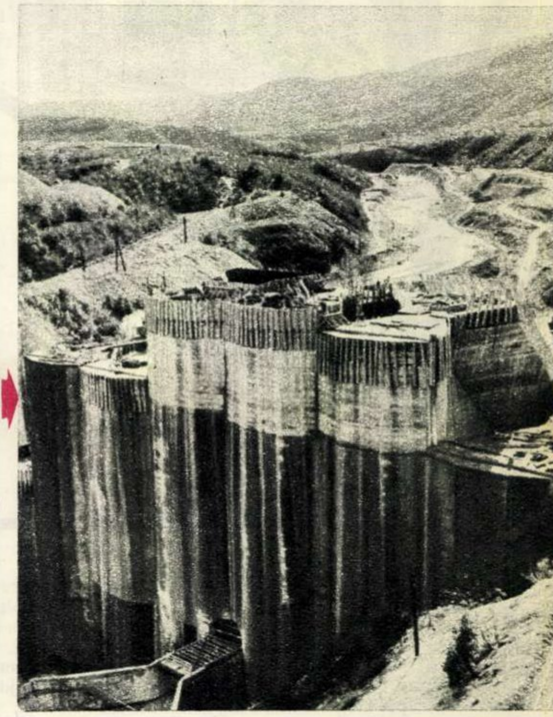

Din vastul sistem de hidroameliorații în curs de înfăptuire în R.P. Bulgaria, face parte și barajul Topolnița, ai cărui constructori s-au angajat să-l realizeze pînă la 1 Mai 1960.

La cooperativa de produse industriale din Kaesong (R.P.D. Coreeană) au intrat în producție de serie ceasornicele de masă marca „Songdo".

Un nou aeroport, înzestrat cu aparataj pentru aterizarea și decolarea avioanelor pe orice vreme, a fost inaugurat nu demult în partea de est a Pekinului. Clădirea aeroportului cuprinde un hotel, elegante săli de așteptare, restaurante, oficii telefonice și telegrafice, cabinete medicale etc. În fotografie: cabina dispecerilor.

Recent a avut loc la Teatrul Municipal din Hanoi concertul inaugural al primei orchestre simfonice a R.D. Vietnam, care este alcătuită din 114 membri.

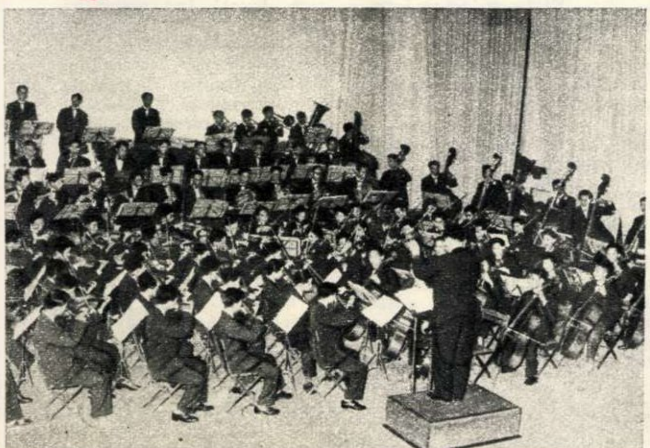

MOZAIC

CASA DE NAȘTERI

Schiță de Ștefan TITA

Ilustrație de Tia PELTZ

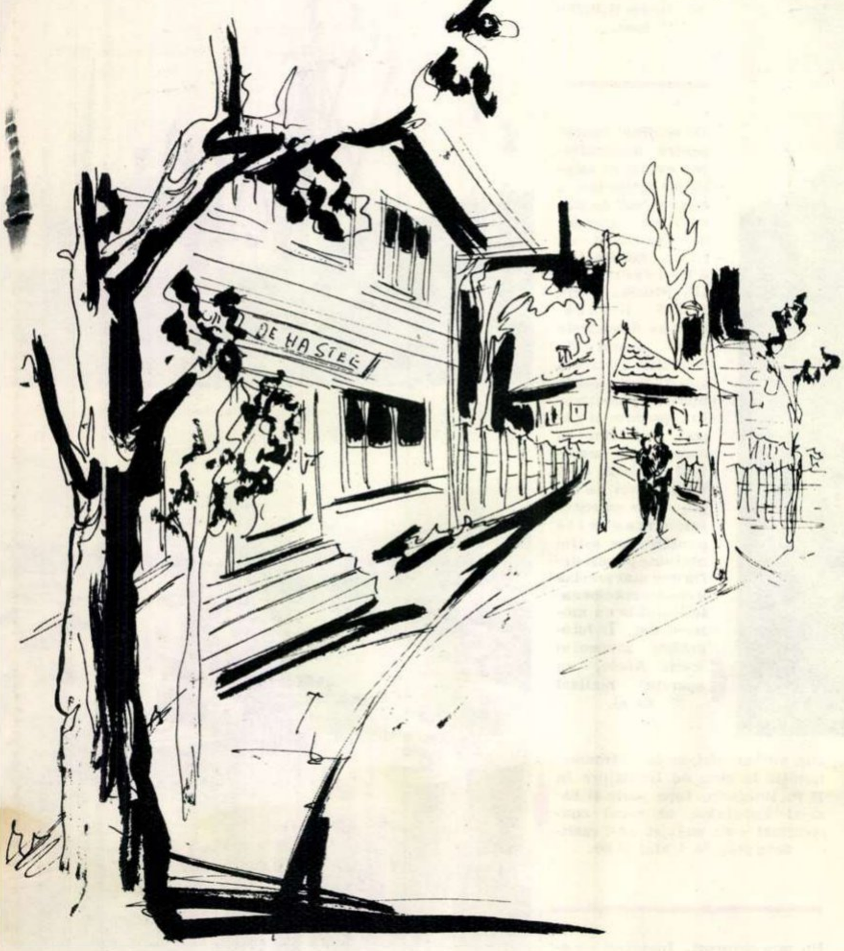

Veniamin a umplut tot raionul că eu aș fi vina. Dar lucrurile nu stau tocmai așa. Eu, cinstit vă spun, socot că vina și-o poartă singur. Vorba ceea: capul face, capul trage. C-am spus și eu o vorbă, că mă ardea năduful la inimă? Ce să mint? Am spus! Dar vina singur și-o poartă.

Să vedeți numai cum s-a întîmplat cazul.

De multă vreme, se hotărîse la noi în comună să construim o casă de nașteri. Propunerea a fost făcută de tovarășa Daraban, membră în comitetul executiv al sfatului popular.

La început, Drugă se lăsase mai greu. Spunea că avem alte lucrări mai urgente, c-o s-o facem mai tîrziu, că avem pentru moment un punct sanitar și de ce ne-ar mai trebui și casă de nașteri... Iar Veniamin îi cînta în strună: ba că sînt sarcini mai urgente, că acum nu se poate, cîte și mai cîte...

Dar tovarășa Daraban nu s-a lăsat. Cînd a văzut că lucrurile sînt cît p-aci să se împotmolească, fuga la raionul de partid, la tovarășul Niculae. Iar tovarășul Niculae nu le-a dat pace nici lui Drugă, nici lui Veniamin, pînă ce nu s-au pus pe treabă. Unul trebuia să mobilizeze oamenii și să procure materiale de construcție, iar celălalt să facă demersuri pentru obținerea utilajului sanitar.

În sfîrșit, după cîteva luni de muncă și alergătură, casa a fost gata. Casă arătoasă și încăpătoare. O mîndrie pentru comună. Bun. Asta a fost cam pe la sfîrșitul lui septembrie, iar inaugurarea oficială a casei de nașteri fusese sorocită pentru ziua de 2 octombrie.

Fuseseră invitate la inaugurare o seamă de persoane, tovarăși de la regiune, de la raion, de la ziarul regional, — mă rog, așa cum se obișnuiește în asemenea împrejurări.

Taman în ajunul inaugurării, Marioara, nevastă-mea, a simțit c-o prind durerile facerii. „Ia te uită cum s-a brodit! — m-am bucurat în sinea mea. Tocmai bine, inaugurăm casa cu nașterea lui fiu-meu". (Fiindcă trebuie să v-o spun — îmi doream un fecior). O tot „prelucrasem" eu înainte pe Marioara că, dacă o fi să nască, să meargă la casa de nașteri, că e bine acolo, că are îngrijire medicală, că-i curat, că are medic și moașă cu diplomă la dispoziție, dar ea nici că voia să audă de așa ceva. Nu, că ea naște în patul ei, ca maică-sa și bunică-sa. Eh, acu-i acu! Să vedem cum am s-o urnesc pînă acolo. Am luat-o cu binișorul:

— Hai, Mărioară, hai, sprijină-te de mine, să mergem la casa de nașteri. E doar aici, la doi pași, peste drum.

Dar Marioara tot țipa la mine:

— Nu mă duc! Dă fuga și ad-o pe baba Luxița.

Asta-mi trebuia, s-o aduc pe baba Luxița, doftoroaia satului. S-o moșească și să-i provoace cine știe ce infecție. În cele din urmă, ca să scap de gura ei, m-am făcut că plec după baba Luxița. Am fumat o țigară pe afară și m-am întors cu o mutră plouată.

— Baba Luxița a plecat la Vintilești, la copii — am zis eu.

Văzînd că durerile se întețesc și că n-are cine s-o moșească, Marioara s-a hotărît să meargă la casa de nașteri. Bravo! Tot a prins bine șiretlicul meu că baba Luxița-i plecată! Cum v-am spus, casa e la cîțiva pași de mine. Împodobită cu verdeață și lozinci, casa se înalță mîndră în drum. O sprijin pe Marioara și pornim. Mai mergem, mai ne oprim, c-o încearcă rău durerile și, încet, încet, iată-ne în fața casei de nașteri. Bine c-am ajuns! Dau să intru, dar ușa-i încuiată. Ciocănesc, nu iese nimeni.

— Măi, ce să fie? Nu-i nimeni pe aici?

O las pe Marioara pe scări și mă uit pe fereastră. Înăuntru, niște paturi și dulapuri albe, de toată frumusețea, dar încolo nimeni. Dau roată în jurul casei, mai ciocănesc în geam, pe la ușa din dos, dar nu primesc nici un răspuns. Iar mă sucesc,iar ciocănesc. Nimic. Marioara stătea ca pe ace. Nici nu-mi venea s-o privesc. În cele din urmă, apare, nu știu de unde, moș Dumitru, paznicul.

— Hai, moș Dumitre, dă-i zor, deschide-mi, că-mi stă nevasta să nască! — îl iau eu repede.

-- Păi nu-s cheile la mine.

— Dar unde-s?

— La tovarășul Veniamin. A încuiat și a luat cheile. A zis că pînă mîine, la inaugurare, nimeni nu intră! Și ca să fie mai sigur, a luat cheile cu el — mă lămuri moș Dumitru.

Am simțit că se învîrtește pămîntul cu mine. Auzi poveste! Ce să fac? Abia am izbutit s-o conving pe Marioara și acum, poftim, casa de nașteri e-ncuiată.

Am lăsat-o pe Marioara în grija lui moș Dumitru și, într-un suflet, am pornit la Veniamin. În urechi îmi stăruiau țipetele nevesti-mi. Țipa, străpunsă de dureri, iar printre țipete îmi poruncea:

— Du-mă-napoi, acasă! N-auzi? Du-mă acasă și fugi după tușa Safta! Că n-o fi plecat și Safta la copii.

Safta-i altă doftoroaie, concurenta Luxiței. Fug mîncînd pămîntul și ajung, abia respirînd, la tovarășul Veniamin, în capătul celălalt al comunei. Am norocul și-l găsesc la masă.

— Tovarășe Veniamin, îmi naște nevasta!

— Ei, bravo! Să fie într-un ceas bun! Spune drept, ce vrei să fie? Așa-i că băiat?

— Băiat, nici vorbă, dar lasă astea acu și dă-mi cheile.

— Ce chei, omule?

— Cheile de la casa de nașteri.

— Vezi-ți de treabă, frate. Cum o să-ți dau cheile? Unde-ar fi vigilența, dacă...

— Bine. Ai dreptate. Atunci, hai cu mine.

— Unde să merg?

— La casa de nașteri. Mi-am lăsat nevasta pe scări.

— Păi... ce face acolo?

— Nu-ți spusei? Trebuie să nască! Hai repede, să descuiem și s-o băgăm într-un pat. Apoi mă reped pîn-la moașă.

Deodată Veniamin luă un aer grav.

— Nu se poate, tovarășe! Crezi c-așa merge?

— Ce vorbă-i asta? De ce să nu se poată?

— Da' ce, dumneata nu știi? Casa n-a fost încă inaugurată!

— Și ce-i, dacă n-a fost inaugurată?

— Dacă n-a fost inaugurată, este ca și cum n-ar exista!

— Bine, tovarășe Veniamin, se poate să vorbești așa? Să ne ținem acum de forme, cînd femeia se zvîrcolește în dureri?

— Ne ținem, tovarășe, ca noi răspundem, nu dumneata. Să vină mîine după inaugurare și gata, o primim imediat.

— Tovarășe Veniamin, nu-nțelegi? Femeia e gata să nască!

— Și ce vină am eu în treaba asta? Să vină mîine! Azi nu se poate!

Auzi vorbă la el. Să vină mîine! Ce, asta-i cerere, săți se răspundă: „Vino mîine!?" Asta-i porunca naturii! Cînd te apucă, atunci vii. Dar Veniamin o ținea tot pe-a lui, că nu s-a făcut inaugurarea. Atunci mi-a sărit muștarul și i-am trîntit-o de la obraz:

— Ia te uită în ce hal ai ajuns. Birocrat sadea! Femeia naște azi și dumneata o poftești mîine. Las' c-om mai sta noi de vorbă.

Veniamin, tot el s-a supărat. Mi-a întors spatele. Am pornit în goană înapoi. Am ajuns la casa de nașteri. Marioara, nicăieri. Moș Dumitru, de asemeni, nicăieri. Mi-a sărit inima din loc. Măi, ce s-o fi întîmplat? Dau să plec. Bag însă de seamă că ușa de la intrarea principală e întredeschisă. Dau buzna înăuntru. Dar încă de la ușă îmi mîngîie auzul un plîns subțirel, de copil. Doctorul Opran, medicul circumscripției, îmi iese înainte și mă felicită: „Să-ți trăiască flăcăul și nevasta!" Va să zică, băiat! Îmi venea să chiui de bucurie. Deodată, am întrebat nedumerit: „Dar cum ați intrat?" „Și-a amintit moș Dumitru că mai am și eu un rînd de chei"— mi-a răspuns doctorul.

A doua zi, la inaugurare, am luat și eu cuvîntul și am povestit toată tărășenia. Oamenii au rîs, cătînd spre referent: „Zi așa, să naștem mîine?!" Veniamin mă fulgera cu privirea și schimba fețe, fețe. Dar nu i-a ajutat la nimic. Oamenii i-au zis birocrat și fără inimă. Acu, spuneți și dv.: cine-i vinovat? Eu sau el?

CENTENARUL CEHOV

Cu prilejul sărbătoririi centenarului nașterii marelui scriitor clasic rus A.P. Cehov, în Capitală și în numeroase orașe din țară au avut loc manifestări artistice.

La seara de teatru „Cehov", organizată la Teatrul Municipal, au luat cuvîntul poetul Radu Boureanu și scriitorul sovietic I. Andronikov, secretar al Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romîne.

În fotografie, poetul Radu Boureanu rostindu-și cuvîntul.

LITERAR

ȘANTIER LITERAR

● Două cărți de proză se află pe masa de lucru a scriitorului Radu Boureanu. E vorba de romanul de aventuri pentru tineret „Corabia amintirilor" și de romanul „Curtea Marossy". În același timp, Radu Boureanu definitivează volumul de versuri „Dincolo de cuvinte".

● Cunoscutul artist plastic Gy Szabo Béla scrie o carte despre oamenii și locurile vizitate în R.P. Chineză. Volumul va fi ilustrat cu gravurile autorului.

● Mihai Novicov pregătește o nouă ediție, revăzută, a volumului „Povestiri despre Doftana".

● Criticul literar N. Tertulian lucrează la un volum cuprinzînd trei studii de estetică, consacrate unor probleme de literatură contemporană. De asemenea, N. Tertulian scrie un studiu despre curentul reacționar „gîndirismul".

VREȚI SĂ CUNOAȘTEȚI...

... pasionanta viață a unui medic care și-a închinat toate forțele sale materiale și spirituale ajutorării celor care așteptau de la el vindecarea, fie că era vorba de un muncitor din Detroit, de un luptător de pe frontul Spaniei republicane sau de pe marele front al eliberării Chinei de către ostașii Armatei populare chineze? Cartea lui Ted Allan și Sydney Gordon, „Medic pe trei continente", povestind viața doctorului canadian Norman Bethune, descrie pe bază de documente autentice lupta, sacrificiile și munca savantului ce și-a pus cunoștințele în slujba progresului și a umanității.

... căror cauze se datorește marea revoltă a sclavilor din imperiul roman, ce consecințe a avut ea pentru viața tuturor celor subjugați de acvila imperială a Romei? Cartea lui R. Giovagnoli, „Spartacus", a cărei traducere romînească a apărut de curînd într-o nouă ediție, analizează în adîncime cauzele mișcării de eliberare a sclavilor în antichitatea romană și prezintă într-o lumină adevărată, științifică, figura marelui conducător al răzvrătiților, Spartacus.

... amănunte interesante din viața și obiceiurile Finlandei, țara celor „o mie de lacuri"? Un călător romîn, Benone Zotta, a strîns între copertele volumului „Finlanda", tipărit de Editura Științifică, observațiile sale pe care le împărtășește cititorilor noștri.

... momente din marele salt pe care l-a făcut — în epoca socialistă — Siberia? Un pasionat călător și om de știință sovietic, V.K. Arseniev, prieten al lui Maxim Gorki, ne relatează în cartea sa, „Prin taigaua Orientului îndepărtat", rezultatele studiilor făcute timp de ani de zile în regiunile cele mai îndepărtate ale Siberiei, odinioară o țară a disperării, astăzi o regiune a înfloririi unei vieți cu adevărat noi.

VITRINA

Dezvoltarea industriei socialiste în R·P·R
Saadi
Teatrul Romînia
23 August 1944
Străbătînd India
Lu Sin
Opere alese
colecția „În jurul lumii"

ACTUALITĂȚI DE PESTE HOTARE

● Începînd cu numărul din ianuarie 1960, revista „Oeuvres et opinions", care apare în limba franceză la Moscova, publică volumul al doilea al romanului „Pămînt desțelenit" al lui Mihail Șolohov. Traducerea franceză e semnată de Jean Cathala.

● În Islanda a apărut primul volum din „Opere complete" de Mao Țze-dun. Volumul al doilea va apare în primăvara acestui an.

● Două scrisori necunoscute ale lui Schiller au fost descoperite la Arhiva de stat letonă din Riga. Prima scrisoare, datînd din 1782, este adresată de poet surorii sale din Stuttgart; cea de-a doua e scrisă în 1803, la Weimar, unui prieten al cărui nume nu se poate descifra.

„LUCEAFĂRUL" ÎNTR-UN NOU FORMAT

Începînd cu numărul din 1 ianuarie 1960, revista „Luceafărul" apare într-un nou format, în 12 pagini mari, la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Iubitorii de literatură pot citi în coloanele revistei poezii, schițe, povestiri, reportaje literare. La pagina intitulată „Dintre sute de catarge" se răspunde scrisorilor primite la redacție, analizîndu-se lucrările trimise de începători. Cele mai bune dintre ele sînt publicate la rubrica „Steaua fără nume".

De mai multă vreme revista a deschis o discuție despre problemele predării literaturii romîne în școli. În cadrul acestei pagini scriu articole profesori, învățători, elevi, studenți.

Literaturii străine contemporane îi este rezervat, de asemenea, un spațiu important. În fiecare număr apare pagina „Prezentăm revista", în cadrul căreia cititorii au prilejul să cunoască cele mai interesante povestiri, poezii, schițe și articole din publicațiile de peste hotare.

Mențiunile critice, cronicile literare și dramatice, articolele despre problemele literaturii noastre actuale sau de istorie literară, recenziile, rubricile „Răsfoind revistele" și „Cuvinte potrivite și încrucișate" vin să completeze profilul revistei.

Ion PETRACHE

CUNOAȘTERE

În tainele vieții ai scormonit flămînd
Și-ai vînturat nisipul istoriei la soare,
Tenebrele din preajmă le-ai luminat arzînd
Și-nvins, necunoscutul îți zace la picioare.

O mînă uriașă crescutu-ți-a din gînd
Și-ai prins cu ea pămîntul cel necuprins de zare,
Naturii cu migală i-ai îndreptat, pe rînd,
Plămadele greșite și strîmbele-i tipare.

În haosul de forme ce curg din infinit,
Ai deslușit ca lege mișcarea înainte
Ce timpului îi rupe veșmîntul vechi de mit.

În mersul drept al lumii din beznă spre zenit
Tu, făurar de fapte, de gînduri și cuvinte,
Ai devenit voință prin luptă și-ai răzbit.

VREMEA MEA

Știu prea bine, vremea niciodată
N-a fost cum e azi, nemuritoare,
În hlamida iernii-nveșmîntată,
Înflorește clopoței pe zare.

Îi ascult ca pe o simfonie...
Mîna o întind să-i prind în palmă.
Vremea mea, izvor de poezie,
Vremea mea, puternică și calmă!

Și cum zbori în cîntec de iubire,
Troică purpurie pe sub stele,
Vreau să-ți prind în drum spre nemurire
La căpăstru versurile mele.

Că te văd în toate-ntruchipată
Cum e toamna-n roadele de soare
Știu prea bine; vremea niciodată
N-a fost cum e azi, nemuritoare.

OȚELARUL

Îi joacă-n ochi tăria incandescenței pline...
Mirosul greu, metalic, în vine îi pătrunde.
Viața e o lavă cu clocotiri profunde
Ce-n om își află sensul și formele depline.

În fața lui, trecutul de foc al neființei
Reeditează fierberi ce-au închegat pămîntul,
Cu ochiul greu de gînduri i-a cercetat frămîntul
Prin doar de el știute porunci ale științei.

Stau față-n față omul cu fierul și așteaptă...
În amîndoi lucrează febril desăvîrșirea.
În timp ce-i cîntărește tăria cu privirea,
Pe sine se măsoară crescînd din faptă-n faptă.

Știindu-și locu-n vreme și partea ce-i revine
Din închegarea vieții în noi și mari tipare,
Cu liniștea puterii așteaptă clipa-n care
Va curge copt oțelul în uriașe vine.

Căci pentru el, geneza metalului fierbinte
Nu-i începutul lumii, ci drumul ei spre culme,
În fiecare șarjă el zămislește-o lume
Și visurile vremii îi trec pe dinainte.

CULTIVATORII DE BUMBAC

Își fluturară zorii năframe colorate
Și-un univers de pufuri s-a legănat în vînt,
Au împînzit cîmpia cu șoapte tremurate
Imaculate spume crescute din pămînt.

Țărîna-ntîia oară a zămislit zăpadă
Sau au căzut azi-noapte pocladele de nori?
Cu pași muiați în rouă vin oamenii să vadă
Minunea răsărită din palme și sudori.

Cutreieră privirea întinderi uriașe...
Cortina, orizontul și-o lasă pe bumbac.
Ținînd s-adune cerul, corole de mătase
Cuprinse de ninsoare spre oameni semne fac.

Și țese-nchipuirea cămăși din foi de floare
Cu fir de foc lucrate și cu crîmpei de cer.
Cămașa fericirii și-o face fiecare.
Și oamenii, ursitei pomană nu-i mai cer.

CUM SE CÎNTĂ LA ESTRADĂ?

Despre muzica uşoară se discută mult în ultima vreme. Foarte bine. Semn că poeţii, compozitorii, textierii, interpreţii vocali şi instrumentali privesc cu seriozitate şi simţ de răspundere acest sector al creaţiei literaro-muzicale, sortit să-şi spună şi el cuvîntul în educaţia ideologică şi estetică a omului muncii. Dar dacă s-a discutat intens despre *ce* se cîntă, s-a spus mai puţin sau aproape de loc despre *cum* se cîntă. Şi aceasta e, la rîndul ei, o problemă importantă.

Într-adevăr, *cum* se cîntă în spectacolele noastre de estradă? O dată urcată pe scenă, piesa de muzică uşoară pretinde cîntăreţului — alături de absolut necesarele calităţi vocale — şi însuşiri actoriceşti. Spectatorul *ascultă* şlagărul şi *urmăreşte cu privirea* interpretul; cîntecul înscenat e un mic spectacol în sine, cu componentele-i proprii, printre care expresivitatea mimicei şi a mişcării în scenă condiţionează direct interpretarea artistică a cîntecului.

Aţi remarcat însă că, de multe ori, în spectacolele noastre de estradă, cîntăreţul, o dată apărut la rampă şi fixat într-un anumit punct al scenei, cu greu mai poate fi urnit de acolo? În cadrul perimetrului acesta limitat, îşi permite — atunci cînd cîntă — cîţiva paşi la dreapta sau la stînga, iar unii se încumetă chiar să schiţeze şi un timid pas înapoi. Şi cu asta, gata întreaga „mise-en-scène" a cîntecului. Un magnet îl atrage irezistibil spre acel unic punct al scenei. Nu trebuie făcut un efort deosebit, pentru a descoperi miraculosul obiect metalic: e microfonul! Îndepărtarea de microfon înseamnă nu numai îndepărtarea cîntăreţului de sufletele ascultătorilor ci, mult mai prozaic, de însuşi auzul lor: fără microfon, vocile se dovedesc nu rareori pirpirii, anemice, inexpresive; cu microfon, capătă „efecte" şi forţă. Uneori, cîte un asemenea interpret dă chiar impresia că ar avea voce studiată! Prin urmare, nu merită microfonul strînsa îmbrăţişare recunoscătoare a interpretului de muzică uşoară? Fără îndoială că da!

Iată deci cum problema interpretării *actoriceşti* se leagă direct de cea a interpretării *vocale*. E drept că la noi nu există o preocupare susţinută de a găsi o rezolvare *regizorală* adecvată, ingenioasă, cîntecului de muzică uşoară. În spectacol el se cîntă, se „spune" la microfon, şi gata. Şi e iarăşi drept că, dată fiind sărăcia multora din textele acestor cîntece, lipsa lor de idei, e uneori destul de dificil să dai o interpretare actoricească mai complexă. Dar problema numărul unu rămîne aceea a vocii. În muzica noastră uşoară, au fost chemaţi la rampă mulţi nechemaţi. Un firicel de voce, un fizic agreabil, cîţiva paşi neşchiopătaţi pe scenă şi iată că a fost unsă o nouă „vedetă". Nu aşa a apărut oare pe arena muzicii uşoare Lucky Marinescu, care — să recunoaştem — are o prezenţă fizică plăcută şi una vestimentară şi mai şi, dar care, din nefericire, are o voce fadă şi lipsită de culoare? Şi oricît am aprecia verva temperamentală a Ilincăi Cerbacef, tot nu putem renunţa să-i cerem şi puţină voce atunci cînd cîntă!

Se selecţionează deci destul de arbitrar cîntăreţii noştri de muzică uşoară. Iar o dată selecţionaţi, ei nu primesc întotdeauna educaţia menită să le valorifice aptitudinile vocale (atunci cînd acestea există). Avem unii şefi de orchestre de muzică uşoară realmente talentaţi şi competenţi, dar a căror activitate didactică nu a fost din cele mai eficiente. Edmond Deda şi Teodor Cosma — de pildă — i-au deprins pe tinerii a căror îndrumare şi-au asumat-o să se bizuie mai puţin pe voce şi mai mult pe microfon, le-au împărtăşit secretele efectelor uşoare, de aparent succes, şi au format în serie acelaşi tip de „cîntăreţ la microfon", i-am putea spune. S-a întîmplat astfel ca, pînă şi o cîntăreaţă bună, cu o voce plăcută şi un dezvoltat simţ al ritmului, cum este Roxana Matei, să mizeze mai mult pe ritmica interpretării, decît pe căldura şi expresivitatea vocii. Şi e păcat!

Un cîntăreţ de muzică uşoară trebuie să fie deci, în primul rînd, un cîntăreţ, să aibă voce. Utiosov, admirabilul cîntăreţ sovietic pe care-l ascultăm la radio de atîtea ori, sau Vico Torriani, care a fost nu demult printre noi, ne-au demonstrat aceasta fără putinţă de tăgadă. De cîţi ani îşi menţin neştirbită preţuirea, ba chiar dragostea publicului, Dorina Drăghici şi Gică Petrescu? Cu cîte aplauze generoase sînt răsplătite vocile studiate şi interpretarea de calitate a Mariei Sereea, Mihaelei Cotaru şi Dorinei Goga, muzicalitatea surorilor Kosack (care lansează întotdeauna cu succes noi şlagăre romîneşti) sau cea a trio-ului Grigoriu? Şi acestea nu sînt singurele exemple pozitive.

În acelaşi timp, cîntăreţul ce apare în spectacolul de estradă trebuie să fie — spuneam — şi un *actor* muzical. Tanţi Căpăţînă îşi trăieşte interiorizat piesele muzicale şi face din fiecare un rol, Aida Moga-Ionescu s-a dovedit o talentată interpretă de cuplete, iar Nicolae Niţescu un promiţător actor de comedie muzicală. La prima ei apariţie într-un spectacol de estradă, Liliana Tomescu a demonstrat cîtă emoţie artistică poate transmite un simplu cîntec liric, atunci cînd este gîndit, trăit şi lucrat actoriceşte cu grijă. De ce oare unii cîntăreţi se anchilozează într-un anumit repertoriu şi într-o anumită manieră scenică şi se înverşunează să nu iasă din ele? De ce Lavinia Slăveanu, cu toată vocea ei bună, se simte întotdeauna obligată să suspine languros în scenă, să-şi închidă ochii şi să-şi frîngă, nefericită, mîinile? De ce Rodion Hodovanschi se mulţumeşte să ne ofere trei cîntece triste în trei ani (unul german şi două negre), luîndu-şi, de fiecare dată cînd intră în scenă, o mină dramatică, atunci cînd posibilităţile lui sînt atît de bogate? Şi de ce Sorina Dan nu caută să-şi tempereze şi să-şi pună de acord abundenţa gesticulaţiei cu ceea ce vrea să transmită cîntecul? Pentru înveselirea publicului acţionează în compensaţie şi plini de bunăvoinţă membrii orchestrei, aflaţi de obicei — în spectacolul de estradă — pe scenă. În felul lor, sînt şi ei actori, şi încă dintre cei mai „personali" cu putinţă. La o lună de la premieră, îşi permit să improvizeze cele mai fanteziste acompaniamente, iar la două luni, se simt pe scenă ca la ei acasă: îşi spun — pe şoptite — bancuri şi rîd apoi încîntaţi, mai salută un cunoscut din sală, se joacă cu marakas-urile sau cu beţişoarele de lemn, după cum le cere inima, ori aruncă ocheade nerăbdătoare în culise (mergeţi la spectacolul „Do, re, mi, fa etcetera" şi vă veţi convinge). Oare instrumentiştilor nu li se cere pe scenă o ţinută artistică, decentă? Şi oare regizorul nu trebuie să aibă grijă ca spectacolul său să nu se degradeze în timp? Nu ar trebui să intervină, atunci cînd acest fenomen compromite spectacolul?

În încheierea acestor cîteva consideraţii, un amănunt: la conservatorul bucureştean există o clasă de canto clasic şi una de operă, există clasă de vioară, de pian şi de violoncel, de oboi, clarinet şi de fagot. Dar nu există nici o clasă în care să fie pregătiţi viitorii cîntăreţi de muzică uşoară. La Institutul de teatru se studiază tragedia antică, comedia ori drama modernă, dar niciodată nu s-a lucrat cu studenţii vreun cuplet de revistă. Iar la sfîrşitul studiilor, nici un absolvent de conservator sau institut nu este repartizat Teatrului satiric-muzical „C. Tănase"! Acesta este silit să apeleze, de ani şi ani de zile, la amatori, pe care apoi să-i formeze singur, ca actori profesionişti; şi asta, pe măsura posibilităţilor sale didactice limitate. În mod inevitabil, deci, şi din această cauză este condamnat la diletantism. Teatrul de estradă, ale cărui spectacole sînt urmărite de un public atît de numeros, trebuie să fie ajutat de institutele noastre de învăţămînt artistic, ca să poată face faţă misiunii pe care o are. Mai ales pe linia pregătirii cadrelor sale.

Sanda FAUR-DIMA

Igor BLOCK

Instantaneu muzical

La mine, la etajul trei,
Euterpe-mi dă mereu tîrcoale;
Să mă explic: vecinii mei
Au înclinaţii muzicale.

În dreapta, juna Mia Stan
Încearcă pe claviatură
O mică piesă pentru pian
Şi un final de uvertură.

În stînga, Lungu-junior
Interpretează la vioară
O elegie-n si minor
Şi-o fantezie pastorală.

Iar vizavi, la nea Cernat,
Răzbat solfegii din odaie:
Se exersează regulat
...Cocoşul instalat în baie.

SFATURI practice

ULEIUL DE FLOAREA-SOARELUI — un panaceu alimentar

Mai multe gospodine ne-au întrebat, în diferite rînduri, care este grăsimea cea mai indicată pentru uzul culinar.

Întrebarea nu e de loc lipsită de sens practic, dacă ne gîndim că 3.200 de cardiologi din toată lumea, reuniți nu demult la Bruxelles, au pus în discuție aceeași problemă.

În general, gospodinele folosesc grăsimile fără alt discernămînt decît acela al preferințelor personale. Și le folosesc în cantități apreciabile, mai ales în timpul iernii, cînd e necesar ca hrana să aibă mai multe calități calorice. Se folosesc atunci mai ales grăsimi ca untura de porc, untul, margarina etc.

Dar iată că cei mai autorizați cardiologi din lume, după o serie de experiențe și statistici concludente, declară anumite grăsimi drept factori principali în provocarea afecțiunilor cardiovasculare. E vorba, în primul rînd, de grăsimile de origine animală — și chiar de unele de origine vegetală — care, prin gradul lor de saturație în acizi grași, determină mărirea colesterolului în sînge, ceea ce duce la îngroșarea și sclerozarea vaselor sanguine. Contează, deci, nu numai cantitatea, ci și calitatea grăsimilor consumate. Problema e prea complicată, ca s-o putem explica în cîteva rînduri, dar ceea ce trebuie să reținem este concluzia la care au ajuns medicii care au studiat-o, și anume că din toate grăsimile cea mai recomandabilă este aceea extrasă din semințele de floarea-soarelui.

Arătînd că cercetătorii sovietici au descoperit primii calitățile excepționale ale uleiului de floarea-soarelui — superior după părerea specialiștilor, tuturor grăsimilor vegetale, chiar și celor extrase din arahide ori din măsline — medicii care au dezbătut problema au recomandat folosirea fără rezerve a acestei grăsimi în alimentația de fiecare zi. Uleiul de floarea-soarelui nu numai că nu mărește colesterolul, dar chiar îi combate efectele.

Datorită conținutului său de acizi grași nesaturați (32,5% acid oleic și 57,5% acid linoleic), precum și de acizi grași esențiali, cărora medicina le atribuie virtuți nutritive și curative în același timp, uleiul de floarea-soarelui poate fi considerat ca un panaceu alimentar. După el, urmează la mică distanță: uleiul de arahide, de soia, de măsline și de nuci.

În urma acestor constatări, în multe țări occidentale s-a început acum o adevărată campanie pentru cultivarea florii-soarelui.

Am ținut să publicăm aceste lucruri cu atît mai mult, cu cît la noi — ca și în Uniunea Sovietică — floarea-soarelui se cultivă intens și deci putem să profităm din plin de calitățile nutritivo-curative pe care ni le oferă uleiul extras din semințele ei, prima între grăsimile vegetale de pe toată suprafața globului.

JOSIANA

FILATELIE pentru începători

Mărcile poștale, prin numeroasele și variatele subiecte ce se înfățișează, atrag an de an tot mai mulți amatori colecționari. În general, în prima fază a colecționării, amatorul culege orice mărci și le păstrează fără nici un fel de sistematizare. Preocuparea filatelică presupune însă nu numai culegerea și păstrarea mărcilor, ci și clasarea lor pe țări sau după subiecte (tematici). Prin colecționarea timbrelor poștale ale unei țări, nu trebuie să înțelegem totalitatea mărcilor emise de acea țară. Există firește și colecții complete, dar acestea se întîlnesc greu, datorită rarității primelor emisiuni.

Mărcile unei țări sau cele aparținînd unei tematici pot fi colecționate începînd cu orice emisiune din orice an și urmînd, fără întrerupere, pînă la completarea perioadei propuse. Colecționarea urmărește alcătuirea de serii complete de mărci, fie uzate (ștampilate) sau neuzate. Cînd trecem la colecționarea sistematică a mărcilor poștale, este indicat să ne procurăm : o pensetă, un clasor de buzunar, un album (pentru mărci uzate), un clasor mare (pentru mărci neuzate) și un catalog de mărci poștale (Romînia, Europa sau lumea întreagă).

DIN NEGURA VREMII

● **UN VIZITATOR AL MUZEULUI DE ANTICHITĂȚI DIN CAIRO** a avut fericita idee să numere sceptrele lui Tut-ank-Amon, expuse într-o vitrină pe care se menționa că sînt 11 bucăți. În realitate, nu erau decît 10: lipsea un sceptru de aur de 50 cm lungime, apreciat ca valoare la două miliarde franci. O anchetă recent întreprinsă asupra întregului muzeu a arătat că ultimul inventar a fost făcut acum treizeci de ani și că, de atunci, au fost sustrase douăzeci și șase de mii de piese. Conservatorul provizoriu al muzeului din Cairo, Selim Hasan, acuză de această enormă pagubă produsă în tezaurul artistic străvechi al Egiptului pe fostul rege Faruk, care ar fi vîndut piesele dispărute, printr-un om al său dintr-un magazin aflat în Cairo, la diferiți amatori de artă. Selim Hasan a procedat la schimbarea paznicilor și a personalului încă înainte de a se începe cercetările cu privire la această afacere.

● **LA MAGDALENSBERG, ÎN CARINTIA**, cu prilejul închiderii unei campanii de săpături, arheologul austriac Rudolf Egger, care a condus lucrările, a prezentat o dare de seamă cu privire la descoperirea primelor inscripții cu caractere ce par să provină din scrierea etruscă. Se credea că noile cercetări vor îngădui să se ajungă la concluzii foarte interesante, referitoare la scrierea și limba populației autohtone dinainte de invazia romană, așa-numiții norici. În timpul acestor săpături s-a continuat dezvelirea cartierului meșteșugarilor orașului preroman, așezat la o înălțime de aproape 1.000 m, unde s-au descoperit multe lucruri interesante. Săpăturile vor continua sistematic, în următorii 10 ani.

● **LIFT... ÎN ROMA ANTICĂ.** În timpul săpăturilor făcute pe locul vechiului Coliseum, a fost descoperită o nișă în care, pare-se, a funcționat în antichitate un lift uriaș, cu care gladiatorii și animalele sălbatice erau urcați din subterane în arenă. Sistemul de pîrghii era instalat în niște încăperi săpate în pămînt. Din această construcție s-au păstrat doar nișa și contragreutățile — niște blocuri de piatră. Liftul era pus în mișcare de 60 de oameni.

Cuvinte încrucișate

O SEARĂ LA CIRC

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	O	P	O	V	■	S	L	A	V	I	A
2	A	N	I	M	A	L	■	A	R	E	N	E
3	N	O	U	■	S	A	L	T	U	R	I	■
4	T	R	A	P	E	Z	E	■	N	I	M	E
5	O	A	■	L	■	I	■	U	C	■	A	M
6	N	■	C	A	I	■	T	R	I	A	■	O
7	I	M	A	S	■	R	I	S	■	L	A	T
8	M	A	N	E	J	■	G	■	B	I	C	I
9	A	S	A	■	A	C	R	O	B	A	T	I
10	■	I	L	A	R	■	U	Z	■	T	O	■
11	I	N	E	L	■	A	■	O	P	E	R	A
12	P	A	■	T	O	N	I	N	O	■	I	S

ORIZONTAL: 1) Cunoscut clovn de la Circul de Stat din Moscova — „Circul...", film cehoslovac ce a rulat și pe ecranele noastre. 2) Îl găsiți în menajeria circului — „Scena" circului (pl.). 3) „Un... număr de atracție" este titlul unui film sovietic, inspirat din viața circului — Zboruri de la un trapez la altul. 4) Aparate folosite de acrobați în incinta circului — Nimeni. 5) Diftong — Ulpiu Constantin — Posed. 6) Trăpașii dresați ai circului — A selecționa. 7) Pășune — Fiară... veselă — Capcană. 8) Arena circului — „Argument" folosit în dresura animalelor. 9) Astfel — Zburători fără aripi, sub cupola circului. 10) Comic — Folosință — Teodor Oprea. 11) Aparat de gimnastică folosit de acrobați — „Paiațe" de Leoncavallo. 12) Salutare — Clovn al Circului de Stat din București — Sînt.

VERTICAL: 1) Piesă în care actorii suplinesc cuvîntul prin gesturi — Comună în Ardeal. 2) A cinsti — Automobil. 3) Pivă — Pentru scurgerea apei (pl.). 4) Persoană — Mijloc de protecție pentru cutezătorii acrobați (pl.) — Altul. 5) Vapoare — Tăciune. 6) Ambalaje de lemn — Perioadă de timp. 7) Lei fără coadă! — „... Akbar", din titlul unui film inspirat din viața circului (neart.). 8) Întins — Moș Martin, devenit biciclist la circ — „Acrobat" cu balonul, la Rapid-București. 9) Azvîrli — Bebe! — Fluviu în Italia. 10) Rude călduroase! — Unite. 11) Organ vital — Artiști. 12) Diftong latin — Acrobații le provoacă spectatorilor — Campion.

ȘTIAȚI CĂ...

... porcii pot fi folosiți în lupta împotriva buruienilor? În Kenya, niște porci, cărora li s-a dat drumul pe o cultură de piretrum, au distrus toate buruienile dintre brazde, fără să dăuneze plantelor și, în plus, au afînat și îngrășat pămîntul.

... cea mai joasă temperatură a aerului în stratosferă nu a fost înregistrată deasupra celor doi poli, ci deasupra insulelor Marshall, care se găsesc în zona ecuatorială?

... bacteriile sînt cele mai rezistente organisme de pe pămînt? Se pare că unele forme de bacterii nu sînt distruse nici de acțiunea prelungită a radiațiilor radioactive. Asemenea bacterii au fost descoperite de curînd la stațiunea atomică americană din Los Angeles, unde trăiau în apa folosită pentru răcirea reactorului nuclear. Densitatea lor — de aproximativ un milion pe centimetru pătrat — dovedește că acest nou mediu le-a... plăcut foarte mult.

... viteza cu care se rotește Pămîntul pe orbita sa, în jurul Soarelui, este de 30 km pe secundă? Pentru ca Pămîntul să-și poată părăsi „familia" — din sistemul nostru solar — și să se piardă în infinitul spațiului cosmic, ar avea nevoie de o viteză de 42 de km pe secundă. Diferența aceasta, de „numai" 12 km pe secundă, salvează deci Pămîntul nostru de o teribilă catastrofă.

Gimnastica la domiciliu

EXERCIȚII PENTRU ÎNTĂRIREA MUȘCHILOR PECTORALI

Asupra importanței gimnasticii femeilor pentru dezvoltarea mușchilor pectorali s-a discutat și scris de multe ori. Multe dintre femei au uitat acest lucru. Și cînd rochia făcută acum un an atîrnă pe umeri, se întreabă: „Oare de ce? Cîntarul arată aceeași greutate, ca anul trecut"...

La un examen în fața oglinzii, ele pot observa că mușchii pieptului s-au topit, parcă...

Pentru femei, buna dezvoltare a musculaturii pieptului este foarte importantă. În afara faptului că dă o linie armonioasă părții superioare a corpului, o musculatură dezvoltată a pieptului face respirația profundă, aerul se primenește complet în plămîni.

De aceea vă invit ca, înainte de a începe exercițiile speciale de gimnastică pentru mușchii pectorali, să faceți cîteva mișcări respiratorii cît se poate de ample: ridicînd brațele în sus, întinse, trageți aerul pe nas, dilatînd la maximum toracele. Apoi coborîți brațele, dînd aerul afară pe gură, fără grabă, pînă cînd iese tot aerul inspirat.

Exercițiul nr. 1

Stînd, cu brațele îndoite la piept și palmele întinse, arcuiți de două ori brațele înapoi, inspirînd (1-2). Întindeți brațele lateral și arcuiți-le înapoi de două ori, expirînd (3-4). Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 2

Sprijiniți-vă cu palmele de marginea mesei, stînd la o distanță cît mai mare de aceasta. Îndoiți brațele pînă cînd ajungeți cu corpul aproape de masă. Reveniți, inspirînd, la poziția de plecare. Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 3

Stînd, cu brațele întinse înainte (de preferat, cu o greutate în fiecare mînă), forfecați brațele (încrucișați-le). Repetați exercițiul de 10 ori.

Exercițiul nr. 4

Stînd, cu brațele îndoite la înălțimea umerilor, palmele lipite (palmă-n palmă), apăsați în palme cu toată puterea, apoi relaxați, expirînd. Repetați exercițiul de 20 de ori.

Exercițiul nr. 5

Stînd, cu picioarele depărtate, întindeți brațele înainte și, ținîndu-le foarte drept, descrieți 8 cercuri mari înainte și alte 8 înapoi — avînd grijă să inspirați, cînd brațele urcă, și să expirați, cînd ele coboară.

Începeți chiar acum gimnastica. Nu pierdeți timpul! Rezultatele nu apar curînd, dar apar cu siguranță, dacă dumneavoastră veți fi perseverente și conștiincioase, făcînd exercițiile în fiecare dimineață, iar respirațiile de cît mai multe ori pe zi.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

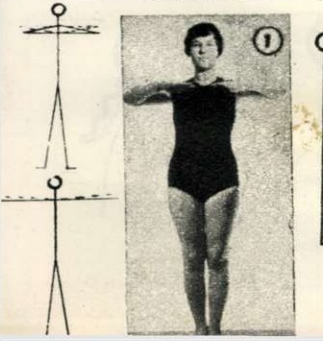

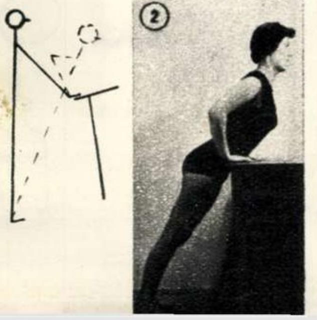

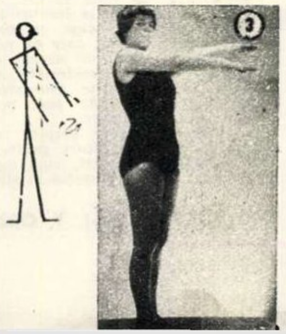

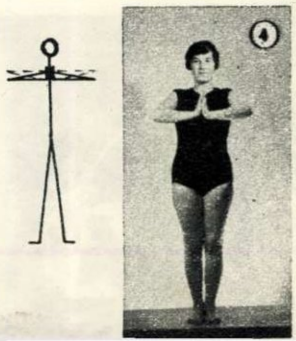

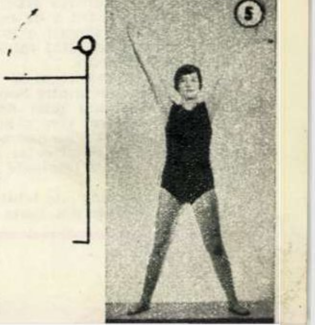

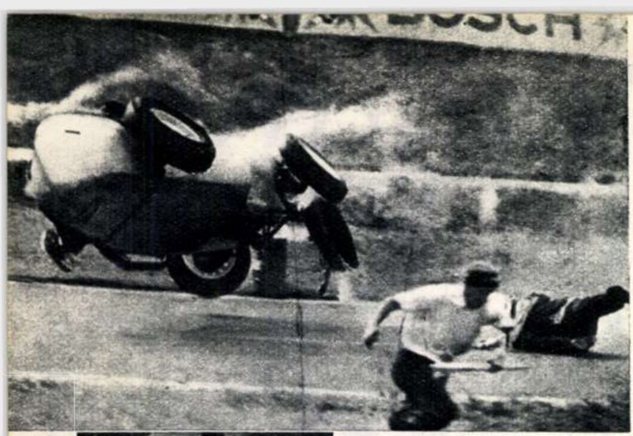

In aceeași zi, pe aceeași pistă din Berlinul occidental, unde și-a găsit moartea automobilistul francez Behra. După cum se vede, în cursa sa nebunească, mașina se sfărîmă, conducătorul său, Hans Herman, este proiectat pe pistă, iar un spectator fuge înspăimîntat (sus).

Behra, încă o victimă a afaceriștilor curselor de automobile (jos).

CURSELE MORȚII

Este îndeobște cunoscut că întrecerile de automobile din Occident nu reprezintă altceva decît o modalitate pentru fabricanți de a face reclamă mașinilor pe care le produc. Faptul că această reclamă se face cu ajutorul conducătorilor „bolizilor" este evident pentru oricine, pentru că numele automobiliștilor celebri sînt popularizate de presa occidentală o dată cu mărcile mașinilor pe care obțin performanțele. Bineînțeles, pe proprietarii fabricilor de automobile nu-i impresionează că în fiecare an cursele de automobile trimit pe lumea cealaltă un mare număr de concurenți. Esențial este să se facă reclamă.

Ce importanță poate avea pentru fabricanți faptul că pe pista din Berlinul occidental, inundată și impracticabilă, și-a găsit nu demult moartea unul dintre cei mai buni automobiliști francezi, Jean Behra?

Ce importanță poate avea pentru proprietarii lui „Alfa Romeo" sau „Jaguar" faptul că, în Turul Luxemburgului, și-au găsit moartea în aceeași noapte belgianul Jean Roger Anne și francezul Jean Coutourieux? După aceste două accidente, competiția a fost întreruptă, dar bineînțeles că asta n-a ajutat cu nimic familiilor celor două victime.

În aceeași zi, tînărul automobilist englez John P. Townsend sucomba în urma unui accident survenit la antrenamentele de pe pista de la Goodwood. Tot în Anglia, în timpul unui concurs organizat de curînd de British Automobile Racing Club, o coliziune între două mașini a dus la moartea pe loc a unuia dintre conducători, P.J. Mutton, și la rănirea gravă a celuilalt, Don Parker.

Dacă la aceste accidente petrecute în ultimul timp, mai adăugăm pe cele ce au răpit viața unor sportivi ca Ascari, Ken Warton, Castelotti, De Portago, Luigi Musso, Collins, Claude Storez, și nu-i cităm decît pe cei mai cunoscuți, ne dăm seama cît de inumane sînt cursele de automobile în maniera în care sînt organizate în Occident. Și totuși ele continuă! Pe cei ce profită de pe urma acestor curse nu-i interesează viața nimănui, ci doar ca businessul să prospere, chiar dacă, pentru aceasta, sînt necesare vieți omenești.

Poșta REDACȚIEI

B. ZOLTAN — Arad. Cea mai mare pasăre a vremurilor noastre este struțul, care atinge pînă la 2,70 m înălțime și, în medie, o greutate de peste 50 kg. Iar cea mai mică este pasărea-muscă (colibri) — uneori mai mică decît un cărăbuș — care trăiește în America de Sud și America centrală. Nici una, nici cealaltă nu pot fi aclimatizate într-o zonă temperată ca a Europei — așa se explică faptul că nu le-ați putut vedea nici la noi.

ZINA CORAVU — Cîmpina. Pentru ca o vopsea să-și păstreze vreme îndelungată prospețimea culorii, trebuie dizolvată cu latex. În ce privește crema de față, ca să fie folositoare ea trebuie să fie proaspătă și să conțină într-adevăr elementele nutritive pe care le afișează. Iată de ce vă sfătuim să renunțați la „serviciile" prietenei binevoitoare care vă procură asemenea creme și să vi le cumpărați de la „Cosmetica" sau să dați rețeta să vi se facă la o farmacie. Pentru valorificarea lăptișorului de matcă, adresați-vă filialei „Apicola" din București, str. Polonă nr. 100.

ALEXANDRU FRÎNCU — Bucuresti. Este o mare greșeală să folosiți alcoolul în ascensiunile pe munte. Senzația de înviorare pe care v-o dă, la un moment dat, alcoolul este falsă. În realitate, acesta nu face decît să obosească și mai mult organismul. Noi vă sfătuim să înlocuiți alcoolul cu zahărul. Aveți grijă să mîncați 120 de grame de zahăr cu două ore înainte de a începe o ascensiune și apoi, în timpul urcușului, cîte 30 de grame la fiecare 20 de minute. Încercați și să ne spuneți și nouă cum a mers!

I. PODOABĂ — Galați. Ceea ce ați citit nu este de loc eronat. Fluviul Amu Daria se numea în vechime Oxus și se vărsa într-adevăr în Marea Caspică. Un fenomen al naturii a făcut ca, la un moment dat, să-și schimbe cursul și să se verse în lacul Aral. Asemenea fenomene de schimbare a cursurilor unor ape se întîlnesc destul de des, mai ales în continentul asiatic.

MĂDĂLINA — Techirghiol. Noi te sfătuim să-ți continui studiile muzicale. După cîte ne lași să înțelegem, ai și vîrsta, și pregătirea muzicală, și studiile de bază necesare pentru ca să intri într-o școală medie de muzică. Ar fi bine să ceri încă de pe acum informații, spre a te putea pregăti pentru examenul de intrare la Școala medie de muzică de 12 ani nr. 1 din București (str. Principatele Unite nr. 63). Îți dorim succes!

VIRGINIA — Tg. Jiu. Nu există scame care să nu poată fi îndepărtate de pe o stofă cu ajutorul unei perii aspre și puțin umezite. Am încercat și noi chiar pe bucata de stofă pe care ne-ați trimis-o. Stofa aceasta însă prinde foarte ușor praful, scamele și orice impurități ale aerului. Așa că nu e vorba de imposibilitatea de a o peria, ci de rapiditatea cu care prinde din nou pe ea praful și scamele din aer. Nu există deci altă soluție decît aceea de a o peria cît mai des. Cu timpul, puful de la suprafață tocindu-se, impuritățile aerului nu vor mai fi atît de ușor ancorate pe ea. Nu vă luați după nici un alt sfat, căci riscați să stricați aspectul frumos al stofei.

VASILE DOGARU — Ploești. Caloria în alimentație reprezintă unitatea de energie nutritivă. Cu mijloacele științifice de care dispunem azi, se știe precis cîte calorii produce fiecare aliment, astfel că se poate stabili cu ușurință totalul de calorii pe care-l conține orice meniu. După cum se știe și care este necesarul în calorii al hranei zilnice a omului, în raport cu gradul de efort depus în muncă. În munca dv., spre exemplu, în mod normal, n-aveți nevoie de mai mult de 2.750 - 3.000 de calorii în rația alimentară de fiecare zi.

DIN TOATĂ LUMEA

ŞTIINȚĂ ŞI „ŞTIINȚA"

Cel puțin ciudate (ca să nu spunem mai mult) ni se par, în secolul sputnicilor și al explorării spațiului cosmic, cercetările „științifice" întreprinse de unii așa-ziși oameni de știință burghezi.

Astfel, după îndelungi ani de observare a posesorilor de cîini, psihiatrul englez Haynes a făcut cunoscute concluziile la care a ajuns. După părerea lui, proverbul „cum e stăpînul, așa e și cîinele" este radical greșit, căci nu cîinele începe să semene cu stăpînul, ci acesta din urmă capătă, cu timpul, obiceiurile și chiar înfățișarea protejatului său patruped.

O altă „somitate" — biologul american R. Payne — a făcut, timp de doi ani, experiențe asupra bufnițelor. În urma experiențelor sale, el a infirmat unele credințe cu privire la înțelepciunea acestor păsări de noapte. „Bufnițele sînt proaste. Chiar mai proaste decît găinile, dacă așa ceva e posibil" — a conchis cu tristețe Payne.

La ce concluzie să mai ajungem noi, atunci, despre „savanții" care întreprind asemenea cercetări „științifice"?

FURNICILE-SOLDAȚI

În America de Sud — pe lîngă atîtea alte ciudățenii înfățișate de lumea măruntă a insectelor — trăiesc așa-numitele „furnici-soldați". Ele se hrănesc îndeosebi cu carne și sînt înarmate cu puternice mandibule, mult mai de temut decît ale „furnicilor lucrătoare".

Din cînd în cînd, întregul furnicar pornește în marș, în șiruri din ce în ce mai strînse, conduse și supravegheate îndeaproape de „șefi militari" care, spre deosebire de „trupă", sînt mai mari și au mandibulele mai dezvoltate.

Hoarda aceasta de furnici, foarte disciplinată, atacă și mănîncă, fără nici o cruțare, viețuitoarele care-i ies în cale, fie ele șoareci sau chiar iepuri. Cînd hoarda întîlnește în drum un sat, locuitorii fug înnebuniți. La întoarcere, ei își găsesc cotețele golite; dar lacomele furnici fac și un lucru bun: curăță de paraziți casele prin care trec.

În legătură cu viața acestor furnici circulă felurite povești, unele părînd de necrezut. Astfel, se spune că, odată, un european dormea într-o colibă din inima unei păduri uriașe, în tovărășia a doi indieni; deodată toți trei fură treziți de mii de mușcături: erau atacați de o ceată de „furnici-soldați". Unul dintre indieni se apucă să izbească lamele a două săbii, care scoaseră un sunet ascuțit, metalic. Ca prin minune, mușcăturile furnicilor încetară; companiile de asalt se pregătiră de retragere, simțind, probabil, că se află în fața unui dușman mai puternic decît ele.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

FOTOGRAFIA DE IARNĂ

Iarna, peisajul este el însuși o uriașă imagine în alb-negru, deci putem să ne concentrăm toată atenția asupra distribuirii luminilor și umbrelor, construirii primului plan, alegerii cadrului și a altor elemente compoziționale.

Pe vreme fără soare, suprafața zăpezii e învăluită în umbre. Soarele transformă peisajul, dîndu-i contraste, o gamă bogată în tonuri. Zăpada nu-i albă, cum o vede ochiul. Fotografia în culori ne arată că zăpada are — dimineața și spre seară — un ton galben-roșiatic, iar în orele de amiază tonul albastrului cerului. Dar nu numai albul zăpezii e inundat de lumina albastră, ci și umbrele. Ele sînt mai luminoase, iar detaliile lor mai reliefate și mai vizibile. Filmele redau culoarea albastră prea deschis. Pentru a da cerului și umbrelor zăpezii o tonalitate bine pronunțată, folosim filtrul galben mediu.

La expunere să avem în vedere că diferențele dintre lumini și umbre sînt mai mici decît vara. Prin urmare, vom expune mai scurt, pentru a nu distruge, prin supraexpunere, finețea desenului din părțile luminate ale zăpezii.

Foarte important este felul de iluminare. Soarele din spate dă imagini plate, fără expresie. În schimb, lumina laterală creează plasticitate și iluzia de spațiu. Soarele din față înseamnă contralumină. Iarna, datorăm contraluminii cele mai frumoase creații ale fotografiei. Strălucirea miliardelor de cristale ale zăpezii nu poate fi redată mai bine fotografic decît de contralumina directă sau oblică. Cel mai neînsemnat motiv — un brăduleț îmbrăcat în zăpadă, o creangă încărcată de chiciură, țurțuri de gheață — fotografia în contralumină oferă o imagine impresionantă. În timpul iernii, imaginile sînt mai armonioase, pentru că suprafața strălucitoare a zăpezii reduce contrastele ce caracterizează acest fel de iluminare. Tehnica contraluminii cere expunere suficientă, stabilită după umbre, și folosirea parasolarului care este, pentru obiectiv, ceea ce este pleoapa pentru ochi.

Cabana Omul. iarna. Aparat Rolleiflex, diafr. 1:8; expunere 1:50; film Isopan F 17° DIN; filtru galben mediu. Luna ianuarie, ora 13.

Din aspectele de iarnă fac parte și frumoasele motive pe care ni le oferă bruma. Ea poleiește iarba, băncile, gardurile, ramurile desfrunzite, dînd peisajului o strălucire argintie. Bruma se fotografiază dimineața la lumina laterală sau în contralumină și se proiectează, de preferință, pe fond închis. În contralumină sau la lumina laterală, pe fond închis, se fotografiză și chiciura, care dă peisajului de iarnă un aspect de feerie. Cel mai caracteristic aspect al iernii este ninsoarea. Efectul ei se redă just prin expunere mai lungă.

Printr-o alegere grijulie de motive și o stăpînire perfectă a luminii și tehnicii, vom reda cu fidelitate frumusețea și strălucirea iernii.

Prof. V. ORZĂ

COLȚUL MICULUI DESENATOR

Dragi copii,

Vă dăm aci a patra problemă a jocului nostru instructiv. Priviți semnul pe care-l indicăm mai jos și cele două soluții. Găsiți și voi alte două, pe care să le executați cu ajutorul acestui semn.

Trimiteți desenele voastre pe adresa revistei „Flacăra", iar pe cele mai bune le vom publică.

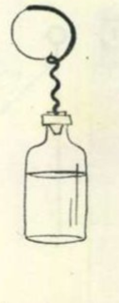

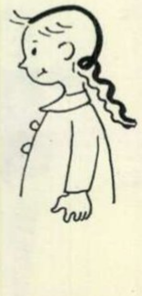

CU SARE ȘI PIPER

FABULE

DRAGOSTE ETERNĂ

Un șoarece mărturisi:
— Ce dragă-mi ești, slănină,
drumul spre tine n-am să-l uit
cît lumea o să țină!

PUDELUL

Îl lingușeau, sîrguincioși, nerozii:
— Sînteți un Leu
din coamă pînă-n vîrful cozii!...
Privindu-l, Leul spuse:
— Ascultă, dragul meu,
ești pudel,
doar tunsoarea
ai luat-o de la Leu.

Serghei SMIRNOV

Anecdote despre...

... Krîlov

Marele fabulist rus I.A.Krîlov se afla în vizită la niște cunoștințe. Cînd să se așeze oaspeții la masă, s-a constatat că sînt 13 persoane. Gazda, superstițioasă, se alarmă, dar scriitorul o liniști numaidecît:

— Nu vă necăjiți, doamna mea. Puteți considera că sîntem paisprezece: am să mă străduiesc să mănînc cît doi...

... Balzac

În locuința lui Balzac pătrunse într-o noapte un hoț. Romancierul, care suferea de insomnie, îl surprinse cum încerca să-i descuie cu un speraclu biroul. În timp ce-i urmărea cu interes mișcările, Balzac izbucni într-un rîs cu hohote. Speriat, hoțul se întoarse brusc. Revenindu-și, îl întrebă pe marele scriitor:

— De ce rîdeți, domnule?

— Rîd, fiindcă dumneata cauți noaptea pe întuneric, în biroul meu, ceea ce eu nu izbutesc să găsesc nici la lumina zilei.

FEL DE FEL

Un cunoscut romancier ducea un adevărat război cu tinerii feciori de bani gata, pe care-i ironiza în scrierile sale. Din această cauză,era deseori obiectul a fel de fel de farse din partea acestora, mai ales că scriitorul nu dădea prea multă atenție ținutei sale vestimentare. Astfel, se povestește că, odată, pe cînd își făcea plimbarea obișnuită într-o grădină publică, unul dintre tinerii cu pricina îl opri în drum și, îndreptîndu-și arătătorul spre pălăria demodată a scriitorului, i se adresă obraznic:

— Spuneți-mi, domnule, dumneavoastră numiți oare pălărie obiectul acesta de pe capul dv.?

— Și dumneavoastră numiți oare cap obiectul acesta de sub pălăria dv.? — răspunse cel întrebat, cu mîna întinsă spre mutra opărită a impertinentului filfizon.

★

Zi de iulie. Soare torid, căldură înăbușitoare. Un cetățean de statură uriașă, foarte gras, abia respiră, călcînd greoi pe trotuarul cu asfaltul topit... Un puști se ține scai după el. Grasul bagă de seamă și trece pe celălalt trotuar. Întoarce capul, puștiul se află în spatele lui. Mai merge cîțiva pași, puștiul, după el... Agasat, se oprește și-l întreabă răstit:

— Ce te tot ții după mine, mă?...

— Nu mă țin după matale, nene... Mă țin după umbră!...

ÎN PATRU RÎNDURI

Femeile susțin că el
E cel mai fin pe lumea asta.
Doar una îl cunoaște-altfel:
Nevasta.

V. STEPANOV

★

Își cumpără pălărioare
Umplînd pîn-la refuz dulapul.
De-ar fi mai de ispravă capul,
I-ar trebui atîtea, oare?

V. ALDAMSKI

A SPUS TĂSICĂ O VORBĂ!

Tocmai în ziua cînd Hamza a primit decorația, s-a găsit și Tăsică să spună ce-a spus. Acuma, dacă Tăsică n-ar fi unul dintre cei mai buni matrițeri din secția pe care o conduce Hamza, ai spune că este vorbă aruncată în vînt. Sau puțină invidie. Dar Tăsică nu-i un asemenea om! Și vorba aruncată despre Hamza, șeful său, a pornit în colind. A și prins cheag. Nici nu era greu să crezi despre cineva că se mîndrește cu o decorație care consfințește rezultatul muncii sale: Hamza a terminat planul, l-a depășit, a realizat economii — mă rog, fruntea secției. Și apoi, ca om: șef bun, dascăl bun, bun tovarăș, se ocupă de fiecare om în parte, îi cunoaște necazurile și bucuriile.

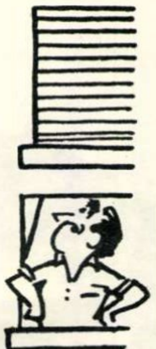

Totuși... parcă-ți vine peste mînă! Faptul că ai fost decorat nu-ți dă dreptul să te umfli în pene! Și toată lumea știe că Tăsică a spus:

— Hamza, fraților, se uită de sus la mine. Și la alții!

Directorul nostru — bun și drept ca pîinea rumenită și caldă — nu prea iartă micile păcate. Ți-o spune de la obraz:

— Frăție (asta-i vorba lui: frăție!) nu-mi place ce-am auzit!

Te apucă de un nasture al hainei, te privește în ochi și țițîie din limbă — țțț! așa face — de parcă-ți bîzîie un țînțar pe la ureche, cînd de-abia ai ațipit. Și-ți pare rău că te judecă. Vorba lui e ca pîinea caldă, dar tot ca și pîinea caldă cade cîteodată cam greu la... mistuit.

Cum, necum, a auzit și el ce a spus Tăsică despre Hamza. Iar Tăsică nu-i un fitecine: meșter bun, voleibalist bun, bun șahist — a luat premiul întîi pe raion — bun tovarăș. Și ce-i dacă Hamza a luat decorația? Tăsică e mai tînăr. O să ia și el, peste un an, doi. De ce să se uite Hamza, la Tăsică, de sus?

I-a chemat directorul pe amîndoi în birou, i-a poftit să ia loc, le-a oferit niște țigări indiene — că fusese pe acolo — și, apucîndu-l pe Hamza de un nasture, a început:

— Uite, frăție...

A luat-o pe departe, apoi s-a mai apropiat, pe urmă, cînd a socotit el că... are distanță, a intrat în miez:

— Măi frăție, mîndria... vezi tu... adică de ce să te uiți de sus? Ori n-ai făcut așa?

— Ba face... și o să facă mereu așa, tovarășe director! Numai că aici e buba: nu-i chip să-l îndreptăm. I-o zic în fiecare dimineață, i-o zic și seara. Și nu numai eu... Mai sînt și alții!

Și Tăsică se porni să explice șugubăț:

— Poate că nici el nu-i vinovat, tovarășe director. Așa s-a întîmplat să fie: lui i-a dat apartament la etajul nouă și mie la opt! Cum să nu se uite de sus? Și zic că-i încă bine: ia închipuiți-vă că-mi dădea garsonieră la etajul I sau II? Nici nu mă mai vedea...

Uite ce era să iasă, dintr-o glumă...

S. M. RUSSU

RAPORT JUSTIFICATIV

Noi, direcția întreprinderii „Fierăstrăul mecanic“ din Stejăreii de Pădure, în legătură cu unele materiale lemnoase care putrezesc încă de anul trecut în pădurile exploatate de noi, precizăm că vinovăția noastră este dezvinovățită prin următoarele motive obiective:

Primul motiv: unele din deșeuri sînt prea mici față de mijloacele noastre de transport, care sînt prea mari. Noi avem mijloace să transportăm stîlpi și scînduri, nu așchii și bețe. Ca să nu se spună însă că noi n-am analizat problema, noi am analizat-o și am găsit chiar că, din punct de vedere teoretic, există două soluții: ori să se fabrice mijloace speciale liliputane pentru aceste deșeuri microscopice, ceea ce nu e rentabil, ori să se fabrice deșeuri mai mari, ceea ce nu e posibil. O realizare pozitivă a noastră este că din aceste două alternative n-am ales nici una, din cauzele obiective care se vor vedea mai jos.

Al doilea motiv: unele deșeuri sînt prea mari față de mijloacele noastre de transport, care sînt prea mici. Noi avem mijloace să transportăm stîlpi și scînduri, nu copaci întregi. Totuși, analizînd problema, noi am găsit că, din punct de vedere teoretic, există două soluții: ori să se fabrice mijloace speciale de transport, uriașe, pentru aceste deșeuri macroscopice, ori să se fabrice deșeuri mai mici, ceea ce nu e convenabil, deoarece cădem în alternativa întîi. Și aici noi avem un merit de seamă — și anume că, din cele două alternative, iarăși n-am ales nici una, din cauzele pe care am arătat mai sus că le vom arăta mai jos.

Și, pentru ca să nu fie prea jos, să explicăm aici cauzele de mai sus, adică să punem cu curaj degetul pe rană și să explicăm și aceste cauze obiective. Teoretic, aceste cauze sînt în număr de două: primo — deșeurile se găsesc tocmai în pădure și secundo — pădurile se găsesc tocmai în munți, adică departe de orașele unde ar trebui să transportăm materialul. Aici, e clar pentru oricine, soluțiile erau două: ori să se mute munții mai aproape de orașe, ceea ce e absurd, ori să se mute orașele mai aproape de munți, ceea ce se vede cît de colo că e nerentabil. A treia soluție — se vede cît de colo! — nu există. Deci nimeni nu ne poate acuza că n-am aplicat o soluție care nu există. În ce privește faptul că multe întreprinderi au valorificat tot materialul din păduri fără să mute nici orașele, nici munții, noi nu credem că ele au folosit o soluție care nu există și, deci, urmînd firul logic, nu ajungem nicăieri, pentru că, dacă n-au folosit nici soluțiile care există, nici cele care nu există, înseamnă că nici nu ne putem lua după ei, ca să încurcăm toată logica noastră, atît de clar expusă pînă aici.

În concluzie, noi am renunțat să valorificăm în mod nerentabil aceste materiale și le-am lăsat să putrezească în mod rentabil, chiar la locul lor de producție. Beneficiile care rezultă din această acțiune rentabilă nu s-au calculat încă.

semnat,
(ss) indescifrabil

P.S. Beneficiile nu s-au calculat, dar s-au calculat pagubele: exact deșeurile care putrezesc în pădure și pe care, anul acesta, s-a luat hotărîrea să nu le mai lăsăm să putrezească. Așa că beneficiile le vom calcula la anul!

pt. conf. Victor PIȚIGOI

Pe concret

ȘTAMPILA

Un bătrînel intră în magazinul universal al cooperativei din comuna Negru Vodă — regiunea Constanța:

— Ia vezi, taică... Ce zice ăștia de la croitorie că-mi trebuie... Niște furnituri...

— Niște căptușeală de brad, moșule — face Sandu Gheorghe, responsabilul raionului.

Cumpărătorul face ochii mari:

— Furnituri, taică...Eu le cerui să-mi scrie pe listă, că nu țin minte...

Dar responsabilului îi sare țandăra și se răstește:

— Nu-ți dau, moșule, n-auzi?

— De ce, taică?

— Fiindcă n-are ștampilă de la cooperativă, d-acolo...

— Ștampilă? Ce fel de ștampilă? Furniturile îs pentru mine, păcatele mele...

— Nu dau... N-ai ștampilă, geaba-mi bați capu'...

Un țăran îl liniștește pe bătrînel:

— Lasă-l!... Nu vezi că iar a tras la măsea? Așa face-n fiecare dimineață... De vreo doi ani...

— Așaaa! — se dumirește bătrînul. Și-mi cerea mie ștampila... N-ar fi mai bine să-i facă dumnealui rost conducerea cooperativei de-o hîrtie cu ștampilă-n regulă?... Știi, o hîrtie, să-și poată muta năravu' ăsta acasă la el...

Al. RAICU

DIN UZINE ADUNATE

— Ce meserie este mai grea?

— Aceea pe care o faci fără tragere de inimă!

★

— Știi, mie niciodată nu mi-a plăcut să mă autoevidențiez.

— Și atunci, de ce ai scris la gazeta de perete articolul acela elogios despre tine?

— Păi, nu s-a găsit nimeni s-o facă, d-aia!

★

— Știi ce se întîmplă cînd controlul tehnic de calitate închide ochii?

— Da. Uzina deschide... punga!

★

— Dactilografa noastră nu pierde nici un minut din cele opt ore de lucru și totuși actele se îngrămădesc morman pe masa ei...

— Poate lucrează fără spor.

— Asta s-o crezi tu! Dînsa, în opt ore, dă gata... doi botoșei și un fular de lînă.

V. R.

UMOR DE PESTE HOTARE

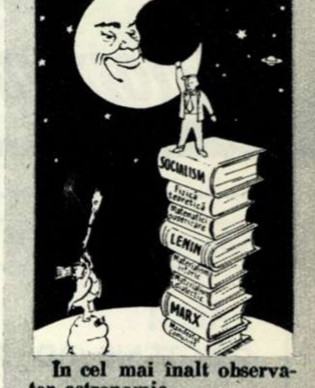

În cel mai înalt observator astronomic...

Desen de Beier-Red — din „Neues Deutschland“.

În Spania crește rezistența poporului împotriva terorii franchiste.

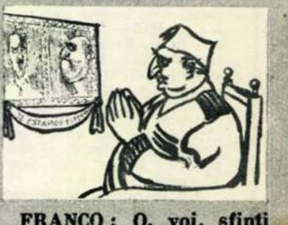

FRANCO: O, voi, sfinți părinți Adolf și Benito, ajutați-mă!

Din „Espana Popular“ (Mexic).

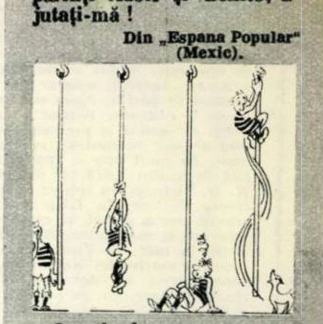

Sportivul...

Desen de L. și I. Cerepanov — din „Krokodil“.

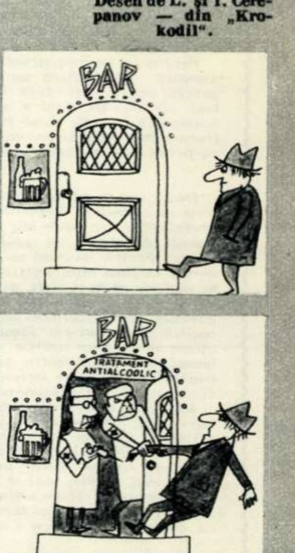

Cursa...

Desen din „Ludás Matyi“.

În jurul
GLOBULUI

Scrisoare din R. D. Vietnam

SALUT PRIETENILOR ROMÎNI

de Nguyen NGOC
— publicist vietnamez —

Un nou an a început și pentru constructorii socialismului din Republica Democrată Vietnam. Prima zi a noului an ne-a adus o nouă Constituție, care — așa cum a subliniat președintele Ho Și Min — va însufleți și mai mult populația din R. D. Vietnam la construirea socialismului, iar populația din Vietnamul de sud la luptă și mai îndîrjită pentru libertăți democratice și reunificare națională. De altfel, exprimînd năzuințele spre unitate națională ale întregului popor vietnamez, preambulul noii Constituții arată că „Vietnamul este un tot unitar, de la Lang Son (punct în partea de nord a Vietnamului — n.r.), pînă la Kamo“ (un cap din partea de sud a Vietnamului — n.r.).

Un eveniment important pe care l-am sărbătorit recent a fost aniversarea — la 6 ianuarie — a 30 de ani de la întemeierea Partidului Comunist din Indochina — astăzi Partidul celor ce muncesc din Vietnam. De la întemeierea sa, partidul nostru i-a unit pe muncitori și țărani, a grupat masele largi ale populației patriotice în puternice forțe revoluționare, a căror luptă plină de abnegație a dus la nașterea R.D. Vietnam.

Astăzi, oamenii muncii din R. D. Vietnam, conduși de partid, luptă pentru îndeplinirea cu succes a planului trienal (1958-1960).

Cît de sumbră se prezintă situația din Vietnamul de sud, în contrast cu cea din R.D. Vietnam. În anul care a trecut, recolta de orez a fost de numai 2.940.000 de tone, în timp ce în R. D. Vietnam s-a ridicat la mai mult de 5 milioane de tone. În timp ce în R.D. Vietnam ritmul mediu anual al creșterii producției industriale și meșteșugărești a fost, între 1955-1959, de 30 la sută, în Vietnamul de sud, în urma invaziei mărfurilor americane, tot mai multe întreprinderi au dat faliment, sporind astfel rîndurile șomerilor. În prezent, numărul acestora a atins, în Vietnamul de sud, cifra de 1,5 milioane de oameni, dintre care numai la Saigon 700.000. Pînă și un ziar sud-vietnamez, „Tieng Chuong“, s-a văzut silit să recunoască recent: „Vietnamul de sud se află în fața unor greutăți serioase atît în domeniul social, cît și în cel economic. Pretutindeni domnește mizeria“.

Pentru ca această situație să se schimbe, este necesară redobîndirea unității naționale a poporului nostru. Anul 1960 va fi un an de noi eforturi ale noastre, pentru stabilirea unor relații normale între cele două părți ale țării, pentru ținerea unor alegeri generale naționale libere — ca primi pași pe calea unificării naționale.

★

De curînd m-am reîntors în țară, după o călătorie de o lună în Republica Populară Romînă. Pretutindeni pe unde am fost — de la impresionantul București și pînă la Brăila, de la Orașul Stalin și pînă pe litoralul Mării Negre — am întîlnit muncitori entuziaști, constructori de nădejde ai noii vieți, prieteni sinceri ai R.D. Vietnam și ai celorlalte țări socialiste frățești. Trebuie să mărturisesc că, părăsind minunata voastră țară, mi-am lăsat la voi o parte din inima mea. Dar nutresc speranța că voi mai reveni în mijlocul vostru, pentru a vedea noile și marile transformări socialiste, pentru a strînge din nou mîinile nenumăraților prieteni romîni.

Recent s-au împlinit 10 ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre țările noastre. Cu acest prilej, aș vrea să fac o urare cititorilor revistei dv., întregului popor romîn. Și cum urările cele mai sincere între prieteni sînt totodată și cele mai simple, urez să se întărească prietenia și colaborarea frățească dintre popoarele noastre, dintre țările întregului lagăr socialist, în frunte cu marea și puternica Uniune Sovietică.

DESENE ALE COPIILOR din numeroase țări au fost expuse recent, în cadrul unei expoziții internaționale deschise în palatul „Dunărea“, din Praga.

17 MORȚI, printre care opt mame cu noii lor născuți — iată tragicul bilanț al unui incendiu care a distrus spitalul Kinugasa, din Yokosuka (Japonia).

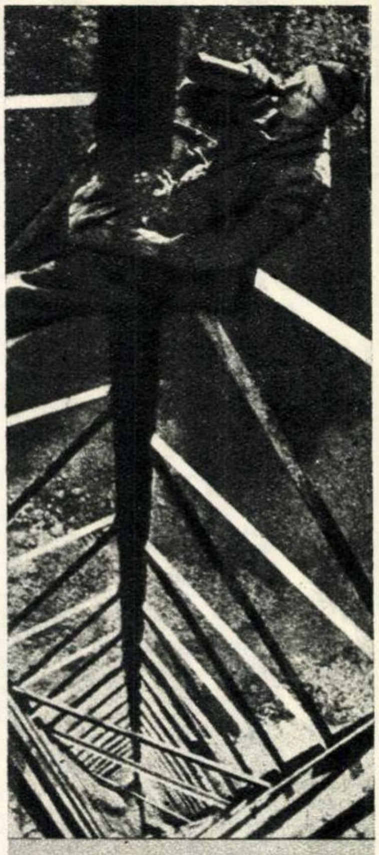

LA 73 DE ANI, muncitorul elvețian Josef Meier este nevoit, pentru a-și cîștiga pîinea zilnică, să se cațăre la o înălțime de 90 metri. Iată-l, aplicînd un strat de miniu de plumb pe armătura podului de peste rîul Sitter.

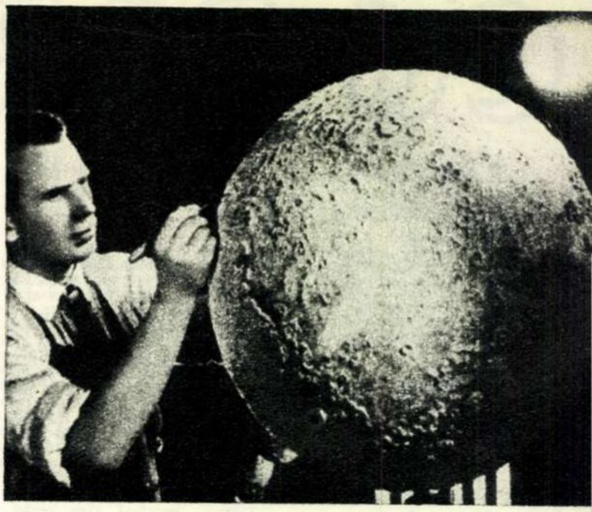

PRIMUL GLOB LUNAR a fost realizat la planetariul din Moscova, pe baza fotografiilor feței invizibile a Lunei, obținute cu ajutorul stației automate interplanetare sovietice. Realizatorii globului sînt directorul planetariului, V.V. Bazikin, astronomul Țvetov și artistul plastic Tiuliaev (în fotografie).

PEDICHIURA... ELEFANȚILOR. Pentru a atrage clienții, proprietarii a 11 saloane de coafură din Nürnberg au recurs la această reclamă: într-una din piețele orașului, lucrătoare din cele 11 saloane au făcut o demonstrație de pedichiură, pe... elefanți.

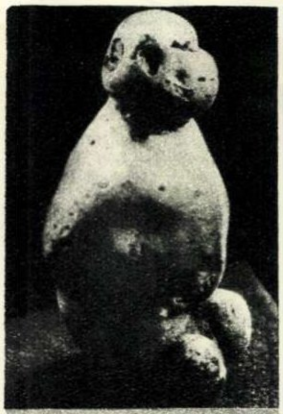

PARE ISPRAVA unui sculptor suprarealist, dar nu este decît un capriciu al naturii: un cartof de o formă neobișnuită, cules de un țăran din vestul Anatoliei (Turcia).

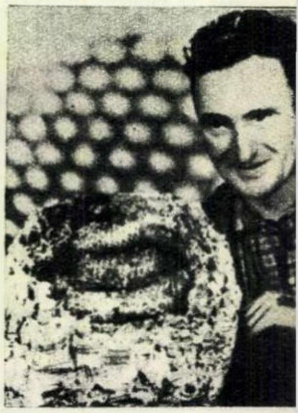

INTRÎND ÎNTR-O CABANĂ, u francez din Limoges, Lucien Ma gotin, a dat peste un cuib de viesp ce măsura 40 cm lățime și 56 c înălțime. Cu ajutorul unei bomb insecticide, el a distrus cuibul fă ca vreo viespe să-l înțepe.

Libération
Au plaisir...
...de ne plus vous revoir

În urma refuzului Franței de a permite staționarea pe teritoriul francez a bombardierelor americane cu armament atomic, s-a produs în N.A.T.O. o nouă fisură: formațiile de avioane americane de bombardament „Super Sabre F 100“ au trebuit să fie mutate din Franța la Suffolk (Anglia). Sub titlul semnificativ „Cu plăcerea de a nu vă mai revedea“, ziarul francez LIBERATION publică această fotografie, înfățișînd pregătirile de plecare din Franța a bombardierelor americane.

O imagine din timpul vizitei în India a lui K. E. Voroșilov, F. R. Kozlov și E. A. Furțeva. Înalții oaspeți sovietici sînt primiți de J. Nehru la locuința sa din New Delhi.

↑ Riposta unanimă și energică a poporului francez, precum și măsurile luate de guvernul din Paris împotriva ultracolonialiștilor, au sortit eșecului rebeliunea fascistă din Algeria. Putchiștii lui Massu, care s-au ridicat împotriva recunoașterii dreptului poporului algerian la autodeterminare, au suferit un lamentabil eșec, fiind siliți să depună armele și să se predea unităților de parașutiști (în fotografie), care i-au încercuit.

BASTA
¡BASTA CON EL TIRANO STROESSNER!

Aspect din timpul unei demonstrații — la granița argentiniana — a paraguayenilor refugiați în Argentina. Manifestanții protesteaza împotriva dictaturii singeroase a lui Stroessner.

FĂRĂ COMENTARII

În semn de împotrivire față de politica războinică, revanșardă, a Bonnului, care distonează profund cu noua situație internațională, nenumărați cetățeni vest-germani — mai ales dintre cei născuți între 1922-1939, care au fost chemați recent sub arme — trec în R.D. Germană. Ziarul NEUES DEUTSCHLAND publică, sub titlul „Fuga din armata N.A.T.O. de la Bonn", o relatare despre amploarea pe care a luat-o, în ultima vreme, trecerea în R. D. G. a celor care nu vor să servească în Bundeswehr.

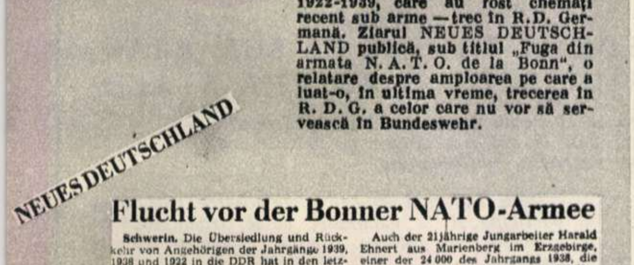

NEUES DEUTSCHLAND

Flucht vor der Bonner NATO-Armee

Schwerin. Die Übersiedlung und Rückkehr von Angehörigen der Jahrgänge 1939, 1938 und 1922 in die DDR hat in den letzten Tagen und Wochen sprunghaft zu-

Auch der 21jährige Jungarbeiter Harald Ehnert aus Marienberg im Erzgebirge, einer der 24 000 des Jahrgangs 1938, die in diesen Tagen in die Bonner NATO-Ka-

NAZIS
RAUS
WE REMEMBER
LIDICE BELSEN
BUCHENWALD

Opinia publică mondială înfierează provocările fasciste din Germania occidentală. În fotografie: prin fața ambasadei vest-germane din Londra trece o femeie, purtînd o pancartă cu inscripția: „Afară cu naziștii! Ne amintim de Lidice-Belsen-Buchenwald".

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

OBIECTIV

● O falsă alarmă atomică, provocată accidental — în afara datei și orei fixate pentru exerciții de acest soi — a produs deunăzi o panică de nedescris în cîteva orașe franceze. Practicile războiului psihologic, introduse de americani în Franța sub egida N.A.T.O., au, precum se vede, aceleași efecte dăunătoare peste tot.

● În cadrul recentului său turneu african, premierul englez Macmillan a dat „asigurări" parlamentului nigerian că experiențele nucleare franceze „nu vor constitui o primejdie pentru Nigeria". Acesta să fie oare motivul pentru care — așa cum remarca un ziar parizian — „în ciuda soarelui african, Macmillan a fost primit cu răceală"?

● „Proces" la Saigon. Doi consilieri americani ai guvernului fantoșă Ngo Dinh Diem au fost uciși în vara anului trecut, în urma exploziei unei bombe. Un grup de șase patrioți vietnamezi, arestați la întîmplare, au fost „judecați" zilele trecute sub acuzația — cu nimic dovedită — de a fi fost autorii atentatului. Trei condamnări la moarte, alte trei la muncă silnică pe viață. Să mai zică cineva că Vietnamul de sud nu face parte din... „lumea liberă".

● Sub pretextul reducerii deficitului bugetar, care se va ridica anul acesta la circa 30 de miliarde pesos, guvernul argentinian intenționează să efectueze „o masivă deznaționalizare" a întreprinderilor de comunicații și transporturi. Ca o primă măsură în această direcție, se prevede concedierea unui număr de 40.000 de salariați de stat. Ceea ce ne scutește de comentarii.

● Feldmareșalul Montgomery și o serie de personalități politice și ziare britanice preconizează în ultima vreme reconsiderarea politicii occidentale față de R.P. Chineză. Occidentul începe să-și dea seama că o politică realistă este preferabilă oricărei aventuri ciankaișiste.

● Criminalul de război Oberländer, pe care Adenauer continuă să-l mențină în funcția de ministru la Bonn, a compărut, la Haga, în fața unei așa-zise comisii internaționale, pentru anchetarea acuzațiilor ce i se aduc în legătură cu crimele pe care le-a săvîrșit. În afară de Oberländer, au fost audiați doar „martorii" indicați de ministrul-asasin, căci guvernanții olandezi nu au acordat vize de intrare în țară adevăraților martori și supraviețuitori ai crimelor lui Oberländer. În asemenea condițiuni, nu este de mirare ca „anchetatorii" de la Haga, aleși pe sprînceană, cu aprobarea și cu sprijinul financiar al Bonnului, să-l scoată „basma curată" pe ucigașul de la Lvov.

● Două știri: 1) La Djakarta, se desfășoară procesul intentat pilotului american Allan Lawrence Pope, acuzat că a dat ajutor rebelilor, bombardînd și mitraliind obiective militare de pe teritoriul indonezian. 2) La cîteva zile după ce guvernul cuban a respins o notă a guvernului american în legătură cu exproprierea terenurilor ocupate de trusturile americane, un avion „neidentificat" a lansat în provincia Havana numeroase bombe incendiare asupra plantațiilor de trestie de zahăr. Interese și metode...

● În legătură cu faptul că o serie de ziare franceze au fost confiscate pentru că au publicat și au comentat raportul Comisiei Crucii Roșii Internaționale, privitor la torturile la care sînt supuși deținuții din lagărele de concentrare din Algeria, ziarul englez „Daily Herald" scrie: „În Franța de azi, pentru a spune adevărul este nevoie de curaj".

● În această privință, nici în Anglia lucrurile nu stau mai bine. 82 de partizani ai păcii, care au demonstrat nu demult împotriva bazelor americane de rachete de pe teritoriul britanic, au fost dați în judecată. La cererea tribunalului ca ei să-și ia angajamentul că nu vor continua lupta, „inculpații" au declarat că „refuză să-și ia un asemenea angajament, chiar cu riscul de a fi trimiși la închisoare".

D. B.

În jurul Globului

SPORT

ÎNTÎLNIRI PRIETENEȘTI

In cadrul Întîlnirii tineretului și studenților din țările regiunii Balcanilor și Mării Adriatice, au avut loc o serie de manifestări sportive.

Prezentăm în pagina de față cîteva imagini de la aceste competiții.

Fotografii de Romulus SCURTU

Sosită cu întîrziere la București, reprezentativa de tineret la tenis de masă a Turciei a luat totuși parte la un turneu dotat cu Cupa F.R.T.M., în compania selecționatelor de tineret ale R. P. Bulgaria și țării noastre. În fotografie: Arakel Partogyan (Turcia), respingînd o minge trimisă de N. Anghelescu (R.P.R.).

Reporterul Radioteleviziunii nu întîrzie să-și facă datoria: un interviu cu Mariana Barasch, cîștigătoarea probei de simplu fete la tenis de masă.

Markovic (R. P. F. Iugoslavia), întreținîndu-se amabil cu doi mici spectatori, îndată după ce a ieșit victorios în finala probei de simplu băieți la tenis de masă.

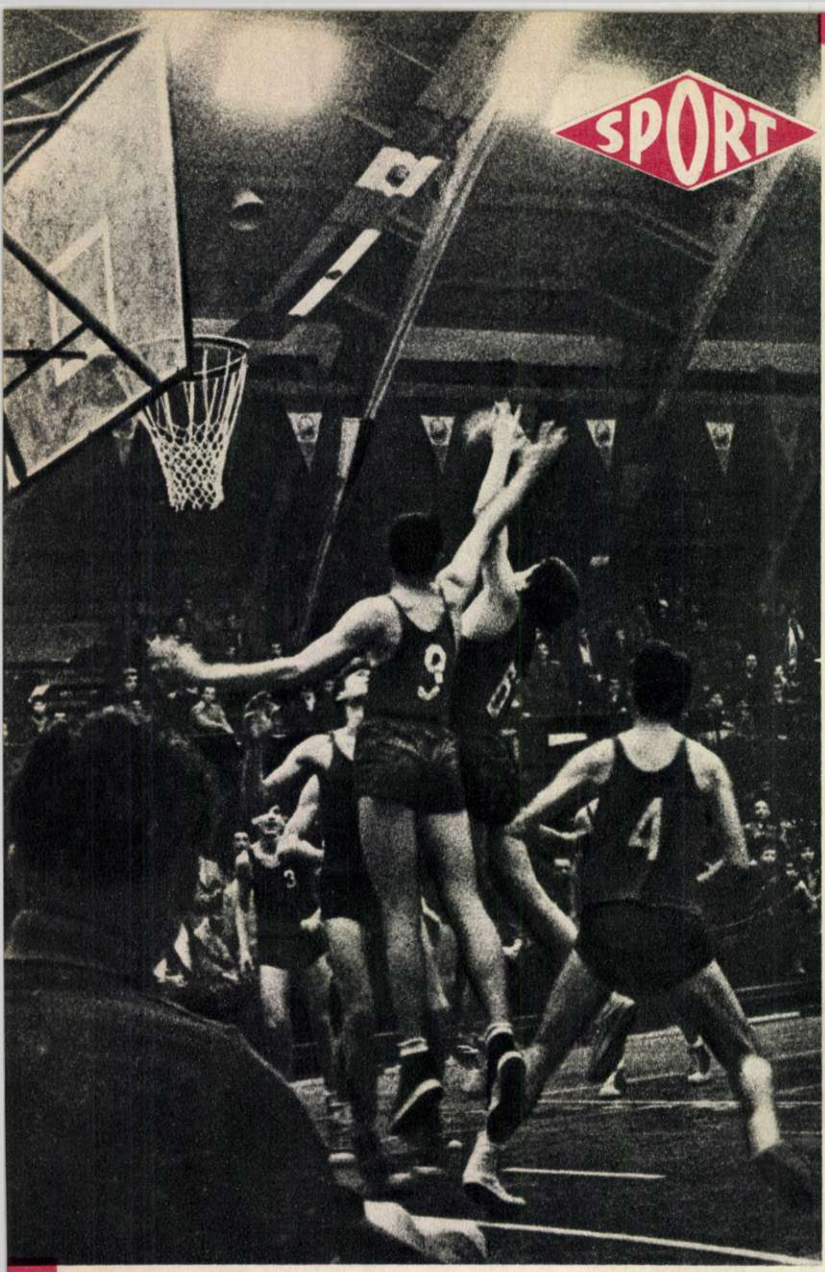

Printre cele mai disputate partide de baschet s-a numărat și cea dintre selecționatele studențești și de tineret ale țării noastre (în fotografie). Conduși un timp de selecționata de tineret, pînă la urmă studenții au învins cu 67-59. Tot ei sînt aceia care, în urma victoriei de marți seara asupra echipei de tineret a R. P. Albania, au cîștigat „Cupa Prieteniei" la baschet.

Iată un aspect al podiumului din aula Institutului de petrol, gaze și geologie, unde și-au disputat întîietatea șahiștii din R. P. Albania, R. P. Bulgaria, Grecia, R. P. F. Iugoslavia și R. P. Romînă.

ISC

PREDEAL
B-DUL PREZIDIULUI 76
TELEFON 102-145-221

LOCURI ÎN VILE CONFORTABILE LA PREȚURI AVANTAJOASE. MASA SE SERVEȘTE ÎN CANTINE PROPRII.

Vă oferă

în sectoarele:

PREDEAL, TIMIȘUL DE SUS, BRAN,
PÎRÎUL RECE și POIANA STALIN

Pentru un concediu plăcut, vă stau la dispoziție cluburi, case de cultură, dotate cu televizoare, aparate de radio, biblioteci etc.

Petrecînd concediul în vilele noastre, veți putea participa și la excursiile ce se organizează în punctele de interes turistic, social-istoric și cultural.

Bibl. Rep.

PREȚUL 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 6 (246)
Anul IX
13 februarie 1960

Silvia Popovici, artistă
la Teatrul Național
„I. L. Caragiale" -
București
(pag. 10)

Semnarea Declaraţiei statelor participante la Tratatul de la Varşovia de către delegaţia R.P. Romîne.

Giovanni Gronchi, preşedintele Italiei, a făcut o vizită oficială în Uniunea Sovietică. În fotografie: aspect de la întîlnirea care a avut loc la Kremlin între conducătorii sovietici şi preşedintele Italiei.

În calendarul evenimentelor din acest an, început sub auspiciile unor importante iniţiative de pace ale ţărilor socialiste, Consfătuirea la nivel înalt a Comitetului Politic Consultativ al statelor membre ale organizaţiei Tratatului de la Varşovia, precum şi documentul politic adoptat — DECLARAŢIA STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARŞOVIA — constituie un eveniment de o excepţională însemnătate. Reafirmarea obiectivelor politicii consecvente de pace a statelor socialiste, propunerile făcute în spiritul înţelegerii reciproce, a năzuinţei spre colaborare între statele aparţinînd diferitelor sisteme sociale aduc în acest moment o nouă şi viguroasă contribuţie la destinderea internaţională.

Optimismul care a caracterizat lucrările Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varşovia, încrederea în posibilitatea găsirii căilor juste pentru soluţionarea cu succes a problemelor celor mai importante şi urgente, în interesele întăririi păcii generale, care se degajă din Declaraţie, au găsit un puternic ecou în lumea întreagă

A. I. Mikoian, prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., şi Fidel Castro, primul ministru al Cubei, la deschiderea Expoziţiei sovietice de la Havana.

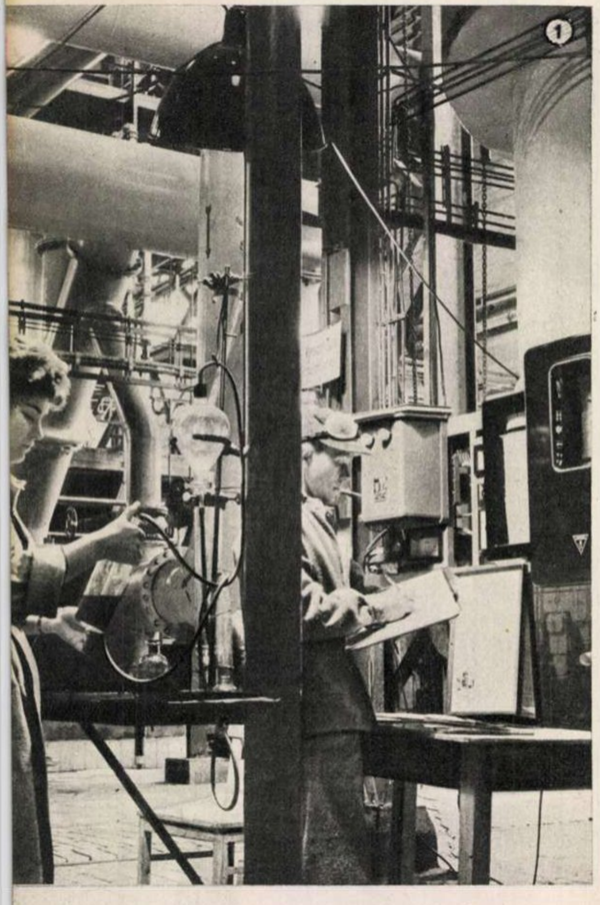

① *Secţia de acid sulfuric a combinatului de zinc de la Freiberg (R. D. Germană), intrat de curînd, parţial, în funcţiune. În acest combinat chimic producţia este în cea mai mare parte automatizată, fiecare secţie avînd doar personal pentru supraveghere şi analize.*

② *În ultima vreme, oamenilor muncii din R. P. Polonă le-au fost puse la dispoziţie nenumărate noi locuinţe — cartiere întregi. Iată, în fotografie, o imagine, luată din avion, a noului cartier de locuinţe Muranow din Varşovia.*

③ *La Ondrejov, în apropierea oraşului Praga (R. Cehoslovacă), se află instalat un puternic radiotelescop capabil să recepţioneze semnalele sateliţilor artificiali.*

④ *Muncitorul Panaiot Panaitov urmăreşte, în laboratorul uzinei constructoare de maşini „Vasil Kolarov“ (R. P. Bulgaria), funcţionarea unui oscilograf.*

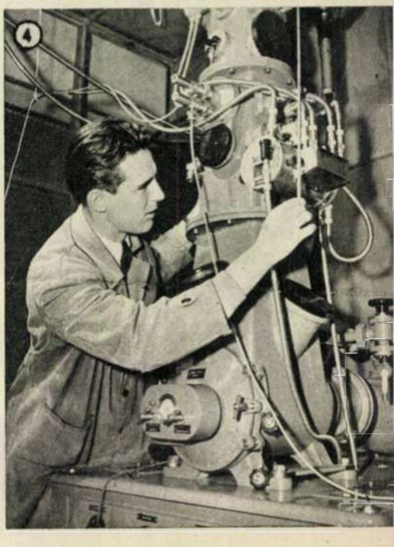

LA NOI ÎN CARTIER

Fotoreportaj de E. IAROVICI
şi I. SIMION

Peisaj uitat: după colţ, printre oţetari şi ciulini, lîngă benzinărie, era dugheana. Victor Inochenţie, nenea Victor, cum îi ziceau copiii din cartier, ţinea un soi de prăvălie într-o cocioabă din chirpici, ridicată pompos la rangul de „Consum de coloniale, delicatesse & articole di toiletă“. Un butoi cu murături, altul cu mangal, sticlă de lambă nr. 3, magiun, acadele, săpun de rufe şi... cam astea erau toate „delicatessele & articolele di toiletă“ ale lui nea Victor. Alte prăvălii — prin locurile astea — neam, afară de o stămbărie risipită mai încolo, către Vergului, şi o biată frizerie duhnind a terebentină şi a mucegai, care mai folosea pînă prin '38 pompa de flit în locul pulverizatorului cu pară de cauciuc.

Pentru o ţoală ori pentru o pereche de bocanci bătea bietul om cale lungă, prin noroaie şi zăpezi, pînă hăt, la prăvăliile din piaţă. N-o să mă credeţi, dar iată: cam pe aici a ţinut nea Victor Inochenţie dugheana. Prin locurile astea, unde te îmbie astăzi frumuseţea galantarelor cu pînzeturi, mătăsuri, confecţii şi încălţăminte „Romarta“, unde zilnic sînt deserviţi multe mii de cumpărători.

Copiii care-şi turtesc năsucurile de geamul noului magazin cu jucării n-au auzit niciodată de Inochenţie. Pentru ei, ca şi pentru proaspătul locatar mutat de ieri, de alaltăieri, în blocurile din bulevardul Muncii, totul pare firesc. După cum e azi şi în Floreasca, şi în Ferentari, şi în Griviţa... Peste tot, în noile cartiere muncitoreşti, unde blocurile moderne au înlocuit străvechile cocioabe din chirpici, au apărut, vitrină lîngă vitrină, noile magazine...

Grija pentru o cît mai bună aprovizionare, bazată pe cererea de consum a populaţiei, a reuşit să cîştige în scurtă vreme încrederea acelor cumpărători care, pînă şi pentru cel mai mic fleac, dădeau fuga la magazinele din centru.

Şi acum, să dăm împreună o raită în acest nou centru comercial al cartierului în care, cu mai puţin de o duzină de ani în urmă, mai măcăiau încă raţele din Balta Albă...

Paltoane sau haine gata confecţionate găsim azi şi în magazinele din cartierul nostru, nu numai în cele de pe Calea Victoriei sau de pe bulevardul 6 Martie. Condiţie esenţială: cei de la „comerţul cu ridicata“ să aprovizioneze permanent magazinele din bulevardul Muncii cel puţin cu aceeaşi grijă cu care le aprovizionează pe cele din cartierul Obor... (Atenţie la taioare, care tocmai la începutul toamnei şi al primăverii se-ntîmplă să n-ajungă pînă la unitatea din bulevardul Muncii).

Alături de „confecţii“ e un magazin de încălţăminte... Şi ceea ce-i interesant e următorul fapt: sortimentele „36“ şi „37“ pentru femei sînt prezente. Aşadar, dacă nu le găsiţi în centru, le găsiţi aici...

«Sînt ori nu sînt fotolii capitonate sau toalete tip „Dunărea“?» — se întreabă zilnic tinerii căsătoriţi Florica şi Ştefan Baban de la Uzina „Electronica“. Ei ţin să-şi cumpere fotoliile de la magazinul cel mai apropiat de locuinţa lor.

CEARA
PARCHET
DE PARC
FIDEA

Produse lactate
Lactate
55659

Şi un magazin de produse lactate... La buna lui aprovizionare şi-au adus aportul comisiile de control obştesc din cartier, care au trecut mai des pe aici.

„La noi la „Alimentara" avem tot ce doriţi!" Foarte bine! Un lucru însă nu-i tocmai bun: inventarierile ţin prea multe zile. S-a luat probabil un exemplu nu tocmai potrivit de la textila din piaţa „23 August", unde inventarierea durează cîteodată nici mai mult nici mai puţin de două săptămîni.

Comisia de control obştesc s-a oprit la „textile". Iată-i pe membrii comisiei căutînd eventualele reclamaţii din condică... Dacă există, ele vor ajunge direct la secţia comercială a Sfatului popular raional.

Un nou magazin se va deschide în cartier: un „Tehnometal".

E bine — chiar foarte bine — cînd membrii unei comisii de control obștesc se pricep la toate. Iată ce a descoperit maistrul Alecu Nicolae, controlor de calitate la Uzinele „23 August“: o mașină de tocat carne, pusă în vînzare la un magazin din piața Obor, cu defecte la cuțit și la sită. Concluzia; recepția mărfurilor nu s-a făcut cu destulă atenție.

RECLAMAȚII ȘI PROPUNERI

Despre ce este vorba? Tov. Costică Tănase, din cartierul „23 August“, ar dori completarea „centrului“ cu o frizerie. Probabil că nu-i fumător. Altminteri ar fi cerut și o... tutungerie, care de asemenea lipsește. Tovarășa Elena Talambă are și ea o dorință: „Să dea, frate, o dată drumul la măcelăria nouă; e gata de cînd!“ Iar tovarășul Ilie Niculae, pensionar I.T.B., întreabă: „De ce nu-i totdeauna ață neagră la mercerie?“

După cum vedeți, vizita noastră în cartier redă numai cîteva aspecte ale modului de deservire a populației. Gîndiți-vă însă că, zilnic, în toată țara, prin magazinele comerțului socialist trec nu mai puțin de cinci sau șase milioane de cumpărători. Și toți acești cinci sau șase milioane de clienți trebuie să găsească tot ce au nevoie. Așadar, sarcinile comerțului socialist nu-s de loc ușoare. În primul rînd, e vorba de asigurarea unui fond de mărfuri din toate produsele; în al doilea rînd, distribuirea mărfurilor trebuie să se facă în modul cel mai rațional, pentru nevoile sezonului (adică șoșonii să nu se găsească numai vara, iar sandalele numai iarna); în al treilea rînd, e necesar să se țină seama de cerințele specifice anumitor regiuni sau ale populației din mediul rural.

Calitatea produselor? Problema nu-i simplă. Ea e legată de gustul și de exigența mereu crescînde a cumpărătorilor. Un model vechi, o culoare urîtă, un desen fad, toate astea pot duce la stocuri de mărfuri greu vandabile. De aceea legătura dintre comerțul de stat și industrie trebuie să fie și mai strînsă.

Lupta aceasta pentru calitate nu-i, desigur, limitată. O duc comisiile de recepție, comisiile de control obștesc și chiar... cumpărătorii.

Inițiere MUZICALĂ...

— foileton —

de Adrian DASCĂLU

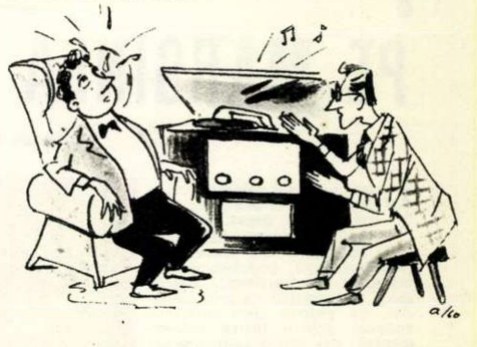

Sîntem căsătoriți de cîteva luni și constituim ceea ce se numește o căsnicie ideală. Un singur nor ne întunecă fericirea: în timp ce iubitei mele soții îi plac fugile și tocatele lui Bach sau oratoriile și motetele lui Haendel, eu mă dau în vînt după tangourile lui Ion Vasilescu sau foxurile lui Mălineanu. Eu pun București I ca să ascult muzică de estradă, ea învîrtește butonul la București II, care retransmite concertul simfonic de la Ateneu. De aici discuții interminabile.

Pentru alungarea acestui nor, am cerut sprijinul bunului meu prieten Marian, profund cunoscător de muzică.

— Singurul vinovat — îmi spuse el — ești tu, că nu vrei să înțelegi muzica. Trebuie să te inițiezi. Voi încerca să te ajut.

Zis și făcut. Iată-mă într-un apartament din blocul 8/5 de pe strada Johann Sebastian Bach ascultînd prima prelegere a prietenului meu despre muzică.

După ce-mi vorbi despre muzica descriptivă, despre capacitatea muzicii de a reda imagini din natură, Marian alese un disc și făcu să răsune la picup un fragment din „Lacul lebedelor“ de Ceaikovski. Cuvintele i se depănau, în șoaptă, pe fondul muzicii:

— Iată imaginea undelor argintate de lună!... Lebedele dansează... Dansul lor vrăjit se împletește cu susurul apei limpezi ce se revarsă într-o micuță cascadă, la un capăt al lacului...

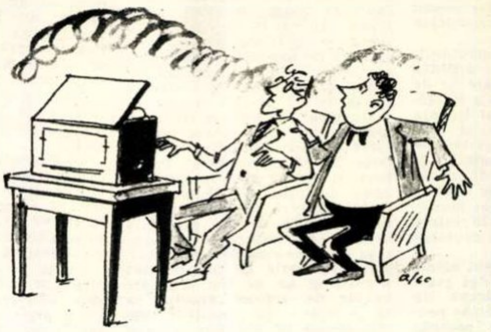

Vrăjit, ascultam și simțeam... simțeam o picătură de apă pe creștet, apoi una pe nas... încă una și încă una... și, în cîteva clipe, asupră-mi se revărsă un șuvoi de apă! Eram uluit de fluidul acvatic pe care-l sugera muzica, dar Marian se arătă mai puțin impresionat și se năpusti afară, urcînd în fugă treptele spre etajul superior. Urmîndu-l, îmi dădui seama că, împreună cu noi, se îndreptau spre același cat și alți locatari ai blocului. După puțin, corpul nostru expediționar găsi izvorul torentului ce inundase tot blocul în locuința locatarului I. Pleșa, din apartamentul 47, care, foarte liniștit... se spăla pe picioare. Dar se spălă pe mîini, ca Pilat, de îndată ce îi arătarăm robinetul pe care-l uitase deschis. Nu știa, bietul om, ce contribuție adusese la... ilustrarea muzicii!

Cum apartamentul lui Marian căzuse pradă sinistrului și gospodina casei se străduia să-i îndepărteze urmările, pornirăm spre un alt fericit posesor de picup, vecin cu Marian. Iată-ne deci din nou instalați confortabil într-un apartament de pe calea Floreasca, din blocul nr. 31, scara A. Aici lecția continuă. Marian căuta să mă facă să înțeleg mai departe felul în care muzica exprimă sentimente, naște emoții, sugerează imagini.

— De pildă, tunetul este redat prin sunete grave. Răsăritul, printr-un murmur de sunete înalte, iar prin pasaje strălucitoare de viori se reprezintă puterea focului. Focul a constituit tema multor compoziții de valoare. Spre exemplificare, să ascultăm „Dansul focului“ al lui Manuel de Falla...

De astă dată, efectul fu fulgerător. De cum răsunară primele măsuri din „Dansul focului“, începură să mă usture ochii, camera se umplu de fum, atmosfera deveni înăbușitoare. Cineva strigă: „Fooc! Foooc!“ Din fericire, era cu totul altceva. Era fum, fără foc. Ana Mociula, care locuiește în apartamentul nr. 11, își pusese porcul la afumat în boxă și afumase întreg blocul.

— Se știe doar că, atunci cînd vrei să păstrezi carnea, trebuie să o afumi. Se mai afumă el și omul, darmite un rîmător — perora Ana Mociula, atîrnînd în boxă slăninuțele, șunculițele și cîrnăciorii.

Așa se face că, amărîți, inundați și... afumați, mulțumirăm binevoitoarei noastre gazde și pornirăm spre casă. Pe drum, văzîndu-mă necăjit, Marian încercă să mă consoleze explicîndu-mi că, în timpuri îndepărtate, animalele au fost înfățișate în muzică. Și — subit — mă prinse de mînă și mă împinse spre intrarea C a unui bloc prin fața căruia tocmai treceam. Era blocul nr. 53, de pe strada Glinka.

— Aici stă fostul nostru coleg, Rădulescu Nicolae — îmi spuse Marian, apăsînd pe butonul soneriei.

E greu de presupus că nu-ți poți recunoaște un fost coleg de școală, chiar dacă s-au scurs 15 ani de cînd nu l-ai mai văzut. Totuși, pe Rădulescu Nicolae, cel mai bun elev la muzică din clasă, nu l-am mai recunoscut. Legat la cap, cu ochii umflați și obrajii supți, avînd o licărire stranie în priviri, omul ne pofti în casă lîngă inevitabilul picup. De cum se găsi în fața acestui năstrușnic aparat, Marian își continuă perorația despre relațiile dintre muzică și zoologie:

— Încă din secolul al XVII-lea și al XVIII-lea apar piese scrise pentru clavecin, purtînd titluri ca: „Privighetoarea“, „Cucul“, „Găina“ etc. De asemenea, e bine cunoscută „Ciocîrlia“ lui Glinka și „Privighetoarea“ lui Aleabiev, iar Respighi are o lucrare „Păsările“, în care, printre alte sunete, e redat și cotcodăcitul găinii. Iată discul!

Marian vorbea și gesticula, gazda dormita iar picupul... cotcodăcea. Deodată, se dezlănțui un cor întreg de orătănii, peste al căror vacarm răsunau „cucurigu“-uri stridente ca trîmbițele din ziua de apoi.

— Acestea sînt găinile și cocoșii vecinului meu, Ion Farcaș, din apartamentul nr. 20 — mă lămuri gazda. Are în casă 20 de găini și vreo 2 cocoși.

Aici s-a terminat prima mea lecție de inițiere muzicală. Trag nădejde că nu va fi nevoie să mai primesc încă una, aidoma.

Ilustrații de E. ARNO

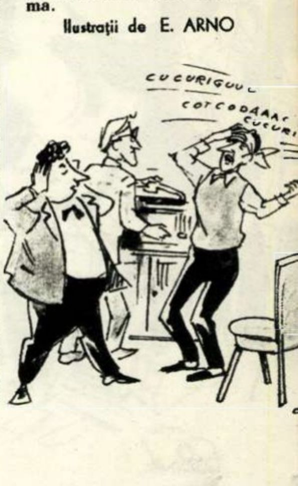

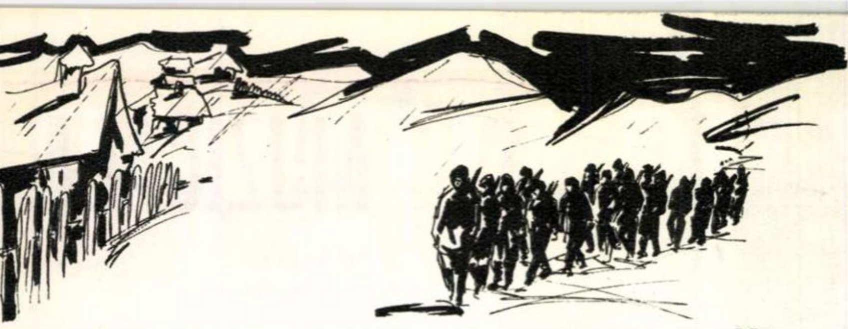

PE MARGINEA UNEI EVOCĂRI

de Ion OLTEANU

Ilustrații de Tia PELTZ

În „Flacăra" a apărut astă-toamnă o schiță intitulată „Nicolae", de scriitorul slovac Jan Turis. Autorul a dedicat lucrarea prietenului său romîn Nicolae Lăutașu, căzut eroic pe colinele de la Klenovec, în timpul răscoalei slovace împotriva ocupanților hitleriști. Lectura acestei schițe a avut darul să-mi împrospăteze unele amintiri...

Parcă totul s-a petrecut ieri... Toamna își cernea încet burnița rece și deasă peste pădurile și munții Slovaciei.

Pe înălțimile din vestul orașului Smolnyk, poposise un detașament de partizani. Casele mici, de munteni nu prea înstăriți, nu puteau oferi suficient adăpost pentru întreg detașamentul; dar într-o asemenea situație chiar și grajdurile încălzite numai de suflul cald al animalelor puteau fi socotite adăposturi bune...

Înserarea se lăsa rece, cu umbre întunecate. Un grup de partizani, întorși din misiune, urcau încet versantul către tabără. Pe la 11 noaptea, oamenii din grup raportară că și-au îndeplinit misiunea. Apoi, Lăutașu Nicolae, bucuros de aprecierea comandantului asupra felului cum își făcuseră datoria, își căută un culcuș.

Întregul detașament de partizani trecu să se odihnească; doar grupa de apărare și posturile înaintate mai vegheau în noaptea adîncă.

...Către zori, se porni dintr-o dată lătratul sacadat al mitralierei de la postul înaintat dinspre oraș. Cîteva automate începură numaidecît să-i țină isonul.

În tabără se iscă zarvă mare. Toți partizanii se pregăteau iute de apărare, iar grupa de securitate intră imediat în dispozitiv. Ce se întîmplase? O companie de hitleriști, conduși de un trădător, atacaseră cantonamentul partizanilor. Dar postul înaintat și grupa de securitate îi țineau la respect.

Comandantul detașamentului, maiorul K., elaboră de urgență un mic plan de apărare și de respingere a atacului. Ca să slăbească atacul, inamicul trebuia lovit din flanc. Cine să facă aceasta? Mai mulți partizani se oferiră voluntar. Lăutașu fu printre primii. Grupul astfel format execută un mic ocol și căzu în flancul drept al inamicului, care începuse să înainteze spre pîlcul de case al cantonamentului.

Atacul de flanc a avut efecte de fulger: dușmanul, dat peste cap, a trebuit să se retragă. Un număr de fasciști au rămas pentru vecie lungiți în poiană; restul au luat-o la fugă înapoi, pe versantul pe care îl urcaseră cu o oră înainte.

Dar gloanțele inamicului i-au ciuruit ambele picioare lui Nicolae Lăutașu. Doi partizani îl aduseră înapoi, sprijinindu-l de subsuori. Era primul grav rănit, dintre cei șase romîni care făceau parte din grup.

Doctorul detașamentului, căpitanul N., examină atent rănile adînci. Erau necesare feși de ghips. Și acestea lipseau. Grupul de romîni se sfătui repede, apoi ceru comandantului permisiunea să meargă într-un orășel din apropiere, după feșile de care era atîta nevoie. Primiră aprobarea, iar Lăutașu fu pansat provizoriu. Spre seară, cinci partizani porniră prudenți către orășel. Ajunși la marginea lui, își dădură seama că era ticsit de nemți. Au trebuit să ocolească intrările și căile de circulație, să sară gardurile din curte în curte ca să poată ajunge la farmacia centrală. În aceeași clădire mai locuia și un medic neamț. Cineva îi bătu încet în geam. Medicul, somnoros, apăru la fereastră; fu rugat — în limba germană — să vină de urgență, fiindcă și-a rupt cineva piciorul, căzînd într-un canal. Îi atraseră atenția să ia cu el și feși de ghips.

Doctorul luă opt bucăți. Spre uimirea lui, cînd trecu pragul casei se văzu imobilizat; i se puse un căluș în gură. Partizanii îl duseră apoi în pădure, unde doctorul N. dăduse primele îngrijiri partizanului rănit. O căruță special pregătită aștepta să-l transporte pe Lăutașu împreună cu detașamentul. Dar drumurile de munte sînt proaste și un os fracturat are nevoie de repaus absolut ca să se refacă. În condițiile luptei, mereu pe drumuri, e greu de realizat acest lucru.

Trecu o săptămînă. Doctorul N. ne declară că transportarea mai departe a lui Lăutașu Nicolae este egală cu moartea lui. Trebuia să se găsească un loc ferit, unde să-și poată reveni. Ne aflam pe colinele de la Klenovec. Sus, într-o poieniță, era cantonul unui pădurar. Se hotărî ca Lăutașu să fie lăsat acolo.

În ziua următoare un om, prezentat drept „accidentat" la exploatarea din pădurea aflată în apropiere, găsea adăpost în căsuța tihnită și caldă a pădurarului. Lîngă el, rămîneau de pază doi tovarăși slovaci. Nicolae, cu lacrimi în ochi, se despărți de tovarășii săi de luptă. Deznădejdea nu-l doborî însă pe vajnicul partizan; era conștient de povara pe care o constituia pentru detașament. Despărțirea fu deosebit de duioasă.

Dintre cei 22 de luptători parașutați pentru a da ajutor partizanilor în lupta de eliberare a poporului slovac de sub jugul fascist, Lăutașu era primul forțat de împrejurări să rămînă pe loc. Ceilalți 21 de parașutiști, împreună cu partizanii slovaci, își continuară îndeplinirea misiunii de luptă necruțătoare împotriva fascismului.

...După mai multe săptămîni, am trecut prin poienița unde îl lăsaserăm pe Nicolae. Și iată că în locul căsuței liniștite a pădurarului găsirăm doar un morman de cenușă. Locuitorii satelor din împrejurimi ne informară că trecuseră pe acolo hoardele fasciste. N-am reușit să aflăm mai mult de soarta tovarășului nostru dispărut...

Iată cum încheie scriitorul slovac Jan Turis capitolul luptei partizanului Lăutașu Nicolae:

...„Fasciștii înaintară cu precauție spre casă, ca și cum ar fi fost siguri că e cineva înăuntru. Se apropiară pînă la cîțiva metri de ea. În clipa aceea, o împușcătură bine țintită răbufni pe fereastră.

Luați prin surprindere, fasciștii se retrăseseră în pripă spre pădure. Formau acum o țintă clară pentru mîna exersată a lui Nicolae, care strîngea pistolul. Patru fasciști se prăbușiră. Îngroziți, ceilalți răspunseră cu un foc sălbatic. Dar de apropiat nu se putură apropia.

Șaptesprezece împușcături bine țintite răspunseră prin fereastră la fiecare pas al lor, imobilizîndu-i acolo aproape o oră. Al optsprezecelea glonț, cel mai precis, constituia ultima rezervă a partizanului Nicolae. Și el porni în clipa cînd scîndurile acoperișului incendiat începură să-i cadă la picioare.

Dar Nicolae nu mai simți flacările. Ultimul glonț îl rezervase pentru el. Flăcările mistuiau pînă și ultimele rămășițe de scînduri. O dată cu ele, însă, și speranțele fasciștilor de a-l prinde viu"...

Adevărat! Acesta a fost prietenul meu Nicolae.

George DAN

Acesta sînt!

Sub roșul tău luceafăr, Vladimir Ilici Lenin,
Ogorul poeziei cu plugul mi-l desțelin,
Și-n brazdele de stihuri înșirui mii de boabe,
Să crească, înfrățite, în lanuri de silabe.
Ei, luptătorii aprigi, eroii din Doftana,
Cu purpura din inimi îmi oțeliră pana.
Și el, partidul nostru, în zorii tinereții
Mi-a dat să sorb lumina și apa vie-a vieții,
Și acesta sînt! Cîntarea-mi de luptă și de pace,
Ca flamura în falduri toți macii și-i desface,
De-atunci, din mîndrul August, de cînd, măreț, răsare
Pe stema nouă-a țării al libertății soare!

Gheorghe TOMOZEI

Tutunul

Ostașii căutau în pungile cu tutun,
cusute din petice de rochii
și dăruite de neveste, la plecare;
și tutunul avea un pîlpîit prietenos și bun
și le umezea ochii...
Tutunul ostășesc, tăiat din păpuși galbene, mărunt,
umplea de miresme noaptea-n tranșee
și bărbații pipăiau pungile de stambă
care s-au răsfățat, cîndva, pe sîni de femeie...
Totul mirosea amețitor a tutun,
bucata de pîine uscată,
lama baionetei, sticloasă,
scrisorile știute pe dinafară
și fotografiile celor de-acasă.
Se adunau, ciotcă,
în jurul focurilor, seara,
și cîntecele prelinse peste păduri
erau a inimii votcă,
peste case licărea, părelnică, țigara...
Pe un bătrîn comisar
răpus de glonț, cînd frunzele-și porneau risipa,
undeva, departe de-al țării hotar,
l-au coborît în pămînt
cu chitara și pipa...
Și caii, simțind în preajmă tutunul ostășesc,
își aplecau grumazul, spre mîngîiere,
la porțile orașelor îngenuncheate,
peste care se risipea mireasmă de praf de pușcă
și miere.

De-atunci, în anii ce peste lume cresc,
în pipele păcii
fumegă tutunul rusesc...

(Din poemul „Inscripții pe Reichstag").

CĂRȚI DE PE TOATE MERIDIANELE

- CINCI CORĂBII, cu 265 de oameni conduși de Magellan, au plecat la 20 septembrie 1519 din Europa într-o călătorie pentru descoperirea de noi ținuturi, care nu a luat sfîrșit decît după 3 ani. Din această expediție nu s-a întors decît o corabie cu 18 supraviețuitori. Peripețiile dramaticei călătorii sînt cuprinse în volumul „Cu Magellan în jurul lumii", în curs de apariție la Editura Științifică.
- PENTRU ÎNDRĂGOSTIȚII de mare și peisaje submarine, aceeași editură prezintă, în traducere romînească, cartea comandorului francez Cousteau, „Lumea tăcerii", după care a fost turnat și filmul cu același nume.
- UNUL DINTRE cei mai mari poeți ai Greciei de azi, Iannis Ritsos, care ne-a vizitat de două ori țara, a scris un volum de versuri care oglindesc marile prefaceri ale Romîniei pe drumul socialismului. Volumul, intitulat „Arhitectura copacilor", a apărut în Editura Tineretului.

MOZAIC LITERAR

ACTUALITĂȚI DE PESTE HOTARE

ÎN FABRICILE ȘI UZINELE sovietice unde există brigăzi de muncă comunistă, se țin de două ori pe lună seminare de literatură. Scriitori de frunte ca V. Kataev, Galina Nikolaeva, F. Panferov, E. Kazakievici, N. Tihonov, M. Isakovski, A. Surkov ș.a. țin prelegeri în fața muncitorilor despre căile de dezvoltare a literaturii sovietice, sau citesc din operele lor, după care urmează dezbateri foarte animate. Scriitori sovietici apreciază că, în urma sugestiilor date de muncitori în aceste seminare, se îmbogățește tematica operele lor, iar trăsăturile unor eroi apar într-o lumină nouă.

PLAGA LITERATURII PORNOGRAFICE și de senzațional ieftin continuă să facă ravagii în Austria. Conform unei statistici, între 1946 și 1959 au fost trimise pe piața literară austriacă nu mai puțin de 40 de milioane de exemplare de asemenea maculatură, de a cărei difuzare se ocupă 50 de întreprinderi austriace și alte cîteva zeci străine.

CALITATEA ȘI CONȚINUTUL textelor pentru cîntecele de masă și pentru muzica ușoară reprezintă una din preocupările scriitorilor din R.D.G. În vederea promovării textelor de valoare, a fost instituit un concurs dotat cu numeroase premii — începînd de la 200 la 1.000 de mărci — și cu un premiu special de 10.000 de mărci, ce se distribuie pentru realizarea care obține cele mai multe voturi ale publicului, în seara prezentării lucrărilor pentru concurs.

„CRONICA GHETOULUI DIN VARȘOVIA" este titlul unei dramatice relatări a eroicei răscoale a ghetoului evreiesc din capitala Poloniei ocupate de naziști. Datele au fost consemnate de prof. Emanuel Ringelblum, unul dintre răsculații uciși de naziști. Manuscrisul, găsit într-o pivniță, unde fusese ascuns, a apărut concomitent într-o ediție poloneză și una franceza.

CĂRBUNII

— schiță —

de Lothar **STREBLOW**
scriitor din R. F.G.

Trei oameni cară saci. Saci cu cărbuni. Doi dintre ei zoresc cu pași mici, repeziți, pe aleea cu prundiș a unei vile de la marginea orașului. Al treilea — cu obraji scofîlciți, însemnați cu roșeața ofticii — abia se mișcă. Geme sub apăsarea sacului.

Plouă. Picăturile se revarsă monoton și trist peste cărbuni și oameni, descriind îngemănări bizare de linii pe chipurile înnegrite de praf. Umezeala pătrunde în saci, în trupuri, în cărbuni și-n haine. Dar oamenii continuă să care.

În fața grilajului de fier stă camionul. Printre crăpăturile platformei se preling picături negre și unsuroase; omul cu obrajii scofîlciți se reazemă cu spatele de mașină. Îl dor șalele. Privește îngrijorat spre alee și simte cum îl cuprinde frigul pe la spate. Așteaptă. Din gura pivniței își face apariția unul dintre tovarășii lui. E mic, îndesat, cu picioarele strîmbe. Apărătoarea de piele de pe umăr i-a alunecat într-o parte și de sub cozorocul șepcii căzute pe ochi nu vede decît pămîntul din fața lui. Pare un spiriduș din povești. Trîntește cu obidă un scuipat negru printre rondurile de flori.

— Măi, ăla nou', dă-i drumul! — îl apostrofează pe omul rezemat de mașină. Ai rămas în urmă cu doi saci.

Cel nou apucă sacul, îl trage spre marginea platformei și-l saltă cu mișcări obosite pe umeri. Sacul îi îndoaie spinarea. Icnind, omul pornește pe alee.

Cel de-al treilea, un lungan, a ieșit tocmai din pivniță. Se-ndreaptă spre camion.

— Cam tolomac ăsta nou — îi spuse spiridușul. Nu prea produce.

Lunganul scuipă a lehamite.

— Ce să-i faci, șefule!... E nou. Nu i s-au muiat încă oasele...

— Vax, vorbe! — scrîșnește printre dinți spiridușul, săltînd un sac pe umeri.

Cel nou se bălăngăne pe alee. De undeva vine miros de lapte afumat și pește prăjit. O căldare veche de gunoi i s-a-ncurcat în picioare. Acum dă colțul. S-a făcut. Urmează cîteva trepte. Trei-patru, dar parc-ar fi o sută. Pivnița. Jos sacul! Așa. Prin pînza pantalonilor subțiri simte fiecare așchie de cărbune. În gură îi stăruie un gust de aramă coclită. Respiră din greu și ochii-i rămîn pironiți pe o bucată de cărbune care strălucește straniu în lumina slabă ce se prelinge pe fereastra pivniței. Și strălucirea crește, crește, de parc-ar fi un reflector. În lumina ciudată, îi apare ca-n vis un birou elegant... În spate, un domn gras cu niște ochelari lucitori. Vorbește grav: „Regret, dar..." Concediat! Apoi, o ușă, trepte, altă ușă, trepte, trepte... Tramvaie care gonesc val-vîrtej, automobile mînate parcă de uragan, soarele care încinge caldarîmul... Paisprezece luni...

Paisprezece luni... el... soția... și...

Pași grei pe scara pivniței. Un geamăt, ridică sacul gol, și pornește.

— Dă-i drumu', grăbește! — mîrîie spiridușul, trecînd pe lîngă el și lovindu-l într-o doară.

Afară e aer curat, amețitor. Picături mari de ploaie cad din norii cenușii ca niște saci. Pretutindeni, doar saci. Saci de nori, saci de cărbuni... Încă douăzeci de pași fără povară, apoi camionul.

Lunganul îi împinge o încărcătură.

— Mai respiră și tu oleacă. N-o fi foc. Bătrînu' ăsta-i o vită; trebuie să te obișnuiești cu el. Ai să-l vezi la bacșiș. Ia el totul... O vită.

Și un rînjet întunecat îi brăzdează fața.

— Încă unsprezece, și-am terminat.

Cu sacii bălăbănind în spinare, trec pe lîngă spiriduș. Mai întîi lunganul, iar imediat, în urma lui, cel nou. Bătrînul îi privește chiorîș și-și înghite vorba.

Trei trepte la poartă, aleea, mirosul de lapte afumat, găleata veche, colțul, treptele pivniței. Apoi aer, ploaie, glod, camionul — încă un sac. Trepte, aleea, miros de pește prăjit, gust de aramă coclită în gură și iar un sac, și-apoi altul. Și iar drumul cu glod, care duce spre altă lume. Zeci de mii de trepte, gura pivniței. Nu mai miroase a nimic. Nici a lapte, nici a pește. Doar aramă coclită. Și deodată căldarea veche de gunoi crește, crește, se face cît un cazan de locomotivă și locomotiva vine spre el, alergînd nebună. Se ferește... Sacul cu cărbuni se rostogolește cu un zgomot ciudat. Atîta tot...

Spiridușul se strecoară pe lîngă cel prăbușit, scapă printre dinți o înjurătură, se-ntoarce cu sacul gol și-l lovește cu cizma pe cel nou.

— Scoală, putoare! Dă-i drumul!

După o clipă:

— Măi lungane, ia vezi ce-are ăsta!

Lunganul îngenunche lîngă trupul căzut, scoțînd un țipăt scurt; în ochi îi sticlesc două lacrimi. Îl întoarce pe ăl nou cu fața-n sus. Obrajii îi sînt parcă mai scofîlciți. Doar roșeața a dispărut.

Lunganul se ridică anevoie.

— Șefule, un doctor...

— Ce, ești nebun!?

Lunganul se face că n-aude. Aleargă spre ușa cu o etichetă mare, ridicolă, „PENTRU SLUGI", și apasă o dată, de două ori, apoi nu-și mai ia degetul.

În spatele uși se aud pași, apoi un scîrțîit prelung și-n prag apare o servitoare cu rochie apretată ca-n operete. O dată cu ea, din casă s-a prelins o șuviță de parfum care gîdilă nările lunganului.

— Aveți telefon?

Vocea omului sună metalic.

Spiridușul, nepăsător, s-a oprit lîngă găleata veche și bate darabana cu degete nervoase. Ușa se-nchide din nou. Spiridușul îl așteaptă pe lungan, pe doctor și... ce-o mai urma. Ce vină are el? El vinde doar cărbuni. Asta-i meseria lui. Accidentele nu-i plac, fiindcă aduc pierderi și tot felul de-ncurcături.

— În cinci minute-i aci și doctorul — strigă lunganul, apărînd pe ușă. A mai mișcat?

Spiridușul nu răspunde. Lunganul se reazemă de zidul proaspăt văruit. Picături grele, negre, soioase, i se scurg de pe haine. Și se simte ca și cum el ar zăcea acolo, ca o cîrpă mototolită, cu capul într-o parte, cu sfărîmătura de cărbune negru străjuind lîngă nasul alb, ca laptele, al omului ce pare lipsit de viață. Liniștea se sparge dintr-o dată. Un șuierat ascuțit sfîșie aerul. Frînele scrîșnesc. Portiera mașinii e trîntită puternic. Picioare cu galoși plescăie prin glod. Apoi scîrțîie pe prundișul aleii.

— Doctorul — murmură lunganul, îndepărtînd cu vîrful bocancului ciotul de cărbune de lîngă nasul celui prăbușit.

Lîngă el se oprește un om. Pare obosit, ca unul căruia nu-i priește somnul.

— Zii, repede, cum a fost — se adresează lunganului, fără să se prezinte măcar.

— Păi, prea mult n-a fost. A cărat... s-a poticnit și... gata.

— I s-a mai întîmplat și altă dată?

— Nu știu. Era nou. Abia de azi... Șomer... I-a născut nevasta și voia să-și facă rost de cîțiva gologani.

Doctorul dă din cap mașinal, ca și cum n-ar fi înțeles ce i-a spus lunganul. Apoi se apleacă, scoate ceva din trusă, îngenunche printre cărbunii risipiți. Descheie cămașa înăcrită de sudoare a celui întins și ascultă. Picăturile de ploaie se preling încet pe mantaua albăstruie, de cauciuc, a medicului.

Acum s-a ridicat. Răsuflă. Privirea i se pierde în gol. La picioare, în iarba verde-cenușie, cel nou pare mai încremenit.

— Mort... Inima...

— Mda... — murmură spiridușul. A dracului treabă. Asta mai lipsea...

PENTRU TOȚI

Colecția „Biblioteca pentru toți" a început să apară într-o nouă prezentare grafică. În această colecție se tipăresc săptămînal (mai precis, în fiecare sîmbătă) lucrări din literatura clasică și contemporană. Pentru primele zece săptămîni ale noului an sînt prevăzute „Poeziile" lui Eminescu, „Teatrul" lui Caragiale, „Amintiri din casa morților" de Dostoievski — care au și apărut în librării — „Călătorie în Africa" și „Dridri" de Vasile Alecsandri, „Amintiri, povești, povestiri" de Ion Creangă, „Focul" de H. Barbusse, „Zodia cancerului" de Mihail Sadoveanu, „Basme" de Petre Ispirescu și „Cimentul" de Feodor Gladkov. O dată cu apariția primelor numere din colecție, ne-am adresat tov. Mihail Șora, redactor principal la E.S.P.L.A., care ne-a spus următoarele: „Pătrunzînd în masele cele mai largi de cititori din țara noastră, cărțile ce vor apărea de acum înainte în „Biblioteca pentru toți", plăcute ca înfățișare, valoroase prin cuprinsul lor, vor pune în cîțiva ani la îndemîna unui număr din ce în ce mai mare de cititori (nădăjduim că tirajul va depăși în scurtă vreme suta de mii) numeroase opere reprezentative, atît ale literaturii romîne, clasice și contemporane cît și ale literaturii universale".

Inițiativa editurii este foarte bună și folositoare. Propunem însă ca literatura actuală din țara noastră să se bucure de un loc mai mare în planul colecției respective. Atît interesul maselor de cititori, cît și necesitatea de a promova sistematic literatura noastră realist-socialistă justifică pe deplin această propunere.

Urăm noii colecții „Biblioteca pentru toți" succes și viață lungă.

ȘANTIER

● Pe masa de lucru a scriitorului Eusebiu Camilar se află două cărți în manuscris: nuvela „Satul uitat", inspirată din viața nouă a țărănimii muncitoare, și o istorie povestită a Romîniei.

● Nicolae Jianu pregătește pentru tipar romanul „Veneam din întuneric", a cărui acțiune se petrece între anii 1939-1944 în nordul Moldovei. Într-un stadiu avansat se află și partea a doua a romanului „Izvorul roșu", inspirat din viața minerilor.

● Dumitru Mircea lucrează la un roman în care-și propune să oglindească viața unui activist de partid.

● Ion Istrati scrie volumul II al romanului „Din neagra țărănie".

● Un volum de versuri intitulat „Frumuseți scumpe" are în proiect poetul timișorean Al. Jebeleanu.

● Criticul Vicu Mîndra va înainta Editurii Tineretului, în acest an, o monografie despre viața și opera lui Ion Luca Caragiale.

● În cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului, Dragoș Vicol scrie romanul „Pădurea", inspirat din viața muncitorilor forestieri.

Adevărata prietenie

Decenii şi veacuri în şir colonialiştii au jefuit bogăţiile ţărilor pe care le-au subjugat cu forţa, reducînd state cu o străveche şi înfloritoare civilizaţie la situaţia de ţări „slab dezvoltate".

Scuturînd jugul colonial, popoare odinioară oprimate au păşit la lupta pentru consolidarea independenţei naţionale, împotriva mizeriei şi înapoierii economice. O sarcină uriaşă, greu de îndeplinit fără o mînă de ajutor. De ajutor adevărat. Dar multe din aceste ţări au primit un asemenea ajutor. L-au primit din partea Uniunii Sovietice, ca o vie şi concretă întruchipare a simpatiei ce o poartă poporul care, primul din lume, a sfărîmat orînduirea bazată pe exploatare, faţă de lupta pentru independenţă şi progres social a popoarelor eliberate de sub colonialism. Pentru prima dată în istoria lor, ţări ca India, Indonezia, Birmania etc. au cunoscut tratate şi acorduri economice încheiate în spiritul unei adevărate prietenii şi colaborări. Pentru prima dată popoarele acestor ţări au cunoscut adevăratul sens al cuvîntului ajutor. Pentru prima dată, în relaţiile cu o mare putere n-au mai avut de-a face cu rapacitatea rechinilor colonialişti, n-au mai cunoscut umilirea şi inegalitatea.

Spunea recent Jawaharlal Nehru, adresîndu-se lui K.E. Voroşilov, cu prilejul vizitei acestuia în India: „Manifestarea dragostei şi apropierii faţă de India şi de poporul ei de către guvernul şi poporul Uniunii Sovietice şi modul ei de a acţiona în relaţiile cu noi constituie lucrul cel mai de preţ pe care ni l-au dat oamenii sovietici şi pentru care eu exprim recunoştinţă".

O dată cu tehnica nouă, modernă — contribuţie preţioasă adusă de U.R.S.S. la industrializarea ţărilor lor şi, implicit, la consolidarea independenţei naţionale — popoarele odinioară înrobite au cunoscut şi preţuit relaţiile noi, bazate pe respect şi încredere reciprocă, pe înţelegere şi prietenie.

↑

N. S. Hruşciov şi A. Sukarno în timpul vizitei preşedintelui Indoneziei, în vara anului trecut, în Uniunea Sovietică. Acum poporul indonezian se pregăteşte să facă o caldă primire lui N. S. Hruşciov care, la invitaţia guvernului Indoneziei, va vizita această ţară. După cum se ştie, prietenia sovieto-indoneziană s-a dezvoltat şi întărit în anii din urmă. Uniunea Sovietică ajută Indonezia la dezvoltarea industriei sale carbonifere, a metalurgiei neferoase precum şi în domeniul folosirii paşnice a energiei atomice, livrînd mijloace tehnice şi pregătind cadre naţionale.

Locuitorii Djakartei l-au întîmpinat cu entuziasm pe K. E. Voroşilov, preşedintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., în timpul vizitei pe care înaltul demnitar sovietic a făcut-o, în urmă cu cîţiva ani, în Indonezia.

←

↑

„Limba rusă, vă mărturisesc, e destul de grea pentru noi, nepalezii. Dar chiar şi cînd mă voi întoarce ca inginer în patria mea, voi avea multă nevoie de cunoaşterea limbii ruse, pentru a putea urmări dezvoltarea tehnicii moderne" — spune studentul Gourab Narişig Rana, de la Universitatea „Lomonosov" din Moscova, unul din viitoarele cadre de specialişti nepalezi care se formează în U.R.S.S.

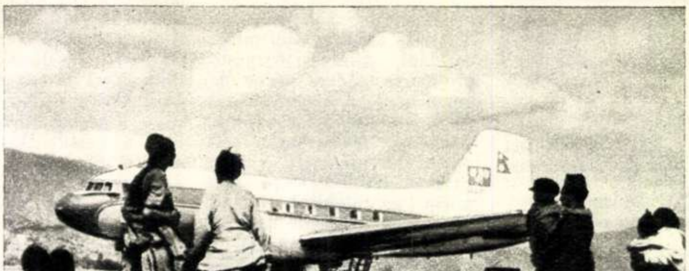

Acest avion „I.L.-14" — dar prietenesc al guvernului sovietic — e o expresie a sentimentelor de simpatie ale poporului sovietic faţă de poporul nepalez. Animat de aceleaşi sentimente de prietenie, guvernul sovietic a acordat Nepalului un ajutor economic şi tehnic gratuit în valoare de 30 de milioane de ruble, care va fi folosit pentru construirea unei hidrocentrale, a unei fabrici de zahăr şi a alteia de ţigări, precum şi un ajutor gratuit pentru construirea unui spital înzestrat nu numai cu utilaj modern, ci şi cu personal medical sovietic.

←

Un mare interes au stîrnit aceste maşini sovietice printre ţăranii afgani din Keliagai. Ele constituie doar o părticică din ajutorul acordat Afganistanului de către U.R.S.S. Poporul afgan a construit, datorită ajutorului sovietic, o serie de importante obiective industriale, printre care fabrici de beton, hidrocentrala de la Sarovi, un mare combinat de panificaţie la Kabul etc. De asemeni, U.R.S.S. ajută Afganistanul în construirea unei şosele de 750 km, precum şi în construirea importantului canal de irigaţie de la Djelalabad

↓

↑

În porturile Birmaniei poposesc din Uniunea Sovietică vapoare încărcate cu utilaj industrial.

„Bravo Rusiei și rușilor". Aceste cuvinte pot fi des întîlnite în cartea de impresii a pavilionului sovietic din cadrul Expoziției agricole mondiale de la Delhi. Ele oglindesc simțămintele de admirație ale poporului indian față de uriașele succese ale prietenului său de nădejde.

→

În întreaga Indie, uzina metalurgică de la Bhilai (dreapta jos) — una din cele mai mari de acest fel din Asia — este considerată ca un viu simbol al prieteniei sovieto-indiene. Uniunea Sovietică a executat lucrările de proiectare, a livrat Indiei utilajul necesar, a trimis specialiști pentru asistență tehnică la construirea și exploatarea uzinei și a instruit în uzinele din U.R.S.S. cîteva sute de muncitori, tehnicieni și ingineri indieni. Pentru finanțarea construcției, U.R.S.S. a acordat Indiei, în condiții avantajoase, un credit pe termen lung. „La Bhilai — a declarat recent [illegible]. Pande, președintele societății indiene de stat „Hindustan Steel", care a fost însărcinată cu construcția uzinei de la Bhilai — atît specialiștii sovietici cît și cei indieni lucrează într-o atmosferă de cordialitate și bunăvoință. În cursul muncii desfășurate în comun, între ei s-a legat o caldă prietenie". În stînga jos: specialiști sovietici și indieni, la lucru.

↓

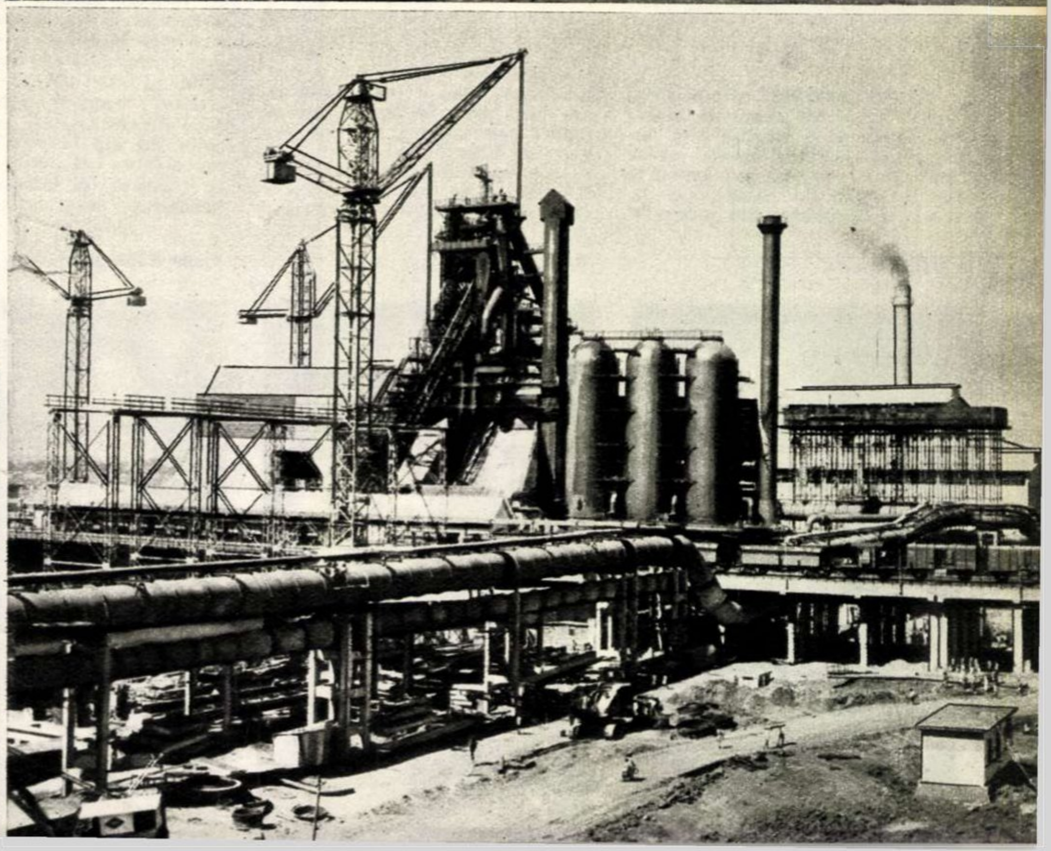

Cei de mîine

de Mircea **ALEXANDRESCU**

A devenit o tradiție a vieții noastre teatrale ca, la fiecare doi ani, generația de tineri slujitori ai scenei să-și arate cuceririle pe tărîmul măiestriei artistice, într-o întrecere din cele mai viu așteptate și disputate: concursul tinerilor artiști din teatrele dramatice. Ultimul concurs, în ciuda unor deficiențe organizatorice existente în unele teatre (deficiențe care au dus la alegerea unui repertoriu cu lacune, ce nu a permis afirmarea multor tineri din regiuni), a fost totuși un prilej pentru tinerii artiști de a dovedi că sînt demni și apți să preia mîine pe umerii lor viitorul teatrului romînesc.

Vă prezentăm mai jos pe cîțiva dintre premianții celui de-al treilea Concurs republican al tinerilor artiști din teatrele dramatice. Lista lor e, firește, mult mai lungă. „Flacăra" îi salută pe toți, urîndu-le succes.

Radu Penciulescu primind premiul I pentru regia spectacolului „Brigada I-a de cavalerie".

RADU PENCIULESCU, regizorul „Brigăzii I-a de cavalerie" de Vsevolod Vișnevski (premiul I — Teatrul „C. Nottara"), a obținut, încă înainte cu doi ani, la precedentul concurs al tinerilor din teatru, un premiu pentru regia spectacolului „Ultima generație". În turneul de sfîrșit de stagiune de anul trecut al Teatrului de Stat din Oradea, am avut din nou prilejul să-i cunoaștem forțele și dăruirea artistică, în spectacolul cu piesa lui Anouilh, „Ciocîrlia". De atunci, Radu Penciulescu a lucrat cu aceeași rîvnă la o serie de alte piese, variate ca problematică. În același timp, și-a încercat talentul și în scenografie, considerată de el ca o disciplină căreia un director de scenă trebuie să i se supună spre a putea cunoaște și stăpîni toate tainele scenei.

Spectacolul realizat de Radu Penciulescu acum, cu piesa lui Vsevolod Vișnevski, este pilduitor prin omogenitatea sa, prin conlucrarea armonioasă dintre regie, scenografie și interpretare, puse toate în slujba aducerii pe scenă, într-o formă artistică adecvată, a mesajului revoluționar al lucrării.

◆

SILVIA POPOVICI este o obișnuită a listelor de premii. Și, totuși, cu fiecare nouă apariție a ei ne surprinde și ne emoționează mereu mai mult, mereu mai profund. De la Ofelia lui Shakespeare la Lucietta lui Goldoni din „Gîlcevile din Chioggia", de la Magda din „Arcul de triumf" la Ioana din „Surorile Boga" și, în sfîrșit, la Vera din „Cei din urmă" (pentru care a luat premiul I), tînăra actriță și-a extins, cu fiecare rol, gama posibilităților ei interpretative, și-a ascuțit parcă sensibilitatea, a adîncit înțelegerea personajului, dovedind egale aptitudini pentru comedie și dramă, pentru repertoriul modern și clasic, autohton și universal.

În redarea zbuciumului intens al Verei, interpreta a înțeles că orice cădere în șablonul „fetițelor teribile" ar anula semnificația personajului și veridicitatea lui în această piesă de Gorki. Trăind cu emoție și sinceritate fiecare moment și impunîndu-i evoluția cerută de text, Silvia Popovici i-a dăruit Verei un destin dramatic puternic și o personalitate bine conturată.

◆

PETRE GHEORGHIU de la Municipal nu e un actor pe care să-l poți trece cu vederea nici măcar într-un rol episodic. Interpretul se dăruie atît de total personajului, încît, chiar și prin cîteva replici, izbutește să-i construiască o personalitate. Căci Petre Gheorghiu are darul de a înțelege nu numai replica personajului, ci, prin ea, viața și biografia lui.

În piesa „Pîine și trandafiri" de Salînski, i se cereau lui Petre Gheorghiu puternice mijloace compoziționale și interpretative, spre a realiza chipul chiaburului (rol pentru care a fost distins cu premiul I). El a reușit cu talent ca, în redarea acestui personaj, să evite schematismul ce ar fi diminuat forța de demascare a elementelor dușmănoase revoluției, între care chiaburul prezentat de Salînski reprezintă o categorie socială foarte primejdioasă.

◆

VICTOR REBENGIUC este — deși atît de tînăr — un actor în adevăratul înțeles al cuvîntului. Gama sa interpretativă este extrem de variată: modern atunci cînd personajul îi cere aceasta, el are și știința rolurilor de compoziție care îi îngăduie ca, de pildă, în „Pîine și trandafiri", să ne redea, printr-o complexă cuprindere a datelor personajului, pe bătrînul țăran rus din această piesă (rol pentru care a fost distins cu premiul I). Ohapkin, în interpretarea lui Rebengiuc, ne emoționează prin sinceritate, ne interesează prin evoluția lui — de la șovăială în fața revoluției, la îmbrățișarea ei cu toată sinceritatea și puterea de dăruire a țăranului muncitor rus.

◆

ANDREIA NĂSTĂSESCU nu poate prezenta o lungă listă de creații scenice, pentru simplul fapt că abia de cîteva luni a părăsit Institutul de teatru spre a-și prelua greaua dar nobila misiune de slujitor al scenei Naționalului craiovean.

Actriță de sensibilitate și inteligență scenică, ea a dovedit în „Tînăra gardă" că, în întruchiparea unui personaj atît de complex cum este Uliana Gromova, importantă este în primul rînd cunoașterea în adîncime a piesei respective, a epocii la care se referă ea, a climatului general pe care-l solicită. Și Andreia Năstăsescu a arătat, dincolo de evidente calități actoricești, o matură gîndire a rolului (premiul III).

Silvia Popovici

Petre Gheorghiu

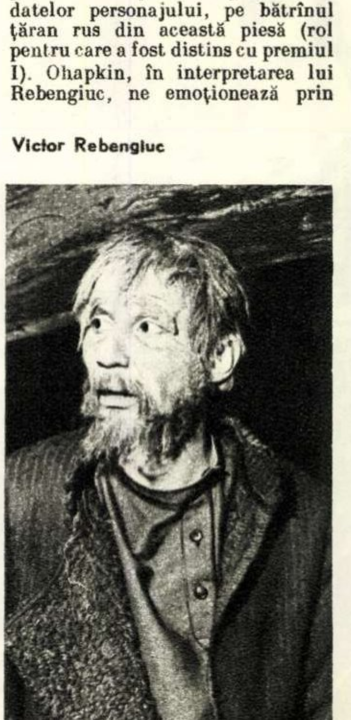

Victor Rebengiuc

Andreia Năstăsescu

CEFERIȘTII

de **M. MÎRZA**

Fotografii de A. MIHAILOPOL

N-aș putea spune cînd i-am întîlnit pentru prima oară. Am crezut că i-am întîlnit cu prilejul primei călătorii la țară. De aceea, la început, noțiunea de ceferist avea o rezonanță nostalgică. Îmi sugera trenul cu vagoane înnegrite, îmbibate cu miros de fum, cu locomotiva pitică ce fluiera răgușit de cîte ori avea prilejul, trenul care oprea în halta singuratică din miezul cîmpiei, unde mă aștepta bunica. De la ea am aflat că și mecanicul locomotivei, și fochistul, pe care l-am zărit o fracțiune de secundă în duelul său trudnic cu focul, și omul cu șapcă roșie de pe peron erau ceferiști.

Mai tîrziu, într-o dimineață friguroasă de toamnă, în apropierea unei stații nod de cale ferată, am întîlnit un grup de oameni îmbrăcați în haine mirosind a cărbune și fum, ce se odihneau, după multe ore de trudă la terasament, pe iarba acoperită de brumă a „zonei". Chipurile ostenite, palide, privirile cenușii mi-au dezvăluit o latură amară dar reală din viața de pe vremuri a ceferiștilor: munca grea, în condiții de mizerie morală și materială. Aceasta a făcut ca, într-un februarie cu zăpadă puțină și ger sec, clocotul surd al Atelierelor Grivița să se întrerupă. S-a auzit atunci un vuiet puternic, care chema la rezistență și luptă. Sunetul sirenei lui Roaită, împușcăturile jandarmilor și polițiștilor au răzbătut pînă dincolo de Grivița. Atunci mii de oameni i-au întîlnit cu adevărat pe ceferiști și au prins să le cunoască viața în întregime.

Anii au trecut.

Acum, în zilele acestea luminoase, l-am întîlnit pe Ștefănescu Dumitru, care a trăit paginile istorice din '33, vorbind unui grup de tineri la Muzeul de Istorie a Partidului; la cazangerie, un maistru măruntel, cu figură liniștită și gravă, m-a inițiat în realizările secției — era Codescu Alexandru, Erou al Muncii Socialiste; pe ceferistul Bujin Nicolaie l-am întîlnit, cu fiul și soția, într-o lojă a Operei de Stat; Fulga Gheorghe, din echipa de dansuri a clubului, pare un dansator de profesie, dar e cazangiu; în biblioteca clubului, fiul de ceferist Victor Călinescu, student în anul V la medicină, studiază în vederea examenelor... Și toți cei despre care am vorbit, și mulți, mulți alții, care trăiesc astăzi o viață demnă și își închină energia și talentul patriei lor socialiste, sînt ceferiști.

De aceea nu aș putea spune cînd i-am întîlnit cu adevărat pentru prima dată pe ceferiști, pentru că, o dată cu timpul, noțiunea cuvîntului s-a lărgit și, în zilele noastre, conținutul ei se asociază cu noile condiții de viață, cu marele avînt în muncă, cu pasul de stăpîn și constructor al vremurilor noi.

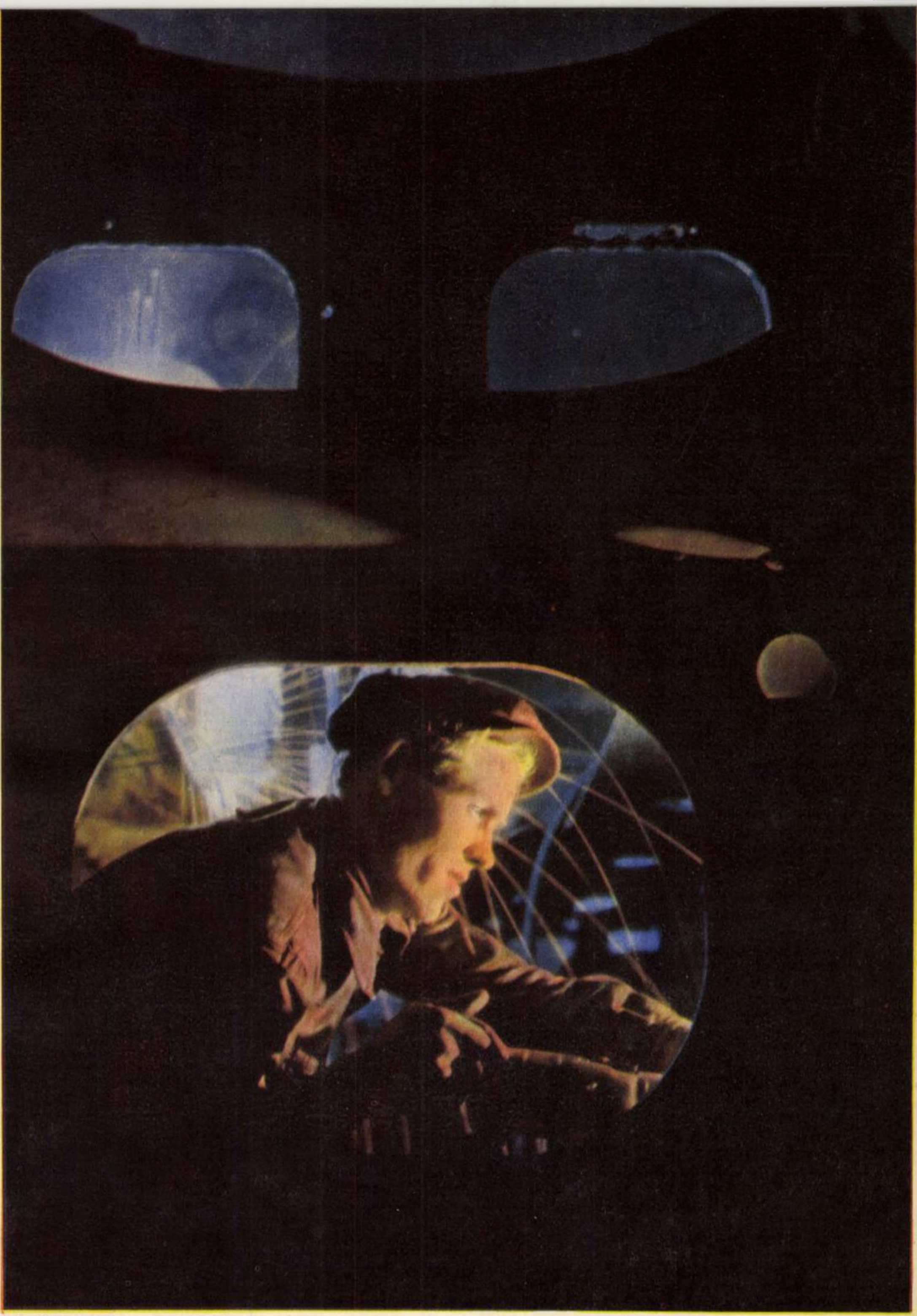

↑ Montatorul Leonte Gheorghe, șeful brigăzii de calitate din secția montaj.

În biblioteca Clubului C.F.R. Grivița Roșie puteți întîlni deseori studenți, fii ai ceferiștilor. →

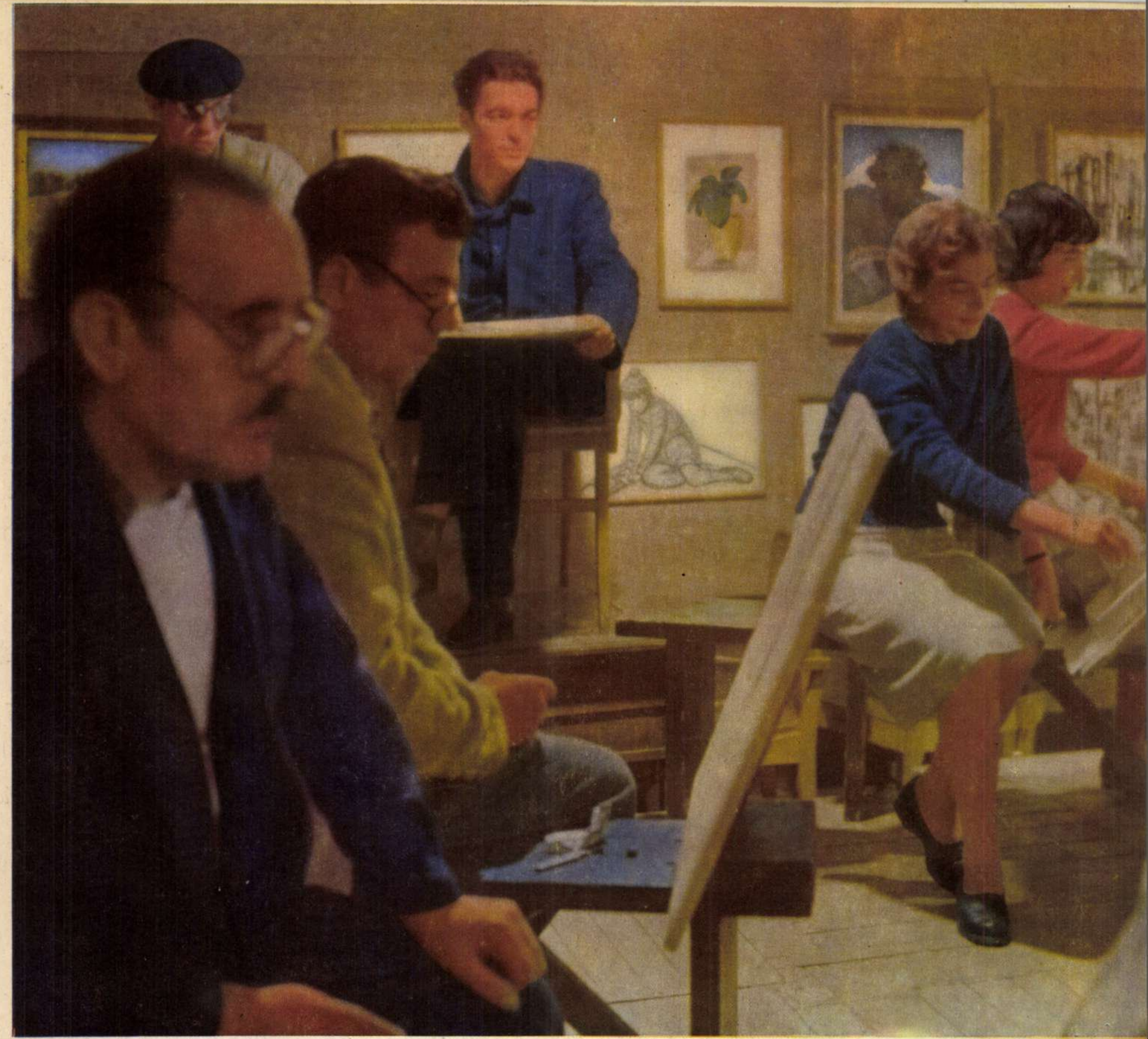

②

③

1. În timpul liber se poate face și pictură (cercul de artă plastică al Clubului C.F.R. Grivița Roșie).

2. Casa „Mama și copilul", din Gara de Nord.

3. Într-un hol al căminului ceferiștilor (opt etaje, camere cu baie, holuri confortabile, restaurant, toate la dispoziția celor care vin cu treburi în Capitală).

4. Frumoase sînt costumele echipei de dansuri a ceferiștilor!

5. Meseria nu se mai fură, ci se învață în școala profesională.

5
SCOALA PROFESIONALA
ANALITICE ANUL ȘCOLAR 195
PIESE EXECUTATE DE ELEVI ȘI CADRUL PRO

①

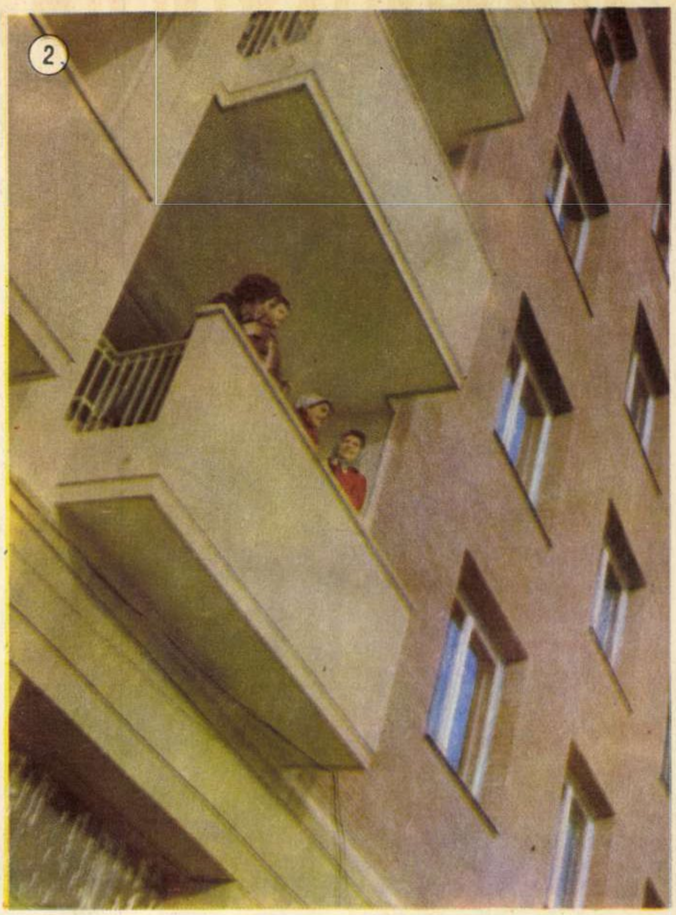

②

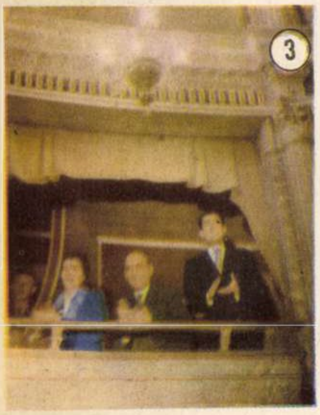

③

1. Așa a fost în 1933...

2. Iată cum arată unul din noile blocuri de locuințe date în folosință ceferiștilor, la sfîrșitul anului 1959.

3. Familia ceferistului Bujin, la operă.

4. Se montează locomotive, în atelierele Complexului Grivița Roșie.

5. „Consultație" de specialitate în familie (impiegatul Laurențiu Dopp și fiul).

④

⑤

ÎNCURSIUNE ÎN... NEOLITIC

Reportaj de F. **URSEANU**
Fotografii de prof. Gr. AVAKIAN

• Punctul de atracție al paleoantropologilor • Încă 13 morminte „transferate" • Agricultorii, pescarii și „ortopezii" de acum 6000 de ani • Care e înfățișarea exactă a omului din neolitic ?

Care-i visul unui paleoantropolog? Să descopere personal cel puțin un rest de pitecantrop — dacă nu calota craniană, măcar un fragment al femurului sau chiar un dinte al acestui „om-maimuță". Să cerceteze personal bucățica de os pe toate părțile și-n toate chipurile și — dacă se poate — să-i stabilească vechimea corespunzătoare cu „C 14", adică prin metoda cea mai modernă: a radiocarbonului.

În momentul de față, paleoantropologii romîni, chiar dacă n-au avut încă prilejul să descopere urmele pitecantropului (deși se pare că s-au găsit unelte de-ale acestuia pe valea Dîrjovului, lîngă Slatina), totuși nu se pot plînge de loc de lipsă de material în legătură cu tainele trecutului ființei omenești pe teritoriul nostru. Descoperiri recente — urme masive ale omului din neolitic, adică din epoca pietrei șlefuite — oferă oamenilor noștri de știință surse documentare de mare însemnătate.

Se „mută" tribul...

Lacul Boian a fost și a rămas punctul de atracție al arheologilor și al paleoantropologilor noștri. Săpăturile făcute pînă la sfîrșitul lui '59 în Grădiștea Ulmilor — insulă din inima lacului — au reconfirmat un fapt deosebit de interesant: aici, la mai puțin de 100 kilometri de Capitală, se află un laborator natural pentru studierea culturii neolitice, un șantier științific de proporții apreciabile, deschis din inițiativa și cu sprijinul Academiei R.P.R. Ce se întîmplă aici?

Lacul, văzut pe hartă, arată ca un rac prins cu multele sale picioare de țărmul Dunării, undeva între Oltenița și Călărași. Acum Boianul a înghețat. La primăvară, va redeveni, desigur, o împărăție a pelicanilor, a lișițelor, a păsărilor flamingo, a nuferilor uriași și a papurii înalte — adică, un fel de deltă în miniatură. Ei bine, de aici, mai exact, din insulă, „au plecat" recent treisprezece strămoși ai omului de azi. E vorba, desigur, de resturile osteologice ale unor oameni din neolitic, peste care au trecut pînă acum cinci sau șase mii de ani. Sînt urmele unor oameni care n-au apucat apariția bronzului sau a fierului, care au trăit în triburi, au mînuit toporul de piatră și n-au cunoscut calul domestic — deci oameni cu mult mai bătrîni decît chiar străvechea piramidă a lui Keops. Orînduirea lor socială a fost, desigur, comuna primitivă.

Unde au ajuns cei „13" din necropola insulei Grădiștea Ulmilor? În laboratoarele Centrului de cercetări antropologice al Academiei R.P.R., ai cărui cercetători și specialiști în „paleo" i-au studiat și i-au așezat cu grijă, alături de niște „rude foarte apropiate" descoperite în aceeași insulă, anul trecut și acum doi ani.

Așadar, la ora aceasta 46 de membri ai unor triburi care au existat în urmă cu 6000 sau 5000 de ani (cultura Boian și cultura Gumelnița) se odihnesc într-un institut științific din cartierul Cotroceni, în timp ce multe unelte de-ale lor au fost aranjate cu aceeași grijă în rafturile și în colecțiile Institutului de arheologie.

Întîi a vorbit ceramica...

Trebuie să se știe: știința nu s-a întîlnit acum pentru prima dată cu Boianul. Numele lacului se bucură de circulație universală de peste treizeci de ani. Atunci au trecut pe aici o serie întreagă de arheologi. Era perioada descoperirii în insulă, în urma acțiunii întreprinse de marele arheolog Vasile Pîrvan, a unei noi „culturi" care a avut o dezvoltare însemnată în epoca neolitică și care a lăsat aici, la Boian, urme bogate în ceramică fină, frumos ornamentată și executată cu multă măiestrie. O ceramică ce marchează preocupările artistice ale oamenilor din triburile care au locuit pe insulă. De atunci și pînă azi arheologii au găsit urme asemănătoare cu cele de la Boian în 130 de locuri din țară și în 21 de locuri în Bulgaria. Și toate aceste urme au fost studiate și prezentate sub denumirea de „cultura Boian", după numele lacului ale cărui unde scot și azi la iveală resturi de ceramică neolitică, de oase omenești și tot felul de obiecte ale unor timpuri foarte îndepărtate.

Nu-i deci de mirare că Institutul de arheologie și Centrul de cercetări antropologice al Academiei R.P.R. au reluat, după 30 de ani, cercetarea tainelor lacului Boian, mai ales că în trecut nu ieșise la iveală nici un singur mormînt al foștilor locuitori ai insulei.

Ortopezi: da! Dentiști: nu!

De ce-s considerate ca foarte importante pentru știință ultimele descoperiri de pe insula lacului Boian? Pentru că aici sînt concentrate urme foarte vechi ale unei comunități primitive, și urmele acestea s-au păstrat mult mai bine ca în alte părți. Pămîntul insulei — aluvionar — nefiind atît de corosiv ca la Cernavoda, de exemplu, unde s-au găsit de asemenea morminte neolitice, a păstrat urmele omenești milenii de-a rîndul. Acum scheletele... „vorbesc". Cîte lucruri interesante nu vă pot spune paleoantropologii care le studiază!... Ați putea, desigur, afla că media de vîrstă a acestor oameni din neolitic nu depășea cu mult 40 de ani, că aproape toți aveau o statură mijlocie și corpul foarte bine legat. Ar putea, de asemenea, să vă împărtășească faptul că pe insula respectivă, în urmă cu 6000 sau 5000 de ani, nu exista nici un... dentist. Și chiar dacă ar fi existat, n-ar fi avut absolut nici un singur „pacient". Cum au aflat antropologii acest lucru? Simplu: în zeci de maxilare n-au găsit nici un

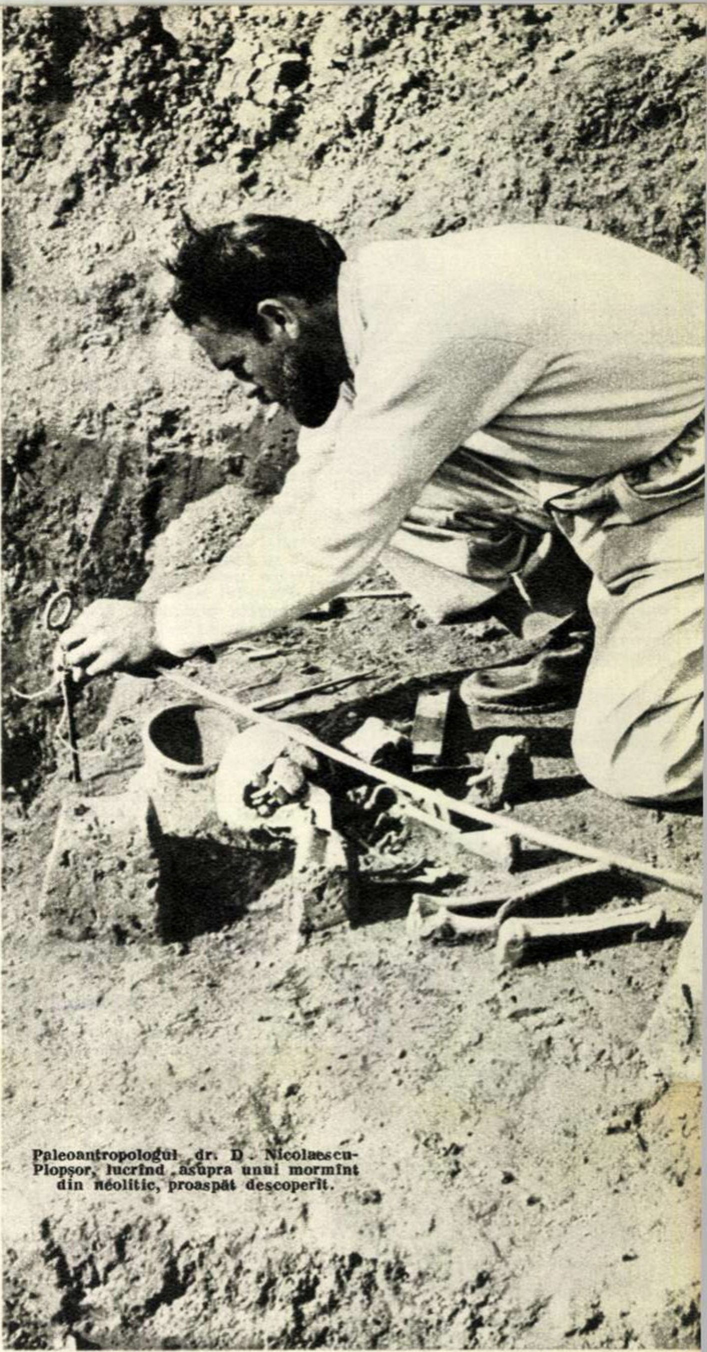

Paleoantropologul dr. D. Nicolaescu-Plopșor, lucrînd asupra unui mormînt din neolitic, proaspăt descoperit.

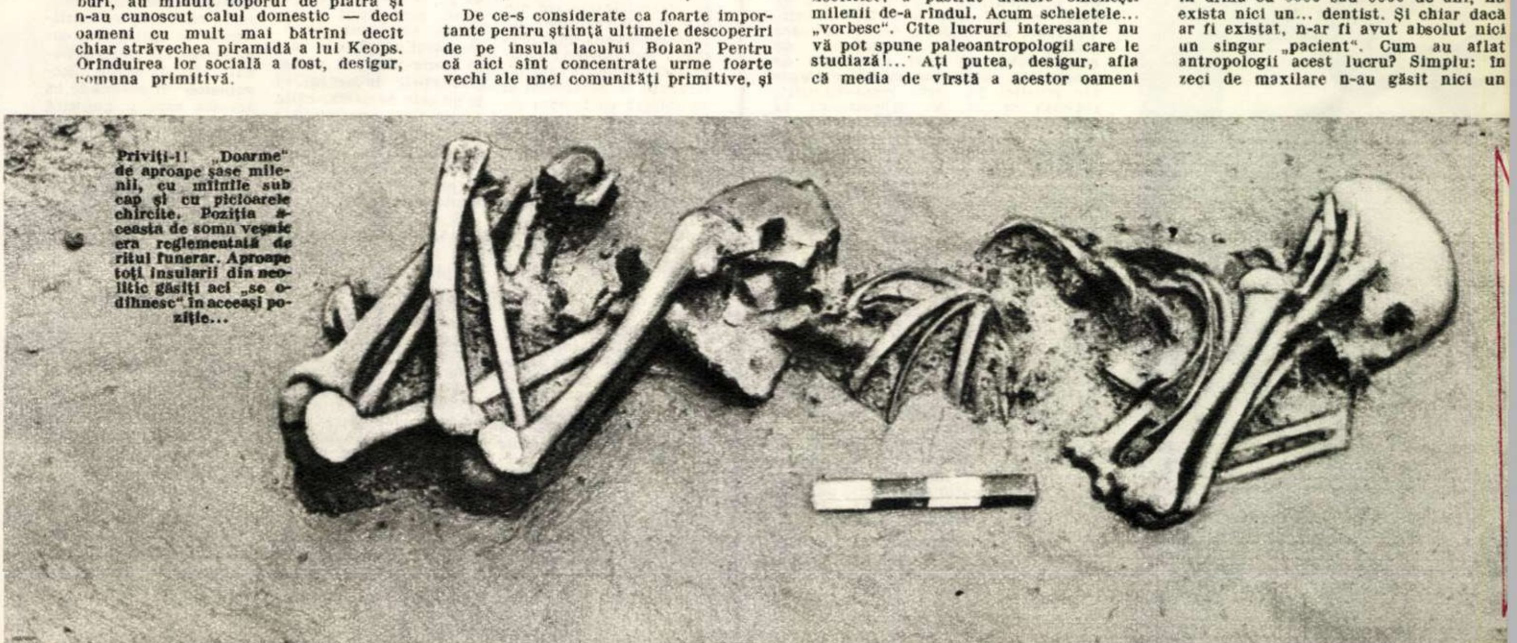

Priviți-l! „Doarme" de aproape șase milenii, cu mîinile sub cap și cu picioarele chircite. Poziția aceasta de somn veșnic era reglementată de ritul funerar. Aproape toți insularii din neolitic găsiți aici „se odihnesc" în aceeași poziție...

Dupa 6000 de ani! Cercetarea „defunctului" o face arheologul Eugen Comşa, autorul descoperirii primului schelet de pe insulă, ajutat de un ţăran din partea locului.

↑ Acest tinăr din Vărăşti (sat de pe malul lacului) a devenit un adevărat specialist în curăţitul fragmentelor de ceramică neolitică.

A venit frigul: paleoantropologii se pregătesc să părăsească şantierul. ↓

dinte cariat. Mai exact: nici o carie, la 46 de oameni. În schimb, pe insulă au existat... „ortopezi". Ortopezi care operau mai bine decît cei din evul mediu. Dovada? S-au găsit o serie de fracturi foarte corect „reparate" şi bine sudate. Un om al vremii a trăit mulţi ani cu trei coaste operate şi perfect sudate, iar altul şi-a înzdrăvenit o mînă ruptă în două printr-o sudare perfectă a oaselor. În prezent aceste „exemple" ale „ortopediei" de acum şase milenii sînt păstrate în vitrinele colecţiei de paleopatologie. O boală asupra căreia nu s-a intervenit „chirurgical" era spondiloza, care prezenta cazuri frecvente în acea epocă, după cum rezultă din cercetarea antropologică a „defuncţilor".

Ocupaţia oamenilor din trib? Agricultura, pescuitul, vînatul, prelucrarea pieilor, olăritul, pregătirea îmbrăcămintii. De unde se ştiu toate astea? De la arheologi! Să luăm lucrurile pe rînd. Locuitorii insulei practicau agricultura. Dovada? Pe lîngă fostele lor bordeie s-au găsit aşchii din cremene, folosite la „fabricarea" secerilor din fălci de vită. Şi, o dovadă în plus: s-au găsit numeroase rîşniţe de piatră, care transformau boabele în făină. Pescuitul reprezenta, de asemenea, o ocupaţie principală. Printre morminte s-au păstrat mii de ani solzii crapilor şi ai ştiucilor pescuite din lac, iar alături, tot în pămînt, greutăţile din lut ars cu care se afundau plasele. Nu lipseau, pe atunci, de la „casa omului" nici războiul vertical de ţesut (cum se ţes azi covoarele) şi nici sculele cu care se prelucrau pieile şi blănurile. Ne oprim aici, deşi arheologii şi antropologii ar putea să ne spună încă multe.

Un singur lucru nu l-au aflat însă nici ei: încotro au plecat ultimii băştinaşi ai insulei. Pentru a cunoaşte mai mult soarta acestora — spun oamenii de ştiinţă — ar trebui să se sape aici încă un an, poate încă doi sau, poate, o viaţă întreagă...

Vom face cunoştinţă!

Pînă la sfîrşitul anului, poate şi mai devreme, Centrul de antropologie, secţia „paleo" ne va oferi o surpriză. Vor fi prezentate cîteva „exemplare" ale omului neolitic descoperit la Boian. E vorba de reconstituirea figurii unor fiinţe care au trăit în urmă cu cinci-şase milenii şi care vor trebui să arate exact aşa cum au arătat în viaţă. Este posibil acest lucru? Vasta activitate în această direcţie a antropologului sovietic M. M. Gherasimov a răspuns mai de mult întrebării. Operaţia de reconstituire nu se va face nici după imaginaţie şi nici de către sculptori consacraţi, ci chiar de către medici antropologi care vor modela craniul dintr-un material special. Pornindu-se de la cutia craniană, se determină ştiinţific grosimea părţilor moi, folosindu-se în acest scop un grafic stabilit de antropologul Gherasimov — grafic care indică corelaţia exactă între reliefurile oaselor craniului şi părţile plastice. De asemenea, între aceeaşi osatură şi înfăţişarea exactă a tipului reconstituit. Înfăţişare căreia nu trebuie să-i lipsească nici ridurile pielii şi nici măcar... asimetria naturală oricărei feţe. Asimetrie care, după cum se ştie, dă personalitate figurii şi fără de care reconstituirea n-ar fi valabilă. Vor reuşi antropologii noştri să redea înfăţişarea exactă a insularilor de acum 6000 de ani? Literatura de specialitate oferă azi zeci de exemple ale reuşitei în „arta reconstituirii", ridicată de M. M. Gherasimov la rang de ştiinţă — începînd cu reproducerea omului de tip Neanderthal pînă la omul de azi. Cunoscutul antropolog sovietic a reconstituit capul Mariei Dostoievskaia, mama marelui scriitor, numai după craniul găsit în mormînt; cîţiva ani mai tîrziu, găsindu-se un portret al defunctei, s-a confirmat perfecta asemănare. Alt exemplu: un craniu de copil înecat şi neidentificat, găsit undeva pe malul fluviului Volga, i-a prilejuit lui Gherasimov reconstituirea şi publicarea portretului acestuia într-un ziar. Părinţii l-au recunoscut şi, reconstituirea fiind comparată cu o fotografie făcută înainte de accident, s-a constatat că între „figura copilului din poză" şi „copia reconstituită" nu e nici o diferenţă esenţială...

Urmînd astfel drumul lui M. M. Gherasimov, cîţiva talentaţi antropologi romîni vor face să cadă încă o taină a neoliticului din părţile noastre. Se va răspunde în acest fel pe „viu" la o veche întrebare: în ce măsură s-a schimbat înfăţişarea omului, de atunci şi pînă azi.

IMPASUL SUD-AMERICAN AL WASHINGTONULUI

de Valentin SILVESTRU

Călătoria pe care preşedintele Eisenhower se pregăteşte s-o întreprindă în America de Sud face parte dintr-un întreg program de turnee politice la care au participat, în ultimii doi ani, mai multe personalităţi ale vieţii de stat din S.U.A. Ţinta acestui program este — după expresia unui comentator american — de „a pipăi părţile dureroase ale Sudului continentului". Fie însă că părţile dureroase sînt prea multe, fie că operaţiunea „pipăirii" n-a fost prea delicată pînă acum, unii dintre solii Nordului continentului s-au înapoiat de acolo foarte nemulţumiţi — ca dl. Nixon, de pildă, care, reîntors anul trecut după un turneu mult scurtat, a declarat pe aeroportul din New York: „Am fost scuipat din cap pînă-n picioare".

În momentul de faţă, în America Latină orice reprezentant oficial al S.U.A. este pus în faţa unor probleme dificile:

Problema nisipului. De zece ani încoace S.U.A. scot din Brazilia, pe preţuri derizorii, mii de tone de nisip de monazit, care conţine toriu, plătindu-l cu 30 de dolari tona, în timp ce pe piaţa mondială se plăteşte cu 900 de dolari tona. De mai multă vreme Brazilia cere S.U.A. s-o ajute în construirea unui reactor atomic şi să facă instructaj corespunzător pentru cadre ştiinţifice naţionale. Drept răspuns, cercurile de afaceri interesate din S.U.A. au răsturnat de vreo trei ori guvernul brazilian, au finanţat comploturi, au pus la cale intervenţii în parlament şi au obligat conducerea ţării din sud să semneze tratate secrete care ieftineau şi mai mult toriul. În cele din urmă, au fost nevoite să făgăduiască, totuşi, că vor construi un reactor „experimental" şi că vor ceda şase kilograme de combustibil nuclear. Brazilienii numesc „colaborarea" aceasta „o mare hoţie".

Problema bombelor incendiare. Dictatorii răsturnaţi de răscoale populare în unele ţări latino-americane se odihnesc la Miami sau au state majore în alte localităţi din Florida (S.U.A.), de unde organizează atentate, raiduri „misterioase" spre ţările ce i-au izgonit, sabotaje, lovituri armate. Astfel, adepţii lui Perez Jimenez, care s-a evacuat din Venezuela într-un timp record, neomologat încă de forurile sportive internaţionale, fac mereu să explodeze bombe incendiare „made in U.S.A." în subsolurile clădirilor guvernamentale din Caracas. Adepţii fostului dictator cuban Batista fac, de asemenea, să decoleze avioane „misterioase" de pe ţărmurile Californiei, cu destinaţia Cuba, unde incendiază rafinării, pîrjolesc plantaţii de trestie de zahăr şi ucid locuitori paşnici. Unul dintre complotişti a vorbit la postul de radio „National Broadcasting System", ameninţîndu-l pe Fidel Castro cu moartea. Un purtător de cuvînt al Departamentului de stat a lăsat să se înţeleagă că toate acestea ar putea să aibă legătură cu reforma agrară din Cuba şi cu naţionalizarea unor plantaţii aparţinînd societăţilor americane. Ca urmare, atît în Venezuela cît şi în Cuba populaţia îşi manifestă pe străzi sentimentele „pan-americane", înjurînd în limba spaniolă şi făcînd colecte pentru cumpărarea de arme cu care să-şi apere libertatea şi independenţa.

Problema „Monstrului verde". În Costa-Rica şi în alte ţări latino-americane, societatea nord-americană „United Fruit Company" este „alintată" cu numele „Monstrul verde". Din cauza condiţiilor infernale de trai de pe plantaţiile de banani, muncitorii costaricani au făcut grevă. Monstrul stăpîneşte însă în Costa-Rica nu numai plantaţiile de banani, ci şi pe cele de cafea, căile ferate, flota comercială a ţării şi singurul ei port, Puerto Limon. Aproape că nu se mai ştie ce stăpîneşte în ţară guvernul costarican, cu excepţia jandarmeriei naţionale. Monstrul a trimis însă şi jandarmeria pe plantaţii, ca să aresteze conducătorii grevei. El a mai dispus ca magazinele alimentare să nu vîndă greviştilor alimente şi medicii să nu dea asistenţă celor bolnavi. N-a mai rămas decît să otrăvească fîntînile. Într-un miting uriaş, ţinut la Golfito, greviştii au trimis monstrul înapoi, în Statele Unite, şi au declarat că vor continua greva (care pînă la urmă, de altfel, a şi izbîndit) chiar dacă ar fi să moară cu toţii. La miting, popularitatea vecinului nordic în Costa-Rica a fost preţuită de mai mulţi vorbitori sub valoarea unui cent.

Problema bumbacului. Întrucît S.U.A. scad artificial preţul bumbacului făcînd dumping pe pieţele statelor sud-americane, Mexicul, Columbia, Peru, Costa-Rica, Salvador, Guatemala, Honduras şi Nicaragua au alcătuit un „bloc al bumbacului", care cere S.U.A. cote stabile la export, renunţarea la oscilaţiile periculoase ale preţurilor şi un preţ minim garantat. Se comunică neoficial că Departamentul de stat studiază represaliile de rigoare.

Problema apelului chilian. Preşedintele statului Chile a adresat un apel statelor sud-americane, propunîndu-le să renunţe la înarmare şi să-şi micşoreze mult forţele armate. Statele Unite nu privesc cu simpatie apelul, întrucît sînt unicele furnizoare de armament ale vecinilor sudici. Parlamentele şi conducătorii celor mai multe state sud-americane privesc însă apelul cu simpatie. De aici, unele antipatii reciproce, care se accentuează mereu.

Problema gogoriţei. Într-un discurs recent, congresmanul republican Graig Hosmer a cerut ca S.U.A. să intervină în America Latină, reînviind „doctrina Monroe", ca să apere continentul de „primejdia comunismului internaţional". Ziarul cuban „Revolucion" îi răspunde că aceasta este o gogoriţă şi că, pentru anumiţi politicieni americani, orice guvern care nu se supune dictatului monopolurilor e declarat „comunist" şi ameninţat cu infanteria marină. *„Noi nu mai putem fi intimidaţi cu stafii"* — scrie ziarul. Într-adevăr.

Problema antiimperialismului. Revista americană „Newsweek" apreciază că în ţările sud-americane „antiamericanismul (este vorba de ostilitatea faţă de imperialismul nord-american — n.a.) a devenit un fapt al actualităţii... făţiş şi declarat în gura mare" şi că „nu se ştie încă ce amploare va lua, în 1960".

Aşadar, sînt vreo cîteva probleme...

CU SARE ȘI PIPER

CU ȘI FĂRĂ FARD

Convorbire între doi soldați francezi din Algeria:
— Ascultă, Gaston, cînd s-o termina războiul ce-o să iei cu tine acasă?
— Pușca.
— De ce?
— Am s-o îngrop în pămînt, am să torn apă peste ea în fiece zi și am să spun: „Ruginește, canalie, ruginește!"

★

Milionarul bolnav, către medicul său:
— Dragă prietene, am hotărît să nu-ți mai plătesc onorariu pentru vizite. În loc de asta, te-am trecut în testamentul meu. Vei primi o sumă importantă după moartea mea. Îți convine?
— Desigur. Numai că te rog fii bun și înapoiază-mi puțin rețeta. Am de făcut în ea o mică modificare.

★

„Dragă Anna — scria un tînăr — iartă-mă, dar am devenit foarte uituc! Te-am cerut ieri în căsătorie, dar am uitat: ai acceptat sau nu?"
„Dragă John — răspunse fata — știu că am spus nu, dar nu-mi amintesc dacă ți-am spus ție sau altuia".

★

Un marinar fu întrebat de ce a fost mutat pe un submarin.
— Nu le plăcea obiceiul meu de a dormi cu geamul deschis.

★

Într-un magazin alimentar a intrat un bărbat și a cerut să i se vîndă toate ouăle clocite și zarzavaturile stricate.
— Mergeți cumva la teatru să vedeți noua comedie? — se interesă vînzătorul.
— Ssst! Mai încet! — răspunse cumpărătorul. Eu sînt autorul comediei.

★

Un aristocrat spaniol în trecere prin Paris se întoarse la hotel noaptea tîrziu. Portarul, moțăind, se uită prin ghișeu și întrebă:
— Cine-i?
— Juan Rodriguez Caramba de Pepeto y Gonzales.
— Bine, bine — răspunse portarul, somnoros. Intrați cu toții, dar cel din urmă să închidă bine ușa.

★

Soția, către soț:
— Mă duc pînă la vecini, pentru un minut. Să nu uiți să mesteci mîncarea din jumătate în jumătate de oră.

★

Directorul (funcționarului): Din dumneata ar ieși un răufăcător grozav.
Funcționarul: De ce?
Directorul: Nu lași nici o urmă a activității dumitale.

★

Un vestit vînător de elefanți fu întrebat în ce chip și-a descoperit vocația.
— De fapt, la început — răspunse el — am fost entomolog și am plecat în Africa în căutare de insecte interesante. Dar, din păcate, la puțin timp după sosire mi-am pierdut ochelarii...

★

Mama: De ce te strîmbi la buldog?
Fiul, de 3 ani: El a început întîi!

(Din „Krokodil")

Ah! Să nu uit!

Am o meteahnă. De fapt, nu e chiar meteahnă. Hai să-i spun obicei. Îmi plac rezumatele, trecerile în revistă, sumarele, într-un cuvînt îmi place ca, în puține cuvinte, să aflu esențialul despre ceva sau cineva. De ce prefer rezumatele? Fiindcă sînt uituc și un rezumat..., rezumîndu-se la cîteva rînduri, poate fi reținut mai ușor. Iată un exemplu.

În calitatea mea de bucureștean, aș încerca să trec în revistă, să fac rezumatul evenimentelor prin care a trecut, în ultima vreme, orașul meu.

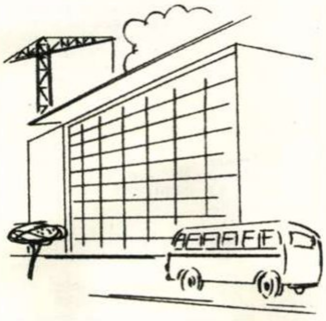

Orașul meu, București! Parcă-l văd la începutul anului trecut. Bulevard. Peste drum de cinema „București", spațiu gol. Lîngă „Spicul", spațiu viran. Vizavi de Piața Kogălniceanu, spațiu gol. Ah, dar uituc mai sînt!... Parcă vizavi de cinema „Patria" nu era spațiu liber? Și lîngă cofetăria „Scala"?... Și vizavi, și lîngă vizavi, și alături de vizavi, și peste drum de vizavi, și dincolo de vizavi, și-n partea cealaltă, și pe strada alăturată, și-n cartierul vecin, și în... și în... și acolo... și aici... și nu mai țin minte unde... V-am spus: sînt uituc... Mă întreb însă: dacă n-aș fi uituc, aș ține oare minte?... Tot le-aș zăpăci. Mai cu seamă că nu prea mă descurc nici în problemele de matematică ce se impun în asemenea situații. Problemele mi-au produs întotdeauna bătăi de cap, chiar și cele mai simple, de felul acestora: „dacă un bloc are patru etaje, dacă fiecare etaj are șapte apartamente și dacă fiecare apartament are cinci locatari, să se afle"... Ce să se afle, c-au aflat toți! E o problemă mai simplă ca buchea abecedarului: b... l... o... c... blocuri! U... n... d... e?... Peste tot! Prietenul meu Vasile, strungar, s-a mutat în Piața Amzei, la etajul II. Amicul meu Grigore, mecanic, a primit locuință pe bulevard, la etajul IV. Cumnatul meu, Sandu, frezor, s-a mutat în Floreasca, la parter. M-am dus să-i vizitez. Întîi în Amzei, la parter. Sun: „Vă rog, aici stă Vasile, strungarul?" „Nu, aici stă Tudor, sudorul!" M-am dus apoi în Floreasca, la etajul IV: „Vă rog, aici s-a mutat Sandu, frezorul?" „Nu, aici s-a mutat Sanda, țesătoarea". Am pornit apoi pe bulevard, la etajul II, să-l caut pe Grigore, mecanicul, și mi-a deschis, Stamate, contabilul.

Apoi mi-am amintit c-am încurcat altitudinile. Ce să fac? Sînt uituc! Pe Vasile de la doi l-am căutat la patru, pe Grigore de la patru l-am căutat la parter, iar pe Sandu de la parter l-am căutat la cinci, într-un bloc care n-avea decît patru etaje!... V-am spus de la început: sînt uituc... Sînt atît de uituc încît am uitat că mi s-a dat și mie locuință la etajul III, pe Dorobanți, și m-am căutat la vechea locuință, pe Călărași. Mi-a deschis ușa o femeie, una mai în vîrstă, și-am exclamat: „Vai, nevestico, dar te-ai schimbat într-un hal că nu te mai recunosc!" (Ca să vedeți cît de uituc sînt! Uitasem că nici măcar nu sînt însurat)...

Dar parcă liniile noi de autobuse n-ar trebui să le trec în revistă, dacă n-aș fi uituc?... De pildă, linia 33!... Vine 33 ăsta din cinci în cinci minute. Așa că, dacă mă cuprinde uneori dorul de o înghesuială, renunț la autobus și mă sui în tramvaiul 7... Pînă nu de mult, de la mine pînă la gară făceam cît de la gară pînă la Ploești! Acum, cu 33 ăsta, pînă să scot bilet, am și ajuns la gară! Am și observat, de altfel, că din pricina asta unii coboară fără să mai apuce să ia bilet... Uituci și ei — deh!...

Și oricît aș fi de uituc, succesele internaționale ale vinurilor noastre tot nu pot să le uit!... Mi-a crescut inima de bucurie, deși eu nu beau decît suc de fructe și chefir! Un străin a ridicat paharul cu Cotnar și a exclamat: „Voi, romînii, sînteți ospitalieri, sînteți harnici, sînteți pricepuți!"

In vino veritas!

Și dacă vorbesc despre vin, de ce n-aș vorbi și despre lapte? Și despre cel mai mare combinat de prelucrarea laptelui din țară, lîngă București. Combinatul unde curge lapte și miere...! Nu știu cîtă miere va curge, dar lapte va curge 300.000 litri pe zi. O capacitate de aproximativ 25.000 de vaci!

Închipuiți-vă, dragi cititori, 25.000 de vaci aliniate pe un singur rînd, mulse toate o dată, iar cursul acestui uriaș fluviu de lapte îndreptîndu-se spre uriașul combinat! Închipuiți-vă o sumedenie de afluenți care se despart de fluviul-mumă: rîul Smîntînei, cu insulele Brînzei de vacă și a Telemelei; brațul Iaurtului, cu arhipelagul Cașcavalului; pîrăul prafului de Lapte, cu lacul de acumulare Chefir, înconjurat de munții Acidofili, cu vîrful Penteleu.

Numai cît vorbești de ele și-ți lasă gura apă!... Pardon, aici nu-i vorba de apă, că-i lapte curat...

Și cîte n-ar mai trebui să-mi amintesc, dacă n-aș uita... dacă n-aș uita ce mi s-a spus la redacție: rezumatul să nu depășească trei coloane...

I. AVIAN

ȘAHISTICE

LENEȘUL

La început, dezlănțuit,
El ataca neîncetat.
Dar, mai pe urmă, obosit,
Intră la repezeală-n... pat.

BIROCRATUL

Cînd l-a pus în gardă unul:
— Fii atent, că-ți iau nebunul!
I-a răspuns, după uzanță:
— Nu ți-l dau... fără chitanță!

CRITICUL DRAMATIC NEGATIVIST

Cu maniera sa expresă,
Din trei mutări, la repezeală,
Îl vezi rămas cu tabla goală,
Că... lui nu-i place nici o piesă.

V. D. POPA și A. LĂPUȘNEANU

CONSECINȚĂ TRISTĂ

de I. MARTIANOV

Vă voi descrie, obiectiv,
Un caz, aș zice, instructiv.
O doamnă, cunoștință-a mea,
Mereu la doctor se ducea.
Ba astmă-avea, ba nevralgie,
Ba nu știu care maladie.
Într-un cuvînt, cotidian
Sărmana „suferea" avan.
Cu doamna mea „bolnăvicioasă"
Dorițí să știți ce s-a-ntîmplat?
Păi, doamna-i bine, sănătoasă,
Dar doctoru-a căzut la pat...

Umor din întreprinderi

Din gazeta satirică „ARICIUL" a Fabricii de încălțăminte „KIROV" din Capitală

Tov. C. Calciu, șeful serviciului aprovizionare, n-a asigurat un înlocuitor gestionarului magaziei de rechizite pe timpul cît acesta a fost în concediu.

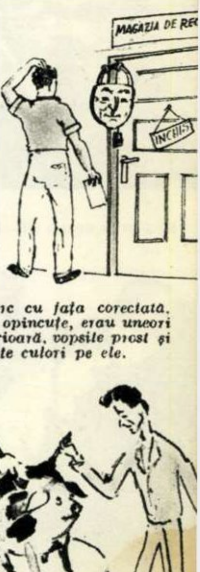

Tiberiu Dumitru: **Tovarășe Calciu, am nevoie de rechizite... Ce fac?**
Calciu Cristu: **N-am cheia.**
Tiberiu Dumitru: **Ce ghinion! Amîndoi sînteți încuiați! Și dumneata, și lacătul!**

Pieile de porc cu fața corectată, produse pentru opincuțe, erau uneori de calitate inferioară, vopsite prost și avînd mai multe culori pe ele.

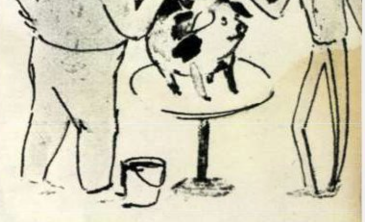

Porcul: **Cît am fost eu de rîmător și-mi plăcea să mă tăvălesc în noroi, dar în halul ăsta n-am fost mîzgălit în viața mea!**

Tov. Bănică Teodorescu, deși e posesorul unei motociclete, avea obiceiul să întîrzie dimineața.

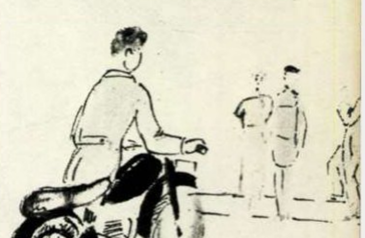

Un muncitor: **Tovarășe Bănică, dacă îți bagă cineva bețe în roate, vino pe jos, ca să ajungi la timp la lucru.**

Arhiva întreprinderii — păstrată pînă acum zece ani în condiții proaste — a fost distrusă de șobolani. De aceea salariații nu pot obține adeverințe de vechime.

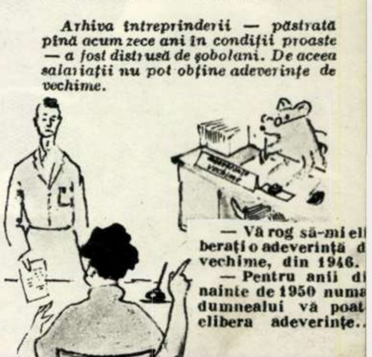

— Vă rog să-mi eliberați o adeverință d vechime, din 1946.
— Pentru anii dinainte de 1950 numa dumnealui vă poat elibera adeverințe..

AȘA A ÎNCEPUT FILMUL

În scrisorile adresate „Flacării" mulți cititori arată interes pentru filmul romînesc. Ei ar vrea, printre altele, să afle cîte ceva despre începuturile cinematografiei în țara noastră.

Și iată că, răscolind amintirile, răsfoind colecțiile îngălbenite de ani ale ziarelor și revistelor, cercetînd fotografii, afișe, vizionînd, la Arhiva națională de filme, pelicule păstrate cu grija cuvenită documentelor, am aflat cele de mai jos. Fără pretenția de a întreprinde o fișă completă asupra trecutului filmului romînesc, dăm cîteva informații ce vor încerca să recapituleze întrucîtva împrejurările în care au apărut primele noastre producții cinematografice.

Iată și o scenă din filmul romînesc „Războiul independenței", realizat în 1912 de Grigore Brezeanu.

Senzația unei seri din 1906

Trecuseră zece ani de cînd protipendada bucureșteană — ahtiată, mai mult din snobism decît dintr-o curiozitate artistică, după această ultimă noutate pariziană — dăduse o adevărată bătălie pentru a asista la prima reprezentație cinematografică organizată în București: se proiectaseră atunci, în 1896, micile subiecte înregistrate pe peliculă de frații Lumiére. După această gală și după cîteva reprezentații, filmul se împămîntenește în viața Capitalei. Iar într-o seară a anului 1906, publicului i se rezervă o surpriză: un film despre București! („Vederi" filmate rulaseră încă din 1897). Pe cîteva zeci de metri de peliculă fusese înregistrată o porțiune a Căii Victoriei — din Lipscani pînă în bulevard — nefiind uitate nici unul din magazinele sau instituțiile acelei vremi. Vă închipuiți sentimentele spectatorilor!

Cu ce?

Din păcate, între acest „strămoș" al documentarului nostru și un film de mai mari proporții există un spațiu de șase ani, în care cinematografiile diverselor țări fac pași însemnați înainte, în timp ce noi stăm pe loc.

Erau, desigur, numeroși artiști romîni dornici să pornească la turnarea unui film autohton. Visurile lor se loveau însă de fiece dată de impedimentul material. Căci statul burghez n-avea bani pentru artă. A trebuit să se ivească un pasionat de felul lui Grigore Brezeanu (fiul marelui actor Iancu Brezeanu) care, folosind un moment favorabil — în 1912 se aniversau 35 de ani de la războiul pentru independență — să poată capta cîteva bunăvoințe în favoarea realizării unui film de amploare. Dar i s-a pus o condiție: filmul să fie animat de sentimente mai mult monarhice decît patriotice.

Se hotărî distribuția. Constantin I. Nottara deveni Osman Pașa; Aristide Demetriad îl interpretă pe Carol I; Pepi Machauer, peruchierul Teatrului Național, se dovedi potrivit pentru rolul țarului Alexandru. Pe ecran mai apăreau: Nicolae Soreanu, Vasile Toneanu, Petru Liciu. Aristizza Romanescu și Maria Ciucurescu debutau, de asemenea, în film, mulțumindu-se să creioneze figurile unor doamne de la „Crucea Roșie". Regia filmului o asigură Grigore Brezeanu, iar pentru filmări sosiră specialiști și aparatură din Franța. Cît despre autenticitatea scenelor de luptă, acestea se realizară cu concursul ostașilor veritabili din regimentele Capitalei.

Ce a rezultat? În septembrie 1912, afișele anunțau premiera filmului „Războiul independenței" — prima producție artistică romînească, lungă de circa 2.000 de metri și — imaginați-vă — în culori (să fim înțeleși: fiecare act al filmului avea altă culoare — albastru, sîngeriu, brun, cenușiu — dar în cadrul aceleiași imagini nu apăreau culori diferite). „Războiul independenței" se află azi în Arhiva națională de filme. Întîlnirea cu acest pionier al cinematografiei romînești este din cele mai interesante. Observi în intențiile filmului, în ciuda tributului evident plătit casei domnitoare și clicii sale, o dorință sinceră de a reflecta patriotismul și vitejia ostașului romîn. Deși modul cum este înfățișat războiul frizează oarecum opereta (contribuie la aceasta felul rudimentar în care se înregistrau

←

În filmul „Manasse" (1925) au apărut mari actori ca: R. Bulfinsky, Maria Ciucurescu, Iosef Kamen (de la teatrul din Vilna), George Aurelian, Al. Finți.

Cu 25 de ani în urmă se realiza, în regia lui Jean Mihail și cu dialogurile lui Victor Eftimiu, filmul „Trenul fantomă". Iată-l pe Gh. Storin într-o scenă din film.

↓

ROMÎNESC

pe atunci imaginile, ca și montajul foarte primitiv), există unele episoade care, și astăzi, după 48 de ani, rămîn impresionante (de pildă, „moartea lui Cobuz“, realizată cu simplitate și dramatism).

Oricum, „Războiul independenței“ rămîne un document de valoare, un strămoș, deși el n-a izbutit să convingă oficialitatea asupra necesității creării unei cinematografii naționale.

Și totuși se filmează!

După o pauză lungă de nouă ani, asistăm, începînd din 1921, la o oarecare dezvoltare a cinematografiei romînești. Apare primul desen animat romînesc: „Păcală în Lună“, creat de caricaturistul Aurel Petrescu. Savantul Levaditi contribuie apoi la realizarea documentarului artistic „Din groazele lumii“, cu scopul de a preveni pericolul bolilor sociale. Din 1922, dat fiind că în alte țări filmele se dovediseră o afacere rentabilă, apar în București o serie de reprezentanți ai capitalurilor străine, dispuși la investiții. Două societăți — din Berlin și Haga — finanțează „Țigăncușa din iatac“, ecranizare după o nuvelă de Radu Rosetti. Filmul, o melodramă nu lipsită de pitoresc, a avut o distribuție de prim rang, în frunte cu tînăra, pe atunci, Elvira Popescu. Se afirmă apoi Jean Mihail, care debutează cu ecranizarea nuvelei „Păcat“ a lui Caragiale, apoi cu „Manasse“, după piesa lui Ranetti Roman. Comedia burlescă „Năbădăile Cleopatrei“ (1925) ni-l arată dintr-un unghi mai puțin știut pe cunoscutul om de teatru Ion Șahighian. Tot în 1925 debutează în film Alexandru Giugaru, George Vraca, Ion Finteșteanu. Dacă vom adăuga acestor nume pe cele ale unor actori de prestigiu care-și demonstraseră deja forțele în film — Ronald Bulfinski și Maria Ciucurescu în „Manasse“, Gheorghe Aurelian în „Păcat“, dacă vom aminti că în 1926 Constantin Tănase își încerca forțele într-o scurtă comedie grotescă „Vagabonzii de la Cărăbuș“, că în 1927-1928 debutează Elvira Godeanu, ca și alți actori de calitate, că regizorul Marin Iorda realizează desenul animat „Haplea“ — ne vom da seama că valori și entuziasm aveam din belșug. Dar — repetăm — pentru a face film, acestea nu ajungeau.

Renunțări, compromisuri

Situația materială precară îi obligă pe creatorii romîni de filme la o serie de renunțări și compromisuri care, bineînțeles, se vor reflecta din plin în lucrul lor. Pentru a se capta bunăvoința și, mai cu seamă, fondurile oficialității, se fac filme patriotardo-moralizatoare de genul lui „Datorie și sacrificiu“, ori drame cu iz bulevardier franțuzesc, pe gustul unui anumit public. În sfîrșit, pentru mai multă garanție a „succesului“, se recurge la cîte o vedetă străină, transplantată „ad-hoc“ în peisajul romînesc (Lilly Flohr, Rudolf Klein Rogge, Vivian Gibson, Grit Haid etc.). Capitalul străin siluiește în așa măsură tînăra artă romînească încît se ajunge, în 1929, la următoarea situație: cu bani olandezi, cu un scenarist vienez, cu un regizor german , cu o „stea“ italiană și cu ceilalți interpreți germani, ruși, bulgari — dar cu figurație romînească! — se realizează, sub oblăduirea Ministerului de Externe, „Venea o moară pe Siret“... Comentariile sînt de prisos.

Actorul George Aurelian în filmul realizat după nuvela „Păcat“, de Caragiale, în 1924.

Nici trecerea de la filmul mut la cel sonor, care se face la noi prin 1930 (primul film romînesc sonor și vorbit fiind „Ciuleandra“, ecranizare după romanul lui Rebreanu), nu creează o soartă mai bună cinematografiei romînești. Extrem de rare și puține au putut fi filmele care să răspundă, măcar în parte, nădejdilor publicului larg și ale creatorilor romîni cu pregătire și vederi artistice progresiste.

★

Purtăm un sentiment de respect celor ce s-au străduit pentru începuturile cinematografiei romînești. Ne gîndim la trecut — și avem în fața ochilor prezentul. La Buftea s-a înălțat un modern complex cinematografic. Prin grija partidului, prin munca poporului, i s-au făurit celei de-a șaptea arte acele condiții după care au jinduit zadarnic, decenii în șir, pionierii cinematografiei romînești. Iar rezultatele se concretizează astăzi în producția noastră de filme, în șantierul întins pe care lucrează acum cineaștii noștri din toate ramurile — film artistic, documentar, jurnale de actualități și cronici, film științific și pentru copii, desene animate (dintre care „Scurtă istorie“ și „Șapte arte“ ne-au adus consacrarea pe plan mondial). Ce drum imens, parcurs de la strădaniile și temenelele bietului Grigore Brezeanu pînă la realizările noastre cinematografice de astăzi!

M. MARINESCU-SANDU

Tony Bulandra, Stroe Atanasiu și Gh. Storin, în filmul „Trenul fantomă“ (1934).

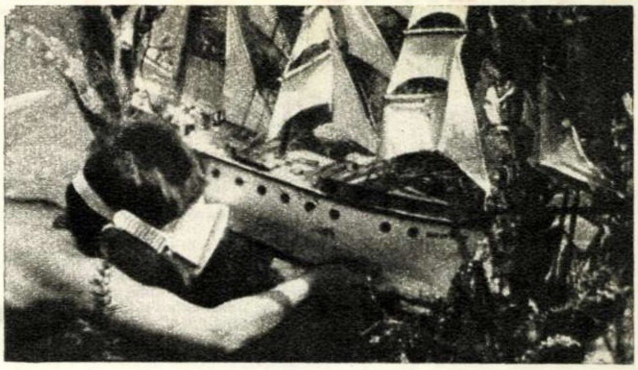

Înlănțuită de miile de brațe ale brădișului, vizitată de viețățile adîncurilor, corabia odihnește în „lumea tăcerii“.

O CORABIE IN ȚARA VISULUI

...Se intitulează modest „Lacul cu nuferi“, dar ne invită — prin mijlocirea ecranului — nu la o pașnică plimbare cu barca în peisajul idilic al Snagovului, ci la o aventuroasă incursiune în lumea adîncurilor.

Călăuză ne este regizorul Ion Bostan. Acel ce ne-a purtat cu filmele sale prin universul de imagini al unor mari pictori ca Grigorescu și Aman, prin mileniile de istorie ale cetății Histria sau prin erele geologice ale pămîntului ne dezvăluie acum un nou tărîm prea puțin explorat.

Să-l fi mînat oare dorința de a da o replică cinematografică romînească lui Hans Haas sau comandantului Cousteau, exploratorii unor exotice „lumi ale tăcerii“? S-ar putea. Ion Bostan, pasionat înotător și vînător de imagini subacvatice, și-a pus în gînd să demonstreze că și adîncul lacurilor noastre cu apă dulce poate revela, în fața unui obiectiv „inspirat“, frumuseți nebănuite. Și-a înzăuat aparatul de filmat, încărcat cu peliculă color, într-o carapace etanșă și, cu o simplă mască de pescar scufundător, a pornit la vînătoare.

În timpul unei scufundări de cîteva minute, trebuia tras cît mai mult „metraj util“. Iluminatul îl asigurau razele soarelui filtrate prin smaraldul lacului. În schimb „vedetele“ mișunau: pești de culori și forme neașteptate, broaște țestoase, raci. Și totul, într-un decor de basm.

În acest decor se desfășoară și o poveste: trei copii, doi băieți și o fată, sloboziți în raiul de flori, gîze și miresme din împrejurimile lacului Snagov, trăiesc o pasionantă aventură. Și-au construit, cu migală și dragoste, o corabie. Lansată pe unda lacului, corabia aceasta s-a întîlnit cu un vînt prielnic și, navigînd printre nuferi și trestii, pornește spre larg cu toate pînzele sus. Dar în calea corăbiei noastre se ivesc și primejdii. Cine ar fi crezut că niște rățuște nevinovate pot pricinui asemenea catastrofe? Corabia se scufundă și așa se face că fragila navă ajunge pe un tărîm ciudat, în care lumina soarelui se colorează în verzui, în care formele devin mai fluide și în care plantele și viețățile capătă proporții neobișnuite și mișcări încetinite. Aci, în această țară a visului, vine s-o caute cel mai curajos dintre copii. O stranie mască de scufundător îi acoperă chipul. El smulge corabia din brădișul care mai încearcă s-o înlănțuie și o aduce la suprafață. În gestul cu care băiatul arată prietenilor săi comoara regăsită vibrează triumful isprăvilor voinicești.

Sub privirea îngrijorată a prietenului său Robi, Dănuț, scufundătorul, pornește în căutarea corabiei.

Nu știu cîți dintre noi, după ce vor fi vizionat „Lacul cu nuferi“, vor alerga să-și procure „picioare de rață“ și măști de scufundător. Dar această nouă realizare a documentarului nostru artistic cumulează meritele unui atlas de științe naturale cu cele ale unei poetice creații cinematografice. Merite pentru care regizorul Ion Bostan, operatorul Nițu Liviu (care l-a secondat pe regizor în explorarea acestor tărîmuri vrăjite) și compozitorul Dumitru Capoianu (care ne-a ajutat să auzim cum „cîntă“ adîncurile) își cîștigă din plin aprecierea spectatorilor.

Ana ROMAN

Cine sînt aceste viețăți amfibii, mînuind o stranie armă? E regizorul Ion Bostan cu camera de luat vederi sub apă, împreună cu Dănuț, micul protagonist al filmului „Lacul cu nuferi“.

GIMNASTICA LA DOMICILIU (V)

Exerciții pentru îndreptarea spatelui

Prima tinerețe a trecut? Te surprinzi, deseori, cu spatele încovoiat, stînd la masa de lucru cu umerii aduși. La fel și pe stradă: capul privește în jos, spatele se rotunjește înapoi, vrînd parcă să compenseze abdomenul care iese în afară.

„Stai drept!"

este sfatul pe care ți-l dai. Și pășești înainte, mîndru, cu pieptul scos în afară. Un alt om!

Te uiți în jur, mulțumit, și ceea ce zărești nu are totdeauna darul să te bucure: din zece tineri, trei umblă cu spatele îndoit; și-ntre copii vezi atîția care nu stau drept...

Iată cîteva exerciții pentru îndreptarea spatelui. Ele au ca scop și întărirea musculaturii dorsale, prevenind astfel tendința de a încovoia spatele.

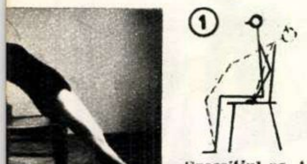

Exercițiul nr. 1. Șezînd pe scaun, cu brațele prinse de spătarul scaunului: arcuirea trunchiului înapoi, cu capul lăsat pe spate. Revenire în poziția inițială. Repetați exercițiul de 6 ori.

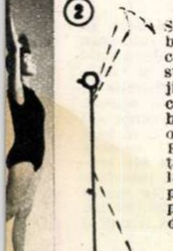

Exercițiul nr. 2. Stînd. Întinderea brațelor sus și ducerea piciorului stîng înapoi, sprijinit pe vîrf. Arcuim trunchiul și brațele de două ori în spate (1-2). Revenim la poziția inițială. Același exercițiu, cu piciorul drept. Repetați exercițiul de 8 ori.

Exercițiul nr. 3. Stînd, cu picioarele depărtate, mîinile sprijinite de marginea mesei. Păstrînd genunchii întinși, arcuirea trunchiului în jos. Repetați exercițiul de 6 ori.

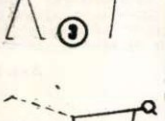

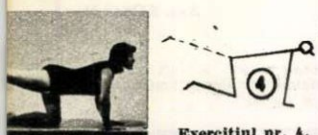

Exercițiul nr. 4. Pe genunchi, cu brațele sprijinite în față: ridicăm cîte un picior, perfect întins și cît mai sus, o dată cu ridicarea capului în sus (1). Revenim (2). Alternativ, cu piciorul stîng și drept. Repetați exercițiul de 8 ori.

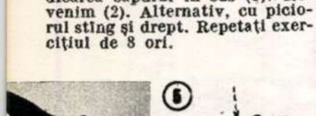

Exercițiul nr. 5. Pe genunchi, șezînd pe călcîie, cu brațele întinse cît mai înainte și pieptul cît mai jos: arcuirea în jos a toracelui și revenirea la poziția inițială. Repetați exercițiul de 8 ori.

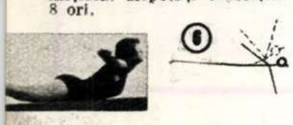

Exercițiul nr. 6. Culcat cu fața în jos, brațele întinse lateral: extensie mare a corpului, avînd grijă ca privirea să fie înainte și picioarele perfect întinse. Inspirație. Repetați de 6 ori.

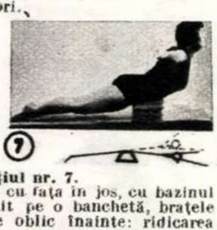

Exercițiul nr. 7. Culcat cu fața în jos, cu bazinul sprijinit pe o banchetă, brațele întinse oblic înainte: ridicarea brațelor și a trunchiului cu inspirație. Repetați de 6 ori.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

SFATURI practice

CURA DE MORCOVI

Sînt gospodine care nu folosesc morcovii decît pentru a da culoare și dulceață supelor. O dată supa strecurată, morcovii, ca și celelalte zarzavaturi sau legume care au fost fierte împreună, sînt aruncați în găleata cu resturi nefolositoare.

Dacă le întrebi de ce procedează așa, în majoritatea cazurilor gospodinele răspund că nici unul dintre membrii familiei nu agreează morcovii.

E adevărat că leguma aceasta nu prezintă un gust deosebit și nici măcar o aromă ispititoare, dar dacă ținem seama de conținutul ei în substanțe nutritive trebuie s-o folosim din plin în alimentația noastră.

Analizele făcute arată, printre altele, că morcovul (Daucus carota) conține între 7 și 8 la sută zahăr asimilabil și 2 la sută grăsimi vegetale. Conține apoi: celuloză, săruri minerale și, în special, o însemnată cantitate de caroten B, care generează vitamina A. În sfîrșit, nici vitaminele B și C nu-i lipsesc.

Prin acest conținut al lui, sucul de morcovi este un foarte bun depurativ și remineralizant. El acționează contra diferitelor afecțiuni ale pielii și ale ficatului. E indicat de asemenea în cazuri de indigestii sau chiar de intoxicații alimentare.

Morcovul se poate consuma în mîncare sau crud, sub formă de salată (trecut prin răzătoare și stropit cu puțină zeamă de lămîie), dar cea mai recomandabilă — pentru obținerea maximumului de calități terapeutice — este o cură cu sucul lui.

Iată cum se prepară acest suc, în cantitățile necesare unei zile de cură:

Se iau 500 de grame de morcovi bine spălați și se dau pe răzătoare, apoi se presează cu ajutorul unei cîrpe curate, pînă ce se obține din ei ultima picătură de lichid.

Se bea acest lichid în fiecare dimineață, pe stomacul gol, timp de zece zile. Se face o pauză de 4-5 zile și se repetă cura încă de două ori.

Rezultatele binefăcătoare se observă chiar după primele 10 zile. Ficatul va funcționa mai bine, pielea nu va mai fi iritată, vederea va fi mai odihnită și mai clară. Iar după 30 de zile de cură, oricine va recunoaște că a comis o mare greșeală nesocotind pînă atunci calitățile terapeutice ale acestei legume.

Se recomandă o asemenea cură în toate cazurile de surmenaj fizic sau intelectual, așa cum se recomandă și în stimularea creșterii copiilor.

Față de alte cure de legume sau de fructe, aceasta prezintă avantajul de a nu fi de loc costisitoare și de a putea fi făcută în orice anotimp.

JOSIANA

Poșta REDACȚIEI

IRIMESCU IOAN — Timișoara. Fenomenul de cădere a părului, pe care l-ați observat atît la dv. cît și la mai mulți colegi și colege, poate să nu vă îngrijoreze dacă nu se prezintă sub forme exagerate. Nu trebuie să uităm că, în mod normal, orice om pierde o anumită cantitate de păr, fără să-i dăuneze cu nimic. Această cantitate poate să meargă, la femei, pînă la 3 grame pe lună, iar la bărbați, pînă la 1,50 grame. Numai atunci cînd această cantitate este depășită e cazul să vă neliniștiți. Căderea anormală a părului poate fi provocată de numeroase cauze, printre care: anemia, bolile infecțioase, decalcifierea organismului, artritismul, seboreea etc. La vîrsta dv. și a colegilor dv., de 18-20 de ani, noi credem că nu e vorba decît de fenomenul natural de primenire a părului. Dacă socotiți că pierderea depășește limita normală sau dacă bănuiți una din cauzele menționate mai sus, vă sfătuim să vă adresați unui medic specialist.

BUZILĂ PARASCHIVA — Vatra Dornei. Greșeala e a dv. în primul rînd, pentru că nu v-ați procurat cele mai indicate fire pentru cusătură, și în al doilea rînd, pentru că n-ați încercat rezistența culorilor la spălat, înainte de a începe cusătura — cu atît mai mult cu cît ați vrut să folosiți fire de mătase vegetală în loc de mătase naturală sau arnici. Acum, cînd culorile s-au amestecat prin spălare, nu mai puteți face nimic pentru separarea și fixarea lor. Experiența vă va folosi însă pentru viitor... În ce privește pata de rugină, procedați în modul următor: țineți pînza pătată deasupra unui vas cu apă clocotită și picurați zeamă de lămîie pe toată întinderea petei. Lăsați să se usuce și spălați apoi cu apă curată. Trebuie să știți însă că o astfel de pată va ieși cu atît mai greu cu cît e mai veche.

ION GOLOGAN — Piatra Olt. Apariția vieții pe pămînt nu este încă stabilită cu precizie în timp. Primele forme de viață fiind alcătuite din albumină, n-au lăsat nici o urmă care să fie identificată chiar cu ajutorul radioactivității. După calcule științifice însă — raportate la timpul de evoluție necesar pînă la formele care au lăsat primele urme — fenomenul are o vechime de aproximativ un miliard de ani. Vîrsta celor mai vechi roci ale scoarței terestre, determinată cu ajutorul radioactivității, s-a stabilit a fi de 2 miliarde și jumătate de ani. Ordinea apariției formelor de viață animală, după urmele lăsate, este următoarea: viermi, raci, pești, reptile, mamifere simple, păsări, strămoși ai maimuțelor, maimuțe, oameni-maimuțe, oameni. Vîrsta erei în care au apărut oamenii este, după aceleași metode de calcul, de un milion de ani.

Pasărea-ghid

Un zgomot puternic, ca și cum cineva ar scutura violent o cutie cu chibrituri, se aude brusc deasupra capetelor noastre. Cine se ascunde în frunzișul copacului? O pasăre! Ca aspect exterior ea seamănă bine cu ciocănitoarea. La apropierea omului, își ia zborul și, după zece-cincisprezece metri, se așază din nou pe o ramură și „scutură" din nou „cutia cu chibrituri".

Uneori se pierde în desiș, dar dă tot timpul știri asupra locului unde se găsește, scoțînd acel zgomot specific, ca și cum ar invita drumețul să o urmeze, ca să-i arate cine știe ce comoară ascunsă. Și, uneori, pasărea-l conduce într-adevăr pe om la stupii unor albine sălbatice, a căror miere este foarte gustoasă.

Această pasăre, care trăiește în pădurile tropicale ale Africii centrale, este denumită „cea care conduce la miere". Interesant este că „păsării care conduce la miere" atît mierea cît și albinele îi sînt cu totul indiferente. Ea este totuși atrasă de ceva: îi place ceara, pe care organismul ei o asimilează perfect. În Europa, unde a fost adusă, delicatesele preferate ale acestei păsări le constituie... lumînările de ceară.

FILATELIE

Pregătiri pentru Expoziția filatelică mondială

În 1961 va avea loc, la Budapesta, Expoziția filatelică mondială, sub patronajul Federației Internaționale de Filatelie. Pregătirile în capitala R. P. Ungare au început de pe acum, organizator al expoziției fiind Federația Națională a Filateliștilor Unguri, care a tipărit diferite pliante și prospecte ce se difuzează în toate țările, cu scopul de a face cunoscută din vreme această mare manifestare filatelică și a atrage cît mai mulți filateliști să participe la ea.

În fotografia alăturată reproducem un asemenea pliant.

BUDAPEST 1961

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

INTENSIFICATORI PENTRU AGRICULTURĂ

Oamenii de știință din Uniunea Sovietică se străduiesc necontenit să sporească producția de cereale, elaborînd metode agrotehnice noi. În ultima vreme, în vederea sporirii recoltei la hectar, au fost introduși așa-numiții „intensificatori".

Pe lîngă îngrășămintele obișnuite, solul este tratat cu o soluție apoasă de clorură de amoniu (țipirig), metodă care a dat rezultate surprinzătoare. Pe o suprafață experimentală de 200.000 ha s-au obținut recolte sporite: la grîu cu 800 kg la hectar, iar la cartofi cu 2500 kg la hectar. Este interesant de menționat că și în S.U.A. s-au experimentat intensificatori sub formă de amoniac în stare gazoasă, dar aceștia, pe lîngă că erau extrem de costisitori, nu au dat rezultatele scontate.

OUAT DE DOUĂ ORI PE ZI!

Dacă ați vizita una din fermele din Sucian (R.P. Chineză), ați fi martorii unor întîmplări neobișnuite. Pe la miezul nopții, în cotețe pătrunde o fîșie de lumină ce crește treptat în intensitate, imitînd perfect revărsatul zorilor. Cocoșii se trezesc și cîntă, se trezesc și găinile, încep să mănînce și să bea și, în cele din urmă... se apucă de ouat. După un timp luminile slăbesc pînă dispar cu totul, și întreaga fermă este din nou cufundată în beznă.

Dimineața lucrurile se repetă întocmai, bineînțeles fără lumină artificială și fără intervenția omului.

Pe baza aplicării acestui procedeu — care reprezintă rezultatul unor studii laborioase ale savanților chinezi — ouatul găinilor are loc de două ori în 24 de ore, dublîndu-se astfel cantitatea de ouă obținută.

ÎNTREPRINDERE SILVICĂ PE... APĂ

Pe marile lacuri de acumulare din Uniunea Sovietică poate fi întîlnit acum un vapor ciudat, avînd la provă o mașinărie complicată, terminată în două fălci imense de oțel.

Tehnicienii sovietici au creat această mașină pentru recuperarea arborilor care au rămas pe fundul lacurilor de acumulare și au fost acoperiți de apă la intrarea în funcțiune a hidrocentralelor.

Printr-o simplă apăsare de buton, fălcile de oțel se scufundă, taie arborii și îi transportă pe bordul vasului, unde trunchiurile sînt fasonate ca în orice întreprindere de prelucrare a lemnului. Cu ajutorul unui dispozitiv special, fălcile urmăresc automat relieful fundului și retează întotdeauna copacii deasupra rădăcinii.

Producția unui asemenea vas este echivalentă cu cea a unei mari întreprinderi silvice.

O DENUMIRE NEOBIȘNUITĂ

Constructorii căii ferate din regiunea Amurului au vrut să dea uneia dintre stații denumirea „Habarovsk", după numele cunoscutului călător rus Erofei Pavlovici Habarov, rămas celebru îndeosebi pentru cercetările întreprinse în ținutul respectiv. Ei s-au adresat cu această cerere celor în drept.

— Dar în Uniunea Sovietică mai există un oraș cu numele de Habarovsk — li s-a răspuns.

— Atunci o să botezăm stația noastră „Erofei Pavlovici" — au replicat constructorii.

Și acesta este și astăzi numele localității...

Educație pentru toate vîrstele

GENEZA CITITORULUI

Psihologii s-au întrebat care este geneza cititorului, cum se naște și se dezvoltă el, și au aflat că este vorba de un proces subtil și complex. Încă din fașă, copilul este educat de ritmul și melodia cîntecului de leagăn. Micile povestiri de mai tîrziu îl fac să înțeleagă cuvintele. „Cariera" lui de cititor face un pas înainte o dată cu apariția cărților cu poze. Alături de poze, se strecoară cuvintele, la început puține, pe urmă din ce în ce mai multe. În schimb, pozele se împuținează, cartea se transformă din jucărie în obiect de lectură, interesul pentru carte al micului cititor devine din ce în ce mai cuprinzător. Apare spiritul critic. Și gata, s-a născut cititorul. Simplu, nu?

Printre cele cîteva feluri de foame care au mușcat din copilăria generației maturilor de azi — alături de foamea de pîine, foamea de jucării sau foamea de învățătură — se află și foamea de citit. Prin anii școlii primare, ea se zbătea pe un perimetru cuprins între editura lui Hertz de la începutul Căii Victoriei, rafturile anticarilor de pe chei și cele trei dulapuri din Dealul Spirii, așa-numitele biblioteci ale Casei Școalelor, care ofereau broșurile cu bogați de treabă și săraci recunoscători. Cîți bănuți n-au trebuit să fie adunați cu osîrdie pentru a plăti chiria famelicelor broșuri ori fascicole cu „Masca roșie" sau „Taina orfanei"! Nevoia imperioasă care ne îndemna să punem în fața ochilor pagina tipărită — cîtora dintre noi nu le-a stricat pentru totdeauna „cariera" de cititor? Căci, în afară de apetiturile comerciale ale editorilor, nimeni nu îndruma primii ani de lectură ai generației tinere din trecut. Pe atunci, cititorul se năștea în chinuri și creștea la întîmplare.

Pe bulevardul 6 Martie, într-o casă situată ceva mai sus de Piața Kogălniceanu, am văzut într-o dimineață filmul pasionant al nașterii și creșterii cititorului de azi. În trei camere spațioase, sub privirile unor educatoare entuziaste și competente are loc, pe etape, acel proces subtil și complex care transformă un preșcolar într-un cititor. În sala celor mici, viitorul lector este abia un ascultător al poveștilor, povestirilor și poeziilor citite de bibliotecară, spuse de magnetofon, ilustrate de diafilm sau desfășurate pe ecranul televizorului. Jucării de tot felul fac drumul spre carte simplu și atrăgător. Iar pe pereții camerei s-au mutat Buratino și Capra cu trei iezi.

În sala pentru clasele I-IV, ascultătorul devine cititor, iar mesele și scaunele sînt, ca în orice bibliotecă, doar ceva mai joase. Motanul încălțat îi sfătuiește pe cititori, în versuri: „de vreți în cărți să vă uitați/întîi pe mîini să vă spălați". Catalogul este ilustrat cu imaginile copertelor cărților înregistrate, pentru ca învățăceii să deprindă mai lesne „meseria" de cititor în bibliotecă.

În sala claselor V-VII sîntem printre cititorii adevărați, care mînuiesc fișa ori catalogul bibliotecii cu ușurință și-și spun, în ședințele cercului de lectură, punctul de vedere, care nu este totdeauna blînd față de cele citite. Aproape 3.000 de cititori au cerut pînă acum 3.915 volume — basme, povestiri, poezii, opere ale clasicilor romîni și străini, opere ale scriitorilor contemporani. Și asta, în numai două luni de funcționare.

Dacă treceți cumva pe lîngă casa din bulevardul 6 Martie, unde se află filiala pentru copii a Bibliotecii Centrale de Stat, vorbiți și pășiți mai încet, ca să nu-i tulburați pe cei dinăuntru. Căci acolo crește, vegheat cu dragoste de popor, cititorul de mîine.

SEN Alexandru

HIBERNALĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Z	H	P	A	D	A	■	A	F	U	M
2	A	L	U	N	E	C	U	S	U	R	I
3	P	A	S	U	N	E	■	U	L	A	N
4	A	■	C	L	■	L	T	■	G	■	C
5	R	U	I	N	A	■	E	M	I	S	I
6	■	A	N	U	T	I	M	P	■	C	N
7	C	H	■	U	R	■	A	■	A	H	O
8	O	■	S	■	A	L	■	P	A	I	S
9	S	T	A	N	C	U	T	A	■	O	■
10	B	O	N	E	T	A	■	N	O	R	D
11	U	M	I	D	I	T	A	T	E	■	A
12	C	A	I	■	I	A	D	A	■	A	R

ORIZONTAL: 1) Mantia albă a pămîntului — Țin şuncile la fum. 2) Copii, chiote și căzături (pl.). 3) Loc acoperit cu iarbă (acum, cu zăpadă...) — Animal din țara zăpezilor. 4) Cal! — Locotenent (abr.). 5) Resturile unei clădiri distruse (sing.) — Puși în circulație. 6) Iarna — Con fără cerc! 7) Cornel Hristu — Ușier! — Așa începe plugușorul! 8) Aluminiu — Paie rămase pe cîmp, după seceriș. 9) Pasăre de culoare neagră-cenușie, care iernează la noi. 10) Căciuliță — Unul din cei doi poli. 11) Conținutul în vapori sau în picături de apă și în cristale de gheață al atmosferei. 12) În sunet de zurgălăi, aleargă trăgînd sania după ei — Una care sare casa — Măsură agrară.

VERTICAL: 1) Topirea gheții — Clasic romîn, autorul cunoscutei poezii „Iarna pe uliță". 2) Acela — Munte în Algeria — Cunoscut poet romîn, autor al volumului de poezii pentru copii „Sună clopoțel, sună ghiocel". 3) Vestit poet rus, autorul poeziei „Iarna" — Mijloc de locomoție specific iernii (pl.). 4) Sărbătoare-n toiul iernii (2 cuv.) — Nedeslușit la început! 5) Din (arh.) — Le găsiți în fiecare iarnă în orașul copiilor. 6) Acela — Însușită. 7) „Hibernală" în careul de față — Prepoziție latină. 8) Zeu în mitologia scandinavă — Mihai Popescu — Propice pentru schi. 9) Cad iarna din înaltul cerului — Fluviu vocalic — Diftong. 10) Exclamație care exprimă entuziasmul — Sportivul iernii. 11) Cînd vorbește el, îngheață apele! — O jucărie din pomul de iarnă.

Dezlegarea jocului „O seară la circ", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Popov — Slavia. 2) Animal — Arene. 3) Nou — Salturi. 4) Trapez — Nime. 5) Oa — L — I — Uc — Am. 6) M — Cai — Tria — O. 7) Imaș — Rîs — Laț. 8) Manej — G — Bici. 9) Așa — Acrobați. 10) Ilar — Uz — To. 11) Inel — A — Operă. 12) Pa — Tonino — Is.

DE VORBĂ CU MEDICUL

În acest număr răspundem, la rubrica noastră, cîtorva întrebări puse de cititori.

RAPPAPORT MUNDI — *Moinești, regiunea Bacău.* Hepatita lasă în urma ei o serie de tulburări reziduale (sechele). Cele mai multe sînt tulburări de drenaj al bilei, din vezica biliară spre duoden (intestinul subțire). Bila are o funcție importantă în digestie. Dacă vezica biliară sau căile biliare rămîn inflamate după o hepatită și golirea bilei în intestin se face defectuos sau insuficient, atunci pot apărea după masă aceste arsuri de care vă plîngeți dv. Este recomandabil să faceți un tubaj duodenal și, eventual, o colecistografie, pentru stabilirea stării de sănătate și a funcționalității vezicii biliare. Totodată, făceți-vă și probele hepatice (de disproteinemie), pentru a vedea dacă ficatul însuși nu este în suferință. Evitați, în orice caz, alimentația cu grăsimi și luați la mesele principale (prînz și seara) cîte una pînă la două lingurițe de Boldocolin sau 1-2 lingurițe de Peptocolin, dimineața pe nemîncate, în jumătate pahar cu apă. Rezultatele examenelor de mai sus vor fi interpretate de medicul dv., care vă va da poate și alte indicații.

NIRVANA SĂNDULESCU. Există calculi renali și ureterali care nu sînt opaci și deci nu apar pe radiografii, dar în cavitățile renale pline cu substanță de contrast, apar ca niște goluri. Fiind vorba de un calcul ureteral, acesta poate să nu apară de loc radiologic. Din descrierea calculului, pe care ne-o faceți, se pare că a fost vorba de un calcul de cistină sau xantină. În cazul dv. este vorba, probabil, de o litiază infectată, prezența leucocitelor frecvente din urină pledînd pentru aceasta. Este interesant de văzut dacă hematuria microscopică dispare în repaus, deoarece aceasta este provocată chiar de eforturi mai mici, cum ar fi unele exerciții fizice sau simpla plimbare.

Nu credem că tulburările urinare s-ar datora unei cistite, ci unui reflex dureros, mai frecvent în litiaza infectată. Nu vă preocupați de norul fin de albumină, care va dispărea cu siguranță după ameliorarea locală. Pentru evitarea formării de calculi în viitor, se recomandă un tratament complex, sub îndrumare medicală: hidroterapie, masaje, bineînțeles în afara crizelor. O diureză de 2-2$^{1}/_{2}$ litri de urină în 24 de ore, prin consumare mai mare de lichide, apă sau ceaiuri diuretice, cură de ape minerale slab mineralizate, cum este apa de Olănești 24 sau Căciulata, și vitamina A, cîte 4 drageuri pe zi. Se recomandă, la indicația medicului, injecții de Periston. În alimentația dv., veți evita: băuturile alcoolice, condimentele, vînaturile, conservele, mezelurile, creierul, măruntaiele, carnea de vițel, icrele, fasolea boabe, lintea, brînzeturile fermentate, ciupercile, cafeaua neagră și ciocolata.

H. AUREL — *Băneasa, București.* La dv. este vorba de un calcul ureteral stîng. Procedeul sovietic de care vorbiți încă nu a fost descris în revistele de specialitate care ne sosesc din Uniunea Sovietică. În orice caz, acest procedeu nu se aplică încă la noi în țară. Fiind vorba de un calcul ureteral și dv. negăsindu-vă încă în situația de a putea fi operat (fiind în convalescență, după o recentă hepatită), vă recomandăm să vă adresați unui serviciu de urologie, care are posibilitatea, prin cateterism ureteral, să provoace eliminarea calculului ureteral pe care-l aveți.

MARMELADA
în
BORCANE
ESTE UN ALIMENT HRĂNIT
Conți
ZAHĂR și FRU
Bogat
ÎN VITAM
AMBALAJ IGIE
cu CAPAC de POLIETI
De vînzare la toate magazinele „Alimentara

Un singur continent

Priviți cu atenție harta globului. Veți observa că contururile insulelor Noii Zeelande repetă aproape identic pe cele ale litoralului sud-vestic al Australiei. În prezent Australia este despărțită de Noua Zeelandă prin Marea Tasmaniei. A fost oare întotdeauna așa?

G. Waterhouse — un tînăr geolog din Noua Zeelandă — a ajuns, în urma unor laborioase cercetări, la concluzia că, în trecutul geologic, Australia și Noua Zeelandă formau un singur continent. Tînărul geolog a avut ideea de a întreprinde aceste cercetări atunci cînd, în timpul unor săpături, a găsit 120 de forme de moluște absolut identice pe ambele litorale. Este limpede că moluștele n-ar fi putut traversa Marea Tasmaniei dacă aceasta ar fi existat dintotdeauna.

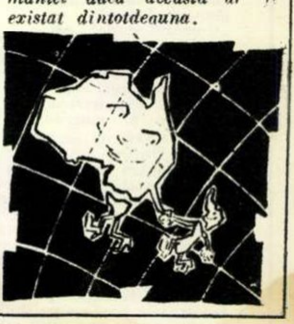

COLȚUL MICULUI DESENATOR

PROBLEMA nr. 5

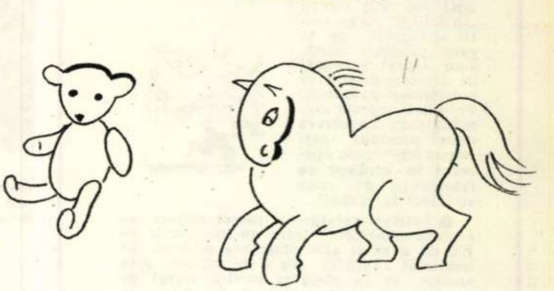

RĂSPUNSURI DE LA CITITORI

Publicăm alăturat desenul trimis ca răspuns la problema nr. 1, de către eleva Platon Elena — clasa VI-a, Școala medie „Vasile Alecsandri" din Bacău.

★

Au mai trimis soluții la problema nr. 1 următorii: Laichici Lavinia, cl. a IV-a, Școala de 7 ani nr. 15 — Timișoara; Cămîrzan Aurora, cl. a II-a B, Școala de 7 ani nr. 6 — București; Teodorescu Marius, cl. a IV-a, S.M.M. nr. 6 — Ploești; Popa Gabriel, cl. a II-a, Școala medie nr. 36 — București; Marinescu Sergiu, cl. a IV-a, Școala medie nr. 2 — București; Pantzer Andrei, cl. I A, Școala de 7 ani nr. 18 — București; Dogaru Mihai, cl. a V-a B, Școala mixtă de 7 ani nr. 5 — Or. Stalin ș. a.

Motivul dat:

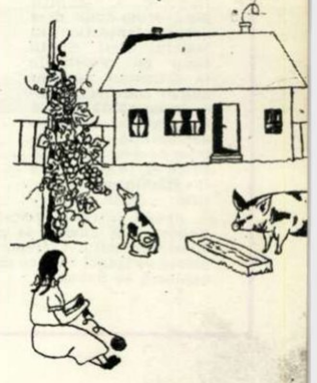

În jurul globului

OBIECTIV

● „United Fruit Company" va trebui să plătească. Iată o știre aproape de necrezut. Faimosul trust american, supranumit pentru lăcomia sa „Monstrul verde", nu prea are, precum se știe, obiceiul să plătească; el știe doar să stoarcă profituri colosale prin exploatarea sălbatică a muncitorilor sclavi de pe plantațiile sud-americane. „United Fruit Company" plătește acum pentru că, în lupta sa cu greviștii de pe plantațiile de banani din Costa-Rica, a fost înfrînt. După o grevă de patru săptămîni, „Monstrul verde" a fost silit să cedeze. Încă unul din semnele noi din America Latină!

● Mereu și mereu vin din S.U.A. știri despre catastrofe aviatice. În 1959, un număr de 1.072 de persoane au pierit în accidentele produse pe liniile aeriene americane. Acum sindicatul piloților din aviația civilă a S.U.A. cere, în numele membrilor săi, „o mai mare securitate de zbor" pentru avioanele „made in U.S.A.". Indiferent de măsurile ce se vor lua în acest sens, faptul în sine — frecvența accidentelor — este în strînsă legătură cu practicile venale ale concurenței capitaliste.

● Aflîndu-se că, la Chicago, opt polițiști din oraș lucrau „în echipă" cu un vestit spărgător, de la care primeau mită, s-au lansat mandate de arestare împotriva polițiștilor-gangsteri. Pe cînd măsuri asemănătoare împotriva unor persoane mai „onorabile" care operează în cîrdășie cu fabricanții de arme ațîțători la război?

● Potrivit relatărilor presei nipone, în prezent americanii dețin nu mai puțin de 800 de baze și alte obiective militare pe teritoriul Japoniei. Nu e de mirare, prin urmare, că în virtutea noului tratat de așa-zisă securitate, semnat de Kiși la Washington, comandamentul american din Tokio capătă „drepturi discreționare" în ce privește folosirea trupelor din subordine fără consimțămîntul guvernului japonez. Și, în orice caz, împotriva voinței poporului japonez.

● Fabricarea primei bombe atomice franceze a înghițit pînă acum sume de-a dreptul fantastice din bugetul țării. Și în timp ce cercetările în domeniul armelor morții continuă, presa franceză dă alarma în legătură cu starea deplorabilă a institutelor de cercetări științifice și, în general, a învățămîntului științific. „Anul 1960 — se spune într-un articol apărut în „Les Echos" — se anunță ca un an al secetei în domeniul științei franceze". În schimb, ploaia de franci va face să explodeze bomba nucleară în Sahara.

D. B.

PLOI, ZĂPEZI, ÎNGHEȚURI ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ

Populația din Tuindorp, suburbie în nordul Amsterdamului (Olanda), a trebuit să se evacueze cu ajutorul bărcilor de salvare, din cauza marilor inundații provocate de precipitațiile atmosferice deosebit de mari, din ultima vreme.

Treizeci de sate din regiunea Kent (Anglia) au fost acoperite de nămeți. În fotografie: indicatorul satului Lenham este degajat de sub zăpadă.

Pentru prima oară în ultimii 30 de ani, coroanele înfrunzite ale copacilor de pe Riviera italiană au fost înveșmîntate în zăpadă.

Gerul care s-a abătut asupra Danemarcei a făcut să înghețe pînă și... statuile din portul Copenhaga.

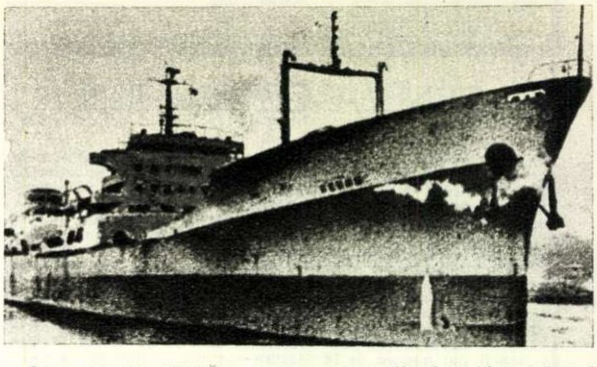

ÎN PRIMA SA CURSĂ a pornit recent petrolierul „Pekin", cel mai mare vas de acest fel al flotei comerciale sovietice, construit la șantierele navale din Leningrad.

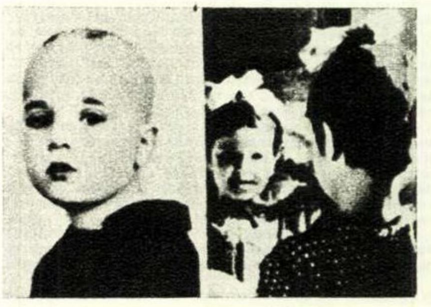

CU AJUTORUL GEROVITALULUI, administrat după metodele de tratament elaborate de endocrinologii romîni, micuței Valea Salnikova din Novo-Kuibîșevsk i-a crescut din nou părul, care-i căzuse complet în urma unui puternic șoc nervos. În fotografie: Valea Salnikova, înainte și după tratament.

COCOȘUL... FUMĂTOR. Un pensionar german din Bordenau și-a învățat cocoșul... să fumeze. Fapt care i-a folosit, de altfel, atunci cînd cocoșul i-a fost furat și a făcut dovada că-i aparține, oferindu-i... o țigară.

DIN EPOCA CULTURII ASIRIENE datează — afirmă specialiștii — această interesantă sculptură, descoperită nu de mult în Irak.

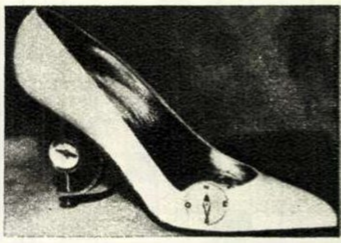

PENTRU FEMEILE NIȚEL „DEZORIENTATE", creatorii de modele italieni au realizat acest pantof cu busolă la... călcîi. Se spune însă că busola nu poate înlocui... capul.

FĂRĂ COMENTARII

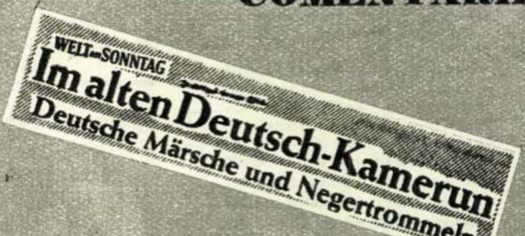

WELT am SONNTAG

Im alten Deutsch-Kamerun

Deutsche Märsche und Negertrommeln

Proclamarea independenței Camerunului, la 1 ianuarie 1960, a constituit, pentru o serie de publicații vest-germane, prilej de... considerații cu privire la o eventuală reînviere a stăpînirii colonialiste germane în Camerun. Pe această linie, revista WELT AM SONNTAG publică un reportaj al unui oarecare Peter Grubbe, intitulat nostalgic: *„În Camerunul german de altădată. Marșuri germane și tamtamuri ale negrilor"*.

La 8 februarie s-au împlinit 12 ani de la crearea Armatei Populare Coreene. Dragostea nemărginită față de patrie și popor, năzuințele nobile de pace, înaltele calități morale sînt trăsăturile caracteristice ale ostașilor Armatei Populare Coreene.

In fotografie: Tovarășul Kim Ir Sen, președintele Cabinetului de Miniștri al R. P. D. Coreene, în vizită la elevii școlii militare din Manghionde. In această școală militară învață numeroși fii ai patrioților căzuți în lupta împotriva dușmanilor patriei.

Facsimilele alăturate redau reacția presei engleze față de manifestările fasciste din Germania occidentală și față de recentul discurs provocator rostit de Adenauer în Berlinul de vest.

„News Chronicle": *„Adevărul despre naziști"*; **„Daily Express"**: *„Dr. A.* (Adenauer — n.r.) *provoacă pe MacMillan"*; **„Daily Worker"**: *„Adenauer se înfățișează în postura cea mai nefavorabilă"*; **„Daily Mail"**: *„Germania occidentală întîrzie dezvăluirea amănuntelor din arhivele S.S.-ului hitlerist. Vila secretelor. Adenauer ține sub cheie 10.000.000 de documente naziste"*.

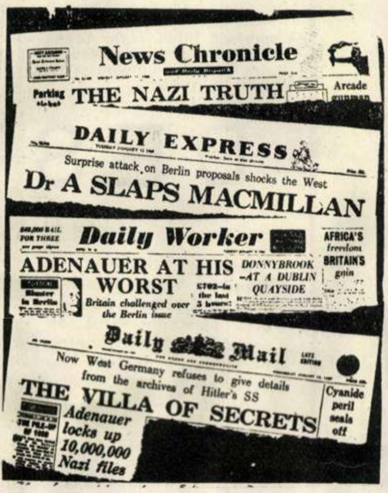

News Chronicle

Parking ticket

THE NAZI TRUTH

Arcade gunman

DAILY EXPRESS

Surprise attack on Berlin proposals shocks the West

Dr A SLAPS MACMILLAN

Daily Worker

AFRICA'S freedom

BRITAIN'S gain

ADENAUER AT HIS WORST

Britain challenged over the Berlin issue

DONNYBROOK AT A DUBLIN QUAYSIDE

Daily Mail

Now West Germany refuses to give details from the archives of Hitler's SS

THE VILLA OF SECRETS

Adenauer locks up 10,000,000 Nazi files

Cyanide peril seals off

Scrisoare din LONDRA

REÎNVIEREA NAZISMULUI ȘI OPINIA PUBLICĂ ENGLEZĂ

de Diana **PURCELL**

Recentele manifestări fasciste și antisemite din Germania occidentală au provocat multor englezi simțămîntul de coșmar că istoria s-a întors cu 30 de ani în urmă.

În Anglia au existat numeroși oameni care au avertizat, în repetate rînduri, asupra primejdiei revenirii la putere, în Germania occidentală, a unor cunoscuți naziști. Prea mulți judecători, conducători militari, profesori și politicieni vest-germani au fost recrutați dintre foștii membri ai partidului național-socialist, pentru ca astăzi atmosfera să nu fie încărcată de vechile sloganuri naziste.

Desigur că presa de stînga a acordat cuvenita atenție acestor provocări. Dar ceea ce a surprins aici, în Anglia, a fost luarea de atitudine împotriva reînvierii activității naziste în Germania occidentală, din partea unei anumite aripi a presei engleze ca, spre exemplu, din partea ziarului conservator „Daily Mail". Un reporter al acestui ziar, Robert Müller, născut el însuși în Germania, s-a întors recent dintr-o vizită în R.F.G. Cele relatate de Müller, în urma convorbirilor avute cu foști cunoscuți de-ai săi vest-germani, dovedesc că experiența nu i-a învățat nimic pe fasciști. Faptul că astăzi membri ai comitetului vest-german pentru apărarea păcii sînt judecați la Düsseldorf — sub acuzația, chipurile, de „înaltă trădare" — arată cît de mult s-a întins plaga nazistă în Germania occidentală.

Nu se poate tăgădui că puterile occidentale, orbite de „teama față de comunism", au făcut din Germania occidentală același lucru pe care l-au făcut și din Hitler — au creat un Frankenstein despre care-și dau seama acum, dintr-o dată, că le-ar putea distruge. Chiar și pentru un adept zelos al partidului conservator, care se opune cu înverșunare comunismului, este astăzi neliniștitor să vadă că partenerul îi este infectat din nou cu același rasism turbat care a dus pînă la urmă la atacarea țării sale. Iată, deci, explicația faptului că „Daily Mail" a permis publicarea acestui articol, iată de ce ieșirile naziste de la Köln și altele similare au fost comentate cu neliniște în ultima vreme, pe prima pagină a ziarelor engleze. Televiziunea britanică a prezentat o imagine înfățișînd demonstrațiile din fața ambasadei R.F.G. din Londra. „Noi nu uităm Buchenwaldul" — stătea scris pe pancarte. Aceasta este, de altfel, tema care a devenit subiectul nr. 1 de discuții atît în localuri publice cît și în fabrici. Dar mulți englezi nu s-au mulțumit numai să discute. Astfel, a fost organizat un miting comun de protest al mișcării pentru pace a foștilor militari și al Comitetului englez de luptă pentru pace. La miting a fost adoptată o rezoluție în care se cere ca guvernul Adenauer să ia măsuri pentru înlăturarea fasciștilor care dețin posturi în guvern — acesta fiind un prim pas în combaterea dezmățului rasist. Rezoluția a fost prezentată ambasadei vest-germane din Londra.

Semnificativă pentru atitudinea față de excesele fasciste și față de întreaga politică nebunească de reînarmare a revanșarzilor germani este și o rezoluție semnată de majoritatea membrilor laburiști ai parlamentului englez.

Dacă pînă și conservatorii se alarmează în legătură cu situația din Germania occidentală, este cu atît mai mult cazul ca și liderii partidului laburist și ai mișcării sindicale să-și dea seama de pericol. Ar fi, de asemenea, timpul ca și biserica să-și ridice glasul în apărarea problemelor vitale ale omenirii. Pentru moment, se pare însă că ea este mai preocupată de problemele... adulterului decît de cele ale păcii.

Dar, în ultimă instanță, cei care trebuie să-și facă simțită voința sînt oamenii care-și dau seama că un nou război, spre care tind revanșarzii și fasciștii, ar însemna o calamitate de nedescris pentru întreaga omenire.

A 15-a ANIVERSARE A ELIBERĂRII BUDAPESTEI

Cu 15 ani în urmă, la 13 februarie 1945, populația Budapestei ieșea pe străzi, cu mic cu mare, pentru a-i întîmpina cu însuflețire pe ostașii sovietici eliberatori.

Vindecîndu-și rănile provocate de război, Budapesta este astăzi, la 15 ani de la eliberare, mai frumoasă și mai plină de viață ca oricînd.

In fotografie: vedere din Budapesta.

In R. D. Vietnam au început să sosească cetățeni vietnamezi repatriați din Tailanda. In fotografie: la sosirea primului grup, în portul Haifon a avut loc un miting la care a luat cuvîntul președintele Ho Și Min.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Vlad MUȘATESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

În jurul Globului

↑ Englezul Mike Howthorn şi-a găsit şi el sfîrşitul într-una din sălbaticele curse organizate pentru îmbogăţirea afaceriştilor sportului burghez.

Bibl. Rep.

Pentru faimosul Hugo Koblet (fost cîştigător al Turului Franţei), preţul carierei sale îl constituie prăbuşirea grea, amară, tragică după excesul de droguri — aşa-numite „dopinguri" — cu care s-a îndopat de-a lungul întregii sale activităţi de sportiv profesionist!

Urmarea?

Prăbuşirea trupului.

Prăbuşirea gloriei.

Prăbuşirea zîmbetului.

La poalele muntelui Simplon, epuizat total de drogurile luate în decursul anilor, a abandonat o cursă, încheindu-şi cu aceasta cariera de ciclist. ↓

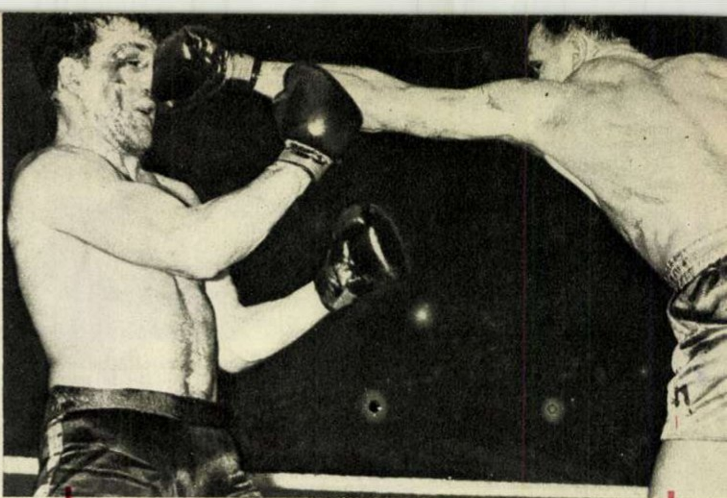

Nici un medic, nici un arbitru, nici un antrenor nu are voie să oprească lupta, chiar atunci cînd boxerii sînt plini de sînge. Şi nu are nimeni voie, pentru că în joc sînt sume mari de bani (în fotografie: Brian London şi Henry Cooper în lupta pentru titlul de campion al Angliei).

DESTUL

de Al. MIRODAN

Aşa se intitulează un comentariu-alarmă al lui Maurice Vidal, publicat în revista franceză de sport „Miroir Sprint". Aşa — destul — se cheamă cuvîntul prin care gazetarul de la Paris cheamă atenţia şi protestul împotriva sîngelui care ţîşneşte săptămînal pe ringurile de box ale Occidentului. „Destul" este un „j'accuse" la adresa sportului preschimbat în satîr.

André Vairolatto a încrucişat mănuşile în sala Wagram cu Fernand Morin. Repriza I s-a desfăşurat aşa şi aşa. In repriza a II-a Vairolatto, atins greu, se prăbuşi, evident terminat.

In mod normal, antrenorul celui căzut ar fi trebuit să arunce buretele pe ring, în semn de încetare a luptei. De ce vorbim însă aici de normal? Şi ce înseamnă normalul în anormal? Managerul Perano, răbdător (e uşor să ai răbdare într-un fotoliu), îl încurajează părinteşte pe Vairolatto, însufleţindu-l la luptă şi la pierderea oaselor. Ceea ce se şi întîmplă... Boxerul numărat, la 8 se ridică instinctiv, la 9 reia lupta şi o clipă mai tîrziu primeşte un cumplit crochet de stînga; cucoanele din stal, nesatisfăcute de viaţă, mistuite de „angoasă" şi neglijate de bărbaţi, urlă istericoidal, iar tînăra speranţă — aflată în funcţie de gladiator modern — scuipă dinţi şi o carieră sub privirile strălucinde ale sălii. Căzut din nou, de astă dată fără putinţă de a se mai ridica, Vairolatto se zvîrcoleşte într-o baltă de sînge (hemoragie în sala de spectacol), este transportat la spitalul Marmottan, acolo vine televiziunea să ofere publicului, între două şansonete, o desfigurare, pe urmă, cînd salonul s-a mai eliberat de reporteri şi reportaj, medicul, timid, dă să-şi facă meseria. Cineva, totuşi, într-un colţ pierdut, a tresărit: măcelărie cu mănuşi de box? „Destul".

Hamia este, ca şi Vairolatto, un boxer de talent. Sau a fost. Ultimele meciuri i-au făcut din trup carne vie. Ultimele meciuri l-au transformat din individ în punching-ball. Se poartă aşadar la Paris mingi cu conştiinţă. Cineva, totuşi, într-un colţ pierdut, a sărit: sînge cu regulament? „Destul"...

Ferrer şi Valignat sînt, ca şi Vairolatto, ca şi Hamia, nişte boxeri de talent. Sau au fost. Pentru că, sfărîmate de pumni (adică de viaţă), cele două nădejdi sînt pe cale (nemaiputînd furniza pieţii crochetùri) să renunţe la box şi să-şi găsească (adică să caute) — la cîţi ani? — o meserie. Şi,totuşi, cineva, într-un colţ pierdut a strigat: moartea în 12 reprize? „Destul"...

Un salt de efect; nu întîlnesc amatorii de senzaţii tari asemenea figuri la orice meci şi în orice clipă. Un salt de efect. Au plătit pentru el bani grei spectatorii adunaţi de-a lungul pistei. A plătit, pentru el, autorul (sportivul american William Growe) cu viaţa. N-avea decît atîta la dispoziţie.

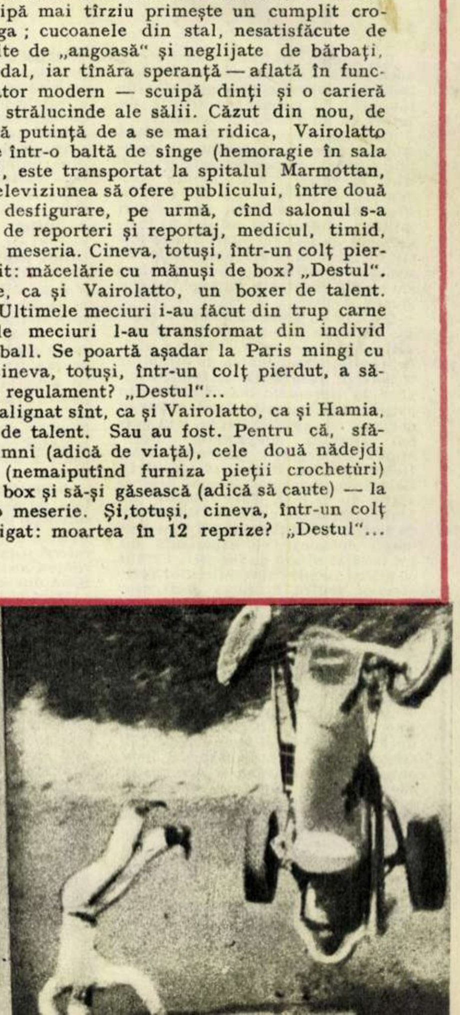

PRETUL 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă !

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 7 (247)
Anul IX
20 februarie 1960

MEDICI ROMÎNI ÎN R.D. VIETNAM

(pag. 9)

SOLIE A PĂCII ȘI PRIETENIEI

MOSCOVA

Aeroportul Vnukovo, 10 februarie 1960. Plecarea președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N. S. Hrușciov, în călătoria sa prin India, Birmania, Indonezia și Afganistan.

Primul ministru al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov, și-a început călătoria prin cîteva țări ale Asiei: INDIA, BIRMANIA, INDONEZIA și AFGANISTAN. În toate aceste țări, ca și pretutindeni în lume, vizita șefului guvernului sovietic este considerată ca o nouă și importantă misiune de pace și prietenie. Caldele manifestări de prietenie cu care a fost întîmpinat N. S. Hrușciov de popoarele Indiei și Birmaniei, ca și pregătirile festive care s-au făcut în Indonezia, în așteptarea sosirii primului ministru al Uniunii Sovietice, sînt expresia cea mai concretă a simțămintelor de prietenie și recunoștință față de Uniunea Sovietică, față de politica ei de pace, față de ajutorul dezinteresat acordat de U.R.S.S. acestor țări.

„În pofida deosebirilor în ceea ce privește orînduirea socială a celor două state, dezvoltarea largă a relațiilor de prietenie, politice, economice și culturale dintre Uniunea Sovietică și Republica India arată încă o dată întregii lumi posibilitatea unei colaborări rodnice și reciproc avantajoase între toate statele. La baza prieteniei noastre se află lupta comună pentru consolidarea păcii".

N. S. HRUȘCIOV
(din cuvîntarea rostită la marele miting de la Delhi)

„Dl. Hrușciov face în prezent o călătorie într-o serie de țări, purtînd un mesaj în care indică felul în care să se instaureze pacea și să se lichideze în întreaga lume războiul și arma războiului. Aceasta este o problemă dificilă și complicată. În fața lumii însă nu poate sta astăzi o problemă mai măreață decît aceea a încetării înarmărilor și folosirii noilor forțe disponibile pentru binele omenirii".

J. NEHRU
(din cuvîntarea rostită la marele miting de la Delhi)

DELHI

La sosirea în capitala Indiei, N. S. Hrușciov este întîmpinat cu căldură de Rajendra Prasad, președintele Republicii India.

Pe tot parcursul de la aeroport la palatul Raștrapati Bhavan, unde a fost găzduit, N. S. Hrușciov a fost salutat de aproape un milion de locuitori ai orașului Delhi. Răsunau exclamațiile: „HRUȘCIOV ZINDABAD!" (Trăiască Hrușciov!), „HINDI RUSI BHAI-BHAI!" (Indienii și rușii sînt frați!) În fotografia din dreapta, N. S. Hrușciov și J. Nehru, întreținîndu-se cordial.

RANGOON

La invitația guvernului Uniunii Birmane, N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. a vizitat Birmania, în drum spre Indonezia. *În fotografie:* clădirea primăriei din Rangoon — capitala Birmaniei

Din toată inima: BUN VENIT!

DJAKARTA

«Întregul popor al Indoneziei salută cu căldură vizita lui N. S. Hrușciov în țara noastră, urîndu-i din toată inima primului ministru al Uniunii Sovietice: „BUN VENIT ÎN PATRIA NOASTRĂ!"

Fiecare indonezian s-a convins de politica de pace a țărilor socialiste, de dorința lor sinceră de a ajuta poporului indonezian în propășirea țării sale — fără a lega aceasta de vreo condiție politică. Nu putem uita, de pildă, cum atunci cînd compania de navigație olandeză a fost izgonită din Indonezia, Uniunea Sovietică ne-a dat un mare ajutor prin trimiterea celor 12 vase maritime, dînd astfel posibilitate republicii noastre să mențină legături normale între insule. Totodată, datorită acestui fapt, mulți marinari și muncitori portuari au fost salvați atunci de primejdia șomajului.

Actuala vizită a premierului Hrușciov va întări și mai mult convingerea indonezienilor că, în Uniunea Sovietică, au un prieten și un aliat credincios în lupta pentru pacea generală, pentru o nouă societate, dreaptă și înfloritoare.»

AHMAD SUMADI
membru în conducerea sindicatului marinarilor și docherilor din Indonezia

Arme rachetă la o paradă militară în Piața Roșie din Moscova.

SCUTUL DE NĂDEJDE AL PĂCII

Acum 42 de ani, tinăra Armată Roșie zdrobea la Pskov și Narva trupele trufașe ale imperialiștilor germani. Calendaristic, atunci s-a semnat actul de naștere al Armatei Sovietice. De atunci, gloria ei a trecut peste toate meridianele lumii.

Ostașul roșu care a mînuit pușca acum 42 de ani, pentru a apăra revoluția, este azi moșneag. În 1941, feciorii și nepoții lui au trebuit, în numele cuceririlor lui Octombrie Roșu, să pună din nou mina pe arme — de data aceasta pe arme de alt calibru, de altă putere de foc. Așa a poruncit libertatea. Așa a poruncit viața. Așa a poruncit istoria. Și Armata Sovietică și-a indeplinit în 1941-1945 — la fel ca și în 1918 — datoria, zdrobindu-i pe dușmanii omenirii, imperialiștii hitleriști.

Dar Armata Sovietică a întruchipat nu numai o extraordinară forță militară, ci și o uriașă forță morală pusă în slujba păcii, pe care nici o armată n-a avut-o vreodată.

În ceasul de față, Armata Sovietică, de strajă păcii și libertății popoarelor, cunoaște o înzestrare în care își spun cuvîntul cele mai moderne cuceriri ale științei și tehnicii. Și, cu toate acestea, Uniunea Sovietică cheamă guvernele lumii să împlinească cel mai vital deziderat al vieții: dezarmarea generală și totală. Spre acest țel, Uniunea Sovietică face un nou și istoric pas: reduce forțele sale armate, în decurs de 1-2 ani, cu încă 1.200.000 de oameni.

La cea de-a 42-a aniversare a zilei sale de naștere, Armata Sovietică, cu uriașa ei forță morală, cu nebiruita-i putere de foc, străjuiește, mai puternică decît oricînd, cauza nobilă a apărării păcii.

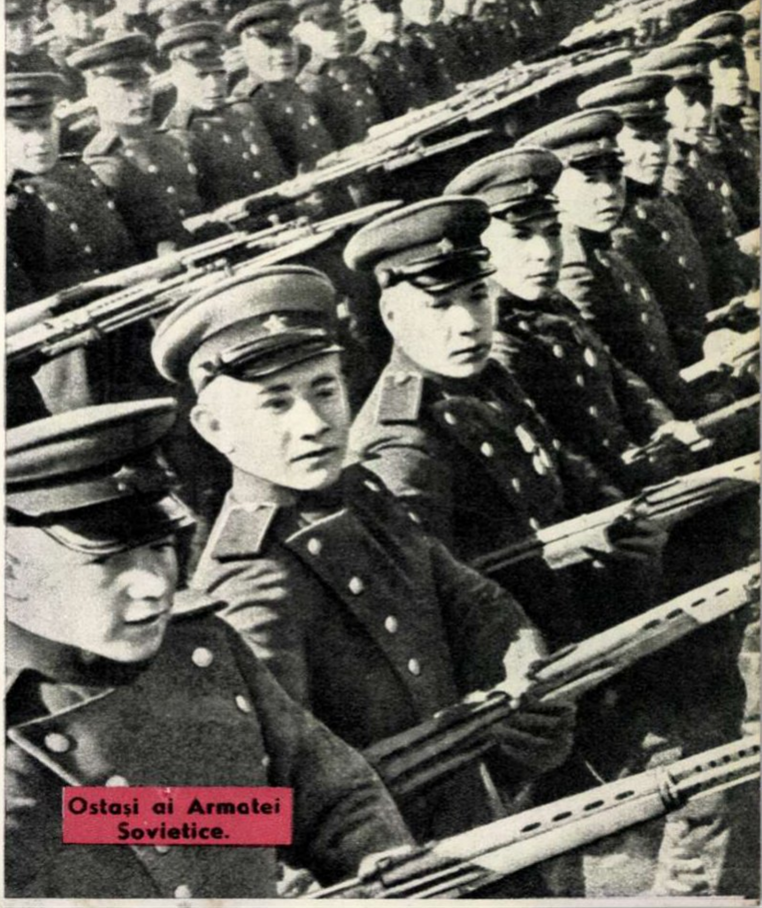

Ostași ai Armatei Sovietice.

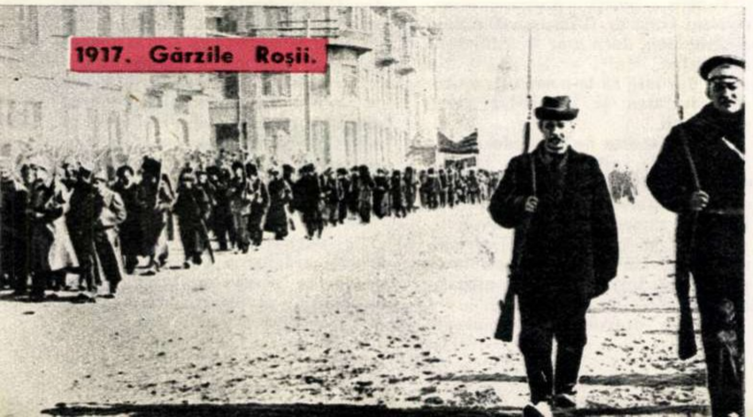

1917. Gărzile Roșii.

Ei nu sînt singuri

Fotoreportaj de C. BOZBICI (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

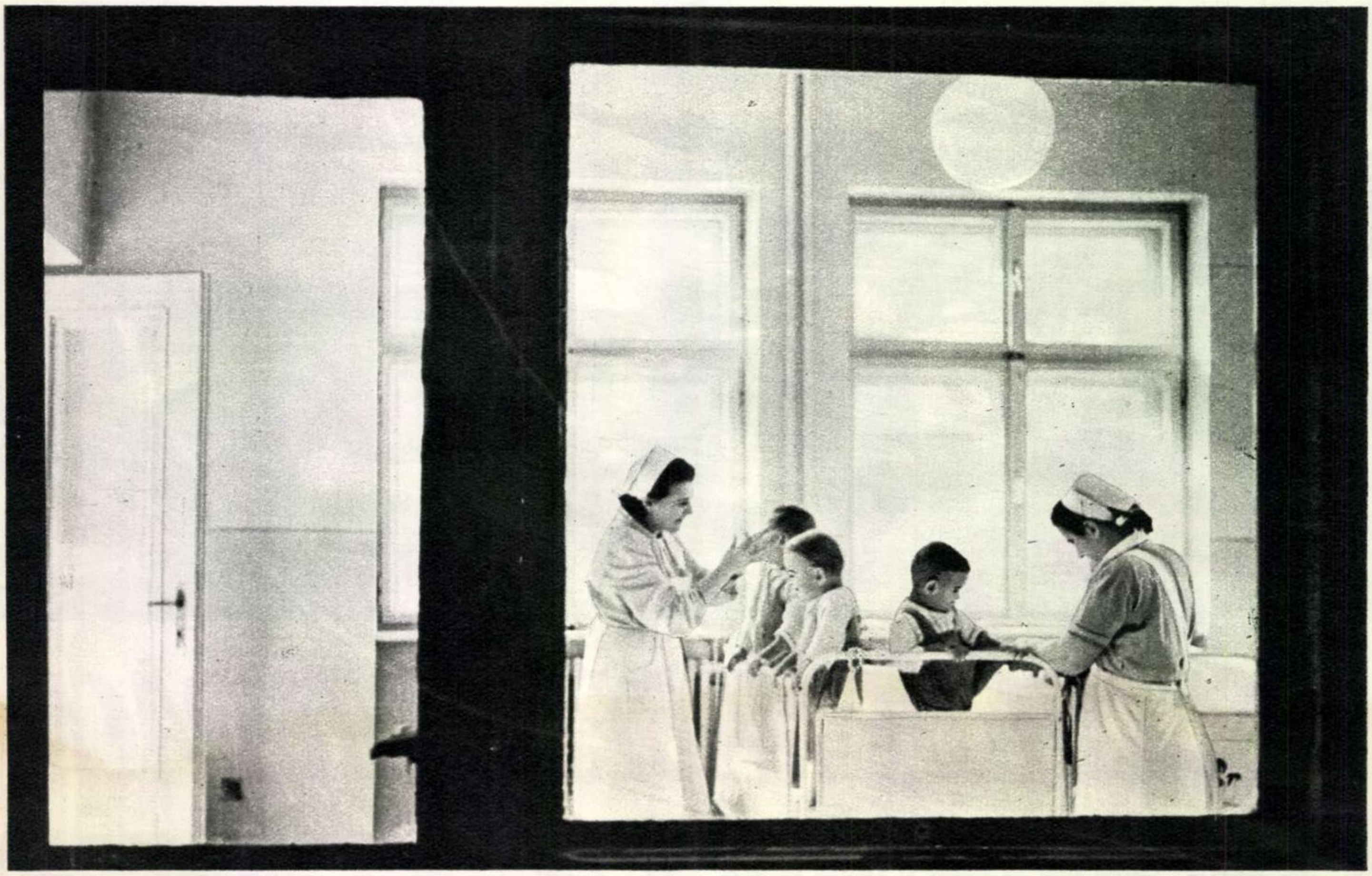

↑ Bună-dimineața, dragi copilași! După un somn de multe ore, iată-i pe voinicii locatari ai „Casei copilului" gata de joacă.

Tovarășa doctor Ana Teodorescu, vicepreședinte al Sfatului popular al Orașului Stalin, a venit în vizită la una din fetițele pe care oficiul de prevederi sociale le-a dat în plasament familial. ←

În biroul în care se află oficiul de prevederi sociale al Sfatului popular al Orașului Stalin, dulapurile conțin diverse dosare. O constatare destul de banală, la urma urmei, care n-ar fi meritat să fie notată. Numai că acestea, în loc să cuprindă situația unor reparații la casele cetățenilor, anatomia unor mașini ori coloane de cifre aliniate sever, cu totaluri și reporturi, au înșirate pe pagini povestea unor oameni.

Pentru mulți dintre acești oameni viața ar fi însemnat numai amărăciune, dacă n-ar fi intervenit societatea. Mulți ar fi suferit din greu, dar iată că le-a sărit în ajutor colectivitatea și i-a redat vieții și muncii.

Oficiul acesta de prevederi sociale, ca de altfel toate oficiile similare din țară, se ocupă de diverse probleme privind copiii și bătrînii rămași singuri, invalizii, mamele cu mulți copii, pensionarii etc. Un tărîm de activitate pe care se întîlnesc multe situații dificile.

Dintr-o dragoste întîmplătoare s-a născut un copil și el a fost abandonat...

O întîmplare nefericită a stins unui om lumina ochilor și el s-a prăbușit în singurătatea întunericului...

La șaptezeci de ani, împovărat de bătrînețe, cineva s-a trezit singur...

În statul burghez, în cazul cel mai bun, vreo organizație filantropică s-ar fi ocupat de unii dintre aceștia, risipind mai multă demagogie, uneori puțină milă, de cele mai multe ori foarte puțin ajutor, dar foarte multă umilință, oferită prin cîteva firimituri care neconteni le-ar fi amintit că sînt o povară societății. În statul nostru democrat-popular, prin grija oficiilor de prevederi sociale, ei nu numai că sînt smulși deznădejdii și mizeriei materiale și morale, dar sînt ajutați să se integreze în muncă și să devină cetățeni utili.

★

Ce s-ar fi întîmplat cu copiii aceștia drăguți și veseli, pe care-i vedem la „Casa copilului", plini de sănătate și vigoare, dacă oficiul de prevederi sociale nu i-ar fi ocrotit? Unii dintre părinții lor i-au abandonat, pur și simplu. Mulți dintre ei au supraviețuit mamei care, născîndu-i, a murit. Dar acum ei nu sînt singuri.

Oficiul de prevederi sociale al Sfatului popular al Orașului Stalin duce o activitate laborioasă. Pe lîngă copiii aflați la „Casa copilului", 42 de copii au fost dați în plasament familial, iar 766 de copii au primit anul trecut ajutor familial de stat, în valoare de 66.555 lei.

★

...V-ați fi închipuit vreodată că într-o uzină metalurgică pot să lucreze surdo-muți? Cum se pot ei feri de eventualele accidente sau cum li se pot explica diversele schițe ale pieselor, cînd nu aud? Și, totuși, la uzinele „Steagul Roșu" lucrează 26 de asemenea inși, la „Ernst Thälmann" 20, la celelalte uzine alți 75 de surdo-muți. Ei puteau să fie plasați de către oficiul de prevederi sociale la cooperativele de invalizi, dar s-a pornit de la concepția că, printr-o calificare specială, aceștia nu sînt cu nimic mai prejos decît oricare om normal. Și faptele au demonstrat justețea acestei concepții. De exemplu, la secția de turnătorie a uzinelor „Steagul Roșu" lucrează șase surdo-muți și toți sînt muncitori harnici, pe care tovarășii lor îi înconjoară cu stimă și dragoste.

★

Una din preocupările de bază ale oficiului de prevederi sociale al Sfatului popular al Orașului Stalin se referă la pensionari și bătrîni. Mai ales față de aceștia din urmă, cînd au greutăți, oficiul manifestă o deosebită grijă. Pentru ei s-a organizat o cantină care deservește zilnic peste 100 persoane și care a primit un fond de 217.000 lei. Pentru ajutorarea lor, s-au acordat așa-numitele ajutoare ocazionale, în valoare de 39.850 lei. Iar pentru cei care sînt singuri, fără copii ori rude, funcționează un cămin. Viața se desfășoară aici ca într-o adevărată familie. Bătrînii primesc masă și îmbrăcăminte în mod gratuit, organizează serbări la diverse ocazii, fac excursii, îngrijesc de grădina cu flori, de păsările din curte, de călutul căminului, în după-amieze ascultă lecturi, iar seara, cine nu e prea obosit vizionează programul de la televizor. Doar inevitabilele maladii ale bătrîneții îi mai stingheresc; dar și atunci intervine medicul...

În domeniul pensiilor, oficiul de prevederi sociale a dus în ultimele luni o activitate laborioasă. Astfel, au fost recalculate 11.500 de pensii de asigurări sociale, 1.831 pensii I.O.V.R și 2.831 pensii sociale. Nu se poate trece cu vederea însă faptul că rezolvarea cererilor de pensionare înaintate oficiului în perioada recalculărilor a fost tărăgănată, mai existînd la începutul lunii februarie circa 200 dosare neterminate. Oficiul are datoria să lichideze cît mai urgent această lipsă.

★

Toți aceștia despre care v-am vorbit puteau să fie singuri, lăsați pradă întîmplării. Dar prin grija colectivității, copiii vor deveni utili societății, cei infirmi au fost integrați în muncă, iar cei bătrîni și-au găsit acea „otium senectute" senină și fără griji.

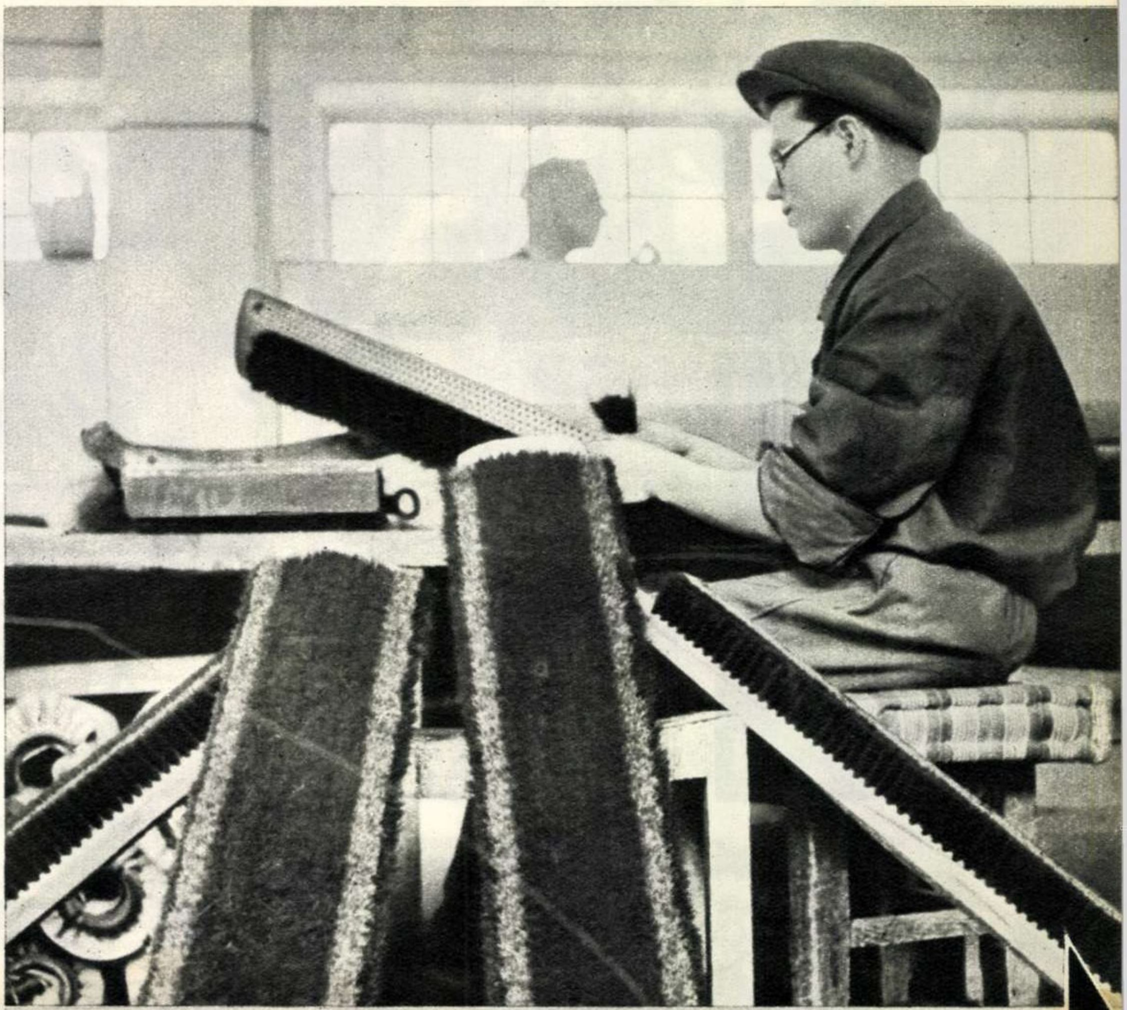

La cooperativa de invalizi „Progresul" au fost recalificați mulți invalizi. Iată-l pe nevăzătorul Vasile Dumitran, unul dintre muncitorii fruntași ai secției de perii.

Pensionarii căminului sînt îngrijiți cu atenție de medic.

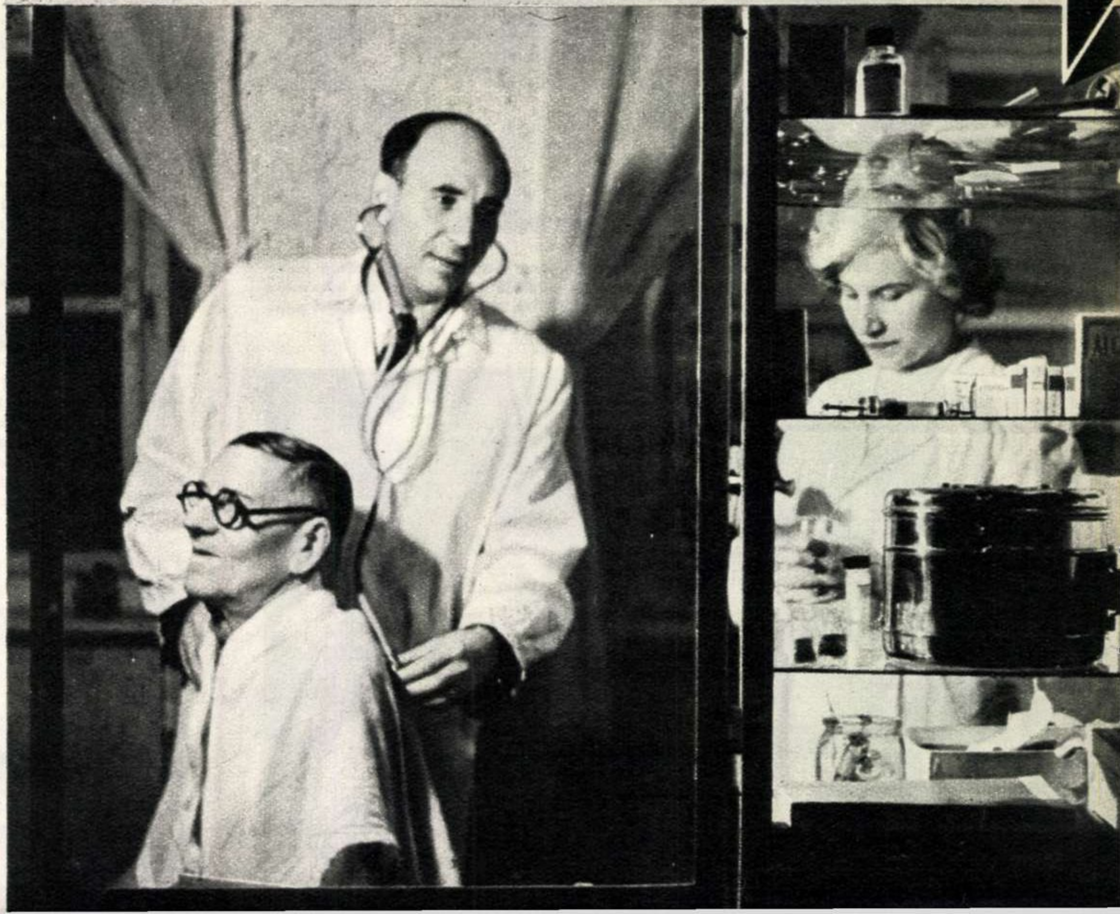

După-amiază, locatarii Căminului de bătrîni nr. 1 ascultă lectura unei cărți.

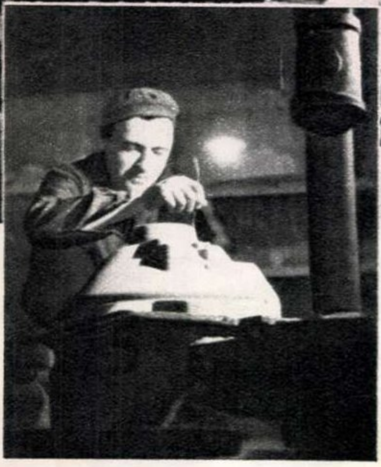

Miezuitorul Ion Solomon de la „Steagul Roșu", pe care-l vedem în fotografie, este surdo-mut. Împreună cu alți invalizi, el a fost încadrat în producție. ←

Elisabeta Cicort este mamă a 12 copii. Ea a fost distinsă cu diploma de mamă eroină, a primit un ajutor de 3.000 de lei și s-a mutat într-un nou apartament. ↓

La filiala regională a surdo-muților din Orașul Stalin se desfășoară și o activitate cultural-educativă. În fotografia noastră, vă prezentăm o ședință a cercului de informare politică, în cadrul căreia Costel Stinghe, președintele filialei, explică, prin limbajul semnelor, lansarea rachetelor balistice sovietice.

ACUM 15 ANI

de Gh. RĂDULESCU

„Jos guvernul Rădescu!" „Vrem guvern F. N. D.!" Erau lozincile la ordinea zilei în februarie 1945 și ele mobilizau deopotrivă muncitorii, intelectualii, ca și pe țăranii care începuseră să intre pe pămînturile moșierești, devansînd hotărîrile Comisiei pentru împroprietărire.

„Jos guvernul Rădescu!" „Vrem guvern F. N. D.!" Erau lozincile de mobilizare a maselor care, în zilele lui februarie 1945, la Craiova, la Tr. Măgurele, la Caracal, peste tot, asaltau primăriile și prefecturile, dînd jos pe primarii și prefecții profasciști, instalînd oameni cu vederi progresiste, democrați cinstiți, și realizînd de jos în sus, în chip revoluționar, democratizarea aparatului de stat.

„Jos guvernul Rădescu!" „Vrem guvern F. N. D.!" Erau lozincile care, în zilele acelui februarie 1945, făceau ca puștile soldaților trimiși să tragă în manifestanți să-și plece țevile.

În fața avîntului uriaș al maselor care, în frunte cu comuniștii, amenințau să-l mături de la putere, Rădescu, „apoliticul", „democratul" Rădescu (cum îl prezenta propaganda partidelor reacționare), a organizat minuțios (convorbiri pe furiș, audiențe la rege...) lovitura de stat fascistă care — în intențiile reacțiunii — urma să aducă după sine dictatura militară. A ajuns chiar și la o recunoaștere deschisă, brutală, cinică, a intențiilor sale, într-o cuvîntare ținută la „Aro", la 11 februarie, precum și în ședința guvernului ce a avut loc zece zile mai tîrziu.

La chemarea partidului, în ziua de 24 februarie peste 600.000 de oameni din București și împrejurimi au manifestat pentru un guvern al F.N.D. și pentru aplicarea programului acestuia. În piața palatului, pe manifestanți îi așteptau țevile mitralierelor generalului Rădescu, „apoliticul" și „democratul".

S-a tras în mulțime; au căzut morți și răniți. Dar lozincile răsunau tot mai puternic:

„Jos guvernul Rădescu!" „Vrem guvern F.N.D.!"

Și, în ciuda uneltirilor regelui și ale altor capi reacționari, Rădescu fu silit să demisioneze și să fugă din fața mîniei poporului. Iar la 6 Martie 1945, a venit la putere guvernul democratic condus de dr. Petru Groza.

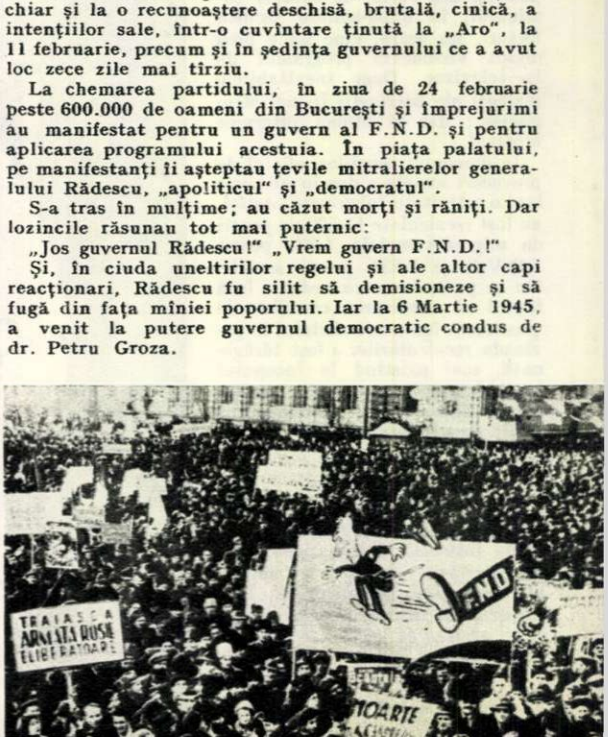

In timp ce în urmă cu un deceniu „continentul negru“ număra doar trei state independente, prima zi a anului 1960 consemna pe hărțile Africii apariția celui de-al unsprezecelea stat independent: Camerunul. Şi de pe acum este cunoscut faptul că încă alte patru țări — Togo, Somalia, Nigeria, Congo Belgian — se vor smulge în cursul acestui an din ghearele colonialismului...

Continentul african îşi schimbă fizionomia. El a încetat de a mai fi „continentul mut“ — aşa cum le plăcea colonialiştilor să-l numească. Mişcarea de eliberare națională din Africa cunoaşte un impetuos avînt, smulgînd de sub jugul dominației coloniale țară după țară, popor după popor. „Independență şi libertate — iată chemările care răsună din toate părțile Africii — din nord şi din sud, din vest şi din est“ — *sublinia delegatul Guineei la cea de-a doua Conferință a popoarelor Africii, ținută recent la Tunis. Şi nu e departe ziua cînd ruşinosul sistem colonial va fi lichidat pe întregul teritoriu al Africii şi cînd chemarea lansată încă la prima Conferință a popoarelor africane, de la Accra, de a se înfăptui eliberarea continentului african de sub jugul înrobitorilor străini în timpul vieții actualei generații, va deveni realitate vie.*

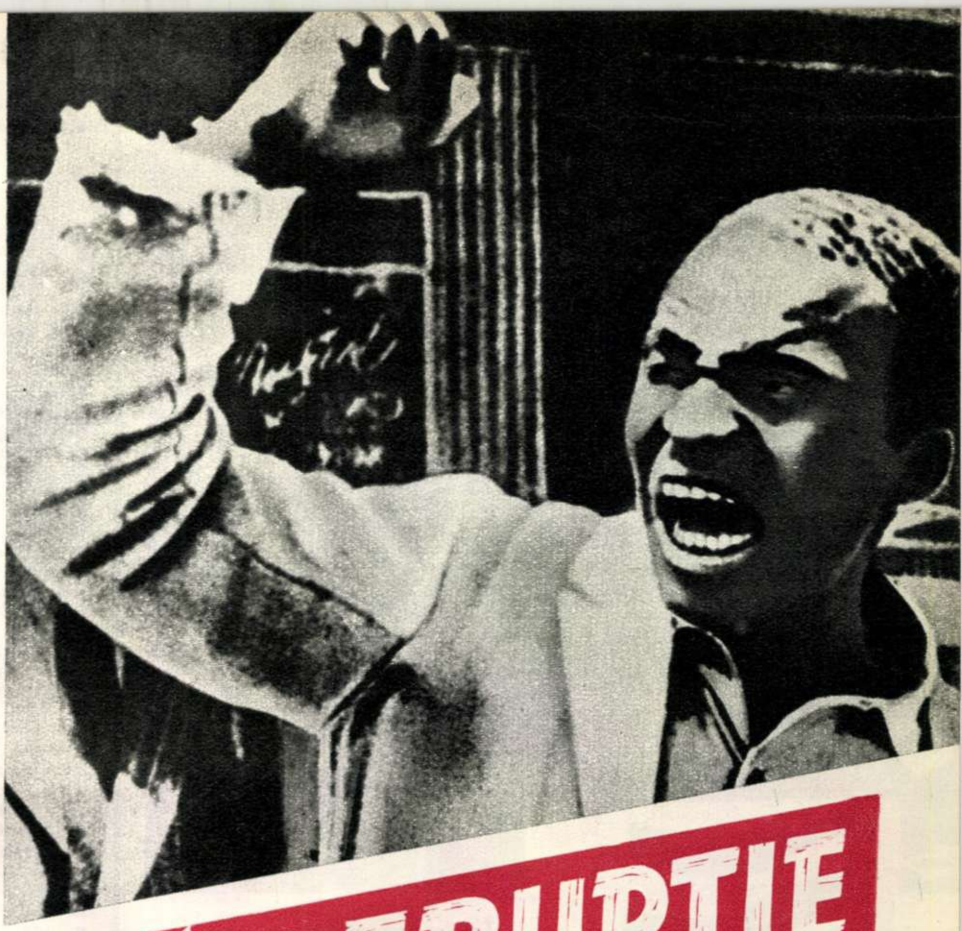

VULCANUL ÎN ERUPȚIE

-AFRICA ANTICOLONIALISTĂ LUPTĂ-

De peste cinci ani poporul algerian luptă cu arma-n mînă pentru cucerirea independenței sale. Şi, în ciuda oricăror încercări ale ultracolonialiştilor de a menține statutul colonial al Algeriei, poporul algerian îşi va cuceri independența.

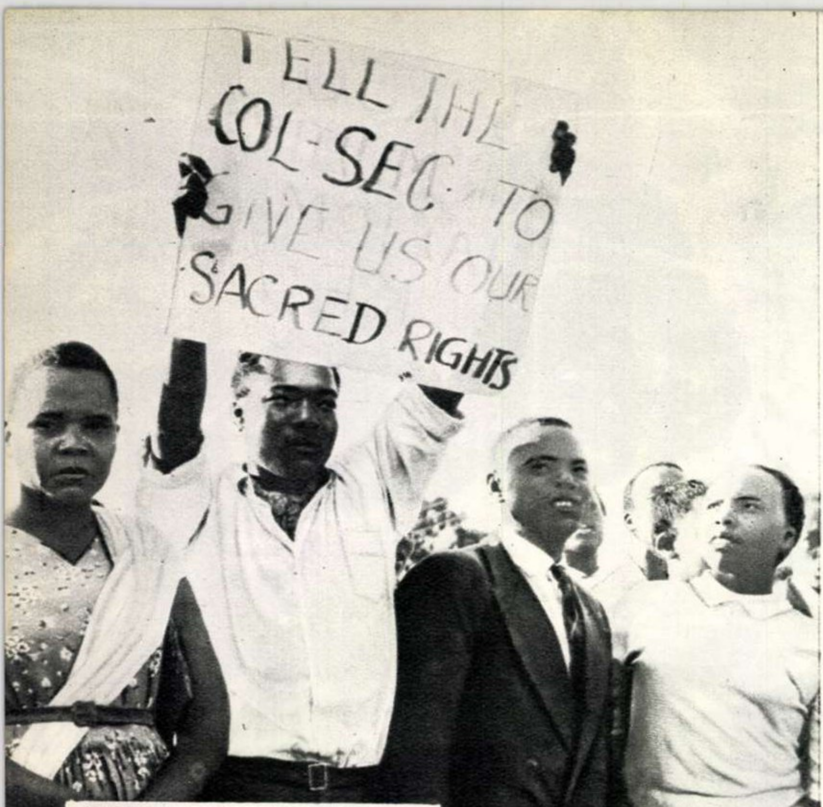

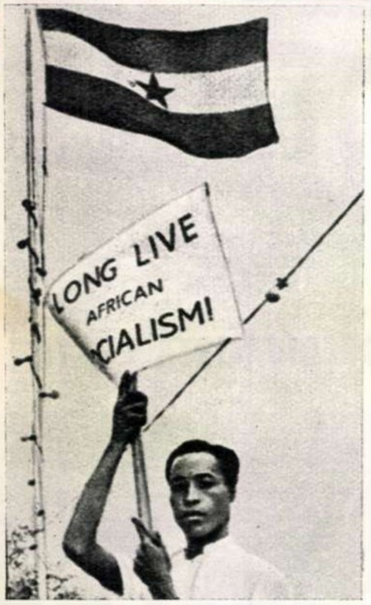

↑Cu prilejul vizitei în Kenya a ministrului Coloniilor al Angliei, au avut loc puternice demonstrații ale populației, care cere acordarea libertății și independenței. În fotografie: manifestanți la aeroportul din Nairobi poartă lozinca: „Spuneți colonialiștilor să ni se acorde drepturile noastre sacre".

Idealurile luptei pentru o orînduire lipsită de exploatare animă și tînăra generație africană. „Trăiască socialismul african" — scrie pe pancarta purtată de acest tînăr din Ghana. ←

A trecut mai bine de un an de cînd poporul Guineei a aruncat la lada de gunoi a istoriei, o dată cu lanțurile colonialiste, statuile și emblemele guvernatorilor colonialiști ↓

ZILE DE IARNĂ

Scrisoare din Budapesta

În aceste zile de februarie, capitala Ungariei se află în plină iarnă și, cu toate că azi este duminică, circulația pare mai intensă decît în zilele de lucru. Schiuri, schiuri, pretutindeni numai schiuri. Astăzi aproape toată lumea se îndreaptă spre pantele muntelui Libertății, din apropierea orașului.

Masivul muntos e acoperit de o pătură imaculată de zăpadă, ce scîrțîie sub tălpi. Jos, se vede orașul, ușor învăluit în ceață; sus, însă, totul sclipește în razele scînteietoare ale soarelui.

Muntele Libertății se află la 30 de minute de centrul orașului. Nu degeaba spun oaspeții străini că, atunci cînd ninge, Budapesta este cea mai norocoasă capitală din lume, iar cînd e soare, este una din cele mai frumoase capitale ale Europei... Acum, fiind și zăpadă și soare, bucuria este dublă.

Bătrînul trenuleț cu roți dințate zboară spre vîrful muntelui, purtînd mii de schiori, cu o repeziciune care-i dezminte vîrsta.

Cine coboară din trenuleț la Széchenyi ajunge, după zece minute, la o pîrtie de schi ideală. La 400 de metri sub picioarele vizitatorului se întinde orașul, iar în fața lui se desfășoară vîlcele, culmi, tăpșane, spații pentru schi.

Să trecem puțin în revistă. oamenii...

Iată opt tineri gălăgioși, care se apropie dinspre cabana clubului sportiv „Elöre" din Budapesta — e vorba de clubul asociației sportive a sindicatului salariaților din transporturi.

Încotro îți îndrepți privirea, vezi grupuri de băieți și fete. Au venit de cîteva zile aici, pe înălțimi, pentru a participa la campionatele de schi ale Budapestei.

Startul se dă de lîngă spațioasa cabană din fața restaurantului „Copacul Normei". De aici pînă la trenulețul pionierilor nu sînt decît două minute, iar pînă la cel cu roți dințate, trei.

Odihnă lîngă aparatul de radio portativ, chiar dacă unii nu-și aleg prea bine locul de antrenament pentru sărituri.

Pe drumul de la Jánoshegyi circulă și autobusul, aducînd și ducînd mase de oameni.

În mulțimea ce forfotește aci, sclipesc lentilele ochelarilor de soare, apar chipuri vesele, îmbujorate de ger. Vioiciunea e atît de mare, că-mi amintește amurgurile de astă-vară, pe falezele de la Eforie și Vasile Roaită...

FENYVES György

Fotografii de S. STEINER

Idilă pe schiuri.

Hop! Se întîmplă, din cînd în cînd. Nu-i nimic, dacă lumea rîde. Doar zăpada e lunecoasă — cîteodată... mai mult decît trebuie. ↓

MEDICI ROMÎNI ÎN R.D.VIETNAM

De aproape un an, se află în R.D. Vietnam o echipă sanitară antiepidemică romînă, condusă de conf. dr. Ioan Spînu. Medici igienişti, medici de boli contagioase, bacteriologi şi malariologi romîni dau un ajutor frăţesc poporului vietnamez, în lupta pentru lichidarea urmărilor dominaţiei coloniale în ce priveşte sănătatea publică, contribuind totodată la formarea de cadre naţionale şi a unei reţele de specialitate sanitaro-antiepidemice în ţara prietenă. În fotografiile alăturate prezentăm cîteva aspecte din activitatea membrilor echipei sanitare romîne — activitate ce se bucură de sprijinul şi recunoştinţa populaţiei R. D. Vietnam.

① Membri ai echipei sanitare romîne, instruind cadrele medico-sanitare vietnameze, în pregătirea insecticidului întrebuinţat în acţiunea antimalarică.

② Conf. dr. Ioan Spînu, conducătorul echipei sanitare antiepidemice romîne din R. D. Vietnam, şi alţi specialişti romîni, primiţi cu aplauze la o reuniune consacrată prieteniei romîno-vietnameze.

③ Echipe sanitare vietnameze, în acţiunea de pulverizare a locuinţelor, împotriva ţînţarilor.

④ Specialişti romîni şi vietnamezi, în laboratorul de parazitologie şi malariologie.

COPERTA NOASTRĂ:

Maria Atanasiu, entomolog, din echipa sanitară antiepidemică romînă din R.D. Vietnam, recoltează cu ajutorul unui specialist vietnamez larve de ţînţari din regiunile malarigene.

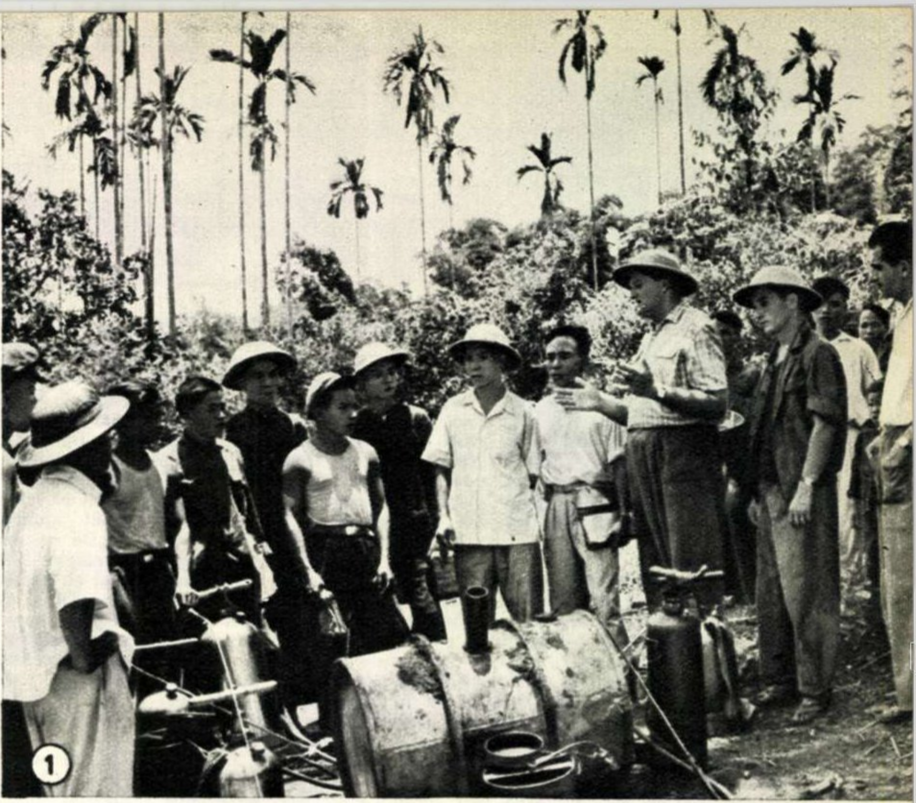

①

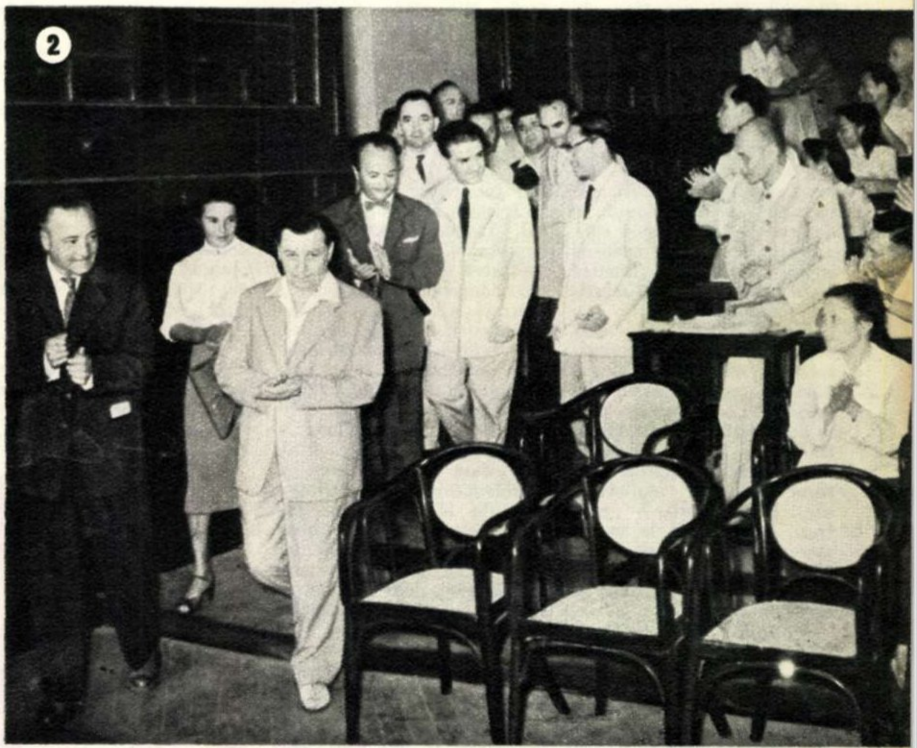

②

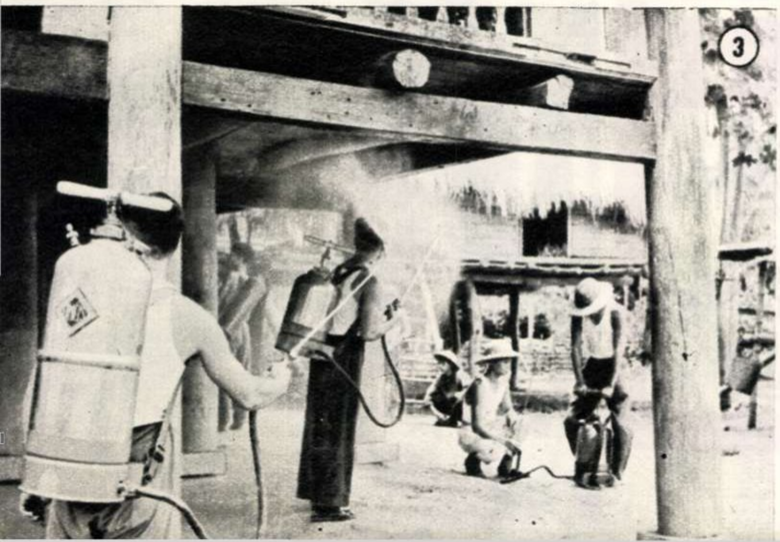

③

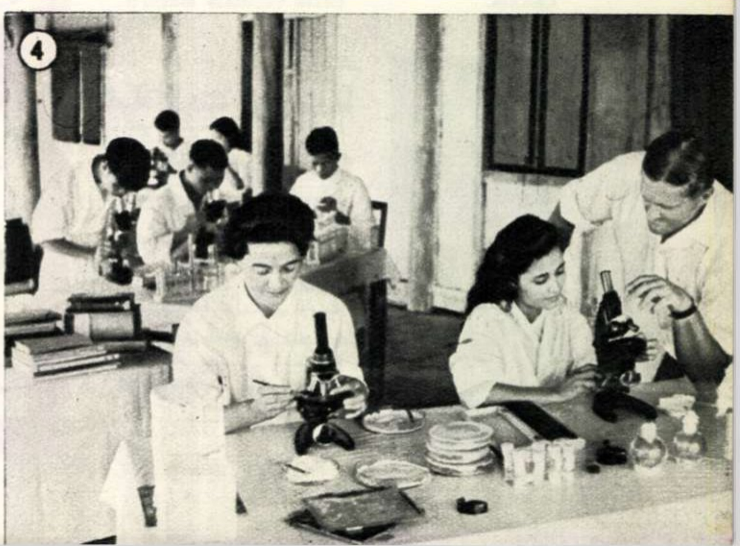

④

NEMURITOAREA MUZICĂ A LUI CHOPIN

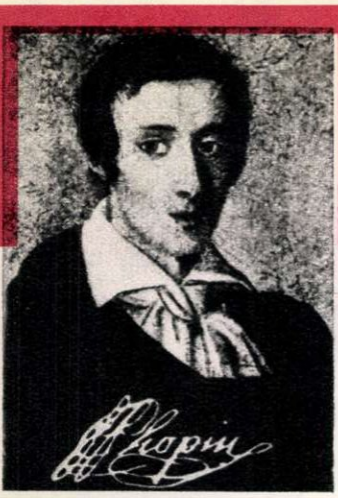

Se spune că fiecare pictor a redat altfel chipul lui Chopin, după cum fiecare interpret găsește laturi noi în muzica sa. Iată un cunoscut portret, făcut în 1829 de către pictorul polonez Ambrozy Miroszewski. ←

În sute de săli de concert, în mii de case și în milioane de inimi muzica lui Chopin este stăpînă de mai bine de un veac. Iar anul acesta, geniul muzical al poporului polonez este sărbătoritul oamenilor de pe întreg pămîntul, ca unul din simbolurile unității și năzuințelor pașnice comune ale popoarelor: se împlinesc 150 de ani de la nașterea lui Frederic Chopin. Vor avea loc, în cinstea acestei aniversări, nenumărate manifestări muzicale de mare amploare, în fruntea cărora se vor afla Festivalul și concursul internațional „Chopin" de la Varșovia. Muzicologi și critici vor contribui la cunoașterea și adîncirea marii personalități a lui Chopin — dar cel mai puternic și convingător va vorbi omenirii însăși muzica sa, cronică bogată a vieții și a gîndurilor compozitorului.

Lucrările sale nu sînt prea numeroase și, în majoritatea lor, se adresează numai pianului (poate dintr-o modestie a creatorului, dar, în același timp, și din ambiția lui de a face din acest instrument tălmăcitorul tuturor nuanțelor sufletului său). Le răsfoiești, le descifrezi, le dai viață, le asculți mereu și ai impresia că te afli alături de Chopin, în vîltoarea puținilor ani pe care i-a trăit.

Mazurcile... Printre ele se află unele compuse în primii săi ani de creație. Este prezentă aici întreaga copilărie și tinerețe a compozitorului: o viață începută liniștit, în satul polonez Zelazowa-Wola, o viață împărțită între pasiunea pentru pian și dragostea tandră pe care o purta părinților. În acea vreme a început să înțeleagă adevărul pe care avea să-l formuleze mai tîrziu prietenul lui, poetul Stefan Witwitki: „Există o melodie natală, așa cum există un climat natal. Munții, pădurile, apele, cîmpiile își au vocea lor proprie, pe care trebuie să știi s-o asculți...

Dar în mazurcile scrise la sfîrșitul vieții, aceleași amintiri luminoase sînt înecate în tristețe și revoltă: artistul, izolat de patria sa, departe de prietenii care luptaseră pe baricade pentru independența națională, făurește din aceste miniaturale compoziții un emoționant tablou al Poloniei însetate de libertate. Pe bună dreptate spunea Schumann că „mazurcile lui Chopin sînt tunuri ascunse sub flori..."

Studiile... Și iată că dintr-o dată țevile tunurilor se ridică dintre flori. Printre Studiile lui Chopin — lucrări destinate inițial doar îmbogățirii tehnicii pianistice — se află cîteva care evocă dramaticul moment al izbucnirii revoluției poloneze. Chopin se află la Viena, dar de îndată ce aude vestea pornește în goana diligenței înapoi, spre casă. Un viscol cumplit și sănătatea sa șubredă îl obligă însă să se întoarcă din drum. Dar „Studiile revoluționare" vor imortaliza cu forță tabloul revoluției, pe ale cărei baricade nu a mai putut ajunge.

Nocturnele... „De ce am rămas atît de singur? De ce nu pot avea și eu partea mea de suferință alături de voi?" — se întreabă Chopin într-o scrisoare adresată celor de acasă. Tristețea aceasta răzbate din multe nocturne create mai tîrziu la Paris, în anii de zbucium, de muncă și de boală...

Preludiile... În acei ani a apărut în viața lui Chopin scriitoarea George Sand. Boala sa de plămîni se agrava necontenit, dorul de casă îl devora... O lume întreagă de nădejdi, elanuri frînte și lupte îndîrjite va apărea în cele 24 de preludii, dintre care unele durează mai puțin de un minut...

Polonezele... Tot la Paris s-au născut și aceste puternice imnuri închinate patriei. De multe ori, alături de pianul compozitorului se afla Mickiewicz, marele bard al Poloniei. După ce poetul citea din înflăcăratele sale versuri, improvizația febrilă a lui Chopin avea pentru ascultători efectul unui adevărat curent electric: Liszt, Schumann, Victor Hugo, Delacroix au simțit vraja extraordinară a muzicianului, vrajă care s-a transmis nestinsă generațiilor următoare.

Valsuri, Concerte, Balade, Impromptu-uri... În doar 39 ani de viață, lucrările s-au înșiruit, capodoperă lîngă capodoperă, înfățișîndu-ne o viață, un caracter și o operă plină de semnificații mereu noi. „Geniul său — spune George Sand — este dintre cele mai profunde care au existat. El face să vorbească un singur instrument în limbajul infinitului și știe să spună, în zece rînduri pe care și un copil le-ar putea cînta, poeme de o imensă elevație, drame de o energie inegalabilă".

Chopin, artistul, omul — patriotul, revoluționarul, merită cu prisosință dragostea omenirii care îl sărbătorește în al 150-lea an de la nașterea sa.

I. HRISTEA

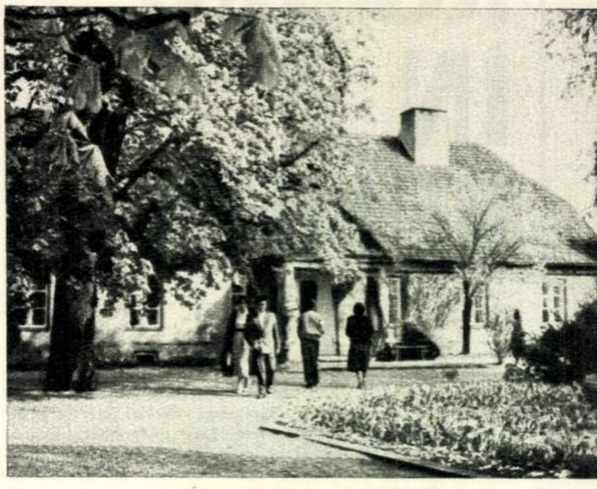

Casa natală a lui Chopin.

Acest pian a cunoscut cel dintîi arta marelui compozitor. Acum se află la Muzeul Chopin.

Un „mazur" scris — muzică și text — de însăși mîna lui Chopin. Din asemenea piese, foarte apropiate de muzica populară, se vor naște mai tîrziu vestitele mazurci.

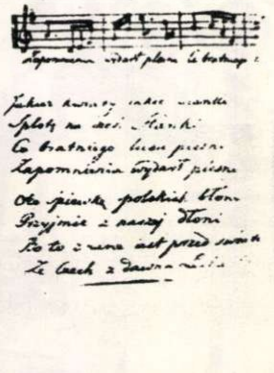

În copilărie, Chopin desena cu pasiune, mai cu seamă mici schițe reprezentînd personaje populare.

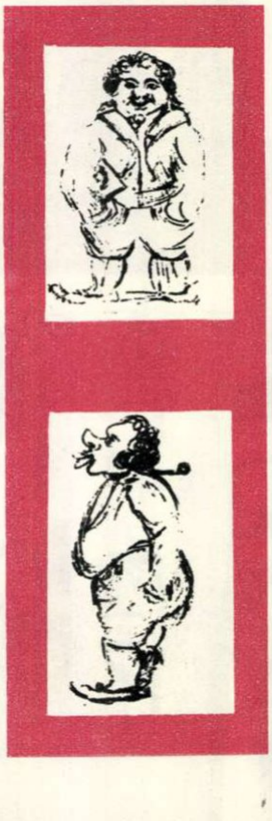

Un aspect de la cel de-al 12-lea Festival Chopin, care a avut loc în 1957 la Duszniki.

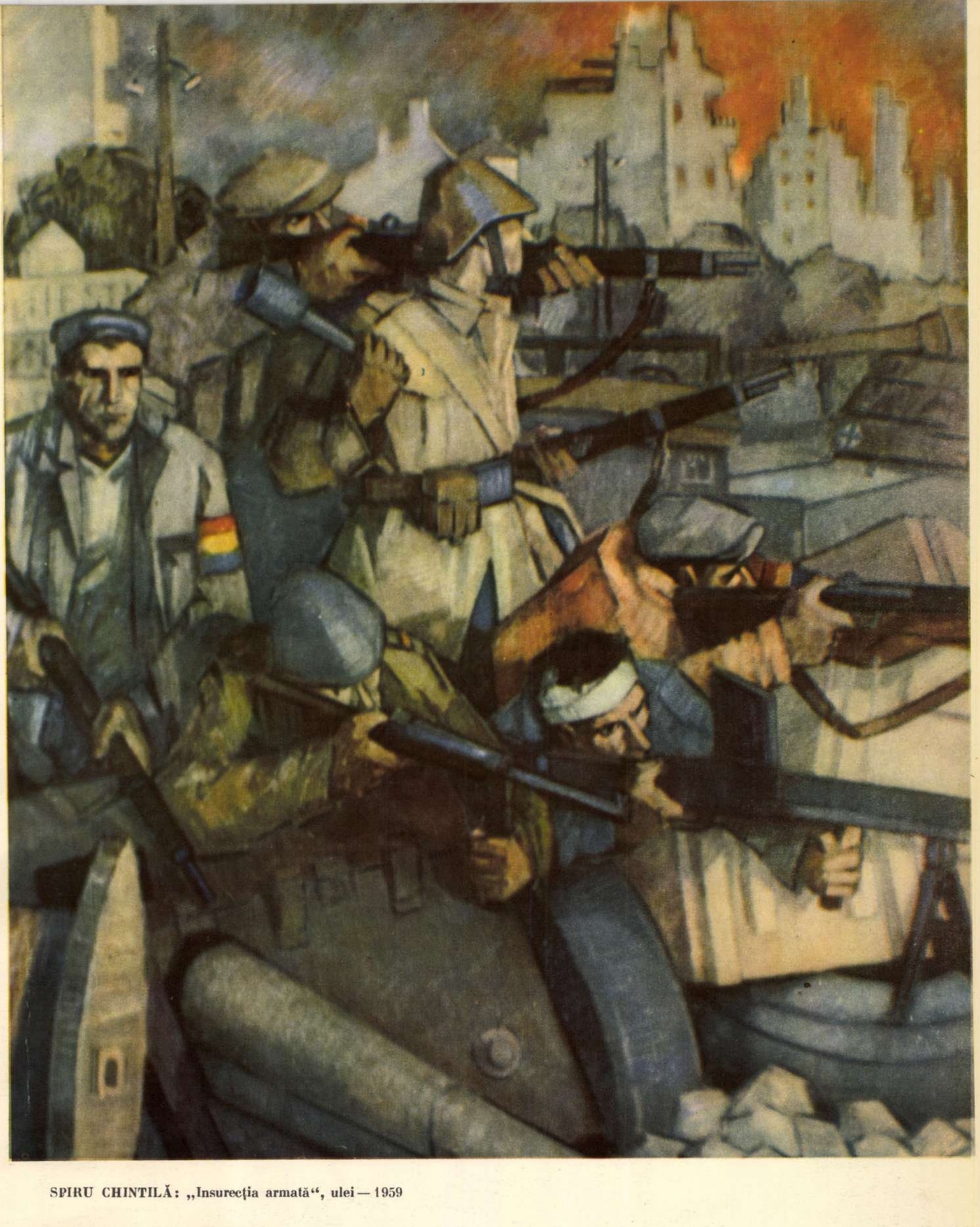

SPIRU CHINTILĂ: „Insurecţia armată“, ulei — 1959

DIN PICTURA NOASTRĂ NOUĂ

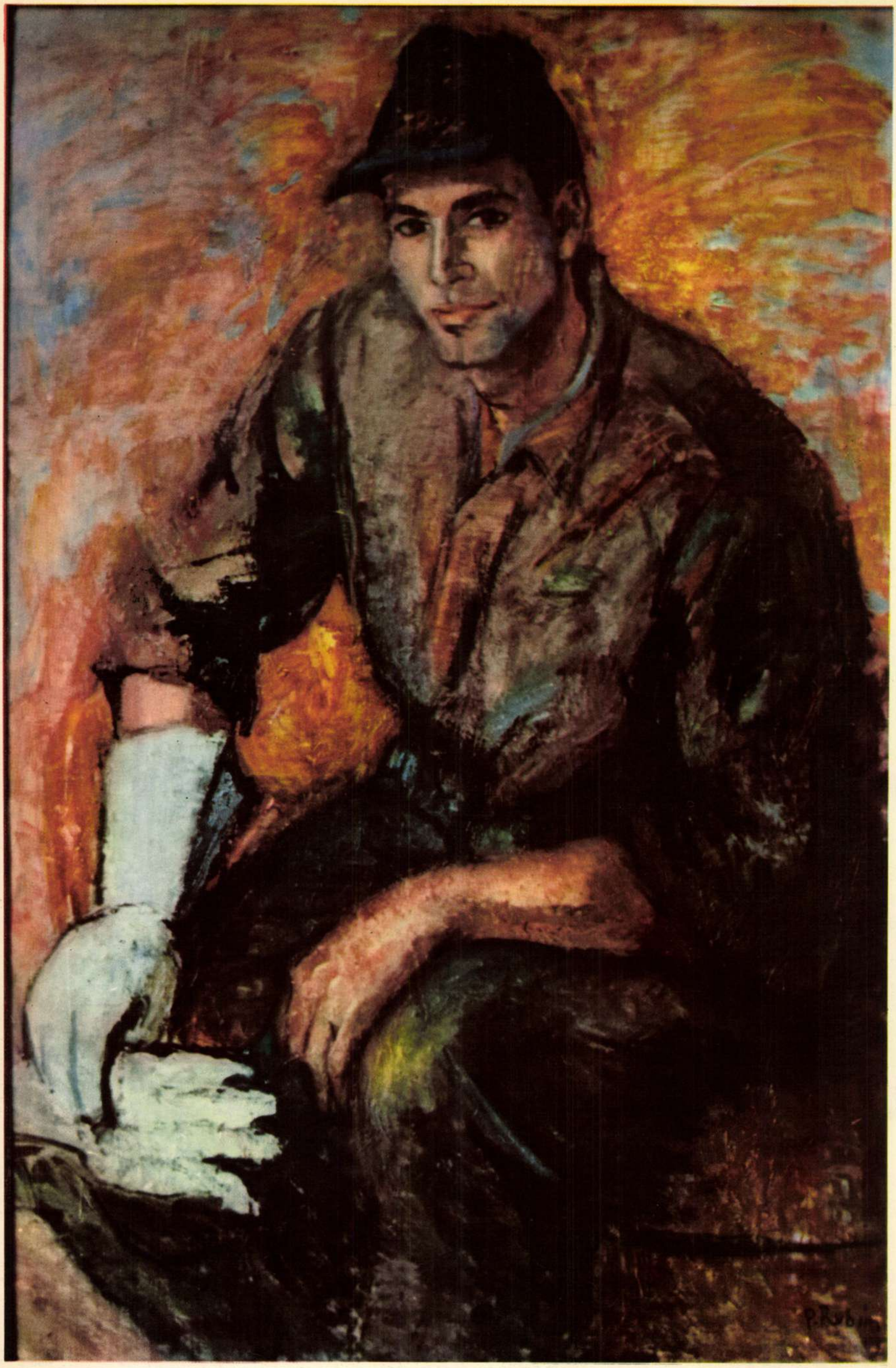

PITA R
„Forjorul"
195
←

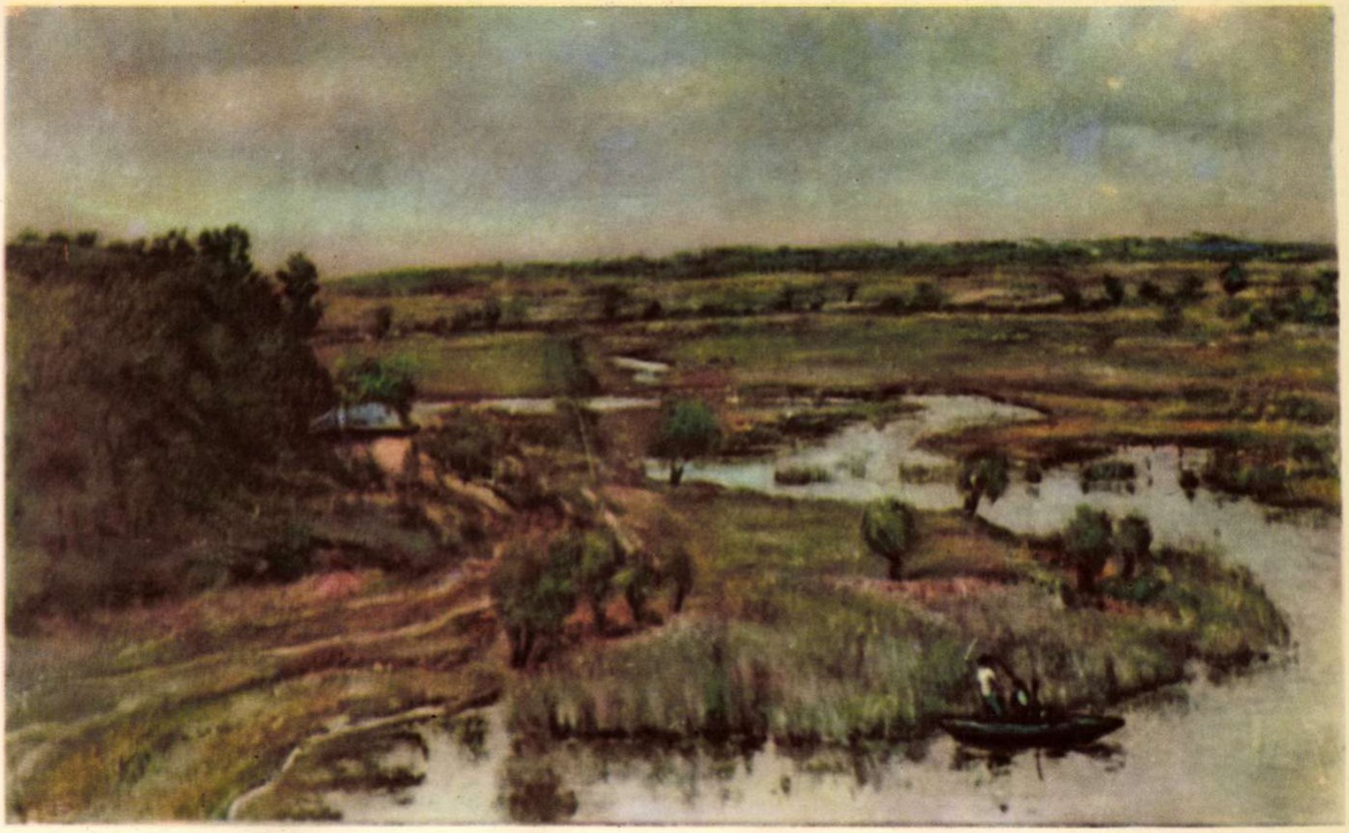

LUCIAN GRIGORESCU: „Lunca Neajlovului“, ulei — 1955

IENRI CATARGI:
„Şantier naval“,
ulei — 1958 →

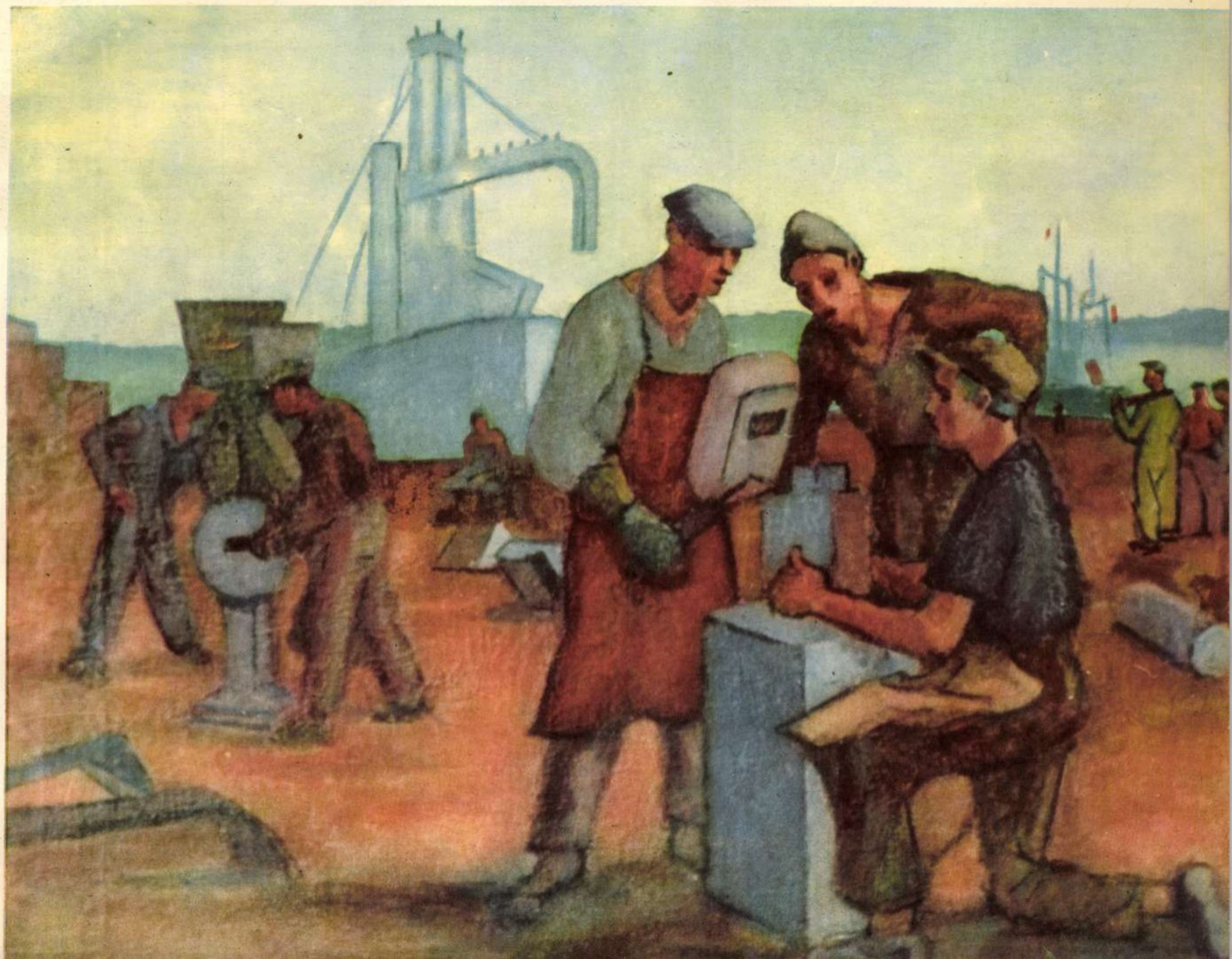

IN:
lei —

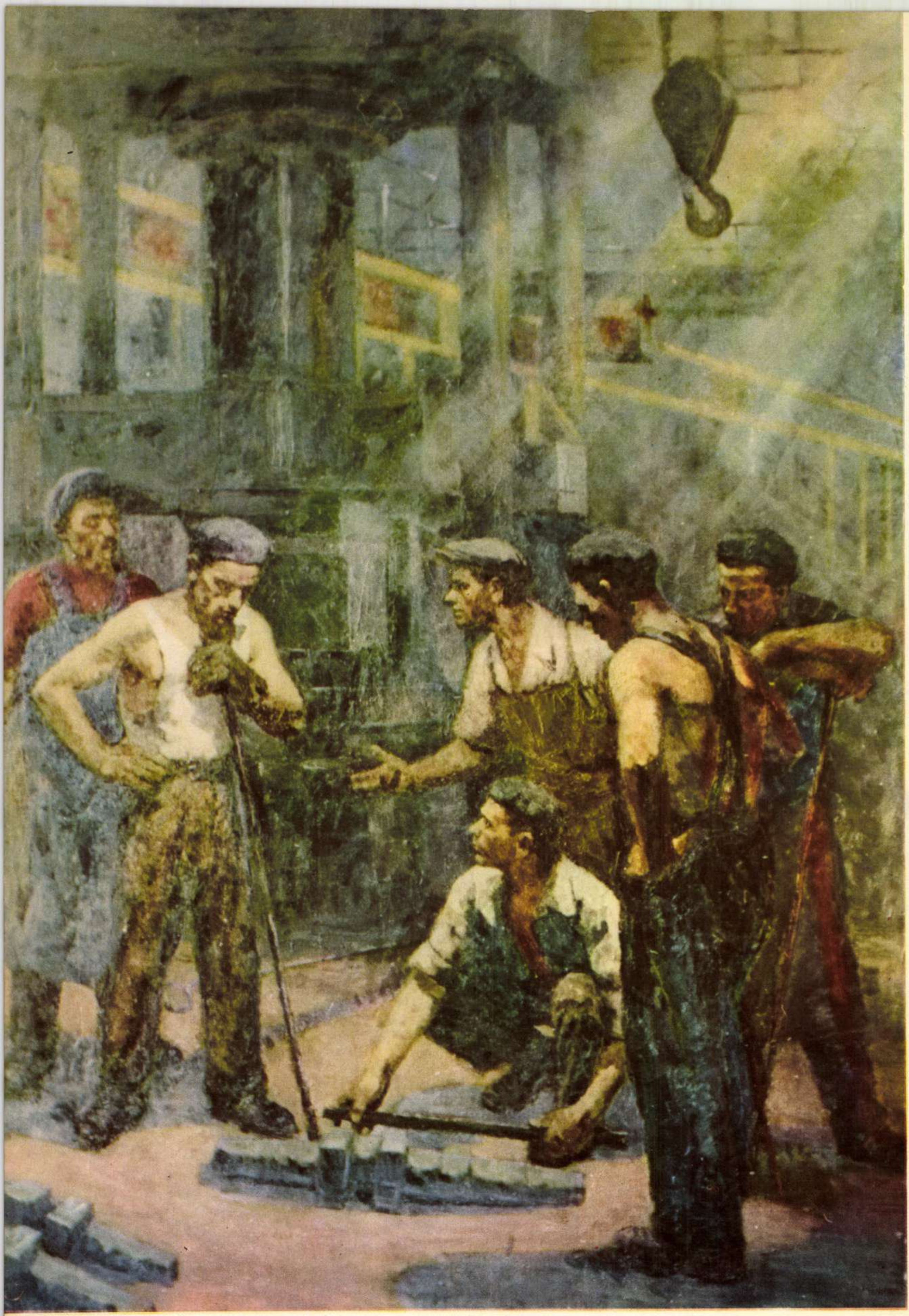

TIBERIU KRAUSZ: „Brigada de tineret în uzină“, ulei — 1953

LUCRĂRILE REPRODUSE APARȚIN GALERIEI NAȚIONALE
A MUZEULUI DE ARTĂ AL R. P. R.

Atenţiune! NAVA COSMICĂ DECOLEAZĂ!

— note de reporter —
de
ing. D. St. ANDREESCU

Cosmonautica — ştiinţa explorării spaţiului cosmic şi a călătoriilor interplanetare — se îmbogăţeşte în fiecare zi cu noi concluzii de mare valoare teoretică şi practică. Factorul motor care „dă aripi“ acestei tinere ştiinţe este înaintata tehnică şi ştiinţă a socialismului.

Noile mari succese ale Uniunii Sovietice în domeniul cuceririi cosmosului — lansarea puternicelor rachete balistice în regiunea Pacificului — constituie un exemplu grăitor în această privinţă.

Aceste experienţe, în legătură cu pregătirea lansării unor sateliţi grei ai Pămîntului şi a unor nave interplanetare perfecţionate (sonde cosmice, pentru cercetarea vecinătăţii planetelor surori Venus şi Marte), sînt urmărite cu mare interes de întreaga omenire.

Astăzi, se experimentează cu succes trenuri-rachetă de mare putere, motoare extrem de energice (milioane de cai putere), aparate de dirijare uimitor de precise. Realitatea întrece aşteptările. Dar fantezia? Mereu înaintea realizării, fantezia ştiinţifică ne poartă mai departe, ajutîndu-ne să construim — deocamdată numai în imaginaţie — tabloul viitorului.

Mîine, pe cosmodroamele bine amenajate în diferite puncte de pe globul pămîntesc va fi o continuă vînturare de mijloace de zbor atmosferic şi extraatmosferic, de cele mai diferite tipuri. În 10-15 ani de acum înainte — expediţiile cosmice şi interplanetare vor deveni tot mai numeroase. Ele vor prelungi şi mai mult limitele pînă la care omul a reuşit să pătrundă tainele nesfîrşitului Univers.

Să privim spre viitor, printr-una din fermecatele ferestre ale închipuirii, şi să încercăm să notăm cîteva amănunte despre pornirea în cursă a unei nave cosmice-cărăuş, destinată să aprovizioneze cu materiale, diferite staţii-satelit.

...Spre cosmodrom

● Doar cîteva minute au trecut din clipa în care elicopterul nostru şi-a luat zborul de pe terasa hotelului cosmodromului — şi iată-ne zburînd pe deasupra pistelor de lansare.

Lăsăm în urmă mai întîi sectorul „rachete intercontinentale“, apoi pe cel al rachetelor geofizice şi meteorologice. Nu ne oprim nici în zona de lansare a navelor cosmice interplanetare. În sfîrşit, în faţa noastră se desluşesc tot mai bine schelele şi turnurile de lansare ale pistei spre care ne îndreptăm: aceea a navelor-cărăuş.

● Am coborît din elicopter. Încerc să ghicesc, printre turnurile perfect aliniate de pe pistă, care va fi nava ce va decola peste cîteva minute. Tehnicianul de serviciu — ghidul nostru — mi-o arată îndatoritor.

Nava-cărăuş

● O rachetă atît de înaltă, încît a trebuit să mă îndepărtez cale bunicică pentru ca să-i văd vîrful, stă dreaptă, înţepenită pe platforma de beton de pe care, foarte curînd, va decola.

● Comandantul navei — singurul om de la bordul „vasului“ cosmic — îmi explică rostul brîielor abia vizibile de pe învelişul ultimei trepte a trenului-rachetă pe care-l pilotează. Notez că etajul pilotat este format din mai multe celule, compartimente care vor trebui să servească ele înşile ca material de construcţie în staţia cosmică de destinaţie. În corpul acestei trepte sînt încărcate materiale de construcţii complet finisate, precum şi sectoare metalice demontabile...

● Sunetul avertizor al sirenei ne face atenţi că inspecţia tehnică a navei a fost terminată şi că, peste 5 minute, se va „ordona“ decolarea. Aş avea timp suficient să ajung pînă în cazemata de supraveghere şi, totuşi, emoţiile sînt... emoţii; alerg spre primul adăpost din apropiere. Ghidul îmi face semn să intru în cazemată...

● Stau în picioare, cu fruntea rezemată de zidul rece al crenelului de observare. Sirena sună pentru a treia oară. În cazemată, ca şi în afara

Din biroul de mişcare al cosmodromului, impiegatul de serviciu conduce nava cosmică pe prima parte a traiectoriei sale de zbor.

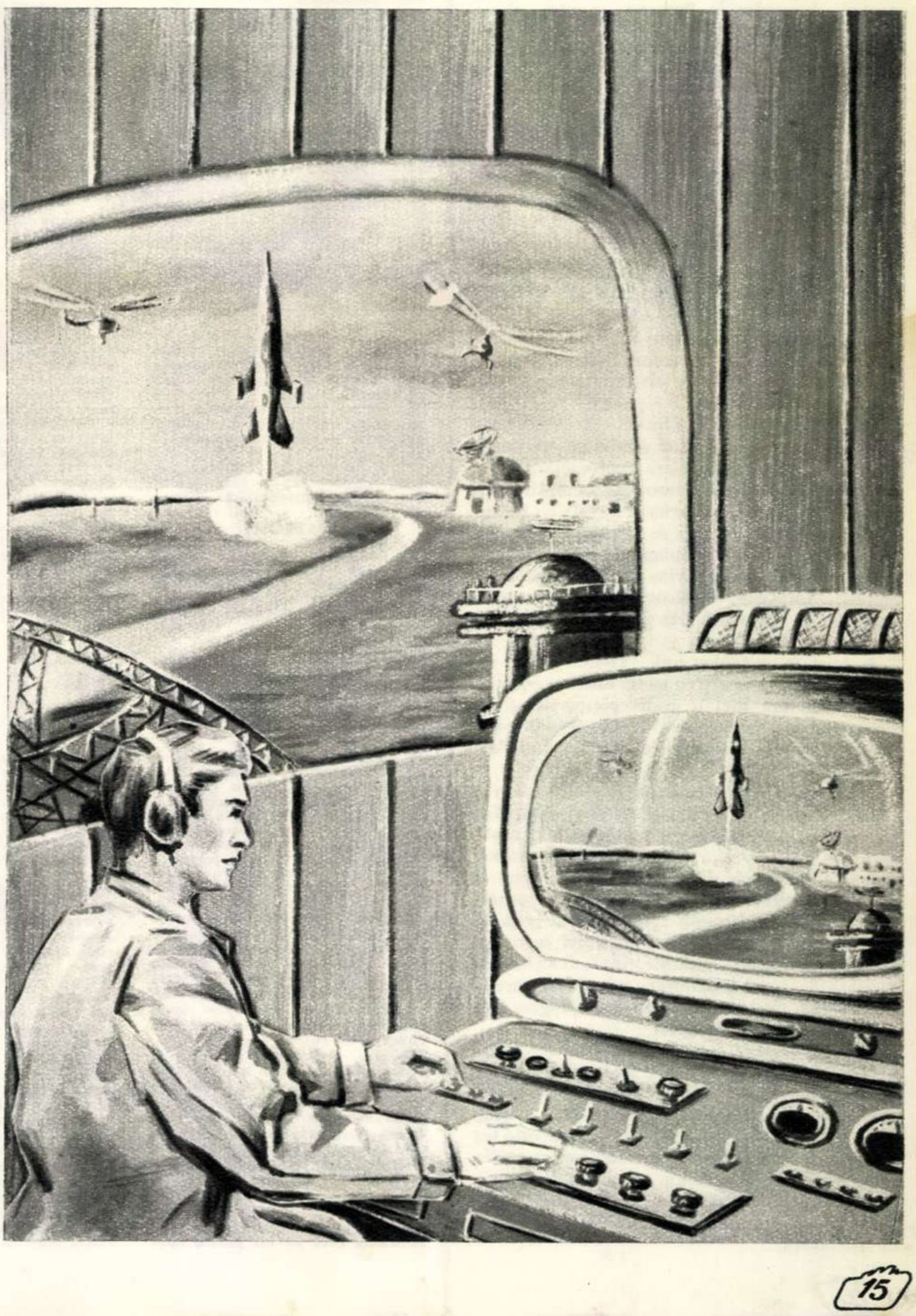

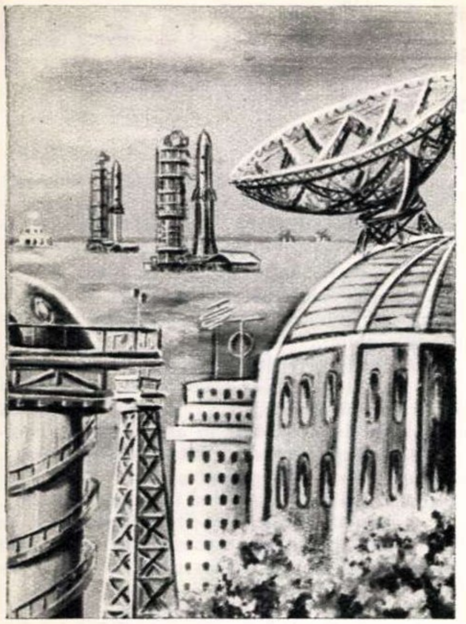

Amenajări speciale sînt necesare la fiecare pistă de lansare sau de asamblare, de verificare şi control al navelor. În ilustraţie, se văd: observatorul astronomic, staţia de radio, radar şi televiziune, observatorul meteorologic, precum şi pavilionul central de comandă; în fund, se observă pavilionul-atelier.

ei, s-a aşternut o linişte grea. Secundele trec mai încet decît bătăile inimii mele...

Spre cer

● Deodată, prin două din orificiile de jos ale rachetei, au ţîşnit jeturi de aburi gălbui, semn că turbopompele interioare au fost puse în funcţiune. Vînele de gaze şi-au schimbat culoarea şi s-au mai îngroşat, transformîndu-se, treptat, în mici nori alburii care învăluie complet partea de sprijin a navei.

● Din nou linişte deplină... În sfîrşit, din capătul de jos al trenului răbufnesc valuri de gaze, care ard încă în afara motoarelor.

Un zgomot înfiorător însoţeşte cumplita „explozie", dirijată din interiorul navei. Şi totuşi, uriaşa „corabie" nici nu se clinteşte. Stă aşa, ţeapănă, sfidătoare, prelungindu-mi emoţiile...

● Răbdarea mea a învins capriciile colosului metalic. Încetişor, tacticos, acesta se urneşte acum din loc şi urcă foarte puţin deasupra platformei...

● Asist la un tablou unic. Trenul gigant s-a oprit şi pluteşte la cîţiva metri deasupra pistei; şi-a strîns fără nici o grabă picioarele grele, prevăzute cu amortizoare, vîrîndu-şi-le în corp.

Broboane de transpiraţie mi-au „îmbăiat" fruntea...

● Aştept ca, dintr-o clipă într-alta, să văd uriaşul obuz de oţel prăbuşindu-se şi explodînd la locul de lansare. Şi tocmai cînd am sentimentul iminenţei acestui fapt, balena metalică, ce a stat parcă pe gînduri nefiind în stare să aleagă între urcuş şi coborîre, se leagănă cochetă de cîteva ori şi porneşte apoi, tot mai grăbită, spre înaltul cerului. (Am aflat, după aceea, că fiecare navă-rachetă pluteşte cîteva fracţiuni de secundă deasupra platformei sale de lansare şi rămîne aşa, cît timp forţa ei de împingere este egală cu greutatea proprie).

● Norul tulbure, cenuşiu, care însoţeşte nava, devine tot mai dens şi tot mai aprig vuieşte aerul spintecat de jeturile fierbinţi, violente, ale motoarelor. Racheta se împuţinează la trup văzînd cu ochii... Un punct strălucitor este tot ce a mai rămas din uriaşul care decolase cu cîteva clipe mai înainte... Acum şi punctul argintiu îşi stinge încetişor strălucirea. Şi dispare complet, dincolo de puful albăstrui al cerului senin de dimineaţă.

FLĂCĂRI ŞI STICLĂ MODELATĂ...

Fabrica de articole tehnico-farmaceutice „EPRUBETA". De la intrare, te întîmpină o atmosferă de muncă intensă, dar aparent lipsită de efort. În mîini meştere, ţevile lungi de sticlă se transformă în aparate complicate, ce constituie obiectul unui întreg catalog... Urmărim o brigadă de utemişti. Cu mişcări repezi şi sigure, ei silesc ţeava încălzită la flacără să devină maleabilă şi docilă...

Din cîteva mişcări, o muncitoare transformă bare de sticlă — trecute prin foc — în nasturi, ce se înşiră pe un beţigaş ca mugurii pe creangă. „Recuperarea deşeurilor de ţeavă trasă" — îmi explică directorul, Anton Fazakas, care ne însoţeşte.

Ni se arată cuptorul de recoacere, inovaţia muncitorilor Costel Doicu, N. Radu şi V. Hagiu, şi o altă inovaţie: instalaţia de verificare a baloanelor cotate.

„EPRUBETA"...

...de azi a existat înainte de 23 August — sub numele de „Retorta"; dar nu era decît un atelier instalat într-un subsol expus inundaţiilor... Întreprindere particulară, cu doi „specialişti" din „import", cu doi meşteri autohtoni, doi muncitori necalificaţi şi un ucenic (în total, şapte oameni). După naţionalizare, a urmat comasarea unor mici ateliere şi, din etapă în etapă, „Eprubeta" — condusă de comunistul Fazakas, unul dintre foştii muncitori ai hrubei patronale — a ajuns la importanţa ei de azi...

...Şi de curînd, tot prin comasare, „Eprubeta" a mai primit din sectorul cooperatist încă o anexă:

GABLONŢ

...Globurile de sticlă pentru pomul de iarnă, ce se fabrică în noua unitate, s-au bucurat de aprecierea unanimă a cumpărătorilor. Aici se utilizează aproape exclusiv deşeuri retopite de sticlă, din care se fabrică — în afară de globuri — bile şi mărgele (care, după finisare, rivalizează ca aspect cu faimoasele perle Tecla).

Deocamdată, finisarea mărgelelor continuă să pară o feerie scenică: la mese lungi, o mulţime de fete învîrtesc în mîini, într-o graţioasă mişcare, nişte „ciuperci" — asemănătoare celor folosite pentru păstrarea acelor — în care au fost înfipte scobitori, iar în vîrful lor, mărgele înmuiate în email. Mişcarea face să scînteieze prin aer mulţime de cercuri sidefii... „Ce frumos!" — îţi vine să exclami. Dar directorul ţi-o ia înainte: „Munca asta va trebui musai mecanizată. Căci în felul acesta productivitatea e foarte scăzută... Emailul se usucă greu... Dar, deocamdată, ne-ar mai trebui nişte platforme de separare a sticlei recuperate, apoi camere mai spaţioase şi..."

Şi directorul desfăşoară în faţa noastră imaginea viitoarei fabrici „Eprubeta": spaţioasă, puternic luminată, în care se aude vuietul stins al exhaustoarelor şi clipesc flăcările, modelînd sticla.

Imaginea nu are nimic utopic: s-a făcut asemenea trecere de la vechea „Retortă", la unitatea de azi.

A. STEIU

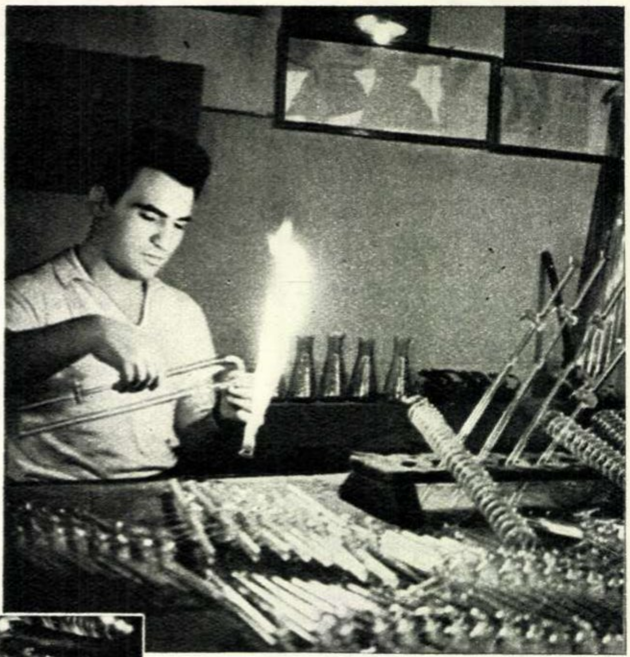

↑În mîini meştere, ţevile lungi de sticlă se prefac în aparate complicate, ca de pildă aparatul Kovalski pentru determinarea sulfului în oţel...

←Din cîteva mişcări, muncitoarele transformă barele de sticlă – trecute prin foc – în nasturi ce se înşiră pe un beţigaş, ca mugurii pe creangă...

Fotografii de Radu HORIA

O MAŞINĂ DE CUSUT... ARTERELE

James Rand, conducătorul trustului inventatorilor din S.U.A., întorcîndu-se dintr-o călătorie făcută în Uniunea Sovietică, şi-a exprimat astfel admiraţia faţă de realizările chirurgiei sovietice:

„Chirurgii sovietici au nevoie doar de timpul necesar pentru a apăsa pe un buton, pentru a efectua cea mai grea dintre operaţii". Rand se referea la operaţia făcută, cu ajutorul unui aparat de forma unui pistolet, unei femei grav rănite la mînă. „Altădată, mîna ar fi fost amputată. Acum pacienta poate cînta la pian" — le-a declarat James Rand compatrioţilor săi.

„La congresul chirurgilor de la München, care a avut loc recent, cunoscutul chirurg sovietic prof. Vladimir Demihov a descris şi demonstrat calităţile acestui aparat. Operaţia făcută de profesorul Demihov asupra unui cîine-lup a ţinut încordată atenţia celor 20 de chirurgi din lumea întreagă care au asistat. Cîinele a fost mai întîi anesteziat. Chirurgul sovietic a scos la iveală artera de la gît, a strîns-o cu clame şi a tăiat-o cu bisturiul. Cîinele mai putea trăi doar cinci minute, dar profesorul Demihov avea nevoie pentru operaţie doar de o parte din acest timp. El a prins cele două capete ale arterei, le-a introdus în „maşina de cusut" şi le-a strîns atît de ermetic, încît nu s-a scurs nici o picătură de sînge. Apoi, cu o singură apăsare a unui buton al aparatului, chirurgul a efectuat operaţia; aparatul o dată înlăturat, sîngele a început din nou să circule normal prin vase. Operaţia a durat doar cîteva secunde şi chiar dacă chirurgul ar fi făcut o mişcare greşită, aparatul ar fi corectat-o singur.

Fără acest aparat, o asemenea operaţie n-ar putea fi efectuată decît de chirurgi deosebit de talentaţi, cu mare putere de concentrare, cu multe şi deosebite cunoştinţe medicale, fără a mai vorbi de timpul mult mai lung care ar fi necesar şi de lipsa de siguranţă cu privire la reuşită. Dificultatea unei asemenea intervenţii efectuate fără ajutorul aparatului constă şi în faptul că pereţii arterei conţin numeroase straturi de ţesuturi. Straturile interioare şi învelişul exterior trebuie să fie neapărat prinse împreună şi, în acelaşi timp, fiecare strat separat. Aparatul sovietic execută în cîteva secunde, automat, ambele operaţii, cu sîrmă de grosime microscopică.

El a fost construit experimental la Institutul de instrumente chirurgicale din Moscova. Trei sute de medici, ingineri şi muncitori cu înaltă calificare muncesc în acest institut, pentru a pune la dispoziţia chirurgiei noi descoperiri. Primul aparat a fost realizat în 1950 de renumitul chirurg sovietic, profesorul Pavel Antrosov, ajutat de asistenţii săi. Apoi, a fost construit în serie.

Datorită uluitoarelor rezultate obţinute, aparatul sovietic a produs o mare impresie în cercurile ştiinţifice occidentale. Cu ocazia demonstraţiei făcute de profesorul Demihov în septembrie 1958, cînd i-a transplantat unui cîine-lup încă un cap (cîinele s-a hrănit cu ambele boturi, timp de două zile, cît a trăit după operaţie), a fost demonstrată eficacitatea aparatului. Acum, aparatul este din ce în ce mai des folosit de chirurgii sovietici" — îşi încheie James Rand relatarea.

Mărturiile americanului James Rand constituie încă o recunoaştere a uriaşului avînt al ştiinţei şi tehnicii sovietice, puse exclusiv în slujba omului.

CU SARE ȘI PIPER

UNDEVA APROAPE

Tatăl și mama, oameni în vîrstă, stau în casă, lîngă sobă. Mama croșetează. Tatăl citește un ziar.

MAMA: În cîte o fi azi, dragă?

TATĂL: În 20 februarie 1985.

MAMA: Parcă tot în februarie ne-am cunoscut și noi. Tii, cum trec anii!

TATĂL: Viorica unde e?

MAMA: Unde vrei să fie? Ca de obicei! De cînd și-a luat elicopterul ăla în rate, nu mai are altă grijă! Ba are ceva la elice, ba la roată, ba la motor! Auzi! Fată pe elicopter! Eh, pe vremea mea, era altceva! Mergeam liniștită pe motocicletă și nu exista să depășesc o sută pe oră! Acum, poftim: elicopter!

TATĂL: Ce vrei, dragă, timpul nu stă pe loc! Dar... tu știi că eu am uitat cum arăta o motocicletă?

MAMA: Ei, asta-i! Era cu două roate și cu zgomot!

TATĂL: Aha! Parcă-mi amintesc!... Dar Andrei unde e?

MAMA: S-a dus să-și ia repartiția! În sfîrșit, e medic! Să vedem unde l-o da! Poate-l dă prin apropiere, că are medie mare!

TATĂL: Tu îl strici! L-ai învățat lîngă fusta mamei! Să-l dea unde l-o da, să-și facă meseria!

(Se aude un bîzîit puternic. Cei doi se uită spre plafon).

MAMA: A venit Andrei!

TATĂL: Poftim! Și doar i-am spus să nu mai aterizeze lîngă antenă! De trei ori a ras de pe acoperiș, cu elicea lui, antena televizorului în relief!

MAMA: Ia lasă-l în pace! N-ai decît să mărești și tu pista de pe acoperiș! Ce, ăsta-i elicodrom?

TATĂL: Administratorul blocului e de vină! Bine că știe să ia cota de întreținere pentru elicodrom! Dar să-l mărească, nici gînd!

(Intră Andrei).

ANDREI *(indispus)*: Bună seara!

CEI DOI: Bună seara!

MAMA: Ei, Andrei, unde te-a repartizat? Aproape?

ANDREI: Da, mamă! Pe Lună!

MAMA *(se ridică fericită)*: Andrei, vino să te sărut! Ai să fii acasă în fiecare seară!

TATĂL: Ei, poftim! Tot lîngă fusta mamei! Pe Lună! Tu îl strici, să știi! Băiatul trebuie să ia viața în piept! Să învețe să se descurce singur!

ANDREI: Știu, tată! Ai dreptate! Și eu am vrut! Dar pe Marte nu mai erau locuri!

MAMA: Ei, lasă, frate, că doar și pe Lună trăiesc oameni! Și cînd pleci?

ANDREI *(se îndreaptă spre telefon)*: Să văd cînd am rachetă! *(Face un număr)*. Ocupat! Birourile astea de informații te scot din sărite! *(Face iar un număr)*. Alo! Cosmodromul?... Tovarășe, la ce oră am o rachetă spre Lună?... Da, cu locuri numerotate!... Peste o jumătate de oră?... Mulțumesc! Alo! Alo!... Are și vagon restaurant?... Da, mulțumesc! *(Pune receptorul în furcă)*. Să-mi fac valiza!

MAMA *(se ridică și începe să-i pună lucrurile în valiză)*: Pijama nu-ți pun, că diseară dormi acasă!

ANDREI: Ba pune-mi, mamă! Vreau să rămîn pe Lună! Vin acasă numai în concediu!

TATĂL: Bravo, Andrei! *(Către mamă)*. Ce plîngi? Ce te făceai, dacă îl repartiza în altă galaxie?

ANDREI: Lasă, mamă, doar sînt la doi pași! Ai să vii dumneata să mă vezi!

MAMA *(oftînd, în timp ce pune lucrurile în valiză)*: Auzi! Să fie la doi pași de noi și să nu doarmă acasă! Ce faci cu elicopterul, îl iei?

ANDREI: Da, mamă, îl dau la bagaje! De ce-mi pui mîncare, mamă?

TATĂL: Fii serioasă, soro! Dar ce, n-are restaurante pe Lună? N-are piață?

MAMA: Păi, să aibă ceva pe drum!

TATĂL: Care drum? Că pînă a desfăcut pachetul cu sandvișuri, a ajuns! Of! Tot cu mentalitatea veche ai rămas! Auzi, Andrei, mai înainte plîngea după motocicletă!

ANDREI: Motocicletă? Ce-i aia motocicletă?

TATĂL: Păi, n-ai auzit ieri la radio, la emisiunea „Noapte bună copii", povestea aia cu Făt-frumos care a venit călare pe motocicletă?...

ANDREI: A, da, da!... Parcă-mi amintesc!...

MAMA *(îi întinde o cutie)*: Poftim!

ANDREI: Ce-i asta?

MAMA: Oxigenul! Să ai și tu ceva după masă!

TATĂL: Lasă-l, soro, nu-l mai îndopa cu atîta oxigen, că doar le dă pe Lună!

MAMA: Ei! Cum e ăsta făcut în casă, nu găsește el pe Lună!

ANDREI: Bine, mamă, dă-l încoace! *(Își ia valiza)*. Ei, la revedere! *(Îi îmbrățișează pe amîndoi, apoi iese)*.

MAMA *(strigă după el)*: Să ai grijă de tine! Și să ne chemi la radio! Auzi? Și hrănește-te! Nu face economie de oxigen! Și să te uiți pe unde sari! Pe ce undă ne chemi?

ANDREI: Pe 282 virgulă trei megaherți!

MAMA *(închide ușa și oftează)*: A plecat! Dar bine că-i aproape!

TATĂL: Strici băiatul, ascultă ce-ți spun eu, strici băiatul!

MAMA: Ia mai lasă-mă și tu! Uiți că acum douăzeci și cinci de ani, cînd ai ieșit inginer și te-a repartizat la Suceava, ai spus că e departe?

TATĂL: Poate că aveam dreptate! Nu dura pe atunci drumul pînă la Suceava, mai mult decît azi cel pînă la Lună?...

Sadi RUDEANU

ÎN TREN

Toți cei din tren tăceau molcom,
Pe bancă sta culcat un om,
Alături, se proptea de ușă,
Ca vai de lume, o mătușă.

Nu-și stăpîni un moș necazul:
— Te rabdă, omule, obrazul
Să zaci pe bancă, cu sfidare,
Cînd o femeie stă-n picioare?

Răspunde celălalt: — Păi, asta
Nu-i o femeie: mi-e nevasta!

Victor PIȚIGOI

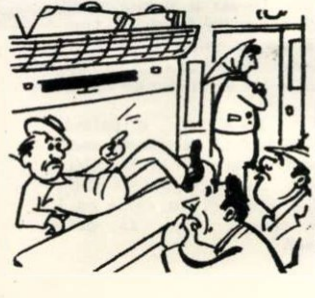

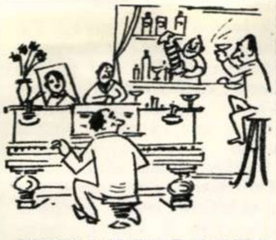

„DENAZIFICARE"

La un tribunal din R.F.G.

Președintele: Acuzat Gustl, pianist în barul „Germania nouă". Recunoști că ai cîntat în repetate rînduri marșul „Wir fahren gegen Engeland"?

Acuzatul: Recunosc.

Președintele:... Și cîntecul „Horst Wessel"?

Acuzatul: Recunosc.

Președintele:... Și alte cîntece incitînd la rasism și pogromuri?

Acuzatul: Recunosc.

Președintele: Tribunalul se retrage pentru deliberare.

Avocatul (în șoaptă): Ce-ai făcut, nenorocitule? Cin' te-a pus să recunoști?

Acuzatul: N-avea nici un rost să tăgăduiesc: chiar dumnealor mă pun să le cînt în fiecare seară. Sînt clienții barului nostru...

FEL DE FEL

I-a făcut-o!

— Mi-am cumpărat un saxofon.

— Știi să cînți la el?

— Nu, dar vecinul meu nu poate să sufere instrumentele de suflat.

La o cooperativă sătească

— Aveți otravă de șobolani?

— Nu ținem, că ne-o mănîncă șoarecii!

Conștiinciozitate...

— Vii după masă la muncă voluntară?

— Nu pot. După masă scriu pentru gazeta de perete un articol intitulat: „Să venim cu toții la muncă voluntară!"

ANECDOTE despre...

... NAPOLEON

După bătălia de la Waterloo, unul dintre mareșalii lui Napoleon i-a raportat acestuia că, în abdomenul comandantului unui regiment de dragoni, medicii au găsit un glonț.

Napoleon, care-l știa pe respectivul comandant nu tocmai curajos, a întrebat, cu un zîmbet:

— Aș fi curios să știu în ce împrejurări a înghițit el acest glonț...

... LEIKIN

Invitat de bogătașul Ratinov-Rojnov, umoristul rus Leikin a venit o dată la moșia acestuia.

Amfitrionul l-a primit pe scriitor cu o excepțională bunăvoință. La plecarea acestuia, Ratinov-Rojnov l-a întrebat:

— Ai să mai vii pe la mine, Nikolai Aleksandrovici?

— Dacă n-ai nimic împotrivă — i-a răspuns Leikin — sînt gata să vin la dumneata de două ori pe an și să rămîn de fiecare dată cîte șase luni...

... PETRU I

Făcînd haz pe seama gurmanzilor de la curte și a amatorilor de ospețe, Petru I a spus odată:

— Oare ce folos poate aduce patriei un corp alcătuit numai din pîntece?!

... LISZT

Marele compozitor și pianist Franz Liszt a acceptat o dată să acompanieze, la un concert de binefacere, pe un violoncelist oarecare. Acesta din urmă executa atît de prost piesa interpretată, încît Liszt căuta în fel și chip să acopere greșelile lui, cu execuția sa magistrală.

— Ce faceți, maestre? — i-a șoptit la un moment dat violoncelistul. Nu mă mai aud pe mine!

— O, atunci dumneata ești singurul om fericit la acest concert! — i-a răspuns, tot în șoaptă, Liszt.

UMOR DE PESTE HOTARE

(Din revista maghiară „LUDAS MÁTYI")

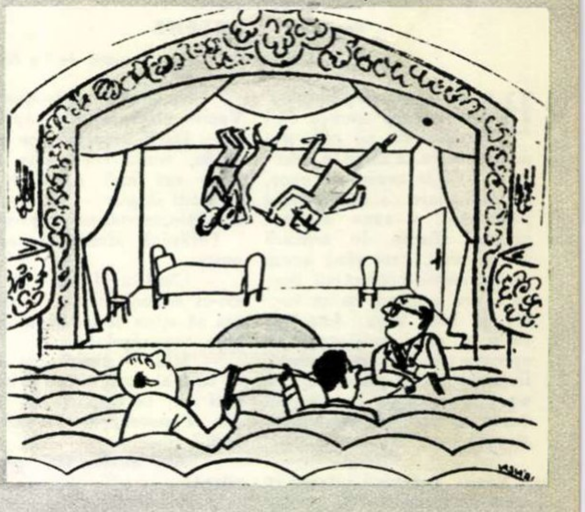

ÎNTR-UN TEATRU OCCIDENTAL:

Regizorul: Am fost nevoit să introduc ceva nou...

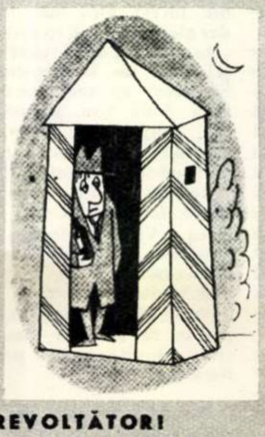

REVOLTĂTOR!

— Ce naiba o fi avînd liftu' ăsta, că nu mai pornește?!

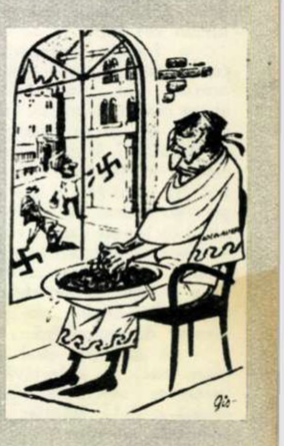

Pilat din Bonn.

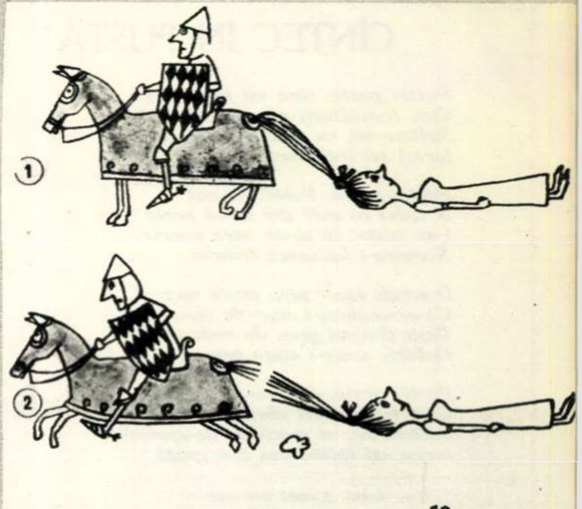

Din istoria coafurii.

MĂMĂLIGA...

— schiță —

de Maria **ARSENE**

Ilustrație de Tia PELTZ

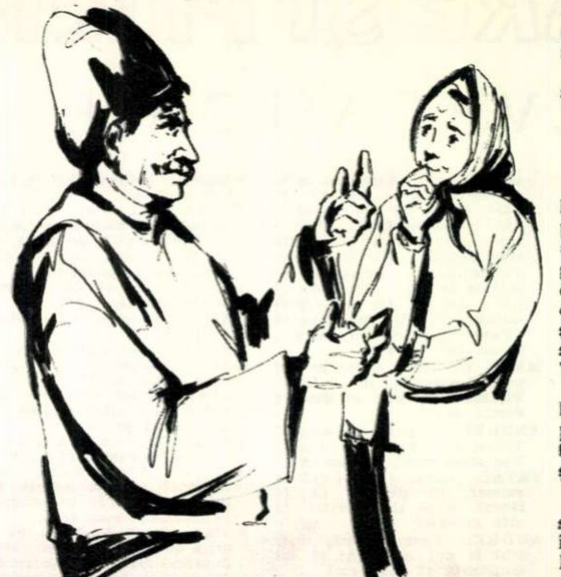

Bucata aceea de pămînt — despre care spunea că-i a soacră-si pe care n-o poate obliga să intre în colectivă — fîșia aceea de ogor, nu mai mare ca un pogon și jumătate, o avea ascunsă printre sforile de arătură ale cîtorva, care pînă acum nu intraseră-n colectivă. Sorsa îi era megieșă cu un hectar și mai bine; Lascăra, văduva unui mijlocaș, cu aproape trei hectare; Tudose, factorul poștal pensionar, cu un pogon; State, mecanicul de la moară, cu un hectar și mai bine.

Vasile Tufănică intrase în gospodăria colectivă. Socotise însă că n-are să vină belșugul chiar de la început. „Pe vorbe, nu pune nimeni de mămăligă“ — îi plăcea lui să spună, fără să țină socoteală dacă proverbul se nimerea ori ba.

S-a înscris Tufănică în colectivă cu două hectare arătură, car, plug, doi boi și un cîrlan. Dacă au intrat atîția, de ce să rămînă el pe dinafară? Muierea nu i-a crîcnit în hotărîre. Dacă a hotărît, a hotărît și basta! Îl privește numai pe el. Dar să nu-și închipuie careva că o să se ducă cu doi saci la pomul lăudat. Nici măcar cu unul! Ce-o fi, are să se vadă cu ochii. Pe vorbe, nu pune nimeni de mămăligă...

— O să-ți fie mai bine între noi, la colectivă — încercase să-l mai lămurească o dată Istrate, președintele sfatului

— Nu se știe — răspunsese Vasile, clătinînd din cap.

— Dacă muncești cu nădejde, scoți cel puțin de două ori mai mult decît de unul singur — îl asigură Panfilie, secretarul de partid.

Tufănică zîmbi și murmură:

— Cînd o fi, de-o fi și mi-oi aduce bucatele acasă, am să spun și eu atunci ca tine, tovărășele!

— Măi — săriră cei doi — tu n-ai auzit cît au primit mai an, la împărțeală, cei din Ponoare, de la colectivă?

— Am auzit. Da' n-am văzut!

O zi, două, cinci, zece, Tufănică munci la cîmp. Gîndea: „Să nu zică ăștia de la colectivă că lucrez ca funcționarii“. Apoi zece, douăzeci, treizeci de zile, n-a lucrat nici mai mult, dar nici mai puțin ca ceilalți. „De ce să mă deșel, pînă n-oi ști cum ies la socoteală?“ Și iarăși au mai trecut o lună, două, trei. Se mutase din brigada de cîmp, la grădina de zarzavaturi a gospodăriei. Și, între timp, îi trecuse cheful de muncă. „Prea îs mulți aici — își zicea. Vin la treabă cu muierile, cu copiii. Vin să muncească, ca să le scrie zile multe în carnet. Dar de unde să iasă atîtea bucate pentru ce de mai lume și cît o să vină partea pentru fiecare?...“

Bucata ascunsă de pămînt a lui Tufănică nu era — v-am spus — mai mare ca un pogon și jumătate. În calculele lui greșite, o socotea o rezervă din care ar putea scoate — oho! — de trei ori, de cinci ori mai mult decît i-ar fi revenit după munca depusă în gospodărie.

Începu să vină mai rar pe la colectivă.

— Sînt bolnav, măi tovarășe brigadier.

La o săptămînă, spuse din nou:

— Vin, dar numai pentru o zi, că am treabă la oraș.

Și iarăși:

— Ce tot mă iscodiți? Muncesc cum pot și cînd am vreme. Ce, mă țineți de scurt, ca la militărie?

Și-a arat cu greu pogonul și jumătate, pe ascuns. Plugul nu era bun, deși Tudose, chiaburul, îi luase destui gologani pentru că i-l împrumutase. A încropit și sămînță, luată pe datorie de la unul din Sîmbrioara, fost negustor pe acolo. Nu era bobul de soi, dar bun, rău, bine că-l găsise. Își rîdea în mustăți. Ce cred Istrate și Panfilie? C-o să se lase el numai în seama împărțirii? Ehei! El, Tufănică, are sînge de oltean în vine și-i ascuțit la minte! O să se mai ducă și pe la colectivă, că are avere acolo: pămînt, boi, car, plug și un cîrlan... Și apoi, de ce să renunțe la venit, cît o fi el de mititel? Dar baza trebuie să fie bucata de pămînt tăinuită.

Cald. Se topește pămîntul de valurile de foc ce se revarsă, potop, din văzduh. L-au chemat de aseară pentru prașilă, la porumbul colectivei. E nevoie de brațe. Nu le-a spus nici că se duce, nici că rămîne. S-a sculat cu noaptea în cap și a plecat să-și vadă grîul lui „particoler“... „Mîine îl secer“ — și-a zis. S-a oprit în marginea tarlalei. Lanul era rar și pirpiriu. „N-am putut munci ca lumea“ — se necăji Tufănică. Se trînti la marginea lanului. Oftă. Cerul era albastru ca floarea de cicoare. Vîntul murise pe undeva, înspre sat, că nu se simțea neam.

Tufănică mai oftă o dată din adînc. Își aprinse țigara și se întinse, trudit, pe spate. „De ce-oi fi obosit?—se-ntrebă de unul singur. De săptămîni nu m-am mai dat cu munca pe la colectivă. Mă dor șalele, oasele, capul. Pentru ce? Pentru trei sferturi de hectar?“

Pași grei de bocanci se auziră pe cărarea alăturată. Închise ochii. Pașii se opriră, chiar lîngă capul lui.

— Ce faci aici, mă Tufănică?

Tresări speriat, dezlipindu-și anevoie pleoapele. Istrate, președintele sfatului, era lîngă el. Tufănică se ridică întîi în genunchi, apoi în picioare.

— Ce să fac? Ia, cu grîul ăsta...

Și pe dată își mușcă limba de ciudă, că se descoperise.

— Care grîu?

— Al soacră-mi... Că n-are cine... Sînt ginere, nu? Pot s-o las...?

Istrate privi la lan, apoi la Tufănică și iarăși la grîul rar și pipernicit.

— Tu l-ai muncit?

— Eu!

— Frumoasă recoltă — și scuipă să n-o deoache. S-o strîngi toată într-o căciulă. Bine, Tufănică. Credeam că am să te găsesc la prașilă pe tarla, că-i zor mare acolo. Fusei la raion și acu', la întoarcere, nici n-am mai trecut pe acasă. Tăiai drumul p-aci, ca să le dau și eu o mînă de ajutor la prașilă. Dar ție, văd că nici nu-ți pasă de averea noastră...

— Mîine secer, apoi îl strîng și...

— ...?

— Vin și eu la colectivă.

— Cum crezi!

Patru sute douăzeci de kilograme de grîu de pe un pogon și jumătate. Cum vine asta? Plata semințelor, plugul... Și mai trebuie să-i dea și soacrei pe puțin zece duble, că doar i-a făgăduit, și de-o întreba-o careva, are să zică că-i pămîntul ei. Treabă-i asta?

Patru sute douăzeci de kilograme de pîine, după un pogon și jumătate, bașca truda, zbuciumul și nădușeala, ca pentru zece!

Nouăzeci de zile aveau scrise Tufănică și nevastă-sa în carnetul brigadierului. Nouăzeci în cap. Treizeci și nouă la cîmp, cincizeci și una la grădinărie. Puține, e drept, dar cine i-a garantat că, dac-ar fi făcut mai mult, s-ar fi ales cu ceva? La împărțirea veniturilor, era nerăbdător să vadă cu cît l-au potcovit cei din consiliu și ce procopseală o să ia și ceilalți.

— Stai prost cu zilele-muncă — i-a zis a dojană Panfilie, de la partid. Alții, care au lucrat, or lua...

Nu l-a răbdat inima să nu-i ia vorba din gură:

— Om vedea acuși. Pe vorbe, nu se pune de mămăligă...

. . . .

I s-au înroșit urechile. Îi tremură bărbia. De rușine. De ciudă mare. Mai întreabă o dată:

— Cît am eu de luat?

Răspunsul vine ca un bici de foc.

— Șase sute de kilograme porumb, cinci sute zece de grîu și...

Restul cuvintelor nu le-a mai ascultat. A fugit în drum și, de acolo, acasă.

— Ce-i cu tine, Vasile? — l-a întîmpinat muierea, în prag.

S-a uitat cu ochi mici la ea.

— Dă-mi o palmă, fă, Irino!

— Ce?!

Nevastă-sa încremenise, privind la el ca la un apucat.

— Dă-mi o palmă, cînd îți spun. Să fie de la tine, că de la mine o sută de pumni de mi-oi căra în cap, tot n-are să-mi fie de ajuns.

— ?!

— Dă-mi, fa, o palmă, n-auziși? Și pregătește sacii pentru bucatele de la colectivă, cucurigu' mă-sii ăluia de-i prost și nu crede ce i se spune... Hai, fă, gata sacii?

MOZAIC

AL. JEBELEANU

CÎNTEC ÎN PUSTĂ *)

Pustă, pustă, cine mi te-a-ntins,
Cine ți-a-nflorit obrazul, pustă?
Sufletu-mi, ca macii tăi de-aprins,
Iarăși azi întinderea ți-o gustă.

Pustă, pustă, Petőfi pe-aici
A cules în zori din iarbă perle,
I-au cîntat în zi de vară mierle,
Noaptea-i luminară licurici.

Îi ascult tăcut prin pustă mersul,
Cu-armoniosu-i ritm de poezie;
Peste cîmpul greu de rodnicie
Holdele unite-i cîntă versul.

Pustă, pustă, cine mi te-a-ntins,
Cine ți-a-nflorit obrazul, pustă?
Sufletu-mi, ca macii tăi de-aprins,
Iarăși azi întinderea ți-o gustă.

---

*) Din ciclul „Laudă prieteniei“.

LITERAR

CARNET CRITIC

În vreme ce discuțiile despre specificul poeziei continuă a se desfășura cu pasiune, din păcate adesea neancorate în fenomenul literar contemporan (vezi articolele „Disocieri preliminare" și „Primatul afectivității" din revista „Tribuna" nr. 52 și 53), în unele publicații literare continuă să apară versuri cu clișee tocite, cu imagini obosite sau prolixe, care au darul să-l lase pe cititor indiferent și... rece. În sensul acesta, vrem să semnalăm modalitatea artificială în care se construiesc unele poezii încercînd să trateze temele cele mai noi ale vieții noastre, inspirate, de pildă, din viața muncitorilor de pe marile șantiere.

Cîteva cuvinte risipite prin poezie, ca „șantier", „dinamită", „dormitor", nu pot ascunde sărăcia de idei, necunoașterea realității socialiste.

Astfel, în nr. 50 al revistei clujene „Tribuna", Emil Bunea ne mărturisește:

„Am auzit soarele izbindu-se de stincă./ Sunind stingerea —/ Trebuie să dormim!/ Vom sufla dintr-o dată în lampa amintirilor/ La care ne citim cartea vieții./ Trebuie să fim odihniți./ Mîine, muntele dinamitat,/ Cu pădurea vîlvoi/ Lovindu-se cu pumnii de piatră în piept,/ Se mută-n cer!/ Vom schimba orizontul/ Să avem mai multă lărgime".

Acest păienjeniș de notații plate și lipsite de orice urmă de fior liric poartă titlul... „Seară pe șantier".

Intr-o altă revistă, „Scrisul Bănățean" (nr. 10/1959), în ciclul intitulat „Peisaje din Rușchița" e tipărită poezia „Spectacol diurn" de Dim. Rachici. Aci, activitatea omului — munca sa simplă — este îmbrăcată într-o armură greoaie de imagini fade, de un retorism supărător: „*Oamenii se luptă cu el* (muntele — n.n.), *din zori pînă seara tîrziu,/ Ieșind întotdeauna-nvingători./ I se cațără cu troliul pe coapse, pe spinare;/ Au arme, rîngi de oțel, perforatoare/ Și mașini născute sub cupola răsăritului;/ Deprinși adesea să vorbească cu glasul dinamitelor/ Rupînd hălci uriașe din carnea acestui taur,/ Albă și tare./ E o luptă halucinantă și inegalabilă/ Fără spectatori și antracte —/ O încleștare dintre dinamism și inerție,/ Între viață și moarte*".

Alteori, se cultivă o poezie așa-zisă directă, dar la fel de... nepoetică: „*Sînt omul care construiește. Spre viitor am trimis viaducte de aur/ Speranțe neînșelătoare./ Istoria și legile ei/ Sînt în vinele mele sînge și vis/ Suferințele luptei, îndelungatele, arzătoarele suferințe/ Sînt astăzi oțelul pur al voinței, îndemnul de-a merge înainte./ În minciunile dulci nu mai cred și nu mă las păcălit/ Și știu că orice s-ar întîmpla,/ Eu peste toate trebuie să mă înalț/ Să fiu văzut de departe ca munții./ Sînt omul care construiește...*" („Sînt omul care construiește" de Victor Felea, „Steaua" nr. 9/1959).

Precum se vede, cele trei poezii se vor inspirate din actualitate. Păcat însă că aceasta e transpusă în clișee prozaice, prețiozități și platitudini.

Ce atestă asemenea versuri? Răspunsul ni se pare clar, concludent: o insuficientă cunoaștere a prezentului socialist, a adevăratelor dimensiuni și mișcări sufletești ale omului muncii din zilele noastre și, în același timp, sărăcia limbajului poetic.

Al. NICHITA

Florența ALBU

CLIPELE NOASTRE

Clipele-acestea, în trecere iute,
clipele-acestea n-au să se-ntoarcă.
Le dăm pulsația sîngelui nostru,
viselor noastre, vrerilor noastre.

Clipele-acestea n-au să se-ntoarcă,
cînd fiece clipă înseamnă-mplinire,
cînd fiece clipă-ntrupată în zidurile noastre
cu ele se-nalță și-i vie.

Vîrstele noastre, dragostea noastră,
clipele noastre — toate-s aici,
incandescente, clipele noastre,
unind betonul cu focul, cu fierul.

Ca Pasărea Phoenix, clipele noastre
prind viață, din arderea lor ne-ntreruptă,
clipele noastre, frumoasele clipe,
poeme-ale lumii, în era Comunei.

CĂRȚI de pe toate meridianele

ÎN TRADUCEREA lui George Dan, a apărut celebra operă a poetului persan Saadi din Șiraz, „Golestan" („Grădina florilor"), cuprinzînd scurte povestiri și maxime în proză și versuri. Poetul care a trăit, în urmă cu 700 de ani, pe locurile Iranului de astăzi a lăsat prin această carte un bogat tablou al vieții Orientului Apropiat.

VOLUMUL „Pagini din proza bulgară" — apărut recent în romînește la E.S.P.L.A. — precum indică și titlul, este antologia unui secol de proză, de la clasicii Liuben Karavelov și Ivan Vazov pînă la tînărul scriitor contemporan Serafim Severneak. Prin parcurgerea celor 35 de nuvele înmănuncheate în această valoroasă antologie, cititorul poate aprecia felul în care cei mai buni scriitori bulgari s-au angajat, prin operele lor, în lupta de eliberare a poporului de sub jugul străin, împotriva exploatării capitaliste și a obscurantismului apăsător și, mai ales, în ce măsură literatura nouă din R. P. Bulgaria oglindește munca și viața constructorilor socialismului.

ATRACȚIA pe care o exercită volumul de poeme „Arhitectura copacilor", tipărit de Editura Tineretului, este firească. În pagini de autentică poezie, Iannis Ritsos, unul din marii scriitori contemporani, luptător dîrz pentru libertatea Greciei, aduce un vibrant elogiu Romîniei de astăzi, care l-a găzduit și i-a oferit posibilitatea să cunoască în mod amplu viața celor ce-și făuresc o nouă orînduire. „Cutreierînd străzile Bucureștiului și ale Pietrei Neamț — notează traducătoarea volumului, poeta Nina Cassian — pădurile Sinaiei și ale Mogoșoaiei, muzeele și fabricile noastre, privindu-ne țesăturile și ascultîndu-ne doina, Iannis Ritsos nu s-a mulțumit să deseneze contururi, ci a intrat în analiza tuturor dimensiunilor".

PRIN INTERMEDIUL cărții „Fuga lui Felek Okon" (E.S.P.L.A.), cititorii din țara noastră au prilejul să cunoască o parte din opera unui marcant scriitor contemporan Jaroslav Iwaszkiewicz, președintele Uniunii Scriitorilor din R. P. Polonă. Cele trei nuvele din culegerea recent apărută în romînește aparțin unor perioade diferite de creație — cuprinse între anii 1936 („Ruja") și 1953 („Fuga lui Felek Okon") — și afirmă încrederea deplină în dreptul omului simplu la fericire. Nuvela care dă titlul întregului volum relatează un episod din viața tînărului muncitor Felek, care înțelege superioritatea orînduirii socialiste și fuge din „raiul" capitalist.

Feodor BELKIN

ARMATEI SOVIETICE

Gemea în foc iubita mea Rusie
Atunci cînd tu, năvalnică-n galop,
Purtînd în frunte steaua rubinie
Înaintai mereu spre Perekop...

Și mai tîrziu, cu arma încărcată,
Cu pasul dîrz, cu chipul țării-n gînd,
Înaintai spre Elba-ndepărtată,
Din calea ta vrăjmașii măturînd!

În ochii tăi văd astăzi bolta clară
Și zborul porumbeilor ușor,
În tine simt puterea populară
Căci tu ești doar născută din popor!

Vrăjmașul pînă azi te ține minte,
Și-așa cum pari din stîncă și oțel,
Tu porți în piept o inimă fierbinte
Și numele lui Lenin pe drapel!

În romînește de M. DJENTEMIROV

ACTUALITĂȚI LITERARE

DIN ȚARĂ

● A apărut primul număr al unei noi reviste: „Viața literară sovietică". Editată de Institutul de Studii Romîno-Sovietic, ea își propune să publice o serie de studii și articole de teorie, istorie, critică și estetică literară, traduse din cele mai de seamă reviste de specialitate care apar în Uniunea Sovietică.

● Colecția „Cutezătorii" s-a îmbogățit cu o nouă lucrare, prin reeditarea romanului istoric „Frații Jderi" de Mihail Sadoveanu.

● „Enigma Otiliei", romanul lui G. Călinescu, apărut în urmă cu aproape trei decenii, a fost retipărit recent într-o nouă ediție de E.S.P.L.A.

● În colecția „Cele mai frumoase poezii", pe care o tipărește Editura Tineretului, au apărut două plachete aparținînd scriitorilor Marcel Breslașu și Cicerone Theodorescu.

● Curînd va fi în librării romanul istoric pentru copii „Măria sa țara" de C. Ignătescu. Acțiunea se petrece în epoca lui Vlad Țepeș.

● Sînt anunțate trei noi cărți pentru micii cititori: „Seri albastre" de Anton Costache, „Familia Bună-dimineața" de Ana Tudoraș și „Creierul casei" de Titel Constantinescu.

● Romanul sportiv al lui Eugen Barbu „Unsprezece" apare într-o ediție revăzută.

● Horia Stancu a predat Editurii Tineretului, pentru colecția „În jurul lumii", un volum de însemnări de călătorie din țările Nordului (Finlanda, Suedia, Danemarca și Islanda).

DIN U.R.S.S.

● În luna ianuarie a avut loc o rodnică sesiune științifică la Institutul de literatură mondială „A.M. Gorki" al Academiei de științe a U.R.S.S., consacrată problemelor legate de studiul comparat al literaturilor — atît în cadrul literaturii sovietice multinaționale, cît și pe plan mondial, între diferitele literaturi ale lumii. Rapoartele bine documentate, prezentate de specialiști de seamă ca: M. Alekseev, V. Jirmuski, N. Konrad, I. Neupokoeva, N. Gudzîi, R. Samarin, A. Belețki etc, ca și cele 91 de luări de cuvînt, au exprimat foarte interesante și utile puncte de vedere asupra metodologiei marxist-leniniste a studiului comparat al literaturilor și au demascat pozițiile comparativismului burghez.

● Printre ultimele cărți apărute în Uniunea Sovietică, putem menționa o serie de creații ale literaturilor naționale ca, de pildă, culegerea de versuri ale poetului buriat T.D. Badmaev, „Stepa înaripată", volumul poetei cecene Raisa Akmatora, „Suflă-mi, vîntule, în față", cartea poetului adîgheu Cirimize Jane, „Adigheia mea".

● În primul său număr pe anul 1960, revista „Oktiabr" publică începutul unui nou roman, închinat satului sovietic din zilele noastre: „Au venit stăncuțele" de A. Andreev.

● Pentru cei ce se interesează de problemele de istorie și critică literară, semnalăm lucrarea prof. D. Blagoi „Literatura și actualitatea", cuprinzînd o serie de studii privitoare la dezvoltarea literaturii ruse și a celei sovietice.

● S-a reeditat o carte deosebit de interesantă: „Trăind în preajma lui Tolstoi". Scrisă de compozitorul Goldenveizer, care a avut prilejul să-l cunoască îndeaproape pe marele scriitor și să trăiască vreme destul de îndelungată la Iasnaia Poliana, cartea redă amintiri și impresii sugestive despre viața și activitatea lui L.N. Tolstoi.

● Fondul de cărți rare al bibliotecii Academiei de științe a U.R.S.S. s-a completat cu o colecție deosebit de prețioasă, ce fusese strînsă și aparținuse lui Feofakt Lopatinski, unul din oamenii cei mai instruiți de pe timpul lui Petru I. Colecția cuprinde circa 1.000 de cărți în cele mai diferite limbi, printre care latină, greacă siriană, chaldee, datînd din sec. X-XVII.

Cuvinte încrucișate

FREDERIC CHOPIN

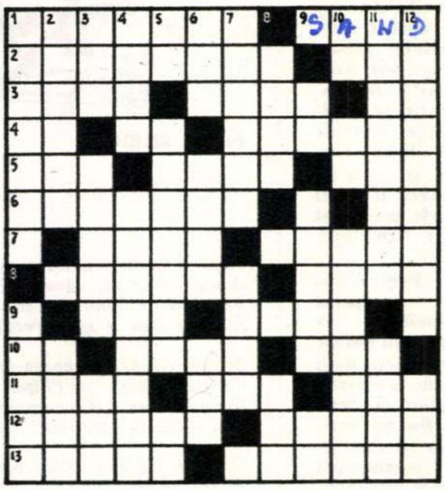

ORIZONTAL: 1) Nemuritoare miniaturi pianistice de Chopin, pline de conținut revoluționar, despre care Robert Schumann scria că sînt „tunuri ascunse sub flori" (sing.) — Scriitoare franceză legată printr-o puternică afecțiune de Chopin, despre care a scris cu admirație în „Scrisorile unui călător", „Lucrezzia Floriani" și „Povestea vieții mele". 2)... Zywny, profesor de pian, care i-a insuflat lui Chopin o puternică admirație pentru creația lui Bach — Scriitor englez, autorul lui „Robinson Crusoe", care figurează, alături de Chopin, pe lista marilor aniversări din anul 1960, ale Consiliului Mondial al Păcii. 3) Sentiment sumbru, care a adumbrit o mare parte din viața scurtă și zbuciumată a lui Chopin — Mod de exprimare în artă, care la Chopin revoluționează limbajul armonic și formele arhitectonice ale muzicii, în lupta cu schematismul împietrit al pseudoclasicismului reacționar — Clasă (abr.). 4) Localitate chineză — Ape! — A ridica, a construi. 5) Rîu spaniol — Celebru cuartet vienez — Pom fructifer. 6) Două asemenea compoziții pentru pian și orchestră a creat Chopin — Bir! 7) Instrument la care cînta adesea liceanul Chopin — Instrumentul căruia Chopin i-a destinat creația sa nemuritoare (ital.). 8) Ca vocea de bas — Stîncă. 9) Veche diviziune administrativă germană — Euterpe, pentru creatorii de muzică. 10) Eugen Barbu — Operă de Verdi — Literă arabă. 11) Odinioară, venit domnesc — La... și la mulți ani — „... Maria", celebră compoziție de Schubert. 12) Însemnare — Muzicolog și critic francez care scria despre Chopin, în 1832: „Iată un tînăr care, neimitînd nici un model, a găsit ceva cu totul nou". 13) A crește — Numai patru asemenea compoziții ne-a lăsat Chopin.

VERTICAL: 1) Insulă din Baleare, unde a plecat, în 1839, Chopin, bolnav de plămîni, însoțit de scriitoarea George Sand — Clasic al literaturii germane care, în spumoasele sale „Foiletoane franceze", a scris cu admirație despre bunul său prieten Chopin. 2) Parte din Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră de Chopin, de o perfecțiune ideală, dedicat frumoasei Delfina Potocka — Oraș în Polonia. 3) Cuvînt polonez care definește o infinitate de nuanțe ale vieții sufletești și prin care Franz Liszt explică bogăția uimitoare a conținutului emoțional al creației lui Chopin — A cinsti — Avantaj. 4) Fluviu în Finlanda — Element muzical a cărui bogată utilizare așază unele lucrări ale lui Chopin alături de stilul lui Wagner, din opera „Tristan și Isolda". 5) Rubidiu — A prepara — Posesiv. 6) Do bemol — Varșovia, Cracovia, Wroclaw (sing). — Erudit norvegian din sec. XIX. 7) În această calitate, Chopin și-a contopit creația sa cu vocea epocii și a poporului său — Celebru pictor romîn. 8) Pronume — Oraș în U.R.S.S. 9) Notă muzicală — Genial compozitor și pianist ungur, autorul unei monografii despre Chopin, cu care a fost prieten — Pronume. 10) Al fine — Liliana Negrea — Devotată. 11) Chopin a creat 19 asemenea compoziții care, ca și Baladele, Impromptu-urile și Scherzo-urile sale, abundă în originale frumuseți armonice — Însetat. 12) Pictor francez, unul din celebrii admiratori ai lui Chopin, autorul unui valoros portret al marelui compozitor — Romancier portughez.

Cuvinte rare: ZAL, DAA, ESA.

SFATURI practice

REÎMPROSPĂTAREA GRĂSIMILOR ALTERATE

Se întîmplă uneori ca rezervele de grăsimi pe care le avem pentru nevoile noastre culinare să nu fie folosite la timp și să ne trezim cu ele alterate. Majoritatea gospodinelor, în asemenea cazuri, se gîndesc că singura soluție pentru a mai recupera ceva din pagubă este să folosească grăsimea pentru a face din ea săpun.

Și, totuși, există soluții pentru reîmprospătarea oricărei grăsimi, astfel ca ea să poată fi utilizată mai departe la gătit. Dacă e vorba de ulei, spre exemplu (ulei de floarea-soarelui, de soia, de arahide etc.), se procedează în modul următor:

Pentru fiecare kilogram de ulei, se pisează 120 de grame de cărbuni din lemn. Se introduc acești cărbuni în sticla cu ulei și se agită timp de cîteva minute. Se lasă în repaus, pînă ce cărbunii se depun pe fundul sticlei și apoi se trece uleiul printr-o bucată de tifon.

Dacă e vorba de untură, aceasta se ține pe flacără mică pînă începe să se topească atît cît e necesar ca să poată fi turnată în alt vas. Se decantează într-un vas cu apă rece, unde se lasă să se întărească din nou, schimbînd apa, pînă ce aceasta devine limpede. Se pune apoi din nou pe flacără și, cînd s-a topit complet, se introduc în vas, pentru fiecare kilogram de grăsime, 80 de grame de negru animal pulverizat, care se poate procura de la farmacii. Se lasă pe flacără încă 15 minute, apoi se strecoară printr-un tifon des, în vasul în care se va păstra.

Pentru unt, există mai multe metode de reîmprospătare. Iată trei din ele:

1) Se freacă untul pînă se înmoaie și se lasă apoi să se întărească într-un vas cu apă, în care se adaugă bicarbonat de sodiu (5% în raport cu cantitatea de unt). Se spală după aceea bine cu apă curată. Dacă untul păstrează și după aceea gustul de rînced, se repetă operația de cîteva ori.

2) Se freacă bine untul într-un vas în care s-a adăugat un gram de clorură de calciu, la un kilogram de apă.

3) Dacă gustul neplăcut rezistă totuși, mai există și soluția de a topi untul — în care caz, bineînțeles, nu se va mai folosi decît la gătit. Operația se face punîndu-l pe flacără, împreună cu o bucată bună de miez de pîine și ținîndu-l pînă ce capătă culoare aurie. Separarea pîinii, care i-a absorbit mirosul neplăcut, se face prin strecurare.

JOSIANA

EDUCAȚIE PENTRU TOATE VÎRSTELE

OM „MARE", NU TE SUPĂRA!

Te întreba o dată fiul tău de ce se aprind și se sting firmele luminoase. Te-ai răstit la el, amenințîndu-l cu răspunsul pentru cînd va fi mare. Altă dată, la cinematograf, „Zmeul de la capătul lumii" îi năștea o sumedenie de întrebări: cine a pus zmeul în pom, ce-i ăla zmeu, ce poartă pompierii pe cap, de ce se face scara lor cînd mare, cînd mică și multe altele.

Ai socotit poate că ceea ce te întreabă îi va fi prea greu să priceapă el, copil de patru ani, și ai hotărît să-l lași să treacă prin film ca prin lumea celor care nu cuvîntă, cu vaga consolare că va înțelege totul cînd va fi mare.

În sfîrșit, în fața unei vitrine cu jucării, te-am surprins iar amînînd deslușirea tainelor minusculei lumi mecanice și electrice, tot pentru acea fabuloasă epocă în care fiul tău va fuma și se va rade zilnic.

Atunci, m-am hotărît să-ți scriu.

...Om „mare"! Apleacă-te puțin și privește-ți fiul. Apoi contemplă lumea înconjurătoare. El este mic, iar lumea din jurul lui, nemărginită și minunată, misterioasă și fermecătoare, îl solicită cu o infinitate de sunete, forme și culori. Sînt lucruri care se mișcă și altele care stau pe loc, unele care cad imediat ce le atingi și, în fine, altele ce nu se mișcă de la locul lor, oricît te-ai opinti. Sînt lumini care se aprind și se sting, cutii care cîntă, poze ce se mișcă pe pînză, troleibuse și televizoare, cărți cu poze și tot felul de taine ce trebuiesc neapărat dezlegate. Iar el are patru ani și o singură armă, două cuvinte peltice, care sună uneori „de se" și alteori „de țe". Și izvorul înțelepciunii, atotștiutorul care stăpînește cheia cutiei cu minuni este o persoană plictisită, numită „om mare", care în cel mai bun caz dă din umeri și te amînă cu răspunsul pentru niște vremuri foarte îndepărtate și greu de închipuit, numite „cînd ai să fii mare".

Om „mare", nu te supăra! Ia-ți fiul de mînă și poartă-l cu dragoste prin lumea ce se deschide proaspătă, în fața ochilor tăi. Contemplă cu respect flacăra dorinței de a ști, ce arde în viul ochilor de copil, căci ea este cea mai autentică pecete de umanitate. Și fii fericit cînd întrebările lui sînt multe, cuprinzătoare, nerăbdătoare. Cînd copilul privește pasiv coloratul și pasionantul spectacol al vieții, „cumințenia" lui are un nume în tratatul de boli mintale. E bine să-i stai alături nu numai pentru a contempla imaginile pasionante ale creșterii cugetului, ci și pentru a aduce lumina acolo unde lipsa de ajutor l-ar sili pe micul cercetător să-și confecționeze răspunsurile din ignoranță, alunecînd în absurditate și fantasmagorie. Neștiința lui, care uneori te descurajează, conține în sine însăși negarea ei: o nesfîrșită dorință de a cunoaște.

Ajutat de tine, copilul să adune fapte, să le compare, să le asemene sau să le deosebească, să le clasifice. El va trage primele concluzii și va găsi primele soluții. El va gîndi. Iar gîndirea lui va fi pe atît de largă și cuprinzătoare, pe cît de vie și îndărătnică a fost curiozitatea lui.

Om „mare", nu te supăra! Gîndește-te că timpul fuge și știința face pași de uriaș. Iar mîine, cînd vei întreba poate pe un tînăr astronaut cum se zboară către stele, nu-i da acestuia, devenit între timp „om mare", dreptul de a înlocui răspunsul cu un zîmbet condescendent.

SEN Alexandru

CUM SE POATE ÎNCEPE O PARTIDĂ DE ȘAH

Matematicienii au calculat că primele zece mutări de șah au 169.518.829.100.544,10^{12} variante. Pentru a efectua acest număr de mutări, întreaga populație a globului ar trebui să mute piesele fără întrerupere, timp de... 217 miliarde de ani. Acest interesant calcul a arătat că nici măcar „șahiștii electronici" — mașini electronice rapide de calcul — nu pot, înaintea unei mutări, să treacă în revistă toate variantele posibile, pentru a o alege pe cea mai potrivită.

COLȚUL MICULUI DESENATOR

Azi, dragi copii, vă prezentăm încă un semn cu ajutorul căruia să compuneți unul sau mai multe desene.

PROBLEMA Nr. 6

Iată semnul și, alături, două posibilități de rezolvare.

Pornind de la semn, puteți face și alte desene frumoase. Trimiteți soluțiile găsite pe adresa revistei „Flacăra", cu mențiunea: pentru „Colțul micului desenator". Cele mai frumoase soluții vor fi publicate.

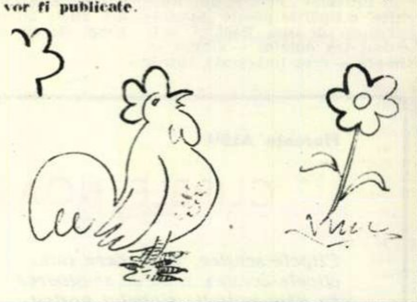

MARMELADA
în
BORCANE
ESTE UN ALIMENT HRĂNITOR
Conține
ZAHĂR și FRUCTE
Bogat
ÎN VITAMINE
AMBALAJ IGIENIC
cu CAPAC de POLIETILENĂ
De vînzare la toate magazinele „Alimentara"

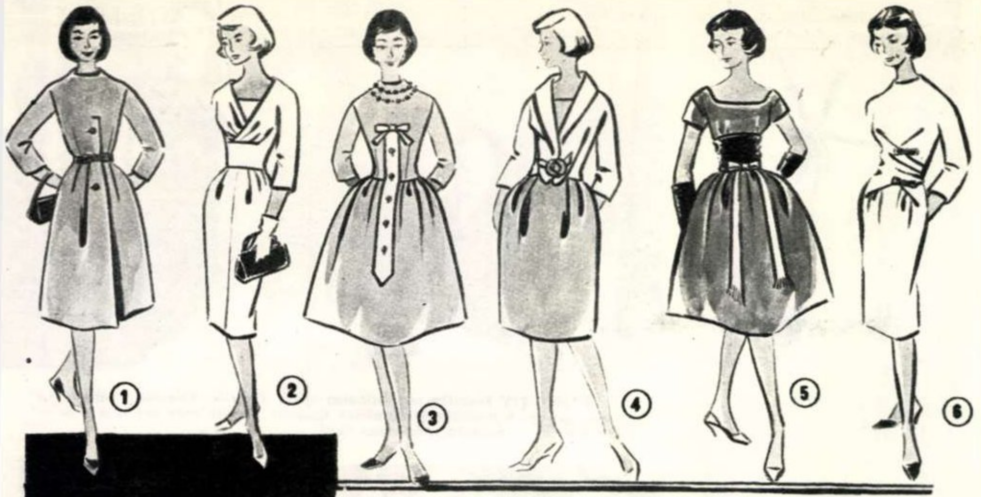

Moda PENTRU TINERELE FETE

1) Din stofă sau mătase, o rochie simplă avînd ca garnitură un cordon îngust din mătase lucioasă, legat în fundă, şi doi nasturi decorativi. Fusta are o cută călcată într-o parte şi una scurtă, liberă.

2) Rochie cu linia îngustă, fronsată peste bust şi sub talie. Mînecile sînt croite chimono.

3) O bandă din pichet alb terminată cu o fundă şi fixată cu nasturi este garnitura acestei rochii din stofă bleumarin. Pichetul poate fi înlocuit şi cu mătase în culoarea rochiei.

4) Jachetă scurtă din lame sau brocart, închisă în talie cu un trandafir. Îmbrăcată peste o rochie simplă, neagră, va oferi o toaletă foarte elegantă.

5) Altă soluţie de a adăuga, printr-o garnitură nouă, o notă elegantă unei rochii simple: un brîu lat din catifea, completat cu o fundă din mătase cu cozile lungi, terminate în franjuri.

6) Din jerse sau stofă, un model tineresc. Drapajul original în talie este subliniat cu două funde gen papion.

Desene de Martha VIDA

De vorbă cu medicul

ALIMENTAŢIA RAŢIONALĂ ÎN TIMPUL IERNII

Toate manifestările de viaţă ale omului se fac cu consum de energie, pe care organismul o ia din alimente. Transformarea alimentelor în organism este însoţită de o producere de căldură care se obţine prin arderea lor. Această căldură se calculează în calorii.

CE CANTITĂŢI DE CALORII SÎNT NECESARE OMULUI SĂNĂTOS?

Calculate pe kilogram de corp, la 24 de ore, acestea sînt:

în repaus absolut la pat	25 calorii;
în viaţa sedentară	35 calorii;
în munca uşoară	40 calorii;
în munca mijlocie	50 calorii;
în munca grea	65 calorii.

Deci, unui om sănătos, de 65 kg, cu o muncă mijlocie, îi sînt necesare 3.250 calorii în 24 de ore.

Dar valoarea alimentelor mai este condiţionată şi de conţinutul lor în anumite substanţe absolut necesare echilibrului organismului omenesc, cum sînt: vitaminele, fermenţii şi sărurile minerale. Regimul alimentar trebuie să conţină toate substanţele nutritive în anumite proporţii şi într-un anumit raport.

ECHILIBRUL NUTRITIV

se menţine, avînd în vedere: 1) *echilibrul energetic*, prin alimentarea cu grăsimi şi dulciuri; 2) *echilibrul azotat*, prin alimentarea cu proteine, şi 3) *echilibrul factorilor* aşa-zişi *biocatalizatori*, care sînt vitaminele şi sărurile minerale. În mod practic, problema echilibrului nutritiv este rezolvată prin alimentele naturale din hrana zilnică obişnuită, care constituie raţia de întreţinere. Această raţie de întreţinere variază în raport cu vîrsta, felul muncii, anotimpul etc. În general, alimentaţia trebuie să fie cît mai variată, gustos preparată şi plăcut prezentată.

ÎN TIMPUL IERNII

intervin doi factori: unul de necesitate, adică o nevoie crescută de alimente energetice care, prin ardere, produc mai multă căldură, şi unul de carenţă, şi anume lipsa de vegetale proaspete, cu bogatul lor conţinut în vitamine şi săruri minerale.

Pentru satisfacerea necesităţilor energetice crescute, este bine să consumăm alimente cu conţinut mai mare în grăsime, cum sînt: carnea de porc sau de vită grasă, limba de vacă, slănina, cîrnaţii de casă, şunca, brînza de oi, caşcavalul, smîntîna, untul, margarina.

Dintre făinoase — în afară de pîine — biscuiţii, pesmeţii şi macaroanele au o valoare energetică mare.

Toate acestea se vor consuma în cantităţi rezonabile şi în funcţie de nevoile curente ale organismului.

Pentru echilibrul factorilor biocatalizatori, avem la îndemînă în timpul iernii: cartofii, ceapa, gogoşarii, morcovii, pătrunjelul, varza albă, ciupercile. Ca fructe: merele, perele, nucile, lămîile, portocalele. Ca băuturi, se pot consuma vinurile albe, de masă, în cantităţi moderate.

Acestea, chiar dacă au o valoare nutritivă redusă, conţin totuşi săruri minerale şi vitamine în cantităţi apreciabile şi, de aceea, trebuie să intre în alimentaţia zilnică a omului, în timpul iernii.

Cu corectivele necesare, chiar bolnavii care au nevoie de un regim dietetic special vor găsi, în cele enumerate mai sus, o alimentaţie variată, necesară acoperirii consumului lor energetic.

Poşta REDACŢIEI

FELICIA — Urlaţi. S-ar putea ca sensibilitatea de care ne vorbiţi să fie o simplă gingivită, dar s-ar putea să fie şi semnalul unui diabet sau al unei paradentoze, aşa că cel mai indicat lucru este să consultaţi fără întîrziere un medic. Acelaşi sfat este valabil şi pentru simptomele de dereglare a circulaţiei sanguine la extremităţile picioarelor.

ALEXANDRU STOIANOVICI — Timişoara. Apollonia a fost o veche cetate greco-romană, situată în apropierea orăşelului albanez de azi, Fier. Această cetate avea în antichitate o populaţie de peste 50.000 de locuitori şi, după templele, bibliotecile şi teatrele descoperite, ajunsese la un înalt grad de cultură. Ea a fost distrusă de invazia goţilor şi, apoi, de aceea a hunilor, în secolele al III-lea şi al IV-lea din era noastră. Ruinele vechii cetăţi au fost descoperite în anul 1958. În urma săpăturilor făcute de arheologi albanezi, în colaborare cu un grup de arheologi sovietici avînd în frunte pe profesorul V. Blavaţki, s-au găsit acolo obiecte de mare valoare artistică şi documentară, păstrate în perfectă stare...

TOMA FRÎNCU — Slobozia. Problema prelungirii vieţii, care a preocupat întotdeauna omenirea, este studiată azi pe baze ştiinţifice în mai toate ţările civilizate ale globului. Nu s-a ajuns încă la minuni, e adevărat, dar ceva s-a făcut pretutindeni în acest domeniu. Dovadă că durata medie a vieţii unui om, care era pînă la începutul acestui secol, în Europa, de 45 de ani, este astăzi între aproximativ 72 de ani pentru femei şi 65 de ani pentru bărbaţi. Dar cercetările actuale se îndreaptă nu numai spre combaterea — indiferent de vîrstă — a diferitelor maladii, ci şi spre tratamentele care pot determina longevitatea. Există, mai ales în Uniunea Sovietică, savanţi preocupaţi exclusiv de această problemă. Există, de asemenea, în multe ţări, institute de gerontologie, care experimentează diferite metode de întinerire. Aşa cum există şi la noi Institutul de geriatrie — înfiinţat de acad. prof. C. I. Parhon — în clinicile căruia s-a constatat că e posibilă regenerarea ţesuturilor (a pielii, a muşchilor, a oaselor) şi a stării psihice. Viitorul ne rezervă desigur mari revelaţii şi în acest domeniu.

Gimnastica la domiciliu (VI)

EXERCIŢII PENTRU CEI CARE LUCREAZĂ ŞEZÎND

La majoritatea oamenilor, în timpul lucrului unele părţi ale corpului sînt în mişcare, pe cînd altele sînt într-un repaus prelungit. Menţinerea şi dezvoltarea musculaturii întregului corp sînt influenţate direct, din această cauză.

Poziţia de şedere tulbură circulaţia şi creează fenomene de stagnare în cavitatea abdominală şi la nivelul picioarelor, atrăgînd după sine o serie de neplăceri — cum ar fi: constipaţii, hemoroizi, varice; în plus, la femei duce la tulburări ale ciclurilor şi exercită o influenţă nefavorabilă asupra evoluţiei sarcinii, asupra naşterii etc.

Exerciţiile fizice sînt duşmanul acestor fenomene, care pot duce la îmbolnăvire şi îmbătrînire înainte de vreme.

Pentru a evita asemenea consecinţe, vă recomandăm următoarele exerciţii:

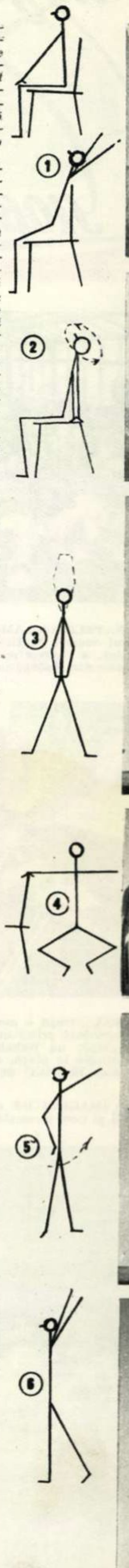

EXERCIŢIUL Nr. 1

Şezînd pe scaun, mîinile pe genunchi. Ridicăm braţele sus, cît mai depărtate (inspirăm). Coborîm braţele pe genunchi (expirăm). Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 2

Şezînd pe scaun. Rotarea amplă a capului, de 6 ori în fiecare parte. Mişcarea se execută lent.

EXERCIŢIUL Nr. 3.

Stînd depărtat, împreunăm mîinile şi ridicăm braţele sus, capul uşor dat pe spate (1). Revenim (2). Repetaţi exerciţiul de 4 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 4

Stînd drept, îndoirea genunchilor de 4-5 ori, ţinînd o mînă pe speteaza scaunului şi cealaltă lateral, întinsă.

EXERCIŢIUL Nr. 5

Stînd, picioarele uşor depărtate, mîinile în şolduri: întinderea braţului stîng, oblic în sus. Răsucirea trunchiului spre stînga, cu privirea după braţ (inspirăm). Aceeaşi, în partea dreaptă. Repetaţi exerciţiul de 8 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 6

Stînd. Localizînd extensia în regiunea lombară, ducem, pe rînd, cîte un picior înapoi şi ridicăm ambele braţe în sus. Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

NOTĂ

1. Acest program poate fi executat şi în timpul serviciului, în cursul „minutului de cultură fizică", organizat în întreprindere, ţinînd seama de cerinţele igienice, de calitatea aerului, luminozitatea încăperii.

2. Pentru completarea acestui program, recomandăm plimbări zilnice de cel puţin 1/2 de oră.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

În jurul globului

MINUNATELE CICLAME culese în miez de iarnă sînt rodul muncii horticultoarelor de la sera din Rakosvöigy, a Întreprinderii de florării și plante ornamentale din Budapesta.

REVANȘĂ... După o cursă de-a lungul terenului, care s-a terminat printr-un gol marcat în poarta celeilalte echipe, un fotbalist vest-german, intrat o dată cu mingea în plasă, a avut neplăcuta surpriză de a fi astfel „răsplătit" de mascota echipei adverse.

PENTRU TRANSPORTUL BUȘTENILOR în locurile greu accesibile din Caucaz (U.R.S.S.), se folosesc cu succes elicopterele — metodă care nu numai că a ușurat munca tăietorilor de lemne, ci a și dus la reducerea simțitoare a costului lemnului.

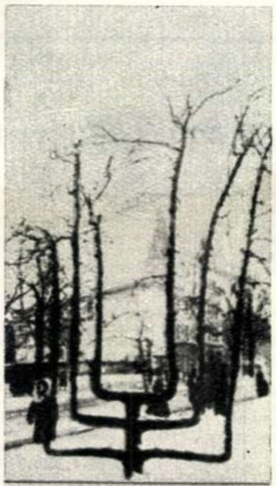

POMICULTURĂ SPALIERĂ... Cu ajutorul acestei metode speciale, un pomicultor din Kaliningrad (U.R.S.S.) a reușit să obțină un măr de o formă originală.

S-A ÎNMULȚIT familia renumitului actor Charlie Chaplin. Iată-i, în fotografie, pe cei 9 membri ai familiei Chaplin, dintre care cel mai mic — Annette-Emilie — numără abia două luni.

VACĂ CU... FAR. Pentru a evita accidentele de „circulație" ale cirezii sale, un fermier elvețian și-a înzestrat vaca din capul cirezii cu un far.

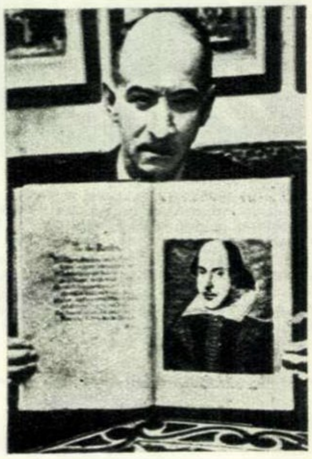

DIN 1623 datează acest volum de „Comedii, drame și tragedii istorice" al marelui scriitor englez W. Shakespeare. Volumul a fost achiziționat recent de un librar din Stockholm. În întreaga lume se găsesc astăzi numai 185 exemplare ale acestui volum.

ALPINISM... PE ZIDURI. Echipați ca pentru o ascensiune, acești alpiniști olandezi și-au ales ca loc de antrenament... turnul pompierilor din Amsterdam.

NU-I O IMAGINE DE LA POL, ci una din Scoția, în urma viscolului care s-a abătut recent asupra țării și care e considerat cel mai puternic din ultimii 10 ani.

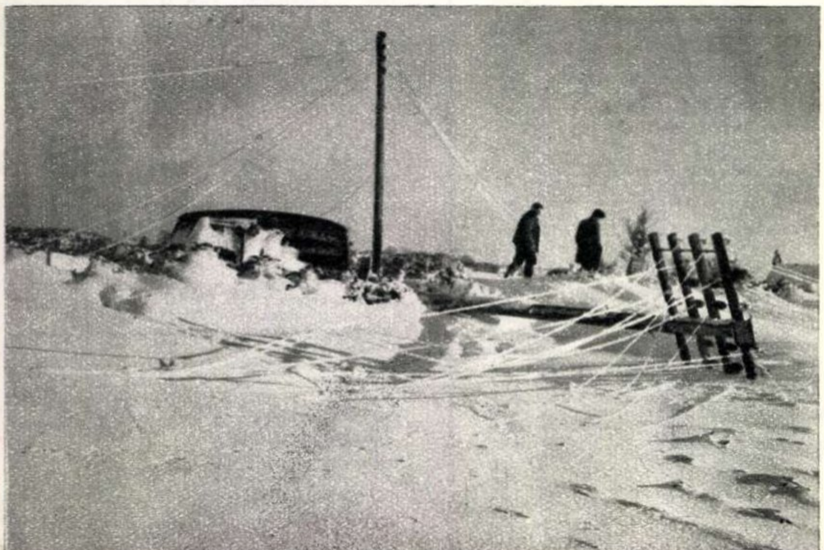

REGELE SE AMUZĂ...

Istoria întîmplărilor este cunoscută. În Iordania, coroana regelui Hussein a trebuit să fie susținută de batalioanele de parașutiști englezi, chemate în țară de augustul iordanian, spre a fi apărat de... compatrioții săi.

Pentru că tronul lui Hussein proptit în baionetele engleze nu prezenta însă destulă stabilitate, regele a cerut ulterior și sprijinul americanilor. Aceștia nu s-au lăsat rugați de două ori și au sărit imediat, sprijinindu-l cu un guvern iordanian proamerican, guvern sprijinit, la rîndul său, de dolarii Wall-Street-ului.

Evident, în fața unei asemenea întorsături neașteptate, baionetele engleze s-au supărat foc.

— Cum adică, majestate — au spus ele — batalioanele engleze să apere un guvern proamerican?... Nu!... Batalioanele engleze vor să apere un guvern proenglez!...

Hussein a înțeles repede (fiindcă el îi înțelege mai ușor pe anglo-americani decît pe iordanieni) și a numit, în consecință, un guvern proenglez.

Cum s-a ajuns la această situație? Simplu. După vizita sa la Londra (1959), regele Iordaniei (nu al iordanienilor) a primit un credit nerambursabil de două milioane lire sterline. Așadar, în acel moment, Londra avea prioritatea: milioane + batalioane. Firesc, deci, ca guvernul să fie proenglez.

Binențeles că Statele Unite au început și ele manevrele de culise.

— Atacă englezii cu lirele? Atacăm noi cu dolarii!

Așa că, în momentul de față, Hussein primește cu ambele mîini. Cu mîna proamericană ia dolarii, cu mîna proengleză ia lirele. Fiindcă orice om, fie el chiar de viță regală, nu are decît două mîini, evident că lui Hussein îi lipsește și o a treia mînă, care putea eventual să fie proiordaniană; din lipsa acestei a treia mîini însă, din „ajutoarele" primite, poporul iordanian nu beneficiază nici de un singur bănuț.

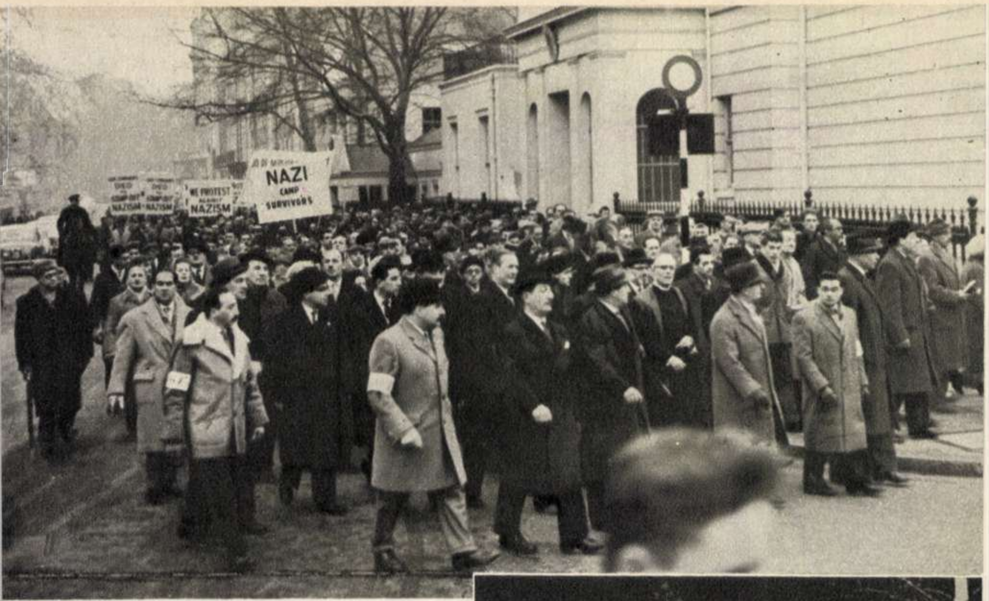

În întreaga lume provocările fasciste din Germania occidentală au stîrnit un uriaș val de proteste. În fotografia de sus: mii de londonezi au demonstrat prin fața ambasadei vest-germane, unde reprezentanți ai manifestanților au înmînat o moțiune de protest ambasadorului vest-german. În fotografia din dreapta: membri ai organizației vest-germane de tineret „Șoimii" din Berlinul occidental, făcînd de gardă la Monumentul victimelor fascismului, pentru a nu fi profanat de fasciști.

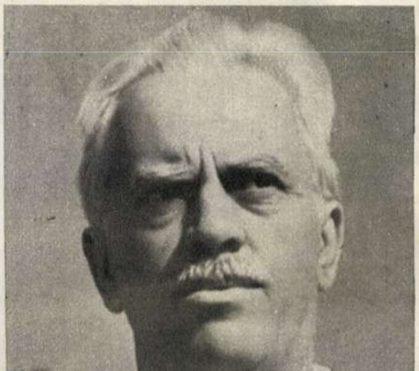

Savantul Todor Pavlov, președintele Academiei de Științe a R.P. Bulgaria, a împlinit recent 70 de ani. Cu acest prilej, Comitetul Central al Partidului Comunist Bulgar i-a adresat un salut, iar Prezidiul Adunării Populare a R.P. Bulgaria a emis un decret prin care i se decernează lui Todor Pavlov titlul de Erou al Muncii Socialiste.

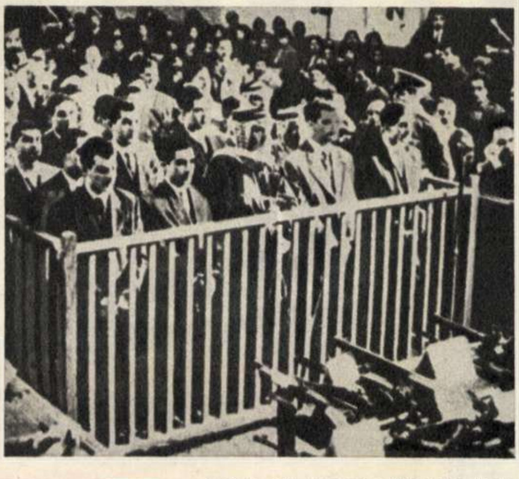

În fața tribunalului militar din Bagdad, a fost judecat grupul de atentatori la viața primului ministru irakian, Kassem. În fotografie: un aspect din timpul procesului.

Sumele sînt distribuite în părți egale de către Hussein: pentru înzestrarea curții regale, pentru înzestrarea legiunii arabe și pentru înzestrarea țării cu baze militare. Adică, iordanienii au primit exact ceea ce aveau nevoie, spre a ieși din mizeria în care se zbat: tancuri și tunuri!...

— Corturile sînt rămășițe ale secolului trecut? Să le oferim deci tancuri, ultimul răcnet al civilizației. Populația mai răstoarnă brazdele cu plugul de lemn? Să le dăm tunuri și bombe, care întorc pămîntul pe dos fără nici un efort fizic!

Și iată deci, legiunea arabă înarmată pînă-n dinți, cu un singur scop: cel al ridicării nivelului de trai al triburilor iordaniene...

Așa se explică și atitudinea tot mai bătăioasă a regelui, care amenință cu un marș asupra... Bagdadului! Creație a Wall-Street-ului și a Londrei, nepopularul Hussein strigă din răsputeri:

— Eu apăr cauza arabă!

Și o va apăra, pînă la ultimul... dolar!

Epuizat din pricina atîtor zbuciumuri princiare, Hussein și-a îngăduit un binemeritat concediu. A plecat în Elveția să schieze.

Iată-l, în mijlocul nămeților! Se simte probabil mai în siguranță pe gheață, în Elveția, decît pe uscat, în Iordania.

V. RADU

Fotografia actriței Silvia Popovici, apărută pe coperta numărului 6 din 18 februarie a.c., aparține fotoreporterului nostru A. Mihailopol.

REDACȚIA:
București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10. int. 1744.
ABONAMENTE
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU.
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V.Stalin".

OBIECTIV

AMERICA DE SUD

● *În ajunul vizitei lui Eisenhower în America Latină, revista americană „Newsweek" arăta cu neliniște că „un val de antiamericanism străbate întreaga America Latină". Explicația acestei „ostilități violente față de S.U.A." o găsim într-un raport prezentat recent de o comisie a Congresului, care critică politica dusă de S.U.A. față de țările Americii Latine, unde, „peste jumătate din populație este subalimentată, aproape 50 la sută, analfabetă și marea majoritate, lipsită de pămînt". Și, colac peste pupăză, mai „beneficiază" și de „ajutorul" american.*

● *Radio Tokio anunță că 112 mari firme japoneze au realizat, în cursul ultimului an, profituri în valoare de aproape 22 de miliarde yeni, ceea ce reprezintă un spor de peste 40 la sută față de 1958. În aceeasi perioadă, veniturile oamenilor muncii au scăzut cu mult sub minimul de trai, care este calculat oficial la 8.000 yeni lunar de cap de familie. A crescut în schimb numărul șomerilor, prețurile la o serie de alimente — și, în primul rînd, la orez — s-au majorat, ca și tarifele la diferitele servicii comunale etc. Oricum, nu-i greu de deslușit tîlcul „contrastelor japoneze".*

● *A doua Conferință a popoarelor Africii, care s-a ținut la Tunis, a dezbătut și problema neocolonialismului. Făcînd abstracție de elucubrațiile pseudoteoretice din sursă americană, reprezentanții Africii au definit neocolonialismul drept* „un regim în condițiile căruia dominația colonialistă este menținută". *Mai clar, nici că se poate!*

● *Ministrul vest-german Lindrath, îngrijorat la culme de soarta blocului atlantic, cere înjghebarea unei așa-zise „organizații spirituale a N.A.T.O.". Jalnic colac de salvare, pentru un bloc atît de războinic...*

● *Spre deosebire de ministrul său, Adenauer ține să braveze cu orice preț, erijîndu-se — ca și predecesorul său Hitler — în „omul providenței". Numai că ifosele cancelarului creștin-democrat nu sînt luate în seamă nici măcar la Vatican. Așa se face că, acea parte din declarațiile făcute de Adenauer în Italia, care se referă la așa-zisa „misiune divină a Germaniei occidentale, de a fi bastionul occidental împotriva Răsăritului", a fost „omisă" din relatările multor ziare catolice italiene.*

● *Autoritățile coloniale britanice au promis Ugandei o constituție, pe temeiul căreia să fie pregătite condițiile acordării independenței la care năzuiește de atîția ani poporul acestei țări africane. Pînă una alta însă, trupele colonialiste săvîrșesc adevărate vărsări de sînge, pentru menținerea „ordinei". Numai într-o singură săptămînă, au fost răniți și uciși numeroși africani. În toată țara s-au operat arestări masive. Cum s-ar zice, înainte de orice, „civilizatorii" englezi țin să... „aplice" constituția.*

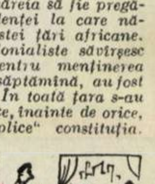

● *Tratative la Bruxelles: de o parte reprezentanții guvernului belgian, de cealaltă, trimișii mișcării de eliberare națională din Congo. Cum s-or fi simțit exponenții autorităților coloniale șezînd la aceeași masă cu Patrice Lumumba, omul pe care au fost siliți să-l scoată din temniță, după ce l-au supus unor cumplite torturi pentru că ceruse ca poporul său să fie liber? La masa de tratative, rănile încă proaspete și urmele cătușelor pe care le-a purtat Lumumba acuzau ele însele pe colonialiști.*

● *La New York, Comisia pentru cercetarea activității antiamericane a deschis o anchetă împotriva tinerilor americani care au luat parte la Festivalul Mondial al Tineretului de la Viena.*

La Dortmund, autoritățile vest-germane au recurs la o înscenare asemănătoare, sub forma unui proces. Deosebirea dintre ancheta de la New York și procesul de la Dortmund? Nici una.

D. B.

În jurul globului

Bibl. Rep.

SPORT

Ana Păunoiu, căpitanul reprezentativei feroviare de volei a R. P. R., primind din mîinile președintelui U. S. I. C., Marc Pernot (Franța), cupa transmisibilă a U. S. I. C. Un trofeu pe măsura eforturilor depuse de formația noastră în partida cu reprezentativa feroviară a U.R.S.S., pe care a învins-o cu 3–1.
←

☆

În cadrul Cupei Campionilor Europeni la volei masculin, Rapid-București a învins din nou, cu 3–0 în retur, pe E.O.S. - Lausanne, calificîndu-se astfel pentru turul următor al competiției.
←

☆

La sfîrșitul celor trei zile ale întîlnirii de tenis de masă dintre R. P. Romînă și R. P. Ungară, reprezentanții maghiari au ieșit învingători pe echipe și individual. În fotografii: Zoltan Berczik, neînvins în turneul individual bărbați, jucînd în compania tînărului nostru reprezentant A. Rethi (foto 1). Cîștigătoarea turneului individual feminin, Eva Koczian, de asemenea neînvinsă, are ca parteneră pe compatriota sa Ilona Kerekes (foto 2).

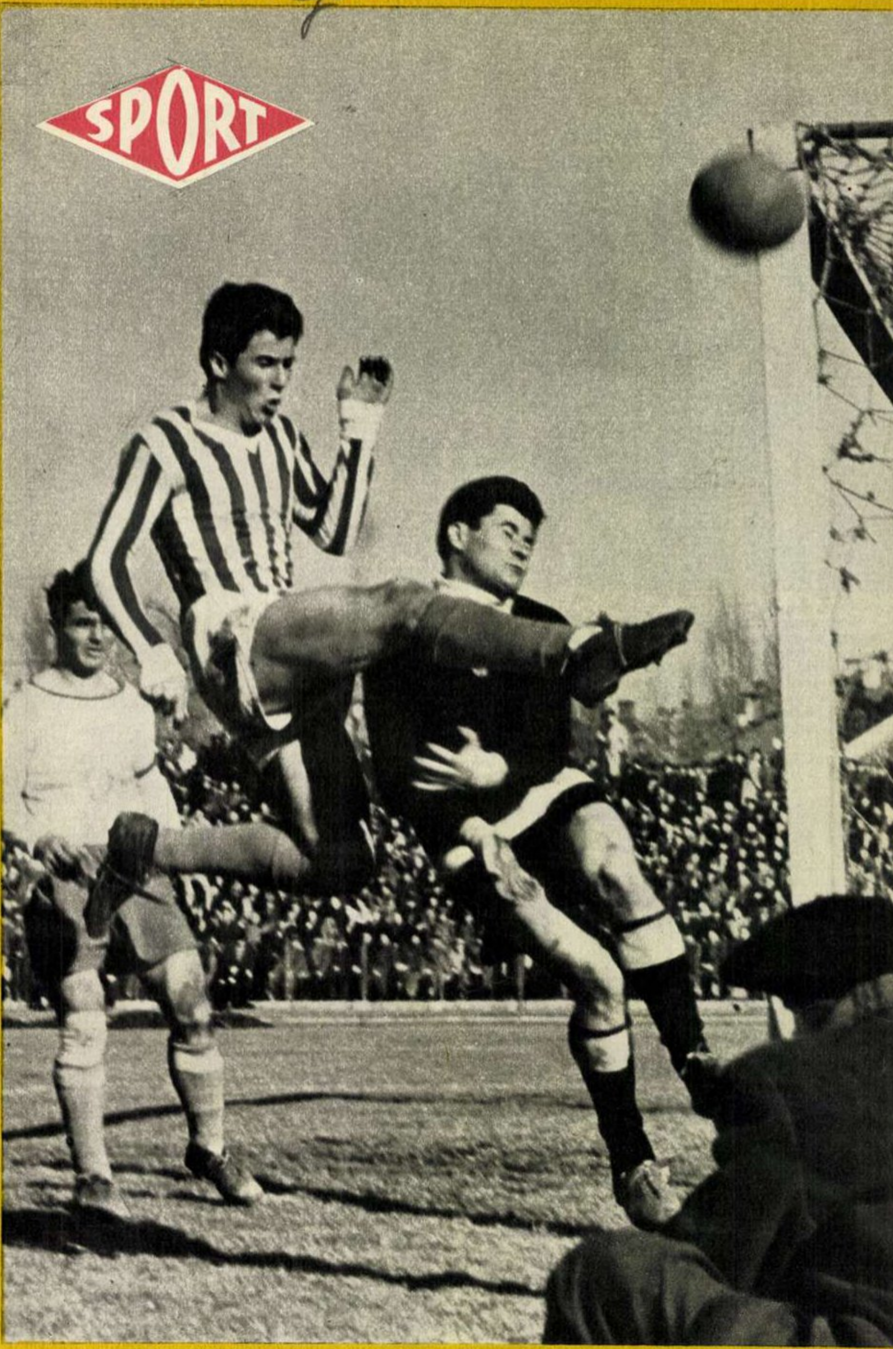

Ziua frumoasă de iarnă, cu mult soare, și terenul zvîntat au prilejuit un interesant cuplaj fotbalistic pe stadionul Dinamo, între echipele bucureștene Rapid-Dinamo și Progresul - C.C.A., ca un preludiu al sezonului fotbalistic competițional ce va fi inaugurat la începutul lunii martie. În fotografie: Ene a pierdut. A pierdut ocazia de a egala, cînd scorul era favorabil rapidiștilor. Coe, venit din urmă, îl scutește pe Dungu de emoție, trimițînd în corner.

Fotografii de Romulus SCURTU

FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII

„MAI TARE CA MOARTEA" — o nouă producție „Mosfilm", în regia talentaților cineaști A. Alov și V. Naumov, cunoscuți publicului nostru prin filmele lor precedente, „Tinerețe zbuciumată" și „Pavel Korceaghin". Eroii actualului film sînt cîțiva adolescenți — delegați ai tineretului dintr-un orășel sudic al Uniunii Sovietice la primul congres general al Uniunilor tineretului muncitoresc și țărănesc din întreaga Rusie — care trebuie să ajungă la Moscova, biruind uriașele piedici ale încercuirii albe din 1918. Drumul acestor tineri, plămădiți din dîrzenie, îndrăzneală și credință înflăcărată în cauza revoluției, a dat, într-o descriere cinematografică originală, cu momente intens dramatice, filmul „Mai tare ca moartea" (foto 1).

„VOCI ÎN INSULĂ" e o producție a studiourilor bulgare, care ne dau din ce în ce mai frecvent dovada maturizării lor. Un film ce se distinge prin tonul sincer, vibrant cu care istorisește povestea comuniștilor întemnițați în anul 1925 pe o insulă azvîrlită în largul Mării Negre. Oameni epuizați fizicește, supuși sistematic torturilor și umilințelor, ne dau un exemplu de tărie morală, neabandonînd nici o clipă demnitatea umană, făcînd totul pentru a-și recîștiga libertatea și a reintra în lupta revoluționară (foto 2).

„ULTIMA NOAPTE PE TITANIC", o producție a studiourilor engleze, care reeditează pe ecran cu destul realism — după mai bine de patru decenii — imaginea unei catastrofe maritime ce a zguduit, la timpul său, opinia publică mondială: cazul transatlanticului „Titanic". Meritul filmului este de a nu se fi limitat strict la descrierea fatalului accident, ci de a-și fi purtat de la bun început atenția către sutele de pasageri ai „Titanicului", compartimentați pe clase, după starea lor socială. Cu obiectivitate, regia sezisează și înregistrează pe peliculă o serie de date ce demonstrează lipsa de omenie, dusă pînă la crimă, a pasagerilor din clasele de lux (foto 3).

PREȚUL 2 LEI

Nr. 8 (248)
Anul IX
27 februarie 1960

Fantezie de iarnă
(pag. 8-9)

Fotografie de
A. VOROTINSKI

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

N. S. HRUȘCIOV ÎN INDONEZIA

În Indonezia, ca și în India și în Birmania, N. S. Hrușciov, primul ministru al Uniunii Sovietice, s-a bucurat de o entuziastă primire. La Djakarta sau la Bogor, la Bandung sau la Djokjakarta, ca pretutindeni prin satele și orașele indoneziene pe unde a trecut înaltul oaspete, populația a umplut literalmente străzile și șoselele, pentru a-l saluta cu căldură pe șeful guvernului sovietic. Aclamațiile și strigătele „HIDUP HRUȘCIOV“ (Trăiască Hrușciov), „HIDUP PERDAMAIN“ (Trăiască pacea) nu mai conteneau.

„Sosirea dv. în Indonezia este salutată de popor cu bucurie și recunoștință **– a arătat președintele Sukarno, la dejunul oferit la palatul Merdeka în cinstea lui N. S. Hrușciov.** *Poporul indonezian vede în Excelența voastră simbolul prieteniei între popoare, simbolul luptei împotriva colonialismului și imperialismului, simbolul unei societăți drepte și fericite, simbolul năzuinței omenirii de a trăi în securitate, fericire, în pace și prietenie“.*

„MI-A FĂCUT DEOSEBITĂ PLĂCERE SĂ VĂD CHIPURILE LUMINOASE, MÎNDRE ALE INDONEZIENILOR LIBERI, OCHII LOR STRĂLUCITORI, OCHII PLINI DE ARDOARE AI UNOR OAMENI GATA DE LUPTĂ PENTRU ÎNTĂRIREA LIBERTĂȚII CUCERITE DE INDONEZIA“.

(Din cuvîntarea rostită de N.S. Hrușciov la sosirea la Bandung)

↓

↑ N.S. Hrușciov și președintele Sukarno, în palatul Merdeka.

N.S. Hrușciov plimbîndu-se pe străzile Djakartei, împreună cu președintele Sukarno și copiii acestuia. ↓

Cu nerăbdare așteaptă poporul afgan clipa cînd N.S. Hrușciov, primul ministru al Uniunii Sovietice, după terminarea vizitei sale în Indonezia va păși pe pămîntul Afganistanului. Între Uniunea Sovietică și Afganistan există de multă vreme relații de bună vecinătate și prietenie. O expresie concretă a acestor relații o constituie ajutorul prietenesc și dezinteresat pe care-l acordă Uniunea Sovietică Afganistanului, ajutor pentru care poporul afgan e recunoscător popoarelor Uniunii Sovietice.

În fotografie: vedere din orașul Kabul – capitala Afganistanului.

①

Serile în sat
LA ALBEŞTI

Fotoreportaj de George CIUDAN (text) şi Elena GHERA (fotografii)

În serile acestea de iarnă, cînd ne aflăm oaspeţi într-un sat îmbrăţişat de dealuri, ne vin în amintire vechile cărţi poştale ilustrate, înfăţişînd nişte căsuţe de bîrne acoperite cu stuf. Desenele acestor ilustrate — deşi realizate adesea cu talent, din punct de vedere plastic — ascundeau, de fapt, chipul trist al Romîniei de altădată. Şi sufletul ei. Şi sîngerarea ei.

Nimeni — dintre cei care avem peste 30 de ani—n-a uitat chipul acesta. El se confruntă azi cu chipul unui sat pornit spre grabnică înnoire, în care falsa patriarhalitate şi poezia păşunistă îşi dau duhul.

Vedeţi dumneavoastră, un sat de deal cum e Albeştiul — din preajma Curţii de Argeş — era sortit, chiar prin aşezarea sa geografică să fie, o dată cu pornirea soarelui către amurgire, un lăcaş de tăcere. Seara, viaţa se perpetua aci tristă şi monotonă. Albeştenii ne mărturisesc că, în trecut, se culcau o dată cu găinile şi că, iarna mai ales, serile erau nemăsurat de triste şi pustii. Ţuica, oricît era de straşnică — şi pe aici ea curge Dunăre — reuşea doar să tulbure minţile oamenilor, nu însă şi să le încălzească inimile.

Serile acestea au murit. Nimeni nu le regretă.

Adio, falsă patriarhalitate! Adio, cu lacrimi de bucurie!

Oamenii „se bat" pentru cărţi

Ştiţi că, în trecut, pentru o fîşie de pămînt de multe ori oamenii, fraţi de-o mamă să fi fost, ajungeau la cuţite şi umblau pe la tribunale pînă ce timbrăraia, plocoanele şi avocaţii le înghiţeau ultimul ban. Iată că am ajuns ziua să trăim alt eveniment: ca ţăranii să se bată — figurativ vorbind—pentru că nu e vorba de fapt de cuţite şi nici măcar de palme — pentru... cărţi.

Într-o seară, foarte de curînd, am fost martorii unei scene edificatoare la Albeşti. O relatez pe scurt.

Un ţăran întovărăşit, către bibliotecarul căminului cultural:

— Dă-mi albumul „Sadoveanu"!

Un alt ţăran întovărăşit:

— Stai, dom'le, l-am cerut eu acum două săptămîni.

— Ai cerere scrisă?

Şi, uite-aşa, trecînd peste arbitrajul bibliotecarului, unele cărţi sînt viu disputate (foto 1). Cereri insistente au fost, de asemenea, pentru „Ion", „Bărăgan" „Setea" etc.

Plînge cineva pentru asemenea „bătăi" faţă de carte? Aud? O cucuvae transfugă? Asta să ne fie toată paguba!

S-a împlinit visul lui Topîrceanu

Nu ştim dacă Topîrceanu a avut locuinţa de vară într-un sat piteştean. Cert e însă că a trăit pe meleagurile acestea. Acum, de-ar fi printre noi, aci, la Albeşti sau aiurea, praf, ce-i drept, ar mai găsi, dar doftoroaie cu bobi şi cărbuni ba. Poate că Topîrceanu ar avea şi azi unele nemulţumiri. Printre ele, s-ar număra aceea privind sala de spectacole a căminului cultural. E prea mică. Atunci cînd se aduce un film la cinematograful sătesc „Lumina" sau cînd echipa de teatru a căminului cultural prezintă o piesă de teatru (foto 2), din pricina sălii neîncăpătoare mulţi oameni sînt nevoiţi să rămînă pe dinafară. În orice caz, Topîrceanu s-ar bucura de ceea ce au azi cetăţenii din Albeşti: cinematograf, dispensar medical, cinci şcoli, cooperativă care se autofinanţează, 350 de case din cărămidă — care merită să fie înfăţişate pe cărţi poştale ilustrate — baie comunală, electrificare şi alte lucruri demne să le cînte poezia.

Desigur că mai lipsesc însă unele. Bunăoară, oamenii cer să profite de binefacerile electrificării: vîr şi radioficare. Problema încă nu a fost rezolvată, dar nu încape îndoială că va fi!

Un om scrie în miez de noapte

Dacă cineva ar spune că la Albeşti a fost mutat raiul, ar fi un demagog sadea. Oamenii au prins ceva cheag, dar socialismul îi învaţă să nu se mulţumească cu ce au şi să ceară de la viaţă ceea ce n-au avut niciodată. Fapt pen-

③

②

⑤

tru care exigenţele de ordin material şi cultural sporesc necontenit.

O bună parte dintre ei, de cînd sînt în întovărăşire, pretind de la viaţă lucruri mai multe şi mai bune. Şi le au în bună măsură. Aici, unde e ţara prunelor şi a merelor, întovărăşiţii, făcînd o pomicultură ştiinţifică, au cules anul trecut roade mult mai bogate decît individualii. Merii acestora din urmă n-au depăşit 3.000 kg la hectar, în timp ce livezile ţăranilor întovărăşiţi au ajuns la 10.000 kg (hectarul).

O parte dintre ţăranii întovărăşiţi sînt hotărîţi să meargă şi mai departe. Vor gospodărie colectivă. În tîrziul unei seri, făcînd popas la casa lui Andrei Onea, am fost martorii unei hotărîri înţelepte. Omul era aplecat peste o hîrtie. Scria cererea pentru intrarea în gospodăria colectivă (foto 3).

Înaintea ghioceilor

În trecut, mulţi ciobani nu ştiau să numere nici banii. Trăiau ca nişte pustnici, printre oi, cîini şi măgari. Azi, ciobanii întovărăşirii din Albeşti fac zootehnie după carte şi, în traistă, alături de merinde, poartă broşuri privind creşterea oilor. Seara, nu mai mor de plictiseală şi pustietate. Citesc din cărţi. Mieii, care la Albeşti au venit acum pe lume înaintea ghioceilor, trebuie să se înzdrăvenească după prescripţiile zootehniei (foto 4). Fapt pentru care Nicolae Ionescu şi Nicolae Bacu iau învăţătura „oilor negre" din cărţi, în folosul turmei de oi albe, bogăţie a întovărăşirii „Drumul belşugului".

Retează-ţi, Ionele, părul!

Frumoase sînteţi, seri de la Albeşti! În ceasul acesta de noapte şezătorile se ţin lanţ în numeroase case. Aci, unde ne aflăm noi, la ţaţa Dochia Constantinescu, a poposit şi un flăcău, Andrei Virgil, ce-i pus pe cîntece şi petrecere. E ostaş. A venit într-o permisie. Elena Gheorghe şi surorile Victoria şi Maria Popa, într-un frumos trio vocal, îl întîmpină: „Retează-ţi, Ionele, părul /Că ne-ai secat sufleţelul". Dar Ionel, adică Andrei, precizează: „N-am să-l tai, căci în armată/ Nu mai e ce-a fost odată".

Şi cîntecele cuprind toate inimile. Numai gazda, ţaţa Dochia, a rămas cu degetul la gură, ca un filozof (foto 5). Pare a zice:

— Ah, de-aş mai avea o dată douăzeci de ani!

Livada cu merii de aur

Multe din dealurile Albeştilor, după 1918, au fost complet despădurite. Au rămas pustii, avînd pe ele doar cioturile putrede ale pădurii. Pe alocuri, în ultimii ani, oamenii au început să sădească pomi. Meri ionatani şi parmen auriu. De cîteva luni, oamenii au început o muncă deosebit de grea. Au luat dealurile din Luciu şi Valea Stupinii pieptiş şi au săpat aproape 30.000 de gropi pe pantele lor. Peste puţină vreme, aci, pe o suprafaţă de aproape 250 de hectare, va prinde viaţă o livadă cu meri de aur.

Acum, aproape în fiecare seară, la Comitetul executiv al Sfatului popular comunal ţăranii întovărăşiţi discută (foto 6) asupra ultimelor lucrări ce se fac pentru ca livada să-şi înceapă viaţa.

Prăjituri şi ciorbă „à la grec"

Sîntem invitaţi la ţăranul Florenţ Teodorescu. E ger cumplit şi, seara, un păhărel de ţuică fiartă nu se cade a fi refuzat. Dar iată că în bucătăria gospodarului s-au adunat cîteva ţărance; au venit şi două învăţătoare.

— Şi la dv. e şezătoare în seara aceasta?

— Nu. Aci e cerc de artă culinară.

Ni s-au dat toate explicaţiile. Ţăranii vor să mănînce ca la oraş. În seara aceasta se demonstrează (practic, bineînţeles) cum se fac ciorba „à la grec" şi savarinele (foto 7).

Poftă bună!

G.V.U.—„asociaţie" cu patru membri activi

Cerem iertare cititorilor pentru că nu ştim cine sînt membrii fondatori ai „asociaţiei" G.V.U. (Gîtul Veşnic Ud). În orice caz, cei mai activi membri ai acestei asociaţii sînt patru: Vasile Stan, Gheorghe Ciuculescu, Gheorghe Bobeanu şi Andrei Petre (cel din foto 8). Pe dumnealor n-ai să-i întîlneşti în nici o seară la bibliotecă, nici la vreunul din cele patru cercuri (agrozootehnic, pomicol, agrozoopomicol, agrotehnic), nici la şezători, nici la cinematograf. În multe seri ale săptămînii, pe un ton de comandă, glăsuiesc către gestionarul bufetului:

— Mai împuşcă o sută de drojdie!

Albeşteni, sfătuiţi-i pe membrii „asociaţiei G.V.U." s-o mai rărească cu „mai împuşcă o sută de drojdie".

Aceasta e şi dorinţa soţiilor sus-numiţilor membri ai „asociaţiei G.V.U.", ca şi a tuturor oamenilor aşezaţi din comună!...

Cum se obţin aplauzele

Marele Ornic, zeul imaginar din spectacolul cooperativei „Artă şi precizie", e furios pe oamenii care au luat-o înaintea timpului depăşind în cadrul cooperativei planul de producţie. Iar Referentul din sceneta „Referatul" (Întreprinderea poligrafică nr. 4) nu-şi poate termina lucrarea asupra planului de producţie, cerută urgent de conducere, deoarece muncitorii întreprinderii îl întrerup mereu, ca să-i anunţe noi realizări şi depăşiri care nu mai corespund cu datele culese de el.

Aceste personaje — puţin cunoscute cititorilor — sînt creaţia unui autor deosebit de fecund: brigăzile artistice de agitaţie. Şi Marele Ornic, şi Referentul au apărut ca răspuns la anumite probleme, iar profilul lor s-a conturat iniţial în cîteva replici, apoi la repetiţii, cu ajutorul întregului colectiv, au căpătat plasticitate şi forţă agitatorică.

Din păcate, nu totdeauna umorul pozitiv e ilustrat la un nivel corespunzător, fiind înlocuit uneori prin fraze declarative şi îndemnuri sforăitoare. Şi în felul acesta e lipsit tocmai de forţă agitatorică.

Sau, alteori, spontaneitatea, umorul, ingeniozitatea sînt înlocuite de recuzită: cortine de pluş, cortinele, microfoane, toalete elegante, decoruri, fard. Şi... generalităţi. Critica se face la modul general, iar melodiile de actualitate par a fi cîntate pentru a face reclamă discurilor „Electrecord". Doar afişul, pe care-l mai citeşti o dată la ieşire, te mai scoate din încurcătură, lămurindu-te că totuşi ai participat la un spectacol organizat de brigada artistică de agitaţie de la... n-are importanţă de unde. Indiferent dacă lucrul acesta s-a petrecut cu luni în urmă, în cadrul M.I.B.C.-ului sau în spectacolul cooperativei „Muncă şi artă", este de dorit ca el să nu se mai repete.

Numai în Capitală există astăzi mai bine de două sute de brigăzi artistice de agitaţie, ale căror succese, aşa cum s-a dovedit la cel de-al V-lea concurs republican, nu le constituie luxurianţa, numărul mare de cortine, cortinete şi toalete, ci forţa agitatorică a textului, care semnalează anumite lipsuri sau popularizează fruntaşii cu numele şi izbînzile lor concrete. Exemple de operativitate, de combativitate? Iată-le: brigăzile artistice de agitaţie de la atelierele C.F.R. „Griviţa Roşie", cele de la fabrica de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej", cea de la „Spitalul nr. 9" şi cea de la fabrica de bere „Rahova". Cheia succesului lor: o deplasare oportună dintr-un loc în altul, cu simplitatea care înlocuieşte eficient „festivul", folosind forţa educativă a cuvîntului în lupta pentru nou, pentru creşterea productivităţii muncii, pentru creşterea conştiinţei cetăţeneşti... Tocmai obiectivele care trebuie urmărite şi de care este cazul să se ţină seama la întocmirea repertoriilor acum, la început de an, cînd ele prind viaţă...

Silviu GEORGESCU

O NUNTĂ ca-n BASME şi CELE 1001 de NOPŢI ale MÎNIEI

de D. BABOIAN

Şapte zile şi şapte nopţi în şir a ţinut cea de-a treia nuntă a şahinşahului, iar despre cele petrecute în acest răstimp între zidurile fabulosului palat imperial din Teheran s-a dus vestea peste şapte ţări şi şapte mări. A fost o nuntă ca-n basmele Şeherezadei — ne încredinţează presa mondenă şi de scandal din Occident — o adevărată orgie de fast şi de risipă, ce întrecea orice închipuire. Scăldat în strălucirea candelabrelor şi lampioanelor orientale, păzit cu străşnicie de gărzi formate din soldaţi iranieni purtînd căşti americane, Gulistanul, somptuosul palat al lui Mohammed Reza-Pehlevi, reedita parcă ostentativ şi mult amplificată grandomania desfrînată a dinastiei Bourbonilor din Franţa de odinioară.

Ca martor ocular al petrecerilor şi ospeţelor împărăteşti prilejuite de căsătoria dintre şahul cu tîmplele albite şi Farah Diba, noua lui „aleasă", în vîrstă de 19 ani, ziaristul american Joe Allex Morris scrie în „New York Herald Tribune" că a fost uluit de *„nemaipomenita reînviere a vieţii de la curtea regală franceză din zilele Mariei Antoaneta"*. De altfel, nu întîmplător printre darurile de nuntă ale perechii imperiale iraniene s-a aflat — cu tîlcul cuvenit — şi un portret al reginei franceze care şi-a plătit cu capul luxul desfrînat. Versailles — veacul al XVIII-lea — Gulistan — veacul al XX-lea. Dinastia Pehlevi ţine să dea o replică modernă dinastiei demult apuse a Bourbonilor. Temerară încercare şi nespus de costisitoare! Dar cine se sinchiseşte de asta? Mai presus de orice, fanfaronada snobismului imperial şi feeria unei ceremonii nupţiale scăldate în lux trebuie să salveze aparenţele — să poleiască cu aur falimentul unui regim tributar imperialiştilor străini şi urît de popor. „O NUNTĂ PE UN VULCAN" — iată comentariul pe cît de lapidar pe atît de incisiv al unei reviste belgiene, care inserează reportajul fotografic al cununiei de la Teheran. Vulcanul gata să erupă este, de bună seamă, însuşi poporul despre care, în cursul ultimei sale vizite la Londra, şahul a afirmat plin de emfază că, în proporţie de 99 la sută, ar fi chipurile mulţumit de modul de viaţă pe care i l-a hărăzit regimul său despotic. Spre hazul abia reţinut al gazetarilor occidentali din jurul său, şahinşahul, care în acele zile plecase să-şi caute în Europa o soaţă de viţă nobilă, a făcut declaraţia rămasă de pomină: *„Domnilor, vă pot asigura că în Iran nu va fi revoluţie!"*...

Şi ca să demonstreze lumii că aşa stau lucrurile astăzi în ţara străveche a perşilor, dă poruncă să se transforme cununia sa cu Farah Diba într-o demonstraţie de grandoare, bogăţie şi de... autoritate.

Aşa a început sarabanda milioanelor stoarse din truda şi obida poporului, pentru măreţia nunţii imperiale. Au fost invocate, de circumstanţă, majore interese de stat, politice şi dinastice, drept pentru care a fost prevăzută, între altele, şi finanţarea corespunzătoare a unui tam-tam de presă în Occident. Iată-l deci pe şah în postură de june-prim, fotografiat în zeci şi sute de ziare şi reviste ilustrate din Europa occidentală şi de peste ocean. Zvonuri, interviuri, dezminţiri, comunicate, biografii romanţate etc. Prima soţie, Fawzia. A doua soţie repudiată: faimoasa Soraya. Cine va fi a treia? Un nume nou: Farah Diba! Ce spune şahul? Mister! Noi zvonuri. Şi totuşi Farah Diba — o studentă etc. etc. Presa de scandal se agită; Gulistanul plăteşte. În sfîrşit, confirmări: Farah Diba. Viitoarea nevastă a lui Reza-şah îşi face apariţia la Paris. Prilej de cancanuri şi de... afaceri. Magazinele de lux de pe Champs Elisées şi din Faubourg Saint Honoré etalează în faţa preafericitei tot ce au mai scump. Dar nimic nu e prea scump cînd e vorba de nunta şahului. Patronul celebrei case pariziene de mode Dior îşi întrerupe weeck-end-ul spre a crea modelul rochiei de nuntă pentru care ambasada iraniană va plăti o sumă astronomică. La Teheran, şahul petrece — *„Domnilor, vă pot asigura că în Iran nu va fi revoluţie!"*... Baionete iraniene, trupe americane şi o armată de copoi ai poliţiei veghează la tot pasul ca sindrofia imperială să nu fie tulburată. Dincolo de marmura verde a Gulistanului se înalţă conul gigantic al muntelui Demavenda — un vulcan stins, cu vîrful înzăpezit. Dincoace de ziduri, în Teheran şi pretutindeni în ţară, un vulcan în clocot: mînia poporului. Mînie dreaptă, întemeiată. Sus, la palat, domnii bencheuiesc ca-n poveştile Şeherezadei, în vreme ce jos mulţimile îndură chinurile de iad ale mizeriei şi terorii. Dacă cea de-a treia

1. Ziduri păzite cu străşnicie. Gărzile întărite ale palatului Gulistan apără nu numai tezaurul imperial, ci şi rînduielile celor puţini şi lacomi. Dar cînd se va stîrni furtuna...

2. Sub firma CENTO (organizaţie agresivă creată sub egida americană în locul falimentarului pact de la Bagdad) — arme şi instructori din S.U.A pentru armata şahului, aflată la ordinul comandanţilor militari americani.

3. Fotografia suveranului-despot atîrnă pretutindeni, chiar şi în temniţele unde sînt azvîrliţi patrioţii.

4. „Apa şahului!" Ce falsă mărinimie! Bidonul, 5 riali! Cine nu-i are se mulţumeşte cu apa din canale.

①

②

③

④

Inconjurat de ofiţerimea palatului şi de protectorii săi americani, Reza-şah se simte mai sigur aici, în palat, decît afară, în mijlocul poporului.

nuntă a şahinşahului indică excesele unui snobism sfidător vizînd o coroană imperială (care, potrivit uzanţelor dinastice, se atribuie şahului numai după naşterea unui prinţ moştenitor), viaţa de fiecare zi a Iranului poartă pecetea unui regim despotic, de jecmănire sistematică a maselor şi de scoatere la mezat a intereselor ţării. Politica subordonată azi imperialismului american, jocul aventuros în angrenajul pactelor şi blocurilor agresive, departe de a consolida regimul actual, pun în pericol însuşi tronul din Teheran. Se ştie doar cum au evoluat lucrurile în Irak...

1001 de nopţi ale mizeriei şi foamei! Mari şi mici suferă laolaltă, pentru ca sus, în palatele imperiale, stăpînitorii avizi de bogăţii să huzurească, împărţindu-şi prada cu jefuitorii străini. La Londra, şahul declara ziariştilor: **„99 % din populaţia Iranului este mulţumită de modul său de viaţă!“**

Citeva date şi fapte sînt suficiente spre a dez-ălui realitatea sumbră ce se ascunde dincolo de trălucirea forţată a nunţii imperiale.

- 90% din populaţia Iranului este analfabetă.
- La sate, doar 5% din pămîntul arabil aparţine ăranilor.
- 25.000 din cele 40.000 de sate iraniene înt proprietatea „celor 1.000 de familii" de mari oşieri, care dispun nu numai de satele şi ogoa-ele respective, dar şi de viaţa ţăranilor.
- 50% din populaţia ţării este formată din ameni care găsesc de lucru doar „ocazional".
- Aparatul administrativ – inclusiv poliţia – este nţesat la culme: 300.000 de funcţionari, adică e două ori mai mult decît este necesar într-o ară ca Iranul.
- În aşezările săteşti, la 100.000 de locuitori xistă un singur medic. De fapt, doar 300 de ate din ţară cunosc îngrijire medicală propriu-zisă.
- Mortalitatea infantilă: 25%.
- Majoritatea oraşelor iraniene sînt lipsite de rumuri asfaltate, conducte de apă, de canalizare i de electricitate.
- La Teheran, nu există conducte de apă şi analizare decît în partea de est, acolo unde lo-uiesc marii bogătaşi. Apa este obiect de speculă i aduce profituri celor ce o comercializează.
- În partea de sud a capitalei, aproape 100.000 de oameni îşi tîrăsc zilele în nişte mizere cocioabe de lut sau pur şi simplu în peşteri, fără apă şi fără lumină.
- Preţurile alimentelor au ajuns, datorită speculei, de douăzeci de ori mai mari decît cele dinainte de război.
- Corupţia cercurilor conducătoare a dat loc la asemenea scandaluri, încît printr-un decret regal s-a interzis – cel puţin de ochii lumii – membrilor familiei regale, miniştrilor şi deputaţilor să aibă legături de afaceri cu instituţii de stat.
- Armata (150.000 de oameni) şi poliţia (25.000 de oameni) sînt echipate şi instruite de americani.
- În ultimii ani, aproape 1000 de ofiţeri iranieni au fost arestaţi şi încarceraţi fiind suspectaţi de „simpatii procomuniste". 30 dintre ei au fost executaţi.
- Mulţi dintre tinerii iranieni care au luat parte la Festivalul Mondial al Tineretului de la Bucureşti au fost arestaţi şi schingiuiţi de poliţia iraniană.
- Anul trecut, profiturile realizate de trusturile americane de pe urma petrolului iranian au fost de 120 de milioane de dolari, sumă de trei ori mai mare decît creditele acordate şahului de către S.U.A.

Pentru a treia oară, aceeaşi scenă: şahul-mire este acelaşi, dar mireasa este alta — Farah Diba.

. Tablou iranian contemporan. Copii vagabonzi, copii nfometaţi. Cu miile, cu sutele de mii. La Teheran, i în toate oraşele şi satele Iranului blagoslovit de regimul proamerican.

Reclama gras plătită a nunţii şi fastul orbitor al ceremoniei nupţiale n-au putut ascunde aceste adevăruri despre viaţa năpăstuită a mulţimilor în Iran. Într-o vreme cînd în vîltoarea luptei de eliberare se clatină palate şi se prăbuşesc coroane sau perle coloniale, nuntaşii din Teheran şi protectorii lor au toate motivele să se teamă. De mînia poporului, de răzbunarea lui.

Şapte zile şi şapte nopţi a ţinut nunta imperială. Zile şi nopţi în care dinastia Pehlevi a arborat strălucirea deşartă a Bourbonilor de odinioară. Dar coşmarul fricii stăruie, ca şi pînă acum, în incinta Gulistanului. Şi scrie, stăpînit de spaimă, „*Estarh*", ziar în slujba şahinşahului: „*Iranul nostru seamănă cu un cazan care fierbe tot mai vîrtos şi să ne ferească Allah cînd, într-o zi, din pricina aburilor acumulaţi, va exploda!*"

Nunta s-a mîntuit, dar cazanul continuă să fiarbă. Şi nu sînt de invidiat aceia împotriva cărora se îndreaptă cele 1001 de nopţi ale mîniei poporului.

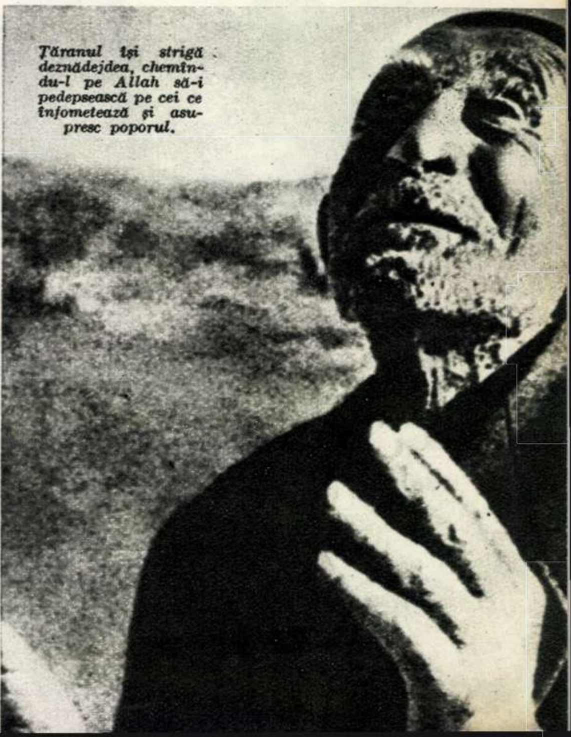

Ţăranul îşi strigă deznădejdea, chemîndu-l pe Allah să-i pedepsească pe cei ce înfometează şi asupresc poporul.

FANTEZIE *de* IARNĂ

Articol scris pentru „Flacăra"

de Ghennadi SIBIRŢEV

Fotografii de A. VOROTÎNSKI

...Orchestra răsună solemn. Pe cîmpul de gheaţă îşi fac impetuos intrarea trei tineri crainici, în elegante caftane de un verde deschis. Ţin în mîini trompete argintii, anunţînd venirea Iernii. Şi iată că apare însăşi Iarna, încîntătoare în veşmîntul ei sclipitor. Ici şi colo se rotesc, licărind, fulgi de zăpadă. Dar oare or fi într-adevăr fulgi de zăpadă? Fireşte că nu: sînt nişte tinere fete, alunecînd uşor pe gheaţă în costume albe, pufoase, cu scînteieri. Iar printre ele, o aflăm şi pe Snegurocika – Fata de zăpadă. De astă dată ea a apărut însoţită nu de tradiţionalul Moş Gerilă, ci de... un cumsecade urs alb.

Aşa începe „Fantezia de iarnă" – primul spectacol sovietic de balet pe gheaţă.

De-a lungul a două ore, spectatorul este purtat într-o lume de basm, o lume a melodiilor şi ritmului, a dansului şi acrobaţiei. În faţa publicului apare vechiul Petersburg... În sunetele „Valsului fantezie" al lui Glinka, un student visează la iubita lui... Cenuşăreasa pierde la bal pantofiorul de cristal, care este găsit apoi de către Prinţ... Cu mersul lor legănat, hazliu, pinguinii amintesc de Antarctida, iar „Primăverile" îl transportă pe spectator într-o poiană unde fetele, prinse în horă, împletesc o horbotă fină... Spectatorul simte viteza nebună a cavalcadei şi cutezanţa aprigă a cavaleriştilor din „Tacianka", admiră „căluţii" graţioşi, nărăvaşi, pe care îi îmblînzeşte cu pricepere dresorul. Şi toate acestea alternează cu trăznăile glumeţe ale clovnilor.

Ceea ce impresionează în spectacol este expresivitatea lirică, plasticitatea şi simţul muzical al tuturor tinerilor patinatori, începînd cu soliştii şi terminînd cu corpul de balet. Fiecare participant la spectacol este nu numai un sportiv care execută cu pricepere întregul complex al patinajului cu figuri (fără de care, de bună seamă, nu este posibil baletul pe gheaţă), dar şi un artist – şi aceasta este marea calitate a membrilor colectivului.

Programul „Fantezie de iarnă" este alcătuit din peste douăzeci de numere. Subiectele clasice, de felul baletului într-un act „Cenuşăreasa", se îmbină cu succes cu numere inspirate din actualitate, ca de pildă „Scene de pe patinoar". „Vînători" fabuloşi, cărora „iepuraşii" le-au furat armele, se succed alternativ cu solişti care stăpînesc măiestria dansului pe gheaţă.

Iată ce ne-a spus conducătorul artistic al ansamblului, artistul poporului R.S.F.S.R., prof. Leonid Lavrovski

– Cînd s-a creat baletul sovietic pe gheaţă, ne-am aflat în faţa unei dileme: să folosim forma consacrată a „revistei pe gheaţă", aşa cum există în Occident, ori să încercăm a crea ceva al nostru, original? Am ales – fireşte – cea de-a doua cale, cu atît mai mult cu cît aveam propriile noastre tradiţii, extrem de bogate, atît în dansul clasic cît şi în dansul popular.

Asta nu înseamnă că nu am învăţat nimic de la colegii noştri din străinătate. Recunoscînd înalta lor calificare profesională şi virtuozitatea în patinaj, noi ne-am concentrat atenţia principală asupra împletirii organice dintre muzică şi dans, mai precis asupra exprimării conţinutului ei prin dans. În baletul nostru pe gheaţă, fiecare număr coregrafic are un subiect propriu, un sens – aş spune „uman" – propriu. În „aliajul" creator dintre patinajul artistic, coregrafia clasică şi dansul popular, a fost creat baletul pe gheaţă sovietic.

Un număr de clovni: „Prima lecţie pe gheaţă". →

①Soliştii baletului pe gheaţă: Irina Goloşciakova şi Vladimir Luzin.

②Membrii orchestrei excentrice de clovni: V. Ianovskis, M. Smirnova şi V. Vetliţin.

③Imagini din trecut. Numărul „Petersburgul de altădată" este interpretat de Nadejda Korbaniuk şi Iuri Kiselev.

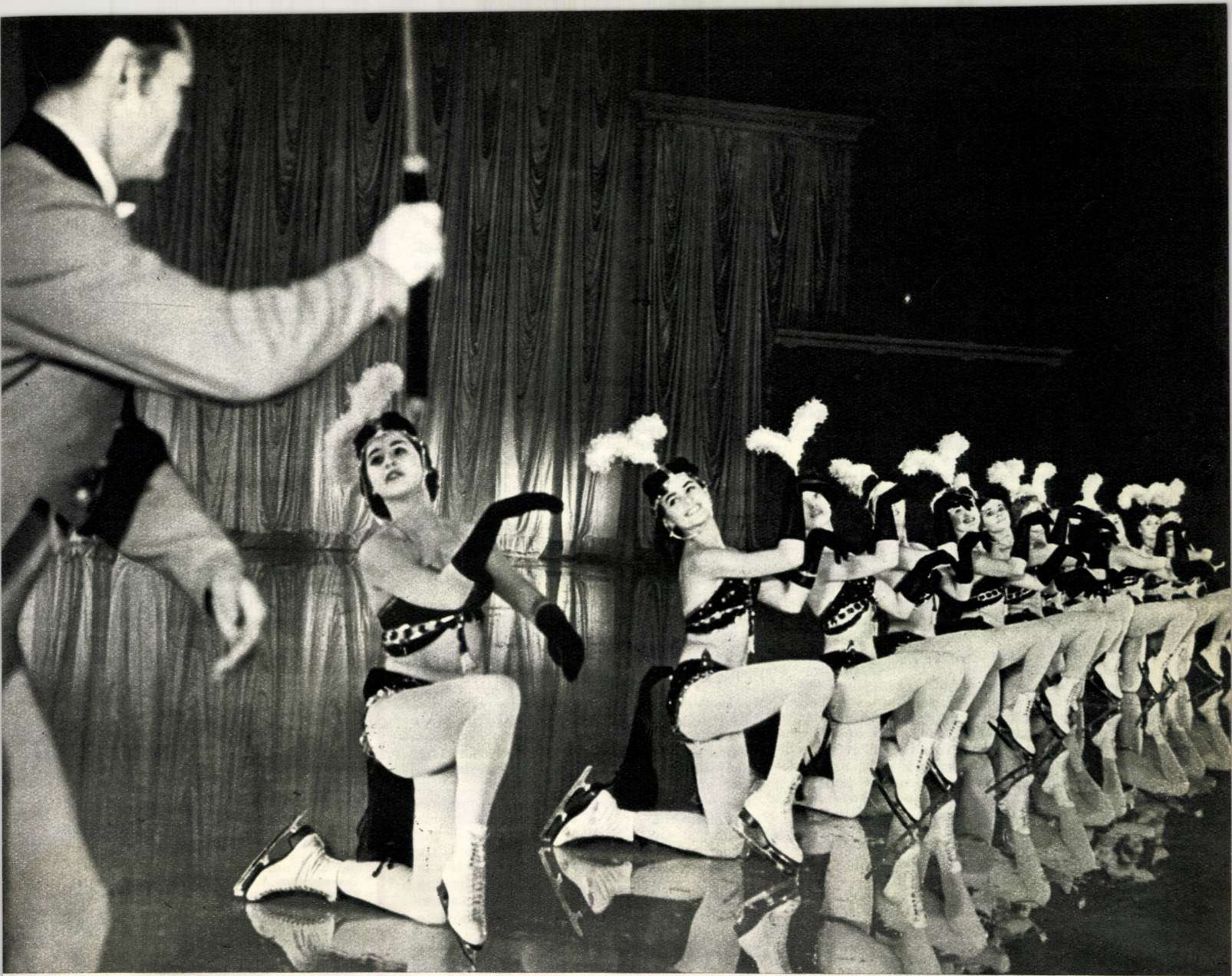

Sceneta veselă „Căluții dresați”.

epurașii din sceneta „Vînătorii”.

COPERTA NOASTRĂ:

Snegurocika, dansînd cu bunul ei prieten – ursul alb.

Reconsiderări americane

Revista americană „Newsweek“ făcea deunăzi următoarea remarcă: „În fond, Hrușciov spune Occidentului: dacă dv. insistați pentru continuarea cursei înarmărilor nucleare, vă vom învinge. Prin rachetele și sputnicii noștri, prin lunicii și experiențele în Pacific am demonstrat că putem să facem asta. Dacă dv. doriți pacea sîntem gata și am demonstrat acest lucru prin reducerea unilaterală a forțelor noastre armate“.

„Newsweek“ nu-și ascunde neliniștea în legătură cu „valul de probleme“ în fața cărora se zbate diplomația S.U.A. Practic, toate faptele dovedesc că politica externă americană se află în fața unor probleme deosebit de delicate — s-ar putea zice, la o răspîntie. Aceasta reiese cu claritate chiar și din simpla trecere în revistă a diferitelor tendințe existente în viața politică americană în legătură cu încercarea de „adaptare“ la noua situație internațională. La aceasta se adaugă, ca un factor important, apropierea alegerilor prezidențiale din S.U.A., care impune de pe acum elucidarea diferitelor puncte de vedere ale viitorilor candidați la postul de președinte al S.U.A.

Vizita lui N.S. Hrușciov în Statele Unite a prilejuit, între altele, ceea ce în limbajul presei newyorkeze se numește „reconsiderarea“ politicii externe a S.U.A. De fapt, aceasta înseamnă abordarea mai realistă, mai lucidă, a politicii internaționale, nu numai de către opinia publică americană, ci chiar și de către cercuri ce elaborează politica oficială a S.U.A. Anumite declarații ale oamenilor politici americani, axate pe necesitatea unei destinderi continue și hotărîte a încordării internaționale, pot fi apreciate tocmai ca reflectînd această „reconsiderare“. În momentul de față, lucrurile nu se limitează însă numai la declarații oficiale. Numeroasele documente întocmite în ultima vreme de diverse organisme ale Congresului Statelor Unite, de unele organizații oficiale sau oficioase, în care se analizează perspectivele ce stau în fața politicii externe a S.U.A., arată că oamenii politici americani nu se pot eschiva de a da un răspuns problemei care se pune cu acuitate: încotro trebuie să se îndrepte politica externă americană. Evident, în aceste documente se mai fac încă auzite notele dezacordate ale „războiului rece“. Cu toate acestea, nu se poate să nu se remarce apariția unor accente noi, determinate mai ales de necesitatea imperioasă a schimbării vechii politici „de forță“.

Comisia senatorială pentru afacerile externe, în raportul său asupra politicii externe a S.U.A., intitulat *„Scopurile fundamentale ale politicii externe americane“*, se referă, de pildă, la necesitatea unei poziții hotărîte a S.U.A. în favoarea dezarmării. „Înțelegerea caracterului războiului atomic — se scrie în raport — a făcut ca atît pentru oamenii simpli, cît și pentru specialiști și oameni de stat cursa înarmărilor și pericolul catastrofei totale pe care ea îl generează să devină un obiect de îngrijorare deosebită. Ideea dezarmării va găsi, fără îndoială, o cale directă spre inimile popoarelor întregii lumi. Aceste considerente obligă Statele Unite să ducă tratative serioase cu privire la încheierea unui acord internațional asupra înarmărilor. Statele Unite nu-și pot permite o abordare negativă sau neatentă a acestei probleme. Aceasta i-ar compromite pe americani în străinătate și ar periclita scopurile politicii noastre externe“. Fără îndoială că prezența unei asemenea idei într-un document oficial demonstrează că valorile vechii politici externe americane nu mai au același curs în condițiile internaționale actuale.

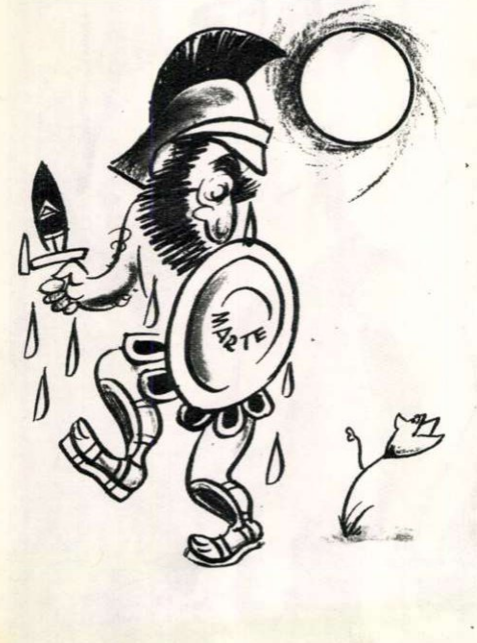

Un alt document care atrage atenția în această privință este raportul subcomisiei pentru problemele Europei, a Comisiei pentru afacerile externe a Camerei reprezentanților. Acest raport consemnează pe de o parte lipsa de dorință a celorlalte țări membre ale N.A.T.O., de a continua cursa înarmărilor, iar pe de altă parte divergențele profunde dintre țările vest-europene în aceeași problemă. Totodată, raportul subliniază necesitatea promovării unor principii noi în politica americană față de țările continentului european.

Paralel cu documentele oficiale, în publicistica americană apar tot mai multe lucrări pătrunse și ele de spiritul unei aprecieri mai lucide a situației actuale. Broșura publicistului american Harry F. Ward consemnează tocmai faptul că trebuie învinsă reținerea care mai domnește încă în anumite cercuri politice americane în privința îmbunătățirii relațiilor sovieto-americane. „Este absolut limpede că, dacă președintele dorește să aibă loc un dezgheț deplin al „războiului rece“, el trebuie să schimbe politica care domină în prezent în Departamentul de Stat și în Congres“.

Cu toate acestea, nu se poate afirma că principiile vechii politici „de forță“ au dispărut cu totul; mai sînt încă numeroși factori ce arată că există tendința de a frîna evoluția spre destindere. Cel mai recent exemplu în acest sens îl constituie „campania de pesimism“, lansată în S.U.A. împotriva conferinței la nivel înalt. Marguerite Higgins scrie, de pildă, în „New York Herald Tribune“ că unele cercuri au început să desfășoare „o campanie de pregătire a publicului în vederea eșecului conferinței din mai a celor patru mari... Vor fi luate tot felul de măsuri pentru a tempera ardoarea acelora care speră că rezultatul conferinței de la 16 mai va fi o hotărîre importantă“. Iar un alt comentator american, Hensley, scrie că s-a hotărît promovarea unei „strategii care cere minimalizarea conferinței...“

Acest pesimism al anumitor cercuri din S.U.A. nu se bizuie pe nici un fapt obiectiv. Situația internațională actuală prezintă garanții spre o evoluție favorabilă în viitor, pe planul politicii mondiale. El are la bază cel mult dorințele și tendințele acelor cercuri care nu se pot adapta climatului de încălzire a relațiilor dintre state.

„Marele dialog“, cum este catalogată de presa americană discuția asupra viitorului politicii externe americane, impune un răspuns constructiv. Reconfirmarea recentă a obiectivelor politicii de pace a statelor socialiste în Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia nu permite nici un echivoc. Politica externă americană poate ține pas vremii numai pe linia precumpănirii elementului realist, ceea ce este în primul rînd în avantajul poporului american, ca și în interesul păcii în întreaga lume.

S. VERONA

NOTE

Corupție

Doi gazetari americani, Fred J. Kook și John Glusson, au publicat în ziarul american „Nation“, sub titlul „Rușinea New Yorkului“, un bogat material cu privire la corupția din rîndurile oficialităților orașului New York.

Aceiași gazetari au prezentat apoi, în cadrul unui program televizat, noi dovezi cu privire la escrocherii, șperțuri și șantaje săvîrșite în legătură cu construcțiile de locuințe. Ei au relatat, de pildă, că un funcționar de stat sus-pus le-a propus să înceteze publicarea acestor documente compromițătoare în schimbul unei sume de 75-150 de dolari pe săptămînă, pe timp de cîțiva ani, sau al aprobării ca soțiile lor să fie angajate ca salariate, fără ca să fie obligate a presta de fapt serviciul. Ca „argument“. funcționarul respectiv le-a spus: „Și alții fac la fel“...

Malthusianiștii atomici

Malthusianiștii din Occident vor să sperie lumea cu faptul că numărul locuitorilor planetei noastre este în creștere.

Pentru prevenirea „suprapopulării“ globului, dr. Harisson Matews, director al Grădinii zoologice din Londra, de pildă, preconizează un mijloc eficace: arma atomică.

Potrivit socotelilor făcute de el, în prezent există în lume suficiente bombe atomice și cu hidrogen, cu care „dintr-o singură lovitură“ și, în orice caz, foarte rapid, s-ar putea distruge o treime din cele două miliarde și jumătate de oameni existenți pe pămînt. Dacă s-ar proceda astfel, declară dr. H. Matews, s-ar face mai mult „loc liber“ pentru cei ce ar rămîne în viață.

Este oare atît de sigur dr. H. Matews că bombele atomice l-ar ocoli?..

Verificare...

La Banca Lincoln, din cartierul newyorkez Brooklin, s-a petrecut, nu de mult, următorul fapt caracteristic pentru ilustrarea rolului gangsterismului în modul de viață american. Într-o bună zi, a pătruns în holul băncii un om mascat, cu un revolver în mînă, strigînd: „Toată lumea să se culce la pămînt“. Funcționarii au executat imediat ordinul. Atunci omul și-a scos masca și s-a prezentat: „Eu sînt Edmond Wilson, noul director al băncii. Am considerat necesar ca, înainte de a prelua noua mea funcție, să-mi verific personalul“. Și l-a verificat!...

Mult trîmbițata „prosperitate“ vest-germană

Ziarul vest-german *General Anzeiger* a publicat de curînd următoarea știre: „300.000 de persoane din Germania occidentală nu au locuințe. Dintre ele, o treime sînt tineri sub 25 de ani. Acești oameni pribegesc din loc în loc, purtîndu-și întreaga avere într-un geamantan sau într-un sac. În grupuri ori singuri, ei străbat țara în căutare de lucru și pîine. Noaptea se culcă sub poduri, în șanțurile de la marginea șoselelor, pe băncile din parcuri“.

Acești oameni au căutat în zadar să-și îmbunătățească situația. Unul dintre ei a declarat desperat ziarului: *„Cine ne va da pîine, un loc de dormit și o ocupație zilnică?“*; iar un altul — un bătrîn de 60 de ani — a mărturisit că nu mai nutrește nici o speranță. A străbătut în zadar 181 de orașe mari și mici din R. F. Germană, în cursul ultimelor 275 de zile.

În limbajul cancelarului Adenauer, probabil că aceasta se numește „miracolul prosperității vest-germane“!

Analfabetismul în lume

O statistică întocmită nu de mult de U.N.E.S.C.O. menționează că în lume există 700 milioane de oameni trecuți de vîrsta de 15 ani care nu știu să citească și să scrie.

În legătură cu aceasta, statisticile U.N.E.S.C.O. subliniază că în Europa occidentală există, în medie, un profesor la 30 de elevi, în America și Asia unul la 35 de elevi, iar în Africa unul la 40 de elevi. În timp ce, după cum se arată în aceeași statistică, în Uniunea Sovietică există un profesor la 18 elevi

INVITAŢIE LA MUZEU

de M. MÎRZA

Fotografii de E. IAROVICI

Grupul de pionieri s-a oprit şi cercetează îndelung ce a mai rămas din cei doi uriaşi ai unei lumi demult dispărute. „Dinotheriu gigantissimum" a trăit cu mii şi mii de ani în urmă şi tot de mii şi mii de ani a dispărut. Fără voie, acei ce se opresc în faţa acestor strămoşi atît de diferiţi de vieţuitoarele de astăzi meditează asupra transformărilor şi formelor uimitoare pe care le-a întruchipat viaţa de la apariţia ei şi pînă în zilele noastre.

Înzestrat cu raţiune, omul a căutat, din cele mai vechi timpuri, să găsească explicaţii fenomenelor naturii, forţelor naturale, originii vieţii. Acolo unde cunoaşterea lipsea, intervenea fantezia, lua naştere supranaturalul, misticismul.

Credinţa în supranatural — atît de cultivată în trecut de vechile orînduiri, interesate să ţină poporul în întuneric pentru a-l exploata mai lesne — mai persistă şi astăzi la unii oameni. Interpretarea diformată, mistică a fenomenelor naturii, a originii şi evoluţiei vieţii pe pămînt este întîlnită mai ales la oamenii care în trecut au fost ţinuţi departe de ştiinţă, precum şi la unii tineri cu o cultură incompletă.

Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa" este o instituţie care aduce un aport real la înţelegerea ştiinţifică a unităţii şi materialităţii lumii, a apariţiei şi evoluţiei vieţii pe pămînt. Cu toate că a început să se facă cunoscut încă din prima jumătate a secolului trecut, muzeul a fost organizat pe o bază tematică ştiinţifică materialistă, care ajută la combaterea confuziilor, superstiţiilor şi misticismului, abia de cîţiva ani. De altfel, pe această linie, şi mijloacele folosite au devenit mai numeroase: muzeul colaborează cu S.R.S.C. la organizarea de conferinţe, iniţiază expoziţii, pune la dispoziţia grupurilor de vizitatori specialişti care dau explicaţii.

Fotoreportajul de faţă nu-şi propune prezentarea Muzeului de istorie naturală, ci urmăreşte doar ca, ajutîndu-se de cîteva imagini, să sublinieze un anumit lucru: utilitatea vizitării acestui muzeu pentru toţi acei care doresc să-şi îmbogăţească cunoştinţele.

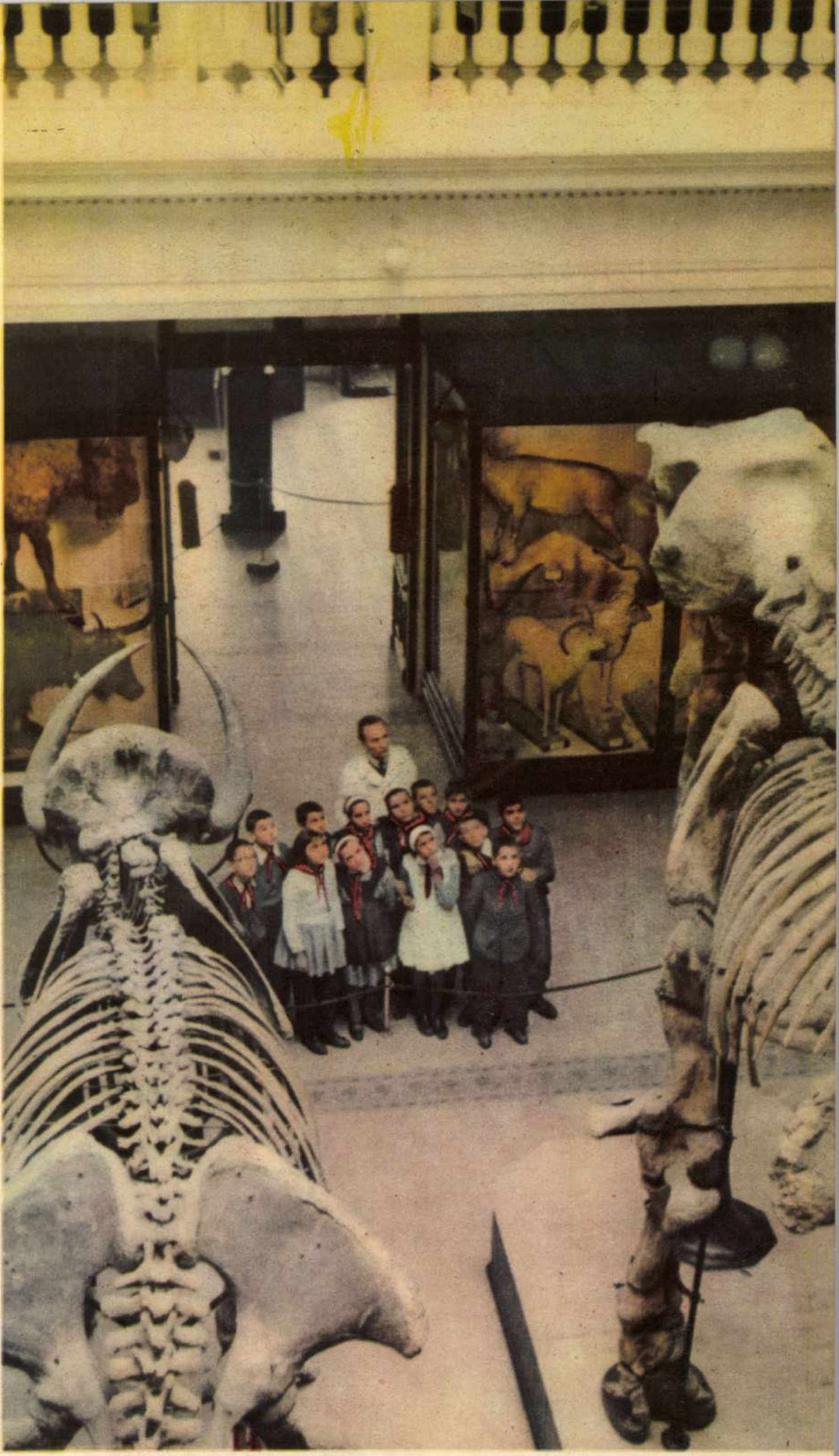

Sîntem în faţa „Dinotheriului gigantissimum", cea mai preţioasă piesă a muzeului.

→

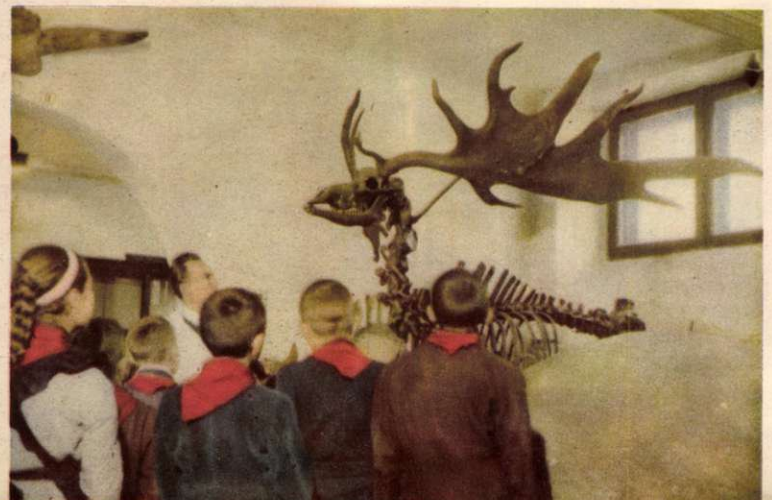

Iată unul dintre strămoşii cerbului de astăzi.

←

→

Acest înfiorător animal, care sugerează imaginea unui balaur din poveşti, nu-i decît o inofensivă reptilă.

3

Şi fluturele albastru (1), şi papagalul multicolor (2), şi maimuţa gulerată (3), toate aceste vieţuitoare atît de diferite au totuşi o origine comună.

1

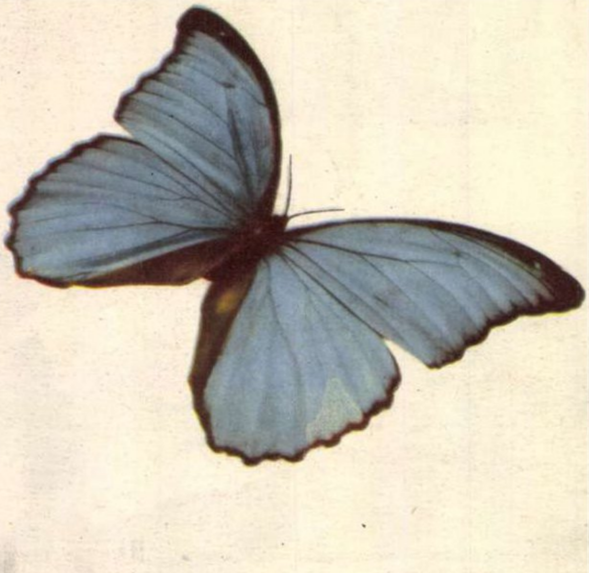

2

Adîncurile Mării Negre pot fi cercetate şi la Bucureşti în dioramă. ↓

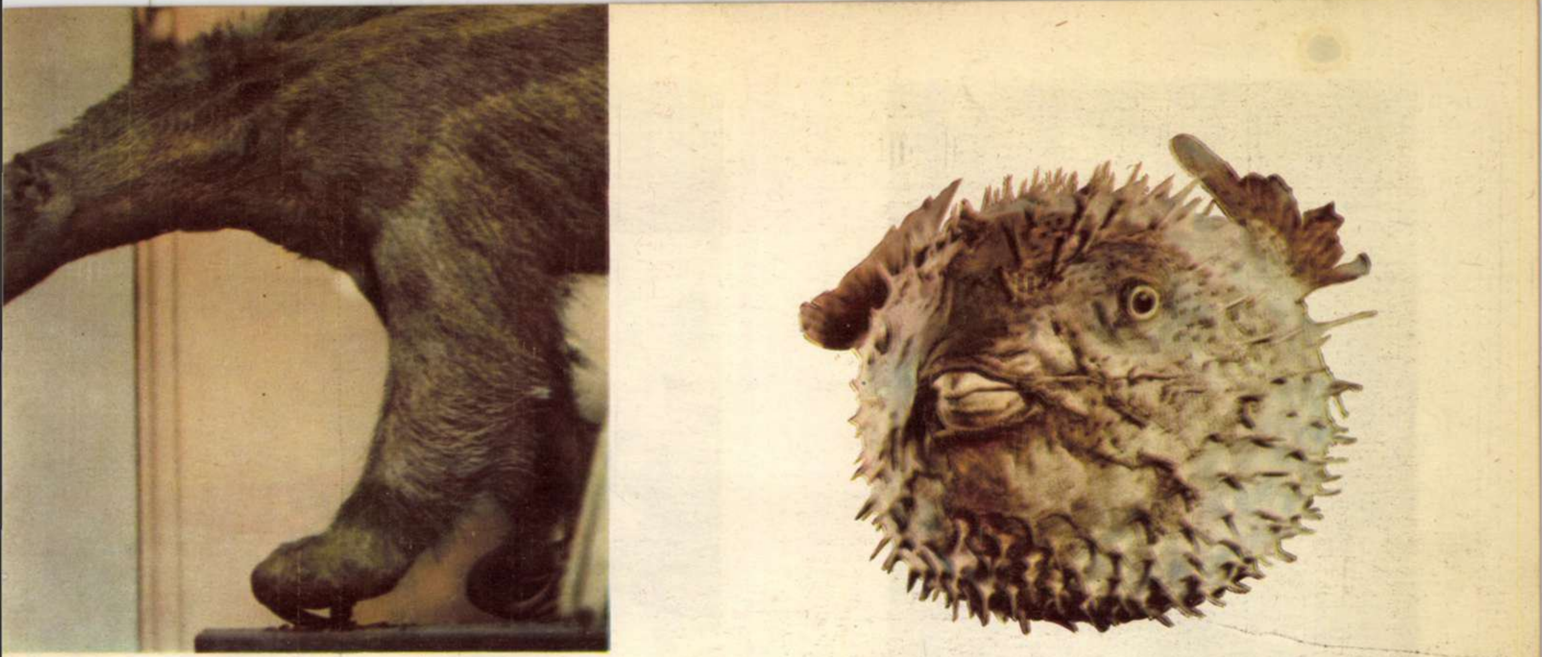

Furnicarul şi peştele balon, două ciudate vieţuitoare pe care le puteţi întîlni la Muzeul „Gr. Antipa".

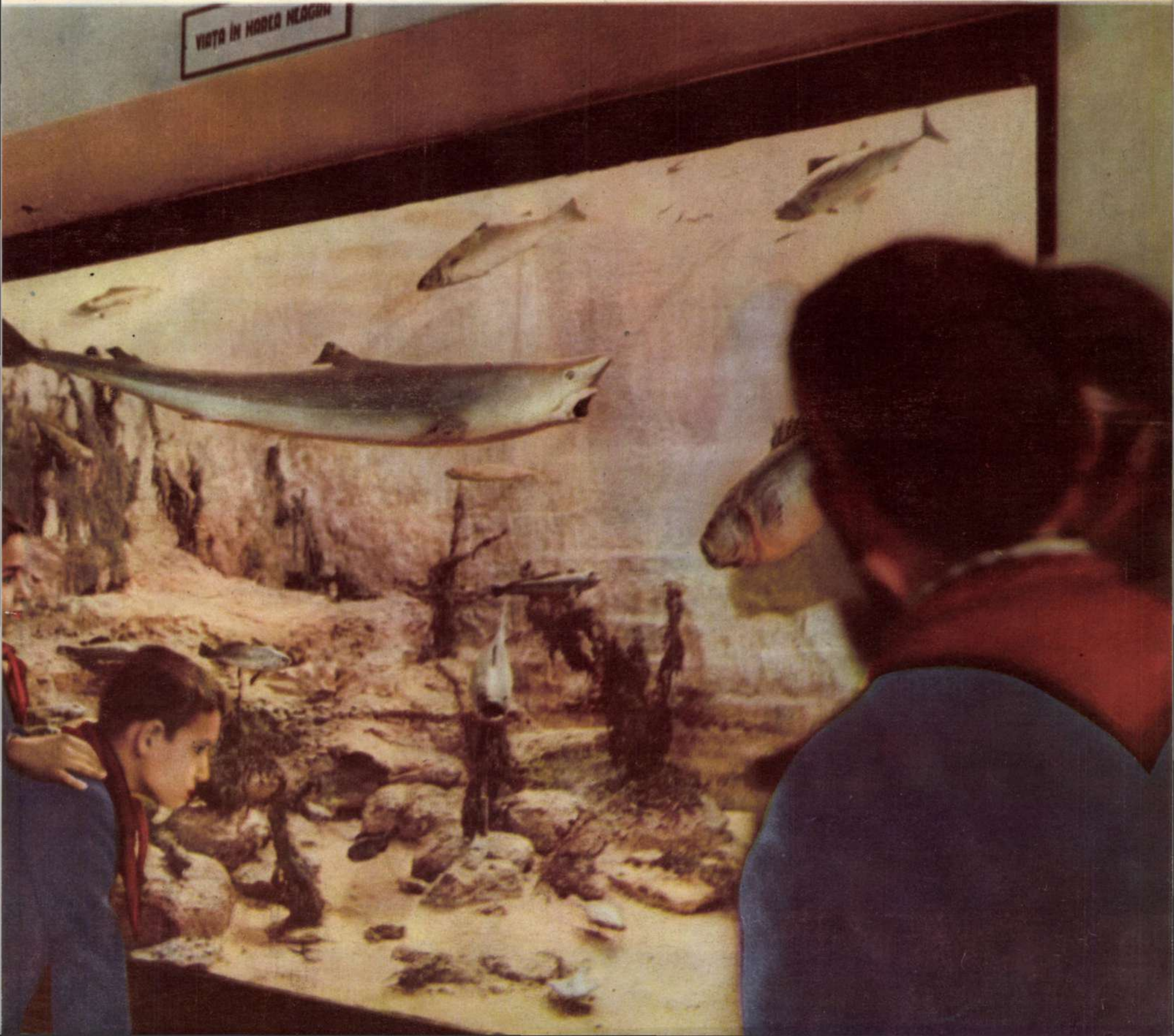
VIAȚA ÎN MAREA NEAGRĂ

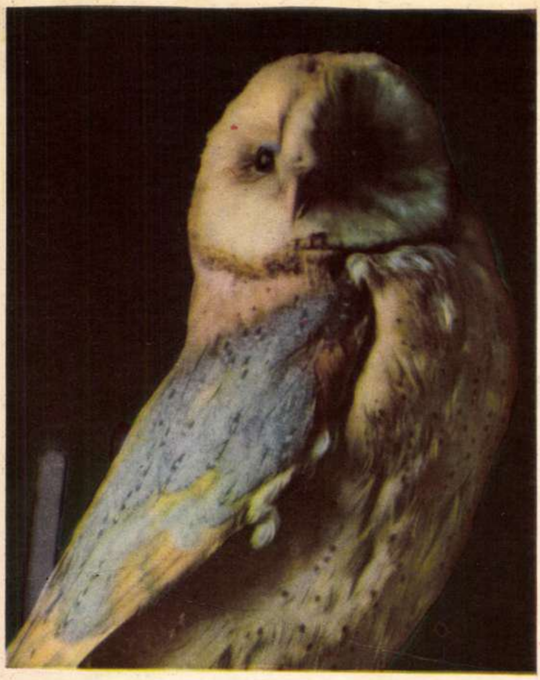

Acestei păsări utile şi nevinovate — cunoscute sub numele de cucuvea — superstiţioşii i-au creat faima falsă că prevesteşte nenorocirea. ↑

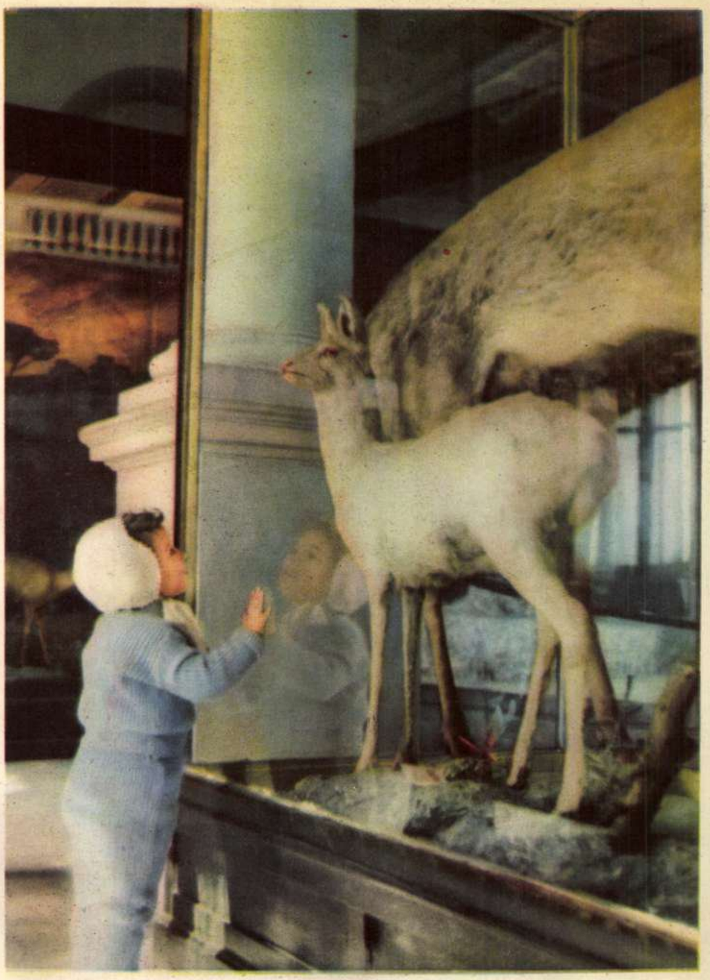

Toată viaţa are să-şi amintească ↑ de această primă vizită la muzeu.

Nu sîntem în mijlocul deltei, ci în faţa unei diorame de la Muzeul „Gr. Antipa”. ←

Un iscusit alpinist — capra neagră...

...Şi un graţios monument al naturii — egreta.

Care-i secretul?...

de HÓRNYÁK Jozsef

Gospodăria se afla pitită după stufărișul din care se ridicau miasme de putregai.

Un drumeț cobori în zori din autobus și, neavînd altă povară decît ranița goală ce-i atîrna pe braț, se abătu din șosea și o luă pe poteca ce tăia arăturile în curmeziș. Era limpede că astfel va scurta din drum, dar pînă la urmă se pomeni în fața desișului de stuf, țopăind din smoc de pipirig în smoc de pipirig.

Cerul era acoperit de nori întunecați, ce pluteau aproape de fața pămîntului și împiedicau ivirea soarelui. Călătorul nostru, răzbătînd la marginea acelei împărății a broaștelor, nu putu zări așezarea la care voia să ajungă.

Noroc că, urcînd pe un dîmb, îi apărură clădirile gospodăriei în față, la o aruncătură de băț. Le privi o vreme, înseninat, și porni spre ele, fără a lua în seamă lătraturile furioase ale unei haite de dulăi ce-l simțiseră și-i ieșiseră în întîmpinare. După o vreme, însă, cîinii simțind că noul venit nu se sperie, se resemnară și începură să se țină după el, cu cozile între picioare.

Un om care pînă atunci stătuse în ușa grajdului, rezemat în furcă, și-l urmărise cu privirea pe necunoscut, văzîndu-l că se apropie, prinse a rîndui de zor paiele pentru așternutul vitelor.

Străinul se îndreptă spre el și-l întrebă de directorul gospodăriei.

— Acu ' trebuie să pice și tovarășul Hamer — răspunse cel întrebat.

Apoi se întoarse spre unul mai tînăr, care trebăluia prin grajd, și-i zise:

— Ia du-te și cheamă-l!

— Nu-i așa zor...

— Ei, n-o fi, totuși...

Omul care stătuse cu furca-n mînă în ușa grajdului era un ăla lung și deșirat cu fața uscățivă și cu o pereche de mustăți gălbui, pleoștite. Se vedea cît de colo că-i dintre cei ce nu se prăpădesc cu lucrul, dar nici treaba neisprăvită n-o lasă.

Drumețul nostru era trimis de minister. Cînd îl porniseră la drum, întrebase: „E ceva bucluc pe la gospodăria aia?“ „Bucluc tocmai, n-ar fi — i se răspunsese — dar mereu apar în rapoarte niște rezultate care nu prea-s de toată ziua. Ia vezi! Dacă-i necesar, stai și o săptămînă! Află care le e „secretul“? Fără asta, să nu vii acasă! Acolo nu numai că se produce o lînă excelentă, dar și procentul fătărilor e excepțional de ridicat“.

— Unde-i mai marele ciobanilor? — întrebă călătorul, intrînd în grajd.

— E cela de colo, Polensky — îi răspunse omul cu mustăți pleoștite, arătînd către țarcuri.

Vizitatorul dădu cu ochii de un om mărunțel, care tocmai înfigea furca într-un purcoi de fîn. Dar cînd o ridică, încărcată, deasupra capului, și porni spre unul din țarcurile oilor, nu se mai văzură decît o pereche de cizme de cauciuc, care călcau ca pe ouă.

„Ăsta nu prea face umbră pămîntului degeaba“ — se veseli oaspetele și se îndreptă spre mogîldeață. Dar pas de-l mai alege din cîte se găseau pe acolo, căci omulețul se lăsase pe vine, între oi, și nu te mai puteai călăuzi decît după glasul lui.

— Te smîrcîi, ai? — se auzi din țarc. Ia fă-te-ncoa', la neica! Copăcel, copăcel! Ori încă nu ești harnic să stai în capul oaselor? Ptiu, stupite-ar mîțele, că mult ești frumușel! Ia uite la el ce mătănii mai face, pînă să vină la mine! Să te văd: ce-mi ești? Băiat ori fetiță?

Apoi, ridicînd mielul în brațe, continuă:

— Fetiță, fetiță, bată-te norocul! D-aia ești așa plîngăcioasă!

O duse la maică-sa:

— Scoală și nu te mai amărî, că nu-ți ia nimeni plodul.

Vîrî apoi capul oii între picioare și aplecă mielul la uger.

— Suge, fetița neichii, suge — o-ndemnă el, cu glas mieros. Ia, na! Mai e și mofturoasă domnișoara! E-n stare să lepede țîța din gură.

Cînd dădu drumul oii, mielușeaua se puse pe behăit, căci ar mai fi supt, pasămite.

— Acum, deodată, ajunge! Cu mai mult nu „vă“ putem servi. Peste vreun ceas... se schimbă povestea!

Dînd cu ochii de tînărul necunoscut, care-l privea aplecat peste iesle, mai marele ciobanilor ieși din țarc și-și urmă sporovăiala:

— Se găsește printre mieii ăștia, măi tovarășe, cîte unul bleg de nici să ia țîța-n gură nu-i harnic. Se împleticește pe lîngă oaie, fără nici un rost, și se pricăjește văzînd cu ochii. Dacă nu ești mereu cu ochii pe el, nu-l apleci la uger și nu-i dai țîța-n gură, barem la trei ceasuri o dată — pînă-i dă de rost și-și poartă singur de grijă — se poate prăpădi cu zile. Atîta-i greu! Dar dacă a apucat să sugă cîteva zile în șir, apoi nu mai ai nici o grijă: se face un vlăjgan de ți-e mai mare dragul! Altcum, după cum spusei, se jigărește de ți-e scîrbă să te și uiți la el. Și-i păcat, căci... se poate și altminterea...

Apoi, arătînd spre țarcul de alăturea:

— Ia uite-i pe ăștia; au trecut peste greu și acum ce mai zburdă! Așa face mielul cînd se simte în putere: țopăie de nu-și mai încape în piele.

Se uită o vreme la ei, ca la niște cireșe coapte, pe urmă se îndreptă cu furca spre ce mai rămăsese din purcoiul de fîn și-l împrăștie pe grătar. Mieii se bulucîră peste fîn, împleticindu-se printre picioarele omului de să-l dea grămadă și mai multe nu.

— Aștia au început să se înfrupte din nutreț și n-au răbdare pînă ce li-l așez.

Începu apoi să care apă unor oi „nărăvașe“, care, din pricină că nu-și prea vedeau de mieii lor cei pirpirii, se găseau la popreală, în niște țarcuri strîmte, fiecare cu fătul ei, ca să și-l cunoască și să-l îngrijească. În timp ce le adăpa, continuă să explice:

— Asta fu „codană“ pînă mai ieri, doar cît am „măritat-o“, și-i la primul ei miel; da' deocamdată nu prea vrea să știe de el. Da'... ce-o să-l mai iubească mai încolo! Pînă atunci, însă, nu-i pot da drumul de la „carceră“. Astălaltă blegoșată a fătat greu, căci s-a întîmplat să nu fiu de față ca să-i pot da o mînă de ajutor... și-acum e mînioasă pe miel... da-i trece... Da' de unde ați venit, tovarășe? — întrebă, întorcîndu-se spre tînărul vizitator.

— De la minister...

— Păi... fiți binevenit — rosti oierul, împingîndu-și căciula pe ceafă și ștergîndu-și sudoarea de pe frunte cu mîneca.

★

Pînă să sosească directorul, tovarășul venit din Capitală se înfierbîntase la vorbă cu baciul cel iscusit. Șeful saivanului sosi cu catastiful genealogic în mînă și înscrise cu grijă toți mieii născuți în noaptea aceea, însemnînd și greutatea fiecăruia. Iar la urmă le tipări și cîte un număr de ordine în urechi.

În răgazul ce urmă, omul ministerului continuă taifasul cu baciul, în ușa grajdului:

— După cum vedeți — zicea ciobanul — de lucru e pînă-i lumea: cară-le apă cu găleata, împarte-le uruiala, fii mereu cu ochii pe fiecare să vezi ce și cum face, și cîte altele. Se zice

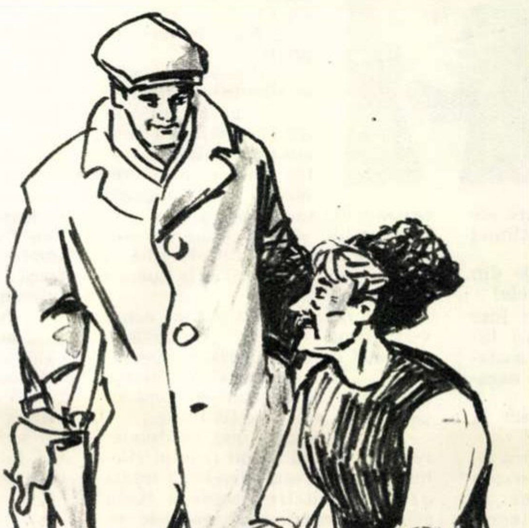

că ciobanii-s niște leneși. Draci! Un leneș n-ar răzbi cu treaba ce e aici. Dacă nu te miști ca o sfîrlează, ai pus-o de mămăligă!

Deodată se-ntrerupse și trase cu urechea spre țarcuri:

— Acu ' ! Acu ' ! — strigă apoi, stingîndu-și țigara în palmă. Iaca, viu! Iar fată una... tocmai colo-n fund.

— De unde știi?

— Păi, dumneata n-o auzi cum behăie?

„Bine, omule, dar aici behăie patru sute de oi deodată“ — voi să zică străinul, dar nu mai apucă să-și spună gîndul căci celălalt o și luase din loc. „Ia uite, dom'le! — socoti în sinea lui. Mă minunam de dirijorul de la noi, de la cor, cînd vedeam cum deosebește imediat orice urmă de ton fals. Cam așa trebuie să fie și cu chestia asta... de aici...“

Se luă după cioban.

— Trebuie să-i dau oleacă de ajutor la fătat — îi explică acesta, din mers. Dacă-i ajutată, își iubește mielul. Altcum, se sălbăticește din pricina durerilor și, cîteodată, nici nu-l mai primește la supt.

Și baciul se stîrci lîngă una cu o burtă cît pe colo:

— Stai, fetițo! Stai așa, că te-oi ajuta eu să scapi mai curînd de povară.

Apoi, urmă:

— Îmi plac vitișoarele astea așezate. Asta doi miei a făcut și anul trecut. Cea de colo, „bucălăița“, e la primul ei miel. Întins l-am găsit, după ce-l fătase. I-am muls cîteva picături de lapte pe limbă, dar nici să înghită nu era în stare. Și acum, uite la el! Ia uite-l și p-ăsta! — exclamă, cînd îl văzu și pe cel al oiței care ne chemase cu glas plîngăreț.

Îl puse pe un așternut de paie uscate, în fața maică-si, în timp ce ea se opintea să se ridice în picioare.

— Te temi să nu ți-l șterpelim, hai?

Și continuă să o boscorodească cu drag, pînă ce oaia începu să-și lingă mielul.

Pînă seara tînărul mai asistă la încă douăsprezece fătări. Scotoci prin hrana oilor, examină cu mare atenție amestecurile de uruială, ceru rețete și-și însemnă în carnet alcătuirea rațiilor. Nu reuși însă în ruptul capului să și-l facă prieten pe Grivei, flocosul, care nu se mișca de lîngă picioarele stăpîne-său și se holba la străin cu ochii bănuitori.

La amiază, cînd se dădură oile la apă, baciul chiui la cîine, căci se rupsese un cîrdișor din turmă și o luase razna spre stufăriș. Dulăul dădu ocol turmei, făcu rînduială, așteptă porunca stăpînului și scheună într-un anume fel cînd i se dădu semnalul de pornire.

Seara, omul ministerului ceru să i se aștearnă patul în odaia baciului. Acesta puse de mămăligă, turnă un căuș de mălai în apa înfierbîntată, apoi, după ce-o lăsă o vreme să clocotească, mestecă bine-bine și răsturnă mămăliga de aur pe masă. O tăie în felii, pe care le presără din belșug cu grunji de brînză nouă. În timp ce trebăluia cu pregătitul cinei, își depăna amintirile de pe cînd era la oaste: unsprezece ani stătuse „în cătănie“, șase regi și împărați slujise — pe Ferenț Ioșca, pe Carol al IV-lea, apoi pe Ferdinand, pe Mihai, pe Carol al II-lea și pe Horthy, pe care tot între regi îl socoti.

— Am luptat însă și-n Armata Roșie a revoluției socialiste ungare — mai spuse — pînă ce veni vremea să ne împrăștiem și să pribegim, în 1919.

Povestind, îi apucă miezul nopții.

— Nici ciobănia asta a noastră nu mai face parale dacă n-ai carte; ce-i faci cu însămînțările artificiale? Ce-i faci cu hrănirea rațională? Cum mă vezi, tovarășe, eu trei școli am urmat. Acu', la urmă, la școala de la Constanța. Vreo șaizeci eram cu toții, dar pe mine mă cunoșteau ăia de acolo ca pe un cal breaz. Odată, numa' ce mă ia directorul și mă duce la o fotografie: „Tovarășe Polensky — zice — ia uită-te colo pe perete! Îi cunoști?“ Erau cei doi feciori ai mei, lîngă o oaie cu miel. Dedesubt scria: „Nu-și iubește mielul și trebuie să-l dăm la supt“. Ei, să știi dumneata, deși urmam a treia oară școala, am învățat cîte ceva și de data asta. Pe urmă, cînd am venit acasă, am început, împreună cu tovarășii, să aplicăm învățăturile. Și mereu mai născocim și noi cînd una, cînd alta...

Trecuse de miezul nopții. Baciul luă felinarul de vînt și porniră spre țarcuri. Nici nu se apropiaseră bine, că oierul și băgă de seamă:

— În țarcul de colo behăie una de nu-mi place!

Își prinsese mielușelul capul între zăbrele și abia mai gîfîia. Iar oaia, neauzindu-l răspunzînd la chemările ei, behăia desperată.

Străinul ajunsese la concluzia că o zi și o noapte îi fuseseră de ajuns ca să afle ceea ce trebuia neapărat aflat. Mai stătu totuși o zi pe acolo, așa... „de obraz“.

La amiază, avu parte de o ciorbă de țipari pe cinste, apoi își agăță ranița de braț și își luă tălpășița spre șosea să aștepte autobusul.

În ziua cînd se prezentă la birou, raportă:

„Marea dragoste și grijă pentru averea obștei — ăsta-i secretul. Marea dragoste, întovărășită de cunoștințele temeinice și de neostoita căutare a metodelor noi, mai bune...“

Așa-și începu referatul cel ce văzuse cu ochii „minunea“ de la saivanul ascuns după stufărișul peste care adierea vîntului poartă miasme de apă stătută.

În romînește de
Nic. A. STRĂVOIU

Ilustrații de E. ARNC

MOZAIC LITERAR

De vorbă cu Lucia Demetrius

— Vă deranjez pentru un scurt interviu...

— Împachetez, plec la Orașul Stalin. Îmi pare rău...

— Cîteva minute, doar.

— Atunci... Poftim!

În vreme ce o urmam pe scriitoarea Lucia Demetrius spre biroul de lucru, hotărîsem să n-o mai întreb despre romanul „Satul uitat“, predat la editură. Așa că îmi îndreptai atenția spre manuscrisele care acopereau biroul.

— Aici — îmi arată scriitoarea o mapă plină de foi înnegrite — se află în embrion un nou volum de nuvele, care vor oglindi aspecte din diferite domenii de muncă. Ideea principală care mă călăuzește și le leagă tematic între ele va fi aceea a evoluției conștiinței omului nou.

— Vom reîntîlni personaje din anterioarele volume de nuvele?

— S-ar putea. Mă voi opri însă mai mult asupra unor chipuri luminoase de constructori ai socialismului, în paguba eroilor negativi.

— Cartea e rezultatul direct al unei documentări prin țară?

—Documentarea, azi, pentru scriitori, nu mai e o problemă pe care o rezolvă anume, cu un drum la un șantier, cu o deplasare pe teren. Noi trebuie să participăm cu toată ființa acolo unde se trăiește viu și plin, acolo unde se construiește și se creează. Vizitele în grabă sau chiar mai tihnite nu pot duce decît la o imagine superficială în artă. Există o datorie elementară: scriitorul trebuie să scrie numai despre ceea ce cunoaște, dar, în același timp, e chemat să cunoască bine, adînc și temeinic nu numai un aspect, ci cît mai multe și mai diverse aspecte ale vieții.

— Alte lucrări, în proiect?

— Precum se știe, la sfîrșitul anului trecut a avut loc la București consfătuirea anuală a oamenilor de teatru. Printre alte probleme ale mișcării teatrale din țara noastră, s-a discutat mult și eficace despre aducerea pe scenă, în plină lumină, a omului nou, a vieții sale tumultuoase și bogate.

— În mare măsură și pînă acum v-ați făcut datoria. „Cumpăna“, „Oameni de azi“, „Arborele genealogic“, „Trei generații“ și „Vlaicu și feciorii lui“ mărturisesc preocupările dv. pentru actualitate...

— Eu consider însă că dramaturgii sînt încă datori eroului zilelor noastre. Teatrul reclamă astăzi o treaptă calitativ superioară. Scriu acum o piesă în care năzuiesc să surprind cîteva momente ale evoluției conștiinței muncitorului din țara noastră, de la 23 August pînă în prezent. Implicit piesa încearcă să zugrăvească și momentele istorice cruciale străbătute de Romînia în acest timp.

— O piesă în trei acte?

— Încerc o tehnică ceva mai nouă, o formulă de teatru mai curajoasă; dar scriind, nu-mi dau încă seama dacă, în cele din urmă, o voi lăsa așa sau o voi rescrie după formula clasică. Totul va depinde de cît de necesară se va vădi, pînă la sfîrșit, forma aceasta față de conținut.

Zăresc cîteva fotografii din Suedia. Lucia Demetrius a făcut parte din delegația țării noastre care a participat nu de mult la „Adunarea internațională a femeilor pentru dezarmare“ de la Kungälf.

— Călătoria în Suedia v-a oferit teme noi de creație?

— Nu cred că, după o călătorie atît de scurtă, se poate scrie literatură. Arta presupune, cum spuneam adineauri, documentare, adică cunoaștere îndelungată și serioasă. Din Suedia m-am întors cu multe impresii și imagini care ar putea constitui cel mult materialul unor însemnări sumare de călătorie. Am încă foarte mult de scris despre țara noastră, așa că temele noi le caut aici și le și găsesc.

Cunoscînd activitatea scriitoricească a Luciei Demetrius, putem afirma cu certitudine că dezideratul scriitoarei se va transforma în noi lucrări literare, inspirate din realitatea noastră socialistă.

AL. NICHITA

Proiecte editoriale

● EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ pregătește anul acesta numeroase volume din proza și poezia scriitorilor maghiari și germani din R.P.R.:

● **ÎN DOMENIUL PROZEI** se află în lucru: romanul „Tezaurul Kristofilor“ de Kovács György, un volum de nuvele de Asztalos István, culegerea de povestiri a lui Sütő András „Madaras în paradis“ și volumul de reportaje „Cronica de la Borș“ de Simon Magda, autoarea piesei „Nuntă mare“. Poezia va fi prezentă prin mai multe volume de versuri ale poeților Szemler Ferenc, Horváth István, Endre Károlyi, Méliusz Jozsef, Kiss Jenő, Márki Zoltán; de asemenea, se va edita volumul „Cu credința anilor“, culegere antologică din poezia lui Horváth Imre.

● **FRANYO ZOLTAN**, cunoscut poet maghiar și traducător, a predat la E.S.P.L.A. o „Antologie a literaturii romîne“ în limba maghiară, precum și o cuprinzătoare traducere din lirica lui Eminescu. Tot în limba maghiară vor apărea lucrări ale lui Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Marcel Breslașu, V. Em. Galan, Marin Preda, Remus Luca și alții.

● **DIN SERIA CLASICILOR** literaturii maghiare vor apărea anul acesta în romînește o ediție bilingvă din opera lui Arany, poezii de Petőfi Sándor, Ady Endre și Atilla Jozsef, precum și romanele „Rózsa Sandor“ de Moricz Zsigmond, „Cazul Noszty“ de Mikszáth Kálmán și „Două mirese“ de Jókai Mór.

● **PRIMUL VOLUM** din trilogia despre răscoala lui Horia, a lui Oskar Walter Cisek, „Reisigfeuer“ („Foc de vreascuri“) este în curs de tipărire și va apărea în primul trimestru al anului.

● **„DIE LEHRJAHRE DES FRANZ JACOBI“** („Anii de ucenicie ai lui Franz Jacobi“) se numește povestirea amplă a lui Anton Breitenhofer, care și-a ales ca tematică lupta dusă de tineretul german și romîn din țara noastră, pentru industrializarea socialistă din primii ani de după naționalizare.

● **UN VOLUM CUPRINZÎND** principalele piese ale lui Mihail Sebastian, precum și romanul „Accidentul“ și cîteva articole din publicistica autorului „Stelei fără nume“, va apărea, de asemenea, în limba germană. Volumul e prefațat de B. Elvin.

Carnet

● În ultimul număr al „Revistei de folclor“, întîlnim un valoros articol despre cercetarea folclorului contemporan. Autorul, Mihail Pop, a făcut, în vara anului trecut, împreună cu echipa Institutului de folclor, o cercetare în zona petroliferă din Oltenia. Cele 120 de informații și 760 de piese folclorice culese au drept scop, după afirmațiile autorului, studierea folclorului în procesul dezvoltării lui în noile condiții sociale, urmărirea transformării creației folclorice prin înnoirea tradiției și urmărirea apariției cîntecelor noi. În esență se va putea stabili cu ajutorul acestora, rolul folclorului în ansamblul factorilor ce contribuie la formarea conștiinței socialiste a oamenilor din regiunea respectivă. Așteptăm cu interes și rezultatele cercetării, pe care autorul le promite într-unul din numerele viitoare ale revistei.

● Academicianul Tudor Vianu publică, în revista „Iașul literar“ nr. 12, comunicarea sa susținută la congresul asupra Renașterii, convocat la Wittenberg de Academia de științe din Berlin.

Multă vreme, Renașterea și umanismul s-au studiat pe baza culturii țărilor din apusul și centrul Europei. „Sinteza științifică a Renașterii — arată prof. Tudor Vianu — s-a făcut astfel, fără a se lua în considerație întinsul material de fapte pe care îl pune la îndemîna cercetătorilor cunoașterea culturilor din estul și sud-estul continentului nostru“...

În scurta sa contribuție, autorul a prezentat cîteva interesante fapte referitoare la receptarea antichității, a Renașterii și umanismului pe teritoriul țării noastre. Precum conchide însă acad. Tudor Vianu, această temă este rezervată cercetării viitoare a istoricilor și criticilor literari.

● Citind poezia „Vîntul“ a lui Romulus Guga, din revista „Steaua“ nr. 10, ne-am întrebat cu o sinceră mîhnire de ce unii autori risipesc cu atîta inutilitate imagini, fără a se preocupa să comunice vreo idee cititorului. Iată prima strofă: „Sînt atît de aproape de vînt / încît niciodată nu știu dacă ramurile se apleacă la atingerea lui / sau a mîinilor mele... / Fluviul acesta nevăzut rătăcind ca o femeie singuratecă, / împreună cu păsările, împreună cu stelele, mereu în preajma salcîmilor tineri“. Celelalte strofe din poezia „Vîntul“ îi seamănă.

Adevărată risipă de imagini... în vînt.

● Retipărirea operelor realiste ale lui Liviu Rebreanu a stîrnit un viu interes printre cititori. E.S.P.L.A. a avut o bună inițiativă, oferind, de pildă, pe coperta interioară a romanului „Răscoala“, cîteva scurte și utile caracterizări ale romanului respectiv. Ne întrebăm însă ce caută aceleași caracterizări și numai ele pe coperta interioară a unui alt roman: „Pădurea spînzuraților?“ Să sperăm că nu le vom întîlni și pe copertele altor volume ale lui.

ACTUALITĂȚI LITERARE DE PESTE HOTARE

SUB TITLUL „Il saggio mago e altri raconti“ („Înțeleptul mag și alte povestiri“), editura Cappeli din Italia a publicat 11 povestiri scrise de Anna Frank, autoarea acelui impresionant „Jurnal“, tipărit nu de mult și în romînește.

ARHEOLOGII SOVIETICI prof. Okladnikov și Vera Zaporoșkaia, după îndelungate studii cu privire la desenele preistorice din Siberia, au dat la iveală un volum cuprinzînd 1.000 de desene pe piatră făcute de oamenii primitivi.

ÎN MARTIE, apare la Berlin cartea „Maisfibel“ („Abecedarul porumbului“), întocmită de Heinz Rodewald. Volumul prezintă, în formă artistică, temele principale ale propagandei agricole în R.D.G. Cele 64 de pagini ale cărții — în proză și versuri — sînt presărate cu 50 de ilustrații.

O CARTE deosebit de interesantă a apărut de curînd la Leipzig, în editura „Brockhaus“. Este vorba de „Weisheit zwischen Eis und Urwald“ („Înțelepciunea dintre ghețari și pădurile virgine“), culegere de texte folclorice eschimose, australiene, africane și ale locuitorilor insulelor din Pacific. Ediția e întocmită de Eva Lips.

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ au apărut, în ultimii zece ani, peste 300 de titluri din autorii indieni, într-un tiraj total de 12 milioane de exemplare. Cea mai recentă apariție este traducerea în limba rusă a cărții lui Gandhi, „Viața mea“.

PREMIUL LITERAR „FONTANE“ din R.D.G. a fost acordat scriitorului german Hans Marchwitza, pentru trilogia sa „Die Kumiaks“.

EDITURA HENSCHEL DIN BERLIN a tipărit o culegere de scrisori ale celebrului pictor Vincent van Gogh, adresate fratelui său Theo. Volumul poartă titlul „Ca om, printre oameni“.

Cărți de pe toate meridianele

● *În urmă cu patru secole, a trăit unul din marii artiști ai lumii: italianul Benvenuto Cellini. Sculptor și aurar celebru, el a lăsat posterității și o carte care se înscrie printre operele de frunte ale literaturii Renașterii. Este vorba de „Viața lui Benvenuto Cellini“ (scrisă de el însuși), un adevărat document artistic al epocii în care și-a trăit aventuroasa sa existență. Traducerea și notele acestei lucrări, apărute la E.S.P.L.A., sînt semnate de Ștefan Crudu.*

● *Din bogata creație a clasicului literaturii bulgare Ivan Vazov (1850-1921), care cuprinde poezie, proză, teatru și publicistică, a apărut recent un volum, cuprinzînd șase nuvele, cu titlul „Oropsiții“ (Editura Tineretului). Paginile străbătute de optimismul sănătos al autorului, de dragostea sa caldă pentru omul simplu, scot în evidență valoarea operei acestui scriitor, care a avut o mare influență în dezvoltarea literaturii bulgare pe drumul realismului.*

● *A apărut monografia „Beethoven“ a scriitorului francez Romain Rolland — „curajosul și neclintitul cavaler al dreptății“, cum l-a denumit Maxim Gorki. Scrisă în anul 1903 și apărută în „Caietele chenzinale“ ale lui Charles Pèguy, cartea inaugura colecția de volume „Vieți ale oamenilor iluștri“, care, după propria mărturisire a lui Romain Rolland, erau „închinate obidiților“. Cartea e scrisă în spiritul dragostei entuziaste pe care Romain Rolland a nutrit-o pentru titanul muzicii germane.*

Opinii pe scurt

SE POATE MAI MULT!

După 15 ani de activitate tot mai intensă a formațiilor de amatori, ne putem mîndri azi cu ansambluri care nu se deosebesc cu mult — ca nivel al spectacolului — de unele colective profesioniste. Din acea impresionantă participare a celor 5.233 de coruri, 1.564 de formații instrumentale și 13.000 de soliști amatori care au participat la cel de-al V-lea concurs pe țară, s-au desprins o sumedenie de învățăminte, demne de a fi mereu discutate. În aceste rînduri, ne-am fixat asupra unei vechi și — din păcate — încă nerezolvate probleme: calitatea și echilibrul repertoriului muzical.

Dacă în trecut a existat o problemă mai largă — conținutul repertoriului formațiilor de amatori — astăzi se ridică mai imperios dezbaterea echilibrului acestui repertoriu. Semnalăm ca deosebit de pozitiv faptul că multe din corurile și formațiile instrumentale din fabrici și întreprinderi au ajuns la acumularea unui fond de piese contemporane de compozitori romîni și sovietici care înfățișează multilateral realitatea zilelor noastre, eroii construcției socialiste, gîndurile și năzuințele omenirii pentru pace, libertate și înfrățire între popoare. Este lăudabil efortul orchestrelor și fanfarelor de amatori de a introduce lucrări de Ion Chirescu, Matei Socor, Hilda Jerea, Sabin Drăgoi, Radu Paladi, Dumitru Bughici, Teodor Bratu, Sergiu Sarchizov etc. sau piese folclorice (hore, sîrbe, învîrtite, potpuriuri, rapsodii) în repertoriul instrumental, contribuind astfel la o propagare cît mai intensă a creației originale.

E bine, foarte bine că formațiile de amatori își alcătuiesc programul, în primul rînd, din cîntece actuale inspirate din viața și lupta poporului nostru în drum spre socialism. Ca spectator al finalei, am putut însă remarca o slabă preocupare față de repertoriul literaturii muzicale clasice universale și o palidă reprezentare a cîntecului revoluționar tradițional. Este adevărat că, ici, colo, am ascultat „Teiul“ de Schubert, „O, lume, ce frumoasă ești“ de Beethoven, „Corul țăranilor“ din „Mireasa vîndută“ de Smetana, fragmente din operele lui Ceaikovski, Verdi etc.; dar cu atît de puțin nu se pot rezolva cerințele artistice nu numai ale spectatorilor care așteaptă acest repertoriu, ci înseși ale creșterii calitative a ansamblurilor de amatori. Volumul „Din literatura corală clasică“, tipărit de Casa Centrală a Creației Populare, sub îngrijirea maestrului D.D. Botez, a fost prea puțin consultat și valorificat de dirijorii formațiilor de amatori.

Nu trebuie uitat că repertoriul acesta — prin dificultățile tehnice impuse corurilor — duce la creșterea formației, la omogenizarea vocilor și a partidelor, la ridicarea nivelului gustului artistic al membrilor ansamblului și a celor care ascultă aceste piese, la îmbogățirea cunoștințelor în materie de interpretare (fiindcă aci se ridică probleme de stil) ale coriștilor și dirijorului etc.

Într-o măsură redusă sînt valorificați și clasicii muzicii romînești. În programul regiunilor Oradea, Hunedoara, Iași, Pitești, de pildă, n-a figurat nici o lucrare a unui compozitor romîn din trecut. Repertoriu tipărit există (Dima, Vidu, Porumbescu, Musicescu, Kiriac, Victor Vasilescu, Mandicevski, Mureșianu), dar preocuparea dirijorilor față de aceste lucrări a rămas departe de nevoile valorificării patrimoniului clasic. E o datorie a formațiilor de amatori de a contribui la cunoașterea și răspîndirea cît mai largă a moștenirii creatoare a înaintașilor muzicii romînești.

Adeseori constatăm o insistență prea mare numai asupra unor anumite lucrări ale compozitorilor noștri clasici („Ana Lugojana“, „Preste deal“, „Morarul“, serenada „Dormi ușor“), cele de mare efect.

Cîntecul cu conținut revoluționar din trecut (Flechtenmacher, Porumbescu, Dima, At. Alexandrescu, T. Grigorescu, Gh. A. Dinicu etc.) nu și-a căpătat nici el încă locul meritat în repertoriul coral.

Față de posibilitățile actuale ale formațiilor artistice de amatori, se impune deci — pe lîngă consecvența promovare a repertoriului actual — o abordare cu mai mult curaj a lucrărilor clasicilor romîni și universali, pentru ca, în acest fel, mișcarea noastră artistică amatoare să-și continue ascensiunea și înflorirea sa.

Viorel COSMA

AMBALAJE ȘI MĂRFURI... SATIRIC-MUZICALE

Tovarășul Nicolae Dinescu se întorcea spre casă încărcat de cumpărături și de... nervi. Și nervii săi erau întru totul justificați: la măcelărie se certase cu vînzătorul pentru că din 2 kg carne, cît tîrguise, 1 kg erau oase; la „Alimentara“ avusese o discuție neplăcută pentru că, la o litră de unt i se pusese 100 gr de hîrtie; la „Textila“ scrisese un întreg pomelnic în condica de reclamații pentru că vînzătorul căruia îi plătise 3 metri de poplin o cam... încurcase la măsurat dîndu-i mai puțin cu 10 cm... Și acum, colac peste pupăză, intrînd la bufetul din colț să ia o bere ca să se răcorească, ospătarul îi servise o halbă în care berea propriu-zisă își împărțea frățește cu spuma, pe principiul „juma'-juma“, spațiul... locativ din halbă...

De fapt, habar n-avem dacă toate acestea — sau măcar unul din ele — s-au întîmplat sau nu aievea. Ba chiar sîntem tentați să credem că nici nu s-au petrecut vreodată. În primul rînd, pentru că lucrurile sînt departe de a sta așa în comerțul nostru de stat (deși mai sînt cazuri cînd...). Dar spectatorul care a vizionat în seara de 2 februarie spectacolul „Do, re, mi, fa etcetera“, a cărui direcție de scenă o semnează tov. Nicolae Dinescu (Teatrul satiric-muzical „C. Tănase“), a avut, fără îndoială, sentimentul pe care l-ar fi trăit și cel ce ar fi fost „ciupit“ la cumpărături. (Rugăm să fim scuzați că facem această comparație; nu punem pe același plan emoția artistică cu... satisfacțiile gastronomice. Comparația ne-a fost solicitată de specificul genului foiletonistic). Pentru că una scrie în programul tipărit „negru pe alb“ și alta se petrece pe scenă. Unde era Gelu Solomonescu, care trebuia să interpreteze la orga electronică „Lăsați-mă să cînt“? De ce Dorina Goga nu a cîntat „Viena dansează“? Ce e cu tabloul „Vinovații fără vină“? Ce s-a întîmplat cu Elisabeta Henția, că ne-a lipsit de tabloul „Rapsodia țiganilor“? De ce Lidia Roman anunță „La Barcelona“, cînd de fapt cîntecul ce urma era „La Rio de Janeiro“? În general: de ce admite directorul de scenă ca spectacolul să se degradeze? Și conducerea teatrului de ce tolerează aceasta?

Înțelegem că uneori pot interveni și schimbări în program; ele pot fi dictate fie de anumite cauze de forță majoră, fie de necesități de îmbunătățire a programului. Acest lucru trebuie însă să fie anunțat în programul pe care-l cumpără spectatorul — fie și printr-o foiță bătută la mașină, anexată programului, cum se practică la alte teatre. Deci, tovarăși regizori, ascultați o rugăminte a publicului: nu-i mai oferiți spectacol cu... lipsă la cîntar și cu „mărfuri“ alterate!...

V. SAVIN

DIN LUMEA FILMULUI

Vi-l prezentăm pe Petăr cel Hîtru (actorul Raciko Iabangiev).

PETĂR CEL HÎTRU

Frate bun cu flamandul Till Ulenspiegel, cu orientalul Nastratin, cu maghiarul Ludas Mátyi sau cu romînul Păcală, Petăr cel Hîtru aduce în bătrînele povești bulgare vioiciunea, hazul și optimismul poporului său. Umorul lui Petăr este îndrăzneț și tăios, iar de-a lungul anilor îndelungatei robii turcești figura lui a fost folosită pentru a trezi conștiința națională și a-i batjocori pe cotropitori. Din sutele de povești care încep cu cuvintele „Într-o zi, Petăr cel Hîtru...“, tînărul scenarist bulgar Petăr Neznakomov a ales cîteva întîmplări vesele și pline de tîlc, din care a țesut subiectul filmului realizat în prezent de studiourile bulgare.

...Petăr cel Hîtru cutreieră sat după sat, oraș după oraș, în căutarea

Petăr cel Hîtru îl întîlnește pe Nastratin Hogea...

↑ Să poposim o clipă în cortul paşii...

adevărului. *E tînăr, vesel, are minte ageră. Averea lui: o bundă roasă, o traistă pe umăr, un fluier și... un măgăruș. Dar mai bine să-l cunoaștem personal: o fată oacheșă, un zîmbet îndrăzneț, puțin șiret, ochi strălucind de istețime. E actorul Raciko Iabangiev, aflat la primul său mare rol în film, dar cunoscut ca actor al Teatrului Național din Sofia, unde și-a dovedit talentul în piesele „Volpone“, „Puntea de foc“ și altele.*

Filmul, în culori, e regizat de Ștefan Sîrciagiev.

Monika MITEVA
ziaristă — Sofia

PETRECERE DE MAI

Studioul „Defa“ vă invită la o veselă petrecere de mai. Notați-vă bine data: duminică, 13 mai. În această zi, combinatul chimic „Grünefeld“, cîștigător al întrecerii republicane, își sărbătorește victoria sa în muncă, adunîndu-și la un pahar de vin întreg colectivul meritvos.

Evenimentul zilei: Wilhelm Lehmann este decorat cu ordinul „Steagul Muncii“. Cine e Wilhelm Lehmann? Întrebați pe oricine din combinat — și, la petrecere, veți avea ocazii nenumărate — și veți afla ce vrednic om e maistrul Lehmann, vechi activist al mișcării muncitorești. Dar pentru el ziua de 13 mai înseamnă și ziua nașterii, dată ce se cere cinstită cu cuvenita atenție. S-ar putea oare ca vreunul din familia lui să lipsească de la dubla sărbătoare de duminică? Și iată cum, aflînd prin ecranul televizorului de cele ce se proiectează la Grünefeld, toți urmașii lui (pînă atunci împiedicați de cine știe ce „probleme importante“ să vină să-l vadă pe bătrîn) se vor aduna laolaltă și...

Ei, dar ce urmează să se întîmple la „Petrecerea de mai“ veți putea constata singuri, cînd veți fi de față (...în săli). De un lucru puteți fi convinși: sub mîna sigură a regizorului Günther Reisch, asemenea petreceri vesele reușesc întotdeauna. Mai ales că, printre „invitați“, se află actori talentați ca Erich Franz, Friedel Nowack, Gustav Müller, Ekkehard Schell, Erika Schädlich, Christel Bodenstein si alții.

P.S. Filmul este color.

S.F.D.

Gertrud Brendler și Gustav Müller, în „Petrecere de mai“.

La petrecere îi veți cunoaște și pe Ernst-Georg Schwill și pe Christel Bodenstein.

PLATOURILE MAGHIARE

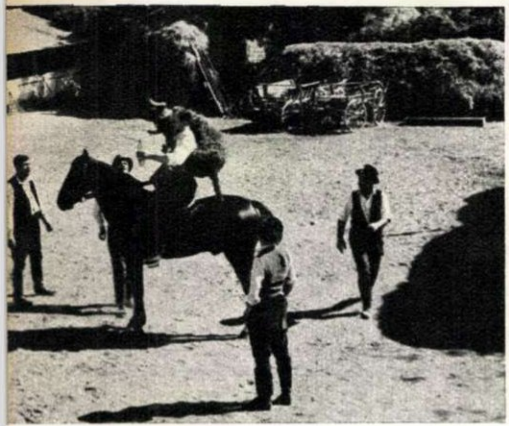

Cunoscutul regizor Zoltán Fábri realizează în prezent filmul „Fiara“, ecranizare după nuvela cu același titlu a scriitorului Sarkadi Imre.

După cunoscutul roman „Sărmanii bogați“ de Jókai Mór, s-a turnat în studiourile maghiare un film în culori, a cărui regie o girează Frigyes Bán. In rolurile principale îi vom revedea pe apreciații actori Bara Margit, Marianne Krencsey și Gyula Benkő. Iat-o în fotografie pe Bara Margit, alături de Sándor Déak.

CU SARE ŞI PIPER

Am citit în ochii lui...

Am un băiat, o mîndreţe de fecior! E în clasa a doua primară, dar cînd te uiţi la el crezi că e în liceu şi, dacă începi cu el o conversaţie, juri că e la universitate. Frumos, deştept, modest, leit taică-său. Şi pe deasupra, mai poartă şi numele de Cezar.

Spuneţi şi dumneavoastră: e posibil să nu răsfeţi un asemenea copil? E posibil să-l jigneşti, controlîndu-l? Fiindcă am mare încredere în el şi în posibilităţile sale, arareori merg la şcoală să mă interesez de situaţia lui.

Nu de mult vine Cezărel acasă, apleacă stînjenit capul şi-mi spune: „Tăticule, tovarăşa profesoară te invită mîine la şcoală". „De ce, puişorule?" „Pentru că am spart un geam, tăticule". „Şi ce să caut la şcoală? Ce sînt eu, geamgiu? Aveţi profesoară şi trebuie să vă supravegheze! Ţine zece lei, să se pună un alt geam. Lasă, nu te necăji, Cezărel, că d-aia sînt geamurile din sticlă, să se spargă". „Tăticule, dar... capetele tot din sticlă sînt?..." „Nu, dar pentru ce întrebi?" „Pentru că, să vezi, tăticule, în dreptul geamului se afla şi un cap!" „Vai de capul meu!" „Nu, tăticule, e vai de capul lui! Al lui Georgel".

L-am privit pe Cezărel drept în ochi şi mi-am dat seama cît suferă din pricina acestei nefericite întîmplări. „Ei, hai, puişor, nu te mai frămînta atît! L-ai spart, l-ai spart! De ce nu s-a ferit, obraznicul?" „Ba s-a ferit, obraznicul!" „Păi dacă s-a ferit, e foarte bine!" „Nu e bine, fiindcă s-a ferit obraznicul ăsta şi l-am nimerit pe Sandu. Pe Georgel l-am nimerit abia a doua oară!"...

M-am uitat din nou la Cezărel şi am citit în ochii lui regrete atît de profunde, încît n-am mai avut inima să-l dojenesc.

A trecut o bucată de vreme şi, într-o după-amiază, Cezărel îmi şopteşte: „Tăticule, tovarăşa profesoară te invită mîine la şcoală". „N-am timp. Ce vrea?" «Cică am chiulit două dimineţi. Dar n-am chiulit, tăticule, am lipsit. Am fost la cinema, la „Mexicanul"». „Să-ţi fie ruşine, egoistule! La mine de ce nu te-ai gîndit? Am eu vreme să stau la coadă?"

I-am căutat privirea şi i-am găsit-o încărcată de remuşcări. Mai puteam să-l cert? «Bine, puişorule, altă dată să nu te mai duci dimineaţa la „Mexicanul"». «Nu, tăticule, o să mă duc la „Vîrsta dragostei"».

Am socotit că e recomandabil totuşi ca un copil să se instruiască şi pe cale cinematografică, aşa că n-am mai dat curs invitaţiei profesoarei.

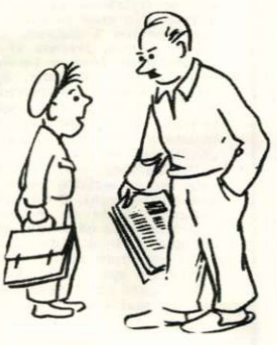

După un răstimp, Cezărel se apropie iar de mine: „Tăticule, tovarăşa profesoară te-a rugat să pofteşti mîine la şcoală!" „Of, tare-i pisăloagă profesoara voastră! Ce vrea?" „Vrea ca să ştiu la istorie". „Şi nu ştii?" „Ba ştiu, tăticule, dar mă zăpăcesc!"

L-am privit pe Cezărel drept în ochi şi am descifrat în ei atîta stînjeneală încît n-am putut să-i reproşez mai nimic. „Şi de ce te zăpăceşti, puiule? Te-am văzut doar cu cartea în mînă"... „M-a întrebat cine a fost regina Bizanţului şi-am răspuns că Silvana Pampanini!" „Ei, cum se poate una ca asta, puişor?" „Pe urmă am studiat pe îndelete şi am rectificat tot eu: era Lollobrigida". „Ei vezi? Altă dată să fii atent şi să răspunzi exact chiar de la început!" — i-am reproşat eu aspru şi nu m-am mai dus pe la şcoală, fiindcă am citit în ochii lui hotărîrea fermă de a nu mai greşi.

Săptămîna trecută Cezărel, abătut, îmi spune din nou: „Tăticule, tovarăşa profesoară te-a rugat să-mi controlezi carnetul cu note şi să pofteşti pe la şcoală". I-am luat carnetul şi, cînd m-am uitat în el, Cezărel a citit în ochii mei că mi se face negru înaintea ochilor. „Ce-nseamnă asta, Cezărele? Doi la istorie!" „Nu te necăji, tăticule, la istorie într-adevăr am notă mică, dar la geografie stau mult mai bine!" Avea patru. La matematică stătea între istorie şi geografie. „Sînt persecutat, tăticule. Mă ascultă prin surprindere!" Deşi am citit în ochii lui Cezărel durere şi umilinţă, am hotărît totuşi să fac o vizită la şcoală. Profesoara şi directoarea au fost extrem de lapidare: „Nu l-aţi supravegheat de fel, n-aţi ţinut legătura cu şcoala! Cezărel al dumneavoastră e leneş, chiulangiu şi obraznic!" „Bine, dar eu am citit în ochii lui"... „Nu ştiu ce aţi citit dumneavoastră, dar el n-a citit de loc... E în pericol să rămînă repetent!"...

Şi, în clipa aceea, au citit profesoarele în ochii mei atîta spaimă şi uluială încît, de frică să nu leşin, au încercat să mă liniştească: „Încă nu e totul pierdut, se mai poate îndrepta!..." „Şi ce trebuie să fac?" — am bîlbîit eu. „Păi, să nu citiţi numai în ochii lui. Să mai citiţi şi-n ochii noştri!"...

I. AVIAN

Ei între ei

Întrebai odată un cocoş galant
Ce gîndeşte despre cucul muzicant.
„A-nvăţat să cînte „cu-cu" binişor...
„Ri-gu" însă nu e tot aşa uşor!
Recunosc, sărmanul e perseverent...
Pentru asta însă trebuie talent!"
Întrebai şi cucul ce părere are
De cocoşul nostru şi a lui cîntare.
„Un plagiator e! Mi-a furat bucata!
I-a pus două note la sfîrşit... şi gata!"

G. ROŞIANU

CU ŢEPI...

Telefonistei de la „centrală"

Eu îi cer la telefon
Ca să-mi dea urgent un ton.
Ea, o spun fără fasoane,
N-are ton, ci are... toane!

Dentistului meu

Mi te-ai lăudat mai ieri:
„Eu scot dinţi fără dureri".
Just: doar dinţii mi-ai extras
Căci durerea mi-a rămas!...

V. P.

Unuia care nu-şi îngrijeşte maşina

Dacă laşi mereu maşina
Ne-ngrijită şi nedreasă,
Nu te mire, bat-o vina,
Că-ntr-o zi şi ea... te lasă.

I. B.

PROBLEMELE LUI GIGEL...

● Am mari necazuri cu mama. Toată ziua mă ameninţă cu „Bau-Bau". Nu ştiu cum s-o conving că „Bau-Bau" nu există.

● Am spus odată un lucru urît şi tata m-a pedepsit: m-a pus la colţ. Am notat cu creta unde-i colţul, ca să-l ştie şi tata cu mama, cînd s-or certa...

● Sînt un copil cult. Mama mă învaţă o limbă străină. Ştiu de pe acum o mulţime de cuvinte. La pisică se spune „Dîgî-dîgî"... la căţel se spune „Dîgî-dîgî"... la copil se spune „Dîgî-dîgî"... la dulceaţă se spune „Dîgî-dîgî"... la sanie se spune „Dîgî-dîgî"... la zăpadă se spune... se spune... na, că la zăpadă am uitat cum se spune...

● Ieri, tata s-a certat cu vecinul. I-a strigat: „Şi ce dacă băieţaşul cîntă toată ziua din trompetă? E mic!"... Pe urmă s-a culcat şi, cînd am început să cînt iar, m-a certat şi pe mine: „Nu vezi că dorm? Aruncă trompeta aia, că eşti destul de mare!"... Aşa am aflat că trompeta e un instrument care te măreşte şi te micşorează, după dorinţă...

● Aseară m-am distrat grozav. Mama, tata, unchiul şi tanti m-au dus să mă joc la un restaurant. Mi-au dat şi vin. Spuneau că-i vin alb. Eu nu ştiu. N-am văzut că era fum. La 11 am adormit cu capul pe şpriţ. M-au trezit la plată. De ce te trezesc ospătarii ăştia, tocmai cînd e distracţia mai dulce? O să scriu asta în condică...

Fred FIREA

UMOR DIN INTREPRINDERI

Din gazetele de perete ale uzinelor „Tudor Vladimirescu" din Capitală.

În jurul intrării laterale a forjei era un adevărat cimitir de scule şi dispozitive scoase din uz, neridicate la timp de către comisia de casare.

Peisaj funerar...

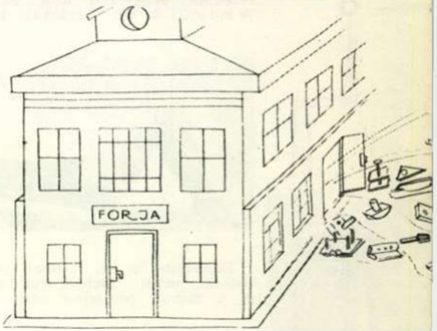

Frezorul Gh. Roşca, de la sculărie, din neglijenţă şi neatenţie a rupt şase dinţi la freză.

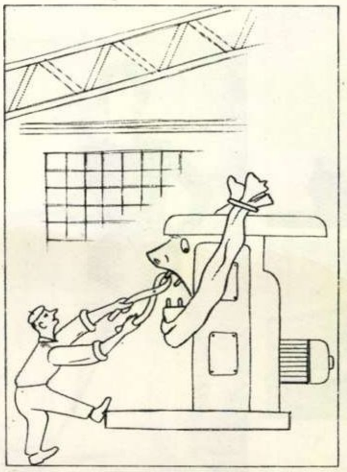

Freza: Stai, tovarăşe, că mă laşi ştirbă de tot! Dumneata eşti frezor de tip nou sau frizer de tip vechi?

Tov. Georgeta Florea a sosit la „Joia tineretului" în timpul dansului, adică după terminarea conferinţei.

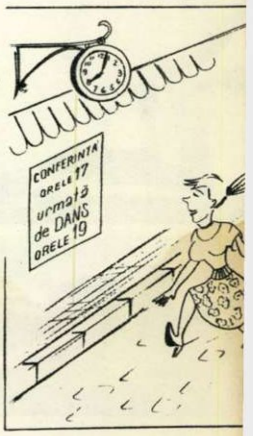

— Vai! Iar rămîn în urmă cu activitatea culturală. Am pierdut cel puţin cinci tangouri, trei valsuri şi două rumbe...

Tinerii Iamanoi şi Vişan Marin nu participă la gimnastica de dimineaţă.

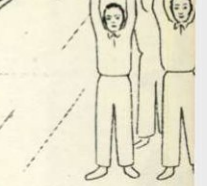

Iamanoi şi Vişan: Ce rost are să ne mai înviorăm? Nu sîntem noi destul de vioi şi deştepţi?

CU ŞI FĂRĂ FARD

— Probleme de etică ni se pun zi de zi — îl instruia pe fiul său, în vîrstă de 12 ani, un om de afaceri putred de bogat. Iată, de pildă: azi un vechi prieten mi-a înapoiat o datorie; cînd se pregătea să plece, am observat că în locul unei singure hîrtii de o sută de dolari pusese pe masă două bilete de o sută. Imediat mi-am pus o problemă de etică: să-i spun asta mamei tale sau nu?

★

Un anunţ al pompierilor: „Nu fumaţi în pat. Cenuşa care va trebui măturată după aceea poate fi chiar a dumneavoastră".

GIMNASTICA LA DOMICILIU (VII)

Exerciții pentru cei ce lucrează în picioare

de prof. Ana-Maria ENĂCHESCU

Nici cei care lucrează în picioare nu sînt scutiți de neplăceri, datorită pozițiilor uniforme ale corpului, însoțite de o activitate musculară intensă. Munca îndelungată în poziția stînd poate provoca o serie de modificări ale aparatului osteoligamentar: picior plat, deformarea coloanei vertebrale. Adeseori venele de la picioare se dilată; la femei se observă slăbirea formațiunilor musculoligamentare de pe fundul bazinului, căreia îi urmează deseori o serie de boli.

Și acum, iată cîteva exerciții care vă vor ajuta să înlăturați, în mare măsură, aceste neplăceri.

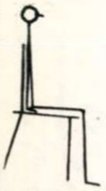

Exercițiul nr. 1. Șezînd pe scaun, în poziție relaxată: scuturînd ușor picioarele — fără să le ridicați de jos — relaxați musculatura lor.

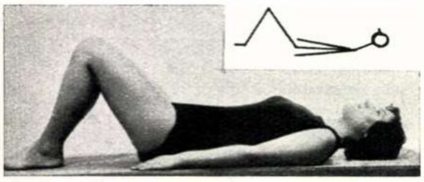

Exercițiul nr. 2. Culcat pe spate, genunchii îndoiți, ochii închiși, rămîneți nemișcați timp de 1 minut, respirînd adînc.

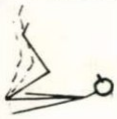

Exercițiul nr. 3. Culcat pe spate, ridicarea genunchilor îndoiți la piept și imitarea mersului pe bicicletă. Repetați exercițiul de 16 ori.

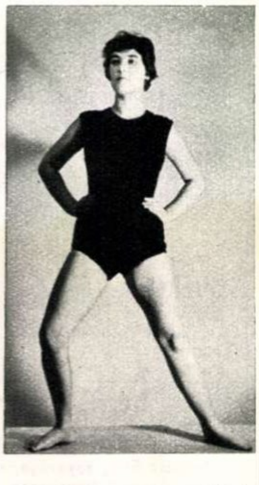

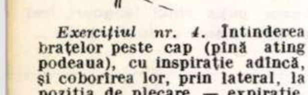

Exercițiul nr. 4. Întinderea brațelor peste cap (pînă ating podeaua), cu inspirație adîncă, și coborîrea lor, prin lateral, la poziția de plecare — expirație. Repetați exercițiul de 10 ori.

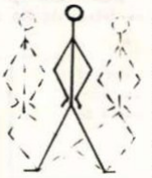

Exercițiul nr. 5. Stînd depărtat, cu mîinile în șolduri: fandare pe piciorul stîng (1), revenire (2). Aceeași, spre dreapta. Repetați exercițiul de 8 ori.

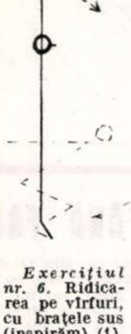

Exercițiul nr. 6. Ridicarea pe vîrfuri, cu brațele sus (inspirăm) (1). Îndoirea mare a trunchiului și picioarelor, cu legănarea brațelor prin față înapoi și expirație puternică (2). Repetați exercițiul de 8 ori.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Din fum...

Experiențele făcute recent în R.P. Ungară în vederea obținerii unor îngrășăminte azotoase din gazele ce ies, o dată cu fumul, pe coșurile uzinelor, au fost încununate de succes. Cercetările făcute în laborator au arătat că din prelucrarea acestor gaze se poate extrage nitrat de calciu care, la rîndul său, poate servi drept materie primă pentru obținerea îngrășămintelor azotoase. Economiștii maghiari au calculat că din fumul industrial se pot extrage anual sute de mii de chintale de îngrășăminte azotoase sintetice.

Ceramica apără de radiații

Pentru căptușirea cabinetelor și laboratoarelor în care se lucrează cu aparate Roentgen este nevoie de un material de protecție perfect omogen. Pînă în prezent, se folosea în acest scop o tencuială de protecție din beton amestecat cu barită. Iată însă că în R. Cehoslovacă s-a elaborat recent un procedeu de fabricare din ceramică a unui nou material de protecție împotriva radiațiilor, care are un preț redus, o durabilitate mare și este cu 50% mai ușor decît tencuiala cu barită.

Pentru curățirea apelor

Fluviile, lacurile, mările și oceanele globului se murdăresc veșnic cu țiței și cu derivatele acestuia, ce se elimină în timpul transportului acvatic și, în special, ca urmare a spălării vaselor petrolifere. Printre consecințele murdăririi apelor cu țiței se numără pieirea unui mare număr de pești, infectarea apelor, distrugerea frumuseților naturii acvatice etc.

Pentru înlăturarea acestor inconveniente, un grup de cercetători suedezi au elaborat o substanță chimică. Adăugată, în proporție de 14%, țițeiului aruncat în apă, sau turnată în apa deja murdărită, noua substanță accelerează emulsionarea țițeiului, transformîndu-l într-un lichid lăptos care, încetul cu încetul, se împrăștie.

Case din... cenușă

La Institutul pentru cercetări științifice în domeniul construcțiilor din R.P. Bulgaria a fost preparat un nou material pentru fabricarea cărămizilor. Materia primă: un amestec de var și cenușă-praf din cuptoarele centralei termoelectrice din Sofia. Noua cărămidă, pe lîngă faptul că va reveni mai ieftin decît cea obișnuită, este cu 1/3 mai ușoară decît aceasta.

SFATURI practice

Lumină și aer în locuință

Cunosc oameni care țin toată ziua ferestrele închise și storurile trase; unii, care locuiesc la parter, pe motiv că le-ar intra praful și muștele în casă, iar alții, pur și simplu din obișnuință. Întrebînd-o o dată pe o gospodină de ce casa ei are tot timpul ferestrele oblonite mi-a răspuns:

— E mult mai odihnitor interiorul în penumbră. Lumina prea mare ne obosește, atît pe mine cît și pe soțul meu. Și eu, și el am deprins acest lucru de cînd eram copii, de la părinții noștri...

Prin urmare, copiii au primit de la părinți o educație greșită.

Elementare principii de igienă cer ca interiorul în care locuim să fie cît mai luminos și cît mai aerisit. De ce se construiesc oare casele cu fațada spre răsărit sau spre miazăzi? Pentru ca soarele să le poată scălda în razele lui cea mai mare parte din timpul zilei. Pentru ca razele lui să pătrundă prin ferestre cît mai mult cu putință. Razele acestea au darul de a ucide microbii, de a purifica aerul, de a usca pereții amenințați de igrasie. Nu e neapărată nevoie ca soarele să-ți bată direct în cameră. E suficient ca lumina lui să pătrundă abundent prin fereastră. Cu cît o cameră va avea mai multe ferestre și deci mai multă lumină, cu atît va fi mai sănătoasă pentru locatarii ei. Observați florile din glastre; ele trăiesc și se dezvoltă cu atît mai bine cu cît sînt mai aproape de fereastră, mai aproape de lumină. Pînă și covoarele așternute sau obiectele de îmbrăcăminte pe care nu le purtăm prea des au nevoie, din cînd în cînd, de o expunere de cîteva ore la soare pentru a distruge microorganismele care s-au încuibat în ele, precum și umiditatea excesivă.

Indiferent dacă e iarnă sau vară, lumina soarelui e necesară unei locuințe, așa cum e necesară și aerisirea cît mai frecventă a interiorului. A nu aerisi de cîteva ori pe zi o locuință sub motiv — iarna — că ți se răcește în casă sau — vara — că intră muștele și praful de afară, înseamnă nici mai mult nici mai puțin decît un atentat la sănătatea locatarilor.

Pentru locuințele cu încălzire centrală, cele mai indicate ore de aerisire iarna sînt acelea în care nu funcționează caloriferul. O ultimă aerisire e bine să se facă întotdeauna înainte de culcare.

Oricine știe că e mai sănătos aerul rece și curat decît cel cald și viciat. Numai că nu toți aplicăm cu rigurozitate acest principiu al igienei. Și ceea ce e mai trist e că, procedînd așa, imprimăm și copiilor noștri acest prost obicei, care se transformă cu timpul în deprinderea pomenită mai sus.

JOSIANA

De 3-4 ori mai mult

Simon Melman, profesor al Universității din Columbia, cunoscut autor de lucrări tehnice, a întreprins recent o călătorie în Uniunea Sovietică. Reintors în S.U.A., profesorul și-a împărtășit mai multor ziare americane impresiile culese în această călătorie. „Uniunea Sovietică — relatează S. Melman — a întrecut America și țările vest-europene în ceea ce privește producția de mașini-unelte (strunguri, freze, etc.)".

„Tehnica producției de mașini-unelte este atît de avansată în Uniunea Sovietică — spune profesorul — încît acolo se produc în 200 de ore de lucru tot atîtea mașini-unelte cîte se produc în Europa occidentală în 600-800 de ore de lucru".

De vorbă cu medicul

NICULICEA V. Din cele expuse în scrisoarea dv., este vorba de o nevroză de solicitare cu astenie. Arătați-vă medicului. Trebuie să reduceți eforturile la o muncă normală, timp de mai multe luni. Vă veți asigura o alimentare bogată în proteine: carne, pește, ouă, lapte și derivate lactate. Veți face 20 de injecții de Hemedonine, sub control medical și veți lua 3 pastile de Nervatil pe zi. Folosiți timpul liber în lecturi ușoare și distractive. Alegeți, din spectacole, pe acelea care vă plac mai mult. Faceți plimbări în aer liber. În scurt timp, starea dv. se va ameliora. Pentru obținerea medicamentelor prescrise mai sus, este necesară o rețetă eliberată de medic.

SFÎRȘIT DE IARNĂ

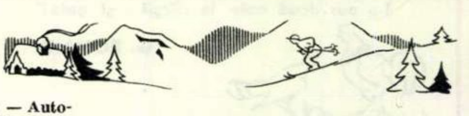

ORIZONTAL: 1) Încălțăminte de iarnă — Gospodarul chibzuit o face iarna. 2) Înflăcărează inima, chiar pe cel mai aprig ger — Ornamente făurite de ger, pe geamuri — Articol. 3) Se înroșește de ger sau băutură — A presa. 4) Spetează — Vîntul înghețat al iernii — Umedă. 5) Nu e ger și totuși înțeapă — Atribut (abr.). 6) Munte de... zăpadă — Constantin Săndulescu — Campion. 7) Se dezvoltă (pl.) — Iarna, de exemplu. 8) Rîu în U.R.S.S., afluent al fluviului Obi — Andrei Dumitrescu — Lac ce îngheață și vara (dar numai... pe unghii) — Anton Olteanu. 9) Cușme! — Insulă daneză. 10) Inofensive proiectile de zăpadă — Acidă. 11) Localitate în Norvegia — Îți ferește capul de ger. 12) Antonimul gerului — Gerul iernii le împodobește cu minunate flori de gheață.

VERTICAL: 1) Alunecă pe albul zăpezii, în sunet de zurgălăi (pl.) — Autorul poeziei „Iarna pe uliță". 2) Zăpadă — A dîrdîi de frig. 3) Zeamă — Superstiție — Personaj din „Fata de zăpadă" de R. Korsakov. 4) Sau — Întrecere sportivă — Argint. 5) Echipaj de trei cai — Andrei Stănescu. 6) Insulă în fața Marsiliei — Diminutiv feminin — Cadou. 7) Avalanșă de zăpadă — Localitate în sudul Franței. 8) Pomul de iarnă! — Iarna își scutură fulgii albi de nea — Măsură de suprafață. 9) Ogor lucrat — Îmbrăcăminte călduroasă, confecționată din blănuri (pl.). 10) Veselie (fig.) — Aceasta — Sticlete. 11) „Afară", la fotbal — Ultimul mare afluent al Dunării, înainte de vărsarea sa în Marea Neagră. 12) Pronume — „Viforul" (B. Ștefănescu-Delavrancea) — Rîu în Anglia. 13) Culoarea cîmpului, iarna — A face pereții albi ca zăpada — Primele două vocale.

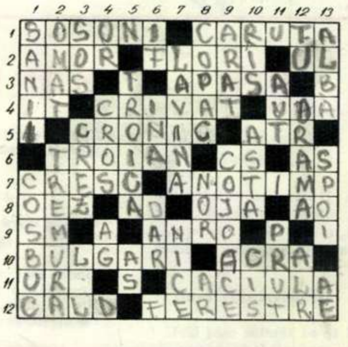

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	S	O	S	O	N	I	■	C	A	R	U	T	A
2	A	M	O	R	■	F	L	O	R	I	■	U	L
3	N	A	S	■	T	■	A	P	A	S	A	■	B
4	I	T	■	C	R	I	V	A	T	■	U	D	A
5		■	C	R	O	N	I	C	■	A	T	R	■
6	■	T	R	O	I	A	N	■	C	S	■	A	S
7	C	R	E	S	C	■	A	N	O	T	I	M	P
8	O	E	Z	■	A	D	■	O	J	A	■	A	O
9	S	M	■	A	■	A	N	R	O	■	P	■	I
10	B	U	L	G	A	R	I	■	A	C	R	A	■
11	U	R		■	S	■	C	A	C	I	U	L	A
12	C	A	L	D	■	F	E	R	E	S	T	R	E

A B C D E F G J I H K L M N O P R S T Ü V X Z

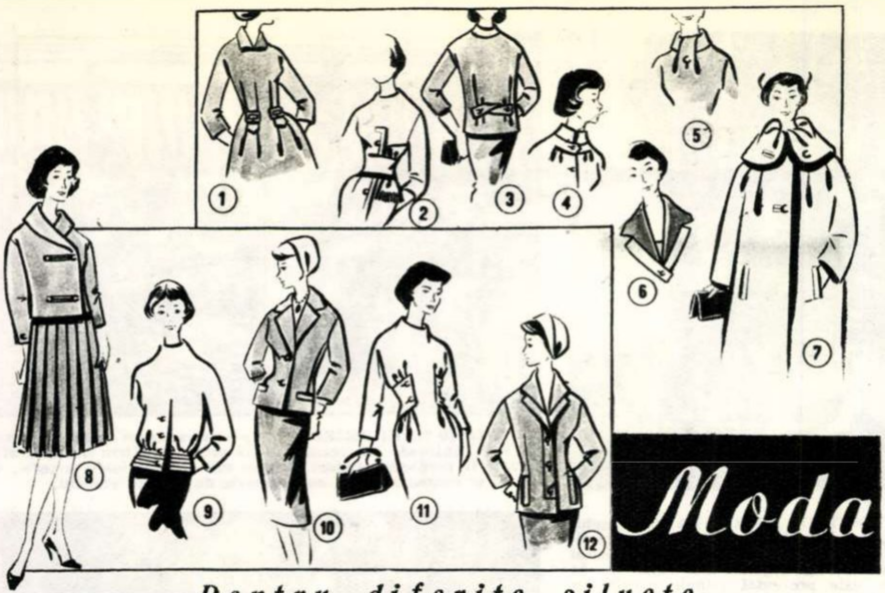

Moda

Pentru diferite siluete

① Talia prea scurtă poate fi echilibrată cu ajutorul croielii rochiei. Vă recomandăm acest model, în care cataramele sînt așezate în așa fel încît marchează linia taliei mai jos decît în realitate.

② Cordonul lat, plasat de la talie în sus, avantajează persoanele cu talia prea lungă.

③ Gaica răsucită, ce strînge ușor cazaca dreaptă, poate fi plasată după nevoie mai sus sau mai jos de talie, lungind sau scurtînd talia.

④-⑤ Două modele recomandabile persoanelor cu gîtul prea lung.

⑥ Un gît scurt cere neapărat un guler prelung, de preferat cu revere.

⑦ Acest gen de guler mare, bogat, este foarte modern. Îmbracă avantajos persoanele cu umerii înguști și gîtul slab.

⑧ Siluetelor prea subțiri li se recomandă acest model din două piese: jacheta puțin cambrată, cu butoniere late bine marcate, fusta plisată în cute mari, duble.

⑨ Această cazacă bluzantă, cu o bandă lată des tighelită, este de asemenea avantajoasă persoanelor slabe.

⑩ Silueta plină este cel mai corect îmbrăcată într-un taior clasic, cu reverul plasat cît mai sus.

⑪ Un model care accentuează bustul.

⑫ În schimb, bustul prea pronunțat poate fi mascat cu ajutorul unui taior sau rochii ce accentuează liniile verticale. În acest model, fenta din față se continuă în revere.

Desene de Martha VIDA

VULPE ARGINTIE... DOMESTICĂ?

N-ați dori ca în locul lui Bubi s-aveți în coteț un vulpoi argintiu în carne și oase? Și n-ați dori ca-n locul cocoșului să vi se plimbe prin curte un fazan? Sîntem convinși că da. Din păcate însă, pînă în prezent nu există încă un centru care să furnizeze gospodăriilor, sălbăticiuni domesticite.

Există, în schimb, crescătorii speciale unde se studiază îmblînzirea și domesticirea unor asemenea specii. Eventualul scepticism asupra reușitei acestei întreprinderi nu e întemeiat. Pe bunul motiv că animalele domestice de astăzi n-au fost de cînd e lumea și pămîntul cuminți cum sînt acum, ci au fost și ele sălbatice. Strutul african, bunăoară, a fost domesticit abia acum 100 de ani și nu este singurul de pe lista în discuție. Curca a devenit „cazanieră" prin secolul al XVI-lea. Găina (imaginați-vă!) are „blazon": a devenit casnică aproximativ acum 5.000 de ani. Calul a fost domesticit în epoca de bronz; oaia, cornutele mari, porcul, capra, pisica, albina etc. spre sfîrșitul epocii pietrei șlefuite, iar cîinele a început să devină credincios casei, de pe vremea colibei primitive, de la sfîrșitul epocii pietrei cioplite.

Vreți să spuneți că a trecut cam multicică vreme de atunci? De acord. Dar nici pisica, nici oaia și nici capra nu s-au domesticit într-o zi. Strămoșii noștri au avut răbdare cu ele. Trebuie să avem și noi cu vulpile argintii, cu nurcile și fazanii...

START...

● *De un puternic ecou se bucură în Uniunea Sovietică entuziastul apel lansat, cu cîteva luni în urmă, de colectivul sportiv al muncitorilor dintr-o întreprindere din Irkutsk. Apelul, cunoscut acum pretutindeni prin formula simplificată „1 + 2", cheamă pe sportivii sovietici să contribuie la lărgirea bazei de mase a mișcării sportive. Potrivit inițiativei muncitorilor din Irkutsk, fiecare sportiv trebuie să-și asume sarcina de a convinge doi tovarăși de muncă, vecini sau prieteni, să participe la activitatea sportivă. Mișcarea de cultură fizică și sport va ajunge, în felul acesta, să numere în curînd 50.000.000 de practicanți ai diferitelor discipline sportive!*

● *Moscoviții au făcut cunoștință cu* badmintonul *(un joc care se aseamănă cu tenisul și voleiul), cu prilejul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților. Și iată că, în prezent, la clubul „Dinamo" ca și la alte cluburi din Moscova, funcționează secții de badminton, a fost tipărit regulamentul jocului, iar întreprinderile specializate au început fabricarea materialelor necesare acestui sport. Cel mai bun jucător sovietic de badminton este, la ora actuală, cunoscutul... tenor de operetă Nikolai Ruban. Ca și colegul său, Ozerov, actor renumit și... multiplu campion de tenis, Ruban demonstrează că arta și sportul de performanță nu sînt incompatibile!*

● *În R.D. Germană există un sat unde totul poartă amprenta... șahului. Numele acestui sat este Ströbeck și el se află în itinerarul multor turiști care vizitează provincia Brandenburg. Hanul din sat poartă firma „La jocul de șah", turla bisericii are aspectul unei table de șah, iar sigiliul primarului este, de secole, tot o tablă de șah. În evul mediu, locuitorii din Ströbeck erau renumiți jucători de șah. Tradiția s-a păstrat de-a lungul timpului punîndu-și pecetea pe întreaga viață a acestui sat... șahist.*

● *Federația internațională de sporturi nautice este singurul for internațional al cărui președinte este nu numai activ, ci și în... plină activitate (sportivă, bineînțeles). Președintele acestei federații, Thomas Keller (Elveția), este un excelent canotor. El a fost, în anul 1957, finalist al campionatelor europene de schif dublu, iar în vara acestui an a luat parte la regatele de la Ostende, în aceeași probă, alături de australianul Mc. Kenzie. Nu trebuie omis că Thomas Keller este și cel mai tînăr președinte de federație internațională: n-are decît 35 de ani!*

...FINIȘ!

Poșta redacției

VICTOR GAVRILAȘ — Cugir. După cîte ne arătați, este vorba de o sensibilitate dentară, care provine dintr-o deficiență de fixare a calciului. Cel mai indicat să vă pună diagnosticul precis este, în orice caz, medicul stomatolog care vă îngrijește și care trebuie să trateze și cauza nu numai efectul. E foarte bine că respectați cu strictețe regulile de igienă bucală, dar insistați ca dentistul la care mergeți să nu se limiteze la plombe și la tratament local. Cît despre țăranii pe care i-ați văzut cu dinții perfect sănătoși, e mai mult ca sigur că aceștia locuiesc într-o regiune în care apa și alimentele conțin mult calciu.

LILIANA POPA — Otopeni. Furnicile nu apar cu regularitate în același loc decît dacă au un cuib în apropiere — așa că s-ar putea ca anul acesta casa dv. să nu mai fie invadată de asemenea insecte. Pentru orice eventualitate însă, vă recomandăm să preparați următoarea soluție:

Luați 250 gr de floare de pucioasă și 125 gr de potasiu, puneți-le împreună într-un vas și țineți-le pe flacără pînă ce fuzionează complet. După ce s-a solidificat, prin răcire, pulverizați și puneți praful obținut în 250 gr de apă. La eventuala reapariție a furnicilor, ungeți cu această soluție locurile prin care pătrund și pe unde circulă ele.

ION MORARU — Constanța. Automobilul pe care l-ați văzut purtînd marca chineză este într-adevăr un produs al uzinelor din R.P.Chineză. Nu trebuie să vă mire, deoarece industria chineză a căpătat o dezvoltare atît de mare în ultimii ani, încît poate să producă nu numai automobile, dar și locomotive, avioane, tractoare etc. Trebuie să știți, de altfel, că în China automobilul și-a făcut apariția cu mult înainte de a fi cunoscut în Europa. Într-o revistă tipărită în limba latină, în anul 1687, au fost publicate notele unui misionar unde ni se spune că împăratul Chinei a primit în dar, de la un inventator, un vehicul care, după descriere, se aseamănă perfect cu strămoșul automobilului cunoscut de noi.

MARMELAD
în
BORCAN
ESTE UN ALIMENT HRĂN
Cont
ZAHĂR și FR
Boga
ÎN VITAN
AMBALAJ IGI
cu CAPAC de POLIET
De vînzare la toate magazinele „Alimenta

Colțul micului desenator

Azi, dragi copii, vă prezentăm al șaptelea semn, cu ajutorul căruia să compuneți unul sau mai multe desene.

Iată semnul și, alături, două posibilități de rezolvare.

Pornind de la semn, puteți face și alte desene frumoase. Trimiteți soluțiile pe adresa revistei „Flacăra" cu mențiunea: pentru „Colțul micului desenator". Cele mai frumoase soluții vor fi publicate.

Au mai trimis răspunsuri la problema nr. 1 următorii: Pană Mihai, cl. a VII-a B, Școala de băieți de 7 ani nr. 1, București; Hurezan Gabriela, cl. I., Școala de 7 ani, Valea Iadului, raionul Aleșd, reg. Oradea; Barbu Luca, cl. a VII-a B, S.E.M. nr. 1, Tg. Ocna; Drăghici Robert, grădinița „Țesătoriile reunite", București.

Iată-i pe cei ce ne-au trimis răspunsuri la problema nr. 2: Dogaru Mihai, cl. a V-a B., Școala mixtă de 7 ani nr. 5, Or. Stalin; Popa Eugenia, cl. I, Școala de 4 ani nr. 15, Timișoara; Sandu I. Ion, Școala de 7 ani, com. Goranu, raion Rm. Vîlcea; Teodorescu Marius, cl. a IV-a, Școala medie mixtă nr. 6 „Mihai Viteazu", Ploești; Dimitriu Silviu, cl. a II-a elem., Școala nr. 10, Brăila; Popa Gabriel cl. a II-a, Școala nr. 36 București; Nițu Victor, str. Jdanov nr. 16, Lugoj; Podoleanu Adrian, cl. a II-a, Școala de 7 ani, Comănești, reg. Bacău; Platon Elena, str. I.C. Frimu nr. 72, Bacău.

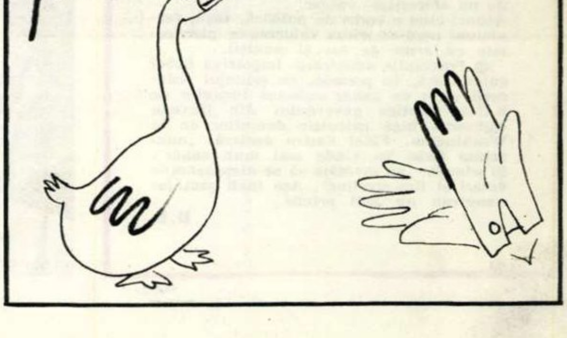

În jurul globului

OBIECTIV

● Congresul S.U.A. va fi chemat în curînd să se pronunțe asupra unui proiect de lege care acordă unele drepturi electorale negrilor. Să se fi terminat cu discriminările rasiale? Nu! Încep alegerile. Şi fiecare dintre cele două mari partide americane a pornit, încă de pe acum, la vînătoarea de voturi. Chiar şi ale negrilor...

● Aviatorul american Allan Pope a lucrat în solda rebelilor indonezieni, bombardînd, contra plată, localități paşnice din Indonezia. Mercenarul a fost prins şi judecat. Procurorul a cerut condamnarea lui la moarte. Ceea ce arată că şi un business rentabil se poate plăti cu capul. Avertisment pentru piloții „necunoscuți", care bombardează acum localități din Cuba...

● Una din consecințele imediate ale semnării de către Kişi a tratatului japono-american de aşa-zisă securitate: cheltuielile militare din bugetul japonez au fost sporite cu aproximativ un miliard de yeni. De unde se vede că, în ciuda tratatului, respectivul buget nu se prea bucură de... „securitate".

● Şi bugetul S.U.A. va suferi lovituri în acest an fiscal; se prevede un deficit probabil de 500.000.000 dolari. Nu din pricina tratatului americano-japonez. Dar tot din motive de cheltuieli militare.

● În legătură cu scumpirea excesivă a cărnii în R.F.G., un funcționar superior al guvernului Adenauer a declarat: „În definitiv, consumatorul nu trebuie să mănînce neapărat carne dacă n-are cu ce s-o plătească". Fără alte comentarii...

● Ziarul parizian „Le Figaro" n-ar putea fi nicidecum bănuit de antipatii față de regimul lisînmanist. Ba, dimpotrivă, îl socoteşte de mai mulți ani drept unul din bastioanele „lumii libere" în Extremul Orient. Cum însă corupția în rîndurile trupelor sud-coreene a luat proporții atît de scandaloase, „Le Figaro" — ca de altfel şi un raport oficial american — recunoaşte că în armata lui Li Sîn Man „furturile şi deturnările de fonduri sînt în creştere". Nici că se poate bastion mai potrivit al „lumii libere"!

● Opinia publică braziliană este scandalizată de faptul că peste 50.000 de saci cu fasole, importată recent din S.U.A., au conținut, pe lîngă marfa propriu-zisă, o cantitate apreciabilă de... pietriş şi alte corpuri străine. Găinăria ține aici de un afacerism vulgar. Atunci cînd e vorba de politică, însă, furnizorul nord-american înlocuieşte pietricelele cu arme de foc şi muniții.

● Presiunile americane împotriva Cubei culminează, în prezent, cu şantajul reducerii cotei de zahăr cubanez importat de S.U.A. Replica guvernului din Havana răstoarnă însă calculele domnilor de la Washington. Fidel Castro declară: „anul acesta Cuba va vinde mai mult zahăr". Şi adaugă: „să învățăm să ne dispensăm de dolari şi lire sterline". Aşa încît şantajul american nu mai prinde...

D.B.

O NOUĂ METODĂ DE SUTURARE a vaselor sanguine, nervilor şi muşchilor a fost experimentată cu succes la Institutul experimental de instrumente chirurgicale din Moscova. În fotografie este prezentat cîinele căruia i-a fost tăiat un picior şi apoi suturat după noua metodă.

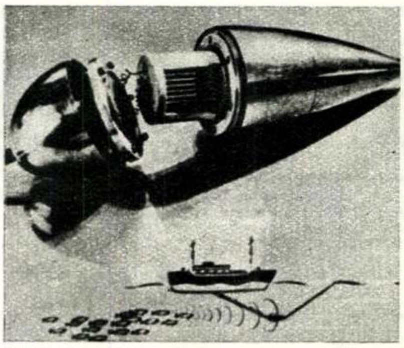

„HIDROFON PIEZOELECTRIC" se numeşte acest aparat ultrasonic realizat la Institutul de acustică al Academiei de ştiințe a U.R.S.S. Aparatul a fost folosit cu succes la depistarea bancurilor masive de peşti.

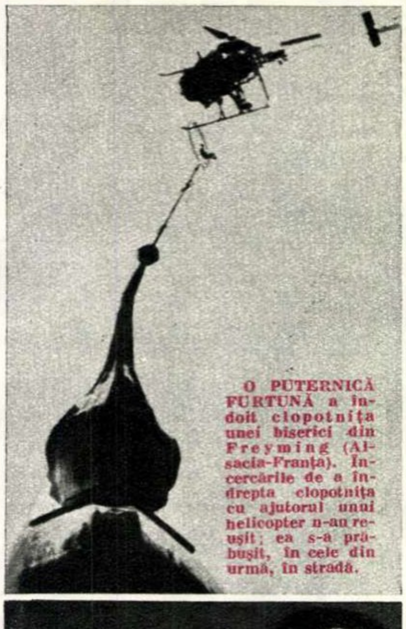

O PUTERNICĂ FURTUNĂ a îndoit clopotnița unei biserici din Freyming (Alsacia-Franța). Încercările de a îndrepta clopotnița cu ajutorul unui helicopter n-au reuşit; ea s-a prăbuşit, în cele din urmă, în stradă.

YVES MONTAND ŞI MARYLIN MONROE vor juca împreună în filmul intitulat „Hai să facem dragoste".

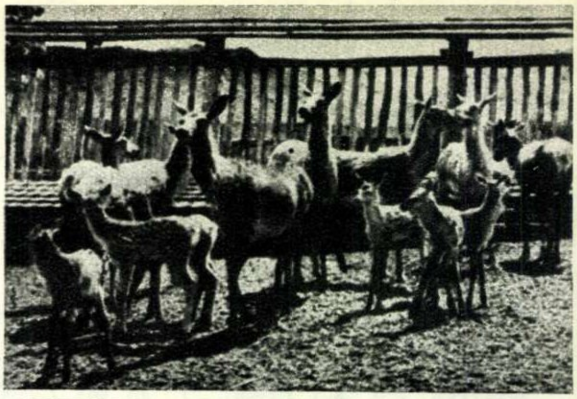

PESTE 10 MARI REZERVAȚII pentru creşterea animalelor există în R.P. Chineză. La crescătoria din provincia Kirin (în fotografie), situată în nord-estul Chinei, trăiesc mii de căprioare şi cerbi, din ale căror coarne se obțin medicamente de o mare valoare.

PE SCENA Teatrului Armatei Populare din Budapesta a avut loc, în actuala stagiune, premiera piesei lui Mesterházi Lajos, „Oameni din Budapesta". În fotografie, actorii Pálos György şi Bulla Elma într-o scenă din piesă.

„VEDETA"... FURIOASĂ. Această scenă hazlie s-a petrecut nu de mult la Hollywood; cangurul „Sandy", unul din animalele-vedetă ale studiourilor, s-a... enervat şi a început să-l lovească pe unul dintre operatori.

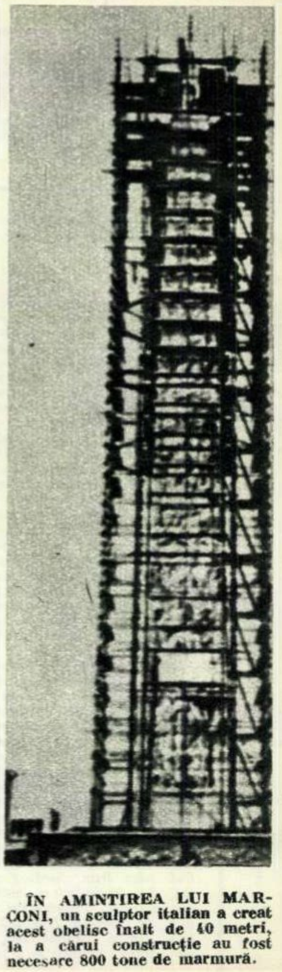

ÎN AMINTIREA LUI MARCONI, un sculptor italian a creat acest obelisc înalt de 40 metri, la a cărui construcție au fost necesare 800 tone de marmură.

Un aspect din Expoziţia unională de fotografii artistice cu tema: „SEPTENALUL ÎN ACŢIUNE“, deschisă recent la Moscova.

KEINE ATOMBOMBEN
IN DER SAHARA!

Manifestaţie de protest la Hamburg (R. F. G.), împotriva experienţelor cu arma atomică franceză în Sahara. Demonstranţii au trecut prin faţa clădirii consulatului francez din oraş, cerînd interzicerea acestor experienţe.

FĂRA COMENTARII

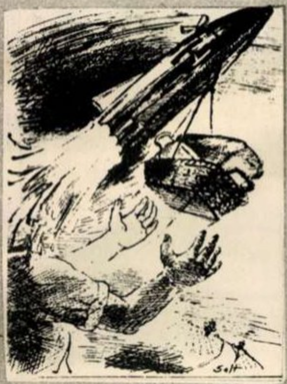

The Worker

În legătură cu creşterea continuă a costului vieţii în S. U. A. — consecinţă a cheltuielilor pentru producerea de bombe nucleare — ziarul american THE WORKER publică această caricatură intitulată „Inflaţie în Statele Unite“.

La tribune des Nations

Sub titlul „Despre inutilitatea N.A.T.O. LA TRIBUNE DES NATIONS publică un articol semnat de prof. Bernard Lavergne, articol în care se arată între altele: „De zece ani, de cînd a fost constituit N.A.T.O., încetul cu încetul s-a răspîndit în rîndul celor neinformaţi părerea că această forţă militară apăra eficace Europa occidentală împotriva unui eventual atac sovietic. Să binecuvîntăm providenţa că Moscova n-a avut niciodată şi — cum totul o demonstrează — nici nu va avea intenţia să dezlănţuie un război, căci dacă acesta ar fi izbucnit, N.A.T.O. n-ar fi contat mai mult ca un fir de pai. Superioritatea militară a Rusiei este zdrobitoare. Aceasta o ştie orice persoană bine informată şi, în primul rînd, ofiţerii N.A.T.O., care în particular o şi recunosc“.

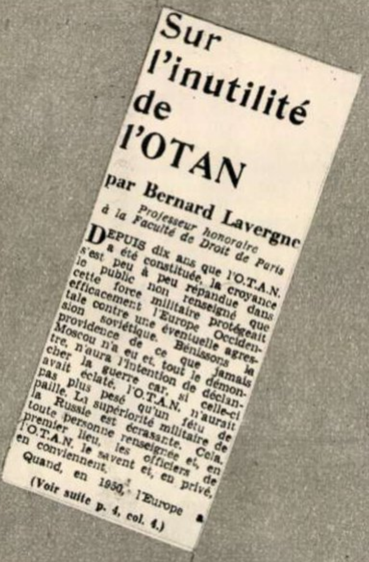

Sur l'inutilité de l'OTAN

par Bernard Lavergne

Professeur honoraire à la Faculté de Droit de Paris

DEPUIS dix ans que l'O.T.A.N. a été constituée, la croyance s'est peu à peu répandue dans le public non renseigné que cette force militaire protégeait efficacement l'Europe Occidentale contre une éventuelle agression soviétique. Bénissons la providence de ce que jamais Moscou n'a eu et, tout le démontre, n'aura l'intention de déclencher la guerre car, si celle-ci avait éclaté, l'O.T.A.N. n'aurait pas plus pesé qu'un fétu de paille. La supériorité militaire de la Russie est écrasante. Cela, toute personne renseignée et, en premier lieu, les officiers de l'O.T.A.N. le savent et, en privé, en conviennent.

Quand, en 1950, l'Europe a

(Voir suite p. 4, col. 4.)

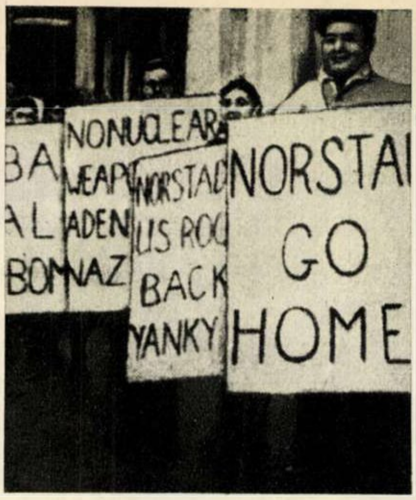

„Norstad, cară-te acasă!“ Cu aceste cuvinte l-au întîmpinat locuitorii din Sheffield (Anglia) pe comandantul suprem al forţelor N.A.T.O., cu prilejul recentei sale vizite la baza militară din acest oraş.

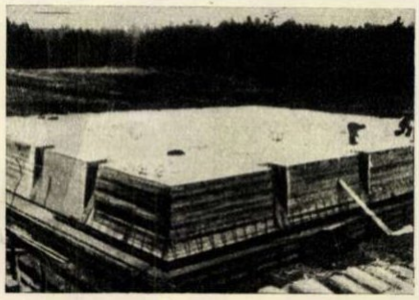

La Rheinsberg, în nordul Berlinului, se construieşte prima centrală atomoelectrică a R.D. Germane, care va folosi uraniu greu 235 şi va avea o putere de 70 megawaţi — ce va putea fi dublată. În timp ce în R.F.G. se înzestrează Bundeswehrul cu arma atomică, R.D. Germană, prin construirea acestui important obiectiv, dă o nouă dovadă a dorinţei poporului german de folosire a energiei atomice în scopuri paşnice.

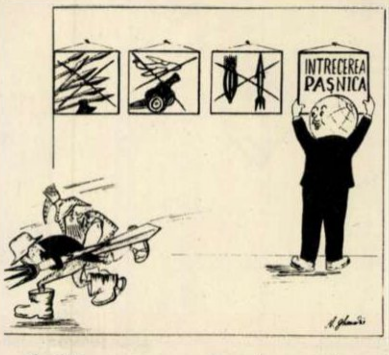

Evoluţia pe care o doreşte omenirea

Desen de N. GHENADIE

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Vlad MUŞATESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

„VINDEM... AVOCAŢI!“

Un nou gen de afacere deosebit de rentabilă şi-a făcut drum în „lumea liberă“.

E vorba de vînzarea în stil mare a diplomelor universitare false.

— Prin acest mijloc — a declarat unul dintre businessmeni — atingem două scopuri dintr-o dată: 1) cîştigul nostru material şi 2) culturalizarea unor cetăţeni care nu au vreme să înveţe!...

Iată, aşadar, că pentru creşterea neîncetată a numărului celor cu o înaltă calificare s-au găsit în Occident metode mai simple şi mai rapide decît cele „clasice“, socotite greoaie şi învechite şi care constau în învăţătură temeinică timp de ani de zile.

Ofertele şi cererile de diplome false sînt bine cotate pe piaţa Occidentală. Ele sînt negociate la bursă, alături de lire, dolari, acţiuni, titluri de rentă, bumbac şi grîne. Cursul lor variază de la o zi la alta şi e în funcţie de specialitatea solicitată! Poţi auzi probabil foarte adesea asemenea discuţii:

— Ce curs are astăzi „Universitatea“?

— „Inginer“ — 2.500, „avocat“ — 1.000, „medic“ — 6.000.

Sau:

— Cine e amator? Dau treizeci de acţiuni „General Motors“ pe două diplome de „avocaţi“; schimb un pachet „Oil Company“ pe un brevet de „veterinar“.

Afacerea negocierilor cu diplome s-a dovedit foarte rentabilă. O diplomă a ajuns să se plătească mii de dolari. Diplomele sînt atît de bine falsificate încît este aproape imposibil ca ele să fie descoperite. De altfel, în Germania occidentală, în cadrul Ministerului Artelor şi Culturii, funcţionează o secţie condusă de dr. Wiener, care se ocupă exclusiv cu depistarea diplomelor false. Dr. Wiener a declarat că în R.F.G. numărul celor care posedă diplome false este în continuă creştere. El a precizat că: „diplomele sînt eliberate de către 74 de universităţi... inexistente şi se negociază în 15 ţări. Cea mai mare parte sînt exportate din Statele Unite“.

Probabil, în cadrul ajutorului american!

În definitiv, eliberarea de diplome false nu e o noutate. Dacă e s-o spunem cinstit, domnul Adenauer foloseşte de mult această metodă. El nu eliberează oare de atîta vreme celor mai notorii nazişti diplome de... democraţi?...

V. R.

În jurul
globului

SPORT

Dominînd turneul de hochei pe gheață dotat cu „Cupa București", jucătorii echipei „Torpedo" din Gorki au dispus în finală cu scorul de 8-0 de reprezentativa orașului București, cîștigînd astfel cupa pusă în joc. Fotografia surprinde o fază din partida susținută sîmbătă seara de hocheiștii sovietici în compania echipei bucureștene.

Fotografie de Dan BÎRLĂDEANU

Bibl. Reg.

Fază din meciul de fotbal dintre echipele C.C.A. — Donawitz.

SEMNIFICATIV ȘI NESEMNIFICATIV

de Al. MIRODAN

Federația de specialitate a acționat bine organizînd — înaintea campionatului și, mai ales, a meciurilor internaționale cu Bulgaria și Cehoslovacia — o duminică de fotbal. Au jucat echipele din A și B, au fost invitate în țară formații din Austria, Polonia și R.D. Germană, iar două echipe (Progresul și Steagul Roșu) au plecat peste hotare. Am obținut (ne referim la întîlnirile internaționale) cîteva victorii. Am suportat (ne referim la aceleași întîlniri internaționale) cîteva înfrîngeri. Victoriile sînt menite să producă plăcere. Înfrîngerea este menită să producă neplăcere. Dar aici, la rubrica pe care o susținem cu foarte relativă regularitate, nu e vorba nici de plăcere, nici de neplăcere, aici e vorba de semnificație. *Să fim expliciți, deoarece pînă acum n-am spus nimic, și să precizăm că nu orice victorie (sau înfrîngere) este semnificativă. Cînd, anul trecut, i-am învins la București pe fotbaliștii bulgari, am obținut o victorie semnificativă (adică un fapt de valoare): adversarii erau, limpede, obiectiv, indiscutabil, socotiți de calitate, ba chiar superiori. Dacă, tot anul trecut, și pe același stadion, și în aceleași împrejurări am fi jucat cu o selecționată din (să zicem) Liechtenstein și, firește, am fi învins, victoria ne-ar fi bucurat (omenește), dar n-am fi avut dreptul s-o numim semnificativă (sau de valoare) întrucît adversarul ar fi fost (dacă ar fi fost) simțitor sub tăria noastră. Se mîndrește boxerul de categoria grea cu succesul dobîndit împotriva confratelui de la muscă? Un punct este caracterizat geometric prin întretăierea a două linii; o victorie în sport (și nu numai în sport), prin înfruntarea sau poate confruntarea a doi adversari. Nu e de ajuns să cunoști forța învingătorului; este necesară, în aceeași egală măsură, cunoașterea puterii de care dispune învinsul. Nu există succes „în sine"; orice apreciere de valoare se face în raport cu ceva (sau cineva). Se va prezenta un teatru bucureștean de mîna întîi la concursul destinat amatorilor din țară sau străinătate? Și dacă, prin absurd, lucrurile s-ar întîmpla așa, premiul I obținut de teatru va fi un* real *premiu I, sau unul „în sine", de ordinul abstractului?*

Am scris această introducere lungă, pentru a ajunge la un final scurt:

De ce am opus unei echipe oarecare din Austria, „Donawitz" echipa noastră sensibil mai puternică „C.C.A."? Unele echipe străine — cu sau fără celebritate — ne-au cam obișnuit în ultimii ani să joace în stil-plimbare, oferind impresia că le place Bucureștiul (atitudine lesne de priceput) dar nu, sau mai puțin, jocul real *concretizat prin 90 de minute de muncă pe un teren. S-a născut o tradiție cu oarecare umor: fiecare primăvară cu victoria ei (în meci amical...) asupra unei echipe din apus și simpatice...*

De ce — pe urmă — dacă fotbaliștii de la „Donawitz" au jucat la nivel divizia B (și încă...) au primit șase goluri fără a înscrie unul (măcar unul...) și au părăsit senini gazonul „Republicii", îndreptîndu-se iute înspre hotel — de ce, așadar, ar fi de cuviință să ne extaziem, precum candizii cu peniță, ca la o victorie semnificativă? Dar bine, fotbaliștii de la Armata n-au jucat duminică, ci s-au jucat. *Și a juca e altceva decît a te juca... Și, în genere, e preferabil, în măsura posibilităților, să stăpînești simțul măsurii...*

PREȚUL 2 LEI

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„EA TE IUBEȘTE" — o producție a studioului „Lenfilm", al cărei subiect este dragostea buclucașă a unui tînăr savant — atotștiutor în problemele zoologiei, dar teribil de neajutorat în problemele vieții de toate zilele — pentru o fată frumoasă, deșteaptă și... pămînteană. Un excelent comic în rolul savantului: actorul sovietic G. Vițin, pe care vi-l prezentăm în fotografia 1.

„ISTEȚUL SAȘKO" este un băiețaș de vreo zece ani care, în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, contribuie cu micuțele lui puteri la lupta pentru izgonirea fasciștilor de pe pămîntul țării. Un film ce trebuie neapărat văzut de tineret și școlari (producție a studioului „Dovjenko" din Kiev) (foto 2).

„LA RĂSCRUCE DE DRUMURI" (producție a studiourilor cehoslovace) pune în discuție chestiunea răspunderii familiei și a întregii societăți față de evoluția tineretului. Eroul filmului — la prima vedere un delicvent cu foarte puține garanții morale — pus într-un mediu sănătos și sub o influență pozitivă, devine un om util societății.

Tema foarte interesantă a filmului a găsit, din păcate, o tratare artistică făcută în linii sumbre, apăsătoare (foto 3).

„ENRICO CARUSO" — o producție a studiourilor americane. Fără îndoială că, sub aspectul evocării muzicale, filmul acesta are meritele unui concert de gală dat de regretatul tenor italian Mario Lanza (interpretul lui Caruso). Dar scenariul este prea sărac în fapte, lipsit de conflict, făcînd din evoluția artistică a lui Caruso un element de planul doi. Iată de ce filmul nu se ridică la înălțimea biografiei cinematografice scontate; totuși el rămîne o realizare pozitivă din punct de vedere muzical și, sub unele aspecte — din păcate prea puține — din punct de vedere al prezentării vieții și crezului artistic al marelui cîntăreț (foto 4).

①

②

③

④

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 9 (249)
Anul IX
5 martie 1960

MĂRȚIȘOR...

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

FOTOCRONICA FLACĂRII •

SUB SEMNUL PRIETENIEI

SOVIETO-INDONEZIENE

Vizita preşedintelui Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., N. S. Hruşciov, în Indonezia a luat sfîrşit. Timp de aproape două săptămîni şeful guvernului sovietic a vizitat mai multe localităţi din Indonezia, fiind primit pretutindeni cu ospitalitate caldă şi sentimente de prietenie. Intr-o atmosferă de cordialitate, prietenie şi înţelegere, a avut schimburi de păreri cu preşedintele Sukarno în diferite probleme referitoare la relaţiile dintre cele două ţări, precum şi în problemele internaţionale în ansamblu. Totodată, N.S. Hruşciov şi preşedintele Sukarno au semnat cel de-al doilea acord general de colaborare economică şi tehnică între U.R.S.S. şi Indonezia, un acord de colaborare culturală între cele două ţări, precum şi o declaraţie comună sovieto-indoneziană.

Înainte de a părăsi Indonezia, N.S. Hruşciov şi-a exprimat satisfacţia profundă faţă de rezultatele tratativelor şi ale vizitei sale, subliniind de asemeni că apreciază documentele semnate ca o contribuţie importantă la cauza comună a luptei tuturor popoarelor pentru lichidarea „războiului rece“ şi slăbirea încordării internaţionale.

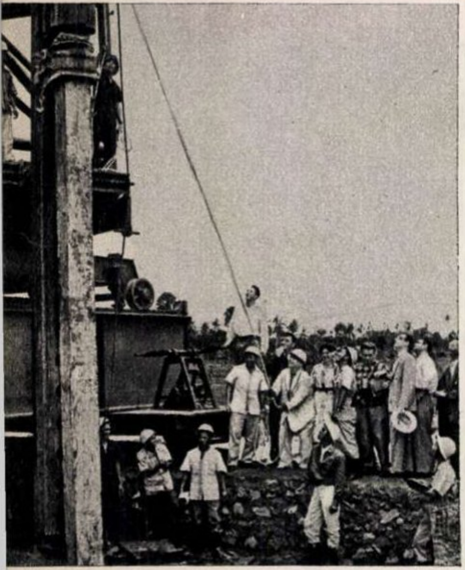

La şantierul stadionului care se construieşte la Djakarta cu ajutorul specialiştilor sovietici, N. S. Hruşciov fixează, ca simbol al ajutorului sovietic frăţesc, cel de-al 100-lea pilon. ↑

N. S. Hruşciov şi preşedintele Sukarno, examinînd macheta viitorului stadion sportiv din Djakarta. →

...şi SOVIETO-AFGANE

„Poporul afgan va demonstra încă o dată sentimentele sale sincere faţă de popoarele U. R. S. S. cînd se va întîlni cu primul ministru al Uniunii Sovietice, N. S. Hruşciov“ — scria ziarul afgan „Islah“, cu puţin înainte ca şeful guvernului sovietic să păşească pe pămîntul Afganistanului.

Relaţiile de prietenie sovieto-afgane s-au dezvoltat pe temeiurile vecinătăţii şi colaborării dintre cele două ţări. Ajutorul sovietic se bucură în Afganistan de o înaltă apreciere — fiind considerat drept un aport deosebit la dezvoltarea economică a acestei ţări.

Salutînd vizita înaltului oaspete sovietic, poporul afgan exprimă totodată năzuinţa sa spre continua întărire a relaţiilor de prietenie sovieto-afgane.

Roade concrete ale ajutorului sovietic acordat Afganistanului: silozul şi fabrica de pîine construite la Kabul, în baza ajutorului sovietic.

George DAN

AŞA STRIGAM CU ŢARA!

Trecuseră viteze oştiri din Răsărit,
Cînd de la Marea Neagră, aici am poposit,
Pe străzi, în Capitală... Cu umblet de matroz,
Mă văd printre ruine, cenuşă şi moloz...
Arar, trec haite-haite, prizonieri prusaci
Cu izuri de jivine, desculţi, bărboşi, posaci.
Cadenţă, „pas-de-gîscă“, şi pliscurile-n vînt —
Şi le-au pierdut... Ruşinea îi trage la pămînt.
Mulţimea-i urmăreşte cu ochi înguşti şi răi;
Aud scrîşnind alături un muncitor: „Călăi!“
Lozinca-acelei clipe săpată-i în memorie:
„Totul pentru front! Totul pentru victorie!“
....
E Martie în inimi şi Martie pe stradă.
Se crapă ghioceii şi-n mustul de zăpadă
Dă colţul ierbii-afară... Strălucitorul soare
Ne dăruie belşugu-i de roşii mărţişoare...
M-amestec cu norodul din străzi, din bulevard —
De-aceeaşi grea mînie simt pumnii cum îmi ard.
Deodată ca un fulger a fîlfîit un steag,
Şi-a detunat în piaţă un glas, şi-apoi, şirag
Ne-ncolonăm — talazuri de-albastre salopete,
De proletare şepci, căciuli, chiar şi berete.
Mă-ntreabă un tovarăş: „Din care sindicat?“
„Din sindicatul mării“ — răspund contrariat.
Şi-apoi lozinci din faţă ne vin — detunături —
Şi gură după gură repetă — mii de guri:
„Jos! Jos Rădescu, jos slugile trădării!
Guvernul democratic să iee cîrma ţării!“
Şi alte noi lozinci scandăm, rînd după rînd,
De ies pe la balcoane burjuii, ochi holbînd.
Pădure pe picioare — aproape-un milion —
Tunăm din aspre glasuri la domni pe sub balcon:
„Plugari, intraţi cu plugul, brăzdaţi orice moşie!“
Aşa strigam — o undă în marea de mînie,
Care spăla de lacrimi şi sînge-o Romînie;
Aşa strigam cu ţara de-a lungul şi de-a latul,
De dîrdîiau bancherii şi tremura Palatul;
Aşa strigam lozinci
În Martie, '45!
Ne-a-nsufleţit Partidul, ce drumul ne-a deschis
Spre fapta ce-mplineşte al fericirii vis,
Şi-n pas cu Comunismul, sub falduri de victorie,
Scriam pe caldarîmuri o filă din istorie!

Un nou film romînesc:

„TELEGRAME“

La o lună după ultima sa premieră, „Secretul cifrului“, studioul cinematografic „Bucureşti“ ne prezintă noua sa realizare, filmul „Telegrame“. Cei doi regizori ai filmului — Gh. Nagy şi Aurel Miheles, cunoscuţi publicului din anterioarele lor ecranizări după Caragiale: „Două lozuri“ şi „D-ale carnavalului“ — ne oferă, de data aceasta, o puternică satiră cinematografică la adresa moravurilor politice de odinioară. Pornind de la cunoscuta schiţă a lui Caragiale „Telegrame“, Mircea Ştefănescu aduce în scenariul său întreaga faună a notabilităţilor unui tîrg de provincie; conflictele politice ale acestora au însă implicaţii pînă în rîndurile celor mai sus-puse persoane oficiale dar se termină cu simbolicul „pupat toţi piaţa Endependenţi“, atunci cînd fiecare îşi capătă ciolanul de ros. Vom revedea în „Telegrame“ o sumă de apreciaţi actori ai teatrului şi filmului romînesc, în frunte cu Gr. Vasiliu-Birlic, Jules Cazaban, Costache Antoniu, Carmen Stănescu, Niki Atanasiu şi alţii.

Frumoasa Atenaisa Perjoiu (Carmen Stănescu) într-o conversaţie... primejdioasă cu viitorul ei unchi (Remus Comăneanu).

Costăchel Gudurău (Gr. Vasiliu-Birlic), ţinîndu-şi unul din fulminantele sale discursuri politice.

INCHISOAREA ORASULUI

ACUM 15 ANI

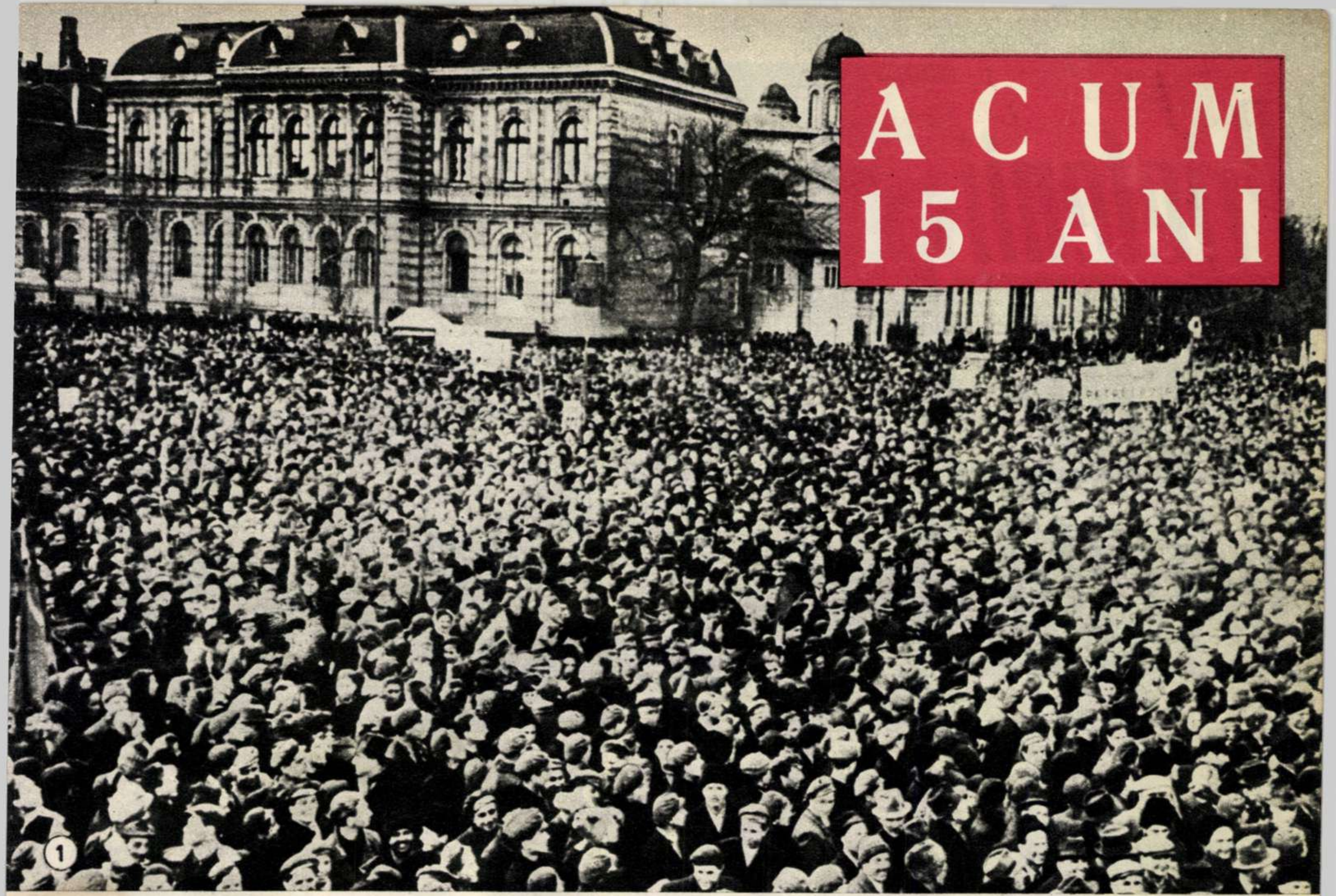

① Aspect de la marea manifestație din ziua de 6 Martie 1945, cînd 800.000 de cetățeni ai Capitalei au salutat formarea guvernului Petru Groza.

Începutul lunii martie a anului 1945. Țara fierbea. Sute și sute de mii de oameni, în frunte cu muncitorimea, ieșeau în stradă pentru a cere să se pună capăt domniei reacțiunii, pentru a cere instaurarea unui guvern democrat, care să satisfacă revendicările poporului. Poporul lupta pentru un guvern care să nu mai saboteze armistițiul, care să susțină sincer eforturile ultimei perioade a războiului antihitlerist, care să dea țăranilor pămîntul la care rîvneau de veacuri, care să tragă la răspundere pe cei vinovați de dezastrul țării și să curețe aparatul de stat de fasciști, un guvern care să asigure maselor drepturi și libertăți democratice și care să creeze condițiile menite — împotriva sabotajului reacțiunii — să ducă la refacerea economiei naționale distruse de război și de jaful hitlerist.

În acele zile, ogoarele roiau de lume, clocoteau. Dar nu era începutul aratului. Plugurile care desfăceau brazde largi, brazde fierbinți, simbolizau alungarea moșierilor: conduși de clasa muncitoare în frunte cu Partidul Comunist, țăranii își făceau dreptate. Din preajma cetății banilor, a „orașului cu o mie de boieri", pînă spre Călmățui, în sus pînă la Botoșani și în jos către Bărăgan, moșiile boierești se fărîmau. Mitrea Cocor se ridicase, uriaș, neînduplecat. Prefecții reacționari se vedeau nevoiți s-o șteargă mai repede prin poarta din dos a prefecturilor, alungați de oamenii muncii care ieșiseră în stradă. Degeaba trăsese Rădescu în cei care manifestaseră pașnic împotriva fascismului, în Piața Palatului, încercînd să-i intimideze.

Cerințele poporului nu puteau fi înăbușite cu gloanțe. Și la 6 Martie 1945, răspunzînd dorinței fierbinți a maselor, se formă guvernul Petru Groza. Prin lupta poporului, în frunte cu muncitorii, conduși de Partidul Comunist, se dăduse o grea lovitură reacțiunii și se pregătise terenul pentru vasta desfășurare a muncii de refacere a țării și de construcție neostenită, pusă în slujba maselor populare.

☆

② Cîteva titluri din ziarele apărute în zilele dinaintea lui 6 Martie 1945 și a doua zi după instaurarea noului guvern.

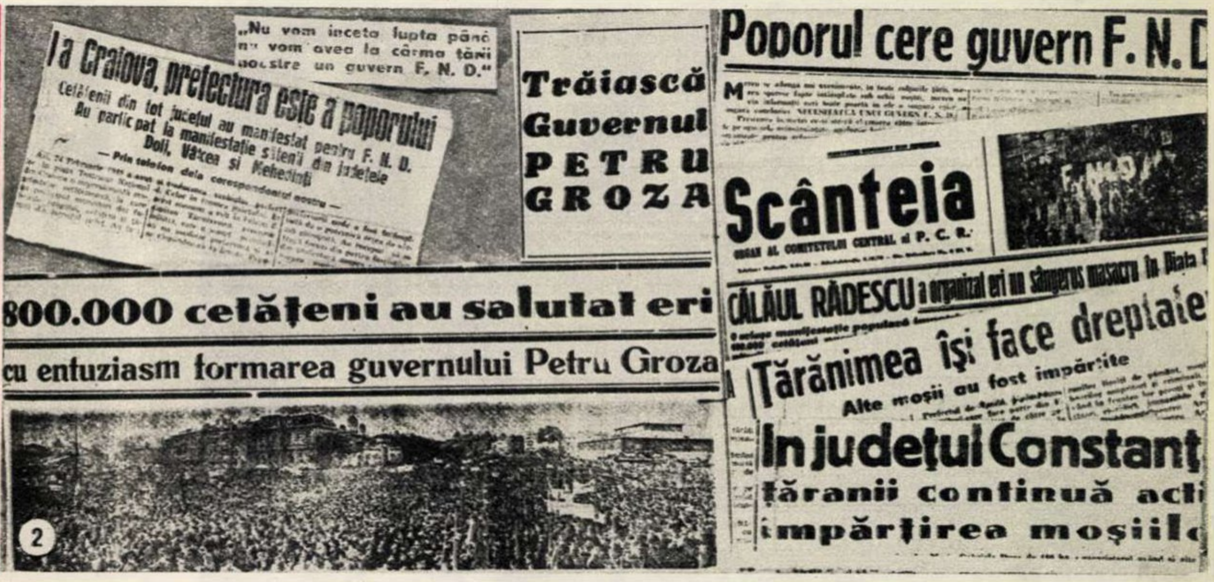

„Nu vom inceta lupta până nu vom avea la cârma țării noastre un guvern F. N. D."

La Craiova, prefectura este a poporului

Cetățenii din tot județul au manifestat pentru F. N. D.

Au participat la manifestație sătenii din județele Dolj, Vâlcea și Mehedinți

— Prin telefon dela corespondentul nostru —

Trăiască Guvernul PETRU GROZA

800.000 cetățeni au salutat eri cu entuziasm formarea guvernului Petru Groza

Poporul cere guvern F. N. D

Scânteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL al P. C. R.

CĂLĂUL RĂDESCU a organizat eri un sângeros masacru în Piața

Țărănimea își face dreptate

Alte moșii au fost împărțite

In județul Constanț

țăranii continuă act

împărțirea moșiil

Prietenii noştri - artiştii

Fotoreportaj de Magdalena BARAS, Radu RUPEA (text) şi Elena GHERA (fotografii)

Oamenii de cultură află, zi de zi, în masele largi, publicul cel mai receptiv, motivul de inspiraţie, sfătuitorul pe drumul spinos al creaţiei.

Numai în puţinul timp scurs de la începutul anului, cititorii au întîlnit de 46 de ori scriitori, fie pentru a asculta şi discuta opere originale, fie cu prilejul diferitelor sărbători şi aniversări. S-au numărat, printre ei, academicienii Cezar Petrescu, Zaharia Stancu şi Tudor Vianu, scriitorii Aurel Baranga, Eusebiu Camilar, Eugen Frunză etc. Alţii au pornit spre satele regiunii Bucureşti, devenind pentru o lună activişti culturali şi lărgindu-şi, în acelaşi timp, orizontul creaţiei. Se adaugă la aceasta călătoriile de documentare ale plasticienilor în Delta Dunării, la Hunedoara sau în alte colţuri de ţară. Peste 60 de compozitori se ocupă de îndrumarea muzicală a brigăzilor artistice de agitaţie sau de alfabetizarea muzicală a corurilor de amatori. Filarmonica de stat „George Enescu" şi-a deschis stagiunea, sub bagheta maestrului George Georgescu, la clubul uzinelor „Semănătoarea" şi continuă să fie prezentă în mijlocul muncitorilor. În cadrul Universităţii populare, muzicienii îndrumă primii paşi în ţinuturile „ţării muzicii", necuprinse şi minunate. Într-o singură lună — februarie — Teatrul Naţional bucureştean a dat nouă spectacole în diverse întreprinderi şi instituţii. Actorii au devenit regizori pentru actorii-muncitori; artista emerită Victoria Mierlescu de la Teatrul Tineretului, Vasilica Tastaman şi Octavian Cotescu de la Teatrul Municipal, Arcadie Donos de la Teatrul „C. Nottara", Damian Crîşmaru de la Teatrul Naţional, Traian Dănceanu de la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giuleşti sînt numai cîţiva dintre cei care, pe tot întinsul ţării, muncesc printre artiştii-amatori, făcînd din posibilitatea unui talent o realitate.

Mai sînt lucruri de făcut. Mai sînt pictori care preferă natura moartă realităţilor vii, mai sînt actori şi teatre care nu se preocupă suficient de crearea unei legături vii şi permanente cu oamenii muncii. Sînt însă tot mai puţini.

① Sirenele anunţau sfîrşitul schimbului, dar muncitorii, în loc să se îndrepte ca de obicei spre casă, au pornit în grupuri mari către hala uzinelor „1 Mai" din Ploeşti. Sub bolţile înalte ale halei care a găzduit mitinguri şi adunări, avea să răsune de data aceasta cîntecul înaripat al lui Ion Voicu. Artistul emerit a venit în mijlocul muncitorilor cu nedespărţita lui tovarăşă: vioara. Şi cînd liniştea a pus stăpînire pe întreaga sală, a început să se înalţe melodia generoasă a „Baladei" lui Ciprian Porumbescu.

② În sala elegantă a clubului uzinelor „Republica", poetul Demostene Botez a găsit un public iubitor de poezie. Cuvintele sale calde, ce au evocat figura lui Mihail Eminescu, au răsunat în inima fiecărui muncitor. Dornic să-şi cunoască ascultătorii acolo unde supun metalul incandescent, poetul a vizitat îndelung

laminorul. Convorbirea cu muncitorii Ion Spahiu și Vasile Arion i-a dezvăluit cîteva din tainele muncii lor.

③ Mai sînt cîteva minute pînă cînd balerinii Ion Alexe și Emanuela Cazacu vor trebui să intre din nou în scenă. Vor dansa și astă-seară, însă nu pe scena obișnuită a Teatrului de Operă și Balet, ci pe cea a clubului combinatului agro-alimentar „30 Decembrie" din Copăceni. Muncitoarele Geta Decu, Georgeta Jilăveanu și Rodica Hristea, de la secția de conserve, cer cîteva lămuriri în legătură cu noul joc pe care-l pregătește echipa lor de dansuri.

④ În atelierul sculptorului Oscar Han s-a înfiripat, către seară, o discuție despre literatură. Atît subiectul convorbirii, cît și întîlnirea cu interlocutorul său i-au fost prilejuite sculptorului de ultimele sale lucrări: statuia lui Eminescu și portretul zugravului Stavru Gheorghiu. Figura expresivă a muncitorului, pe care se mai pot citi urmele suferințelor trecute, l-a interesat pe artist. În orele cînd poza, muncitorul și-a povestit viața, simplu, pe îndelete, și prietenia s-a înfiripat. Adeseori, după orele de muncă, zugravul Stavru Gheorghiu a poposit în atelierul spațios. Modelul a devenit prietenul creatorului. Sculptorul a aflat, în persoana muncitorului, pe unul dintre primii critici, un critic condus de bunul simț al omului care iubește arta.

⑤ La „Grivița Roșie", brigada artistică de agitație tinde să devină un comentator prompt al tuturor întîmplărilor din ateliere. Corespondenții voluntari trimit știri brigăzii și membrii ei se apucă de lucru: întîi scriu textele, apoi vin repetițiile și, în sfîrșit, încep spectacolele. Viitorul program va fi intitulat: „Ediție specială". Strungarul Ilie Bujin, ajustorul Marin Dumitrașcu, dactilografa Eliza Ivanovici, ca de altfel toți ceilalți membri ai brigăzii, au găsit în persoana compozitorului Elly Roman un colaborator care aduce, pe lîngă seriozitatea pregătirii, un entuziasm tineresc în alcătuirea programului. Săptămînal, strînși în jurul pianului, artiștii învață melodiile compozitorului, care vor intra în spectacol — unele mai vechi cum e „Trenuleț, tren fără fum", altele noi, scrise special pentru ei: „Balada Griviței" și „Ediție specială". Atunci cînd ziarul de uzină a publicat o știre despre activitatea lor, membrii brigăzii abia au așteptat sosirea compozitorului.

③

④

⑤

NICIUN
TOVARĂŞ
ÎN AFARA
ÎNTRECERII SOCIALISTE

6

Era primul semn al succesului pe care-l va obţine, poate, spectacolul pregătit împreună.

⑥ Realizatorii filmului „Secretul cifrului“ doreau să-i cunoască pe cei ce au tipărit afişul filmului — răspîndit acum prin toată ţara. Tipografii i-ar fi dorit pe cineaşti în mijlocul lor. Într-una din zilele trecute, maistrul retuşor Geo Constantinescu, maşinistul Nicolae Zaharia şi puitoarea Elena Neagu au avut o discuţie plăcută: veniseră la ofsetul Întreprinderii poligrafice nr. 2 regizorul Lucian Bratu şi operatorul Constantin Ciubotaru. Uneori, prieteniile se înfiripă repede...

⑦ Actorii Teatrului Naţional „I. L. Caragiale“ călătoresc deseori către satele regiunii Bucureşti. De data aceasta, au pornit cei mai tineri. În autobusul care-i duce către comuna Vărăşti, o ultimă repetiţie — desfăşurată sub privirea critică a şoferului — a întrunit atenţia actriţelor Ioana Bulcă-Diaconescu, Draga Olteanu, Eliza Plopeanu şi a actorului Constantin Stănescu.

⑧ Actriţa Anca Vereşti de la Teatrul Municipal e o prietenă bună a muncitoarelor de la „Tricotajul Roşu“. S-au cunoscut cu un an în urmă. Întîi, au pregătit împreună spectacolele brigăzii artistice de agitaţie. Acum, repetiţiile desfăşurate sub îndrumarea actriţei dau viaţă eroilor piesei lui Uspenski, „Întîlnire în cîmp“. Tinerele Georgeta Corcodel şi Alexandrina Oprea au pornit către casă împreună cu actriţa. Discuţia a început în jurul unei replici mai dificile şi, pe nesimţite, s-a înjghebat pe stradă o mică... repetiţie.

7

8

Sherlock Holmes şi doctorul Vaxon „anchetînd-o" pe Jana Gorea...

O SEARĂ ORIGINALĂ LA „NOTTARA“

În urma unor critici apărute în presă, direcţia Teatrului „C. Nottara" a hotărît ca, pe lîngă îmbunătăţirea repertoriului, să organizeze întîlniri între actori şi muncitori. Întîlniri de la om la om, cu discuţii în foaier — în holul care avea să fie şi ring de dans — precum şi la bufet. Dar dacă discuţiile de la om la om sînt spontane, întîlnirea trebuia totuşi organizată. Astfel, s-a propus o întrunire tovărăşească ce ar fi conţinut, după tipic, spectacol, dans, discuţii. Spectacolul putea fi o piesă din repertoriul prea bine cunoscut sau — ceea ce e la fel de facil — o înşiruire de recitări. Iniţiativa actorilor însă a condus la un program de estradă amuzant şi original. Dorina Done şi Viorica Verbiţchi au cîntat despre „şuşanişti", Tudorel Popa a recitat în hexametri despre Plaut, Jana Gorea a „spus" cupletul muzical satiric „Pachetele", cu multă vervă şi simţ al parodiei.

Spectacolul, spiritual prezentat de Val. Lefescu şi Karin Rex, a conţinut cîntece şi recitări, iar în final o scenetă de brigadă satirică. Sherlock Holmes (Ion Lucian) şi doctorul... Vaxon (Niculiţă Teodoru) au criticat cu haz probleme interne ale teatrului: repertoriu, regie, secretariat literar.

Apoi discuţiile între actori şi invitaţi — muncitori de la uzinele „23 August" şi Republica" — au continuat amical, pînă tîrziu.

Am consemnat această iniţiativă a Teatrului „C. Nottara" nu numai pentru calitatea textelor (I. Lucian şi V. Puicea) şi a interpretării, dar şi pentru ideea de a satiriza lipsuri şi a le discuta pe loc, cu publicul.

E aici o mărturie a posibilităţilor complexe ale actorilor şi, mai ales, o iniţiativă ce trebuie susţinută, încurajată, extinsă.

C. B.

MAISTRUL ARE CUVÎNTUL!...

Reportaj de F. URSEANU
Fotografiile autorului

La Brăila, unul dintre meșterii uzinelor „Progresul" a devenit autorul unei inițiative prețioase, inițiativă care tinde să îmbunătățească autogospodărirea oricărei secții și, implicit, a uzinei.

La ora aceasta, acțiunea respectivă se află în desfășurare; cîteva panouri mari amintesc permanent despre ea, iar rezultatele de pînă acum confirmă eficiența inițiativei. Acesta e faptul brut. Ce urmărește, de fapt, maistrul-șef Marin Zamfir, șeful secției „strunguri mari", autorul inițiativei despre care e vorba? Mărirea productivității muncii și noi economii la costurile de producție, prin măsuri tehnico-organizatorice — probleme, de altfel, perfect clare pentru zecile de mii de muncitori, pentru tehnicienii și inginerii din fabrici și uzine. Ceea ce rămîne însă a fi prezentat — și acesta este scopul reportajului nostru — sînt doar cîteva din metodele pe care le folosesc maistrul Marin Zamfir și tovarășii săi de muncă, pentru a dobîndi cît mai multe succese în producție...

★

Mai întîi de toate, ceva despre „Progresul"-Brăila. Mașinile și instalațiile care se nasc aici sînt extrem de variate.

Imaginați-vă deci activitatea unei secții — e vorba de secția „strunguri mari" — în care se produc sute de piese pentru agregate de tipurile cele mai diferite. O hală vastă și modern utilată, care în orice zi și la orice oră prezintă cel mai eteroclit decor de uzină: într-un sector, rulouri metalice pentru compresoarele necesare construcțiilor de șosele; alături, ancore pentru noile cargoboturi; ceva mai la stînga, instalații pentru linii de ciment; mai încolo, piesele unor mastodonți de metal: excavatoare de 0,3 sau de 0,5 metri cubi; în fund, un afet circular, care nu-i suportul unui tun, ci al unui nou melanjor construit pentru „păstrarea la cald" a unei cantități de 600 tone fontă lichidă; instalații pentru industria chimică, pentru cea alimentară sau forestieră — pe scurt, nenumărate produse din oțel sau fontă.

Diversitatea aceasta de produse duce, desigur, la o întrebare firească: cine ține aici evidența exactă a nenumăratelor piese de tot felul? În această privință există o bună organizare, iar „busola" cea mai precisă — ca să zicem așa — trebuie s-o aibă conducătorul secției: maistrul-șef. Munca sa privește, în primul rînd, cunoașterea perfectă a întregii activități a atelierului său, chiar dacă într-o lună se nasc aici nenumărate și felurite agregate. El e cel care primește planul și documentele fiecărei piese; el repartizează lucrul pe maiștri de tură și pe mașini; urmărește după grafic executarea și intervine direct, cînd apar situații dificile; el ia măsuri acolo unde se produc întîrzieri; analizează zilnic situația față de bugetul secției sale și urmărește realizarea normelor și a economiilor. Într-un cuvînt, maistrul-șef este organizatorul principal al procesului de producție în secția sa — omul cu nenumărate probleme, căruia, după cum am băgat de seamă, nici cel mai îndrăzneț reporter nu-i poate răpi, în timpul orelor de lucru, mai mult de cinci sau zece minute...

★

Vasta hală a strungurilor este dominată de zumzetul mașinilor în plină activitate.

— Opt sute sau o mie de ture pe minut?

Pe strungarul care-și urmărește cu atenție mașina îl interesează însă altceva: metrii-șpan.

Așa că răspunsul său ne informează exact:

— Merg cu 95 metri pe minut!

Asta înseamnă că... aleargă. Fiindcă de „mers", a mers pînă în urmă cu vreo două-trei luni, cînd la strung „se pășea" numai cu 65-70 de metri-șpan pe minut. Diferența aceasta de 20-25 de metri — de altfel foarte importantă — a constituit o problemă care i-a frămîntat mult pe maistrul-șef, pe ceilalți meșteri din atelier, pe conducătorii uzinei, organizația de bază și, desigur, pe mulți muncitori... Era pe atunci vorba să se răspundă cu cinste documentelor de partid din iulie 1959, care recomandau ridicarea indicelui de utilizare a mașinilor.

— Soluția? Există! — a susținut într-o ședință de producție meșterul Zamfir. Ridicăm nivelul profesional al strungarilor—ne specializăm — și vom mări viteza de așchiere cu cel puțin zece la sută! Asta va aduce — a mai spus el — o productivitate sporită cu încă o mie de ore lunar. Sînteți de acord? — a întrebat, apoi, meșterul.

— Sîntem!

S-a trecut deci la fapte. La început, experimental: un curs special pentru 15 dintre cei mai buni strungari din secție. Printre organizatori e însuși directorul universității muncitorești de pe lîngă uzină, inginerul Anghel Zeca. Cei cincisprezece strungari au devenit elevi la cursurile teoretice; apoi la cele practice, pe mașini diferite. Rezultatul: s-au specializat în așchiere rapidă (au ajuns la 92-95 metri-șpan, pe minut), folosind în bună măsură un cuțit de strung cu unghi negativ și cu plăcuță „vidia". Metoda nouă nu s-a oprit aici: a trecut de la „strunguri mari", dincolo, la „strunguri mici". A preluat-o tineretul din secția maistrului Bratosin...

— Ne-au luat-o înainte bobocii! — spune oricui și ne-a spus-o și nouă maistrul Zamfir.

— Și nu vă pare rău?

—Dimpotrivă! Asta confirmă justețea inițiativei... noastre. Tinerii au arătat că pot realiza economii serioase la „costurile de producție". Și încă cum! — se bucură meșterul. 28.000 de lei, în circa trei luni...

★

Pe meșterul Zamfir îl mai frămîntă o problemă. O problemă poate destul de dificilă: în secția sa nu se folosea integral capacitatea strungurilor, potrivit indicilor de utilizare. Aceasta, pentru că darea și luarea în primire a fiecărui strung însemna o pierdere de 45 pînă la 60 de minute.

Ce era de făcut? Era o singură soluție: strungurile să fie luate în primire, de la un schimb la altul, din mers. Nu era o problemă ușoară. Mai ales că nu era vorba doar ca mașina să meargă încontinuu, ci ca piesa ce era prelucrată să nu fie scoasă decît după ce a fost terminată. Aici era baiul. Cum se lucrase pînă atunci? Piesa — de obicei un unicat — se executa total de același om, din care cauză era scoasă din mașină la sfîrșitul fiecărui schimb, următorul muncitor fixîndu-și în strung piesa sa. Operația aceasta „mînca" la fiecare schimb de tură cele 45 pînă la 60 de minute de care vorbeam mai sus.

Maistrul Zamfir (dreapta) e gata oricînd să-l sprijine în muncă pe Ene, ucenicul lui de altădată — strungarul calificat de azi.

Așadar, soluția preluării mașinilor din mers se punea într-un singur fel: piesa să nu fie scoasă din strung, prelucrarea ei făcîndu-se din mers, adică în continuare, mai exact, în colectiv, schimb după schimb, pînă la terminarea ei completă.

Problema a fost discutată într-o ședință lărgită a organizației de bază, iar comuniștii l-au ajutat efectiv pe șeful secției „strunguri mari" să organizeze munca fără cele trei întreruperi care totalizau sute de ore pierdute. Acțiunea a fost apoi sprijinită și de ceilalți muncitori. Efectul: într-o lună, indicele de utilizare a mașinilor a crescut de la 60 la 85 la sută, iar azi, după două luni, inițiativa s-a extins în toată uzina.

Comunistul Marin Zamfir, maistrul care conduce una din importantele secții ale uzinei metalurgice „Progresul", mai are o pasiune: inovațiile. A realizat multe. Și toate le-a îndreptat într-o singură direcție: pentru o mai bună și mai rațională folosire a mașinilor. Una singură — mi se pare cea mai recentă — schimbă profilul preocupărilor sale în materie de inovații. E vorba de o mașină care curăță „mecanic" ferestrele uzinei. Bănuiți, desigur, cîte mii de metri pătrați de geamuri poate avea o uzină la ferestre și luminatoare!

Nu-i deci de mirare că, de curînd, l-am găsit pe maistrul-șef Zamfir alături de alți 14 meșteri ai uzinei, într-o nouă și activă brigadă de inovatori. O brigadă specială, care contribuie la mișcarea inovatorilor, făcînd să crească necontenit numărul celor 1.158 de inovații — omologate în ultimii nouă ani — care au adus uzinelor „Progresul" din Brăila economii în valoare de 14 milioane de lei.

Brigada de inovatori a secției, alcătuită din meșterii cei mai pricepuți, analizează o propunere mai veche: mecanizarea transportului de șpan din ateliere, direct la depozit.

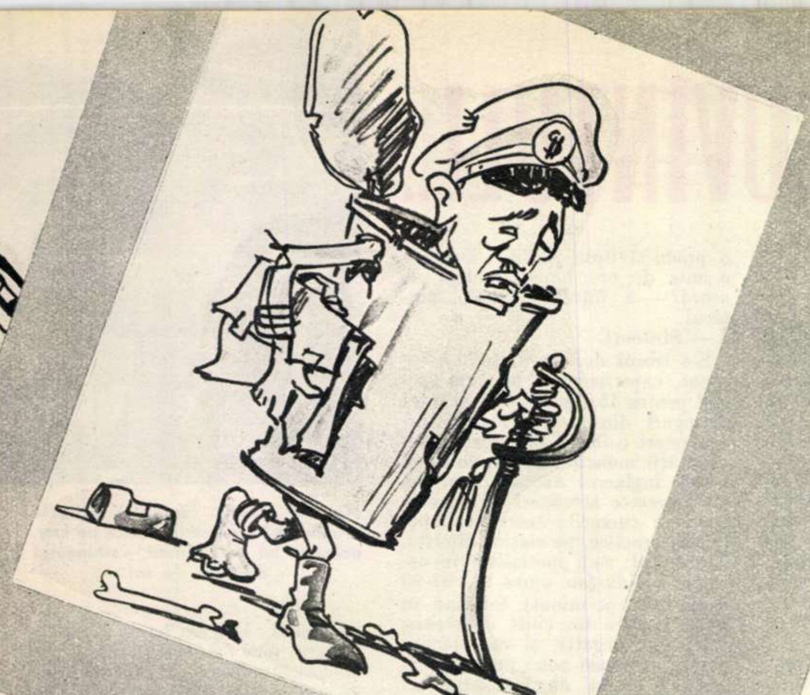

Cian Kai-şi

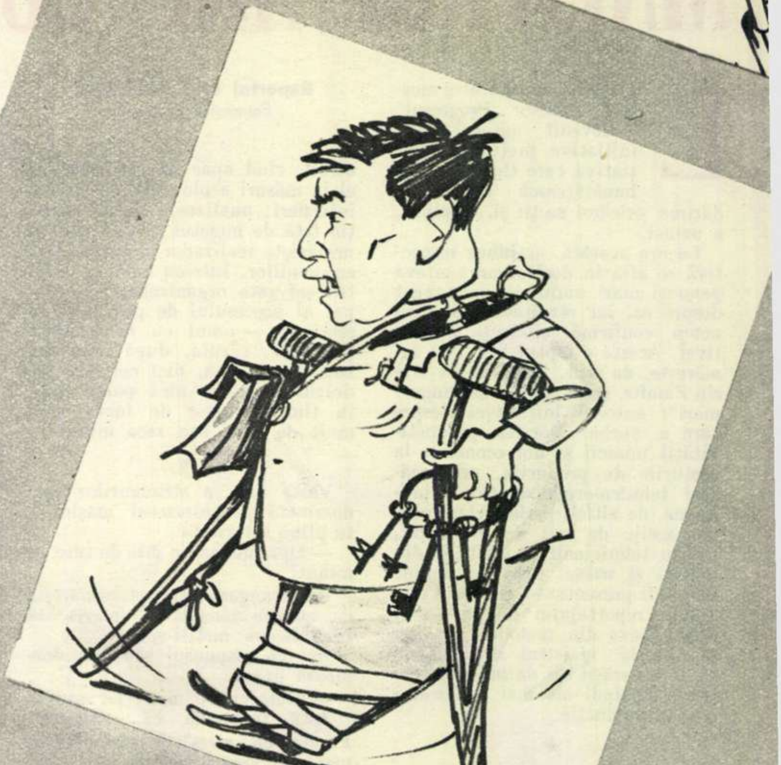

Ngo Dinh Diem

PACTUL CADAVRELOR

de
Valentin SILVESTRU

Desene de E. ARNO

Agenţiile de presă occidentale au transmis recent, printre ştirile despre catastrofe naturale, recrudescenţe de holeră şi atacuri armate asupra băncilor, vestea organizării unui bloc militar nou în Asia de sud-est. Din el vor face parte Coreea de sud, Vietnamul de sud şi Taivanul, care nu poate fi plasat altfel decît tot în sud: în sudul Statelor Unite. Pactul noului bloc urmează a fi semnat de Ngo Dinh Diem, Cian Kai-şi şi Li Sîn Man, în momentul cînd li se va permite aceasta de către mai marii lor. Toţi trei s-au grăbit deocamdată să anunţe că acesta va fi un bloc mic, încadrat de fapt în blocul mai mare al Pactului Asiei de sud-est (S.E.A.T.O.), care la rîndul lui face parte din aşa-zisul bloc al statelor „libere şi anticomuniste". Cu alte cuvinte, în această construcţie etajată, noul pact, a cărui subdenumire ar putea fi „pactul interfalit", are poziţia pivniţei.

Ştirile potrivit cărora la pact ar urma să adere şi Kerenski, bancrutat în urmă cu 43 de ani şi mumificat într-un orăşel din S.U.A., n-au fost confirmate încă oficial...

★

Iniţiativa alcătuirii noului bloc aparţine lui Cian Kai-şi. Cian Kai-şi are o vastă experienţă a iniţierii de blocuri. În timp ce studia la Academia militară din Tokio, a fost inspiratorul unui bloc studenţesc împotriva studenţilor chinezi din Japonia. În 1915, el a organizat la Şanhai, împreună cu alţi tineri focoşi, un bloc al răpitorilor de copii, al traficanţilor de arme şi otrăvuri, al contrabandiştilor de opium şi negustorilor de carne vie, intitulat *Banda verde*. În 1940 a iniţiat blocul împotriva poporului chinez, împreună cu guvernul japonez şi cu conducerea reacţionară a Gomindanului.

În urmă cu un deceniu, în timp ce decola definitiv, cu un aeroplan particular, de pe continentul chinez îndreptîndu-se spre un portavion american din Marea Chinei, el a încercat să organizeze un nou bloc, prin telegrafie fără fir, dar aparatul avionului n-a funcţionat, iar ulterior preşedintele Taivanului a suferit multă vreme de febră musculară.

Printre ultimele acţiuni diplomatice şi ieşiri publice ale celebrului politician insular, se numără: 1) protestul adresat Camerei Reprezentanţilor din S.U.A. împotriva congresmenilor care au cerut „reducerea împrumuturilor inutile, acordate unui cadavru intrat în putrefacţie"; 2) discursul adresat poporului chinez, cu ordinul de a se răscula; în caz contrar, Taivanul va invada China şi va lua contra ei şi alte măsuri, deocamdată secrete; 3) discursul radiodifuzat de postul mobil al Flotei a VI-a americane din Pacific, de Anul Nou, în al cărui final a fost profeţit iarăşi „crahul comunismului" — cuvinte care, repetate de trei ori, adică „crah, crah, crah", au constituit de fapt şi finalul discursului, întrucît domnului „preşedinte", enervat peste măsură, a trebuit să i se ia imediat sînge prin metoda internaţională a lipitorilor.

Actualmente el se află internat provizoriu într-o casă sanatorială pentru diferite boli, unde l-a primit recent şi pe Ngo Dinh Diem.

★

Ngo Dinh Diem este vătaful intereselor americane din Vietnamul de sud. Popularitatea sa poate fi măsurată după frecvenţa atentatelor îndreptate împotrivă-i. În 1957 s-a încercat otrăvirea lui. În februarie 1958 s-a tras cu mitraliera asupra automobilului său. În mai 1958 s-a tras asupra lui la inaugurarea unui tîrg. În august 1958 a fost rănit cu cuţitul, în timp ce vizita o bază militară. În urma acestor atentate, el a luat deosebit de inteligenta măsură de a-şi dezarma ofiţerii de gardă. După trei zile, i-a reînarmat, dar a dat ordin să fie percheziţionaţi corporal toţi trecătorii din cartierul reşedinţei sale. După cinci zile, a dislocat o divizie la dispoziţia sa personală, numindu-se comandantul ei su-

COREEA DE SUD

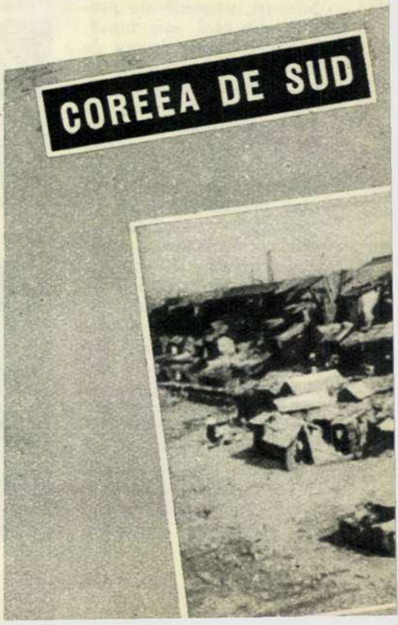

prem. Tot astfel, cu ani în urmă, s-a autonumit președintele statului, numind și pe toți membrii parlamentului.

Specialitatea membrilor familiei sale este specula cu alimente. Specialitatea sa personală o constituie asasinatele în masă (2.174 de patrioți vietnamezi, uciși bestial în lagărul de la Poulo Condor, masacrul a mii de oameni în lagărul de la Fu Loi, dispariția, din „motive necunoscute“, a 5.000 de oameni în închisorile din Saigon și altele asemenea). Ultima acțiune legislativă de stat a autopreședintelui prevede înființarea de tribunale militare menite să condamne, fără judecată, orice cetățean care „nu demască comuniști“, „face propagandă pentru pace“, „se plînge de mizerie“. Pedeapsa este capitală: decapitarea prin ghilotinare.

După promulgarea acestei legi, Ngo Dinh Diem a primit medalia americană „a libertății“ și un premiu personal în dolari. Ziarul francez catolic „La Croix“ a publicat, la puțină vreme după aceea, declarația unui înalt demnitar sud-vietnamez, fugit din țară în Occident și care spune, printre altele: „Noi nu mai știm ce este justiția, libertatea presei, libertatea cuvîntului, libertatea de circulație, libertatea de întrunire. Arestările arbitrare, dispariţiile, asasinatele se înmulțesc. Închisorile și lagărele sînt arhipline“.

Ngo Dinh Diem mai este denumit și „Hitlerul asiatic“.

★

Activitatea de conducător american al Coreei de sud a lui Li Sîn Man se desfășoară pe mai multe planuri. Pe tărîm politic, el dispune din cînd în cînd, mai ales în preajma alegerilor, suprimarea adversarilor din opoziție. (În august 1959 au fost executați doi conducători de partide de opoziție: Cio Bon Am și Ian Men Sam). Pe același tărîm, el ordonă deputaților săi înviorarea activității parlamentare, cînd ea amenință să stagneze. De pildă, la sesiunea din decembrie 1958, cînd un deputat de opoziție s-a ridicat împotriva unui anume proiect de lege, deputații guvernului — după relatarea corespondentului unei agenții americane — „l-au întrerupt prin huiduieli“ și au început „să arunce în el cu pahare, scaune și alte obiecte aflate la îndemînă“, ceea ce arată la ce înalt nivel politic își desfășoară forțele partidul aflat la putere.

Pe tărîm economic, Li Sîn Man a încheiat un tratat cu magnații americani, potrivit căruia fierul și oțelul necesitînd industriei sud-coreene se importă din S.U.A., la prețuri aproape duble față de cele obișnuite pe piața mondială; în acest fel, produsele finite sud-coreene n-au căutare nici pe piața internă, nici pe cea externă. Aceeași perspicacitate economică a fost dovedită de președinte și în materie de agricultură. El a vorbit poporului la radio, ordonîndu-i să nu mai mănînce orez, pentru că acesta trebuie exportat, și să consume cereale mai ieftine, pe care le consumau pînă acum — după părerea autorizată a onor președintelui — mai cu seamă oile și caprele. Aceasta va duce — a spus tot ilustrul economist și președinte — „la sporirea simțitoare a sănătății publice“. De unde impresia că președintele are halucinația a fi stăpîn pe un fel de turmă de capre.

Din cînd în cînd, președintele, care e și un geniu militar cu rangul de trompet al Flotei americane din Pacific, întreprinde la radio „eliberări“, „marșuri spre nord“, „salturi peste paralele“ și alte asemenea acțiuni verbale cu cauze psihice obscure. Poate de aceea experții americani serioși consideră emisiunile postului de radio sud-coreean, „nu îndeajuns de distractive“.

În momentul de față președintele freamătă de nerăbdare să-i vadă pe Cian Kai-și și pe Ngo Dinh Diem.

★

Se crede că semnarea pactului intercadavre va avea loc pe o navă americană, în apele teritoriale ale insulelor Hawai. După încheierea pactului, se va da o recepție pe navă, la care se vor consuma diverse legume specifice. Cei trei „bărbați de stat“ se vor decora între ei și vor rosti cîte o proclamație în limba engleză, după care se pare că vor fi lăsați liberi...

...Încă o bucată de vreme.

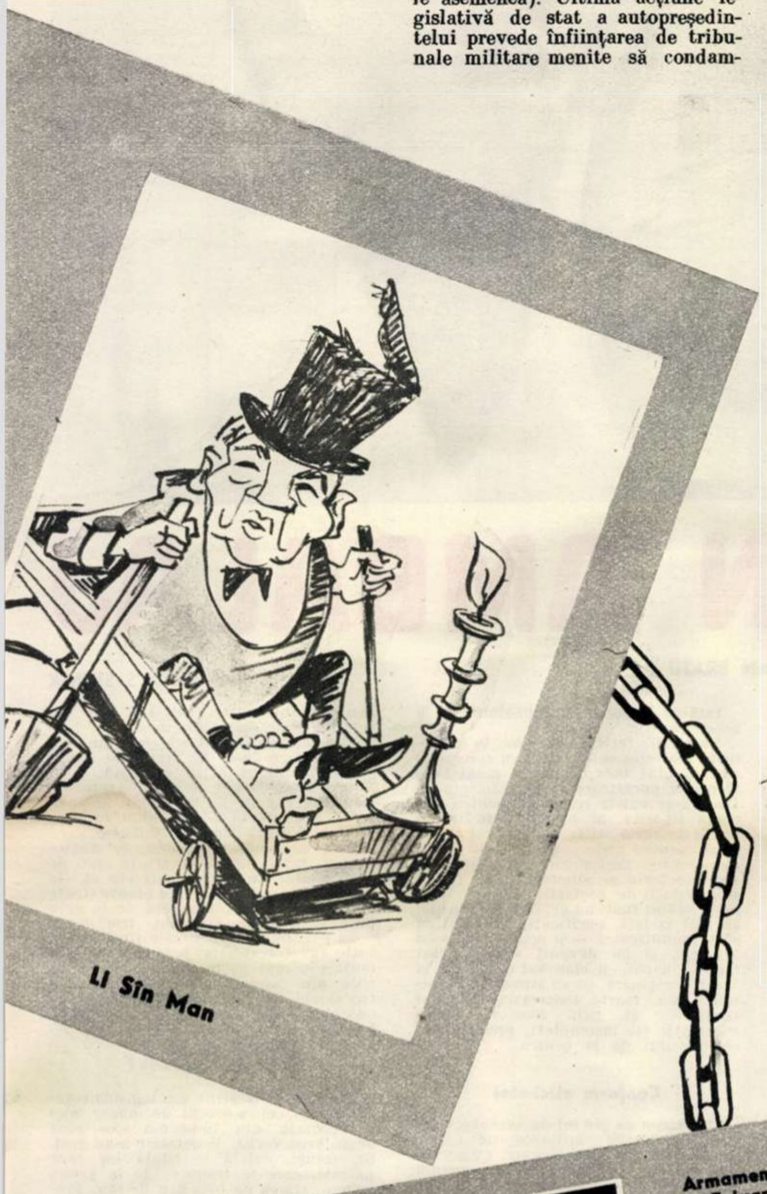

Li Sîn Man

Din grijă pentru „sănătatea publică“ Li Sîn Man a recomandat populației Coreei de sud să nu mai mănînce orez, ci... tărîțe. O consecință a aceleiași „griji“ lisînmaniste pentru populație sînt și mizerele cocioabe care împînzesc Coreea de sud.

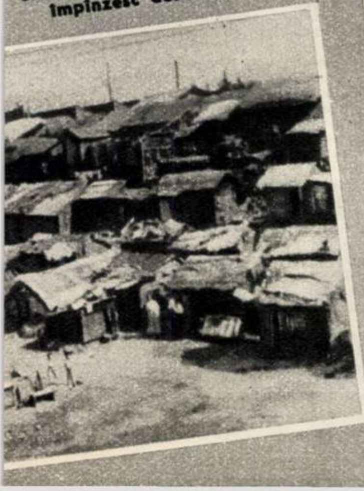

TAIVAN

Armament american descărcat în Taivan. Ar fi bine dacă în cercurile oficiale din S.U.A. s-ar ține seama de părerea acelor congresmeni americani, ce socotesc inutile astfel de ajutoare acordate „unui cadavru intrat în putrefacție“.

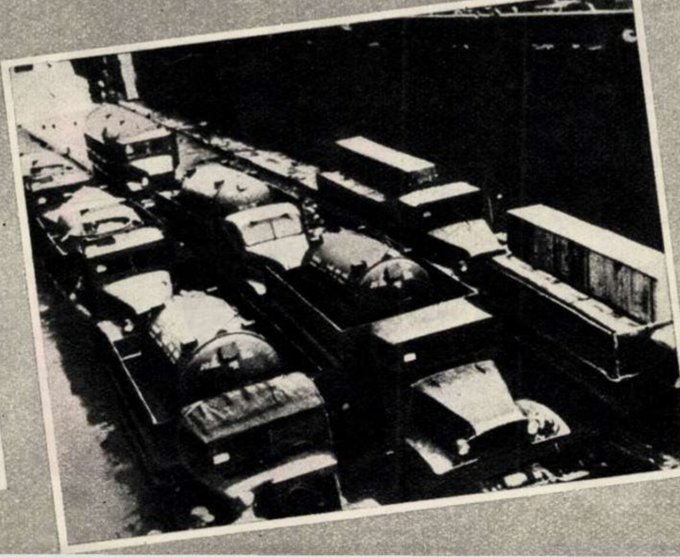

VIETNAMUL DE SUD

Ciracii lui Ngo Dinh Diem „se distrează“ în lagărul de la Poulo Condor, unde sînt deținuți mii de patrioți. Teroarea nu poate însă salva putredul regim al dictatorului sud-vietnamez.

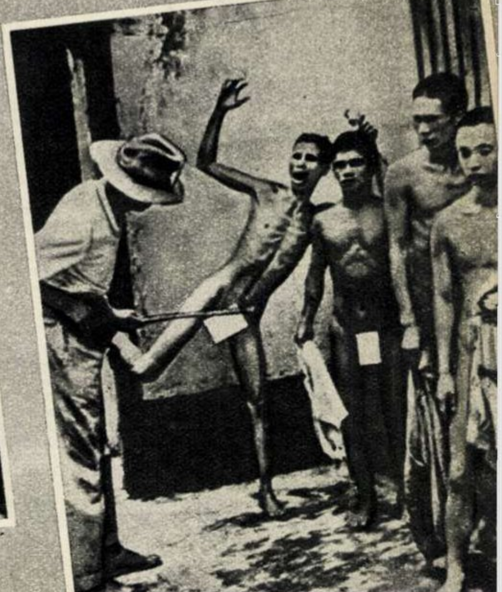

În lichidul din balonul acesta se află aproximativ 100 de miliarde de Azotobacter chroococcum (vezi reportajul).

BACTERII ÎN AMBALAJ

de Constanța **BRATU**

Fotografie de S. STEINER

Pămîntul acesta, care se învîrtește cu noi în jurul soarelui și ține în spinare cele mai neînchipuite construcții, a dat mult de furcă gîndirii omenești. Și dacă oamenii au crezut, cu naivitate, un timp destul de lung, că el e un fel de plăcintă vastă, de ce n-ar fi crezut, un timp și mai lung, cu aceeași naivitate, că el este o masă moartă, formată din stînci sfărîmate și din resturi organice putrezite?

A trebuit să apară microscopul, să fie văzute cu ajutorul lui primele microorganisme*) și au trebuit să se întîmple încă multe alte lucruri în știință și tehnică, pentru ca omenirea să afle și să creadă că solul de sub tălpile ei este, de fapt, leagănul unei lumi vii: lumea microorganismelor. Redusă la neverosimile proporții de microni, viața pulsează în populația ei infinită, cu o nespusă vervă. Nu e vorba numai de un agitat „sport“ subpămîntean, ci și de o activitate efectivă, care datează de-a lungul generațiilor microorganismelor de mai bine de un miliard de ani.

Se presupune că bacteriile au fost printre primele viețăți apărute pe planetă. Sînt pentru noi, dacă vreți, un fel de... străbunice care ne-au pregătit, pe tăcute, un leagăn cumsecade, pe un pămînt primitor.

La începuturi, s-au zbătut cu toate în anaerobioză — traiul fără oxigen. (Atmosfera planetei era, pe vremea aceea, foarte săracă în privința acestui gaz vital). Să recunoaștem: ca să realizezi treaba complicată a metabolismului — schimbul de substanțe de pe urma căruia îți întreții viața — în asemenea condiții, înseamnă să faci o echilibristică de artist. În complet anonimat micile artiste au operat în așa fel substanțele chimice, încît, împreună cu plantele, au reușit să contribuie la realizarea admirabilei calități a planetei: oxigenul atmosferic.

Biologia a fost impulsionată. Au început să apară forme de viață mai evoluate. Ce au devenit „străbunicile“? Multe din ele au abandonat chimia dură a bucătăriei extrase din substanțe minerale; s-au aciuat, mai comod, pe lîngă substanțe organice, pe ființe vii, și au inaugurat, prin asta, în biologie, capitolul microorganisme patogene (microbi care cauzează boli) sau nepatogene.

Altele (mai modeste? mai harnice?) au rămas aproximativ la vechiul mod de viață și, împreună cu suratele „nepatogene“, au adus sau nu foloase pămîntului.

Nu ne vom ocupa aci de microorganismele nefolositoare. Nici de cele folositoare, în totalitatea lor (cum ar fi cele care patronează nașterea mustului sau care dau savoare chefirului). Vrem să cunoaștem, acum, unele populații vii din sol.

Simpatia

Într-o cantitate de pămînt (fertil) corespunzătoare unui hectar, trăiește, pînă la adîncimea de 30-40 cm, o populație de microorganisme care cîntăresc circa 7.000 kg. Suprafața totală a corpurilor lor ar reprezenta aproximativ 500 de hectare. Cum fiecare individ, mărit de 1.000 de ori, ar avea doar 2-3 mm, rezultă că numărul indivizilor (dintr-un hectar) este de foarte multe mii de miliarde.

Dar babilonia demnă de presupus în legătură cu un asemenea număr este numai aparentă. Bacteriile s-au „împărțit“ pe specii și fiecare specie își are înfățișarea, personalitatea și obiceiurile sale. Unele au preferință pentru sulf, altele stimează fierul și nu știu cum să-l mai stocheze, altele au frenezia azotului... Oricum însă, indiferent de predilecții, toate la un loc ajută la circulația substanțelor minerale în natură, îmbogățesc și regenerează pămîntul.

Tot scormonind pămîntul și tot căutînd să pătrundă vînturarea de-a baba oarba a bacteriilor, cercetătorii au descoperit că acestor infime bucățele de viață le place grozav să trăiască în jurul rădăcinilor plantelor. Că acolo numărul lor este de zeci și de sute de ori mai mare. Explicația e simplă: rădăcinile secretă diferite substanțe, necesare în „bucătăria“ bacteriilor. Și pregătindu-și abundenta masă chimică — bazată, în bună parte, pe aprovizionarea făcută de rădăcină — bacteriile îi dau, în schimb, substanțele care le-au prisosit. E o legătură biologică pe care microbiologia solului — știință întemeiată de savantul rus Vinogradski — o cercetează cu pasiune.

Dar paralel cu cercetarea, oamenii au început să valorifice această simpatie dintre bacterie-plantă. Dacă bacteriile sînt furnizori serioși de substanțe nutritive pentru plantă, de ce nu s-ar pune, pe cale artificială, „stocuri“ de bacterii, la dispoziția plantei?

Logica aceasta a dat naștere noțiunii și realității de îngrășămînt bacterian.

La centru

În 1954, pe baza experienței sovietice, s-a înființat și la noi, în cadrul Ministerului Agriculturii, o instituție de cercetare și de producere a îngrășămintelor bacteriene: Centrul experimental de îngrășăminte bacteriene. Datorită muncii colectivului, centrul acesta a reușit să dea un ajutor efectiv agriculturii socialiste. În anul de început, el a furnizat 137.000 doze de îngrășămînt, pentru ca în 1959 cifra aceasta să se ridice la 1.145.000 doze.

Iată-ne la secția de ambalare, de la acest centru.

Bacteriile (atît de nostime la microscop, mai ales sulemenite cu coloranți) sînt absolut inexpresive în masa substanțelor purtătoare a îngrășămintelor. Dacă n-ar exista respectul pentru eticheta tipărită, ai putea să te întrebi de ce se agită atîția oameni, cu atîta grijă, pentru niște... prafuri sau lichide oarecare. Fosforobacterin, Nitragin, Azotobacterin și Silicobacterin. Imense populații de bacterii, ai căror strămoși au fost luați nu demult din brazdă, au fost izolați, purificați, cultivați ca să se înmulțească — și acum, cînd s-au înmulțit și au devenit voinici, sînt trimiși înapoi, cu blazonul etichetei, la brazda originară, ca să stimuleze recoltele. Iată, foarte schematic, destinul bacteriilor și, prin aceasta, foarte schematic (și incomplet), preocupările colectivului de la centru.

Conform etichetei

Un flacon de 250 ml de Azotobacterin conține 80-100 miliarde de celule de Azotobacter chroococcum. Ca semne particulare, Azotobacterul are mania de a-și uni bastonașele corpului în chip de 8 și de a „stoca“ azotul din aer. Gazul acesta place grozav și plantelor, dar... simpatia nu e reciprocă. Aerul de deasupra unui metru pătrat de pămînt conține circa 8 tone de azot; dacă gazul acesta s-ar lăsa... „convins“, ar putea să hrănească plantele pe timp de un milion de ani. Dar este „insensibil“ față de ele. În schimb, are slăbiciune pentru Azotobacter. Într-atît i se dăruiește, încît, în decurs de un an, bacteriile reușesc să îmbogățească un hectar de sol cu 30-50 kg azot. Iar rădăcinile plantelor atîta așteaptă...

Bacillus megatherium (varietatea phosphaticus), care stă la baza îngrășămîntului bacterian „Fosforobacterin“ (fotografie făcută prin microscop).

Pe lîngă acest oficiu, Azotobacterul secretă în sol substanțe de creștere și stimulează mărirea numărului de alte microorganisme folositoare.

Iată dar cum miliardele de Azotobacter „fabricate“ la centru în chip de îngrășămînt au toate motivele să fie primite cu „entuziasm“ de plante (toate culturile agricole, începînd de la grîu pînă la legume și pomi fructiferi).

În funcție de predilecție (fosfor, potasiu sau tot azot) și prin metode mai mult sau mai puțin schimbate, bacteriile din celelalte trei îngrășăminte fac și ele față, într-un mod la fel de onorabil, girului dat de eticheta ambalajului.

Ce spune brazda?

În afară de trestiile din legenda regelui Midas, cel cu urechi de măgar, nici o vegetală din lume n-a scos pînă acum vreo vorbă. Vegetalele n-au grai. Și, totuși, există în ființa lor ceva patetic, care le traduce, de la prima vedere, starea de bine sau de rău. Probabil că atît de patetic, atît de sugestiv, încît a determinat poporul să spună și despre oameni că-s „înfloritori“ sau „ofiliți“. „Binele“ se traduce la plantele de cultură nu numai prin exuberanță exterioară, ci și prin producție mare. Și exact în acest sens își spun cuvîntul îngrășămintele bacteriene.

În 1959, centrul experimental a patronat 60 de puncte demonstrative de sprijin și 18 centre de experimentare, în cadrul diferitelor gospodării de stat și colective din țară. Un total de 1.100 hectare, pe care bacteriile și-au demonstrat evident eficiența. Colectiviștii din Luncani (raionul Turda) au „încercat“ Azotobacterinul în combinație cu Fosforobacterinul, la cartofi. De pe suprafața tratată, au scos cîte 25.333 kg la hectar, față de 21.900 kg cît s-a scos de pe un hectar netratat. Gospodăria de stat din comuna Moscu, regiunea Galați, a obținut 3.237 kg porumb la hectarul tratat, față de 2.921 kg de pe hectarul netratat.

Caietele șefului laboratorului de experimentări au multe asemenea cifre și centrul primește multe scrisori de la diferite gospodării, care cer să li se trimită îngrășămînt (de exemplu, gospodăria colectivă din comuna Satchinez, raionul Timișoara, a făcut o comandă de 5.000 doze).

Asta nu înseamnă însă că toată lumea s-a și convins de utilitatea îngrășămîntului bacterian. Dar cîte neîncrederi și prejudecăți n-au fost spulberate; cînd știința și tehnica s-au aplecat asupra brazdei?

---

*) Organisme extrem de mici; corpul lor se măsoară în microni (micronul reprezintă o miime dintr-un milimetru). Dintre diferitele microorganisme existente în natură, cele mai răspîndite sînt bacteriile.

CITEVA RASPUNSURI

Pe vremuri, profesorul Gheorghe Marinescu, vorbind despre soarta copiilor nou-născuţi din Romînia, constata: aceştia mor într-o proporţie mult mai mare decît puii de găină ieşiţi din găoace. E o realitate din anii cruntei exploatări burghezo-moşiereşti.

Ne amintim de toate acestea cu prilejul Zilei Internaţionale a Femeii, pentru că, într-un fel, e şi ziua maternităţii, a căminului, a copilului. Ne amintim de toate acestea pentru a înţelege marea schimbare pe care republica noastră a adus-o în viaţa femeii. Astăzi, 71 de femei sînt deputate în Marea Adunare Naţională, peste 35.000 sînt deputate în organele locale, 2.000 sînt cadre didactice, zeci şi zeci de femei sînt artiste emerite sau lucrează în posturi importante ale economiei naţionale, în artă şi viaţa politică, multe din ele fiind decorate cu ordine şi medalii ori laureate ale Premiului de Stat.

Egalitatea de drepturi în toate domeniile, precum şi celelalte condiţii de viaţă create de regimul de democraţie populară au făcut posibil ca aspiraţiile femeii să crească neîncetat, să se îmbogăţească, pe măsura noilor realităţi şi perspective.

Orizonturile şi preocupările lor sînt altele. Viaţa, cu toate satisfacţiile ei mari şi mici, stă în mîinile fiecăreia. Această realitate a inspirat şi mica noastră anchetă fotografică — făcută cu prilejul Zilei Internaţionale a Femeii. Revista noastră a solicitat un răspuns la întrebarea: „Ce vă doriţi, în viitorul apropiat?"

→

Numele: **Emilia Andrei.**
Profesia: **sudor la uzinele „Vasile Roaită".**

„Lucrul ce mi-l doresc cel mai mult este ca, în acest an, să intru în rîndul candidaţilor P.M.R."

Numele:
Profesia:
păsări la G.
Noi".

„Vreau s
colhoz din U
tică. Și un
și-l dorește
să-mi mărit
←

Numele:
Profesia:
iectant la I
„Ar fi o
pentru mine
iectele pe c
fie reușite
patriei".

Numele:
Profesia:
Teatrul „C.
„Aș dori,
să mai am
film".
←

Numele: C
ulea.
Profesia:
campioană l
„Doresc s
bine școala
scriu la facu
a urma fizi
cile și astron

relia Ion.
cătoare de
„Timpuri

rizitez un
nea Sovie-
ru pe care
ce mamă:
a".

→
zi Hallas.
giner pro-
OCHIM.
re bucurie
toate pro-
le fac să
deci utile

iana Iekel.
trița la
'ottara".
ntre altele,
rol într-un

→
stina Patra-

levă și...
patinaj.
termin cu
să mă în-
ate, pentru
-matemati-
nia".

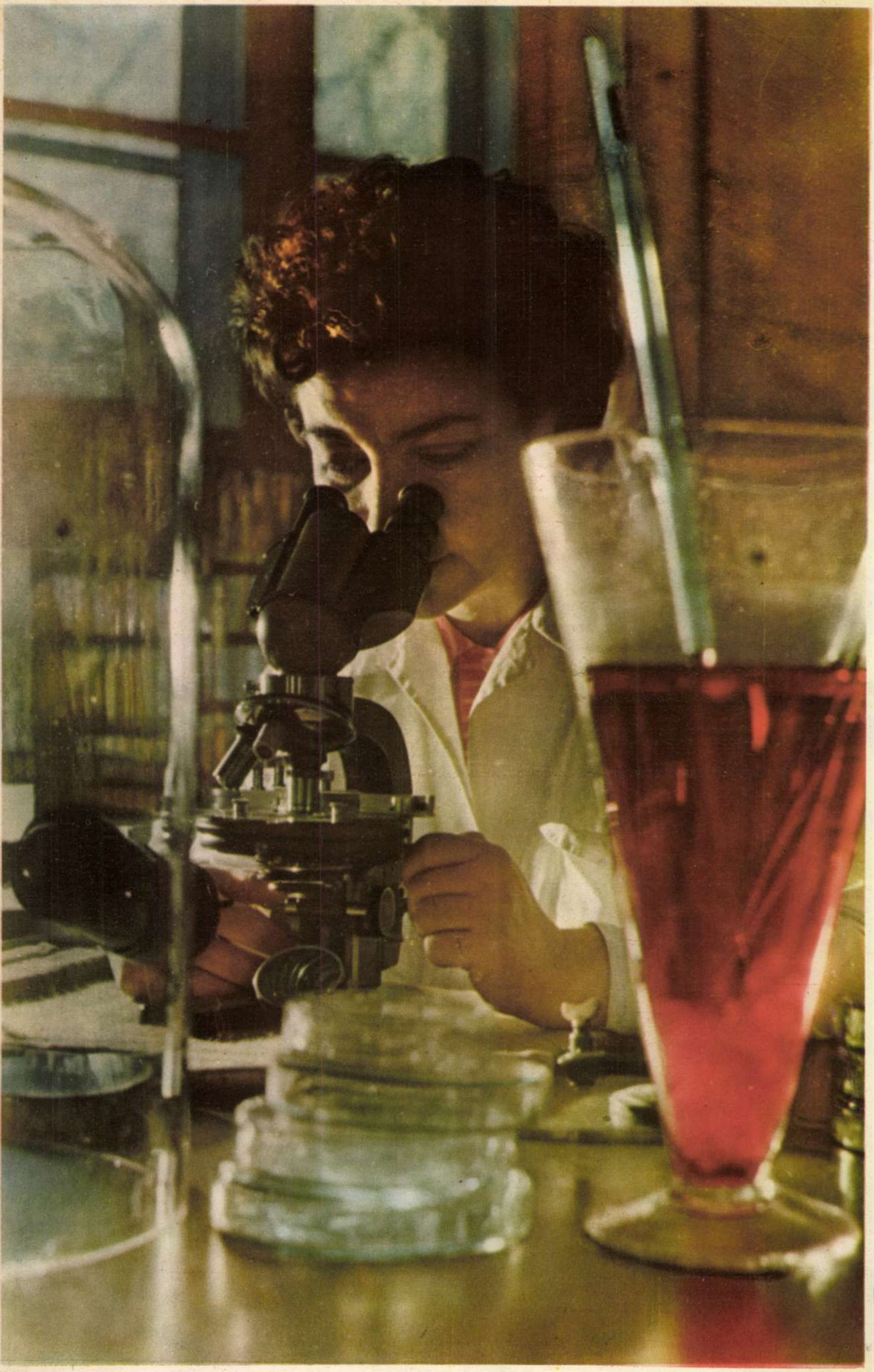

Numele: Marcela Popovici.

Profesia: doctor, cercetător la Institutul „Dr. I. Cantacuzino".

„Pe linie strict profesională, doresc să-mi însuşesc mereu noi cunoştinţe, iar pe cea personală, pentru că îmi place muzica simfonică, doresc să-mi alcătuiesc o discotecă bogată.

←

Fotografii de
A. MIHAILOPOL

Noaptea de priveghi

– Schiță –

de Gh. FLORESCU

Ilustrații de Tia PELTZ

Pînă la ceasul acela de noapte, prin casa lor trecuse tot satul, veniseră chiar și oameni din cătunul alăturat. Intra cine poftea, căta cu ochi mirați și spăimoși la Ștefan; unii își făceau cruce, alții își mușcau buzele, veneau, treceau, plecau ca niște umbre șterse.

Petcu și Stan rînduiră o strajă, telefonară cu greu la raion — centralistele erau încă obișnuite cu plasa și cu județeana — și o îmbărbătară pe Maria, ori de cîte ori își încrucișară drumurile. Maria umbla mistuită de neputința de a vărsa lacrimi.

N-avea nici un rost aici, în casă porunceau acum alții, iar de Ștefan n-o lăsau să se apropie. Rar, cînd scăpa de Fana lui Petcu ori de Lina lui Stan, se tîra în pragul odăii și încremenea așa, cu privirea rătăcită, năucă, înspre bărbatul ei.

Pe urmă, oamenii începură să se risipească. Cei rînduiți de strajă se foiau și-și făceau mereu drum în tindă, să fumeze. La un timp, Petcu îi îndemnă către casele lor, mulțumindu-le. Maria îl urma pe fiecare cu privirea împietrită și tresărea ca la o lovitură dureroasă, cînd un pas mai șovăit pocnea pragul. Gherghina, sora lui Ștefan, ședea pe laiță și torcea. În celălalt capăt de laiță, Glafira moțăia, cu bărbia în palmă. Nu era priveghi în sat, fără Glafira.

Noaptea de vară era caldă și neagră.

Petcu îi spuse Gherghinei în șoaptă că pleacă, iar Gherghina, fără să-și oprească fusul, uitîndu-se o dată scurt la el, încuviință. Acesta puse pălăria și se strecură în noapte, înțelegînd să-și ferească ochii de ai Mariei.

Începea priveghiul.

Maria se mișcă din prag și se chirci, vlăguită, la picioarele lui Ștefan. Era o femeie încă tînără. Bărbatul ei o luase de nevastă cînd se întorsese din război. Ea îi spusese că-l așteaptă și-l așteptase șapte ani. Atît ținuse războiul pentru Ștefan. Din oaste în concentrare, din concentrare în război. Șapte ani. Unii ziceau că-i zăludă, că-și prăpădește tinerețea de pomană. Că de unde știe cînd și cum s-a mai întoarce Ștefan! Dar ea îl așteptase șapte ani, răbdătoare și tăcută. Cînd a plecat la oștire, era o codană cu ochi jucăuși. Îi săgeta pe cutezători cu ochii aceia, care se aspreau îndată ce flăcăii se întreceau cu gluma; muncea laolaltă cu femeile la cîmp și-și strîngea cu migală cele trebuitoare gospodăriei: perne, albituri, basmale, covată. Îi pregătise și lui o cămașă, o cămașă lungă de noapte, pe care seară de seară i-o înflora pe la gît și pe la mîneci.

La țară, o fată peste 26 de ani este o femeie trecută. Dar Maria nu-și ofilise culorile și sprinteneala tinereții, chiar dacă muncea și-o ocoleau bucuriile. „Bine-ai mai știut să mi le păstrezi pe toate“ — o lăuda în anume ceasuri Ștefan, crîmpoțindu-i buzele. Se uita la ea într-un fel al lui, cu ochii aceia limpezi și albaștri, și era voios. Tare mai era voios. Și cînd rîdea, femeia se uita la el ca la o minune. Era soarele ei.

Acum se sfîrșise totul. Acum era priveghi. Ea era o ființă părăsită, chircită la picioarele lui. Durerea se prefăcea în hăuri, iar hăurile se învîrtejeau, se tot învîrtejeau și n-aveau nume, și urlau fără glas, și o trăgeau în fundul lor. De ce? Ce căuta ea acolo? O, doamne! Îl privegheа pe Ștefan, răzlețit pe drumul veciei. Cum adică, pe vecie? Și copilul lor? N-a mai fi? Nădăjduiseră atît de îndelung... El spunea că „după aceea“ are s-o trimită la spital. „După aceea“... Acum ședea chircită. Pe scăunelul meșterit de dînsul, cînd își încropiseră gospodăria, ședea cu bărbia sprijinită în palme, ca baba Glafira. Se uita la umbra ei mișcătoare, pe podea. Lampa fila — ușa era deschisă — și umbra Glafirei se clătina pe podea.

Ziceau că Petruc l-a ucis. Îl arestaseră și acum îl țineau acolo, la beci. Petruc era la beci, Ștefan era aici, întins pe masă, și ea se chircise pe scăunel, cu umbra aceea clătinată pe podea. Petruc era la beci, Ștefan nu mai era...

Cînta un cocoș răgușit, cocoșul Smarandei Petruc. Tresări, gata să sară, să fugă, să răsucească gîtul cocoșului și al Smarandei. Se adună însă îndată și se ghemui mai strîns, pe scăunel.

Cu furca în brîu, Gherghina moțăia; Glafira ședea cu ochii deschiși, niște ochi zemoși, stinși, în care nu se zărea nici un licăr de gîndire. Ședea la priveghi, așa cum sta ziua în poartă, cum sta duminica în strană la biserică, vie printre oameni și totuși moartă, moartă de mult. Maria își luă ochii de la ele, îndreptîndu-i iar spre el...

A venit în viața ei, așteptat și răsașteptat, ca o împlinire atît de dorită, și iată-l sfîrșit, ducîndu-se din viața ei neîmplinit. Parcă nu fusese decît un semn. Ceva care i-ar fi ars în față cît o clipă. Atît. De acum încolo, nimic. Îi veni să blesteme, s-o blesteme pe mumă-sa că o adusese pe lume, să blesteme lampa că fumegă, să blesteme pînă și vorbele lui, că le tot auzea prin cap, tăindu-i creierii.

„Să vezi, Mario... Numa' să vezi cum a fi...“

Uite cum îi. Pe cine îl doare acum? Nici pe tine nu te mai doare. Ai pierit, și gata. Am rămas să văd. Și ce văd!

Dădu să geamă, dar se pomeni îndreptînd o cută a cearșafului în care îl veliseră. Moșul Gînju îi luase măsura și acu-i meșterește o raclă. Moșul îl măsurase după însemnările lui și tăinuise cu Petcu în curte. Îi văzuse.

Îi ședea ca un cui în ochi cuta aceea de cearșaf. O îndreptă iarăși și-i vîrî colțul cearșafului sub picioare. Picioarele erau reci. Tresări și o podidi plînsul. În sfîrșit, un plîns cu lacrimi, plîns greu, cu lacrimi multe. Își mușcă colțul basmalei. Prin păienjenișul de lacrimi, văzu din nou umbra aceea mișcătoare pe podea.

Dacă nu-l lăsa, dacă i s-ar fi agățat plîngînd de mîini, de haine, poate ar fi rămas acasă. Ar fi reparat grajdul bătrînesc și, poate, și-ar fi cumpărat vacă. De la gură și-ar fi rupt, și și-ar fi cumpărat vacă.

Îl văzu pe Ștefan în prag, cu capul gol și cămașa descheiată la gît. Rîdea.

— Vacă? O vacă ai spus? Sute, Mario! Sute o să avem. La toamnă, te-om trimite la o școală de mulgătoare. Și pe tine, și pe Fana lui Petcu...

Și rîdea.

— O să-ți spele mîțul blidele! — a rîs și ea.

Gherghina se foi și gemu pe laiță. Asta nu se mai omoară cu firea pentru nimeni. Nici pentru Ghiță, care-i bețiv. Numai el trebuia să se mistuie de grijă. Că n-avea tihnă, pînă nu-i aduce lui Gînju cinematograf, să rîdă de el cînd s-o speria. Iaca, moșul trăiește și fără cinematograf și poate i-o face și ei raclă.

Prin cearșaf picioarele se bănuiau mari și goale. „Îl îngrop fără încălțări...“

El spunea mereu că, într-o bună zi, o să-și cumpere ghete, dar mesteca noroiul pe uliți cu opincile lui mari, din roată de automobil, din care spunea „c-a face leagăn“, „după aceea“...

Lacrimile îi curgeau bob cu bob; se adunau în izvoarele lor neștiute și-i lunecau pe bărbie, în poală. Pe urmă îi secătuiră iar, fără știre, după cum se porniseră.

Flăcăruia unei lumînări își dădu sufletul. Maria se ridică iute, ca pusă pe hărnicie, să-i aprindă alta. Vița de lumină tremură pe obrazul lui Ștefan. Un obraz slab, colțuros și țepos. Fire de păr năclăit i se lipiseră de frunte. Femeia își trecu degetele pe fruntea arsă de soare. Stătu o vreme la căpătîiul lui, privindu-l cu luare aminte. Cîteva clipe se rătăci în părerea că bărbatul ei doarme, în somnul acela greu și fără fund, ca în oricare noapte de după o zi de trudă, alergături și ședințe. Apoi își luă seama și scînci cu un glas ce nu și-l cunoștea, chinuit, frînt, de vietate neputincioasă:

— Omul meu... omul meu...

Împinse cearșaful, să-l vadă mai bine, și-i dezveli mîinile împreunate cu cazmă de Petcu, pe piept. Mîinile lui mari, cu degete lungi și puternice.

Nu ridicase niciodată mîna s-o lovească. Nici atunci cînd, chinuită de foame și sătulă să tot aștepte roada lucrării lui cu sufletele oamenilor, îi spusese că pleacă. A fost și asta odată.

El rămăsese încremenit, în mijlocul curții. Întocmea o cadră de lemn pe o bucată de tablă: „Sediul P.M.R.“ Voia să puie tabla la poartă, cu toate că oricine știa că în casa lor se adună comuniștii.

— Să pleci?

Și-a mijit ochii și s-a înnegurat. Pe ea a cuprins-o frica. Pe urmă el și-a aplecat ochii la cadra aceea și a rămas pe gînduri. A mai bătut un cui, ca să încheie rama, și și-a dat cu tesla în deget. Și-a mușcat buza de durere. Ei i-a înghețat sufletul, dar n-a cutezat să-l căineze. Gemînd, s-a ridicat de pe buturugă și a trecut cu tabla aceea în mînă pe lîngă dînsa, ca și cum nici n-ar fi fost acolo. S-a oprit la colțul casei, sub streașina. Într-un tîrziu, a dat glas străin și răgușit:

— Adă tesla!

Îi dăduse tesla, căutîndu-i cu ochii degetul acela lovit.

El a prins tabla în perete, s-a dat cîțiva pași înapoi și a spus:

— Parcă-i mai la vedere aici...

Atunci i s-a părut și ei că, agățată acolo, pe perete, tabla cu „sediul partidului“ îi mai la vedere.

— Nici n-o plouă — se pomenise zicînd...

Și tot atunci a văzut risipindu-se niște neguri din ochii lui, totdeauna vii și buni.

De-acu', s-or aduna la Petcu? Și-or lua tabla? N-au să-i ia tabla! Ștefan o meșterise singur, acolo, în curte, și-și lovise degetele, cînd a vrut ea să plece.

În lampă, fitilul prinse să pocnească. „A dat de apă“. Veni călcînd ușor, să n-o trezească pe Gherghina, și răsuci fitilul pînă se stinse. Glafira întoarse capul, căutînd înspre ea cu mirare. Acum numai lumînările ardeau, astupînd colțurile în umbră.

Spunea c-om aduce electrică. Petruc își bătuse joc: „Cînd o face plopul mere. Mai bine n-ați mai suci mințile oamenilor“.

Acasă, noaptea, Ștefan fusese încă mînios. „I-oi arăta eu că și plopul face mere. Ai auzit, Mario, de Miciurin?“ Și pînă cîntase a doua oară cocoșul Smarandei, îi spusese și-i tot spusese despre niște colhozuri din Rusia... În noaptea aceea, visase că în salcîmul de la poartă crescuseră cireșe.

Ar fi vrut să se așeze pe laiță, între Glafira și Gherghina, dar privirile Glafirei o tulburau și-i risipeau gîndurile. Și așa de mult îi trebuiau gîndurile acum! Gîndurile care i-l întorceau pe Ștefan viu... Se apropie de fereastră și-și lipi ochii de albăstreala curată a zorilor.

La vremea asta, se scula din pat cu ochii cîrpiți. Ea mai fura o bucățică de somn. El pregătea găteje pentru foc, vorbind cîinelui prin curte. Pe urmă scotea apă. Ciutura scîrțîia și-i fermeca bucățica aceea de somn furat. Niciodată n-are să-i mai scîrțîie ciutura, în somn.

În sticla geamului, văzu o lumînare alungindu-și flacăra. Se întoarse încet să aprindă alta. Pe masă, la capul lui Ștefan, nu mai erau lumînări. Începu să caute la cuptor, în cotruță, unde le țineau întotdeauna. Găsi vreo trei și căută încă altele. Dădu peste ceva învelit în jurnal. Îl desfăcu tremurînd, și carnetul lui roșu de partid, cu colțurile unsuroase de sudoare, îi fripse degetele. Era un carnețel mic, cu poza lui într-un colț. Își aduse aminte că-l pusese acolo înainte de a pleca la coasă, în rîpa lui Avramicu. În rîpa lui Avramicu l-au găsit tăiat.

Veni lîngă lumînare și se uită lung, lung, la poza lui. Rîdea. Mereu rîdea. Numai cînd i l-a dat pe al ei n-a rîs. „Să-l păstrezi, Mario, ca ochii! Asta-i toată averea și viața noastră...“

De la fotografie, își purtă privirea pe chipul lui veștejit, cu buzele învinețite.

De-acu', unde s-or aduna? La Petcu? Da-i lasă Fana? Că ea nu-i „membră“. Poate la Stan? Da' cîți încap în căsuța lui Stan? Aici era bine. Îi făceau fum, de trebuia să scoată mușcata din tindă, să nu i-o otrăvească cu țigările. Da-ncolo era bine. Că ședea lîngă Ștefan și ei o îndemnau mereu „la cuvînt“. Și-i dădeau treburi de partid. I-a adus la școală pe toți care nu știau carte. Ședea cu ei acolo, că-i plăcea să vadă cum trudesc cu tăblițele. Tăblițele erau ale copiilor și ei le ștergeau pe urmă cu sîrguință, să le ducă acasă curate...

Era o muncă frumoasă și abia aștepta să ajungă acasă, să-i spună lui Ștefan cum a fost.

Ștefan o asculta cu luare aminte și o lăuda.

— Brava, Marie!

Pe urmă, îi citea pînă se sfîrșea gazul în lampă, despre Davidov. Citea rar și cumpănit și zicea că, „după aceea“, are să se ocupe de căminul cultural. Tare frumos mai citea... Făcea să-ți bați tălpile în tot satul, să-ți usuci limba de vorbă, dacă după aceea puteai sta cu ochii închiși să-l asculți citind despre Davidov... Îți venea, nu știu cum, să te scoli și s-o iei din nou de la un capăt la celălalt al satului.

Și acum? Acum unde s-or aduna? Mîine, da, mîine, adică azi, trebuiau să s-adune aici și să hotărască. Întîi ei, comuniștii. Cine-i pentru să-și iscălească cererea. Pe-a lui și-o scrisese de cu seară. Și-o scrisese înghesuit și îndesat, cu același scris ca pe cărțile poștale pe care i le trimitea din război.

„După ce-om vota, tu ai să iscălești aici, Marie! Ai să iscălești, să vadă toți cum iscălește cea dintîi femeie din sat care iscălește... Pe urmă, or veni și altele. Trebuie să vină... Că nu ne-am prăpădit zilele de pomană, bătîndu-le în porți...“

Acu', ce-o face? S-a face? Toată mintea și-o agăță de întrebarea asta și o fluturare de spaimă nouă îi taie inima. Nu s-a mai face? Da' toți știu că se face!

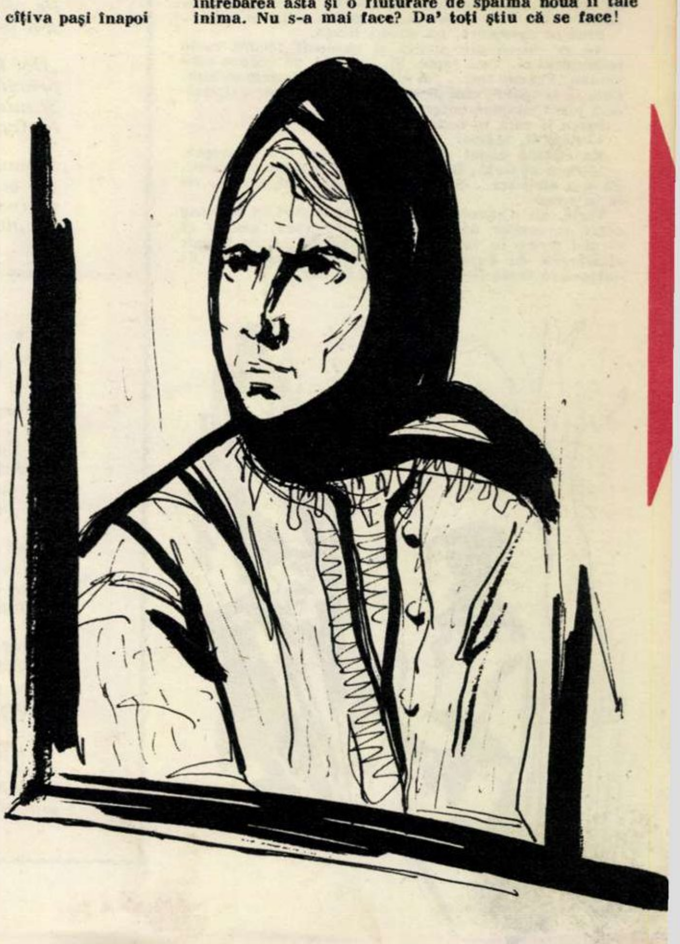

O neînduplecată îndîrjire năvăli peste spaimă și durere și o oțărî: „S-o creadă Smaranda lui Petruc și toți de-ai lui Petruc că nu s-a face... S-a face! Aici, la căpătîiul lui Ștefan! Să știu bine c-oi muri de durere, da' aici s-a face, pînă nu-l îngrop..."

Își înnodă basmaua cu o pornire pripită, smucită, și-l privi pe Ștefan drept în față:

— Nu mă las, Ștefane, nu mă las!

Dar îndată, o încovoie plînsul și toată tăria pe care și-o adunase se risipi iară, sub plesnitura adevărului. El n-o aude și n-are s-o vadă cum iscălește. „Cea dintîi femeie din Luncești, care iscălește cererea..." Se prăvăli peste pieptul lui, peste mîinile mari și înțepenite, gemîndu-și în răstimpuri durerea. „Ștefane... Ștefane! Oh, Ștefane, Ștefane!"...

Glafira începu să se smiorcăie pe laiță:

— Te-ai duuuus, Ștefăniță... te-ai duuuuuus...

Maria icni înțepată în inimă și se răsti la bătrînă:

— Taci!

Glafira își tăie bocetul și, pentru o clipă, ochii ei părură să prindă viață. Dar îndată se întoarse în ea, înstrăinîndu-se și plecînd din lumea asta în care de mult, tare de mult nu mai trăia.

Maria aprinse încă o luminare. Ceva i se lumină pe față, în ochi. Îndesă cearșaful sub bărbia lui Ștefan și strînse grămadă mucurile luminărilor arse.

— N-am să-l îngrop fără încălțări. Nu le-oi face eu atîta bucurie, să-i aud: „Ne împuia capul de bogăție, dar n-avea ghete"... Nu ți-oi face eu, Petruc, bucuria asta. Nu ți-oi face-o...

Veni la fereastră și-și pironi crunt privirea înspre curtea lui Petruc. Cucoșul se zbătea pe gard, cercînd-și glas a doua oară. Glasul lui răgușit îi sparse urechea.

Gherghina se smuci în lături de pe laiță și deschise ochii.

— A fi ziuă, Mărio? — făcu Gherghina.

— Acuși, Gherghino.

Se așeză pe laiță, lîngă sora lui Ștefan, și se uită la ea cu bunătate. O biată femeie, acolo. Da-i sora lui! Atîta mai este din neamul lui. I se făcu, dintr-o dată, tare milă de ea:

— Du-te acasă, Gherghino!

Cumnată-sa dădu să-și îndrepte tulpanul. Întinse brațele și gemu surd. Avea copil de țîță și-o durea sînii. Ea n-are să aibă niciodată copil.

Îi ajută Gherghinei să se ridice și o însoți în tindă. Cîinele se scutură să se trezească, dînd din coadă.

— Culcă-te, Gherghino. Și vezi de cel mic. I-o fi foame.

Gherghina se mistui spre poartă, tîrîndu-și papucii pe cărare...

O bucată de vreme, Maria rămase în prag înfiorată de răcoare ori de osteneală. Noaptea scurtă de vară începea să-și dea răsufletul.

Făcu un pas spre prispă, apoi coborî treptele de lut. Simțea sub tălpi roua umedă și porni să caute, pipăind cu picioarele, smocurile rare de iarbă. Cerul se albăstrea înspre gîrlă, spălînd stelele în înalturi. În spargerea nopții era o liniște mare și atît de necurmată, încît își auzi bătăile scurte ale inimii. Tot căutînd iarba înrourată, dăduse ocol casei, fără s-o vadă. Se opri la poartă și-și sprijini bărbia în ostrețele ascuțite. O durea acolo, sub bărbie, dar durerea asta simplă îi făcea bine.

Gherghina se pierduse în depărtare și acum ulița, în lumina scăzută a zorilor, se bănuia pustie. Îndată se va face ziuă. Ședea cu ochii mari, împietrită și tăcută, cătînd în lungul uliței. Acuși e ziuă. Cea dintîi zi, fără el. De acum înainte, totdeauna fără el... Un val răscolit din adîncuri, mare, mare cît cerul, îi cotropi ființa, dar urletul acela de vietate zdrobită nu mai zbucni, pentru că-și strînse gura cu pumnii, pînă-și simți ochii ieșindu-i din cap. Din susul uliței, ca într-un abur de lumină, pășind mare și zornic, venea Petcu. Iar după el, în grabă, alții și alții...

Pînă se apropiară, își adună ființa.

Nu se mișcă din poartă și oamenii făcură roată împrejurul ei. Vreo șapte. Și, pe uliță, se vedeau alții venind. Veneau toți... Se uita la ei, cu buzele strînse. Cum să le spună, mai pe înțeles, gîndurile ce-o chinuiseră toată noaptea aceea de priveghi?

Petcu îi căta în ochi, îndurerat.

— Cum îi, Mărio?

Ea clătină capul și răspunse uscat, ca o șoaptă:

— Cum să fie?... Da' m-am gîndit... M-am tot gîndit. Să n-o amînăm... S-o facem astăzi, aici, acuma, cît îs în putere...

Vorbi într-o răsuflare, arsă ca de friguri, și nu văzu ochii oamenilor umezindu-se. Nu-i văzu, pentru că ei și-i feriră în lături. Soarele răsări, ca în fiecare dimineață, de după măcieș. Iar lacrimile acelea de oameni în toată firea se poleiră în aur.

POEZII

Ion BĂNUȚĂ

Patria

Dimineața-n soare-n roua răcoroasă
patria mă cheamă dulce și frumoasă,
ca o fată albă în grădină-mi pare
și prin lungi milenii cea mai mîndră floare.

De mă ia de mînă, îndelung mă poartă
pe la o străveche muntenească poartă,
pe la Eminescu făurarul slovei,
pe la Ștefan Domnul, pavăza Moldovei.

Și mă duce tainic pe sub vînt de sară,
prin Carpații chipeși în mijloc de vară,
și cu veșnicia merg mereu pe cale
peste ape repezi, pe domoala vale...

Iar de-adăst o clipă pentru-odihna dreaptă
tot ascult la hore vorbă înțeleaptă,
și cînd tinerețea-n joc nebun mă-nstrună
rîde pîn-la lacrimi lăuta străbună.

Mă cunoaște grîul, Romînia toată,
și cîmpia-albastră de iubiri mă-mbată.
Mă cunoaște rîul, tot ce-aici se naște,
de mă duc în codru, codrul mă cunoaște.

Mă cunoaște fierul și uzina vie,
Grivița de flăcări mi-a pus cununie
cu stindardul muncii și cu-a vieții slavă,
și-a turnat în mine-a poeziei lavă.

Dimineața-n soare-n roua răcoroasă
patria mă cheamă dulce și frumoasă
și mă ia de mînă-n socialism mă poartă
ve la o străveche muntenească poartă.

Plicul[*]

Salariul de foame
intra în strîmtul plic...
Pe plic doar cifre negre,
și-n golul lui ...nimic.

„Doi lei! Doi lei! — tovarăși,
primii de la boier"...
Și mîna-i noduroasă
i-a înghețat pe cer.

Și numai către ziuă —
din cerul cel geros —
văzînd-o prea semeață,
un glonte a dat-o jos.

---

*) Din ciclul „Grivița eroică"

Nostalgie

Lui Taras, marele rob de altădată

Cu Taras Sevcenko,
haideți! prin Ucraina,
să-i cunoaștem stepa,
să-i pătrundem taina!

Robii de-altădată
sînt o amintire.
Doar amare versuri
ne mai dau de știre.

Grîul de aramă
s-a-mbătat de soare
și ne dă sub stele
pe-noptat răcoare.

În cuptorul verii
el se face aur.
Fruntea de colhoznic
s-a-nălțat în lauri.

Trec spre sud cocorii

Într-o toamnă, la Kiev

Trec pe sus cocorii
și se pierd spre sud.
Glasul tău, iubito,
din Kiev l-aud.

Te-am cătat pe Nipru
lîngă-o sfîntă salcă.
Ai ieșit din ape
gingașă rusalcă.

Alergai spre tine —
dar cînd să te prind —
te-ai pierdut în valuri
într-un nou colind.

Din noian de gînduri,
volburări de ape,
din ascunse-adîncuri
te simțeam aproape.

Chiar Taras Sevcenko —
ca o gazdă bună —
să-mi aline dorul
a venit pe lună.

Trec pe sus cocorii,
doruri duc spre sud...
Glasul tău, iubito,
din Kiev l-aud.

Toamna

Toamna mi-a bătut în ușă
într-o noapte solitară
cînd pe draga mea pădure
o găsii cu frunza rară.

Întîlnii ciocănitoarea
ce-și bătea de codru ciocul...
Tot zburînd din creangă-n creangă
parcă-și încerca norocul.

Ciocul ascuțit, de fildeș,
codru-l face să răsune
pe cînd veverița-n grabă
a plecat la strîns alune.

De-acel farmec al pădurii
mă-mbătai de tot în sară
și spre frumusețea lunii
îmi 'nălțai, — de-argint, o scară.

CU SARE ȘI PIPER

ASTĂZI E ZIUA TA!...

de Silviu GEORGESCU

Ca niciodată, în dimineața aceea m-am trezit înainte ca țîrîitul îndrăcit al deșteptătorului să fi tulburat cel mai liniștit somn din lume, adică al meu. Am sărit din pat, m-am îmbrăcat, după care, cu o uimitoare îndemînare, de parcă lucrul acesta l-aș fi făcut de cînd lumea, mi-am pregătit singur apa de bărbierit și cafeaua; și tot singur mi-am curățat urmele de noroi de pe pantofi.

Nevastă-mea tocmai intra în bucătărie. A dat un țipăt și a încremenit cu mîna la gură, văzîndu-mă echipat cu cele două sacoșe și bidonul de petrosin, gata s-o pornesc după cumpărături.

— Ce e cu tine, dragul meu? Ce ți s-a întîmplat? Pentru numele lui dumnezeu! — mi-a strigat ea din urmă, în timp ce coboram într-un suflet scările.

Adevărul e că nici eu nu prea înțelegeam ce se întîmplă cu mine. Mă simțeam ușor ca un fulg, însuflețit de porniri năvalnice, avîntate, într-o bună dispoziție care-i făcea pe toți cei care-mi ieșeau în drum să întoarcă zîmbitori capetele.

Și deodată mi-am adus aminte.

Tot încercînd să atribui unei întîmplări petrecute în ajun sau, poate, mai de demult, pricina acestei neobișnuite veselii, m-am pomenit fredonînd un cîntec foarte la modă cîndva:

„Astăzi e ziua ta,
Zi frumoasă ca tine..."

Îl cîntau pe atunci îndrăgostiții... Și iată că acum, după atîția ani, mă pomeneam din nou că-l cînt, la fel de tulburat ca pe vremea cînd de-abia o cunoscusem pe nevastă-mea. Se împlineau de atunci... Ei, drăcie! Dar cum de uitasem? Cum?... Astăzi era ziua ei de naștere. Ziua nevesti-mi.

Cîteva minute mai tîrziu, urcam, două cîte două, treptele blocului. Inima-mi ticăia cu putere, năvalnic... același cîntec:

„Astăzi e ziua ta..."

De parcă i-am fi cîntat împreună, pe două voci, nevesti-mi. Ca la colind:

„Zi frumoasă ca tine...
Ți-am adus ghiocei..."

Un coș întreg: ghiocei, violete, nu-mă-uita... Nici nu mai știu cînd și de unde le cumpărasem. Și nevastă-mea?... Drăguța, scumpa de ea! Parcă tot nu-i venea să-și creadă ochilor!

Chiar în clipa aceea însă interveni un element cu totul neașteptat pentru mine: musafirii. Vecinii noștri din bloc! Deși nici prin gînd nu-mi trecuse să-i poftesc, ne-am pomenit cu ei buluc peste noi... Poftim de zi-le ceva! Gonește-i, dacă-ți dă mîna. Mai ales că nu știu care dintre ei, administratorul, dacă nu mă înșel, avusese ideea să-l aducă și pe Guriță, chitaristul de la parter, care... m-a dat gata. Ce mai! Praf m-a făcut!

„Astăzi e ziua teaaa..."

Bărbia îmi tremura de emoție, în clipa cînd m-am ridicat să închin primul pahar pentru trăinicia și în veci înflorirea acestui mic paradis, care este „căminul" (aplauze)... pentru dragostea și recunoștința pe care datori sîntem s-o purtăm scumpelor noastre tovarășe de viață (aplauze îndelungi) ... și, în sfîrșit, pentru demna și neprețuita mea soție, care împlinește astăzi... (pauză). Drace! Numai la asta nu mă gîndisem... Într-adevăr, cît o fi împlinind oare nevastă-mea?

— Ei, cît? — se interesă o bătrînică de la „2", ducîndu-și mîna la urechea fudulă.

Musafirii începură să-și cam dea coate. Capul mă durea, îmi vîjîiau urechile.

— Împlinește astăzi...

În clipa aceea, se petrecu ceva de neînchipuit. Uluitor. Mă pomenii stăpînul altei voci. Alta... Și totuși — închipuiți-vă! — a mea.

— Împlinește astăzi — continuai sigur — doi ani și ceva de cînd n-am mai scos-o la un film măcar... două săptămîni de cînd i-am spus să-și facă catrafusele și să se ducă la maică-sa... împlinește...

— Nu uita și chestia cu tărăboiul pe care i l-ai făcut alaltăieri seară! — îmi sugeră administratorul.

— Tovarăși, vă rog... dați-mi voie! — am sărit, regăsindu-mi vocea. N-o să se mai întîmple... Îmi iau angajamentul... o să mă schimb... să vedeți...

Țrrr!... Țrrr!...

Ah, afurisitul ăsta de deșteptător, care mă întrerupe! O mînă mă scutură binișor de umăr. Nevastă-mea. E gata de plecare, echipată cu cele două sacoșe și cu bidonul de petrosin.

— Hai, scoal', că ți-am încălzit apă de bărbierit! — zice.

Și fac niște ochi la ea!...

PE PLATFORMA DIN FAȚĂ

Pe platforma din față nu s-ar fi întîmplat nimic, dacă un călător deplasat n-ar fi avut din senin ideea să-i ofere manipulantei un carton cu prăjituri.

— La mulți ani!

Am rămas surprins de îndrăzneala cetățeanului. Și mai surprins am fost cînd cadoul a fost primit. Și atunci, o inspirație nemaipomenită a stimulat deodată propria mea îndrăzneală și, fără să șovăi, am așezat discret, lîngă pîrghia frînei, buchețelul cu cîteva garoafe pe care întîmplător îl aveam la mine:

— La mulți ani!

Cu o privire de Othello, rivalul meu m-a făcut să înțeleg că nu trebuie să abuzez de faptul că legea interzice duelul. Cu o privire de Oneghin, l-am făcut să înțeleagă că nu-mi pasă de duel și că, în orice caz, în tramvai toți călătorii se bucură de drepturi egale. Atunci Othello hotărî să înlocuiască limbajul mut, cu un fel de politeță scrîșnită printre dinți:

— Dumneavoastră, cu ce ocazie?

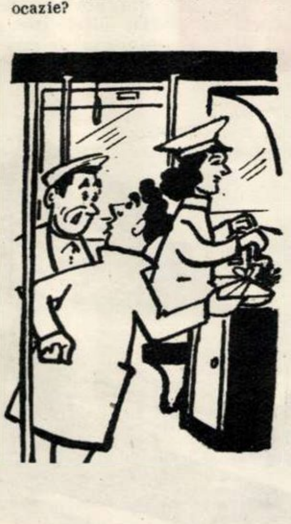

— Dar dumneavoastră?

Cu asta l-am dezarmat. Cu asta, chiar dacă duelul ar fi fost permis, el nu s-ar mai fi încumetat să ridice sabia în fața mea. Așa că abia îndrăzni să se bîlbîie:

— Eu... păi... azi e Ziua Femeii.

— Dacă e Ziua Femeii — zic — de ce nu i-ați oferit prăjiturile taxatoarei, care e o bătrînică foarte cumsecade?

L-am făcut K. O. Însăși manipulanta a rămas atît de năucă de răspunsul meu prompt, că era cît p-aci să traverseze pe roșu. Othello e la pămînt. Și ca să-l distrug de tot, adaug sec:

— Păcat de dumneata, om serios, și te ții de crailîc! Pentru că, vede oricine, una e cartonul cu prăjituri și alta-i o floare nevinovată, adică o simplă atenție.

— Dumneata te ții de crailîc! — strigă el.

Și ca să mă dea gata, adaugă apăsat:

— Nu vezi că-i femeie măritată?

Cine crede însă că mă dă gata pe mine, pentru că strigă apăsat, acela se înșală. Eu știu să strig și mai apăsat:

— Cu atît mai bine! Soțul, dacă e om sensibil, trebuie să fie bucuros cînd un călător bine crescut îi oferă soției sale o floare.

— Poate vrea s-o ofere el...

— Dar poate nu vrea. Poate nu-i arde de flori. Ce-i soțul, logodnic? Îndrăgostit? Tînăr amorez? Auzi, flori! O fi vreun încuiat!

— Încuiat?...

Othello îmi aruncă niște priviri, că-l simt periculos chiar și fără duel.

— Toate le înțeleg — zic — numai asta nu: tocmai dumneata îi iei apărarea soțului? Dă-l încolo, ce-ți pasă de el?

— Îmi pasă — zice. Nu pot să-l dau încolo, pentru că soțul sînt eu!

Pentru prima oară în viață, am blestemat ușile astea pneumatice, pe care nu le poți deschide cînd vrei, ca să sari din mers...

Victor PIȚIGOI

CU ȚEPI...

Unei telefoniste

Bat în furcă ore-n șir
Și nu-i chip de-o convorbire;
Cînd îți cer și eu un fir,
Dumneata îți ieși din... fire!

Uneia care crește păsări în apartamentul nou din bloc

Crești atîtea orătănii,
Că nu se mai știe:
Tu, în casă, faci menaj,
Sau... menajerie?

S. HOROVITZ
Iași

INSTANTANEE ÎN DOI

ÎNAINTE DE CĂSĂTORIE...
EL: Iubito, ți-am adus un buchet minunat de flori. O să-ți facă plăcere.

UN AN DUPĂ CĂSĂTORIE...
EL: Mariano, ți-am adus un ghiveci cu o floare. Cred c-o să-ți facă plăcere.

...ȘI CINCI ANI DUPĂ CĂSĂTORIE.
EL: Hei, nevastă, fă-mi un ghiveci călugăresc. O să-mi facă plăcere...

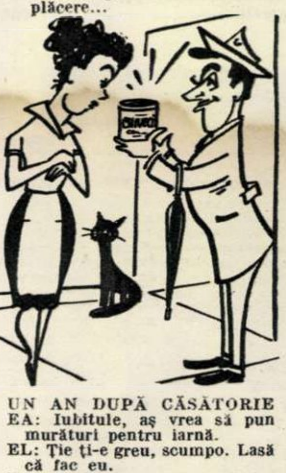

UN AN DUPĂ CĂSĂTORIE
EA: Iubitule, aș vrea să pun murături pentru iarnă.
EL: Ție ți-e greu, scumpo. Lasă că fac eu.
EA: Iubitule, aș vrea să fac curățenie în casă.
EL: Ție ți-e greu, scumpo, lasă că fac eu.
EA: Iubitule, cred că o să am un copil.
EL: Ție ți-e greu scumpo...

... CINCI ANI DUPĂ CĂSĂTORIE
EA: Iubitule, aș vrea să fac murături pentru iarnă...
EL: Să faci, scumpo, să faci și murături, și curățenie, că ție nu ți-e greu. Și ai grijă și de copil, că tu l-ai vrut...

I. AVIAN

Peisaj occidental

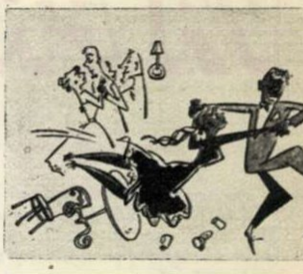

— Trebuie să recuperăm timpul pierdut, Betty! Ai întîrziat șase minute și jumătate.

(Din „Ludas Mátyi")

DE PRIN UZINE

Scurte povestiri exagerate

LA RĂZBOIUL DE ȚESUT

Două țesătoare, care stăteau de vorbă cu orele în timpul producției, au creat următorul model de țesătură: „Un rînd alb, două rînduri portocalii de... știi că Gică m-a invitat ieri la cinema și am avut locuri bune, tu, la un rînd albastru, trei rînduri subțiri de... băiat simpatic e Gică ăsta, dar și Mișu e un... o dungă cu flori mari, albe, și... tu ai auzit de Tanți ce logodnă a avut, cu o... margine lată, galbenă, iar în toiul petrecerii... na, că a sărit acul și trebuie dată toată logodna la rebut".

Se spune că — la rîndul lor — cele două țesătoare au refuzat cu hotărîre să poarte acest frumos model...

„AM PUS MÎNA PE TINE!"

De o lună, sînt în întrecere cu Petrică. De fapt, ar fi trebuit să încep povestirea altfel:... „eu, unul dintre cei mai buni șefi de echipă din uzină, i-am făcut lui Petrică cinstea să mă întrec cu el"...

Dar nu puteam să încep povestirea în felul acesta atît de firesc, pentru că de la începutul întrecerii el mi-a luat-o înainte. Și deoarece am bănuit că îl ajută cineva, mi-am pus în gînd să-l urmăresc. L-am pîndit, cînd a lăsat lucrul. S-a spălat, și-a schimbat hainele, eu după el. S-a îndreptat cu pași mari spre biblioteca uzinei: eu după el. A intrat la bibliotecă, eu după el.

— Să știi că aici dau de cheia misterului.

M-am ascuns într-un colț și, într-adevăr, am văzut că începe să se consulte cu cineva. M-am felicitat în gînd: „Sînt un bun detectiv"!

Am așteptat să plece, după care — cu un salt — m-am repezit la tainicul sfătuitor:

— Ah! Am pus mîna pe tine!!

Sfătuitorul cel misterios s-a întors spre mine.

Era Cartea tehnică. Am rămas o clipă surprins, dar nu mi-am pierdut cumpătul și am repetat, cu un zîmbet triumfător:

— Am pus mîna pe tine!

— Bine ai făcut! Dacă ai pus mîna pe mine, acum o să te poți întrece cu el...

Fred FIREA

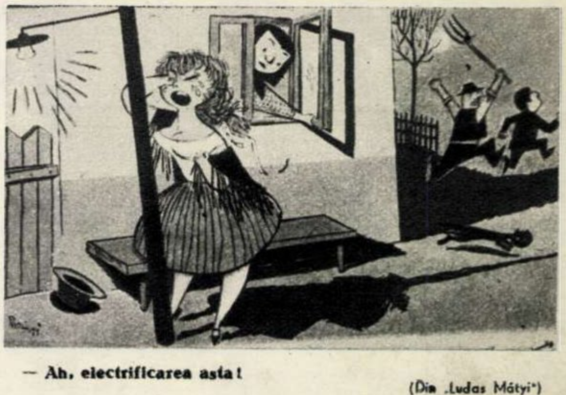

— Ah, electrificarea asta!

(Din „Ludas Mátyi")

VĂ PREZENTĂM ANTARCTICA

de R. ȚIULESCU

„Am străbătut Oceanul Emisferei Sudice la latitudini mari și am făcut aceasta în așa fel, încît am respins, fără putință de tăgadă, posibilitatea existenței vreunui continent..."

Aceste rînduri sînt extrase din raportul pe care celebrul navigator englez James Cook l-a prezentat guvernului englez la întoarcerea din călătoria spre „Terra Incognita Australis" — pămîntul necunoscut al Sudului.

Expediția Cook părăsise țărmurile Angliei în iulie 1772, călătorise trei ani spre sud, străbătuse sloiuri de gheață, dar nu reușise să confirme ceea ce încă Aristot lăsase moștenire din antichitate: certitudinea că undeva, în sud, la capătul lumii, se află un continent întins, pămînt al legendelor, ca toate pămînturile necunoscute...

După 21 de secole Cook n-a reușit să-l confirme pe Aristot; dar navigatorilor ruși le-au fost de ajuns doar 50 de ani, ca să-l infirme pe Cook...

La 14 iulie 1819, fanfarele cîntau pe cheiurile Kronstadtului, vuietul mulțimii se lua la întrecere cu mugetul mării — vasele „Vostok" și „Mirnîi", conduse de celebrii exploratori ruși Bellingshausen și Lazarev, plecau spre sud. Zilele afirmației „fără putință de tăgadă" făcute de Cook erau numărate. În cele 751 de zile ale expediției (din care 100 petrecute printre ghețurile Sudului), exploratorii ruși au descoperit verigile insulare ale Antarctidei.

Datorită drumului deschis de exploratorii ruși, „Terra Incognita" a început să se transforme într-un pămînt din ce în ce mai cunoscut. Iar pentru unii, într-un pămînt din ce în ce mai rîvnit... În mările Antarctidei au început să-și facă loc nave engleze, franceze și americane. După a treia sa expediție la Polul Sud, amiralul american Byrd a scris un articol pe care l-a intitulat sincer „Flota de război cercetează Antarctica". Era cam în aceeași perioadă în care revista americană „Saturday Evening Post" compara regiunea Polului Sud cu o „uriașă cutie plină de comori". În această „cutie", se găsesc într-adevăr bogății fabuloase: aur, argint, cositor, plumb, aramă, petrol și, mai ales, ceea ce i-a atras pe maniacii armei atomice — uraniu. Încă în 1946, dl. Acheson (cel care a rămas și azi adept al diplomației atomice...) a făcut o senzațională declarație, din care reieșea — nici mai mult, nici mai puțin — că S.U.A. au intenția de a se declara... proprietare ale Polului Sud (dl. Acheson face parte, probabil, din familia acelor americani care, doar cu cîțiva ani mai tîrziu, nu numai că s-au declarat proprietari ai Lunii, dar au început chiar să vîndă naivilor parcele lunare...).

Deși prioritatea explorărilor care au dus la descoperirea lumii Antarcticii aparține evident oamenilor de știință ruși, guvernul sovietic nu s-a gîndit nici o clipă la exploatarea unilaterală a Antarcticii, ci a remis, încă în 1949, guvernelor S.U.A., Marii Britanii, Franței, Norvegiei, Australiei, Argentinei și Noii Zeelande, o notă în care se arăta că, după părerea Uniunii Sovietice, toate țările interesate trebuie să fie invitate la discutarea regimului Antarcticii. Ce poate însemna o asemenea colaborare, au arătat-o cu prisosință începuturile care s-au făcut în această privință.

★

Sînt aproape trei ani de atunci... Savantul american David Cartwright a petrecut o iarnă la observatorul „Mirnîi" și a cules date prețioase, din care unele țin exclusiv de domeniul științei, iar altele (tot atît de prețioase) se referă la dorința de pace și colaborare internațională a oamenilor sovietici. Cam în același timp, la

Uniunea Sovietică trimite tractoare cu șenile, elicoptere, avioane speciale, vase cu cuirasă de oțel, pentru a lua cu asalt ghețurile veșnice, în scopul cercetărilor științifice pașnice. Ce bine ar fi dacă toate elicopterele, toate avioanele, toate vasele lumii ar fi folosite numai în asemenea scopuri!.. →

Acesta e pilotul sovietic Viktor Perov, al cărui nume a devenit atît de cunoscut în Belgia. Recent, Perov a fost anunțat de către De Gerlache că, în semn de omagiu, numele său va fi dat unuia dintre masivele lanțului muntos Belgique din Antarctida. ←

Aici, în regiunea munților Cristal, aviatorul sovietic Perov a descoperit avionul belgian avariat, cu unul din schiuri rupt. Perov și echipajul său au străbătut 3.950 km deasupra ghețurilor Antarcticii, au înfruntat viscolul de gheață, au aterizat de trei ori, riscîndu-și viața, și i-au salvat pe cei patru belgieni. ↓

„Mirnîi" a lucrat şi americanul Marton Rubin, în timp ce la staţiunea americană „Little America" se afla omul de ştiinţă sovietic Pavel Astapenko.

Rubin şi Astapenko nu ştiau pe atunci că şi ei sînt, într-un fel, semnatarii tratatului ce avea să se încheie peste aproape trei ani, tratat care se va referi la folosirea Antarcticii în scopuri exclusiv paşnice...

★

A trecut doar un an de atunci. La Moscova a sosit o telegramă pe adresa preşedintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., K. E. Voroşilov: „Apreciez mult spiritul de abnegaţie de care au dat dovadă membrii expediţiei sovietice în Antarctica". Semnat: Baudouin — regele Belgiei. În acelaşi timp, Pierre Veragen, conducătorul expediţiei antarctice belgiene, declara: „Admirăm curajul echipajului sovietic, în frunte cu aviatorul Perov. Întreaga Belgie este recunoscătoare aviatorului Perov şi echipajului său". Printre cei salvaţi era şi căpitanul belgian De Gerlache.

Nici Perov, nici De Gerlache n-aveau de unde să ştie că sînt şi ei, în felul lor, semnatarii tratatului ce avea să fie încheiat cu un an mai tîrziu, tratat care avea să prevadă folosirea Antarcticii în scopuri exclusiv paşnice...

★

Sînt cîteva luni de atunci. La „Mirnîi" s-au primit ştiri despre îmbolnăvirea unuia dintre cercetătorii australieni de la staţiunea „Wilks". Acelaşi aparat sovietic care i-a salvat pe belgieni (pilotat de astă dată de aviatorul Osipov) şi-a luat zborul spre „Wilks". Ore lungi de zbor prin viscolul de gheaţă, o aterizare măiastră, în ceaţa polară, lîngă căsuţele întroienite, şi australienii îi întîmpină cu urale pe sovietici. Doctorul S.A. Kosacev a stat două zile la căpătîiul australianului bolnav, precizînd diagnosticul şi indicînd tratamentul de urmat.

Doctorul sovietic Kosacev şi savantul australian Dingle, şeful staţiunii, n-aveau de unde să ştie că sînt şi ei, în felul lor, printre semnatarii Tratatului cu privire la Antarctica, pe care aveau să-şi pună semnătura, la 1 decembrie 1959, reprezentanţii U.R.S.S., S.U.A., Angliei, Franţei, Belgiei, Norvegiei, Irlandei de nord, Argentinei, statului Chile, Australiei, Japoniei, Noii Zeelande şi Uniunii Sud-Africane.

Este tratatul care prevede încă la punctul 1 că în Antarctica sînt interzise „orice măsuri cu caracter militar, cum ar fi crearea de baze militare şi de fortificaţii, efectuarea de manevre militare, precum şi experimentarea oricăror tipuri de arme"! Este unul din rezultatele concrete ale luptei de decenii pe care Uniunea Sovietică o duce pentru instaurarea unor relaţii de pace şi colaborare pe toate meridianele pămîntului.

→

Acest munte de gheaţă pare făcut anume ca să-l copleşească pe om. Dar exploratorii sovietici îi sfidează imensitatea. Pe vremuri, Cook a contestat existenţa continentului Antarctic, iar în zilele noastre unii au contestat posibilitatea ca Antarctica să devină o zonă paşnică. Omul nou şi raţiunea au învins însă. Dezgheţul a pătruns şi la Polul Sud. Iar dacă acum suflă vîntul cald al înţelegerii, să nu uităm că:

— Antarctica, continentul de gheaţă, a fost descoperită la începutul secolului al XIX-lea de savanţii ruşi;

— metoda de a topi gheţurile cele mai groase a fost descoperită în secolul al XX-lea de oamenii sovietici...

Staţia „Pionierskaia" este amenajată la o adîncime de opt metri sub zăpadă. Exploratorii sovietici au săpat în masa de gheaţă tunele, în care au instalat laboratoare unice în felul lor. Aci îşi desfăşoară munca eroică oamenii de ştiinţă sovietici, smulgînd una cîte una tainele Antarcticii.

Cercetătorii sovietici din zilele noastre duc mai departe gloria exploratorilor ruşi. În regiuni în care n-a călcat pînă la ei picior de om, în ultimii ani ei au instalat — în ciuda năprasnicelor uragane de gheaţă, a înălţimilor lipsite de oxigen, a gerului cumplit — staţiile „Mirnîi" „Vostok", „Sovietskaia", „Pionierskaia", „Komsomolskaia"... Aici benzina devine groasă ca mierea, metalele dure devin sfărîmicioase, pentru respiraţie e nevoie de măşti, într-un punct pierdut în imensitatea de gheaţă a fost descoperit un nou pol al frigului — minus 87,4 grade Celsius... Dar ştiinţa se îmbogăţeşte cu date noi — oamenii capătă noi cunoştinţe geografice, meteorologice, hidrografice, hidrochimice, geologice — şi asta este esenţialul.

O bucătărie care ar face cinste oricărui restaurant dintr-un mare oraş. Nu-i lipseşte nimic. La dispoziţia bucătarului sînt plite cu diferite cuptoare, cazane, maşini de tocat carne, maşini de curăţat şi tăiat legume, aparate speciale pentru făcut pîine şi variate produse de cofetărie. Totul electric. Şi totul lansat din avioane purtînd inscripţia „U.R.S.S." sau adus cu vapoarele din îndepărtata patrie şi transportat apoi cu ajutorul puternicelor tractoare pe şenile, pînă în inima întinsei şi tăcutei împărăţii de gheaţă a Polului Sud.

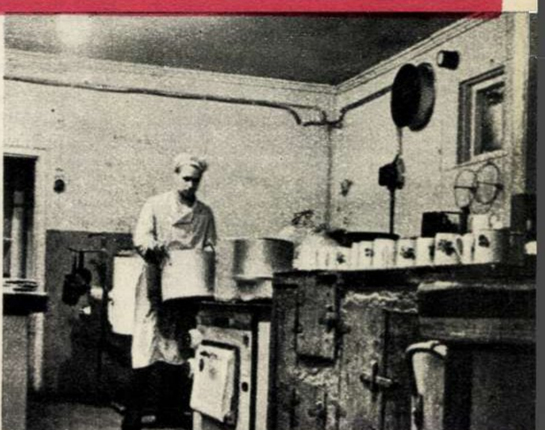

LA CÎNDEȘTI...

Un fapt de adîncă semnificație: merg scriitorii în uzine, pe șantiere și în sate, răspunzînd dorinței oamenilor muncii de a se întîlni cu creatorii cărților care le îmbogățesc sufletul. O astfel de șezătoare literară a avut loc nu demult în comuna Cîndești din raionul Buzău, organizată de Radioteleviziunea noastră. În fața unei săli arhipline, scriitorii Eugen Frunză, Remus Luca, Nicolae Tăutu, Victor Tulbure, Rusalin Mureșan și Ion Petrache au citit din operele lor, inspirate din noile realități socialiste ale patriei noastre. Un program artistic susținut de formația de muzică populară a Radioteleviziunii și de soliști vocali a încheiat această frumoasă manifestare.

Pioniera Manolache Ecaterina recită o poezie de Eugen Frunză.

Pioniera Panait Doina citește din versurile lui Victor Tulbure.

SFATURI practice

FOLOSIREA ZĂPEZII ȘI A APEI DE PLOAIE

— De-ar veni o dată zăpada! — îmi spunea într-o zi o vecină, privind cerul plumburiu care prevestea precipitații. Abia aștept să ningă... Să ningă abundent...

— Îți place așa de mult ninsoarea? — am întrebat-o. Sau te pasionează sporturile de iarnă?

— Mă pasionează să-mi curăț covoarele, draga mea.

Răspunsul ei mi-a adus aminte de un lucru pe care-l uitasem, așa cum îl uită multe gospodine în timpul iernii: de curățatul covoarelor și al carpetelor, cu ajutorul zăpezii.

— Cum procedezi? — am iscodit-o, în speranța că voi afla ceva în plus, peste ce știam.

M-a privit cu un aer ce trăda mirarea, fiindcă nu știam atîta lucru, și apoi mi-a explicat cu bunăvoință:

— E simplu: alegi un loc unde zăpada e curată. Scoți covoarele și carpetele din casă și, după ce le-ai bătut și le-ai periat bine de praf, le tîrăști pe zăpadă. Dacă sînt prea mari și n-ai destul loc pentru mișcare, presari cu lopata zăpadă peste ele și o cureți apoi cu măturica. Totul e să nu lași zăpada să se topească pe covoare, ci să o cureți imediat. E de la sine înțeles că prima condiție, pentru a evita topirea zăpezii, este să faci toată operația afară, și nu într-o încăpere încălzită. Căci topirea zăpezii — îți atrag atenția! — va produce efecte exact contrarii celor așteptate. Dacă vei proceda însă cum trebuie, vei avea covoarele ca noi. Rețeta aceasta de curățat este indicată în special pentru covoarele orientale, adică plușate. Dar mai aștept zăpada și pentru alte motive — a adăugat vecina mea. O aștept, ca să-mi masez și să-mi spăl în fiecare zi fața cu ea. Face foarte bine, cînd ai un ten gras ca al meu. Tenurilor uscate, acest tratament nu le priește decît cu condiția să fie unse apoi cu o cremă grasă. Pentru tenurile grase însă, masajul cu zăpadă e o minune. Eu îl practic adesea.

— Dar vara, ce faci? — am întrebat-o.

— Vara, în locul zăpezii, folosesc apa de ploaie. Strîng apă într-un vas, atunci cînd plouă, și o păstrez, bine acoperită, în pivniță sau în alt loc răcoros. Cu ea mă spăl pe față și tot cu ea îmi spăl și părul. Să știi de la mine că nici un șampon nu-ți face părul atît de mătăsos, cum îl face apa de ploaie. Ba mai mult: eu o folosesc și la spălatul lenjeriei fine. Cu foarte puțin săpun, devine cea mai bună leșie pentru rufele delicate. De altfel, tot așa procedez și acum, în timpul iernii. Nu prea plouă în sezonul acesta, e adevărat, dar dacă ninge, mi-e de ajuns. Topesc zăpada și efectul e același...

JOSIANA

De vorbă cu medicul

LOMBOSCIATICA

Sau, mai simplu, sciatica, este un sindrom dureros, spontan sau provocat pe traiectul nervului sciatic. Acesta se datorește unor modificări osoase la nivelul ultimei porțiuni a coloanei vertebrale, datorite unor procese reumatice cronice și care produc compresiuni asupra nervilor sau modificări în circulația sîngelui din această regiune. Un rol important în apariția nevralgiei sciatice îl au: terenul reumatic al individului, anotimpul și climatul umed. De asemenea, infecțiile cronice ale dinților, ovarelor și ale prostatei, unele profesii (de hamali), guta și diabetul sînt considerate ca factori predispozanți.

Semnele bolii

Începutul bolii este brusc, prin dureri lombare (lumbago), apărute cu ocazia unui efort sau a unei expuneri la frig umed. După cîteva zile durerea în regiunea lombară se atenuează și apar dureri violente pe traiectul nervului sciatic sau senzații de înțepături și amorțeli. Durerile, care au un caracter de junghi sau sfîșieri profunde, putînd merge pînă la călcîi, apar mai mult în cursul nopții. Cele mai ușoare mișcări (strănut, tuse etc.) pot provoca aceste dureri.

Consecutiv durerilor, bolnavul ia anumite poziții de apărare (antalgice), ceea ce produce devieri ale coloanei vertebrale. Mersul este posibil îndată ce perioada acută a bolii a fost depășită. Există și unele tulburări ca insensibilitatea la durere, manifestată pe talpa piciorului și la ultimele trei degete sau, mai rar, pe marginea internă a piciorului și a primelor două degete. Înțeparea cu acul în aceste regiuni nu provoacă dureri. În formele grave, se produce o turtire a bolții piciorului, care devine plat. Pe partea bolnavă, piciorul este mai rece cu 2-3 grade.

Evoluția depinde de cauza care a provocat boala. Recidivele sînt frecvente. Capacitatea de muncă poate fi diminuată considerabil sau pierdută temporar, făcînd necesară schimbarea profesiei.

Tratamentul

Este necesar ca bolnavul să stea imobilizat la pat, fără însă ca această imobilizare să fie de prea lungă durată. Se vor evita frigul și eforturile fizice. Se vor lua 6 gr de salicilat de sodiu pe zi, în doze de cîte 1 gr la 3 ore. De preferință, luate cu lapte. Se pot face fricțiuni pe șale, cu Saliform, o dată pe zi, și cîte o injecție de vitamina B^1 de 100 mgr zilnic.

Se vor face infiltrații locale cu novocaină, o dată la 2 - 3 zile. Tratamentul fizioterapic se face cu ionizări cu aconitină sau novocaină ori cu raze ultraviolete, pînă la înroșirea pielii. Razele ultrascurte dau, de asemenea, bune rezultate, dar nu trebuie făcute la începutul bolii, ci după depășirea fazei sale acute. În unele cazuri mai grele, se poate face roentgenterapie (raze X), la 2-3 săptămîni de la începutul bolii. Curele balneare dau rezultate bune. Stațiunile cele mai indicate pentru această boală sînt: Băile Herculane, Victoria, Amara și Techirghiol.

Dacă tratamentul medical nu dă rezultate, se aplică în spitale rahianestezia, extensia coloanei și imobilizarea ulterioară, într-un corset special, numit lombostat.

În formele grave, cu dureri mari care se prelungesc cîteva luni, se aplică tratamentul chirurgical. Acesta se face numai la indicația serviciilor speciale de reumatologie.

ȘTIAȚI CĂ...

...unele plante și animale bat surprinzătoare recorduri de longevitate?

...un chiparos din Mexic are vîrsta de 6.200 de ani? Se pare că acesta este cel mai bătrîn arbore de pe toată suprafața pămîntului.

...platanul lui Hippocrate are astăzi vîrsta de peste 2.300 de ani? El a fost plantat cu aproximativ 400 de ani înaintea erei noastre.

...măslinul lui Platon poate fi văzut și azi, în apropierea Atenei? Vîrsta lui se apropie de 2.500 de ani.

...există, de asemenea, numeroși măslini la Ierusalim și în insulele Baleare, a căror vîrstă atinge între 1.000 și 2.000 de ani?

...trandafirul care a bătut recordul longevității se află la Hidelsheim, în Germania? El are peste 1.000 de ani și continuă să înflorească.

...cu metodele științifice de azi, se poate stabili precis și vîrsta animalelor? Astfel, s-a constatat că o balenă vînată în Atlanticul de sud și un crocodil prins în Africa aveau cîte trei sute și ceva de ani.

...o lebădă care trăiește și azi în Franța a delectat copilăria lui Racine și a fost cîntată în versuri de celebrul scriitor, care s-a născut în anul 1639, iar un elefant care trăiește, de asemenea, în Franța a fost contemporan cu Ludovic al XV-lea?

...un papagal vorbitor din Belgia pronunță cuvinte într-o limbă vorbită acum 200 de ani?

...o broască țestoasă din Fontainebleau poartă pe carapacea ei pecetea imperială cu inițialele lui Napoleon?

...în sfîrșit, tot la Fontainebleau trăiește un crap bătrîn, care a fost contemporan cu Lamartine și cu Victor Hugo?

MARMELADA
în
BORCANE

ESTE UN ALIMENT HRĂNITOR
Conține
ZAHĂR și FRUCTE
Bogat
ÎN VITAMINE

AMBALAJ IGIENIC
cu CAPAC de POLIETILENĂ

De vînzare la toate magazinele „Alimentara"

STARTUL ȘI CANGURUL

Știați că startul de jos, practicat azi în alergările atletice, a fost împrumutat de la... canguri?

Încă în 1888, alergătorul american Charles Sheryll, călătorind prin Australia și observînd felul în care aleargă cangurii, a constatat că înainte de a începe să fugă, ei se lasă mult în jos, aplecîndu-se înainte, și țîșnesc apoi ca o săgeată. Aceasta îi sugeră alergătorului o idee: „Nu cumva, pornind în felul acesta, aș putea să cîștig cîteva secunde prețioase?"

La prima competiție sportivă, Sheryll puse în practică „metoda" cangurului și ieși învingător. După prima victorie, urmară altele. Concurenții săi, care la început făceau haz pe socoteala startului lui Sheryll și atribuiau doar hazardului victoriile sale, dîndu-și seama de avantajele acestui start, au început să-l imite unul cîte unul.

Și astfel, pînă la urmă, toți sprinterii din lume au ajuns să practice, în alergările de viteză, metoda startului de jos.

COLȚUL MICULUI DESENATOR

Azi, dragi copii, vă prezentăm al optulea semn, cu ajutorul căruia să compuneți unul sau mai multe desene.

PROBLEMA Nr. 8

Iată semnul și, alături, două posibilități de rezolvare.

Pornind de la semn, puteți face și alte desene frumoase. Trimiteți soluțiile găsite pe adresa revistei „Flacăra", cu mențiunea: pentru „Colțul micului desenator". Cele mai frumoase soluții vor fi publicate.

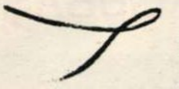

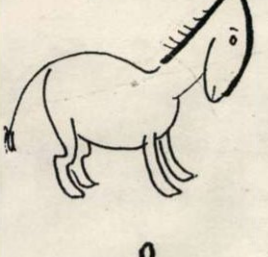

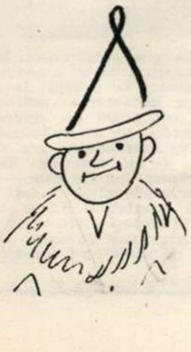

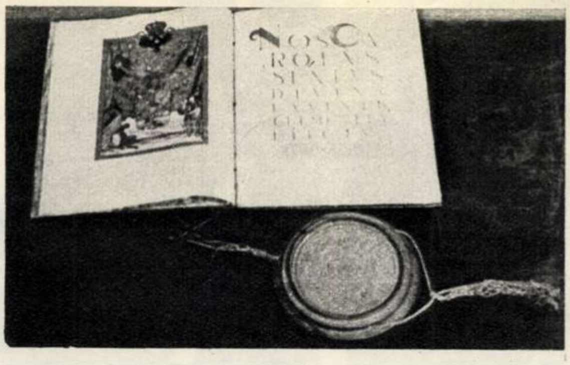

Prin sălile Muzeului regional Oradea

O interesantă serie de gravuri și picturi, care poate fi admirată la Muzeul regional Oradea, este aceea care poartă semnătura cunoscutului pictor și gravor din secolul al XVI-lea, italianul Piazzetta.

Dintre acestea, cele mai remarcabile sînt „Geneza lumii" — o gravură după pictura lui Rafael cu același nume aflată în Capela Sixtină din Vatican — și portretul sfîntului Bartolomeu.

Tot semnătura lui Piazzetta o poartă și o splendidă tempera intitulată „Madona", ale cărei culori naturale și-au păstrat aproape în întregime luciul și umbrele, sub patina a patru secole.

O colecție originală este și aceea cuprinzînd așa-numitele „Cărți de meșteșugari", ale meseriașilor din evul mediu. Legate în piele sau pînză, ele purtau o pecete distinctivă, specifică fiecărei bresle (fotografia de sus).

Într-o altă sală a muzeului se găsesc și diferite mobile aparținînd unor epoci și stiluri diverse. Iată o foarte interesantă piesă în stil baroc (fotografia de jos).

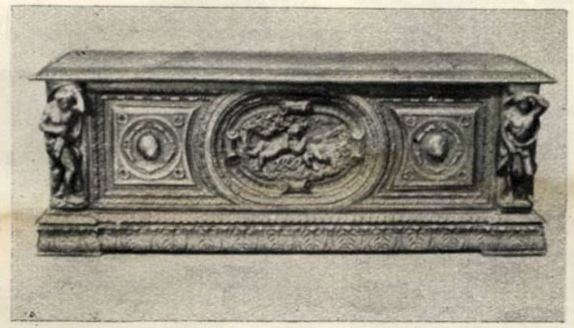

Poșta REDACȚIEI

SICĂ FILIP — Vulcan. **Vă mulțumim pentru aprecierile despre revista noastră, ca și pentru sugestiile dv. Cît privește dorința de a găsi în fiecare număr, în paginile de la mijlocul revistei, imagini care să poată fi înrămate, credem că ați observat între timp că „Flacăra" publică cu regularitate planșe în culori, imprimate la ofset sau tifdruc, cuprinzînd fie imagini fotografice din patria noastră, fie reproduceri din arta plastică romînească și de peste hotare. Vom ține seama, pe viitor, și de celelalte sugestii ale dv., în limitele spațiului disponibil.**

GH. BURTAN — Breaza. **E justă observația dv. cu privire la fotografia apărută. Materialul documentar în legătură cu istoricul orașului dv. natal îl veți găsi într-unul din numerele noastre viitoare.**

ARISTICĂ BĂGHINĂ — T. Severin. **Progresele dv. sînt evidente în lucrările trimise recent. Urmează ca, pe viitor, să vă concentrați nu numai asupra laturii umoristice, ci și asupra mesajului, a conținutului de idei al lucrării respective, cît mai strîns legate de actualitate. Și încă o recomandare: în satirele cu „adresă", aceasta să fie cît mai exactă, cît mai limpede. Deci, mai trimiteți.**

LEONIDA POPOVICI — Galați. **Însușiți-vă mai temeinic măiestria artei grafice și, în același timp, căutați să vă inspirați din preocupările celor ce muncesc, din activitatea economică, culturală, socială desfășurate în localitatea dv. În ceea ce privește proza, aceeași recomandare: căutați izvoarele de inspirație în actualitate.**

VICU MURGU — Timișoara; BĂRBULESCU IANCU — Arad. **Vă sfătuim ca, cel puțin pentru o vreme, să preferați scrisului, lectura intensă a operelor clasicilor literaturii romîne și universale. Aceasta nu înseamnă că, mai apoi, nu vă veți putea relua încercările.**

TIBERIU V. IANCU — Cluj. **Deși păreți a mînui condeiul cu ușurință, schița dv. totuși lasă mult de dorit din punct de vedere artistic. Deficiențele de construcție, procedeul banal al „visului" și apoi încheierea lipsită de haz fac lucrarea nepublicabilă.**

Ț.Ț. — Bistrița. **În lucrarea dv. se resimte insuficiența lecturilor de bună calitate. Citiți sau recitiți din Cehov, Dickens, Gogol, Twain, Maiakovski, Ilf și Petrov, Hasek, Alehem, Goldoni, Molière, Caragiale.**

PETRE CĂPĂȚÎNĂ — Codlea. **Am primit lucrările dv. Se simte nevoia să mai exersați în acest gen, înainte de a publica.**

SERGIU CHIRIAC — București. **Catrenele dv. îndeplinesc toate condițiile, cu excepția uneia: „poanta". Puteți învăța „secretul" ei, de la maeștrii genului.**

ȘTEFĂNESCU CEZARINA — Lugoj; TEODORESCU ILEANA — Slobozia; COLȚ IOAN — Giarmata; RĂDOI TEOFIL — Tr. Măgurele. **Adresați-vă redacției revistei „Filatelia", București, str. Biserica Enei 16, care vă va putea ajuta să intrați în corespondență cu alți tineri colecționari de cărți poștale ilustrate.**

GIMNASTICA LA DOMICILIU

(VIII)

Să ne menținem corpul suplu și tînăr

Frumusețea corpului sănătos depinde foarte mult de influența favorabilă a exercițiilor fizice sistematice asupra organismului. Ele mențin suplețea, dezvoltă armonios musculatura și îndepărtează grăsimea de prisos. Din cauza slăbiciunii mușchilor gîtului, ai spatelui, umerilor și ai centurii abdominale, ținuta corectă a capului și corpului sînt înlocuite cu: spate rotund, omoplați ieșiți, umeri coborîți.

Iată cîteva exerciții care vă vor menține suplețea și elasticitatea întregii musculaturi și vă vor reda ținuta tinerească.

Exercițiul nr. 1. **Cu spatele și palmele lipite de perete, un picior înainte, coborîrea palmelor pe perete din ce în ce mai jos, o dată cu aplecarea trunchiului înainte. Reveniți. Respirați. Repetați exercițiul de 3 ori. (Încercați în fiecare zi să ajungeți mai jos; însă nu îndoiți genunchii!)**

Exercițiul nr. 2. **Depărtat stînd, degetele împreunate și brațele ridicate sus, cu palmele spre tavan: înclinare mare a trunchiului spre stînga și dreapta. Repetați exercițiul de 8 ori.**

Exercițiul nr. 3. **Depărtat stînd, brațele întinse lateral: aplecați și răsuciți trunchiul spre dreapta și spre stînga, atingînd, cu mîna dreaptă, glezna piciorului stîng și invers. Repetați exercițiul de 8 ori.**

Exercițiul nr. 4. **Stînd, cu o mînă rezemată de spătarul unui scaun, cealaltă în șold: balansarea piciorului înainte și înapoi, cît mai sus. Repetați exercițiul de 8 ori.**

Exercițiul nr. 5. **Culcat, cu picioarele depărtate și brațele întinse lateral: aplecarea trunchiului înainte; mîinile atingînd gleznele (expirație). Repetați exercițiul de 6 ori.**

Exercițiul nr. 6. **Culcat cu fața în jos, mîinile prinse la spate: ridicarea capului și a umerilor în sus, în timp ce mîinile coboară în jos, căutînd să depășească fesele. Repetați exercițiul de 4 ori.**

Exercițiul nr. 7. **Culcat cu fața în sus: ducerea picioarelor peste cap, într-o înclinație de 45°, și menținerea lor, cîteva secunde, în poziția descrisă. Sprijinul corpului este pe umeri și brațe. Coborîți încet picioarele (expirați). Repetați exercițiul de 3 ori.**

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

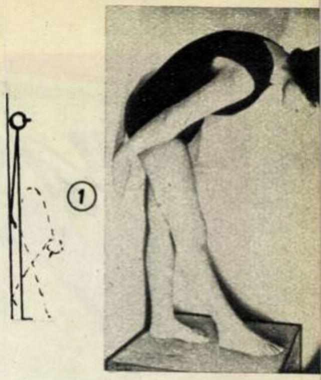

①

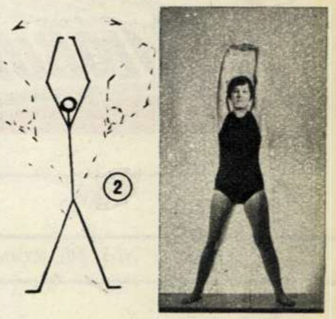

②

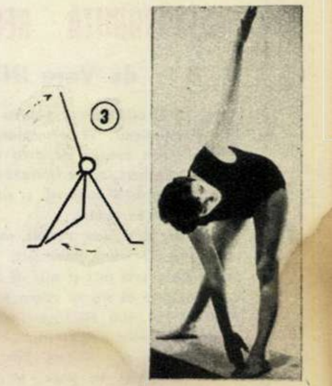

③

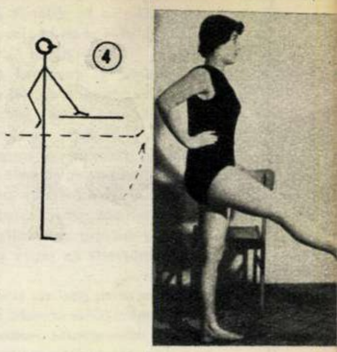

④

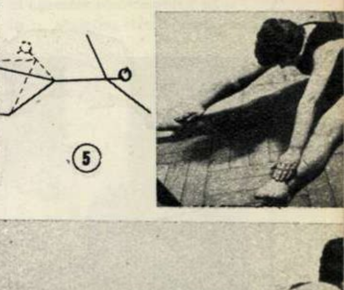

⑤

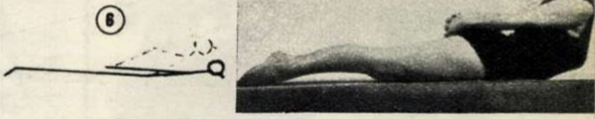

⑥

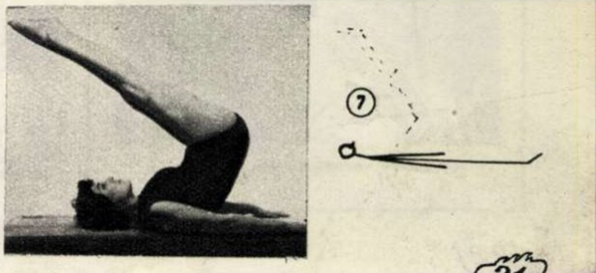

⑦

În jurul GLOBULUI

Scrisoare din Moscova

NEMĂRGINITĂ RECUNOȘTINȚĂ

de Vera INBER

Omul este născut pentru frumos și iubește frumosul. Il înconjoară natura încîntătoare, creații de artă uimitoare, muzica plină de farmec, opere literare nepieritoare. Omul vrea să topească metalul și să cultive grîul, să iubească și să cuteze.

Cel de-al doilea război mondial a înghițit milioane de vieți omenești. Pe cîmpurile de luptă au pierit mii și mii de tineri. Și cine știe dacă printre ei nu se găsea un nou Homer sau Pușkin, un nou Beethoven sau Ceaikovski, un nou Rembrandt sau Repin...

Nu vrem să retrăim grozăviile războiului. Vrem să trăim în pace, să construim orașe și sate, să călătorim în diferite țări și să primim oaspeți dragi. Noi vrem să fim prieteni cu oricare pămîntean. Noi — adică oamenii sovietici, poporul sovietic și guvernul lui, Partidul său Comunist. O expresie a acestei năzuințe, a acestei voințe unice, este legea adoptată de Sovietul Suprem al U.R.S.S. cu privire la noua și considerabila reducere a forțelor armate. Lege minunată și prin aceea că redă mamelor, logodnicelor, uzinelor și fabricilor peste un milion de soldați. Minunată, prin faptul că slujește drept pildă nobilă tuturor celorlalte țări. Minunată, pentru că întărește în faptă politica de pace a țării noastre.

Cred că nu se va găsi un singur om pe pămînt care să nu îmbrățișeze această acțiune a Statului Sovietic cu nemărginită recunoștință, cu stimă. Fie ca pilda aceasta măreață să constituie începutul dezarmării generale și al păcii definitive.

Scriitoarea sovietica Vera Inber, acasa.

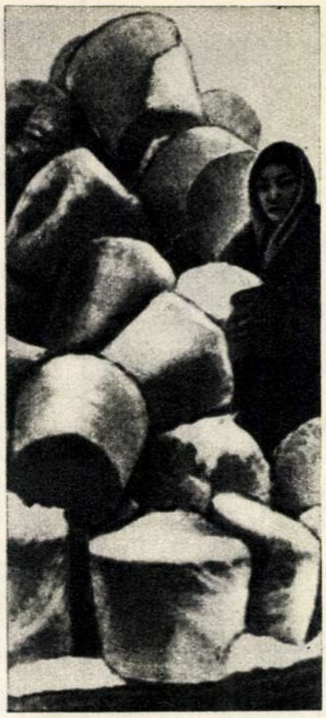

BLOCURI DE... LAPTE. Sub această formă este transportat laptele de la ferma Aialaam a colhozului „Lenin" din Iakuția (U.R.S.S.), unde temperatura ajunge și pînă la minus 60 de grade. Laptele astfel înghețat nu-și pierde cu nimic din gustul și calitățile sale nutritive.

ÎN GOANĂ DUPĂ SENZAȚIONAL, un fotoreporter american s-a oferit drept țintă unui aruncător de cuțite, periclitîndu-și astfel viața, dar reușind să înlăture concurența celorlalți colegi.

UN MOMENT DE „SFADĂ" între doi cerbi — în general greu de surprins de ochiul omenesc — a fost înregistrat pe peliculă de un fotograf, în parcul englez Richmond.

ȘI PENTRU CEI MICI au fost prezentate noi modele de îmbrăcăminte, cu prilejul unei recente parade a modei organizată de întreprinderea budapestană de confecții Atex.

ÎNTR-UN PARC DIN TOKIO, un grup de pompieri japonezi s-au întrecut la echilibristică, pe scări de bambus. →

DUNĂREA... ÎNGHEȚATĂ. Puternicul val de ger care s-a abătut asupra unei părți a Europei, în luna februarie, a făcut să înghețe Dunărea. Iată cum arăta Dunărea, transformată în sloiuri de gheață, în dreptul podului de la Novi Sad. ↓

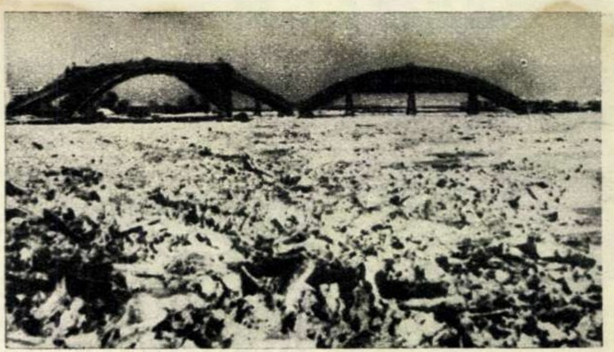

HOȚUL DE PĂGUBAȘ

Apărută într-o revistă germană, fotografia alăturată reprezintă un tînăr încadrat și bine ținut de mîini, de niște inși în uniforme. Situația nu dă loc nici unui dubiu: tînărul este arestat! Scurtul text ce însoțește fotografia lămurește și mai bine lucrurile: în urma unei demonstrații a cca 3.000 de studenți și profesori de la universitatea din Berlinul occidental, care și-au ridicat glasul împotriva huliganismului antisemit patronat de guvernanții de la Bonn, faimoșii bătăuși din „Stupo" — poliția din Berlinul de vest — au intrat în acțiune. Dar nu pentru a-i aresta și pedepsi pe cei ce mînjesc zidurile cu zvastici — cum ar crede naivii — ci pentru a-i pune la punct pe... hoții de păgubași.

Într-adevăr, tînărul arestat pe care-l vedem tîrît de polițiști în fotografia reprodusă aci este un student al universității vest-berlineze, de naționalitate evreu! Doi asemenea... „delicvenți" au fost arestați cu acest prilej — și unul dintre ei a fost crunt bătut de un polițist și un ofițer de poliție din faimosul „Stupo". Pentru o mai bună lămurire a lucrurilor, trebuie amintit încă un amănunt: detașamentul de polițiști însărcinat cu instaurarea „ordinei" printre cei 3.000 de studenți și profesori ce au manifestat împotriva fascismului era comandat de un oarecare Kurt Krummholtz, individ care — cu totul întîmplător! — a fost pe vremuri membru al S.S.-ului...

...Și în același timp, oficinele neo-naziste vest-germane încercau să acrediteze ideea că

La Budapesta s-au desfăşurat recent lucrările celei de-a doua sesiuni a Comisiei Mixte Guvernamentale de Colaborare Economică romîno-ungară. Prin hotărîrile adoptate la actuala sesiune, au fost create premizele ca volumul schimburilor de mărfuri între cele două ţări să crească în următorii cinci ani cu 100 la sută, faţă de perioada anterioară. Protocolul de încheiere a lucrărilor sesiunii a fost semnat din partea romînă de tovarăşul Alexandru Bîrlădeanu, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R.P. Romîne, iar din partea ungară de tovarăşul Antal Apro, prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R. P. Ungare.

Străzile Londrei au cunoscut, cu prilejul recentei greve a lucrătorilor de la metrouri, o îmbulzeală de nedescris — traficul pe principalele artere din Londra mărindu-se excesiv din cauza opririi circulaţiei metrourilor.

autorii exceselor antisemite ar fi... comuniştii. Ba o fiţuică fascistă de aiurea lansa chiar ipoteza că evreii înşişi ar fi autorii zvasticilor mîzgălite pe zidurile oraşelor vest-germane — cu scopul de... a stîrni mila.

Pe baza aceleiaşi logici, s-ar putea afirma că 6 milioane de evrei s-au lăsat ucişi în lagărele, în crematoriile, în ghetourile naziste, numai pentru... a produce compasiune!

La urma urmei, de zis se poate zice orice: limba n-are oase, hîrtia rabdă orice infamie, undele radiofonice duc cu ele orice minciună... Dar oamenii? Oamenii nu se mai lasă înşelaţi! Dovadă — printre alte sute şi mii de dovezi — şi demonstraţia care a dus la represaliile amintite (fotografia de jos).

V. SAVIN

Încercînd să saboteze realizarea unui acord cu privire la interzicerea experienţelor cu arma atomică, puterile occidentale preconizează continuarea experienţelor subterane cu arma nucleară. Această politică, definită plastic de diferite ziare ca „politica hrubei", este însă condamnată de opinia publică mondială, care cere interzicerea tuturor experienţelor cu arma atomică.

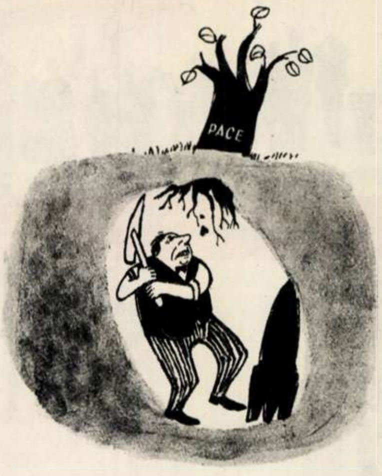

Din bezna hrubelor.

Desen de Adrian LUCACI

OBIECTIV

● Noul plan de „austeritate" franchist este denunţat într-un mesaj semnat de şapte înalţi prelaţi catolici spanioli drept un mijloc de agravare a situaţiei, şi aşa precare, a păturilor neavute. Dictatorul Franco se sinchiseşte prea puţin de soarta acestor pături, dar nu şi de faptul că, pînă şi în rîndurile clerului catolic, creşte opoziţia faţă de politica sa antipopulară.

● Pînă nu demult, R.P. Chineză parcă nu figura pe harta politicii americane. Acum, însuşi preşedintele Eisenhower declară că nu poate fi ignorat un teritoriu atît de mare ca cel al Chinei. La rîndul său, liderul partidului democrat american, Adlai Stevenson, preconizează admiterea R.P. Chineze în O.N.U. Tîlcul acestei schimbări? Se apropie alegerile prezidenţiale din S.U.A., iar pulsul opiniei publice nu poate fi ignorat.

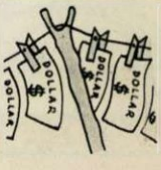

● Mînuirea creditelor americane în cadrul aşa-zisului „ajutor" pentru străinătate a prilejuit unele scandaluri de corupţie, în jurul cărora oficialităţile americane ţin să se păstreze cel mai strict secret. S-a mers pînă acolo, încît guvernul din Washington a refuzat să aducă la cunoştinţa comisiilor Congresului rapoartele care conţin — pe cît se pare — date şi dovezi în legătură cu nereguli grave, comise de gestionarii creditelor respective. Un fel de a rezolva problema rufelor murdare...

● Citat dintr-un discurs al deputatului laburist englez Zilliacus: „Înarmarea atomică a Germaniei occidentale este privită de marea majoritate a partidului laburist şi de o parte tot mai mare a partidului conservator drept o curată nebunie". Ar trebui adăugat însă că nebunia nu poate fi curmată cu lire sterline şi dolari, ci cu un mijloc suveran: cămaşa de forţă.

● În legătură cu cele de mai sus, alt politician laburist, Mikardo, privind lucrurile în faţă, aminteşte cu ironie englezilor de „somnul lor plăcut şi liniştit, în nopţile de neuitat, cînd pe deasupra Londrei şuierau proiectilele V1 şi V2." Pentru că nu se folosise la timp cămaşa de forţă...

● În cursul anului 1959, costul vieţii în Argentina a crescut cu peste 100 la sută.

● Altă cifră: 4.000.000 de copii brazilieni între 7 şi 11 ani nu au posibilitatea să înveţe carte, din lipsă de şcoli. În legătură cu aceasta, cîteva rînduri extrase dintr-un articol apărut în revista americană „Newsweek": „Pentru greutăţile economice în care se zbate Brazilia, este făcut răspunzător imperialismul american, care a pătruns în toate sectoarele economiei acestei ţări.

● Ziarele americane au anunţat „mari schimbări" la închisoarea fără gratii din Lancaster (S.U.A.). Se vor pune gratii...

D. B.

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

În jurul
globului

Bibl. Rep.

Amatorii de box din Capitală au asistat sîmbăta trecută, în sala Floreasca, la o reușită gală pugilistică de verificare a lotului reprezentativ. Iată, în fotografie, un aspect din timpul partidei, în care Mihai Nicolau, cu un blocaj defectuos, primește o lovitură de la ← Ion Monea.

La mare luptă cu Progresul, C.F.R.-Grivița Roșie a cîștigat finala „Cupei Grigore Preoteasa" la rugbi, cu rezultatul de 6-0 (3-0).

Fotografii de R. SCURTU

L. Skoblikova, deținătoarea noului record mondial la proba de 1.500 metri patinaj viteză și a medaliilor de aur la probele de 1.500 metri și 3.000 metri.

SPORT

PACE ÎN VALEA INDIENELOR

de Al. MIRODAN

Olimpiada de iarnă a luat sfîrșit. S-au cîștigat în Valea Indienelor medalii de aur, s-a cucerit glorie, s-a dobîndit experiență. Dar, mai ales, s-a cîștigat pace. Sportul a obținut, în contul omenirii întregi, 12 zile de pace. Nu e puțin lucru 12 zile de pace, adică de înțelegere între oameni. Nu e simplu. Nu e ușor...

Au încercat, multă vreme înaintea jocurilor, maccarthyștii sau ku-klux-klan-iștii sau alți făuritori de pete negre să mînjească zăpada Olimpiadei. Au încercat și mai de curînd niște ziare și niște ziariști să dezbine cele cinci cercuri simbolic strîns legate ale Olimpiadei. Au încercat îndeosebi aceștia să asmută cîteva cercuri (olimpice sau nu) împotriva oaspeților sovietici și din țările democrației populare. Ce s-a întîmplat însă? Evgheni Grișin a învins de două ori la patinaj, smulgînd prin viteză și forță aplauze dezlănțuite; echipa sovietică a cîștigat cel mai mare număr de medalii și puncte, convingînd cu discreție că este (mai convingător încă decît acum patru ani, la Cortina D'Ampezzo) de neînvins pe orice continent și la orice climă; conducătorii lotului au renunțat la o contestație foarte, foarte întemeiată (ștafeta feminină de 3 × 5 km schi) oferind Olimpiadei un gest; zăpada albă căzută din cer (din cer?) a acoperit mînjeala neagră și în Valea Indienelor a fost pace.

Au încercat cercurile, de loc olimpice, din Germania Federală, să împiedice alcătuirea unei echipe unite cuprinzînd la un loc germani care schiază în R.F.G. ca și germani care schiază în R.D.G. Au încercat (și din păcate au izbutit această stupidă și, deci, amară izbutire) gazdele să împiedice accesul gazetarilor din Germania Democrată la Olimpiadă. Condeiul e primejdios pe un patinoar? A încercat cineva să arunce, ca de pe o platformă de lansare a răului, zvastici pe zăpadă...

Dar ce s-a întîmplat? Germanii care schiază în R.F.G. s-au unit, măcar pentru 12 zile, cu germanii care schiază în R.D.G., echipa astfel alcătuită și-a arătat firescul și tăria și, în ultima zi a întrecerilor, cînd tînărul din răsărit Helmuth Recknagel a sărit 93 metri, cucerind titlul olimpic, prin fața celor 20.000 spectatori adunați în jurul trambulinei plutea în zbor ideea unității, și în Valea Indienelor a fost pace.

Un aspect al patinoarului de la Squaw Valley, în timpul desfășurării întrecerilor de patinaj.

Delegația sportivilor sovietici participanți la Olimpiada de iarnă de la Squaw Valley, care a cîștigat primul loc pe națiuni în clasamentul neoficial. ↓

Nr. 10 (250)
Anul IX
12 martie 1960

JOC DE LÎNGĂ MUREŞ
(Fotoreportajul din pag. 11-12-13-14)
Fotografie de S. STEINER

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

1910
50 ANI
1960
TRAIASCA 8 MARTIE
ZIUA INTERNATIONALA A FEMEII

↑
Un aspect de la solemnitatea înmînării de ordine și medalii la Prezidiul Marii Adunări Naționale. În fotografie: tovarășul Ion Gheorghe Maurer înmînează Ordinul Muncii clasa a III-a mulgătoarei Stancu Valeria de la G.A.S. Bălteni.

Prezidiul adunării festive organizate de Consiliul național al femeilor din R.P.R. în sala Teatrului de Operă și Balet.
←

Cu prilejul sărbătoririi pentru a 50-a oară a Zilei internaționale a femeii, în întreaga țară au avut loc numeroase manifestări. La Teatrul de Operă și Balet al R.P. Romîne, Consiliul național al femeilor din R.P.R. a organizat o adunare festivă, iar la Prezidiul Marii Adunări Naționale s-au înmînat într-un cadru solemn ordine și medalii la 984 de femei. În uzine și în instituții s-au ținut ședințe festive în cadrul cărora au fost evidențiate numeroase femei fruntașe în muncă. În cinstea zilei de 8 Martie la Casa raională de cultură „Grivița Roșie" s-a deschis o expoziție cu obiecte lucrate de tinere muncitoare din diverse întreprinderi, iar la uzinele „Semănătoarea", orchestrele de studio și de muzică populară ale Radioteleviziunii au prezentat concerte. Pretutindeni oamenii muncii și-au exprimat marea stimă și dragostea față de tovarășele lor de viață și muncă.

←
Cu ocazia zilei de 8 Martie, orchestra simfonică a Radioteleviziunii a dat un concert la F. R. B. Fotografia înfățișează un aspect din timpul acestui concert dirijat de Florica Dimitriu.

→
Duminică a avut loc la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" o manifestare organizată în cinstea sărbătoririi Zilei internaționale a femeii. În fotografie: un aspect de la adunarea festivă.

←
Întreprinderea de stat „Arta model" a organizat la magazinul Victoria — în cinstea zilei de 8 Martie — o paradă a modei de primăvară.

FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII

„INIMĂ DE MAMĂ". Mama cu care facem cunoștință în acest film — Anușka — își istorisește biografia. De la viața senină dinaintea Marelui Război pentru Apărarea Patriei, ea trece la traiul zbuciumat, plin de suferințe, din timpul războiului. Dar Anușka răzbate prin toate nenorocirile, rezistă, își ocrotește copiii. Părul ei e alb azi, fața ei poartă cutele ostenelii, inima îi dă, poate, semne de vîrstnicie. Dar a trăit cu folos, a dăruit vieții trei oameni de nădejde: copiii ei.

„Inimă de mamă", producție a studioului „Mosfilm", avînd în rolul principal pe talentata actriță Irina Skobțeva (Desdemona din filmul „Othello"), merită să fie văzut de cele mai largi categorii de spectatori (foto 1).

„COȚOFANA HOAȚĂ" are, de asemenea, caracterul unei biografii cinematografice. E biografia unei femei din alt secol, a unei iobage ruse, supusă bunului plac al moșierului care a cumpărat-o și care dispune de drepturi suverane asupră-i. Nuvela lui Herțen, ecranizată la studioul „Mosfilm", capătă azi valoarea unui document al trecutului, al unei epoci pe veci înmormîntate. Zinaida Kirienko, atît de dragă publicului nostru din filmele „Pe Donul liniștit" și „Soarta unui om", readuce din filele literaturii ruse chipul sărmanei Aneta (foto 2).

„H-8", un film iugoslav, cu titlu promițător, dar care nu împlinește speranțele, făcîndu-i pe spectatori să participe mai degrabă la un examen de încercare a răbdării.

„H-8" înfățișează un accident de circulație. Întîmplarea e, fără îndoială, tragică, și intenția realizatorilor de a se ocupa nu atît de împrejurările accidentului cît de pasagerii vehiculelor în cauză, merită să fie apreciată. Din păcate însă, insistența exagerată asupra fiecărui personaj, excesul de amănunte duc la un film apăsător (foto 3).

①

②

③

Lăcătuşul Nicolae Sindie împreună cu un grup de tovarăşi.

Dacă ideea lui Nicolae Sindie ar căpăta un contur omenesc, precis că ar avea o înfăţişare foarte simpatică.

IDEEA LUI SINDIE

de M. MÎRZA

... Cu această idee, Sindie s-a întors la uzină.

Sîntem în fața unei uzine. Privită din afară seamănă mai mult cu o întreprindere textilă. Curiozitatea și eventuala confuzie a trecătorului găsesc un răspuns edificator în cuvîntul înscris la intrare: „Semănătoarea".

Numele acesta este bine cunoscut în întreaga țară. Multe mii de unelte, mașini și combine agricole sînt fabricate aici. Dar să nu ne oprim azi nici la uzină, nici la utilajele pe care le produce. Să căutăm oameni sau mai bine zis pe unul dintre ei. Pe care? La „Semănătoarea" sînt peste 500 de fruntași în producție! Mulți au ordine și medalii, mulți au insigne și sînt evidențiați. Ne vom opri, totuși, la unul singur.

★

Este ora 3. Ziua de lucru s-a terminat. Poarta, care pînă acum cîteva minute lîncezea, a prins viață. Lăcătușii, strungarii, inginerii, mecanicii, tehnicienii, vopsitorii, toți se îndreaptă, cu mai multă sau mai puțină grabă, spre ieșire. Iată-i: lăcătușul Oprea Alexandru, strungarul Cojocaru Dumitru, inginerul Stupar, mecanicul Duțu Carol, vopsitorul Popescu Ștefan și, împreună cu un grup de tovarăși de muncă, iată-l discutînd aprins și pe lăcătușul Nicolae Sindie... Da... Nicolae Sindie. Vă amintiți? Acum cîtva timp i-a apărut fotografia pe prima pagină a ziarului „Scînteia". Sub fotografie erau scrise numai cîteva rînduri: „Șeful de brigadă Nicolae Sindie de la uzinele „Semănătoarea" din Capitală este un lăcătuș fruntaș, cu inițiativă, avînd un nivel tehnico-profesional ridicat. În acest an el a realizat patru inovații importante care au adus mari economii întreprinderii. Numai prin aplicarea unei singure inovații propuse de el se realizează, în șapte luni, o economie de peste 670.000 lei".

Nici nu trebuia o explicație mai largă. Patru inovații într-un singur an, din care numai una a adus economii de peste 670.000 lei. E o sumă!

Dacă ideea inovației lui Nicolae Sindie ar căpăta un contur omenesc, precis că ar avea o înfățișare foarte simpatică. Cu aceasta este de acord și Sindie. Însă nu e de acord să-l întrebați despre felul cum a născocit inovația, pentru că l-ați pune în încurcătură; și răspunsul nu v-ar mulțumi. „A fost nevoie de ea și am făcut-o" —spune el. Simplu, nu? Dar ideea? Ideea cum s-a născut? Să nu pornim de la datele tehnice.

După 20 de zile de frămîntări, ea s-a conturat în mintea lui Sindie. Încă două zile de încercări și soluția a fost găsită.

Cu problema rezolvată, Sindie s-a întors la uzină și a arătat că el își ia obligația să rezolve defectul de construcție al unei mașini produse în uzină.

Astfel a realizat Nicolae Sindie inovația, care, pe lîngă punerea la punct a mașinii respective, a adus uzinei economii de materiale și manoperă în valoare de 670.000 lei.

Dacă vom căuta să aflăm cum s-a născut această inovație, vom constata că *din* și *prin* muncă: din muncă calificată, conștiincioasă și prin muncă făcută cu pasiune, prin muncă vie, creatoare.

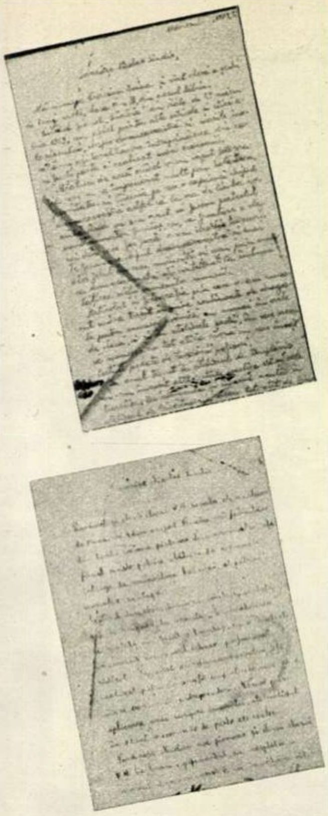

Două scrisori.

Două scrisori

Așa s-a făcut că, în nr. din 29 noiembrie 1959 al ziarului „Scînteia", sub fotografia inovatorului Nicolae Sindie a fost menționată această inovație. Mulți oameni au citit și au privit chipul lui Sindie. Au citit oamenii maturi, au citit și copiii, și elevii. Și iată că, într-o zi, pe adresa întreprinderii „Semănătoarea" au sosit două scrisori adresate tovarășului Nicolae Sindie, șef de brigadă.

„Mă numesc Crăciun Doina și sînt elevă a Școlii de 7 ani nr. 12, clasa a VI-a A, din orașul Sibiu" — așa începe una din scrisori. Și, după ce arăta că a citit „Scînteia" în care se vorbea despre

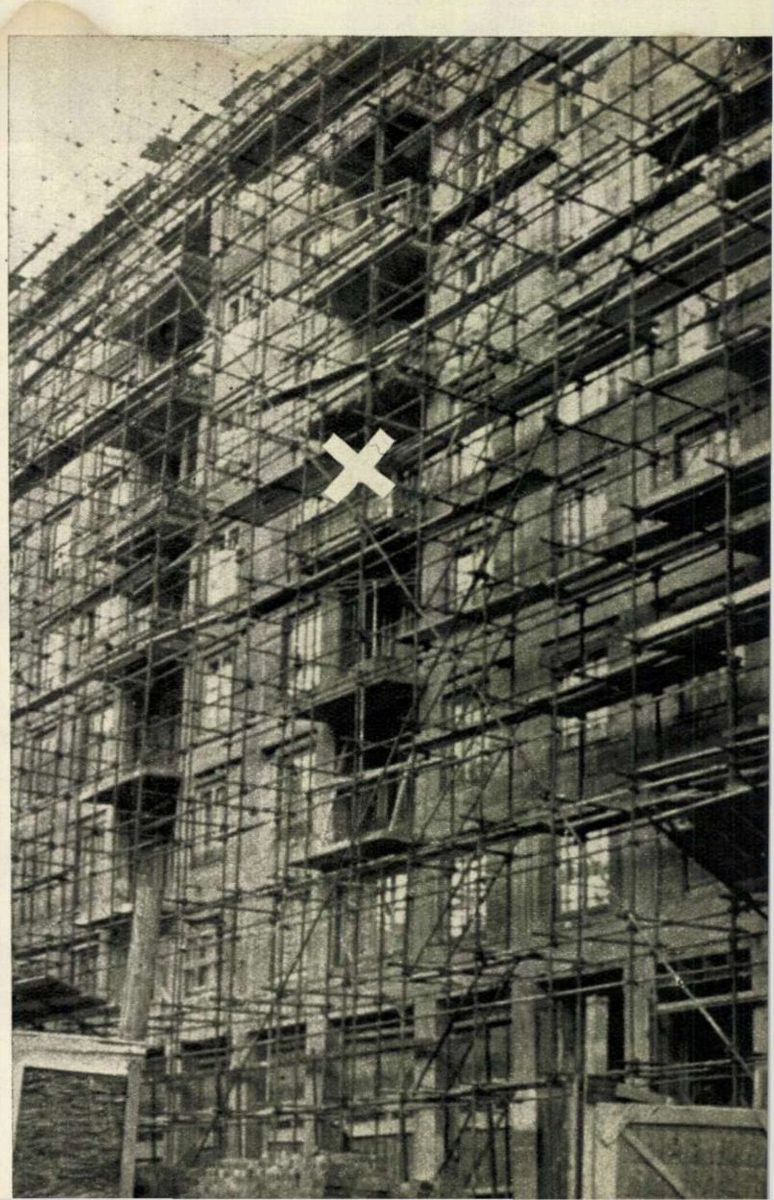

realizările inovatorului Sindie, eleva Crăciun Doina scria mai departe: „Articolul şi fotografia prin care v-am cunoscut au trezit în mine sentimentul de dragoste pentru munca mea nu numai în orele de clasă, ci şi în atelierele şcolii... Şi în anul acesta, în atelierul de lăcătuşărie al şcolii, voi căuta să-mi însuşesc la fel de bine atît lecţiile teoretice cît şi cele practice".

Şi a doua scrisoare: „Noi, pionierii şi elevii clasei a V-a B a Şcolii elementare de 7 ani nr. 4 din oraşul Bacău, vă felicităm din toată inima..." Şi mai departe: „Tovarăşe Nicolae, pionierii şi elevii clasei a V-a ne luăm angajamentul să urmăm exemplul muncii dv., să învăţăm cît mai bine pentru a obţine note bune şi să fim şi noi fruntaşi în învăţătură, pentru a deveni cît mai curînd muncitori harnici, cinstiţi şi fruntaşi... Primiţi din partea clasei a V-a B, un salut pionieresc".

Cînd a realizat perfecţionarea tehnică Nicolae Sindie nici nu bănuise că ideea sa de inovaţie conţinea şi un puternic stimulent la învăţătură pentru mulţi tineri, pionieri încă, dornici să-i urmeze exemplul.

Şi un apartament

La începutul lunii februarie a anului 1960, Nicolae Sindie a fost chemat la comitetul de întreprindere şi i s-a înmînat o cheie. 25 de muncitori de la uzinele „Semănătoarea" au primit locuinţe; printre aceşti 25 de muncitori a fost şi Nicolae Sindie. Cheia pe care a primit-o era cheia noului său apartament din blocul ridicat recent în bd. Magheru nr. 34.

Fără îndoială că tovarăşul Nicolae Sindie ar fi primit oricum un apartament; dar acest apartament pe care l-a primit are o strînsă legătură şi cu ideea de inovaţie pe care a realizat-o. Inovaţia sa a adus economii întreprinderii, iar din aceste economii o parte au contribuit la grăbirea construcţiilor de locuinţe.

Fotografii de S. STEINER

Noua adresă a lui Nicolae Sindie: bd. Magheru nr. 34, etajul IV, apartamentul 19.

CU ANTIŞOCUL PRIN CAPITALĂ

... Bulevardul Tolbuhin, ora 10 dimineaţa. În faţa unei clădiri înalte, un grup masiv de cetăţeni.

— Da, un accident... Un copil de cinci ani, lăsat fără supraveghere să se joace pe balcon, a căzut în stradă de la etajul I.

Soseşte o ambulanţă sanitară.

— Salvarea copilului depinde numai de viteza cu care maşina va ajunge la Spitalul de Urgenţă — îşi dau cu părerea cei strînşi la faţa locului.

Copilul este aşezat în nesimţire pe brancardă şi urcat în ambulanţă. Dar spre mirarea celor mai mulţi, maşina nu porneşte. Trec zece minute, douăzeci, treizeci de minute... Cîţiva cetăţeni se alarmează:

— Ce se întîmplă?

★

Am aflat ulterior: copilul a scăpat cu viaţă.

În răstimpul celor treizeci de minute, cît a stat maşina pe loc, rănitul a fost operat şi reanimat prin transfuzii de sînge, de către medicul specialist al ambulanţei.

Aşadar, un lucru nou în activitatea Staţiei de salvare: ajutorul calificat, la locul accidentului. Pînă nu demult, lupta colectivului de aci ţintea pe un vrăjmaş periculos: timpul — minutele şi secundele ce veneau să se interpună între anunţul telefonic al solicitatorului şi depunerea bolnavului la Spitalul de Urgenţă.

Prin înfiinţarea serviciului de asistenţă medicală la domiciliu şi prin punerea în circulaţie a maşinilor antişoc, metoda de salvare a accidentaţilor în stare gravă a suferit o schimbare radicală.

Noile automobile sanitare, amenajate în atelierele Salvării, reprezintă, de fapt, mici camere de operaţie, mobile. Interiorul lor, iluminat prin tuburi fluorescente, este utilat cu aparate de transfuzie, de reanimare, de anestezie şi cu întreaga trusă medicală şi farmaceutică necesară intervenţiilor chirurgicale de mare urgenţă.

Bolnavii în stare gravă pot primi un ajutor calificat chiar în timpul transportului (transfuzii de sînge, oxigenare, respiraţie artificială sau intervenţii chirurgicale mai uşor de efectuat). Un accidentat — care pînă nu demult, din pricina gravelor traumatisme, nu suporta transportul într-o maşină de salvare obişnuită — ajunge acum, cu antişocul, într-un timp scurt la Spitalul de Urgenţă. În plus, sanitarul afectat maşinii are posibilitatea să ţină o legătură strînsă cu personalul Staţiei de salvare, prin aparatul de emisie-recepţie radiofonică, instalat în cabina şoferului. Iar după terminarea misiunii maşina este anunţată, la nevoie, tot prin postul de radio-emisie, spre care alt punct al Capitalei trebuie să se îndrepte. În felul acesta, se economisesc minute preţioase.

Vă prezentăm mai jos, patru imagini fotografice desprinse din munca antişocului.

Liviu MAIOR

Fotografiile autorului

De pe Calea Rahovei, antişocul a ridicat un bolnav în stare gravă. Chiar în timpul transportului se administrează oxigen bolnavului, cu ajutorul aparatului de reanimare.

În timpul transportului, medicul şi felcera sînt nevoiţi să execute grabnic o operaţie. Aceasta nu este incomodată de balansurile maşinii, a căror maximă amortizare este asigurată de constructorii ei.

Din cabina şoferului, felceriţa ţine — prin intermediul aparatului radiofonic de emisie-recepţie — o legătură continuă cu Staţia de salvare.

La Staţia de salvare, operatorul Alexandru Mis şi doctorul Walter Reindl urmăresc, prin radio-emisie, activitatea personalului sanitar de pe antisoc.

POARTA BRANDENBURG

hotar între două lumi

de Maria **ARSENE**

Sînt orele cinci după-amiază. Ninge cu fulgi deşi. Peste Brandenburger Tor, peste întregul Berlin.

Privesc istorica poartă de zid ce desparte două lumi: lumea nouă de cea veche. Pe aci, de-a lungul vestitului bulevard Unter den Lînden şi pe sub arcada Brandenburgului, şi-au mărşăluit kaiserii armiile în pas de gîscă, iar Hitler şi-a mînat coloanele turbate după jaf.

Brandenburger Tor... Peste creasta lui străjuită de cei patru căişori şi-a plimbat privirea sergentul Kantaria, înainte de a împlînta sus, pe cupola Reichstagului hitlerist, steagul roşu al libertăţii şi eliberării popoarelor.

Sînt orele cinci după-amiază. Ninge.

Am sosit de cîteva ore şi pentru întîia oară la Berlin. De pe cheiul Dîmboviţei noastre şi pînă la poarta Brandenburgului este un drum...

★

Alături de Dresda şi Hamburg, Berlinul este unul din oraşele germane care au suferit cele mai multe distrugeri în urma bombardamentelor. Dar aci, în sectorul democrat al Berlinului, ritmul construcţiilor şi al reconstrucţiilor e uimitor: şantiere, binale, blocuri, întreprinderi şi industrii nou înfiinţate, refăcute, mărite, extinse. Cu aceasta te întîlneşti în întreaga Germanie democrată. Cineva, un coleg de breaslă, a pomenit cuvîntul „minune". Am cerut explicaţii. Abia mai tîrziu, cînd am străbătut tînăra republică de la nord şi pînă la sud, de la Warnemünde pînă la Weimar, am desluşit sensul celor spuse de colegul meu.

Se ştie că maşina de război hitleristă a opus o crîncenă şi desperată rezistenţă înaintării Armatei Sovietice. Luptele, cu urmările lor fireşti — bombardamente, distrugeri etc. — s-au dat pe actualul teritoriu al R.D.G. Deci aci a trebuit ca totul să reînceapă aproape de la zero. Spre deosebire de teritoriul din vest, unde generalii lui Hitler nu au opus aproape nici o rezistenţă, capitulînd şi predîndu-se cu arme şi bagaje trupelor anglo-americane. Şi, totuşi, nu este o „minune" ceea ce s-a realizat în numai un deceniu de existenţă a tinerei Republici Democrate Germane. Este rezultatul firesc al luptei poporului liber pentru viitorul său mai bun.

★

Se construieşte şi în Vest — în Berlinul trizonic aflat sub „protecţia" trupelor de ocupa-

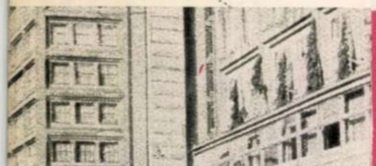

Alexander Platz în Berlinul democrat. ←

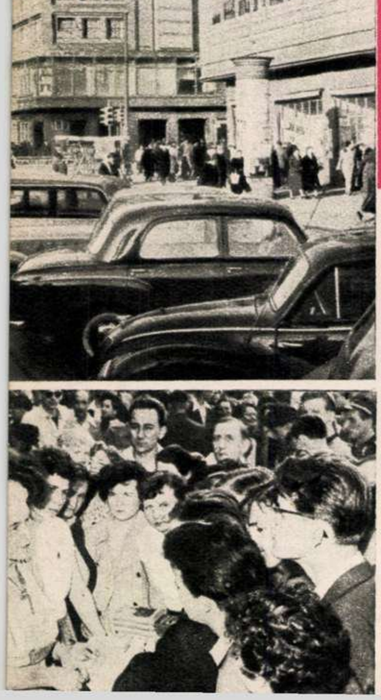

Un simbol al preţuirii de care se bucură scriitorii germani care s-au pus în slujba celor mai înalte idealuri ale umanităţii. Cunoscuta scriitoare Anna Seghers asaltată de cititori, pentru autografe (stînga jos).

În R.D.G. este permanent de lucru şi se cîştigă bine. Constructorii îşi numără mulţumiţi banii primiţi pentru munca lor. ↓

Nu e necesar să se deplaseze pînă-n preerii sau păduri virgine, pentru a ucide. Şi în Vest i s-a creat un climat propice.

ţie americane, franceze şi engleze. S-au ridicat acolo o serie de blocuri moderne, în care îşi au sediile diferitele societăţi comerciale de peste ocean sau de mai aproape, de dincolo de Canalul Mînecii. De asemenea, cîteva hoteluri unde chiria pe 24 de ore este egală cu salariul mediu pe o săptămînă al unui muncitor. În cafeneaua-restaurant de mare lux poţi „colabora" la îmbăierea unei „girl", cumpărînd la un preţ ceva mai convenabil decît cel al aurului o duzină de sticle de şampanie franţuzească, pe care ai dreptul să le verşi peste umerii şi trupul fetei complet goale, aflate în cada din mijlocul sălii.

Berlinul de vest... O cinică vitrină a opulenţei marelui capital internaţional. Reclamele, suspendate şi ţipătoare, într-o cromatică stridentă de neon, îmbie, aţîţă...

Silă şi dezgust. Dispreţ şi ură din partea celor mulţi, marea masă a vest-berlinezilor care, cu buzunarele goale, nu îndrăznesc să apese pe clanţele uşilor de cristal ale magazinelor de lux.

Uneori, seara, se mai aprind şi altfel de lumini, acolo, în Vest. Torţe. Ele sînt purtate demonstrativ şi în lungi şiruri, de către cei care au fost muşcaţi de colţii fiarei naziste, iar acum se opun dîrji valului de nazism ce se întinde iarăşi, sub ocrotirea guvernului de la Bonn.

★

— Cum se circulă în Berlin? Există vamă, control poliţienesc între sectorul democrat şi cel vestic?

Anomalia orînduirii administrative a Berlinului a suscitat nu o dată curiozitatea celor care, la înapoierea în ţară, mi-au pus astfel de întrebări.

Berlinul democrat, marele Berlin, îşi are tramvaiele lui. „S-Bahn"-ul—trenul electric— ca şi metroul aparţin, de asemenea, ca proprietate şi administraţie, Berlinului democrat. Ele circulă atît în sectorul democrat, cît şi prin Berlinul de vest. Oamenii pot trece nestingheriţi dintr-o parte într-alta.

Dar la punctele de trecere se pot observa zilnic zeci de persoane, familii întregi, care vin din Vest ca să se stabilească în Republica Democrată Germană. Am stat de vorbă cu mulţi dintre aceştia. Sînt oameni sătui de şomaj, de aşa-zisa „libertate" sau care nu vor să facă parte din armata N.A.T.O.-ului. Ei sînt cazaţi în cămine, unde rămîn maximum două săptămîni, pînă cînd sînt repartizaţi într-un serviciu, dîndu-li-se şi locuinţă.

★

I-am văzut pe tinerii Berlinului democrat educaţi în spiritul iubirii între popoare şi al respectului faţă de om. În timpul războiului, au fost prea mici ca să înţeleagă ororile. Acum ei au aflat adevărul şi luptă pentru ca niciodată poporul german să nu mai cunoască blestemul fascismului şi al aventurilor militare.

I-am văzut în fabrici pe viitorii ingineri şi tehnicieni. Am stat de vorbă cu ei în şcoli, în biblioteci, la spectacole, în muzee. Vorbesc cu mîndrie despre Marx şi Engels, Goethe şi Heine, Schiller şi Beethoven, Thälmann şi Brecht, despre realizările de acum ale patriei şi perspectivele ce li se deschid. La 15 ani, Peter W. ştie că va deveni inginer. Deocamdată învaţă şi se pregăteşte practic într-o uzină din Berlin. Părinţii lui Peter au murit în război: tatăl pe front, iar mama sub bombardament.

I-am văzut şi pe cei din Vest. Atît pe tinerii care luptă din greu pentru existenţă, cît şi pe domnişorii huligani în veste de piele neagră şi cu buzunarele pline cu ţigări americane. Fete barbar sulemenite, tunse „tifos", îi secondează. Am stat de vorbă cu unul dintre ei: îl cheamă Yost. L-am întrebat ce dorinţă are, ce perspective, pentru ce meserie se pregăteşte. Mi-a răspuns cu o mină prefăcut melancolică:

— Aş vrea să am bani mulţi.

— Ce să faci cu ei?

— Să călătoresc.

— Unde?

— În preerii sau păduri virgine...

— Ce să faci acolo?

M-a privit uimit.

— Cum ce să fac? Să împuşc... Să trag!

★

Orele cinci după-amiază. Ninge rar, cu fulgi groşi, peste întregul Berlin. Mă opresc în faţa fostului palat al lui Hindenburg, localul fostului Minister de Externe, distrus de bombardament. Sus, la intrare, cei doi lei de piatră — cine spunea înainte de război că, atunci cînd li se zbîrlesc mustăţile, miroase a praf de puşcă în Europa?—par două pisici jigărite.

Puţin mai departe, cîteva ziduri înnegrite. E tot ce a mai rămas din faimosul hotel Adlon, unde erau găzduiţi numai potentaţii celor trei Reichuri şi regii cu sau fără coroană.

La o sută de paşi înaintea mea, o ridicătură de pămînt. Un deluşor: Bunckerul, ultimul lăcaş al lui Hitler, peste care şi-au făcut cuib scaieţii înecaţi acum sub ninsoare.

Mă opresc la poarta Brandenburg. Sub arcadă. O tablă indică: „Ende des demokratischer sektor". Aci se sfîrşeşte sectorul Berlinului democrat. În dreapta, dincolo, e fosta clădire a Reichstagului. Oberländerii şi Speidelii i-au agăţat drapelul Germaniei revanşarde.

Închid ochii. Aud parcă zgomotul armelor hitleriste, scrîşnetul surd al şenilelor.

Numai pentru o clipă.

Deschid ochii mari. Iată, pe acoperişul Reichstagului urmele paşilor lui Kantaria nu s-au şters încă. Rînjetul zvasticii, zăngănitul geamurilor sparte şi vacarmul noilor vandalisme se opresc, frînate, la această poartă. Huliganii n-au putut trece pe sub Brandenburger Tor. O altă Germanie creşte în noua şi puternica republică care construieşte socialismul. Alături de ea se află uriaşa forţă de neînvins a lagărului păcii şi socialismului.

Îmi scot căciula şi mă înclin.

Mulţumesc, frate Kantaria! Mulţumesc vouă, mame sovietice, ai căror fii au sîngerat de la Stalingrad pînă pe cupola Reichstagului, pentru ca în lume să fie pace, şi cîntec, şi rîs de copii.

Manifestaţie în Berlinul de vest, împotriva fascismului şi rasismului. ↓

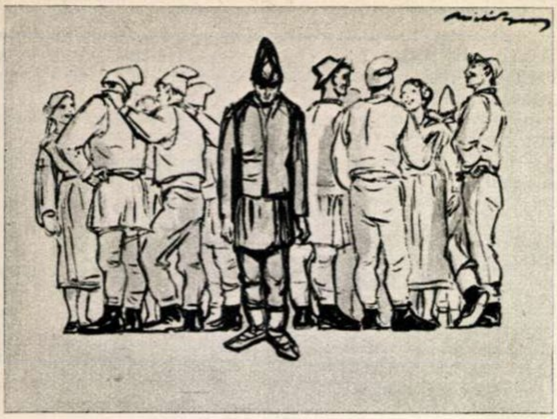

CIULUVICĂ

— schiță —

de Petre SURUPĂCEANU

Ilustrații de N. POPESCU

Ciuluvică întrebă într-o doară unde-i sînt opincile și nevastă-sa îi răspunse, fără să dea importanță celor ce spunea, că a venit Ștefan, învățătorul cel nou, să i le ceară și ea i le-a dat. Ciuluvică făcu dintr-o dată niște ochi de broască și rămase nemișcat. Dacă i-ar fi spus că al lui cutare merge de vreo trei zile răsturnat, cu capul în jos, n-ar fi fost atît de mirat ca acum.

— Tu glumești! — zise Ciuluvică, după o vreme.

Avea în glas ceva rugător. Nădăjduia, poate, că ceea ce îi spusese femeia nu-i decît o glumă nevinovată, menită să-l facă să rîdă.

— Nu glumesc — răspunse femeia. I le-am dat.

Ciuluvică se lăsă moale într-un scaun și nu spuse decît:

— M-ai pricopsit!...

Nu mai era nimic de făcut. Se va întîmpla ceea ce Ion Ciuluvică dorise din inimă să nu se întîmple.

— Te duci numaidecît și aduci opincile înapoi — hotărî el, tăios.

— Mă duc — răspunse femeia, mulțumită că supărarea omului ei nu luase alte forme, și pieri ca fumul.

De opincile astea ale lui Ciuluvică se lega o întîmplare. O întîmplare scurtă, din acelea care pot fi povestite cît ai fuma o țigară. Cu vreo două sau trei săptămîni în urmă, Ciuluvică îl întîlnise pe învățătorul Ștefan. De la el aflase că în sat va fi deschisă o expoziție.

— Ce fel de expoziție? — se interesase Ciuluvică.

— O expoziție ca toate expozițiile. O expoziție care să arate viața din trecut și de astăzi a satului Plopul. Și o să fie nevoie și de opincile dumitale.

— Să vă dau opincile?! — se mirase Ciuluvică. De ce să vi le dau tocmai eu? De ce nu vi le dă Alecu sau Miron?

— Nu! Mie opincile dumitale îmi trebuie! — răspunsese învățătorul, intonînd pronunția cuvîntului „dumitale".

Asta, pentru ca Ciuluvică să priceapă că nu-i de loc o întîmplare faptul că tocmai opincile lui trebuie să fie duse la expoziție.

— Ce rost ar avea opincile mele la expoziție? — continuase Ciuluvică să se apere.

— Păi ele au un rost, că de florile mărului nu ți le cer eu. Se spune că e cea de pe urmă pereche de opinci pe care ai purtat-o în viața dumitale, fiindcă de cînd te-ai înscris în gospodăria colectivă ai început să te fudulești, nu mai porți opinci. Ți-ai cumpărat bocanci. Și apoi, cică o dată, la o horă, erai singurul om care mai purta opinci și singurul care mai rămăsese neînscris în gospodărie.

— Cine v-a spus toate astea? — întrebase Ciuluvică (avea el o bănuială, dar nu era sigur). Cine v-a spus, mă rog frumos?

— Buznea! — venise, simplu, răspunsul.

Aha, vasăzică Buznea îi spusese! Asta fusese și bănuiala lui Ciuluvică. Nici nu se putea să-i spună altcineva decît Buznea! Ciuluvică întrerupsese dintr-o dată discuția și plecase.

Într-adevăr, Ciuluvică trecuse cîndva printr-un moment greu. Era horă în sat. Venise și el să joace, ca oricare. Abia după ce se prinsese în horă își dăduse seama că, în afară de el, nu mai era nimenea încălțat cu opinci. Ceilalți purtau bocanci sau pantofi. Ilie Buznea, de pildă, avea niște pantofi pe care trebuie să-i fi cumpărat de la Craiova, dacă nu chiar de la București. Careva l-a călcat pe Ciuluvică pe picior. A fost o întîmplare. O simpă întîmplare. Ciuluvică s-a supărat și a început să facă scandal. S-a adunat lumea în jurul lui. Din mulțime și-a făcut apariția Ilie Buznea. S-a apropiat de Ciuluvică. A venit cu pas domol. Se făcuse o liniște adîncă. Fiecare aștepta să audă ce-i va spune Buznea lui Ciuluvică. Nu o dată Buznea trecuse pe la Ciuluvică sfătuindu-l să lase încăpățînarea de catîr, de care era stăpînit, și să vină în gospodăria colectivă, să fie și el în rînd cu lumea. Dar degeaba. Orice încercare a lui Buznea fusese zadarnică.

— Ai venit și tu la horă, Ciuluvică? — a întrebat Buznea.

— Am venit! N-am voie să vin și eu la horă? Sau hora este a ta? Eu cred că am voie să vin la horă.

— Ai, sigur că ai! Ai voie să vii la horă. Dar du-te și ia-ți bocancii. Du-te, bre, și ia-ți bocancii! Bocancii ăia, pe care i-ai cumpărat ieri.

Buznea vorbise despre niște bocanci pe care Ciuluvică „îi cumpărase ieri", adică despre un lucru care nu se întîmplase... Ciuluvică nu cumpărase nici

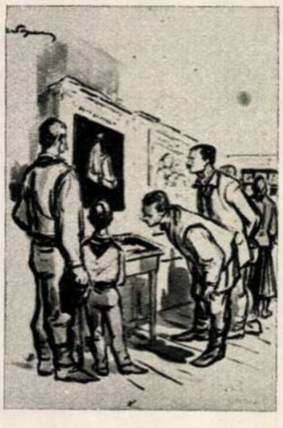

un fel de bocanci. Singurii bocanci pe care-i avea erau niște bocanci vechi, cazoni, cu placheuri roase și cu tălpile țintuite — cumpărați demult de la un plutonier, pe cînd Ciuluvică făcea armata. Erau niște bocanci urîți, pe care nu-i încălțase de două ori de cînd îi luase. Iată de ce s-a inciudat Ciuluvică, atunci cînd Buznea l-a trimis acasă, pentru a se încălța cu bocancii „cumpărați ieri". Dar Ciuluvică n-a mai rostit nici un cuvînt, semn că a depus armele. S-a strecurat printre oameni, mișcînd cu mare greutate coatele spre a-și croi drum. Semăna cu o pasăre de baltă, care abia învăța să înoate. Mai prin strădania lui, mai prin bunăvoința oamenilor, Ciuluvică a ieșit la margine și s-a făcut nevăzut. Mai tîrziu, cînd a venit în gospodăria colectivă, se povestea despre opincile lui ca despre ceva de care rîzi, oricît ai fi de supărat. Ca dovadă, oamenii începeau să vorbească despre opincile lui Ciuluvică numai atunci cînd voiau să se veselească. Numai ce-l auzeai pe cîte unul:

— Vă mai amintiți de opincile lui Ciuluvică?

Asta voia să însemne: „Vă mai amintiți de vremea cînd tot satul se înscrisese în gospodăria colectivă, iar Ciuluvică rămăsese pe dinafară?"

Sau se spunea:

— Măi, al lui cutare, tu ai o mentalitate ca pe vremea opincilor lui Ciuluvică.

A sosit apoi în sat un învățător nou — tovarășul Ștefan — căruia i-a venit ideea să facă un mic muzeu. La Liuță Tudoran a găsit o hîrtie pe care boierul scrisese cîndva datoriile cu care-l încărcase pe Liuță; de la Dumitru Anghel a luat doi țăruși, primii țăruși cu care a început în '45, împărțirea moșiei boierești. A adunat multe lucruri, iar printre acestea voia să aibă musai și opincile lui Ion Ciuluvică. Dar Ciuluvică nu i le dădea. Cum să i le dea? Nu le ajungea cît au rîs de opincile lui? Vor să rîdă iarăși? El știe cum sînt orînduite obiectele într-un muzeu. Fiecare lucrușor are alături o mică etichetă, pe care se specifică locul de unde a fost adus acel obiect, al cui a fost și așa mai departe. Despre opincile lui Ciuluvică s-ar scrie, poate: „Acestea sînt printre cele de pe urmă opinci care se mai găsesc în satul Plopul. Sînt opincile lui Ion Ciuluvică, cel încăpățînat ca un catîr, care s-a scris ultimul în gospodăria colectivă". Desigur că nu s-ar folosi cuvintele: „Ciuluvică, cel încăpățînat ca un catîr", dar chiar dacă nu s-ar folosi aceste cuvinte, oamenii îl cunosc destul de bine și știu cît s-a luptat Buznea cu el, pînă să-l ducă în gospodărie. O dată reamintite aceste lucruri, hohotele de rîs ar fi fost gata. Și dacă ar fi numai atît! Dar muzeul va fi vizitat și de oameni din alte sate.

— Uite și o pereche de opinci! — ar spune vizitatorii. Ale cui sînt?

— Ale unuia, Ciuluvică.

— Și cine-o fi Ciuluvică ăsta?

— Cine să fie! E unul care...

Și din nou s-ar depăna întîmplarea petrecută atunci, la horă, cînd Buznea l-a trimis acasă pe Ciuluvică, spunîndu-i să se încalțe cu bocancii „pe care i-a cumpărat ieri". Măcar dacă lucrurile s-ar opri aci, ar fi bine. Dar se poate întîmpla ceva și mai și: prin satul Plopul au venit de mai multe ori gazetari. A venit odată un tînăr cu mustață. L-au fotografiat pe Buznea, tocmai cînd se împărțeau avansurile. După cîteva zile, apăru în ziar chipul lui Buznea. La fel s-ar putea întîmpla și cu opincile lui Ciuluvică. L-ar fotografia gazetarul acela cu mustăcioară și l-ar da la gazetă...

Portița din grădină scîrțîi scurt, apoi se auzi cum se închide trîntită. Ciuluvică știa că se întoarce nevasta lui. Numai ea avea obiceiul să intre pe portița din grădină. Rareori intra pe poarta cea mare. N-avea la ea opincile și Ciuluvică simți cum se prăbușește în el cea din urmă speranță. În loc de opinci, femeia îi întinse o bucățică de hîrtie, pe care cineva o rupsese grăbit dintr-un carnețel și, la fel de grăbit, scrisese cîteva cuvinte.

— Opincile nu mi le-a dat — spuse femeia, cu voce pierdută (se vedea cît de colo că-i pare rău pentru cele ce făcuse, fără știrea bărbatului ei). Opincile nu mi le-a dat. Numai biletul mi l-a dat. A zis să-l citești și să mă duc după aceea să iau opincile. Eu am vrut să le iau, dar zău că nu mi le-a dat! — se dezvinovăți femeia.

Dar Ciuluvică nici nu luă seamă la ce spunea ea. Se adînci în lectura bilețelului și, încet, încet, fața i se lumină. Învățătorul Ștefan îi făcea o mare bucurie: îi spunea să fie liniștit, că n-a scris pe etichetă ale cui sînt opincile. „Am avut eu grijă — scria învățătorul — să nu fie nevoie de numele dumitale. Dacă ții cu tot dinadinsul — adăuga el — pot să-ți dau înapoi opincile. Dar ar fi mai bine dacă le-ai lăsa aici. Acasă la dumneata stau degeaba; se joacă mițele cu ele. Pe cînd aici, la muzeu, ele au un rol educativ".

— Ei, așa da, așa mai merge! — strigă Ciuluvică și se ridică tinerește de pe scaun. Așa da, așa mai merge!

Nu-i spuse femeii ce vrea să însemne acest „așa mai merge". Vorbea cu el însuși. Ei nu-i spuse decît că-i foarte bună ființarea unui muzeu în sat, pentru că din muzeu oamenii mai învață cîte ceva și se mai deschid la cap...

TREI CĂRȚI TRADUSE DIN LITERATURA SOVIETICĂ

Petrus Brovka: „Cînd se unesc rîurile"

Cititorilor din Romînia le sînt cunoscute numele și o parte din opera poetică a scriitorului sovietic Petrus Brovka, distins în două rînduri cu premii Stalin, președintele Uniunii Scriitorilor Sovietici din Bielorusia, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. De astă dată, e vorba de un roman. E povestea emoționantă a făuririi hidrocentralei „Prietenia între popoare", la a cărei construcție au participat colhoznici din trei republici sovietice: Bielorusia, Lituania și Letonia. Această minunată temă l-a inspirat pe poetul Brovka într-o operă care e în același timp un vibrant jurnal liric și o matură construcție epică, prezentînd o multitudine de eroi-militanți comuniști, tineri ce-și împlinesc o conștiință nouă, oameni diferiți aparținînd familiei unite a popoarelor sovietice, pășind laolaltă, înfrățiți în marșul impetuos spre comunism.

PETRUS BROVKA
CÎND SE UNESC RÎURILE

Iosif Utkin: Versuri

Acum 16 ani, un tragic accident a curmat brusc o viață de poet: colonelul sovietic Iosif Utkin, în vîrstă de numai 41 de ani, sosit cu puțin înainte pe plaiurile romînești, în rîndurile glorioaselor armate eliberatoare, s-a prăbușit cu avionul în drum spre patrie.

Culegerea din versurile lui Utkin, în traducerea bine realizată a lui Al. Andrițoiu, editată de E.S.P.L.A. („Cartea Rusă") oferă cititorului romîn răscolitoarea autobiografie lirică a unui artist militant. Iată-l mai întîi pe Utkin comsomolist, luptător pentru victoria bolșevicilor în revoluție și în războiul civil, apoi militant pentru triumful construcției pașnice a socialismului, și, în sfîrșit, bard al eroismului ostașului sovietic, el însuși ostaș neînfricat, crunt acuzator al cotropitorilor fasciști.

I. UTKIN
Versuri

G. Leonidze: Versuri alese

De pe meleagurile însorite ale Gruziei Sovietice ne-a sosit, în două rînduri, în anii 1950 și 1958, un drag oaspete și prieten al poporului romîn, poetul gruzin Ghiorghi Leonidze. Opera sa, cunoscută pînă acum la noi doar fragmentar, este înfățișată într-o culegere reprezentativă de versuri scrise din anii începuturilor Puterii Sovietice, pînă astăzi.

Ghiorghi Leonidze este cîntărețul minunatelor peisaje gruzine, al străvechilor epopei înscrise în codexul „Kartlis țhovreba", ca și al prezentului strălucit în neconteniță transformare. Culoarea meridională plină de savoare și lirismul pătimaș al poetului dau acestor versuri mult farmec.

Traducerea volumului aparține lui V. Kernbach.

G. LEONIDZE
Versuri alese

MUZEUL
Literaturii Romîne

de PERPESSICIUS

Înfiinţat la sugestia Uniunii Scriitorilor din R.P.R. şi cu sprijinul Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, Muzeul Literaturii Romîne şi-a început activitatea abia în iunie 1958, şi totuşi scurtul răstimp de cînd funcţionează i-a ratificat, din plin, şi obiectivele, şi utilitatea.

Cele două mari centenare, al lui Eminescu din 1950 şi al lui Caragiale din 1952, cinstite cu două din cele mai comprehensive expoziţii închinate vieţii şi operei celor doi clasici, au favorizat achiziţionarea unor bogate materiale documentare şi au sugerat Uniunii Scriitorilor gîndul de a trece la realizarea unor expoziţii colective şi permanente, care să reflecte şi bogăţia, şi diversitatea literaturii noastre. Un astfel de gînd, pe de altă parte, nutrea şi Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, dovadă, pentru a numi două din staţiile terminale ale hărţii noastre geografice, casele memoriale cîte a înfiinţat între Şiria şi Ipoteşti, şi din această fericită consonanţă a luat naştere Muzeul Literaturii Romîne. Dotat cu fondul de documente literare al Uniunii, cu bine utilata bibliotecă a fostei şcoli de literatură „Mihail Eminescu" şi sprijinit, sub toate raporturile ideologice şi materiale, de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, tînăra instituţie a izbutit în mai puţin de doi ani nu numai să-şi sporească, într-o apreciabilă proporţie, zestrea documentară, dar şi să fie în măsură să ofere publicului cîteva izbutite expoziţii.

Fragment din scrisoarea prin care Eminescu invita pe amicul său Samson Bonnarescu, de a depune mărturie în spiritul exclusiv al adevărului, în procesul ce i s-a intentat pentru o pretinsă lipsă de cărţi de la biblioteca Universităţii din Iaşi. ↓

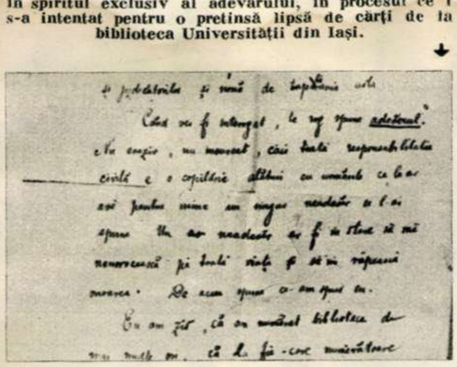

În localul Uniunii Scriitorilor, situat pe Şoseaua Kiselev nr. 10, se află şi Muzeul Literaturii Romîne →

Aceste expoziţii sînt de trei tipuri şi ele răspund, rînd pe rînd, cerinţelor amatorului de literatură. Un muzeu de literatură e, de fapt, o istorie a literaturii filmată, mai corect, o frescă ale cărei panouri, pline de imagini, reînvie autori şi opere, de la origini şi pînă azi. Misiune, evident, dificilă, căreia Muzeul Literaturii Romîne nu-i putea răspunde decît cu un compendiu şi acela comprimat la extremă. Şi, totuşi, „Imagini din literatura romînă", cum se numeşte expoziţia permanentă, de bază, a muzeului, ilustrează cu vitrinele şi panourile a două săli şi a unei scări de portrete, nu numai cele mai reprezentative chipuri ale scrisului nostru, dar şi esenţa epocilor, de la primele tipărituri la ultimul caiet de versuri al zilelor noastre.

Expoziţiile periodice sînt legate de marile date festive ale calendarului literar. Centenarului Delavrancea, a cărui expoziţie a ţinut afişul aproape un an de zile, i-a urmat expoziţia „XV ani de literatură nouă în R.P.R.", inaugurată cu prilejul lui 23 August şi ale cărei materiale documentare, cele mai multe inedite, provenind din arhivele scriitorilor expuşi, iniţiază pe oricine în progresele, şi multiple, şi felurite, realizate în aceşti ultimi cincisprezece ani de literatorii noştri de toate generaţiile.

Expoziţiile volante sînt, aşa cum şi numele arată, acelea care circulă în diverse edificii şi întreprinderi, şcoli, uzine, instituţii, unităţi militare. Volanta-Sahia, închinată unuia din cei mai puri martiri ai scrisului nostru tînăr, ce nu şi-a încheiat încă circuitul, va fi urmată în curînd de o volantă Neculuţă, cinstind cei o sută de ani de la naşterea intîiului poet al clasei muncitoare, apoi de expoziţia volantă închinată luptei partidului comunist reflectată în literatură şi, spre toamnă, de alte două volante: Sadoveanu şi Tolstoi.

Cît de utilă este popularizarea valorilor literaturii noastre în masele tot mai largi ale obştei cititoare o dovedeşte afluenţa de vizitatori ai muzeului, şi-n deosebi de muncitori şi tineret şcolar, ca şi impresiile cu care aceştia înfloresc paginile registrului de vizitatori. Nu o dată, impresiile acestea sînt însoţite de pioase deziderate. Colectivul muzeului e întru totul de acord cu ele: lacunele se cuvin împlinite, spaţiile extinse, colecţiile augmentate. Deoarece, modestă creaţie a prezentului, Muzeul Literaturii Romîne cată să vorbească, cu toată autoritatea, viitorului.

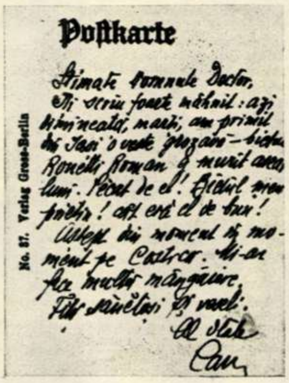

Postkarte

No. 57. Verlag Gross-Berlin

Stimate domnule Doctor,
Îţi scriu foarte mâhnit: azi
dimineaţă, marţi, am primit
din Iaşi o veste grozavă — bietu
Ronetti Roman a murit acu
luni. Păcat de el! Bietul meu
prieten! cât era el de bun!
Aştept din moment în moment pe Castrar. Mi-ar
face multă mângâiere.
Fiţi sănătoşi şi voi.
Al d-tale
Car

Autograful unei corespondenţe a maestrului M. Sadoveanu către N.N. Beldiceanu, în care marele scriitor, anunţîndu-şi corespondentul de apariţia revistei ieşene „Însemnări literare", îi propune unele măsuri pentru difuzarea noii publicaţii. →

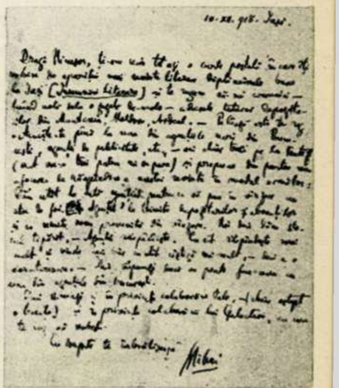

10.XI.918. Iaşi.

Mihai

← **Caragiale împărtăşeşte unui amic durerea sa la vestea morţii lui Ronetti Roman, autorul dramei „Manasse".**

O VIZITĂ

Ora de închidere sosise. Şi, fiindcă ultimul vizitator întîrzia încă, aplecat deasupra unei vitrine, mă apropiai de el, zîmbind:

— Ce te interesează cu deosebire aci, tovarăşe?

— Să vedeţi... Ne-a dat, la romînă, două compoziţii: una despre Bălcescu; alta, privitoare la cele dintîi gazete romîneşti.

— În ce clasă eşti? — îl iscodii eu.

— Într-a opta... Mă numesc Ungureanu Ilie — se prezentă el, politicos. Urmez seralul, la Caragiale, pentru că-s în producţie, la o cooperativă de lăcătuşărie, pe Dorobanţi, 88. Elev bătrîn... Am 35 de ani. Nevastă, copil...

Şi omul surîse în doi peri.

— Cine învaţă nu-i bătrîn, tovarăşe. Dimpotrivă! Dar ia spune: ai găsit ce cătai?

— Da! — răspunse lăcătuşul, înseninat pe dată. Iată ce am copiat din cartea lui Bălcescu: „În zadar veţi îngenunchea şi vă veţi ruga pe la porţile împăraţilor... Ei nu vă vor da nimic. Fiţi gata, dar, a lua voi. Fiindcă împăraţii, domnii şi boierii nu dau, fără numai ce le smulge poporul..." Straşnic le-o mai zice, nu? Şi Ungureanu prinse a rîde voios.

— Straşnic, în adevăr — îl aprobai eu. Dar despre subiectul al doilea, aflat-ai ceva?

— Cum de nu! Doar azi vizitez muzeul pentru a treia oară. Priviţi colea, în vitrina asta, „Gazeta Transilvaniei" din 1836. Alături, e „Magazin istoric pentru Dacia" pe care o îngrijea Bălcescu, la Bucureşti. Iar ca să fie reprezentată şi cealaltă provincie romînă, dincoace găsim „Albina Romînească", pe care Asachi o scotea în capitala Moldovei, pe la 1847...

— Bravo, tovarăşe — îl încurajai eu. Îmi place că te preocupă învăţătura şi că studiezi temeinic.

— Păi, cum! Dar am şi o bibliotecă a mea, personală, cu peste 150 volume. La fiecare chenzină mai cumpăr o carte-două.

— Prea bine. Dar ce-ai dori să urmezi, după liceu?

— Hei! — oftă Ungureanu Ilie. Eu mă gîndeam să fac Literele... Iar după o clipă de cumpănă, lăcătuşul vorbi ca după o limpede şi fulgerătoare chibzuială: dar, la drept vorbind, cu meseria mea tot mai potrivită e politehnica...

H. O.

→ *Muzeul de Literatură Romînă. Sala închinată scriitorilor clasici.*

Prezenţa lui Sahia...

de Horia OPRESCU

Precursor eroic şi lucid, scriitor devotat marilor probleme sociale al căror martor a fost în scurta-i viaţă — de abia 28 de ani — Alexandru Sahia este o nobilă concretizare a ceea ce, cîndva, Dobrogeanu-Gherea a numit „artist-cetăţean".

Scrisoare primită de familia lui Al. Sahia de la un muncitor, cu prilejul morţii scriitorului, în 1937. ↓

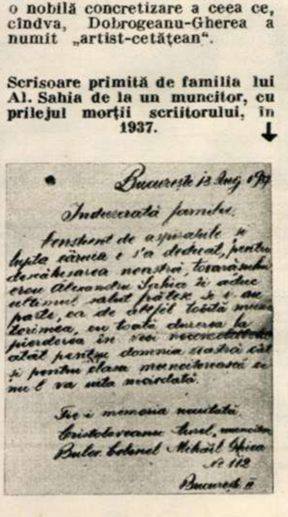

Bucureşti 13 Aug 1937

Îndurerată familie,

Fie-i memoria neuitată.

Bucureşti

(Sahia a fost *„conştient de aspiraţiile şi lupta căreia i s-a dedicat şi clasa muncitorească nu-l va uita niciodată..."* Aşa scrie un muncitor, despre el, în 1937).

Prezenţa lui printre noi e vie şi permanentă. Şi azi, la 23 de ani de la moartea sa, gîndurile lucide şi convingerile hotărîte ce-i însufleţeau condeiul par a fi, adesea, ale zilelor noastre. În 1936, cînd Hitler îşi trimitea mercenarii să lupte pentru instaurarea fascismului în Spania, el scria: ... *„Zilnic se exportează spre pămînturile Spaniei sute şi mii de tineri. Este un fel de* **dumping** *al morţii... Recent, o întreagă divizie a Reichswehr-ului, formată din zece mii de tineri, a fost nimicită pînă la ultimul om... De curînd însă, pe una din străzile lăturalnice ale Düsseldorf-ului, au apărut figuri îmbătrînite şi disperate, strigînd:* **Redaţi-ne copiii trimişi în Spania!** *Erau părinţii celor ucişi. Oricît tineret va sacrifica Germania, istoria îşi va urma cursul ei. Pentru că omul, cu cît trece peste veac, are nevoie tot mai mult să se scalde în libertate şi să frîngă, odată pentru totdeauna, jugul omului exploatat şi al naturii".*

Pasaje asemănătoare se pot da, nenumărate. Dar acestor reproduceri, pe care le-am făcut din scrisul lui Sahia, le vom adăuga cîteva fragmente din corespondenţele pe care, cu sfioasă pietate, le-au păstrat surorile sale:

... *„De cîteva zile am fost internat în spital. Am slăbit grozav. Îmi dau numai lapte însă e apă goală..."* (20. IV. 1921)

... *„Să-mi trimiţi şi o pereche de mînuşi. Dimineaţa e foarte frig şi o să-mi degere mîinile..."*

... *„Eu o duc obişnuit, învăţ mult. Mi-ar trebui o plapumă, vreun cearceaf, ceva... Duc aceeaşi viaţă de muncă în carte şi tăcere. S-au apropiat examenele. Vor mai veni şi altele..."*

Dar, deoarece silitorul elev, printre numeroasele-i lecturi, citea şi pe Marx, iată ce declară într-o scrisoare adresată tot unei surori a lui, de la Olteniţa, la 29. V. 1927:

... *„Clasa a VIII-a nu mi se mai dă voie să o dau aci,* **din anumite cauze...** *Aşa că o să urmez la Bucureşti."*

Aci rezidă germenul care, nu după mult, avea să-i însufleţească opera de-o limpede şi neclintită ţinută protestatară, unică în scrisul romînesc din vremea sa. Drept pildă, un ultim citat:

... *„Un evreu din ghetou plus un ţăran din orice parte este egal cu sărăcia dureroasă. Un rasist plus un capitalist, creştin sau nearian, se egalează cu o mare inconştienţă."*

Şi această frază, de antologie, acuză încă şi astăzi detestabila realitate a societăţii capitaliste.

GUDURĂII *contra* PERJOIU

Douăzeci şi două de depeşe laconice din schiţa „Telegrame" au generat astăzi un film de lung metraj, o satiră — scrisă cu mijloacele complexe ale celei de-a şaptea arte — la adresa „high-life"-ului provincial incriminat cu atîta violenţă (dar şi cu cît umor, cu cîtă vervă!) de pana lui Caragiale.

De la început, trebuie să spunem că filmul, respectînd în esenţă evenimentele bine cunoscute din depeşele caragialiene, se străduie să dea în vileag nu atît aspectele ridicole, banale, ale unui mic scandal de provincie, cît dedesubturile aproape de nebănuit ale acelui păienjeniş de ambiţii şi pasiuni... materiale, bine camuflate la toţi eroii „Telegramelor". După cum vă amintiţi, tămbălăul din urbea moldovenească se naşte din pricina „parafernei"*) pe care Albert Gudurău refuză s-o înapoieze fostei sale soţii — madam Atenaisa Perjoiu — dorind să reţină o ultimă „amintire" din acest amor zdrobit. În jurul lui Albert fac zid unchii Costăchel şi Iordăchel, persoane marcante ale tîrgului; Atenaisa „joacă tare", fiindcă are la picioare, vibrînd de pasiune, inima „oficială" a directorului prefecturii — Raul Grégoraschko. E de ajuns o scînteie şi conflictul se declanşează pe terenul unei adormite „cafinele moldovineşti". În cîteva linii, Caragiale rezumă situaţia arătînd că aspectele sentimentale ale cazului au rămas pe undeva, pe planul ultim, alte interese jucînd acum cartea cea mare. Ca din gură de şarpe, clanul Gudurăilor urlă şi se jeluieşte, bate depeşă după depeşă la minister, la consiliul de miniştri, regelui în persoană! Minunat prilej de a poza în victime şi a sălta acţiunile opoziţiei, în preajma campaniei alegerilor. Atenaisa şi paraferna? Un pretext, un binecuvîntat pretext!

Creatorii filmului „Telegrame" (scenarist: Mircea Ştefănescu; regizori: Gh. Nagy şi Aurel Miheleş; consilier: Sică Alexandrescu), însuşindu-şi această optică, au tratat exact la proporţiile cuvenite romanul Atenaisa-Raul Grégoraschko-Albert Gudurău. În cîteva scene bine şi sintetic gîndite, în care nu fac economii în ce priveşte observaţia ironică, ei reconstituie portretul colbăitului tîrg moldovenesc, unde fiece gest este comentat şi răscomentat, unde lumea bună îşi exhibă toaletele şi giuvaericalele în timpul promenadei din jurul unui biet parc de provincie, în sunetele unei fanfare desuete. După această elocventă introducere în „teatrul" acţiunii — pe care paleta operatorului Ion Cosma a prins-o în culori violente şi, tocmai prin aceasta, adecvate — tot efortul creatorilor a mers în întregime către înfăţişarea complicaţiilor largi, pornite de la paraferna Atenaisei. Deci filmul îi lasă pe cei trei să-şi consume în culise sentimentele şi resentimentele, pentru a se ocupa de alte personaje. Intră în scenă, coborît ca din tablouri de epocă, un întreg aparat de stat, pus în mişcare de bocetele Gudurăilor. Defilează, pe rînd, un prim-ministru decrepit şi timorat (artistul Neamţu Ottonel, excelent în rol), un ministru al justiţiei, care-şi ţine cu zilele petiţionarii la poartă, şi un ministru de interne ultraocupat de problemele moşiilor personale... Cinici, venali, aceştia nu mai sînt de mult oameni: sînt funcţii ale statului burghezo-moşieresc şi mai sînt şi averi ce se cer apărate cu cerbicie. Caragiale nu a dat asupra lor amănunte în „Telegrame"; a lăsat doar să-i întrezărim, prin textul lapidar al depeşelor. Dar cum tot Caragiale are o întreagă literatură despre fauna oficială a vremii, nu le-a fost greu creatorilor filmului să completeze portretele personajelor cu date verosimile. Aşa s-a născut, de altfel, şi procurorul, despre care ştiam iniţial doar că „lipseşte oraş, mănăstire maici — chef". Ecranul ne prezintă întîi clădirea jalnică a tribunalului, apoi casa plină de copii a procurorului. Capul familiei (interpretat în trăsături voit groteşti de Al. Giugaru) e „pe teren". Tratează la mănăstire despre... cele lumeşti. Scena nu cere alte comentarii. Dacă procurorul din „Telegrame" aminteşte — prin soarta sa — de avocatul Nae Caţavencu; dacă Atenaisa este, de fapt, o soră geamănă a „distinsei" Zoe Trahanache, nutrind un amor pe cît de pătimaş pe atît de plin de ambiţii ierarhice pentru scumpul ei prefect (Carmen Stănescu ne dă o Atenaisă cu calităţi de primejdioasă felină); dacă Raul Grégoraschko este o nouă versiune a lui Tipătescu (nu numai fiindcă şi în teatru rolul este interpretat de Niki Atanasiu), apariţii cu totul originale în galeria personajelor caragialeşti ne rezervă cei trei Gudurăi şi modestul măturător al tîrgului, Busuioc. Gudurăii (numele, sîntem siguri, nu e găsit întîmplător) acţionează în film ca un singur corp, în care fiece membru îndeplineşte o anumită funcţiune. Inventivitatea scenaristului şi a regizorilor a găsit aci cîmp larg de acţiune. Închipuiţi-vă cum arată Costăchel, sub trăsăturile lui Gr. Vasiliu-Birlic! Impulsiv, scandalagiu, amator în orice situaţie să ţină discursuri demagogice (scena de la închisoare, cînd protestează, dintre gratii, împotriva zbirilor guvernului, pentru ca, în următoarele cinci minute să sărute mînuşiţa opoziţiei, adică a Atenaisei — feea ce i-a dăruit libertatea şi un post gras — e de reuşită inspiraţie). Costăchel e omul de ofensivă al clanului; Iordăchel (interpretat de Jules Cazaban), mai domol, îşi asumă rolul de înţelept al familiei; nepotul Albert (apariţie episodică, dar voluminoasă, graţie lui Ovid Teodorescu) face o supusă ucenicie pe lîngă cei doi, preluîndu-le, treptat, trăsăturile. Laolaltă, toţi trei alcătuiesc o plagă socială faţă de care încercăm o reală repulsie. Tot atît de răi şi lipsiţi de scrupule ca şi Caţavencu, ei vor un singur lucru: să apuce o bucată cît mai bună de friptură.

Filmul „Telegrame" are un singur personaj pozitiv: măturătorul Busuioc. Nu-l căutaţi în schiţă: nu există. E o creaţie pur cinematografică, făcută, desigur, în spiritul operei lui Caragiale — şi din nevoia firească a prezenţei unei replici, a unei atitudini de bun simţ faţă de circul neruşinat jucat de protipendadă în „piaţa endependenţi". E un om sărman, tăcut, sortit să înghită sudălmi şi palme. Există însă în film o scenă în care acest Busuioc, realizat cu multă naturaleţe de tînărul şi talentatul actor Alexandru Lungu, uluieşte: în numele reconstituirii scandalului dintre prefect şi Costăchel Gudurău, măturoiul lui croieşte cu sete spinarea celor „mari". Adio Busuioc, sluga! Mînia omului umilit, sărăcit, se revarsă pentru cîteva clipe prin gestul măturătorului.

În finalul filmului, acelaşi Busuioc priveşte cu un zîmbet amar sîrba boierilor înfrăţiţi în proverbialul „pupat toţi piaţa endependenţi". Stă acolo, rezemat în măturoi, comentator modest dar necruţător al unui spectacol ce dezgustă pe drept cuvînt.

Drumul de la „Telegrame"-schiţă la „Telegrame"-film a fost parcurs de echipa realizatorilor într-o vădită străduinţă de a transcrie pe ecran nu numai litera, dar şi spiritul operei lui Caragiale. S-a realizat o satiră socială puternică, şi acest lucru este meritoriu; s-a pus multă grijă în reconstituirea epocii, precum şi a moravurilor de mult apuse ale unui orăşel de provincie.

Actori de prim rang şi-au dat întîlnire în acest film; luaţi în parte, mulţi dintre ei sînt excelenţi, laolaltă, însă, nu rareori jocul lor redevine tributar teatrului. În „Telegrame" există destule „poante". Ele sînt însă semănate cam neîndemînatic, fără o gradaţie care să ducă spre culminarea acţiunii. Gîndirea aceasta — pe fragmente — face să lîncezească uneori filmul; printr-un montaj mai nervos, mai legat, s-ar fi putut îmbunătăţi ritmul acţiunii.

M. MARINESCU-SANDU

---

*) Paraferna: termen folosit odinioară pentru acea parte a averii soţiei, care nu era cuprinsă în zestre.

Atenaisa Perjoiu (Carmen Stănescu) şi Raul Grégoraschko (Niki Atanasiu), într-unul din momentele cele mai fericite ale existenţei lor.

↑ *La „cafine", în jurul unei mese de biliard, clanul Gudurăilor elaborează tactica ce trebuie să-i aducă la putere.*

„Pupat toţi piaţa endependenţi!" Moravuri din trecut... ↓

JOC DE LÎNGĂ MUREŞ

Fotoreportaj de S. STEINER

Valorificarea originalului folclor al Regiunii Autonome Maghiare—iată una din principalele preocupări ale Ansamblului Secuiesc de Stat de cîntece şi jocuri din Tg. Mureş.

Minunată şi rodnică preocupare!

Şi dacă pline de sete de viaţă erau cîntecele şi dansurile populare de aci chiar şi pe vremea cînd grofii şi moşierii, fabricanţii şi politicienii burghezi, romîni şi maghiari, stăpîneau şi exploatau bogăţiile pămîntului şi truda oamenilor muncii; dacă chiar şi pe acea vreme, cînd minoritatea naţională maghiară era asuprită, cîntecul şi dansul popular erau atît de iubite — lesne ne putem închipui cu cît „foc“ se cîntă şi se dansează astăzi, cînd nici jandarmul cu pană de cocoş al lui Horthy, nici cel (fără pană, dar nu mai puţin ticălos) al burgheziei romîneşti nu mai terorizează satul.

Revoluţia culturală şi politica naţională justă, leninistă, a partidului şi guvernului nostru asigură cea mai largă dezvoltare unei culturi noi, socialiste în conţinut, naţionale în formă. Iar tradiţiile vechilor cîntece şi dansuri populare se îmbină de minune cu noul folclor, care cîntă bucuria vieţii libere. Acest lucru l-au înţeles şi acei ce au cules şi valorificat cîntecele şi dansurile populare secuieşti.

În paginile de faţă dăm cîteva imagini din dansul „Joc de lîngă Mureş“, creat de Ansamblul Secuiesc de Stat de cîntece şi jocuri, pe baza documentării făcute în comunele Aluniş şi Glodeni.

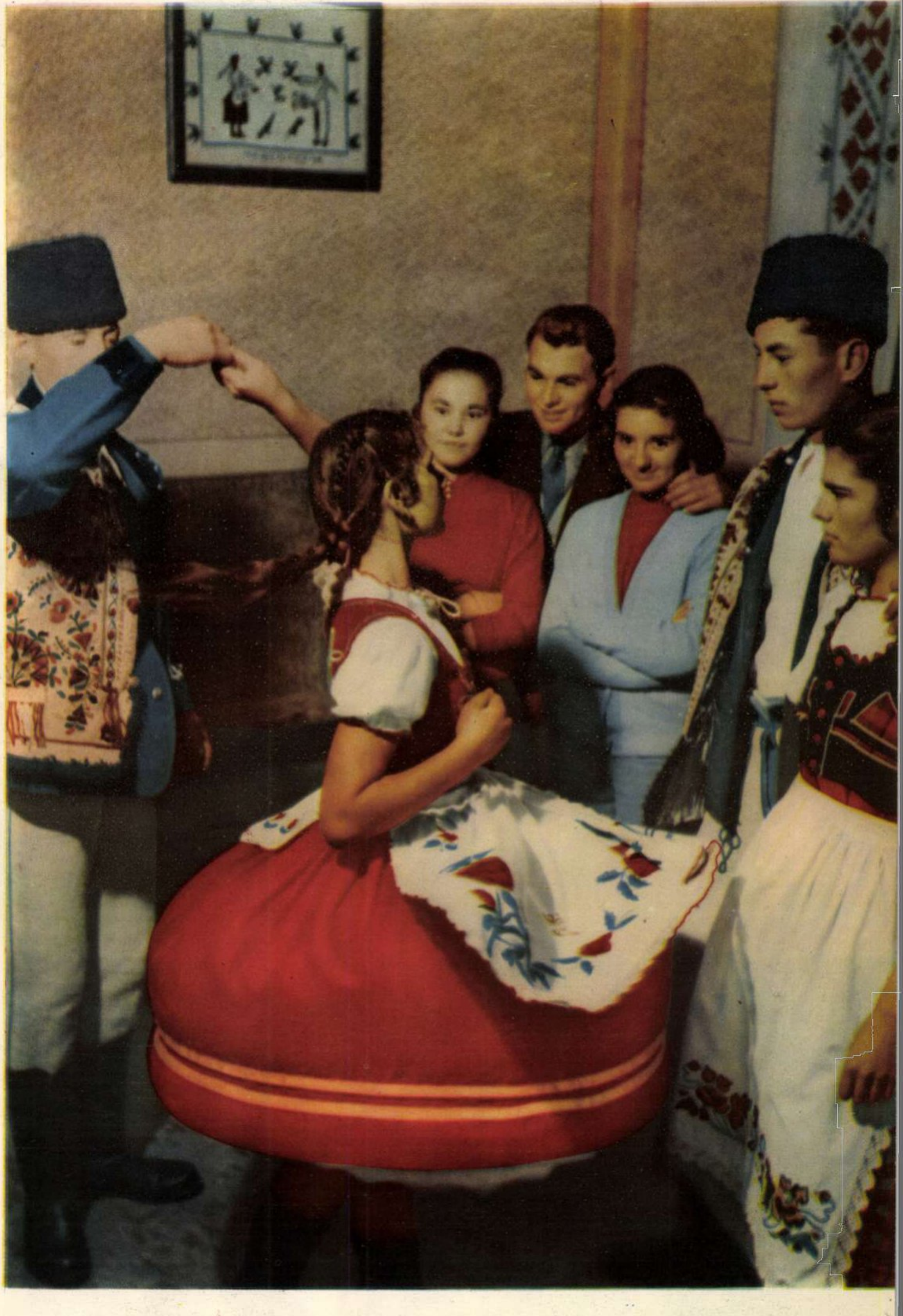

Cînd membrii ansamblului din Tg. Mureş au venit în Aluniş, vestea s-a răspîndit în întreaga comună. Şi, pe dată, la căminul cultural s-au adunat cei mai iscusiţi cîntăreţi şi dansatori din rîndurile colectiviştilor, ca să arate cît de frumoase sînt cîntul, jocul şi portul lor.

COPERTA NOASTRĂ:

Jocurile ţăranilor din Aluniş au inspirat pe creatorii acestui „dans al flăcăilor”.

„O clipă de visare" — aşa s-ar putea intitula această fotografie-studiu. De fapt, însă, nu e decît un portret al solistei Madaras Margit, făcut cîteva minute înainte de intrarea în scenă.

Clarinetul, contrabasul, ţambalul, toate ins
Peste toate însă, domină arcuşul primaşul
blu execută u

Dans interpretat de Szölössi János şi Ujhegyi Hedvig.

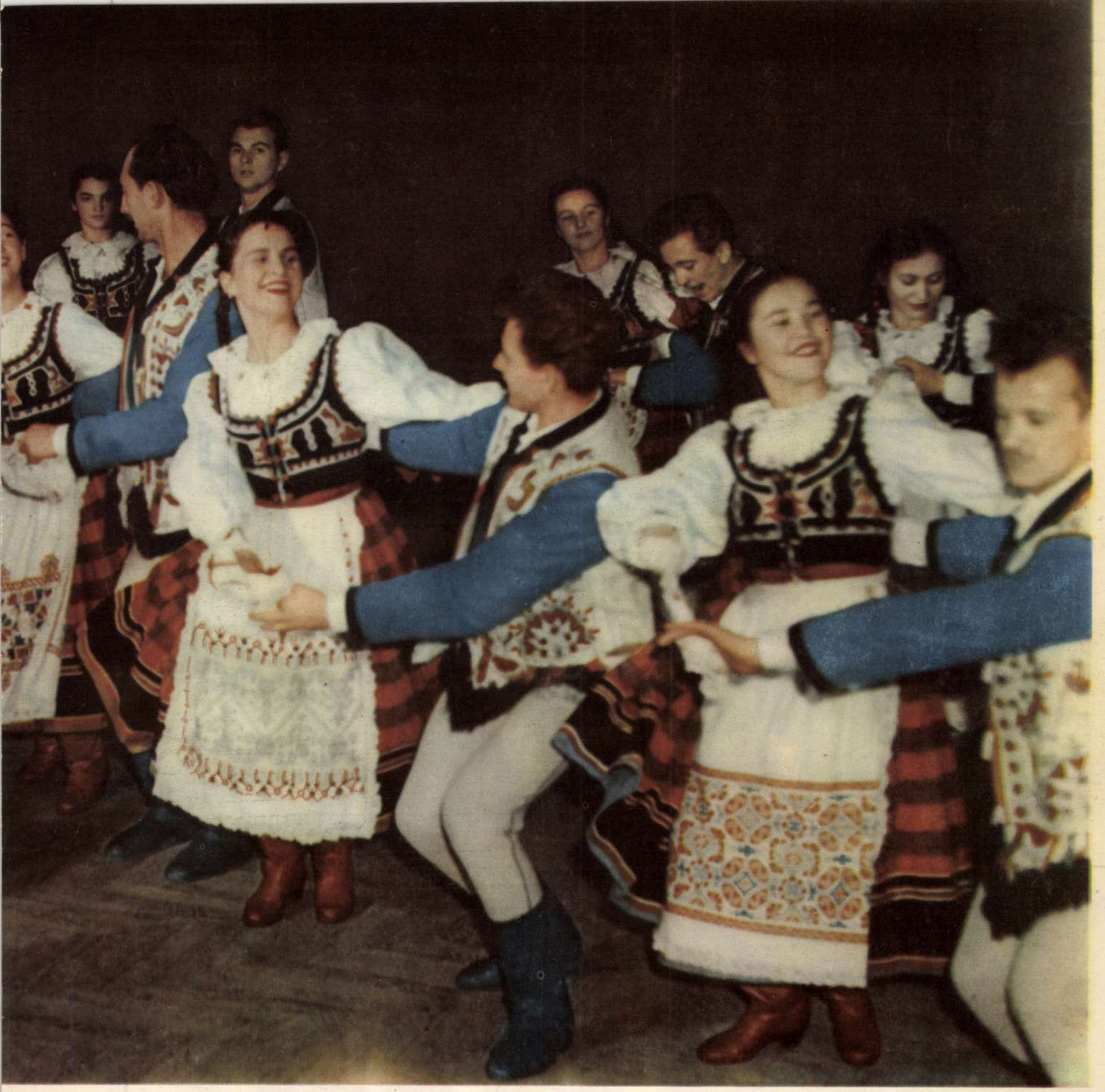

ımentele tarafului ansamblului cîntă cu foc.
Muszka Sándor. Iar flăcăii și fetele din ansam-
ceardaș furtunos.

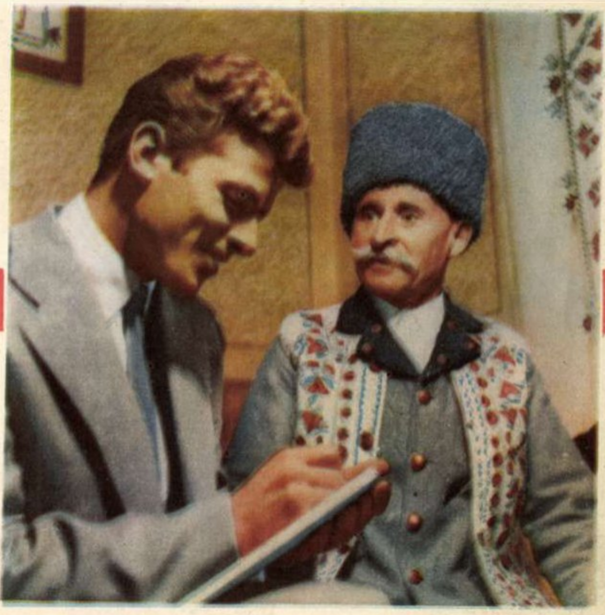

Dansatorii sînt ei înșiși culegători de folclor. Iată-l în asemenea ipostază pe Szölössi János. De astă dată, stă de vorba cu bătrînul țăran Varga Istvan, din Aluniș.

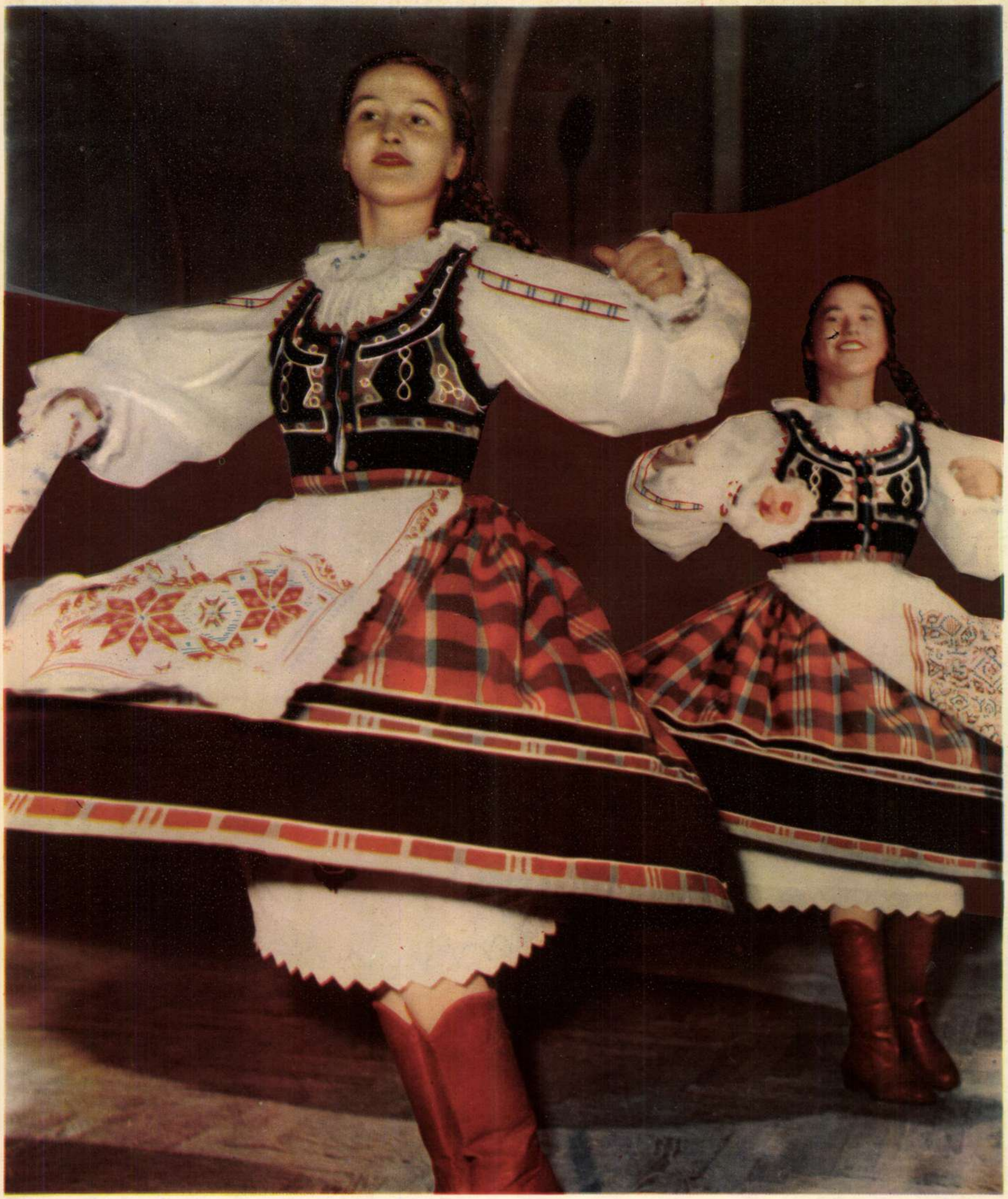

Ritm și vioiciune, de autentică inspirație folclorică — iată ce caracterizează dansurile Ansamblului Secuiesc de Stat din Tg. Mureș.

INIMA ȘI CHIRURGIA

de Constanța BRATU

O PASIUNE A MEDICILOR

Inima e așezată în partea stîngă a pieptului. Toată lumea o știe, măcar din gesticulația primamorezilor de la operă. Dar de ce au localizat oare oamenii, simțămintele lor în inimă? De ce se spune „iubesc din inimă", „mi se sfîșie inima" și așa mai departe? Pentru că, de-a lungul mileniilor, din tată-n fiu, ei au identificat inima cu însăși viața. În momentul cînd „mica jucărie" încetează să mai ciocăne în piept, omul încetează să mai trăiască.

Legătura aceasta atît de evidentă a pus mulți oameni pe gînduri. Iar inima a devenit un fel de pasiune generală a medicilor. Și, fără să prevadă cardiologia modernă de astăzi, cu secole în urmă, mulți dintre ei i-au pregătit părintește scutecele. De la naivitatea unor medici din antichitate care puteau să jure că în inimă se amestecă mîncarea cu aerul, au trebuit să treacă foarte multe secole pînă cînd lumea să se dumirească asupra rolului real al acestui organ, asupra calității lui de motor principal al circulației sanguine. Pentru ca, în 1628, Harvey să publice 72 de pagini în care să reveleze „uluitoarea" realitate a circulației, a trebuit ca francezul Servet să-și ispășească pe rug, ca „eretic", vina de a fi descoperit, în 1553, circulația sîngelui de la inimă la plămîni și înapoi. Și istoria cardiologiei, istoria „jucăriei" care bate în piept, cunoaște destule ruguri și pelerinaje de iertăciune la papă.

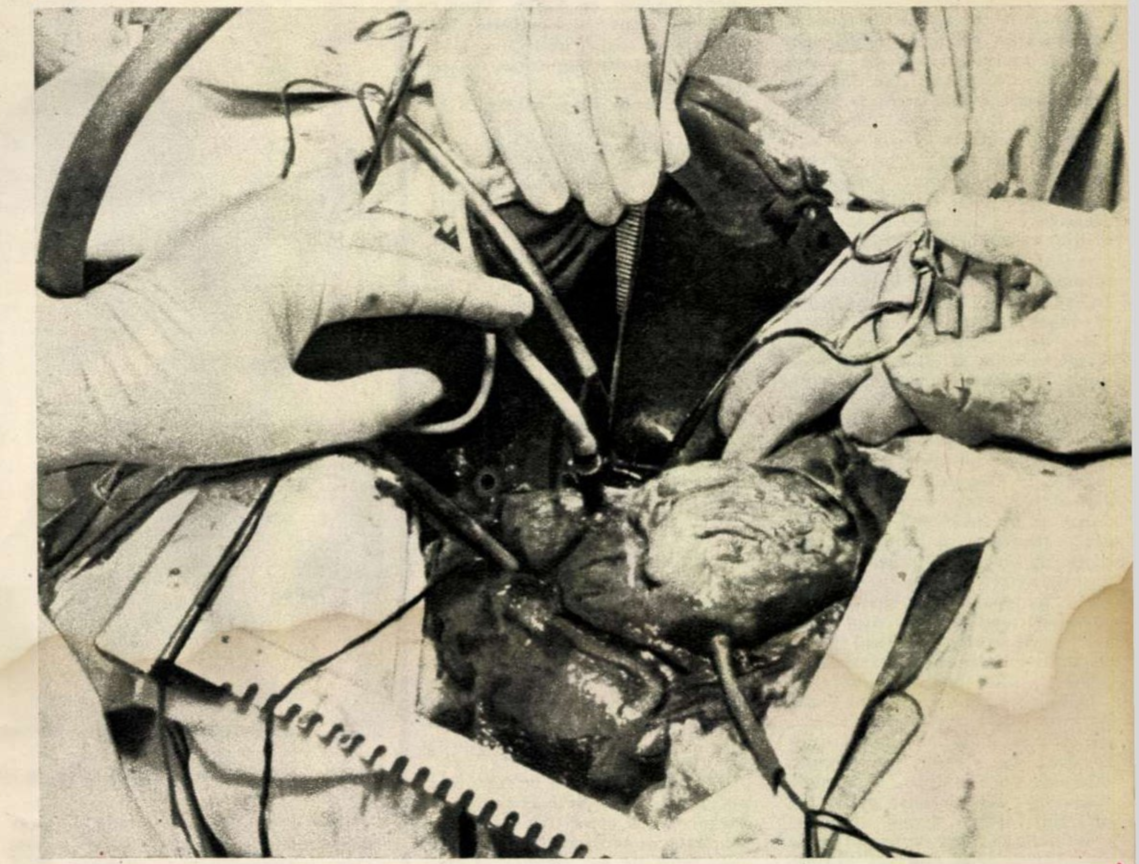

Se pregătește deschiderea inimii.

HĂRNICIE DE INIMĂ

Nu se știe cine a creat imaginea stilizată a inimii străpunse de săgeata lui Amor. În orice caz, cardiologii nu sînt de acord cu ea, decît atunci cînd... cumpără mărțișoare. În rest, inima rămîne inimă, în cea mai autentică înfățișare a ei: mai mult sau mai puțin în formă de pară cu vîrful în jos, goală în interior și cam de mărimea pumnului celui care o poartă în piept.

Pentru ca să-și poată îndeplini atribuția de pompare a sîngelui, inima a fost foarte ingenios construită de natură. Un perete vertical o separă în două jumătăți. Separația este atît de netă, încît medicii le-au numit: inima dreaptă și inima stîngă. La rîndul ei, fiecare jumătate are două încăperi: una superioară (atriu), alta inferioară (ventricul), care comunică între ele prin niște căpăcele, ce se închid și se deschid succesiv (valve).

Acum pompa intră în funcțiune: mușchiul se contractă puternic. Din ventriculul stîng, sîngele pătrunde în aortă, cea mai mare arteră a corpului. De aici, în alte artere mai mici, apoi, printr-un complex sistem de irigație, este purtat prin tot corpul, hrănindu-l cu oxigen și substanțe nutritive. Întoarcerea? La fel de ingenioasă! Încărcat cu unele substanțe nefolositoare pe care le-a colectat, cărăușul se întoarce (prin vene) în atriul drept și, apoi, la „subsol", în ventriculul drept. Cu aceasta și-a încheiat cursa mare — marea circulație. Dar cum trebuie neapărat să se oxigeneze, și cum treaba asta n-o poate face stînd, o pornește din nou. Inima se contractă, sîngele iese din „subsolul" drept, năvălește în plămîni, se purifică și, încărcat cu oxigen, se înapoiază din nou la inimă, în atriul stîng și, apoi, în ventriculul stîng. Cursa (circulația) mică e și ea terminată. Și din nou începe marea cursă, fără nici o clipă de odihnă.

Pentru a face ca sîngele să parcurgă un întreg circuit în 23 secunde, adică 3.000 de circuite în 24 de ore, pompa cardia-

1. Micuța Eugenia avea o boală grea de inimă: boala albastră. Iat-o, înainte de intervenția chirurgicală 2. ... iat-o, după terminarea intervenției 3. ... și iat-o, acum!

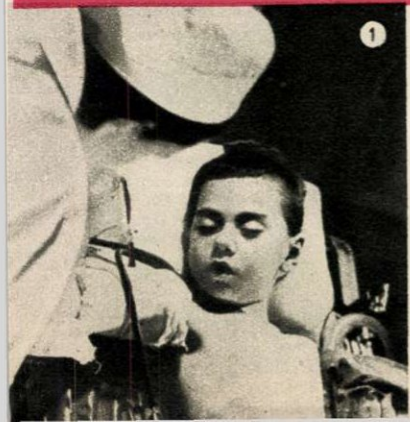

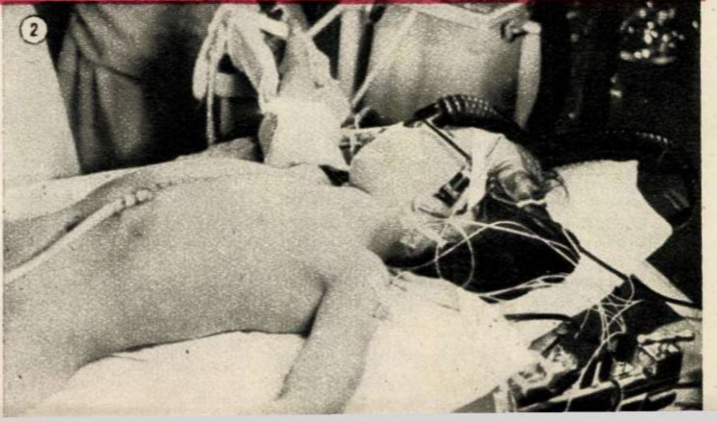

că se contractă de 72 de ori pe minut, adică de 103.680 ori în 24 de ore! Probabil că, dacă ar fi cunoscut această extraordinară activitate din pieptul lor, oamenii n-ar mai fi apelat, în termenii de comparație, la hărnicia furnicii. Ar fi spus pur și simplu: o hărnicie de inimă. Și asta ar fi însemnat summum.

SOLUȚIA SALVATOARE

Dar cum se spune că pentru confirmarea oricărei reguli trebuie să existe și excepții, există și inimi... care nu-și fac datoria. Din păcate, neîndeplinirea datoriei are, în materie de cord, motive obiective: inima este bolnavă. Și sînt ușor de înțeles consecințele acestui fapt, pentru întregul organism. Există boli cardiace care se pot trata cu ajutorul medicamentelor, cu ajutorul regimului. Dar există și boli în care inima este modificată anatomic. În care sînt alterate gingașele ei ingeniozități de construcție. Între atrii, bunăoară, nu există și nu trebuie să existe, în mod normal, nici o comunicare. Și, totuși, sînt inimi care, printr-un trist capriciu al naturii, s-au născut cu această deschidere. (Defectul septal interatrial). Consecințele? Sîngele arterial curat, din atriul stîng, trece în atriul drept și se amestecă cu sîngele venos (încărcat cu bioxid de carbon) de acolo. Circulația este dezorganizată; bolnavul respiră greu, nu poate face eforturi. Și nici un medicament din lume nu-l poate ajuta, pe bunul motiv că nici o substanță chimică nu poate închide orificiul anormal.

Alteori inima vine normală pe lume, dar, din diferite cauze, suportă în viață modificări anatomice. În așa-numita stenoză mitrală, de exemplu, căpăcelele (valvele) care deschid și închid orificiul dintre atriul stîng și ventriculul stîng se lipesc între ele. Inima face eforturi dramatice, ca să compenseze anomalia. Dar bolnavul simte și trăiește aceste eforturi.

Ce se poate face în asemenea situații? Ce se poate face, cînd inima vine anormală pe lume (boală congenitală) sau cînd a suferit în viață o modificare anatomică (boală cîștigată)? Singurul răspuns este: intervenția chirurgicală. Cu sau fără deschiderea inimii.

CU INIMA ÎN MÎNĂ

Spațiul dintre cele două coaste a fost lărgit. Toracele este deschis. Accesul devine liber. Iată inima pulsînd... Mîna înmănușată o ia acum în palmă. Atenție mărită! Supravegheați respirația, pulsul! Acum, deschidem inima!

Bisturiul incizează miocardul.

Nici o clipă nu trebuie pierdută; circulația este întreruptă; nu avem dreptul decît la 4-5 minute. Numai atîta vreme poate rămîne creierul fără sînge oxigenat. Degetele înmănușate caută locul anomaliei. L-au găsit... Ochii de deasupra măștii albe clipesc. Mîna se întinde după ac. Coase... Încă un minut, încă două...

Ce să admiri mai întîi? Gestul chirurgical și măiestria aceasta, desfășurată pe cîțiva centimetri pătrați, în cîteva minute, sau îndrăzneala gîndirii care a creat condițiile tehnice pentru asaltul inimii? În ultimii ani, cu ajutorul experienței sovietice, s-a născut și în țara noastră și s-a dezvoltat în diferite clinici — Colțea, Panduri, I. C. Frimu etc. — chirurgia cardiacă.

Iată, bunăoară, clinica chirurgicală Colțea. Sute și sute de operații complicate au fost executate de acad. prof. dr. N. Hortolomei și prof. dr. Voinea Marinescu, cu colectivul chirurgical de aici. Fișele celor operați sînt, de fapt, niște biografii ale unor oameni readuși la viață. Căci ce altceva decît o biografie fără viață este traiul unui om obligat, uneori din copilărie, să stea mereu în pat?

O asemenea viață a avut R.L., o tînără femeie care nu putea munci și nu se putea bucura de nici una din satisfacțiile vieții. Acum patru ani a fost operată. Astăzi duce o viață normală: muncește, face gospodărie și chiar sport. Dacă ați întîlni-o la Predeal, pe schiuri, v-ar fi greu să presupuneți că inima ei a fost cîndva deschisă de chirurg.

Se pot enumera multe alte cazuri. Evident, foarte mulți dintre cei operați nu se gîndesc la sport și n-au voie să-l practice. Dar sînt oameni care în trecut n-ar mai fi putut spera nimic de la viață și care, astăzi, se bucură de ea din toată inima.

REZOLVAREA PROBLEMEI
Nr. 1

La ora cînd s-au scris aceste rînduri, chirurgii de la Colțea trăiau nerăbdarea trecerii într-o etapă nouă, superioară, a activității lor: mutarea clinicii la noul spital Fundeni. Acolo, prin grija pe care statul nostru o poartă sănătății oamenilor muncii, chirurgia cardiacă va avea la dispoziție cele mai moderne condiții de desfășurare.

Problema nr. 1 a acestei chirurgii este că trebuie să se lucreze pe inimă, în condițiile în care ea nu poate fi oprită din funcțiunea ei mai mult de 4-5 minute. Altfel, se stinge viața creierului, survine moartea. Gîndirea omenească a căutat să smulgă naturii alte cîteva minute în plus. Prin reducerea temperaturii corpului — hipotermie — s-a reușit să se încetinească consumul lui de oxigen și să se adauge alte cîteva minute la timpul fatal al morții cerebrale. Astfel s-a ajuns la 6-8 minute. Dar, oricum, și 6-8 minute reprezintă un timp îngrozitor de meschin, față de complicatele manevre chirurgicale care trebuie făcute. În plus, obiectul operației nu este fix; el se mișcă, pulsează, sîngerează. Atunci? Cum se poate soluționa problema?

Răspunsul chirurgiei moderne este: scoaterea inimii din circuit. În timp ce ea suportă operația, o altă inimă să-i îndeplinească funcțiunea. Și în timp ce circulația se face extracorporal, chirurgul să poată lucra în liniște și fără grabă. Iată rezolvarea problemei nr. 1 a chirurgiei cardiace.

La spitalul din Fundeni chirurgii vor avea la dispoziție o instalație modernă pentru circulație extracorporală. Cu ajutorul ei, inima va putea fi scoasă din circuit 30-40 de minute. Aceasta va însemna nu numai realizarea în cele mai bune condiții a operațiilor care se fac acum, dar și abordarea chirurgicală a altor boli de inimă.

...Inima va putea fi temporar scoasă din circuit! Chirurgia noastră cardiacă se pregătește pentru un mare pas înainte. Succes!

Inscripție la o fotografie

CUM S-AU SIMȚIT ȘI CUM SE VOR SIMȚI COLONIALIȘTII BELGIENI

Patrice Lumumba la sosirea la Bruxelles.

Nici una dintre marile sau micile puteri colonialiste nu s-au împăcat cu gîndul că va veni o zi cînd ele, „civilizatoarele" cu bîta și cu automatul, vor fi puse în situația de a trebui să părăsească țările pe care le-au exploatat de veacuri și să renunțe astfel la dividende și profituri atît de ușor obținute. Tot așa cum n-au gîndit vreodată că va veni o zi cînd vor fi obligate să ia loc la aceeași masă cu victimele lor, cu purtătorii de cuvînt ai aspirațiilor de libertate ale popoarelor oprimate.

Și iată că, la conferința „mesei rotunde" de la Bruxelles — care avea la ordinea de zi problema independenței Congoului — alături de reprezentanții colonialiștilor belgieni s-a așezat un om cu mîinile bandajate și cu răni pe tot corpul — Patrice Lumumba, lider al mișcării de eliberare a poporului congolez. În momentul deschiderii conferinței de la Bruxelles, Patrice Lumumba se afla în închisoarea poliției coloniale din Stanleyville, arestat pentru că participase, în octombrie 1959, la demonstrațiile împotriva jugului colonialist. Bătut și schingiuit, Lumumba a fost eliberat numai în urma presiunii opiniei publice congoleze și a grevei reprezentanților Congoului la „masa rotundă", care au refuzat să discute cu guvernanții belgieni, fără participarea la conferință a liderului lor. Patrice Lumumba a sosit așadar la Bruxelles, doar la o zi după eliberarea sa, cu mîinile bandajate din cauza rănilor provocate de cătușe, cu corpul numai o rană.

Faptul impune inerenta întrebare: cum se vor fi simțit oare colonialiștii belgieni, cînd au trebuit să accepte să discute cu acest om, ale cărui bandaje de la mîini — care vorbesc pe concret despre roadele „civilizației" colonialiste — nu seamănă cîtuși de puțin cu manșetele imaculate ale diplomaților? Firește că nu le-a prea fost la îndemînă. Ceea ce nu i-a împiedicat însă ca, în aceleași zile în care — împreună cu reprezentanții celor 13 milioane de congolezi — fixau data de 30 iunie 1960 ca zi a acordării independenței Congoului, să organizeze (probabil în semn de „amintire" la despărțire) noi masacre, să arunce grenade în locuințele țăranilor congolezi, să aresteze zeci și zeci de persoane bănuite că luptă pentru independență, să confiște pămînturi și vite. O ultimă zvîrcolire a agresorilor în acțiunea de asuprire a unui popor căruia sînt siliți să-i acorde libertatea și independența. Și deoarece, asemenea lui „New York Times", ei consideră probabil că s-au pripit stabilind o dată atît de apropiată pentru proclamarea independenței Congoului, vor să se răzbune cît mai au vreme. Este însă prea tîrziu. Pentru că, indiferent de zvîrcolirile colonialiștilor, poporul congolez își va recăpăta — după lungi secole de asuprire — libertatea. Și puțin îi pasă cum se vor simți atunci colonialiștii belgieni.

Mariana PÎRVULESCU

MEZINUL

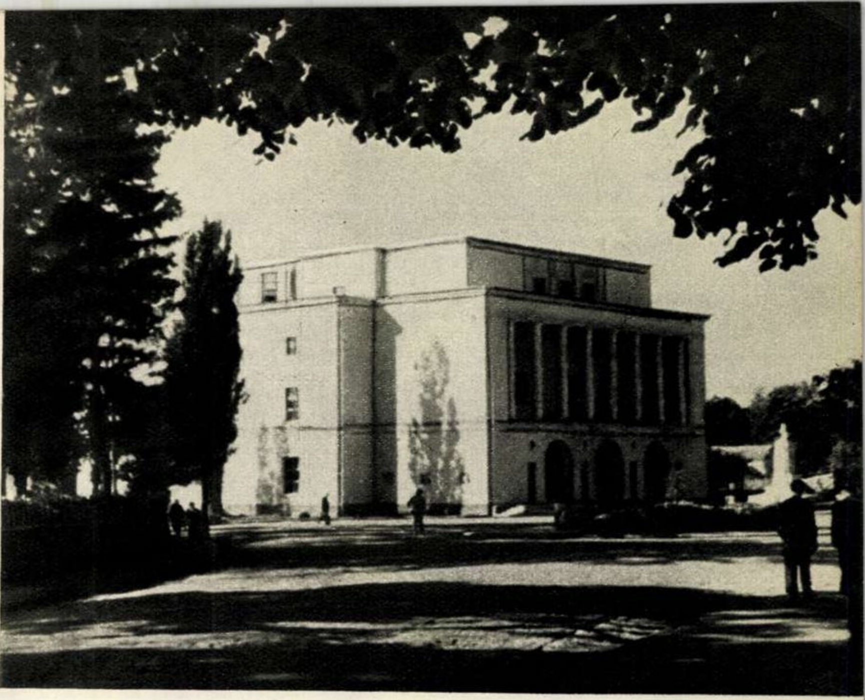

Mîndrie justificată a botoșănenilor, Teatrul de Stat „Mihail Eminescu" este unul din cele mai frumoase edificii culturale din țară.

De fapt, la Botoșani a ființat un teatru încă în urmă cu un veac și o pătrime: teatrul lui Costachi Caragiale. Dar el a dispărut sub indiferența claselor avute. Apoi, după cîteva decenii, s-a ridicat în acest oraș o sală de teatru — însă viață teatrală n-a existat aci. Protipendada botoșăneană își împodobise urbea cu un edificiu denumit pompos teatru, dar întrebuințarea lui era prea puțin... teatrală: baluri simandicoase, spectacole de iluzionism, reviste deocheate ale unor obscure trupe bucureștene și, rar, cîte un spectacol mai acătării, prezentat tot de către o trupă în turneu; la atît folosea această construcție.

Iată, însă, că în Botoșani s-a născut, acum un an și jumătate, un teatru permanent; e cel mai tînăr teatru al țării noastre, mezinul — cum i se spune. Clădirea sa, înălțată pe ruinele vechiului teatru, distrus de fasciști, nu mai servește drept decor arhitectural, ci-și împlinește rostul de a adăposti pulsațiile unei vii activități teatrale.

Istoria teatrului botoșănean, al 36-lea teatru de stat din țară, consemna, la 18 octombrie 1958, pe prima ei filă, deschiderea primei stagiuni cu piesa „Mielul turbat".

Prima punere în scenă a constituit și primul succes (și asta nu pentru că botoșănenii ar fi fost generoși cu tînărul lor teatru, ci pentru că, în realitate, entuziastul colectiv realizase un spectacol de bună calitate): 11.000 de spectatori au urmărit replicile pline de haz, demascatoare, ale lui Spiridon Biserică!

Cînd vrea să vadă o nouă piesă, bucureșteanul ia ziarul în mînă și-și alege — din cele anunțate la cotidiana rubrică informativă — unul din multele spectacole ale teatrelor Capitalei. Botoșăneanul setos de cultură vrea și el mereu alte premiere și le solicită, cu firești drepturi, unicului său teatru. Iar acesta trebuie să-i satisfacă cerințele. Micul, dar vrednicul colectiv cu care a lucrat în prima sa stagiune teatrul — vreo douăzeci de actori cu totul — a reușit să dea, în cîteva luni, șase premiere. Și aplauzele calde au venit nu numai din partea botoșănenilor, ci și a locuitorilor din orașele și satele vecine, pe care teatrul le-a vizitat.

Începutul a fost greu: actori puțini, premiere multe.

Într-o zi, însă, în holurile, cabinele, pe scena teatrului botoșănean a năvălit tinerețea: întreaga clasă a maestrului Finți, cea mai proaspătă absolventă a Institutului de artă teatrală și cinematografică din București, a sosit în îndepărtatul oraș moldovenesc. De pe băncile școlii, pe scena unui teatru tînăr (ca și ei), dornic (ca și ei) să-și împlinească nobila misiune. Botoșănenii i-au primit cu drag și încredere: tinerilor actori li s-au repartizat locuințe bune, teatrul i-a distribuit în roluri de prestigiu.

Noua stagiune a teatrului, a doua. În centrul Botoșanilor, un imens panou atrage atenția trecătorilor. Sînt anunțate nu mai puțin de opt premiere. În aproape două luni se prezintă pe scena teatrului piesele: „Ediție specială" de Mariana Pîrvulescu, „Ziariștii" de Al. Mirodan, „Au ajuns la un oraș" de dramaturgul englez J. B. Priestley, „Orașul visurilor noastre" de Alexei Arbuzov, „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius, și „O noapte furtunoasă" de Ion Luca Caragiale. Desigur, nu toate spectacolele reușesc să se înscrie în sfera unor reușite remarcabile. Se resimte acut lipsa unui regizor cu o bogată experiență. Tinerii actori își așteaptă profesorii de la institut, regizorii cu experiență îndelungată, să lucreze alături de ei unele spectacole. Singur, tînărul regizor Eugen Aron nu poate acoperi nevoile artistice ale teatrului. Singur, entuziasmul nu poate birui totul. Importantă ni se pare însă seriozitatea cu care se lucrează la teatrul din Botoșani. Importantă ni se pare, de asemenea, încrederea de care se bucură artiștii botoșăneni în rîndul spectatorilor.

261 de spectacole, aproape 81.000 de spectatori — iată bilanțul unui singur an (1959), bilanț cu care, pe drept, se mîndrește teatrul din Botoșani. Țesătoarele de la uzinele „Moldova", muncitorii de la „Flamura Roșie" și „Republica", iată publicul nou, mereu mai larg, care umple eleganta sală a teatrului. Întreaga regiune începe să-i cunoască pe artiștii din Botoșani: e urmarea firească a repetatelor deplasări ale actorilor prin orașele Suceava, Vatra Dornei, Cîmpulung, Gura Humorului, Rădăuți, Siret, Dorohoi, în comunele Săveni, Trușești, Darabani și în centrele muncitorești Iacobeni, Moldovița, Frasin și Bucecea. I-a fost dat autorului acestor rînduri să-i însoțească, în-

↑
Doi dintre tinerii actori ai teatrului botoșănean — Monica Postolache și Romel Stănciugel — în recenta premieră „Orașul visurilor noastre" de Arbuzov.

Cariera artistică a Monicăi Postolache abia a început. Venită în teatrul botoșănean direct de pe băncile institutului, ea și-a primit aici primul rol principal: Rosaura din „Mincinosul" de Goldoni. ↓

Îi recunoașteți? Sau, mai bine zis, ați recunoscut-o? E Margareta Pogonat — protagonista din filmul „Pasărea furtunii". Iat-o interpretînd, alături de Sergiu Tudose, o scenă din piesa „Ediție specială". Ambii actori au fost distinși cu cîte un premiu la ultimul concurs al tinerilor actori, care a avut loc la București.
←

Cea de-a doua pasiune a tînărului actor Nicolae Modval este sculptura. Prima, credem că e uşor de ghicit: teatrul. Acum el lucrează cu rîvnă la bustul lui Mihail Eminescu, care va împodobi holul teatrului.

Cunoscuta piesă sovietică „O chestiune personală" de Al. Stein a prilejuit colectivului actoricesc botoşănean un frumos succes. În fotografie: Margareta Pogonat, Ion Dichiseanu, Stelian Preda şi Ana Vlădescu (interpreta Tudorei din filmul „Ciulinii Bărăganului"), într-un moment din spectacol.

tr-o zi friguroasă de ianuarie, pe actori, la şantierul Fabricii de zahăr din Bucecea. Zăpada abundentă întroienise autobusul în mijlocul drumului. Actorii au coborît şi au împins ei înşişi autobusul vreme îndelungată. Gerul înţepa puternic. Un singur gînd însă îi stăpînea pe toţi: aproape 600 de muncitori îi aşteptau la Bucecea. Tîrziu, 'seara, cînd au ajuns în sfîrşit, au fost bucuroşi că nici unul dintre muncitorii care-i aşteptaseră nerăbdători nu părăsise sala. În seara aceea, replicile lui Goldoni au răsunat cu o prospeţime neaşteptată, iar aplauzele au fost parcă mai vii ca niciodată.

Cel mai tînăr teatru al ţării şi-a luat numele celui mai mare poet al nostru, Mihail Eminescu. Iar „mezinul" a înţeles că numele pe care-l poartă e mai mult ca o simplă titulatură; e, într-un fel, o nobilă obligaţie şi un angajament: acela de a fi întotdeauna demn, prin calitatea ideologică şi artistică a activităţii sale, de numele marelui poet.

T. MILCOVEANU

Cu fiecare rol pe care îl susţine, actriţa Aura Rîmniceanu îşi conturează tot mai evident personalitatea artistică. Iat-o în rolul Ninei Aleksandrovna din piesa „Maşenka" de A. Afinoghenov.

In „Răzeşii lui Bogdan" de Ernest Maftei, actorul Ilarie Curechianu a realizat, interpretîndu-l pe Grigore Horoi (Mutul), o frumoasă compoziţie.

EXPERIENŢA

Foileton de C. BOZBICI

Trei oameni cu înfăţişare distinsă se plimbau într-o zi, pe la orele cinci, prin centrul oraşului Turnu Severin. Era o după-amiază plăcută, cu un soare căldicel, cu arome primăvăratice — pe scurt: un timp cum nu se poate mai minunat pentru plimbare şi filozofări. Dată fiind înfăţişarea celor trei, mina lor preocupată, seriozitatea cu care vorbeau, numai un ageamiu n-ar fi observat că discutau probleme majore.

— Vasăzică, sînteţi de acord că fotbalul e un sport de performanţă?

— Sîntem...

— Dar trebuie să fiţi de acord, ca şi mine — interveni în discuţie doctorul Vucea Matei, şeful reţelei infantile — că performanţele nu se pot realiza decît de un organism sănătos.

— De acord...

— Şi acel organism sănătos are nevoie de alimentaţie raţională, odihnă, antrenamente după un program ştiinţific şi aer.

— Chiar aşa, era cît p-aci să uităm aerul... Sînteţi de acord că aerul ozonat şi pur e o problemă?

— Sîntem — mormăi monocord doctorul Zarafescu Mihai, directorul preventoriului T.B.C. de copii.

— Ah, stimaţi amici, mă gîndesc uneori de ce natura n-a dăruit şi acestui oraş un munte — începu să se destăinuiască doctorul Vucea. Să fi fost aici, la o bătaie de puşcă, majestos, încărcat cu păduri de conifere, cu aer tare, ozonat. Atunci să fi văzut condiţii pentru sportivi!...

— Da, domnule, ai perfectă dreptate! Muntele înseamnă condiţii, condiţiile înseamnă performanţe şi performanţele înseamnă glorie! Dar să nu ne descurajăm, dragi prieteni. Ceea ce nu oferă natura, oferim noi, oamenii. Să căutăm o soluţie. Nu putem lăsa echipa noastră de fotbal, orfană de condiţii...

După al treilea tur prin centrul oraşului, lucrurile se concretizară.

— Aşadar, e clar, amice Zarafescu?

— Pe răspunderea mea! Mîncare ca la mama acasă, că de, e preventoriu T.B.C., curat lună, că doar e unitate sanitară, linişte ca pe un atol din Pacific şi aer, aer bun, pe garanţia mea!

— Cunosc, susţin, admit! — conchise doctorul Vucea, radios. Ura! Trăiască fotbalul!

★

...Apariţia echipei de fotbal „Drubeta"-Turnu Severin la preventoriul T.B.C. de copii, aflat la cîţiva kilometri în afara oraşului, a stîrnit mare vîlvă. Că, de, nu fotbalul este regele neîncoronat al sporturilor? Şi nu „Drubeta" este reprezentantul lui, în Turnu Severin? Martorii oculari nu-şi mai aduc aminte dacă doctorul Zarafescu i-a întîmpinat pe fotbalişti cu flori, dar scăparea aceasta poate fi iertată. Într-un entuziasm general, două din dormitoare au fost evacuate în grabă, în cinstea celor 17 fotbalişti. Astfel copiii au avut posibilitatea să doarmă cîte doi-trei într-un pat. Este adevărat că, în cele două zile pe săptămînă cînd fotbaliştii erau pensionarii preventoriului, copiii înghesuiţi supranumeric în celelalte dormitoare îşi istoriseau cele mai vesele poveşti şi era o adevărată plăcere să stai şi să-i asculţi. Păcat că doctorul Zarafescu n-avea timp... Era preocupat de experimentarea unei metode de stimulare a apetitului la copii. Pornind de la arhicunoscuta constatare că în maladia pulmonară pofta de mîncare joacă un rol primordial, încerca să fundamenteze, pe baza experimentului, teoria după care pofta de mîncare a maturilor influenţează în mod direct, progresiv şi cantitativ, apetitul celor mici. Şi asta, fără mare bătaie de cap şi îndemnuri: copiii doar trebuie să privească, atenţi, bineînţeles, cum înfulecă fotbaliştii. Rezultatele au fost excelente: în primul rînd, timp de şapte luni s-au cheltuit cîteva mii de lei din fondul preventoriului, sumă de bani care n-a fost achitată de asociaţia „Drubeta". Ei, dar să fim înţelegători cînd e vorba de o asemenea experienţă importantă. În al doilea rînd, prezenţa echipei „Drubeta" la preventoriu a avut o influenţă binefăcătoare asupra fotbalului local. Majoritatea copiilor au declarat că se vor dedica în viitorul cel mai apropiat carierei fotbalistice, deoarece au epuizat toate poveştile ascultate la înghesuială şi vor să doarmă fiecare într-un pat, ca sportivii de la „Drubeta". De altfel, s-au şi format două echipe, cu rezervele respective, care se vor prezenta la tovarăşul doctor Vucea Matei, şeful reţelei infantile şi... vicepreşedinte al clubului „Drubeta", ca să le faciliteze legitimarea. Restul copiilor, din păcate, preferă hocheiul...

Iată cum cazarea unor fotbalişti într-un preventoriu T.B.C. de copii a dat rezultate nescontate. Există doar o simplă şi banală nedumerire: de ce doctorul Zarafescu nu e îndrumat să se ocupe aiurea de asemenea experienţe?

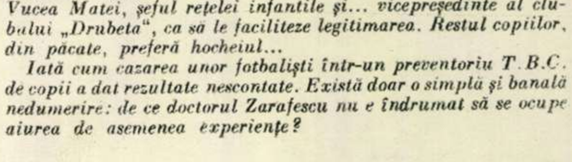

CU SARE ȘI PIPER

VRĂBETE-FĂT FRUMOS ȘI FLORICA-COSÎNZEANA

de I. AVIAN

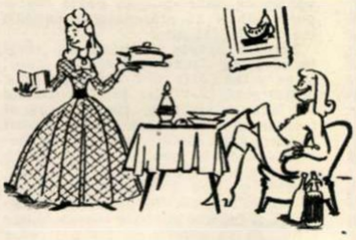

Prietenul meu, Vrăbete Constantin, își depăna pe îndelete firul povestirii:

Mai rar femeie ca soția mea, Florica. Gospodină clasa întîi. Și apoi ce frumoasă e Florica mea! Cînd se trezește dimineața din somn, juri că e Frumoasa din pădurea adormită! Iar eu, bineînțeles, Făt-Frumos... Așa cere povestea... Păcat, mare păcat însă că între Florica-Cosînzeana și Făt-Frumos au loc de fiecare dată aceleași discuții:

— Costele (Costel e Făt-Frumos, adică eu), uite ce, eu am de gînd să mă înscriu la școală. Vreau să învăț mai departe.

— Nu mai ai ce să înveți, draga mea, că le știi pe toate. Știi cît ulei se pune la salată, știi cît trebuie să fiarbă o ciorbă, știi cît trebuie să arzi o friptură, într-un cuvînt: în materie de gospodărie ești profesor universitar. Dacă ar exista o catedră de Ciorbologie sau de Rasologie, zău că te-ași numi titulară pe viață!

Ileana Cosînzeana lasă capul în jos supărată, apoi, după un răstimp, continuă:

— Costele, eu vreau să urmez mai departe, nu mă mulțumesc numai cu cele șapte clase elementare!

— Ce vorbești, soro? Ai de gînd să-ți îmbraci acum uniforma de școlăriță? Și șorțul de bucătărie cine o să-l poarte? Eu?... Și cumpărăturile în piață cine o să le facă? Eu? N-ai ghicit, scumpo!

Mă uit sever la Ileana Cosînzeana și îi văd ochii umeziți. Am jignit-o rău de tot. De ce să mint, îmi vin și mie lacrimile. „Parcă sînt Făt-Frumos din lacrimă“ —gîndesc eu. Bineînțeles nu renunț la principiile mele și mai cu seamă la principiul meu de bază: „Mai bine ciorbă în oală, decît o femeie cu școală!“ De aceea mă arăt la fel de neînduplecat: „Eu te iubesc și fără bacalaureat, înțelegi? Nu algebra aduce fericirea într-un cămin!“

— Ba o să învăț! —ripostează Florica enervată.

— Da? Vasăzică pui istoria mai presus de dragostea mea? Vasăzică îl preferi pe Sinan-Pașa în locul meu? De ce, mă rog? Fiindcă turcul ăsta a fost general și eu nu sînt decît un simplu referent tehnic?... Bravo! Halal soție! Nu mă așteptam. Bine! Atunci, adio!... Du-te! Du-te cu Traian și Decebal, du-te cu Atila și Napoleon, du-te cu Hanibal și Brutus, părăsește-l pe referentul tehnic Vrăbete Constantin și du-te cu generalii și împărații tăi!... Iar eu... eu voi mînca la „Bufet-Expres“!...

Mi-am tras bascul pe cap, am deschis ușa, am trîntit-o după mine și am plecat la serviciu. La ora trei, am plecat de la serviciu, am pornit-o în jos, pe Calea Victoriei, m-am oprit în fața la „Bufet-Expres“ și am plecat acasă la... masă! Cînd am intrat în sufragerie, Florica stătea la birou, rezemată în coate și citea cu nesaț... istoria!

— Carevasăzică așa! Dumneata ai învățat toată dimineața și eu acum o să mănînc ciorbă rece! Sau carne crudă, ca vizigoții!... Și am început să fierb în locul ciorbei.

Ileana Cosînzeana s-a ridicat de la birou, m-a privit ca Zmeul Zmeilor și în cîteva minute prînzul era rînduit în fața mea. Ce să vă spun, pregătise o masă, nu ca pentru referentul tehnic Vrăbete, ci ca pentru Ludovic al XIV-lea!... După masă o iau cu binișorul:

— Uite ce, Florico, la istorie poți învăța, fiindcă văd că-mi priește...

— Păi află, dragul meu, că eu învăț de aproape șase luni! Și la istorie, și la geografie, și la algebră, și la toate celelalte... Azi de dimineață a fost marea încercare! Am vrut să constat punctul tău de vedere...

În clipa aceea cred că arătam mai rău decît Sinan-Pașa după luptele de la Călugăreni.

A doua zi, înainte să plec la serviciu, Ileana Cosînzeana deschise iar discuția:

— Pentru azi am fost convocată la o consfătuire cu femeile din cartier. E vorba să înființăm o grădiniță de copii! Vreau să dau și eu o mînă de ajutor!

— Lasă-mă nevastă! Ori cu mîna ta, ori fără mîna ta, e același lucru. Dacă vin toate femeile, or să fie oricum vreo 4-500 de mîini. Așa că mîinile tale convoacă-le mai bine la aragaz!... De altfel, de grădiniță să aibă grijă cei care au copii!

— Costele, știi, și noi... vom avea în curînd un copil...

— Cum? Florico... Floricico... Cosînzeano... Cosînzenuțo... un copil? Noi?... Un co...

Cînd mi-am revenit, m-am ridicat în capul oaselor și m-am răstit la Florica:

— Ei, ce stai și te uiți la mine?... Vrei să-ntîrzii de la ședință?... Nici atîta conștiință cetățenească nu ai? Mamă... denaturată!...

Aici, prietenul meu Vrăbete-Făt Frumos și-a încheiat firul povestirii... Dar Ileana Cosînzeana mi-a destăinuit și epilogul. Spre prînz, Costel a telefonat acasă:

— Florico, ce-ar fi să propui în ședință să se amenajeze și un spațiu verde ...Să aibă puștiul unde să se joace la vară... Împrumut cîteva hîrlețe și tîrnăcoape de la pompierii noștri voluntari și mergem duminică la muncă patriotică... Un spațiu verde... să nu ne facem de rîs cînd o veni puștiul... Dar știi, un spațiu mai mare, să aibă loc toți copiii din cartier!...

Fabula

Într-o zi, un licurici
tot privea cu ochii mici,
supărat cumplit de tare,
spre strălucitorul soare,
iar de-acolo-n jurul lui
către-o floarea-soarelui.
„Nu-i din partea ei frumos —
își spunea, invidios —
ca spre soare ziua toată
să se-ntoarcă-n mod curent,
iară mie să nu-mi facă
nici un fel de compliment.
Nu e drept și protestez!“
Floarea însă, mai cu miez,
(era floare de... cultură)
i-a răspuns:
„Adevărat,
strălucești într-o măsură,
însă tu nu dai căldură!“

P. S. Licuriciul din poveste
ați ghicit, cred, cine este:
un poet ce scrie-acut
versuri fără conținut.

Radica TOTH

ANECDOTE

despre...

...DARCLÉE

După ce Hariclea Darclée ajunsese celebră peste hotarele țării, se hotărîseră și cercurile boierești să-i acorde atenția cuvenită, la sosirea ei în Capitală pentru cîteva concerte.

Într-o zi, invitată în casa unui boier, fu silită să asculte o jumătate de oră chinuitoarele țipete și contorsiuni vocale ale unei domnișoare cu pretenții de mare cîntăreață.

Întrebată ce crede despre vocea odraslei de boier, Darclée răspunse:

— Am un prieten în străinătate, mare meloman, care, dacă v-ar putea auzi, și-ar dărui jumătate din avere...

— O, vă mulțumim... — spuseră părinții într-un glas.

— ...Pentru că — își continuă gîndul celebra cîntăreață — acest prieten al meu este, din păcate, surd din naștere...

...HEINE

Heinrich Heine asista odată, într-un teatru din Berlin, la reprezentarea unei comedii ai cărei eroi erau niște burghezi înfumurați și neghiobi. Văzînd cum rîde cu hohote publicul burghez, care umplea sala, marele poet a exclamat:

— Nu mi-aș fi închipuit niciodată că poți să rîzi atîta privindu-te în oglindă!

UMOR DE LA CITITORI

EPITAFUL UNUI BEȚIV

Despre el, ce se zvonea,
Iată, astăzi ne-am convins:
„Bea, de stinge“, se spunea,
Și-a băut pînă... s-a stins!

S. HOROVITZ
Iași

DIN EXPOZIȚIA de afișe satirice

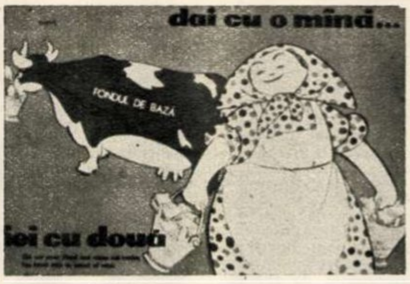

Afiș de Nell COBAR

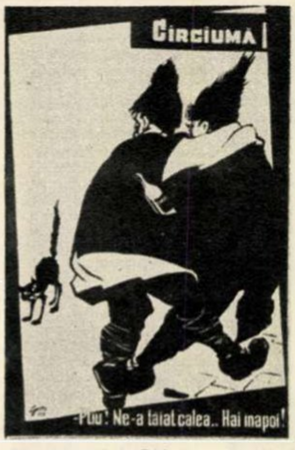
CÎRCIUMA
-Pîu! Ne-a tăiat calea.. Hai înapoi!

Afiș de M. GION

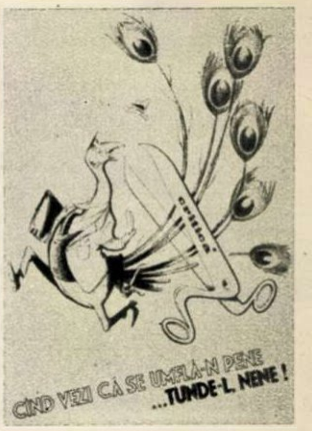
CÎND VEZI CĂ SE UMFLĂ-N PENE
...TUNDE-L, NENE!

Afiș de Eugen TARU

Afiș de A. RIK

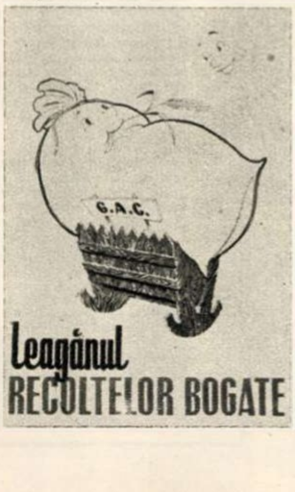

Afiș de Cik DAMADIAN

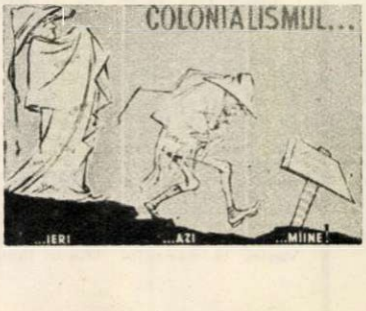
COLONIALISMUL...
...IERI
...AZI
...MÎINE!

Afiș de I. ROSS

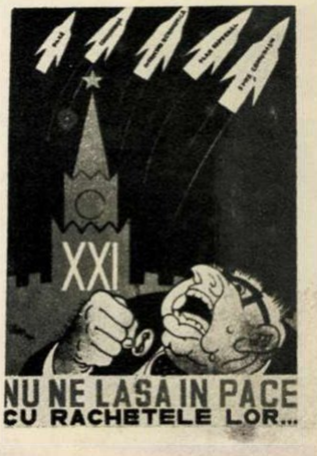

Gimnastica la domiciliu (IX)

CÎTEVA MIŞCĂRI PENTRU FORTIFICAREA MUSCULATURII ABDOMINALE

de prof. Ana-Maria **ENĂCHESCU**

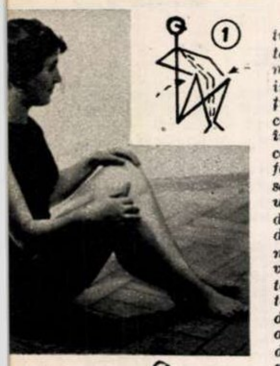

A avea o musculatură abdominală puternică este, pentru femei, un lucru foarte important. Buna funcţionare a organelor din cavitatea abdominală, înlăturarea ptozei şi constipaţiei, purtarea fără prea mare efort a sarcinii, naşterea mai uşoară şi rapidă, îndepărtarea pericolului de deformare a abdomenului, iată motive care vă pot face să reflectaţi serios asupra adoptării, în programul dumneavoastră zilnic, a exerciţiilor **speciale** *de gimnastică, pe care vi le propunem.*

Înainte de a începe exerciţiile de mai jos, vă recomandăm cîteva mişcări de gimnastică igienică, descrise în revista noastră nr. 1.

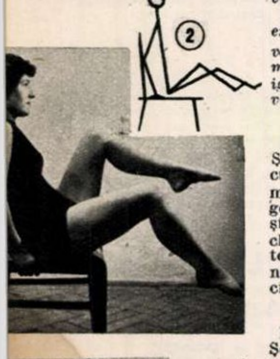

EXERCIŢIUL Nr. 1. Şezînd pe duşumea cu genunchii îndoiţi, mîinile sprijinite pe genunchi: depărtarea şi apropierea genunchilor, opunînd rezistenţă cu ajutorul mîinilor. Repetaţi exerciţiul de 10 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 2. Şezînd pe scaun, executarea mişcării de „mers cu bicicleta".

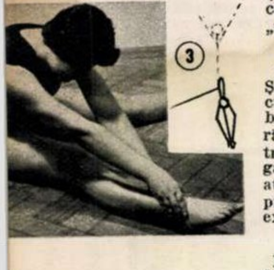

EXERCIŢIUL Nr. 3. Şezînd pe sol cu picioarele depărtate şi braţele ridicate în sus: răsucirea şi aplecarea trunchiului spre stînga şi spre dreapta, atingînd cu mîna laba piciorului. Repetaţi exerciţiul de 8 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 4. Şezînd cu picioarele apropiate, mîinile sprijinite în spate: îndoirea genunchilor (1), întinderea picioarelor oblic în sus (2) (genunchii perfect întinşi), coborîrea picioarelor (3). Expiraţie. Repetaţi exerciţiul de 4-6 ori.

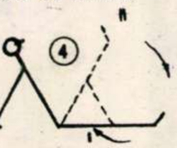

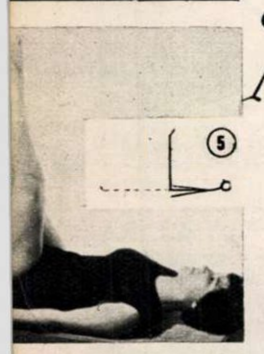

EXERCIŢIUL Nr. 5. Culcat pe spate, braţele puţin depărtate de corp: ridicarea picioarelor la verticală (inspiraţie) şi coborîrea lor lentă, încrucişînd în acest timp picioarele de 6-8 ori (expiraţie). Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

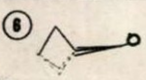

EXERCIŢIUL Nr. 6. Culcat pe spate, cu genunchii îndoiţi, sprijinindu-ne cu braţele pe duşumea: ridicăm bazinul spre stînga şi spre dreapta, pînă cînd piciorul atinge solul (umerii nu se ridică de pe podea!). Repetaţi exerciţiul de 10 ori.

Educaţie pentru toate vîrstele

PUNCTE DE VEDERE

Concepţia despre lume a lui Dandu (doi ani împliniţi) se sprijină pe credinţa în mobilitatea generală a lucrurilor, totul definindu-se prin mişcare. De cînd, biruitor în lupte grele, s-a ridicat în picioare, Dandu contemplă cu seninătate această lume cu oameni, animale, obiecte, sunete, culori, consistenţe şi raporturi spaţiale. Este o contemplare activă. Discipol instinctiv al acelor filozofi care învaţă că nimic nu apare în intelect fără să fi trecut prin simţuri, Dandu acţionează direct asupra realităţii, muncind după puteri, dar totdeauna cu nespusă plăcere. El împinge lucrurile, cară, aduce, ia dintr-un loc şi pune în altul, strînge şi răspîndeşte. Dandu are doi ani şi este un copil sănătos.

Însă mătuşa Saveta are un punct de vedere opus. În primul rînd ea respectă majestoasa nemişcare a obiectelor. În al doilea rînd, ea se teme că Dandu ar putea obosi şi-i sare mereu în ajutor. Persoană esenţialmente logică, mătuşa Saveta nu se împacă în nici un fel cu treaba „fără rost" pe care o face Dandu. Ce rost are — de pildă — să scoţi volumele din raft, pentru ca apoi să le duci pur şi simplu la loc?

Dar se află pe lume un ţinut în care un omuleţ dornic de muncă nu se plictiseşte: camera unchiului Tudor. Aici, cu condiţia să respecţi cîteva legi simple (să aşezi totul la loc, să nu te atingi de telefon, de ceas, de ghiveciul cu flori), poţi scoate cărţile din rafturi, poţi împinge scaunele, te poţi juca netulburat cu nasturii, cu pietrele de domino şi, mai ales, cu multe, multe cutii.

Dacă Dandu se opreşte, unchiul Tudor îl îndeamnă să se joace mai departe. Dacă ceva îi este prea greu, Dandu primeşte ajutor — dar numai cînd îl cere. Aici este de făcut muncă serioasă. Şi Dandu stă pe gînduri. Mătuşa Saveta nu crede că asta „e bine". Ea socoteşte că nepotul trebuie să-şi înghesuie cei doi anişori într-un fotoliu şi să-l contemple pe unchiul Tudor. Acesta este însă de altă părere. El afirmă că, după „metoda" mătuşii Saveta, Dandu riscă să devină un copil inert, lipsit de perseverenţă şi de bucuriile activităţii. Unchiul Tudor apără ceea ce el numeşte domeniul de cunoaştere al lui Dandu, realitatea imediată. Şi spune că acesta are dreptul să-i cunoască mai întîi consistenţa, forma, culoarea, s-o adune, s-o răspîndească, s-o rostogolească şi s-o oprească în loc, pentru ca, mai apoi, să poată descoperi legi şi să stăpînească realităţi mai cuprinzătoare.

Mătuşa Saveta se teme că, lăsat în voia lui, Dandu va răscoli totul, se va putea chiar răni. Unchiul Tudor protestează: n-a fost înţeles. Dandu nu trebuie lăsat să răscolească; el trebuie să orînduiască fiecare obiect la locul său. Astfel, va învăţa că fiecare obiect îşi are un loc şi-şi va forma deprinderi de ordine. De fapt, dorinţa majoră a lui Dandu este să se împărtăşească din plăcerile mişcării, să-şi încerce puterile asupra obiectelor. El va asculta cu bucurie orice sugestie care cuprinde în sine o activitate posibilă. Şi unchiul Tudor vrea ca Dandu să fie educat. Dar prin activitate. Mătuşa Saveta a rămas la părerea ei. Copilul „cuminte" nu pune mîna pe nimic, stă liniştit, face cît mai puţin zgomot.

Şi unchiul Tudor şi-a păstrat părerea: el vede la Dandu germenii puterii omului de mîine.

Cine are dreptate?

SEN Alexandru

PENTRU SLĂBIREA... BUZUNARULUI

Însuşi ministrul Sănătăţii al S.U.A., Arthur Fleming, a fost silit să recunoască nu demult că o serie de aşa-zise produse „farmaceutice" americane, n-au, de fapt, „nici o valoare", şi că banii pe care populaţia S.U.A. i-a cheltuit pentru procurarea lor au fost pur şi simplu aruncaţi pe gîrlă.

Este vorba de cele mai multe dintre aşa-zisele „pilule miraculoase pentru slăbit", cu care au fost ademeniţi oamenii dornici să slăbească fără să renunţe la mîncare. O reclamă deşănţată prin ziare, radio şi televiziune „garantează" eficacitatea acestor pilule. În realitate reclama nu face altceva decît să garanteze... fabuloase profituri pentru cei ce fabrică şi vînd „miraculoasele" pilule.

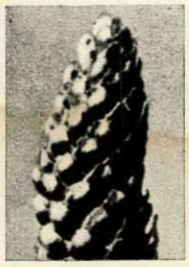

O CIUDĂŢENIE A NATURII

Nu-i aşa că cele două fotografii par identice? Şi, cu toate acestea, între ele este o mare diferenţă: imaginea din stînga este a unui obişnuit con de brad, iar cea din dreapta, cu solzii mai mari, nu este altceva decît coada şopîrlei-pangolin.

Fotografii de I. SOSNOVSKI, director al Parcului zoologic din Moscova.

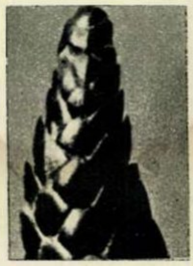

Cea mai mare unitate de măsură

Savantul indian Homi Baba a propus recent o nouă unitate convenţională de măsură — cea mai mare din cele cunoscute pînă în prezent — pentru determinarea cantităţilor de energie. Mărimea acestei unităţi este egală cu cantitatea de căldură degajată prin arderea a 33 de miliarde tone cărbune (cam cît se extrage acum pe întreg globul, într-un interval de 20 de ani). Cu ajutorul ei, se vor putea calcula mult mai uşor miliardele şi trilioanele de tone de cărbune, petrol, combustibil nuclear, existente pe globul pămîntesc.

Conform calculelor făcute de savantul indian cu ajutorul noii unităţi de măsură, cantitatea de energie consumată de la începutul erei noastre şi pînă în anul 1850 ar fi egală cu aproximativ 9 unităţi, cea consumată între 1850 şi 1950, cu 5 unităţi, iar cea care se va consuma din 1950 pînă în 2050 va fi, probabil, de nu mai puţin de 10 asemenea unităţi; cantităţile de cărbune prospectate pînă în prezent pot fi măsurate cu 100 unităţi, în timp ce pentru cele de combustibil nuclear ar fi nevoie de 1.700 de unităţi.

Occidentul învaţă limba rusă

„Limba rusă va ajunge, în anii viitori, cea mai răspîndită din lume". Aceasta e concluzia la care a ajuns belgianul Claude Piron, expert al O.N.U. în probleme de lingvistică, în urma unui studiu privind creşterea popularităţii limbii ruse în ţările din Occident.

„În Răsărit şi Apus, se învaţă azi ruseşte, ca urmare a succeselor Uniunii Sovietice în domeniul tehnic. Dacă un savant doreşte să fie cu adevărat bine informat, el trebuie să ştie să citească publicaţiile tehnice sovietice în original. În ce priveşte terminologia tehnică — remarcă Piron — limba engleză este mult mai puţin precisă decît cea rusă şi, azi sau mîine, ea va ajunge să ocupe locul doi dintre limbile vorbite în lume".

SFATURI practice

Evitarea ridurilor

Ridurile care ne apar pe faţă nu sînt întotdeauna semne ale bătrîneţii, dar ele ne fac să părem bătrîne — sau, în cel mai fericit caz, obosite. De aceea orice femeie care ţine, nu neapărat la cochetărie, ci pur şi simplu la aspectul ei plăcut, va evita apariţia prematură a ridurilor. Acest lucru este posibil, dacă vom acorda ceva mai multă atenţie îngrijirii tenului nostru.

Iată ce ne spune medicul sovietic M. Polikarpova, în legătură cu această problemă:

Dacă vrem să avem un ten mat, catifelat, elastic, trebuie să fim atente, în primul rînd, la felul cum îl spălăm.

În general, faţa se spală în fiecare zi cu apă şi săpun. E adevărat că epiderma se curăţă destul de bine în modul acesta, dar procedeul nu prieşte oricărui ten. Chiar cele mai grase ajung, în cele din urmă, să sufere de pe urma săpunului şi a apei folosite zi de zi. Pielea se usucă, crapă, devine sensibilă la acţiunea agenţilor exteriori. Apar iritaţii, apar, apoi, ridurile. De aceea e de preferat, în locul spălatului obişnuit, curăţirea tenului cu creme sau emulsiuni speciale — cum ar fi, spre exemplu, laptele de lanolină „Nivea" — care sînt produse în acest scop şi se găsesc pretutindeni în comerţ. Dacă, prin forţa obişnuinţei, nu ne putem dispensa de spălat, e recomandabil să ne ungem faţa, imediat după aceea, cu o cremă specială, pe care o ştergem după cîteva minute cu un tampon de vată. Numai cînd avem tenul prea gras, putem folosi regulat apa şi săpunul, dar şi atunci e bine să aplicăm apoi crema.

Iată acum şi reţeta unei creme lichide (emulsiune), pe care o recomandă Polikarpova şi care poate fi preparată de oricine, în casă.

Se freacă bine un gălbenuş de ou. Se amestecă apoi cu un pahar de smîntînă proaspătă, la care se adaugă zeama unei lămîi şi un pahar de alcool de 50 de grade.

Cu un tampon de vată curată, îmbibat în această soluţie, ne ungem bine faţa şi lăsăm, timp de 4-5 minute, să intre în pori; apoi ştergem tenul cu vată uscată sau cu un şerveţel de hîrtie.

În sfîrşit, pentru a evita ridurile, cosmeticienii mai recomandă şi controlul grimaselor. Încruntările strîmbăturile, rîsul exagerat — ca şi plînsul — facilitează, apariţia prematură a ridurilor. Aşa cum o facilitează, pe de altă parte, şi lipsa de mişcare, lipsa de exerciţii fizice, de data aceasta prin lenevirea muşchilor.

JOSIANA

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

Bun şi bine!

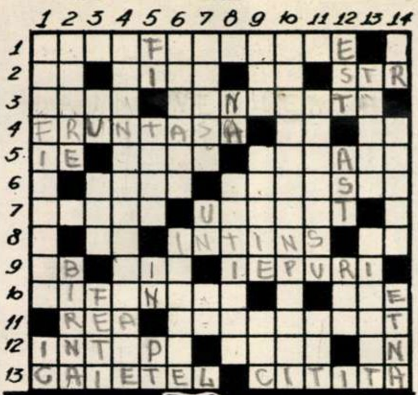

ORIZONTAL: 1) Bun şi bine. 2) Unul! — Eroină dintr-o operă de Puccini — Antene! — Stradă (abr.). 3) A îmbuna — Bine apărată. 4) Bună la treabă — A unge! — Unse! 5) Cămaşă ţărănească — Băutură bună ca medicament — Haşurat. 6) Bine instruit — Regiune cu o bine utilată industrie petroliferă. 7) Se văd bine — Refugiu bun pentru un vestit corăbier legendar. 8) Bună! — Înălţat — Salut bun la despărţire. 9) În vorbă — Caracterizează bine o categorie — Buni de vînat. 10) Bine boţiţi — Apără bine ariciul. 11) Nu e bună — Retras. 12) Bun, plin — A îmbunătăţi atmosfera — Bine! 13) Mititel, dar bun pentru notiţe — Carte consumată.

VERTICAL: 1) Bine crescut — Bun pentru despicat. 2) Preluate cele bune — Nu este bine să n-o vezi pe cea din ochiul tău. 3) Rece! — Trăsurică uşoară — Cei din basmele noastre sînt şi frumoşi, şi buni. 4) Veste bună. 5) A exista — Pe cai — Bun de transformat în ţesătură — Pete! 6) Invitat — A distruge. 7) Buni de umplutură — Articol — Cute! 8) Serveşte — Bine curăţată de buruieni. 9) Obraz — Polonezi, bulgari, cehi, ruşi etc. — Aparat bun pentru gimnastică. 10) Bună şi amabilă. 11) Bine văzută — Etaj. 12) Răsărit — Acest — Livadă. 13) Pămînt bine bătătorit — Bine condimentat. 14) Bun de dat pe faţă — Stabileşte ce e bun şi ce e rău, în materie de morală — Vulcan european.

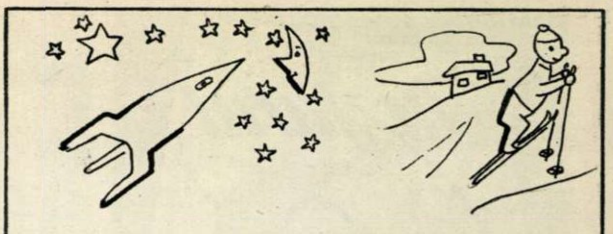

COLŢUL MICULUI DESENATOR

Publicăm alăturat soluţiile trimise la problema nr. 2 de elevul Mitra Dan Cornel, din cl. a II-a B a Şcolii nr. 152, domiciliat în Bucureşti, str. Berzei nr. 47.

Au mai trimis desene-soluţii la problema nr. 1 următorii copii:

Platon Elena, Bacău; Teodorescu Marius, Ploeşti; Popa Gabriel, Bucureşti; Lavinia Laichici, Timişoara; Hurezan Gabriela, Valea Iadului, reg. Oradea; Pană Mihai, Bucureşti; Drăghici Robert, Bucureşti; Barbu Luca, Tg. Ocna; Camîrzan Aurora, Bucureşti; Panţer Andrei, Bucureşti; Dogaru Mihai, Or. Stalin; Neagu Florin, P. Neamţ; Block Igor, Bucureşti; Poloni Gabriel, Bucureşti; Lidia Sand, Bucureşti.

La problema nr. 2:

Poloni Gabriel, Bucureşti; Sergiu Porumboi, Bîrlad; Pop Adrian, Satu Mare; Block Henric şi Block Igor, Bucureşti; Neagu Florin, P. Neamţ; Podoleanu Adrian, Comăneşti; Platon Elena şi Platon Lucia, Bacău; Teodorescu Marius, Ploeşti; Dimitriu Silviu, Brăila; Sandu I. Ion, Goranu-Vîlcea; Dogaru Mihai, Or. Stalin; Popa Eugenia, Timişoara; Drăghici Robert, Bucureşti; Popa Gabriel, Bucureşti.

POŞTA REDACŢIEI

FILOMENA IANCU — Bucureşti. După felul cum semnaţi — ca la catalog — s-ar părea că sînteţi elevă şi, în cazul acesta, vîrsta dv. explică de la sine coşurile pe care le aveţi pe faţă. E o acnee juvenilă, adică o maladie a adolescenţei, care se datoreşte în majoritatea cazurilor schimbărilor profunde ce se petrec în corp şi în special în glandele cu secreţie internă. Tamponaţi-vă faţa în fiecare seară cu următoarea soluţie:

alcool camforat de 90°	200 gr;
apă de trandafiri	200 gr.

Încercaţi, eventual, şi un tratament cu raze ultraviolete.

G.L. — Tecuci. Depilarea cu ajutorul electricităţii nu se aplică în general, decît în acele cazuri cînd o intervenţie chirurgicală cere neapărat acest lucru. Procedeul e foarte delicat şi, mai ales, foarte costisitor, aşa că nu merită să-l folosiţi pentru un simplu capriciu de cochetărie. Cel mai indicat remediu este decolorarea părului prin oxigenare.

EMIL SAVU — Ploeşti. E greu să vă indicăm noi cum să vă lăsaţi de fumat. Totul e în funcţie de voinţa dv. Puteţi, totuşi, să vă provocaţi un dezgust pentru ţigară, clătindu-vă gura (fără a înghiţi), înainte de a fuma, cu o soluţie de 0,25 gr la sută nitrat de argint (soluţia se prepară cu apă rece).

GHEORGHE HOJDA — Rodna; TUDORACHE DUMITRU — Medgidia; D. ANUŢOIU — Băile Herculane. La toate problemele ce vă interesează în legătură cu lăptişorul de matcă, vă poate răspunde amănunţit filiala „Apicola" din Bucureşti, str. Polonă nr. 100, care achiziţionează şi valorifică acest produs.

MARIANA VLASIU–Bucureşti. Ne-au bucurat rîndurile dv. despre noua noastră rubrică „Gimnastica la domiciliu". Observaţia pe care o faceţi în legătură cu paginaţia rubricii din numărul apărut la 16 ianuarie este justă. Am luat măsurile necesare ca, pe viitor, acest lucru să nu se mai repete. Dorinţa dv. de a introduce o nouă rubrică privind gimnastica pentru copii nu o putem satisface încă. Problema aceasta o vom lua în studiu după epuizarea ciclului de lecţii în curs de apariţie. Vă mulţumim pentru aprecierile dv. în legătură cu planşele în culori din „Flacăra" nr. 2.

NOUTĂŢI TEHNICE ÎN NAVIGAŢIE

VASUL CU DOUĂ CORPURI PLUTITOARE

S-au văzut pînă acum pe ape nave amfibii, s-au văzut vase purtătoare de avioane, s-au văzut docuri plutitoare şi felurite ambarcaţiuni mixte, mai mult sau mai puţin practice. Dar ceea ce n-a reuşit nici un şantier naval să conceapă şi să realizeze pînă astăzi este vasul cu două corpuri, pe care însă inginerii sovietici şi-au propus să-l construiască anul acesta.

Realizarea unui astfel de vas cu două corpuri de plutire e mai complicată decît ne-am putea închipui, specialiştii fiind nevoiţi să efectueze calcule de rezistenţă cu totul noi în domeniul navigaţiei.

Autorul proiectului noii nave, care va fi primul vas din lume cu două corpuri plutitoare, este un colectiv de tehnicieni sovietici condus de inginerul M. Alferiev, iar realizarea a fost încredinţată şantierului naval „Cea de-a 40-a aniversare a Marelui Octombrie" de pe Volga.

Primul vas de acest tip va fi un cargobot fluvial, lung de 75 de metri şi lat de 15 metri, cu o distanţă între corpuri de 3,5 metri. Înzestrat cu două motoare de cîte 540 cai putere, vasul va putea atinge o viteză de circa 27 km pe oră, avînd toate comenzile automate.

În timp ce pe şantier construirea noului cargobot avansează cu rapiditate, el urmînd a fi lansat pînă la sfîrşitul lunii mai a.c., în birourile centrului de proiectare se fac ultimele retuşuri ale proiectului unei noi nave de acest tip, de data aceasta destinate călătorilor.

Noul proiect prevede o navă cu două corpuri plutitoare ceva mai mică — numai de 40 metri lungime şi 14 metri lăţime — care va putea lua pe bord, în condiţii confortabile, peste 600 de persoane.

Pe puntea acestui vas, destinat turiştilor şi oamenilor aflaţi la odihnă, va fi amenajată, pe o suprafaţă de 300 metri pătraţi, o mare scenă-estradă pentru spectacolele ce se vor prezenta în timpul excursiilor.

Noua navă nu va dezvolta o viteză mai mare de 19-20 km pe oră, dar va avea un pescaj redus la aproape un metru, ceea ce-i va permite să navigheze în orice condiţii.

Planul de realizare prevede ca anul viitor vasul acesta să circule pe Volga.

Colţul fotografului amator

VIRAREA (TONAREA) COPIILOR FOTOGRAFICE

Dorinţa de a obţine imagini cu efecte cît mai deosebite animă, desigur, pe oricare amator fotograf. Asemenea imagini se pot obţine foarte uşor prin virarea (tonarea) fotografiilor. În funcţie de procedeul folosit şi de compoziţia chimică a băilor respective, se pot obţine fotografii în tonuri care merg de la sepia pînă la roşu sau în albastru, verde, violet etc.

Desigur, fotograful amator trebuie să aibă în vedere — atunci cînd doreşte să vireze o fotografie — care ton este cel mai apropiat de subiectul fotografiei; de pildă: portretele, în general, se pretează la o virare în sepia; unui peisaj marin sau cu zăpadă îi corespunde o tonalitate albastră; un cîmp de grîu copt sub arşiţa soarelui se pretează la o virare în brun-roşcat ş.a.m.d.

Pentru a tona o fotografie în culoarea dorită, pornim de la o copie obişnuită în alb-negru, obţinută în urma unei expuneri corecte şi a unei developări complete. Este absolut necesar ca fotografia destinată virării să fie complet spălată de orice urme de fixator, căci altminteri vom căpăta o imagine pătată.

Iată cîteva formule de băi:

pentru ton sepia, *se introduce fotografia* udă *în următoarea soluţie:*

apă	*1.000 cmc*
fericianură de potasiu	*30 gr*
bromură de potasiu	*10 gr*

în care se ţine pînă la completa dispariţie a imaginii. Urmează o spălare intensă de cca. 5 minute în apă curgătoare, după care fotografia se introduce în soluţia:

apă	*1.000 cmc*
sulfură de sodiu	*50 gr.*

Imaginea iniţială reapare în sepia, aproape instantaneu. Se spală apoi mult şi se usucă, ca de obicei. Soluţiile se conservă bine şi pot fi folosite de mai multe ori.

Pentru ton castaniu-roşcat, *se introduce fotografia* udă *în următoarea soluţie:*

apă	*1.000 cmc*
sulfat de cupru	*7 gr*
acid citric	*20 gr*
carbonat de sodiu cristale	*40 gr*
fericianură de potasiu	*5 gr*

în care se ţine pînă la obţinerea tonului dorit, după care se spală 5 minute şi se usucă.

Pentru ton albastru, *se introduce fotografia* udă *în următoarea soluţie:*

apă	*1.000 cmc*
citrat de fier amoniacal	*4 gr*
acid citric	*6 gr*
fericianură de potasiu	*4 gr.*

Soluţia se colorează intens în albastru chiar în timpul preparării; introduceţi fotografia udă şi ţineţi-o pînă ce imaginea devine albastră (bleumarin, în funcţie de hîrtia folosită); nu prelungiţi inutil ţinerea imaginii în această soluţie; spălaţi scurt *şi uscaţi.*

Pentru ton verde: *la soluţia de mai sus, adăugaţi încă 4 gr de azotat de uraniu (acelaşi procedeu).*

Pentru ton violet:

apă	*1.000 cmc*
azotat de uraniu	*10 gr*
clorură de aur	*5 gr.*

Procedaţi ca mai sus, spălaţi abundent, *uscaţi.*

Ultimele trei soluţii se conservă prost şi, în consecinţă, trebuie preparate chiar în momentul întrebuinţării.

Virarea în aceste tonuri este cît se poate de facilă şi rezultatele obţinute sînt excelente.

Hîrtia de producţie romînească „Fotochim" se pretează foarte bine acestui scop.

Mircea NOVAC

MARMELADA
în
BORCANE
ESTE UN ALIMENT HRĂNITO
Conține
ZAHĂR și FRUCT
Bogat
ÎN VITAMIN
AMBALAJ IGIENI
cu CAPAC de POLIETILEN
De vînzare la toate magazinele „Alimentara"

În jurul GLOBULUI

OBIECTIV

● *Pe măsură ce se intețește campania electorală din S. U. A., atacurile partidului democrat la adresa celui republican aflat la putere cresc în vehemență. Dar revista americană „Newsweek" o spune pe șleau: „În mod practic, nu există deosebiri de păreri între părțile aflate în controversă..."*

● *Potrivit telegramelor de presă, experți militari vest-germani și reprezentanți ai comandamentului N.A.T.O. studiază riscurile pe care le-ar comporta pentru populația Germaniei occidentale o campanie militară în care s-ar folosi arme de distrugere în masă. E vorba, probabil, de o simplă curiozitate a maeștrilor în genocid, și nu de o grijă subită pentru populația civilă.*

● *Cît de „grijulii" sînt revanșarzii de la Bonn și războinicii de la cîrma N.A.T.O. reiese și din amploarea fără precedent a pagubelor pricinuite pe teritoriul R.F.G. de manevrele militare provocatoare, efectuate recent, în comun, de către trupele de ocupație americane și unitățile Bundeswehrului. Pagubele se cifrează la aproape 1.500.000 dolari. Un „risc" relativ mic, față de cel pe care-l „studiază" experții lui Adenauer și Norstad.*

REFORME CONSTITU

● *La conferința „mesei rotunde" de la Londra, ministrul englez al Coloniilor a făcut unele „concesii": în loc de independență, a oferit Kenyei cîteva reforme de ordin constituțional, între care cea cu privire la repartiția locurilor în parlament. De unde se vede că domnul ministru umblă cu... cioara vopsită.*

● *Traficul de influență practicat în domeniul businessului de către militarii americani, care dețin posturi în consiliile de administrație ale marilor concerne din S.U.A., a luat asemenea proporții, încît a devenit un adevărat scandal public. Numai că, în ciuda experienței pe care o au, generalii și amiralii travestiți în oameni de afaceri dau greș ori de cîte ori caută să exercite trafic de influență și în direcția convingerii poporului american că războiul este preferabil păcii.*

● *O școală a fost scoasă la licitație. Primăria din Neapole a autorizat vînzarea pe această cale a școlii locale „Giacinto Gigante", unul din puținele lăcașuri de învățămînt din oraș. De reținut că în provincia Neapole sînt nu mai puțin de 350.000 de analfabeți...*

● *Oficiul federal pentru problemele asigurării (rețineți termenul) muncii din Nürnberg anunță închiderea altor cîteva mine din Ruhr. Și precizează că minerii concediați nu vor putea găsi de lucru.*

● *În cadrul criticilor aduse administrației Eisenhower, senatorul Symington, reprezentînd partidul democrat, a declarat că „astăzi S.U.A. nu mai reprezintă puterea militară nr. 1". De acord.*

● *Realități sud-vietnameze: în timp ce Ministerului Economiei i se alocă din bugetul țării doar 68 milioane de piaștri, iar Ministerului Muncii doar 30 de milioane, suma care revine poliției lui Ngo Dinh Diem se ridică la 2 miliarde piaștri.*

● *Ploaia de dolari s-a abătut în mai multe rînduri asupra Turciei atlantizate. Dar iată că ziarele turcești se plîng acum că, în urma agravării situației economice a țării, datoria externă a Turciei a depășit cifra uriașă de 8.000.000.000 lire. Cum s-ar zice, curat ajutor american...*

D. B.

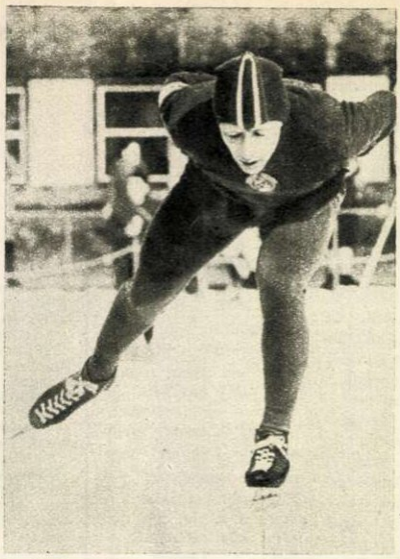

BORIS STENIN este unul dintre patinatorii care au doborît cele mai multe recorduri la recentele campionate mondiale de patinaj de la Davos (Elveția). Patinatorul sovietic a cucerit titlul de campion mondial în cursa de 1.500 metri.

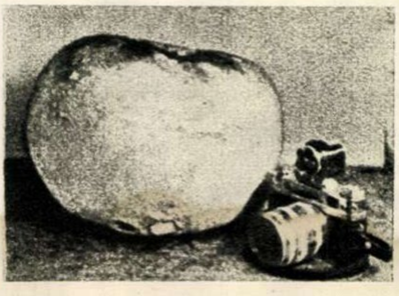

LÎNGĂ APARATUL DE FOTOGRAFIAT se află o... ciupercă, descoperită într-o curte din Moscova. Comparați dimensiunile și închipuiți-vă mărimea ciupercii!...

ÎN CIUDA GREUTĂȚII SALE, acest elefant de la circul Bertram Mills din Anglia se dovedește, după cum se vede, un bun echilibrist.

CÎT O LANTERNĂ DE MARE este noul tip de aparat de radio de buzunar, realizat la Leningrad și pe care constructorii săi l-au botezat „Ceaika" („Pescărușul").

DANS POPULAR ARAB, interpretat la Leipzig de F. Al. Safi, o tînără studentă irakiană care studiază în R.D.G.

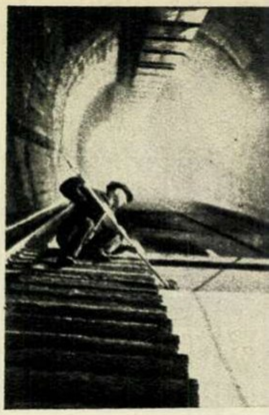

LA 200 DE METRI SUB PĂMÎNT, dedesubtul unui baraj, s construiește în Cehoslovacia, l Lipno, o hidrocentrală înzestrat cu cel mai modern utilaj. Accesul în hidrocentrală se fac printr-un puț oblic.

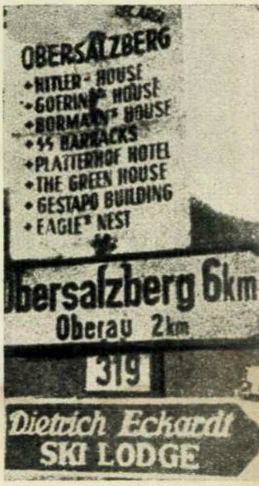

→

TURISM SAU... NAZISM? Cît de departe au mers lucrurile în privința reinoculării spiritului nazist în Germania occidentală se vădește și din această placardă de „propagandă turistică", ce indică „meritele" localității Obersalzberg: aici au locuit Hitler, Goering, Borman etc.

CU UN TANDEM DE PATRU LOCURI, o remorcă și biciclete, soții Foster, din Cheshire (Anglia), au făcut o originală excursie împreună cu cei opt copii, străbătînd 560 km de-a curmezișul insulei britanice.

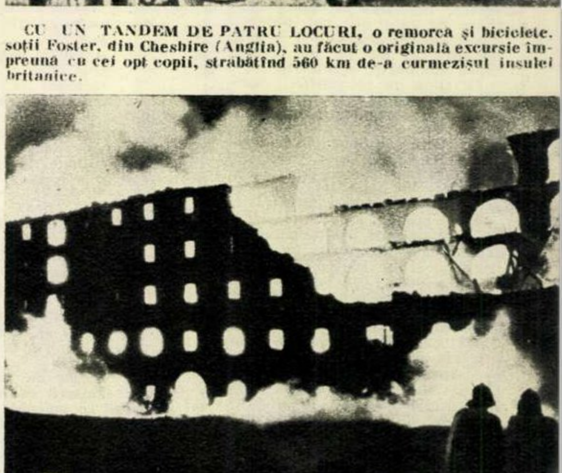

FLĂCĂRI ÎN NOAPTE... Imagine din timpul unui puternic incendiu izbucnit la Copenhaga, considerat ca unul din cele mai mari, de la război pînă-n prezent.

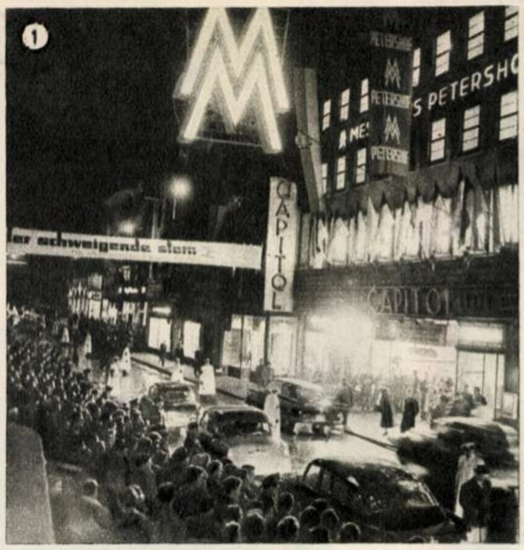

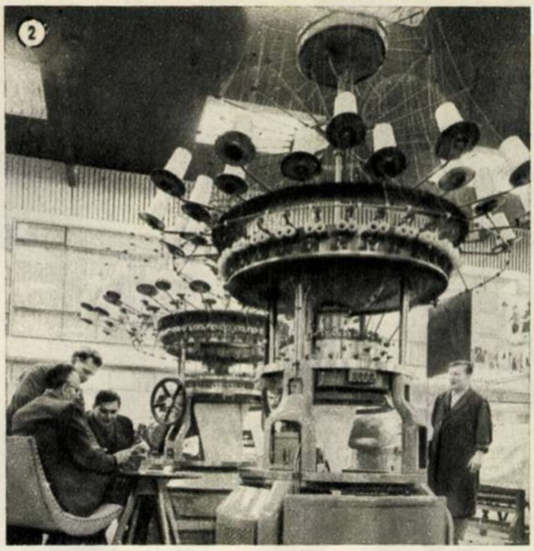

↑ Între 28 februarie și 8 Martie, la Leipzig a fost deschis tradiționalul Tîrg internațional de primăvară — unul dintre cele mai importante centre ale comerțului dintre Est și Vest. În fotografia 1, un aspect de stradă din Leipzig, în zilele Tîrgului. În fotografia 2, o mașină circulară de tricotat, prezentată în pavilionul R. D. Germane.

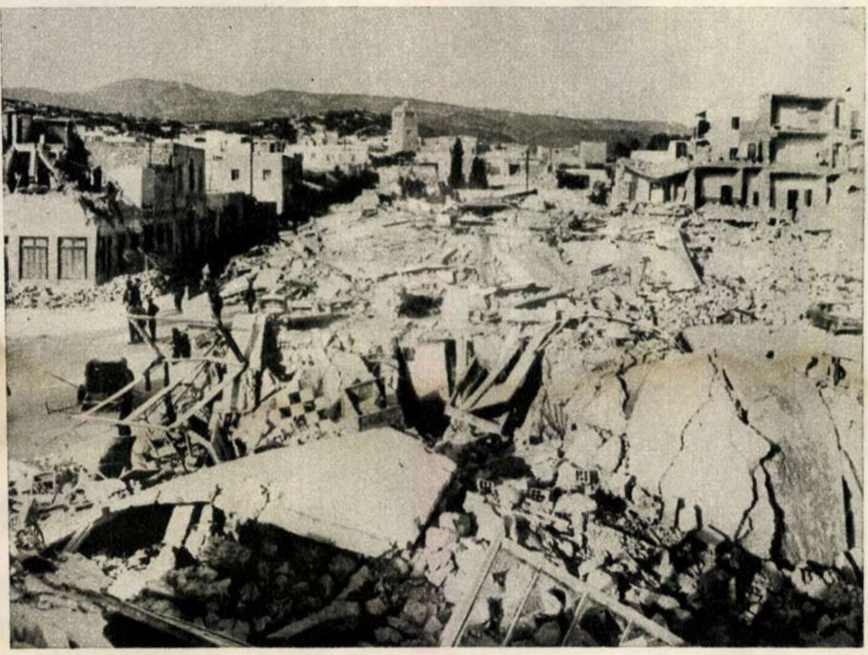

← Un puternic cutremur a șters aproape de pe fața pămîntului orașul marocan Agadir. Numărul morților în urma tragicei calamități se cifrează la aproximativ 12.000 de persoane.

Pentru a veni în ajutorul sinistraților de la Agadir, Uniunea societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie din U.R.S.S. a pus la dispoziția Societății marocane de Semilună Roșie medicamente, alimente și alte obiecte de primă necesitate. În fotografie: aspect din orașul Agadir, după cutremur.

Aspect de la o ședință a juriului celui de-al VI-lea Concurs internațional „Fr. Chopin", desfășurat la Varșovia; de la stînga la dreapta: cunoscutul pianist Arthur Rubinstein, președintele de onoare al juriului; Zb. Drzewiecki, președintele juriului; Dmitri Kabalevski, vicepreședinte și Henryk Sztompka, vicepreședinte. ←

LIBERTATE LUI GLEZOS!

Aceste cuvinte se fac auzite mereu mai puternic. Oamenii cinstiți din toate țările lumii cer ca Areopagul, instanța judecătorească supremă a Greciei, să anuleze verdictul odios pronunțat împotriva lui Glezos.

Manolis Glezos, care își are numele înscris în marea carte a eroilor antifasciști, a fost aruncat în spatele gratiilor pe baza unor acuzații false, plăsmuite de poliția secretă greacă, și condamnat la ani grei de închisoare. Eroul care a scăpat cîndva din ghearele hitleriștilor se află întemnițat astăzi pentru ceea ce în ochii celor care l-au întemnițat pe Glezos constituie o crimă — dreptul de a spune adevărul, de a lupta pentru pace și democrație. Poporul grec — scrie Glezos din închisoare — luptă „pentru ca și în Grecia idealurile păcii, care înflăcărează inimile tuturor locuitorilor planetei noastre, să devină realitate". Iată profesia de credință a unui luptător pentru binele poporului său. Și pentru aceste rînduri i s-a intentat un nou proces lui Glezos, proces în urma căruia Glezos a fost condamnat la alte 7 luni închisoare, iar Kyrkos, directorul ziarului „Avghi", care le-a publicat, la 5 luni închisoare.

O asemenea samavolnicie nu a făcut decît să crească numărul celor care-și ridică glasul în apărarea lui Manolis Glezos și a celorlalți patrioți greci arestați.

În țara unde s-a făcut auzit, pentru prima oară în istoria omenirii, cuvîntul democrație, adevărul trebuie să triumfe. Glezos trebuie achitat — aceste cuvinte le clamează, de la un antipod la celălalt, sute de mii, milioane de oameni și, împreună cu ei, poporul nostru.

☆

REDACȚIA:
București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic
Casa Scînteii „I. V. Stalin".

În jurul
Globului

SPORT

Bibl. Reg.

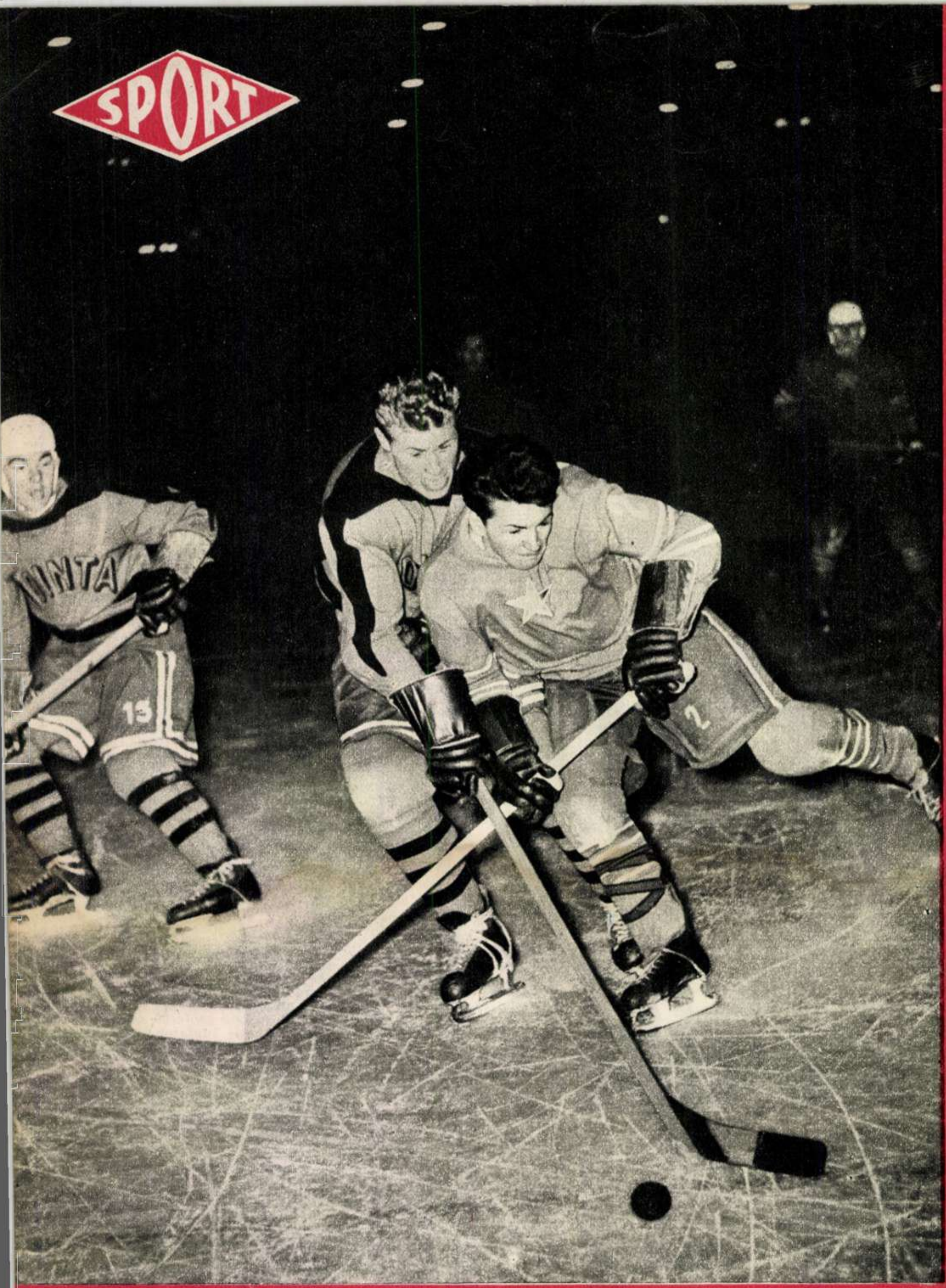

SFÎRȘIT DE SEZON. Ultimul și cel mai disputat meci din cadrul campionatului de hochei a avut loc duminică seara pe patinoarul artificial din Capitală, între echipele Voința-Miercurea Ciuc și C.C.A, Cu toate că au cîștigat cu greu partida, militarii au trebuit să se mulțumească cu locul II în clasament, locul I fiind ocupat de formația Voința-Miercurea Ciuc.

ÎNCEPUT DE SEZON. Porțile stadioanelor s-au redeschis pentru amatorii de fotbal. În Capitală s-a disputat meciul dintre Știința Cluj-Dinamo București. Iată-l pe Moguț, portarul clujean, în momentul unei spectaculoase intervenții.

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

LA ȘCOALA...

de Al. MIRODAN

A început returul campionatului de fotbal.
A început — deci — pasiunea.
A început — așadar — discuția.
A început — prin urmare — critica.
Să ne conformăm...

★

Trebuie să învățăm fotbal. Am mai vorbit o dată, de două sau de cinci ori despre necesitatea ca asociațiile și cluburile să înțeleagă fotbalul precum o tehnică obligînd la aptitudine (dacă nu la talent) și învățătură (dacă nu la studiu); sportul de calitate cere mai mult decît un efort: cere muncă. Și nu numai muncă, ci și știință, pricepere. Adică: învățătură.

Din păcate însă...

În meciul cu Știința-Cluj (făgăduitoare apariție). Dinamo, echipă mai puternică, mai antrenată și mai cu experiență internațională, n-a izbutit să inscrie nici un punct, cu toate că a jucat pe teren propriu, cu toate că s-a străduit impresionant (nimeni nu-i poate învinui pe bucureșteni de lenevie) și — de notat — cu toate că a obținut, în urma dominării (a fost o perioadă cînd se juca numai în careul Științei), 10 cornere. Un corner nu înseamnă, firește, un gol, dar zece, ei bine zece cornere, se pot schimba lesne, la cursul acțiunilor fotbalistice, pe un punct. Dacă știi ce să faci cu ele.

Dinamo nu știe.

Extremele nu știu, îndestul, să execute loviturile cu precizie.

Centrul înaintaș și interii nu știu, îndestul, să recepteze mingea cu precizie și s-o transforme în șut la poartă, precum transformă siderurgistul minereul brut în metal.

Jucătorii despre care vorbim nu știu carte: jucătorii trebuie să meargă la școală.

★

Trebuie să învățăm fotbal. Am mai vorbit o dată, de două ori sau de cinci ori despre necesitatea ca antrenorii și conducătorii echipelor, înfăptuind indicațiile foarte juste ale U.C.F.S.-ului și Federației, să nu se îngrijească la antrenamente numai de picioare (este de prisos să atragem atenția că nu ne stă în intenție a subestima importanța piciorului, pe care am considerat-o întotdeauna la justa ei valoare: dorim numai ca această importanță să nu fie mult exagerată) dar, în măsura timpului disponibil, și de cap: proverbele obligă...

Din păcate însă...

În meciul cu Știința-Cluj, Dinamo a beneficiat de cîteva lovituri libere, de la 16, 18 sau 20 metri. O lovitură liberă la poartă nu înseamnă — firește — un gol, dar mai multe... Ei bine, mai multe lovituri libere pot însemna ceva dacă știi a le mînui cu pricepere.

Dinamo nu știe.

Din executarea loviturilor nu s-a născut nici o minge în plasă, nici o bară, nici măcar un tremur pentru adversar. Nu s-a născut nimic din aceste semințe de gol. Unde ne sînt grădinarii? Jucătorii despre care vorbim nu știu (îndestul) carte: jucătorii trebuie să învețe!

PREȚUL 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 11 (251)
Anul IX
19 martie 1960

PREMIERE NECUNOSCUTE
(pag. 11-12-13-14)

Fotografie de
E. IAROVICI

Pe una din străzile Clujului.

VIZITA TOV. GH. GHEORGHIU-DEJ LA CLUJ

In zilele de 11—14 martie a. c. tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, sosit la Cluj pentru a participa la lucrările Conferinţei regionale de partid împreună cu tovarăşii N. Ceauşescu şi L. Răutu, a vizitat întreprinderi industriale, şantiere de construcţii, instituţii de cultură din Cluj, Turda şi Cîmpia Turzii.

Ei au fost însoţiţi de tov. V. Vaida, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Cluj, şi de alţi membri ai Biroului comitetului regional de partid.

In dimineaţa zilei de 11 martie oaspeţii au vizitat întreprinderile „Herbák lános", „Unirea" şi „Tehnofrig", unde s-au interesat de procesul de producţie, de munca organizaţiilor de partid şi a conducerilor tehnico-administrative şi s-au întreţinut cu numeroşi muncitori, tehnicieni şi ingineri.

Seara, ei au asistat la un spectacol de gală dat în cinstea participanţilor la Conferinţa regională de partid.

In ziua de 14 martie, după încheierea lucrărilor Conferinţei de partid, au fost vizitate şantierele de locuinţe de pe strada Horia, şantierul Casei Studenţeşti şi al Complexului Sportiv. La Universitatea Babeş-Bolyai oaspeţii au avut convorbiri cu cadrele didactice privind activitatea acestei instituţii de învăţămînt superior şi au vizitat laboratoarele şi căminele universităţii. Studenţii le-au făcut o primire plină de entuziasm şi bucurie.

O mare mulţime de oameni ai muncii din Cluj s-au adunat să-l salute pe tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, făcînd o puternică manifestaţie de simpatie partidului şi Comitetului Central.

In aceeaşi zi a avut loc o întîlnire prietenească cu un grup de oameni de ştiinţă şi cultură din oraşul Cluj.

Apoi au fost vizitate Uzinele Chimice din Turda şi Uzinele Industria Sîrmei din Cîmpia Turzii.

La întreprinderile vizitate, pe străzile oraşului Turda şi la plecarea din gara Cîmpia Turzii, oamenii muncii au salutat cu căldură pe tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej.

La fabrica „Herbák lános".
←

În pag. 23, alte imagini din vizita tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej la Cluj.

CÎT MAI BUNE, CÎT MAI IEFTINE

Reportaj de F. URSEANU

Fotografii de Eugen IAROVICI

Lebede. Așa au botezat niște bucureșteni noile și cochetele troleibuse — „T.V.“-urile—care din cinci în cinci minute lunecă de-a lungul arterelor Capitalei. Sînt surorile mai tinere ale autobusului romînesc „T.V.“, născut și el, nu cu prea mulți ani în urmă, într-una din cele mai noi și moderne întreprinderi industriale ale Bucureștiului: uzinele metalurgice „Tudor Vladimirescu“.

Am vizitat recent uzina. O străduță curată, asfaltată — strada Verigii — leagă azi șoseaua Giurgiului de clădirile din cărămidă aparentă ale fabricii. Pînă nu demult străduța se-nfunda într-un cîmp cu ciulini și rapiță sălbatică. Acum, pe fostul maidan se înalță halele în care se construiesc în serie nu numai troleibuse elegante și autobuse care s-au răspîndit în întreaga țară, ci și autobasculante care, în mai puțin de 20 de secunde, descarcă trei pînă la patru tone, precum și alte feluri de autovehicule de cele mai diverse întrebuințări.

„T. V.“ după trei ani...

Cînd s-a născut primul autobus „T.V.“? Exact acum trei ani; iar cel dintîi troleibus purtînd ca emblemă aceleași inițiale va împlini în luna mai doi ani. Doi ani în care cincizeci de proiectanți l-au perfecționat, l-au „îmbogățit“, l-au ridicat la nivelul unui autovehicul modern. Doi ani, timp în care sute de muncitori, meșteri și ingineri ai uzinei și-au adus aportul pentru buna calitate a „T.V.“-urilor, pentru reducerea prețului de cost și a greutății mașinilor. Reducerea aceasta de greutate — care pentru constructori constituie o problemă de prestigiu — depășește o tonă. Mia de kilograme de metal cîștigată prin reproiectări, prin raționalizări și inovații, face ca fiecare mașină să fie și mai solicitată, și mai ieftină...

Acum se naște un nou tip de autobuse și de troleibuse romînești. La începutul verii primele mașini mai elegante, mai confortabile vor intra în cursă. Cîteva din aceste modele, expuse recent la Tîrgul de primăvară de la Leipzig, au stîrnit un interes deosebit.

Trei milioane economii peste plan

Drumul de la poartă spre halele și atelierele uzinei trece prin fața unui panou pe care e înscris angajamentul pe '960 al constructorilor de

Primul pasager al unui nou troleibus? Nu: cu totul altceva. Aparatul fotografic l-a surprins pe muncitorul Acristii Petre — secretar al organizației de bază în sectorul în care se nasc troleibusele — contabilizînd economiile pe care constructorii mașinii le-au realizat pe... parcurs. Adică de la prima lovitură de ciocan, pînă la ultimul dichis. Așadar, cît? 2.133 lei, plus 126 kg metal. Aceasta este economia la un singur troleibus. De la începutul anului, economiile realizate în sectorul respectiv se urcă la 210.000 lei. →

Scurt popas în Piața Scînteii... ↓

Întîlnire între două „lebede" →

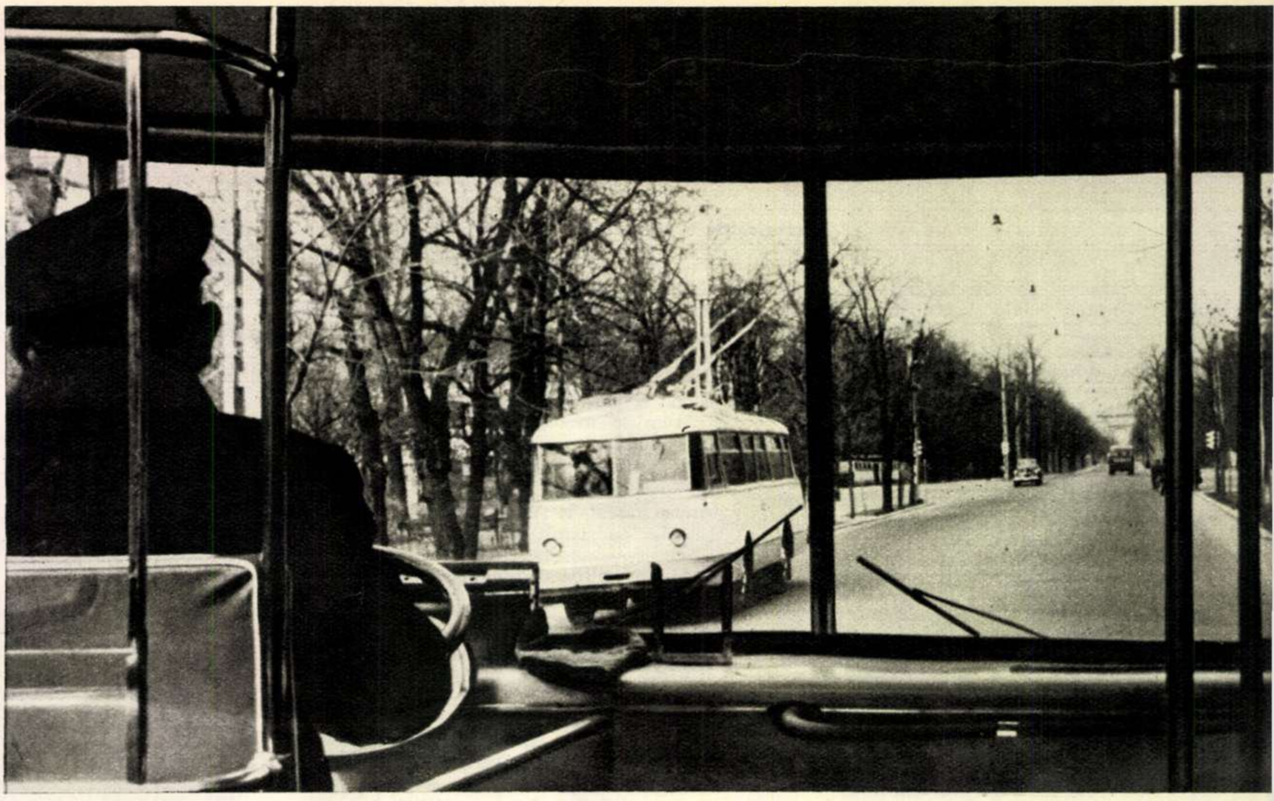

☆

Constantin Ciocsan anunță pe ing. Ileana Sonea — care centralizează economiile — că în cele 29 de zile ale lunii februarie, muncitorii de la șasiuri, din sectorul 3, au economisit 750 kg metal și aproape un sfert din cantitatea de electrozi scoasă din magazie pe luna respectivă. ↓

autobuse și troleibuse. Prezentarea grafică a inițiativei harnicilor muncitori, maiștri și ingineri ai uzinei, anunță că se vor economisi în producție încă trei milioane de lei. Acest „încă" înseamnă că cele trei milioane se vor adăuga altor milioane pe care același colectiv s-a angajat să le realizeze prin economii, în vederea reducerii cu zece la sută a prețului de cost al autovehiculelor care se construiesc aici.

Așadar, o dată cu nașterea unor autobuse și troleibuse mai frumoase și mai bune se dă bătălia pentru reducerea prețului de cost. O bătălie pe un front foarte larg, în care sînt angajate: fiecare secție, fiecare brigadă, fiecare om din uzină. Armele cu care se duce lupta? Mai multe. Cea mai importantă la ora actuală este însă acțiunea de depistare și de valorificare a tuturor rezervelor interne—mai precis, descoperirea celor mai ascunse posibilități de folosire a utilajului, a materiei prime, a timpului, a forței energetice, chiar dacă aceste posibilități sînt „pitite" în cele mai ascunse locuri.

— Sînt „semne" care prevestesc succesul acestei acțiuni?

Întrebarea a fost pusă unui muncitor care ține în carnetul său toată contabilitatea angajamentelor și realizărilor din sectorul 3 — acolo unde se nasc ultimele tipuri de autobuse și troleibuse. Răspunsul muncitorului Acristii Petre — secretar al organizației de bază — convinge prin cifre. Muncitorii sectorului respectiv, care la începutul anului se angajaseră să economisească în 1960 suma de 800.000 lei — toate aceste economii efectuîndu-se din valorificarea rezervelor interne, a inovațiilor și a folosirii raționale a consumurilor specifice — au realizat numai în primele două luni ale anului o economie în valoare de 210.000 lei.

Alt „semn": la cabinetul tehnic, acolo unde se ține evidența tuturor ideilor fructuoase, am aflat că anul acesta numărul inovatorilor — și, deci, al inovațiilor — s-a înmulțit: trei... duzini înregistrate în două luni. Aceasta, ca urmare a sprijinului permanent dat de comitetul de partid, care urmărește îndeaproape și stimulează acțiunea de depistare și de valorificare a tuturor posibilităților interne ale uzinei.

„Nu mai vreau să dau rebuturi!"

Cu această frază autocritică, un comunist din sectorul de fabricație a mașinilor „autoutilitare" își începe un raport prin care anunță în scris că a găsit mijlocul de a nu mai pricinui pagube materiale uzinei. Despre ce-i vorba? Mecanicului Mihai D. Mihai, a cărui sarcină este de a monta volanul la mașini, i se-ntîmplau „accidente": i se rupea în mînă cîte un volan. Cauza? Butucul axului pe care se montează volanul — furnizat de altă uzină — venea uneori defectuos filetat; volanul, din ebonită, de asemenea. Astfel că, strîns prea tare în timpul fixării, crăpa.

Zile de-a rîndul Mihai D. Mihai a studiat posibilitatea de a monta volanul fără „accidente". Rezultatul? A creat un dispozitiv care reglează cu exactitate filetajul axei volanului. „De acum încolo — spune el în scris — nici eu și nici alții nu vom da rebuturi". Și, în plus, timpul planificat montării volanului se scurtează...

„Matrița minune"

Doi comuniști — Victor Cucu și Nicolae Graur — împreună cu candidatul de partid Ilie Petre și cu alți patru controlori de calitate de la secția forjă au lansat recent o chemare către cei aproape 60 de controlori de calitate din uzină: „Să economisim anual materie primă în valoare egală cu cel puțin salariul nostru lunar!" Chemarea aceasta a fost însușită de toți controlorii de calitate și ei au pornit în căutarea ideilor ce pot aduce economii uzinei. Cei care au lansat chemarea au dat un exemplu concret: au conceput o matriță — „o matriță minune", cum o numesc forjarii — care, aplicată la „o presă cu excentric", poate valorifica cele mai mici deșeuri, indiferent de forma lor geometrică. Ținînd seama că în secția forjă sînt ghilotinate și ștanțate absolut toate piesele metalice cu care se fabrică autobusele și troleibusele, vă puteți ușor imagina cîte tone de deșeuri de toate formele și de toate dimensiunile se pot aduna aici. Pe viitor, aceste deșeuri se vor transforma în mii și mii de mici piese de care uzina are permanent nevoie...

★

Și înainte de a vă prezenta cîteva imagini din activitatea uzinei „Tudor Vladimirescu", ni se pare interesant să vă arătăm ce se poate realiza cu trei milioane, sumă pe care colectivul uzinei s-a angajat să o economisească peste plan din valorificarea resurselor interne: 15 caroserii de autobuse, 14 de troleibuse și 12 de mașini autoutilitare...

Tehnicianul Florin Dumitrescu explică: «M-am gîndit să realizăm o economie prin inlocuirea portbagajului din lemn, de pe autobusele interurbane, cu o plasă de sîrmă. De asemenea, a portbagajului din interiorul mașinii, cu o plasă din material plastic. Știți de ce? — argumentează el. Fiindcă la fiecare autobus stinghiile de lemn se scot din trei metri cubi de stejar. Ceea ce-i mult și foarte costisitor. În același timp, plasele sînt mai elegante decît barele de lemn!".

☆

Uzina primește felicitări, dar și sezisări, sau chiar reclamații din partea beneficiarilor ori a călătorilor. Una dintre ele: uneori ușile pliante ale mașinilor nu se închid sau nu se deschid cum trebuie la opririle în stații. Lăcătușul Grigore Gheorghe a reușit să modifice mecanismul de manevrare automată a ușilor, astfel încît ele să funcționeze perfect.

IONETE

—foileton—

de Cornel **BOZBICI**

Ilustrație de E. ARNO

Astăzi tovarășul Ionete nu se simte bine. Parcă-l doare splina, parcă-l înjunghie la ficat, parcă-l strînge la inimă. „Ei da, da... —rumegă domnia-sa—cînd sînt atîtea semne, precis se întîmplă ceva. Deci: păzea, băiete!"

Cum stătea așa, tolănit pe scaun, picior peste picior, privind îngîndurat cerul care se zărea printre perdele și pufăind alene din țigară, deodată se petrecu un fapt înfricoșător, de necrezut: din spiralele de fum răsări un omuleț.

— Așadar, tu ești Ionete Nicolae, șeful secției gospodărie comunală a Sfatului popular orășenesc Craiova? —începu să-i vorbească strania apariție.

— Eu sînt...—îi răspunse acesta, prudent.

— Bine te-am găsit! Dar de ce stai, bre, așa moale?

— Bolnav... — mormăi impersonal Ionete.

— Ei, fiule, n-avem timp de văicăreli acuma! A venit vremea să stai în fața judecății Conștiinței.

Ionete fu cuprins de o agitație subită.

— Tovarășe dragă, iubitule, un bob zăbavă! Stai mătăluță ici, pe scaun, și așteaptă pînă cînd pun la punct niște chestii. Dacă ai ști, iubitule, că mereu trebuie să pun la punct diverse chestii, m-ai înțelege. Poți să nu le dai? Doar bărbați sîntem, ce dracu'! „Ia tu, Anișoară, două camere și o cămară, ia și tu, Sultănițo, o odăiță. Dar data viitoare să veniți cu adeverințe din cîmpul muncii, porumbițelor, că înțarc bălaia!" Așa procedează un unchi bun: e aspru, dar generos... Natura ne-a făcut să-i iubim pe unii, iar alții să ne fie indiferenți. Iar el, Ionete, se orientează după natură. Și-n special, după natura... femeiască. De gustibus: unii cu natura moartă, alții cu natura vie. O să vorbească posteritatea despre dînsul, că a făcut risipă de generozitate și iubire? Întotdeauna sînt calomniați oamenii care au făcut fapte înălțătoare. Cel puțin despre el, Ionete, s-a spus că, în timp ce locatarii din imobilele demolate duceau lipsă de locuințe, a repartizat, în aceeași zi cu înregistrarea cererii la spațiul locativ, locuințe Elenei Iopas, Elenei Mîrza, Elenei Popescu. (Ca să vorbim numai de Elene!) Vreți să numiți ajutorul acesta favoritism? Vai, cum îndrăzniți să-l calomniați pe tovarășul Ionete? Ia stați puțin! Este spațiul locativ o secție subordonată secției gospodărie comunală? Este!... Este Ionete Nicolae șeful secției gospodărie comunală?... Este! Atunci? N-are el dreptul să dispună de eliberarea unor repartiții și să scrie negru pe alb: „dați repartiție, am verificat personal"? N-ai încredere în șeful secției? De ce mai pretinzi să meargă să verifice cererile și organele de teren de la spațiu? De ce să nu-i scutești pe sărmanii oameni de cîteva drumuri, cînd s-a deplasat la fața locului chiar tovarășul Ionete, să „verifice" dacă Anișoara, Sultănica, Elena ori Ana merită atenție sporită?

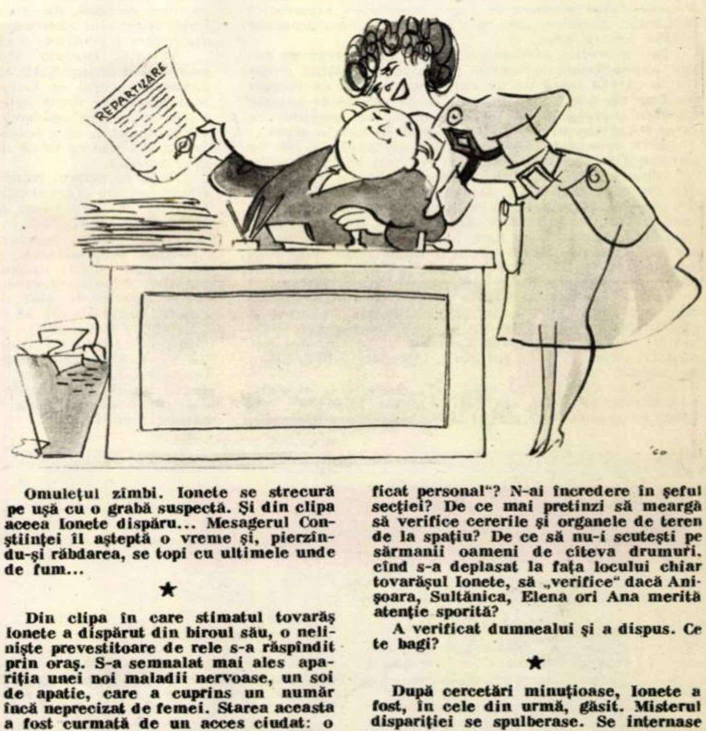

Omulețul zîmbi. Ionete se strecură pe ușă cu o grabă suspectă. Și din clipa aceea Ionete dispăru... Mesagerul Conștiinței îl așteptă o vreme și, pierzîndu-și răbdarea, se topi cu ultimele unde de fum...

★

Din clipa în care stimatul tovarăș Ionete a dispărut din biroul său, o neliniște prevestitoare de rele s-a răspîndit prin oraș. S-a semnalat mai ales apariția unei noi maladii nervoase, un soi de apatie, care a cuprins un număr încă neprecizat de femei. Starea aceasta a fost curmată de un acces ciudat: o femeie a căzut în genunchi în plină stradă și a-nceput să implore cerul:

— Dă-ni-l pe Ionete înapoi, că nu putem trăi fără dînsul...

De unde se poate deduce că Ionete era pentru unele persoane indispensabil. Și pe bună dreptate... Nu era el socotit ca un soi de unchi al orașului? Și un unchi iubitor nu se ocupă de nepoate? Păi dacă vine o duduiță și-ți îngăduie să i te scalzi în ochișori și te roagă cu voce dulce, catifelată:

— Domnule Ionete, numai dumneavoastră mă puteți salva, v-aș fi recunoscătoare. Repartizați-mi o cameră...

— Ai fost la spațiu?

— Vai, dar pot să trec eu peste dumneavoastră?... S-o iau de jos în sus?

— Ai dreptate, aici eu sînt șef...

— Păi nu vă spuneam?...

— Dar unde lucrezi, frumușico?

— Deocamdată nicăieri...

— Hm!... Stau puțin la îndoială, drăguțo. Ne cer întreprinderile locuințe... Și în primul rînd, le dăm lor. Însă o să-ți împlinim și mătăluță dorința...

— Dumneavoastră puteți face totul...

— Ai dreptate... Păi altfel, de ce sînt șef aici?!

Poți să te porți ca un bădăran, cînd vorbește cineva astfel cu tine? Nu poți! Vine Ștefan Ana sau Zamfir Sultana, să zicem, la tine și-ți cere o cameră.

A verificat dumnealui și a dispus. Ce te bagi?

★

După cercetări minuțioase, Ionete a fost, în cele din urmă, găsit. Misterul dispariției se spulberase. Se internase în spital. Acum era puțin obosit în urma vizitei pe care i-o făcuse amicul său Marcu Ilie, care-i ceruse să-i mai dea o aprobare de intrare în spațiu, lui Ștefan Stănescu, angajat temporar la „Electroputere".

— A fost șters cuvîntul „temporar" de pe adeverință, dragă Nicolae, ca repartiția să fie... legală.

Acum se odihnea. Privea cu ochii întredeschiși, somnolent, prin fereastră, destrămarea norilor pe cer. Și, scrutînd abisul care se deschisese în urma norilor, i se păru că vede venind din nou spre dînsul, pe calea albastră a infinitului, omulețul cu pricina. Și pe măsură ce se apropia, el se ghemuia în așternut, pînă ce se vîrî cu totul sub pătură.

— Tot o să mă descopere. Mai bine fac pe mortu'!

Cînd omulețul sări de pe pervazul ferestrei în odaie, îl găsi pe Ionete... natură moartă.

— Ei, tot nu vei scăpa — mormăi omulețul, scoțînd dintr-un buzunar un aparat cu o groază de lentile, absolut necunoscut nouă, pe care-l fixă pe craniul lui Ionete.

Și, privindu-l îndelung ca pe o insectă la microscop, dădu abătut din cap. Își strînse posomorît „aparatul" și notă într-un caiețel concluzia: „N-are scrupule, n-are conștiință, n-are ce căuta la sfat".

PENTRU O LUME FĂRĂ RĂZBOAIE

Nu demult a avut loc la Westminster Palace din Londra o „masă rotundă" consacrată dezarmării. Ea a reunit, în numele aceleiaşi idei, publicişti englezi şi reprezentanţi ai quaquerilor americani, liberali greci şi agricultori din ţările nordice, socialişti italieni şi reprezentanţi ai opiniei publice romîneşti, cunoscuţi fizicieni din S.U.A. şi scriitori din Uniunea Sovietică. Oameni de cele mai diferite convingeri politice (dintre care unii mai împărtăşeau pînă nu demult ideea că lupta pentru pace nu e decît o formă a... „propagandei comuniste") au discutat expozeul lui Philip Noel Baker — laureat al Premiului Nobel pentru pace — şi au adoptat comunicatul final al conferinţei, al cărui prim punct se intitulează: „Civilizaţia noastră nu poate supravieţui unui alt mare război". Dacă ne gîndim că acest punct a fost formulat de delegaţii americani, nu putem să nu constatăm că s-a schimbat ceva în lume, că, în ciuda ceţii „războiului rece", raţiunea luminează din ce în ce mai multe minţi omeneşti.

Deunăzi, reprezentanţii opiniei publice sovietice s-au întrunit la Moscova într-o conferinţă consacrată problemei dezarmării. Ei au salutat activitatea mişcării engleze pentru dezarmarea nucleară, a Comitetului naţional american pentru o politică nucleară sănătoasă, a Consiliului japonez de luptă împotriva primejdiei bombelor atomice sau a Comitetului parlamentar indian pentru pace.

Într-o revistă germană a apărut anul trecut un desen impresionant: o familie şi-a încărcat puţina avere într-o căruţă trasă de un cal. Peste vraful de lucruri doarme un copil, în timp ce, lîngă cal, tatăl păşeşte cu faţa încruntată de griji, iar mama sprijină cu mîna boccelele care stau gata să se risipească în drum... E parcă atmosfera exodurilor din războiul de 100 de ani sau din războiul, mai scurt dar mai pustiitor, sfîrşit acum 15 ani. Dar nu. Desenatorul nu s-a inspirat din trecutul mai mult sau mai puţin îndepărtat, ci din prezent: în Republica Federală Germană numeroase familii sînt izgonite din căminele lor. Căminele sînt dărîmate, pentru a se face loc unor baze militare... Iar de pe aceste baze, „onestul John" (aşa cum este denumit cu cinism unul din tipurile de rachete americane) va ameninţa cu distrugerea alte cămine...

Apărut înainte ca Nikita Sergheevici Hruşciov să facă — la New York — în faţa Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite, cunoscutele sale propuneri pentru dezarmarea generală şi totală, desenul amintit părea să pună tuturor o întrebare gravă, plină de adînci rezonanţe:

— Pînă cînd? Pînă cînd veţi răbda voi, oameni, voi, bărbaţi şi femei, voi, taţi şi mame, pînă cînd veţi răbda ca planurile de război să vă izgonească din case, să vă brăzdeze adînc feţele, să vă întunece fericirea la care aveţi dreptul?

La tribuna O.N.U., în faţa reprezentanţilor a peste 80 de ţări ale lumii, primul ministru al Uniunii Sovietice s-a adresat tuturor popoarelor: e timpul ca suferinţele de pe urma pregătirilor de război să se termine; e timpul ca în toate căminele să pătrundă pacea; e timpul să punem temeliile unei lumi fără baze militare, fără armată, fără arme; e timpul să facem toate acestea şi putem să le facem...

De ce au găsit propunerile lui Nikita Hruşciov un ecou atît de larg în rîndurile popoarelor? Pentru că ele s-au adresat inimii şi raţiunii, bunului simţ şi dorinţei oamenilor de a trăi într-o lume în care războiul să nu mai fie posibil. Un cuvînt colindă astăzi lumea, făcînd adepţi — din ce în ce mai mulţi adepţi — oameni, familii, grupări politice, popoare. Acest cuvînt este DEZARMAREA.

Trăim o eră de ale cărei contradicţii urmaşii se vor mira poate. Cu banii cheltuiţi pentru un bombardier s-ar putea construi 500 săli de clasă. Un submarin costă cît 233 spitale excelent utilate. De cîte ori o rachetă americană de tip „Atlas" atinge fundul oceanului, se risipesc banii cu care s-ar putea construi 30 de imobile cu cîte 8 etaje. Cine nu ştie cîtă nevoie e în lume de şcoli, de spitale, de locuinţe? Totuşi, sume importante sînt cheltuite pentru a se crea mijloace de distrugere a şcolilor, a spitalelor, a caselor existente.

Absurd? Desigur! Există însă posibilitatea de a se pune capăt absurdităţii, de a lăsa generaţiilor care vin dovada faptului că raţiunea noastră, a tuturor, este mai puternică decît nebunia unui pumn de profitori de pe urma războaielor. Dezarmarea nu mai este un vis îndepărtat, ci o posibilitate imediată. Din septembrie 1959, din ce în ce mai mulţi oameni înţeleg mai bine aceasta.

După ce primul ministru sovietic a făcut propunerile cu privire la dezarmarea generală şi totală, unii s-au întrebat cu scepticism dacă e în adevăr posibilă o lume fără armate, fără bombardiere, fără cazărmi, fără generali. Există, desigur, în lume unii interesaţi să sădească scepticismul. Există însă, fără îndoială, mult mai mulţi oameni datori să-i demaşte pe sceptici. Gîndiţi-vă cine sînt cei sceptici faţă de ideea dezarmării: sînt cei care storc din buzunarele americanilor simpli 50.000 de dolari pe minut — sau 72.000.000 dolari pe zi — pentru cheltuielile de înarmare (după date furnizate chiar de o oficialitate a Ministerului de Război american). Şi gîndiţi-vă cine sînt cei interesaţi în dezarmare: sînt cei care au dat din rîndurile lor 10 milioane de morţi în primul război mondial şi 30 de milioane de morţi în cel de-al doilea război mondial.

O demonstraţie a tineretului din Hamburg — Altona (R.F.G.), pentru interzicerea experienţelor cu armele nucleare.

JUNGE AKTION
GEGEN ATOMTOD
„Junge aktio
gegen Atomwaffen für
kernwaffenfreies Deutsch
fordert:
Helft mi
FRIED
SOS

Uniunea Sovietică a dat recent încă o dovadă concretă a năzuinţei sale sincere de realizare a dezarmării, prin adoptarea hotărîrii cu privire la reducerea efectivului forţelor armate sovietice cu încă 1.200.000 de oameni. *În fotografie:* un ofiţer sovietic prezintă unui grup de ostaşi, care vor fi lăsaţi la vatră în urma noii hotărîri, şantierele construcţiei comuniste, care-i aşteaptă.

Gîndiţi-vă cine sînt cei interesaţi în menţinerea armatelor: «Armata noastră — a scris acum cîtva timp ziarul american The National Guardian — s-a transformat într-o mare afacere, care are la dispoziţie două treimi din bugetul federal... Dacă „războiul rece" ar putea fi continuat pe o perioadă nelimitată, atunci armamentul actual ar deveni în curînd necorespunzător noilor cerinţe ale tehnicii militare moderne şi astfel noile comenzi vor continua să sporească profiturile trusturilor interesate în acest fel de produse.»

Şi gîndiţi-vă cine sînt cei interesaţi în desfiinţarea armatelor şi a mijloacelor de distrugere: toate popoarele! Banii cheltuiţi în cel de-al doilea război mondial ar fi fost de ajuns ca toţi copiii lumii să poată absolvi şcoala medie, pentru a se construi cîte o casă cu cinci camere tuturor familiilor de pe glob, pentru a se amenaja cîte un spital la fiecare 5.000 de oameni; astăzi, cu suma cheltuită pentru fabricarea unei bombe cu hidrogen s-ar putea construi un oraş.

Dezarmarea este nu numai de dorit. Ea este în acelaşi timp posibilă. Recent, Uniunea Sovietică (ţara care a chemat în repetate rînduri la desfiinţarea armatelor) a dat încă un exemplu: a redus forţele sale armate cu încă 1.200.000 de oameni. Acum, o dată cu Conferinţa de la Geneva a celor 10 state—conferinţă care va lua în discuţie problema dezarmării — exemplul sovietic încă mai aşteaptă să fie urmat de Occident. Ar fi un prilej fericit de a se scoate de pe spatele oamenilor raniţele militare (în care există, vai, atît de puţine bastoane de mareşali şi atît de multe primejdii!) şi a se uşura umerii oamenilor de povara cheltuielilor militare. Statisticienii au făcut socoteala că în momentul de faţă există în lume o sută de milioane de oameni ocupaţi în activitatea de cercetări şi în producţia de război. Dacă aceşti 100 de milioane de oameni şi-ar pune inteligenţa şi cunoştinţele în slujba unor scopuri constructive, ar exista în lume mai puţină suferinţă, mai puţine lipsuri, mai multă încredere în ziua de mîine.

Aceiaşi statisticieni au făcut socoteala că lumea cheltuieşte aproximativ 100 de miliarde de dolari în fiecare an pentru înarmare. Dacă aceşti bani ar fi cheltuiţi pentru scopuri paşnice, atunci s-ar putea fertiliza pustiurile şi topi gheţurile veşnice, s-ar putea aduce repede la o treaptă înaltă a nivelului de viaţă ţări astăzi încă slab dezvoltate. De aceea, ideea dezarmării găseşte un ecou atît de larg pretutindeni.

Pretutindeni în lume creşte valul luptei pentru pace, pentru dezarmarea generală şi totală. Oamenii sovietici întind mîna tuturor. La Moscova au răsunat cu putere cuvintele rostite de Ilya Ehrenburg: „Să audă toţi cuvintele noastre: Jos armele! Trăiască pacea!" Sînt cuvinte care vin din ţara unde s-a născut pentru prima oară ideea dezarmării generale şi totale, ţară în care s-au născut în ultima vreme proiecte grandioase. Unul din aceste proiecte preconizează construirea unei căi ferate cu ecartamentul larg de 4,5 m, cale ferată care ar lega Londra de Moscova (pe sub Canalul Mînecii) şi Moscova de New York (peste un baraj construit în strîmtoarea Behring). „Pe această magistrală — a declarat un inginer sovietic — ar putea circula vagoane cît o casă".

Oamenilor le plac mult mai mult proiectele în care vagoane cît o casă circulă pe magistrale uriaşe, decît proiectele care vor să transforme casele în vagoane de moloz. Lor nu li se pare întîmplător că asemenea proiecte vin din aceeaşi ţară din care au venit propunerile de dezarmare: *comunismul şi pacea sînt de nedespărţit,*

Radu ŢIULESCU

Aspect de la una din şedinţele Conferinţei de la Geneva a celor trei puteri — U.R.S.S., S.U.A. şi Anglia — în problema interzicerii experienţelor cu arma nucleară. Popoarele cer încheierea cît mai grabnică a unui acord în această problemă.

„CREIERUL" ELECTRONIC

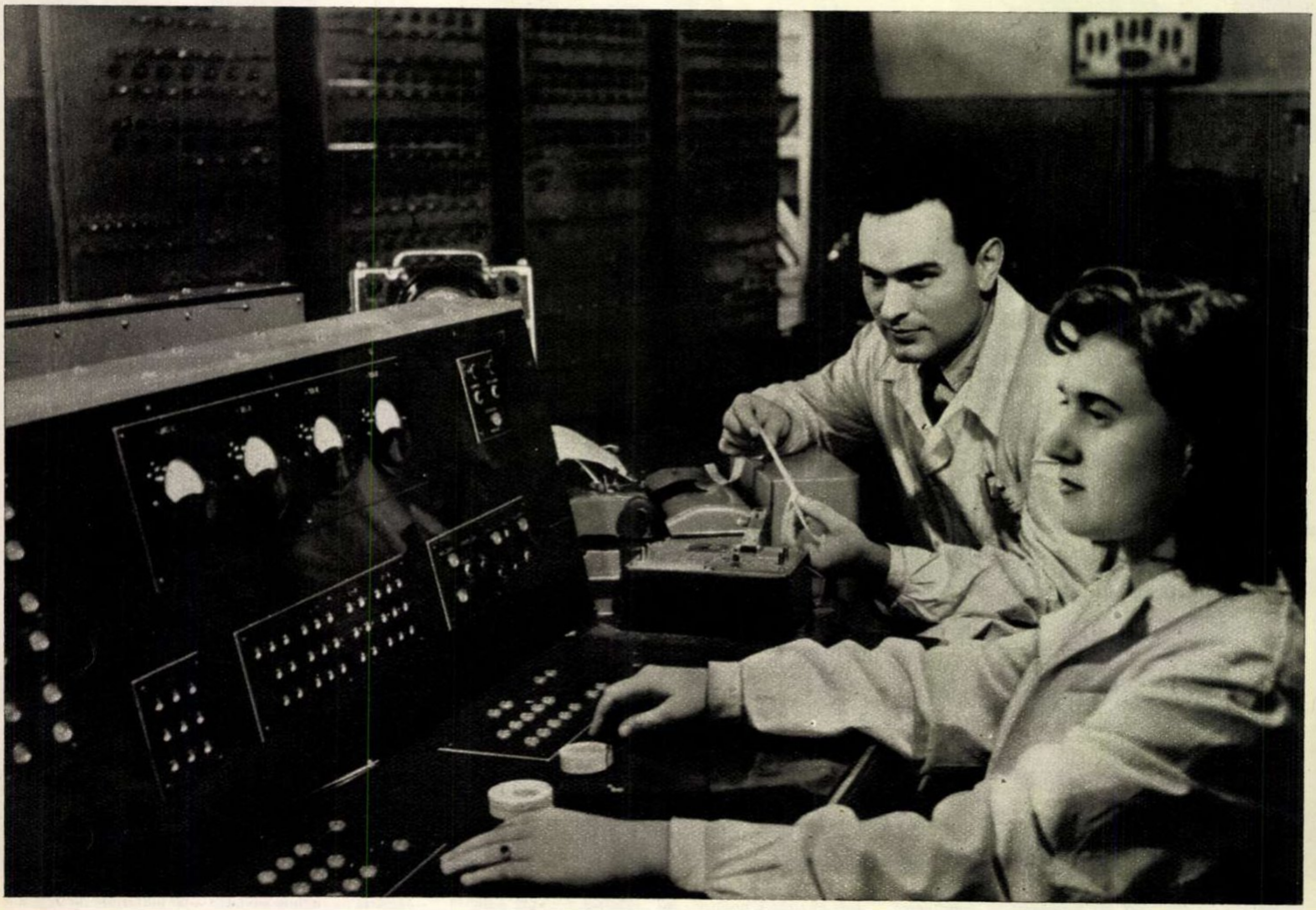

Sub supravegherea inginerului Victor Toma, operatoarea Rodica Popescu rezolvă o complicată problemă de matematică la C.I.F.A.-2.

O fotografie – document: căţeluşul electronic de ghips, de care vorbim în introducerea articolului nostru şi despre funcţionarea căruia am publicat un reportaj acum 3 ani.

DE LA JUCĂRIA DE IERI...

Acum cîţiva ani, în paginile revistei noastre au apărut nişte fotografii care v-au atras, probabil, atenţia. „Subiectul" lor era un căţeluş... Dar nu un căţeluş oarecare, ci unul... din ghips. Asta înseamnă că era fără viaţă? Da şi nu. Avea un soi de viaţă *sui generis*: o viaţă electronică. Fără intervenţia nici unei mîini, mişca din urechi, deschidea gura... Acestea se petreceau — spre hazul şi uimirea spectatorului profan — prin simpla legătură a subiectului cu o instalaţie electronică. Prin impulsuri electrice, micuţul patruped inert căpătase... „reflexe condiţionate".

Căţeluşul din ghips, născut într-un laborator al catedrei de electronică a politehnicii din Bucureşti, era o simplă jucărie făcută pentru studenţii „boboci". Într-atît era de „jucărie", încît specialiştii care-l imaginaseră zîmbeau la adresa reporterului entuziasmat de „realizarea" lor.

Şi, totuşi... Glumele de genul acesta, din ştiinţă, au întotdeauna substraturi serioase: trădează preocuparea şi dorinţa de creaţie.

Căţeluşul din ghips — ce curios că n-a fost botezat nicicum... — s-a spart de mult şi nimeni nu ştie dacă vreo fărîmă din el a mai rezistat timpului, prin vreun colţ de laborator. Dar existenţa lui trecătoare de jucărioară — fie şi foarte simplă, fie şi foarte primitivă — reprezenta un debut de construcţie. Astăzi, colectivul catedrei de tuburi electronice şi tehnică nucleară din cadrul Institutului politehnic din Bucureşti construieşte, sub conducerea profesorului Edmond Nicolau, un complicat creier electronic, calculatorul analog. Este clar că nu se mai poate face nici o apropiere între această instalaţie complexă şi rudimentara glumă de ghips, din urmă cu ani. Dar „gluma" a existat şi niciodată litera Z nu se poate supăra că alfabetul începe cu A...

S-A SĂRIT BARIERA

Electronica e o ştiinţă complicată. Foarte complicată, dacă ne gîndim la vîrfurile ei de realizare. Dar este, oare, de nepătruns? Nici vorbă că nu. Ea intră în uzină sub formă de conferinţă şi vine la maşină în chip de celulă fotoelectrică. Ne ajută pe toate căile. Un singur lucru nu-l poate face: nu poate sta pe loc, ca să-l aştepte şi pe cel din urmă care se hotărăşte s-o cunoască. Mai ales că, peste cîţiva ani, pentru ca să supraveghezi o maşină automată din fabrică, va trebui să ştii ce e electronica.

Totul devine clar, dacă o porneşti de la început: în cazul nostru, de la atom. Personalitatea lui este în general cunoscută şi intimităţile i-au fost date de mult în vileag. În centrul lui prezidează nucleul. Are sarcină electrică pozitivă. În jurul lui, pe drumuri fixe (orbite), se-nvîrtesc la nesfîrşit, cu o viteză nebună, ca într-un fel de trecere în revistă de care nu mai pot să scape, mai mulţi sau mai puţini electroni (depinde de corp). Fiecare electron are personalitate electrică negativă şi cîntăreşte atît de puţin încît, ca să obţii un singur gram de electroni trebuie să pui laolaltă multe milioane de milioane de milioane etc. de electroni.

Există corpuri în care electronii nu-şi pot permite să iasă de sub papucul nucleului: nucleii îi ţin parcă strînşi cu dinţii. Din cauza aceasta, cînd sînt introduse în circuitul unei pile, aceste corpuri sînt complet placide (izolante). Dar există şi corpuri în care electronii scapă de sub străşnicia nucleilor (corpuri conductoare). Prilejul evadării şi trecerii lor în alţi atomi este, ca mai sus, aplicarea unei diferenţe de potenţial. Introducînd corpul respectiv în circuitul unei pile, electronii se deplasează şi produc curent electric.

Dar oamenii de ştiinţă nu se mulţumesc cu una, cu două. Ei au vrut să scoată electronul nu numai din atom, dar şi din corpul din care face parte. A fost o treabă destul de complicată: la marginea corpului există întotdeauna un fel de ţarc electric care interzice evadarea electronilor. Atunci? Cercetătorii şi-au dat seama că singura modalitate de trecere a teribilei bariere este mărirea vitezei electronilor. Ca aceştia să poată sări peste ea. Şi au realizat saltul, prin diferite metode: sau încălzirea metalului, sau bombardarea lui cu alţi electroni, sau iluminarea lui şi, prin aceasta, producerea unei emisii de electroni prin efect fotoelectric.

Emisia de electroni înseamnă, în ultimă instanţă, curent electric. Şi cînd ea a fost făcută şi comandată

LA LUCRU

de
Constanţa BRATU

în vid, într-o încăpere de sticlă cu diferite amenajări interioare, s-a născut tubul electronic.

Fără să aibă nume cu rezonanţă, el a revoluţionat tehnica secolului nostru; şi fără să ştie că o să fie numit cîndva şi „celulă logică“, el a dat naştere ciberneticii şi a dat creierului omenesc ideea construirii creierului electronic.

ÎN INTIMITATEA „CREIERULUI“

Cum funcţionează un creier electronic? Totul se reduce, în fond, la prelucrarea unei succesiuni de impulsuri electrice. Acest „totul se reduce“ de mai sus înseamnă, de fapt, din punct de vedere al construcţiei, o foarte complexă instalaţie de relee, adică de contacte electrice, stabilite prin mii de tuburi electronice *).

Maşina are un aşa-numit „dispozitiv de intrare“. Prin acesta, se introduc în interior datele ce trebuie calculate, precum şi programul de calcul. Desigur că nu un simplu bileţel, ci o comandă strictă, laconică şi ultracodificată. Ultracodificată, în sensul că pînă şi cererea de a scădea sau a aduna se dă în cifre. Pentru adunare, să zicem, se dă instrucţiunea: 01. Pentru adunarea numerelor 410 cu 342, să zicem, se va transmite maşinii: 410-01-342.

Am căzut de acord că bileţelele şi fiţuicile sînt nule şi neavenite în materie de creiere electronice. În schimb, eficiente sînt benzile magnetice, peliculele fotografice sau benzile de hîrtie în care au fost perforate informaţiile de mai sus. Secretul perforaţiei? Banda e introdusă între două serii de contacte electrice. Hîrtia fiind un material izolant, contactul electric nu se poate stabili decît în dreptul perforaţiilor. Deci numai în dreptul cifrelor noastre. În momentul contactului, ele sînt traduse în limbajul maşinii: în impulsuri electrice, care se transmit fulgerător mai departe, de-a lungul nenumăratelor relee, pînă la memoria maşinii.

E timpul să vedem ce „poate“ aceasta. La urma urmei, nenumăratele ei celule numerotate (formate din grupuri de tuburi electronice) au stat pînă acum nefolosite. Aşadar?

În cazul nostru, din noianul de celule numerotate, adică din noianul de „adrese“ existente în această memorie, impulsurile electrice le vizează, le aleg pe cele corespunzătoare numerelor noastre: 410 şi 342. Acestea sînt introduse imediat în partea aritmetică a maşinii unde, printr-un sistem mai special de relee, sînt adunate.

Cum nimănui nu-i trece prin minte să construiască un creier electronic numai pentru ca să adune cu el 410 cu 342, ne dăm seama că maşina nu operează aşa simplist. În realitate, e vorba de numere astronomice, cum le numim noi, şi de operaţii complicate. Există maşini sovietice care efectuează într-o singură secundă sute de mii de adunări şi zeci de mii de înmulţiri, privind numere care au cîte zece cifre. E de la sine înţeles că o asemenea capacitate se traduce, şi în construcţia maşinii, şi în funcţionarea ei, printr-o deosebită complexitate.

Cele discutate de noi mai sus reprezintă numai o foarte vagă şi modestă schemă de principiu. Să nu se supere electronicienii c-am luat lucrurile aşa de uşor. Dar ca să intri într-un „mister“ mare, trebuie să faci la început paşi mici. De altfel, paşi mici au făcut la început şi electronicienii. Iniţial, bunăoară, ei au destinat maşinile electronice de calculat numai rezolvării problemelor complicate, de calcul. Pe urmă şi-au dat seama că, în definitiv, creierele electronice pot fi puse la treabă foarte bine, nu numai în domeniul strict al matematicii. Şi le-au pus la treabă. Astăzi există în Uniunea Sovietică maşini electronice de calcul atît de variate din punct de vedere al construcţiei şi destinaţiei (maşini de comandă în industrie, maşini care traduc, care pun diagnostice medicale, care joacă şah etc.), încît uimesc şi lumea specialiştilor.

CUNOŞTINŢĂ CU ELECTRONICA

Printre alte importante realizări ştiinţifice şi tehnice înfăptuite în anii regimului nostru, prin grija şi cu ajutorul condiţiilor create de partid, se poate înscrie şi construirea primelor maşini electronice de calcul.

Inaugurarea a făcut-o C.I.F.A.-1. Realizată acum cîţiva ani la Institutul de fizică atomică, de către un colectiv condus de inginerul Victor Toma, ea a fost prima mare maşină digitală (un anumit tip) construită în ţările de democraţie populară. Lui C.I.F.A.-1 i-au urmat apoi alte cîteva maşini electronice de diferite tipuri, iar acum sînt pe cale de a se naşte alte cîteva (inclusiv cea de la Institutul politehnic din Bucureşti, despre care am vorbit mai sus).

La baza construirii acestor creiere electronice (şi a altora care se vor realiza în viitor) stau ample şi complexe studii teoretice. Ca să ştii să imprimi logică unei maşini — unor becuri, în ultimă instanţă — trebuie să stăpîneşti şi să creezi teorie matematică. În privinţa aceasta, există în ţara noastră o puternică şcoală, cu o bogată activitate, condusă de acad. prof. Grigore Moisil. Asupra rezultatelor ei s-a pronunţat şi statistica publicată în lucrările Conferinţei unionale asupra problemelor automatizării industriale, organizată de Academia de ştiinţe a U.R.S.S. în octombrie 1956. Din statistica aceasta asupra studiilor privind schemele de contacte şi relee efectuate în întreaga lume rezultă că ţara noastră se află pe locul al treilea, foarte aproape de U.R.S.S. şi mult înaintea altor ţări cu o industrie dezvoltată, cum ar fi Anglia, Franţa etc.

Iată un rezultat cu neputinţă de conceput în timpul trecutelor regimuri.

Nu demult, a avut loc la Bucureşti o consfătuire tehnico-ştiinţifică asupra maşinilor electronice de calcul. A fost un sfat de specialişti şi dezbaterile s-au purtat ca atare: totul concentrat în formule, în termeni tehnici, în abstracţiune matematică. Şi, totuşi, în ciuda tuturor greutăţilor de înţelegere a problemelor, nespecialistul a putut tot timpul să-şi dea seama de un lucru. De cel mai important şi esenţial lucru: savanţii şi cercetătorii îşi aduceau toate cunoştinţele şi eforturile de creaţie vieţii şi construcţiei socialiste.

Maşinile de calcul în automatizări şi perspectivele întrebuinţării lor în industria noastră; folosirea acestor maşini în marile termocentrale; automatizarea funcţionării unei instalaţii de extracţie minieră etc. — iată probleme care s-au discutat şi care, alături de problemele teoretice (destinate în ultimă instanţă tot aplicaţiilor practice) te puteau îndemna să intitulezi mai familiar consfătuirea: să punem creierul electronic la treabă, în viaţă.

★

Electronica e o ştiinţă mai complicată, dar nu de nepătruns. Lucrurile trebuie luate încetul cu încetul şi, pînă la urmă, „misterele“ devin cunoştinţe; există o sumedenie de cărţi de popularizare, se ţin foarte multe conferinţe. Pînă la urmă, din laboratoarele oamenilor de ştiinţă creierele electronice vor trece în secţiile noastre de lucru. Şi, ca să le stăpînim, ca să folosim cu succes cheia marii lor productivităţi, trebuie să le cunoaştem.

Aşadar? Facem cunoştinţă cu electronica?

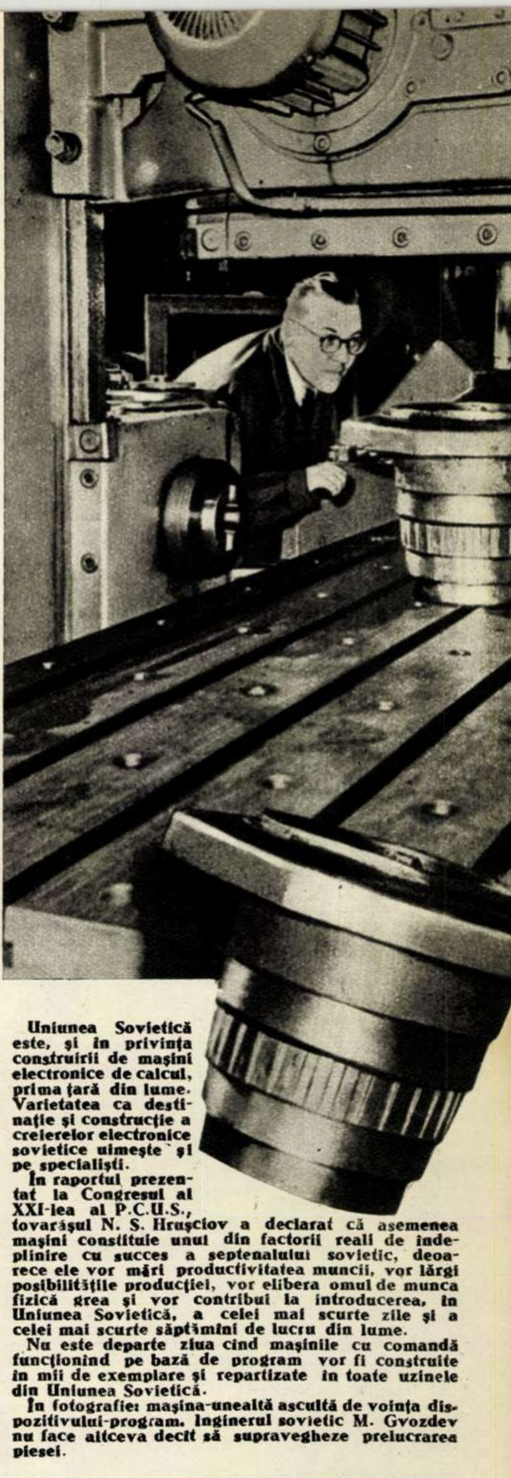

Uniunea Sovietică este, şi în privinţa construirii de maşini electronice de calcul, prima ţară din lume. Varietatea ca destinaţie şi construcţie a creierelor electronice sovietice uimeşte şi pe specialişti.

În raportul prezentat la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., tovarăşul N. S. Hruşciov a declarat că asemenea maşini constituie unul din factorii reali de îndeplinire cu succes a septenalului sovietic, deoarece ele vor mări productivitatea muncii, vor lărgi posibilităţile producţiei, vor elibera omul de munca fizică grea şi vor contribui la introducerea, în Uniunea Sovietică, a celei mai scurte zile şi a celei mai scurte săptămîni de lucru din lume.

Nu este departe ziua cînd maşinile cu comandă funcţionînd pe bază de program vor fi construite în mii de exemplare şi repartizate în toate uzinele din Uniunea Sovietică.

În fotografie: maşina-unealtă ascultă de voinţa dispozitivului-program. Inginerul sovietic M. Gvozdev nu face altceva decît să supravegheze prelucrarea piesei.

---

*) Lucrările oamenilor de ştiinţă sovietici în domeniul semiconductorilor deschid noi perspective construirii de creiere electronice. Înlocuirea tuburilor electronice obişnuite cu semiconductori oferă extrem de mari avantaje. Un tranzistor (un tip de semiconductor) ocupă un volum de o mie de ori mai mic, cîntăreşte de o sută de ori mai puţin şi consumă numai o zecime din puterea pe care o necesită tubul electronic, deşi este mult mai robust decît acesta. Într-unul din numerele viitoare, vom vorbi despre semiconductori şi despre diferitele lor aplicaţii.

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

NOI ŞI NEBĂNUITE SURSE DE ENERGIE

În epoca aceasta a marilor progrese ştiinţifice, savanţii atacă, una după alta, probleme care pînă acum păreau simple himere. Astfel, recent, profesorul sovietic Evgheni Savarenski a arătat că „există pînă şi posibilitatea de a folosi mişcările seismice ale pămîntului ca surse de energie“.

Se ştie — după ultimele statistici — că pămîntul e zguduit în fiecare an de peste o sută de mii de cutremure. Or, cel mai slab din aceste cutremure corespunde, ca energie, efectelor a zece bombe cu hidrogen de tipul cel mai puternic.

Evgheni Savarenski afirmă că e posibil să se construiască centrale numite „seismo-electrice“, care să fie puse în mişcare de această uriaşă energie.

Un alt savant sovietic, astronomul N. Kozîrev (cel care a observat, la 4 noiembrie 1958, erupţia vulcanică survenită în craterul lunar Alfons) a mers mai departe, declarînd că ar fi posibil să se folosească, la un moment dat, energia mişcării de rotaţie a pămîntului. În scopul verificării teoriei sale, care a stîrnit vii discuţii, Kozîrev se va deplasa în Antarctica, unde va studia fenomenul despre care crede că va duce la descoperirea unor forţe necunoscute, ce vor putea fi domesticite de om.

În sfîrşit, alţi oameni de ştiinţă din U.R.S.S. au şi conceput două procedee tehnice pentru folosirea hulei marine ca sursă de energie.

„FURNICILE ROD OSUL“

La propunerea muncitorilor şi tehnicienilor din industria constructoare de maşini a R. P. Chineze, o instalaţie greoaie şi complicată, necesară pentru prelucrarea pieselor mari, a fost înlocuită cu mai multe strunguri mici, care efectuează aceleaşi operaţii. Această metodă a fost denumită „Furnicile rod osul“, deoarece micile strunguri fixate de jur-împrejurul piesei mari sugerează munca harnicelor insecte.

Metoda, folosită pentru prima dată în uzina constructoare de maşini din Dunbei, s-a răspîndit în întreaga Chină. Cu ajutorul ei a fost fabricat primul mare agregat de îngrăşăminte chimice din R.P. Chineză — un compresor pentru amestecul de azot şi hidrogen — a cărui greutate totală este de 182 de tone.

MOTOARE LILIPUTANE

Tehnicienii unei uzine din Harkov au pus la punct tipul unui motor minuscul. Atît de mic este acest motor, încît cinci din ele pot fi foarte bine ţinute în palma unei mîini. Cîntărind numai 140 de grame, un astfel de motor este capabil totuşi să ridice o greutate de 5 kilograme. O forţă, deci, destul de însemnată, care poate fi folosită cu multă uşurinţă în numeroase sectoare ale tehnicii moderne, în medicină, în laboratoarele de cercetări etc. Nu mai vorbim de jucăriile pentru copii, care pot fi acţionate în fel şi chip cu ajutorul unor astfel de motoraşe.

VA PUTEA ZBURA OMUL PRIN PROPRIILE LUI FORŢE?

Am scris la timp, în revista noastră, despre mîna mecanică prezentată la Expoziţia internaţională de la Bruxelles.

Mergînd mai departe pe linia acţionării muşchiului artificial prin curenţi pornind din centrul de comandă corespunzător din creier, unii savanţi sovietici se gîndesc la posibilitatea de a înzestra omul cu „membre adiţionale“. Ei studiază astfel metoda care ar putea permite să i se adapteze omului aripi artificiale acţionate de propria lui forţă. Singura mare dificultate care apare deocamdată în calea acestui extraordinar proiect este educarea creierului în vederea comandării mişcărilor unor membre suplimentare, într-o situaţie nouă pentru el: aceea a zborului cu aripi.

SOARE ARTIFICIAL

Aşa cum se dezvoltă ştiinţa azi, în scurtă vreme ea va realiza lucruri uluitoare. Printre altele, savantul sovietic Babat vede posibilă realizarea unui uriaş radiator care s-ar aprinde la comandă deasupra oricărui oraş, producînd temperatura dorită. Acest lucru — spune omul de ştiinţă sovietic — s-ar putea realiza prin conjuncţia unor fascicule de unde electromagnetice proiectate pe cer. Întîlnirea acestor fascicule ar provoca o ionizare atît de intensă a gazelor din atmosferă, încît ar crea o enormă bulă de plasmă incandescentă, suficientă pentru a furniza căldură unui oraş oricît de mare.

Fizicianul sovietic Balabanov, devansînd, afirmă că pămîntul nu va mai avea a se teme de faimosul ciclu glaciar. El imaginează pentru aceasta un satelit al pămîntului purtînd un reactor termonuclear, care şi-ar proiecta radiaţiile către regiunile cuprinse de îngheţ, topind gheţurile.

Un asemenea „soare artificial“ ar putea fi folosit, de altfel, nu numai în caz de răcire a pămîntului, ci şi atunci cînd omul ar simţi nevoia de a schimba clima în anumite regiuni ale globului.

„FOMA GORDEEV“ PE ECRAN

Articol scris pentru „Flacăra“
de E. DEMIENTIEVA

Pe apele nesfîrşite ale Volgăi pluteşte grăbit spre vale puternicul şi frumosul „Ermak“, vaporul negustorului Ignat Gordeev. Iată, au urcat pe punte tatăl şi fiul: Ignat şi-a luat azi pentru prima oară băiatul într-o călătorie de afaceri. Foma priveşte cu sete în jur, totul îl interesează, totul i se pare nou şi minunat. Numai că viaţa se oferă pe dată să-i servească prima lecţie: sub ochii săi uluiţi, tatăl lui îl bate crunt pe cîrmaci. Băiatul încremeneşte de groază mai ales cînd, drept concluzie teoretică, Ignat afirmă pe un ton liniştit: „Ăştia costă ieftin şi se găsesc pe toate drumurile, ca şi cîinii“...

Chiar din acest scurt episod, unul dintre primele ale filmului „Foma Gordeev“ (realizat după opera cu acelaşi titlu a lui M. Gorki), se întrevăd, acţionînd din plin, legile crunte ale „împărăţiei întunericului“.

Secvenţă cu secvenţă apare în faţa spectatorilor viaţa moştenitorului de milioane. Banii, numai banii conduc lumea în care creşte Foma. „Totul este al tău, tu eşti stăpîn peste toate“—i se spune necontenit tînărului negustor; dar „deprinderea de lup“ nu prea se leagă de el. Foma îşi pierde interesul pentru negustorie, se simte tot mai străin de mediul său, vede tot mai limpede falsitatea şi lipsa de omenie a lumii în care se învîrte şi căreia îi aparţine. Tînărul actor G. Epifanţev, încă student la Studioul MHAT-ului, ni-l prezintă pe Foma ca pe un om curat sufleteşte, care caută cu ardoare răspunsul la „întrebările vieţii“ şi care tinde spre adevăr. El ne dezvăluie cu inspiraţie elementul esenţial al caracterului lui Foma: intoleranţa lui faţă de făţărnicie şi violenţă. Dar omul acesta viguros şi chipeş va pieri în lupta inegală cu mîrşava lume capitalistă. Fiecare nou pas în viaţă îl va duce pe Foma la noi dezamăgiri profunde. Frumoasa şi cruda Medînskaia îi distruge încrederea în dragoste şi Foma rămîne foarte singur. A renunţat la viaţa tihnită şi îmbelşugată de negustor, dar n-a găsit o altă cale. O singură dată Foma Gordeev, posesorul unei bogăţii de milioane, s-a simţit cu adevărat fericit: atunci cînd, dînd drum slobod puterii sale fizice, a ridicat la suprafaţă, împreună cu artelul unor muncitori, un şlep scufundat... Dar Foma este străin şi pentru oamenii muncii!

... Înstrăinarea tragică a lui Foma de lumea proprietarilor lacomi creşte mereu şi culminează cu răzvrătirea mîndră a unui singuratic. La un ospăţ de negustori, tînărul Gordeev îi biciuieşte cu mînie pe duşmanii săi: „Voi aţi făcut din viaţă o închisoare“... Unul după altul, apar pe ecran chipurile hidoase ale „stîlpilor societăţii“, care poartă pe umeri povara crimei şi a jafului. Dar iată-i, asemenea unor măşti îngrozitoare, viclene, hlizite, triumfătoare, jubilînd deasupra lui Foma răpus şi legat. „Dezlegaţi-mi mîinile“ — le cere răzvrătitul şi lacrimile neputinţei îi inundă ochii...

Filmul „Foma Gordeev“, realizat în Studioul cinematografic moscovit „M. Gorki“, este creat de oameni care şi-au închinat ani mulţi transpunerii cinematografice a operei lui Gorki. Scenariul a fost scris de B. Bialik, autor al mai multor studii despre marele scriitor, regizorul filmului este M. Donskoi, care a transpus pe ecran renumita trilogie a lui Gorki „Copilăria mea“, „La stăpîni“, „Universităţile mele“, precum şi romanul „Mama“. În noul său film, M. Donskoi şi-a demonstrat încă o dată virtuţile de ecranizator al creaţiei unuia dintre cei mai mari scriitori ai lumii.

Printre realizările de succes ale filmului, trebuie să pomenim personajul Ignat Gordeev, în interpretarea inteligentă a actorului S. Lukianov. O imagine expresivă a abilului şi hrăpăreţului negustor Maiakin o realizează actorul P. Tarasov, iar în rolul mîndrei şi frumoasei Saşa se remarcă M. Strijenova.

① Foma şi Saşa, în interpretarea lui G. Epifanţev şi M. Strijenova.

② Actriţa M. Milkova, în rolul Sofiei Pavlovna Medînskaia, şi tînărul actor G. Epifanţev, în rolul lui Foma.

③ Foma Gordeev ajutîndu-i pe muncitori să scoată la suprafaţă şlepul scufundat.

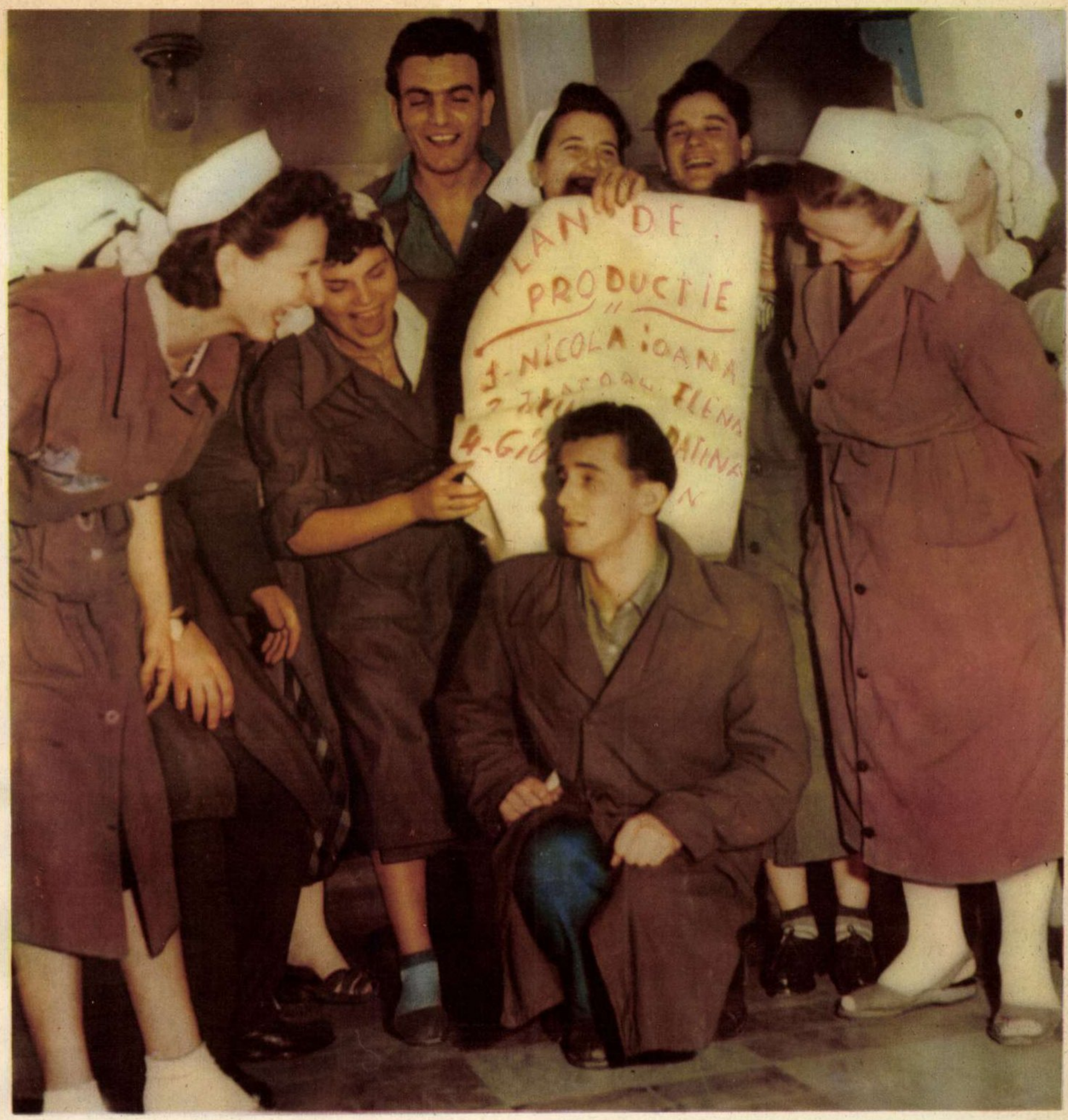

Toată lumea rîde de dînsul... Dar ce să faci, dacă-i leneș și mereu sub plan... Un episod din programul brigăzii de agitație de la fabrica de țigarete „București".

PREMIERE NECUNOSCUTE

Fotoreportaj de I. CORIBAN (text) și E. IAROVICI (fotografii)

Sîmbăta e ziua premierelor necunoscute ... Premiere care n-au mii de afișe răspîndite ca fluturii pe tot cuprinsul orașului, ca să te facă curios și să te invite să vezi „Hamlet" ori „Azilul de noapte", ci doar cîteva anunțuri minuscule, scrise de mînă și răspîndite prin secțiile uzinelor. În ceea ce-i privește pe actorii care joacă în aceste spectacole, ei nu sînt niște artiști celebri. Și, totuși, acești necunoscuți, care cîteodată se mișcă stîngaci pe scenă și n-au dicțiunea cea mai perfectă, fac ca sălile să fie pline. Iar cele cîteva sute de persoane care le urmăresc mimica și le ascultă intonațiile vocii inundă sălile cu torente de aplauze ce țin locul oricăror răsplăți.

Mișcarea artistică a amatorilor însumează nenumărate elemente dotate, care se dezvoltă în formațiuni corale și de dansuri, în brigăzi artistice de agitație și echipe de teatru. Datorită condițiilor create de partid, ei pot să-și desfășoare acum, în toată plenitudinea, talentul, avînd la dispoziție atît mijloace materiale, cît și îndrumare ideologică și artistică prin instructori, prin publicații de specialitate etc.

Poate vreunul dintre ei visează, în ceasuri secrete, să ajungă actor, dansator ori cîntăreț pe una din primele scene ale țării. Și, la drept vorbind, au chiar dreptul să viseze, deoarece tot ce fac pentru arta căreia i s-au consacrat izvorăște din inimă. Pentru ea, sacrifică după-amiezele dedicate odihnei (ca să mai repete cutare scenă sau să mai învețe cîțiva pași de dans); pentru ea sacrifică serile (ca să memoreze sute de replici, poezii sau partituri). După toată strădania asta, urmează emoțiile premierei. Premieră la care vă invităm și pe dumneavoastră.

La început, am fost puțin în încurcătură, căci nu știam spre care club de uzină să vă îndrumăm: trebuia doar să vedeți un spectacol cît mai bun... Și erau atîtea... De aceea, ne-am gîndit să alegem pentru dv., din spectacolele celor 82 de cercuri de teatru, din miile de jocuri populare ale celor 181 formații de dansuri și din zecile de programe ale formațiilor artistice din Capitală, cîteva „tablouri". Și, pînă la urmă, am aranjat pentru această sîmbătă — între dv. și artiștii amatori ai cîtorva uzine — o întîlnire în cadrul unei premiere. Din păcate, întîlnirea are loc doar în paginile revistei. Ea poate însă să fie considerată, dacă vreți, și ca o invitație...

←

**Un dans dint
„Suită olteneasc
interpretat de tin
muncitori de la
brica de incălţămi
„Flacăra Roşie"**

↑

Acțiunea pare a fi în plină desfășurare... De fapt, însă, e un moment de la una din repetițiile echipei de teatru a fabricii „Adesgo".

COPERTA NOASTRĂ

Rica Apostolescu, muncitoare la „Flacăra Roșie" din București, cîntă la muzicuță în cinstea participanților la concursul pe țară al croitorilor pielari.

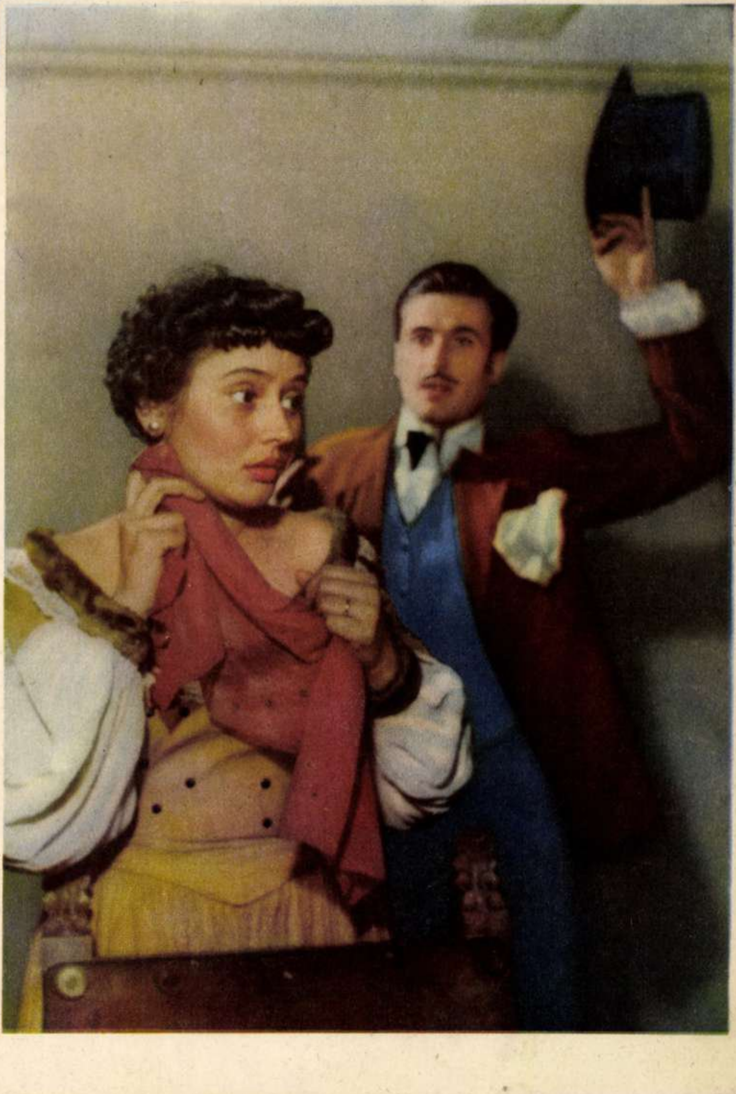

→

Scenă din piesa „O noapte furtunoasă", în interpretarea salariaților de la „Adesgo".

↑

Un contabil umil și o ziaristă impetuoasă și grăbită, două din rolurile piesei intr-un act „Se împrăștie norii“ in interpretarea gravorului Fredi Herșcovici și a galvanizatoarei Cecilia Cîrciumărescu de la Monetăria Statului.

←

Unul dintre membrii fanfarei de la „Grivița Roșie“.

După spectacol... →

Cronică italiană

Corespondență specială pentru „Flacăra“

de Franco FORTUNATI—Roma

O serie întreagă de evenimente au dominat în ultima vreme viața politică din Italia. Între acestea, trebuie să amintim vizita președintelui republicii, Giovanni Gronchi, în Uniunea Sovietică — salutată cu satisfacție de majoritatea populației italiene ca un pas pe drumul integrării Italiei în atmosfera de destindere internațională; un alt eveniment de seamă este recentul Congres — al IX-lea — al Partidului Comunist Italian și vastul program de luptă pentru reînnoirea democratică a societății, pentru înaintarea spre socialism, cuprins în rezoluția politică aprobată de Congres.

Cerința maselor populare italiene de a se produce o schimbare în politica internă și externă dusă de cercurile guvernante s-a oglindit cu claritate și în alte evenimente.

Cel mai semnificativ pentru starea de spirit care domnește în viața politică italiană este — printre evenimentele de care vorbim — criza care a dus la căderea guvernului Segni — *„cea mai profundă criză politică de după război“*, cum au caracterizat-o cercurile ziaristice din Italia. Criza se datorește — cum sublinia recent fruntașul comunist Giancarlo Pajetta la un miting ținut la Bergamo — frămîntărilor și greutăților provocate de imposibilitatea de a prelungi coaliția pe care s-a bazat fostul guvern, în condițiile nemulțumirii profunde existente în opinia publică, în condițiile mișcării largi care a cuprins întreaga țară și care cere înfăptuirea unei schimbări pozitive în politica internă și externă a cercurilor oficiale italiene. Soluția care se impune este, așa cum o cer forțele democratice ale țării, constituirea unei majorități guvernamentale care — după cum scria ziarul „Unita“ — „să reprezinte realitatea italiană, o majoritate care trebuie să ia naștere pe baza unui program de rezolvare a problemelor fundamentale ale Italiei, o majoritate care să unească, fără discriminare, toate forțele populare democratice“.

Cît de acute sînt unele probleme care ar trebui rezolvate de un astfel de guvern o dovedește o cumplită tragedie petrecută recent la Roma. Doi dintre copiii familiei muncitorului Mario Galanti, unul în vîrstă de 4 ani iar celălalt de numai două luni, au murit arși de vii într-o cocioabă de la periferia Romei.

RISPETTO DEI DIRITTI DEI LAVORATORI
OMECCANICA
AUMENTO DEI SALARI
VIA I DIRIGENTI
MONOPOLI
AUMEN
DEI SALA
LICENZIAMENTI

În ultima vreme, în întreaga Italie au avut loc mari acțiuni revendicative ale clasei muncitoare. În fotografie: o demonstrație a muncitorilor metalurgiști din Milano. Pe pancartele purtate de manifestanți scrie: „MĂRIȚI SALARIILE“, „RESPECTAȚI DREPTURILE MUNCITORILOR“, „SĂ SE TERMINE CU CONCEDIERILE“.

Aspect din mahalaua Campo Artiglio, de la periferia Romei. În asemenea mahalale se petrec drame ale căror victime sînt oamenii muncii. ↓

Prezidiul simpozionului organizat la Roma, la cercul de cinematografie „Charlie Chaplin", în legătură cu filmul „Viața cea dulce", realizat de regizorul Frederico Fellini. În fața microfonului, scriitorul Alberto Moravia.

Cunoscutul regizor Roberto Rossellini, realizatorul filmului „Roma, oraș deschis", conduce acum turnarea filmului „Era noapte la Roma", închinat mișcării de rezistență din Italia. Rolul principal este interpretat de renumitul actor și regizor sovietic Serghei Bondarciuk. În fotografie: Serghei Bondarciuk și Roberto Rossellini.

Presa, care a relatat faptul, a subliniat că drama aceasta ar fi fost ușor evitată dacă familia Galanti ar fi avut o locuință cît de cît omenească. Cocioaba familiei Galanti era însă atît de insalubră, încît pînă și autoritățile hotărîseră să o demoleze, o dată cu alte asemenea „locuințe" din cartier. Aceasta pentru că în imediata lor vecinătate se înalță stadionul unde urmează să se desfășoare jocurile olimpice și ar fi „incompatibil cu prestigiul național" ca străinii, veniți să asiste la competiții, să vadă cu acest prilej și asemenea aspecte ale mizeriei.

Aci nu e vorba de un caz izolat. Potrivit celor mai recente și mai optimiste date oficiale, pe care le-a făcut cunoscute primăria orașului Roma, în capitala Italiei există 50.000 familii instalate în ceea ce, delicat, sînt numite „locuințe improprii"; aceasta, în afara celor 12.000 de baracamente și alte cocioabe similare împinse pînă sub arcadele apeductelor construite încă din antichitate de romani.

Și cînd te gîndești că toate acestea se petrec într-un oraș unde, în ultima vreme, s-au înregistrat mari scandaluri în legătură cu specula de terenuri virane, al căror preț a crescut de 1.500 de ori față de cel dinainte de război și unde s-au construit sute de case cuprinzînd mii de apartamente care... stau goale, pentru că foarte puțini sînt în stare să plătească chiriile exorbitante!

Desigur că pentru schimbarea unor astfel de situații este necesară promovarea unei noi politici interne, de progres social. Dar reacțiunea clericalo-fascistă se opune oricărei tendințe de înfăptuire a unei asemenea politici, luptînd pentru menținerea situației în care unii — puțini la număr — huzuresc, iar cei mulți se zbat în lipsuri. Acesta este, de altfel, și unul din substraturile campaniei dezlănțuite recent de presa de extremă dreaptă împotriva noului film *„Viața cea dulce"*, realizat de Frederico Fellini, cunoscutul regizor al filmului „Nopțile Cabiriei". În „Viața cea dulce", Fellini demască desfrîul, corupția și huzurul marii burghezii și al nobilimii din Roma. Campania de defăimare împotriva filmului a mers pînă acolo încît „Osservatore Romano" a cerut ca filmul să fie scos de pe ecrane.

Nu există ziar italian care să nu se fi ocupat de acest film și de problemele pe care le ridică. În principalele orașe ale Italiei, ca Milano, Torino, Roma, au fost organizate, cu prilejul premierei, simpozioane publice. O anumită presă, de teamă ca „poporul să nu înțeleagă" adevărata semnificație a demascării cuprinse în film, a exclamat: *„Aceasta nu este Roma sfîntă și imperială"*. Fără să vrea, a spus un adevăr. Ceea ce nu ne împiedică să criticăm faptul că din film lipsește adevărata Romă, Roma mahalalelor, a mizeriei și a foamei, Roma oamenilor muncii, care luptă fără preget pentru a-și apăra dreptul la muncă, la libertate și la pace.

Tocmai această lume, a oamenilor muncii, va reuși în cele din urmă să înfrîngă reacțiunea, să impună reînnoirea politicii economice interne, precum și a politicii externe a Italiei.

ÎNTÎLNIRE - PE SCENĂ - CU MAIAKOVSKI

După explozia de vervă satirică cu care ne-a încîntat nu demult spectacolul „Baia", în montarea Teatrului Muncitoresc-Giulești, publicul bucureștean e invitat să reînnoiască contactul cu opera maiakovskiană, prezentată de astă dată pe scena Teatrului Tineretului.

Actualul spectacol experimental „Maiakovski" e, de fapt, punerea în scenă a unui grupaj antologic: marele poem „Octombrie" e urmat de scenarizarea unora din cele mai cunoscute versuri maiakovskiene cu potențial dramatic („Pașaportul sovietic", „Negru și Alb"), iar seara culminează cu fragmente din „Misterul-buf" — „prima piesă artistic-revoluționară", cum se exprima Lunacearski, „prezentare eroică, epică și satirică a epocii noastre", cum o denumea, în subtitlu, autorul.

Spectacolul, interpretat de artiști tineri (cu contribuția unor actori experimentați ca Victoria Mierlescu, Agnia Bogoslava și H. Nicolaide) și semnat de doi tineri (Al. Ciprian: scenarizarea și direcția de scenă; I. Mitrici: scenografia) e o reușită, exprimînd patosul revoluționar, inteligența lucidă și acel puternic tonus vital care fac unicitatea operei maiakovskiene.

Comunicarea de pe scenă a versului maiakovskian e dificilă. Marea libertate în alegerea termenilor, numeroasele accidente prozodice, desele schimbări de ritm riscă să-l transmită urechii noastre — care-l aude în traducere — fără armonia sa poetică din original. Colectivul de care ne ocupăm a găsit însă și a practicat o soluție fericită și unitară de a spune versul maiakovskian, pe care a transmis-o, în primul rînd, prezentatorul spectacolului, actorul Mircea Anghelescu, care a întrupat permanenta prezență a lui Maiakovski. L-am găsit pe tînărul actor Mircea Anghelescu în plină creștere. Merită din plin apreciată plastica sa scenică elegantă și bine controlată, ca și buna sa dicție în recitarea versurilor. În desfășurarea „torentului" verbal, Mircea Anghelescu a urmărit cu intransigență valorificarea sensurilor politice și a știut totodată ca, printr-o inflexiune, printr-o abia simțită pedală, să rotunjească rima rară, să sugereze cascada unui ritm.

Și, totuși... Și, totuși, spectacolul suferă de o oarecare monotonie. Nu credem că regia (Al. Ciprian) a găsit soluția cea mai bună atribuind unui singur actor sarcina de a-l întruchipa pe Maiakovski de-a lungul întregului spectacol, care devine astfel, mai cu seamă în prima parte, un recital Mircea Anghelescu. Spectacolul ar fi cîștigat o varietate (și nici nu și-ar fi pierdut unitatea) dacă figura poetului ne-ar fi fost redată prin intermediul mai multor temperamente actoricești. Corurile vorbite sînt, ca suflu și sincronism, bine realizate. Am fi dorit însă o mai evidentă individualizare, prin atitudine și costum, a celor chemați să prezinte „clasa muncitoare în atac". „Șoferul, „minerul", „tîmplarul" formează un grup nediferențiat, care apare astfel în net dezavantaj — din punct de vedere scenic — față de tagma eterogenă și bălțată reprezentînd pe dușmanii revoluției.

Un lucru reiese clar din acest prim spectacol experimental: colectivul teatrului a căpătat maturitate și și-a format mijloacele de expresie necesare pentru abordarea dramaturgiei lui Maiakovski. După făgăduința ce ne este făcută în program, așteptăm prezentarea integrală a „Misterului-buf", eventual tot într-un spectacol experimental și poate cu o la fel de substanțială introducere (cea din spectacolul de față aparține profesorului Mihai Novicov), pentru clarificarea implicațiilor și aluziilor acestui poem dramatic, încă puțin cunoscut publicului romînesc și pe care însuși Maiakovski îl prezenta astfel: «Acțiunea „Misterului-buf" o constituie mișcarea masei, ciocnirea claselor, lupta de idei — o miniatură a lumii...»

Viorica FILIPOIU

O INTERESANTĂ COLECȚIE DE GRAVURI

Alături de tiparul cu litere mobile de metal, inventat pe la 1436 de Guttenberg, un rol important în timpul Renașterii l-a jucat și gravura. Numeroși pictori din acea vreme, atrași de acest nou meșteșug — care în curînd avea să devină o adevărată artă — i se dedică, aducîndu-i însemnate perfecționări. Printre aceștia, un loc de frunte îl ocupă și marele pictor și gravor german Albrecht Dürer (1471-1528).

Dintre gravurile sale celebre în lumea întreagă și a căror valoare artistică e neprețuită, 9 piese se află în țara noastră, la Muzeul regional-Oradea. Ele înfățișează diferite teme biblice, cum ar fi, de pildă: „Sărutul lui Iuda", „Spre Golgota", „Fuga din Egipt", „Madona cu pruncul" etc.

Albrecht Dürer: Madona cu pruncul. →

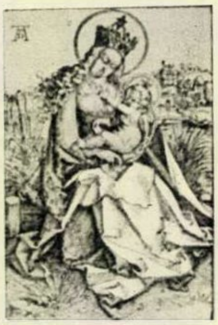

Unul din panourile Muzeului regional-Oradea, cuprinzînd o parte din prețioasele gravuri ale lui Dürer. ↓

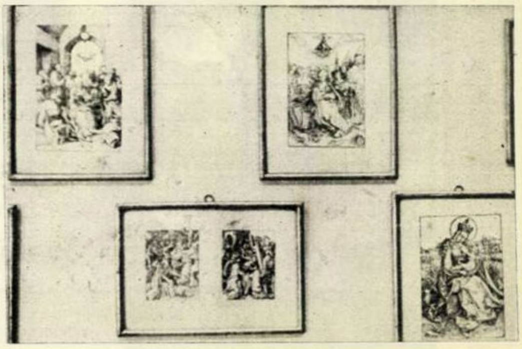

CU SARE ȘI PIPER

UN BURLAC

Amicul meu Fănică e un burlac convins. Argumentele lui împotriva căsătoriei sînt de nezdruncinat și fiecare discuție ce o avem pe tema asta se termină cu un zîmbet superior din partea lui și cu o bătaie pe umărul meu: „Lasă, mă! Dacă tu, mă rog, ai făcut-o, nu mai băga și pe alții!"

Eu însă, de cîte ori îl văd, nu-l las: „Ei, mă Fănică, tot nu te însori?" El mă privește de sus: „Fii serios!" „De ce, mă Fănică, doar pînă acum un an nu erai atît de hotărît împotriva căsătoriei!" „Uite că acum sînt! Mi-am dat seama că burlăcia e, cum îi spune, mens sana in corpore sano!" „Mă Fănică — zic — nu se potrivește, dar eu tot mă mir! Că doar și pînă acum un an avuseseși timp să știi ce-i burlăcia, dar nu aveai asemenea principii în ce privește căsătoria!" Fănică mă ia de braț: „Spune și tu: ce-mi lipsește? Liniște am? Am! Griji n-am? N-am! Coafori, rochii, pantofi? La alții! Eu nu știu ce-i aia!" Nu-l aprob: „Bine, mă Fănică, dar tot omul trebuie să aibă un cămin!" „De ce cămin, mă, de ce cămin? Dacă vin o dată seara mai tîrziu la „cămin", cum îi spui tu, scandal! Mai ales că nici chestia cu „am fost la ședință" nu se mai prinde. Și eu, uite, vin acasă cînd vreau și n-am scandal! Plec cînd vreau și nu mă întreabă nimeni „unde te duci?". „Mă Fănică, și e atît de bine că nu te întreabă nimeni unde te duci?" Fănică mă privește o clipă, surprins, drept în ochi, apoi se enervează: „Sigur că e bine! Ce, e rău că n-am de dat socoteală nimănui?" „Mă Fănică — spun eu — nu știu cum, dar parcă e rău!" Fănică își ia la revedere și pleacă grăbit.

Îl văd din nou peste cîteva zile. Discuția reîncepe. „Ei, Fănică, cum stai? Ne însurăm?" El, dîrz: „Ești pețitor?" „Nu, băiatule, dar uite ce m-am gîndit: să spunem că tu nu simți nevoia să ai alături o tovarășă de viață, că nu simți nevoia căldurii unui cămin; dar măcar din egoism, mă! Cineva care să te îngrijească, să-ți facă o mîncare, să te coasă, să-ți țină casa curată! Nu?" El ridică din umeri: „Pentru asta nu merită să mă însor! Și pe urmă, ce? Nu sînt corect îmbrăcat? Nu sînt călcat? N-am nasturii cusuți? Știi cum îți cos eu un nasture? Ca la „Arta modei". Într-adevăr, Fănică e corect îmbrăcat, totdeauna pus la punct. L-am ascultat în continuare: „Și la mine în casă e lună. Eu mătur, scutur, șterg praful! Și chiar dacă un nasture s-a rupt, lucrul se repară ușor. Pe cînd dacă ai spus „da" la sfatul popular, gata!" Și pleacă.

Într-o zi, i-am dat un telefon și am aflat că e gripat. Am luat de la farmacie piramidoane, aspirine, spirt și m-am dus să văd de el. Cînd am intrat în casă, stătea în pat. Avea febră. M-am așezat lîngă el. „Vezi, Fănica, spune și tu! Cît nu făcea acum o nevastă grijulie și iubitoare?" Fănică oftează și întoarce spre mine doi ochi triști, tulburi: „Mă, frate, barem acum, cînd am 38 de grade, lasă-mă-n pace! Că o dată mă urc la 39! Lasă-mă să mor burlac, te implor!" Tac. Tace și el. Apoi îmi arată din ochi camera. „Ei, ce? Nu-i curat la mine?" Într-adevăr, curat. Dar pustiu. Caloriferul funcționează, dar în cameră parcă e rece. „Da — spun — e curat la tine!" Și oftez. Oftează și el. Oftăm amîndoi. „Fănică — spun eu, într-un tîrziu — nu știu cum să-ți scot din cap burlăcia asta a ta!" „Lasă — face el — gripa trece, dar nevasta rămîne!" Și rîde. Dar rîde trist. Rîde parcă și plînge.

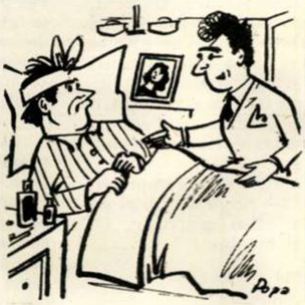

Deodată zăresc pe birou un portret mic, înrămat. O fată. Drăguță fată. Mă întorc mirat spre el. „Cine-i fata?" El se uită la portret: „Care fată? A, soră-mea". „Drăguță" — zic. „Eh! Nu prea!" — face el. Îmi vorbește atît de acru, încît simt că sînt de prisos și, pînă la urmă, plec urîndu-i însănătoșire grabnică.

S-a făcut sănătos. Au trecut vreo două luni. Într-o zi, l-am așteptat cînd ieșea de la slujbă. Voiam să-l iau la noi la masă. Era ora 3. Ieșeau toți salariații. Deodată văd o figură cunoscută. De unde o știu? Aha! Fata din portret. Iese apoi și el. Plecăm spre casă. „Fănică, unde lucrează sora ta?" „În provincie: la Vaslui!" Nu știu ce să cred. Ce-o fi, atunci? Ce e cu Fănică? Reîncep discuția noastră. Îi vorbesc de copii. De bucuriile unei familii. El mă repede: „Las-o baltă, dragă! Sînt burlac și-o să mor burlac! N-o să mă convingă nimeni!"

Ieri după masă Fănică a dat buzna la mine în casă, gîfîind fericit, agitat, luminat la față. Mă îmbrățișează: „Mă, băiatule, mă iubește! Auzi tu? Mă iubește!" „Cine, Fănică?" „Cum cine? Ea! De un an mi-am dat seama că o iubesc. De un an am vrut să-i spun, dar nu îndrăzneam. Eram sigur că nu mă iubește. Dar ieri i-am spus!" Cade pe un scaun. Parcă e în extaz. Îl privesc îngîndurat. De un an. Exact de cînd a devenit burlac. Convins. Acum am înțeles. Îl stimez dublu pe Fănică. „Și ea ce-a spus, Fănică?" „Păi, n-ai auzit? — strigă el. Mîine să vii la sfat!" Îl îmbrățișez. El scoate o poză. „Ia privește-o!" Mă uit la poză. „O știu!" „De unde?" „O ai acasă, pe birou. Soră-ta!" El roșește. „Dar tu mă înțelegi!" Tac. Ne așezăm la o cafea. „Și renunți tu la burlăcie, Fănică? O să dai socoteală, bătaie de cap, griji..." Fănică mă privește crunt: „Aș vrea să te văd pe tine burlac o lună de zile! Singur în casă, ca un cîine, să-ți spui durerile și bucuriile la pereți, să n-ai o ființă care să fie... ei, ce să mai vorbesc! Mă uitam la tine cînd voiai să mă convingi să mă însor, să termin burlăcia! N-aveai argumente tari, nu știai ce să-mi spui pentru că ai uitat burlăcia! Trebuie să fii burlac, ca să ai argumente contra burlăciei!"

...Fănică e însurat de cinci luni. Într-o zi, cînd au venit la noi în vizită, m-a luat deoparte. A scos o listă. Pe ea, zeci de nume. „Ce-i asta?" — îl întreb. „Timpul trece — face Fănică — și eu încă nu m-am hotărît. Dă-mi un nume. Ia spune: Dănuț îți place?"

Sadi RUDEANU

PIRONUL

E o poveste cu... economie
Și-o spun acelui care n-o prea știe:

Un gospodar își ticluise, cică,
Un gard, la curtea lui cam măricică...
În scîndurile prinse de lănteți
Bătuse omul cuie, cîte vreți,
Iar în lănteții prinși și ei de pari,
Tot cuie otîncise, dar mai mari,
Adică din acelea barosane
Care se cheamă și piroane.
Pe jos,
Pe lîngă gardul nou, frumos,
Găseai, dac-ai fi cercetat,
Cîte un cui mai cocoșat,
Căzut pe lîngă pari, tîriș,
Că omul îl bătuse cîș...
Strigau copiii:
— Tată,
Iată
Ce cuie mari și mititele!
Ne lași să ne jucăm cu ele?
— Puteți să vă jucați, cu tata,
Căci gardul, cum vedeți, e gata!

Așa se face, cum vă spui,
Că prin gospodăria lui
N-a mai rămas nici fir de cui.
Dar într-o zi, dintr-un lănteț,
Pironul cel mai mălăieț
S-a rupt — de la mijloc, socot —
Făcînd să-ncline gardul tot.
Zicea stăpînul:
— Măi, copii,
Ia căutați prin jucării
Vreun cui mai mare, strîmb, oricum,
Că fuge gardul înspre drum!
Degeaba: căutatul cui
Nu poți să-l iei de unde nu-i.
Deci pîn-să-l afle, pîn-să dreagă,
A stat așa o noapte-ntreagă,
Și-o scroafă cu purcei (vecină!)
I-a dat și iama prin grădină...

MORALA-i clară: vreau să zic,
Că-i scump și-un lucru de nimic!

Stelian FILIP

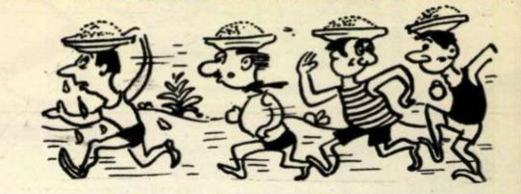

CROS AMERICAN

Pe-o plajă din Florida, un tip original,
Dorind să evadeze o clipă din banal
Și vrînd să se arate un as în fantezii,
Porni s-organizeze un cros cu... farfurii,
În care concurenții vor alerga prin praf,
Pe cap c-o farfurie umplută cu pilaf.

La ora stabilită, s-au prezentat la start
Vreo 15 dandy și un șomer — Bill Hart,
Ce se făcu la față mai alb ca o hîrtie
Simțind sub nări mirosul plăcut din farfurie.
Apoi, deși șomerul avea plete cărunte,
De la-nceputul cursei se stabili în frunte,
Căci, bietul, avea trupul mai slab ca o nuia
Și îl purta în goană un vînt ce adia.
Dar totuși la sosire, șomeru-nfometat,
În loc să ia trofeul, fu descalificat,
Că-n timp ce alergase, stîrnind în urmă-i praful,
Ascuns de o turnantă, mîncase tot pilaful.

Aflînd de sancțiune, Hart scoase un suspin:
— Decît o cupă goală, prefer stomacul plin!

Radu POP

Portrete în peni

GĂINARUL

Are un debit verbal nemaipomenit. Se jură pe mă-sa, pe tat-su că-i om cinstit și parafrazează cu nerușinare înțeleptele noastre proverbe. E adeptul unei filozofii trîntoricești: mai bine să-l trăsnească dumnezeu decît să muncească. Îi place moda tradițională, de om cu vînă, pe care o exprimă prin cizme bürger, nădragi vînătorești și căciulă de astrahan. Are un dinte de aur, nas roșu, obraz buhăit și fruntea de un deget. Mîna i-e umflată și degetele unsuroase. Cînd doarme, cînd merge, cînd gîndește, în fiecare clipă e pătruns de semnificația unei singure maxime:

— Arde-l pă țăran!

În viața sa cunoaște un singur efort: sculatul de dimineață. Știe mersul trenurilor pe dinafară. La ore matinale e prezent în diverse gări sau la diverse bariere, oferind țăranilor incomensurabila sa generozitate.

— Hai la mine, neamule!

Repet: individul are o slăbiciune nemaipomenită pentru țărani. Și pentru găini.

— Hai să te fac om, nene!

— ?!

— Bani frumoși, la minut.

— ?!

— Hei, muiere cu capu-n pămînt, vin' la neica dacă vrei să te iubească bărbatu'!

— ?!

Cîte un țăran mai mucalit se vîră în zeama găinarului:

— Lasă, dom'le, că n-avem dovleac pe umeri.

La care omul cu cizme bürger răspunde compătimitor:

— Treaba voastră, dar eu tot vă iubesc... Dați-mi găinile, că-n piață nu luați nici jumătate din banii mei.

La care, un rumîn cu minte de Păcală îi poruncește:

— Arată-mi mîinile! Aha, sînt albe și putrezite de lene și înșelăciune. Țărani, nici o găină găinarului!

Oamenii însă, diferențiați la înțelepciune și adevăr, acționează după cum îi taie capul. Unii pleacă spre piață. Alții sînt înșelați de demagogia găinarului intermediar.

Mai anțărț, la „Calul bălan" — restaurant în piața Unirii — un găinar, în timp ce comanda țuicile pentru alți găinari, se fălea:

— Bani? Ca la turci.

— De unde-i ai, mă?

— Păi, am un proverb: „Arde-l pă țăran!"

Asta era mai anțărț. Azi-dimi-
neață, la un tribunal popul
l-am văzut pe găinar în bo
acuzaților. Tot dîndu-se-n l
găn pe marginea Codului pen
a căzut „bîca"... Și acum n
mai arde el pă țăran. S-a fri
singur...

G. CIUDA

DE-ALE CIRCULAȚIEI...

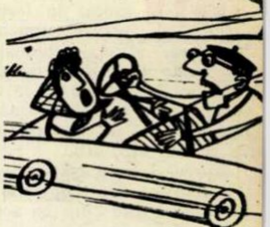

— Decît să mă mai ba
la cap, mai bine ia volan
și condu tu mașina.

Din „Ludas Maty

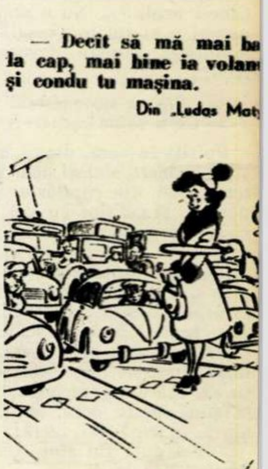

Explicație prelungită...

Din „Ogonio

Știi de ce...

— schiță —

de Dragoș VICOL

Ilustrație de Tia PELTZ

...Ninge. Ninge de cum a înserat, cu fulgi mari, leneși. Ninge ca-n serile copilăriei. M-am așezat la fereastră să privesc cum bat fulgii la geam. Mîine dimineață va fi alb peste tot. Pădurile doar vor rămîne cărunte. Fulgii le vor încărunți bărbile și pletele. De la picioarele lor pînă în zare, pretutindeni, va fi alb, alb, alb...

Ninge. Taman așa ningea în nopțile iernilor din copilărie. Și mi se pare că aud cum își scutură cineva, afară, încălțările de zăpadă. Cine-i acolo?... Nu e nimeni... E numai o amintire a copilăriei. Din amintirea aceasta, izvorăște cîntecul:

„Steaua sus răsare
Ca o taină maaare!...“

Poftiți în casă, dragii mei. Poftiți! Haideți, sînteți doar voi, prietenii mei din copilărie. Și mi se pare că și eu sînt cu voi. Da, da, m-am recunoscut. Eu greșeam întotdeauna la „Ca o taină maare“. Adăugam întotdeauna un „a“ în plus și ieșea „maaare“ și rămîneam în urma voastră... Poftiți în casă... Așa, bravo! Bine-ați venit, „jabracilor“... Așa ne spunea tata rîzînd, împărțindu-ne niște mărunțiș. Dar tu, cel mărunt și pirpiriu, cu căciula pînă peste ochi, de ce rămîi afară, în frig? Hai, intră!

— Nu pot. Eu sînt Aurel Mezdrea... Știi de ce...

— Nu știu, nu-mi amintesc...

— Ba știi... N-am încălțări și mi-e rușine...

Mă uit la picioarele lui. Aurel Mezdrea și le ascunde în întuneric. Poate ar vrea să n-aibă picioare, să n-aibă lumea la ce se uita. Totuși eu i le văd. Are niște picioare mari, mari ca de uriaș. Nu știu, picioarele-s atît de mari, ori numai opincile, niște opinci de cauciuc, gurguiate și umflate cu paie în loc de obiele. Aurel Mezdrea abia le tîrîie.

E mărunt și slab Aurel Mezdrea. Un pumn de om. Și rușinos; nu vrea să intre în casă. Îl rog:

— Intră, măi Aurel.

Dar el nu intră; așteaptă afară și-mi șoptește:

— Spune-le să facă parte dreaptă, să nu mă fure... Știi de ce...

— Acuma știu, mi-am reamintit.

...E cam mult de atunci. Eram niște țînci cu nasurile veșnic dezghețate și băteam ulițele satului cu steaua.

Eram îmbrăcați în niște cămăși albe, lungi, cu brîie tricolore și niște coroane de carton pe cap. Doi aveau cîrje lungi, îndoite sus, apostolești, iar al treilea steaua. Aurel Mezdrea o purta. Așa voia el.

— Îmi dați și voi un creițar mai mult, pentru asta. Știți de ce...

Știam de ce. Și hotărîsem chiar să-i dăm și mai mult de un creițar. Aurel Mezdrea se bucura:

— Am să mi-i cumpăr... am să mi-i cumpăr...

Băteam toate cătunele cu steaua. Ne încumetam pînă prin Podul Coșnei, peste deal, și chiar pînă la Poiana Negri, drumuind pe prundul pustiu al Negrișoarei, prund despre care se spunea că-i un fel de uliță a lupilor. Poate ne temeam — ba chiar ne temeam în toată regula, dar Aurel ne îmbărbăta:

— Sîntem crai, nu se leagă sălbătăciunile de noi... Știți de ce...

Bietul Aurel!... Credea că toată lumea „știe de ce“ trebuie ca sălbătăciunile să nu se lege de noi, de ce trebuie să batem toate ulițele satului, de ce trebuie să cîștige el un creițar în plus, de ce... Ei, dar dumneavoastră nu știți de ce...

Aurel voia să-și cumpere o pereche de bocanci... Ce mare lucru e să-ți cumperi o pereche de bocanci, veți zice dumneavoastră. Veți fi avînd dreptate într-un fel, totuși pentru Aurel Mezdrea o pereche de bocanci era într-adevăr un lucru mare.

Aurel Mezdrea avea șase frați. Care de care mai mărunți și mai mofturoși. Doi, mezinii, erau gemeni și sugeau cîte o „țoacă“, adică un fel de biberon alcătuit dintr-un petic de pînză și-un gogoloș de mămăligă. Aceștia erau cei mai mofturoși, pentru că nu voiau să mănînce orice. Alți doi se jucau în cenușă cîtu-i ziulica de mare. Al cincilea prinsese obiceiul să spargă ori pe ce punea mîna, iar al șaselea urla cîtu-i ziua de mare să-l ia „bădița“, adică Aurel, la școală... „Bădița“ l-ar fi luat, dar pe vremea aceea școlile nu erau deschise decît de la sfîrșitul toamnei, pînă-n paști, cam pînă cînd începea munca la cîmp ori la pădure. Vara, da, ar fi mers, dar iarna cum să-l ia, adică mai bine zis: cu ce să-l încalțe? „Bădița“ se încălța cu opincile acelea uriașe de cauciuc, rămase de la taică-su săracu', pe care l-a strivit un molid, în pădurea lui Goetz, unde lucra. Cu atîta a venit biata măicuță acasă, de la îngropăciunea lui, cu opincile. Pe urmă s-au mai strîns și altele: necazurile, foamea, sărăcia.

De cînd își pusese în minte să-și cumpere bocanci, lui Aurel îi era rușine cu opincile acelea de cauciuc, cu gurguie mari și înfundate cu paie. Se oprea în fața prăvăliei lui Todașcă și se uita lung, lung la bocancii înșiruiți în galantar. Erau fel de fel de bocanci. Galbeni, cu ținte, negri cu potcoave subțiri și șireturi albe, și Aurel se uita la prețul lor și-și făcea socoteala cîți creițari are și cîți îi mai trebuie.

— Ei, nu-mi trebuie prea mult... — se încuraja el și se și vedea cu bocancii în picioare, lustruiți lună, pășind prin sat.

— Hai, Aurel!... — îl strigam noi.

— Hai-hai! — răspundea și el și, oprit la ușa altui gospodar, își dădea drumul la glas:

„Steaua sus răsare
Ca o taină mare“...

Și visa bocancii din galantarul lui Todașcă.

Aurel Mezdrea locuia departe, într-o fundătură de pîrău, la poalele Ascuțitelor. De acolo, făcea trei ceasuri pînă în sat.

În ajunul acela îl așteptam ca de obicei, cu nerăbdare, să împodobim steaua și să pornim. Dar Aurel Mezdrea întîrzia. De ce întîrzie?... Ieșeam în șosea și ne uitam în lungul ei, dar tovarășul nostru nu se vedea nicăieri. Și atunci ne-am hotărît să pornim înaintea lui. Dar l-am găsit în fața prăvăliei lui Todașcă, lipit de galantar. Îi străluceau ochii de bucurie.

— Îi cumpăr!... Îmi mai trebuie treizeci de creițari!...

Bucuria lui ne-a dat și nouă aripi. Am pornit pe căile celor trei crai și-am cîntat cum poate n-am cîntat niciodată mai frumos.

Noi, ceilalți doi crai, ne-am sfătuit în taină ca atunci cînd în punga comună s-or aduna treizeci de creițari, să zicem:

— Ia-i, măi Aurel, și hai să cumpărăm bocancii!

...Era în ziua de anul nou, către seară. Ajunsesem în Podul Coșnei și cîntasem „Steaua sus răsare“ la vreo douăzeci de case, cînd cel de-al treilea crai îmi șopti:

— S-au strîns. Ba avem și zece creițari peste treizeci.

— Ssst! Să nu te-audă — îi atrăsei eu luarea aminte.

Pe urmă, cînd am ajuns în dreptul școlii, am zis:

— Măi fraților, eu m-am săturat... Mă-ntorc acasă.

Aurel a icnit:

— Cum?...

Și două lacrimi mari i-au izvorît din ochii neastîmpărați și căprui.

— Așa cum am spus. Iaca, s-au strîns patruzeci de creițari. Treizeci ți-i dăm ție, iar zece ni-i oprim nouă. Bun?

Aurel nu putu rosti nici un cuvînt. Se uită la noi încordat, neîncrezător; dar cînd văzu că îi punem în palmă treizeci de lei romînești (noi le ziceam creițari), începu să fiarbă de nerăbdare.

— Mă duc... Mă duc acasă să-i iau și pe ceilalți... Și mîine...

Aveam drum lung pînă acasă. Dar ne-am pornit să-l înfruntăm. Și l-am înfruntat, străbătînd pînă-n fundătura pîrăului în care locuia tovarășul nostru. Eram și noi plini de bucurie și de nerăbdare. „Mămuța“ lui Aurel ne-a culcat pe unde a putut, pe cuptor, pe laiță. Dar noi n-am dormit așa cum n-a dormit nici Aurel. Îl auzeam spunîndu-i lui Petruț:

— De-amu am să te iau la școală. Dar să știi, am să-ți dau și opincile din cînd în cînd...

Îl ghionteam pe cel de-al treilea crai.

— Auzi?

— Aud...

— Îți pare rău că i-am dat atîția bani?

— Am făcut o faptă bună...

Eram mîndri amîndoi că, datorită darului nostru, Aurel și Petruț vor avea bocanci.

A doua zi, în-zori, ne aflam la ușa prăvăliei lui Todașcă. În graba noastră, ne-am pus pe cap coroanele de crai și ne-am luat și steaua. Ne-am zis că după ce Aurel se va încălța cu bocancii cei noi, n-ar strica să mai colindăm cîte un pic pe ici, pe colo.

Am așteptat pînă s-a deschis prăvălia și-am năvălit înăuntru. Aurel a socotit că nu strică să-l îmbune mai întîi pe Todașcă, prăvăliașul, un om înalt și ursuz, despre care se spunea că în loc de inimă are un calculator cu bile de lemn, ca și cel de la școala noastră, și începu:

„Steaua sus răsare“...

— Gura! Ieșiți afară! — tună Todașcă de după tejghea. Umblați cu cerșitul?

— Nu, domnule Todașcă — m-am grăbit eu — vrem să cumpărăm niște bocanci...

—Bocanci, voi? — se înmuie ursuzul.

— Da, eu — răspunse Aurel și scoase din sîn o năfrămiță în care își înnodase banii.

— Pentru tine?

— Pentru mine.

— Cîți bani ai?

— O sută cincizeci... Cît scrie în fereastră.

Todașcă se încruntă.

—Ce scrie în fereastră nu mai este!

— Cum?!! — tresărirăm noi.

— S-au scumpit bocancii. De ieri încoace costă două sute cincizeci!

În ochii lui Aurel începură să tremure lacrimile. În cîți ani avea să mai adune el o sută de lei?... Își plecă privirile în pămînt și îngăimă:

— Dați-mi-i cu cît am... Vă rog.

— Vă rugăm — ne alăturarăm și noi, rugăminții lui.

Dar Todașcă ieși de după tejghea și ne luă din urmă.

— Hait! Ieșiți! Mi-ați stricat safteaua de anul nou! Marș! Uite la ei, să le vînd în pagubă în prima zi a anului... Hait, ieșiți!...

Am ieșit...

Peste cîteva clipe, cîntam plîngînd toți trei în fața galantarului:

„Steaua sus răsare,
Ca o taină mare“...

Dar nici steaua, nici Todașcă, nici bocancii cei galbeni sau negri nu ne purtau grija...

★

... Aurel Mezdrea nu mai este de mult un copil. E doborîtor de pădure la Dornișoara. Are și el trei flăcăi și-n fiecare an, în ajunul anului nou, îi ia de mînă și pleacă cu ei la Vatra Dornei să le cumpere bocanci.

— Încălțați-i, măi flăcăi!... Așa... Bravo!

Și i se pare că se încalță pe sine, copilul de altădată, și parcă îi vine a plînge pe ascuns...

MOZAIC LITERAR

Prezentarea cărţilor

Librăria de la care îmi procur de obicei cărţi îmi trimite acasă, din cînd în cînd, buletinul informativ cu noutăţile apărute.

Nu pot decît să apreciez această grijă a librăriei, de a ţine contactul cu cititorii. Numai că, prin felul cum e întocmit buletinul acesta informativ, sînt pus uneori în încurcătură. Şi aceasta, pentru că noutăţile apărute — sau intrate sub tipar — sînt prezentate într-un tabel care conţine: numele autorului, titlul cărţii, preţul şi o rubrică de observaţii.

Autorul e prezentat ca la catalog (minus ordinea alfabetică), adică are întîi tipărit numele şi apoi pronumele. Pînă aici, dacă vreţi, totul ar fi normal. Dar, nu ştiu din ce motive, pronumele e redus mai întotdeauna la o iniţială. Spre exemplu: Sadoveanu M., Arghezi T., Schiller F., Polevoi B. etc.

Fireşte, nu e greu să ştii cu ce autori ai de-a face în cazurile acestea, cînd numele de familie spune totul. Dar ce te faci cînd întîlneşti nume ca: Petrescu C. Începi, desigur, să te întrebi de care Petrescu o fi vorba: de Cezar sau de Camil?

Ba, mai mult, la un moment dat, am întîlnit ca autor — scris acolo, negru pe alb — Oul năzdrăvan (vezi Buletinul 22/59).

Buletinul acesta e întocmit de Direcţia Difuzării Cărţii din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, care, cu ceva mai multă atenţie, ar putea să prevină asemenea ciudăţenii.

I. V.

MARILE BIBLIOTECI ALE LUMII

Biblioteca „Lenin" este considerată drept cea mai mare din lume. Ea posedă în depozitele ei peste 17 milioane de cărţi şi un fond masiv de reviste. Printre exemplarele rare ale acestei biblioteci se numără prima carte imprimată la Moscova, în 1564, de către Ivan Fedorov şi intitulată „Apostolul"; prima „Gramatică" a lui Smotriţki, pe care a folosit-o şi marele savant Lomonosov; „Aritmetica" lui Magniţki ş.a. Dintre revistele rare aflate în bibliotecă, cităm „Jivopiseţ" (Pictorul), publicată în secolul al XVIII-lea de Nikolai Novikov, precum şi revistele editate de către mişcarea decembristă.

DE VORBĂ
cu Alfred Margul Sperber

„Zeuge der Zeit" (Martorul vremii), aşa se numea unul din volumele de versuri publicate, în urmă cu cîţiva ani, de poetul german din ţara noastră Alfred Margul Sperber. Un critic literar a extins noţiunea şi l-a denumit chiar, pe autorul cărţii, un martor combatant al vremii sale. I-am adus aminte poetului de această carte, într-una din serile liniştite, aproape primăvăratice, de februarie.

— M-am vrut întotdeauna un astfel de martor — mi-a răspuns Alfred Margul Sperber. Poetul trebuie să aibă rădăcini puternic înfipte în prezent, să nu uite niciodată trecutul, dar privirile sale să se îndrepte în permanenţă spre viitor. Nu avem dreptul să uităm nimic. În Apus se aud din nou îndemnuri la asasinat, pe străzile Germaniei de vest mărşăluiesc revanşarzi. Tocmai de aceea, în volumul recent apărut, mi-am ridicat şi eu glasul de protest, în poeziile „Închinare" şi „Balada casei de nebuni".

— Ce ne puteţi spune despre criteriul de selecţionare a lucrărilor din volumul dv. de „Versuri alese", tipărit la Editura Tineretului?

— E o culegere antologică din activitatea mea poetică din ultimii 40 de ani, în care cititorul întîlneşte toate genurile abordate de mine — pastel, balade, snoave, satire, pamflete etc. Aş vrea să spun un cuvînt despre traducere. Cu toate că, în materie de traducere de poezii, sînt în general un adept al principiului antologic (cele mai bune traduceri din opera unui poet, făcute de diferiţi scriitori), totuşi modul de transpunere în romîneşte a poeziilor mele de către Virgil Teodorescu mi-a produs o puternică impresie. Sînt nespus de mulţumit de realizarea artistică a traducerilor.

— Dorim să cunoaştem şantierul dv. de creaţie.

— Am pe masa de lucru un ciclu de poeme de o factură nouă, inspirate din cea mai stringentă actualitate internă şi externă. Din acest ciclu, trei poeme („Balada hidrocentralei", „Privelişti lunare" şi „Un om vorbeşte") au şi apărut. Apoi voi relua munca la un volum de nuvele şi comedia care poartă titlul „Eroul pozitiv". Trebuie să alcătuiesc şi un volum de proză miniaturală (mici foiletoane, satire şi anecdote publicate între anii 1925 şi 1944).

— Aţi făcut mult pentru cunoaşterea folclorului romînesc în străinătate. Veţi continua?

— Bineînţeles! Cîtă vreme voi putea aşterne cuvinte pe hîrtie, voi continua să traduc în germană şi engleză comorile folclorului romînesc. De altfel, oricine citeşte recentul meu volum îşi poate da seama uşor cît de mult datorez eu, ca scriitor, poeziei romîneşti şi, mai cu seamă, minunatei creaţii populare romîneşti. În materie de baladă, snoavă şi satiră, dascălul meu de nepreţuit a fost marele Anton Pann, al cărui temperament tumultuos şi a cărui originalitate fără seamăn îşi mai aşteaptă într-un fel redescoperitorul.

Poetul a tăcut, dus pe gînduri. I-am respectat tăcerea.

Al. NICHITA

Florin MUGUR

B I C A Z

Cu arcuri largi de piatră, vin munţii prin milenii.
Iar între munţi, barajul stă apei curmeziş.
O mare se va naşte, sub ochii-ntredeschişi
Ai vulpilor vrăjite de-asemenea vedenii.

O mare, între munţi cu fierberea-mpietrită,
Alunecări de valuri spre piscul de metal...
Grumazul dîrz, de stîncă, scînteietorul val
L-o-nconjura cu braţul subţire, de iubită.

Şi soarele-o să taie cu săbii glorioase
Albastra cadenţare a valului superb.
Se vor uita spre mare imperialii cerbi,
Îngenunchind, în branişti, cu coarne rămuroase.

Vechi, munţii nu-şi apleacă, a-nfiorare, pinii.
Cu arcuri largi de piatră, trec demni prin veşnicii.
Dar încordînd cu braţul acele arcuri vii,
Vom azvîrli spre lume săgeţile luminii...

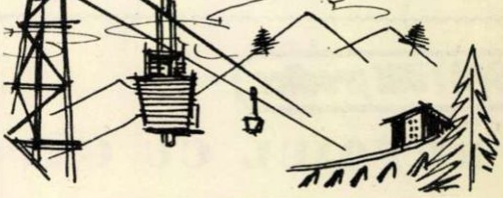

C I M E N T

Pe scara vagonului negru, cînd luna-i departe,
În curtea imensă a fabricii, scriu.
Cu zgomot aud răsturnîndu-se-n preajmă cimentul.
Vibrează fragil secundarul cu vîrf argintiu.
Mă tulbură-adînc frumuseţea ciudatei privelişti,
Cu fumul în forme curbate urcînd, luminat,
Cu petele mari de ciment, pe ţărînă.
Rotunzi trandafiri, licărind parcă transfigurat.
O, flacăra lămpii sudorilor, mare ca luna!...
Simt praful de piatră, ningînd nevăzut pe hîrtie,
Pe vorbele suple şi poate fragile, redîndu-i
Cuvîntului, forţă de-atac, trăinicie.

Actualităţi literare de peste hotare

● Un deosebit interes a produs în R.P. Ungară apariţia cărţii „Ungaria şi cel de-al doilea război mondial", o culegere de documente comentate, cu privire la dedesubturile politice care au dus la cîrdăşia dintre regimul fascist al lui Horthy şi nazişti.

● La New York a apărut romanul lui Ring Lardner „The Ecstasy of Owen Muir" (Extazul lui Owen Muir), avînd ca temă persecutarea luptătorilor pentru pace din S.U.A. în perioada 1950-1951, de către faimoasa comisie pentru „cercetarea activităţii antiamericane". Autorul este unul dintre aceia care au refuzat să se prezinte în faţa comisiei. Romanul se bucură de o caldă primire în rîndurile cititorilor.

● Cercurile literare engleze urmăresc cu interes evoluţia tînărului scriitor Brendan Behan, care este considerat un demn urmaş al lui Bernard Shaw. Originar, ca şi acesta, din Islanda, Behan satirizează în scrierile sale lumea marii burghezii financiare şi se apleacă cu dragoste asupra vieţii dezmoşteniţilor soartei din East End (cartierul săracilor din Londra) şi Dublin.

● Romanul scriitorului francez Roger Peyrefitte „Cheile sf. Petru", care demască uneltirile Vaticanului, continuă să înregistreze un mare succes în lumea întreagă. Pînă în prezent, cartea a fost tradusă în 15 limbi, bucurîndu-se pretutindeni de aprecieri critice elogioase.

Cuvinte încrucişate

TONUL FACE MUZICA!

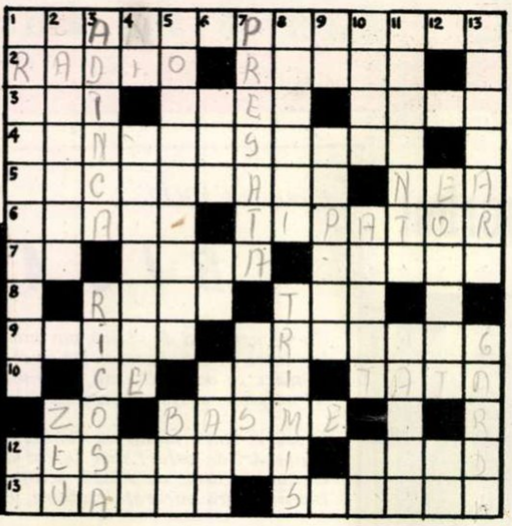

ORIZONTAL: 1) Portativ. 2) Transmiţător de muzică — Pasăre călătoare. 3) A ieşi (arh.) — Regretat — Sol (od.). 4) Acord. 5) Compoziţii — Zăpada. 6) Le purtau regii vechilor perşi — Strident. 7) De la (od.) — Tentaţie (fig.) — Greutăţi. 8) Haine — Afluent al Pripetului. 9) Plimbare — Adversar. 10) Intrebare — A răsuna prelung (2 cuv.) — Mătuşi din Banat şi Oltenia. 11) La începutul zoologiei — Sursă de legende. 12) A neglija — Suită. 13) Tonuri — Aproape nocturne.

VERTICAL: 1) Chei (sing.) — Doine! 2) Compus în pripă (fam.) — Idol. 3) Voce profundă — A-şi schimba direcţia iniţială prin lovirea de un obstacol. 4) Nai scobit! — Pentru scris note — Literă slavonă. 5) Notă — Prefix pentru opt. 6) Arhipelag în Polinezia — Unde! — Liliacee. 7) Apăsată — Muzica vîntului. 8) Nereuşite — Sol. 9) Uvertura trombonului — Cio-Cio-San. 10) În aer — Mahon — Poştar! 11) Cîntare (solo)! — Arşic de miel. 12) Cîntecul vîntului — Apel! 13) Operă — Suită.

SFATURI practice

BUTOIUL CU CĂPŞUNI

O dată cu echinocţiul de primăvară, dacă avem o grădiniţă trebuie să începem plantarea ei cu flori sau cu legume. Iar dacă nu dispunem decît de un balcon sau de o terasă însorite, trebuie să ne preocupăm de înfrumuseţarea lor cu ghivece de flori. Cum se plantează legumele şi florile, ştie desigur orice gospodină — iar cea care nu ştie poate să înveţe de la o vecină sau de la o cunoştinţă — aşa că nu vom insista asupra procedeului.

Ceea ce vrem să atragem atenţia în mod special este că în orice grădiniţă, pe orice petic de pămînt — printre flori şi legume — pot fi sădite nişte fructe pe cît de decorative, pe atît de gustoase şi care nu cer nici măcar un efort deosebit la îngrijire. Aceste fructe sînt căpşunele.

Şi mai interesant este că aceste fructe pot fi cultivate nu numai pe orice petic de pămînt, dar chiar pe o terasă sau pe un balcon, fără să atenteze cu ceva la salubritatea locuinţei sau la confortul locatarilor.

Am văzut la cineva un mod ingenios de a cultiva asemenea fructe şi ţinem să-l împărtăşim şi cititoarelor noastre.

Prima condiţie este să dispui de un butoi vechi, care nu mai foloseşte la nimic. Acestui butoi i se scoate unul din capace iar în peretele circular, format din doage, se dau cu un burghiu găuri de trei centimetri în diametru şi la distanţe de 15 cm una de alta. Se găureşte de asemenea în cîteva locuri şi capacul rămas să servească drept fund al butoiului. Pe fund, pentru drenajul apei, se aşază un strat de pietre sparte, pe 8-10 cm înălţime, peste care se toarnă pămînt pentru flori, preparat cu îngrăşăminte chimice şi cu prafuri insecticide ce se găsesc în comerţ. Umplut cu pămînt, butoiul se aşază pe 2-3 suporturi într-un lighean vechi sau într-o tavă de tablă care opreşte apa ce se scurge din el.

După aceea, în fiecare gaură a butoiului se plantează cîte o tufă de căpşun. (Acestea se pot procura de la orice cultivator de căpşuni, care, fiind nevoit să rărească plantaţiile lui, dispune de surplusuri ce nu-i folosesc). Tufele se plantează astfel ca rădăcina să fie cît mai adînc implîntată în pămîntul din butoi, iar tija să rămînă afară. În partea superioară a butoiului se plantează de asemenea tufe de căpşuni, ca într-un ghiveci, calculînd aceeaşi distanţă de 15 cm între ele.

Astfel încărcat, butoiul nu mai are nevoie decît de apă şi de soare. Trebuie acoperit numai sau adăpostit în cazul unui val de frig neprevăzut sau al unui vînt puternic. De asemenea trebuie rotit, din cînd în cînd, ca soarele să-l bată pe toate feţele.

În faza de înflorire, el va oferi ochiului aspectul unui uriaş buchet de tufe verzi, presărate cu petale albe, iar mai tîrziu, pe lîngă ornamentaţia căpşunelor, va oferi cultivatorului şi plăcerea de a mînca aceste fructe, a căror recoltă va fi destul de abundentă.

JOSIANA

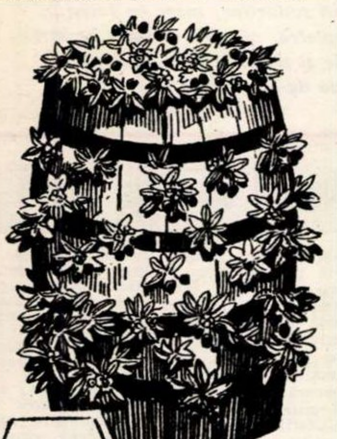

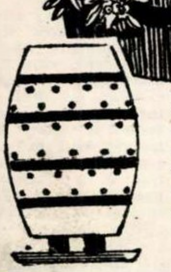

În stînga, vedem cum trebuie găurit şi aşezat butoiul, iar sus, căpşunii plantaţi cu fructele ajunse la prima fază de recoltare.

„CONVERSAŢII SUBMARINE"

ÎNTRE PEŞTI, CRUSTACEE ŞI ALTE VIETĂŢI ACVATICE

Zicala „tace ca peştele" nu-şi mai are justificarea, de cînd savanţii hidrobiologi sovietici şi americani au descoperit că peştii şi multe alte vietăţi acvatice scot sunete părînd a întreţine adevărate conversaţii submarine. Crustaceele în special s-au dovedit a fi cele mai dotate pentru asemenea manifestări. Şi, într-adevăr, studiindu-le mai îndeaproape, specialiştii sovietici au constatat că langusta şi homarul, spre exemplu, dispun de organe capabile să emită sunete printr-un aparat acustic corespunzător.

Peştii sînt mai puţin favorizaţi în privinţa aceasta, deoarece ei nu posedă „organe vocale" ca langusta, homarul sau creveta; în schimb, peste 31 de familii de peşti întreţin „conversaţii submarine" cu ajutorul veziciii înotătoare. Alte specii de peşti îşi transmit semnalele de înţelegere între ei prin nişte zgomote asemănătoare bătăilor de tobă. Ei lovesc cu aripioarele înotătoare într-o porţiune a corpului care are pielea întinsă, exact ca o tobă. Alţii, în anumite împrejurări, scrîşnesc sau clănţănesc din dinţi. Intensitatea acestor stranii zgomote submarine depăşeşte uneori 100 de decibeli, cu o frecvenţă de la 4.800 pînă la 100.000 herţi. Delfinii scot ţipete ascuţite, iar balenele emit sunete de trei feluri, dintre care unele ating frecvenţa de 190.000 de herţi.

Interesant este că aceste sunete nu sînt scoase la întîmplare de nici o vietate acvatică şi fiecare exprimă o anumită situaţie în care se află individul sau specia întreagă. Astfel, s-a putut constata că, dacă e contrariată sau rănită, langusta scoate un fel de grohăit răguşit, iar dacă e satisfăcută, începe să sforăie ca o pisică. De asemenea, în perioada de depunere a icrelor, mulţi peşti emit, la intervale de 30 de secunde, nişte ţipete comparabile cu sunetul unor sirene. Şi la crustacee, ca şi la peşti, sunetele sînt mai subţiri sau mai groase, în funcţie de vîrsta individului care le emite.

S-a observat, în sfîrşit, că, înainte de împreunare, unii peşti se apropie bot în bot şi încep să-şi „vorbească". Fireşte că e foarte greu să se stabilească diferitele coduri de comunicaţie ale acestor vietăţi şi, de altfel, hidrobiologii nici nu urmăresc aceasta, deocamdată. Ceea ce urmăresc ei este să inventarieze registrele diferitelor „voci" subacvatice, în scopul de a evita deruta pe care acestea o provoacă pe ecranele sonarelor cu ajutorul cărora navighează submarinele. Sarcina pe care şi-au luat-o cercetătorii este cu atît mai importantă, cu cît viitorul deschide largi perspective navigaţiei sub apă.

DE VORBĂ CU MEDICUL

În acest număr, răspundem cîtorva întrebări puse de cititori.

Popa S. — Cîmpina. Simptomul pe care îl prezintă copilul se numeşte sialoree. Dar acesta poate fi întîlnit în diferite afecţiuni ale sistemului nervos, ale tubului digestiv, în insuficienţa tiroidiană, în diabet.

Pentru un tratament eficace ar fi necesar de stabilit care din afecţiunile enumerate mai sus provoacă această salivaţie abundentă. Faptul că tratamentele făcute pînă acum nu au dat rezultate se datoreşte lipsei unui diagnostic bine precizat. Ar fi necesar să consultaţi un neurolog, eventual şi un endocrinolog. Poate că o deplasare a dv. cu copilul la Bucureşti, pentru a consulta specialişti, ar fi utilă.

Speranţa — Brăila. La dv. este vorba de o afecţiune veche, care se pare că nu a fost tratată în mod sistematic. Afirmaţi că de multă vreme seroreacţia este negativă. Ar fi fost necesară şi analiza lichidului cefalorahidian. Pentru a avea certitudinea că infecţia a fost radical învinsă, veţi face un tratament cu 6 milioane unităţi penicilină (3-400.000 unităţi pe zi, în patru doze egale, dacă folosiţi penicilină cristalizată, şi 3-400.000 unităţi, o singură dată în 24 ore, în cazul că folosiţi penicilină uleioasă). În primele zile se vor administra doze mici pentru a evita reacţii care uneori pot fi periculoase. Tratamentul nu trebuie să fie întrerupt pînă la terminarea întregii cantităţi de 6 milioane unităţi. Ulterior, dozele pot creşte pînă la 500.000 unităţi în 24 ore. La o săptămînă după acest tratament, veţi face o serie de 15-18 injecţii de bismut (una la 2-3 zile), avînd grijă să folosiţi pasta de dinţi după fiecare masă.

E preferabil ca tratamentul să se facă sub supraveghere medicală.

Stefan C — Giarmata Mare, Timişoara. Oprirea definitivă a creşterii dv. în înălţime s-a produs cînd aţi împlinit 21-22 ani. De altfel, tratamentele ce se fac cu hipofiză nu dau totdeauna rezultatele aşteptate. Extractul de timus sau extractul de placentă pot stimula, în anumite condiţiuni, creşterea, ca şi, uneori, extractul tiroidian în doze mici. Dar se pare că la dv. aceste tratamente au depăşit perioada lor de aplicare. Nu există nici un tratament deosebit sau „eroic" de vindecare. Arătaţi-vă, în orice caz, unui endocrinolog.

Davidescu Marin — Tîrgovişte. Spondiloza cervicală este o boală reumatismală a primelor 7 vertebre ale coloanei. Apare cu o redoare (rigiditate) a cefei şi cu dureri ocazionate de anumite mişcări ale capului.

Într-unul din numerele viitoare, vom publica un articol despre spondiloze în general, în care veţi găsi un răspuns detailat la întrebarea dv.

MARMELADA
în
BORCANE

ESTE UN ALIMENT HRĂNITOR
Conţine
ZAHĂR şi FRUCTE
Bogat
ÎN VITAMINE

AMBALAJ IGIENIC
cu CAPAC de POLIETILENĂ

De vînzare la toate magazinele „Alimentara"

POȘTA REDACȚIEI

VASILE GOGOI — Băcești, Iași. Vă recomandăm următorul revelator pentru developat copii pozitive: metol 2 gr, hidrochinon 3 gr, sulfit anhidru 30 gr, carbonat de potasiu 70 gr, brom 2 gr. Cantitățile sînt necesare pentru un litru de apă.

MARINA TRAIAN — Reșița. Manualul de care aveți trebuință se intitulează „Practica fotografică“ de Helmuth Staff (în traducere romînească) și se găsește de vînzare în librării.

ION I. VOICU — Pitești. Mulțumim pentru toate gîndurile bune. Vom publica planșe color în fiecare număr și, bineînțeles, vom avea grijă să dăm, în acestea, și imagini din frumusețile patriei.

GH. A. HAIDUC — Visca. Pentru poștă, adresați-vă Departamentului Poștelor și Telecomunicațiilor; celelalte două instituții de care întrebați nu am aflat să fi luat ființă. În ceea ce privește schimbul de vederi, v-am îndeplinit rugămintea.

MARIA DUMA — Caransebeș. Iată cum trebuie să procedați pentru a obține dovezile necesare pensionării:

1) adresați-vă serviciului sanitar al raionului T. Măgurele, cerînd să vă elibereze dovada că ați lucrat ca soră la Serviciul sanitar județean-Teleorman între anii 1940-1946;

2) pentru perioada 1946-1947, cît ați lucrat la Inspectoratul sanitar - regiunea a II-a București, cereți o dovadă de la Sfatul popular al regiunii București;

3) pentru intervalul 1949-1952, adresați-vă Spitalului T.B.C.-T. Măgurele.

Toate acestea le puteți cere prin scrisori recomandate. În cazul că instituțiile de mai sus, negăsind arhivele, vă vor da răspunsuri negative, trebuie să vă adresați Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, Biroul de sezisări și reclamații ale oamenilor muncii, cerînd sprijin în obținerea actelor de care aveți nevoie.

PETRE GAVRILIU — Focșani. La vîrsta dv. nu puteți încă să trageți concluzii asupra limitei de creștere în înălțime. Mai aveți vreo 8-10 ani în care timp corpul continuă să crească. Totuși, dacă vreți să stimulați această dezvoltare — după cum vedem, sînteți un sportiv pasionat — vă sfătuim să vă adresați unui profesor de educație fizică, cerîndu-i să vă arate cele mai indicate exerciții în acest scop.

MARIA IONESCU — Baia Mare. În cazuri de diabet numai medicul este indicat să stabilească tratamentul dietetic, în funcție de toleranța fiecărui organism. Nu vă sfătuim să încercați rețete de preparare a pîinii „graham“ în casă, pentru că nu veți reuși. Medicul va ști ce fel de pîine și în ce cantitate se poate consuma, după rezultatul analizelor. De altfel, nu pîinea este elementul principal de combatere a diabetului. Ceea ce urmărește, în ultimă instanță, un tratament medical, este ameliorarea funcțiunii pancreasului și, deci, menținerea sau creșterea insulinei în corp.

MIHAI SAVU — Cîmpina. Inul este o plantă textilă specifică și țării noastre. El e cultivat în multe alte regiuni de pe glob și e cunoscut din cele mai vechi timpuri. Locul de origine pare a fi teritoriul cuprins între golful Persic și marea Caspică, unde s-au descoperit cele mai vechi urme ale folosirii lui și de unde ar fi fost introdus în Europa de niște călători finlandezi. A fost apreciat întotdeauna pentru calitatea fibrelor lui. Dovadă că însuși Napoleon instituise un concurs dotat cu un premiu de un milion de franci pentru o invenție de filatură mecanică a acestor fibre.

I. VALENTIN — Tecuci. Teoria cu rezerva de apă pe care și-o face o cămilă într-o pungă specială — teorie susținută de naturalistul Buffon — s-a dovedit complet falsă. Experiențe recente au demonstrat că toată cantitatea de apă băută de o cămilă se împrăștie în 48 de ore, în tot corpul ei, fără să se depoziteze în vreun loc anumit. E adevărat că o cămilă poate rezista — în timpul verii — patru sau cinci zile fără apă, dar această rezistență s-a dovedit a se datora blănii dese a animalului, care împiedică evaporarea prin porii epidermei. Cît despre viteza în mers normal a cămilei, aceasta este în medie de 6 km pe oră.

COLȚUL MICULUI DESENATOR

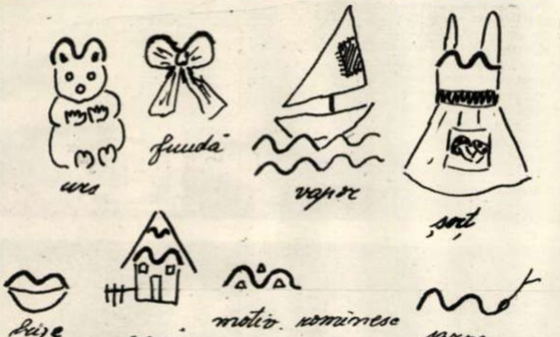

Publicăm mai sus 8 din desenele-soluții la problema nr. 3, pe care ni le-a trimis eleva Măriuca Brîncoveanu din clasa a IV-a A a Școlii nr. 25-Tunari, domiciliată în București, str. Barbu Văcărescu nr. 47.

La aceeași problemă au mai trimis desene următorii copii: Dincă Marioara, Vîrvoru, Craiova; Nițu Victor, Lugoj; Nichita Gheorghe, Iași; Poloni Gabriel, București; Block Henric și Block Igor, București; Neagu Florin, P. Neamț; Podoleanu Adrian, Comănești; Dogaru Mihai, Or. Stalin; Groza Alexandru, Adjud; Teodorescu Marius, Ploești; Pop Adrian, Satu Mare.

PROBLEMA Nr. 9

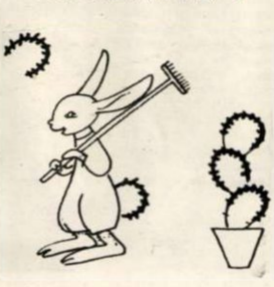

UN SEMAFOR „DEȘTEPT“

Vi s-a întîmplat, probabil, adesea să vedeți cum la cîte o intersecție semaforul automat arată „liber“ spre direcția din care nu vine nici un vehicul, în timp ce în partea cealaltă așteaptă un șir mare de mașini.

Pentru remedierea acestui inconvenient, colectivul Institutului electrotehnic din Leningrad a construit un semafor cibernetic care, spre deosebire de cele obișnuite, dispune de un „creier“ electronic. Cu ajutorul unei serii întregi de mecanisme și dispozitive, „creierul“ înregistrează numărul mașinilor care așteaptă în fiecare din părțile intersecției și hotărăște pe loc pe care să le lase să treacă mai întîi, în funcție de fluxul circulației generale.

Noua realizare a electronicienilor și electrotehnicienilor sovietici a fost experimentată cu succes la Leningrad și se află în prezent expusă la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

GRĂDINARUL ELECTRONIC

Imaginați-vă că vă aflați într-un laborator. Lumina e stinsă. Pe întuneric, moțăie parcă o plantă. Trece un timp. Schimbul de substanțe dintre frunzele ei și mediul înconjurător se intensifică; în jurul plantei umiditatea aerului crește. E momentul cînd planta noastră are mare nevoie de lumină. Faptul acesta îl „află“ un „grădinar“ ingenios: niște aparate electronice din apropiere, care reacționează la creșterea umidității aerului din laborator și — cu ajutorul unor relee speciale — aprind lumina. După 14 ore, schimburile dintre plantă și mediul înconjurător se reduc brusc. De data aceasta, dispozitivul stinge — cu aceeași promptitudine — lumina. Astfel, planta își „reglează“ singură condițiile creșterii și „comandă“ regimul ei optim de lumină.

Cu ajutorul acestei interesante experiențe realizate de cercetătorul V. G. Karmanov din Leningrad, se vor putea afla multe lucruri noi despre viața plantelor și, în special, despre posibilitățile de dirijare a creșterii lor.

ȘTIAȚI CĂ...

... există păsări care nu zboară? Acestea sînt: struțul, pinguinul și kiwi. Ultima trăiește în Noua Zeelandă; aripile ei, foarte mici, nu servesc la nimic, în timp ce aripile pinguinului servesc ca înotătoare, iar ale struțului îl ajută la fugă.

... șerpii și peștii dorm cu ochii deschiși? Pleoapele fixe ale șerpilor sînt transparente; cît despre pești, aceștia n-au de loc pleoape.

... cameleonul poate privi în același timp în toate direcțiile? Cu un ochi el privește în față și în sus, iar cu celălalt în spate și în jos.

... există o specie de păianjeni care trăiesc și-și țes pînza în apă? Pînza aceasta e mult mai groasă și mai deasă decît a celorlalți păianjeni și ea servește atît la adăpostirea insectei, cît și la capturarea hranei.

... cel mai blînd pește este crapul? El se obișnuiește foarte repede cu omul și, dacă suni de cîteva ori înainte de a-i da hrana, deprinde repede ceea ce se numește „reflex condiționat“.

... organul auditiv al lăcustelor se află pe picioarele lor din față?

... potîrnichea albă scoate, primăvara, niște sunete care seamănă cu un lătrat de cîine, iar pescărușul cu capul negru, un strigăt care imită rîsul omului?

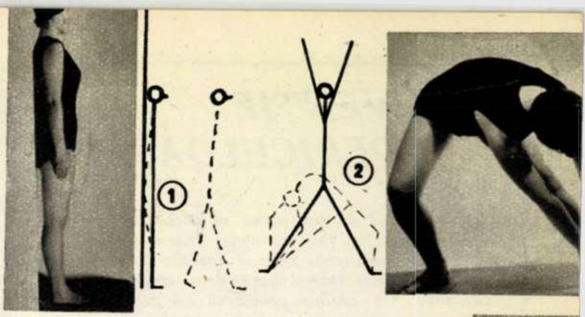

GIMNASTICA LA DOMICILIU

(X)

Dobîndiți o ținută corectă și un mers elastic, elegant...

...prin exercițiile de gimnastică plăcute și ușoare pe care vi le propunem în acest număr.

Vom începe printr-un exercițiu care ne va face să adoptăm o ținută dreaptă și frumoasă:

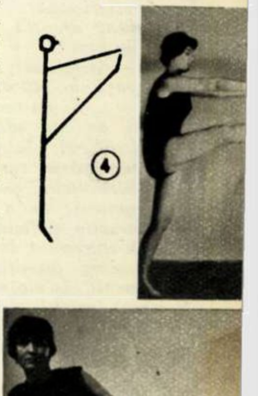

EXERCIȚIUL Nr. 1. Cu spatele rezemat de perete, căutați să lipiți mijlocul de perete (sugîndu-vă abdomenul și bombînd pieptul): din această poziție faceți 5-6 pași înainte. Repetați exercițiul de 6-8 ori.

EXERCIȚIUL Nr. 2. Stînd cu picioarele depărtate: trageți aer în piept, ridicînd mîinile întinse în sus (1). Lăsați greutatea pe piciorul drept, pe care-l îndoiți și, aplecîndu-vă spre stînga, atingeți cu mîinile glezna stîngă (expirați) (2). Aceeași mișcare se execută și în partea cealaltă, îndoind piciorul stîng și aplecîndu-vă spre dreptul. Repetați exercițiul de 8 ori.

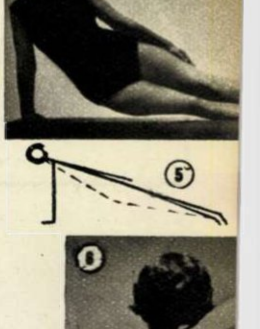

EXERCIȚIUL Nr. 3. Din mers, ridicați cîte un picior în spate și apucați laba piciorului cu mîna. Tot din mers, ridicați îndoit genunchiul la piept, cuprinzîndu-l cu brațele.

EXERCIȚIUL Nr. 4. Ridicați alternativ piciorul drept, apoi pe cel stîng, încercînd să atingeți palma cu vîrful piciorului (stați pe vîrfuri, cu genunchii perfect întinși). Repetați exercițiul de 6 ori cu fiecare picior.

EXERCIȚIUL Nr. 5. Sprijinite pe un braț, cu corpul perfect întins, lăsăm șoldul să coboare pînă atinge solul. Revenim la poziția inițială. Repetați exercițiul de 6 ori pe fiecare parte.

EXERCIȚIUL Nr. 6. Cu privirea înainte, spatele perfect drept, încercați, ducînd la spate mîna stîngă pe jos și pe cea dreaptă pe sus, să vă atingeți degetele. Schimbați apoi mîna stîngă sus și cea dreaptă jos. Repetați exercițiul de 3-4 ori.

EXERCIȚIUL Nr. 7. Sprijiniți-vă mîna de un scaun și ridicați-vă pe vîrfuri, trăgînd aer în piept. Îndoiți apoi genunchii (rămînînd tot pe vîrfuri) încet, expirînd. Reveniți la poziția inițială. Repetați mișcarea de 6 ori.

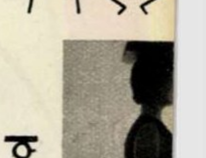

EXERCIȚIUL Nr. 8. Pentru încheiere, iată un exercițiu ușor și distractiv care, pe lîngă faptul că întărește mușchii spatelui și ai cefei, în special, mobilizează întreaga musculatură, permițîndu-vă să vă verificați dumneavoastră înșivă corectitudinea ținutei în timpul mersului: cu mîinile în șold, avînd o carte mai groasă pusă pe creștet (cap), plimbați-vă prin cameră 3 pînă la 5 minute. Pășiți ușor, elastic, căutînd să mergeți cît mai mult timp fără să vă cadă cartea.

Nu uitați! Rezultatele nu se ivesc într-o zi sau două. Pentru a le obține, trebuie să repetați zilnic exercițiile prescrise.

O dată obținute, ele se mențin numai prin practicarea regulată a gimnasticii 10 minute în fiecare zi.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

O INVENȚIE PERICULOASĂ...

Consiliul de disciplină al avocaților din Geneva a fost convocat într-o ședință extraordinară, spre a dezbate și a lua urgente măsuri într-o chestiune de importanță capitală. Ce anume problemă s-a discutat? Dacă este ori nu cazul să se introducă în instrucția judiciară „aparatul pentru depistarea minciunilor". Au fost — ne închipuim — niște dezbateri extrem de furtunoase.

La un moment dat, un judecător s-a ridicat și a întrebat:

— Aparatul se află în sală?

— Nu! — i-a răspuns juriul.

— Atunci cer și eu cuvîntul! — a continuat judecătorul. Părerea mea este că un asemenea aparat nu are ce căuta în justiția noastră, a țărilor occidentale!... Introducerea lui ar însemna o jignire adusă judecătorilor noștri care, timorați de prezența acestui „spion" tehnic, n-ar mai fi în stare să judece cu competența și cu obiectivitatea ce îi caracterizează!... Noi, judecătorii, sîntem oameni drepți! N-am mințit, nu mințim și nu vom...

— Atențiune! Sosește aparatul! — răsună vocea unui mucalit.

— ... Și nu vom... și nu vom... altceva nu mai am de adăugat — a încheiat repede judecătorul, luîndu-și locul pe scaun și tremurînd ca varga.

Bineînțeles, consiliul a hotărît respingerea propunerii de a se introduce aparatul în instrucția judiciară!...

E interesant de știut ce s-ar întîmpla dacă asemenea invenție ar fi introdusă și în alte domenii de viață occidentală... Ar mai avea oare domnul Adenauer curajul să declare că aparatul de stat vest-german este complet denazificat? Ar mai avea oare curajul domnul Walther Reuther să declare că luptă pentru interesele muncitorimii americane? Ar avea oare curajul șefii supremi ai N.A.T.O.-ului să se bată cu pumnii în piept că pactul lor e defensiv?...

În orice caz, cercurile apropiate Wall-Street-ului susțin că e vorba să apară o lege prin care acest aparat să fie declarat... antiamerican!

R. VALERIU

SPRE DEOSEBIRE DE ALTE SCAUNE, cel din fotografie a fost confecționat în întregime din... cărbune, pe la jumătatea secolului trecut, în Germania. El e însă tot atît de rezistent ca și un scaun din cel mai solid lemn.

În jurul
globului

ÎN DEȘERTUL NUBIEI, în preajma locurilor unde în prezent se desfășoară lucrările de construcție a barajului de la Assuan, se află mai multe capodopere arhitecturale aparținînd străvechii civilizații egiptene. Printre acestea se numără și Templul Mare (Abu Simbel), săpat în întregime într-o stîncă înaltă de 100 m. Fotografia înfățișează statuia lui Ramses al II-lea, așezată la intrarea în templu.

IMAGINE OBIȘNUITĂ în orașele vest-germane: pentru a putea cîștiga o bucată de pîine, mulți șomeri sînt nevoiți să accepte înjositoarea „meserie" de „om-sandviș" (purtător de reclame) și să cutreiere străzile cu respectivele placarde.

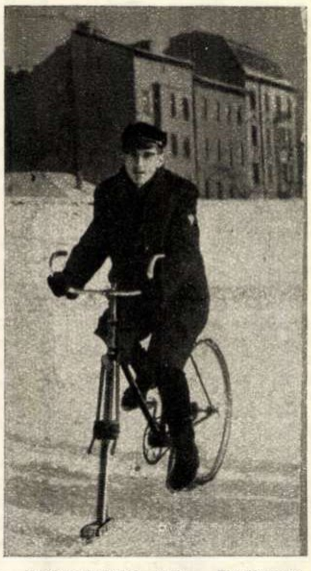

BICICLETE CU... PATINE. Un elev din Cracovia a realizat originala bicicletă din fotografie, a cărei roată din față este înlocuită cu o patină.

PRIMII GUINEEZI care vor cunoaște limba maghiară sînt cei șapte studenți din Guineea, care învață la Universitatea din Budapesta. În capitala R.P. Ungare mai studiază numeroși tineri din U.R.S.S., R.P. Albania, R.P. Mongolă, R.P. Chineză, Irak, Indonezia, Iordania, R.D. Vietnam, S.U.A., Grecia, Cipru, Sudan, Franța, Kenya, Paraguay, R.A.U. etc.

PATRU GEMENI — doi băieți și două fete — a născut recent o femeie portugheză.

UN KILOGRAM ȘI JUMĂTATE cîntărește lămîia de mai sus. Dimensiunile neobișnuite ale „gigantului" citric devin și mai evidente prin comparație cu cutia de chibrituri așezată alături.

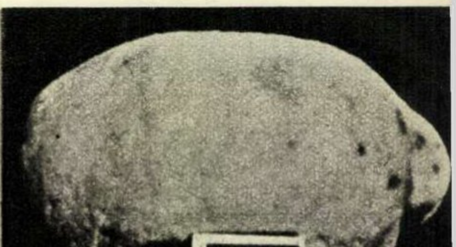

DE UN MILION DE ANI datează scheletul unui elefant descoperit recent la Kaheti (R.S.S. Gruzină). Scheletul acestui elefant preistoric are o lungime de aproximativ patru metri și jumătate și cîntărește peste două tone. În lume mai există doar două schelete asemănătoare: unul la Leningrad și altul la Paris. În fotografie: țeasta elefantului descoperit la Kaheti.

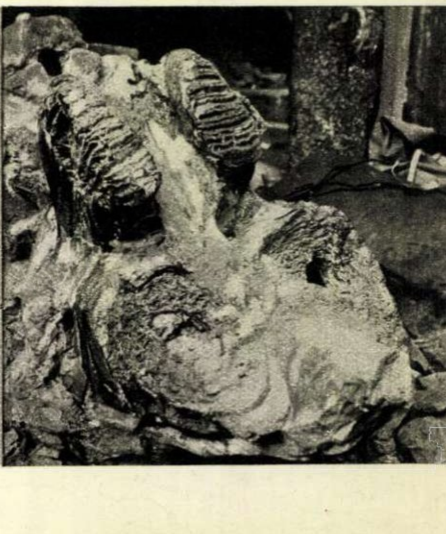

VIZITA TOVARĂŞULUI GH. GHEORGHIU-DEJ LA CLUJ

Fotografii de Ion HANANEL

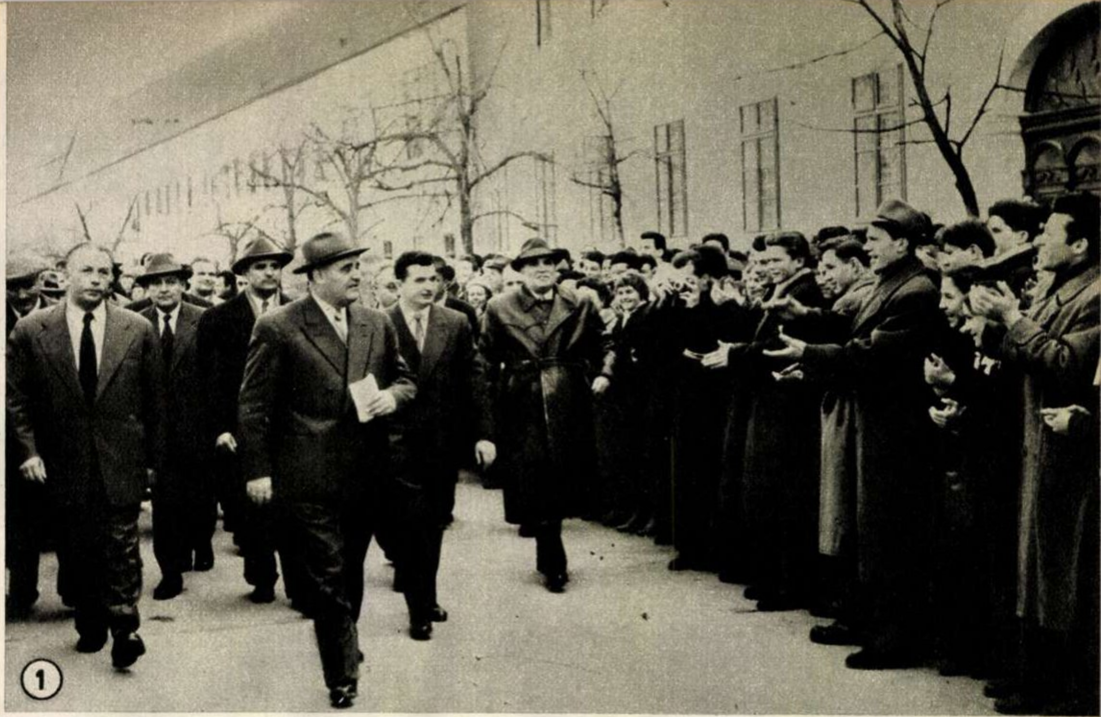

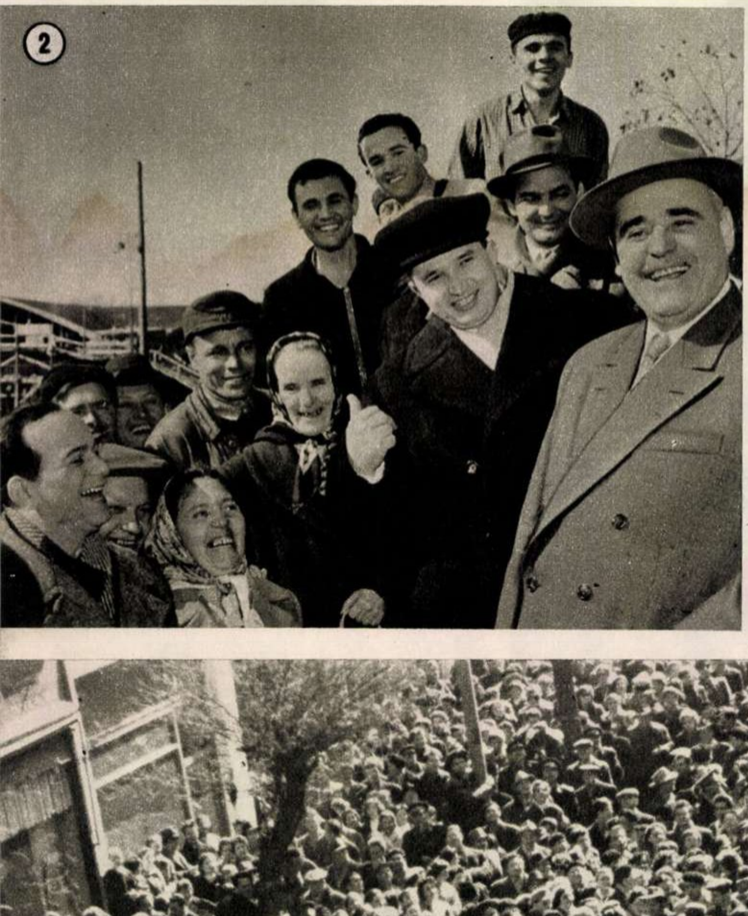

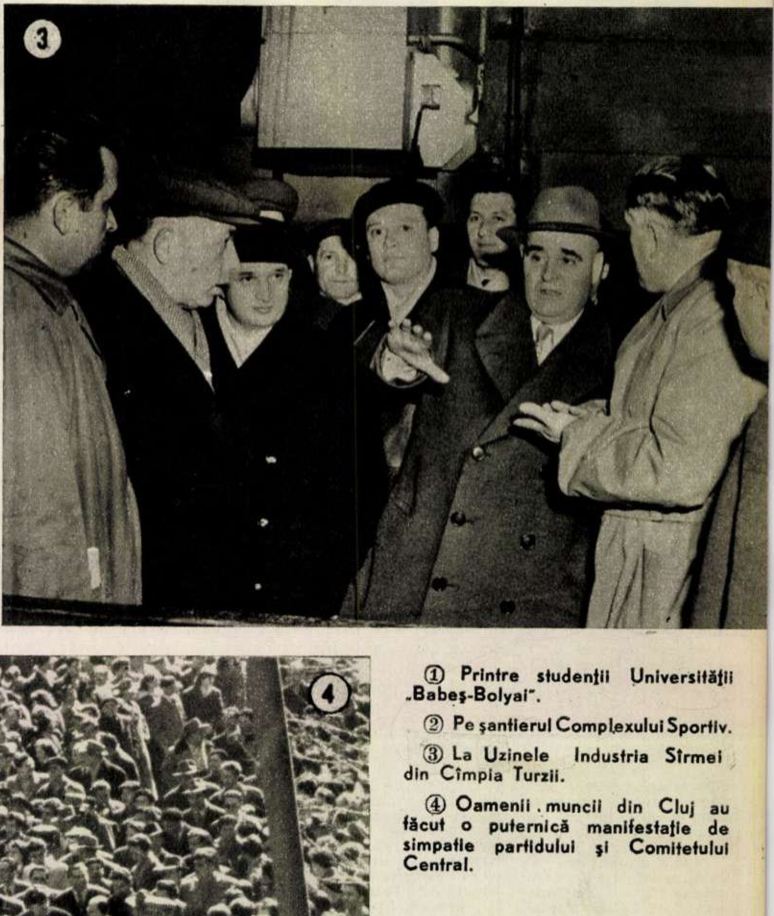

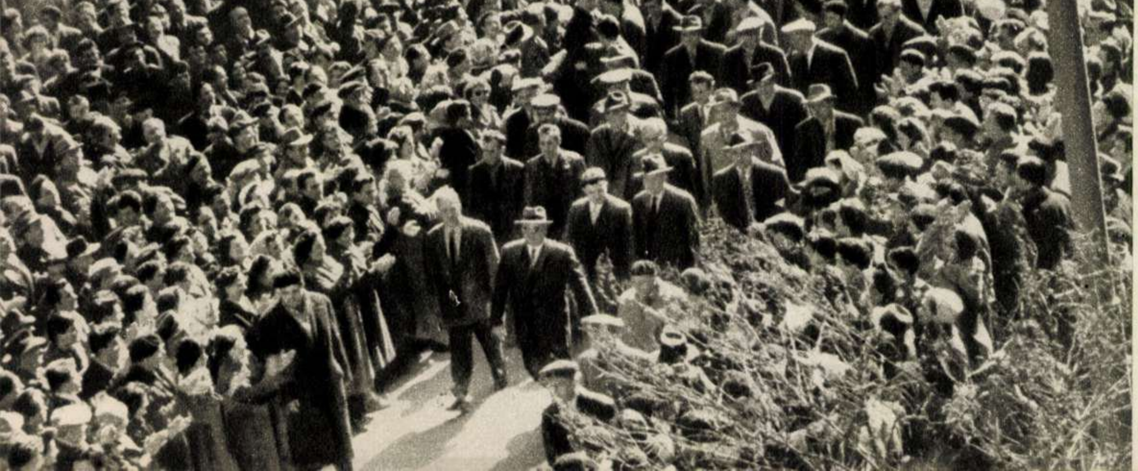

① Printre studenţii Universităţii „Babeş-Bolyai".

② Pe şantierul Complexului Sportiv.

③ La Uzinele Industria Sîrmei din Cîmpia Turzii.

④ Oamenii muncii din Cluj au făcut o puternică manifestaţie de simpatie partidului şi Comitetului Central.

☆

R E D A C Ţ I A:
Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE
la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.
PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic
Casa Scînteii „I. V. Stalin".

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

FRANȚA SALUTĂ VIZITA LUI N.S. HRUȘCIOV

LA FRANCE ENTIÈRE SALUE LA RENCONTRE DE GAULLE-KHROUCHTCHEV
Louis TERRENOIRE :
Je me souviens de notre fraternité d'armes
Jacques DUCLOS :
Une importante contribution à la détente
Edgar FAURE :
La logique de la détente
avant garde

Bibl. Reg.

Populația Franței se pregătește să întîmpine pe Nikita Hrușciov. Sînt organizate întîlniri, discuții pe marginea relațiilor franco-sovietice etc. Ziarele și revistele au pregătit ediții speciale, care cuprind prezentări ale personalității înaltului oaspete sovietic și, totodată, diferite declarații ale personalităților vieții publice franceze, prin care acestea își exprimă satisfacția în legătură cu viitoarele tratative dintre premierul Hrușciov și generalul De Gaulle.

În mijloc: declarații ale unor personalități politice franceze care salută vizita primului ministru al U.R.S.S.

Au mai rămas doar cîteva zile pînă la începerea vizitei oficiale în Franța a președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N.S. Hrușciov, și opinia publică franceză își manifestă cu o intensitate mereu sporită interesul pentru acest eveniment de importanță covîrșitoare, atît pentru relațiile dintre Franța și U.R.S.S., cît și pentru destinderea internațională și întărirea păcii în întreaga lume.

Mai presus de scepticismul și ostilitatea unui număr restrîns de elemente reacționare, marea majoritate a poporului Franței, oameni politici de diferite nuanțe, activiști pe tărîm social, oameni de artă, muncitori își exprimă entuziasmul și optimismul în legătură cu apropiata vizită a șefului guvernului sovietic.

„Vom fi foarte bucuroși dacă convorbirile dintre De Gaulle și Nikita Hrușciov vor ajuta la menținerea păcii" — **declară cunoscutul scriitor francez André Maurois. Generalul Petit, președintele Asociației „Franța-U.R.S.S.", scrie, printre altele, în ziarul „Le Monde":** „Această vizită va duce la îmbunătățirea relațiilor noastre". **Iar Raymond Schmittlein, președintele grupului parlamentar U.N.R. (partidul gaullist), declară în cadrul unui interviu:** „Sînt convins de extrema importanță pe care o are această întîlnire". **Oamenii muncii din orașul Lille își spun și ei cuvîntul. Strungarul Maurice Benoit a declarat:** „Vizita lui Hrușciov în țara noastră va contribui la destinderea continuă a încordării internaționale. Sînt convins de acest lucru".

Și aceștia sînt doar cîțiva din nenumărații francezi care au salutat, prin declarații, interviuri și articole publicate în presă, mult așteptata vizită a primului ministru sovietic.

Iar alături de ei, întregul popor francez, popoarele Uniunii Sovietice, oamenii de bună credință de pe toate meridianele își exprimă nădejdea că vizita oficială a tovarășului N.S. Hrușciov în Franța va aduce o contribuție de seamă la stabilirea unui climat de înțelegere și de colaborare internațională.

Spectatorii prezenți săptămina trecută în tribunele stadionului „23 August", la meciul de fotbal dintre C.C.A. și F.C. Internazionale-Milano, au avut satisfacția unei frumoase victorii a echipei gazdă – 2-0 (1-0). Pontel, portarul echipei italiene, salvînd o minge periculoasă, trimisă de militari.

CRONICA SPORTIVĂ

de Al. MIRODAN

Echipele de fotbal au caracter. Privindu-le cu atenție, vom observa, ca și la indivizi, trăsături specifice definind o atitudine sau alta în fața vieții, însușirea sau defectul, reacția pozitivă și reacția negativă. Casa Centrală a Armatei, de exemplu, are un caracter bun: ca să ne exprimăm cu un termen banal (expresia banală este foarte adesea purtătoarea exactității, precum formulele — evident banale — în matematici) echipa care se află la ora de față în fruntea clasamentului este *serioasă*. Armata n-are străluciri de mare formație, dar e conștiincioasă, nu ridică tribuna prin momente de spectacol, cu excepția cîtorva imagini realizate de Voinescu sau Constantin, dar e închegată, nu stîrnește încîntări, dar aduce publicului siguranță. Casa Centrală a Armatei este un fel de casă de încredere a fotbalului romînesc. Jucătorii ei au fost educați în spiritul sever al răspunderii, dobîndind cu vremea calm masculin, stăruință și, mai ales, mai ales o atitudine activă în clipele grele care îi ferește de „căderi" mizerabile. Nu e cazul să idealizăm, C.C.A. a pierdut, pierde și o să mai piardă și mîine destule jocuri pe care le-ar putea cîștiga, dar niciodată sau în genere, echipa nu coboară sub *limită*. Există în fotbal și în altele o *limită* a slăbiciunii umane, mai jos de care nu ai dreptul să cobori, dacă nu vrei să te descalifici. Totul e ca în box, să nu lovești (ori să nu *te* lovești) „sub centură". Casa Centrală a Armatei, oricare ar fi împrejurările, se străduiește pentru un nivel și o ținută. C.C.A., oricare ar fi împrejurările, nu te rușinează într-un joc internațional; ea se poartă responsabil precum un diplomat care nu-și va așeza picioarele pe masă la recepție. În meciul de plăcută amintire cu Internazionale, Armata s-a văzut în fața unui partener superior ca stăpînire a tehnicii. Deși lipsiți de cîțiva titulari și de miză mare, italienii au dominat artisticește, ca să zicem așa, intimidînd în prima repriză și insistînd într-a doua. Totuși, Armata nu s-a pierdut, știind, datorită *caracterului*, să reziste ferm atacurilor, să dezlănțuie contraofensive încununate cu goluri și să păstreze, fiind *conștiincioși*, pînă-n ultima clipă, scorul. C.C.A. este o echipă pe care se poate conta.

În schimb, Rapid este o echipă pe care nu se poate conta, pentru motivul simplu și singur că nu are caracter. După înfrîngerea, greu justificabilă și suferită pe teren propriu de la Dinamo-Bacău, duminica trecută, „băieții" au pierdut cu 1-2 la Arad în fața U.T.A.-ei, deși conduseseră pînă în minutul 88 cu 1-0. Păcat că nu au fost filmate aceste ultime două minute de joc sau de bătaie de joc: aveau profesorii de pedagogie un rar material didactic întru educarea copiilor fragezi. Ceva în genul „nu sări din tramvai în timpul mersului" sau „e pericoloso sporgersi". Pentru că la Arad nu mai putea fi vorba, în minutul 88, de talent sau de netalent, ci de un elementar act de voință și răspundere, de o frîntură de seriozitate, de netrecerea limitei cu pricina. Dar ce să-i mai mustrăm pe „copiii teribili"? Ei nu sînt de altfel nici copii și nici teribili, ci pur și simplu niște fotbaliști alcătuind o echipă prost crescută. Ei nu mai trebuie discutați „părintește", ci rece și dur. Rapid, acest — cum s-a mai spus — domn Goe al fotbalului romînesc, nu mai prezintă interes la ora de față ca valoare sportivă, ci doar ca obiect al analizei morale. Avînd pe stadion un public de suporteri, admirabil prin iubire, inconștient prin răsfăț, Rapidul și-a îngăduit multe, inclusiv ultimul lucru pe care nu trebuia să și-l îngăduie, și anume desconsiderarea *muncii*. „Mamița" lui Goe l-a crescut mizerabil pe băiat, mamița îi va plînge repetenția. În ce privește Casa Centrală a Armatei, ea n-a avut parte, de-a lungul anilor, de răsfăț și cînd spun răsfăț spun foarte puțin. Publicul, părinte sever de astă dată (și cînd spun sever, spun foarte puțin) preschimbă fiecare duminică după-amiază într-un fel de ședință mai mult decît exigentă, la capătul căreia — după ascultarea punctului de vedere rostit de 80.000 de oameni înscriși la cuvînt — militarii ieșeau de pe teren foarte, foarte... ajutați. Iar astăzi?

Astăzi, Rapidul a ajuns — precum în istorioarele moraliste pentru copii — un tînăr ratat și beat în șanțuri (exagerez, e limpede, din necesități educative).

Astăzi, C.C.A., după terminarea studiilor, a ajuns o persoană onorabilă, demnă și utilă societății. Să o salutăm, cînd trece pe lîngă noi, cu respect. Și să observăm, dincolo de sobrietatea și rezerva sa, un licăr de ironie tristă la adresa părinților care s-au purtat cam vitreg poate cu băiatul.

03
E

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 12 (252)
Anul IX
26 martie 1960

Să-ți spun un secret:
a venit primăvara...
Fotografie de
Sandu MENDREA

SCRISOARE DIN PARIS

N. S. HRUŞCIOV— OASPETELE FRANŢEI

de André WURMSER

N.S. Hruşciov, preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., şi-a început vizita sa oficială în Franţa.

Manifestaţiile de prietenie franco-sovietică din zilele premergătoare sosirii primului ministru al Uniunii Sovietice au culminat cu entuziasta primire făcută de populaţia capitalei franceze înaltului oaspete sovietic.

Iată astfel confirmat în fapte rezultatul unui sondaj făcut, cu puţină vreme în urmă, de Institutul francez pentru opinia publică. În legătură cu vizita premierului Hruşciov în Franţa, această organizaţie a pus cetăţenilor din toate regiunile Franţei, indiferent de opiniile lor politice sau de profesiunea lor, următoarea întrebare: *„Ce primire vor face francezii d-lui Hruşciov?"* Din numărul total al celor consultaţi, 73 la sută au răspuns: „călduroasă", „demnă". Doar infima cifră de doi la sută s-au declarat împotriva vizitei.

Cine sînt cei care s-au manifestat ostil vizitei? Cîţiva arhiepiscopi şi cardinali, unii şefi socialişti de dreapta şi cîteva ziare reacţionare. Fără îndoială însă că poporul unei naţiuni capitaliste nu poate fi judecat după cîteva din ziarele care apar în ţara sa, tot aşa cum nu pot fi apreciaţi toţi catolicii după anumiţi prelaţi ultrareacţionari.

La o altă întrebare — *„În ce scop considerați că a fost invitat dl. Hruşciov?"* — opinia personală a mai mult de jumătate din francezii care au fost întrebaţi a fost exprimată astfel: „PENTRU DESTINDEREA INTERNAŢIONALĂ" sau — ceea ce înseamnă cam acelaşi lucru — „PENTRU ÎMBUNĂTĂŢIREA RELAŢIILOR FRANCO-SOVIETICE".

Dacă cea mai mare parte dintre francezi consideră că scopul acestei călătorii este întărirea păcii şi a prieteniei ţării lor cu unul dintre cele mai puternice state ale lumii, nu e de loc de mirare faptul că procentul celor care s-au arătat orbiţi de furia anticomunistă a fost de numai doi la sută.

Vizita primului ministru al U.R.S.S. în Franţa va îngădui fiecăruia să măsoare drumul parcurs pînă acum de pace. Itinerarul pe care-l va străbate dl. Hruşciov de-a lungul Franţei, în aclamaţiile entuziaste ale marii majorităţi a poporului francez, va cuprinde, printre altele, oraşul Bordeaux şi cartierele sale muncitoreşti, Marsilia, fosta capitală a rezistenţei, oraşul Dijon, capitala regiunii Burgundia, Verdunul, pe care francezii îl asociază cu Stalingradul, oraşele Reims, Lille şi, în cele din urmă, castelul Rambouillet, reşedinţa preşedintelui republicii, unde vor fi reluate tratativele cu generalul De Gaulle.

Întîlnirea dintre De Gaulle şi N.S. Hruşciov bucură pe mulţi francezi, chiar şi pe acei francezi ale căror idei se deosebesc tot atît de mult de cele ale d-lui Hruşciov, cît se deosebesc opiniile mele de cele ale generalului De Gaulle.

Chiar şi acei doi la sută dintre francezii care încă mai socotesc că pacea şi prietenia nu se află la ordinea de zi a istoriei contemporane trebuie să afle acum că, în actuala situaţie internaţională, singura cale este întrecerea paşnică dintre capitalism şi socialism. Şi acestui ţel îi serveşte, în primul rînd, vizita în Franţa a înaltului oaspete sovietic. Fii binevenit deci, Nikita Sergheevici Hruşciov, purtător al nobilei solii de pace!

Paris, martie 1960

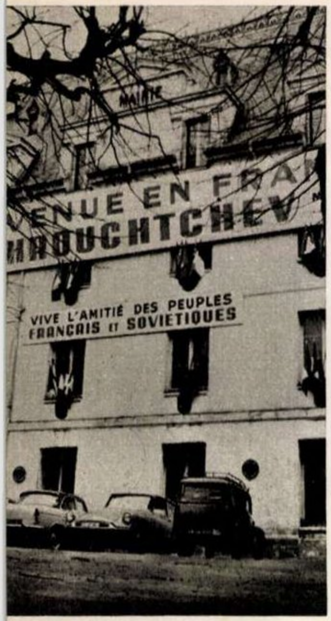

Străzile capitalei şi ale altor oraşe franceze au fost împodobite cu steaguri sovietice şi lozinci de salut. În fotografie: clădirea primăriei din Villejuif, localitate situată pe traseul dintre aeroportul Orly şi Paris. Pe pancarte scrie: „Bun venit în Franţa preşedintelui Hruşciov, mesagerul păcii"; „Trăiască prietenia dintre popoarele francez şi sovietic".

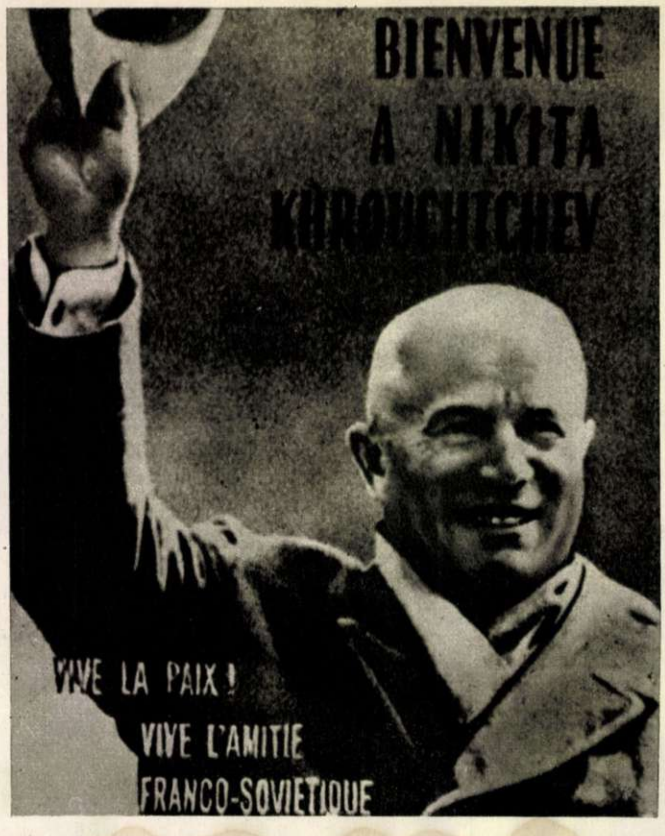

Unul din afişele care au împînzit oraşele Franţei şi în care este salutată vizita primului ministru al Uniunii Sovietice.

În programul oficial este inclusă şi vizitarea casei din Paris, str. Marie-Rose nr. 4, în care a locuit V. I. Lenin între 1909 şi 1912. Iată faţada acestei case, purtînd o placă cu indicaţia respectivă. ↓

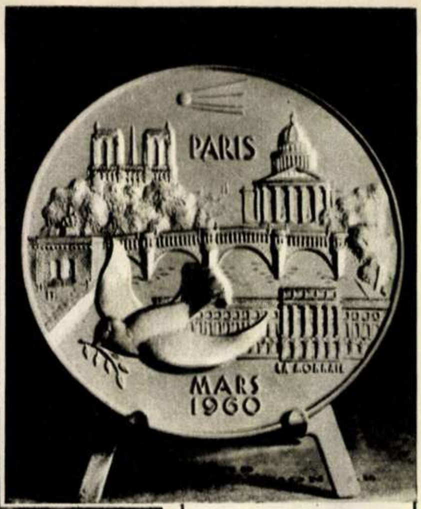

În semn de omagiu, personalul de la monetăria franceză de stat va oferi lui N. S. Hruşciov, cu prilejul vizitei sale la monetărie, o medalie de aur. În fotografie: una din feţele medaliei, pe care sînt gravate cîteva monumente de artă ale capitalei franceze, dominate de sputnik şi porumbelul păcii. Medalia este opera colectivă a douăzeci de gravori.

CE E NOU PE ACASĂ?

Fotoreportaj
de
Liviu MAIOR

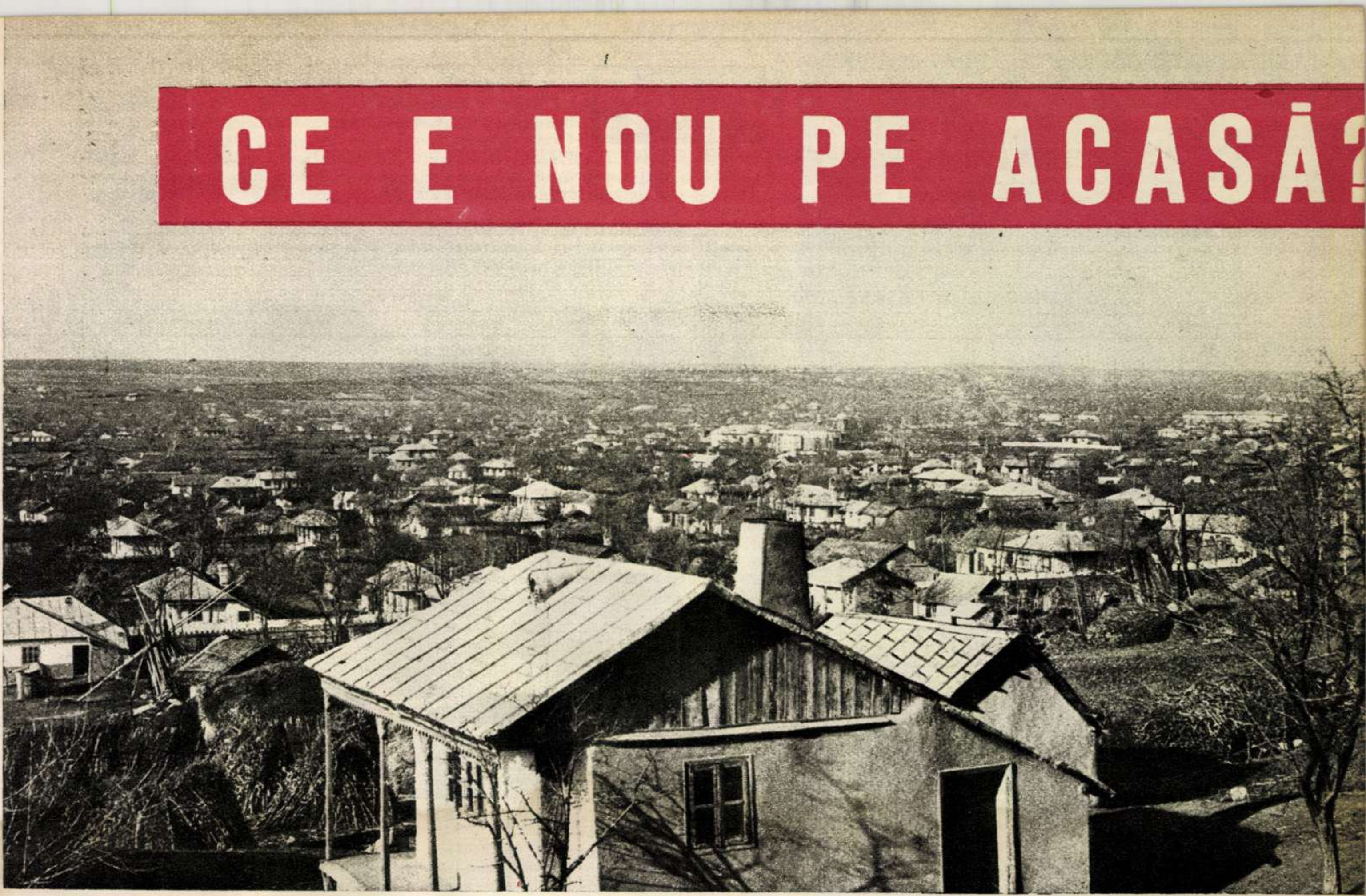

Acum 16 ani, Ion Crişan se întorcea trudit şi amărît dintr-o călătorie făcută la Bucureşti.

Iarna era pe sfîrşite. Cursa de Pechea, în care se urcase, tuşea şi se opintea din răsputeri, luptînd să răzbată prin gropile şi noroiul gros de cîteva palme.

Plimbîndu-şi privirea peste feţele călătorilor— cei mai mulţi consăteni din Pechea — omul întrebă:

— Ce e nou pe-acasă?

Ce e nou?... De fapt Ion Crişan ştia prea bine că fapte deosebite nu s-au putut petrece într-un răstimp de zece zile. Oamenii îşi mistuiau de la o zi la alta aceeaşi viaţă. Aceeaşi ca acum un an, ca şi acum zece, ca şi acum 50... Cei doi moşieri, care stăpîneau întregul pămînt al comunei, închiseseră porţile conacelor plecînd să-şi petreacă iarna în Capitală sau la Galaţi. Oamenii frămîntau glodul uliţelor, scuipînd coji de seminţe, ori se strîngeau pe lăicioare în dreptul caselor, tăifăsuind în plictiseală, în aşteptarea primăverii şi a fierturii de mălai de la prînz. Noutăţi? Cine a mai murit, cine s-a mai născut, cine s-a mai tăiat duminică la horă şi cum se mai potrivesc tocmelile cu boierul pentru lucrul din noul an.

— Ce e nou pe-acasă?

Nu prea se arătau cu chef de vorbă sătenii în ziua aceea. Cineva răspunse:

— Ce să fie?... A murit pe front Costică Budei.

— Am auzit asta. Altceva nimic?

— Altceva nimic!...

★

Ion Crişan, pe care l-am cunoscut în acest sfîrşit de iarnă în autobusul Galaţi-Pechea, se întorcea, ca şi acum 16 ani, dintr-o călătorie de zece zile făcută la Bucureşti.

— Ce e nou pe-acasă?

Maşina, plină, ca şi atunci, cu gospodari din Pechea. Oamenii erau cu chef (atît cît permite bunul simţ şi... regulamentul Irtei...). Vorbeau şi glumeau împreună.

— Ce e nou? Păi, să vedem unde ai lăsat matale lucrurile.

Sau, cu alte cuvinte: „De cînd lipseşti matale din comună? De zece zile? Ia să vedem ce e nou în Pechea?...

(În paranteză fie spus, comuna are azi, pe lîngă cele două colective milionare, o şcoală medie, un spital, o circumscripţie sanitară, un S.M.T., un frumos cămin cultural; pîine albă şi vagoane întregi cu vin de altoi... Dar asemenea lucruri — îndeobşte cunoscute pechenilor — nu interesau în acele momente decît cel mult pe autorul acestor rînduri, care sosea pentru prima dată în Pechea. Ion Crişan dorea să cunoască alte noutăţi).

... Mi-am însemnat în minte conversaţia care a urmat întrebării puse de Ion Crişan. O dată ajuns în Pechea, am pornit pe urmele ei „înarmat" (vorba reporterului) cu un stilou, un blocnotes şi un aparat de fotografiat.

Ce e nou în Pechea? Altceva decît a fost ieri, altceva decît va fi mîine. În viaţa oamenilor şi a comunei: întîmplări şi evenimente mari sau mici. De o mai largă sau de o mai măruntă semnificaţie. Dar mereu altele, în fiecare zi.

Pe cîteva din ele le-am prins în imaginile fotografice alăturate.

CARAGIALE LA PECHEA

— Duminica trecută a fost la cămin piesa „Puii lui Mihai". Duminica ce vine e în program o „premieră". O piesă de Caragiale — ne informează un alt călător din maşină.

În fotografie, învăţătoarea Paraschiva Tarbuc—regizoare la secţia de teatru a căminului cultural din Pechea — verifică machiajul pentru rolul judecătorului (interpretat de tînărul colectivist Pavel Dumitru) din piesa „Justiţia", dramatizare după I.L. Caragiale.

CE VREAU SĂ FIU

Tatăl uneia dintre cele două fetițe se afla și el cu noi în autobus. Ne-a povestit următoarele: „Diriginta clasei a VIII-a a școlii medii din Pechea a făcut o anchetă, întrebînd ce meserie dorește să-și aleagă fiecare elev. La vîrsta aceasta tinerii cred, visează și plănuiesc multe. Iar ancheta a dovedit un lucru cît se poate de semnificativ pentru noua viață a comunei: toți copiii doresc să urmeze „școlile cele mari" din Iași și București. Toți vor să urmeze drumul celor peste 100 de pecheni care au absolvit sau urmează în prezent vreo facultate.

Maranda Ilie (fetița cu eprubeta) dorește să devină inginer chimist. Deocamdată a văzut practic, în laboratorul școlii, cum $\mathrm{Zn} + \mathrm{HCl} = \mathrm{ClZn} + \mathrm{H}$ („care este un gaz ce arde cu o flacără albăstruie").

AVIONUL DIN GALAȚI...

... a lansat acum cîteva zile o parașută. Un accidentat a avut nevoie urgentă de sînge. A doua zi după sosirea noastră în Pechea, bolnavul a fost operat la spitalul comunei. Avionul s-a rotit din nou deasupra spitalului lansînd o altă parașută (fapt care ne-a prilejuit să facem fotografia alăturată).

„Noutatea" — povestită de un plugar aflat și el cu noi în mașină — ne-a arătat printre altele, că educația sanitară a prins în comună rădăcini puternice. Vorbind despre boli, oamenii se corectau între ei, arătîndu-și că nu se zice „brîncă", ci erizipel; nu „năpîrci la burtă", ci ulcer; nu „năjit", ci otită... etc.

CE E GRAVITAȚIA

Un alt călător, aflat cu noi în cursa Galați-Pechea, ne-a mărturisit următoarele:

— Multă vreme m-am întrebat: dacă Pămîntul se rotește, cum pot să stea oamenii cu capul în jos!

Vasile Călin — căci acesta e numele omului — ne-a povestit mai departe cum a învățat și înțeles în cele din urmă la cercul de citit din care face parte, ce este și care sînt legile gravitației, că nici nu e vorba de faptul că oamenii ar sta cu capul în jos. (Iată-l, trei zile mai tîrziu, în mijlocul membrilor aceluiași cerc).

Ca și Vasile Călin, astăzi mulți țărani din Pechea sînt înscriși în cele cîteva zeci de cercuri de citit pe care le conduc învățătorii, profesorii, inginerii și medicii statorniciți în comună.

„AȘTEPTĂM UN INGINER NOU"...

... ne informează colectivistul Vlad Gheorghe.

A doua zi am avut prilejul să fac această fotografie. Gheorghe Cumpătă, proaspăt absolvent al Institutului agronomic din Iași, tocmai sosea în Pechea. Colectiviștii i-au pregătit o locuință spațioasă și i-au aranjat-o cu mobilă și lenjerie de pat.

— Mă așteaptă aci o muncă foarte serioasă — mi-a spus Gheorghe Cumpătă. Gospodăria e mare, bogată și cunoscută prin vrednicia oamenilor. Fostul inginer agronom a făcut aci treabă bună. Doresc să mă înscriu în aceeași tradiție.

FILMUL ROMÎNESC PESTE HOTARE

Filmul romînesc devine tot mai cunoscut peste hotare. Ne-am adresat tov. Ion Lascu, director adjunct la Direcția rețelei cinematografice și a difuzării filmului, cu rugămintea de a ne relata cum a fost primit filmul romînesc peste hotare în anul ce a trecut.

— Am putea spune că în 1959 am început să culegem roadele pe care ni le-a pregătit prezența repetată a filmului romînesc la diferitele întîlniri internaționale. Producțiile cinematografice romînești au apărut — în anul ce a trecut — pe ecranele a 35 de țări ale lumii! Filme ca „Erupția", „Alo? Ați greșit numărul", „Vultur 101" au fost văzute în mai toate țările socialiste. Iată și o ultimă cifră statistică: 15.000.000 de spectatori sovietici au vizionat pînă în prezent filmul romînesc „Vultur 101". În anul acesta, trei filme artistice romînești — „Erupția", „Vultur 101" și „Viața nu iartă" — au fost vîndute în Egipt, cu drept de exploatare pentru toate țările arabe: iubitorii de film din toată lumea arabă vor lua astfel contact cu noile producții cinematografice romînești.

— Am fi curioși să știm care din producțiile noastre prezentate în 1959 peste hotare s-au bucurat de mai multă prețuire?

— „Ciulinii Bărăganului", prezentat în premieră la Paris, a fost bine primit de publicul francez, căruia, de altfel, îi erau familiare și romanul, și regizorul Louis Daquin. „Dincolo de brazi" s-a bucurat de aprecierea publicului din Grecia (pînă acum 11.000 de spectatori s-au perindat printr-un singur cinematograf din Atena, unde rulează acest film). Îmi explic succesul în primul rînd prin ecoul pe care spiritul antifascist al acestei producții romînești l-a trezit în masa spectatorilor greci; acțiunea bine condusă și frumusețea peisajului nostru au făcut restul. În Egipt și în Irak preferințele publicului s-au îndreptat în special către filmul „Alarmă în munți".

— În 1959 au avut loc diferite întîlniri internaționale. Cum au fost primite producțiile romînești?

— În ultimele luni ale anului trecut am înregistrat două succese. Filmul științific „Capul izolat", producție a studioului „Al. Sahia" (scenariu Valentin Benetato și Penu Stelian, regia Penu Stelian), înfățișînd cercetările oamenilor noștri de știință în domeniul corelațiilor neuro-humorale, a fost distins în toamna lui 1959, la cea de-a patra revistă a filmului științific din orașul Padova, cu „Medalia de bronz". Cîteva luni mai tîrziu, în ianuarie 1960, filmul „Capul izolat" precum și filmul artistic „7 arte" au luat premiul I la Festivalul internațional al filmului științific de la Santiago de Chile. Ziarul „El Siglo" remarca, la 18 ianuarie 1960, că „revelația festivalului a fost Romînia, a cărei producție s-a dovedit la nivelul țărilor celor mai dezvoltate". «„7 arte" — continuă „El Siglo" — este o excelentă scrisoare de prezentare a cinematografiei romînești». De altfel, succesul filmului nostru de scurt metraj peste hotare este bine cunoscut. Iată încă un exemplu: pînă la ora actuală, aproape toate filmele de desen animat produse de studioul „București" au fost prezentate la televiziunea din S.U.A. și Canada. O casă de film vest-germană a achiziționat în această iarnă 45 de filme romînești de scurt metraj, cu drept de exploatare în R.F.G., Elveția și Austria. Devenim cunoscuți...

— Cum vedeți posibilă lărgirea sferei de difuzare a filmului romînesc peste hotare în 1960?

— Condiția lărgirii sferei de difuzare rămîne mereu aceeași: o producție de înalt nivel ideologic și artistic. Noi filme, ca „Secretul cifrului" (care a și început să fie tradus în franceză, engleză, și spaniolă), „Valurile Dunării", „Păieții noștri", ne vor înlesni, fără îndoială, sarcina în această direcție. De altfel, am și început tratative comerciale cu diferite case de film din Europa și Africa. Sperăm însă să dăm și direcții noi exportului nostru de filme. În 1960 ne propunem să difuzăm filmul romînesc și în țările din nordul Europei, în țările Americii Latine și ale Asiei de sud.

Amintiri despre LENIN

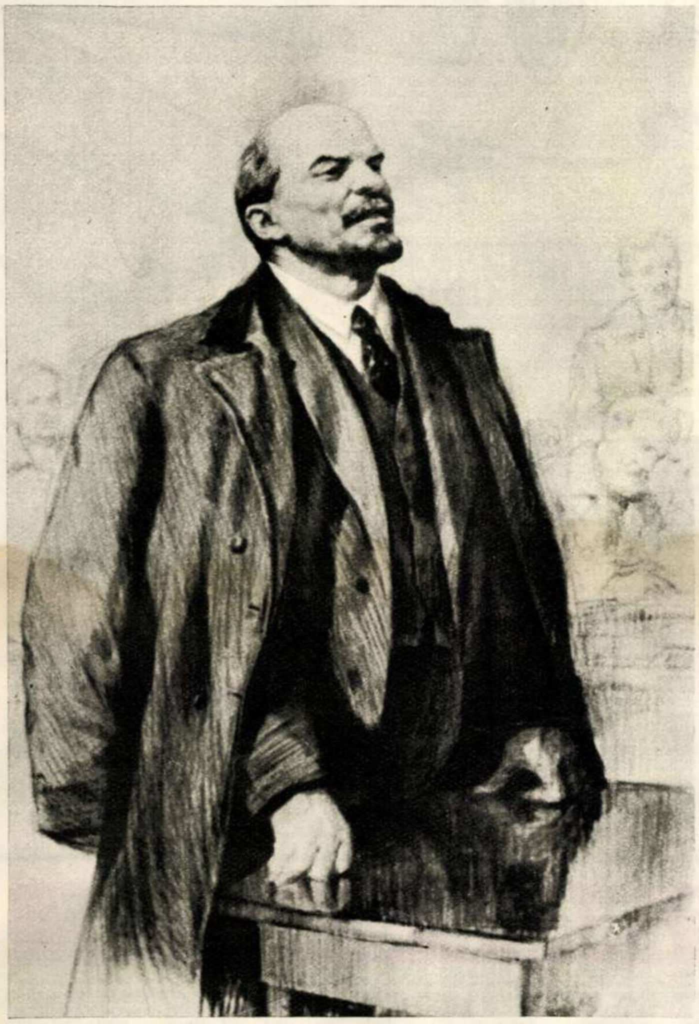

V. I. Lenin

Desen de P. V. VASILIEV

GARDEROBIERUL

Am fost odată cu Vladimir Ilici la un concert. Sora lui, Ana Ilinicina, m-a convins să merg acolo. Ea mi-a povestit, nu o dată, cît de bună muziciană a fost mama lor și cum s-au obișnuit încă din copilărie cu muzica. „Vino, vor fi și Leninii acolo“. Așa le spunea ea pe scurt lui Vladimir Ilici și Nadejdei Konstantinovna.

Concertul avea loc în Casa Sindicatelor. Vladimir Ilici se simțea foarte obosit și n-a putut să stea pînă la sfîrșit.

— Să mergem, Nadiușa—spuse el.

Și am plecat tustrei. Garderoba se afla chiar lîngă sala rotundă care dădea în Sala Coloanelor. Bătrînul garderobier moțăia pe un scaun. Auzind pași, el își înălță capul și, recunoscîndu-l pe Vladimir Ilici, se îndreptă spre cuier.

— Nu te deranja, te rog, mă îmbrac singur — spuse Vladimir Ilici și trecu grăbit înainte.

Însă garderobierul îi și luase paltonul din cuier. Vladimir Ilici se îmbrăcă, se întoarse spre garderobier și-i întinse mîna.

— Vai de mine, Vladimir Ilici — murmură bătrînul, dîndu-se înapoi — sub puterea sovietică nu se primesc bacșișuri...

Vladimir Ilici zîmbi.

— Scuză-mă, n-am avut intenția să te jignesc. N-am vrut decît să-ți strîng mîna—spuse el.

Garderobierul se fîstîci și mai mult și strînse cu putere mîna lui Lenin.

V. ȘULGHIN

UN TÎNĂR PRINTRE TINERII DIN SAMARA

...De fapt, cercul lui Skliarenko în alcătuirea din anii 1889-1890 s-a transformat într-un cerc marxist sub conducerea lui Vladimir Ilici. În fiecare săptămînă membrii cercului se întruneau și exact la ora stabilită apărea Vladimir Ilici, care-și începea expunerea asupra unei probleme marxiste stabilite în prealabil. Temele sale favorite erau: bazele generale ale marxismului, doctrina economică a lui Marx, materialismul dialectic și istoric. Noi, tinerii — pe atunci — din Samara, ascultam cu nesaț fiecare expunere a lui Lenin ca pe o poveste pasionantă, plină de învățăminte adînci. Ne minunam de simplitatea noilor adevăruri care se dovedeau atît de clare, accesibile și înțelepte. Pe vechii „zei“ narodnici i-am azvîrlit la lada de gunoi cu nepăsarea tinereții, fără regret, ba chiar cu o satisfacție răutăcioasă. Doar Skliarenko se mai opunea cu îndîrjire. Dar de fiecare dată Vladimir Ilici îi răspundea cu delicatețe și tact, combătîndu-l nu pe el, ci pe „teoreticienii“ săi.

În primăvara anului 1890 reușiserăm să înțelegem foarte multe, datorită acelei arte deosebite a lui Vladimir Ilici de a transforma fără efort lucrurile aparent încurcate și de neînțeles în lucruri simple, ușor de priceput și asimilat. Ne însușiserăm în așa măsură bazele marxismului, încît căutam neîncetat cazuri în care să putem discuta în contradictoriu cu vreun narodnic, ca să-l „desființăm“.

Astfel cercurile din Samara dinaintea sosirii lui Lenin, cu spiritul lor narodnic, cu tot noianul lor de prejudecăți narodnice reacționare, și-au încetat existența începînd din anul 1890, și dacă nu au decedat subit, s-au stins totuși destul de repede, deoarece tineretul studios s-a repezit cu toată setea tinereții spre izvorul clar, limpede și dătător de viață — marxismul. Mlădița marxismului revoluționar a fost sădită în Samara de Vladimir Ilici Ulianov.

A. BELIAKOV

Monumentul lui Lenin din Șușenskoe. →

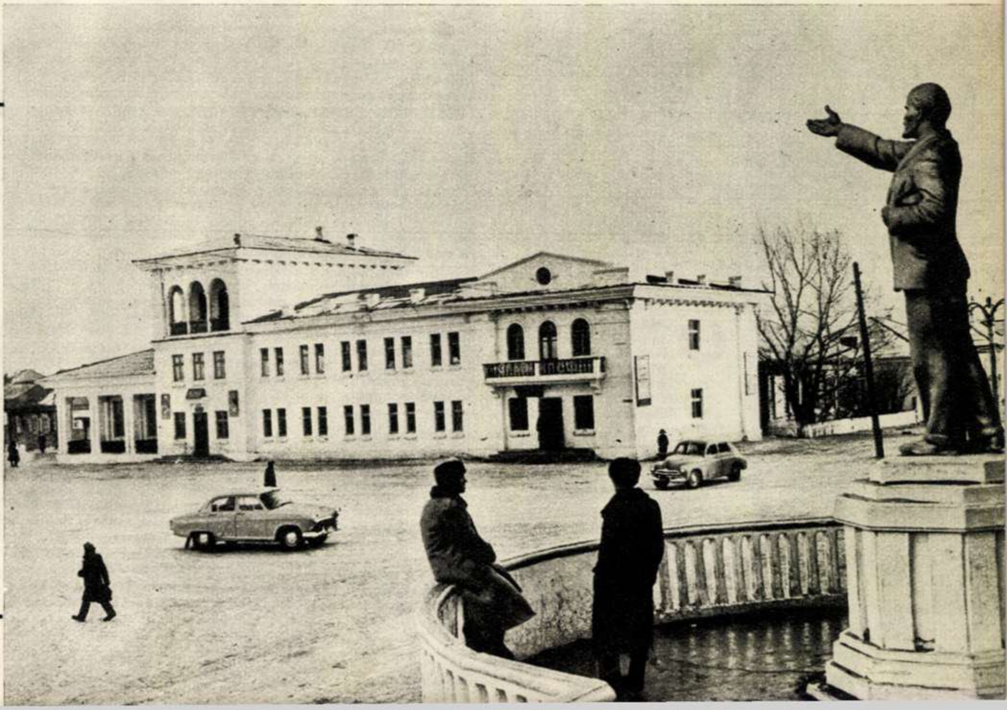

ȘUȘENSKOE AZI

Sătucul odinioară prizărit în imensitatea taigalei siberiene, în care a trăit în exil Vladimir Ilici Lenin din mai 1897 pînă în ianuarie 1900, a devenit de nerecunoscut în anii puterii sovietice. Azi Șușenskoe este un important centru raional în ținutul Krasnoiarsk și se mîndrește, printre altele, cu o școală agrotehnică și o modernă fabrică de produse lactate, a cărei producție anuală de 1.800 tone lapte praf va crește pînă la sfîrșitul septenalului la 3.000 tone. Cu produsele acestei fabrici se aprovizionează îndeosebi regiunea extremului nord.

axa Bonn Madrid
OPINIA
PUBLIC

O AXĂ NOUĂ ȘI NIȘTE PLANURI MAI VECHI

de Al. GÎRNEAȚĂ

Ilustrații de E. ARNO

Limbuția unui gazetar de la *New York Times*, care a dezvăluit că R.F.G. duce tratative secrete cu Spania franchistă pentru instalarea de baze vest-germane pe pămînt spaniol, l-a enervat pe cancelarul de la Bonn. Însă indispoziția i-a trecut destul de repede; gafa ziarului newyorkez a fost „reparată“ de unele declarații oficiale americane, care au dat cuplului Adenauer-Strauss un certificat de bună purtare. Ambasadorul S.U.A. la Bonn, Dowling, a declarat — spre mulțumirea revanșarzilor vest-germani — că între guvernele S.U.A. și R.F.G. nu există divergențe de principii în ce privește crearea în Spania a unor baze militare pentru Bundeswehr. „*R.F. Germană* — a spus Dowling — *are, într-adevăr, nevoie de aceste baze și dacă reprezentantul R.F.G. în N.A.T.O. va propune ca ele să fie create în Spania și încă în vreo altă țară, nu văd de ce partea noastră ar avea de obiectat*“.

De mirare ar fi fost contrariul. Cum s-ar fi putut crede că cercurile militariste americane ar fi putut dezaproba acțiunea Bonnului, cînd de un deceniu alimentează cu dolari falimentarul regim franchist, cînd pe teritoriul spaniol se află baze militare americane? Tot așa cum era firesc ca cercurile războinice de peste ocean să aprobe și noua acțiune a copilului lor răsfățat — militarismul vest-german.

Vestea că Germania occidentală a dus tratative cu Spania franchistă pentru crearea de baze militare, precizarea că tatonările datează de doi ani și perfectarea acordului din toamna trecută au stîrnit mînia opiniei publice apusene și protestele presei, determinînd chiar luări de poziție din partea unor cercuri oficiale.

Visurile nutrite de protectorii occidentali ai Bonnului despre o mașină de război vest-germană orientată în sens unic — doar ca instrument împotriva țărilor socialiste — încep să se destrame. Refacerea cîrdășiei dintre fasciștii spanioli și revanșarzii vest-germani și perspectiva creării unei axe Bonn-Madrid au trezit tragice amintiri și au dus la unele asemănări de situație. Cu un sfert de veac în urmă, Hitler trimitea divizia sa de aviație, Condor, să nimicească, sub privirile îngăduitoare ale reacțiunii occidentale, republica spaniolă. Iar acum, militariștii vest-germani, folosind ca pretext nevoia de mînă liberă pentru o înarmare atomică, tind să-și creeze baze militare pe teritoriul aceleiași Spanii. În planurile Bonnului, Spania trebuie să servească drept poligon pentru experimentarea armelor morții. Și aceasta cît mai ferit de ochii opiniei publice.

Că nu e vorba numai de „baze de aprovizionare“ pentru armatele vest-germane, cum pretinde Strauss acum, cînd e strîns cu ușa, o dovedește declarația deputatului britanic Edwards. Acesta a relatat că Germania occidentală construiește, cu capital Krupp, la Bilbao, în Spania, o uzină pentru producția de rachete. Mai mult: în aceeași Spanie a fost creată în ultimii ani o întreagă rețea de uzine de armament, cu participarea directă a concernelor vest-germane. Aici se produc acele tipuri de arme a căror producție este interzisă chiar și prin elasticele acorduri de la Paris. Dacă adăugăm faptul că tot în Spania monopolurile vest-germane au participat activ la punerea în funcțiune a unui mare combinat pentru extracția și prelucrarea minereurilor de uraniu, pericolul pe care-l constituie pentru pacea lumii plănuita axă Bonn-Madrid devine și mai evident. Militariștii vest-germani se dovedesc a fi, așa cum a avertizat în repetate rînduri guvernul sovietic, niște războinici incorigibili.

Există un vechi dicton militarist: „Armele să nu ruginească, soldații să nu lenevească, generalii să comande“. Generalii hitleriști din conducerea Bundeswehrului au în sînge acest dicton. Și oricîte etichete democratice și pașnice li s-ar lipi pe frunte, ei urzesc aceleași planuri criminale. Tocmai de aceea Adenauer califică pacea drept „*un primejdios cuvînt la modă*“.

Planurile de creare a unei axe Bonn-Madrid, de instalare de baze vest-germane pe teritoriul spaniol s-au născut tot

---

„ÎN REPARAȚIE GENERALĂ“

Oscar Wilde spunea cîndva că dorința S.U.A. „este de a pune întreaga Europă în reparație“. Închipuiți-vă deci o uriașă hală americană, în care forfotesc popoarele bătrînului continent intrat în „reparații generale“. „La naiba cu Shakespeare, Luvru, catedrala Sf. Sofia și Acropole; trăiască noua civilizație a gumei de mestecat și a Ku-Klux-Klanului!“ — urlă băieții din Arkansas (Arkansas, cu orașul Little Rock) sau din Mississippi, (Mississippi, unde a fost linșat negrul Mac Parker).

Reparatorii de peste ocean întocmesc, îndeobște, cu operativitate, fișa tehnică a țărilor pe care le iau în antrepriză. Iat-o, bunăoară, pe cea privind Turcia. În fișă scrie că poporul turc este un „*popor rural, pios, conservator, înapoiat politicește*“. Această caracterizare a apărut în paginile marelui cotidian american *New York Times*. Așadar, faptele sînt limpezi.

Cruciații dolarului au trecut la executarea fișei tehnice: *popor rural* — spune *New York Times*. Să le arătăm noi, americanii, cum se face treabă bună (citește bănoasă)! „*Importăm din America* — scrie ziarul turc *Vatan* — *găini, pui, curcani, unt, praf de lapte, carne, grîu etc., plătind, în schimbul lor, devize*“. Noi propunem să se aducă din S.U.A. și cîteva transporturi de pămînt arabil, așa, ca să fie chiar ca în Oklahoma. Ce importanță are faptul că pentru aceste „binefaceri“ Turcia plătește milioane de dolari (totalul datoriei Turciei față de străinătate se cifrează la 549.000.000 dolari). Doar civilizația „made in U.S.A.“ nu se capătă pe gratis, mai ales cînd 75 la sută din populația țării se ocupă cu agricultura!

De altfel, nici nu este nevoie de prea multe explicații; doar turcii — *spune tot New York Times* — sînt un *popor pios*. Deci, totul nu-i decît din voința lui Allah. Chiar și atunci cînd la Istambul doi soldați americani atacă noaptea, cu cuțitele, un șofer turc, iar pasagerul din mașină (tot american) îi taie o ureche (ce amuzant!) — aceasta este tot… din poruncă divină. Același lucru se petrece, de fapt, și cînd un șofer american calcă doi pietoni turci. Era doar „foarte grăbit“ — după cum a declarat inocentul reprezentant al volanului american. Doi oameni răniți? Se întîmplă, mai ales că erau turci înapoiați, pioși, conservatori și așa mai departe!…

În special înapoierea sub toate raporturile a Turciei este îngrozitoare — se plîng reparatorii de peste ocean. Pînă și ziarele din Ankara și Istambul recunosc că, în sfîrșit, Turcia deține și ea un record mondial. Nu în sport, ci în economie; ziarul *Vatan* relatează că în ultimii ani Turcia s-a situat pe primul loc în lume în ceea ce privește creșterea prețurilor. Și nu-i singura performanță. Ascultați ce spune deputatul turc Hifzi Oguz Bekata: „*Nivelul de trai în Turcia a scăzut într-un mod care nu poate suferi comparație cu vreuna din țările străine*“. Deci „reparațiile“ executate de imaginara hală americană dau din plin roade, aducînd Turcia în fruntea ierarhiei mondiale la capitolul mizerie. E și acesta un record, în felul lui!

Dar în loc să fie fericit de „reparația“ ce i se oferă de peste ocean, poporul turc își manifestă nemulțumirea aducînd în discuții astfel de probleme mărunte ca: hrană, îmbrăcăminte, locuință. Astfel, ziarul *Ulus* relata că președintele sindicatului muncitorilor din Istambul a declarat: „*Zeci de mii de muncitori zac, împreună cu familiile lor, în condiții mizerabile, în cîte o singură cameră, din cauza scumpirii enorme a chiriilor. Mamele care alăptează își părăsesc pruncii pe unde nimeresc și aleargă după pîine*“. Pînă și revista ultraamericană *U.S. News and World Report* s-a lăsat prinsă în mrejele plîngerilor turcilor „înapoiați“, scriind: „*Cine vizitează în prezent Turcia își poate da seama că această țară se află pe marginea prăpastiei*“.

Nu este de mirare că, față de… nerecunoștința pe care o întîlnesc în Turcia, unii militari americani aflați în această țară își mai îneacă în mod original necazul. De exemplu, John Brown se ocupă cu vînzarea de dolari la bursa neagră, iar un superior al lui, mai expeditiv, avînd gradul de căpitan, falsifică dolari. Un alt militar american de la comitetul „de ajutor“ s-a ajutat pe el însuși înșelînd mai multe persoane.

Dar acestea nu sînt decît mici coțcării față de afacerea în stil mare care se cheamă Turcia „în reparație“. O afacere atît de urît mirositoare și înnăbușitoare, încît ziarul *Millet* scrie că Turcia „se sufocă în îmbrățișarea prea strînsă a S.U.A.“.

A.M.

LAPTE
PRAF
MADE
IN
U.S.A.

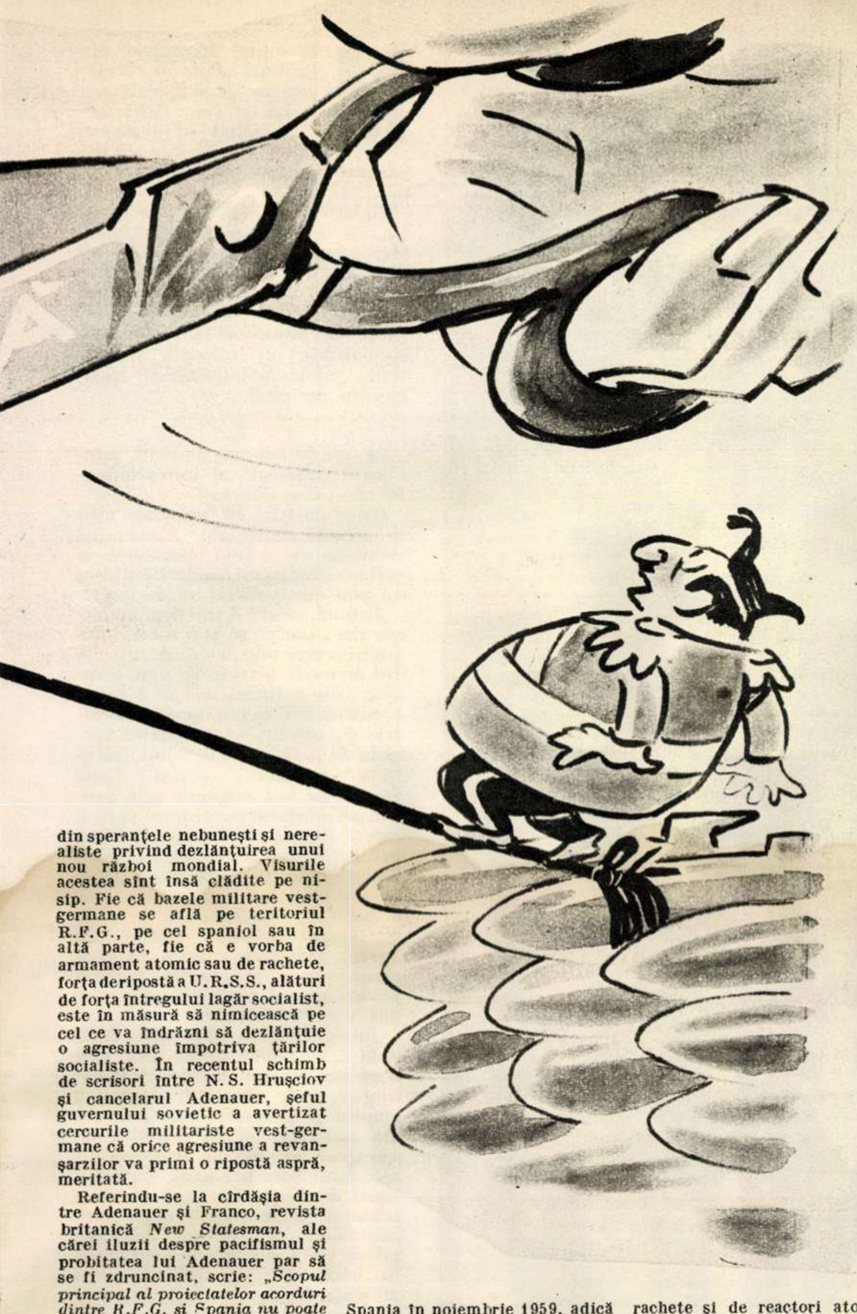

din speranţele nebuneşti şi nerealiste privind dezlănţuirea unui nou război mondial. Visurile acestea sînt însă clădite pe nisip. Fie că bazele militare vest-germane se află pe teritoriul R.F.G., pe cel spaniol sau în altă parte, fie că e vorba de armament atomic sau de rachete, forţa deripostă a U.R.S.S., alături de forţa întregului lagăr socialist, este în măsură să nimicească pe cel ce va îndrăzni să dezlănţuie o agresiune împotriva ţărilor socialiste. În recentul schimb de scrisori între N. S. Hruşciov şi cancelarul Adenauer, şeful guvernului sovietic a avertizat cercurile militariste vest-germane că orice agresiune a revanşarzilor va primi o ripostă aspră, meritată.

Referindu-se la cîrdăşia dintre Adenauer şi Franco, revista britanică *New Statesman*, ale cărei iluzii despre pacifismul şi probitatea lui Adenauer par să se fi zdruncinat, scrie: *„Scopul principal al proiectatelor acorduri dintre R.F.G. şi Spania nu poate fi decît asigurarea de terenuri de exerciţii pentru experimentarea secretă a armelor strategice. Dacă Marea Britanie va admite ca dr. Adenauer să realizeze acest complot, aceasta va avea consecinţe grave“.*

Este limpede că militariştii vest-germani vor să folosească azi Spania — aşa cum au folosit-o cu un sfert de veac în urmă — ca o platformă de încercare a forţei militare hitleriste, ca un arsenal de arme moderne fabricate şi depozitate la „loc sigur“, ca un poligon de experimentare a armelor atomice.

Comentînd tratativele secrete duse în spatele aliaţilor din N.A.T.O., presa occidentală a distribuit diverse calificative. *Times* le numea: „O gafă şi o greşeală periculoasă“; *The Guardian:* „o stupiditate de prim rang“; *Daily Telegraph*: „o prostie“.

Numai că toate acestea constituie un mod de a-i trata cu mănuşi pe criminali! Ceea ce fac guvernanţii de la Bonn, proiectata axă Bonn-Madrid reprezintă fără doar şi poate o crimă premeditată, urmărind un scop dublu: pe de-o parte (unul imediat) torpilarea tratativelor la înalt nivel; de pe altă parte — expansiunea militară vest-germană.

Este semnificativ că Strauss a început tratativele oficiale cu Spania în noiembrie 1959, adică la 2 luni după istorica întîlnire de la Camp David, la scurtă vreme după ce anglo-americanii se arătaseră dispuşi să considere tratativele ca metodă unică în rezolvarea problemelor litigioase. Adenauer, considerat executor testamentar al politicii lui Dulles, continuator încăpăţînat al politicii de pe poziţii de forţă, sabotează făţiş eforturile ce se fac în vederea unei destinderi internaţionale. El preferă războiul şi preconizează cruciada anticomunistă. Perspectiva unei destinderi l-a făcut să accelereze ritmul pregătirilor de război ale Bonnului şi să dea cărţile pe faţă: el tinde să torpileze întîlnirea la nivel înalt şi, întru realizarea acestui scop, nu-şi alege mijloacele. Proiectul axei Bonn-Madrid, cu perspectiva creării unor baze vest-germane în Spania, este un avertisment adresat aliaţilor atlantici. Revanşarzii vest-germani nu s-au împăcat niciodată cu rolul de mîna a doua în coaliţia occidentală. De aceea Bonnul nu se mulţumeşte numai cu refacerea armatei pe propriul teritoriu, ci vrea să-şi lărgească sfera de acţiune, intenţionînd să construiască baze militare în Turcia, Grecia, Franţa, Italia şi, în primul rînd, în Spania. Emisari vest-germani au colindat ţările Americii Latine, oferind cu largheţe capitaluri şi specialişti pentru construirea de rachete şi de reactori atomici. Lozinca *„Deutschland, Deutschland über alles“* este repusă pe tapet cu o modificare în a doua ei parte: în loc de „über Leute Adolf Hitler“ se spune Konrad Adenauer sau — de ce nu? — Strauss, dictatorul în perspectivă. Militariştii vest-germani şi-au schimbat uniformele, dar nu şi năravurile. Ei sînt gata să pornească şi spre Apus, aşa cum a făcut-o şi Hitler, lovind în plin tocmai în cei ce l-au sprijinit fie direct, fie prin indiferenţă faţă de acţiunile sale agresive.

Dar revanşarzii vest-germani dau dovadă că au memorie scurtă şi că nu vor să înveţe nici măcar din propria lor experienţă. Axele mai vechi, cu Italia fascistă, cu imperialiştii japonezi sau cu Spania franchistă au fost zdrobite cîndva, sub tăvălugul mîniei dezlănţuite a popoarelor. Cu atît mai mult astăzi, cînd condiţiile istorice s-au schimbat, cînd forţele iubitoare de pace sînt mai puternice ca oricînd, fiind în stare să oprească şi să frîngă mîna ce ar încerca să aprindă vîlvătaia războiului, axa Bonn-Madrid este sortită eşecului. Este timpul ca încercarea lui Adenauer de a încropi cîrdăşia cu Franco să spulbere, măcar în ceasul al doisprezecelea, indolenţa şi îngăduinţa unor cercuri influente din Apus faţă de jocul perfid şi primejdios al revanşarzilor vest-germani.

VĂ PREZENTĂM PE:

KATIA POPOVA

— articol scris pentru „Flacăra" —

de
Monica MITEVA
(Sofia)

O mişcare bruscă a baghetei dirijorului şi... freamătul din sală încetează, ultimele cuvinte se curmă nerostite: răsună puternicele acorduri ale operei „Război şi pace“ de Prokofiev.

...Cîntă — în rolul Nataşei — Katia Popova. În cascadele sonore ale vocii se simt frămîntările abia perceptibile ale sufletului. Sala răsună de aplauze. Vocea remarcabilă, figura plăcută şi interpretarea actoricească plină de expresivitate, iată elementele ce împlinesc farmecul tinerei cîntăreţe bulgare Katia Popova, pe care publicul o întîmpină întotdeauna cu atîta căldură şi pe care o vor putea în curînd asculta şi spectatorii romîni. Pînă atunci, vă prezentăm cîteva imagini din viaţa şi activitatea ei.

Oricît de ciudat ar putea părea unora, ziua de lucru a Katiei Popova începe la ora 8 — întocmai ca în atîtea şi atîtea instituţii şi întreprinderi. Două ore de exerciţii în tovărăşia pianului (foto 1) reprezintă o parte constantă a programului de fiecare zi al cîntăreţei. Pentru că ea ştie bine că numai talentul — fără muncă susţinută — n-ar fi fost suficient pentru a cuceri, în Conservator, insigna de aur, iar mai tîrziu premiul I la Festivalul mondial al tineretului de la Bucureşti, premiul I la Festivalul internaţional „Primăvara la Praga“, specializarea în Uniunea Sovietică, titlul de laureată a „Premiului Dimitrov“ şi o serie de turnee în străinătate.

Pe lîngă toate celelalte treburi zilnice, Katia trebuie să-şi perfecţioneze şi cunoştinţele de limbă franceză. După turneele, încununate de succes, la Opera Comică şi Opera Mare din Paris, o aşteaptă o nouă vizită în capitala Franţei. Publicul parizian va asculta în această stagiune, pentru a treia oară, o Manon bulgară în opera cu acelaşi titlu, o va asculta pe Mimi din „Boema“ ca şi pe Margareta din „Faust“ (foto 2). În aceleaşi opere, va apare Katia Popova în turneele ce le va întreprinde anul acesta în Romînia, Ungaria, Polonia ...

O după-amiază liberă. Unde mai pui că e un cer însorit, de un albastru pur. În mod obişnuit, asta înseamnă o excursie cu maşina pînă la Boian, la Dragalevţi sau Panciarevo. La volan se află cînd Katia (foto 3), cînd soţul ei... Cele cîteva ceasuri petrecute în aer liber, în discuţii vesele, trec repede. Seara, cei doi soţi (foto 4) pleacă spre casă. Dar... nu prea tîrziu, pentru că a doua zi, la orele 8, încep din nou lecţiile, repetiţiile, spectacolele.

PE SCARĂ INDUSTRIALĂ...

Naşterea policlorurei de vinil este practic invizibilă. Întregul şi complicatul proces tehnologic respiră doar prin ochii şi sufletul aparatelor de măsură. Dar ca să ajungă să execute această mişcare simplă (învîrtirea volanului), operatoarea a trebuit să se familiarizeze în prealabil, timp îndelungat, cu grele şi complicate probleme teoretice de chimie.

Mai multe magazine din Capitală au pus în vînzare pelerine de ploaie din material plastic. Pelerinele s-au vîndut în... plicuri (mici cît să intre în buzunarul cumpărătorului) şi la preţul de ... 11 lei.

Industria chimică din ţara noastră îşi desfăşoară din plin ofensiva pentru producerea articolelor din mase plastice. Industria prelucrătoare posedă în prezent nu numai utilajul modern necesar, cadre de muncitori şi tehnicieni specializaţi, ci totodată şi materia primă trebuincioasă: policlorura de vinil.

★

Ce este policlorura de vinil, principalul „aliment" al întreprinderilor de mase plastice?

Orice chimist îţi răspunde uşor la această întrebare: „Combinînd acetilena cu acidul clorhidric şi polimerizînd gazul rezultat, obţinem un praf alb: policlorura de vinil".

În fond, totul e destul de simplu— am zice. Dar ca să poţi fabrica din praful acesta sute de mii de articole din material plastic, îţi sînt necesare, cum e firesc, mii de tone de acetilenă, mii de tone de acid clorhidric şi, bineînţeles, o fabrică specială de policlorură de vinil, înzestrată cu utilaj special. Toate acestea au fost asigurate prin politica partidului şi guvernului nostru, care a dus la construirea şi darea în funcţiune a mai multor asemenea unităţi industriale de mare capacitate. Prin intrarea în producţie a secţiei de policlorură de vinil din cadrul Uzinelor Chimice din Turda, industria noastră chimică prelucrătoare a căpătat materia primă necesară fabricării articolelor din material plastic.

Întregul proces tehnologic, de la A la Z, este automatizat. Dar, spre deosebire de întreprinderile metalurgice, unde mîna îndemînatică a omului şi mişcările spectaculoase ale maşinilor oferă ochiului un spectacol deosebit de interesant — aici totul pare nemişcat, îngheţat, lipsit de viaţă. Un timp ai chiar senzaţia că instalaţiile şi-au oprit activitatea. Policlorura de vinil prinde viaţă, ascunsă în măruntaiele unor maşini, nedovedindu-şi prezenţa decît prin ochii nenumăratelor ceasornice de control şi măsură. Încolo: linişte, calm, nemişcare.

În ultima secţie, reporterul, făcînd practic cunoştinţă cu ea, notează în carnet: mii de tone de policlorură de vinil anual... Cu alte cuvinte: milioane de articole din material plastic indigen. Impermeabile, feţe de masă, coşuleţe, ciorapi, articole de laborator, pardoseli etc. etc.

I. MURGU

Fotografii de I. MICLEA

O simplă presare transformă policlorura de vinil într-o foiţă transparentă de material plastic.

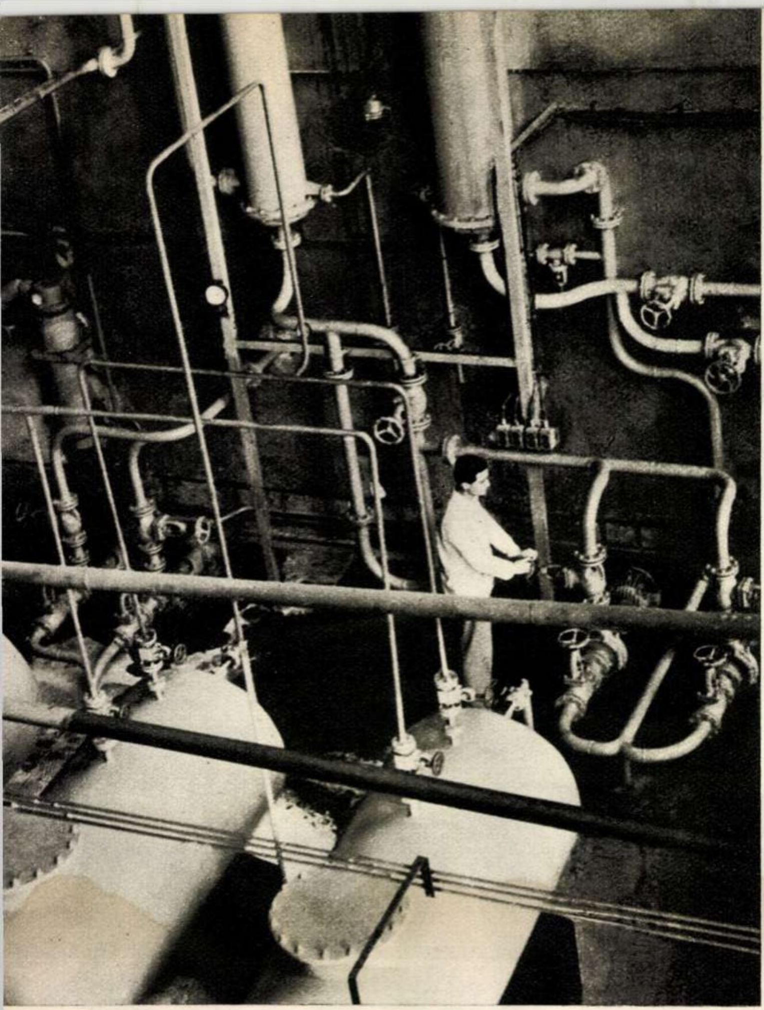

Hala în care se fabrică azotul necesar curățirii prin presiune a conductelor și instalațiilor întregii fabrici.

Ca toți operatorii chimiști de aici, această muncitoare poartă în timpul muncii o îmbrăcăminte specială de protecție, care doar ca ← formă pare un raglan.

☆

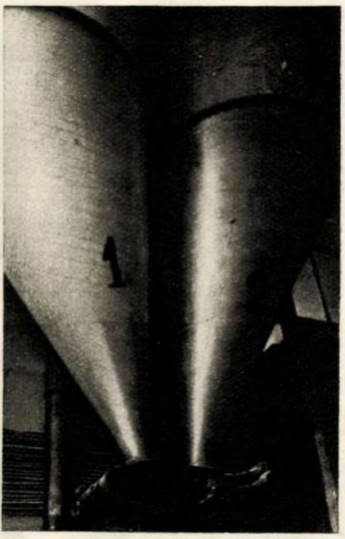

Prin aceste pîlnii uriașe, policlorura de vinil trece direct în sacii de ambalaj.

PRIVIȚI CU NOI!

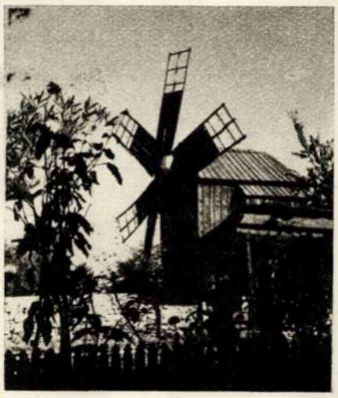

MOARĂ DE VÎNT, datind de la mijlocul secolului al XIX-lea, din comuna Sarichioi, raionul Istria, regiunea Constanța. Dar cine dorește să o vadă aievea, n-are nevoie să se deplaseze pînă în comuna Sarichioi. E destul să facă o plimbare pe șoseaua Kiselev din Capitală și, abătîndu-se din drum, să pătrundă în Muzeul satului, unde se află acum expusă.

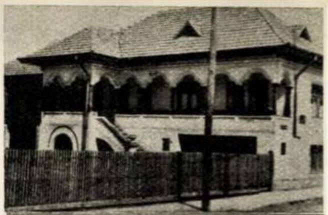

ÎN ACEASTĂ CASĂ de autentică arhitectonică romînească, aflată în orașul Cîmpulung-Muscel, s-a născut și a petrecut o parte a copilăriei sale, academicianul prof. C. I. Parhon. Anul trecut — cu prilejul celei de-a 85-a aniversări a nașterii sale — s-a așezat aci o placă omagială din bronz, iar strada respectivă a căpătat numele marelui nostru savant.

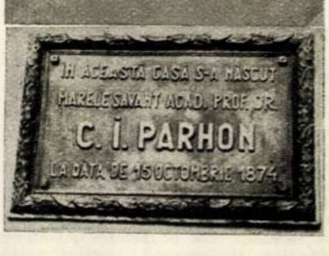
ÎN ACEASTĂ CASĂ S-A NĂSCUT
MARELE SAVANT ACAD. PROF. DR.
C. I. PARHON
LA DATA DE 15 OCTOMBRIE 1874

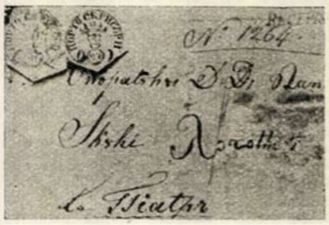

UN PLIC TIMBRAT CU „CAP DE BOUR“, de o mare valoare filatelică, se afla pînă acum zece ani în colecția unui filatelist din Suceava.

Copia fotografică — pe care o reproducem — se păstrează în colecția Cercului filatelic „Ciprian Porumbescu“ din Suceava.

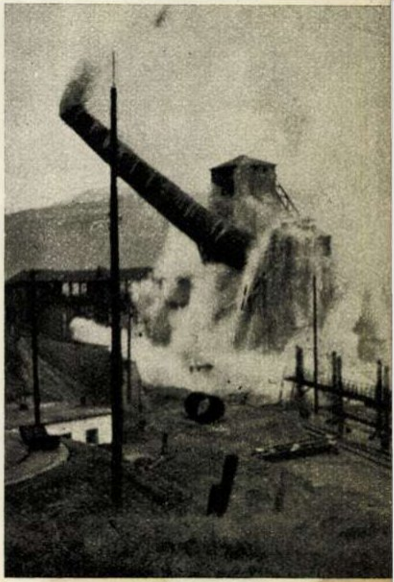

ANI ÎNDELUNGAȚI vechea instalație de aglomerare a Uzinelor Reșița a cășunat reșițenilor multe neajunsuri: praful roșu pătrundea pretutindeni în locuințe, în instalații, se depunea pe alimente, îl inhalau oamenii. Iar pe patronii burghezi prea puțin îi interesa acest lucru; pentru ei nu contau decît dividendele!

Iată însă că în anii regimului de democrație populară s-a întocmit un plan de sistematizare și modernizare a uzinelor, care a prevăzut și înlocuirea acestor instalații cu un nou aglomerator ce va fi nu numai cu mult mai modern, dar și amplasat departe de centrul orașului.

În ziua de 16 februarie 1960 a fost dărîmat coșul vechii instalații de aglomerare (vezi fotografia) — moștenire a trecutului capitalist al Uzinelor Reșița. S-au lichidat astfel neajunsurile pe care le-a pricinuit timp de decenii locatarilor orașului Reșița.

Fotografie și text de Iosif PASCADI

... ȘI PUII DE PELICAN din Cișmigiu se bucură de aceste zile primăvăratice... →

Fotografie de G. AGAPIAN

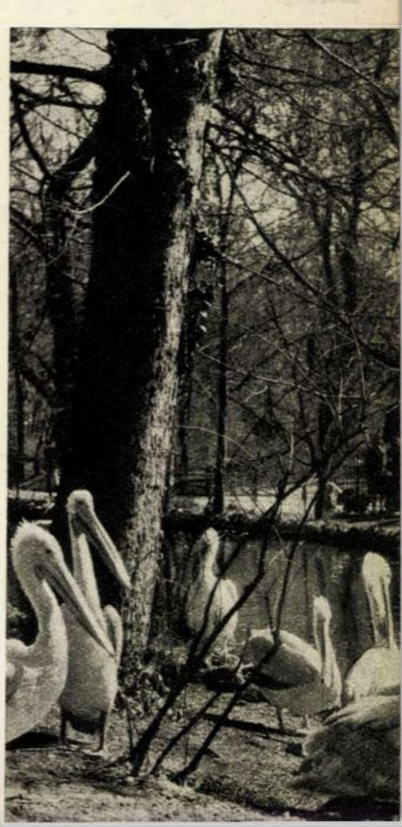

NORII SÎNT DIRECT VIZAȚI!

Se determină înălțimea norilor de grindină. ↑

de Constanța BRATU

„Vinovatul" principal

În materie de atmosferă, vecina noastră directă este troposfera, pătura ei cea mai de jos. Aici își au sediul toate năzbîtiile vremii, pe care ni le prevestesc, mai mult sau mai puțin exact, meteorologii. Spre ciuda lor, ei încasează toate nemulțumirile lumii cu privire la festele timpului. Toată lumea dă din cap și spune: „Ah, meteorologii!", dar nimeni nu se vaită de soare, deși el e vinovatul principal. Căci energia solară este aceea care mișcă aerul de colo pînă colo; ea evaporează apa mărilor și a oceanelor și tot ea e responsabilă de ploile, zăpezile și grindinele pe care lumea le punea înainte vreme pe seama sfîntului Ilie.

Dar să nu ne supărăm pe soare; în fond, el întreține toată viața de pe pămînt. Și-apoi, în afară de grindină, de furtuni și de alte categorii de capricii sinistre, prezidentul sistemului nostru solar dă pămîntului foarte multe lucruri sănătoase. La urma urmei, înseși ploaia și zăpada, căzute la vreme, ce sînt?...

În nor

Mecanismul de producere a ploii ignorează absolut și cele mai patetice... descîntece de paparudă; plouă, în funcție de nori.

Absorbind razele soarelui, pămîntul se încălzește și împrumută o parte din căldura acumulată, aerului din imediata sa apropiere, contribuind în același timp și la umezirea lui. Încălzindu-se, stratul acesta devine mai ușor și se ridică, împreună cu vaporii de apă pe care-i poartă în el. Prin ridicarea sa aerul se destinde și se răcește, fapt care duce la condensarea vaporilor de apă conținuți. Vaporii de apă se prefac deci în picături. Și cu asta s-au născut norii.[1]

Dar — uneori din păcate, alteori din fericire — existența norilor deasupra noastră nu echivalează întotdeauna cu ploaia. Cercetătorii au descoperit că aceasta își are „pretențiile" ei. În principiu, ca să plouă trebuie ca în partea de sus a norului, deci la mare altitudine să se formeze, din vaporii de apă, cristale de gheață. Înghețînd vaporii și picăturile de apă suprarăcită din jur și adăugîndu-le la corpul lor, cristalele de gheață se îngreunează și, nemaiputînd pluti, încep să coboare. Navigația lor prin nor e destul de agitată. Se ciocnesc cu alte cristale, se unesc cu ele, devin mai mari, mai grele, și așa mai departe. Importantă este, însă, ajungerea lor la potou — ca să spunem așa. Adică la aerul din apropierea pămîntului. Dacă temperatura acestuia este sub zero grade, cocoloașele de gheață își păstrează integritatea corporală și estetică și ne parvin în toată splendoarea lor de fulgi de zăpadă; dacă „navigatorii" trec, în apropierea pămîntului, printr-un strat de aer cu temperatura peste zero grade, se topesc și noi spunem că plouă.

Procesul de formare a grindinei e ceva mai aventuros. Picăturile de apă înghețate suportă, datorită unor curenți ascendenți foarte puternici din interiorul norului, un fel de du-te-vino amețitor, de pe urma căruia se aleg (prin condensarea repetată pe corpul lor a altor picături de apă suprarăcită) cu niște talii respectabile. Și, în ciuda gradelor de peste zero de la „potou", bucățile masive de gheață, nemaiapucînd să se topească, cad pe pămînt în chip de grindină. Un capriciu al naturii, care, în multe cazuri, echivalează pentru oameni cu calamitatea.

Lupta cu grindina

Puterea distrugătoare a grindinei au cunoscut-o foarte bine renumiții viticultori ai colhozurilor și sovhozurilor din Kahetia (R.S.S. Gruzină). Ea le-a culcat de multe ori la pămînt viile, întinse pe zeci de mii de hectare, în valea Alazan.

De fiecare dată se întîmpla la fel. Cerul înalt al văii era albastru, ca-n cele mai senine picturi. Dar pacea lui era aparentă. Deasupra crestelor munților se nășteau, pe nesimțite, nori după nori. Și-n puțină vreme — trecînd de la cel mai inocent, la cel mai amenințător aspect — ei se năpusteau asupra văii secerînd viile cu gloanțele de mitralieră ale grindinei.

Viticultorii au cerut ajutorul oamenilor de știință. Au venit cercetători din Tbilisi, din Moscova. Și au hotărît că norii trebuie împiedicați să ajungă deasupra văii și siliți să se „descarce" deasupra munților.

Se trage în nori

Lupta împotriva grindinei a fost deschisă. Metoda de atac? „Însămînțarea" norilor cu cristale de iodură de argint. Introduse în interiorul norului, acestea provoacă nașterea artificială a cristalelor de gheață ce-i lipsesc și, ca atare, provoacă ploaia, în ultimă instanță.

Lucrurile par foarte simple și, totuși... Intervin factori care complică sau împiedică desfășurarea operației în cele mai bune condițiuni.

În Kahetia au fost trimise avioane care să lanseze substanța hotărîtă asupra părții superioare a norilor. Dar operația trebuia făcută la altitudini mari, la care avionul ajunge cu greu.

Au fost înălțate atunci baloane cu containere, sortite să se deschidă automat, la locuri dinainte fixate, și să arunce iodura de argint din interiorul lor; baloanele au fost însă luate de vînt. S-a apelat și la alte metode, dar nici una nu s-a dovedit a fi perfectă. Și iată că, la un moment dat, a fost emisă ideea de a se folosi, pentru nimicirea norilor de grindină, o rachetă...

Acum, această rachetă există. În centrul văii, lîngă satul kahetian Ruispiri, a fost organizat un comandament al expediției împotriva grindinei. Sînt veniți aci reprezentanți a nenumărate institute de cercetări științifice, care experimentează noua armă modernă împotriva stihiei.

...Iată. Tunul este îndreptat spre norul care de-abia se formează, pe creasta muntelui. „Atențiune! Se trage!"

O detunătură puternică și o rachetă își ia fulgerător zborul. Spintecînd cerul vast, ea se îndreaptă cu precizie spre obiectiv și dispare curînd în lumea picăturilor de apă și a cristalelor de gheață. Ce se întîmplă acum în această lume agitată, va spune radiolocatorul și vor stabili cercetătorii. Viticultorul din satul kahetian vede însă un singur lucru: că norul dispare. Și, o dată cu el, dispare și grindina care amenința bogata recoltă de struguri.

★

În arsenalul pașnic al omenirii, savanții sovietici au introdus o nouă și modernă armă: racheta împotriva grindinei. O nouă redută a stihiilor naturii este pe cale să fie cucerită în folosul omului.

Lansarea rachetei împotriva grindinei ↓

---

[1] Ridicarea aerului de jos și răcirea lui mai pot avea și alte cauze.

DIN VIAȚĂ...

Realitatea din patria noastră, în permanentă transformare socialistă, este izvorul nesecat al operelor de artă. Ea se cere povestită, zugrăvită de cronicarii noștri, care o văd și o trăiesc. Iată de ce artiștii din țara noastră, oricăreia dintre muze i-ar sluji, caută să iasă din ce în ce mai des din camera de lucru, schimbînd-o cu șantierul, cu fabrica sau cu ogorul. Aceste „documentări“ sînt organizate uneori în colectiv; bunăoară plecarea, la sfîrșitul acestei ierni, în satele din regiunea București a unor pictori, scriitori, compozitori, actori, inițiată de către Comitetul regional de partid și uniunile de creație respective. Întotdeauna, din aceste călătorii artiștii se întorc cu bogate și interesante materiale. De astă dată, vă prezentăm lucrările a trei graficieni: N. Hilohi, D. Negrea și Tr. Vasai.

★

Graficianul Nicolae Hilohi a adus dintr-o călătorie în Dobrogea, între altele, și trei portrete de fruntași din trei generații consecutive.

El a reușit să „ia“ chipul bătrînului Selim Osman, vestitul „Miciurin de la Cobadin“. Selim e un grădinar-vrăjitor, un pasionat creator de specii noi: livada lui cu pomi roditori de la Cobadin dovedește oricui că paradisul cu „hurii“ ar fi putut fi creat și pe pămîntul, odinioară reputat ca sterp, al Dobrogei. Selim însuși e o „grădină de om“: harnic, senin, înțelegător. Portretistul a știut să-i scoată în evidență caracterul național: portretul lui Selim e în primul rînd portretul unui bătrîn turc. Graficianul a sugerat apoi îndelungata intimitate a grădinarului cu natura, accentuînd ciudata formă a obrazului prelung, osos, accidentat, care aduce de departe cu un bulb, cu un fruct al pămîntului... Însă, ceea ce e nou în conștiința lui Selim strălucește în ochi. Iar pomișorul din fundal ne spune discret că din bătrînul trunchi răsare mlădița unei gîndiri noi...

Ibrahim Samedin e un tînăr șofer tătar, fruntaș în munca lui. Lesne de observat, însă, că portretul e mai mult al șoferului și mai puțin al tînărului tătar... Într-adevăr, mai puternic decît vechile caractere ale specificului național s-a fixat pe această fizionomie

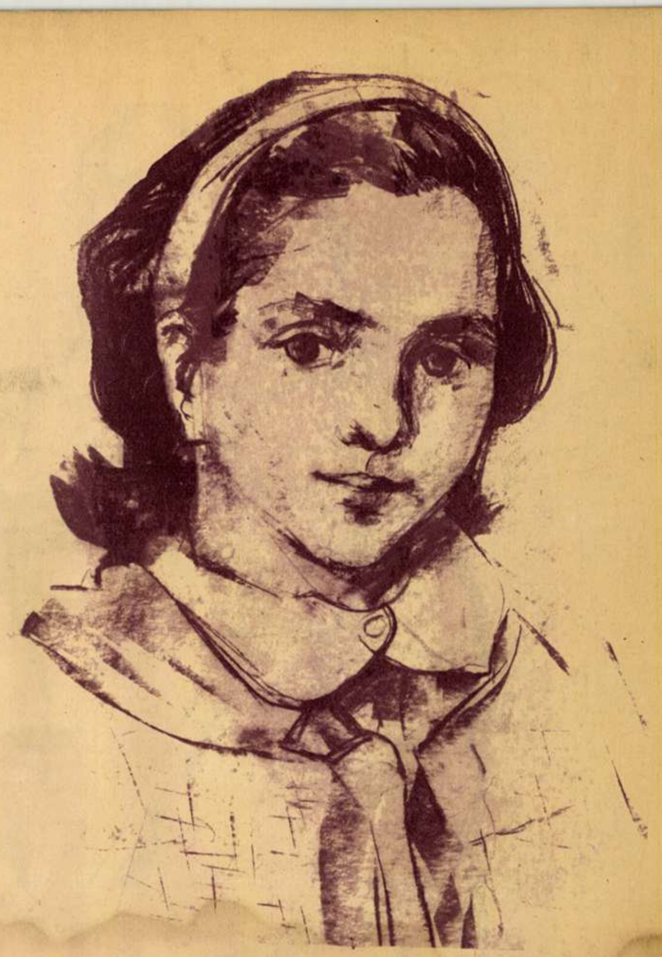

N. HILOHI Joița Apostol, elevă fruntașă

N. HILOHI Selim Osman, pomicultor fruntaș din Cobadin.

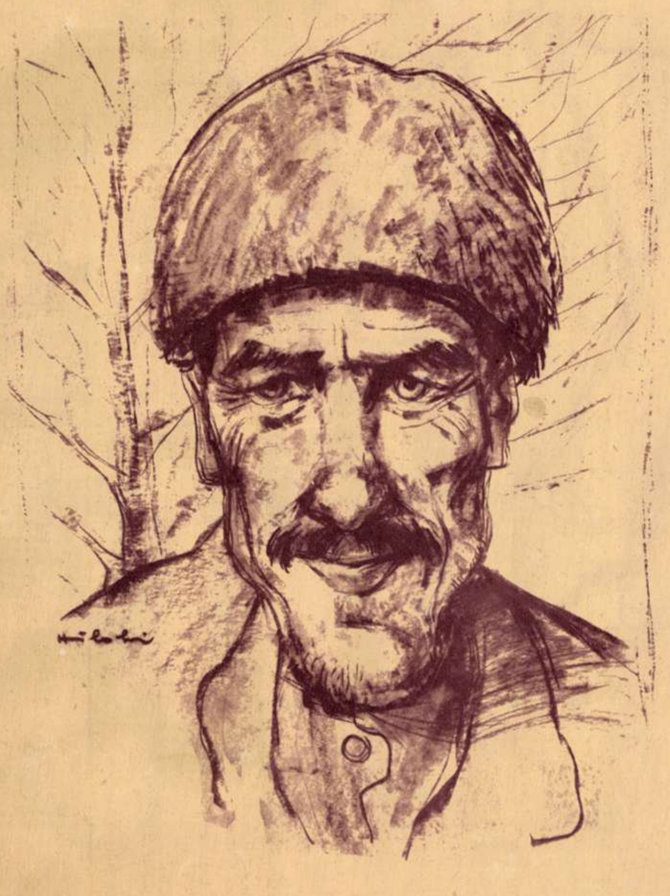

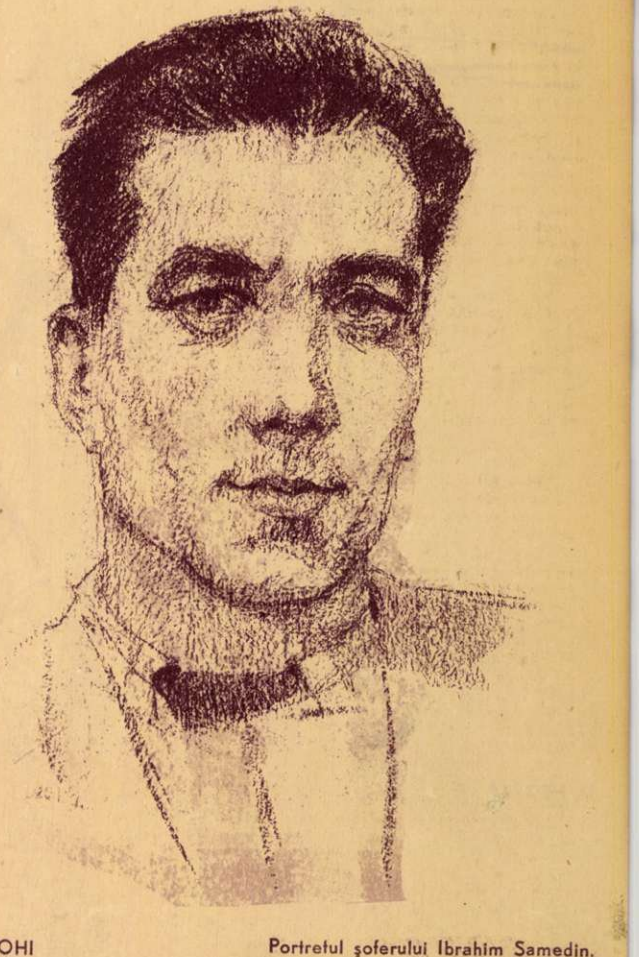

N. HILOHI Portretul șoferului Ibrahim Samedin.

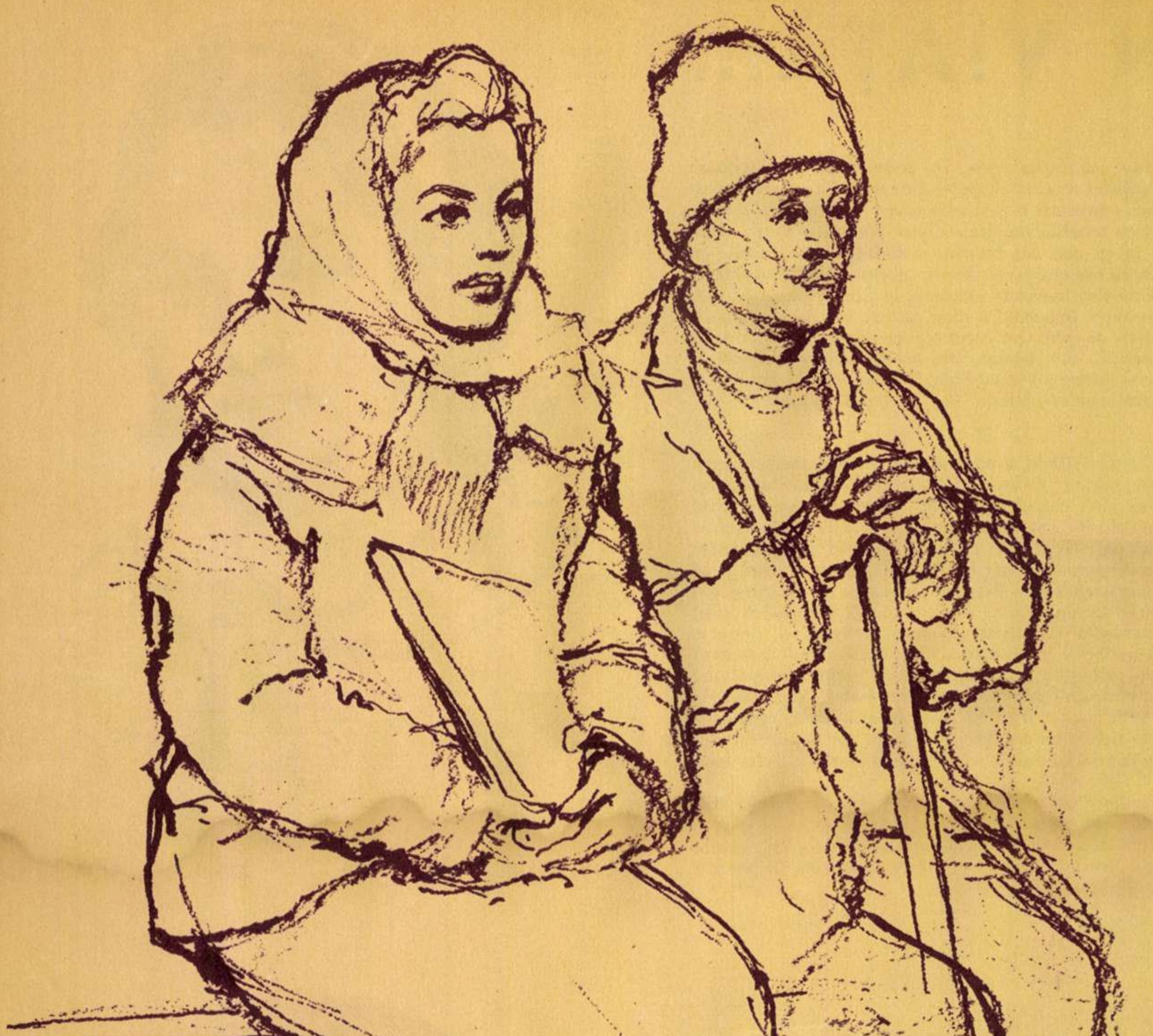

D. NEGREA

Schiță de la o ședință în vederea colectivizării.

conștiința apartenen
Samedin e chipul în
R.P.R., adept pasio
Joița Apostol e
vocea ei frumoasă, în
Lucrul acesta însă c
ne spune mai ales că
cu răspundere în vi
gravi, cuminți, plin

D. Negrea se rec
Dacă și-a început m
în scenă a unei pies
a cunoaște îndeaproa
dat seama — spune
mai sfios decît cel
dăruit învățăturii ș
vești..."
Această căutare
în multe din cele 4
Crevedia (vezi desen
Unele vor forma
„Ianoș Năzdrăvan"
material documenta
de culturalizare a a
ducă la bun sfîrșit î

Traian Vasai nu
două compoziții: „
Ele sînt un efort de
ale studiului de pe
către simplificare,
cu o trăsătură largă,
și pată neagră compa
lor din țara noas
Aceste două luc
compoziții în litogr
„Bianco e nero" („A
Lugano (Elveția).

i la viața și la munca nouă. Chipul lui Ibrahim
lrăzneț și deschis al unui tînăr muncitor din
ıat al tehnicii avansate.
macedoneancă mititică. Ea știe să cînte, cu
dialectul matern, vechile balade ale Pindului...
greu l-am putea ghici din portret. Portretul
Joița Apostol e o elevă fruntașă, care privește
or. Descifrăm acestea în ochii ei adînci,
de sentimente...

★

nandă, în primul rînd, ca un iubitor de copii.
ıca de „documentare" la Crevedia prin punerea
pentru școlari, a făcut aceasta mai ales pentru
e copiii dintr-un sat cooperativizat. „Și mi-am
artistul — că pionierul de la sat e uneori
lin Capitală, dar în același timp concentrat,
mai ales, foarte credincios cărții cu po-

psihologiei pionierului de la sat se reflectă
de desene pe care D. Negrea le-a adus de la
l „Două școlărițe").
unctul de plecare pentru ilustrarea povestirii
Mihail Sadoveanu. Altele vor sluji drept
entru un ciclu de compoziții pe tema „Munca
stului la sat", pe care graficianul speră să-l
această primăvară.

★

ne-a dat voie să localizăm inspirația celor
gazin universal" și „Delegate la congres".
nteză creatoare, un rezultat al multelor etape
ren. Recunoaștem și aici tendința artistului
lizare, generalizare. Traian Vasai vorbește
otunjită și cu un contrast simplu de alb pur
ă, despre viața nouă a muncitorilor și țărani-
..
i ale lui Traian Vasai și încă alte patru
ură au fost trimise la Bienala de grafică
și negru"), care va avea loc în aprilie, la

Viorica FILIPOIU

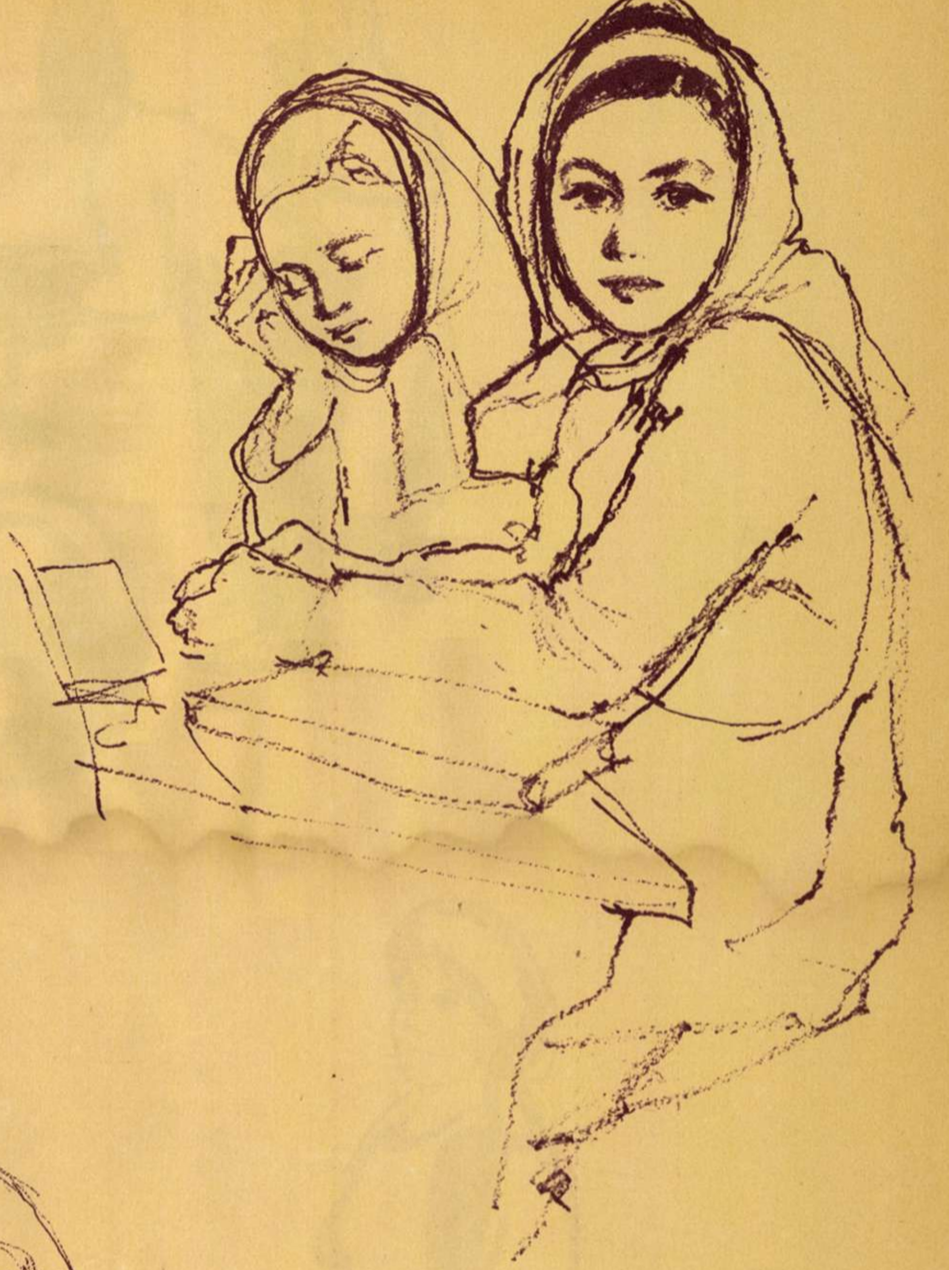

D. NEGREA Două școlărițe.

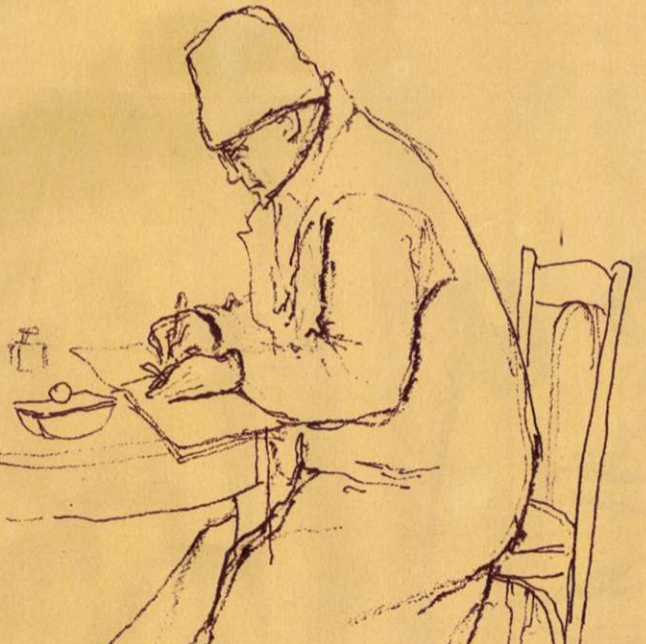

D. NEGREA Secretarul școlii din Crevedia Mică.

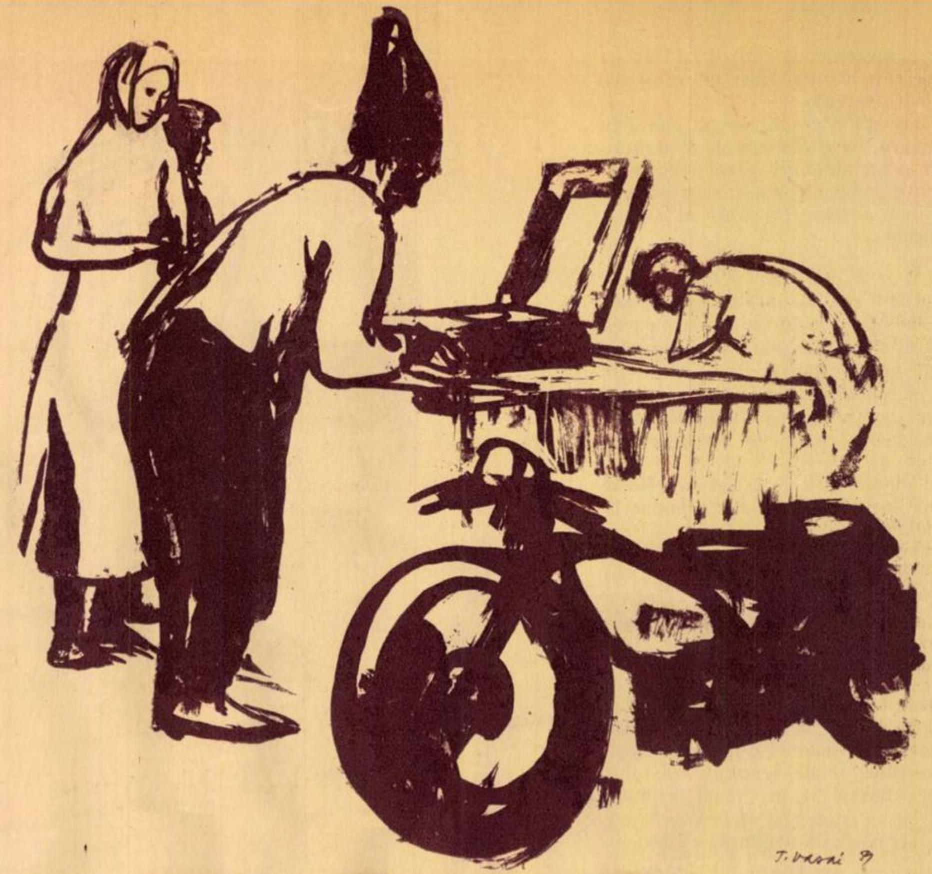

T. VASAI Magazin universal.

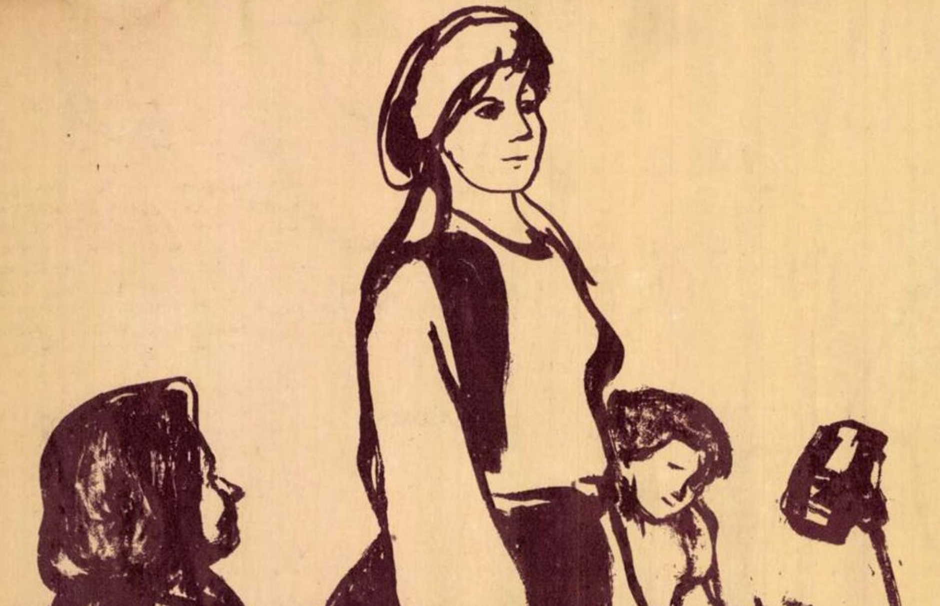

T. VASAI Delegate la congres

Aplaudăm la scenă deschisă!...

de Sanda **FAUR-DIMA**

S-a întîmplat cîndva — şi de nu ne credeţi sîntem gata să chemăm martorii oculari — un fenomen care a contravenit celor mai necălcate legi ale botanicii: cîţiva mesteceni autentici, zvelţi, argintii şi romantici, au răsărit nu din mustosul sol al gliei-mame, ci din uscăţiva fiinţă a unei podele de scînduri; s-au înălţat nu sub căldura paternelor raze solare, ci sub cea contrafăcută a unor reflectoare de scenă, iar foşnetul frunzişului lor a fost acompaniat nu de cîntul privighetorilor, ci de orchestra din fosă. (Repetăm: e vorba de mesteceni autentici, nu confecţionaţi din placaj sau papier-mâché!) Data miraculoasei întîmplări: 1952. Locul naşterii: scena Operetei bucureştene. Cadrul în care ea s-a desfăşurat: decorul operetei „Aculina".

Sînteţi liberi să zîmbiţi, dar nu veţi putea contesta faptele: au fost atunci tăiaţi din pădurea Băneasa şi aduşi pe scena Operetei graţioşii copaci mai sus menţionaţi, în aşa fel încît publicul să nu-şi mai dea seama la un moment dat dacă se află la teatru sau... la iarbă verde.

Tendinţa aceasta spre decorul naturalist, care spulberă sugestia artistică şi copleşeşte, prin complicaţiile sale, însăşi acţiunea, interpretarea, avea în schimb darul de a... încărca la maximum devizul de cheltuieli al spectacolului. Faceţi şi dv. o mică socoteală: tăiatul copacilor, transportul lor, „adaptarea" lor la noile condiţii de viaţă... Risipa făcea în acea vreme adeseori casă bună cu o concepţie antiartistică şi, împreună, deserveau spectacolul şi spectatorul.

Din păcate, exemplul acesta îşi avea fraţii şi surorile lui. Cîndva — şi acest al doilea cîndva e mult mai apropiat decît primul — Municipalul a pus în scenă „Horia". Foarte bine. Şi e, de asemenea, foarte bine că s-a pornit cu intenţia unei temeinice documentări istorice şi etnografice, tocmai pentru a se asigura spectacolului o maximă autenticitate. Există în Bucureşti un Institut de folclor, un cunoscut Muzeu al satului, un Muzeu de artă populară, care ar fi putut pune, desigur, un amplu material documentar la dispoziţia realizatorilor spectacolului. Numai că aceştia au preferat să meargă la sursă, în Ţara Moţilor; şi asta nu ar fi de condamnat, dacă la faţa locului nu s-ar fi născut „ingenioasa" idee de a cumpăra şi costume absolut autentice, pentru întreaga figuraţie. Dacă mai adăugăm decorurile costisitoare, blănurile preţioase, catifelele şi mătăsurile naturale cu care au fost îmbrăcaţi aristocraţii feudali, înţelegem de ce acest spectacol a înghiţit o sumă uriaşă. Pentru precizare: toate cele şase montări ale Municipalului în anul 1959 („Esop", „Moartea unui comis-voiajor", „Hamlet", „Vlaicu şi feciorii săi", „Dacă vei fi întrebat" şi „Pîine şi trandafiri") au costat la un loc mai puţin de jumătate din costul punerii în scenă a unui singur spectacol: „Horia"!

E o bună bucată de vreme de cînd teatrele noastre au înţeles că nu lustrele din cristal, catifeaua pan şi decorurile supraîncărcate determină valoarea unui spectacol; că decorul care *sugerează* şi nu *reconstituie fotografic* realitatea are mai multă potenţialitate artistică. E o bună bucată de vreme de cînd teatrele — studiind indicaţiile Plenarei din noiembrie 1958 a C.C. al P.M.R. — au înţeles că le revine şi lor misiunea de a chibzui gospodăreşte cheltuielile pe care le necesită spectacolele. Roadele nu au întîrziat să se arate, şi nu numai în scriptele contabiliceşti. Concepţia economicoasă — să fim înţeleşi: nu zgîrcită — a scenografului şi a creatorului de costume a dus la spectacole în care simplificarea şi stilizarea, gîndite realist, au contribuit la calitatea artistică, originalitatea spectacolului şi, totodată, la realizarea unui preţ de cost rezonabil.

Aţi văzut ultimele premiere ale Operetei, să zicem, „Boccaccio"?

E un spectacol de succes, luminos, care-şi transmite ideile în limbajul specific operetei. Publicul îl urmăreşte cu acelaşi insistent „n-aveţi un bilet în plus" cu care asaltează „Studentul cerşetor" sau „Văduva veselă". Şi totuşi, „Boccaccio" a fost montat cu o sumă de aproape trei ori mai mică decît cea investită în fratele său mai vîrstnic cu o stagiune — „Studentul cerşetor". Cum se poate aceasta? — veţi întreba. Foarte simplu. Scenograful şi-a gîndit într-o formulă economicoasă decorul: un fundal de pînză pictată — circularul, cum i se spune în teatru — sugerează, în „Boccaccio", ambianţa în care se desfăşoară acţiunea de-a lungul întregului spectacol; cîteva practicabile, care îşi schimbă locul în scenă după necesităţile de mişcare ale interpreţilor, folosirea turnantei (care permite ca acelaşi decor să fie utilizat şi pe o parte, şi pe cealaltă); alte cîteva flancuri (panouri pictate) care sugerează o casă, o intrare — şi iată cum locul acţiunii e creat plastic, cu fantezie şi umor. După scenograf, e rîndul tehnicienilor să facă economii, de astă dată la execuţia decorurilor: pînza veche, de la alte decoruri, poate fi spălată şi revopsită, practicabilele recondiţionate, covoarele înlocuite cu un material plastic de cinci ori mai durabil. Creatorul costumelor are o treabă mai grea, pentru că la Operetă, unde apar pe scenă pînă la 100 de personaje (soliştii, dublurile lor, baletul, corul), investiţiile pentru costumaţie deţin 80% din costul montării. Soluţiile au fost însă găsite: s-a renunţat la mult costisitoarele atlas, voal, catifea, mătase, folosindu-se materiale mai simple dar de acelaşi efect scenic; s-au întrebuinţat din plin costume de la spectacolele ieşite din reprezentaţie (pentru viitoarea premieră, cea a operetei „Viţeluşul tărcat", 60% din costumele pentru bărbaţi, 30% din costumaţia feminină şi 60% din tapiţeria de decor au fost confecţionate din piese vechi, existente în inventar). A şti să faci economii e o adevărată artă. Iar de astă dată artişti au fost tîmplarii şi croitorii, croitoresele şi brodezele, cizmarii şi tapiţerii, din ale căror mîini au ieşit — din piese uzate — lucruri pline de frumuseţe. Veţi vedea „Viţeluşul tărcat" şi veţi rămîne uimiţi aflînd că minunatele costume populare maghiare din acest spectacol au fost, în majoritatea lor, confecţionate dintr-o pînză de bumbac de 9 lei metrul!

Nu numai montarea spectacolului oferă însă în teatru posibilitatea de a obţine economii prin valorificarea rezervelor interne. S-a planificat astfel munca tehnicienilor încît în perioadele de gol de producţie dintre două premiere au fost realizate de către aceştia lucrări de întreţinere extrem de importante. Faptul că pupitrele de orchestră au fost realizate de tîmplăria teatrului, faptul că instalaţiile de calorifer ale întregului teatru au fost de asemenea reparate de tehnicienii instituţiei au făcut ca ambele lucrări să coste exact de zece ori mai puţin decît dacă ar fi fost comandate în afară.

Ştiaţi că o balerină solistă consumă o pereche de papuci de balet cam în două spectacole? Realizate de cizmarii teatrului, „poantele" acestea au costat jumătate din cît ar fi costat dacă ar fi fost comandate la o întreprindere de specialitate!

Din toate aceste economii, Teatrul de Operetă a izbutit să-şi amenajeze mult doritele ateliere de croitorie, cizmărie, broderie, precum şi săli de repetiţie pentru cor şi orchestră, oferind astfel colectivului său artistic şi tehnic condiţii de muncă simţitor îmbunătăţite. E o treabă foarte bună şi o subliniem ca atare. Nu de alta, dar sînt încă teatre care ar avea de învăţat din exemplul Operetei.

Arătam mai sus că şi Teatrul Municipal s-a dovedit, pînă nu de mult, nu prea chibzuit în problemele sale financiare. Dar şi în acest teatru se simte acum preocuparea grijulie de a nu mai risipi fără rost banul şi de a crea spectacole de calitate la un preţ de cost redus: în foarte precisele sale evidenţe contabile se poate vedea cum aproape fiecare premieră din ultimele două stagiuni a fost gîndită în spirit economic şi realizată pînă la urmă cu o sumă mai mică decît cea prevăzută în deviz. Căile prin care au fost realizate economiile? În mare, cam aceleaşi ca şi la Operetă: înlocuirea materialelor costisitoare cu altele, mai ieftine, recondiţionarea unor piese vechi de decor şi costumaţie...

Şi, totuşi, teatrele noastre mai au posibilităţi de a-şi spori economiile. Mai există încă actori şi regizori insuficient folosiţi (care ar putea fi atît de utili teatrelor din regiuni), mai sînt scenografi care-şi concep extravagant decorurile (vezi complicatul şi costisitorul cadru plastic al spectacolului „Ferestre deschise" de la Teatrul „C. Nottara"), mai sînt creatori de costume care pretind stofele şi mătăsurile cele mai scumpe. Pentru rezolvarea acestor probleme nu ar fi indicat ca ele să fie dezbătute în cadrul unui schimb de experienţă între teatrele din ţară şi chiar din ţările prietene? Nu s-ar putea oare studia problema înfiinţării, pe lîngă o fabrică textilă, a unei anexe care s-ar ocupa în mod special de materialele necesare teatrelor din întreaga ţară, în aşa fel încît, prin tratarea unor textile ieftine, să se obţină doritele materiale de efect? În Uniunea Sovietică şi în R.D.G. s-au organizat asemenea laboratoare, şi rezultatele sînt excelente.

Fireşte, toate aceste posibilităţi trebuie gîndite, studiate. Pentru ca ele să treacă din domeniul posibilului în cel al realului. Pentru ca teatrele să-şi desfăşoare nobila lor misiune educativă în condiţiile unei înţelepte utilizări a mijloacelor materiale.

Un decor alcătuit din cîteva elemente sugestive — iată cadrul pitoresc (şi puţin costisitor) al spectacolului „Boccaccio".

MARTIE pe malul DONULUI

de ILLÉS Béla

Ilustrație de Tia PELTZ

Trecuse de jumătatea lui martie și, cît vedeai, pînă departe în zare, pămîntul își mai purta mantia groasă de zăpadă care își pierduse culoarea albă, imaculată.

Era murdară și prăfuită acum, grea și densă ca lutul, încît atunci cînd erai nevoit să-ți croiești cărare cu lopata, abia o urneai. Sub ea zăceau arme ruginite sau cadavre înghețate.

Spitalul în care erau cazați prizonierii unguri răniți se afla în imediata apropiere a bisericii, în interiorul căreia o unitate de cavaleriști nemți, ascunși acolo cu cai și armament, fusese decimată de către partizani. Asta se petrecuse în anul 1942, în noaptea de 13 spre 14 august, după cum grăiau slovele înscrise pe placa fixată pe peretele bisericii.

... La sfîrșitul acelei ierni, în spitalul din Davidovka se aflau peste 400 de prizonieri.

... Se găseau aici numai răniți care sperau să se facă bine, în ciuda unor răni care nu voiau să se închidă.

— Cine nu vrea să se vindece nu se poate face bine...— spunea din cînd în cînd dr. Kovalov, medicul primar al spitalului.

Și asta pentru că printre prizonierii unguri erau unii care nu voiau să se vindece — și poate că nici unul n-ar fi putut explica motivul pentru care se încăpățînau să sufere.

Dintre aceștia făcea parte și sublocotenentul Lantos, care-și rupea pansamentele, scuipa și arunca medicamentele pe care i le aducea sora Olga, mințea medicii cînd era întrebat cum se simte. Avea în minte cuvintele generalului Grassy, care spusese de nenumărate ori ostașilor unguri că rușii îi chinuiesc pe prizonierii răniți și că, dacă-i vindecă uneori, o fac numai cu scopul ca mai tîrziu să-i chinuiască din nou, savurînd cu plăcere suferințele lor prelungite. Dar nu amintirea celor spuse de generalul Grassy îi dădea starea lui sufletească de acum.

De fapt, el se convinsese că toate acestea nu erau decît minciuni, la fel ca toate minciunile cu care fuseseră împinși în război. Vedea el însuși cum medicii și personalul sanitar depun toate eforturile ca să-i vindece pe răniți; totuși, îl rodea și-l înspăimînta un gînd: ce va fi pe urmă? Ce se va întîmpla mai tîrziu?

Căzuse prizonier în condiții neobișnuite. La 15 ianuarie se refugiase din regiunea Uriv, spre Noviaskol, aruncînd tot armamentul. Aviatorii sovietici țineau șoseaua sub foc de mitralieră. Ca să iasă din raza focului, părăsise șoseaua tăind-o peste cîmp. Cînd își dăduse seama că a greșit drumul, fusese prea tîrziu. Încet-încet devenise prizonierul zăpezii, care-l cuprinsese întîi pînă la brîu, apoi pînă la piept. Și nu exista nici un mijloc de scăpare; vîntul puternic îi lovea fața cu bicele lui nemiloase, smulgîndu-i cascheta și rătăcindu-i-o. Nu mai avea nici o speranță; puterile îl părăseau. Închise ochii... Nu-și mai putu da seama de scurgerea timpului. Cînd deschise din nou ochii, văzu în fața lui un lup. Adulmecîndu-l, fiara începu să împrăștie zăpada din jurul lui, ca să-l dezgroape. După vreun sfert de ceas era eliberat din temnița albă a zăpezii. Lupul, care nu era decît un cîine dresat, îl apucă cu dinții de tunică și începu să-l tragă în direcția șoselei. Aici aștepta o sanie în care se găseau patru ostași unguri, un ofițer sovietic și o fată — Olga.

Fata îi întinse o sticlă cu votcă, îl sili să îmbuce niște slănină, iar pe urmă îl înveli în cîteva pături. După două ore de amorțeală se trezi într-un pat din spitalul de la Davidovka. Aici află că avea umărul stîng străpuns în patru locuri de o rafală de mitralieră.

De atunci zăcea în spital și ducea o luptă mută cu cei care făceau sforțări ca să-l înzdrăvenească. Toate tratamentele și eforturile pe care le depuneau medicii ca să-l vindece se loveau, ca de un zid, de încăpățînarea sublocotenentului, care-și punea mereu aceeași întrebare: „Ce are să se întîmple cu mine după vindecare?"

Încă de la început, Olga căutase să-l convingă că este dator să lupte din toate puterile pentru a se însănătoși, fiindcă acasă îl așteaptă o mamă, o soție, familia, iar țara va avea nevoie de brațele sale tinere, la fel ca de brațele tuturor fiilor săi devotați, pentru munca de reconstrucție ce va urma după încheierea păcii.

Lantos însă părea că nu aude — poate că nici nu înțelegea sensul atît de adînc al celor spuse de sora Olga. Pentru el — educat în armata horthystă — Olga rămînea o „soră inamică".

Sora nu știa ce metode să mai întrebuințeze cu el. Aproape se convinsese că totul e zadarnic. Totuși, mai încercă, dăruindu-i o carte de rugăciuni în limba maghiară, pe care o găsise pe undeva, dar nici acest gest nu avu succes.

— Cine nu vrea să se facă bine, pe acela degeaba cauți să-l vindeci! — repeta mereu dr. Kovalov, cînd trecea prin salon, și arăta din cap spre patul sublocotenentului Lantos.

Zilele treceau și sora Olga nu găsea nicidecum modalitatea de a-și apropia pacientul, spre a-l convinge, în sfîrșit, că trebuie să lupte să se facă bine și că ei, sovieticii, înseamnă pentru el trezirea la o viață nouă.

Într-o zi, ea ceru sfatul unui ofițer sovietic, care trecuse întîmplător pe la spital; ofițerul, după ce se gîndi cîteva minute, zîmbi clătinînd din cap. Își cercetă sacul și scoase din el o carte. Pe copertă era o fotografie a lui Petőffi și dedesubt inscripția: „Petőffi Sandor, în limbile ucraineană și maghiară".

— Dă-i această carte rănitului tău.

Seara, Olga se apropie de Lantos, îi arătă cartea și-i citi răspicat: „Petőffi Sandor".

... Era la sfîrșitul lui martie; zăpada mai înconjura încă spitalul cu un brîu de troiene...

....

Sublocotenentul Lantos s-a întors de mult în patrie. Din cînd în cînd vine pe la mine și întotdeauna mă roagă același lucru:

— Fiți bun și transmiteți scrisoarea aceasta în Uniunea Sovietică.

Toate scrisorile pleacă pe aceeași adresă: Olga Litvinova, studentă la Universitatea din Leningrad.

Ea studiază acum literatura și, în special, literatura apuseană. Și după cum lesne ne putem închipui, în primul rînd limba și literatura maghiară.

În romînește de Dragoș VICOL

Cărți de pe toate meridianele

- *Despre personalitatea marelui scriitor revoluționar Lu Sin—„Cîrmaciul revoluției culturale din China", cum l-a denumit Mao Țze-dun — cititorul romîn a cunoscut prea puțin. De curînd E.S.P.L.A. a inițiat tipărirea „Operelor alese" ale scriitorului chinez, în colecția „Clasicii literaturii universale". Primul volum a și apărut, cuprinzînd povestiri, poeme în proză și amintiri ce datează din perioada 1918-1936. Culegerea de „Opere alese", care va însuma patru volume, este prima încercare sistematizată de a-l face cunoscut pe Lu Sin cititorilor noștri.*
- *Cu prilejul împlinirii unui secol de la nașterea scriitorului rus Anton Pavlovici Cehov, „Cartea Rusă" a publicat volumul de memorii, evocări și însemnări „Cehov în amintirea contemporanilor". Apar astfel, unele pentru prima oară în romînește, semnificative mărturii ale unor însemnați scriitori și artiști ai vremii, care l-au cunoscut personal sau au trăit alături de Cehov. Maxim Gorki scrie, de pildă: „Nimeni n-a înțeles atît de limpede și cu atîta finețe ca Anton Cehov tragismul mărunțișurilor vieții, nimeni pînă la el n-a știut să arate oamenilor, în chip atît de necruțător, de veridic, tabloul rușinos și trist al vieții lor în haosul tulbure al existenței burgheze". Volumul „Cehov în amintirea contemporanilor" constituie un prețios ajutor în înțelegerea operei cehoviene.*
- *Pe Peter Karvas cititorii din Romînia l-au cunoscut în ipostaza de dramaturg. Piesa sa „Diplomații" s-a jucat cu mult succes pe scena Teatrului Național „I.L. Caragiale". Recent însă el a fost distins pentru volumele „Dracul nu doarme" și „Copita dracului" cu premiul pentru proză al Uniunii Scriitorilor din R. Cehoslovacă. De altfel, nu sînt singurele sale volume de proză. Într-un răstimp relativ scurt, Peter Karvas a tipărit numeroase lucrări, printre care: „Podul", „Lipsesc pontoanele", „Cu jumătate de glas", „Cu noi și împotriva noastră". „Această generație", „Generația în ofensivă" etc. Din volumele recent premiate, Jean Grosu a tradus pentru colecția „Meridiane" cîteva povestiri satirice, recent tipărite sub titlul „Jumbo, elefantul alb". În cele unsprezece povestiri din culegere sînt dezvăluite cu causticitate cîteva aspecte ale „raiului" capitalist.*

MOZAIC LITERAR

ȘANTIER LITERAR

- În romanul „Destin", la care lucrează în prezent, Aurel Mihale reia tema luptei tinerilor intelectuali pentru transformarea socialistă a satului, tratată și în cartea „Floarea vieții", publicată în urmă cu cîțiva ani.
- Titus Popovici scrie un roman inspirat din viața tineretului, intitulat „Dimineața".
- În pamfletul satiric „De rîsul lumii", Nicuță Tănase își propune să combată unele manifestări ale misticismului și superstițiilor.
- „Oțelul", și-a intitulat Constantin Chiriță, în mod simbolic, noul său roman dedicat metalurgiștilor.
- În colecția „Patria noastră" va apare un amplu reportaj literar al lui Viniciu Gafița despre oamenii și plaiurile sucevene. Cartea poartă titlul „Șoaptele pămîntului".
- În aceeași colecție va fi tipărit și noul volum al lui Horia Liman: „Timpul și anotimpurile Bucureștiului".
- Remus Luca are în manuscris un volum de nuvele intitulat „Revedere".
- Dionisie Șincan a predat la Editura Tineretului o carte despre transformările petrecute în viața Dobrogei: „Din toată inima".

MOZAIC LITERAR

ANTOLOGIE CLASICĂ

W. SHAKESPEARE

SONETE

LXXXIX

Pe vreun cusur să spui că m-ai lăsat,
Şi-ţi voi spori cu vorbe-nvinuirea,
Zi că sînt şchiop, şi-oi şchiopăta deodat' —
Din parte-mi va lipsi împotrivirea.
Tu nu-mi poţi face, dragă,— atîta rău —
Spre-a da rupturii pricină şi drum
Cît eu mi-oi face — fiindcă-i gîndul tău —
Iubirea mea întreagă o sugrum.
Nu-ţi voi ieşi-nainte la plimbare
Şi numele-ţi iubit l-am smuls din gură,
Spre-a nu-l păta, vorbind, din întîmplare,
De-a noastră-n veci uitată legătură.
Şi pentru tine-al meu duşman mă fac,
Şi voi urî ce ţie nu ţi-e drag.

XCI

Cu stirpea-naltă-şi cată unii fală,
Cu-averea, cu talent, cu forţa unii,
Cu strai sluţit pe-a modei noi croială,
Cu caii, sau cu şoimii, sau cu cîinii;
Şi nu-i pornire fără desfătare,
Crezută-n toate neasemuită,
Dar cu a mea măsură vremea n-are.
Şi-n fericirea-mi, toate-s însutite.
Cu-a ta iubire-un herb mai mîndru-mi dai,
Mai fercheş sînt cu ea şi mai bogat
Decît cu-averi, veşminte, şoimi sau cai;
Cu tine, fala-ntregii lumi mi-ai dat.
Dar totu-mi poţi lua, şi-atunci mă faci
Să fiu cel mai sărac dintre săraci.

În romîneşte de Taşcu GHEORGHIU

DESPRE CREAȚIA FOLCLORICĂ

Institutul de folclor din Bucureşti va publica anul acesta cîteva interesante culegeri de texte din bogata creaţie populară a patriei noastre. Într-o fază avansată de lucru se află volumul de cîntece culese de Ilarion Cocişiu, înregistrate în anii premergători celui de-al doilea război mondial.

Au fost, de asemenea, predate Editurii Muzicale, spre tipărire, un număr de patru antologii cuprinzînd cîntece moldoveneşti, folclor lipovenesc, cîntece macedo-romîne, precum şi un studiu cu exemplificări, referitor la structura jocurilor feciorești din Transilvania.

Tot în cursul acestui an va apare în Editura Ştiinţifică primul volum din „Studii de folclor".

Dintre lucrările de specialitate, constituind materiale ajutătoare pentru cercetători, menţionăm: „Bibliografia folcloristicii pe anul 1957" şi aceea pe 1958; prima lucrare, încheiată, va apare în publicaţia institutului, cea de-a doua este în curs de terminare.

Recent a apărut în colecţia „Mioriţa" ediţia a II-a a culegerii de poveşti cu animale „Lupul pîrcălab", întocmită şi prefaţată de Corneliu Bărbulescu. În aceeaşi colecţie va apare, în cea de-a doua jumătate a anului, „Legenda Mureşului şi a Oltului", culegere de tradiţii, legende şi amintiri istorice despre oameni şi locuri, întocmită de Sabina Stroescu.

VITRINA

CEZAR DRĂGOI: „LUNA DIN CĂLIMARĂ"

În paginile volumului de versuri pentru copii „Luna din călimară" întîlnim şi povestirea directă, inspirată din viaţa cotidiană, şi legenda, şi alegoria fantastică, şi pastelul. Folosind diverse modalităţi lirice, oferind înţelesuri noi motivelor folclorice, Cezar Drăgoi cultivă o poezie simplă, în care urmăreşte un scop educativ. În poezia „Ţara lui Făt-frumos", de pildă, redă, într-o formă accesibilă, marile transformări socialiste ale ţării noastre. În lupta cu zmeul — nemilosul stăpîn al întinselor moşii — Făt-frumos (simbolizînd poporul) iese victorios. În final, poezia exprimă sentimentul de bucurie şi plenitudine al muncii eliberate: *„Toate plugurile ară/ ară ţara Făt-frumos/ şi va creşte pentru ţară/ spic ca vrabia de gros"*.

„Luna din călimară" e un bun volum de poezii pentru cei mici.

ION BĂIEŞU: „CEI DIN URMĂ"

Cunoscut mai mult ca reporter, Ion Băieşu apare în faţa cititorilor cu o carte de proză în care descoperi o certă capacitate de a descifra noul în viaţa satului nostru. „Cei din urmă" sînt ultimii doisprezece ţărani individuali neînscrişi în gospodăria agricolă colectivă, asupra cărora se mai exercită încă influenţele unei învechite mentalităţi. Faptele de viaţă sînt bine selectate, acţiunea e interesantă, iar portretul lui Paicu — individ cu atît mai primejdios cu cît mimează atitudinea omului cinstit — e creionat cu dibăcie. În schimb, autorul a rămas dator în realizarea unui alt personaj central al povestirii: instructorul raional de partid, Mitroi.

NEGRUL A FĂCUT PLAJĂ

Teatrul de operă din oraşul Memphis, aflat în S.U.A., statul Tennessee, a pregătit un spectacol biblic pentru şcolari, în care apare şi regele negru Baltazar. Direcţia teatrului şi conducătorii oraşului au socotit însă că nu este just să se prezinte copiilor un personaj de culoare neagră, fapt ce ar putea fi interpretat ca o renunţare la politica de discriminare faţă de oamenii de culoare.

După multe discuţii, s-a găsit o ieşire: Baltazar să nu fie negru, ci, pur şi simplu, bronzat de soare. Dar soluţia aceasta s-a dovedit necorespunzătoare, deoarece în textul piesei se spune clar că Baltazar „este negru". Şi atunci s-a găsit încă o soluţie: replica respectivă a fost schimbată, arătîndu-se că Baltazar este „bronzat de soare".

În felul acesta, copiii din oraşul Memphis au fost salvaţi de „pericolul" de a vedea o piesă în care apar şi personaje reprezentînd negri.

L. S.

Alexandru ŞAHIGHIAN

Cîţi oameni...

Ar rămîne cerul fără stele
Cîţi oameni au îngenuncheat sub ele;
Cîţi brazi suiţi cu fruntea-n cer s-au năruit
Şi codrul greu de sevă a pierit;
Cîţi, viforul din inimi, şi-au curmat
Şi se jertfiră pentr-un azi înflăcărat,
Din neamuri lungi venind să umple ţara,
Să izgonească sila şi ocara.
Îmbracă-i tu, pămîntule şi mamă,
În haine de argint şi de aramă
Şi încălzeşte trupuri îngheţate
Din care s-au secat izvoarele bogate
Şi roşii rîuri alergînd în trup,
Ca forfota albinelor în stup.
Voi, legănate umbre moi, uşoare,
Din văile tăcute şi pripoare,
Îngăduiţi-le o noapte mai albastră
Învăluindu-i în năframa voastră,
Cu blînde linişti ce-aţi cules în zori,
Din buze gingaşe de parfumate flori.
Ei ne-au zîmbit cînd au căzut în tină,
Ştiind c-aduc prin moartea lor lumină,
Că după dînşii, ca într-o prisacă,
S-o strînge, dulce, soarele să zacă,
Şi caii ăstor gînduri să îşi salte
Samarele de bucurii înalte.

M-a chemat pădurea...

M-a chemat azi-dimineaţă pădurea, la ea,
Cu glasul ei zdravăn,
Şi n-am ştiut ce voia...
Muşchiul era cald şi mustea.
Pămîntul fumega negru şi ravăn
Şi miresmele suave şi moi
Îşi agăţau fumul de pletele mele.
Marame de ceaţă se sfîşiau de ramuri,
Gîze leneşe îşi zvîntau rubinele pe copaci.
Pocneau muguri rotunzi pe smicele
Şi picura, din cer, miere uşoară printre ele
În toată pădurea.
Izvoare grăbite şi reci
Coborau grămădite pe poteci.
Zgomotele pădurii erau ciudate şi noi
Şi se izbeau de crengi şi de mine,
Ca într-un joc
Cu mierlele galbene-n cioc.
Parcă veneau tiptil dintr-o vrajă de noapte
Cu tainice şoapte
Sau ca un zbor necurmat de albine
Cu glasuri străine.
Nu mai ştiam cum se cernea zumzetul!
O ciută şi-a arătat umbletul
Delicat, pe picioare subţiri,
Printre pădure,
Şi-a ridicat capul, uşure,
Şi m-a privit mirată cum stăteam fermecat,
Fără glas, fără simţiri,
De lumină rezemat,
Să-i admir zvelteţea şi botul pătat.

Pădurea m-a chemat la ea,
Dar n-am ştiut ce voia,
Şi-am rămas în pădure pînă-n sară...
Poate unde era primăvară!

La „Dunărea albastră”

Fotoreportaj de LUKÁCS Tibor
(Budapesta)

În anii războiului, podurile Budapestei, vestite pentru frumuseţea lor, au căzut victime vandalismului fascist. Din această cauză, trecerea între Buda şi Pesta a fost asigurată timp îndelungat numai de un pod modest, construit pe pontoane, pe care populaţia capitalei îl alinta cu numele de Manci (diminutiv de la Margareta, căci înainte podul ducea spre insula Margareta). Dar, cu trecerea anilor, podurile Budapestei au fost reconstruite unul după altul şi iată că, într-o zi, s-a hotărît ca „Manci” să fie demontat. Şi atunci i-a venit cuiva o idee... N-ar fi oare mai bine pentru budapestani să se construiască un restaurant plutitor, amplasat în plină Dunăre şi mîngîiat permanent de adierea blîndă a brizei? O idee bună, nu-i aşa? „Manci” ar putea fi valorificat, iar Budapesta s-ar îmbogăţi cu un plăcut loc de odihnă şi distracţie. Desigur că, o dată cu înfiinţarea restaurantului plutitor s-au ivit şi probleme hazlii, cum ar fi, de exemplu, titlul pe care urma să-l poarte conducătorul localului: acela de director sau acela de căpitan? Problema a fost uşor soluţionată şi, astăzi, la conducerea restaurantului se află un director, în timp ce un căpitan, ajutat de 3 matrozi, asigură zi şi noapte buna funcţionare a instalaţiilor de plutire. Astfel a luat fiinţă acest original restaurant, pe care-l prezentăm cititorilor noştri în fotografiile de faţă.

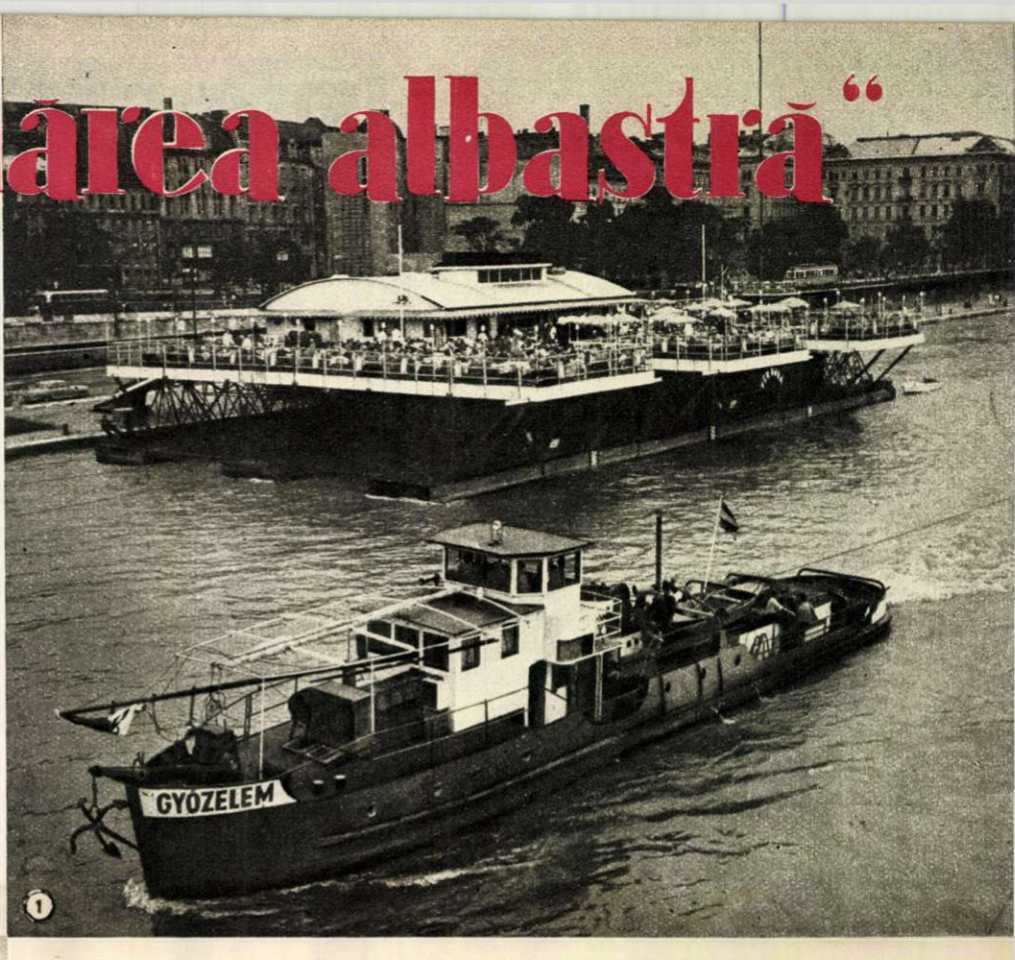
①

②

Printre numeroasele vase legănate de apele Dunării este şi unul... necălător: restaurantul „Dunărea albastră”, construit pe pontoane, pe cheiul budapestan (foto 1).

O dată cu începutul verii, greu găseşti un loc liber la „Kék Duna” (foto 2).

Aprovizionarea cu peşte a bucătăriei se face... pe loc (foto 3).

Iar măiestria bucătarilor este la înălţime (foto 4).

Chiar şi o uşoară adiere de vînt poate să-ţi facă asemenea feste... Acum bancnota pluteşte deasupra Dunării şi n-ai ce-i face... (foto 5).

④

③

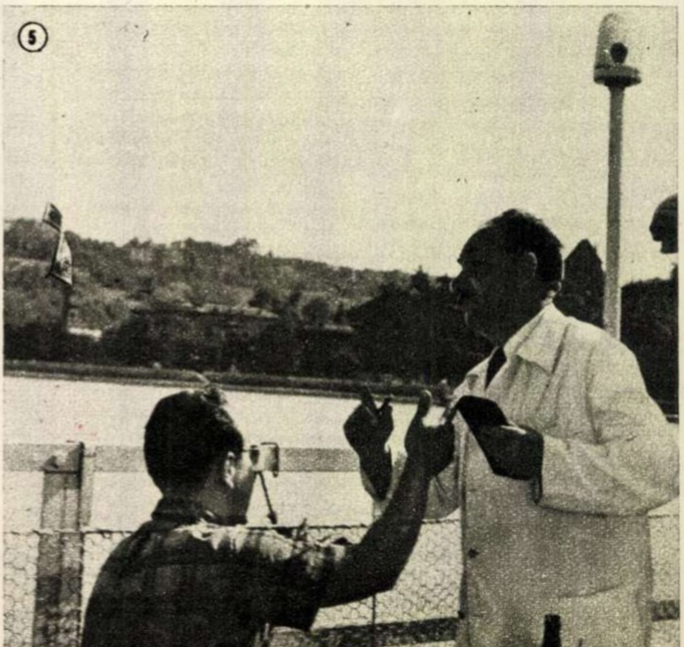
⑤

CU SARE ȘI PIPER

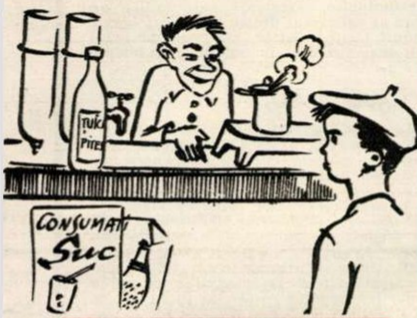

SETEA

Am ieșit din ședință cu gura uscată. Îmi făcusem autocritica... Nu știu de ce, dar ori de cîte ori îi critic eu pe alții, n-am nimic! Cînd se întîmplă însă ca să iau cuvîntul și să-mi recunosc unele din lipsuri, mă aleg cu cîte ceva: ori cu migrenă, ori cu leșin de la stomac, ori cu un fel de... rău de mare, ori cu toate la un loc. De data asta, prea fusesem... scuturat ca să nu admit că sînt și lacune în activitatea mea... Ieșisem cam pleoștit... De-aia, pesemne, eram însetat de ceva înviorător: o citronadă, o oranjadă, mă rog, o răcoritoare...

O luai agale pe bulevardul 6 Martie, cu ochii după o firmă salvatoare. Și pe-o parte, și pe cealaltă, bodegi, cinematografe și... cozi la casele de bilete. Alți însetați! De cultură, evident. Setea mă obseda! Trebuia să găsesc ceva! Bere? Nu! Migrena începea să se anunțe... Vin? Nici atît! Dar la nici o cofetărie nu găseam băuturi răcoritoare. Traversai Calea Victoriei prin spatele milițianului, cînd, ca o oază într-un nesfîrșit pustiu, îmi apărură în față niște litere de-o șchioapă: RĂCORITOARE. Trecui în fugă pe lîngă „Delta Dunării" și nu mă oprii decît în fața intrării deasupra căreia literele fermecate clipeau luminos și atrăgător. Pe geamuri se puteau citi și alte cuvinte la fel de îmbietoare pentru un însetat: ORANJADĂ, CITRONADĂ, SIROP... Intrai fericit și cerui:

— Citronadă!

— N-avem!

— Oranjadă!

— Lipsește!

— Suc!

— Nu ținem, dar vă putem oferi o țuică fiartă, o bere, un șpriț, o șlibovită — îmi răspunse vînzătorul.

— Cînd aș putea găsi un suc?

— Reveniți la vară...

Răspunsul fusese atît de categoric, încît mă simții răcorit în mod definitiv.

Și, totuși, stînd acum acasă, în fața unui pahar cu apă rece, mă gîndesc că această chestiune măruntă n-ar trebui să lase reci unele foruri comerciale din domeniul răcoritoarelor...

Adrian DASCĂLU

ÎNTR-O EXPOZIȚIE, ÎN OCCIDENT

Pînze, pînze, rame, rame,
Acuarele și ulei,
Bronz și ipsos — kilograme —
Și pasteluri, cîte vrei.
O femeie care țipă,
Un amurg și doi cocori.
Îngerași pătrați, la masă,
Struguri rombici, matadori,
Regi albaștri, sus pe-o casă,
Stau cuminți, disciplinați,
Pe panouri atîrnați.

. . . .

Jos, își dă un oarecare
Explicații de rigoare:
„Asta e o aiureală,
Asta, altă mîzgăleală,
Aia n-are colorit,
Cealaltă m-a uluit...
În sfîrșit:
Din ce văd de colo-ncoace
Nu-i nimic să-mi poată place".
Nu-nțeleg și-ntreb placid:
„Sînteți critic, cred, ori ghid?"...
Rîde el:
„În viața mea
N-am văzut așa ceva!
Altădată, bunăoară,
Nici n-aș sta ca să privesc,
Însă vezi, că-n astă-seară
E atît de frig afară
Că intrai să mă-ncălzesc!"

Victor PIȚIGOI

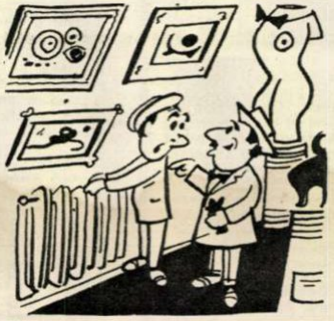

FEL DE FEL

— Cum s-a terminat aseară cearta cu soția ta?

— A căzut în fața mea, în genunchi!

— Nu mai spune! Și ce ți-a zis?

— Mi-a zis: „Ieși de sub pat, nenorocitule!"

★

Într-un avion se urcară mai mulți pasageri obișnuiți cu zboruri de mii de kilometri. Doar unul dintre ei călătorea cu avionul pentru întîia oară. Novicele, puțin timorat, se uită pe fereastră și se adresă vecinului:

— Ia te uită, oamenii, jos, parcă ar fi niște furnici.

— Păi, sînt chiar furnici — răspunse vecinul. Încă nu am pornit.

CU ȚEPI

În sînul pieței comune occidentale, apar mereu noi neînțelegeri.

Că nu merge totul strună
Iese des la suprafață.
Și cu piața lor comună,
Ei se ceartă ca la... piață.

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazetele de perete ale uzinei „Semănătoarea"

Tovarășii din biroul control financiar intern au dat dovadă de nepăsare și lipsă de vigilență, lăsînd birourile deschise și dosare pe mese.

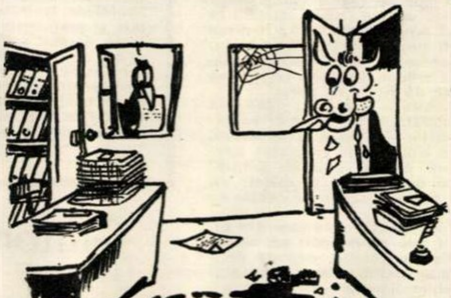

Vaca: „Ah! Ce noroc! Întotdeauna mi-au plăcut dosarele fragede"...

Unii salariați mai au obiceiul să întîrzie dimineața la lucru.

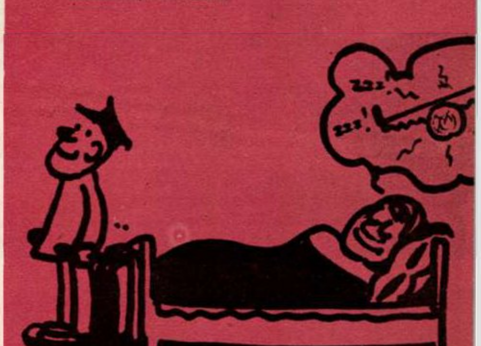

Ultima inovație: „Electropatul".

Tovarășul Ilie Ștefan, responsabilul cantinei, avea obiceiul să „pedepsească" pe cei ce întîrziau la masă, reducînd arbitrar din felurile de mîncare servite.

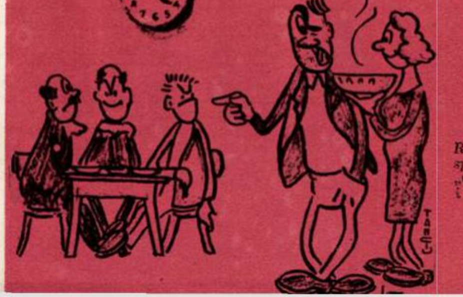

Responsabilul cantinei
spune vorbe cu temei:
„Cine vine peste patru
i se taie... felul trei".

Din neglijența tov. Mihailovici Petre, hrana unicului cal al uzinei a fost un timp neglijată.

Calul: „În sfîrșit, te-am prins. Ori îmi aduci de mîncare, ori te înghit".

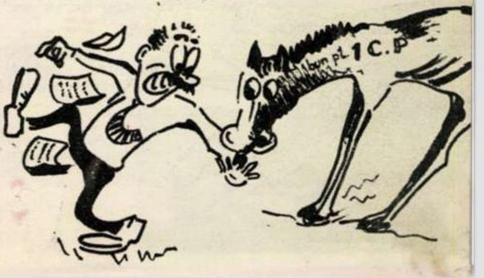

GIMNASTICA LA DOMICILIU

(XI)

Exerciţii pentru combaterea constipaţiei

de prof. Ana-Maria ENĂCHESCU

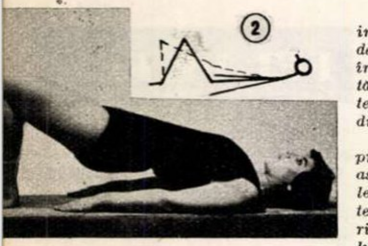
②

Cultura fizică medicală este indicată şi în constipaţiile de diferite origini. Doar cînd în cavitatea abdominală există fenomene inflamatorii acute sau dizenterie se contraindică.

Exerciţiile fizice produc presiuni şi mişcări ritmice asupra organelor abdominale, le masează, stimulînd şi intensificînd în acest fel mişcările de evacuare ale intestinului.

Cei ce suferă de hemoroizi vor obţine, prin practicarea exerciţiilor fizice, o îmbunătăţire a circulaţiei sanguine şi limfatice în regiunea micului bazin şi a cavităţii abdominale.

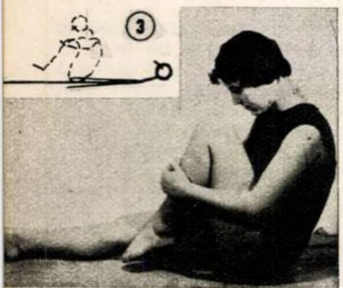
③

EXERCIŢIUL Nr. 1. Începeţi programul dv. cu mişcări de respiraţie diafragmatică: stînd culcat pe spate, cu genunchii îndoiţi, o mînă pe piept şi cealaltă pe abdomen, trageţi aer pe nas căutînd să umflaţi abdomenul. Apoi daţi afară aerul pe gură, în timp ce abdomenul coboară încet. În tot acest timp pieptul nu se ridică! La controlarea acestui fapt vă ajută mîinile, plasate pe piept şi abdomen. Repetaţi exerciţiul de 10 ori.

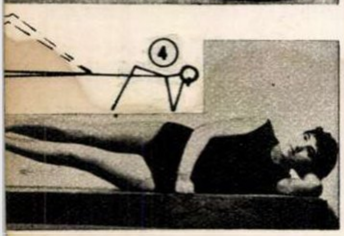
④

EXERCIŢIUL NR. 2. Din aceeaşi poziţie, mîinile jos, ridicaţi bazinul cît mai sus (inspirînd) şi îl coborîţi încet (expirînd). Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

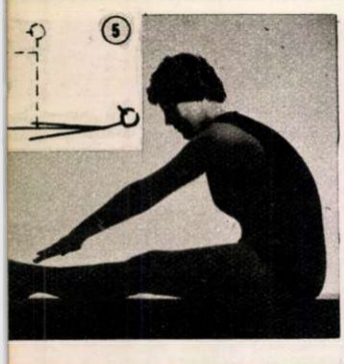
⑤

EXERCIŢIUL Nr. 3. Culcat pe spate: îndoiţi genunchiul stîng la piept şi îl cuprindeţi cu mîinile, căutînd să apropiaţi cît mai mult fruntea de genunchi, inspiraţi (1). Revenire în culcat, expiraţi (2). Aceeaşi mişcare cu genunchiul drept. Repetaţi exerciţiul de 8 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 4. Din poziţia culcat pe o parte, o mînă sub cap, cealaltă sprijinită înainte, ducerea ambelor picioare înapoi şi puţin în sus şi coborîrea lor (picioarele vor fi lipite şi genunchii perfect întinşi). Executaţi mişcarea de 3 ori pe fiecare parte.

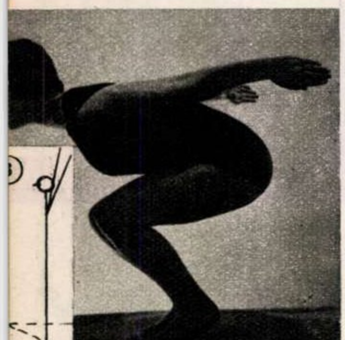

EXERCIŢIUL Nr. 5. Culcat pe spate, mîinile pe lîngă corp: ridicarea trunchiului pînă în poziţia şezînd (inspiraţie) şi coborîrea lui (expiraţie). Dacă ridicarea vă e dificilă, sprijiniţi vîrful picioarelor sub o mobilă (pat, şifonier). Repetaţi exerciţiul de 6 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 6. Stînd cu braţele întinse: îndoiţi picioarele din şold, genunchi şi glezne pînă la poziţia şezînd şi înclinaţi trunchiul înainte, pînă atingeţi coapsele cu pieptul. Repetaţi exerciţiul de 8 ori.

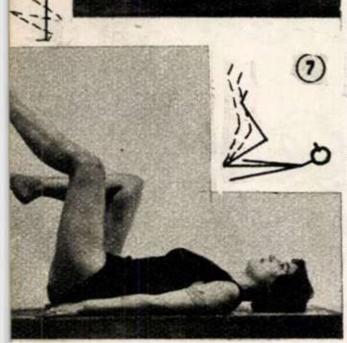
⑦

EXERCIŢIUL Nr. 7. Din poziţia culcat: îndoirea genunchilor la piept şi executarea mişcării de „mers pe bicicletă". Repetaţi exerciţiul de 16 ori.

EXERCIŢIUL Nr. 8. Stînd: uşoare sărituri ca mingea. Repetaţi exerciţiul de 10 ori.

NOTĂ: După fiecare exerciţiu, executaţi 2-3 mişcări ample de respiraţie.

ŞTIAŢI CĂ...

...lămîia are un conţinut bogat în vitamină C şi că, în consecinţă, ea ar trebui să fie consumată de toată lumea, dar mai ales de oamenii astenici, surmenaţi sau cu predispoziţie la infecţii?

...în afară de larga întrebuinţare pe care o are la prepararea limonadelor, dulceţurilor, gemurilor, aromatizarea prăjiturilor şi a ceaiului, lămîia are multiple alte întrebuinţări? Ea îşi găseşte preţioase utilizări în cosmetică, în medicină, în întreţinerea igienei etc.

...zeama de lămîie poate înlocui perfect oţetul în salate? De multe ori bolnavii de rinichi sau de ficat, ori cei cu stomacul sensibil nu suportă oţetul şi fără el salatele par lipsite de gust. Cîteva picături de lămîie adăugate untdelemnului cu care se prepară salata fac ca aceasta să devină deosebit de plăcută. Avantajul este dublu, deoarece, în felul acesta, la vitaminele salatei se adaugă şi cele ale lămîii.

...pentru a obţine maximum de zeamă dintr-o lămîie, este bine ca aceasta să fie înmuiată, înainte de întrebuinţare, timp de 1-2 minute în apă caldă?

...puteţi prepara cu zeamă de lămîie o băutură reconfortantă pentru cei care au suferit de gripă sau sînt demineralizaţi? Băutura se prepară astfel: se pisează foarte fin coaja bine spălată a unui ou şi se pune într-o sticlă. Se adaugă zeama unei lămîi, se astupă sticla şi se ţine la răcoare cîteva ore. Se filtrează apoi printr-un tifon şi se bea adăugîndu-i-se zahăr şi apă după gust. Pentru a da mai multă savoare acestei băuturi, i se poate adăuga sirop de dulceaţă şi chiar bucăţele de fructe.

...mîinile aspre şi roşii se înmoaie şi se albesc, dacă după spălat sînt unse cu glicerină, căreia i s-a adăugat puţină zeamă de lămîie?

...zeama de lămîie contribuie la menţinerea ondulaţiilor părului? Înainte de a fi răsucite pe bigudiuri, şuviţele de păr trebuie umezite cu zeamă de lămîie. Cînd veţi pieptăna părul astfel tratat, veţi observa că firul este puţin asprit şi se aranjează mai uşor şi mai bine.

...adăugată la gargară, zeama de lămîie — datorită conţinutului de vitamină C — ajută, uneori, la oprirea infecţiilor incipiente din gură şi gît?

...dacă aveţi părul gras, este recomandabil să adăugaţi ultimei ape cu care-l clătiţi după spălat zeama unei lămîi? În felul acesta părul se va degresa mult mai bine şi va căpăta luciu, deoarece zeama de lămîie împiedică urmele de săpun să rămînă lipite de firele de păr.

...mîinile pătate şi înnegrite de curăţatul fructelor şi zarzavaturilor se curăţă şi se albesc dacă sînt frecate cu partea interioară a unei coji de lămîie? Apoi mîinile vor fi spălate cu apă caldă şi săpun şi clătite cu apă rece.

...cercetările medicale din ultimii ani au dovedit că acidul citric din lămîie, departe de a avea o acţiune decalcifiantă şi demineralizantă — aşa cum s-a crezut într-o vreme — ajută la fixarea elementelor minerale, şi în special a calciului, în organism?

SĂRURI MINERALE ÎN... COSMOS

Se ştie că o pătrime din solul globului pămîntesc este suprasaturat de săruri minerale; mai puţin se cunoaşte, însă, „povestea vieţii" acestor săruri, care este deosebit de interesantă.

Datorită precipitaţiilor atmosferice şi a apelor curgătoare, sărurile minerale ajung treptat în mări şi oceane, în care concentraţia lor creşte neîncetat. Dacă acum aproximativ jumătate de miliard de ani sărurile minerale se găseau în apa de mare în proporţie de 1,4%, la sfîrşitul paleozoicului, adică acum 185 milioane de ani, concentraţia lor ajunsese la 2,6%, pentru ca în timpurile noastre să crească pînă la 3,5%. Cu toate acestea, mările şi oceanele pierd continuu cantităţi însemnate de asemenea săruri, din care o parte ajung din nou pe uscat.

Recentele cercetări sovietice întreprinse cu ajutorul rachetelor au stabilit că în jurul Pămîntului există o aureolă formată din ioni de natriu, care se întinde pînă aproape de jumătatea distanţei pînă la Lună. Pe baza acestor informaţii, V. Borovski, profesor la Institutul de agrologie al Academiei de Ştiinţe din Kazahstan, a tras concluzia că sărurile minerale de pe uscat trec permanent nu numai în mări şi oceane şi de aici înapoi pe uscat, ci, parţial, şi în spaţiul cosmic.

De vorbă cu medicul

SPONDILOZA

Spondiloza este o boală destul de frecventă a coloanei vertebrale. După 40 de ani, majoritatea oamenilor prezintă modificări radiologice vertebrale, care indică un proces de degenerare al zgîrciului dintre vertebre. Aceste modificări rămîn mult timp liniştite, iar boala propriu-zisă nu apare decît mai tîrziu şi în legătură cu leziuni mai întinse.

CAUZELE BOLII

O nutriţie defectuoasă a ţesuturilor articulare ale vertebrelor, ca şi un proces local de uzură a cartilagiului articular constituie una din cauzele, cu caracter general, de îmbolnăvire. Uzura scade rezistenţa funcţională a cartilagiului şi conduce, sub influenţa presiunilor şi a unor factori mecanici, la o degenerare care schimbă structura normală articulară. Această degenerare deformează articulaţia şi duce la scăderi ale funcţiunii articulare din cele mai accentuate.

Tulburările de nutriţie ca şi tulburările glandelor endocrine sînt factori importanţi de îmbolnăvire; de aceea boala se va găsi mai frecvent la gutoşi, la diabetici, la cei cu insuficienţă a tiroidei, la femei în perioada menopauzei etc. Factorii de mediu care favorizează apariţia bolii sînt temperaturile prea ridicate sau prea scăzute, umezeala. De asemenea, au predispoziţie la îmbolnăvire acei care încarcă prea mult articulaţia, cum sînt, de exemplu, hamalii.

În afară de aceste cauze generale, mai trebuie adăugate anomaliile coloanei (scolioze, cifoze, spate plat, anchiloze ale articulaţiei şoldului etc).

Leziunile ocupă rareori întreaga coloană vertebrală. Mai frecvent ele sînt localizate la vertebrele gîtului (coloana cervicală), la ultimele vertebre ale coloanei dorsale (ale spatelui) şi la ultimele două sau trei vertebre ale coloanei lombare (la şale), adică acolo unde au loc cele mai ample mişcări ale coloanei.

SEMNELE BOLII

În spondiloza cervicală apare o înţepenire a cefei şi dureri cu ocazia anumitor mişcări ale capului. Durerile pornesc de la ceafă în braţ şi chiar pînă la degete, cu inflamarea acestora. Uneori bolnavii prezintă dureri de cap, ameţeli, scădere de auz sau tulburări nervoase, însoţite de nelinişte.

Spondiloza dorsală produce o anchiloză dureroasă a spatelui accentuată la mişcări, precum şi nevralgii intercostale. Alteori, durerile merg şi la distanţe mai mari: la torace şi în alte regiuni ale corpului.

Spondiloza lombară dă, ca semn caracteristic, nevralgii lombare de o singură parte sau de ambele părţi. Mobilitatea coloanei este deseori limitată şi dureroasă. În repaus persistă o greutate în regiunea lombară, care devine dureroasă la ridicarea în picioare.

TRATAMENTUL

este: profilactic şi curativ.

Tratamentul profilactic trebuie să prevadă evitarea supraalimentaţiei şi obezitatea, cercetarea tulburărilor glandulare şi de nutriţie; de asemenea, trebuie corectate devierile aparatului osos de locomoţie, trebuie întărit organismul şi, în special, aparatul muscular, prin sport, cultură fizică medicală, viaţă în aer liber.

Tratamentul curativ trebuie aplicat în fazele precoce ale bolii. Deseori este necesară profilarea profesională. Se vor face, după caz, tratamente endocrine cu extracte tiroidiene, testosteron, foliculină etc. Tratamentele repetate şi prelungite cu iod şi sulf dau totdeauna rezultate bune. Se mai pot face şi injecţii intramusculare cu novocaină şi hidro-cortizon. Ameliorări simţitoare se obţin prin balneoterapie şi aplicaţii de nămol. În ceea ce priveşte regimul alimentar, este preferabil ca să fie indicat de un medic. În orice caz, este bine să ne prezentăm medicului la cele mai mici semne de boală, deoarece tratamentul curativ, cu cît va fi aplicat mai din timp, cu atît va da rezultate mai bune.

Cititorii către cititori

Doresc să facă schimburi de vederi (cărţi poştale ilustrate), din ţară şi de peste hotare, următorii cititori:

Gh.A. Haiduc, profesor la Şcoala de 7 ani din Visca, raionul Ilia, reg. Hunedoara.

Ion V. Busuioc, str. Serg. Pantazescu 9, Piteşti.

Virgil Cojocaru, Calea Bucureşti 37, Craiova.

Edelstein René, str. Decebal nr. 1, Petroşani, reg. Hunedoara (care, în afara schimbului de ilustrate, doreşte să corespondeze cu tineri şi tinere despre navigaţie, navigatori şi probleme de filozofie).

Cezarina Ştefănescu, elevă, str. Cuza Vodă 10, Lugoj.

Octav Mălineanu, str. Dîmbului 6, Fălticeni (care, în plus vrea să facă şi schimb de portrete şi de mărci poştale).

FEMININĂ

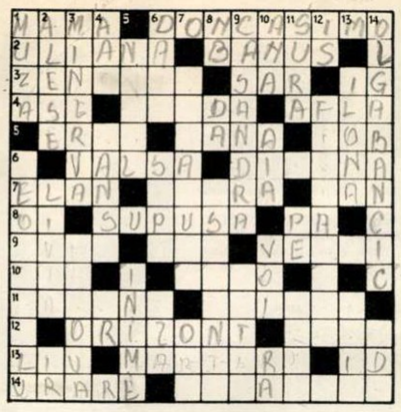

ORIZONTAL: 1) „O... dulce..., din negură de vremi/ Prin freamătul de frunze la tine tu mă chemi“ (Eminescu) — Dîrză luptătoare utecistă, care a înfruntat cu eroism schingiuirile bestiale ale Siguranței, dîndu-și viața pentru cauza clasei muncitoare (2 cuv.). 2) ... Gromova, fiică eroică a patriei sovietice, imortalizată de A.A. Fadeev în romanul „Tînăra gardă“ — Autoarea poemului „Ție îți vorbesc, Americă“. 3) ... Palli, artistă emerită din R.P.R. — Trec peste un obstacol — Ileana Grigoriu. 4) Zeiță nordică — ... Vasilevskaia, cunoscută scriitoare sovietică — A găsi. 5) Lac în Canada — Nume feminin — Parte a unei petale. 6) A păși în ritmul valsului — Fondatoarea Cartaginei, descrisă de Virgiliu în „Eneida“. 7) Avînt — Iubita lui Egmont din drama cu același nume de Goethe — Zeiță scandinavă. 8) Miorițe — Solicitată — La revedere. 9) Eroină din trilogia „Calvarul“, de Al. Tolstoi — Afluent al Tisei — Le-a făcut să cînte pe nemuritoarele eroine Aida, Violetta, Gilda. 10) Orășel în Caucaz — Plantă exotică. 11) Eroină a unei vechi melodii — Diminutiv rus. 12) Zare — Muhina, Inber, Marețkaia, Ketlinskaia. 13) Monedă japoneză — Iscusită — Ioana Dumitriu. 14) Le sînt adresate femeilor, de 8 Martie — „Cu obrăjei ca doi bujori/ De rumeni bată-i vina/ Se furișează pînditor/ Privind la...“ („Luceafărul“, Eminescu).

VERTICAL: 1) Fiecare din cele nouă zeițe ocrotitoare ale artei — Fiică de țăran sărac din Gorj, care cade vitejește, în 1917, în lupta împotriva cotropitorilor germani. 2) Deputatele din sfaturile noastre populare — Nume feminin — Erbiu. 3) Fiica lui Jupiter, zeiță a înțelepciunii și a artelor — ... Cassian, cîntăreață de muzică ușoară. 4) Amalgamați în vechea chimie — Nume feminin iugoslav și sat în regiunea Galați — Conjuncție. 5) Standard — A mamei simbolizează superlativul bunătății (pl.). 6) Leliță — A scrie — Pictor francez. 7) Femei spaniole renumite prin frumusețea lor, prin cîntecele și dansurile lor (sing.) — Din neamul oscilor. 8) Nota bene — Afirmație — Frumoasa alergătoare din opera cu același nume de Haendel, învinsă de Hipomene datorită merelor de aur. 9) Fiica lui Priam și a Hecubei, simbol al înțelepciunii și clarviziunii — Afluent al Oltului. 10) Lugojana din opereta lui Filaret Barbu — Aceea — Auxiliar al viitorului — Rodica Anghel. 11) Fratele Zoiei Kosmodemianskaia — Prepoziție — De forma oului. 12) Sînt — Sînt intens solicitate la 8 Martie. 13) Nume feminin maghiar — Anin. 14) Eroină a clasei noastre muncitoare, luptătoare în mișcarea de rezistență franceză, decapitată de călăii naziști la 30 mai 1944, la Stuttgart (2 cuv.) — Nume feminin.

ŞARPELE SCUIPĂTOR

Este un şarpe mic, de culoare cafenie, care trăiește pe copaci sau în scorburile acestora. Se întîlnește, de obicei, pe coastele Africii răsăritene.

Şarpele scuipător, cunoscut în știință sub numele de „Naja nigricollis“, cînd este amenințat, recurge la un mijloc de apărare foarte curios, de unde-i vine și denumirea: își scuipă dușmanul cu o siguranță uimitoare, țintindu-i întotdeauna fața. Saliva sa brună și spumoasă conține venin.

SFATURI practice

„Vizitatori“ periculoşi

O dată cu primăvara apar și vizitatorii nedoriți ai locuințelor: muștele, furnicile, țînțarii, gîndacii de bucătărie etc. Cît de periculoase sînt aceste insecte pentru sănătatea noastră putem deduce din cercetările medicilor igieniști, care au constatat că o singură muscă, spre exemplu, poate transporta pe corpul și pe labele ei peste 60 de feluri de microbi și viruși, printre care unii foarte de temut, cum ar fi virusul paraliziei infantile sau bacilul tuberculozei. Deși nu trăiește, în medie, mai mult de 20 de zile, o muscă poate transporta permanent, dintr-un loc în altul, peste 35 milioane de microbi.

Într-o măsură mai mică — dar destul de primejdioasă — aceeași vehiculare a microbilor o prilejuiesc și gîndacii de bucătărie, furnicile sau țînțarii.

Ca să ne transmită microbii, o muscă nu trebuie neapărat să ne piște. E suficient să vină în contact cu alimentele și cu vasele de care ne servim. Un singur microb depus într-un mediu propice — într-un pahar cu lapte, de pildă, sau într-o ceașcă de compot — devine peste 8-10 ore o colonie cu peste un milion de microbi.

Iată de ce o bună gospodină trebuie să se preocupe permanent de combaterea acestor insecte. Ea nu se va limita la procurarea cîtorva tablete de otravă sau a hîrtiilor de prins muște. Și nici la folosirea exclusivă a insecticidelor existente în comerț — cum sînt: hexacloranul, detexanul sau D.D.T.-ul. Acestea din urmă sînt, firește, foarte bune, dar ele prezintă dezavantajul că ucid insectele în interiorul locuinței și adesea muștele se prăbușesc paralizate peste unele alimente sau obiecte, pe care le infectează cu microbi.

Măsura cea mai indicată de combatere este de a nu lăsa insectele să pătrundă în casă. Pentru aceasta e necesar ca la ferestre — în special la cele de la bucătărie și cămară — să se pună plase de sîrmă, iar în locurile prin care apar furnicile și gîndacii de bucătărie să se presare permanent prafuri insecticide. Gunoiul să se depoziteze în cutii închise, cît mai departe de ferestrele și ușile locuinței, și să se stropească din cînd în cînd cu formol sau creolină. În cazul cînd mirosul acestor substanțe antiseptice devine supărător, se poate folosi, în locul lor, laptele de var.

Interiorul locuinței trebuie păstrat în cea mai perfectă curățenie, fără resturi de bucate, vase nespălate sau firimituri de pîine pe jos. Alimentele — absolut toate alimentele — din cămară trebuie acoperite. Chiar atunci cînd sînt calde încă, ele trebuie acoperite cu capace făcute din tifon.

Să nu uităm că unei muște, pentru a depune pe un aliment germenul a milioane de microbi, nu-i trebuie decît o fracțiune de secundă — adică e suficient să-l atingă din zbor.

JOSIANA

COLȚUL MICULUI DESENATOR

Problema nr. 10

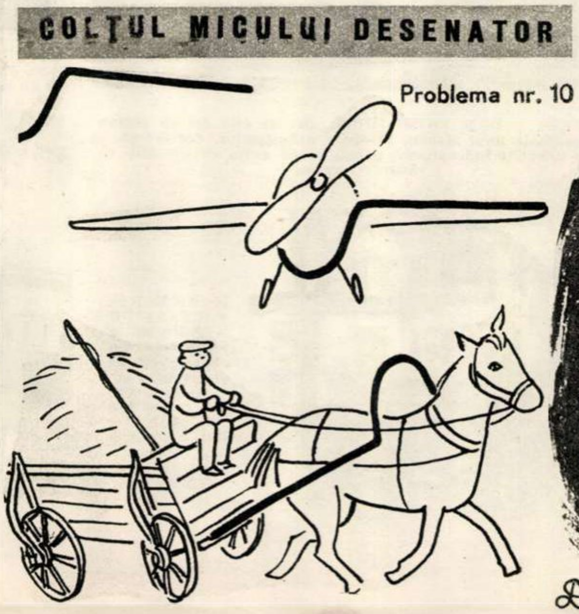

MODA

PENTRU ZILELE DE PRIMĂVARĂ

① Primăvara aceasta se vor purta și taioare strînse în talie cu un cordon de piele. Cele două clape ale buzunarelor tăiate trec peste cordon, fiind prinse în colțuri cu cîte un nasture.

② Alte elemente caracteristice ale modei actuale sînt fundele. Iată un taior avînd ca garnitură două funde-papion, tighelite.

③ Haină sport, cu linia simplă. Gulerul mare, ce se poate ridica pe cap în chip de glugă, este tricotat și încheiat pe margine cu o bandă din stofă. Manșetele sînt de asemenea tricotate.

④ Jachetă din stofă, pentru tinere fete. Gulerul mare este croit o dată cu fețele, imitînd un plastron.

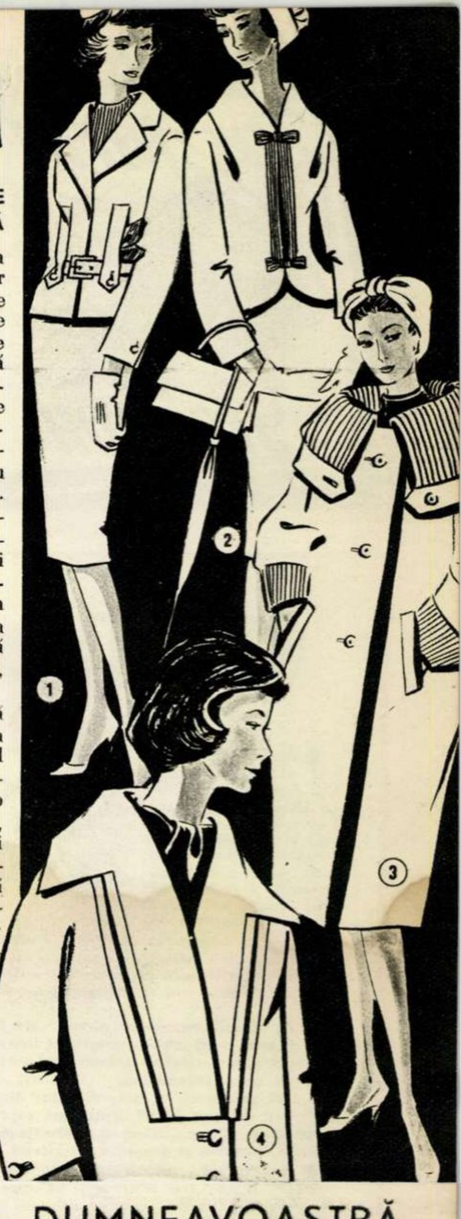

ȚINUTA DUMNEAVOASTRĂ

Obișnuiți, înainte de a pleca în oraș, să aruncați o privire în oglindă, pentru a observa dacă...

...fularul și mănușile sînt în perfectă stare de curățenie?

Nota veselă sau personală a îmbrăcăminții este dată adesea de aceste accesorii. Aveți deci grijă de ele.

...nu există urme de pudră pe sprîncene ori la rădăcina părului?

Scuturați genele și sprîncenele cu o periuță mică, iar cu un tampon de vată umezit cu alcool, frecați ușor rădăcina părului, pentru a îndepărta urmele de pudră.

...rujul de buze este întins în mod uniform și discret?

Întins în strat gros și neuniform, rujul dă feței un aspect vulgar și strident. Discreția și bunul gust trebuie să domine.

...interiorul poșetei este în ordine?

Vă veți găsi într-o situație foarte neplăcută dacă, de față cu mai multe persoane, la o instituție sau într-un magazin, veți începe să răscoliți întreaga poșetă pentru a căuta banii sau actele de care aveți nevoie. Se va vedea imediat că simțul ordinii vă lipsește.

...bluza nu este ieșită din fustă?

Pentru a evita acest lucru, coaseți pe partea dinăuntru a bluzei, în dreptul taliei, un șiret pe care îl veți lega în față. În felul acesta, bluza este foarte bine ținută și nu mai iese din fustă.

MARMELADA în BORCANE
ESTE UN ALIMENT HRĂNITOR
Conține ZAHĂR și FRUCT
Bogat ÎN VITAMIN
AMBALAJ IGIENIC cu CAPAC de POLIETILEN
De vînzare la toate magazinele „Alimentara“

În jurul globului

OBIECTIV

● *Foști naziști și ofițeri ai Wehrmachtului sînt recrutați de agenții lui Batista, ex-dictatorul Cubei. Cazărmi speciale stau la dispoziția lor în Republica Dominicană, unde mercenarii „se antrenează“ și așteaptă ordine. Lupul își schimbă părul, dar năravul ba!*

● *Pentru acoperirea unui deficit bugetar de aproape un miliard și jumătate mărci, Bonnul intenționează să majoreze o serie de impozite. Nimic nou în Germania occidentală!*

● *În ajunul recentelor „alegeri“ din Coreea de sud, congresmanul american Udall a înfierat regimul tiranic instaurat în această țară de clica lisînmanistă.* „Coreenii din sud sînt prizonieri ai președintelui dictator“ *— a declarat Udall. Fapt care explică de ce sînt ei atît de... liberi să îndure foamea, mizeria, teroarea și ocupația americană.*

● Sub *titlul* „Americanii sînt decepționați“, *ziarul „Die Welt“ scrie că oamenii de afaceri americani, care se reîntorc din Europa, sînt consternați de faptul că în multe țări europene se manifestă față de S.U.A.* „o indiferență uluitoare“. *Cu ceva mai multă perspicacitate, businessmanii ar fi aflat că, în fapt, e vorba de ceea ce ei înșiși denumesc* antiamericanism.

● *La Bruxelles, unul din marile hoteluri oferă apartamente speciale pentru... cîini. În schimbul unei taxe de 60 de franci pe noapte, plătite de stăpînii lor, patrupezii respectivi se instalează în camere mobilate adecvat și perfect capitonate, pentru ca lătratul lor să nu deranjeze pe nimeni. Mai ales pe acea parte din populație care, în Belgia, suferă de pe urma crizei acute de locuințe, creșe, școli și spitale.*

● *Autoritățile coloniale din Rhodesia de nord au fost acuzate de K. Kuanda, unul din fruntașii mișcării de eliberare națională, că* „acordă mai multă atenție animalelor, decît condițiilor de trai ale populației...“ *Se vede treaba că nu numai în Belgia...*

● *„Prietenia“ S.U.A. · față de Grecia se manifestă și prin dumpingul american în țările tradițional consumatoare de tutun grecesc. Germania occidentală și alte țări nu mai achiziționează tutun din Grecia, ci din S.U.A: Războiul comercial o dată declarat, nu le mai rămîne aliaților greci ai Americii decît să aibă și răbdare pe lîngă tutun.*

● *Unul din avioanele „necunoscute“ care decolează de pe teritoriul S.U.A. și bombardează Cuba a explodat în aer și s-a prăbușit la Havana. Cum o fi sunînd varianta cubaneză a proverbului: „Cine sapă groapa altuia...“?*

D. B.

LEGUME PROASPETE ÎN ZONA GHEȚURILOR VEȘNICE. În sera orășelului sovietic de mineri Piramida, situat dincolo de 78° latitudine nordică, Milia Merejko și Vera Kuznețova strîng o nouă recoltă de roșii.

DOUĂ CETĂȚI... ÎNTR-O STICLĂ. Un strungar de la atelierele de reparat locomotive din Dnepropetrovsk (U.R.S.S.) a dăruit Muzeului de istorie din localitate această sticlă care conține... două cetăți miniaturale, lucrate din 324 bucățele de lemn. Cetățile au mai multe turnuri, legate între ele cu ziduri crenelate.

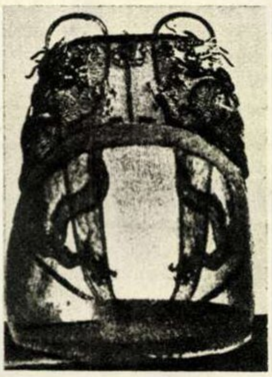

VESTIGII ALE TRECUTULUI. Arheologii chinezi au descoperit în subteranele ce adăpostesc mormintele împăraților din dinastia Ming (sec. al XV-lea) un mare și valoros tezaur format din odoare din aur și argint, aparținînd acestei dinastii. În fotografie: coroana de aur, lucrată în filigran, a împăratului Van Li, dovadă a înaltei măiestrii a lucrătorilor aurari chinezi.

27 MORȚI — iată tragicul bilanț al prăbușirii unui avion italian, pe ruta Napoli-New York.

PITORESC... DAR PRIMEJDIOS. Ori de cîte ori se semnalează prezența unui aisberg în apele Atlanticului, deplasarea sa trebuie urmărită îndeaproape, pentru a se evita eventualele catastrofe navale.

MARILE REVĂRSĂRI DE APE din Italia au provocat recent inundații și pagube însemnate în partea centrală a țării.

UN PORTRET AL LUI KOSSUTH LÁJOS (co
ducătorul luptei revoluționare de acum un sec
a poporului maghiar) și niște bancnote emise
timpul lui au fost descoperite în satul Örveny
din R. P. Ungară. Sub portret se găsesc următo
rele cuvinte scrise de sora lui Kossuth: „Cel m
reușit portret al fratelui meu — anul 1849
Kossuth Lujza“.

PESTE 3.000 DE ANI vechime au acești arbo
sequoia giganți din pădurea Mariposa (S.U.A.

**PENTRU REALIZAREA OBIECTELOR D
MASE PLASTICE,** ing. Andrzej Kosinski (în ce
tru) de la Politehnica din Gdansk (R. P. Polonă)
creat o instalație care funcționează cu ajutor
vidului.

**MUZEUL „DIMITROV“ DIN LEIPZIG (R.D. GE
MANĂ)** este adăpostit de fosta clădire a Cur
Supreme a Reichului german, acolo unde mare
tribun revoluționar Gheorghi Dimitrov a demas
cu curaj fascismul, cu prilejul procesului ce i s
intentat în 1933.

Aspect de la lucrările Conferinței Comitetului celor zece state pentru dezarmare.

GENEVA

La ordinea zilei: DEZARMAREA

În Palatul Națiunilor din Geneva își continuă lucrările Comitetul celor zece state pentru dezarmare.

Conferința aceasta în *„principala și cea mai importantă problemă a contemporaneității"* — cum a caracterizat N.S. Hrușciov problema dezarmării — are înalta menire de a traduce în fapt, cît mai grabnic, ideea dezarmării generale și totale. Precum se știe, poziția Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste a fost limpede exprimată în istoricul program de dezarmare generală și totală, expus de șeful guvernului sovietic, în septembrie 1959, în fața Adunării Generale a O.N.U., program care se află astăzi pe masa Conferinței de la Geneva. Puterile occidentale au făcut cunoscute propunerile lor abia în preziua începerii lucrărilor și aceasta din cauza dificultăților în elaborarea unei poziții comune. În ciuda faptului că se intitulează „plan de dezarmare generală și cuprinzătoare", planul prezentat de cele cinci țări occidentale denotă situarea acestora pe vechea poziție a controlului... fără dezarmare.

Poziția țării noastre în problema aflată în discuție a fost expusă încă de la începutul lucrărilor Comitetului celor zece state. Delegația romînă consideră — așa cum a arătat conducătorul ei, tov. E. Mezincescu — că „principiul dezarmării generale și totale trebuie să fie pus în aplicare printr-un program concret de acțiuni judicios calculate și echilibrate care ar duce, într-o perioadă relativ scurtă, la lichidarea tuturor forțelor armate și armamentelor sub controlul internațional corespunzător și la lichidarea rivalităților militare între state".

O deosebită importanță în ansamblul problemei dezarmării o are și problema interzicerii experiențelor cu armele nucleare. Iată de ce a stîrnit un puternic ecou, atît în rîndurile opiniei publice mondiale, cît și a participanților la Conferința celor zece state, noua propunere sovietică în problema încetării experiențelor cu arma nucleară. Venind în întîmpinarea poziției delegației americane, U.R.S.S. propune încetarea experiențelor nucleare pînă la nivelul experiențelor subterane ce produc mișcări seismice de o amploare de 4,75 unități convenționale. Totodată, U.R.S.S. propune ca pînă la terminarea programului comun de găsire a unor mijloace pentru detectarea experiențelor subterane mici (de la plafonul de 4,75 în jos) să nu se întreprindă nici un fel de experiențe cu așa-zisele arme nucleare mici. Prin noua sa propunere, ce deschide perspectiva încheierii unui acord în problema interzicerii experiențelor cu arma nucleară, Uniunea Sovietică dă încă o dovadă a năzuinței sale sincere spre realizarea dezarmării. Bunăvoința trebuie să fie dovedită însă de toate părțile.

Delegația R.P. Romîne la Conferință.

În jurul globului

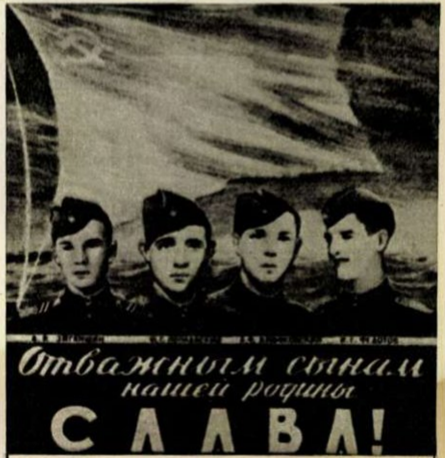

„Slavă fiilor curajoși ai patriei noastre".
Afiș de Iuri KASTELȚEV

Eroii Pacificului

Despre extraordinara odisee a celor patru eroi-comsomoliști, Ziganșin, Poplavski, Kriucikovski și Fedotov, care au rătăcit timp de 49 de zile pe întinsul Oceanului Pacific, au luat cunoștință cu admirație milioane de oameni de pe întreg globul. Cei patru eroi sovietici au înfruntat cu un curaj demn de legendă cumplitele suferințe la care i-a supus stihia naturii dezlănțuite.

Pe bună dreptate se întreabă mulți: care a fost elementul care i-a ajutat să învingă în lupta inegală cu oceanul? La această întrebare răspund simplu chiar cei patru ostași sovietici, în telegrama adresată tovarășului N.S. Hrușciov: *„În timpul grelelor încercări, noi n-am uitat niciodată patria-mamă. Dragostea care i-o purtăm a constituit forța cu care am înfrînt împotrivirea elementelor naturii"*.

Despre epopeea celor patru tineri sovietici și-au spus cuvîntul nenumărați oameni din toate țările. Primarul orașului San Francisco, dl. Cristopher, îi primește cu căldură și le oferă în semn de respect cheia de aur a orașului. Compatrioții lor, oamenii sovietici, le slăvesc în versuri și cîntece faptele lor de eroi, ca un omagiu fierbinte adus înaltelor calități morale ale omului sovietic.

REDACȚIA:
București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33.
Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

Bibl. Reg.

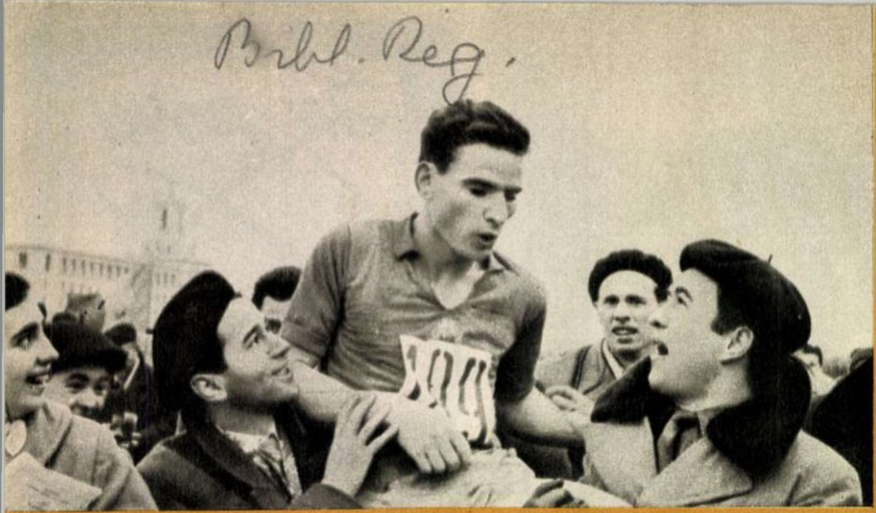

CROSUL BALCANIC

de Al. MIRODAN

Duminica trecută s-a desfășurat la București crosul balcanic. Nu vom stărui în însemnarea de față asupra rezultatului tehnic. Se știe că reprezentanții noștri au cîștigat probele pe echipe iar Grecescu un titlu individual, făcîndu-ne plăcerea să ne confirme faptul că succesele dobîndite la fond cu prilejul Balcaniadei de acum un an n-au fost nici accidentale, nici pierdute pe drum. Se știe că fondul (ca și demifondul), deși nu se află la nivel olimpic, au ieșit, totuși, din criza părînd insolubilă (precum astăzi sprintul) acum 4-5 ani. (E bine să amintim că la izvorul renașterii a stat — pe lîngă altele — și experiența unui antrenor străin (l-am uitat pe Hires?), adevăr care poate determina, eventual, aducerea în 1960 a altor antrenori, pentru alte probe și pentru alte sporturi — respectiv și pentru fotbal!). Dar nu vom stărui asupra rezultatului tehnic al crosului, întrucît există un rezultat mai de seamă și anume acela politic. Rezultatul principal al întrecerii nu este exprimat prin clasament, minute și secunde, ci prin însăși desfășurarea ei. Cîștigătorul crosului este ideea păcii în Balcani: să o aplaudăm la sosire.

N-a fost simplă și nici prea ușoară cursa, dacă-ți amintești startul. A fost o cursă cu obstacole, sărite numai datorită străduinței acelora care, de-a lungul anilor, au dorit succesul întrecerii. La începuturi — e vorba de primii metri — obstacolele erau foarte înalte, cursa neputînd fi organizată. Pe urmă, străbătîndu-se metri și kilometri, obstacolele au mai pierdut din înălțime: crosul s-a desfășurat, dar nu cu participarea tuturor. Acum, la capătul efortului și a ostenelii, obstacolele s-au arătat a fi lesne de trecut, toate echipele reprezentative prezentîndu-se la start și toate străbătînd cu bine drumul.

Istoria crosului balcanic însoțește semnificativ istoria trudei și bunăvoinței pentru statornicirea relațiilor de întrecere pașnică în Balcani. Sau poate că exagerăm rolul sportului în problema atît de serioasă a păcii internaționale? Și poate că alăturăm forțat stadionul de masa rotundă? Am întîlnit de curînd, în drumul nostru stăruitor spre înțelegerea funcției ocupate de mișcarea sportivă în viața lumii, un studiu intitulat „Sportul și societatea". Textul aparține filozofului sovietic A.A. Frenkin și a fost publicat nu într-un săptămînal de fotbal, ci în revista „Voprosî Filosofii" (nr. 2 1960) cuprinzînd în partea finală un vast capitol despre „Rolul sportului în problemele păcii și războiului". Frenkin pune față-n față cele două concepții fundamentale despre sport la ora de față: a) pe de-o parte concepția militaristă, exprimată de fostul și actualul șef al sportului fascist german, Karl Diehm din R.F.G., prin cuvintele puțin scelerate: „Războiul este disciplina sportivă cea mai nobilă"; *b)* pe de altă parte concepția exprimată de atleții sovietici, reprezentanții democrațiilor populare, animatorii ideii olimpice de pe toate continentele, sau un mare campion precum nordicul Andersen, prin cuvintele: „Susțin orice acțiune avînd ca scop apărarea păcii. Cel mai cumplit lucru ar fi războiul între noi".

Atunci? Repetăm: cîștigătorul crosului de la București este ideea păcii în Balcani!

Bravo, Grecescu! Imediat după terminarea cursei, reprezentantul nostru, C. Grecescu este purtat pe brațe, drept recunoștință pentru frumoasa victorie repurtată.

Pentru a cîștiga cursa de 2.000 metri, reprezentanta Turciei, Gül Ciray, a aplicat tactica ei preferată, distanțîndu-se după primii metri de grosul plutonului. ←

În plin efort. Aspect din timpul desfășurării p[redacted] de 10.000 metri seniori. ↓

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII

„MIREASA RĂPITĂ", comedie sovietică realizată de studioul „Bielorusfilm", ne oferă prilejul de a fi martorii unei originale căsătorii din zilele noastre. Un tînăr e silit să-și răpească (!) mireasa pentru a o duce la oficierul stării civile. Motivul? O soacră înzestrată cu toate cusururile unei asemenea „funcții", plus o tonă de prejudecăți despre familie, femeie și, mai cu seamă, despre rolul moral și material al soțului. Un film distractiv, antrenant și cu multe învățăminte pentru cei ce seamănă cît de cît cu soacra din poveste (foto 1).

„JUCĂTORUL" reprezintă ecranizarea romanului cu același nume ca lui Dostoievski. Producătorii francezi și italieni au reunit în acest film forțe actoricești de cea mai bună calitate — Françoise Rosay, Gérard Philipe, Bernard Blier — dînd creației lor profunzimea, forța descrierii sociale și psihologice a romanului dostoievskian. Filmul e conceput ca un fel de comedie tragică, în care se înfruntă pasiuni contradictorii, încîlcite. Caracteristice unei lumi putrede ce se închină vițelului de aur. De aici forța demascatoare a filmului (foto 2).

„OAMENI SAU MAJURI" excelent film italian, prin care cinematografia progresistă din Italia găsește un mijloc foarte abil de a protesta împotriva actualei stări de lucruri din această țară. Un personaj din categoria dezmoșteniților soartei — om cu suflet de aur, blînd, duios — bineînțeles, neluat în seamă de nimeni — amintind într-un fel de Charlot al lui Chaplin, își povestește viața din ultimii șaisprezece ani. Prilej de reconstituiri inteligente, pline de vervă și umor. Lumea Italiei contemporane — demonstrează filmul — este împărțită în „oameni sau majuri", în săraci sau bogați, exploatați sau exploatatori. Iar „majurii" de pe vremea fasciilor lui Mussolini își mai văd și astăzi nestingheriți de treburi, îmbrăcați după ultimul jurnal de modă american. Rolurile principale sînt susținute de comicul Toto și cunoscutul Paolo Stoppa (foto 3).

1

2

3

PREȚUL 2 LEI